

kaşıklık

- * İçine kaşık, çatal, bıçak gibi şeyler konulan kap.
- * Kaşık yapmaya elverişli.
- * Kaşığın alabileceği ölçüde.

kaşıma

- * Kaşımak işi.

kaşımak

- * Tırnakla veya başka bir şeyle deriyi hafifçe ovma.

kaşıdırma

- * Kaşıdırmak işi.

kaşıdırmak

- * Kaşınmasına yol açmak, kaşıntı vermek.

kaşının altında gözün var dememek

- * Bkz. gözün üstünde kaşın var dememek.

kaşınış

- * Kaşınmak işi veya biçimi.

kaşınma

- * Kaşınmak işi.

kaşınma kazığı

* Merada çeşitli böcek, sinek ve anlar tarafından rahatsız edilen hayvanların kaşınarak rahatlatılmaları için meranın elverişli yerlerine dikilen ve üzerlerine antiseptik maddeli gres yağı sürülen kazık.

kaşınmak

- * Kaşıntısı olmak, kaşıma isteği duymak.
- * Kendi kendini kaşımak.
- * Kötü bir karşılık gerektiren davranışlarda bulunmak.

kaşıntı

- * Vücutta kaşınma isteği uyandıran duygu.

kaşıntılı

- * Kaşıntısı olan.

kâşif

- * Bulucu.

kaşkariko

- * Oyun, dolap, düzen.
- * Yalan.

kaşkaval

- * Tekerlek biçiminde, sarı renkte, kaşara benzeyen, bir tür peynir.
- * Aptal, sersem.

kaşkaval

* Gabya ve babafingo çubuklarının topuk taraflarında açılan deliklerden geçirilerek uçları mavnalara dayanan, demir veya ağaç takoz.

kaşkol

- * Boyun atkısı.

kaşkorse

- * Ten üzerine giyilen ince kadın fanilâsı.

kaşla göz arası

* kimsenin sezmesine imkân vermeyecek kadar kısa bir zaman içinde, çok çabuk.

kaşlama

* Kaşlamak işi.

kaşlamak

* Yüzüğün taşını kaşa oturtmak.

kaşlı

* Herhangi bir nitelikte kaşı olan.

kaşlı gözlü

* Yüzü güzel olan.

kaşmer

* Maskara, soytarı.

kaşmerlik

* Soytarılık.

kaşmir

* İnce, sık bir tür yün.

* Bu yünden yapılmış.

kaşpusiye

* Hafif üstlük.

kat

* Bir yapıda iki döşeme arasında yer alan daire veya odaların bütünü.

* Bir yüzey üzerine az veya çok kalın bir biçimde, düzgün olarak yayılmış bulunan şey; üst üste konulmuş şeylerden her biri, tabaka.

* (giyecekler için) Takım.

* Daire.

* Ön, yan, huzur, makam, nezdi.

* Bükülen veya kıvrılan bir şeyin her kıvrımı.

* Makam, mevki.

* Nicelikçe kez, defa, misil.

* Tekrarlanan bir sayının toplamı.

* Jeoloji zamanlarından bir dönem içinde oluşmuş katmanlı kayalar.

kat

* Kesme, kesilme.

* İlgiyi kesme.

* Sonuca bağlama, bitirme.

* Kesme.

kat çıkmak

* yapıya kat eklemek.

kat kat

* Çok, pek çok.

* Üst üste.

kat sayı

* Bir niceliğin kaç katı alındığını gösteren sayı.

* Bir yasayı anlatan formülün yazılışında yer alan, değişmeyen sayı.

* Cisimlerin fiziksel özelliklerini belirten değişmeyen büyüklükler.

kat yuvarı

* Yer atmosferinin 10-60 km yükseklikleri arasında kalan katmanı, stratosfer.

katabolizma

* Canlı protoplazmayı yapan büyük ve karmaşık yapılı moleküllerin enerji çıkarak yanması, yadımlama.

katafalk

* Önünden geçilerek kendisine saygı gösterilmek istenen ölünün tabutu konulmak için yapılmış yüksek yer.

katafot

* Dışarıdan gelen bir ışığın etkisiyle geceleyin ışıklı görünen reflektör.

katakofiti

* Klâsik Türk müziğinde 8/8' lik bir usul.

katakomp

* İlk Hristiyanların kayaları oyarak veya yer altını kazarak yaptıkları, uzun dehlizler biçiminde; ölülerini gömdükleri veya tapınak olarak kullandıkları mezarlık.

katakulli

* Yalan dolan, oyun, tuzak, düzen.

katakulli okumak

* yalan söylemek, palavra atmak.

katalanca

* İspanya'nın kuzey doğusunda Katalan ırkının konuştuğu dil.

katalepsi

* İradenin yitimi, dış etkilere karşı duygunluğun ortadan kalkması ve hareket organlarına verilen herhangi bir durumun olduğu gibi sürüp gitmesiyle beliren sendrom.

kataleptik

* Katalepsi ile ilgili.

* Katalepsiye tutulmuş.

katalitik

* Katalizle ilgili, kataliz niteliğinde olan.

katalitik soba

* Tüp gaz ile çalışan ve evlerde ısıtma amacıyla kullanılan bir tür soba.

kataliz

* Bir maddenin kimyasal bir tepkimede hiçbir değişmeye uğramadan tepkimenin olmasını veya hızının değişmesini sağlayan etkisi.

katalizör

* Kimyasal tepkimenin olmasını veya hızının değişmesini sağlayan, katalitik etkiye yol açan madde.

katalog

* Kitaplıktaki kitapları veya belli bir daldaki gereçleri, nitelikleri bakımından tanıtmak, arandıklarında bulunmalarını sağlamak amacıyla, yer numaraları belirtilerek hazırlanmış kitap, defter veya fişten oluşan bütün, fihrist.

* Kitap evi, yayın evi, kurum gibi kuruluşların yayınlarını, ürettikleri malları, eşyaları tanıtan, gösteren liste veya kitap, fihrist.

kataloglama

* Kataloglamak işi.

kataloglamak

* Kitaplıktaki veya belli bir daldaki gereçleri yer numarası, bibliyografik kimlik vb. bakımından tespit etmek.

katalpa

* İki çeneklilerden, yaprakları çok iri ve kalp biçiminde, çiçekli bir süs bitkisi (Bignonia catalpa).

katana

- * Bkz. kadana.

katar

- * Lokomotif ile vagonların oluşturdıkları dizi, tren.
- * Taşıt dizisi.
- * Bir arada giden hayvan dizisi.

katar katar

- * Birçok katardan oluşmuş, dizi dizi.

katarakt

- * Ak su, ak basma, perde.

katarlama

- * Katarlamak işi.

katarlamak

- * Katar durumuna getirmek, arka arkaya dizmek.

katarlanma

- * Katarlanmak işi yapılmak veya katarlanmak işine konu olmak.

katarlanmak

- * Katarlanmak durumuna getirmek veya katarlanmak işine konu olmak.

katavaşya

- * Göçebe balıkların, ısı düşmesi sonucu Karadeniz'den Marmara denizine veya Akdeniz'e geçmeleri.

katbekat

- * Kat kat.

katedral

- * Baş kilise.

kategori

- * Aralarında herhangi bir bakımdan ilgi veya benzerlik bulunan şeylerin tamamı, grup, ulam.

kategorik

- * Kesin, açık.
- * Kesinlikle, şartsız olarak.

katetme

- * Katetmek işi.

katetmek

- * Kesmek, bölmek.
- * Bir yeri aşarak geçmek, yol olmak.

katgüt

- * Ameliyatlarda yaraları dikmek için kullanılan, bağırsaktan yapılmış iplik.

katı

- * Sert, yumuşak karşıtı.
- * Hoşgörüsüz, acımasız, merhametsiz, zalim.
- * Düşünce ve davranışlarında belli ilkelere sıkı sıkıya bağlı olan.
- * Sıvıların ve gazların tersine, içinde bulunduğu kabın veya üstünde bulunduğu yerin biçimini almayan, sulp.
- * Çok, aşırı derecede.

katı

- * Taşlık, konsa.

katı kalpli

* Katı yürekli.

katı söz

* Sert ve kırıcı söz.

katı yağ

* Don yağı, parafin gibi normal sıcaklıkta iken katı durumda bulunan yağ.

katı yumurta

* Lop yumurta.

katı yürekli

* Acıması olmayan, acımasız.

katık

* Ekmekle karnı doyurmak gerektiğinde, ekmeğe katılan peynir, zeytin, helva gibi yiyecek.

* Yağı alınmış yoğurt, ayran.

katık etmek

* ekmeğin çok, yemeğin az olduğu durumlarda yemeği ölçülü yemek.

katıklama

* Katıklamak işi.

katıklamak

* Katık etmek.

* Çorbayı yoğurtlamak.

katıklı

* İçinde katık bulunan.

katıklı aş

* Bulgur veya yarmadan yapılan yoğurtlu çorba.

katıksız

* Katığı olmayan.

* Yabancı bir şeyle karışmamış.

* Belli bir yerden, belli bir soydan gelen.

* Niteliği başka hiçbir etkiyle bozulmamış olan, tam.

katıla katıla

* Katılacak kadar, katılacak derecede.

katıla katıla gülmek

* aşırı derece gülmek.

katılaşma

* Katılaşmak işi.

* Bir maddenin sıvı durumundan katı duruma geçmesi, tasallüp.

katılaşmak

* Katı duruma gelmek.

katılaştırma

* Katılaştırmak işi.

katılaştırmak

* Katı duruma getirmek.

katılğan doku

* Hücreleri şekilsiz bir ara madde içinde bulunan, organların asıl dokularının aralarını dolduran doku.

katılık

- * Katı (I) olma durumu.
- * Bir nesnenin, boyut değışikliklerine sebep olan etki ortadan kalktıktan sonra da bu boyutları koruma özelliğı.
- * Acımasız, duygusuz olma durumu.

katılım

- * Katılmak işi, iştirak.

katılış

- * Katılmak işi veya biçimi.

katılma

- * Katılmak işi.
- * İletişim veya ortak davranışta bulunma yoluyla belirli bir toplumsal duruma girme süreci, iştirak.

katılmak

- * Katmak işi yapılmak.
- * Bir topluluğa girmek, iştirak etmek.
- * Ortak olmak, benimsemek.

katılmak

- * Aşırı derecede gülmek, ağlamak, gıdıklanmak, korkmak gibi tepkiler sırasında, solunum kaslarının kasılması üzerine soluk kesilmek.

katılma

- * Katılmak işi.

katılmak

- * Katılmasına yol açmak; katılacak kadar güldürmek veya ağlatmak.

katım

- * Katmak işi veya zamanı.

katımlık

- * Bir defada katılacak (miktar).

katıntı

- * Birbirine katılmış karışık şeylerin her biri.
- * Hayvan sürüsüne dışarıdan gelip katılan (hayvan).

katır

- * Atgillerden, kısırak ile erkek eşeğin çiftleşmesinden doğan melez hayvan.
- * İnatçı ve huysuz.
- * Kaba, bayağı, görgüsüz (kimse).

katır boncuğı

- * Çoğı binek hayvanlarının boynuna süs olarak takılan, mavi camdan iri boncuk.
- * Bu boncuklarla birlikte dizilen küçük deniz kabukları.

katır gibi

- * inatçı (kimse).

katır karı

- * Çocuğı olmayan evli kadın.
- * Kaba, görgüsüz (kadın).

katır kutur

- * Sert ve kaba ses çıkarak.
- * Sert duruma gelmiş, sertleşmiş.

katır kuyruğu gibi kalmak

* bir işte ilerlemeden kalmak.

katır tepmişe dönmek

* çok hırpalanmak, perişan duruma düşmek, felâketin nereden geldiğini anlayamamak.

katır yılanı

* Bir tür engerek.

katırcı

* Katırlarını kira ile işleten veya katırlarla eşya taşıyan kimse.

katırcılık

* Katır kiraya verme veya katırla yük taşıma işi.

katırkuyruğu

* Baklagillerden, çiçekleri sarı ve şemsiye durumunda olan acı bir bitki (Anagyris foetida).

katırlaşma

* Katırlaşmak işi veya durumu.

katırlaşmak

* Huysuzluk etmek, inatlaşmak, katır gibi davranmak.

katırlık

* İnatçı, huysuz olma durumu.

katırtırnağı

* Baklagillerden, dalları çok ince, çiçekleri sarı, bazı türleri hekimlikte idrar söktürücü olarak kullanılan bir bitki (Genista scoparia).

katışık

* İçine başka şeyler karışmış olan, karışık, karma, mahlût.

katışıklık

* Katışık olma durumu.

katışiksiz

* İçine başka şeyler karışmamış olan, arı, saf.

katışma

* Katışmak işi.

katışmaç

* Benzer olmayan maddelerden oluşmuş bütün.

katışmak

* Bir topluluğa katışmak, katılmak.

katıştırma

* Katıştırmak işi.

katıştırmak

* Bir şeyin içine başka bir şey katarak karıştırmak.

kat'î

* Kesin.

kat'î olarak

* kesinlikle.

kâtibe

* Kadın yazman, kadın sekreter.

kâtibiadil

* Noter.

katil

* İnsan öldüren kimse, canî.

* Öldürücü, ölüme sebep olan.

katil

* Öldürme.

katil etmek

* Bkz. katletmek.

kat'ileşme

* Kesinleşme.

kat'ileşmek

* Kesinleşmek.

katillik

* Katil olma durumu.

kâtip

* Sekreter, yazman.

kâtiplik

* Sekreterlik, yazmanlık.

kat'iyen

* Hiçbir zaman, asla.

* Kesin olarak, kesinlikle.

kat'iyet

* Kesinlik.

katkı

* Bir işin yapılmasına, gerçekleşmesine emek, bilgi, para vb. ile katılma, yardım.

* Bir şeye katılan başka bir madde, ek.

* Metal ve alaşımların hazırlanması sırasında içlerine katılan değişik nitelikteki maddeler.

* Düğün günü davetlilerin öğleye kadar gönderdikleri armağan.

katkı maddesi

* Petrol ürünlerine katıldığı zaman, bunlara istenilen özellikleri sağlayan veya doğal özelliklerini kuvvetlendiren uygun bir madde.

katkı payı

* Bir işe, bir ortaklığa girişte ödenen ücret.

katkıda bulunmak

* bir şeyin oluşmasına, gelişmesine veya gerçekleşmesine emek, bilgi, para vb. ile yardım etmek.

katkılanma

* Katkılanmak işi.

katkılanmak

* İçine bir katkı karışmak.

katkılı

* İçine yabancı madde katılmış olan, karışık, saf olmayan.

katkısız

- * Üzerine veya içine hiçbir şey katılmamış, katışıksız, saf.
- * Niteliği hiçbir etki ile değişmeyen, tam, bozulmamış.

katlama

- * Katlamak işi.
- * Mayasız hamurdan yapılan, peynirli veya peynirsiz pide; yufka.

katlamak

- * Kâğıt, kumaş gibi nesneleri üst üste kat oluşturacak biçimde bükmek.

katlandırma

- * Katlandırmak işi.

katlandırmak

- * Katlanmasını sağlamak.

katlanılma

- * Katlanılmak işi.

katlanılmak

- * Katlanmak işi yapılmak.

katlanış

- * Katlanmak işi veya biçimi.

katlanma

- * Katlanmak işi.

katlanmak

- * Katlamak işi yapılmak.
- * Hoş olmayan bir duruma, güç şartlara dayanmak, tahammül etmek.

katlatma

- * Katlatmak işi.

katlatmak

- * Katlatmak işini başkasına yaptırmak.

katlayış

- * Katlamak işi veya biçimi.

katletme

- * Katletmek işi.

katletmek

- * İnsan öldürmek.

katlı

- * Katlanmış, bükülmüş.
- * Katı veya katları olan.

katlı kur

- * Az gelişmiş ülke ekonomilerine özgü birden çok döviz kuru uygulama yöntemi.

katliam

- * Topluca öldürme, kırm, soy kırımı.

katma

- * Katmak işi, ilhak.
- * Katılmış, eklenmiş, ulanmış, munzam.
- * Kıldan veya yünden yapılmış ip, sicim.

katma bütçe

- * Özel gelirleri olan ve genel bütçe dışında kalan bütçe, mülhak bütçe.

katma değer vergisi

- * Satın alınan mal ve yiyecekten alınan peşin vergi.

katmak

- * Bir şeyin içine, üstüne veya yanına, niteliğini değiştirmek veya niceliğini artırmak için başka bir şey eklemek, karıştırmak, ilâve etmek.
- * Birlikte göndermek.
- * Döllenmeyi sağlamak için erkek hayvanı dişinin yanına salmak.

katmak

- * birbirine düşürmek, aralanı bozmak.

katmalı

- * Cismin üç ana renkteki görüntüsünün tek bir film üzerinde yer aldığı, bir renkli film işlemi.

katman

- * Birbiri üzerinde bulunan yassıca maddelerin her biri, tabaka.
- * Altında veya üstünde olan kayalarından gözle veya fiziksel olarak az çok ayrılabilen, kalınlığı bir cm den az olmayan tortul kayaç birimi.
- * Bir topluluğu oluşturan kümelerden her biri, tabaka.

katman bulut

- * Gri renkli, sise benzeyen fakat yere kadar inmeyen bulut tabakası, stratus.

katmanlaşma

- * Katmanlaşmak işi.

katmanlaşmak

- * Üst üste gelmiş katmanlar durumunda yerleşmek.

katmanlı

- * Katmanları olan, katmanlardan olucan, tabakalı.

katmer

- * Bir şeyi oluşturan katlardan her biri.
- * Arasına yağ veya kaymak sürülerek katlanmış hafif ateşte, kızartıldıktan sonra üzerine fıstık tozu serpilmiş ince yufka ekmeği.

katmer kaldırmak

- * karışıklık çıkarmak.

katmer katmer

- * Kat kat, üst üste.

katmerci

- * Katmer yapıp satan kimse.

katmercilik

- * Katmercinin işi veya mesleği.

katmerleşme

- * Katmerleşmek işi.

katmerleşmek

- * Katmerli duruma gelmek.
- * Çoğalmak, artmak.

katmerli

- * Arasına yağ ve kaymak sürölerek katlanmış yufka ekmeği.
- * Katmeri olan, kat kat olan.
- * (bir durum, bir tutum için) Çok fazla olan, aşırı.

katmerli badem

- * Çiçekleri güzel bir tür süs çalısı.

katmerli birleşik zaman

- * Yalın zamanlı bir fiille ek fiilin iki zamanının birlikte kullanılması: Gelir idiysem gibi.

katmerli iyelik

- * Üst üste kullanılmış iki iyelik eki.

katmerli katmerli gülmek

- * üst üste ve ara vermeden aşırı derecede gülmek.

katmerli yalan

- * Yalan üstüne söylenmiş yalan.

katmersiz

- * Katmeri olmayan.

Katolik

- * Roma kilisesinin kendine verdiği ad.
- * Katoliklik mezhebinden olan kimse.

Katoliklik

* İsa peygamberin Aziz Petrus'a aktardığı yetkilerin mirasçısı olan papayı dinî başkan olarak tanıyan Hristiyan mezhebi.

katolunma

- * Katolunmak durumu.

katolunmak

- * Kesilmek.

katot

- * Eksi uç.

katra

- * Bkz. katre.

katrak

- * Marangozlukta tomrukları biçmeye yarayan ve birden çok testeresi olan biçme makinesi.

katran

* Organik maddelerden kuru damıtma yoluyla elde edilen, sıvı yağ kıvamında, kara renkte, ağır, is kokulu, suda erimeyen bir madde.Bitkilerden çıkarılanına bitki katranı, maden kömüründen elde edilenine de maden katranı adı verilir.

katran ağacı

- * Lübnan ve Toroslarda yetişen bir sedir türü (Cedrus libani).

katran çamı

- * Gemilerde kullanılan katranın çıkarıldığı çam türü (Pinus rigida).

katran gibi

- * karaya yakın koyu renkte.

katran ruhu

* Kayın katranının damıtılmasıyla elde edilen ve hekimlikte kullanılan renksiz, keskin kokulu ve yakıcı bir sıvı.

katran suyu

* Hekimlikte kullanılan katranlı su.

katran taşı

* Birleşimindeki su miktarı çok olan bir çeşit yanardağ camı.

katran yağı

* Katrandan elde edilen ve hekimlikte ilâç olarak kullanılan sıvı.

katrancı

* Katran satan veya bir yeri, bir şeyi katranlayan kimse.

katrancılık

* Katrancının işi veya mesleği.

katranı kaynatsan olur mu şeker?

* Kişi, kendi özünü veya asıl özelliklerini değiştirmiş gibi görünse de, asla değişmez.

katranköpüğü

* Çayır mantarlarından, şapkasının alt yüzü dilim dilim ve bir halka ile çevrili bulunan bir cins mantar (Polyporus ignarius).

katranlama

* Katranlamak işi.

katranlamak

* Bir yere, bir şeye katran sürerek katranla kaplamak.

katranlanma

* Katranlanmak işi.

katranlanmak

* Katranlamak işi yapılmak.

katranlı

* Üzerine katran sürülmüş olan.
* İçine katran karışmış veya karıştırılmış olan.
* Birleşiminde katran olan.

katre

* Damla, damlayan şey.

katre katre

* Damla damla, azar azar.

katresi kalmadı (veya katresi yok)

* Hiç kalmadı, hiç yok.

katrilyon

* Trilyon kere bir milyon (1024).

katur kutur

* Sert maddeleri yerken çıkan ses.

katyon

* Bir çözeltinin elektrolizi sırasında katotta toplanan iyon, artın.

kauçuk

* Gövdesi odunsu, öz suyu yapışkan, süt kıvamında, yaprakları oval biçimli, parlak ve kalın, sıcak ülke bitkisi, lâstik ağacı (Ficus elastica).

* Amerika, Asya ve Afrika'nın çeşitli ağaçlarından, özellikle lâstik ağacından veya bazı petrol artıklarının birleşimiyle elde edilen, dayanıklı ve esnek madde.

* Bu maddeden yapılmış.

kauçuklu

* Kauçukla kaplanmış veya birleşiminde kauçuk olan (nesne).

kaurit tutkalı

* Üre.

kav

* Kav mantarlarından kurutularak elde edilen, çabuk tutuşan, süngerimsi madde.

* Yılanın deri değiştirirken attığı deri.

kav

* İçki mahzeni.

kav gibi

* kolaylıkla tutuşacak durumda olan veya kuru ve gevrek.

kav mantarı

* Bazitli mantarlardan, ağaçların gövdesinde veya dallarında yetişen ve kurusu kav olarak kullanılan bitki (Fomes fomentarius).

kavaf

* Ucuz, özenmeden ve bayağı cins ayakkabı yapan veya satan esnaf.

kavaf işi

* Özensiz ve gelişigüzel yapılmış olan.

kavaflık

* Kavaf olma durumu.

* Kavafın işi.

kavait

* Kurallar, kaideler.

kavak

* Söğütgillerden, sulak bölgelerde yetişen, boyu bazı türlerinde otuz veya kırk m ye değin çıkan, kerestesinden yararlanılan bir ağaç (Populus).

kavak inciri

* Açık mor renkli bir tür incir.

kavakçılık

* Kavak yetiştirme işi.

kavaklık

* Kavakları çok olan veya kavak ağacı yetiştirilen yer.

kaval

* Kamıştan yapılan, genellikle çobanların çaldığı, yumuşak sesli, perdeli büyük düdük.

kaval kemiği

* Baldırda olan iki kemikten kalını.

kaval tüfek

* Namlusu yivsiz tüfek.

kavalcı

* Kaval yapan, satan veya çalan kimse.

kavalye

- * Kadına, dansta eş olan veya bir yerde, toplantıda arkadaşlık eden erkek.
- * Kibar erkek.

kavalyelik

- * Kadına dansta veya bir toplantıda eşlik etme.

kavalyelik etmek

- * kadına dansta veya bir toplantıda eşlik etmek.

kavanço

- * Yelkeni bir bordadan öbür bordaya geçirme.
- * Değiştirme, aynı türden bir şeyin yerine bir başkasını koyma.
- * Bir işi başka birine yükleme, başına sarma.

kavanoz

- * Topraktan veya camdan, ağzı geniş, orta veya ufak boyda kap.
- * ... kavanoz dolusu.

kavanoz dipli dünya

- * "boş dünya, yalan dünya, fani dünya" anlamında üzülmemeyi, biraz boş vermeyi, acınmamayı anlatan söz.

kavara

- * Balı alınmış petek.
- * Kovanda özellikle kış aylarında arıların yemesi için bırakılan bal.

kavara

- * Yel, gaz.
- * Gürültü, patırtı.

kavara çekmek

- * yellenmek.

kavaracı

- * Gürültücü.

kavas

- * Elçilik veya konsolosluklarda görev yapan hizmetli.
- * Elçilik ve konsolosluklarda koruma görevlisi.
- * Banka, patrikhane ve otel gibi yerlerde hizmetli veya koruma görevlisi.

kavaslık

- * Kavas olma durumu veya kavasın görevi.

kavasya

- * Acı ağaç.

kavat

- * Yolsuz, yasa dışı veya gizli, cinsî birleşmelerde aracılık eden erkek, pezevenk.

kavata

- * Oyma ağaç kap.
- * Sert ve fazla kızarmayan bir domates türü (*Solanum capsicum grossum*).

kavelâ

- * Halatların dikişlerinde kullanılan demir veya ağaç kama.

kavga

- * Düşmanca davranış veya sözlerle ortaya çıkan çekişme veya dövüş, münazaa.
- * Savaş.
- * Herhangi bir amaca erişmek, bir şeyi elde etmek veya bir şeye karşı koyabilmek için harcanan çaba, verilen mücadele.

kavga adamı

* Düşünce ve inançlarını son kerteye kadar hararetle savunan (kimse).

kavga bizim yorganın başına imiş

* başkaları yüzünden zarar gören kimsenin söylediği söz.

kavga çıkarmak

* kavgaya sebep olmak.

kavga çıkmak

* dövüş meydana gelmek.

kavga etmek

* birbiriyle atışmak, dövüşmek.

kavga kaşığı

* Ara bozup kavga çıkartan, kavga arayan kimse.

kavga kopmak

* dövüş başlamak.

kavgacı

* Kavga etmeyi seven, kavga çıkaran (kimse).

* Bir amaç uğruna çaba harcayan, mücadele veren (kimse).

kavgacılık

* Kavgacının tutumu veya alışkanlığı.

kavgada yumruk sayılmamak

* kavga sırasında dayak da yenir, dayak da atılır.

kavgalaşma

* Kavgalaşmak işi.

kavgalaşmak

* İki veya daha çok kimse birbiriyle kavga etmek.

kavgalı

* Kavgayla yapılan veya içine kavga kanışan.

* Birisiyle kavga ederek darılmış olan, dargın.

kavgasız

* Kavgası olmayan.

* Çatışma, kavga olmadan.

kavgasızlık

* Kavgasız olma durumu.

kavgaya girişmek (veya tutuşmak)

* kavgaya başlamak.

kavi

* Dayanıklı, güçlü, zorlu.

* Sıkı.

kavil

* Söz.

* Sözleşme, anlaşma.

kavileşme

* Kavileşmek işi.

kavileşmek

* Sağlamlaşmak, pekişmek.

kavileştirme

* Kavileştirmek işi.

kavileştirmek

* Sağlamlılaştırmak, pekitmek, pekiştirmek.

kavilleşme

* Kavilleşme işi.

kavilleşmek

* Sözleşmek, söz birliği etmek, anlaşmak.

kavilya

* Yelkenin kasa ve halat dikişlerinde, kollar arasını açmak için kullanılan, sivri ağaç veya demirden yapılmış sert parça.

kavim

* Aralarında töre, dil ve kültür ortaklığı bulunan boy ve soy bakımından da birbirine bağlı insan topluluğu, budun.

kavim kardaş

* Bütün akrabalar, tanıdıklar.

kavis

* Eğmeç, yay.

kavis çizmek

* yay biçiminde yol izlemek.

kavisli

* Kavisli olan.

kavkı

* Bkz. kabuk.

kavkılı

* Kavkısı olan (hayvan).

kavlağan

* Çınar ağacı.

kavlak

* Kabuğu dökülmüş.

* Güneşten derisi soyulan (kimse).

* Yer altı boşluklarının tavan ve yan duvarlarında bulunan gevşemiş veya düşebilir kaya parçası.

kavlama

* Kavlamak işi.

kavlamak

* Kabanı dökülmek, soyulmak.

kavlanma

* Kavlanmak işi.

kavlanmak

* Kavlamak işine uğramak.

kavlaşma

* Kavlaşmak işi.

kavlaşmak

* Kav durumuna gelmek.

kavlatma

* Kavlatmak işi.

kavlatmak

* Kavlamasına yol açmak.

kavletme

* Kavletmek işi.

kavletmek

* Sözleşmek, anlaşmak, söz kesmek.

kavlıç

* Fıtık.

* Fıtıklı.

kavlık

* İçine genellikle kav konulan torba veya kap.

kavlince

* Kavline göre, sözüne bakarak.

kavlükarar

* Söz, sözleşme.

kavlükarar etmek

* karar vermek, plânlamak.

kavmî

* Kavimle ilgili, etnik.

kavmiyat

* Etnografya.

kavmiyet

* Bir kavmin kendine özgü özellikleri.

* Bir kimsenin bağlı olduğu kavme göre durumu.

* Kavme bağlılık.

kavmiyetçi

* Kavmiyetten yana olan kimse.

kavmiyetçilik

* Kavmiyetçinin işi.

kavraç

* Ağır taşları tutup kaldırmaya yarayan, iki tutaklı demir araç.

kavrak

* Ateş yakmak için kullanılan kuru yaprak vb.

kavram

* Bir nesnenin zihindeki soyut ve genel tasarımı, mefhum, fehva, nosyon.

* Nesnelerin veya olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarım, mefhum, nosyon.

* Karın zarı, periton.

* Tutam, avuç dolusu.

kavram karmaşası

* Anlaşılmazlık, anlam yetersizliğine düşmek.

kavrama

* Kavramak işi, anlama, algılama.

* Ağaç kuşak.

* Küçük orak.

* Otomobilde motor ile vites kutusunu birbirine bağlayıp ayıran, motordan gelen hareketi sarsıntısız olarak öteki aktarma öğelerine ileten düzen, debriyaj.

* Bu düzeni işletmeye yarayan ayaklık.

kavrama noktası

* Arabanın harekete geçtiği an ve durum.

kavramak

* Elle sıkıca tutmak.

* Her yönünü anlamak, iyice anlamak, tam anlamak.

kavramcılık

* Kavramın, onu bildiren sözden farklı bir varlık olduğunu ve gerçeğin zihinde bulunmadığını ileri süren öğretisi, konseptüalizm.

kavramlaşma

* Kavram durumuna gelme.

kavramlaşmak

* Kavram durumuna gelmek.

kavramsal

* Kavramla ilgili, kavram niteliğinde olan.

kavranılma

* Kavranılmak işi.

kavranılmak

* Kavranmak.

kavranılmaz

* Zihinde oluşturulamayan veya oluşturulabildiği hâlde gerçekten böyle bir şeyin var olması akla sığmayan.

kavranma

* Kavranmak işi.

kavranmak

* Kavranmak işi yapılmak.

kavratma

* Kavratmak işi.

kavratmak

* Kavramasını sağlamak.

kavrayış

* Kavrama, anlama, algılama yetisi.

* Bir algının doğrudan doğruya kavranması.

kavrayışlı

* Kolayca anlama, algılama yetisi olan.

kavrayışsız

* Kavrayıcı olmayan.

kavruk

- * Kavrulmuş olan.
- * Yaşının ilerlemesine karşılık iyi gelişmemiş olan.
- * Kurumaya yüz tutmuş.

kavruklu

- * Kavruk olma durumu.

kavrulma

- * Kavrulmak işi.

kavrulmak

- * Kavurmak işi yapılmak.
- * İyi gelişmemek, ufak, zayıf, cılız kalmak.

kavuluş

- * Kavrulmak işi veya biçimi.

kavşak

- * Akarsu, yol gibi uzayıp giden şeylerin kesiştikleri veya birleştikleri yer.

kavşak adası

- * Kavşak içindeki hareketleri tanzim eden, üçgen, daire, dörtgen, damla vb. şekillerde olabilen ve dış kenarları bordür taşı ile sınırlandırılmış yapı.

kavuk

- * İçi boş şey.
- * Sarık sarılan başlık.
- * İdrar torbası, mesane.

kavuk sallamak

- * bir kimseye yaranmak için onun söz veya davranışlarını uygun bulmak, onaylamak.

kavukçu

- * Kavuk yapan veya satan kimse.
- * Birine yaranmak için onun söz veya davranışlarını uygun bulan, onaylayan kimse.

kavuklu

- * Kavuk giymiş.
- * (ilk harf büyük) Orta oyununda hikâyeyi anlatıp asıl görevi üstlenen, espri ve komiklik yapan kişi.

kavukluk

- * Kavuk koymaya yarayan küçük raf.

kavun

- * Kabakgillerden, sürüngen gövdeli, iri meyveli bir bitki (Cucum).
- * Bu bitkinin genellikle güzel kokulu, sulu ve etli meyvesi.

kavuncu

- * Kavun satan kimse.

kavuniçi

- * Pembeye çalan san renk.
- * Bu renkte olan.

kavunsu

- * Kavuna benzeyen, kavunu andıran.

kavurga

- * Buğday, mısır gibi tahılların kuru yemiş gibi yenilmek için ateşte kavrulmuşu.

kavurma

- * Kavurmak işi.
- * Tencerede pişirilip kendi yağıyla kızartıldıktan sonra dondurulup saklanan et.
- * Kavrulmuş olan.

kavurmacı

- * Kavurma yapan veya satan kimse.

kavurmaç

- * Kavrulmuş buğday.

kavurmak

- * Bir şeyi bir kabın içinde su katmadan kızartarak pişirmek.
- * (rüzgâr, soğuk, sıcak vb. için) Kurutmak; yakmak.
- * Çok üzme, yakmak, mahvetmek.

kavurmalı

- * İçinde kavurma bulunan.

kavurmalık

- * Kavurma yapmaya elverişli yiyecek.
- * Kavurma için ayrılmış.

kavurtma

- * Kavurtmak işi.

kavurtmak

- * Kavurmak işini yaptırmak.

kavuruş

- * Kavurmak işi veya biçimi.

kavuşma

- * Kavuşmak işi, buluşma, telâki.
- * Erişme, elde etme.
- * (güneş için) Batma.
- * Mantar ve yosun sınıfından bazı aşağı bitkilerde, yeni bir birey oluşturmak için iki ayrı hücrenin birleşmesi.

kavuşmak

- * Ayrı kalınan, sevilen bir kimseyle bir araya gelmek, onu yeniden görmek.
- * Yokluğu çekilen veya çok istenen bir şeye erişmek, onu elde etmek.
- * Katılmak.
- * Bir araya gelmek, birleşmek.
- * (güneş için) Batmak.
- * Varmak, ulaşmak.

kavuştak

- * Şarkı ve türküde tekrarlanan dize, nakarat.

kavuşturma

- * Kavuşturmak işi.

kavuşturmak

- * Kavuşmasını veya kavuşmalarını sağlamak.

kavuşulma

- * Kavuşulmak işi.

kavuşulmak

- * Bir araya gelmek, birleşmek.

kavuşum

* Yer yuvarlağı bir uçta kalmak üzere, yerin, güneşin ve herhangi bir gezegenin bir doğru üzerine gelmeleri, içtima.

kavuşum devri

* Bir gezegenin iki kavuşumu arasında geçen zaman aralığı.

kavuşur su yosunları

* Üremeleri kavuşma yoluyla olan su yosunları.

kavut

* Kavrulmuş ve dövülmüş tahıl ununa şeker veya tatlı yemiş katılarak yapılan yiyecek.

kavuz

* Buğdaygillerin başağında, başakçıkları veya çiçeği saran kabuk.

* İçi boş, kabuklu yemiş.

kavuzlular

* Bir çeneklilerden, çiçeklerinde renkli taç yaprağı yerine, kavuz denilen yeşil renkte yapracıklar bulunan bitki takımı.

kavzama

* Kavzamak işi.

kavzamak

* Sıkı tutmak, kavramak.

* Korumak, muhafaza etmek.

kay

* Yağmur, yaz yağmuru.

kay

* Kusma.

kay etmek

* kusmak.

kaya

* Büyük ve sert taş kütlesi.

* Kayaç.

kaya balığı

* Kaya balığıgillerden, kayalık yerlerde yaşayan, çoğu koyu renkli küçük balık (Gobius gobius).

kaya balığıgiller

* Kemikli balıklardan, küçük boyda iri başlı, yüzgeçleri karın üzerinde tekerlek biçiminde olan bir familya.

kaya gibi

* çok sağlam.

kaya güvercini

* Güvercingillerden, Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika'nın kayalık yerlerinde yaşayan bir kuş (Columbo livia).

kaya hanisi

* Lahos.

kaya horozu

* Güney Amerika'da yaşayan, erkekleri portakal renginde, başında tepeliği olan kuş (Rupicola).

kaya keleri

* Bukalemun.

kaya lifi

* Taş pamuğu, asbest.

kaya örümceği

* Taşlar arasında yaşayan bir örümcek türü.

kaya sansarı

* Dağlık yerlerde yaşayan bir tür sansar.

kaya sarımsağı

* Genç yaprakları sarımsak yerine kullanılan bir tür yaban sarımsağı (Allium ampeloprasum).

kaya sarmaşığı

* Kayalıklarda biten sarmısak.

kaya suyu

* Kayadan sızan su.

kaya tuzu

* Doğada billûr durumunda bulunan tuz.

kaya uçmazsa dere dolmaz

* büyük ihtiyaçlarda büyük fedakarlık yapmak gerekir.

kayabaşı

* Bir Anadolu ezgisi ve bu ezgiyle söylenen koşma.

* Türk halk edebiyatında çoban türküsü.

kayaç

* Doğada büyük yer tutan, yer kabuğunun yapı gereci olan bir veya birkaç mineralden oluşan kütle.

kayağan

* Üzerinde kolaylıkla kayılan, kaypak.

kayağan taş

* Killerin başkalaşımı ile oluşmuş, yaprak biçiminde ayrılabilen, mavimsi bir taş, arduvaz.

kayağanlık

* Kayağan olma durumu.

kayak

* Kar veya su üzerinde kaymak için ayağa takılan araç, ski.

* Bu aracı kullanarak yapılan spor.

kayak evi

* Kayak bölgesinde yapılan küçük ev.

kayakçı

* Kayak yapan sporcu.

kayakçılık

* Kayakçı olma durumu.

* Kayak sporculuğu.

kayalık

* Kayası çok olan yer.

kayan

* Kayarak yer değiştiren.

* Yassı, düz, kat kat oluşmuş taş.

* Dağdan inen sel.

kayar

- * Hayvanların eskiyen nallarının çivilerini değiştirme işlemi.
- * Pay.

kayarlama

- * Kayarlamak işi.

kayarlamak

- * Hayvanın eskiyen nallarını onarmak, eskiyen nalın çivilerini yenilemek.
- * At nalını veya düven taşlarını yeniden koymak veya onarmak.
- * Sövmek, küfretmek.

kayarto

- * Ahlâksız kimse, mel'un.

kaybedilme

- * Kaybedilmek işi.

kaybedilmek

- * Kaybetmek işi yapılmak.

kaybetme

- * Kaybetmek işi, yitirme.

kaybetmek

- * Yitirmek.
- * Yenik düşmek, yenilmek.
- * Para bakımından zarara girmek.
- * Ölüm dolayısıyla ayrılmak.

kaybolma

- * Kaybolmak işi.

kaybolmak

- * Yitmek.
- * Görünür olmaktan çıkmak, görünmez olmak.

kayboluş

- * Kaybolmak işi veya biçimi.

kayda değer

- * Önemli, dikkati çeken.

kayda geçirmek

- * ilişkili bulunduğu deftere yazmak.

kaydedici

- * İmleç.

kaydedilme

- * Kaydedilmek işi.

kaydedilmek

- * Kaydetmek işi yapılmak, yazılmak.

kaydetme

- * Kaydetmek işi.

kaydetmek

- * Yazmak, bazı önemli noktaları tespit etmek.
- * Herhangi bir şeyi bir yere mal etmek, bir şeyin tarih, numara veya adını bir deftere geçirmek.
- * Hatırlamak için yazmak, not etmek.

- * Belirtmek, söylemek.
- * Sesi veya resmi manyetik bant üzerine geçirmek.
- * Olumlu sonuç almak.
- * Sıcaklık, basınç gibi bir niceliğin değişkenliğini tespit etmek.

kaydettirme

- * Kaydettirmek işi.

kaydettirmek

- * Kaydetmek işini yaptırmak, yazdırmak.

kaydı hayat

- * Kaydı hayatla ve kaydı hayat şartıyla sözlerinde "yaşadığı kadar", "yaşadığı sürece" anlamında kullanılır.

kaydı ihtiyat

- * Temkinli davranma, ihtiyatlı olma.

kaydırak

- * Yassı, kaygan çakıl.
- * Çocukların böyle bir taşı ayakla kaydırarak oynadıkları oyun.
- * Çocukların oturup kayarak eğlenmeleri için, çocuk bahçelerinde bulundurulmuş oyun aracı.
- * Tomrukların kolay taşınması için dağdan kaydırıldığı yer.

kaydırılma

- * Kaydırılmak işi.

kaydırılmak

- * Kayması sağlanmak, kaymasına yol açılmak.

kaydırış

- * Kaydırmak işi veya biçimi.

kaydırma

- * Kaydırmak işi.
- * Alıcının herhangi bir araç üzerinde çeşitli yönlerde hareket ettirilmesi.
- * Savunmanın belirli bir anında, oyunun güç noktasını birdenbire değiştirme.

kaydırmak

- * Kaymasını sağlamak, kaymasına yol açmak.

kaydırtma

- * Kaydırtmak işi.

kaydırtmak

- * Kaymasını sağlamak, kaymasına sebep olmak.

kaydiye

- * Kayıt için alınan para.

kaydolma

- * Kaydolmak işi, yazılma.

kaydolmak

- * Yazılmak.

kaygan

- * Islak veya düz olduğundan, kendisi kayan veya üzerinde kayılan, kaygın.

kaygana

- * Omlet.
- * Yumurta çalkanarak yapılan bir çeşit tatlı.

kayganalık

* Kaygana için gereken malzeme.

kayganlık

* Kaygan olma durumu.

kaygı

* Üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa.

kaygı çekmek

* üzüntü, tasa duymak.

kaygılandırma

* Kaygılandırmak işi.

kaygılandırmak

* Kaygılanmasına sebep olmak.

kaygılanış

* Kaygılanmak işi veya biçimi.

kaygılanma

* Kaygılanmak işi, üzülmek.

kaygılanmak

* Kaygı duymak, üzülmek.

kaygılı

* Kaygısı olan, üzüntülü.

kaygın

* Kaygan.

* Gebe deve.

kaygısız

* Kaygısı olmayan, kaygı duymayan, aldırılmaz.

kaygısızca

* Kaygısız, aldırılmaz (bir biçimde).

kaygısızlık

* Kaygısız olma durumu veya kaygısızca davranış.

Kayı

* Oğuz Türklerinin 24 boyundan biri.

kayık

* Kürek veya yelkenle yürütülen ufak tekne.

* Bir yana kaymış.

kayık gibi

* kayığa benzer biçimde, kayığın durumuna uygun olarak.

kayık salıncak

* Bayram yerlerinde kurulan kayık biçiminde salıncak.

kayık tabak

* Kayık biçiminde uzun ve düz tabak.

kayık yaka

* Açıklığı omuzlara doğru olan oval yaka.

kayık yanaştırmak

* bir konuya veya soruna yavaş yavaş girmek.

kayıkçı

* Kayıkla insan veya yük taşıyan kimse.

kayıkçı kavgası

* Sonucu olmayan, bıktırıcı münakaşa.

kayıkçılık

* Kayık yapma ve satma işi.

* Kayık işletme işi.

kayıkthane

* Kayıkların çekildiğı, korunduğı üstü örtülü yer.

kayın

* Kayıngillerin örnek bitkisi olan, kerestesi beyaz bir orman ağacı (Fagus orientalis).

kayın

* Kan veya kocaya göre birbirlerinin erkek kardeşi, kayın birader.

kayın baba

* Kaynata.

kayın birader

* Kayın (II).

kayın peder

* Kaynata.

kayın valide

* Kaynana.

kayınço

* Kayın biraderlere sevgi yollu söylenen söz.

kayıngiller

* İki çeneklilerden, palamut diye adlandırılan meyveleri yüksüksü bir kadehçik içinde duran, kayın, meşe, kestane gibi çoğı kerestelik orman ağaçlarını içine alan bir familya, palamutlular.

kayınlık

* Kayın ağaçları çok olan yer.

kayınlık

* Kayın (II) olma durumu.

kayıntı

* Açlık bastırmaya yarar yiyecek, atıştırılmaya yarar yiyecek.

kayıp

* Yitme, yitim.

* Yitik, zayı.

kayıp vermek

* (ulus, toplum, kuruluş vb. için) değerli bireylerini yitirmek.

kayıplara karşmak

* bulunduğı yerden ayrıılıp gitmek, gittiğı yeri bildirmemek, görünmez olmak.

kayır

* Kalın kum.

* İnce kum.

kayıncı

* Kayıran, koruyan, iltimasçı.

kayıncılık

* Kayırma işi, iltimasçılık.

kayınlma

* Kayırılmak işi.

kayınlmak

* Kayırmak işi yapılmak veya kayırmak işine konu olmak.

kayınş

* Kayırmak işi veya biçimi.

kayıрма

* Kayırmak işi, koruma, himmet, iltimas.

kayırmak

* Koruyarak başarısını sağlamak, elinden tutmak, himmet etmek.
* Birini, başkalarının veya işin zararı pahasına tutmak, haksız yere kolaylıklar sağlamak" iltimas etmek.

kayırtma

* Kayırtmak işi.

kayırtmak

* Kayırmak işini yaptırmak.

kayısı

* Gülgillerden bir ağaç (Prunus armeniaca).
* Bu ağacın açık turuncu renkte, eti sulu, güzel kokulu, tek ve sert çekirdekli tatlı meyvesi.
* Beyazı pişmiş, sarısı yarı pişmiş (yumurta).

kayısı hoşafı

* Kayısının kaynatılması ile yapılan hoşaf.

kayısı kompostosu

* Kayısının şekerle kaynatılması ile yapılan komposto.

kayısı kurusu

* Kurutulmuş kayısı.

kayış

* Bağlamak, tutmak veya sıkmak amacıyla kullanılan, dar ve uzun kösele dilimi.
* Ustura bilen cilâlı kösele.

kayış

* Kaymak işi veya biçimi.

kayış balığı

* Kâğıt balığıgillerden, Kuzey Avrupa denizleriyle Akdeniz'in derinliklerinde yaşayan kemikli bir balık (Regalecus glesne).

kayış dili

* Kaba ve çirkin sözler kullanılarak konuşulan dil.

kayış gibi

* sert, koparılmayan.
* kara, çok kirli.

kayışa çekmek

- * aldatmak, kandırmak.

kayışa çekmek

- * usturanın kilağısını almak için berber kayışına sürtmek.

kayışçı

- * Kayış yapan veya satan kimse.
- * Aldatıcı, hileci.

kayışkırın

* Baklagillerden, kökleri toprağa derince girerek, tarlalar sürülürken sabanı tutan, çiçekleri kırmızı bir bitki, sabankırın (Onosisspinosa).

kayıt

- * Bir yere mal ederek deftere geçirme.
- * Bir yazının, bir hesabın tarih, numara vb. nin veya kopyasının bir yerde yazılı bulunması.
- * Sınırlama, davranışlarını çerçeveleme.
- * Şart.
- * Önem verme, gözetme.
- * Resmî belge.
- * Ses veya resmi, manyetik bant üzerine geçirme işlemi.

kayıt

- * Pencere çerçevesi.
- * Araç, eşya.

kayıt altına girmek

- * davranışları sınırlandırılmak; bir şey yapmaya zorlanmak.

kayıt defteri

- * Kayıt yapılan defter.

kayıt koymak

- * engellemek, sınırlamak, takyit etmek.

kayıt kuyut

- * Sınırlandırmalar.

kayıtım

- * Bir olayın kendi sebepleri üzerindeki tepkisi, rücu.

kayıtımla usamlama

- * Geriye dönerek sonuç çıkarma.

kayıtlama

- * Kayıtlamak işi, takyit.

kayıtlamak

- * Bir takım şartlarla bağlamak, sınırlandırmak, takyit etmek.

kayıtlı

- * Kaydı yapılmış, kayda geçirilmiş olan.
- * Şarta bağlı.

kayıtma

- * Kayıtmak işi.

kayıtmak

- * Bir şeyi yapmaktan vazgeçmek, bir karardan dönmek, nükul etmek, rücu etmek.

kayıtsız

- * Kaydı yapılmamış, deftere veya yazıya geçirilmemiş olan.
- * Bir şarta bağlı olmayan.
- * Aldırmaz, ilgisiz, umursamaz, lâkayt.

kayıtsız kalmak

- * Önem vermemek, umursamamak.

kayıtsız olmak

- * kayıt edilmemiş veya yazıya geçirilmemiş olmak.
- * ilgisiz, umursamaz, önem vermeyen durumda bulunmak.

kayıtsız şartsız

- * Hiçbir şart ve bağı olmaksızın.

kayıtsızca

- * İlgisiz, aldırmaz (bir biçimde).

kayıtsızlık

- * Aldırmazlık, ilgisizlik, umursamazlık, lâkaydî.

kayıttan düşmek (veya birinin kaydını silmek)

- * bir yere mal olmaktan çıkararak defterde bu durumu belirtmek.

kaykay

- * Tahtadan yapılmış, altında tekerlekler bulunan üzerinde kayılan alet.

kaykılma

- * Kaykılmak işi.

kaykılmak

- * Arkaya doğru eğilerek, yaslanarak oturmak.

kaykılma

- * Kaykıltmak işi.

kaykıltmak

- * Kaykılmasını sağlamak, kaykılmasına sebep olmak.

kayma

- * Kaymak (II) işi.
- * Herhangi bir sebeple filmin atlaması veya görüntünün perdeye tam olarak gelmemesi.

kaymağını almak

- * bir şeyin en büyük payını, kânını ele geçirmek.

kaymak

- * Sütün yüzünde zar durumunda toplanan, açık sarı renkli, koyu yağlı katman.
- * Sütü yayvan kaplar içinde ve hafif ateşte tutarak elde edilen koyu, yağlı öz.
- * Yağmur ve selden sonra toprağın üzerinde kalan özlü tabaka.
- * Bir şeyin en iyi ve seçkin bölümü.

kaymak

- * Düz, ıslak veya kaygan bir yüzey üzerinde sürtünerek kolayca yer değiştirmek.
- * Kaygan bir yüzey üzerinde birdenbire dengesini yitirmek.
- * Yerini değiştirmek.
- * Yer, durum değiştirmek.
- * Görüş, düşünce veya tutumunu değiştirmek.
- * "İstmeden bir şey yapmak" anlamıyla bazı deyimlerde geçer.
- * Anlamı değişmek.
- * Kurtulmak.

kaymak bağlamak (veya tutmak)

* sütün veya bir sıvının üzerinde kaymak oluşmak, kaymaklanmak.

kaymak gibi

- * bembeyaz ve pürüzsüz.
- * tadı güzel ve yumuşak.

kaymak kâğıdı

- * Özen isteyen baskılarda kullanılan, düzgün, parlak, pürüzsüz kâğıt, kuşe kâğıdı, papyekuşe.

kaymak tabakası

- * Bir toplumun seçkin ve zengin kesimi.

kaymak takımı

- * \343 kaymak tabakası.

kaymak taşı

- * Parlatılmaya elverişli, yumuşak, beyaz, yarı saydam bir tür mermer, su mermeri, albatr.

kaymakaltı

- * Yağı alınmış süt.

kaymakam

- * Bir ilçenin en büyük yönetim görevlisi, ilçebay.
- * Yarbay.

kaymakamlık

- * Kaymakam olma durumu.
- * Kaymakamın görevi.
- * Kaymakamın makamı ve bu makama bağlı resmî dairelerin bütünü.
- * İlçe, kaza.

kaymakçı

- * Kaymak yapan veya satan kimse.

kaymaklanma

- * Kaymaklanmak işi.

kaymaklanmak

- * Kaymak bağlamak, kaymak tutmak.

kaymaklı

- * Kaymağı olan.
- * Üzerine veya içine kaymak konulmuş olan.

kaymaklı dondurma

- * Sütten yapılmış dondurma.

kayme

- * Kâğıt para, kaime.

kaymelik

- * Herhangi bir kayme değerinde olan.

kaynaç

- * Volkan bölgelerinde, belli aralıklarla su ve buhar fışkırtan sıcak kaynak, gayzer.

kaynaç taşı

- * Kaynaçlarda oluşan silisli çökelti, gayzerit.

kaynağını almak

- * (bir yerden) esas almak, bir esasa veya desteğe dayandırmak.

kaynak

- * Bir suyun çıktığı yer, kaynarca, pınar, memba.
- * Bir şeyin çıktığı yer, menşee.
- * Bir haberin çıktığı yer.
- * Araştırma ve incelemede yararlanılan belge.
- * Herhangi bir enerjinin oluşup çevreye yayıldığı yer.
- * İki metal veya yapay parçayı ısı yolla birleştirme yöntemi, kaynaştırıp yapıştırma işi.

kaynak kişi

- * Sağlam, güvenilir, doğru bilgiler edinilen kimse.

kaynak makinesi

- * Kaynak yapımında kullanılan makine.

kaynak suyu

- * Kaynağın veya gözemin başında alınan su.

kaynak yapmak

- * İki metal veya yapay parçayı ısı yoluyla birleştirmek.

kaynakça

* Belli bir konu, yer veya dönemle ilgili yayınları kapsayan veya en iyilerini seçen eser, bibliyografya, bibliyografi.

kaynakçacı

- * Kaynakça hazırlayan kimse.

kaynakçı

- * Kaynak yapan kimse.

kaynakçılık

- * Kaynak yapma işi.

kaynakthane

- * Kaynak işleri yapılan yer.

kaynaklanma

- * Kaynaklanmak işi veya durumu.

kaynaklanmak

- * Kaynak hâlini almak.

kaynama

- * Kaynamak işi.

kaynama noktası

- * Saf bir sıvının belirli bir basınçta kaynamaya başladığı sıcaklık.

kaynamak

- * Bir sıvı, sıcaklığı belli bir dereceyi bulunca, buhar durumuna geçerek fokurdamak.
- * (böyle bir sıvının içinde bulunan şey) Fokurdamak.
- * (yemek için) Pişmek, haşlanmak.
- * Yerden çıkmak.
- * (kırık, çatlak kemik veya metal parçaları için) Eski durumunu almak, birbirine yapışmak.
- * (yara için) Kapanmak, iyileşmek.
- * (mayalı bir şey için) Kabarıp köpürmek.
- * (mide için) Ekşimek.
- * Çalkantı durumunda olmak, dalgalanmak.
- * Çok miktarda bulunmak.
- * Gizli bir iş çevirmek, için için hazırlanmak.
- * (bir yerde) Huzursuzluk, tedirginlik olmak.
- * İstenildiği gibi olmamak, gerçekleşmemek.

- * Arada kaybolmak.
- * Artmak, çoğalmak, yoğunlaşmak.

kaynana

- * Kadına göre kocasının, kocaya göre karısının annesi, kayın valide.

kaynana ağzı

- * İleri geri veya yersiz konuşma, gereksiz dedikodu yapma.

kaynana zıltısı

- * Bir sap çevresinde çevrilen, çevrildikçe takırtılı bir ses çıkaran çocuk oyuncağı.

kaynanadili

- * Dil biçiminde yassı ve dikenli dalları olan bir kaktüs türüne halkın verdiği ad.
- * Bir iğne oyası örneği.

kaynanalık

- * Kaynana olma durumu.
- * Kaynanaya yakışır davranış.

kaynanalık etmek

- * (kaynana) geline veya damada kötü davranmak.
- * bir yakınına gereğinden çok kaşmak.

kaynar

- * Kaynamakta olan.
- * Çok sıcak.
- * Kaynak, pınar.

kaynarca

- * Kaynak.
- * Sıcak su kaynağı.
- * Hastalara kaynatılarak içirilen pekmez, yağ ve baharat kaşımı.

kaynaşık

- * Birbirine kaynamış, kaynaşmış.
- * Kıpırdak, oynak (kadın).

kaynaşma

- * Kaynaşmak işi.
- * Kalabalığın çok olduğu bir yerde kıpırdanma, hareketlilik.
- * Huzursuzluk.

kaynaşmak

- * Ayrılmayacak bir biçimde birleşmek.
- * Çok kalabalık ve kıpırdak olmak, hareket etmek.
- * Birbirine iyice uymak.
- * Uyuşmak, yakın ilişki kurmak, derinleştirmek.
- * Birleşmek.
- * Huzursuzluk olmak.

kaynaştırma

- * Kaynaştırmak işi.
- * Kelime veya birleşik kelime içerisinde bir araya gelen seslerin birbirlerini etkileyerek kısalmaya yol açması olayı: Kayın ana > kaynana, kayın ata > kaynata, sütlü aş > sütlaç gibi.

kaynaştırma sesi

- * Ünlü ile sona eren bir kelimeye ünlü ile başlayan bir ek geldiğinde araya giren y sesi: İki-y-i, oda-y-a, soru-y-u vb.

kaynaştırmak

- * Kaynaşmasını sağlamak.

kaynata

* Kadına göre kocasının, kocaya göre karısının babası, kayın baba, kayın peder.

kaynatalık

* Kaynata olma durumu.

kaynatılma

* Kaynatılmak işi.

kaynatılmak

* Kaynatmak işi yapılmak.

kaynatma

* Kaynatmak işi.

kaynatmak

* Kaynamasını sağlamak.
* Kaynak yapmak.
* Konuşmak, sohbet etmek.
* Belli etmeden almak; unutturmak.

kaynayan kazan kapak tutmaz

* için için gelişen olaylar veya duygular bir yerde patlak verir.

kaynayış

* Kaynamak işi veya biçimi.

kaypak

* Kayagan, kaygan.
* Sözünde durmaz, döneç.

kaypakça

* Biraz kaypak.
* Sözünde durmayarak, döneçlik ederek.

kaypaklaşma

* Kaypaklaşmak işi.

kaypaklaşmak

* Kaypak bir duruma gelmek.

kaypaklık

* Kaypak olma durumu.
* Sözünde durmazlık, döneçlik.

kaypama

* Kaypamak işi.

kaypamak

* Ayağı kaymak.

kayra

* Yüksek tutulan veya sayılan birinden gelen iyilik, lütuf, ihsan, atfet, inayet.
* Bkz. Tanrı kayrası.

kayracılık

* Evrendeki bütün olayları tanrısal sebebe dayandıran, insanların ancak Tanrı kayrasıyla, bağıyla kurtulabileceğini ileri süren öğretisi, providansiyalizm.

kayrak

* Ekime elverişli olmayan, taşlı, kumlu toprak.

- * Yassı, düz taş.
- * Bileği taşı.

kayran

- * Orman içinde geniş ve çıplak alan, düzlük.

kayrılma

- * Kayılmak işi.

kayrılmak

- * Kayırmak işi yapılmak.

kayser

- * Roma, Bizans ve Alman imparatorlarına verilen unvan.

kayşa

- * Kayşamak olayı, kayma, göçü, heyelân.

kayşama

- * Kayşamak işi.

kayşamak

- * Kaya, toprak vb.yerinden koparak aşağıya kaymak.

kayşat

- * Kayşama sonucu yerinden kopmuş parça.

kaytaban

- * Sürü, deve sürüsü.
- * Başboş, düzensiz.

kaytak

- * Kuytu.
- * Sözünde durmayan.
- * Yağcı, dalkavuk, numaracı.

kaytaklık

- * Kaytak olma durumu.

kaytan

- * Pamuk veya ipekten sicim.
- * Yelkeni yarı kapatmak için kullanılan örgü halat.

kaytan bıyıklı

- * İnce ve uzun bıyıklı.

kaytanlı

- * Kaytanı olan, kaytanla dikilmiş.

kaytarıcı

- * İşten kaçan kimse.

kaytarış

- * Kaytarmak işi veya biçimi.

kaytarma

- * Kaytarmak işi.

kaytarmacı

- * Kaytaran (kimse).

kaytarmacılık

* Kaytarmacının işi.

kaytarmak

* Geri çevirmek, iade etmek.
* İşten kaçmak.

kayyım

* Bkz. kayyum.

kayyum

* Cami hademesi.
* Belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse.

kayyumluk

* Kayyum olma durumu.
* Kayyumun görevi.

kaz

* Perde ayaklılardan, uzun, beyaz veya gri boyunlu, suda ve karada yaşayan, uçan, yabanî veya evcil kuş (Anser).
* Budala.

kaz ayağı

* Bkz. kazayağı.

kaz gelen yerden tavuk esirgenmez

* büyük çıkarlar beklenen yerde küçük fedakârlıklar yapılmalıdır.

kaz kafalı

* Anlayışsız, kavrayışsız, kafasız.

kaza

* Can veya mal kaybına veya zararına sebep olan kötü olay.
* Vaktinde kılınmayan namazı veya tutulmayan orucu sonradan dinî kurallara uygun olarak yerine getirme.
* Yargı, yargılama.
* Kadının görevi.
* İlçe, kaymakamlık.

kaza dairesi

* Yargı çevresi.

kaza etmek

* vaktinde kılınmayan namazı, tutulmayan orucu dinî kurallara uygun olarak yerine getirmek.

kaza ile

* kazara.

kaza kurşunu

* Yanlışlıkla gelen mermi.

kaza ve kader

* alın yazısı.

kazaen

* Kazara.

kazağı

* Kazımakta veya temizlemekte kullanılan demir araç.

Kazak

* Kazakistan Cumhuriyeti'nde yaşayan Türk soylu halk veya bu halktan olan kimse.
* Güney Rusya'da yaşayan Slavlaşmış bir topluluk ve bu topluluktan olan kimse.

* Kazaklara özgü olan, Kazaklarla ilgili olan.

kazak

* Genellikle kollu, baştan geçirilerek giyilen, örme üst giysisi.
* Cokeylerin giydiği, göz alıcı renklerde bir tür ceket.

kazak

* Rusya'da ve İran'da aynı bir sınıf oluşturan atlı asker.
* Karsına söz geçirebilen, dediğini yaptırabilen erkek, kılıbık karşıtı.

Kazak çömelmesi

* Bir bacak üzerinde çömelip dizi iyice bükerken, öteki bacağı önde tutma biçiminde yapılan bir güç alıştırması.

Kazakça

* Kazak Türkçesi.

kazaklık

* Karsına söz geçirme, dediğini yaptırma durumu.

kazalı

* Kazaya yol açan, sakıncalı, tehlikeli.
* Kaza geçirmiş olan.
* İlçesi olan.

kazamat

* Obüslerden, bombalardan korunmak için yerin altına kazılmış siper.

kazan

* Çok miktarda yemek pişirmeye veya bir şey kaynatmaya yarar büyük, derin ve kulplu kap.
* Buhar makinelerinde, kalorifer tesisatında, suyun kaynatıldığı kapalı kap.

kazan (biri) kepçe

* bir kimsenin, bir yeri iyice araştırdığını anlatır.

kazan dairesi

* Çok katlı yapılarda ısıtma sisteminin yer aldığı bölüm.

kazan kaldırmak (veya devirmek)

* (yeniçeriler) yemek pişirilen kazanı kaldırarak ayaklanmak, isyan etmek.
* yöneticinin bir tutumuna karşı hep birden ayaklanmak, isyan etmek.

kazan kaynamayan yerde maymun oynamaz

* hiçbir iş karşılıksız yapılmaz.

kazan taşı

* Kalsiyum tuzları kapsayan suyun ısıtıldığı kabın iç yüzeyinde oluşturduğu katman.

kazancı

* Kazan yapan, satan veya onaran usta.
* Kazanı ateşleyen kimse, ateşçi.

kazancılık

* Kazancının işi veya mesleği.

kazanç

* Satılan bir mal, yapılan bir iş veya harcanan bir emek karşılığında elde edilen para, temettü.
* Yarar, çıkar, kâr.

kazançlı

* Kazanmış olan.
* Kazanç getiren, kazanç sağlayan.

kazançsız

* Kazancı olmayan.

kazandırma

* Kazandırmak işi.

kazandırmak

* Kazanmasını sağlamak.

kazandibi

* Dibi tutturularak hafif yanık kokusu verilmiş muhallebi.

kazanı kapalı kaynamak)

* iç yüzü bilinmemek.

kazanılma

* Kazanılmak işi.

kazanılmak

* Kazanmak işi yapılmak.

kazanım

* Kazanmak işi.

* Bir iş yerinde işçilere sağlanan hukuk, sosyal ve malî her tür hak.

kazanış

* Kazanmak işi veya biçimi.

kazanma

* Kazanmak işi, edinme.

kazanmak

* Kazanç sağlamak.

* Olumlu, iyi bir sonuç elde etmek.

* Çıkmak, isabet etmek.

* Edinmek, sahip olmak.

* Uğramak, yakalanmak.

* Kendinden yana çekmek.

* Ele geçirmek, fethetmek.

* Yenmek, galip gelmek.

kazara

* Kaza sonucu, yanlışlıkla, bilmeden, kazaen.

* Rastgele, tesadüfen.

kazaratar

* Eklemlı bir kol üzerinde hareket eden kepçeli bir çark veya zincirle donatılmış kazı makinesi, kazmaç, ekskavatör.

kazasız

* Kazaya uğramadan yapılan.

* Kazasız bir biçimde.

kazasız belâsız

* Kazaya veya güçlüğü, sıkıntıya uğramadan.

kazaska

* Kaynağı Kafkasya olan ve hızlı oynanan bir halk dansı.

kazasker

* İlmiye sınıfının yüksek derecesinde bulunan devlet görevlisi.

kazaskerlik

- * Kazaskerin yaptığı iş, kazaskerin rütbesi ve makamı.

kazaya bırakmak

- * (namaz için) vaktinde kılınamayanı daha sonra kılmak.

kazaya kalmak

- * (namaz için) vaktinde kılınamamak.

kazaya rıza göstermek

- * yargıya, verilen hükümlere boyun eğmek.

kazayağı

- * Ispanakgillerden, yaprakları kaz ayağına benzeyen bir bitki (Chenopodium).
- * Çok kollu çengel.
- * Çaprazlama yapılan teyel, Hristo teyeli.
- * Bir ucuna, ortasından bir ikincisi bağlanarak yapılan üç uçlu halat.
- * Açık turuncu renk.
- * Bu renkte olan.

kazaz

- * Ham ipeği iplik ve ibrişim durumuna getiren kimse.

kazazede

- * Kazaya uğramış, kaza geçirmiş olan (kimse).

kazboku

- * Kirlili sarı (renk).
- * Bu renkte olan.

kazdığı çukura (veya kuyuya) kendisi düşmek

- * başkası için hazırladığı kötülüğe kendi uğramak.

kazdırma

- * Kazdırmak işi.

kazdırmak

- * Kazmak işini yaptırmak.

kazein

- * Sütte bulunan protein maddesi.
- * Bkz. bitkisel kazein.

kazein tutkalı

- * Ekşi süttten kireç yardımı ile üretilen ve soğuk olarak kullanılan ağaç yapıştırıcısı.

kazevi

- * Saz veya kamıştan örülmüş büyük sepet, zembil.

kazgıç

- * Tandırdan ekmeği çıkarmaya yarayan bir araç.
- * Bitki kökü çıkarmağa yarayan ucu sivriltilmiş sopa.

kazı

- * Bir yeri kazma işi, hafriyat.
- * Yer altındaki tarihi değeri olan şeyleri, yapıları ortaya çıkarmak amacıyla arkeologlarca toprağın belli kurallara ve yöntemlere göre kazılması, araştırılması.
- * Tahta, maden gibi şeyler üzerine yazı veya resim oyma işi, hak (II).

kazı bilimci

- * Arkeoloji ile uğraşan kimse, arkeoloji uzmanı, arkeolog.

kazı bilimi

* Arkeoloji.

kazı bilimsel

* Arkeoloji ile ilgili, arkeolojik.

kazı koz anlamak

* söylenen şeyi çok yanlış anlamak.

kazıcı

* Kazı veya oyma işi yapan.

kazığa vurmak

* bir kimseyi yere dikilmiş ucu sivri bir kazığa oturtarak öldürmek.

kazık

* Toprağa çakılmak için hazırlanmış, ucu sivri çubuk.

* Direk, sopa.

* Yapıların temelinde kullanılan, toprağa çakılan veya toprak içine giren tahta, maden veya betonarmeden silindir, prizma vb.bicimindeki uzun parça.

* İnsanı üzerine oturtarak öldürdükleri, yere dik çakılmış sivri uçlu odun veya şiş.

* Kazığa oturtarak uygulanan öldürme cezası.

* Genellikle yağlı güreşte, güreşçinin, elini hasmının kışpeti içine sokarak yaptığı oyun.

* Alış verişte aldatılma.

kazık atmak

* aldatmak, kazıklamak.

kazık dikmek

* devamlı kalmak, ebediyen yaşamak.

kazık gibi

* dimdik ve sert.

kazık kadar

* kocaman (kimse).

kazık kakmak

* umulduğundan pek çok yaşamak.

kazık kök

* Havuçta olduğu gibi toprağa dikine giren koni biçiminde kök.

* Toprağın içinde derinlere doğru dik bir şekilde gelişen, üzerinden çıkan ikincil yan kökleri çoğunlukla az olan kök.

kazık marka

* Çok pahalı.

kazık yemek

* aldatılmak, kazıklanmak.

kazık yutmuş gibi

* Bkz. baston yutmuş gibi.

kazıkazan

* Kazındığında, aynı tutardan üçünü bir arada bulma esasına dayalı bir tür talih oyunu.

kazıkçı

* Alış verişte aldatan, pahalı mal satan (kimse).

kazıklama

* Kazıklamak işi.

kazıklamak

- * Bir tarla veya arsanın sınırını belirtmek için kazık çakmak.
- * Kazık cezasına çarptırmak.
- * Bir malı, bir kimseye değerinden çok pahalıya satmak, alış verişte aldatmak.

kazıklanma

- * Kazıklanmak işi.

kazıklanmak

- * Kazığa oturtulmak.
- * Bir malı değerinden çok pahalıya almak, alış verişte aldatılmak.

kazıklayış

- * Kazıklamak işi veya biçimi.

kazıklı

- * Kazığı olan, kazıkla desteklenmiş olan.

kazıklı humma

- * Tetanos.

kazıl

- * Kıldan bükülmüş çuval dikmekte kullanılan ip, sicim.

kazılış

- * Kazılmak işi veya biçimi.

kazılma

- * Kazılmak işi.

kazılmak

- * Kazmak işi yapılmak.

kazım

- * Kazma işi.

kazıma

- * Kazımak işi.
- * Vücutta boşluklar içinde bulunan yabancı cisimleri, hasta veya zararlı sayılan dokuları kazıyarak almak,

kürtaj.

kazıma resim

- * Ağaç, metal veya taş bir yüzeye ayrı katlar hâlinde değişik renkli boyalar sürüldükten sonra, üstteki katları yer yer kazıyarak alttaki renklerden yararlanma tekniği, gravür.
- * Bu teknikle yapılan resim, gravür.

kazımak

- * Kesici bir aracı sürterek bir şeyin yüzündeki tabakayı kaldırmak.
- * Kesici bir araç kullanarak silmek, çıkarmak.
- * Sertçe ovmak.
- * Vücuttaki yabancı bir cismi hasta, zararlı veya istenmeyen bir organı almak, temizlemek, yok etmek.
- * Tıraş etmek.
- * Metal bir yüzey üstüne sert bir araçla şekil çizmek, yazı yazmak, nakşetmek.
- * Aşlını, kökünü çok detaylı araştırmak.

kazımık

- * Süt, muhallebi ve yemek pişerken tencerenin dibinde yanan yapışkan bölüm.

kazın ayağı öyle değil

- * bir sorun, bir durum sanıldığı gibi değildir.

kazınma

- * Kazınmak işi.

kazınmak

- * Kendi kendini kazımak.
- * Kazımak işi yapılmak.
- * Derisini kazır gibi kaşımak.
- * Derisini yüzercesine tıraş olmak.
- * Her tarafı iyice temizlemek.
- * Varı yoğu, elindeki bütün parası alınmak veya çalınmak.

kazıntı

- * Kazıyarak çıkarılan parça.
- * Kâğıtta kazıma izi.

kazıntılı

- * Kazıntısı olan (kâğıt, yazı).

kazıtmak

- * Kazıtmak işi.

kazıtmak

- * Kazımak işini yaptırmak.

kazıyış

- * Kazımak işi veya biçimi.

kaziye

- * Önerme.

kazkanadı

- * Güreşte hasmının başını koltuk altına alarak hasmı arkadan, yandan sararak, elleri koltukları altından geçirdikten sonra sırtında veya ensesinde birleştirme biçimindeki oyun.

kazma

- * Kazmak işi.
- * Toprağı kazıp kaldırmak, düzeltmek gibi işlerde kullanılan ağaç saplı demir araç.
- * Kazılarak yapılmış.

kazma diş

- * Ön dişleri uzun ve dışarı doğru çıkık olan (kimse).

kazma gibi

- * büyük, kocaman (diş).

kazmacı

- * Kömür ocaklarında kazma ile kömür çıkaran işçi.

kazmaç

- * Bkz. kazaratar.

kazmak

- * Herhangi bir araçla toprağı açmak, oymak.
- * Bu yolla çukur, kuyu, yol vb. oluşturmak.
- * Hakketmek.

kazmır

- * Bkz. kaşmir.

kazolit

- * Hidratlı doğal kurşun ve uranyum silikat.

kazulet

* Kocaman.

kazurat

* Dışkı.

ke

* Türk alfabesinin on dördüncü harfinin adı.

kebab

* Doğrudan doğruya ateşte veya kap içinde susuz olarak pişirilmiş et.
* Kızartma, çevirme veya kavurma yoluyla hazırlanan her türlü yiyecek.
* Kavrulmuş, kızarmış.
* Yanmış, yanık.

kebabçı

* Kebab yapıp satan kimse.
* Kebab yenilen veya satılan yer.

kebabçılık

* Kebabçı olma durumu.

kebablı

* Kebabı olan, içine kebab konulmuş olan.

kebablık

* Kebab yapılmaya elverişli, kebab yapılmak için ayrılmış.

kebe

* Kısa kepenek.

kebere

* Gebre otu.

kebir

* Büyük, ulu.
* Yaşça büyük, yaşlı.

kebze

* Kürek kemiği.

kebzeci

* Koyunların kebzesine bakarak gelecekte haber verdiğini ileri süren kimse.

keçe

* Yapağı veya keçi kılının dokunmadan, yalnızca dövülmesiyle elde edilen kaba kumaş.
* Bu kumaştan yapılmış olan.
* Yere serilen halı, kilim gibi yünlü döşemelik.

keçe külâh etmek

* aldatmak, kandırmak.

keçe külâh olmak

* ordudan veya resmî görevden çıkarılmak.

keçeci

* Keçe yapan veya satan kimse.

keçecilik

* Keçe yapma veya satma işi.

keçeleme

- * Keçelemek işi.
- * Keçeleşmek işi.

keçelemek

- * Bir nesneye keçe geçirmek.
- * Metal bir yüzeyi keçeyle parlatmak.

keçelenme

- * Keçelenmek işi.

keçelenmek

- * Keçeleşmek.

keçeleşme

- * Keçeleşmek işi.

keçeleşmek

- * Telleri birbirinin içine girip kanşarak ayrılmaz olmak.
- * (deri) Pürüzlü duruma gelmek, keçe gibi olmak.
- * Vücudun bir yeri uyuşup duyarlılığı azalmak.

keçeleştirme

- * Keçeleştirmek işi.

keçeleştirmek

- * Keçeleşmesine yol açmak.

keçeli

- * Keçesi olan.

keçesini sudan çıkarmak

- * güç olan bir işi, durumu yoluna koyarak rahatlamak.

keçeyi suya atmak

- * ar ve namusu hiçe saymak.

keçi

- * Geviş getirenlerden, eti, sütü, derisi ve kılı için yetiştirilen, memeli evcil hayvan (Capra hircus).
- * Bu hayvanın dişisi.
- * İnatçı.

keçi inadı

- * Bir türlü yumuşamayan vazgeçilmeden sürdürülen inat.

keçi kömüreni

- * Yaprakları soğan terine kullanılan bir tür yaban sarımsağı.

keçi mantarı

- * Bkz. ak mantar.

keçi postu

- * Keçinin derisinin terbiye edilmesi ile yapılan post.

keçi sakal

- * Sakalı yalnız çenede sivri ve seyrek olarak bulunan.

keçi söğüdü

- * Bataklıklarda ve nemli ormanlarda çok bulunan bir söğüt türü (Salix caprea).

keçi yemişi

- * Yaban mersini.

keçi yolu

* Engelibeli yerlerden gelip geçenlerin ayak izlerinden oluşan, tekerlekli araç işlemeyen dar yol, çığır, patika.

keçiboynuzu

* Baklagillerden, kerestesi marangozlukta, kabukları tabaklıkta kullanılan bir ağaç, harnup (Ceratonia siliqua).
* Bu ağacın baklamısı, şekerli olan yemişi, harnup.

keçiboynuzu gibi

* işi çok, verimi az olan şeyler için söylenir.

keçiler

* Keçileri ve çeşitli koyun türlerini içine alan, dağlık, kayalık yerlerde yaşayan, hafif yapılı, çevik geviş, getiren hayvanlar sınıfı.

keçileri kaçırmak

* delirmek veya bir bunalım içinde bulunmak.

keçileşme

* Keçileşmek işi.

keçileşmek

* İnadı tutmak.

keçilik

* İnatçılık.

keçilik etmek

* inat etmek.

keçimemesi

* Sert kabuklu, iri taneli, uzunca, beyaz veya kırmızımsı bir çeşit üzüm.

keçisağan

* Çobanalatan, dağ kırlangıcı.

keçisakalı

* Lâdengillerden, çayırlarda, nemli yerlerde yetişen, toprakları mızraksı ve çizgili çiçekleri mavimsi veya mor renkte lâden bitkisinin bir türü (Cistus creticus).

* Gülgillerden, beyaz veya penbe çiçekli, bahçelerde süs bitkisi olarak yetiştirilen bir ağaççık, erkeçsakalı, çayirmelikesi (Spiraea aruncus).

keçisedefi

* Keçisakalı.

keçitırnağı

* Kesici ağzı üçgen biçiminde olan oyma kalemi.

keçiye can kaygısı, kasaba et (veya yağ) kaygısı

* başkasının büyük zararı karşısında kendi küçük yararnı düşünenler için sitem olarak söylenir.

keçiyi yardan uçuran bir tutam ottur

* gözü doymayan hırslı insanlar küçük bir çıkar için bütün varlığını tehlikeye atar.

keder

* Acı, üzüntü, dert, sıkıntı, ıstırap, tasa.

keder çekmek

* acı duymak, ıstırap çekmek.

keder vermek

* üzüntü vermek, kederlendirmek, tasalandırmak.

kederlendirme

* Kederlendirmek işi.

kederlendirmek

* Keder, üzüntü duymasına yol açmak, acı vermek.

kederleniş

* Kederlenme durumu.

kederlenme

* Kederlenmek işi.

kederlenmek

* Kederli olmak, üzülmek, tasalanmak, mükedder olmak.

kederli

* Acılı, üzüntülü, mükedder.

kedersiz

* Acısız, üzüntüsüz.

kedi

* Kedigillerden, köpek dişleri iyi gelişmiş, kasları çevik ve kuvvetli evcil veya yabanî, küçük memeli hayvan (Felis domesticus).

kedi (veya eti) ne, budu ne?

* yaşı küçük.

* imkânları, gücü sınırlı, parası az.

kedi balı

* Erik, kayısı gibi ağaçlardan sızan bir çeşit zamlık.

kedi balığı

* Kedi balığıgillerden, dişleri ve solungaç yarıkları küçük bir balık (Scyliorhinus canicula).

kedi balığıgiller

* Balıklar sınıfının köpek balıkları takımını içine alan bir familya.

kedi ciğere bakar gibi bakmak (veya süzmek, seyretmek)

* imrenerek bakmak.

kedi gibi

* uysal ve sokulgan.

kedi gibi dört ayak üzerine düşmek

* en güç durumdan zarar görmeden kurtulmak.

kedi ile harara girmek

* geçimsiz biri ile iş birliği yapmak.

kedi ile köpek gibi

* birbirleriyle geçinemeyen, anlaşılamayan kimseler için söylenir.

kedi nanesi

* Ballıbabagillerden, kırlarda yetişen, kedilerin kokusundan çok hoşlandığı bir bitki, yaban sümbülü (Nepeta cataria).

kedi olalı bir fare tuttu

* şimdiye kadar bir tek başarılı iş yapabildi.

kedi otu

* İki çeneklilerden, kök sapı hekimlikte kullanılan bir bitki (Valeriana).

kedi otugiller

* Yaprakları sapsız olan otsu bitkileri, seyrek olarak da çalı durumundaki bitkileri kapsayan bitişik taç yapraklı, iki çenekli bitkiler familyası.

kedi yavrusunu yerken sıçana benzetir

* yolsuz olduğunu bildiği bir işi yaparken kendini mazur göstermek için bahane uydurur.

kedi yetişemediği (veya uzanamadığı) cığere pis (veya murdar) dermiş

* elde edemeyecekleri şeyi hor göstermeye kalkışanlar için söylenir.

kediayağı

* Birleşikgillereden, süs bitkisi olarak da yetiştirilen, beyazımsı, yumuşak, sık tüylü bir bitki (Antennaria dioica).

kedibastı

* Bütün yüzeye tutkal sürmeyi gerektirmeyen işlerde, fırçayı aralıklı bastırarak tutkal sürme işi.

kedidili

* Genellikle dondurmanın yanında yenilen bir tür tatlı bisküvi.

kedigiller

* Kedi, aslan, kaplan, pars gibi hayvanları içine alan etçil memeli hayvanlar sınıfı.

kedigözü

* Taşıtların arkasındaki kırmızı renkli işaret lâmbası.

* Yollarda ışık vurduğu zaman parlayan trafik işareti.

kedinin boynuna ciğer asılmaz

* bir kimseye, kullanıp zarar vereceği, kendine mal edip ortadan kaldıracağı şey emanet edilmez.

kediyaladı

* Kadife veya tiftikten yapılmış bir ürünün yüzeyine verilen şekil.

kediye peynir (veya ciğer) ısmarlamak

* güvenilmeyecek birine saklaması için bir şey bırakmak.

kefal

* Kefalgillerden, orta büyüklükte, çok pullu, küt başlı, gümüş renkte, beyaz etli bir balık (Mugil cephalus).

kefalet

* Birinin borcunu ödememesi veya verdiği sözü yerine getirmemesi durumunda bütün sorumluluğu üzerine alma durumu, kefillik.

kefaleten

* Kefalet yoluyla.

kefaletname

* Bir kimsenin kefil olduğunu gösteren belge, kefillik kâğıdı.

kefalgiller

* Kefallarla onlara yakın türleri kapsayan kemikli balıklar familyası.

kefaller

* Kefalgiller, kum balıggiller, cennet balıggiller, uskumrugiller familyalarını içine alan kemikli balıklar takımı.

kefareti

* Bir günahı Tanrı'ya bağışlatmak umuduyla verilen sadaka veya tutulan oruç.

kefareti ödemek

* cezasını çekmek.

kefe

* Terazî gözlerinden her biri.

kefe

* Semercilerin kullandığı bir tür araç.

kefek

* Kefeki.

kefeki

* Yapılarda kullanılan açık renkli, delikli, hafif, işlenmesi kolay, ateşe dayanıklı bir tür taş.
* Dişlerin diplerinde ve kaplarda oluşan kireç tabakası.

kefeki tutmak

* küflenmek.

kefekiye dönmek

* delik deşik olmak.

kefeleme

* Kefelemek işi.

kefelemek

* (atı) Kefe (II) ile silip tüylerini parlatmak.

kefeli

* Kefesi olan.

kefen

* Gömülmeden önce ölünün sarıldığı beyaz bez, kefin.

kefenci

* Cenaze gereçleri satan kimse.
* Zorba.

kefeni boynunda olmak

* her an ölümü göze almak.

kefeni yırtmak

* ağır bir hastalıkta ölüm tehlikesini atlatmak.

kefenin cebi yok

* mal veya para "ölürken götürülmez" anlamında cimriler için söylenir.

kefenleme

* Kefenlemek işi veya durumu.

kefenlemek

* Ölüye kefen sarmak, tekfin etmek.

kefenleyiş

* Kefenlemek işi veya biçimi.

kefenli

* Kefene sarılmış.
* Kefene sarılarak.

kefenlik

* Kefen olarak kullanılmaya elverişli (bez).

kefenlik para

* Ölüm durumunda gerekli masrafların görülmesi için ayrılmış para.

kefensiz

* Kefene sarılmamış.

* Kefene sarılmadan.

kefere

* Müslüman olmayanlar, kâfirler.

kefil

* Borçlu borcunu ödemediğinde veya bir kimse verdiği sözü yerine getirmediğinde bütün sorumluluğu üzerine alan kimse.

kefil göstermek

* bir iş için gerekli olan kefil bulmak.

kefil olmak

* borçlu borcunu ödemediğinde veya bir kimse verdiği sözü yerine getirmediğinde bütün sorumluluğu üzerine almak.

kefillik

* Kefil olma durumu, kefalet.

kefin

* \343 kefen.

kefir

* Özel bir maya mantıyla keçi veya inek sütünün mayalanmasıyla hazırlanan ekşi içecek.

kefiye

* Arapların kullandığı ve omuzları da örten, püsküllü erkek baş örtüsü.

kefne

* Çuvaldız veya kalın iğne ile iş işleyen kimsenin eline geçirdiği demirli kayış.

kehanet

* Bir olayın gerçekleşeceğini önceden bilme, kâhinlik.

kehanette bulunmak

* kâhinlik yapmak.

Kehkeşan

* Samanuğrusu, Samanyolu.

kehle

* Bit.

kehribar

* Süs eşyası yapımında kullanılan, açık sarıdan kıızıla kadar türlü renklerde, yarı saydam, kolay kırılır ve bir yere hızlıca sürtüldüğünde hafif cisimleri kendine çeken, fosilleşmiş reçine, samankapan.

* Bu maddeden yapılmış.

kehribar balı

* Sarı ve saydam bal.

kehribar gibi

* sapsarı, koyu sarı.

kehribarcı

* Kehribardan tespih, ağızlık gibi şeyler yapan veya satan kimse.

kek

* Yumurta, un ve şekerden, genellikle içine çekirdeksiz kuru üzüm veya kakao vb. konularak yapılan, fırında pişirilen tatlı çörek.

* Tane ve tohumların, etin veya balığın yağın veya diğer sıvılarını çıkarmak için mekanik sıkılmalarıyla oluşan fiziksel form.

kekâ

* Keyifli bir durum anlatılırken "ne güzel, ne iyi" anlamında söylenir.

kekâh

* Bkz. kekâ.

keke

* Kekeme.

kekeç

* Kekeme.

kekeleme

* Kekelemek işi.

kekelemek

* Damak sesleriyle başlayan kelimeleri ve heceleri tekrarlayarak ve keserek konuşmak.

* Ne söyleyeceğini şaşırıp kelimeleri birbirine karıştırmak.

kekeleyiş

* Kekelemek işi veya biçimi.

kekelik

* Kekemelik.

kekeme

* Damak sesleriyle başlayan kelimeleri ve heceleri tekrarlayarak birdenbire söyleyen ve keserek konuşan, keke.

kekemeleşme

* Kekemeleşmek işi.

kekemeleşmek

* Kekeme durumuna gelmek.

kekemelik

* Kekeme olma durumu, rekâket.

kekik

* Ballıbabagillerden, karşılıklı küçük yapraklı, beyaz, pembe, kırmızı başak durumunda çiçekleri olan ve çiçeği bahar gibi kullanılan, odunsu saplı, kokulu bir bitki (Thymus vulgaris).

kekik yağı

* Kekikten elde edilen ve genellikle geleneksel halk tedavisinde kullanılan kokulu yağ.

kekikli

* Üzerine veya içine kekik konulmuş olan.

keklik

* Sülüngillerden, güvercin büyüklüğünde, eti için avlanan, tüyü boz, ayakları ve gagası kırmızı renkte bir kuş (Perdrix).

* Alımlı, güzel kadın.

keklik etmek

* aptallık etmek.

keklik gibi

* güzel, alımlı, hareketli.

kekre

* Tadı acımtırak, ekşimsi ve buruk olan.

kekrelık

* Kekre olma durumu.

kekremsi

* Tadı az kekre olan.

* (koku için) Genzi yakan, buruk.

* Suratı asık, yüzü gülmeyen (kimse).

kekremsilik

* (tat ve koku için) Kekremsi olma durumu.

* Asık suratlı olma, yüzü gülmeme.

kekresi

* Tadı kekreye benzeyen.

kel

* Vücudun kıllı yerlerinde üreyen bir tür mantarın, kılların dökülmesine yol açtığı bulaşıcı bir hastalık.

* Bu hastalığa tutularak saç dökülmüş olan (kimse).

* Kalıtıma bağlı olarak veya yaşlılık sebebiyle saçları dökülmüş olan.

* (doğa için) Çıplak.

* (bitki için) Gelişmemiş, cılız.

* İçinde az eşya bulunan.

kel kâhya

* ilgisi olsun olmasın her şeye karışan.

kel kâhya

* Kendisini ağa gibi göstermek isteyen zavallı kimse.

kel ölür, sırma saçlı olur, kör ölür badem gözlü olur

* Bkz. kör ölür badem gözlü olur, kel ölür sırma saçlı olur.

kelâm

* Söz.

* Söyleyiş biçimi, söyleme.

* Tanrı'nın varlığını ve İslâm dininin doğruluğunu konu edinen bilim.

Kelâmıkadım

* Kur'anıkerim, Kur'an.

kelâmıkıbar

* Özdeyiş.

kelaynak

* Leylegillerden, yeryüzünde yalnız Birecik'te, Fırat vadisini çeviren kayalarda yaşayan uzun gagalı bir kuş (Geronticus eremita).

kelbaşa şımşır tarak

* birçok ihtiyaç varken gereksiz özentî ve gösteriş belirtir.

kele

* Boğa, tosun.

kelebek

* Pul kanatlılardan, vücudu, kanatları ince pullarla ve türlü renklerle örtülü, dört kanatlı, çok sayıda türleri olan böceklere verilen genel ad.

* Geviş getiren hayvanların karaciğerlerinde yerleşip en çok öd yollarını tıkayan bir cins asalak hayvan ve bu hayvanın sebep olduğu hastalık.

* Vida, somun gibi nesnelerde kolayca çevrilmeye yarayan kelebek biçimindeki bölüm.

* Kelebek biçiminde olan.

kelebek camı

* Otomobilde ön kapı penceresinde eksenî çevresinde dönerek açılabilen veya sabit bulunan küçük cam.

kelebek çiçeği

* İki çeneklilerden, aydınlık oda ve salonlarda zengin renkli ve çok dallı bir süs birkisi.

kelebek gözlük

* Burundan tutturularak kullanılan sapsız gözlük.

kelebek otu

* Bir cins yaban yoncası.

kelebekler

* Pul kanatlılar.

keleci

* Öz veya kusursuz, düzgün söz.

kelek

* Olgunlaşmamış ham kavun.

* İrmaklarda işleyen ve şişirilmiş tulumlar üzerine kurulan bir çeşit sal.

* Yer yer çıplaklığı veya boşluğu olan.

* Kılsız.

* Aptal.

keleklik

* Kelek olma durumu.

* Aptallık.

kelem

* Lâhana.

keleme

* Sürülmeden bırakılmış tarla.

* Bakımsız bırakılmış bağ veya bahçe.

kelep

* Büyük iplik çilesi.

* Bağlam, demet.

kelepçe

* Tutukluların kaçmasını önlemek için bileklerine takılan, bir zincirle tutturulmuş demir halka.

* Kablo, boru gibi şeyleri bir yere bağlı tutmak için kullanılan halka.

kelepçe vurmak (takmak veya kelepçeye vurmak)

* bileklere demir halka geçirmek.

kelepçeleme

* Kelepçelemek işi.

kelepçelemek

* Kelepçe takmak.

kelepçelenme

* Kelepçelenmek işi.

kelepçelenmek

* Kelepçelemek işi yapılmak.

kelepçeli

- * Kelepçesi olan.
- * Bileklerine kelepçe takılmış olan.

kelepir

- * Değerinden çok aşağı bir fiyatla alınan veya alınabilecek olan (şey).

kelepirci

- * Her şeyi kelepir olarak ele geçirmek isteyen (kimse).

kelepircilik

- * Kelepircinin işi.

kelepire konmak (veya yakalamak)

- * bir şeyi çok ucuza almak.

kelepleme

- * Keleplemek işi.

keleplemek

- * İpi çile yapmak.

kelepser

- * Atın baş vurmasını engelleyen kayış.

keler

- * Sürüngenler sınıfının kelerler takımından olan hayvanların genel adı.

keler balığı

- * Kelergillerden, 1,5m uzunluğunda bir cins köpek balığı (Squalus squatina).

kelergiller

- * Asıl köpek balıklarıyla vatozlar arasında geçit sayılabilecek balıkları kapsayan kemikli balıklar familyası.

keleş

- * Yiğit, cesur, bahadır.
- * Çok yakışıklı, çok güzel.
- * Vücut yapısı gösterişsiz.
- * Çirkin, kötü.
- * Kel.

keleşlik

- * Keleş olma durumu.

keleye çekmek

- * (inek) boğa ile cinsel ilişkide bulundurmak, boğaya çekmek.

keli görünmek

- * kusuru ortaya çıkmak.

keli kızmak

- * (seyrek öfkelenenler için) öfkelenmek.

keli körü toplamak

- * işe yaramaz kimseleri toplamak.

kelifit

- * Hidratlı doğal magnezyum silikat.

kelik

* Eski ayakkabı.

kelime

* Anlamı olan ses veya ses birliği, söz, sözcük.

kelime cambazı

* Kelime cambazlığı yapan kimse.

kelime cambazlığı

* Sözlerle oyun yapma.

kelime hazinesi

* Bkz. söz dağarcığı, söz varlığı, vokabüler, kelime kadrosu.

kelime kadrosu

* Söz varlığı.

kelime karışıklığı

* \343 söz karışıklığı.

kelime oyunu

* Sözlerin çok anlamlı olmasından veya benzerliklerinden yararlanarak yapılan nükte veya aykırı anlamlandırma.

* İki veya daha çok kişinin her defasında bir harf ekleyerek anlamlı kelime oluşturma oyunu.

kelime sıklığı

* Dilde bir sözün kullanılma oranı, frekans.

kelime türü

* Yapı, kavram, görev bakımından aralarındaki benzerliğe göre ayrılmış bulunan kelime türlerinden her biri. Türkçede sekiz kelime türü vardır: isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, ünlem, fiil.

kelime vurgusu

* Bir kelimedede bir hecenin öteki hecelerden daha baskılı söylenişi.

kelimecik

* Küçük kelime.

kelime-i şahadet

* "Tanrı'dan başka Tanrı yoktur ve Muhammed onun kulu ve peygamberidir" sözü; İslâmın beş şartından biri.

kelimeleri tartarak konuşmak

* sonucu hesaplayarak konuşmak.

kelimeleşmek

* Kelime durumuna, söz varlığı hâline gelmek, söze dönüşmek.

kelimenin tam anlamıyla

* bir durumu anlatmak için kullanılan sözün kapsadığı tam kavramla.

kelimesi kelimesine

* Hiçbir kelimesini atlamadan, olduğu gibi, tıpkı, harfiyen, aynen, motamot.

kelimesiz

* Sessiz, kelimeleri kullanmadan.

kelin merhemi olsa başına sürer (veya kelin medarı olsa kendi başında olur)

* kendi işini halledemeyen kişiden aynı durum için yardım istendiğinde söylenir.

kelle

* Baş, kafa.

- * (bazı peynir cinsleri ve külçe durumundaki şeker gibi şeyler için) İri tane.
- * Ekinlerde başak.

kelle götürmek

- * gereksiz bir aceleyle gitmek, koşturmak, acele davranmak.

kelle koltukta (gezmek)

- * gözünü budaktan esirgememek.

kelle koparmak

- * olumsuz ve başarısız bir durum sonunda işe, göreve son vermek.

kelle koşturmak

- * gereğinden çok acele etmek.

kelle kulak yerinde (olmak)

- * kanlı canlı ve iri yapılı olan.
- * gösterişli, itibarlı sayılan.

kellesinden olmak

- * can vermek, ölmek.

kellesini koltuğuna almak

- * ölümü göze almak.

kellesini uçurmak

- * kafasını keserek koparmak.

kellesini vurdurmak

- * öldürmek.

kelleşme

- * Kelleşmek işi.

kelleşmek

- * Kel durumuna gelmek.

kelleyi vermek

- * canını feda etmek.

kelli

* "Sonra" edatı gibi, çıkma durumundaki sözlerin ardı sıra geldiğinde birbirine bağladığı iki yargıdan birincisini zorlayıcı bir sebep olarak gösterir.

kelli felli

- * Kılığı kıyafeti düzgün, olgun ve gösterişli (kimse), kerli ferli, gün görmüş.

kellik

- * Kel olma durumu.
- * Çıplak, bitkisiz yer.

Keloğlan

* Türk masallarının çoğunda geçen, sonunda zekâsı ve yiğitliğiyle amacına eren bir kahramanın adı.
* (küçük k ile) Bir ailenin koruyuculuğuna veya bir yere ısraklığa alınan öksüz çocukları anlatmak için bir okşama sözü gibi de kullanılır.

keloğlan

- * Hindi.

kem

- * Noksan, eksik.
- * Kötü, fena.

kem göz

* Kötü, baktığı şeye nazar değdiren göz.

kem gözle bakmak

* kötü niyetle bakmak.

* nazar değdiren bir bakışla bakmak.

kem küm

* Verecek cevap bulamayıp açık bir anlamı olmayan gelişigüzel sözler söylemek" demek olan kem küm etmek deyiminde geçer.

kem söz kem akçe sahibinindir

* kötü söz söyleyenindir.

kemakân

* Önceden olduğu gibi, eskisi gibi.

kemal

* Bilgi ve erdem bakımından olgunluk, yetkinlik, erginlik, eksiksizlik.

* En yüksek değer.

kemale ermek (gelmek veya kemal bulmak)

* (kema:le) olgunlaşmak.

Kemalist

* Atatürkçü.

Kemalizm

* Atatürkçülük.

Kemalpaşa tatlısı

* Un, yağ ve yumurta karışımı kurabiyelerin sıcak şeker şerbetine atılarak yapılan tatlı.

keman

* Yay.

* Dört telli, çenenin altına dayayarak çalınan yaylı çalgı.

keman gibi

* ince, düzgün (kaş).

keman yayı

* Kemana takılan ses vermeyi sağlayan tel.

kemancı

* Keman yapan veya çalan kimse.

kemancılık

* Kemancının işi.

kemane

* Keman ve kemençe yayı.

* Ağaç gemilerde talimanın üst ucundaki kıvrım.

* Bir tür halk çalgısı.

* Delgi veya küçük torna çevirmek için kullanılan ok yayı biçimindeki araç.

kemane çekme

* Yağlı güreşte, elleri hasmının arkasından göğsü üzerinde kilitledikten sonra midesi ve karnı üzerinde kuvvetli bir biçimde ve bastıra bastıra gezdirme.

kemanî

* Alaturka müzikte keman çalan kimse.

kemankeş

- * Ok atıcı, okçu.

keme

- * Büyük sıçan.
- * Domalan.

kemençe

- * Yayla, diz üzerinde çalınan, kemana benzer üç telli küçük bir çalgı.

kemençeci

- * Kemençe çalan veya yapan kimse.

kement

- * Hayvanları yakalamak için kullanılan, ucu ilmikli, kaygan uzun ip.
- * İdam için kullanılan yağlı kayış.

kement atmak

- * kemendi bir ucu elde kalacak biçimde ileri doğru fırlatmak.

kementlemek

- * Kement geçirmek.

kemer

- * Bele dolayarak toka ile tutturulan, kumaş, deri veya metalden yapılan bel bağı.
- * Etek, pantolon gibi giysilerin bele gelen bölümü.
- * Özellikle yolculukta kullanılan, üzerinde altın para yerleştirmeye yarar gözleri olan meşin kuşak.
- * İki sütun veya ayağı birbirine üstten yarım çember, basık eğri, yonca yaprağı gibi biçimlerde bağlayan ve üzerine gelen duvar ağırlıklarını, iki yanındaki ayaklara bindiren tonos bağlantı.
- * Bkz. emniyet kemeri.
- * Kemiklerden oluşmuş kemer biçiminde tavan.
- * Katmanlı kayalar da bir kıvrımın kabarık tepe yeri, tekne karşıtı.
- * Tümsekli.

kemer bağlama

- * Aile büyüğünün, gelinin beline altın veya gümüş kemer bağlaması töreni, kuşak bağlama.

kemer gözü

- * Kemerle ayakları arasındaki boşluk.

kemer patlıcanı

- * Bir çeşit ince uzun patlıcan.

kemere

- * Gemi güvertesinin enine konmuş kirişlerinden her biri.

kemeri dolu olmak

- * çok zengin olmak.

kemerini sıkmak

- * açlığa veya tutumlu davranmaya katlanmak.

kemerleme

- * Kemerlemek işi.

kemerlemek

- * Ciltçilikte dikişten sonra kitabın sırtına yuvarlak bir biçim vermek.

kemerli

- * Üzerinde kemeri olan veya kemer takılmış olan.
- * Kemer biçiminde olan.

* Kavisli olan.

kemerlik

* Bazı işçi ve satıcıların araç veya gereçlerini koymak için bellerine taktıkları, gözlere ayrılmış, tahta, meşin veya metal kemer.

* Kemer yapımında kullanılan.

kemersiz

* Kemerli olmayan.

kemha

* Bir çeşit ipek kumaş.

kemiğine (kemiklerine) kadar

* iyice, en son sınıra dek.

kemik

* İnsanın ve omurgalı hayvanların çatısını oluşturan türlü biçimdeki sert organların genel adı.

* Kemikten yapılmış.

kemik atmak

* susturmak, oyalamak için birini küçük bir şeyle avutmak.

kemik bilimci

* Kemik bilimi uzmanı, osteolog.

kemik bilimi

* Anatominin kemiklerle ilgili bölümü, osteoloji.

kemik doku

* Omurgalı hayvanlarda iskeleti oluşturan bir bağ dokusu türü.

kemik gibi

* pek kuru, katı, sert; sağlam.

kemik rengi

* Beyaz ile krem rengi arasında olan renk.

kemik yalayıcı

* Dalkavuk.

kemik zarı

* Kemikleri kapsayan beyazımsı ve sedef renginde zar.

kemikçik

* Küçük kemik.

kemikleri sayılmak

* çok zayıflamak.

kemikleri sızlamak

* (ölü) huzursuz. rahatsız olmak.

kemiklerini kırmak

* birini çok dövmek, aşırı dayak atmak.

kemikleşme

* Kemikleşmek işi.

kemikleşmek

* Kemik durumuna gelmek.

* Sert, değişmez bir durum almak.

* Dokusu kemik doku durumuna gelmek.

kemikleştirme

* Kemikleştirmek işi.

kemikleştirmek

* Kemige donüştürmek.

kemikli

* Kemigi olan veya çok kemigi olan.

* Kemikleri iyi gelişmiş.

* Çok zayıf, sıksa.

kemikli balıklar

* Balıklar sınıfından, iskeletleri kıkırdak durumunda kalmayıp kemikleşmiş olan balıklar takımı.

kemiksi

* Kemige benzeyen.

kemiksi bölge

* Kıkırdağın kemiğe dönüşmekte olduğu kemik tabakası.

kemiksiz

* Kemigi olmayan, kemigi ayrılmış.

kemircik

* Burun, kulak vb. de bulunan küçük kıkırdak.

kemirdek

* Kuyruğun iskeleti.

kemirgen

* Kesici dişleri çok iyi gelişmiş olan (hayvan).

kemirgenler

* Tavşan, kobay, kirpi, sıçan ve kunduz gibi köpek dişleri olmayan ve kesici dişleri iyi gelişmiş memeliler takımı.

kemirici

* Kemiren.

kemiriciler

* Kemirgenler.

kemirilme

* Kemirilmek işi.

kemirilmek

* Kemirmek işi yapılmak veya kemirmek işine konu olmak.

kemiriş

* Kemirmek işi veya biçimi.

kemirme

* Kemirmek işi.

kemirmek

* Sert bir şeyi dişleriyle azar azar koparmak.

* Aşındırmak, yemek.

* Bir şeyin içine işleyerek onu harap etmek.

kemiyet

* Nicelik.

kemlik

* Kötülük.

kemlik etmek

* kötü davranışlarda bulunmak.

kemoterapi

* Hastalıkların kimyasal maddelerle tedavi yöntemi.

kemre

* Gübre, tezek.

kemreleme

* Gübrelemek işi.

kemrelemek

* Gübrelemek.

kemrelik

* Gübrelik.

-ken

* Bkz. -gan / -gen.

kenar

* Bir şeyin, bir yerin bitiş kısmı veya yakını, kıyı.

* Bir şeyi çevreleyen çizgi.

* Pervaz, çizgi, antika, baskı gibi çevre süsleri.

* Bir biçimi sınırlayan çizgilerden her biri.

* Merkezden uzak olan, kuytu, ıssız, sapa, tenha.

kenar bobini

* (kâğıtçılıkta) Üretim maksimum makine genişliğinde olmasını sağlayabilmek için ana bobinlerin yanında üretilen dar, tekrar hamurlaştırmanın dışında kullanıma imkân sağlayacak genişlikteki bobin.

kenar gezmek

* bir şeyden uzaklaşmış olmak.

kenar mahalle

* Şehrin merkezinden uzak ve çoğu kültürsüz, görgüsüz ve fakir halkın oturduğu semt.

kenar semt

* Bkz. kenar mahalle.

kenar suyu

* Kenar süslemesi.

kenara atmak

* bir şeyin üstünde durmamak, önemsememek.

kenara çekilmek

* artık hiçbir şeye karışmamak.

kenarcı

* Deniz kıyılarında avlanan balıkçı.

kenarda kalmak

* kendine yakışan yeri tutamayarak önemsiz bir duruma düşmek.

kenarda köşede

* Dikkati çekmeyen veya umulmayan yerlerde.

kenarı bastırmak

* bir kumaşın kenarlarını kıvrıp elle veya makine ile dikmek.

kenarın dilberi

* Kıbarlığa özenen görgüsü az kadın.

kenarlı

* Herhangi bir biçimde kenarı olan.

* Kenan süslü, kenarı işlenmiş.

kenarlık

* Kenar bölümünü oluşturan şey.

kenarortay

* Bir üçgende her tepeden karşı kenarın ortasına indirilen doğru parçası.

* Bir dikdörtgenin karşılıklı iki kenar ortasını birleştiren doğru parçası.

kenarsız

* Kenan olmayan.

kendi

* İyelik ekleri alarak kişilerin öz varlığını anlatmaya yarar.

* Kişiler üzerinde direnilerek durulduğunu anlatır.

* Bir işte başkalarının etkisi bulunmadığını belirtir.

* "Kendisi, kendileri" biçiminde bazen saygı duygusuyla veya söz konusu olanları amaçlayarak o ve onlar yerine kullanılır.

* İyelik eki almış bulunan isimlerden önce eksiz olarak iyelik düşüncesini pekiştirir, kişisel.

kendi adına

* salt kendi için, kendisi hesabına.

kendi ağzıyla tutulmak

* suçu, yalanı veya iddiasının yanlışlığı kendi sözüyle ortaya çıkmak.

kendi başına

* Kimseye sormadan.

* Başkasının payı veya yardımı olmaksızın.

kendi beslek

* Öz beslenen.

kendi derdine düşmek

* kendi sorunu sebebiyle başka şeyle ilgilenememek.

kendi düşen ağlamaz

* kendi zararına kendi sebep olanın yakınmaya hakkı olmaz.

kendi göbeğini kendi kesmek

* ihtiyaç duyduğu yardım, başkalarıncı esirgendiğinde işini kendi görmek.

kendi hâlinde

* Hiçbir şeye karışmayan, sessiz.

kendi hâlinde bırakmak

* üzerinde çalışmayarak geliştirmemek veya bakımsız bırakmak; işlememek.

kendi hâline bırakmak

* ilgilenmemek, karışmamak.

kendi havasında gitmek (veya havasında olmak)

* yalnız başına, istediği gibi davranmak.

kendi hesabına

* (para, düşünce, davranış vb. için) kendine göre, kendince.

kendi içine çekilmek

* başkasıyla ilişki kurmamak, kendi yalnız başına kalmak, inzivaya çekilmek.

kendi kabuğuna çekilmek

* Bkz. kabuğuna çekilmek.

kendi kanatlarıyla uçmak

* hiç kimsenin desteği veya yardımı olmaksızın yaşamak veya bir işi olumlu sonuca ulaştırmak.

kendi kendine

* Kimseye danışmaksızın; kimseyle ilgisi, ilişkisi olmadan.

* Yalnız başına.

* Başkasının yardımı ve ortaklığı olmadan.

* Kendiliğinden.

kendi kendine gelin güvey olmak

* ilgilinin nasıl karşılayacağını düşünmeden bir işi olmuş bitmiş sayarak sevinmek.

kendi kendini yemek (veya kendini yemek)

* açığa vurmadan, gizli gizli üzülme.

kendi köşesinde yaşamak

* yalnız başına yaşamak.

kendi kuyusunu kendi kazmak

* kendine zarar verecek davranışta bulunmak.

kendi payıma

* kendi adıma, bana göre, bana gelince.

kendi söyler kendi dinler

* ne söylediği anlaşılmaz veya söylediği şeylere önem verilmez.

kendi yağıyla kavrulmak

* olanıyla geçinip kimseye muhtaç olmamak.

kendigelen

* Umulmadık bir zamanda gelen ve gelişinden sevinç duyulan kimse veya şeyler için söylenir.

kendiliğinden

* Başka şeylerin etkisi olmaksızın kendi kendine ortaya çıkan, bizatihi.

* İradesiz olarak gerçekleşen (hareket).

* İnsan eliyle ekilmeden yetişen, hıdayinabit.

* Dış etkilerin zorlaması olmadan, iç sebeplerle oluşan süreçlerin gerçekleşme niteliği.

kendiliğinden üreme

* Her türlü bilimsel üreme olaylarının dışında, yoktan var olmayı anlatan bilim dışı kuram.

kendiliğindenlik

* Dıştan bir belirleme ile değil, kendi kendine gerçekleşen etkinlik.

kendilik

* Bir nesnenin varlığını veya tözünü oluşturan şey.

kendince

* Kendine göre, kendi bakımından.

kendinde

* Nesnenin doğal varlığı, durumu.

kendinde olmamak

* bilinci, aklı yerinde olmamak.

kendinde toplamak

* kendi üzerinde bulundurmak, kendi varlığı içinde yer almasını sağlamak.

kendinde toplamak

* kendi üzerinde bulundurmak, kendi varlığı içinde yer almasını sağlamak.

kendinden

* Kendi aklından, kendi kendine.

kendinden geçmek

* bilinci işlemez olmak, kendini kaybetmek, bayılmak.

* bir şey karşısında coşkuya kapılmak, duygulanmak.

* uykuya dalmak, uyuya kalmak.

kendine ... süsü vermek

* kendini ... gibi göstermek.

kendine gel!

* aklını başına topla" anlamında bir uyarma sözü.

kendine gelmek

* ayılmak.

* aklı başına gelmek.

* durumu düzelmek.

kendine has

* \343 kendine özgü.

kendine kıymak

* kendini öldürmek.

kendine mahsus

* \343 kendine has.

kendine mal etmek

* benimsemek veya saymak.

kendine özgü

* Bir kimse veya şeye özgü olan kendine mahsus, kendine has.

kendine yedirememek (veya onuruna yedirememek)

* başkasının kendisine yaptığı işi, onur kırıcı sayarak tepki ile karşılamak; kendisinin başkasına yapması söz konusu olan işi, kişiliği için onur kırıcı saydığından yapmamak.

kendine yontmak

* çıkan bir fırsattan yararlanarak, başkalarını hiç düşünmeyerek hep kendi çıkarını sağlamak.

kendini (kapıp) koyuvermek

* kendine özen göstermemek, kötümser olmak.

kendini alamamak

* istemeyerek bir işi yapma duruma girmek, kendini tutamamak.

kendini aşağı görmek

* kendini başkalarından değersiz görmek.

kendini ateşe atmak

* bile bile tehlikeli bir işe girmek.

kendini atmak

* vakit geçirmeden hemen gitmek.

kendini avutmak

* oyalamak.

kendini beğendirmek

* başkalarına hoş, iyi, yetenekli görünmek.

kendini beğenmek

* başkalarını küçümseyerek kendini üstün görmek.

kendini bırakmak

* kendine özen göstermemek.

* çevre ile ilgisini keserek yalnız bir konuyla uğraşmak.

* gevşek, rahat bir biçimde kalmak.

kendini bilen (veya bilir)

* ağırbaşlı ve onuru olan.

kendini bilmek

* aklı ve muhakemesi yerinde olmak.

* balığ olmak.

* kendinin ve çevresinin bilincine varmak.

* durum ve onuruna yakışacak biçimde davranmak.

kendini bir şey sanmak

* kendini olduğundan çok değerli görmek.

kendini bir yerde bulmak

* farkında olmadan bir yere ulaşmış olamak.

kendini bulmak

* kişilik kazanmak.

* maddî ve ruhî konularda durumunu düzeltmek.

* Bkz. kendine gelmek.

kendini dar etmek

* sıkıntı veren bir yer veya durumdan güçlükle kurtulmak.

kendini dev aynasında görmek

* kendini olduğundan çok üstün görmek.

kendini dinlemek

* hastalık kuruntusu içinde bulunmak.

* yalnız, sakın kalmak.

kendini dirhem dirhem satmak

* çok nazlı davranmak, ağırdan almak.

kendini düşünmek

* daima kendi çıkarını kollamak, egoistçe davranmak.

kendini ele vermek

* yaptığı bir davranış veya söylediği bir sözle kendi suçunu ortaya çıkarmak.

kendini fasulye gibi nimetten saymak

* kendini çok önemli biri gibi görmek.

kendini göstermek

- * beğenilecek niteliklerini ortaya koymak.
- * ortaya çıkmak, belirtmek.
- * pas alabilmek için boş alana kaçmak.

kendini harap etmek

- * sıkıntı veya üzüntüden perişan olmak.

kendini hissettirmek

- * varlığını belli etmek.

kendini kapı dışında bulmak

- * kovulmak, işten atılmak, bir yerden istenmeden uzaklaştırılmak.

kendini kaptırmak

- * bir şeyin etkisinden kurtulamayacak duruma düşmek.
- * uğraşmaya başladığı bir işten kendini kurtaramamak.

kendini kaybetmek

- * bayılmak.
- * aşırı duygulanma dolayısıyla çevrede olup bitenin farkına varamamak.

kendini matah sanmak

- * kendini olduğundan daha fazla değerli kabul etmek.

kendini naza çekmek

- * nazlanmak.

kendini paralamak

- * çok çaba ve özen göstermek.

kendini satmak

- * kendisinde olmayan iyi nitelikleri varmış gibi göstermek.

kendini sıkmak

- * kendini zorlamak, çaba göstermek.

kendini tartmak

- * ne durumda olduğunu öğrenmek için kendini yoklamak.

kendini toparlamak (veya toplamak)

- * herhangi bir konuda eskiden kötü olan durumunu düzeltmek.
- * bir konuda dikkatini yoğunlaştırmak.
- * şişmanlamak, sağlığına kavuşmak.

kendini tutamamak

- * bir durum karşısında sessiz ve heyecansız kalamamak; kendine hâkim olamamak.

kendini tutmak

- * kendine hâkim olmak; dayanmak, sabretmek.

kendini vermek (vurmak veya çalmak)

- * bir şeye bütün varlığıyla bağlanmak, başka her şeye ilgisini kesip, tek şeye aşırı ölçüde ilgilenmek.

kendini yiyip bitirmek

- * Bkz. kendi kendini yemek.

kendini yoklamak

- * duygu, düşünce ve beden bakımından kontrol etmek.

kendir

- * Kenevir.

* Kenevirden yapılmış.

kendircilik

* Kendir yetiştirme işi.

kendirgiller

* İki çeneklilerden, kendir, şerbetçi otu, Hint keneviri gibi bitkileri içine alan bir familya.

kendirik

* Deriden veya çadır bezinden yapılan ve hamur tahtasının altına serilen yaygı.

kendisince

* Bkz. kendince.

kene

* Koyun, köpek, at gibi hayvanların veya insanların derisinde asalak olarak yaşayan, bulaşıcı hastalıklara sebep olan böceklerin genel adı, sakırga.

kene ağacı

* Kene otu.

kene gibi yapışmak

* istenmediği hâlde birinin peşini bırakmamak, yakasını bırakmamak.

kene göz

* Çok küçük gözlü (kimse).

kene otu

* Sütlegengillerden, tropik bölgelerde yetişen, ağaç veya ağaççık durumunu alabilen, tohumlarından koyu bir bitkisel yağ elde edilen, bir yıllık otsu bitki (*Ricinus communis*).

kenef

* Ayak yolu.

* Pis, berbat.

keneler

* Eklem bacaklı hayvanlardan, örümceğimsiler sınıfına giren bir takım.

kenet

* İki sert cismi birbirine bağlamaya yarayan, iki ucu sivri ve kıvrık metal parça.

kenet etmek

* kenetle birbirine bağlamak.

kenet gibi yapışmak

* çok yakın dost olmak, sıkı fıkı olmak.

kenet mili

* Çatı ve öteki parçaların birleştirilmesinde kullanılan metal perçinler.

kenetleme

* Kenetlemek işi.

kenetlemek

* Kenetle tutturmak veya kenetle birbirine bağlamak.

* Birbirine geçirerek bağlamak.

* Sıkıca birbirinin üzerine kapamak.

kenetleniş

* Kenetlenmek işi veya biçimi.

kenetlenme

* Kenetlenmek işi.

kenetlenmek

- * Kenetlemek işi yapılmak.
- * Bir konuda aynı tutum ve davranışı göstermek.
- * Açılmayacak biçimde sıkıca birbirinin üzerine kapanmak.

kenetli

- * Kenedi olan.
- * Kenetle birbirine bağlanmış bulunan, kenetlenmiş olan.
- * Birbirinin içine geçerek sıkıca kapanmış.

kenevir

* Kendirgillerden, sapındaki liflerden halat, çuval gibi kaba örgüler yapılan, iki evcikli bir bitki, kendir (Cannabis sativa).

kenevir helvası

- * Kenevir ve şeker karışımı yapılan bir tür helva.

kenevir yağı

- * Kenevir ağacından yapılan yağ.

kenevircilik

- * Kenevir yetiştirme işi.

kengel

- * Kenger.

kengel sakızı

- * Kenger sakızı.

kenger

- * Birleşikgillerden, yaprakları dikenli yaban bir bitki, eşek diken (Cynara cardunculus).

kenger sakızı

- * Kengel sütünden yapılan bir tür sakız, çengel sakızı.

kent

- * Şehir.
- * Site.

kent soylu

- * Burjuva.

kent soyluluk

- * Burjuvazi.

kental

- * 100 kg ağırlığında kütle birimi.

kentçi

- * Kentçilik uzmanı, kentçilikle uğraşan kimse, şehirci.

kentçilik

- * Şehircilik.

kentet

- * Beşli.

kentilyon

- * Katrilyon kere bin.

kentler arası
* Şehirler arası.

kentleşme
* Kentleşmek işi.

kentleşmek
* Şehirleşmek.

kentli
* Şehirli.

kentlileşme
* Kentlileşmek işi.

kentlileşmek
* Kentli olmak durumu.

kentsel
* Kentle ilgili, şehirle ilgili.

kenttaş
* Aynı kentten olan kimse.

Kenyalı
* Kenya halkından olan kimse.

kep
* Başlık, sipersiz şapka.
* Hemşirelerin giydiği başlık.
* Bazı törenlerde profesör ve öğrencilerin giydikleri özel başlık.

kepaze
* (nesneler için) Niteliği iyi olmayan.
* Utanmaz, rezil.
* Gülünç, değersiz.
* Talim yaparken kullanılan gevşek ok yayı.

kepaze etmek
* utanılacak bir duruma düşürmek.

kepaze olmak
* gülünç veya utanılacak duruma düşmek.

kepazelik
* Kepaze olma durumu veya kepazece davranış, maskaralık, rezalet.

kepbastı
* Çift katlı büyük dalyan ağı.

kepçe
* Sulu yiyecekleri karıştırmaya, dağıtmaya yarayan, uzun saplı, yuvarlak ve derince kaşık.
* Erimiş madeni kalıba dökmek için kullanılan büyük kaşık.
* Saplı bir çembere geçirilmiş olan, balık veya kelebek tutmada kullanılan ağı.
* Bir kepçenin alabildiği miktarda olan.
* Tahıl, kömür, kum gibi dökme yüklerin yüklenip boşaltılmasında kullanılan, iki veya daha çok çeneden oluşmuş motorlu araç.
* Gemilerde, ortasında dümen evi bulunan yuvarlak kış çıkıntısı.
* Güreşte hasmın arkasından bacakları arasına el sokma oyunu.

kepçe gibi
* kanat gibi öne doğru açılmış (kulak).

kepçe kulak

* Kocaman ve öne doğru kulakları olan.

kepçe kuyruk

* Başkalarının sırtından bedava geçinen.

kepçe surat

* Çok küçük yüzü olan.

kepçeburun

* Bir çeşit yaban ördeği.

kepçeleme

* Kepçelemek işi.

kepçelemek

* İki eli kepçe biçimine getirerek, yere düşmekte olan topu eğilerek yere değmeden kurtarmak.

kepçeli

* Kepçesi olan.

kepek

* Un elendikten sonra, elek üstünde kalan kabuk kırıntıları.

* Saçlı deride oluşan pulcuklar.

* Bazı deri hastalıklarında deriden dökülen parçacıklar.

kepekçi

* Kepek satan kimse.

kepeklenme

* Kepeklenmek işi.

kepeklenmek

* Başta kepek oluşmak.

* (elma) Susuz ve tatsız duruma gelmek.

kepekli

* İçinde kepeği olan.

* Üzerinde kepek oluşmuş olan.

* (elma için) Un gibi, susuz ve tatsız.

kepenek

* Çobanların omuzlarına aldıkları dikişsiz, kolsuz, keçeden üstlük.

kepenek

* Pervane.

kepenek altında er yatar

* insanları giydiğine bakarak değerlendirmek yanlışlara yol açar; bazen değerli kişiler eski giymiş olabilir.

kepenk

* Genellikle dükkânları kapamak için kullanılan, saç levha veya türlü biçimlerde demir veya tahta kanat.

kepenkleri indirmek

* işi tatil etmek.

kepez

* Yüksek tepe, dağ.

* Dağların oyuk, kuytu yerleri.

* Gelin başlığı.

* Tavuk ve kuşların ibiği veya başındaki uzun tüyler.

kepir

- * Çorak, verimsiz toprak.
- * Çamurlu çorak toprak.

kepme

- * Kepmek işi.

kepmek

- * Çökmek, yıkılmak.

kerahet

- * İğrenme, tiksınme.

kerahet vakti

- * (akşamcılar arasında) İçkiye başlama zamanı.

keramet

- * Ermiş kimselerin gösterdiklerine inanılan, doğüstü, şaşkınlık uyandırıcı durum.
- * Olağanüstü durum.
- * Keramet sayılabilecek nitelikte olan şey.

keramet buyurdunuz (veya keramette bulundunuz)

- * "çok doğru söylediniz", "çok güzel yaptınız" anlamlarında kullanılan bir yaranma sözü.

keramet sahibi

- * keramet gösterebilen (kimse).

kerameti kendinden menkul

- * başka bir etkenle kavuştuğu iyi durumu kendi çabasının verimi veya değerinin karşılığı saymak.

kerametli

- * Doğüstü güce sahip.

keramette bulunmak

- * doğüstü olaylarda bulunmak.

kerata

- * Karsı tarafından aldatılan erkek.
- * Sevgi ile söylenen sitem sözü.
- * Ayakkabı çekeceği.

keratin

- * Tırnak, boynuz, kıl gibi üst deri ürünü olan yapıları oluşturan proteinli madde.

keratinleşme

- * Keratinleşmek işi veya durumu.

keratinleşmek

- * Protoplâzma proteinler keratin durumuna dönüşmek.

keratinli

- * Keratini olan.

kerde

- * Sebze fideliği.

kere

- * Kez, yol, defa, sefer.

kerem

- * Soyululuk, ululuk, büyüklük, asalet.

* Bağış olarak verme, iyilik, lütuf.

kerem buyurun (veya eyleyin)

* "izin verin, beni dinleyin" anlamında nezaket sözü.

kerem etmek

* bağışta, iyilikte bulunmak.

kerem gibi sevmek (veya yanmak)

* büyük aşk yaşamak, aşkından ölmek.

kerem sahibi

* İyi huylu, cömert.

kerempe

* Denize doğru uzanan taşlık burun.

* Dağın en yüksek yeri.

keres

* Büyük ve derin karavana.

kereste

* Tomrukların boyuna biçilmesiyle elde edilen marangozluk ve inşaat odunu.

* Kaba saba kimse, kalas.

* Ayakkabı yapımında kullanılan gereç.

keresteci

* Kereste satan kimse.

kerestecilik

* Kereste alıp satma işi.

keresteli

* İri yapılı.

kerestelik

* Kereste yapılmaya elverişli ağaç.

kerevet

* Üzerine şilte serilerek yatmaya veya oturmaya yarayan, tahtadan seki, sedir.

kerevides

* \343 kerevit.

kerevit

* Kabuklular sınıfından, çamurlu tatlı sularda yaşayan bir eklem bacaklı, tatlı su istakozu, karavide (Potamobius fluviatilis).

kereviz

* Maydanozgillerden, kökleri ve yaprakları sebze olarak kullanılan kokulu bir bitki (Apium graveolens).

kerh

* Tiksime, iğrenme.

* Bir işi istemeyerek, zorla yapma.

kerhane

* Genel ev.

kerhaneci

* Kerhane işleten kimse.

* Sövgü sözü.

kerhen

- * Tiksinererek, iğrenerek.
- * İstemeyerek, istemeye istemeye, gönülsüz.

kerih

- * Tiksindirici, iğrenç.

kerim

- * Soylu, asil.
- * Eli açık, cömert.
- * Allah'ın adlarından biri.

kerime

- * (saygılı konuşmada) Kız evlât.

keriz

- * Geriz, çirkef, pislik.
- * Kumar.
- * Kolayca kandırılabilen oyuncu, aptal.
- * Eğlenti.

kerizci

- * Çalgıcı.
- * Hile yapan oyuncu.

kerkenez

- * Kartalgillerden, leşle beslenen, 35 cm uzunluğunda, kıvılcımsı tüyleri olan bir kuş (Falco tinnunculus).

kerkes

- * Akbaba.

kerki

- * Keser.

kerli ferli

- * Kelli felli.

kermen

- * Kale, germen.

kermes

- * Bir çalışmaya yardım sağlamak için, genellikle açık havada yapılan eğlenceli toplantı.
- * Küçük şehirlerde bayram veya panayır günlerinde yapılan eğlenceli toplantı.

kerpeten

- * Bazı nesneleri sıkmak veya çekmekte kullanılan, hareketli bir eksen çevresinde çapraz iki parçadan oluşmuş, kısıkaç biçimindeki araç.
- * Bu biçimde olan ve dış çekmekte kullanılan araç.

kerpiç

- * Duvar örmekte kullanılmak için kalıplara dökülüp güneşte kurutulmuş saman ve balçık karışımı ilkel tuğla.
- * Kerpiçten yapılmış.

kerpiç dökmek

- * saman ve balçık karışımını kalıplara boşaltmak.

kerpiç gibi

- * çok sert ve kuru.

kerpiççi

- * Kerpiç yapan veya satan kimse.

kerpiçleşme

* Kerpiçleşmek işi.

kerpiçleşmek

* Çok sert ve kuru bir duruma gelmek.

kerrake

* İnce softan hafif ve dar bir üstlük.

kerrakeli

* Kerrakesi olan.

kerrat

* Birçok kez.

kerrat cetveli

* Çarpım tablosu.

kerte

* İşaret için yapılmış çentik veya iz, kerti.

kerte

* Derece, radde.

kerte kerte

* Azar azar, yavaş yavaş, tedrici.

kerteleme

* Kerte kerte, azar azar ilerleme durumu, tedriç.

kerteles

* Teke ile iki hörgüçlü erkek devenin geriye melezlenmesiyle elde edilen bir deve türü.

kertenkele

* Kertenkelelerden, uzun vücutlu, sivri kuyruklu, çevik, böcekçil, küçük sürüngen hayvan (Lacertus).

kertenkeleler

* Kertenkeleleri, bukalemun ve iguanaları içine alan dört ayaklı sürüngenler takımı.

kerteriz

* Bir yerin pusula kertelerine (II) göre bulunduğu yön.

* Balıkçıların denizde sığıkları belirlemek için kullandıkları işaretlerin bütünü.

kerteriz almak (veya etmek)

* bir yerin hangi yönde veya geminin nerede bulunduğunu pusula ile ölçmek.

kerteriz noktası

* Geminin bulunduğu yeri anlamak için kerteriz almaya yarayan, fener kulesi, duba, şamandıra gibi şeylerin harita üzerindeki yeri.

kertesine gelmek

* tam yerini ve zamanını bulmak.

kertesine getirmek

* tam sırasını, en uygun zamanını seçmek.

kerti

* Kerte (I).

* (ekmek, et için) Bayat.

kertik

* Kertilmiş olan.

* Kertilmiş yer, gedik, çentik.

kertik kertik

* Üzeri kertiklerle dolu.

kertikleme

* Kertiklemek işi.

kertiklemek

* Kertik açmak.

kertikli

* Kertiği olan.

kertilme

* Kertilmek işi.

kertilmek

* Kertmek işi yapılmak.

kertme

* Kertmek işi.

* Çentik.

kertmek

* Bir şeyin kenarında kertik açmak, çentmek.

* Sertçe sürtünmek.

kervan

* Uzak yerlere yolcu ve ticaret eşyası taşıyan yük hayvanı katarı.

* Toplu olarak birbiri ardınca gelen şeyler.

kervan çulluğu

* Uzun ayaklı, uzun ve eğri gagalı kuşlar sınıfı.

Kervan Yıldızı

* Çulpan yıldızı.

kervana katılmak

* bir topluluğa katılmak.

kervanbaşı

* Kervanı yöneten kimse.

kervancı

* Kervan sahibi veya kervan güden kimse.

Kervankıran

* Çulpan yıldızı.

kervansaray

* Ana yollarda kervanların konaklaması için yapılan büyük han.

kes

* Genellikle yakmak için kullanılan iri saman.

kes

* Ayak bileklerini de içine alan kapalı jimnastik ayakkabısı.

kesafet

* Çokluk, sıklık.

* Yoğunluk.

* Saydam olmama durumu, bulanıklık.

kesat

* Alış verişte durgunluk.
* Yokluk, kıtlık.

kesatlık

* Kesat olma durumu.
* Kıtlık zamanı.

kese

* Cepte taşınan, içine para, tütün gibi şeyler konulan, kumaştan veya örgüden küçük torba.
* Bazı şeylerin üzerine geçirilen, kumaştan çanta biçiminde kap.
* Yıkılırken kir çıkartmak için ele geçirilen, vücudu ovmaya yarayan, bürümcükten, cep biçiminde bez.
* Bir kimsenin kendisine ait parası veya serveti.
* Su bitkilerinde içi hava ile dolu olan ve bitkinin suda yüzer durumda kalmasını sağlayan şişkinlik.
* Herhangi bir kese miktarında olan.
* Organizmanın bazı boşluklarına verilen ad.
* Beş yüz kuruşluk para birimi.

kese

* Kısa, kestirme (yol).

kese çiçeği

* Süs için yetiştirilen ve demet olarak çiçek açan bitki (Ceanothus).

kese kâğıdı

* İçine bazı şeyler konulmak için kâğıttan yapılmış kese biçiminde torba.

kesecik

* Kulağın dolambacında bulunan ve lenf ile dolu olan küçük zarsı organ.

kesedar

* Zengin kimselerin parasını yöneten ve gerekli harcamaları yapan kimse.
* Esnafın gelirlerini toplayıp satan kimse.

kesek

* Bel, çapa veya sabanın topraktan kaldırdığı iri parça.
* Tezek.
* Çimen yapmak için üzerindeki otuyla birlikte çıkarılmış çayır parçası.

keseklenme

* Keseklenmek işi.

keseklenmek

* Toprak, parça parça olmak.

kesekli

* Parça parça kabarmış olan (toprak).

kesel

* Gevşeklik, tembellik.

kesel gelmek

* gevşemek, tembelleşmek.

kesel perdesi

* Herhangi bir müzik ölçüsüne girmeyen, insanın iç dünyasını karartan ve bıkkınlık veren bir ses tonu.

keseleme

* Keselemek işi.

keselemek

* Kır çıkarmak için vücudu kese ile ovma.

keseleniş

* Keselenmek işi veya biçimi.

keselenme

* Keselenmek işi.

keselenmek

* Keselemek işi yapılmak.

* Kendini keselemek.

keseletme

* Keseletmek işi.

keseletmek

* Keselemek işini yaptırmak.

keseli

* Kesesi olan.

keseli kurt

* Genellikle omurgalılarda, kasların içinde gelişen şerit kurtçuklarının genel adı (Cysticercus).

keseliler

* Kanguru gibi, dişilerinin karnında yavrulanan taşımaya yarayan kese bulunan hayvanlar takımı.

kesen

* Kesmek işini yapan.

* Bir şekli kesen doğru; özellikle bir üçgenin kenarlarını kesen doğru.

kesene

* Sözleşme, yazılı anlaşma.

* Götürü, toptan iş.

keseneğe almak

* gelirini, satın almak, iltizam etmek.

keseneğe vermek

* bir şeyin gelirini önceden götürü olarak satmak.

kesenek

* Görevlilerin aylıklarından her ay belli oranda kesilip bir sosyal güvenlik kurumuna yatırılan para.

* Fabrika, çiftlik gibi gelir kaynaklarının gelirini satın alma işi, iltizam.

kesenekçi

* Keseneği alan kimse, iltizamcı, mültezim.

kesenin ağzını açmak

* bol para harcamaya başlamak.

kesenin dibi görünmek

* para tükenmek.

kesenize bereket

* maddi katkısı görülen bir kimseye "çok kazan, kazancın bol olsun" anlamında söylenen teşekkür sözü.

kesenkes

* Kesin olarak, kesinlikle.

keser

* Tahta, ağaç yontmaya yarayan, kısa saplı, bir yanı keskin ağızlı, öteki yanı çivi çakmaya uygun çelik araç.

kesesi elvermemek

* bütçesi elverişli olmamak.

kesesine bir şey girmemek

* bir yarar veya çıkar sağlamamak.

kesesine göre

* parasına, malî imkânlarına göre.

kesesine güvenmek

* parasına güvenmek.

kesesini doldurmak

* fırsatlardan yararlanarak para kazanıp zengin olmak.

keseye davranmak

* ödemek istemek.

kesici

* Kesmek işini yapan, kesen.

* Kasaplık hayvanları kesen kimse.

* Kesme işinde kullanılan araç.

kesici diş

* Alt çenenin ve üst çenenin on tarafında bulunan, yiyecekleri kesmeye yarayan, yassı, keskin ön dişlerden her biri.

kesif

* Yoğun.

* Saydam olmayan.

* Sık, kalın.

kesif yem

* Sindirilebilir besin maddeleri yüksek, selülozu düşük yem.

kesik

* Kesilmiş olan.

* Kesilerek bozulmuş olan.

* Çiğ süttten yapılan yağsız peynir, çökelek, ekşimik.

* Kısa.

* Gazete, dergi vb.den kesilmiş yazı, kupür.

* Kesilmiş olan yer.

* Tarla, bağ ve bahçe çevresine açılan hendek.

kesik hava

* Halk şiiri dışında yanık ezgili deyiş.

kesik kelime

* Bir bölümü kesilerek kullanılan söz.

kesik kerem

* Âşık Kerem'in ezgilerinde görülen yanık türkü dalı.

kesik kesik

* Ara vererek ve kısa kısa.

kesik koni

* Bir koninin tabanına paralel bir düzlemle kesilmesinden elde edilen cisim.

kesik piramit

* Bir piramit, tabanına paralel bir düzlemle kesildiğinde taban yönünde kalan cisim.

kesik prizma

* Bir prizmanın bütün yer ayrıtlarını kesen bir düzlemle elde edilen, kesiti ile tabanı arasında kalan cisim.

kesikli

* Kesikleri olan.
* Aralıklarla süren, duraklamalar yapan (elektrik akımı).

kesiklik

* Kesik olma durumu.
* Ansızın duyulan hâlsizlik, kırıklık, yorgunluk.

kesiklik vermek

* ara vermek.
* hâlsizlik, kırıklık, yorgunluk ortaya çıkmak.

kesiksiz

* Kesilmeden süren, sürekli, sürekli, devamlı, mütemadi.
* Kesilmeden, ara vermeden sürüp giden (elektrik akımı).

kesiliş

* Kesilmek işi veya biçimi.

kesilme

* Kesilmek işi.

kesilmek

* Kesmek işi yapılmak.
* Bitkin duruma gelmek, gücü, takatı kalmamak.
* Gibi olmak, benzemek, dönmek.
* İçindeki maddeler birbirinden ayrılıp bozulmak.
* Dinmek, sona ermek.
* Akmaz olmak.
* Kendinden önceki kelimeyi "olmak" anlamıyla pekiştirir.
* Son veya aralık verilmek.
* Kendini herhangi bir şey gibi göstermek.
* Tutulmak, kapatılmak.
* Makaslamak.
* Durmak.
* Çok beğenmek, çok hoşlanmak.
* Yoksun kalmak.

kesim

* Kesmek işi.
* Bölüm, parça, kısım, sektör.
* Bölge, bölüm.
* Kesme zamanı.
* Belli bir bölüm.
* İşaretlenmiş belli yer.
* Terzinin belli bir ölçü ve örneğe göre kumaşa biçim vermesi işi, fason.
* Hazineye ait herhangi bir gelirin belli bir bedel karşılığı keseneğe verilmesi.
* Boy boş, endam.
* Pazarlık, anlaşma.

kesim evi

* Kasaplık hayvanların kesilip yüzüldüğü yer, kanara, mezbaha.

kesimci

* Kesenekçi, mültezim.

kesimhane

* Kesim evi, mezbaha.

kesimlik

* Kesime elverişli (hayvan).

kesin

* Şüphe ve duraksamaya yer bırakmayan veya geri dönülmeven, değışmez, kat'i, maktu.

kesin bilgi

* Doğruluğundan kuşulanılmayan bilgi.

kesin olarak

* kesin bir biçimde, kesinlikle.

kesinleme

* Kesin olan şey.

kesinleşme

* Kesinleşmek işi.

kesinleşmek

* Kesin bir durum almak, kat'ileşmek, kat'iyet kespetmek.
* Değışme olanağı olmadan yürürlüğe girmek.

kesinleştirme

* Kesinleştirmek işi.

kesinleştirmek

* Kesin bir duruma getirmek.

kesinlik

* Kesin olma durumu veya kesin davranış, kat'iyet.
* Bir bilginin, bir kanaatin şüpheye düşmeden onaylanması durumu.

kesinlikle

* Kesin bir biçimde, kesin olarak, her hâlde, mutlaka, kat'iyen.

kesinme

* Kesinmek işi veya durumu.

kesinmek

* Kendine veya kendisi için kesmek.

kesinsizlik

* Kesin olmama durumu.

kesinti

* Kesilen parça, kırpıntı.
* Bir işin bir süre için durması, inkıta, fasıla.
* Ödenen bir paradan herhangi bir gerekke kesilen bölüm.

kesintili

* Ara verilerek yapılan.
* (para için) Kesintisi olan.

kesintisiz

* Aralıksız.
* (para için) Hiçbir vergi kesilmeden verilen.

kesintiye almak

* biriyle sezdirmeden alay etmek.

kesintiye uğramak

- * bir süre için durmak.

kesip (veya kestirip) atmak

- * uzun uzadıya düşünmeden kesin yargıya varmak.
- * kesin olarak çözmek, bitirmek.

kesip biçmek

- * parçalamak, doğramak, ameliyat etmek.
- * ağzına geleni söylemek, ileri geri konuşmak.
- * zorbalıkla korkutmak.

kesir

- * Bir birimin bölündüğü eşit parçalardan birini veya birkaçını anlatan sayı.

kesir ölçek

- * Plân ve haritaların ölçekleri payı 1 olan ve kesirli sayılarla gösterilen ölçek.

kesirli

- * Kesir niteliğinde olan (sayı).

kesirli sayı

- * 1,5 veya 1,3 gibi kesri olan sayı.

kesirsiz

- * Kesir niteliğinde olmayan.

kesiş

- * Kesmek işi veya biçimi.

kesişen

- * Bir nokta veya çizgi üzerinde birbirini kesip geçen (çizgiler veya yüzeyler).

kesişme

- * Kesişmek işi.

kesişmek

- * Birbirini kesmek.
- * Pazarlıkta, herhangi bir fiyatta uyuşmak.
- * Erkek ve kadın, bakışlarla anlaşmak.
- * Bir nokta veya çizgi üzerinde birbirine kavuşmak.

kesit

- * Bir şeyi inceleyebilmek için, enlemesine veya boylamasına kesildiğinde ortaya çıkan yüzey.
- * Bir toplumun bölümü, kesim.
- * Bir cisim düz olarak kesildiğinde ortaya çıkan düzlemin biçimi, makta.

keskenme

- * Keskenmek işi.

keskenmek

- * El ile veya başka bir şeyle vuracak gibi yapmak.

keski

- * Ağaç, taş, metal vb. yontmaya yarayan, bir ucu keskin çelik araç.
- * Demir ve saç kesmek için üzerine çekiçle vurularak yürütülen keskin araç, tırnak.
- * Pulluk gövdesi önüne takılan ve toprağı kesip ayıran bıçak veya disk biçiminde çelikten yapılmış pulluk parçası.

keskin

- * Çok kesici, iyi kesen.
- * Etkili, sert.

- * Görevini iyi yapan.
- * (ses için) Tiz.
- * Açı, üzüntü veren.

keskin sirke küpüne (veya kabına) zarar
* öfkeli, sert kimsenin zararı kendisinedir.

keskin zekâ keramete kış attırır
* zeki kimse, bir işin nereye varacağını keramet sahibi kimseden daha iyi bilir.

keskinleşme
* Keskinleşmek işi.

keskinleşmek
* Keskin duruma gelmek.

keskinleştirme
* Keskinleştirmek işi.

keskinleştirmek
* Keskin duruma getirmek.

keskinletme
* Keskinletmek işi veya durumu.

keskinletmek
* Keskin duruma getirmek.

keskinlik
* Keskin olma durumu.

kesme
* Kesmek işi.
* Teneke, sac gibi şeyleri kesmek için kullanılan makas.
* Lokum.
* Çizgisel iki doğru parçası ve bir eğri yayı ile sınırlanan düzlem yüzeyi.
* İki çekimin birbirine doğrudan doğruya bağlanmasından, iki ayrı çekimin birbirini izlemesinden doğan durum.
* Küp biçiminde veya köşeli olarak kesilmiş olan.
* Kesin, değişmez, maktu.
* Nazımda veya nesirde, bir cümleyi sonu anlaşılabilecek biçimde yarım bırakma sanatı, kat.

kesme imi
* \343 kesme işareti.

kesme işareti
* Özel adlara getirilen ekleri iki sözün birleşmesi sırasında ortaya çıkan ses düşmesini veya bazı yabancı sözlerin kesintili okunacağını belirtmek için kullanılan (') işaretinin adı.

kesme kaya
* Baskı altında kalarak sertleşmiş toprak.

kesme şeker
* Küp biçiminde veya köşeli bir biçimde olan şeker.

kesme taş
* Yola dizilmek amacıyla veya bir yapı için biçimlendirilmiş taş.

kesmece
* Kesip bakarak beğenmek şartıyla.
* Aradaki değer ayrımını gözetmeksizin hepsi bir fiyattan.
* Kesilip müşteriye gösterilerek satılan.

kesmek

- * Bıçak, makas gibi bir araçla bir şeyi ikiye ayırmak, parçalamak, doğramak, ameliyat etmek.
- * Dibinden ayırmak.
- * Düzgün parçalara ayırmak.
- * Kesici bir araçla yaralamak.
- * Ucunu almak.
- * (hayvan için) Başını gövdesinden ayırmak, boğazlamak.
- * Ara veya son vermek.
- * Bir şeyden yoksun bırakmak, vermemek.
- * Akımı durdurmak.
- * Belirtmek, kararlaştırmak.
- * (verilecek şeyin bir bölümünü) Alıkoyup vermemek.
- * (para için) Basmak.
- * Azaltmak, güçleştirmek.
- * (iskambil kâğıtları için) Destenin üzerinden bir bölümünü kaldırıp öte yana koymak.
- * Gidermek.
- * Geçişî önlemek.
- * Susmak.
- * (hasta organı) Ameliyatla almak.
- * Bölmek, ayırmak.
- * (yazı, film için) Kısaltmak.
- * Uydurmak, yalan söylemek.
- * (rüzgâr, soğuk vb. için) Çok etkili olmak.
- * Birini yermek, kötülemek.

kesmelik

- * Kesme taş çıkarılan ocak.

kesmik

- * Kesilmiş sütün koyu bölümü.
- * Başakla karışık iri saman.
- * Taş gibi olmuş toprak parçası.

kesmikli

- * İçinde kesmik bulunan.

kesp

- * Kazanma.

kesp etmek

- * kazanmak, elde etmek.

kesre

- * Esre.

kesret

- * Çok olma durumu, çokluk.

kestane

- * Kayıngillerden, ılıman iklimlerde yetişen, 25-30 m kadar boylanabilen, kerestesi doğramacılıkta kullanılan bir orman ağacı (Castanea sativa).
- * Bu ağacın yenebilen meyvesi.
- * Kestane rengi.

kestane dorusu

- * At donlarından açık kahve rengi olan.

kestane fişegi

- * İçinde tane barut ve fitilinin geçmesine yarayan küçük bir kanalı olan bir tür şenlik fişegi.

kestane kabağı

* Helvacı kabağı.

kestane kabuğundan çıkmış da kabuğunu beğenmemiş

* soyunu veya yetiştigi yeri, çevreyi hor görenler için kınama yollu söylenir.

kestane kargası

* \343 alakarga.

kestane rengi

* Açık kahve rengi.

* Bu renkte olan.

kestane suyu gibi

* sulu (kahve).

kestane şekeri

* Kestanenin şeker şerbeti içinde kaynatılmasıyla yapılan şekerleme.

kestaneci

* Kestane kebabı yapan veya satan kimse.

kestanecik

* Prostat.

* Atların her bacağında birer tane çıkan, boynuz dokusunda olan kısa ve yayvan uzantı.

kestanelik

* Kestane ağaçları çok olan yer.

kestere

* Kitre.

kestiği (veya attığı) tırnak olamamak

* bir kimse, söz konusu olan kimseden değerce çok aşağı olmak.

kestirilme

* Kestirilmek işi.

kestirilmek

* Kestirmek işi yapılmak.

kestirim

* Kestirmek işi, tahmin.

kestirip atmak

* ayrıntılı düşünmeden kesin yargıya varmak.

kestiriş

* Kestirmek işi veya biçimi.

kestirme

* Kestirmek işi.

* Alışılan yolun dışında kısa yol, kese.

* Amacı fazla uzatmadan anlatan.

* Kısaca, özet olarak.

* Kısa yoldan.

* Kaynatılarak limon sıkarak koyulaştırılmış şeker şerbeti.

kestirmece

* Kısa yoldan olan, kısaca olan.

* Yaklaşık, tahmini.

kestirmeden

* En kısa yoldan.

kestirmeden gitmek

* en kısa yoldan gitmek.

kestirmek

- * Kesmek işini yaptırmak.
- * Akıl yolu ile gerçeğe yakın bir yargıya varmak, tahmin etmek.
- * Kesilmesini sağlamak, kesilmesine yol açmak.
- * Karar vermek.
- * Kısa bir süre uyumak.
- * Anlamak, farkına varmak.

keş

- * Yağı alınmış süttten veya yoğurttan yapılan peynir.
- * Kış için kurutulan yağsız, tuzsuz yoğurt.
- * Aptal.

keşen

* Zincirden yular veya ayak kösteği.

keşfedilme

* Keşfedilmek işi.

keşfedilmek

* Keşfetmek işi yapılmak.

keşfetme

* Keşfetmek işi.

keşfetmek

* Var olduğu bilinmeyen bir şeyi bulmak.

keşfettirme

* Keşfettirmek işi.

keşfettirmek

* Keşfetmesini sağlamak.

keşide

- * (banka ve her tür piyango ikramiyeleri için) Çekme, çekiliş.
- * Eski Arap harfli yazıda bazı harflerin baş tarafı yazıldıktan sonra süs için çekilen uzatma.

keşideci

* Çek veya poliçe düzenleyen ve imzalayan kimse.

keşif

- * Ortaya çıkarma, meydana çıkarma, açma.
- * Var olduğu daha önce bilinmeyen bir şeyin ortaya çıkarılması.
- * Bir olay veya durumun oluş sebeplerini anlayabilmek için yerinde inceleme yapma.
- * Gizli olan bir şey hakkında geniş bilgi edinme.
- * Bir şeyin olacağını önceden anlama, sezme, tahmin.

keşif kolu

* Düşmanın durumunu anlamak, arazi ve yollar hakkında bilgi toplamak için gönderilen kol.

keşik

* Sıra, nöbet.

keşikleme

* Almaş, münavebe.

keşikleşme

* Keşikleşmek işi.

keşikleşmek

* Keşikle çalışmak.

keşiş

* Hristiyanlarda, manastırda yaşayan, hiç evlenmemiş papaz, karabaş, rahip.

keşişhane

* Keşişlerin bulunduğu yer, manastır.

keşişleme

* Güneydoğudan esen yel, akça yel, kara yel karşıtı.

* Pusulada güneydoğuyu gösteren yön.

keşişlik

* Keşiş olma durumu.

keşke

* Dilek anlatan cümlelerin başına getirilerek "ne olurdu" gibi özlem veya pişmanlık anlatır, keşki.

keşkek

* İyice dövülmüş ve uzun süre birlikte kaynatılmış et ve buğdayla yapılan bir yemek.

keşkekçi

* Keşkek pişiren kimse.

keşki

* Keşke.

keşköl

* Gezici bazı dervişlerin ve dilencilerin ellerinde tuttukları, Hindistan cevizi kabuğundan, metalden veya abanozdan yapılmış dilenci çanağı.

* Üstü, dövülmüş fıstık ve rendelenmiş Hindistan cevizi gibi şeylerle bezenmiş bir çeşit süt tatlısı, keşkölüfukara.

keşkölüfukara

* Keşköl.

keşleme

* Keşlemek durumu.

keşlemek

* Aldırış etmemek, önem vermemek, ciddiye almamak.

keşmekeş

* Karışık olma durumu, karışıklık.

keşmekeşlik

* Karışıklık, halledilmesi, içinden çıkılması zor durum.

keşmir

* Bkz. kaşmir.

keşşaf

* Bilinmeyen çok önemli bir şeyi keşfeden.

* Keşif kolu.

* İzci.

keşşaflık

* İzcilik.

ket

* Engel.

ket vurmak

* engel olmak, güçleştirmek.

ketal

* Çirilmiş bir çeşit parlak bez.

ketçap

* Temel maddesi baharat katılmış domates olan İngiliz sosu.

kete

* Yağlı, mayalı veya mayasız hamurdan yapılan, küldde pişirilen çörek.

ketebe

* Yazıcılar, kâtipler.

* El yazması kitaplarda yazarının adını verdiği yer.

keten

* Ketengillerden, çiçekleri mavi renkte ve beş taç yapraklı, lifleri dokumacılıkta kullanılan bir bitki (Linum usitatissimum).

* Bu bitkinin liflerinden yapılmış (dokuma vb.).

keten helva

* Kavrulmuş şekerden yapılan, pamuk görünüşünde bir çeşit helva, keten helvası.

keten helvacı

* Keten helva yapan ve satan kimse.

keten helvası

* Bkz. keten helva.

keten kuşu

* İspinozgillerden, güzel sesli, 13 cm uzunluğunda tarla ve çalılıklarda yaşayan bir kuş (Carduelis linaria).

keten tohumu

* Keten bitkisinin, yağı çıkarılan veya dövülerek hekimlikte kullanılan küçük taneleri.

ketencik

* Deniz yosununun ince bir cinsi (Muscus arboreus).

* Turpgillerden, küçük sarı çiçekli, yağlı bir bitki (Chamaelina sativa).

* Bu bitkiden elde edilen, sabun yapımında ve ressamlıkta kullanılan bir yağ.

ketengiller

* Ayrı taç yapraklı iki çeneklilerden, keten ve benzeri türleri içine alan bitki familyası.

kethüda

* Zengin kimselerin ve devlet büyüklerinin buyruğunda çalışan, onların birtakım işlerini gören kimse, kâhya.

kethüda bey

* Yeniçeri ocağında, yeniçeri ağasından sonra gelen en yüksek makamdaki subay.

kethüdalık

* Kethüdanın yaptığı iş.

keton

* Karbonil grubuna iki alkil kökünün bağlanmasıyla türeyen birleşik.

ketum

* Sır saklayan, ağzı sıkı, ağzı pek.

ketum olmak

* sır saklamak, ağzı sıkı olmak.

ketumiyet

* Ağzı sıklık, açmazlık, ketumluk.

ketumluk

* Ketum olma durumu, açmazlık, ketumiyet.

kevel

* Kuzu veya koyun postundan yapılmış kürk.

kevelci

* Deri ve kürk satan kimse.

keven

* Geven.

kevgir

* Uzun saplı, yayvan ve delikli kepçe.

* Haşlanmış yiyeceklerin sıvı kısmını veya bazı sıvıları süzmek için kullanılan, delikli, genellikle yuvarlak biçimli mutfak kabı, süzgeç.

Kevser

* Cennette bulunduğu inanan kutsal su.

kevser gibi

* (içecekler için) tatlı, lezzetli.

keyfetme

* Keyfetmek işi.

keyfetmek

* Hoş ve eğlenceli vakit geçirmek.

keyfi

* İsteğe bağlı olan.

* Gerçeğe, akla, yol ve yöntemine uymayan.

keyfi bozulmak

* hastalanmak.

* canı sıkılmak, rahatı kaçmak.

keyfi bilmek (biri)

* isterse yapmak, nasıl isterse öyle yapmak.

keyfi gelmek

* neşelenmek.

keyfi kaçmak

* neşesi kalmamak.

keyfi oluncaya kadar

* razı oluncaya kadar.

keyfi sıra

* (birinin) Kendi istediği gibi.

keyfi yerinde

* Neşesi, sağlığı yerinde.

keyfi yerinde

* sağlığı, neşesi, mutluluğu bulunmak.

keyfilik

* Keyfi olma durumu.

keyfince

* İsteğine göre, nasıl isterse, dilediğince, keyfine göre.

keyfinden bayılmak (veya dört köşe olmak)

* bir şeyden çok kıvanç duymak.

keyfine bakmak

* dilediğince yaşamak, güzel vakit geçirmek.

keyfine gitmek

* isteğine uygun davranmak.

keyfini çıkarmak

* bir şeyden iyice tat almak.

keyfini kaçırmak (veya bozmak)

* üzmemek.

keyfini yapmak

* her türlü istek ve dileği yerine getirmek.

keyfinin kâhyası olmamak

* birine kaşınmaya hakkı olmamak.

keyfiyet

* Nitelik.

* Durum.

keyif

* Vücut esenliği, sağlık.

* Canlılık, tasasızlık, iç rahatlığı.

* Hoş vakit geçirme.

* İstek, heves, zevk.

* Alkollü içki ve başka uyuşturucu maddeler kullanıldığında insanda görülen durum.

* Yolsuz ve kural dışı istek.

* Esrar.

keyif benim, köy Mehmet ağının

* "hiçbir şeyi tasa etmiyorum, işlerim yolunda" anlamında kullanılır.

keyif çatmak

* keyfetmek.

keyif ehli

* Rahatına düşkün kimse.

keyif etmek

* Bkz. keyfetmek.

keyif hâli

* İçkili, çakırkeyf.

keyif sormak

* birine "iyi misiniz", "nasılsınız" sorulanı yönelterek sağlığı hakkında bilgi almak; saygı göstermek.

keyif sürmek

* sıkıntısız, rahat yaşamak.

keyif vermek

* neşe vermek, sarhoş etmek.

keyiflenme

* Keyiflenmek işi.

keyiflenmek

* Keyifli duruma gelmek, neşelenmek.

keyifli

* Keyfi yerinde, neşeli.

keyifli keyifli

* Keyifli bir biçimde, keyifli olarak.

keyifsiz

* Sağlığı pek yerinde olmayan, rahatsız.

* Neşesiz.

keyifsizlenme

* Keyifsizlenmek işi.

keyifsizlenmek

* Biraz hastalanmak.

keyifsizlik

* Keyifsiz olma durumu.

keylus

* Bkz. kilüs.

keymus

* Bkz. kimüs.

kez

* Bir olgunun, bir olayın tekrarlandığını belirtir, defa, kere, sefer.

keza

* Tekrarlamalardan sakınmak amacıyla "aynı, aynı biçimde" anlamında kullanılır.

kezalik

* Bkz. keza.

kezzap

* Derişik nitrik asidin halk arasındaki adı.

-k1 / -ki

* Bkz. -g1 / -gi.

kible

* Namazda yönelinen yön.

* Güneyden esen yel.

* Sıkıntılı bir durumda yardım umarak başvurulanan yer.

kiblenüma

* Kible yönünü göstermek için, bulunulan yere göre özel işareti olan pusula.

Kıbrıslı

* Kıbrıs halkından olan kimse.

kıç

- * Kuyruk sokumu bölgesi, popo, makat.
- * (bazı bölgelerde) Bacak, ayak.
- * (deniz teknelerinde) Art taraf.
- * Arka bölümde olan.

-kıç

- * Bkz. -gıç / -giç.

kıç atmak

- * (hayvan) çiftle atmak.
- * çok istemek.

kıç attırmak

- * ondan üstün olmak.

kıçı kırık

- * Önemsiz, değersiz şey veya kimse.

kıçın kıçın

- * Geri geri.

kıçın kıçın gitmek

- * geriye doğru gitmek, geri geri gitmek.
- * (henüz yürümeyen bebek için) kıç üstü gitmek.

kıçına bakarak (veya kıçına baka baka)

- * başvurduğu yerden olumlu sonuç alamayarak.

kıçına tekme atmak (vurmak veya yapıştırmak)

- * kovmak.

kıçını yırtmak

- * bağırıp çağırmak.
- * bütün gücünü kullanarak uğraşmak.

kıçtan bacaklı

- * Kısa boylu (kimse).

kıçtankara

- * Baştan demirleyen, kıçtan da halatlarla kıyıya bağlanan gemi.

kıçüstü

- * Kıçı yere gelmiş durumda.

kıçüstü oturmak

- * kıçı yere gelir duruma düşmek.
- * herhangi bir konuda yenilmek, umduğuna ulaşamamak.

kıdem

- * Bir görevde rütbece eskilik.
- * Bir görevde geçirilen süre.

kıdem tazminatı

- * Belirli süre çalıştıktan sonra ayrılan işçiye görev süresine bağlı olarak verilen para.

kıdemce

- * Bir işte tecrübe ve süre bakımından, kıdeme göre.

kıdemli

- * Bir işte eski ve tecrübesi çok olan.
- * Sınıf temsilcisi, mümessil.

kıdemli başçavuş

* Kıdemi olan başçavuşun rütbesi.

kıdemli üstçavuş

* Kıdemi olan üstçavuş.

kıdemlilik

* Kıdemli olma durumu.

kıdemsiz

* Bir işte yeni ve tecrübesi az olan.

kıdemsizlik

* Kıdemsiz olma durumu.

kıdım kıdım

* Azar azar.

kığ

* Koyun, keçi veya deve pislği.

kığı

* Kığ.

kığılama

* Kığılamak işi.

kığılamak

* (koyun, keçi, deve) Pislemek.

kıh

* (çocuk dilinde) Kır, kirli, pis.

kıkır kıkır

* İçinden gelerek, sesli bir biçimde (gölmek).

kıkır kıkır gölmek

* içinden gelerek, sesli sesli bir biçimde gölmek.

kıkırdak

* Kemik kadar sert olmayan, dayanıklı, esnek, bükölgen, damarsız bağ dokusu.

* Sığır ve danada, hayvanın göğüs boşluğunun arka tarafının alt bölümünde bulunan parça.

kıkırdak bilimi

* Kıkırdakları inceleyen bilim dalı.

kıkırdak doku

* Kemiklerin bağlantı yerlerinde bulunan, katı, esnek ve saydam doku.

kıkırdaklaşmış

* Kıkırdak durumunu almış hayvan dokusu.

kıkırdaklı

* Yapısında kıkırdak bulunan.

kıkırdama

* Kıkırdamak işi.

kıkırdamak

* Kıkır kıkır diye ses çıkararak gölmek.

* Donacak kadar üşömek.

- * Soğuktan donmak.
- * Ölmek.

kıkırdatma

- * Kıkırdatmak işi.

kıkırdatmak

- * Kıkırdamasına sebep olmak.

kıkırdayış

- * Kıkırdamak işi veya biçimi.

kıkırlık

- * İçten gülme durumu.

kıkırtı

- * Kıkırdarken çıkan ses.

kıl

- * Bazı hayvanların derisinde, insan vücudunun belli yerlerinde çıkan, üst deri ürünü olan ipliksi uzantı.
- * Keçi tüyü.
- * Bitkilerde görülen, genellikle silindirimsi, içi boş, çok ince uzantı.
- * Keçi tüyünden yapılmış veya dokunmuş olan.

kıl (kadar) kalmak

- * çok az kalmak.

kıl burun

- * Deniz içine uzanmış ince kara parçası.

kıl çadır

- * Keçi kılından dokunmuş parçalarla kurulan çadır.

kıl gibi

- * ipince, incecik.

kıl keçisi

- * Vücut rengi beyazdan siyaha kadar değişmekle beraber, tel renkliler arasında en çok siyah renklisi görülen yerli bir keçi türü.

kıl otu

- * Dağlık çayırarda yetişen ince ve sert yapraklı bir bitki (Nardus).

kıl payı

- * (daha çok kalmak fiili ile) Çok az.

kıl testere

- * Çok ince bir tür testere.

kıl yumağı

- * Saç yeme alışkanlığı olan kimselerin midesinde oluşan ur.

kılabdan

- * \343 kılaptan.

kılâde

- * Gerdanlık, boyna takılan süs eşyası.

kılağ

- * Taş üzerinde bilen bir kesici aracın keskin yüzüne yapışan ve aracın iyi kesebilmesi için, yağlanmış yumuşak taşla kaldırılması gereken çok ince çelik parçaları, zağ.

kılağılama

- * Kılağılama işi.

kılağılama

- * Kesici araçların kılağısını alarak keskinliğini artırmak.

kılağılı

- * Kılağılanmış, keskin duruma getirilmiş olan.

kılağısını almak

- * kesici araçları bileği taşına veya kayışa sürterek keskinliğini artırmak.

kılağsız

- * Kılağılanmamış, keskin olmayan.

kılâptan

- * Pirinç, bakır, kalay gibi madenlerden çekilerek gümüş ve altın yaldız vurulmuş ince metal iplik.
- * Pamuk ipliğine sırma katılarak eğrilmiş iplik.
- * Bu tür iplikten yapılmış.

kılavuz

- * Genel olarak yol gösteren kimse, rehber.
- * Yol yöntem gösteren şey.
- * Evlenecek olan erkek veya kadına eş bulan kimse.
- * Ruhî ve zihnî bakımdan yol gösteren, ışık tutan kimse.
- * Somun veya boru içine yiv açmakta kullanılan araç.
- * (dar, uzun bir yerden) Kolaylıkla bükülebilen yay biçiminde tel, kablo vb. geçirilirken bunların ucuna

bağlanan sert nesne.

* Makaradaki filmlerin başında ve sonunda yer alan, filmin alıcı, yıkama aracı, basım aracı, gösterici gibi araçlara takılıp çıkarılmasında kolaylık sağlayan, asıl film için pay bırakan çeşitli renklerde film parçası.

- * Bir devletin kılavuz alınması mecburî olan sularında gemilere yol gösteren kimse.

kılavuzlama

- * Kılavuzlamak işi.

kılavuzlamak

- * Kılavuzluk etmek.

kılavuzluk

- * Kılavuz olma durumu veya kılavuzun işi, rehberlik.
- * Bir gemiyi limana sokmak veya limandan çıkarmak işi.

kılavuzluk etmek

- * yol göstermek, rehberlik etmek.

kılbaz

- * Dalkavuk.

kılcal

- * Kıl gibi olan, çok ince.

kılcal boru

- * Araştırma ve deneylerde kullanılan çok ince boru.

kılcal damar

* Bütün dokularda bulunan, atardamarların son dallarını, toplardamarların ilk dallarına birleştiren ince damar.

kılcal etki

- * Birbirine değen bir sıvı ile bir katının molekülleri arasındaki etki.

kılcal kök

* Ana, saçak ve yan köklerden çıkan ikincil, üçüncü kökler üzerinde bulunan ince kıl şeklindeki emici kök paröaları.

kılcallık

- * Kılcal olma durumu.
- * Bir kılcal boru veya tüpün durumu.
- * Kapsadığı sıvılar bakımından kılcal boruların özellikleri.

kılcan

- * At kuyruğu kılından yapılmış kuş tuzağı.

kılçık

- * Balıkların eti arasında bulunan diken gibi ince ve küçük kemik.
- * Fasulye, bakla gibi sebzelerin yeşil kabuğunda ve ekin başaklarında bulunan sert ve kıl gibi uzun lif.
- * Alttaki güreşçinin, kuyruk sokumunu hızla ve birdenbire havaya kaldırarak sırtına abanmış olan güreşçinin dengesini bozup ön veya yan tarafına aşırıp atması.

kılçık atmak

- * bir kimsenin işini karıştırmak, bozmak.

kılçıklı

- * Kılçığı olan.
- * Pürüzlü, çapraşık, karışık.

kılçıksız

- * Kılçığı olmayan.

kıldırma

- * Kıldırma işi.

kıldırma

- * Kılmak işini yaptırmak.
- * Namaz kılınmasını sağlamak.

kıldırtma

- * Kıldırtma işi.

kıldırtmak

- * Kıldırma işini yaptırmak.
- * Namaz kılınma işini yaptırmak.

kılgı

- * Bir sanat ve bilim dalının ilkelerini düşünce alanından, uygulama alanına geçirip gerçekleştirme işi, uygulama, tatbik, ameliye, pratik.

kılgılı

- * Harekete ilişkin olan, yalnız düşünce alanında kalmayıp harekete dönüşen, uygulamalı, amelî, tatbikî, pratik, kuramsal karşıtı.
- * Maksada uygun, kullanışlı; gerçeklere uygun.

kılgın

- * Kılgı durumuna geçirilebilen, amelî, pratik.

kılgısal

- * Kılgılı, uygulamalı, pratik.

kılı kılına

- * Tamı tamına.

kılı kıpırdamamak

- * durum ve davranışını değiştirmemek, aldırış etmemek, umursamamak.

kılı kırk yarmak

* titiz ve ayrıntılı bir biçimde incelemek, önemle üstünde durmak.

kılıbık

* Karısının baskısı altında bulunan (erkek), kazak karşıtı.

kılıbıklaşma

* Kılıbıklaşmak işi.

kılıbıklaşmak

* Kılıbık duruma gelmek.

kılıbıklık

* Kılıbık olma durumu.

kılıbıklık etmek

* kılıbığa yakışan davranışlarda bulunmak.

kılıcına

* (kalas, cetvel tahtası gibi kalınlığı eninden az olan şeyler için) Keskin ve dar tarafı yukarı gelmek üzere, kılıçlama.

kılıç

* Uzun, düz veya eğri, ucu sivri, bir veya her iki yüzü keskin, kın içinde bele takılan, çelikten silâh.

* Saban ökçesini oka bağlayan ağaç parçası.

kılıç alayı

* Kılıç kuşanma.

kılıç bacak

* Bacakları eğri olan, çarpık bacaklı.

kılıç balığı

* Kılıç balığıgillerden, burnunda kılıç biçiminde bir uzantısı bulunan, kılçıksız, eti beyaz ve lezzetli, iri bir balık (Xiphias gladius).

kılıç balığıgiller

* Her türlü kılıç balığı olan, dişsiz ve pulsuz kemikli balıklar familyası.

kılıç çalmak

* kılıçla savaşmak, kılıç ile öldürmek.

kılıç çekmek

* saldırmak veya selâmlamak amacıyla kılıcı kınından çıkarmak.

kılıç gagalı

* Yağmur kuşugillerden, çok ince ve uzun gagalı, tüyleri ak, kanatları kara bir kuş (Recurvirostra avocetta).

kılıç kınını kesmez

* sert ve öfkeli kişi yanındakilere zarar vermez.

kılıç kuşanma

* Tahta yeni çıkan Osmanlı padişahlarının İstanbul'daki Eyüp Sultan türbesine giderek törenle kılıç kuşanmaları.

kılıç kuşanmak (veya takmak)

* kılıcı olmak ve onu taşıyacak güce ve yetkiye hak kazanmak.

kılıç oynatmak

* egemen olarak yaşamak.

kılıç oyuncusu

* Kılıç oyunu oynayan sporcu, eskrimci.

kılıç oyunu

* Dürtücü kılıç, kesici kılıç ve delici kılıç adı verilen silâhlarla yapılan spor, eskrim.

kılıç pabucu

* Kılıç kınının aşağı kısmı.

kılıç sallamak

* kılıç ile dövüşmek, düşman üzerine kılıçla soldurmak.

kılıç üşürmek

* kılıç çekerek saldırmak.

kılıççı

* Kılıç yapan veya satan (kimse).

* Kılıç sporuyla uğraşan (kimse).

kılıçhane

* Kılıç yapılan yer.

kılıcı kınına koymak

* savaşı bırakmak, savaştan vazgeçmek.

kılıçkuyruk

* Kemikli balıklar takımından uzunluğu 8-10 cm. olan, tropik süs balığı (Xiphophorus helleri).

kılıçlama

* Kılıçlamak işi.

* Kılıcına.

* Çaprazlama.

kılıçlama kaçmak

* yan yan koşarak, çaprazlamasına gitmek.

kılıçlamak

* Kılıçla çok sayıda insanı topluca öldürmek, kılıçtan geçirmek.

kılıçlayış

* Kılıçlamak işi veya biçimi.

kılıçlı

* Kılıç taşıyan.

* Kılıcı olan.

* Üzerinde kılıç motifi olan.

kılıçtan geçirmek

* çok sayıda insanı kılıçla topluca öldürmek.

kılıf

* Bir şeyi korumak için kendi biçimine göre, çoğunlukla yumuşak bir nesneden yapılmış özel kap.

* Yolsuz bir işe bulunan sudan gerekçe.

kılıfçı

* Kılıflama işini yapan kimse.

* Kılıf yapan ve satan kimse.

kılıfına uydurmak

* bir durum ve tutuma, yöntemine uygun biçim vermek.

kılıflama

* Kılıflamak işi.

kılıflamak

* Kılıf geçirmek, kılıfa koymak.

kılıflı

* Kılıfı olan veya kılıf içinde bulunan.

kılıfsız

* Kılıfı olmayan veya kılıf içinde bulunmayan.

kılığa çeki düzen vermek

* giyinişine özen göstermek.

kılığa girmek

* onun gibi giyinmek.

kılık

* Bir kimsenin giyinişi, giyim, üst baş, kıyafet, kisve.

* Bir kimsenin dış görünüşü.

* Bir kimsenin resmi, fotoğraf.

kılık kıyafet

* Üst baş ve dış görünüş.

kılık kıyafet düşkünü

* Giyecekleri eskimiş veya kötü olan.

kılık kıyafet köpeklerle ziyafet

* giyinişi ve görünüşü kötü ve tiksindirici olanlar için söylenir.

kılık kıyafeti düzmek

* giysilerini yenilemek.

kılıklı

* Herhangi bir kılıkta olan.

* Güzel, temiz.

* (birinin) huyunda olan, davranışlarını taklit eden.

kılıklı kıyafetli

* İyi giyinmiş.

kılıksız

* Giyimi düzgün olmayan, sünepe, süflî.

kılıksızlaşma

* Kılıksızlaşmak işi.

kılıksızlaşmak

* Kılıksız duruma gelmek.

kılıksızlık

* Kılıksız olma durumu.

kılıktan kılığa girmek

* giysi değiştirmek.

* sık sık düşünce değiştirmek.

kılına dokunmamak

* bir kimseye dokunacak, zarar verecek en ufak bir davranışta bile bulunmamak.

kılını bile kıpırdatmamak (veya oynatmamak)

* bir olay karşısında ilgisiz kalmak, en küçük bir tepki göstermemek.

kılınış

* Kılınmak işi veya biçimi.

kılınma

* Kılınmak işi.

kılınmak

* Kılmak işi yapılmak.

kılır

* Maydanogillerden, bir yıllık ve özel kokulu otsu bir bitki (Ammi visnaga).

kılış

* Kılmak işi veya biçimi.

kılkapın

* Kehribar.

kılkıran

* Bkz. saçkıran.

kılkuyruk

* Ördekgillerden, uzunluğu 55-65 cm, kuyruğu sivri tüyleri ak yeşil, karışık, gagası, ayakları mavî bir kuş türü (Anas acuta).

* Zayıf, çelimsiz.

* Züğürt, niteliksiz, kılıksız.

kıllanma

* Kıllanmak işi.

kıllanmak

* Kılları çıkmak.

* Bıyığı, sakalı çıkmak.

kıllı

* Kılı olan, kıl ile kaplı.

kılma

* Kılmak işi.

kılmak

* "Etmek", "yapmak" anlamında yardımcı fiil olarak kullanılır.

* (namaz için) Yerine getirmek.

kılsız

* Kılı olmayan.

kılükal

* Dedikodu, söylenti.

kımıl

* Yanm kanatlılardan, sap, çiçek, yaprak ve başakları emerek veya yiyerek ekin hastalığına yol açan, vücudu kalkana benzeyen zararlı bir böcek (Aelia rostrata).

kımıl kımıl

* Durmadan kımıldamadan bir şeyin durumunu anlatır.

kımıldama

* Kımıldamak, kımıldanmak işi.

kımıldamak

- * Yerinden biraz oynamak.
- * Yerinde hafifçe hareketlenmek.

kımıldanış

- * Kımıldanmak işi veya biçimi.

kımıldanma

- * Kımıldanmak işi.

kımıldanmak

- * Bkz. kımıldamak.

kımıldatma

- * Kımıldatmak işi.

kımıldatmak

- * Yerinden biraz oynatmak, hafifçe hareketlendirmek.

kımıldayış

- * Kımıldamak işi veya biçimi.

kımıldı

- * Hafif ve sürekli kımıldama.

kımız

- * Kısırak sütünün mayalanmasıyla yapılan, az alkollü, ekşi, eski bir Türk içkisi.

kımkım

- * Ağır ağır konuşan (kimse).
- * Her işinde ağır davranan (kimse).

kımkım etmek

- * bir işi ağır ağır yapmak, oylanmak.

kımlanma

- * Kımlanmak işi veya durumu.

kımlanmak

- * (kuş için) Uçmaya hazırlanmak.
- * Kalkacakmış gibi kıpırdamak.

kın

- * Bıçak, kılıç gibi kesici araçların kabı.
- * Buğdaygillerde olduğu gibi, yapraklarda sapın bir bölümünü uzunlamasına saran, geniş dış bölüm.

kın kanat

- * Kın kanatlı böceklerin gövdeyi korumakla görevli ve çok sert yapıda birinci çift kanadı.

kın kanatlılar

- * Böcekler sınıfından, boynuzsu bir kın biçiminde olan birinci çift kanatları uçmakta kullanan öteki iki kanadı örten, ağız parçaları çiğnemeye, parçalamaya elverişli, bütünüyle başkalaşma gösteren bir takım.

-kın/ -kin

- * Bkz. -gın / -gin.

kına

- * Kına ağacının kurutulmuş yapraklarından elde edilen, saç ve elleri boyamakta kullanılan toz.

kına ağacı

- * İki çeneklilerden, tropikal bölgelerde yetişen, kurutulmuş yapraklarından kına elde edilen, beyaz çiçekli, küçük bir ağaç (Lawsonia inermis).

kına çiçeği

* Kına çiçeğigillerden, çiçekleri tüylü renkte olan, bir veya çok yıllık otsu bitki (Balsamina hortensis).

kına çiçeğigiller

* İki çeneklilerden, örneği bahçelerde yetişen kına çiçeği olan bir familya.

kına gecesi

* Düğünden bir gece önce, kadınların kendi aralarında, gelinin parmaklarına kına yakarken kız evinde yaptıkları eğlence.

kına gibi

* (toz durumundaki şeyler için) çok ince.

kına yakmak (koymak, sürmek, vurmak veya yakınmak)

* kınayı su ile karıştırıp bulamaç kıvamına getirerek boyanacak yere sürmek.

kına(lar) yakmak

* (birinin uğradığı kötü duruma) çok sevinmek.

kınacık

* Buğday pası mantarının, tahıl bitkilerinin sap ve yapraklarında oluşturduğu pas rengindeki hastalık.

kınakına

* Kök boyasigillerden, asıl yurdu Güney Amerika olan, Hindistan ve Endonezya'da da yetiştirilen, kabuğundan kinin çıkarılan bir ağaç (Cinchona).

* Bu bitkiden yapılan içecek.

kınalama

* Kınalamak işi.

kınalamak

* Kına koymak, kına ile boyamak.

kınanma

* Kınanamak işi.

kınanmak

* Kına konulmak, kına yakılmak.

* Kına ile boyanmak.

kınalı

* Kına ile boyanmış olan.

* Kınanın renginde veya kırmızı renkte olan.

* Yapıncak.

kınalı keklik

* Sülüngillerden, Balkan Yarımadası, Orta ve Doğu Asya'da yaşayan, uzunluğu 38 cm olan bir kuş türü (Alectoris graeca).

kınalı yapıncak

* Bkz. yapıncak.

kınama

* Kınamak işi, ayıplama, takbih.

kınama cezası

* Bir görevlinin iş yerindeki davranışının yasa ve tüzüğe aykırı olduğunu bildiren ceza.

kınamak

* Yapılan bir işin kötü olduğunu belirtir bir biçimde söz söylemek, ayıplamak, takbih etmek.

kınanma

* Kınanmak işi.

kınanmak

* Kınamak işi yapılmak.

kınasız

* Kına ile boyanmamış.

kınayış

* Kınamak işi veya biçimi.

kındıra

* Sulak yerlerde yetişen, ince uzun yapraklarının kenarları keskin, koyu renkli bir tür çayır otu.

kındıraç

* Oluk veya yiv açmaya yarayan araç.

Kınık

* Oğuz Türklerinin 24 boyundan biri.

kınlama

* Kınlamak işi.

kınlamak

* Bir şeye kın yapmak veya bir şeyi kınına geçirmek.

kınlı

* Kını olan, bir kınla sanlı olan.

* Kını çok gelişerek bağlı bulunduğu sapı az veya çok saran yaprak.

kınnap

* Sicim.

kınsız

* Kını olmayan.

Kıpçak

* XI-XV. yüzyıllarda, Hazar ve Karadeniz'in kuzeyindeki bozkırlarda yaşamış bir Türk boyu, Kuman.

Kıpçakça

* Kıpçak Türkçesi.

kıpık

* Yan kapalı (göz).

kıpık gözlü

* Gözleri yarı kapalı olan.

kıpıklık

* Kıpık olma durumu.

kıpır kıpır

* Yerinde duramayarak, sürekli ve aralıksız kımıldayarak.

* Çok hareketli, hamarat.

kıpırdak

* Çok hareketli, yerinde duramayan, canlı.

kıpırdaklık

* Kıpırdak olma durumu.

kıpırdama

* Kıpırdamak, kıpırdanmak işi.

kıpırdamak

* Kımıldamak, sürekli ve hafifçe oynamak.

kıpırdanma

* Kıpırdanmak işi veya durumu.

kıpırdanmak

* Bkz. kıpırdamak.

kıpırdaşma

* Kıpırdaşmak işi.

kıpırdaşmak

* Kımıldamak, kıpır kıpır etmek.

kıpırdatma

* Kıpırdatmak işi.

kıpırdatmak

* Kımıldatmak, yerinden oynatmak.

kıpırtı

* Hafif ve sürekli kımıldanma, kımiltı.

kıpırtılı

* Kıpırtısı olan.

kıpırtısız

* Kıpırtısı olmayan.

kıpıştırma

* Kıpıştırmak işi.

kıpıştırmak

* Göz kapaklarını üst üste birçok kez açıp kapamak.

kıpkıp

* Gözünü çok kırpan (kimse).

kıpkırmızı

* Her yanı kırmızı veya çok parlak kırmızı.

kıpkırmızı kesilmek (veya olmak)

* (yüz için) herhangi bir sebeple çok kızarmak.

kıpkızıl

* Her yanı kızıl veya çok kızıl.

* Aşırı, koyu.

kıpma

* Kıpamak işi.

kıpmak

* Göz kapaklarını çabucak açıp kapamak, kıpmak.

kıprama

* Kıpırdama, kıpramak işi.

kıpramak

* Kıpırdamak.

kıprayış

* Kıpramak işi veya biçimi.

kıprayışlı

* Kıpırtılı.

kıprayıssız

* Kıpırtısı olmayan, kıpırtısız.

Kıptî

* Mısır halkından olan kimse.

* (yanlış olarak) Çingene.

* Kıptilerle ilgili olan.

Kıptîlik

* Kıptî olma durumu.

kır

* Beyazla az miktarda karanın karışmasından oluşan renk.

* Bu renkte olan.

kır

* Şehir ve kasabaların dışında kalan, çoğu boş ve geniş yer.

* Orman, dağ vb.ye karşıt olan açıklık yer.

kır bekçisi

* Kırların ve ovaların güvenliğiyle görevli kimse.

kır boynunu!

* defol! çekil! git!.

kır çiçeği

* Kırılarda kendiliğinden yetişen çiçek.

kır düşmek

* göze çarpar derecede beyaz kılları bulunmak, kırlaşmak.

kır eğlencesi

* Kırdaki yapılan eğlence.

kır gerillâsı

* Dağlarda, köy ve kasabalarda eylem yapan çete.

kır gülü

* Çorak bölgelerde biten ve gün gülüne benzeyen bir tür çiçek (Fumana).

kır kahvesi

* Kırdaki bulunan, çoğunlukla küçük kahve.

kır serdarı

* Kırılarda eşkıyanın ardına düşüp yolların güvenliğini sağlamakla görevlilerin başı.

kıraat

* Okuma.

* Okuma kitabı.

* Kur'an'ın belli kural ve işaretlere göre okunması.

kıraat etmek

* okumak.

kıraathane

- * Müşterilerinin okumaları için gazete ve dergi bulunduran geniş, temiz ve iyi döşenmiş kahvehane.
- * Kahve, kahvehane.

kıraathaneci

- * Kıraathane işleten kimse.

kıracak

- * Nalbantların atın turnağını kesmek için kullandıkları keskin demir alet.

kıraç

- * Verimsiz veya sulanmayan, bitek olmayan toprak.

kıraçlaşma

- * Kıraçlaşmak işi.

kıraçlaşmak

- * Kıraç duruma gelmek, verimsizleşmek.

kıraçlık

- * Kıraç olma durumu veya kıraç yer.

kırağı

* Soğuk havalarda, su buğusunun yerde, bitkiler, ağaçlar ve öteki nesneler üzerinde donmasıyla oluşan ince buz billûru.

kırağı çalmak (veya vurmak)

- * kırağı, dondurup bozmak.

kırağı düşmek (veya yağmak)

- * kırağı oluşmak.

kırağılı

- * Kırağısı olan.

kıran

- * Kırmak işini yapan (kimse).
- * Bit topluluğun ve özellikle hayvanların büyük bir bölümünü yok eden hastalık veya başka sebep, ölet, afet.

kıran

- * Kıyı, kenar, çevre, uç.
- * Dağ sırtı, tepe, bayır.
- * Kıraç toprak.
- * Birbirine paralel olarak uzanan iki akarsu arasında kalmış dağ sırtı.

kıran girmek

- * kısa bir zaman içinde çok sayıda ölmek.

kıran kırana

- * Çok mücadeleli, acımaksızın öldürürcesine yapılan (kavga, güreş).

kıranta

- * Saçları ağarmaya başlamış orta yaşlı erkek.
- * Ağırbaşlı, yaşına rağmen bakımlı, özenli (erkek).
- * (saç sakal için) Kırışmış.

kırat

- * Elmas, zümrüt gibi değerli taşların tartısında kullanılan iki desigramlık ölçü birimi.
- * Nitelik, değer, düzey, seviye.

kıratın yanında duran ya huyundan ya suyundan (almak)

- * kişi, kiminle arkadaşlık ederse, ondan etkilenir.

kıratını ölçmek

- * değerini biçmek, kıymetini belirlemek.

kıratlık

- * Kıratı olan, herhangi bir kırat değerinde olan (taş).
- * Herhangi bir nitelikte, değerinde olan.

kıray

- * Yol kesen, asi.
- * Genç, delikanlı.

kırba

- * Sakaların içinde su taşıdıkları ağzı dar, altı geniş, deriden yapılmış kap, su kabı, matara.
- * (çocuklarda) Kanın şişmesiyle beliren bir hastalık.
- * Çok su içen kimse.

kırbacık

- * Tulumcuk.

kırbaç

- * Kıl tek parça deri veya uzun esnek bir değneğin ucuna sırtım bağlanarak yapılmış vurma aracı.

kırbaç kurdu

- * Çeşitli türleri insanların ve hayvanların kalın bağırsağında yaşayan, boyu 5 cm olan eni, gözle görülmeyecek incelikte bir asalak, trikosefal (Trichuris trichiura).

kırbaç kurtları

- * Örnek hayvanı kırbaç kurdu olan, yuvarlak solucanlar familyası.

kırbaçlama

- * Kırbaçlamak işi.

kırbaçlamak

- * Kırbaçla vurmak.
- * Canlandırmak, destek vermek, harekete geçirmek.

kırbaçlanma

- * Kırbaçlanmak işi.

kırbaçlanmak

- * Kırbaçla dövülmek.

kırca

- * Hafif kırışmış.
- * Hafif kırışmış durumda.

kırcı

- * Dolu.
- * Ufak ve sert taneli kar.

kırcı mantı

- * Küçük ve içi iyi doldurulmuş mantı.

kırcın

- * Hayvan kıranı.

kırç

- * Kışın, sisli havalarda, ağaç dallarını, toprak çıkıntılarını vb. yerleri kaplayan buz tabakası.

kırçıl

- * Kırışmaya başlamış, kır renkli.
- * Bu renkte saçlı olan.

kırçılanma

* Kırçıl duruma gelme.

kırçılanmak

* Kırçıl duruma gelmek, ağarmak.

kırçılleşma

* Kırçılleşmak durumu.

kırçılleşmak

* Kırçıl duruma gelmek.

kırçılık

* Kırçıl olma durumu.

* Koyu at donları üzerine ak kılların tek tek dağılması.

kırıldığı koz (veya ceviz) kırkı (veya bini) aşmak

* sürekli yakışsız davranışlarda bulunmak.

kırdırma

* Kırdırmak işi, ıskonta.

kırdırmak

* Kırmak işini yaptırmak.

kırdırtma

* Kırdırtmak işi.

kırdırtmak

* Kırdırmak işini yaptırmak.

* Düşük fiyat verdirtmek.

* Ticarî bir senedi, süresi gelmeden düşük fiyatla birine devretmek veya satmak.

kırgın

* Bir kimseye gücenmiş, gönlü kırılmış olan.

* Toplu ölümlere yol açan bulaşıcı hastalık.

kırgınlık

* Kırgın olma durumu.

* Kırıklık.

Kırgız

* Kırgızistan Cumhuriyeti'nde yaşayan, Türk soylu halk veya bu halktan olan kimse.

* Kırgızlara özgü olan.

Kırgızca

* Kırgız Türkçesi.

kırıcı

* Kırmak işini yapan.

* Kaba, sert, çevresindekileri inciten.

* Senet, tahvil, bono ve süresi gelmemiş alacaklarla ilgili alış veriş veya işler yapan kimse veya kuruluş.

* Bir şeyin gerektiği gibi gelişmesini, oluşmasını önleyici, engelleyici.

* Kırınım oluşturan.

kırıcılık

* Kırıcı olma durumu, huşunet.

* Işığı kırma özelliği.

kırığı olmak

* dönem sonu alınan karnede ders notu zayıf bulunmak.

kırıĝ olmak

- * yasa ve törelere aykırı olarak karşı cinsten biriyle sürekli ilişki içinde bulunmak.

kırık

- * Kırılmış olan.
- * Melez.
- * Tam nota göre düşük olan (not).
- * Gücenmiş, zgn.
- * Kırılmış bir şeyden ayrılan parça.
- * Kemiĝin bir etki ile kırılması.
- * Bir şeyin kırılan yeri.
- * Kırılmış bir şeyin parçası.
- * Tavla oyununda oyun dışı bırakılan pul.

kırık

- * Kadının veya erkeĝin yasalara ve törelere aykırı olarak ilişki kurduĝu erkek veya kadın.

kırık

- * Kayaç kütlelerinin bir kırılma düzlemi boyunca yerlerinden kayması, fay.

kırık izgi

- * Bir veya birkaç noktada doĝrultu deĝiřtiren çizgi.

kırık dökük

- * Eski, saĝlam olmayan, çürük, deĝersiz (şey).
- * Düzgün olmayan, parça parça (söz).

kırık dl

- * Evlilik dışı ilişkiden doĝan ocuk.

kırık hava

- * Hareketli ve canlı oyun melodisi ve türküsü.

kırık plāk gibi

- * Durmaksızın, aynı tonda tekrarlayarak.

kırıkı

- * Kırık kemikleri ve çıkıkları tedavi eden kimse, sınikı, ıkıkı.

kırıkılık

- * Kırıkının işi.

kırıklama

- * Kırıklamak işi.

kırıklamak

- * Kırık duruma getirmek, ufalamak.

kırıklık

- * Kırık olma durumu.
- * Vücutta duyulan aĝrı, yorgunluk, rahatsızlık, kırınlık.
- * İsteksizlik, gceniklik, kırınlık.

kırılğan

- * Kolay ve çabuk kırılan.
- * Kolay ve çabuk gcenen.

kırılğanlık

- * Kırılğan olma durumu.

kırılıp bükülmek

* kırılarak, kibarlığa özenerek konuşmak.

kırılıp dökülmek

- * kibar görünmeye çalışmak.
- * çok eskimek.
- * kırıklık duymak.

kırılış

- * Kınılmak işi veya biçimi.

kırılma

- * Kınılmak işi.
- * Yürürken salınma, nazlı yürüyüş.
- * Saydam bir ortamdan başka bir saydam ortama (örneğin havadan cama) geçen bir ışının doğrultusunu değiştirmesi.

kırılmak

- * Kırmak işine konu olmak, bir veya birçok parçaya ayrılmak.
- * Bükülerek kat yeri oluşturmak.
- * (savaş, bulaşıcı hastalık sebebiyle) Çok sayıda insan ölmek.
- * (soğuk, rüzgâr vb. için) Eski gücü kalmamak, azalmak, yatışmak.
- * (cesaret, umut, onur için) Azalmak, yok olmak.
- * Birine karşı kırgın duruma gelmek, gücenmek, incinmek.
- * Kırıklık duymak.
- * Ağaç, dal üzerinde meyve, çiçek, yaprak çok olmak.
- * Saydam bir ortamdan başka bir saydam ortama geçen bir ışın, doğrultu değiştirmek.

kırım

- * Savunmasız insanların veya tutsakların toplu olarak öldürülmesi, katliam.
- * Hayvanların hastalık, soğuk gibi sebeplerle ölmesi.

kırım kırım

- * Kırılarak, kırta kırta.

Kırımlı

- * Kırım halkından olan (kimse).

kırınım

- * Işık, ses ve radyoelektrik dalgalarının karşılaştığı bazı engelleri dolanarak geçmesi olayı, difraksiyon.

kırınma

- * Kırınmak işi.

kırınmak

- * Yürürken salınmak.
- * Oynamak, raksetmek.

kırıntı

- * Bir şeyden ayrılan küçük parça.
- * Küçük kalıntı.
- * Kurumak için kesilip yerde bırakılan odun.

kırıntı külte

- * Kırıntılardan oluşmuş külte.

kırıntılı

- * Kırıntısı olan, kırıntılardan oluşmuş.

kırıp dökmek

- * dikkatsizlik veya öfkeyle bir çok şeyin kırılmasına sebep olmak.

kırıp geçirmek

- * yakıp yıkarak, öldürerek baskı veya etki yaparak büyük zarar vermek.
- * çok sert davranarak darıltmak.
- * tuhaf söz ve davranışlarıyla herkesi gülmekten katıltmak.
- * hayran etmek.

kırıp sarmak

- * bir şeyi yapmak için, güçlkle her türlü imkândan yararlanmak.

kırış kırış

- * Kırışıklan olan, çok kırışık; kırışık bir biçimde.

kırışık

- * Kırışmış olan.
- * Deride esnekliğin kaybolmasından oluşan kıvrım.
- * Kırışmış yer, kırışıklık.

kırışıklı

- * Kırışığı olan.

kırışıklık

- * Kırışık olma durumu.
- * Kırışık olan yüzeyin durumu.
- * Kırışmış olan yer, kırışık.

kırışksız

- * Kırışığı olmayan.

kırışma

- * Kırışmak işi.

kırışmak

- * Bir yüzeyin düzgünlüğü bozulmak, kırışıklık oluşmak.
- * Birbirini kırmak, yok etmek, öldürmek.
- * Karşılıklı kırmak.
- * Pazarlık etmek.
- * Bahse tutuşmak.
- * Bir şeyi yarı yarıya paylaşmak.

kırıştırma

- * Kırıştırmak işi.

kırıştırmak

- * Kırışmasına sebep olmak.
- * Karşı cinsten biriyle yakın ilişkide bulunmak, flört etmek.

kırta kırta

- * Kınarak, cilve yaparak.

kırıtım

- * Kınım işi.

kırıtım kırıtım

- * Kınarak.

kırıtış

- * Kınım işi veya biçimi.

kırıtkan

- * Her zaman kınım.

kırıtkanlık

- * Kırıtkan olma durumu.

kırıtma

* Kırıtma işi, cilve, işve.

kırıtma

* Hoş görünmek çabasıyla cilveli jest ve mimikli davranışlarda bulunmak.

kırk

* Otuz dokuzdan sonra gelen sayının adı, 40, XL.
* Dört kere on, otuz dokuzdan bir artık.
* Pek çok.

kırk (veya bin) dereden su getirmek

* birini kandırmak için birçok sebep ileri sürmek.

kırk basmak

* kırk gün dolmadan, doğum yapmış annenin ve bebeğin dışarı çıkarılmasının tehlikeli olacağını geleneksel olarak kabul etmek.

kırk basması

* Doğumdan sonra kırk gün içinde anne veya çocuğun ruhsal sebeplerle bağlanan ateşli bir hastalığa yakalanması.

kırk bir (buçuk) maşallah

* (ciddi veya alaylı) "nazar değmesin" anlamında kullanılır.

kırk bir buçuk

* "Allah nazardan korusun" anlamındaki kırk bir buçuk kere maşallah" sözünde geçer.

kırk bir kere maşallah!

* pek çok, binlerce kez nazar değmesin!.

kırk budak

* Bektaşilikte erenler meydanına konulan kırk kollu büyük şamdan.

kırk evin kedisi

* birçok eve girip çıkan (kimse).

kırk hamamı

* Doğumdan kırk gün sonra annenin hamama götürülmesi ve bu amaçla yapılan tören.
* Kadının loğusallıkta ilk kırk günü doldurduktan sonra bebeği ile birlikte temizlenmesi için hamamda yapılan toplantı.

kırk ikindi

* Genellikle Orta Anadolu'da ikindi zamanı yağın sürekli yağmurlara verilen ad.

kırk kapının ipini çekmek

* bir çok yere uğramak.

kırk merak

* Çok meraklı, herşeyi anlamak isteyen.

kırk para

* bir kuruş.
* (para için) çok az.

kırk para

* Para biriminin kırkta birlik değerine verilen ad.

kırk tarakta bezi olmak

* bir çok işi veya ilişkisi olmak.

kırk yıl

* Çok uzun bir süre.

kırk yıl kıran olmuş, eceli gelen ölmüş

* ecel gelmedikçe ölünmeyeceği inancını anlatır.

kırk yılda bir

* çok seyrek olarak.

kırk yılın başı (veya başında)

* çok uzun süre içinde bir kez.

kırk yıllık

* Çok eski, köklü.

kırk yıllık yani, olur mu kâni

* eskimiş bir alışkanlık kolay kolay değişmez.

Kırkağaç kavunu

* Kabuğu alacalı sarı renkte olan bir tür kavun.

kırkambar

* İçinde değişik türden şeyler bulunan kap veya yer.

* Bir çok konuda bilgisi olan kimse.

* Çerçi.

kırkar

* Kırk sayısının üleştirme biçimi, her birine kırk, her defasında kırkı bir arada olan.

kırkayak

* Eklem bacaklıların çok ayaklılar sınıfına giren, taşların altında yaşayan, vücudu yuvarlak ve uzun bir böcek (Julus terrestris).

* Kasık biti.

kırkbayır

* Geviş getiren hayvanların dört gözlü olan midelerinin üçüncü gözü.

kırkbeşlik

* Bir tabanca türü.

* Dönme hızı dakikada kırk beş devir olan plâk.

kırkgeçit

* Üzerinden birçok kez geçilmesi gereken veya birçok geçidi bulunan ırmak.

kırkı

* Kırkmak işi.

* Davarların yün veya kıllarını kırkmaya yarayan makasa benzer araç.

kırkı çıkmak

* (loğusa, yeni doğan bebek veya ölü için) doğumdan veya ölümden sonra kırk gün geçmek.

kırkıcı

* Davarların yün veya kıllarını kıran kimse.

kırkılma

* Kırkılmak işi.

kırkılmak

* Kırkmak işi yapılmak.

kırkım

* Davarların kırılması işi.

* Davarların kırıldıkları mevsim.

kırkıma

* Kırkıcı.

kırkınıcı

* Kırk sayısının sıra sıfatı, sırada otuz dokuzuncudan sonra gelen.

kırkından sonra at olup da kuyruk mu sallayacak

* "vakti geçmiş, artık işe yaramayacak durumda olmak" anlamında kullanılan bir söz.

kırkından sonra azmak

* yaşlandıktan sonra yaşına uymayan davranışlarda bulunmak.

kırkından sonra saz çalmak

* yaşlandıktan sonra uzun ve güç bir işe girişmek.

kırkıntı

* Kırpıntı.

kırkikilik

* Bir tabanca türü.

kırklama

* Kırklamak işi.

kırklamak

* Loğusa veya yeni doğmuş bebek için kırk günü doldurmak.

* Bir şeyi kırk defa yapmak ve özellikle birçok defa sudan geçirmek, çok yıkamak.

kırklanma

* Kırklanmak işi.

kırklanmak

* Kırklamak işi yapılmak.

kırklar

* Kırk kişilik bir evliya topluluğuna verilen ad.

kırklara karışmak

* bir kimse artık ortalarda görünmez olmak.

kırkları karışmış olmak

* (çocuklar için) aynı kırk günlük süre içinde doğmuş olmak.

kırklı

* Kırk parçadan oluşmuş.

* Kırk gününü doldurmamış.

* Birinin kırkı çıkmadan, öbürü doğan iki çocuktan her biri.

kırklık

* İçinde kırk sayısı bulunan.

* Kırk yaş dolaylarında bulunan (kimse).

* Kırk para.

* Doğacak çocuk için hazırlanan bez veya giysi.

kırkma

* Kırkmak işi.

* Ucu kesilip alnın üstüne bırakılan saç.

kırkmak

* Bir şeyi uçlarından kesmek.

- * (saç sakal, t y i in) Kesmek.
- * Bir hayvanın t ylerini kesmek.

k rkmerdiven

- * \343 k rk merdiveni.

k rkmerdiveni

- * Dik yokuş.

k rktırma

- * K rktırmak i i.

k rktırmak

- * K rkmak i ini yaptırmak.

k rlang  

- * K rlang  gillerden, geniş gagalı,  atal kuyruklu, ince uzun kanatlı, k   k g   be kuş (Hirundo).
- *     z arabasında arka dingil ve tekerlekleri      e ba layan  atal a   .
- * K  yleri dolaşarak g    hastalıklarını ve  zellikle ak basmayı iyi etti ini  ne s ren sahte hekim.
- * Osmanlı donanmasında yer alan, karakol ve keşif i lerinde kullanılan, yelkenli ve k rekl  k   k bir t r savaş gemisi.

k rlang   balı ı

- * K rlang   balı ıgillerden, y     leri geniş ve uzun, eti beyaz, kırmızı renkli bir balık (Trigla hirundo).

k rlang   balı ıgiller

- * Kemikli balıklar takımının dikenli y       ler alt takımına giren bir ailya.

k rlang   d n   

- * Ekim ayının ilk g nleri.

k rlang   fırtınası

- * Nisan ayının ilk g nlerinde g r len fırtına.

k rlang   otu

- * Gelincikgillerden,      leri altın ve limon sarısı rengine olan, tanelerinden asitsiz bir ya  elde edilen  ok yıllık ve otsu bir bitki (Chelidonium majus).

k rlang  giller

- * Omurgalı hayvanlardan, kuşlar sınıfının  t    kuşlar takımının bir ailyası.

k rlang  kuyru u

- * Hayvanın kula ını delerek yapılan i aret.

k rlaşma

- * K rlaşmak i i.

k rlaşmak

- * Rengi kır olmak.

k rlaşmak

- * Kır durumuna gelmek.

k rlent

- *       veya yaprak i lemeli s s.
- * I lemeli veya i lemesiz olarak yatak  zerine konulan yastık.

k rlık

- * Kır olan yer, şehir dı ında a ıklık yer.

kırma

- * K rmak i i.

- * Kumaşı katlayarak yapılan giysi süsü, pli.
- * Kırılmış veya dövülmüş tahıl.
- * Basılı kâğıtları forma durumuna getirmek için belli yerlerinden bükme ve katlama işi.
- * Ortasından kırılarak doldurulan (çifte veya tüfek).
- * (hayvan için) Soyu karışmış, azma, melez, metis.
- * Yabancı etkilerle özgün niteliğini yitirmiş olan.

kırmacı

- * Giysilere pli yapan kimse.
- * Kırılmış tahıl satıcısı.
- * Değirmen işleten kimse, değirmenci.
- * Basılmış formları katlayan kimse.

kırmak

- * Vurarak veya ezerek parçalamak.
- * İri parçalara ayırmak.
- * Belirli bir biçimde katlamak.
- * Öldürmek, yok olmasına sebep olmak.
- * Azaltmak, indirmek.
- * Gücünü, etkisini azaltmak.
- * Yok etmek.
- * İndirimle almak.
- * Dileğini kabul etmeyerek veya beklenmeyen bir davranış karşısında bırakarak gücendirmek, incitmek.
- * (tavla gibi oyunlarda) Karşı oyuncunun pulunu oyun dışında bırakmak.
- * Vücut kemiklerinden birini parçalamak.
- * (tahıl için) İri ve kaba öğütmek.
- * Hareket durumundaki canlının veya taşıtın yönünü değiştirmek, çevirmek, döndürmek.
- * Kaçmak, uzaklaşmak.
- * Daha iyi bir sonuç elde etmek.

kırmalı

- * Üstünde kırmaları bulunan (giysi).

kırmasız

- * Kırması bulunmayan.

kırmız

- * Kırmızı böceğinden çıkarılan parlak al boya, çiçek boyası.

kırmız böceği

- * Zar kanatlılardan, küçük bir böcek (Coccus ilicis).

kırmız madeni

- * \343 madenkırmız.

kırmızı

- * Al, kızıl.
- * Bu renkte olan.

kırmızı çizgi

* Özellikle çam türü ağaçlarda görülen, uygunsuz koşullarda kurutulan ağacın çatlayan göze zarından giren mantarların yaptığı bir tür hastalık.

kırmızı çürük

- * Zararlı mantarların etkisi sonucu çam türü ağaçlardaki göbek odunun kırmızı kahverengi olması.

kırmızı dipli mumla davet etmek

- * birine bir yere gelmesi için çok yalvarmak, ısrar etmek.

kırmızı et

- * Büyükbaş hayvanların yağı ve proteini yüksek, besleyici eti.

kırmızı fener

* Genel ev.

kırmızı gömlek

* Saklanmaya ne kadar çalışılırsa çalışılsın gizlenemeyen şey.

kırmızı kart

* Kurallara aykırı davranan ve daha önce hakemler tarafından sarı kart gösterilerek ikaz edilmiş oyuncuyu oyundan çıkartma cezası.

kırmızı kart görmek

* Oyundan çıkarılma cezasına çarptırılmak.

kırmızı lâhana

* Rengi kırmızı olan bir tür lâhana.

kırmızı oy

* Bir oylamada, karşı durum alındığını gösteren oy.

kırmızibiber

* Patlıcangillerden bir biber türü (*Capsicum annuum*).

* Bu bitkinin olgunlaşınca kızarıp yakıcı bir acılık kazanan, yemeklerde bahar olarak kullanılan tozu.

kırmızılaşma

* Kırmızılaşmak işi.

kırmızılaşmak

* Kırmızı bir renk almak, kızarmak.

kırmızılık

* Kırmızı olma durumu, kızılık.

kırmızımsı

* Kırmızıyı andıran, kırmızıya çalan.

kırmızımtırak

* Kırmızımsı.

kırmızıturp

* Turpgillerden, kökü kırmızı olan bir turp türü (*Raphanus sativus varradicula*).

kırnak

* Cariye.

* Çalınalı, süslü (kimse).

* Güzel, titiz.

* Cilveli, oynak (kadın).

* Boylu boslu; çevik.

kırnav

* Çiftleşmek isteyen dişi kedi.

kırpık

* Kırpılmış olan.

* Bölük pörçük.

kırpılma

* Kırpılmak işi.

kırpılmak

* Kırpmak işi yapılmak.

kırpıntı

- * Kırılan şeyden kalan küçük parça.
- * Kırıntı biçiminde olan.

kırpıntı bohçası

- * İçine kumaş kırpıntılan konulan bohça.

kırpışma

- * Kırışmak işi.

kırışmak

- * (göz kapakları) Çok ışıktan sık sık kırılmak.
- * (ışık) Yanıp söner gibi olmak.

kırpıştırma kırpıştırma

- * Kırıştırarak, sürekli ve hızlı kırarak.

kırıştırma

- * Kırıştırmak işi.

kırıştırmak

- * (göz kapaklarını) Çabuk çabuk açıp kapamak, kıpmak, kırpmak.

kırpma

- * Kırmak işi.

kırmak

- * Parçalara ayırmak, kesmek, kırmak.
- * (göz kapaklarını) Açıp kapamak, kıpmak.
- * Kesinti yapmak, tutumlu davranmak.

kırtırma

- * Kırtırmak işi.

kırtırmak

- * Kırmak işini yaptırmak.

kırsal

- * Kır ile ilgili.
- * Az insanın barındığı, daha çok kır durumunda olan (yer).

kırsal alan

- * Üretim etkinlikleri tarıma dayalı olan, kırsal nüfusun yaşadığı ve çalıştığı alan.

kırsal bölge

- * Genellikle tarım veya hayvancılık yapılan ve az insanın yaşadığı yer.

kırsal nüfus

- * Tarımla uğraşan, genellikle şehir sınırları dışında, köy ve kasabalarda yaşayan nüfus.

kırt kırt

- * Kırt sesi çıkararak.

kırtasiye

- * Defter, kâğıt, kalem, mürekkep gibi yazı araç ve gereçlerinin bütünü.
- * Kâğıtla yapılan işlemler.

kırtasiyeci

- * Kırtasiye satan kimse.
- * Devletle ilgili işlerin yürütülmesinde, şekle gereğinden çok önem veren, bürokrat, şekilci, formalist.

kırtasiyecilik

- * Kırtasiyecinin yaptığı iş.

* Devletle ilgili işlerin yürütülmesinde şekle gereğinden çok önem verme, bürokrasi.

kırtıklı

* Kırtikli.

kırtıpıl

* Değersiz, bayağı, yarım yamalak.

kırtıpilleşme

* Kırtıpilleşmek işi veya durumu.

kırtıpilleşmek

* Kırtıpıl durumunda olmak.

kıs kıs

* Gülmenin sessiz ve alaylı olduğunu anlatır.

kıs kıs gülmek

* sessiz ve alaylı gülmek.

kısa

* Boyu, uzunluğu az olan, uzun karşıtı.

* Az süren, uzun olmayan.

* Ayrıntısı çok olmayan.

* Kısaca, kısaltarak.

* Kısa olan şey.

kısa çizgi

* Satır sonuna sığmayan kelimelere, hecelere bölerken kullanılan noktalama işareti (-), tire.

kısa dalga

* (radyo yayını için) Dalga boyu on ile yüz m arasında değişen dalga.

kısa devre

* Aralarında potansiyel farkı bulunan iki nokta, direnci çok küçük olan bir iletkenle birleştirildiğinde oluşan elektrik olayı.

kısa far

* Otomobilde farın verdiği ışığın daha yakın görmesi, karşıdan geleni rahatsız etmemesi için getirdiği konum, uzun far karşıtı.

kısa görüşlü

* Dar görüşlü.

kısa günün kârı

* "hiç olmamaktansa bu kadarı da iyidir" anlamında kullanılır.

kısa kafalı

* Kafatasının ön-art eksenine göre kısa olan (kimse), brakisefal.

kısa kesmek

* sözü uzatmamak.

kısa kısa

* Uzun olmayan bir biçimde, azar azar.

kısa mesafe

* Uzaklığı az olan.

kısa ömürlü

* Ömrü az olan veya uzun süre yaşamayan.

kısa tutmak

- * bir şeyi gerektiği kadar uzun yapmamak.
- * bir konuyu geniş ve ayrıntılı bir biçimde vermemek.

kısa ünlü

- * Boğumlanma süresi uzun olmayan ünlü: At, al, kır gibi kelimelerindeki ünlülerde olduğu gibi.

kısa vadeli

- * Süresi az olan.

kısa yoldan

- * Uzatmadan, süreyi geçirmeden.
- * Kesin bir biçimde.

kısaca

- * Oldukça kısa, biraz kısa.
- * Kısa olarak, özetle.

kısacası

- * kısa söylemek gerekirse.

kısacık

- * Çok kısa.

kısalık

- * Kısa olma durumu.

kısalış

- * Kısalma işi veya biçimi.

kısalma

- * Kısalma işi.

kısalma

- * Kısa duruma gelmek.
- * Süresi azalmak.

kısaltılma

- * Kısaltılma işi.

kısaltılmak

- * Kısa duruma getirilmek.

kısaltım

- * Kısaltma işi, taksir.
- * (güzel sanatlarda) Perspektif sebebiyle bazı boyutları küçük görülen nesneleri, bu görünüme uygun bir biçimde çizme yöntemi.

kısaltış

- * Kısaltma işi veya biçimi.

kısaltma

- * Kısaltma işi, taksir.
- * Kısaltılmış ad veya söz, ihtisar.

kısaltmak

- * Kısa duruma getirmek.
- * Kısa gibi göstermek.

kısaltmalı

- * Kısaltılmış olan.

kısaltmalı kelime

* Birden çok kelimenin baş harfiyle kurulmuş kelime.

kısalttırma

* Kısalttırmak işi.

kısalttırmak

* Kısaltmak işini yaptırmak.

kıсарak

* Biraz kısa, kısaca.

* Kısa süreli.

kısas

* Bir suçluyu, başkasına yaptığı kötülüğü aynı biçimde uygulayarak cezalandırma.

kısas

* Kıssalar, hikâyeler, öyküler: Kısas-ı enbiya.

kısas etmek

* bir suçluya başkasına yaptığı kötülüğü aynı biçimde uygulamak.

kısasa kısas

* Yapılan kötülüğü aynı biçimde, yapan kimseye yapma, uygulama.

kısıк

* Kısılmış olan.

* (ses için) Boğuk, güçlölkle çıkan.

* (göz kapakları için) Hafifçe aralanmış, yumulmuş olan.

* Bir kıvrımı keserek iki yandaki çukurlukları birleştiren, dar ve boğaz biçimindeki koyak, dar boğaz, klüz.

kısıкça

* Biraz kısılmış olarak.

kısıкlık

* Kısıк olma durumu.

kısıкış

* Kısılmak işi veya biçimi.

kısıлма

* Kısılmak işi.

* Kalbin, içindeki kanı damarlara vermek için açılıp kapanması.

kısıлmak

* Hacı, niceliğı, gücü azalmak.

* (göz kapakları için) Hafifçe kapanmak.

* Kaçıp kurtulma yolu kalmamak.

kısım

* Avuç.

kısım

* Parçalara ayrılmış bir şeyin her bölümü, bölüm, kesim.

* Bir cinsten veya meslekten olanların tümü.

* Bölüm, kol, dal.

kısım kısım

* Ayrı ayrı, bölüm bölüm.

kısımlama

* Kısımlamak işi.

kısımlamak

* Tek elle avuçlamak.

kısınma

* Kısınmak işi.

kısınmak

* Kendi ihtiyaçlarını karşılamakta tutumlu davranmak, imsak etmek.

kısıntı

* Her türlü ihtiyacı karşılamada tutumlu davranma, kısma, azaltma.

kısıntı yapmak

* tutumlu davranmak.

kısıntılı

* Kısıntıya dayanan, kısıntısı olan.

kısıntısız

* Kısıntıya dayanmayan, kısıntısı olmayan.

kısır

* (insan ve hayvan için) Üreme imkânı olmayan, döl vermeyen.

* (toprak için) Ürün vermeyen.

* Verimsiz, yararsız, sonuçsuz.

* İçinde hiçbir üreme olayı geçmeyen (canlı hücre, çekirdek vb.).

kısır

* Haşlanmış bulgur, taze soğan, maydanoz ve baharatla yapılan bir tür yemek.

kısır döngü

* Bir önermeyi ikinci bir önerme ile, bunu da birincisiyle tanıtlama.

* Aynı olumsuz sonucu veren, çözüm getirmeyen durumların tekrarlanması, sürdürülmesi.

kısırgan

* Esirgeyip vermeyen.

kısırganma

* Esirgeme.

kısırganmak

* Esirgeyip bir şeyi vermekten çekinmek.

kısırlaşma

* Kısırlaşmak işi.

kısırlaşmak

* Kısır duruma gelmek.

kısırlaştırma

* Kısırlaştırmak işi.

kısırlaştırmak

* Üreme organlarını ameliyatla döl veremez duruma getirmek.

kısırlık

* Kısır olma durumu.

* Verimsizlik, akamet.

kısış

* Kısma işi.

kısıt

- * Kişinin yurttaşlık haklarını kullanma yetkisinin yargı kuruluşlarınca kaldırılması.
- * Bunama, mahkûm olma gibi sebeplerden dolayı kanunun, bir kimsenin malını, parasını istediği gibi kullanmasına ve harcamasına engel olması, hacir.

kısıt altına almak

- * Kısıtlamak.

kısıtlama

- * Kısıtlamak işi, hacir.

kısıtlamak

- * Önceden verilmiş olan hak ve hürriyetlerin sınırlarını daraltmak, tahdit etmek.
- * Birini yasal yoldan mallarını kullanmaktan yoksun bırakmak, kısıt altına almak, hacir altına almak.
- * Sınırlamak, daraltmak.

kısıtlanmış

- * Kısıtlanmak işi veya biçimi.

kısıtlanma

- * Kısıtlanmak işi.

kısıtlanmak

- * Kısıtlamak işi yapılmak.

kısıtlayıcı

- * Kısıtlayan, kısıt altına alan.
- * Sınırlayan, daraltan.

kısıtlayış

- * Kısıtlamak işi veya biçimi.

kısıtlı

- * Kısıtlanmış, kısıt altına alınmış, mahcur.
- * Sınırlanmış.

kısıtlılık

- * Kısıtlı olma durumu, hacir.

kıska

- * Arpacık soğanı.

kıskacı

- * Soğan tohumundan arpacık soğanı yetiştiren kimse.

kıskacılık

- * Soğan tohumundan arpacık soğanı yetiştirme işi.

kıskaç

- * Bir şeyi tutup sıkıştırmaya yarayan kerpeten, pense gibi araç.
- * Açılıp kapanan eğreti merdiven.
- * Böceklerde besin maddelerini parçalamaya ve kendilerini savunmaya yarayan organ.
- * Demircilerin kızgın demiri tuttukları maşa gibi araç.
- * Kıskaç biçiminde olan.

kıskaç gözlük

- * Kelebek gözlük.

kıskaçlama

- * Kıskaçlamak işi.

kıskaçlamak

* Kısaç duruma gelmek.

kıskanç

* Kıskanma huyunda olan.

kıskançlık

* Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde veya sevilen birisinin, başkası ile ilgilendiği kanısına varıldığında takınılan olumsuz tutum veya acı duyma.

kıskançlık etmek

* kıskanmak.

kıskandırma

* Kıskandırmak işi.

kıskandırmak

* Kıskanmasına yol açmak.

kıskanılma

* Kıskanılmak işi.

kıskanılmak

* Kıskanmak işi yapılmak veya kıskanmak işine konu olmak.

kıskanış

* Kıskanmak işi veya biçimi.

kıskanma

* Kıskanmak işi.

kıskanmak

* Sevgide veya kendisiyle ilişkili şeylerde bir başkasının ortaklığına veya üstün durumda görünmesine dayanamamak.

* Herhangi bir bakımdan kendinden üstün gördüğü birinin bu üstünlüğünden acı duymak, gülenmek, haset etmek.

* Esirgemek, çok görmek.

* Bir şeye, en küçük saygısızlık gösterilmesine bile dayanamamak.

* Yerinde olmayı istemek, imrenmek.

kıskı

* Türlü maksatlarla iki şeyin arasına sokuşturulan, kısıtılan parça, kama, takoz.

kıskıvrak

* Çözülemeyecek veya kurtulamayacak bir biçimde.

kıskıvrak yakalamak (veya bağlamak)

* kurtulamayacak veya çözülemeyecek biçimde tutmak, sınıksız tutmak.

* tamamen etkisi altında kalmak, bir şeyle sürekli meşgul olmak.

kısma

* Kısmak işi.

kısmak

* Azaltmak, alçaltmak.

* (göz için) Biraz kapamak.

* Boyunu kısaltmak veya daraltmak.

* (lâmba için) Işığını azaltmak.

* Sıkıştırmak.

* (para, masraf vb. için) Azaltmak.

* Pıntilik etmek.

* Verilen hak ve özgürlüklerin sınırını daraltmak.

kısmen

- * Bütün değil, bir bölüm olarak veya bazı bakımdan, bazı yönden.

kısmet

- * Tanrı'nın her kişiye uygun gördüğü yaşama durumu, nasip.
- * (kız veya kadın için) Evlenme talih.
- * Olayların kötü sonuçlarını tevekkülle karşılama durumu.
- * Şimdiden belli değil, ya olur ya olmaz anlamında.

kısmet (veya kısmeti) çıkmak

- * (kız, kadın için) evlenme teklifi almak.

kısmet ağacı

- * Bütün sıcak ülkelerde sık rastlanan tırmanıcı ve iri gövdeli ağaç (Clerodendron).

kısmet beklemek

- * evlenmeyi, evleneceğı kimseyi beklemek.

kısmet kapısı

- * Gelir, geçim yeri sağlayan yer.

kısmet olmak

- * talih yardım etmek.

kısmeti açılmak

- * kazancı artmak, bolluğa ermek.
- * kendisiyle evlenmek isteyen biri çıkmak.

kısmeti ayağına (kadar) gelmek

- * beklenmeyen bir sebeple kazançlı bir durumla karşılaşmak.

kısmeti bağlanmak

- * istediğı hâlde evlenememek.

kısmeti çıkmak

- * olumlu bir duruma kavuşmak.

kısmetinde ne varsa kaşığında o çıkar

- * kişi ne kadar çabalarsa çabalasın alın yazısındaki şeye ulaşır.

kısmetine mani olmak

- * kazancına veya evlenmesine engel olmak.

kısmetini ayağıyla tepmek

- * kavuşacağı iyi bir durumu, değerini bilmeyerek istememek.

kısmetini bağlamak

- * (büyü ile) evlenmesine engel olmak.

kısmetli

- * Kısmeti iyi olan.

kısmetsiz

- * Kısmeti iyi olmayan.

kısmetsizlik

- * Kısmetsiz olma durumu.

kısmık

- * Cimri, pinti, hasis.

kısmî

* Bir şeyin yalnız bir bölümünü içine alan, tikel, cüz'î.

kısmî felç

* Vücudun bir bölümünün felçli duruma gelmesi.

kısmî seçim

* 1961 Anayasasına göre Cumhuriyet Senatosu üyelerinden süresi dolanların yenilenmesi için yapılan seçim.

kısrak

* Dişi at.

kıssa

* Hikâye, fıkra.

kıssadan hisse

* anlatılan bir olaydan alınacak ders.

kıssadan hisse almak (veya çıkarmak)

* anlatılan bir olaydan ders almak.

kıstak

* Bir yanımadayı karaya bağlayan, iki yanı su, dar kara parçası, berzah, dil.

kıstas

* Ölçüt.

kıstas tutmak

* ölçü olarak almak.

kıstelyevm

* Görev başına gelinmediği günlerde kesilip ödenmeyen para.

kıstılma

* Kıstırlmak işi.

kıstırlmak

* Kıstırmak işi yapılmak.

kıstırma

* Kıstırmak işi.

* İçerisine peynir, kıyılmış et vb. konularak sac üzerinde pişirilen börek.

* Karmıyank yemeği.

kıstırmak

* İki şey arasında bırakarak sıkıştırmak.

* Kaçamayacak bir duruma getirmek.

kış

* (kuzey yarım küre için) Aralık ayının yirmi ikisinde başlayıp martın yirmi birine kadar süren, yılın en soğuk mevsimi.

* Çok soğuk hava.

kış

* Tavuk gibi kümes hayvanlarını kovalamak için çıkarılan ses.

kış basmak

* kışın, şiddetli soğukları başlamak.

kış dönemi

* Kış süresine rastlayan, kışın yapılan şey.

kış dönencesi

* Bkz. Oğlak dönencesi.

kış günü

* Kışın.

kış kayıtı

* Kış için saklanan yiyecekler.

kış kıyamet

* Çok zorlu kış; yağmurlu, fırtınalı soğuk hava.

kış uykusu

* Soğuk ve kurak mevsimlere karşı koyabilmek için canlı varlıkların yapısında görülen olayların bütünü.

* Ilıman ve soğuk bölgelerde, özellikle yapraklarını döken ağaçlarda ham ve ongun besı suyu dolaşımının tamamen veya kısmen durması.

* Durgunluk, hareketsizlik dönemi.

kış yapmak

* (hava) çok soğuk ve karlı geçmek.

kışı geçirmek

* kış mevsimini bir yerde geçirmek.

kışın

* Kış mevsiminde, kış süresince.

kışır

* Kabuk.

kışkırtı

* Kışkırtmak işi, tahrikât.

kışkırtıcı

* Kışkırtmak işini yapan, muharrik.

* Kışkırtma yapan, provokatör.

kışkırtıcı ajan

* İnsanları, bazı suçları işlemeye sürüklemekle görevli kimse.

kışkırtıcılık

* Kışkırtıcı olma durumu.

* Kışkırtıcı ajana özgü davranış.

kışkırtılma

* Kışkırtılmak işi.

kışkırtılmak

* Kışkırtmak işi yapılmak.

kışkırtış

* Kışkırtmak işi veya biçimi.

kışkırtma

* Kışkırtmak işi, tahrik, tahrikât.

* Herhangi bir kişiye, gruba, kuruluşa veya devlete karşı girişilen ve onları sonradan ağır sonuçlar verecek bir karşı eylemde bulunmaya zorlayan, önceden tasarlanmış girişim, provokasyon.

kışkırtmacı

* Kışkırtmak işini yapan (kimse).

kışkırtmacılık

* Kışkırtmacının işi.

kışkırtmak

- * (kümes hayvanlarını) Ürkütüp kaçırmak.
- * Bir kimseyi kötü bir iş yapması için harekete geçirmek, tahrik etmek.

kışkışlama

- * Kışkışlamak işi.

kışkışlamak

- * Genellikle kümes hayvanlarını kovalamak.

kışla

- * Askerlerin toplu olarak barındıkları büyük yapı.
- * Koyun ve keçi sürülerinin gecelediği veya kışın barındığı kapalı ağıl.

kışlak

- * Kışın barınılan yer.
- * Kışın orduların, göçebe oymakların hayvanlarıyla birlikte yayladan inip konakladıkları yer.

kışlama

- * Kışlamak işi.

kışlamak

- * Kış olmak.
- * Kışı (bir yerde) geçirmek.

kışlamak

- * Kuş ve kümes hayvanlarını ürkütmek.

kışlatma

- * Kışlatmak işi veya durumu.

kışlatmak

- * Kışı (bir yerde) geçirtmek.
- * Musallat etmek.

kışlık

- * Kışa özgü, kış için.
- * Kışın oturulan yapı.

kıt

- * İhtiyaca yetmeyecek kadar az, bol karşıtı.
- * (duygu, söz vb. için) Az.

kıt kanaat

- * Yoksulluk içinde ve güçlükle (geçinmek).

kıt'a

- * Yeryüzündeki beş büyük kara parçasından her biri, ana kara.
- * Silâhlı veya silâhsız erlerin, bir komutanın emrinde bir araya gelmesinden oluşan birlik.
- * Dörtlük.
- * Parça, tane.

kıt'a sahanlığı

- * Karaları çevreleyen ve karalardan sayılan -iki yüz m derinliğe kadar olan sığ deniz dipleri.
- * Ülke kıyılarına bitişik olan ve 200 m derinliğe veya bu sınırın ötesindeki su derinliğinin doğal kaynaklarının işletilmesine elverişli olduğu noktaya kadar, kara sularının dışında kalan deniz altı bölgelerinin deniz yatağı ve toprak altı kesiminin bütünü.

kıtaat

- * Kıtalar, ana karalar.

* Asker birlikleri.

kıtal

* Vuruşma, birbirini öldürme.
* Savaş.

kıt'alar arası

* Bütün kıt'aları birbirine bağlayan, kıt'alarla ilgili olan durum.

kıtı kıtına

* İhtiyaca zor yetecek kadar.

kıtık

* Minder, yastık gibi şeyleri doldurmak için kullanılan ve bazen de sıvamın içine katılan keten ve kendir lifleri.

kıtıklama

* Kıtıklamak işi.

kıtıklamak

* Kıtıkla doldurmak.

kıtıklı

* İçine kıtık konmuş olan.

kıtıpiyos

* Değersiz, bayağı, kötü.

kıtıpiyozluk

* Kıtıpiyoz olma durumu.

kıtır

* Uydurma söz, yalan.
* Patlamış mısır.
* Kuru ve gevrek ses.

kıtır atmak

* yalan uydurup söylemek.

kıtır kıtır

* Çok pişirilmekten veya kızartılmaktan kuru ve gevrek bir duruma gelmiş olan.
* Yemek, kesmek, doğramak gibi fiillerle kullanıldığında o fiilin gevrek bir ses çıkarak yapıldığını belirtir.

kıtıra almak

* alay etmek.

kıtırcı

* Çok yalan söyleyen kimse.

kıtırdama

* Kıtırdamak işi.

kıtırdamak

* Kuru bir şey kıtır sesi çıkarmak.

kıtırdatma

* Kıtırdatmak işi.

kıtırdatmak

* Kıtır diye gevrek ses çıkarmak.

kıtırtı

* Kıtırdama sesi.

kıtlama

* Şekerî ağzda dişle küçük küçük ısırarak çay içmek için kullanılır.

kıtlasma

* Kıtlasmak işi.

kıtlasmak

* İhtiyacı karşılayamamak, kıt duruma gelmek.

kıtlığına kıran girmek

* bir şey hiç bulunmaz olmak.

kıtlık

* İhtiyaca yetmeyecek derecede azlık.

* Kuraklık, savaş gibi sebeplerle ürünün yetişmemesi ve bundan doğan açlık.

* Yiyecek maddelerinde görülen darlık.

* (duygu, söz vb. için) Azlık.

kıtlıktan çıkmış gibi (yemek)

* doymak bilmezcesine (yemek).

kıvam

* (sıvılar için) Koyuluk; koyuluk derecesi.

* Bir şeyin en uygun zaman veya durumu.

* Spor çalışmalarında başanlı olabilmek için, fizik ve moral yönünden istenilen iyi durum.

kıvamını bulmak (veya kıvamına gelmek)

* gerekli ve istenilen şartlar yerine gelmek, en uygun anında olmak.

kıvamlanma

* Kıvamlanmak işi.

kıvamlanmak

* (sıvılar için) Kıvamına gelmek, koyulaşmak.

* Olgunlaşmak, uygun duruma gelmek.

kıvamlaştırmacı

* Sıvı bir maddeyi kıvamına getirmeyi sağlayan alet.

kıvamlaştırma

* Kıvamlaştırmak işi.

kıvamlaştırmak

* Bir maddeyi sıvıdan ayırarak kıvamlı duruma getirmek.

kıvamlı

* Gereken kıvamı bulmuş olan.

kıvamsız

* Kıvamlı olmayan.

kıvanç

* Övünç, iftihar.

* Sevinç.

kıvanç duymak

* övünmek.

* sevinmeki mutlu olmak.

kıvançlanma

* Kıvançlanmak işi.

kıvançlanmak

* Kıvanç duymak, övünmek.

kıvançlı

* Övünç duyan, iftihar eden, övünç veren, iftihar edilecek.
* Sevinç duyan, mutlu.

kıvanış

* Kıvanmak işi veya biçimi.

kıvanma

* Kıvanmak işi, iftihar.

kıvanmak

* Övünülecek bir olaydan dolayı sevinmek, iftihar etmek, memnun olmak.

kıvıl

* Kıvılcım.

kıvıl kıvıl

* Toplu olarak hareket etmeyi, kaynaşmayı anlatır.

kıvılcım

* Yanmakta olan bir maddeden sıçrayan küçük ateş parçası, kıvıl.
* Demir ve taş gibi maddelerin güçlü çarpışmasında sıçrayan ateş durumundaki küçük parça.
* Harekete geçiren etken.
* Güneş yüzeyinde görülen kesikli ışımalara verilen ad.

kıvılcımlanma

* Kıvılcımlanmak işi.

kıvılcımlanmak

* Kıvılcım saçarak yanmak, kıvılcımlı duruma gelmek.

kıvılcımlı

* Kıvılcımı olan, kıvılcım saçan.

kıvılcımsız

* Kıvılcımı olmayan, kıvılcım saçmayan.

kıvrır kıvrır

* Bükümleri olan, kıvrımlı.
* Kıvrılmış durumda sürekli hareket hâlinde olarak.

kıvrır zıvrır

* Önemsiz, değersiz, derme çatma.
* Önemsiz ayrıntı.

kıvrıcık

* Küçük küçük kıvrımları olan.
* Daha çok Trakya ve Marmara'da yetiştirilen, beyaz tüylü, ince kuyruklu bir tür koyun.
* Bu koyunun eti.
* Kıvrıcık salata.

kıvrıcık koyun

* \343 kıvrıcık.

kıvrıcık salata

* Yeşil salata, yaprakları kıvrıcık bir tür marul, kıvrıcık.

kıvrıcıklaşma

* Kıvrıcıklaşmak işi.

kıvrıcıklaşmak

* Kıvrıcık duruma gelmek.

kıvrış

* Kıvrırmak işi veya biçimi.

kıvrırma

* Kıvrırmak işi.

kıvrırmak

- * Bükmek.
- * Kenarından katlamak, bükmek.
- * Bir giysinin veya kumaşın kenarını bükerek tersinden dikmek.
- * Kalçalarını iki yana sallayarak oynamak veya yürümek.
- * Başarmak, başa çıkmak, becermek, hakkından gelmek.
- * Uydurup söylemek.
- * Sapmak.
- * Yapmak istememek, yan çizmek.

kıvırtma

* Kıvırtmak işi.

kıvırtmak

* Kıvrırmak işini yaptırmak.

kıvrıcık

- * Derli toplu ve işi kolay.
- * Ayacağına çabuk, hamarat.

kıvrak

- * Canlı, hareketli, atik.
- * Akıcı, işlek.
- * Yerli dokuması kara bezden yapılmış köylü kadın yeldirmesi.
- * İnce tülbent veya ipekli baş örtüsü.
- * Aceleci.
- * Güzel, sık, yakışıklı.

kıvrak kıvrak

* Kıvrak olarak, kıvrakça.

kıvrakça

* Kıvrak bir biçimde.

kıvraklaşma

* Kıvraklaşmak işi veya durumu.

kıvraklaşmak

* Kıvrak duruma gelmek.

kıvraklık

* Kıvrak olma durumu veya kıvrakça davranış.

kıvrırma

* Kıvrırmak işi veya durumu.

kıvrırmak

- * Buruşup toplanmak, kıvrıcık duruma gelmek.
- * Hızlı yürümek.
- * Harekete geçmek.

kıvrandırma

- * Kıvrandırmak işi.

kıvrandırmak

- * Kıvranmasına sebep olmak.
- * Çok üzmek, acı çektirmek.

kıvranış

- * Kıvranmak işi veya biçimi.

kıvranma

- * Kıvranmak işi.

kıvranmak

- * Ağrı, sancı gibi fiziksel veya korku, heyecan gibi ruhî sebeplerle vücut eğilip bükülmek.
- * Acı çekmek, üzülmek.
- * Bir şeye çok ihtiyaç duymak.

kıvrantı

- * Kararsızlık.

kıvratma

- * Kıvratmak işi veya durumu.

kıvratmak

- * İpi katladıktan sonra iyice bükmek veya tel gibi şeyleri burmak.

kıvrık

- * Eğrilip bükülmüş, yuvarlak bir biçim verilmiş.

kıvrıklık

- * Kıvrık olma durumu.

kıvrılış

- * Kıvrılmak işi veya biçimi.

kıvrılma

- * Kıvrılmak işi, bükülme.
- * Dağların oluşumuna sebep olan, yer kabuğunun geniş ölçüde dalgalı bir biçim alması.

kıvrılmak

- * Eğrilip bükülmek.
- * Kıvrıcık bir duruma gelmek.
- * Yuvarlak bir biçim almak.
- * (dar bir yere) Büzülerek yatmak.
- * Dönmek, sapmak.

kıvrım

- * Bir şeyin kıvrılan yeri, büküm.
- * Kıvrılma sonunda oluşan toprak dalgası.
- * Bir tür tatlı.

kıvrım kıvrım

- * Kıvrımları olan, dalgalanmış bir yüzey veya dalgalı bir çizgi biçiminde olan.

kıvrım kıvrım kıvranmak

- * çok acı çekerek kıvranmak.
- * yalvarma veya sıkıntı gibi bir sebeple çok kıvranmak.

kıvrımlanma

- * Kıvrımlanmak işi.

kıvrımlanmak

* Kıvrımlı duruma gelmek.

kıvrımlı

* Kıvrımı olan.

kıvrıntı

* Kıvrım.

* Kıvrılan yer, dönemeç.

kıya

* Adam öldürme suçu, cinayet.

kıyacı

* Cinayet işleyen kimse, cani.

kıyafet

* Kılık.

* Resmî giysi.

kıyafet balosu

* Alışılmış giysilerin dışında her çeşit özel giysilerin giyildiği balo.

kıyafet düşkünü

* Kötü giyimli kimse.

kıyafetli

* Herhangi bir kıyafette olan, kılıklı.

kıyafetname

* Bir ülkenin veya bir dönemin giyimlerini anlatan kitap.

* Yüze veya dış görünüşe bakılarak ruhî durumu anlama bilgisinden söz eden kitap.

kıyafetsiz

* Kıyafeti düzgün olmayan, kılıksız.

kıyafetsizlik

* Kıyafetsiz olma durumu, kılıksızlık.

kıyak

* Kıyıcı, zalim, gaddar.

* Benzerlerinden üstün olan, çok güzel, mükemmel.

* Güzel, biçimli, yakışıklı, düzgün giyimli.

* Hoşgörü, ayrıcalık tanıma.

kıyak kaçmak

* çok uygun düşmek, yakışık almak.

kıyak yapmak

* maddî ve manevî destek olmak, yardım etmek.

kıyakçı

* Gözü pek oyuncu, cesur kumarbaz.

kıyaklaşma

* Kıyaklaşmak işi.

kıyaklaşmak

* Kıyak duruma gelmek.

kıyaklık

* Kıyak olma durumu.

* Kıyakçıya yakışır davranış.

kıyam

- * Ayağa kalkma, ayakta durma.
- * Bir işe girişme, kalkışma, teşebbüs etme.
- * Ayaklanma, baş kaldırma, karşı gelme.
- * İslâm inancına göre, ölümden sonra, yeniden dirilip ayağa kalkma.
- * (namazda) Ayakta durma.

kıyamet

- * Tek tanrılı dinlerin inancına göre dünyanın sonu ve bütün ölülerin dirilerek mahşerde toplanacağı zaman.
- * Gürültülü kanışıklık, gürültü, patırtı.

kıyamet alâmeti

- * Kıyametin kopacağını önceden gösteren belirtiler.
- * İçinde yaşanan zamanın durumunu beğenmeyenlerin kullandığı bir tamlama.

kıyamet gibi (veya kıyamet kadar)

- * pek çok.

kıyamet günü

- * Dünyanın yok olacağı, ölülerin dirilip ayağa kalkacağı zaman.

kıyamet kopmak

- * kıyamet günü gelmek.
- * (bir yerde) çok gürültü ve telâş olmak.

kıyamet mi kopar?

- * "ne olur, ne çıkar, ne önemi var" anlamlarında kullanılır.

kıyamete kadar

- * dünya durdukça, uzun süre.

kıyamete kalmak

- * bir sorunun çözülemeyeceğini anlatır.

kıyametleri koparmak

- * bir şeye çok kızarak bağırıp çağırmak, feryat etmek; aşırı gürültülere, kargaşaya yol açmak.

kıyas

- * Bir tutma, denk sayma.
- * Karşılaştırma, orarlama.
- * Benzetme yolu, örnekseme.
- * Tasım.

kıyas etmek

- * kıyas eylemek.

kıyas eylemek

- * karşılaştırmak, mukayese etmek.

kıyas kabul etmez

- * iki şey arasındaki ayrımın çok fazla olduğunu belirtmek için kullanılır.

kıyasa muhalefet

- * Bkz. kurala aykırılık.

kıyasen

- * Kıyas edilerek, kıyas yoluyla.
- * Karşılaştırarak, oranlayarak.
- * Benzeterek.

kıyasımukassem

* \343 ikilem.

kıyasıya

* Canını yakmak, öldürmek amacıyla.
* Çok şiddetli, korkunç, muthiş.

kıyasî

* Uygulama ve benzetme ile elde edilen.
* Kurala göre yapılmış, kurallı.

kıyaslama

* Kıyaslamak işi, mukayese.

kıyaslamak

* Karşılaştırmak, oranlamak, örneksemek, mukayese etmek.

kıyaslanma

* Kıyaslanmak işi.

kıyaslanmak

* Kıyaslamak işi yapılmak, karşılaştırılmak.

kıydırma

* Kıydırmak işi.

kıydırmak

* Kıymak işini yaptırmak.

kıygı

* Haksızlık, gadir.
* Acımazlık, zulüm.

kıygın

* Haksızlığa uğramış, mağdur.

kıygınlık

* Haksızlığa uğramış olma durumu, mağdurluk, mağduriyet.

kıyı

* Kara ile suyun birleştiği yer.
* Kenar, uç.
* Karanın deniz boyunca uzanan bölümü, sahil.
* İssiz, تنها yer.

kıyı balıkçılığı

* Kıyıdan fazla uzaklaşmadan bir gün içinde avlanıp limana dönülme şeklinde yapılan avcılık.

kıyı bucak

* Göze çarpmayan yer.

kıyı dili

* Bir körfezin önünü kapatan, denizle küçük bir bağlantısı kalabilen, kum ve çakıl karışımı birikinti, sahil

kordonu.

kıyı kıyı

* Kıyıya yakın bir biçimde, kıyırı takip ederek, kıyıdan.

kıyı tırmığı

* Buğdaygillerin hasadında yararlanılan tırmık benzeri, dişleri metal ve sapı daha uzun olan, kayalar üzerindeki kökü zayıf deniz yosunlarının kıyı boyunca yapılan hasadında kullanılan bir alet.

kıyıcı

- * Kıymak işini yapan kimse.
- * Acıma duygusu olmayan, başkalanna kıyasıya kötülük eden, gaddar, zalim.

kıyıcı

- * Kıyılara vuran enkazı devletten aldığı izinle toplayan kimse.

kıyıcılık

- * Kıyıcı olma durumu.
- * Gaddarlık, zulüm.

kıyıcılık etmek

- * gaddarlık etmek, gaddarca davranmak.

kıyıda bucakta

- * Bkz. kıyıda köşede.

kıyıda köşede

- * Göze çarpmayan, umulmayan yerlerde.

kıyıda köşede kalmak

- * göze çarpmayan bir yerde unutulmuş olmak.

kıyık

- * Kıyılmış olan.

kıyık

- * İğne, kalın yorgan iğnesi.
- * Çuvaldız.

kıyılama

- * Kıyılamak işi.

kıyılamak

- * Kıyı boyunca gitmek.

kıyılık

- * Sayanın kenarlarını sağlamlaştırmak ve güzelleştirmek için dikilen şerit hâlindeki parça.

kıyılma

- * Kıyılamak işi.

kıyılmak

- * Çok ince ve küçük parçalar hâlinde doğranmak.
- * Kıymak işi yapılmak.
- * Ezilir, kıyılır gibi olmak.

kıyım

- * Kıymak işi.
- * Kıyılma biçimi.
- * Görev yönünden kötü bir duruma sokma, haksızlığa uğratma.

kıyım kıyım

- * İnce imce.

kıyımlı

- * Herhangi bir biçimde kıyılmış olan.

kıyımlık

- * Bir defada kıyılacak miktarda olan.

kıyın

* Güçlü bir kimsenin yasaya veya vicdana aykırı olarak başkasını uğrattığı kötü durum, zulüm.

kıyın kıyın

* Kıyından, gizli gizli.

kıyınma

* Kıyınmak işi.

kıyınmak

* Ezilmiş veya kınılmış gibi bir duygu duymak.

kıyıntı

* Açlık sebebiyle midede duyulan eziklik.
* Herhangi bir sebeple vücutta duyulan kırılgılık.
* İnce ince doğranmış küçük parça.

kıyış

* Kıymak işi veya biçimi.

kıyışma

* Kıyışmak işi.

kıyışmak

* Karşılıklı sözleşmek, anlaşıp karar vermek.
* Biriyle yarışmaya kalkmak.
* Yürekliklik göstermek, cesaret etmek.

kıyıya atmak

* karaya çıkartmak veya sürüklemek.

kıyıya çıkmak

* karaya çıkmak, gemiden karaya inmek.

kıyma

* Kıymak işi.
* Kıyılmış et.
* Küçük kuşbaşı etlerden kavrularak yapılmış kışlık kavurma.

kıymak

* Çok ince ve küçük parçalar durumunda doğramak.
* Acımadan vermek, esirgememek, feda etmek.
* Acımayıp öldürmek.
* Acımayarak büyük bir kötülük etmek, zulmetmek.
* Bkz. nikâh kıymak.

kıymalı

* (yemek için) İçinde kıyma bulunan.

kıymalı börek

* Soğan ve çeşitli baharatlar katılmasıyla hazırlanan kavrulmuş kıymanın iç olarak kullanıldığı börek türü.

kıymalı ıspanak

* İnce kıyılmış ıspanak, soğan, kıyma ve tereyağı ile hazırlandıktan sonra pirinç, salça ve tuz eklenen bir yemek türü.

kıymalı makarna

* İçinde kavrulmuş kıyma bulunan makarna yemeği.

kıymalı pide

* Etli pide.

kıymalı yumurta

* İçine kavrulmuş kıyma konularak hazırlanan yumurtalı yemek.

kıymalık

* Kıyma yapmaya elverişli.

kıymasız

* (yemek için) İçinde kıyma bulunmayan.

kıymet

* Değer.

kıymetini bilmek

* önemini, değerini bilmek.

kıymetlendirme

* Kıymetlendirmek işi.

kıymetlendirmek

* Değerlendirmek.

kıymetlenme

* Kıymetlenmek işi.

kıymetlenmek

* Değerlenmek.

kıymetleşme

* Kıymetleşmek işi.

kıymetleşmek

* Değerli duruma gelmek.

kıymetleştirme

* Kıymetleştirmek işi.

kıymetleştirmek

* Değerli duruma getirmek.

kıymetli

* Değerli.

kıymetli evrak

* Senet niteliğinde bir hak bildiren evrak, önemli yazı, belge.

kıymetlilik

* Değerlilik.

kıymetsiz

* Değersiz.

kıymetsizlik

* Değersizlik.

kıymettar

* Değerli.

kıymık

* Çok küçük ve sivri tahta, demir veya kemik parçası.

kıymıklı

* Üzerinde veya içinde kıymık bulunan.

kıytrık

* Değersiz, bayağı, basit.

kıytrıklık

* Kıytrık davranma.

kıyye

* Yaklaşık 1300 gr lık ağırlık ölçüsü birimi, okka.

kız

* Dişi çocuk.

* Cinsî ilişkide bulunmamış dişi, kız oğlan kız, erden, bakire.

* Dişi cinsten birine daha yaşlı biri tarafından seslenilirken kullanılır.

* İskambil kâğıtlarında kız resimli kâğıt.

* Dişi.

kız almak

* bir ailenin kızını gelin olarak bir başka aileye katmak.

kız beşikte (veya kundakta), çeyiz sandıkta

* kız daha beşikte (veya kundakta) iken çeyiz düzmeye başlamak gerekir.

kız böceği

* Eklem bacaklıların kız böcekleri takımından, başı büyük, vücudu narin, zar kanatlı bir böcek (Libellula depressa).

kız böcekleri

* Örnek hayvanı kız böceği olan, kanatları eşit, camısı, uçuşları sürekli ve hızlı, avcı böcekler takımı.

kız evi naz evi

* kız evi nazlı olur, kızını ağır satar.

kız gibi

* kıza benzeyen.

* utangaç.

* çok güzel ve yeni.

kız istemek

* bir kıızı evlenmek için ana ve babasından veya yakınlarından istemek.

kız kaçırmak

* bir kıızı kendinin veya ailesinin rızası olmadan alıp götürmek.

kız kardeş

* Bir kimsenin, kendinden küçük, kendisiyle yaşıt olan kadın veya kız kardeşi. Kendinden büyük olana daha çok abla denir.

kız kızan

* Çoluk çocuk, ev halkı.

kız kilimi

* Göçebe kızların işledikleri süslü çeyizlik kilim.

kız kurusu

* Evlenmemiş yaşlı kız.

kız kuşu

* Yağmur kuşugillerden, uzunluğu 34 cm olan, eti yenebilen, başı sorguçlu, koyu yeşilimsi renkte esmer, küçük bir kuş (Vanellus vanellus).

kız oğlan

* \343 kız oğlan kız.

kız oğlan kız

* Cinsel ilişkide bulunmamış, bakire, erden.

kız vermek

* bir ailenin kızını bir başka aileye gelin etmek.

kızağa çekmek

* gemiyi bakım, onarım için bir süre veya hiç kullanılmamak üzere kızağa almak.

* bir görevliyi etkin bir görevden alıp çalışmayı gerektirmeyen, pasif bir işe vermek.

kızak

* Kar veya buz üzerinde kaydırlan tekerleksiz taşıt.

* Üzerinde gemi yapılan, onarılan veya gemiyi suya indirip sudan çıkarmaya yarayan ızgara.

* Ağaç tablaların kamburlaşmaması için liflere dikey konumda açılan kanala geçirilen uzun parça.

* Ambalajın dibine uzunluğuna çakılan, hem dip levhası elemanlarının tutturulmasını hem de ambalajın yerde kolayca kaymasını sağlayan kereste parçası.

kızak yapmak

* (taşıt için) fren görevini yerine getirdiği hâlde duramayıp kaymak.

kızaklama

* Kızaklamak işi.

kızaklamak

* (taşıt için) Fren görevini yerine getirdiği hâlde kaymak, kızak yapmak.

kızaklık

* Döşeme tahtalarının altına çaprazlama olarak konulan uzun ve yassı direklerden her biri.

kızamık

* Genellikle küçük yaşlarda görülen, kuluçka dönemi bir iki hafta süren, bulaşıcı, ateşli, ufak kızıl lekeler döktüren hastalık.

kızamıkçık

* Kızamığa benzeyen, ona göre hafif geçen döküntülü bir hastalık.

kızamıklı

* Kızamığa yakalanmış.

kızan

* Erkek çocuk.

* Delikanlı; silâhlı köy delikanlısı.

* Çoluk çocuk.

kızan

* Dişi köpek, kedi gibi hayvanların çiftleşme isteği gösterdikleri durum veya zaman.

kızana gelmek

* (dişi kedi ve köpek) erkek istemek.

kızanlık

* Kızan olma durumu.

kızarıklık

* Kızarmış.

kızarıklık

* Kızarıklık olma durumu.

kızarıp bozarmak

* utanç, öfke gibi duyguların etkisiyle yüzünün rengi değişmek.

kızarış

- * Kızarmak işi veya biçimi.

kızarma

- * Kızarmak işi.

kızarmak

- * Kırmızı veya ona yakın bir renk almak.
- * (bazı sebze ve meyveler için) Olgunlaşmaya başlamak, olgunlaşmak.
- * Utanç, öfke gibi duyguların etkisiyle, kanın yüze hücumu sonucu yüz kırmızı bir renk almak.
- * (yiyecekler için) Tavada kızgın yağ içinde veya ateşte kırmızılaşarak pişmek.

kızartı

- * Kızarmış yer.

kızartıcı

- * Kızarmayı sağlayan, kızarmaya sebep olan.
- * Karalayıcı, kirletici.

kızartılı

- * Kızartısı olan, kızarmış.

kızartılma

- * Kızartılmak işi.

kızartılmak

- * Kızartmak işi yapılmak.

kızartma

- * Kızartmak işi.
- * Kızartılarak hazırlanmış yemek.
- * Kızartılarak pişirilmiş.

kızartmak

- * Kızarmasına sebep olmak.
- * Kızgın yağda pişirmek.

kızcağz

- * Kendisine karşı şefkat ve acıma duyulan kız.

kızdırılma

- * Kızdırılmak işi.

kızdırılmak

- * Kızdırmak işine konu olmak veya kızdırmak işi yapılmak.

kızdırma

- * Kızdırmak işi.
- * Yüksek vücut ısısı, ateş.
- * Üzüm çubuklarını köklendirmek için yere gömme, daldırma.

kızdırmak

- * Kızmasına sebep olmak, kızmasını sağlamak.
- * Isıtmak.
- * Öfkelenmesine sebep olmak, öfkelenmek, sinirlendirmek.

kızgın

- * Çok ısınmış, ısıtılmış veya kızdırılmış.
- * Kızmış olan, öfkeli, mütehevvir.
- * Kızılsık, zorlu, sert, şiddetli.
- * Eş arayan (hayvan).

kızgın bulut

* Yanardağlardan fışkırıp yüksek ısıda su buharı ve başka gazlardan oluşmuş, içine kül ve lâv karışmış bulut görünüşünde yığın.

kızgınlama

* Kızgınlasmak işi.

kızgınlasmak

* Kızgın duruma gelmek.

kızgınlık

* Kızgın, ısınmış olma durumu.

* Öfkeli olma durumu.

* Hayvanların çiftleşme isteği.

kızı gönlüne bırakırsan ya davulcuya kaçır (veya vanır) ya zurnacıya

* evlenme çağındaki kızı büyükleri uyarmazlarsa uygun olmayan birisiyle evlenir.

kızı kırsrağı

* birinin ailesindeki kızlar ve kadınlar.

Kızık

* Oğuz Türklerinin 24 boyundan biri.

kızıl

* Parlak kırmızı renk.

* Bu renkte olan.

* Aşırı derecede olan.

* Komünist.

* Daha çok küçük yaşlarda görülen, bulaşıcı, yüksek ateşli, kırmızı renkte geniş lekeler döktüren, kuluçka dönemi üç dört gün süren tehlikeli hastalık.

* Altın.

kızıl boya

* Kök boyası.

kızıl ısı

* Temmuzun çok sıcak olan ikinci yarısı.

kızıl iblis

* Çok kötü ruhlu (kimse).

kızıl kıyamet

* Büyük ve aşırı gürültü, kavga, kızılca kıyamet.

kızıl ötesi

* Işık tayfında kırmızı alanın ötesindeki alanda yayılmış ısı ışınlarından oluşan, gözle görülmeyen ışınlım, enfraruj.

kızıl su yosunları

* Denizlerin yaklaşık 200 m derinliklerinde yaşayan kırmızı renkli su yosunları.

kızıl yara

* Şirpence.

kızıl yel

* Güneyden esen rüzgâr.

kızılağaç

* Gürgengillerden, dişi çiçekleri küçük ve sarımtırak, erkek çiçekleri püskül biçiminde olan, kerestesi kolay işlenebilir bir ağaç (Alnus).

Kızılbaş

* Şîî mezhebinin bir kolundan olanlara verilen ad.

Kızılbaşlık

* Kızılbaş olma durumu.

kızılca

* Kızıla çalar, az kızıl.
* Kızıla çalan bir çeşit buğday.
* Aşım derecede, kızıl.

kızılca kıyamet

* Aşım bir biçimde gürültülü, çekişme, kavga.

kızılca kıyamet kopmak

* kavga, gürültü olmak.

kızılca dişi

* 4-5 m yükseklikte, beyaz çiçekli bir ağaçcık (Cornus sanguinea).

kızılca

* Kızılcağillerden bir ağaç (Cornus mas).
* Bu ağacın güzün olgunlaşan, kırmızı, tek çekirdekli, reçeli ve şerbeti yapılan, buruk bir tadı olan yemişi.

kızılca reçeli

* Kızılca meyvesinden şeker katılarak yapılan ve genellikle ishale iyi gelen reçel.

kızılca şerbeti

* Kızılca meyvesinden yapılan bir tür şerbet. Bu söz kan kusup kızılca şerbeti içmiş görünmek deyiminde geçer.

kızılca şurubu

* Kızılca özü ile hazırlanan içecek.

kızılca tarhanası

* Kızılca suyu ile yoğrularak yapılan tarhana.

kızılcağiller

* İki çeneklilerden, çoğu iri gövdeli, yaklaşık on cinsten toplanan yüz kadar türü olan bir bitki familyası.

kızılçam

* Uzun boylu bir çam türü.
* Bir tür orman ağacı.

Kızılderili

* Amerika yerlilerine verilen ad.

Kızılcelma

* Osmanlılarca Roma ve Viyana şehirleri için kullanılan sembolik ad.
* Yeryüzündeki bütün Türkleri birleştirip büyük bir imparatorluk kurmayı amaç olarak alan ülkü.

kızılış

* Kızılmak işi veya biçimi.

kızılkanat

* Sazanğillerden, yüzgeçleri kırmızı, 25-30 cm boyunda, eti kılçıklı bir tatlı su balığı (Scardinius erythrophthalmus).

kızılkantaron

* Kızılkantaronğillerin örnek bitkisi olan, 10-50 cm yükseklikte, kırmızı çiçekli, karşılıklı yapraklı, sap ve yaprakları hekimlikte kullanılan, iki yıllık otsu bir bitki (Erythraea centaureum).

kızılkantarongiller

* İki çeneklilerden, kızkantaron, acı yonca gibi cinsleri içine alan bir bitki familyası.

kızılkök

* Bkz. kök boyası.

kızılkurt

* At ve eşeklerin kalın bağırsaklarında yerleşip kanlarını emen kırmızı bir kurt.

kızılkuyruk

* Karatavukgillereden, kışın göçen, küçük, güzel bir kuş (Phoenicurus).

kızıllaşma

* Kızıllaşmak işi.

kızıllaşmak

* Kızıl duruma gelmek.

kızıllık

* Kızıl olma durumu veya kızıl renkte yer.

* Pudra, allık, düzgün.

kızılma

* Kızılmak işi.

kızılmak

* Kızmak işi yapılmak, kızgın, öfkeli duruma gelmek.

kızılaşp

* Açık, eflâton renk.

* Bu renkte olan.

kızıltı

* Bir yerden yansıyan hafif kızıl renk, solgun kızıl.

kızılyaprak

* Gülgillerden, yol kenarlarında biten, sarı çiçek açan bir bitki (Agrimonia eupatorium).

kızılyörük

* Yılancık.

kızım sana söylüyorum (veya dedim) gelinim sen işit

* doğrudan doğruya kendisine söylenemeyen düşünce ve uyarıların, o kimsenin çok yakınına söylendiğinde kullanılır.

* herhangi birine dolaylı olarak söylenecek uyarı söz konusu olduğunda kullanılır.

kızını (veya evlâdını) dövmeyen dizini döver

* kızını, çocuğunu gerektiği gibi eğitmeyen, ileride çok pişman olur.

kızıp durmak

* sürekli olarak kızmak ve söylenmek.

kızış

* Kızmak işi veya biçimi.

kızışık

* Kızıışmış olan, şiddetli.

kızışma

* Kızıışmak işi.

kızışmak

- * Yüksek bir dereceyi bulmak, çok ısınmak.
- * (bitkiler için) Islaklık ve mikropların etkisi altında çürürken ısınmak.
- * Zorlu, sert, kızışık bir durum almak, şiddetlenmek.
- * Hızlanmak, hareketlenmek.
- * (hayvan için) Eş isteme zamanı gelmek, kösnümek.

kızıştırış

- * Kızıştırmak işi veya biçimi.

kızıştırma

- * Kızıştırmak işi.

kızıştırmak

- * Kızışmasını sağlamak.
- * İsteklendirmek, gayret vermek.

kızkalbi

- * Şahteregillerden, kalp biçiminde pembe çiçekli bir süs bitkisi (Dicentra).

kızlar ağası

- * Osmanlı sarayındaki harem ağalarının başı.

kızlık

- * Kız olma durumu, erdenlik, bekâret.
- * Bir kadının evlenmeden önceki yaşantısıyla ilgili, o döneme özgü.
- * Üvey kız.

kızlık zarı

- * Cinsel ilişkide bulunmamış kızların döl yolunu kısmen kapayan zar, himen.

kızma

- * Kızmak işi.

kızmabirader

* Zarla oynanan, karelerde taş yürütüp çeşitli engellerle dolu karelerden oluşan yolu bir an önce bitirmeye dayanan bir tür oyun.

kızmaca

- * Kızmaya, öfkelenmeye dayanan davranış.

kızmak

- * Isıtılan veya ısınan bir nesnenin sıcaklığı çok artmak.
- * Öfkelenmek, sinirlenmek.
- * (at, eşek gibi hayvanlar için) Çiftleşmek istemek, kösnümek.
- * (dişi kuşlar için) Zamanı gelip kuluçkaya yatma isteğı göstermek.

kızmemesi

- * Alıntop, greypfurt.
- * Bir tür şeftali.

ki

- * Anlam bakımından birbirleriyle ilgili cümleleri birbirine bağlar.
- * Özneyi, tümleci güçlendirerek cümlenin temel bölümüne bağlar.
- * "Öyle, o kadar, o denli" gibi öğelerden sonra, kullanıldığı cümleye güç katar.
- * İkinci cümledeki yargının birincideki hareketin yapılışı sırasında görölerek şaşıldığını bildirir.
- * İki cümlede anlatılan durumların uyuşmazlığını bildirir.
- * Yakınma veya kınama gibi duygular anlatmak için bir cümlenin sonuna getirilir.
- * Bir soru cümlesinin sonuna getirildiğinde şüphe veya endişe anlatır.
- * Bazı kelimelerin sonuna bir ek gibi eklenerek birtakım zarflar, yeni edatlar oluşturur: Belki, çünkü, halbuki, mademki, sanki gibi.

-ki

* Bkz. -gı / -gi.

-ki

* İsim soyundan kelimelere getirilerek o ismin kimle, neyle ilişkili olduğunu belirtir ve eklendiği ismi sıfat ve zamir durumuna getirir, ilgi eki: Benim giysim kırmızı, ya seninki? Evde-ki, odada-ki, bahçede-ki, akşam-ki, sabah-ki. Bu ek birkaç kelimeye -kü biçiminde eklenir: bugün-kü, dün-kü, çün-kü.

kibar

* Davranış, düşünce, duygu bakımından ince, nazik olan (kimse).
* Şık, seçkin, değerli.
* Zengin, soylu, köklü (kimse, aile).
* Büyükler, ulular.

kibar düşkün

* Varlığını, saygınlığını yitirmiş kimse.

kibar lokması

* Gösterişli, görkemli durum veya ortam.

kibarca

* Kibar bir insana yakışacak biçimde.

kibarlar âlemi

* Yüksek sosyete.

kibarlaşma

* Kibarlaşmak işi.

kibarlaşmak

* Kibar duruma gelmek, kibarlık kazanmak.

kibarlığı tutmak

* bir olay karşısında genel davranışları dışında incelik göstermek.

kibarlık

* Kibar olma durumu, incelik.
* Kibar bir insana yakışacak biçimdeki söz veya davranış.

kibarlık akmak

* aşırı derecede kibar davranmak.

kibarlık budalas

* Kibar biri gibi görünmeye çalışırken gülünç duruma düşen kimse için kullanılır.

kibarlık düşkün

* Kibarlığa aşırı derecede önem veren kimse.

kibarlık etmek

* kibarca davranmak.

kibarlık taslamak

* kibar olmadığı hâlde kibar gibi görünmeye çalışmak.

kibarzade

* Soylu bir aileden gelme, kibar çocuğu.

kibernetik

* Güdüm bilimi, sibernetik.

kibir

* Büyüklük, ululuk.

- * Kendini büyük görme, başkalarından üstün tutma, büyüklenme.
- * Onur, gurur.

kibirleş

- * Kibirleşmek işi veya biçimi.

kibirleşme

- * Kibirleşmek işi.

kibirleşmek

- * Kendini büyük görmek, büyüklenmek.

kibirli

- * Kendini büyük gören, büyüklenen.

kibirsiz

- * Kendini büyük görmeyen, büyüklenmeyen.

kibrine dokunmak

- * gururu zedelenmek.

kibrine yedirememek

- * büyüklenmesini, gururlanmasını uygun görmemek.

kibrit

- * Eczalı bir ucu sürtünme sonucu yanabilecek birleşimde olan, küçük tahta veya karton parçası.
- * İçinde kibrit çöpleni bulunduran küçük kutu.
- * Kükürt.

kibrit çakmak

- * kibriti yakmak için bir yere sürtmek.

kibrit suyu

- * Zehir.

kibritçi

- * Kibrit satan kimse.
- * Cimri.

kibritlik

- * Kibrit koymaya yarar yer veya kap.

kibutz

- * İsrail'de ortak çalışma esaslarına göre oluşturulmuş tarımsal topluluk.

kifaf

- * Ancak yetecek kadar azıcık.

kifafınefs

- * Doyuracak miktarda.

kifafınefs etmek

- * ancak yaşayacak kadar yemek.

kifaflanma

- * Kifaflanmak işi.

kifaflanmak

- * Elde ne varsa onunla, çok az yiyeceklerle karın doyurmak, çok az şeyle yetinmek.

kifayet

- * Yetişir miktarda olma, yetme, kâfi gelme.

* Bir işi yapabilecek yetenekte olma, yeterlik, liyakat, iktidar.

kifayet etmek

* yetmek, yeterli olmak.

kifayetli

* Yeterli.

kifayetsiz

* Yetersiz.

kifayetsizlik

* Yetersizlik.

kik

* Dar, uzun ve hafif bir yarış kayığı, futa (II).

kikirik

* Zayıf, ince uzun boylu kimse.

kiklâ

* Lâpinagillerden, güzel renkli, 50 cm uzunluğunda bir balık (Labrus berggylta).

kiklon

* Siklon.

kiklotron

* Atom araştırmalarında, elektriklelenmiş cisimlere yüksek hız veren bir aygıt.

kil

* Islandığı zaman kolayca biçimlendirilebilen yumuşak ve yağlı toprak.

kile

* Genellikle tahıl ölçmede kullanılan bir ölçek.

kiler

* Yiyecek, içecek ve erzakın saklandığı oda, ambar veya dolap.
* Ambar.

kilerci

* Saraylarda, büyük konaklarda kiler işlerini yöneten kimse.

kilermeni

* Eczacılıkta kullanılmış olan kırmızı renkli kil.

kilidi küreği olmamak

* (her şeyi) açıkta bulunmak, kilitli yere saklanmamış olmak.

kilim

* Döşeme, divan gibi yerlere serilen, genellikle desenli, havsız, kalın, kıl veya yün dokuma.

kilimci

* Kilim dokuyan veya satan kimse.

kilimci ile kör hacı

* herhangi bir kimse.

kilimcilik

* Kilim dokuma veya satma işi.

kilise

* Hristiyan tapınağı.

- * Hristiyan mezheplerinden her biri.
- * Hristiyanlıkla ilgili dinî kuruluş.
- * Hristiyanlığın öğretilmesi, dinî işlerin yönetimi vb.ile ilgili papa ve piskoposlar topluluğu.

kilise çanı

- * Kiliselerde bulunan, saat başlarında ve dinî törenlerde çalınan büyük çan.

kilise direği gibi

- * çok kalın (ense).

kilise hukuku

- * Kilisenin kuruluşunu ve iç düzenini sağlayan kurallar.

kilit

- * Anahtar, düğme gibi takılıp çıkarılabilen bir parça yardımıyla çalışan kapatma aleti.
- * Bir yanı değirmi, öbür yanına demir çubuk geçirilmiş olan yarım halka.
- * Atların alından alt çenesine uzanan beyazlık.

kilit (kürek) altına almak

- * bir şeyi kilitli bir yere koyarak saklamak.

kilit dili

- * Kilitin anahtarla sürülen parçası.

kilit gibi olmak

- * birbirine çok bağlı ve dayanışmalı olmak.

kilit kürek olmak

- * (bir yeri) korumak, o yerin güvenilir, sağlam adamı olmak.

kilit mevkii

- * \343 kilit noktası.

kilit noktası

- * Bütün işlerin bağlı olduğu önemli nokta, makam veya yer.

kilit sarma

- * İki veya daha çok bağ boyundurukları altına karşılıklı olarak atılmış ve birbirine fırçalarla bağlanmış olan bir çift sarma.

kilit taşı

- * \343 anahtar taşı.

kilit vurmak

- * Bkz. kapısına kilit vurmak.

kilit yeri

- * Kilitin yerleştiği yuva.

kilitleme

- * Kilitlemek işi.

kilitlemek

- * Anahtarla kilidi kapamak.
- * Bir nesne veya bir kimseyi kilitli bir yere kapamak.
- * (karşıklı çıkıntı ve girintileri olan şeyleri) Birbirine geçirmek, kenetlemek.
- * Sıkıca tutmak.

kilitlenme

- * Kilitlenmek işi.

kilitlenmek

- * Kilitlemek işi yapılmak.
- * Fiziksel, ruhi vb. sebeplerle hareket edemez, kıpırdayamaz duruma gelmek.

kilitletme

- * Kilitletmek işi.

kilitletmek

- * Kilitlenmesini sağlamak.

kilitleyici

- * Kilitleme işleri gören.

kilitli

- * Kilitli olan.
- * Kilitlenmiş.

kilitsiz

- * Kilitli olmayan.
- * Kilitlenmemiş.

kilitsiz küreksiz

- * Açık, kilitlenmemiş.

kiliz

- * Hasır otu, saz, kamış, kofa.

kiliz balığı

- * Sazangillerden bir balık türü (Tinca tinca).

kilizman

- * Sazlık, kamışlık.

killeme

- * Killemek işi.

killemek

- * Kirli çamaşırları kil kullanarak tokaçla yıkamak.

killi

- * İçinde kil bulunan.

kilo

- * Önüne getirildiği birimi binle çarpan ön ek.
- * Kilogram kelimesinin kısa biçimi.

kilo almak

- * beslenerek vücudun ağırlığı artmak, şişmanlamak.

kilo vermek

- * vücudun ağırlığı azalmak, zayıflamak.

kiloamper

- * Değeri 1000 amper olan akım şiddeti birimi.

kilogram

- * Uluslar arası bin gramlık ağırlık birimi, kilo (kg).

kilogram-ağırlık

- * Bir kilogramlık bir kütlenin Yer tarafından çekilmesini sağlayan güce eşit olan güç birimi, 9,81 newton'a eşittir.

kilogramkuvvet

* Kilogramağırlık.

kilogrammetre

* Bir kilogram ağırlığındaki bir gücün, uygulandığı maddî bir noktayı güç doğrultusunda bir metre yer değiştirmesiyle yapılan işe eşit iş birimi.

kilohertz

* Bir saniyede 1000 titreşimi olan elektromanyetik dalga boyu ölçüsü birimi.

kilojul

* Bin jul değerinde iş birimi.

kilokalori

* Büyük kalori.

kilolu

* Ağır.

* Şişman.

kiloluk

* Herhangi bir kilo ağırlığında.

* Bir kilo ağırlığında.

kilometre

* 1000 m lik uzunluk ölçü birimi (km).

kilometre kare

* Kenarları birer kilometre uzunluğunda olan bir karenin alanına eşit yüzey ölçü birimi, (km).

kilometre taşı

* Kara yollarında üzerinde kilometreleri gösteren dikili taş.

* Önemli bir durumu belirleyen, üzerinde durulması gereken nokta.

kilometrelerce

* Mesafece uzun süren.

kilosikl

* Saniyede bin devir olan elektrik akımının frekansını ölçmek için kullanılan birim.

kiloton

* Değeri bin ton olan kütle birimi.

kilovat

* Değeri bin vat olan güç birimi.

kilovat saat

* Bir kilovatlık bir gücün bir saatte verdiği iş ve enerji birimi.

kilovolt

* Değeri bin volt olan elektrik gerilimi veya potansiyel farkı birimi.

kils

* Kireç, sönmemiş kireç.

kilüs

* Bağırsaktan gelen, içinde yağ damlacıkları bulunan ak kan, keylus.

kim

* Hangi kişi anlamında cümlede, özne, tümleç, nesne, yüklem görevinde kullanılır.

kim

* Ki.

kim bilir

- * belirsizlik, bilinmezlik bildirir.
- * olabilirlik bildirir.

kim kime, dum duma

- * kimsenin kimseyle ilgilenmediği" kimseye önem vermediği, çok karışık bir durumu anlatır.

kim oluyor?

- * "kendini ne sanıyor, ne hakkı var?" anlamında kullanılır.

kim vurduya gitmek

- * bir kalabalık arasında öldürülen veya vurulan kimsenin kimin tarafından öldürüldüğü veya vurulduğu anlaşılamamak.

kime ne

- * başkasını ilgilendirmez.

kimesne

- * Kimse.

kimi

- * Birtakımı, bazıı.
- * Bazı.

kimi kimsesi olmamak

- * yakınları, koruyucusu bulunmamak.

kimi köprü bulamaz geçmeye, kimi su bulamaz içmeye

- * insanların nasipleri arasındaki tutarsızlıkları belirtir.

kimi zaman

- * Ara sıra, bazen.

kimin arabasına binerse onun türküsünü çağırır

- * kimden bir çıkar sağlarsa, onun hoşuna gidecek biçimde davranan döneke ve dalkavuk kimseler için kullanılır.

kimin nesi?

- * "kimin yakını" anlamında kullanılır.

kimine hay hay, kimine vay vay

- * kiminin talihinin iyi, kiminin de kötü gittiğini anlatır.

kiminin parası, kiminin duası

- * bir iş yapılırken veya yapıldıktan sonra kiminden para, kiminden dua alınabilir.

kimisi

- * Bazısı, birtakımı, kimi.

kimlik

- * Toplumsal bir varlık olarak insana özgü olan belirti, nitelik ve özelliklerle, birinin belirli bir kimse olmasını sağlayan şartların bütünü.
- * Kim olduğunu tanımlayan belge, hüviyet.
- * Herhangi bir nesneyi belirlemeye yarayan özelliklerin bütünü.

kimlik belgesi

- * Kimlik, hüviyet cüzdanı.

kimlik kartı

- * \343 kimlik belgesi.

kimono

- * Japonların önden çapraz olarak kavuşan uzun ve geniş kollu ulusal giysisi.
- * Geniş kollu sabahlık.

kimse

- * Herhangi bir kişi, kim olduğu bilinmeyen kişi, şahıs, nefer.
- * (olumsuz cümlelerde) Hiçbir kişi.

kimse kendi memleketinde peygamber olmaz

- * insanlar kendi çevrelerinde olan kimseyi değerlendiremezler.

kimse yağurdum ekşi demez

- * herkes sattığı malı herkes kendi işini, tutumunu ve davranışını över.

kimsecik

- * (olumsuz cümlelerde) Hiç kimse.

kimsecikler

- * (olumsuz cümlelerde) Hiçkimse.

kimseden kimseye hayır yok (veya gelmez)

- * insan, yapacağı işte başkasının yardımına güvenirse, hayal kırıklığına uğrar.

kimsesiz

- * Anası babası, yakını, koruyucusu olmayan (kimse).
- * Hiç kimse bulunmayan, boş.

kimsesizlik

- * Kimsesiz olma durumu, yalnızlık.

kimüs

- * Yemeklerin mide öz suyuyla karıştıktan sonra aldığı durum, keymus.

kimya

- * Maddelerin temel yapılarını, birleşimlerini, dönüşümlerini; çözümüleme, birleşim ve üretim yöntemlerini

inceleyen bilim.

- * Üstün özellikler taşıyan çok değerli şey.

kimya doğrulumu

- * Kimyasal maddelerin etkisi ile bitkilerde görülen, maddeye doğru veya ters yöne yönelme durumu, şimiotropizm.

kimya göçümü

- * Bir hücreli varlıklarda, kimyasal maddelerin etkisi altında yavaşma veya uzaklaşma biçiminde görülen yer değiştirme durumu, şimiotaksi.

kimya olmak

- * bulunmaz olmak.

kimyacı

- * Kimya ile uğraşan kimse, kimyager.
- * Kimya öğretmeni.

kimyacılık

- * Kimyacı olma durumu veya mesleği, kimyagerlik.

kimyager

- * Kimyacı.

kimyagerlik

- * Kimyacılık.

kimyasal

* Kimyaya ait, kimya ile ilgili, kimyevî.

kimyasal savaş

* Kimyasal madde ve silâhların kullanıldığı savaş.

kimyasal silâh

* İnsan, hayvan ve bitkiler üzerinde zehirli maddelerle ölümcül olaylara sebep olan silâh.

kimyevî

* Kimyasal.

kimyon

* Maydanozgillerden, 50 cm kadar yükseklikte, beyaz veya pembe çiçekli, bir yıllık, ıstırlı ve otsu bir bitki (Cuminum cyminum).

* Bu bitkinin tohumundan elde edilen ve bahar olarak kullanılan toz.

kimyonî

* Kahverengiye çalan yeşil renkte olan.

kimyonlu

* İçinde kimyon bulunan.

kin

* Öç almayı amaçlayan gizli düşmanlık, garez.

-kin

* Bkz. -gın / -gin.

kin bağlamak

* birine karşı öç alma duygusu duymak.

kin beslemek (veya tutmak)

* birine karşı öç alma duygusunu sürdürmek.

kin duymak

* birine karşı öç alma duygusunu yaşatmak veya bu duyguyu hissetmek.

kin gütmek

* öcünü alıncaya kadar kininden vazgeçmemek.

kinaye

* Düşünüleni, dolaylı olarak anlatan söz.

* Üstü kapalı, sitemli, dokunaklı söz.

* Sözün gelişiyile, gerçek anlamların dışında bir kavrama değinme sanatı.

kinayeli

* İçinde kinaye bulunan (söz).

kinayeli kinayeli

* Dolaylı olarak, iğneli.

kinici

* Öç almak isteyen, kin tutan, kindar.

kincilik

* Kinci olma durumu, kin tutma.

kindar

* Kinci, kinli.

kindarlık

* Kindar olma durumu.

kinematik

* Cisimlerin hareketlerini yörünge, hız ve ivme gibi konular bakımından inceleyen mekanik kolu, sinematik.

kinestezi

* Devin duyumu.

kinetik

* Hareketle ilgili, hareket sebebiyle oluşan.

* Hareket olaylarını inceleyen bilim dalı.

* Kimyasal tepkimelerin hızlarını inceleyen bilim dalı.

kinetik enerji

* Hareket durumunda olan cismin enerjisi; bir cismin hareketini sağlayan veya hareket eden cisimlerde bulunan enerji.

kinik

* Kinizm taraftarı (kimse veya görüş), sinik.

kinin

* Kınakınadan elde edilen ve sıtmanın tedavisinde kullanılan beyaz alkaloit. Halk arasında, tuzlarından biri olan kinin sülfatı sözünden kısaltılarak sülfata denir.

kinin gibi

* çok acı.

kinin sülfatı

* Kinin.

kininli

* İçinde kinin bulunmak.

kiniş

* Marangozlukta tahta üzerine boydan boya açılan, kesiti kare veya dikdörtgen biçiminde kanal.

kinizm

* İnsanın erdem ve mutluluğa, hiçbir değere bağlı olmadan, bütün gereksinimlerden sıyrılarak bağımsız olarak erişebileceğini savunan Antisthenes'in öğretisi, sinizm.

kinlenme

* Kinlenmek işi.

kinlenmek

* Öç almak istemek, kin tutmak.

kinli

* Öç almak isteyen, kin tutan.

kinsiz

* Kini olmayan, kin taşımayan.

kip

* Örnek, kalıp.

* Değişebilen, geçici nitelik, san karşıtı.

* Fiillerde belirli bir zamanla birlikte konuşanın, dinleyenin ve hakkında konuşulanın, teklik veya çokluk olarak belirtilmiş biçimi, sıyga.

* Uygun, tıpatıp gelen.

kip gelmek

* tıpatıp, uygun gelmek.

kipe

* Hızla bükülen kalçanın sert ve birden gerilişyle, vücudun yatıştan ayak üstü duruşa veya asılmadan dayanmaya geçmesi.

kipkirli

* Çok kirli, çamura ve pislığe bulaşmış.

kiplik

* Önergelerin yalın, belkili veya mecburî olma nitelikleri.

kir

* Herhangi bir şeyin veya vücudun üzerinde oluşan, biriken pislik.

* Utanılacak durum, leke, şaibe.

kir götürmek

* kirini belli etmeyecek bir renkte olmak.

kir götürmek

* bir şey çok kirli olmak.

kir pas

* Kir.

kir tutmak

* kirini hemen belli edecek bir renkte olmak, çok kirlenmek.

kira

* Bir konutun, bir mülkün veya taşıt gibi herhangi bir şeyin belli bir bedel karşılığında, bir süre için sahibi tarafından başkasına verilmesi, icar.

* Bu biçimde tutulan bir şey için karşılık olarak ödenen para.

kira arabası

* Kiralık kullanılan araba.

kira bedeli

* Kiralanan mal için ödenen karşılık.

kira kontratı

* Kiralamak işinde karşılıklı yükümlülükleri belirten resmî belge.

kiracı

* Bir şeyi, bir yeri kira ile tutan kimse, müstecir.

kiracılık

* Kiracı olma durumu.

kirada olmak (veya oturmak)

* kira karşılığında verilmiş olmak.

* kira ile tutulmuş bir yerde oturmak.

kiralama

* Kiralamak işi.

kiralamak

* Kira ile vermek.

* Kira ile tutmak.

kiralanma

* Kiralanmak işi.

kiralanmak

* Kiraya verilmek.

* Kira ile tutulmak.

kiralayan

* Kiraya veren.

kiralayıcı

* Kiralayan kimse.

kiralı

* Kiralanmış olan.

kiralık

* Kiraya verilecek olan.

kiralık adam

* Bir iş yaptırmak için tutulan adam.

kiralık ev

* Kiralanmak üzere hazırlanmış olan ev.

kiralık kadın

* Para veya başka bir çıkarı karşılığında erkeklerle cinsel ilişki kuran kadın.

kiralık kasa

* Bankalarda müşterilerin değerli eşya, senet gibi şeylerinin saklandığı kasa.

kiralık katil

* Bir kimseyi öldürmek için bir başkası tarafından tutulan kimse.

kiralık kız

* \343 kiralık kadın.

kiraya vermek

* kira karşılığında vermek, icara vermek.

kiraz

* Gülgillerden bir meyve ağacı (Cerasus avium).

* Bu ağacın kırmızı ve beyaz renkte, etli, sulu, tek çekirdekli meyvesi.

kiraz elması

* Kırmızı, küçük ve sert bir elma türü.

kiraz reçeli

* Kirazın şeker ile kaynatılması sonucu elde edilen reçel.

kiraz zambkı

* Kiraz, badem, erik, kayısı ve şeftali gibi ağaçların gövde ve dallarında meydana gelen zambk.

kirazlık

* Kiraz ağaçları çok olan yer, kiraz bahçesi.

kirde

* Genellikle mısır unuyla yapılan bir tür pide.

kirdeci

* Kirde yapan veya satan kimse.

kirebolu

* Arıların kovan deliğini kapamak için kullandıkları sarı ve yumuşak madde.

kireç

* Mermer, tebeşir, kireç taşı, alçı taşı gibi birçok taşın maddesini oluşturan kalsiyum oksit, (CaO).

* Kalsiyum hidroksit, Ca(OH).

kireç fabrikası

* Kireç üreten fabrika.

kireç gibi (olmak)

* yüzünde hiç renk kalmamak, rengi solmak.

kireç kaymağı

* Bazı eşya ve yerleri mikroplardan arıtmakta, çamaşırları ağartmakta kullanılan, sarımsı beyaz renkte ve klor kokusunda, toz veya sulandırılmış kireç klorürü.

kireç kuyusu

* İçinde kireç söndürülen geniş çukur.

kireç ocağı

* Kireç yapmak için kireç taşlarının yakıldığı fırın.

kireç söndürmek

* kireci kullanmadan önce üzerine bolca su dökerek kalsiyum hidroksit durumuna getirmek.

kireç suyu

* İçinde erimiş bir durumda kireç bulunan su.

kireç sütü

* Badana için hazırlanmış sulu kireç.

kireç taşı

* Kireç elde etmekte kullanılan, kalsiyum karbon tuzundan bileşik kayaç, kalker, kireç.

kireççi

* Kireç taşından kireç elde eden veya satan kimse.

kireççil

* (bitki için) Kireçli topraktan hoşlanan, kireçli toprakta yetişen, kireçyeren karıştı.

kireçleme

* Kireçlemek işi.

kireçlemek

* Kireç katmak veya kireç sürmek.
* Kireç kullanarak badana yapmak.

kireçlenme

* Kireçlenmek işi.
* Organik dokuların içinde kireç birikmesi durumu.

kireçlenmek

* Kireç dökülmek veya saçılmak.
* Kireç sürülmek.
* Kireç bulaşmak.
* Bitkilerin hücre zarlarında kalsiyum karbonat ve kalsiyum oksalat gibi kalsiyum tuzları toplanmak.
* (kalsiyum tuzları için) Organik dokularda, dokunun görevine engel olacak derecede birikmek.

kireçleşme

* Kireçleşmek işi, kireçlenme.

kireçleşmek

* Kireç durumuna gelmek, kireçlenmek, kalkerleşmek.

kireçli

* Birleşiminde kireç olan veya kireci çok olan.

* Kirece sürülmüş, kireç bulaşmış.

kireçlik

- * Kireç konulan yer.
- * Kireci çok olan.

kireçsileme

- * Kireçsilemek işi.

kireçsilemek

- * Isı yardımıyla kirece çevirmek.
- * Yüksek ısı ile kurutmak.

kireçsiz

- * Birleşiminde kireç olmayan veya çok az olan.
- * Birleşiminde karbon tuzlarının oranı düşük olan (su).

kireçsizlenme

- * Kayaçların içinde bulunan kalsiyum karbon tuzunun sularla eritilerek alınması.

kireçsizleştirme

- * Kireçten antma.

kireçsizleştirmek

- * Kireçsiz duruma getirmek.

kireçyeren

- * Kireçli topraktan hoşlanmayan, kireçli toprakta yetişmeyen, kireççil karşıtı.

kiremit

* Yapıların çatılarını örtmekte kullanılan, yan yana dizilerek, suyu aşağıya geçirmeden dışarı akıtacak biçimde yapılmış, kızıl toprağın renginde, pişmiş balçık levha.

kiremit fabrikası

- * Modern usullerle hazırlanmış balçığın kiremide dönüştürüldüğü iş yeri.

kiremit rengi

- * Kahverengine çalan kızıl kırmızı renk, kiremidin rengi.
- * Bu renkte olan.

kiremitçi

- * Kiremit yapan, satan veya döşeyen kimse.

kiremitçilik

- * Kiremitçi olma durumu veya kiremitçinin yaptığı iş.

kiremithane

- * Kiremit yapılan yer.

kiremitli

- * Kiremiti olan.

kiri kabarmak

- * nem, ısı gibi sebeplerle kir, üzerinde bulunduğu yüzeyden ayrılabilir duruma gelmek.

kiril alfabesi

- * Yunan büyük harfi tipinde düzenlenmiş Slav alfabe ve yazısı.

kiriş

- * Bazı telli müzik araçlarında kullanılan, hayvan bağırsaklarından yapılan tel.
- * Ok atılan yayın iki ucu arasındaki esnek bağ.
- * Dört köşe kalın keresteden, demirden veya betonarmeden yapılmış yatay destek parçası.

- * Bir eğrinin iki noktasını birleştiren doğru parçası.
- * Kasların uçlarında bulunan, kasları kemiklere ve başka organlara bağlayan beyazımsı kordon.

kirişçi

- * Kiriş yapan veya satan kimse.

kirişhane

- * Kirişin yapıldığı işlik.

kirişi kırmak

- * bulunduğu yerden ayrılmak, kaçıp gitmek.

kirişleme

- * Kirişlemek işi.
- * Ahşap döşemelerde yaklaşık 50 cm ara ile kirişler koyma.
- * Çapraz olarak, kılıçlama.

kirişlemek

- * (yay için) Kirişi çekip germek.
- * Kiriş, olarak kullanılan keresteyi döşemek.

kirişli

- * Kirişi olan.
- * Kiriş yapısında olan.

kirişlik

- * Kiriş olarak kullanılmaya uygun.

kirişsiz

- * Kirişi olmayan.

kirizma

- * Toprağı derince kazarak altını üstüne getirme.

kirizma yapmak (veya etmek)

- * toprağı derince kazarak altını üstüne getirerek sürmek.

kirizmalama

- * Kirizmalamak işi veya durumu.

kirizmalamak

- * Kirizma yapmak.

kirizme

- * \343 kirizma.

kirkit

- * Dokumacılıkta atkı ipliğini sıkıştırmak için kullanılan, demirden veya ağaçtan yapılmış dişli araç.

kirlenme

- * Kirlenmek işi.

kirlenmek

- * Kirli duruma gelmek, pislenmek.
- * Onuru lekelenmek.
- * (kadın için) Irzına geçilmek, iffeti bozulmak, lekelenmek.
- * (kadın) Ay başı olmak.

kirletme

- * Kirletmek işi.

kirletmek

- * Kirli duruma getirmek, pisletmek.
- * Küçük veya büyük abdestini yapmak, pislemek.
- * Namusuna, onuruna zarar verecek bir suç yüklemek, lekelemek.
- * (kadın için) İrzına geçmek, namusuna zarar vermek.

kirli

- * Leke, toz vb. ile kaplı, pis, murdar, mülevves.
- * (kadın için) Aybaşı durumunda bulunan.
- * Toplumun değer yargılarına aykırı olan.

kirli çamaşır

- * Yasal olmayan, saklı gizli iş.

kirli çamaşırlarını ortaya dökmek

- * (birinin) ayıp, kusur veya suçlarını açıklamak, söylemek.

kirli çıkı

- * Cimrilikle zengin olmuş kimseler için söylenir.

kirli çıkın

- * Bkz. kirli çıkı.

kirli kan

- * Toplardamarların kalbe götürdüğü kan.

kirli sarı

- * Koyu ve donuk sarı renk.

kirlihanım peyniri

- * Yumuşak ve yağlı bir tür peynir.

kirlilik

- * Kirli olma durumu, pislik.

kirliye atmak

- * yıkanmak için bir kenara koymak, bir yerde biriktirmek.

kirloş

- * Kirli ve pasaklı.

kirloz

- * Kirloş.

kirmen

- * Elde yün eğirmeye yarayan tahtadan yapılmış araç.

kirpi

- * Kirpiggillerden, uzunluğu 25-30 cm olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan (Erinaceus europaeus).

kirpiggiller

- * Böcekçiller takımının, örnek hayvanı kirpi olan, sırtları dikenlerle kaplı memeli hayvanlar familyası.

kirpiği kirpiğine değmemek

- * hiç uyumamak.

kirpik

- * Göz kapağının kenarındaki kıllar veya bu kıllardan her biri.
- * Tüy gibi, küçük ve ince uzantı veya uzantılar.

kirpik besleyici

- * Kirpiklerin dökülmesini önleyen ve besleyici nitelikleri olan şeffaf, sıvı madde.

kirpikli

- * Herhangi bir nitelikte kirpiğı olan.
- * Üzerinde kirpik veya kirpiğı benzer uzantılar olan.

kirpikliler

- * Bir hücreli hayvanlardan, üzerleri hareketlerini sağlayan kirpik biçimindeki uzantılarla kaplı organizmalar sınıfı.

kirpiksi

- * Kirpiğı benzer.

kirpiksi cisim

- * gözde damar tabakanın ön dış bölümü.

kirş

- * Kirazın mayalanması ve damıtılmasıyla yapılan bir tür içki.

kirtikli

- * Kenarları girintili çıkıntılı olan.

kirtil

- * Büyük kabuklu deniz hayvanlarını avlamakta kullanılan, ince dallardan örülmüş sepet.

kirve

- * Sünnet olan çocuğun bütün masraflarını üstlendikten sonra sünnet sırasında çocuğı kucığına alarak elini, kolunu tutan ve bütün hayatı boyunca çocuk üzerinde babasına yakın hak taşıyan kimse.

kirvelik

- * Kirve olma durumu.

kirvelik etmek

- * kirve görevini yüklenmek.

kisbî

- * \343 kispî.

kisedar

- * Para hesabını yapan, parayı toplayan kimse, vekilharç.

kispet

- * Yağı güreşte pehlivanların giydikleri, belden baldıra kadar uzanan, dar paçalı meşin pantolon.

kispet çıkarılması

- * Yağı güreşte yenilginin en kötüsü sayılan, kispetin hasım tarafından çekilip çıkarılması veya boydan boya yırtılması.

kispî

- * Sonradan elde edinilmiş, sonradan kazanılmış.

kist

- * İçi koloit veya yağ gibi sıvı veya yarı sıvı bir madde ile dolu patolojik torba.
- * Tek hücrelilerin veya çok hücreli küçük hayvanların uygun olmayan şartlarda veya çoğalma sırasında çevrelerine saldıkları kendilerini korumaya yarayan dayanıklı kapsül.
- * Sporlu bitkilerde, özellikle mantarlar veya su yosunlarında görülen, bir veya birkaç hücreden oluşmuş organ.

kistleşme

- * Kistleşmek işi.

kistleşmek

- * Yabancı bir cisim veya patolojik bir ürün çevresinde katılgan doku sertleşmek.

kisve

- * Kılık.
- * Hacıların Kâbe'de giydikleri beyaz üstlük.

kisvesi altında

- * herhangi bir nitelikte veya biçimde.

kişi

- * İnsan, kimse, şahıs.
- * Eş, koca.
- * Erkek.
- * Bir eserde (oyun, roman, hikâye) yer alan kimse.
- * Çekimli fiillerde ve zamirlerde konuşan, dinleyen, sözü edilen varlık, şahıs.

kişi eki

- * Fiil çekimlerinde kullanılan ve kişiyi gösteren ek, şahıs eki: Geldi-m, gelmiş-sin gibi.

kişi refikinden azar

- * kötü arkadaş, kişiyi kötü yola sürükler.

kişi zamiri

- * Kişilerin yerine kullanılan zamir.

kişiler arası

- * Bütün insanları göz önüne alan.

kişiler arası ilişki

- * Bireyler arasındaki toplumsal etkileşim veya karşılaşma.

kişileşme

- * Kişileşmek işi.

kişileşmek

- * Kişilik kazanmak.

kişileştirme

- * Cansız varlıkları veya hayvanları insanmış gibi gösterme, canlandırma sanatı, teşhis.

kişilik

- * Bir kimseye özgü belirgin özellik; manevî ve ruhî niteliklerinin bütünü, şahsiyet.
- * İnsanlara yakışacak durum ve davranış.
- * Bireyin toplumsal hayatı içinde edindiği alışkanlıkların ve davranışların bütünü.
- * Herhangi bir kişi için, herhangi bir kişiye yetecek miktarda.
- * Herhangi bir sayıda kişiden oluşan.
- * Bayram gibi önemli günlerde veya konukların yanına çıkarken giyilen yeni giysi, yabanlık, adamlık.

kişilik dışı

- * Kişisel olmayan, gayrişahsî.

kişilik kazanmak

- * bir kişinin öz yapısı, kişiliği belirginleşmek.

kişilikli

- * Kişiliği olan, şahsiyetli.

kişiliksiz

- * Kişiliği olmayan, şahsiyetsiz.

kişioğlu

- * İnsanoğlu, insan.
- * Soylu kimse.

kişisel

* Kişi ile ilgili, kişiye ilişkin, kişinin kendi malı olan, şahsî, zatî.

kişiye özel

* Sadece o kişiye ait, o kişi tarafından kullanılabilen (şey).

kişizade

* Soylu.

kişmirî

* Çekici, albenili.

* Esmer.

kişmiş

* Küçük taneli bir tür çekirdeksiz siyah üzüm.

kişneme

* Kişnemek işi veya sesi.

kişnemek

* (at için) Bağırarak.

kişneyiş

* Kişnemek işi veya biçimi.

kişniş

* Maydanozgillerden yaprakları maydanozu andıran, 20-60 cm yükseklikte, tüsüz, bir yıllık ve otsu bir bitki (Coriandrum sativum), kara kimyon.

* Bu bitkinin baharat olarak kullanılan kurutulmuş meyvesi veya tohumu.

kişniş şekeri

* İçinde bir kişniş tanesi bulunan ufak şeker.

kit

* Macun.

kitaba (veya kitabına) uydurmak

* kanun olmayan bir işi hile, düzen vb. ile kanuna uygun gibi göstermek.

kitaba el basmak

* kutsal kitap üzerine elini koyarak ant içmek.

kitabe

* Taş, mermer vb.gibi sert cisim üzerindeki oyma veya kabartma yazı, tarih, yazıt.

kitabî

* Yazmanlık, kâtiplik.

* Kompozisyon, tahrir.

kitabı kapamak

* herhangi bir konu ile ilgiyi kesmek.

kitabî

* Kitapla ilgili; kitaba uygun.

* Kitaba bağlı kalan, özgür düşünemeyen (kimse).

* Düzgün, dil bilgisi kurallarına uygun (anlatım).

kitap

* Ciltli veya ciltsiz olarak bir araya getirilmiş, basılı veya yazılı kâğıt yaprakların bütünü.

* Herhangi bir konuda yazılmış eser.

* Kutsal kitap.

kitap açacağı

* Sayfalarının bir veya iki kenarı katlı olan kitapları açmak amacıyla kullanılan, tahta, fil dişi, gümüş gibi maddelerden yapılan araç.

kitap dolabı

* Ön yüzü açık, yatay ve dikey bölümleri olan bazı türlerinde çekmece de bulunan, kitap koymaya yarayan mobilya.

kitap ehli

* Dört kutsal kitaptan birine inanan, iman eden, bağlanan kimse.

kitap evi

* Kitap satılan yer, kitapçı dükkânı.

kitap kurdu

* Kitapları yiyerek zarar veren bir böcek.

* Çok kitap okuyan kimse.

kitap sarayı

* Halkın yararlanması için kurulmuş büyük kitaplık.

kitapça

* Kitabın yazdığına göre.

kitapçı

* Kitap satan veya kitap bastırıp satan kimse.

kitapçılık

* Kitap bastırma veya satma işi.

kitaplaştırma

* Kitaplaştırmak işi.

kitaplaştırmak

* Kitap durumuna getirmek, kitap olarak yayımlamak.

kitaplık

* Kitapların yerleştirildiği raflardan oluşan mobilya, kütüphane.

* Kuruluş amaç ve görevine uygun kitap, film, plâk gibi her türlü düşünce ve sanat ürününü toplayan, düzenleyen ve genel olarak ilgilenen okurlara sunan kuruluş, kütüphane.

* Kitap yapmaya elverişli.

* Herhangi bir sayıda veya kitap olabilecek kadar.

* Belli bir sayıda kitabı olan.

* Evlerde ve iş yerlerinde içinde kitapların bulunduğu oda.

kitaplık bilimci

* Kitaplıklarda işlerin yürütülmesini sağlayan, kitaplık bilimi öğrenimi görmüş kimse, kütüphaneci.

kitaplık bilimi

* Kitap sayısını çoğaltmanın, kataloglayıp sınıflandırmanın ve okuyucuları kitaptan yararlandırmanın yollarını, kurallarını belirten bilim dalı, kütüphanecilik.

kitaplık görevlisi

* Kütüphanecilik öğrenimi görmemiş olan ve bir kitaplıkta bilimsel işler dışında kalan işleri yürüten kimse, hafızakütüp.

kitapsever

* Öz ve biçim yönünden iyi nitelikli kitapları seçen, kitaba tutkuyla bağlı kimse, bibliyofil.

kitapseverlik

* Kitapsever olma durumu.

kitapsız

- * Kitabı olmayan.
- * Dört kutsal kitaptan (Kuran, İncil, Zebur, Tevrat) hiçbirine inanmayan, dinsiz.
- * Zalim, insafsız.

kitapta yeri olmak

- * din veya yasa kitaplarında bulunmak, konusu geçmek.

kitara

- * Bkz. gitar.

kitaracı

- * Kitara çalan kimse.

kitin

* Eklem bacaklıların ve kabukluların örteneğini oluşturan, dayanıklı ve esnek organik madde; bazı mantar ve likenlerde de rastlanır.

kitle

- * İnsan topluluğu.
- * Kütle.

kitle haberleşmesi

- * Kitle iletişimi.

kitle iletişimi

* Geniş dağınık insan topluluklarının, aynı zamanda, örgütlenmiş bir kaynaktan iletilen haberlere veya uyarılara maruz kalması, birtakım kaynaklardan elde edilen bilgi ve haberlerin değişik araçlarla geniş halk topluluklarına yaygın olarak duyurulması.

kitlemek

- * Kilitlemek.

kitli

- * Kilitli.

kitre

- * Gevenden çıkan bir tür zamk, kestere.

kivi

* Kivigillerden, kanatları küt olduğu için uçamayan, bacakları güçlü, Yeni Zelanda'da yaşayan bir kuş, apteriks (Apteryx australis).

kivi

- * Kahverenkli tüylü kabuğu soyularak yenen yeşil renkli sulu, C vitamini bakımından zengin meyve.

kivigiller

- * Omurgalı hayvanlardan kuşlar sınıfına giren bir familya.

kiyanus

* Doğada serbest olarak bulunmayan, fakat birçok cismin birleşimine giren, karbon ve azottan oluşan bir gaz.

kiyaset

- * Akılcıca davranış, akıllılık.

kizir

- * Köy muhtarı yardımcısı; köy kâhyası; köy bekçisi.

klâkson

- * Korna.

klâkson çalmak

* korna çalmak.

klân

* Boy.

klâpa

* Yakanın göğüse doğru inen devrik bölümü.

klâpe

* Bir pompada, bir körükte, bir motorda, bazı müzik araçlarında vb. de bir akışkanın geçmesini sağlamak veya engellemek üzere bir eksen etrafında yaptığı açval hareketle açılıp kapanan bir kapak.

klârnet

* Tahtadan, metal perdeli, orkestrada önemli yeri olan bir üflemeli çalgı.

klârnetçi

* Klârnet çalan kimse.

klâs

* Sınıf.

* Üstün nitelikli, üstün yetenekli.

klâsik

* Eski Yunan ve Roma çağı dili ve sanatı ile ilgili olan.

* XVII.yüzyıl Fransız dili, sanatı ve yazarları ile ilgili olan.

* Üzerinde çok zaman geçtiği hâlde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen (eser veya sanatçı).

* Sanatta kuralcı.

* Alışılmış olan, yenilik getirmeyen, geleneksel.

* Eski Yunan, Roma veya XVII. yüzyıl Fransız sanatıyla ilgili sanatçı veya eser.

klâsikleşme

* Klâsikleşmek işi.

klâsikleşmek

* (herhangi bir sanat, sanatçı, eser) Klâsik duruma gelmek, zamana karşı değerini yitirmemek.

* Alışılmış durumda kalmak, bir yenilik, özellik getirmemek.

klâsiklik

* Klâsik olma durumu.

klâsisizm

* Eski Yunan, Roma sanatından, edebiyatından kaynaklanan, XVII. yüzyılda Fransa'dan yayılan sanat ve edebiyat çılgını.

klâsman

* Bölümleme, sınıflama, tasnif.

klâsör

* İçinde belli bir sıraya göre kâğıtlar konacak bölmeleri olan dosya veya dolap, musannif, ciltbent, sıralaç.

klâvsen

* Klâvyeli ve telli bir çalgı.

klâvsenci

* Klâvsen çalan kimse.

klâvye

* Parmaklarla hareket ettirilen piyano ve org gibi çalgılarda veya yazı ve hesap makinelerinde değişmez bir eksen çevresinde inip kalkabilen, istenilen işe göre düzenlenmiş bazı mekanizmaları çalıştıran kaldırıcı kollarının, tuş sıralarının bütünü.

klâvyeli

* Klâvyesi olan.

kleptoman

* Kleptomaniye yakalanmış kimse.

kleptomani

* Dayanılmaz bir ruhsal dürtüyle, kişinin hırsızlık yapma ihtiyacı duyması ile beliren hastalık.

klerikalizm

* Dinin ve din kurumlarının toplum hayatının çeşitli kesimlerindeki yerini güçlendirmeyi amaçlayan toplumsal, ekonomik akım, din erkçilik.

klik

* Hizip.

klikçi

* Hizipçi.

klikleşme

* Hizipleşme.

klikleşmek

* Hizipleşmek.

klima

* Soğuk veya sıcak hava verme yoluyla kapalı bir mekânın havasını değiştiren araç, iklimleme aracı.

klimatolog

* İklim bilimci.

klimatoloji

* İklim bilimi.

klirik

* Hasta bakılan yer.

* Hekim olacak öğrencilerin hasta başında uygulamalı olarak ders gördükleri hasta koğuşu.

* Vücut muayenesinde görülen (hastalık belirtisi).

klinker

* Çimento yapımında fırından ezilmeden çıkan pişirme ürünü.

klinometre

* Eğimölçer.

klip

* Görüntüleme.

klips

* Yaylı bir pensle tutturulmuş küpe, iğne vb.

kliring

* Dış ticarette, iki ülke arasında yapılan alış verişin karşılıklı olarak malla ödenmesi, takas.

klişe

* Baskıda kullanılmak amacıyla, üzerine kabartma resim, şekil, yazı çıkarılmış metal levha.

* Basma kalıp (söz, görüş vb.).

klişeci

* Klişe yapan kimse.

klişecilik

* Klîşe yapma işlemi veya sanatı.

klîşehane

* Klîşe yapılan yer.

klîşeleşme

* Klîşeleşmek işi.

klîşeleşmek

* Klîşe durumuna gelmek, kalıplaşmak.

klitoris

* Bızır.

klor

* Halojenlerden, atom numarası 17, atom ağırlığı 35,5 olan, normal sıcaklıkta gaz durumunda bulunan bir element. Kısaltması Cl.

klorhidrat

* Azotlu organik bir baz ile hidroklorik asitten türeyen tuz.

klorhidrik

* Klorla hidrojen birleşği olan klorhidrik asit teriminde geçer (HCl).

klorik

* Klordan türemiş oksijenli asit olan klorik asit teriminde geçer (HClO₃).

klorik asit

* \343 klorik.

klorlama

* Klorldamak işi, klor katma.

klorldamak

* Mikroplardan arındırmak amacıyla suya düşük oranda klor katmak.
* Özellikle yünlü kumaşlara, ipliklere parlaklık vermek için klor gazına tutmak.
* (savaşta) İnsanlara, hayvanlara ve bitkilere zararlı olması, öldürmesi için klor püskürtmek.

klorldanma

* Klorldanmak işi.

klorldanmak

* Klorldamak işi yapılmak.

klorldu

* Birleşiminde klor bulunan.

klorofil

* Güneş ışığını soğurarak bitkilerde karbon özümlemesini sağlayan ve bitkilere yeşil renklerini veren madde.

kloroform

* Renksiz, hoş kokulu, daha çok anestezide kullanılan, yatıştırıcı ve uyuşturucu birleşik (CHCl₃).

klorometri

* Klorölçer.

kloroplâst

* Yeşil bitkilerde hücrelerin içinde bulunan, klorofil moleküllerinden oluşan, karmaşık yapıli kromoplâst.

kloroz

* Kanda alyuvar sayısının azalmasından ileri gelen, genellikle genç kızlarda görülen kansızlık.
* Yaprakların sarımtırak bir renk aldığı bitki hastalığı, sararma hastalığı, sarıcalık.

klorölçer

* Bir sıvının içindeki erimiş bulunan klor miktarını ölçmeye yarayan alet, klorometri.

klorür

* Klorun, oksijen ve flüor dışındaki element veya birleşiklerle yaptığı birleşik.

klorürlendirme

* Klorürlendirmek işi.

klorürlendirmek

* Klorla birleştirmek, klorüre dönüştürmek.

klorürleştirme

* Bir organik molekülde, hidroksil OH grubu yerine klorür Cl getirme işlemi.

klorürleştirmek

* Klorürleşmek durumuna getirmek.

klostrofobi

* Bkz. kapalı yer korkusu.

kloş

* Alt tarafı çan biçiminde genişleyen (etek biçimi).

klozet

* Alafranga tuvalet.

klüz

* Kısık.

know-how

* \343 yöntem bilgisi.

koalisyon

* Çeşitli güçlerin bir araya gelmesiyle oluşturulan birlik.

koalisyon hükûmeti

* Birçok siyasî parti veya grubun ortaklaşa kurduğu hükûmet ve yönetim biçimi, ortak yönetim.

koaptör

* Cebire.

kobalt

* Atom numarası 27, atom ağırlığı 59 olan, boyacılıkta kullanılan, nikel ve demire benzeyen, gümüşî renkte bir element. Kısaltması Co.

kobalt bombası

* Kobalttan veya dolaysız olarak radyoaktiflenebilen bir madenden yapılan, hekimlikte kanser tedavisinde kullanılan bomba.

kobay

* Kobaygillerden, bilimsel araştırmalarda kullanılan bir deney hayvanı, Hint domuzu (Cavia porcellus).
* Deney konusu.

kobaygiller

* Omurgalı hayvanların memeliler sınıfına giren bir familya.

kobra

* Kobragillerden, Afrika ve Asya'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, çok zehirli, kızıl, esmer ve sarı renklerde bir yılan türü, gözlüklü yılan (Naja).

kobragiller

- * Sürüngenler sınıfının zehirli yılanların çoğunu içine alan bir familyası.

koca

- * Bir kadının eşi, zevç.

koca

- * Büyük, geniş, iri.
- * Kocaman.
- * Yaşlı ihtiyar.
- * Büyük ulu.

koca bebek

- * Yaşından daha küçük davranışlar gösteren (kimse).

koca bulmak

- * kız veya kadın kendisi ile evlenecek bir erkek bulmak.

koca koca

- * Büyük büyük.
- * Büyük, iri parçalar durumunda.

koca kuşluk

- * Öğleye yakın zaman.

koca yemiş

- * Fundagillerden, 3-6 m yükseklikte, çiçekleri beyaz veya pembe, kışın yapraklarını dökmeyen bir ağaççık (Arbutus uneda).
- * Bu ağacın 1-2 cm çapında, kırmızı renkli meyvesi.

kocabaş

- * İspinozgillerden, onsekiz cm uzunluğunda, sırtı kahve rengi, karnı pembe bir kuş türü (Coccothraustes coccothraustes).
- * Pancar, şeker pancarı.
- * Eti, sütü ve derisinden yararlanılan sığır, manda vb. hayvanların genel adı, büyükbaş.
- * Doğu Anadolu'da, yol ve tarla kenarlarında yetişen, 30-150 cm yükseklikte, iki yıllık otsu bir bitki (Onopordon acanthium).

kocabaşı

- * Köy ihtiyar heyetinin başı, muhtar.

kocakarı

- * Yaşlı kadın.
- * Anne.

kocakarı ilâcı

- * Hekim olmayan kimselerin yaptıkları veya salık verdikleri, hekimlikte kullanılmayan ilâç.

kocakarı masalı

- * Avutucu ve eğlendirici nitelikli masal.

kocakarı soğuşu

- * İlkbaharda belli günlere rastlayan soğuk havalar.

kocakarılığı tutmak

- * geçimsiz, inatçı, şirret bir kocakarı gibi davranmak.

kocakanlık

- * Kocakarı olma durumu.
- * Aksi, suratsız, geçimsiz, yaşlı bir kadın gibi olma.

kocalı

* Kocası olan, evli (kadın).

kocalık

* Bir kadına koca olma durumu.
* Yaşı ilerlemiş olma durumu.

kocalma

* Kocalmak işi.

kocalmak

* Yaşlanmak, kocamak.

kocaltma

* Kocaltmak işi veya durumu.

kocaltmak

* Kocamasına yol açmak, yaşlandırmak.

kocama

* Kocamak işi.

kocamak

* Yaşı ilerlemek, yaşlanmak, ihtiyarlamak.

kocaman

* Çok iri, büyük, koca.
* Yaşça büyük olan.

kocaman kocaman

* Büyük büyük, koca koca.

kocamanca

* Biraz kocaman, irice.

kocamanlaştırma

* Kocamanlaştırmak işi.

kocamanlaştırmak

* Kocaman duruma getirmek.

kocaoğlan

* Ayı.

kocasız

* Kocası olmayan (kadın).

kocasızlık

* Kocasız olma durumu.

kocatma

* Kocatmak işi.

kocatmak

* Kocaltmak.

kocaya gitmek

* evlenmek.

kocaya kaçmak

* (kız için) ailesinin izni olmadan ve nikâhlanmadan bir erkekle kaçmak.

kocaya varmak

* (kız, kadın) evlenmek.

kocaya vermek

* (kız veya kadını) evlendirmek.

kocayış

* Kocamak işi veya biçimi.

Koç

* Zodyak üzerinde Balık ile Boğa burçları arasında bulunan burç. Zodyak.

koç

* Damızlık erkek koyun.

* Sağlıklı.gülbüz genç erkek.

koç

* Çalıştırıcı.

koç burunlu

* Burnu alnıyla aynı doğrultuda ve kemerli olan.

koç katımı

* Koçların güzün çiftleşmek için koyunların arasına salınması, bu işin yapıldığı mevsim.

koç katımı fırtınası

* Koç katımı günlerinde çıkan fırtına.

koç yiğit

* Yakışıklı, genç ve gülbüz delikanlı.

koç yumurtası

* Kasaplık hayvanların erkeklik bezleri.

koçak

* (erkek için) Yürekli, yiğit, kabadayı.

* Eli açık, cömert.

koçaklama

* Halk edebiyatında biçimi ne olursa olsun, konusu yiğitlik, savaş, kahramanlık olan veya bir kahramanı öven, kahramanlık duygularını canlandıran şiir, yiğitleme.

koçan

* Marul, lâhana gibi sebzelerde yaprakların çıktığı sert gövde.

* Mısırın tanelerini taşıyan, üzeri yaprakla sarılı, püsküllü meyvesi; mısırın taneleri atıldıktan sonra kalan sert

bölüm.

* Defter biçimindeki makbuz ve biletlerin zımbalı bölümü koparıldıktan sonra cilde bağlı kalan parçası.

* Tapu senedi.

koçan bağlamak

* (mısır için) koçan oluşmak.

koçancı

* Koçan işleriyle uğraşan kimse.

koçancılık

* Koçancının işi.

koçbaşı

* XV. yüzyılın sonuna kadar kullanılan, kuşatılan bir şehrin veya kalenin sur ve kapılarını yıkmaya yarayan, ön tarafı koç başına benzeyen ağır direk.

koçboynuzu

* Üzerine ip ilıştırmeye yarayan, iki kulaklı ağaç veya metal çengel.

koçkar

* Dövüş için yetiştirilmiş iri koç.

koçlanma

* Koçlanmak işi.

koçlanmak

* Gelişerek koç durumuna gelmek.

* Koç gibi sert ve atak duruma gelmek, yigıtlenmek.

koçma

* Koçmak işi veya durumu.

koçmak

* Kucaklamak.

* Cinsel ilışkide bulunmak.

koçsama

* Koçsamak işi veya durumu.

koçsamak

* (dişi koyun) Koç istemek.

koçu

* Süslü bir çeşit gezme arabası.

* Direkler üzerine, yüksekte kurulmuş zahire ambarı.

koçuşmak

* Kucaklaşmak.

kod

* Bkz. kot.

kodaman

* İleri gelen, para veya makam sahibi kimseler için alay yollu söylenir.

kodamanlık

* Kodaman olma durumu.

kodein

* Afyondan çıkarılan ve öksürüğü kesmeye yarayan bir alkaloit.

kodeks

* İlâçların formüllerini gösteren resmî kitap.

kodes

* Tutuk evi, hapishane, karakol.

kodese tıkmak

* hapse sokmak.

kodesi boylamak

* tutuk evine girmek, hapse girmek.

kodifikasyon

* Düzenleme.

kodlama

* Bkz. kotlama.

kodlamak

* Bkz. kotlamak.

kodoş

* Gizli ve yasal olmayan cinsel ilişki öncesinde aracılık eden kimse, pezevenk.

* Bu anlamda kullanılan sövgü sözü.

kodoşluk

* Kodoş olma durumu.

kof

* Kuruyarak veya çürüyerek içi boşalmış olan.

* Boş, değersiz, bilgisiz, yetkisiz (kimse).

* Güçsüz, dermansız.

kof çıkmak

* bir kimsenin bilgisiz, değersiz, işe yaramaz biri olduğu anlaşılmak.

kofa

* Hasır otu, saz, kamış, kiliz.

kofalık

* Kofanın çok bulunduğu yer.

kofana

* Lüfer balığının irisi.

koflaşma

* Koflaşmak işi.

koflaşmak

* Kof, değersiz bir duruma gelmek.

kofluk

* Kof olma durumu.

* İçi boş yer.

* Bilgisizlik, ahmaklık.

* Güçsüzlük, dermansızlık.

kofra

* Bina girişlerinde elektrik şebeke hattını sigorta sistemi ile düzenleyen kutu.

koful

* Bitki hücreleri yaşlandıkça plâzmalarında oluşan ve içi hücre suyu ile dolu bulunan boşluk.

koğ

* Kov.

koğalamak

* Kovalamak.

koğalanmak

* Kovalanmak.

koğcu

* Kovcu.

koğculuk

* Kovculuk.

koğdurmak

* Kovdurmak.

koğma

* Kovma.

koğmak

* Kovmak.

koğulmak

* Kovulmak.

koğuş

* Kışla, okul, tutuk evi, hastahane gibi kalabalık yerlerde, içinde birçok kimsenin yattığı veya barındığı büyük oda.

* Osmanlı Devletinde devşirilen çocuklara acemi ocağında eğitim ve öğretimin verildiği, birbirini izleyen yedi oda.

Koh

* "Verem basili (mikrobu)" anlamına gelen Koh basili teriminde geçer.

Koh basili

* Verem hastalığına yol açan bir basil (mikrop).

kohenit

* Gök taşlarında bulunan demir, nikel ve kobalt karbür.

kohezyon

* Bkz. yakınlık derecesi.

* Moleküller arasındaki çekim kuvveti.

kok

* Maden kömürünün damıtılmasıyla elde edilen, birleşiminde kömürden çok daha az oranda uçucu madde bulunan katı yakıt, kok kömürü.

kok kömürü

* Kok.

koka

* İki çeneklilerden, çiçekleri küçük ve sarımtırak, zeytine benzer meyvesi kırmızı renkte olan, yapraklarından kokain çıkarılan, en çok Peru'da yetişen bir bitki (Erythroxylon coca).

* Bu bitkinin yapraklarından çıkarılan madde.

kokain

* Koka yapraklarından çıkarılan uyuşturucu bir alkaloid.

kokainci

* Kokain üreten, içen veya satan kimse.

kokainman

* Kokain bağımlısı olan kimse.

kokainoman

* Burnuna kokain çekme alışkanlığı olan (kimse).

kokainomani

* Kokain bağımlısı olan kimse.

kokak

* Kötü, pis kokan.

kokak ağaç

* Aylandız (Ailanthus glandulosa).

kokar ağaç

* Uzak doğuda yetişen, pis kokulu, büyük ağaç (Ailanthus).

kokarca

* Et oburlardan, orta boyda, kendini korumak için düşmanına pis bir sıvı fışkırtan, ince uzun bir kürk hayvanı (Mustela putorius).

kokart

* Asker şapkalarına takılan ve rengi uluslara göre değişen işaret.
* Belli bir topluluğa özgü olan işaret.

kokarlı

* Kokardı olan (kimse).

kokbit

* \343 kokpit.

koket

* Yosma.

koketlik

* Koket olma durumu.

koketri

* Sevimlilik, hoşluluk, süs düşünüşü.

kokimbit

* Hidratlı doğal demir sulfat.

koklama

* Koklamak işi.

koklamak

* Kokusunu duymak için bir şeyi burnuna yaklaştırmak veya bir yerin havasını içine çekmek, koku almak.

koklaşma

* Koklaşma işi.

koklaşmak

* Birbirini koklamak.
* Anlaşmak, birbirini sevmek.

koklaştırma

* Koklaştırmak işi.

koklaştırmak

* Koklaşmak işini yaptırmak.

koklatma

* Koklatmak işi.

koklatmak

* Koklamak işini yaptırmak.
* Yararlandırmak, biraz vermek.
* (olumsuz biçimiyle) Hiç vermemek.

koklayış

* Koklamak işi veya biçimi.

kokma

* Kokmak işi.

kokmak

- * Koku çıkarmak.
- * Çürüyüp bozularak kötü bir koku çıkarmak, kokuşmak.
- * Olacağıyla ilgili belirtiler göstermek, olacağı hissedilmek.
- * Koklamak.

kokmuş

- * Çürüyüp bozularak kötü kokan, kokuşuk.
- * Yerinden kımıldamaya üşenen, tembel, miskin.
- * Çok bilinen, değersiz, önemsiz anlamında küçümseme sözü.

kokona

- * Hristiyan kadınlarına verilen ad.
- * Süsüne düşkün kadın.

kokona gibi

- * çok süslü yaşlı kadına benzer biçimde.

kokoreç

- * Şişe sarılarak korda kızartılan, kekikli kuzu bağırsağı.

kokoreççi

- * Kokoreç yapan veya satan kimse.

kokoreççilik

- * Kokoreççinin işi veya mesleği.

kokoroz

- * Mısır.
- * Sivri uçlu uzun şey.
- * Çirkin kimse.

kokorozlanma

- * Kokorozlanmak işi veya durumu.

kokorozlanmak

- * Göz korkutmak, meydan okumak.

kokot

- * Aşüfte.

kokoz

- * Parası olmayan, züğürt.

kokozlanma

- * Kokozlanmak işi.

kokozlanmak

- * Parasını tüketmek, parasız kalmak.

kokozluk

- * Parasız, züğürt olma durumu.

kokpit

- * Uçaklarda uçak mürettebatına ayrılan ve uçağın ön kısmında bulunan yer.

kokteyl

- * Türlü içkiler karıştırılarak yapılan içki.
- * İçkili toplantı.

koku

- * Nesnelerden yayılan küçücük zerrelere burun zarı üzerindeki özel sinirlerde uyandırdığı duygu.

- * Güzel kokmak için sürülen esans.
- * Belirti, işaret.

koku alma duyusu
* Koklama.

koku alma organı
* Burun.

kokucu
* Koku yapan veya satan (kimse).

kokulandırma
* Kokulandırmak işi.
* Özel bir koku vermek için bir ürüne kokulu bir madde katarak arıtma işlemi.

kokulandırmak
* Özel bir koku kazandırmak.

kokulanma
* Kokulanmak işi.

kokulanmak
* Koku sürünmek.

kokulu
* Kokusu olan.
* Güzel kokan.

kokulu çayır otu
* Buğdaygillerden, çayırlarda yetişen, hayvanlar için iyi bir yem olan ıtırılı bitki (*Anthoxanthum odoratum*).

kokulu kiraz
* \343 idris ağacı.

kokulu sabun
* Yapılırken içine koku maddesi katılmış sabun.

kokurdan
* Kalkerli ve karstik özelliği ağır basan yerlerde çukurlukları bol, engebeli arazi.

kokusu çıkmak
* (gizli tutulan bir iş) anlaşılacak.

kokusu sinmek
* (insan veya nesnede) bir kokunun etkisi kalmak.

kokusunu (veya koku) almak (veya duymak)
* bir nesnenin kokusunu algılamak.
* gizli tutulan bir şeyi sezmek.

kokusuz
* Kokusu olmayan.

kokuş
* Kokmak işi veya biçimi.

kokuşma
* Kokuşmak işi.

kokuşmak
* Çürüyüp bozularak kötü bir koku çıkarmak, kokmak, taaffün etmek.

- * (kişi, toplum vb. için) Bozularak özelliğini yitirmek, tefessüh etmek.
- * Koklaşmak.

kokuşturma

- * Kokuşturmak işi veya durumu.

kokuşturmak

- * Kokuşmasına sebep olmak.

kokuşuk

- * Kokuşmuş, bozulmuş olan, müteaffın.
- * Kokmuş.

kokutma

- * Kokutmak işi.

kokutmak

- * Hoş olmayan bir koku bırakmak.
- * Bozulup kokmasına sebep olmak, kokuşturmak.
- * Bir işi uzatarak çıkmaza sokmak.

kol

- * İnsan vücudunda omuz başından parmak uçlarına kadar uzanan bölüm.
- * (koyun, dana, kuzu vb. için) Ön ayağın üst bölümü.
- * Giysinin kolu saran bölümü.
- * Ağaçlarda gövdeden ayrılan kalın dal.
- * Makinelerde tutup çevirmeye veya çekmeye yarayan ağaç veya metal parça.
- * Bazı çalgıların elle tutulan sap bölümü.
- * Bir koltukta, bir divanda kol dayamaya yarayan parça.
- * Bir şeyin ayrıldığı bölümlerden her biri, dal, kısım, branş.
- * Güvenliği sağlamak amacıyla dolaşan polis, jandarma veya asker topluluğu, karakol, devriye.
- * İş takımı, ekip, grup.
- * Kanat kol.
- * Dizi, düzen.
- * Bir halat oluşturan bükülmüş lif demetlerinden her biri.

kol akımı

- * Bir elektrik akımına yol olan bir devrenin, iki noktası arasına eklenen ikinci bir devre üzerindeki akım.

kol atmak

- * (bitki için) gövdesinden ayrılan bir dal bir yöne uzanmak.
- * çevreye yayılmak, genişlemek, ulaşmak, uzanmak.

kol bağı

- * Kadın bileziği.

kol böreği

- * Yufka bölünmeden uzunca sarılarak tepsiye döşenen bir börek türü.

kol değirmeni

- * Bulgur, yarma, kahve gibi tahılların öğütülmesinde kullanılan, kol gücü ile çalışan taş değirmen.

kol demiri

- * Bir kapıyı kapadıktan sonra. dışarıdan açılmaması için arkasına vurulan demir destek.

kol gezmek

- * güvenlik amacıyla dolaşmak.
- * (kötü durum ve davranışlar için) çokça olmak.
- * dolaşmak.

kol kanat olmak (veya germek)

- * yardım etmek, korumak, himaye etmek.

kol kapağı

* Giysi ve gömlek kolunun bileği örten bölümü.

kol kemiği

* Kolun omuz başından dirseğe kadar olan bölümündeki tek ve uzun kemik, pazı kemiği.

kol kola

* Yan yana ve kollarını birbirine geçirerek.

kol nizamı

* Mangaların yan yana değil de arka arkaya yürüme durumu.

kol saati

* Bileğe takılan saat.

kol uzatmak

* yayılmak, ulaşmak.

kol vermek

* destek olmak.

kol vurmak

* dolaşmak.

kola

* Çamaşır kolalamakta kullanılan özel nişasta.

* Kâğıt veya bez yapıştırmakta kullanılan kaynatılmış nişasta bulamacı.

* Kolalama.

kola

* Kolagillerden, Afrika'nın sıcak bölgelerinde yetişen ve kola cevizi adıyla anılan, çekirdekleri kahveden daha uyarıcı olan bazı içeceklerde ve hekimlikte kullanılan bir bitki (Cola acuminata).

* Bu bitkinin yaprağından çıkarılan kokulu bir maddeyle kokulandırılan ve içine şeker, karbonat katılarak yapılan içecek.

kola cevizi

* Kola bitkisinin çekirdeği.

kola çıkma

* Kamu düzeninin korunması için, kolluk kuvvetlerinin bir şehir çevresinde atla dolaşmaları.

kola çıkmak

* Kamu düzeninin korunması için, kolluk kuvvetleri bir şehir çevresinde atla dolaşmak.

kolacı

* Geçimini giysilere, bazı örtü, çarşaf gibi şeylere kola yaparak sağlayan kimse.

* Bu işlerin yapıldığı yer.

kolacılık

* Kolacının işi veya mesleği.

kolaçan

* Herhangi bir amaçla çevreyi dolaşıp pek belli etmeksizin gözden geçirme.

kolaçan etmek

* çevrede olup biteni anlamak amacıyla dolaşmak.

* bir şeye öğrenmek amacıyla kısaca bakmak, göz atmak.

kolagiller

* Ayrı taç yapraklı iki çeneklilerden, büyük ve küçük kola ağaçları gibi birçok türü içine alan bir bitki familyası.

kolağası

* Osmanlı ordusunda, yüzbaşı ile binbaşı arasında yer alan rütbe.

kolağzı

* Giysi kolunun uç bölümü.

kolâj

* Kumaş, tahta gibi malzemelerle yapılan, kâğıt veya kartona yapıştırılan resim veya kompozisyon.

kolalama

* Kolalamak işi, kola.

kolalamak

* Sert ve parlak olması için gömlek, örtü gibi şeyleri, içinde kola eritilmiş suya batırıp ütölemek.

kolalanma

* Kolalanmak işi.

kolalanmak

* Kolalamak işi yapılmak veya kolalamak işine konu olmak.

kolalatma

* Kolalatma işi.

kolalatmak

* Kolalamak işini yaptırmak.

kolalayış

* Kolalamak işi veya biçimi.

kolalı

* İçinde kola bulunan.
* Kolalanmış.
* Kolalanarak kullanılan.

kolan

* Hayvanın semerini veya eyerini bağlamak için göğsünden aşırılarak sıkılan yassı kemer.
* Dokuma, deri, kenevir gibi maddelerden yapılan yassı ve enlice bağ.
* Yünden veya iplikten yapılmış, üzeri işli ince kuşak.

kolan balığı

* Mersin balığı (Acipenser sturio).

kolan çekmek

* kayığı karadan halatla çekmek, yedekçilik etmek.

kolan vurmak

* salıncakta hızlanmak için ayakta durup vücudu doğrultarak ileriye atılırcasına hareket etmek.
* hayvanın eyer veya semerini kolana bağlamak.

kolancı

* Kayığı karadan halatla çeken kimse, yedekçi.

kolancılık

* Kolancı olma durumu veya kolancının işi.

kolay

* Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen, emeksiz, zahmetsiz, güç ve zor karşısı.
* Kolayca, sıkıntısız bir biçimde, basit.
* Kolaylık.

kolay değil

* elbette, tabii ki.

kolay gele! (veya gelsin!)

* bir iş yapmakta olanlara söylenen iyi dilek sözü.

kolay kolay

* (olumsuz cümlelerde) Kolay bir yoldan, kolayca.

kolayca

* Oldukça kolay olan.

* (kola'yca) Kolaylıkla, sıkıntı çekmeden.

kolaycacık

* Çok kolay.

* (kola'ycacık) ok kolay bir biçimde.

kolaycı

* Kolaya kaçma işini yapan (kimse).

kolaycılık

* Kolaycının davranışı.

kolayda

* Kolay bulunabilir yerde, el altında.

kolayı var

* aresi var.

kolayına bakmak (veya kolayına kaçmak)

* bir iş yapmak için kolay ve kestirme yolu seçmek.

kolayına gelmek

* bir işin herhangi bir biçimde yapılmasını daha kolay bulmak.

kolayını aramak

* bir şeyi yapmak, çözmek için gerekli kolay ve kestirme yöntemi araştırmak.

kolayını bulmak

* kolaylıkla yapabilmeyi sağlamak veya yapma yolunu bulmak.

kolaylama

* Kolaylamak işi.

kolaylamak

* Bir işi bitirmek üzere olmak, bir işin sonuna yaklaşmak.

kolaylanma

* Kolaylanmak işi.

kolaylanmak

* Bir iş sonuna yaklaşmak, bitmek üzere olmak.

kolaylaşma

* Kolaylaşmak işi.

kolaylaşmak

* Kolay duruma gelmek.

* (engel ve güçlükler için) Ortadan kalkmak.

kolaylaştırma

* Kolaylaştırmak işi.

kolaylaştırmak

- * Kolay bir duruma getirmek, güçlükleri ortadan kaldırmak.
- * Bir işi sonuna yaklaştırmak.

kolaylık

- * Kolay olma durumu.
- * İşlerin kolayca yapılmasını sağlayan şey, konfor.
- * Bir işi yapabilme durumu veya imkânı.

kolaylık göstermek

- * yapabilme yolu, imkânı sağlamak.

kolaylıkla

- * Sıkıntı çekmeden, güçlüklerle uğramadan, kolayca.

kolbastı

- * Güreşte ayağı kapılan güreşçinin, rakibinin ayağını tutmasıyla ortaya çıkan geçersizlik durumu.

kolbaşı

- * Herhangi bir kola başkanlık eden kimse, kol başkanı.
- * Orta oyununda kolun başında olan ve kola adını veren oyunları düzenleyen, yöneten kimse.

kolbaşılık

- * Kolbaşı olma durumu veya kolbaşının görevi.

kolcu

- * Bir şeyi korumak için bekleyen veya kol gezen görevli, muhafız.
- * Hizmetçilere çalışacak ev bulan kimse.

kolculuk

- * Kolcu olma durumu veya kolcunun işi.

kolçak

- * Yalnız baş parmağı ayrı, diğer dört parmağı bir örölmüş yün eldiven.
- * İskemlenin kol konacak parçası.
- * Ceket veya gömlek kollarının kirlenmesine engel olmak için bilekten dirseğe kadar geçirilen eğreti kolluk.
- * Kola geçirilen işaretli bağ, pazubent.
- * Zırhın kola geçirilen parçası.
- * Genellikle koltuklarda, bazen de sandalyelerde bulunan kol dayamaya yarayan kısım.
- * Sadece kolun dayanmasını sağlayacak çıkıntısı olan sandalye.

kolçaklı sandalye

- * Bir kişinin oturmasına uygun olan, esas taşıyıcı kısımları masif malzemeden yapılan, oturma yüzeyi ve arkalığı elâstik veya elâstik olmayan mobilya.

koldaş

- * İş arkadaşı.

koldaşlık

- * İş arkadaşlığı.

koledok

- * Öd kanalı.

kolej

- * Öğretim programında yabancı bir dil öğretimine ağrılık veren lise dengi okul.
- * Bazı meslek okullarına verilen ad.

kolejli

- * Kolej öğrencisi.

koleksiyon

- * Öğrenme, yarar sağlama veya zevk amacıyla bir araya getirilmiş ve özelliklerine göre sınıflara ayrılmış nesnelerin bütünü.
- * Moda evlerinin giyimdeki yenilikleri tanıtmak için düzenlediği defilelerde gösterilen modellerin bütünü.

koleksiyoncu

- * Koleksiyon yapmaya meraklı kimse.

koleksiyonculuk

- * Koleksiyoncunun yaptığı iş.

kolektif

- * Birçok kimseyi veya nesneyi içine alan; birçok kişi ve nesnenin bir araya gelmesi sonucu olan.
- * Ortaklaşa.

kolektif ortaklık

- * Bütün ortakların sorumluluğu tam ve sınırsız olan ortaklık.

kolektif şirket

- * \343 kollektif ortaklık.

kolektifleşme

- * Kolektifleştirmek işi.

kolektifleşmek

- * Kolektif duruma gelmek.

kolektifleştirme

- * Kolektifleştirmek işi.

kolektifleştirmek

- * Ortaklaştırmak.

kolektivist

- * Ortaklaşacı.

kolektivizm

- * Ortaklaşacılık.

kolektör

- * Elektrik dinamlarında hareketli bölümün üzerindeki iletken devrelerde oluşan akımı toplayıp tek bir devreye veren araç, toplaç.

kolemanit

- * Hidratlı doğal kalsiyum borat.

kolera

- * Şiddetli sürgün ve kusmalarla kendini gösteren, çok bulaşıcı, salgın ve öldürücü bir hastalık.

koleralı

- * Koleraya tutulmuş.
- * Kolera mikrobu olan.

kolesterin

- * Kolesterol.

kolesterol

- * Kanda ve büyük ölçüde ödde bulunan, besinlerle alınan sterol.

kolhoz

- * Eski dönemlerde Rusya'da köylülerin ortak olarak çalıştıkları tarım işletmesi.

koli

* İçinde türlü eşya bulunan posta paketi.

kolibasil

* Toprakta, insan ve hayvan bağırsaklarında, bazen sularda, sütte, yiyeceklerde bulunan ve uygun bir ortam bulunca insanda hastalık yapabilen, yuvarlak uçlu, çomak biçiminde bakteri.

kolibri

* Kolibrigillerden, Amerika'da yaşayan, çok renkli, geriye doğru uçuş özelliği olan, uzun gagalı, küçük göçmen kuş.

kolibrigiller

* Omurgalı hayvanlardan, kuşlar sınıfına giren bir familya.

kolik

* Kalın bağırsakta, genellikle karın boşluğunda aralıklı duyulan güçlü sancı.

kolit

* Kalın bağırsak iltihabı.

kollama

* Kollamak işi.

kollamak

* Olmasını, ortaya çıkmasını beklemek, gözetmek.
* Göz önünde tutmak, gözlemek.
* Korumak, gözetmek.

kollanma

* Kollanmak işi.

kollanmak

* Kollamak işine konu olmak veya kollamak işi yapılmak.

kolları (veya kol ve paçaları) sıvamak

* bir iş yapmaya güçlü bir biçimde, istekle hazırlanmak.

kolları kopmak

* ağır bir şey taşımaktan veya çok iş yapmaktan yorulmak.

kollarını açmak

* içtenlikle karşılamak veya kucaklamaya hazırlanmak, sevgisini ve dostluğunu göstermek.
* korumak, yardım etmek.

kollarını sallaya sallaya gelmek

* hiçbir şey getirmeden gelmek.

kollarının arasına almak

* kucaklamak.

kollu

* Kolu olan.
* Herhangi bir biçimde kolu olan.

kolluk

* Gömlek kollasının ucundaki iliklenen bölüm, manşet.
* İş yaparken giysiyi korumak için bilekten dirseğe kadar kola geçirilen, ekseri koyu renkli bir kumaştan dikilmiş parça.
* Kollara takılan ve dikkati çekmesi istenen görevlilerin kimliklerini gösteren şerit.

kolluk

* Güvenliği sağlamakla görevli polis veya jandarma, zabıta.

kolluk kuvveti

- * Güvenlik güçlerinin oluşturduğu birlik.

kolodyum

- * Fotoğraf camı yapımında ve cerrahlıkta kullanılan, alkolle eter karışımı içinde sıvı durumuna getirilen nitroselüloz.

kolofan

- * Hidratlı doğal kalsiyum sülfat.

kolofan

- * Çam sakızının damıtılmasıyla oluşan, saydam, sarı renkli reçine.

koloidal

- * Zamk, jelâtin yapısında olan, koloit nitelikleri taşıyan.

koloit

- * Jelâtin niteliğinde olan ve suda dağılmış zarlardan geçmemekle billûrsulardan ayırt edilen maddelerin genel adı.

kolokyum

- * Bilimsel bir sorunu incelemek veya siyasî, ekonomik, diplomatik sorunları tartışmak için yapılan akademik toplantı, konusu, bilimsel toplantı.
- * Doçentlik sınavı.

kolombiyum

- * Niyobyum.

kolon

- * Sütun.
- * Katlardaki döşemeleri birbirlerine bağlayan düşey boru.
- * Kalın bağırsağın gödenden önceki bölümü.

koloni

- * Sömürge, müstemleke.
- * Göçmen topluluğu veya bu topluluğun yerleştiği yer.
- * Bir ülkede bulunan küçük yabancı topluluğu.
- * Birlik durumunda yaşayan aynı türden organizmaların oluşturduğu topluluk.

kolonya

- * Hafif kokulu tuvalet ispiertosu.

kolonyal

- * Sıcağı geçirmeyen içi mantarlı bir tür şapka için kullanılır.

kolonyalama

- * Kolonyalamak işi.

kolonyalamak

- * Kolonya ile işlem yapmak, kolonya sürmek.

kolonyalanma

- * Kolonyalanmak işi.

kolonyalanmak

- * Kolonya sürmek veya sürünmek.

kolonyalı

- * Kolonyalanmış, kolonya sürmüş.

kolonyalist

* Sömürgeci.

kolordu

* Değişik sayıda tümen ve savaş destek birliklerinden kurulu büyük birlik.

koloridye

* Kolyoz balığının küçüğü.

kolorimetre

* Renkölçer.

kolorimetri

* Renk ölçme.

kolostrum

* Gebe kadının veya memeli hayvanların meme salgısı.

kolsu ayaklılar

* Erginken genellikle bir yere tutunarak yaşayan ve gövdeleri iki çenetli kabuk içinde olan deniz hayvanları.

kolsuz

* Kolu olmayan.

* (giysi için) Kol geçirilmemiş olan.

koltuğa girme

* Düğün sırasında gelinin damadın koluna girmesini sağlama merasimi.

koltuğa girmek

* evlenmek.

koltuğu doldurmak

* aldığı görevi tam olarak başarabilecek yetenekte bulunmak.

koltuğuna girmek (veya koltuğunun altına sığınmak)

* birinin koruyuculuğuna sığınmak.

koltuk

* Omuz başının altında, kolun gövde ile birleştiği yer.

* Kol dayayacak yerleri olan geniş ve rahat sandalye.

* Eski düğünlerde güveyle gelinin konuklar arasından kol kola geçmeleri töreni.

* (yapıcılıkta) Yan destek.

* Demirledikten sonra gemiyi iskeleye, rıhtıma veya başka bir gemiye bağlayan ip.

* Koltuklama veya koltuklanma.

* Kayırma, destek.

* Kenar, تنها yer.

* Yüksek mevki, makam.

* Genel ev.

* Mısır ve buğday fidesinin yanlarından çıkan filizler.

koltuk altı

* Kolun omuzla birleştiği yerin altındaki çukurluk.

* Kayırma.

koltuk başı

* Otomobillerde koltuğun sırt bölümüne takılmış ani darbelerde boyun veya başın zarar görmesini önleyen başlık.

koltuk değneği

* Ayak ve bacakları sakat olanların yürürken koltuklarıyla dayandıkları uzun değnek.

* Başkalarının sağlanan yardım.

koltuk düşkünü

* Mesleğinden, yaptığı işten çok oturduğu makamı gözetten kimse.

koltuk gözü

* Sürğün ve genç dalların yaprak saplarının koltuğunda bulunan tomurcuk.

koltuk kapısı

* Evlerde büyük kapıdan başka küçük hizmet kapısı.

koltuk kavgası

* Kişiler arasında geçen, bir makama oturma mücadelesi.

koltuk meyhanesi

* İşlek semtlerde, yol üzerinde bulunan, az mezeyle ayaküstü içki içilen ucuz meyhane.

koltuk vermek

* yüzüne karşı övmek, pohpohlamak.

koltukçu

* Koltuk yapan veya satan kimse.

* Eski ev eşyası alıp satan kimse.

* Koltuk meyhanesi işleten.

* Koltuğun altına elbise ve halı atıp sokak sokak dolaştırarak satan kimse.

* Yüze karşı övmeyi huy edinme.

* Düğünlerde ev düzenlenmesine yardım edip gelinle damada destek olan kimse.

koltukçuluk

* Koltuk yapma ve satma işi.

* Yüze karşı övmeyi huy edinme.

koltuklama

* Koltuklamak işi.

* Yaranmak için birine söylenen övücü söz, kompliman.

koltuklamak

* Koltuğu altına almak.

* Koltuğa girmek.

* Kıvanç verecek biçimde övmek, koltuklarını kabartacak sözler söylemek, pohpohlamak.

koltuklanma

* Koltuklanmak işi.

koltuklanmak

* Övücü sözlerle koltuklan kabartılmak, pohpohlanmak.

koltukları kabarmak

* kendine veya yakınlarına yapılan övgüden kıvanç duymak.

koltuklu

* Kol dayayacak yeri olan.

koltukluk

* Terden, giysinin lekelenmemesi için koltuk altına içten dikilen parça, subra.

* Koltuk yapmaya ve kaplamaya elverişli olan (kumaş).

koltukta olmak

* baskasının konuğu olup kendi masraf etmemek.

kolu kanadı kırılmak

* bir şey yapamayacak duruma gelmek, çaresiz kalmak.

kolu uzun

* Gücü yeter, sözü geçer.

koluna girmek

* kolunu birinin koltuğu altından geçirmek.

koluna kuvvet

* iş yapan bir kimseye, isteklendirmek, coşturmak için söylenir.

kolunda altın bileziği olmak

* kazanç sağlayan bir mesleği, zanaatı olmak.

kolye

* Gerdanlık.

kolyoz

* Uskumrugillerden, uzunluğu 30-35 cm olan, Akdeniz ve Karadeniz'de yaşayan bir balık türü (Scomber colias).

kolza

* Turpgillerden, yağlı tohumlu mevsimlik bitki; tohumlarından elde edilen yağ, yapay kauçuk yapımında kullanılır (Brassica napus).

kom

* Ağıl, davar ağılı.

* Yayla evi.

* Bir kimseye ait küçük yerleşim yeri, koy, çiftlik.

koma

* Bazı hastalıklar sırasında görülen anlama, duyma ve hareketin büsbütün veya az çok kaybolmasıyla beliren derin dalgınlık durumu.

koma

* Eski Yunanlılarda, eşit olmayan iki ses arasında kulakla seçilebilecek en küçük aralık.

komadan çıkmak

* komaya giren hasta bu durumdan kurtulmak, ölümden dönmek.

komak

* Bkz. koymak.

komalık

* Koma durumuna gelmiş.

komalık etmek

* döverek kıpırdamayacak duruma getirmek.

* çok sinirlendirmek.

komalık olmak

* çok yorulmak.

komandit

* Bir komandit şirket sermayesinin bir veya birçok ortak tarafından sağlanan bölümü.

komandit ortaklık

* Alacaklılara karşı, en az bir sınırlı, bir de sınırsız sorumlu ortağı bulunması gereken, tüzel kişiliği olan ortaklık.

komandit şirket

* Bkz. komandit ortaklık.

komandite

* Komandit şirkette sınırsız sorumlu olan ortak.

komanditer

- * Komandit şirkette ancak kendi koyduğu para kadar sorumlu olan ortak.

komando

- * Baskın, sabotaj gibi özel görevler yapan, az sayıda askerden kurulu birlik.
- * Komando birliğinde görevli asker.
- * Vurucu kuvvet.

komando er

- * Askerliğini komando olarak yapan er.

komar

* Kuzey Anadolu dağlarında yetişen, 3-5 m boyunda, kışın yapraklarını dökmeyen, iri ve mor çiçekleri olan bir ağaççık (hododendron ponticum).

komaya girmek

- * duyma, anlama ve hareket kabiliyetlerini kaybederek yarı ölü duruma gelmek, kendinden geçmek.
- * kendinden geçecek kadar sinirlenmek, şaşırarak, üzülme.

kombi

- * Isıtmada kullanılan yakıtı düzenli ve ayarlı yakan araç.

kombina

- * Birkaç sanayi kurumunun tek yönetimde birleşmesi.

kombinezon

- * Bir işi başarıya ulaştırmak için alınan önlemler, düzenleme.
- * Kadınların giydikleri kısa ve kolsuz iç çamaşırı.

kombiyum

- * Dış odun ile kabuk arasında bulunan, ağacın yaşamasını ve büyümesini sağlayan bölüm.

komedi

- * Güldürü.
- * Yalan ve yapmacık söz veya davranış.
- * Gülmeye sebep olan olay veya olaylar.

komedi yazarı

- * Daha çok komedi türünde eser veren kimse.

komedyacı

- * Komedi.

komedyacı

- * Komedyen.

komedyen

- * Güldürülerde oynayan oyuncu.
- * Sözleri, davranışları yalan ve yapmacık olan (kimse).

komi

- * Otel vb. yerlerde ayak işlerine bakan kimse.
- * Lokantalarda garson yamağı.

komik

- * Gülme duygusu uyandıran, güldürücü, gülünç.
- * Güldürülerde oynayan oyuncu.

komikleşme

- * Gülünçleşme.

komikleşmek

* Gülünçleşmek.

komiklik

- * Komik olma durumu.
- * Güldürücü davranış.
- * Gülünç durum.

komiser

- * Güvenlik teşkilâtının meslek aşamaları içinde yer alan, en az lise öğrenimi görmüş veya polis okullarının orta ve yüksek bölümlerini bitirmiş, üniformalı veya sivil memur.
- * Ortaklıkları ve toplantıları hükûmet adına denetlemekle görevli kimse.

komiserlik

- * Komiser olma durumu.
- * Komiserin makamı.

komisyon

- * Alt kurul, encümen, komite.
- * Bir işte aracılık yapan kimseye bırakılan yüzdelik, simsariye.

komisyoncu

- * Komisyon işleri yapan kimse, simsar.

komisyonculuk

- * Komisyoncunun yaptığı iş, simsarlık.

komita

- * Siyasî bir amaca ulaşmak için silâh kullanan gizli topluluk.

komitacı

- * Siyasî bir amaca ulaşmak için silâhlı mücadele yapan gizli topluluk veya örgüte bağlı kimse.

komitacılık

- * Komitacı olma durumu.
- * Komitacıya vergi davranış.

komite

- * Alt kurul, encümen, komisyon.

komodin

- * Karyolanın yanı başına konulan üstü masa biçimindeki küçük dolap, komot.

komodor

- * Amiral yetkisiyle görevli deniz subayı.
- * Bir kuruluşa bağlı yolcu gemilerinin en eski kaptanı.

komot

- * Komodin.

kompakt disk

- * Yoğun teker.

kompartıman

- * Yolcu trenlerinde vagonların bölmelerle ayrılmış bölümlerinden her biri.

kompas

- * Küçük uzunlukları, çapları ve kalınlıkları doğru olarak ölçmeye yarayan bir ölçü aracı.

kompetan

- * Uzman, yetkili.

kompetitif

* Tekabetçi.

kompilasyon

* Derleyip toparlama; derme çatma yapılan iş.

komple

- * Dolu.
- * Eksiksiz, gerekli her şeyi tamam olan, tam.
- * Aynı madde, kumaş vb.den yapılmış olan.
- * Üstün nitelikleri kendinde toplayan, mükemmel.

komple kilit

* Bir mobilyanın sadece bir çekmece veya kapağına takılan, kilitlendiği zaman mobilyanın bütün kapak ve çekmecelerini kilitleyebilen özel bir kilit çeşidi.

kompleks

- * Hemen kavranamayan, çözümü güç olan, karmaşık.
- * Karmaşıklık, karmaşa.
- * Aynı ekonomik etkinliğe açık sanayinin tesisler bütünü.
- * Karmaşık.
- * Karmaşa, ruh karmaşası.

kompleksli

* Kompleksi olan.

komplikasyon

- * Karşıklık.
- * Yan etki.

komplike

* Öğelerinin veya gerekli işlemlerin sayısının çokluğu, çeşitliliği yüzünden anlaşılması, yapılması güç olan, (şey), karışık.

kompliman

- * Gönül okşayıcı söz, ilgi, gösterici söz.
- * Koltuklama.

komplo

- * Bir kimseye, bir kuruluşa karşı toplu olarak alınan gizli karar, gizli düzen.
- * Topluca ve gizlice yürütülen herhangi bir plân.
- * Tuzak.

komplo hazırlamak

* bir kimsenin aleyhine çalışmak, onun kötü duruma düşmesini sağlamak.

komplo kurmak

* bir kimseye karşı gizlice, toplu olarak zarar verici karar almak, tuzak kurmak.

komplocu

* Komplo kuran kimse.

komposto

- * Hoşaf.
- * Bitki artıklarından yapılan gübre.

kompostoluk

- * Komposto veya meyve dağıtımı yapmak için kullanılan, genellikle yüksek ayaklı tabak.
- * Komposto yapmaya elverişli olan (meyve).

kompoze

* "Öğelerini birleştirmek, bütünleştirmek, yeniden oluşturmak" anlamında kompoze etmek sözünde geçer.

kompozisyon

- * Ayrı ayrı parçaları bir araya getirerek bir bütün oluşturma biçimi ve işi.
- * Öğrencilere duygu ve tasarımlarını sıraya koyup açık, etkili bir biçimde anlatmalarını öğretmek amacıyla düzenlenen ders, bu dersle ilgili yazılı çalışma, tahrir, kitabet.

kompozitör

- * Besteci.

komprador

- * Aracı.
- * Uzak Doğu ülkelerinde yabancı ortaklıklar hesabına iş sözleşmesi yapan yerli aracı.

kompres

- * Yaraların bakımında veya başka bir maksatla kullanılan, birkaç kat katlanmış bez.

kompresör

- * Bir akışkanı veya gazı, gereken basınca göre sıkıştırmaya yarayan alet, sıkmaç.
- * Yol yapımında, dökülen çakılları, kumları bastırıp sıkıştırmak için kullanılan ağır silindirik araç.

komprime

- * Çoğu kez yassı veya silindirik biçiminde katı ilaç, hap.
- * Bir konuyla ilgili olarak derinliği olmayan kalıplaşmış bilgi.

kompiiter

- * Bilgisayar.

komşu

- * Konutları yakın olan kimselerin birbirine göre aldıkları ad.
- * Sınır ortaklığı bulunan, mücavir.

komşu açısı

- * Tepeleri ve birer kenarları ortak olan iki açıdan her biri.

komşu hatırı

- * Komşular arasında gözetilen saygı.

komşu kapısı

- * Pek yakın sayılan yer.

komşu kapısına çevirmek

- * yakın olmadığı ve sık sık uğranılması gerekmediği hâlde bir yere çok sık gitmek.

komşu komşunun külüne (veya tütününe) muhtaçtır

- * komşular birbirlerine en küçük şey için bile muhtaçtırlar.

komşuda pişer, bize de düşer

- * insanların, çevresindekilerin kazancından yararlanma umudunu anlatır.

komşuluk

- * Komşu olma durumu.
- * Komşularla olan ilişki.

komşuluk etmek (veya yapmak)

- * komşular arasında ilişki kurmak, görüşmek.

komşunun tavuğu komşuya kaz (karısı kız) görünür

- * başka bir kimsenin malı bize olduğundan daha değerli görünür.

komut

- * Askerlere, izcilere, öğrencilere jimnastik çalışmalarında veya bir tören sırasında bir durumdan başka bir duruma geçmeleri için verilen buyruk, emir.

komut vermek

* herhangi bir davranış, hareket vb. için buyrukta bulunmak.

komuta

* Askerî birliği ve onunla ilgili işleri yönetme görevi, kumanda.

komuta etmek

* (askerlikte) yönetmek, kumanda etmek.

komutan

* Bir asker topluluğunun başı, kumandan.

komutanlık

* Komutanın görevi veya makamı, kumandanlık.

komünikasyon

* İletişim, haberleşme.

komünist

* Komünizm yanlısı.

komünistlik

* Komünizm.

komünizm

* Bütün malların ortaklaşa kullanıldığı ve özel mülkiyetin olmadığı toplum düzeni.

* Böyle bir düzenin kurulmasını amaçlayan siyasî, ekonomik ve toplumsal öğretisi.

komütatör

* Bir elektrik akımının yönünü değiştirmeye yarayan araç, anahtar, çevirici.

kona göçe

* Dura kalka.

* Yolculukta konaklayarak, geziye zaman zaman ara vererek.

konak

* Büyük ve gösterişli ev.

* Hükûmet işlerinin görüldüğü yapı.

* Araba veya hayvanla bir günde alınan yol.

* Yolculukta geceyi geçirmek için inilen, konaklanılan yer.

* Konakçı.

* Misafir.

konak

* Kundak çocuklarının başlarında görülen kepek tabakası.

* Gözde oluşan ince tabaka.

konak gibi

* büyük ve gösterişli (ev).

konak yavrusu

* Konağı andıran ev.

konakçı

* Toplu olarak yapılan yolculukta konak yeri sağlamakla görevli kimse.

* Sefere çıkan askerlerin önünden gidip konak yeri sağlamakla görevli subay.

* Asalağın erginini veya gelişim evrelerinden herhangi birini taşıyan canlı, konak.

konaklama

* Konaklamak işi.

konaklamak

* Yolculuk sırasında bir yerde kalıp geceyi geçirmek.

konaklık

- * Konak olmaya uygun yer.
- * Konak kadar alınan yol.

konalgı

- * Göçebe ve yolcuların yolculuk veya göç sırasında konakladıkları sulu ve otlu yer, konak yeri.

konargöçer

- * Göçebe bir hayat süren, sürekli bir yere yerleşmeyen (aşiret, oba vb.).

konca

- * Bkz. gonca.

koncolos

- * karakoncolos sözünde geçer.

konç

- * Ayağa giyilen şeylerde ayak bileğinden baldıra doğru olan bölüm.

konçerto

- * Birlikte çalınmak üzere bir çalgı ve orkestra için bestelenmiş müzik eseri.

konçına

- * Oyun kâğıtlarında ikiliden altılıya kadar olan kâğıtlar.

konçlu

- * Koncu olan.

konçsuz

- * Koncu olmayan veya koncu kısa olan.

kondansatör

- * İçinde akımsız elektrik yükü biriktirilen cihaz, yoğunlaş.

kondenseleşme

- * Yapay reçinelerin oluşumunu ve değişimini sağlayan kimyasal tepkime.

kondisyon

- * "Şart, durum" anlamlarında bazı terimlerde kullanılır.
- * Fiziksel ve ruhsal bakımdan bir sporcunun durumu.
- * Erk.

kondisyon aleti

- * Vücut sağlığını korumak ve geliştirmek için kullanılan kondisyon bisikleti, koşu bandı, kürek gibi araç.

kondisyon bisikleti

- * Vücut sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla sabit, tekerleksiz, üzerinde, pedalların direnç derecesini ayarlayan bir mekanizmanın bulunduğu araç.

kondom

- * Kaput, prezervatif.

kondurma

- * Kondurmak işi.

kondurmak

- * Konmak işini yaptırmak.
- * Gelişigüzel takmak, ilıştirmek.
- * Üzerine yormak.
- * Birden yapıvermek veya söyleyivermek.

kondüit

- * Sahneye çıkma sırası gelen kişileri uyarmakla görevli kimse.

kondüktör

- * Yolcu trenlerinde biletleri denetleyen ve vagon işlerine bakan görevli.

kondüktörlük

- * Kondüktör olma durumu veya kondüktörün görevi.

konektör

- * (demir yollarında) Fren kumanda kollarını dingilin üzerine bağlayan ve her iki ucunda kumanda kolunun girmesine uygun deliği bulunan parça veya düzen.

konfederasyon

- * Devletler birliği.
- * Çeşitli ortaklıkların, daha çok sendikaların kümeleşmesi.

konfederatif

- * Konfederasyonla ilgili olan.

konfedere

- * Birleşmiş devletlerin, toplulukların her biri.

konfeksiyon

- * Hazır giyim eşyası.
- * Hazır giyim eşyası diken sanayi kolu.

konfeksiyon mağazası

- * Giyim evi.

konfeksiyoncu

- * Konfeksiyon işleriyle uğraşan kimse.

konfeksiyonculuk

- * Hazır giyim eşyası yapma veya satma işi.

konferans

- * Dinleyicilere bilim, sanat, edebiyat gibi bir konuda bilgi vermek için yapılan konuşma.
- * Milletler arası bir sorunun çözülmesi için yapılan toplantı.

konferans çekmek

- * karşısındakini bıktıracak bir biçimde uzun veya öğüt verircesine konuşmak.

konferans vermek

- * herhangi bir konuda bilgi verecek biçimde konuşma yapmak.

konferansçı

- * Konferans veren kimse, konuşmacı, hatip.

konferansçılık

- * Konferans verme işi.

konfeti

- * Düğün, balo gibi eğlencelerde serpilten, küçük yuvarlak pul biçiminde kesilmiş renkli kâğıt parçaları.

konfor

- * Günlük hayatı kolaylaştıran maddî rahatlık.

konforlu

- * Konforu olan.

konformizm

* Bkz. uymacılık.

konforsuz

* Konforu olmayan.

konforsuzluk

* Konforsuz olma durumu.

konglomera

* Yığılma.

Kongolu

* Kongo halkından olan (kimse).

kongövde

* Palmiyelerde olduğu gibi, üzerinde yaprak kalıntılan, izleri bulunan dalsız, budaksız gövde.

kongövdeli

* Gövdesi kongövde olan (bitki).

kongre

* Çeşitli ülkelerden yöneticilerin, elçilerin, delegelerin katılmasıyla yapılan toplantı.

* Bir kuruluşun, temel sorunları konuşmak üzere belli sürelerle yaptığı genel toplantı, kurultay.

* Amerika Birleşik Devletlerinde Temsilciler Meclisi ile Senatonun bir arada iken aldıkları ad.

koni

* Durağan bir noktadan geçen ve kapalı bir eğriye dayanarak hareket eden bir doğrunun çizdiği yüzey,

mahrut.

* Bu yüzeyle sınırlı katı cisim.

* Koni biçiminde olan.

* Çembersel bölge üzerindeki her noktanın çember düzlemi dışındaki bir nokta ile birleşiminden oluşan geometrik cisim.

konik

* Koni biçiminde olan veya koni ile ilgili olan, mahrutî.

* Tabanı daire biçiminde olan bir koninin bir düzlemle ara kesiti.

koniklik

* Konik olma durumu.

konişmento

* Bkz. konşimento.

konjonktür

* Bir ülkenin ekonomik hayatının yükselme ve alçalma yönünde gösterdiği inişli çıkışlı, dalgalı hareketlerin bütünü.

* Her türlü hâlin ve şartların ortaya çıkardığı durum.

konkasör

* (yapıcılıkta) Yol, yapı vb. yapımında kullanılacak çakıl veya taşları elde etmek için, büyük kayaları kırıp ufalamaya yarayan makine, kırma makinesi.

konkav

* İçbükey, obruk, mukaa.

konken

* Bir çeşit iskambil oyunu.

konkordato

* Batık durumunda alacaklıların, alacaklarını belli bir plâna göre almaları için aralarında yaptıkları sözleşme, iflâs anlaşması.

* Papalık makamıyla başka hükûmetler arasında yapılan anlaşma.

konkre

* Somut, müşahhas.

konkret

* \343 Konkre.

konkur

* Yanş, yarışma.

konkurhipik

* Yalnız spor amacıyla yapılan at yarışı.

konma

* Konmak işi.

konmak

* (kuş, kelebek, uçak, toz vb). Bir yere inmek.
* Yolculukta geceyi geçirmek için bir yerde kalmak, konuk olmak.
* Kısa bir süre için bir yere yerleşmek, bir yeri yurt edinmek.
* Bir şeyi emeksiz edinmek.

konmak

* Koymak işi yapılmak.

konnektör pensi

* Birden fazla kablonun birbirine tutturulmasını sağlayan araç.

konsa

* Taşlık, katı.

konsantrasyon

* Bir sıvı içindeki su veya sıvı miktarı azalarak koyulaşma, derişme, yoğunlaşma.
* Bkz. dikkat toplasımı.

konsantre

* Yoğunlaştırılmış, yoğun.
* Derişik.

konsantre etmek (veya olmak)

* düşüncüyü, duyguyu, gücü bir noktada toplamak.
* bilenmek.

konsensüs

* Uzlaşma, mutabakat.

konsept

* Kavram.

konseptüalizm

* Kavramacılık.

konser

* Sanatçıların müzik eserlerini bir topluluğa çalması veya söylemesi.
* Sürekli gürültü.

konser vermek

* dinleyicilere, müzik eserlerini çalmak veya söylemek.

konserto

* Bkz. konçerto.

konservatör

- * Tutucu, muhafazakâr.

konservatuvar

- * Müzik, tiyatro ve bale öğretiminin yapıldığı okul.

konserve

- * (yiyecek için) Isı ile sterilize edilerek uzun zaman saklanabilecek biçimde kutulanan.
- * Bu yolla hazırlanmış yiyecek.

konservecilik

- * Konserve yapma veya satmak işi.

konsey

- * Yönetim görevi yüklenmiş kimselerden oluşmuş, topluluk.
- * Bazı sorunları görüşüp tartışmak için toplanan meclis.

konsol

- * Duvar kenarına yerleştirilen, üstüne ayna ve başka süs eşyası konulan, çekmeceli, yüksek mobilya.
- * Yalnız bir yanındaki dayanak tarafından taşınan, diğer bölümleri boşlukta olan yatay yapı ögesi.

konsol saati

- * Konsol gibi düz yerlere oturtulacak biçimde yapılmış saat.

konsolidasyon

- * Kısa vadeli bir devlet borcunun yerine uzun vadeli bir borcun alması, tahkim.

konsolide

- * Vadesi uzatılan (borç), pekiştirilmiş.

konsolide bütçe

- * Destekli bütçe.

konsolit

- * Vadesi belli olmayan ve yalnızca faizi ödenen devlet tahvili.
- * Bir tür iskambil oyunu.

konsolitçi

- * Tahvil, hisse senedi vb. şeyleri alıp satan kimse.

konsolos

- * Yabancı ülkelerde, orada bulunan yurttaşlarının haklarını koruyan, bağlı bulunduğu hükûmete siyasal ve ticarî bilgileri veren dış işleri görevlisi, şehbender.

konsoloshane

- * Konsolosluk işlerinin görüldüğü daire, konsolosluk.

konsolosluk

- * Konsolos olma durumu.
- * Konsolosun makamı veya görevi, şehbenderlik.
- * Bu işin görüldüğü daire, konsoloshane.

konsomasyon

- * Gazino, bar gibi eğlence yerlerinde yenilip içilen şey.
- * Böyle şeyleri yiyip içme.

konsomatris

- * Gazino, bar gibi eğlence yerlerinde, müşteri ile birlikte yiyip içerek çalıştığı yere kazanç sağlayan kadın.

konsomatrislik

- * Konsomatris olma durumu.

konson

* Ünsüz.

konsonant

* Ünsüz.

konsorsiyum

* Uluslar arası kuruluşların ve bazı hükûmetlerin iktisadî ve malî yardımları yürütmek üzere oluşturdıkları yardım kurulu ve şirketler birliği.

* Köprü, yol, baraj vb. büyük projelerin gerçekleştirilebilmesi için birden fazla şirketin bir araya gelmesi.

konstrüksiyon

* Yapma, yapım.

konstrüktivizm

* Kurmacılık.

konsulto

* Konsültasyon.

konsül

* Roma'da her yıl seçilen iki devlet başkanından her biri.

* 1799'dan 1804'e kadar Fransa'da birlikte görev alan üç devlet başkanından her biri.

konsültasyon

* Bir hastalığa birkaç hekimin teşhis koyması işi, konsulto.

konsültasyon yapmak

* birkaç hekim bir hastalığa teşhis koymak için bir araya gelmek.

konşimento

* Taşınmak için gemiye teslim edilen bir mala karşılık olarak verilen alındı.

kont

* Roma imparatorunun danışman olarak seçtiği kimse.

* Derebeylik düzeninde derebeyi.

* Batı toplumunda dördüncü derecede bir soyluluk unvanı.

kont gibi

* şık giyinmiş (adam).

kont gibi yaşamak

* bolluk içinde yaşamak.

kontak

* Karşıt elektrik taşıyan iki maddenin birbirine dokunması, temas.

* Bağlantı, ilgi.

* Ruh sağlığı yerinde olmayan, dengesiz.

kontak açmak

* bir taşın motorunu çalıştırmak için kontak anahtarını çevirerek elektrik devresini açmak.

kontak anahtarı

* Bir taşın motorunu çalıştırmak için kullanılan anahtar.

kontak atmak

* elektrik donanımında karşı uçların birbirine dokunmasıyla elektrik akımı kesilmek.

* dengeyi kaybetmek, sinirlenip olağan dışı davranmak.

kontak kapama

* Bkz. kontak kapatmak.

kontak kapatmak

* bir taşıtın çalışan motorunu durdurmak için kontak anahtarını çevirerek elektrik devresini kapamak.

* bir olayı protesto etmek için sürücüler trafiğe çıkmamak, taşıtlarıyla trafiği engellemek veya bir süre bulunduğu yerde kalıp motoru durdurmak.

kontak kurmak

* (biriyle veya bir olayla) bağlantı sağlamak.

kontak lens

* Gözün saydam tabakasının üzerine doğrudan uygulanan, görmeyi düzeltici mercek.

kontak yapmak

* karşıt elektrik taşıyan iki madde birbirine dokunmak.

kontekst

* (bir metin içinde) Sözün gelişi, sözün önü arkası, bağlam.

* Olaylar, durumlar, ilişkiler örgüsü, bütünlük, bağlam.

kontenjan

* Bir yükümlülük veya yararlanma işinde, o işin kapsamına girenlerin oluşturduğu belirli sayıdaki topluluk.

* Bir malın, alım satım veya dağıtım işinde, ilgililerin her birine düşen pay oranı.

* Bir kuruluşun veya bir kimsenin seçip almakta yararlanabileceği ölçü, sayı.

kontenjan sistemi

* Dışarıdan yurda getirilecek malların tür ve niceliklerini sınırlandıran yöntem.

kontes

* Kontun karısının taşıdığı unvan.

konteyner

* Çeşitli eşyaları taşımak için uluslar arası standartlara göre yapılmış büyük sandık.

kontluk

* Kont unvanına hak kazandıran yurtluk.

kontör

* Konuşumluk.

kontra

* Karşıt, karşı, aksi.

* Kontrplâk.

kontra gitmek

* birine zıt gitmek.

kontra mizana

* Dört direkli gemilerde en arkadaki direk.

kontralto

* Kadın seslerinin en kalını.

* Sesi böyle olan sanatçı, alto.

kontrasomun

* Kapı tokmağını ters döndüren somun.

kontrast

* Karşıt, aykırı, zıt.

* Karşıtlık, aykırılık, zıtlık.

kontrat

* Sözleşme.

kontrat yapmak

* sözleşme yapmak.

kontratabla

* (marangozlukta) Ağacın çalışma oranını azaltmak ve zararsız duruma getirmek için çapraz yapıştırma yöntemi ile hazırlanan tabla.

* Ağaç malzemenin biçim değiştirmesini önlemek için kör ağacın iki yüzüne, elyaf yönleri kör ağaca çapraz veya 45° eğik, aynı kalınlıkta astar kaplama ve yüz kaplama yapıştırılarak elde edilen tabla.

kontratak

* Karşı akın, karşı saldırı.

kontratlı

* Sözleşmeli.

kontratsız

* Sözleşmesiz.

kontrbas

* Keman türünden, en kalın sesli yaylı çalgı.

* Kontrbas çalan kimse, kontrbasçı.

kontrbasçı

* Kontrbas çalan sanatçı.

kontrfile

* Kesim hayvanlarında, bel kemiğindeki dikensi çıkıntının iki yanında bulunan et dilimi.

kontrgerillâ

* Gerillâ güçlerine karşı oluşturulmuş güç.

kontrol

* Bir işin doğru ve usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığını inceleme, denetim, denetleme.

* Bir şeyin gerçeğe ve aslına uygunluğuna bakma.

* Yoklama, arama.

* Denetçi, kontrolör.

kontrol altına almak

* hastalığı durdurmak.

* yangını söndürmek.

kontrol etmek

* denetlemek.

* yoklamak, gözden geçirmek.

kontrol kalemi

* Herhangi bir elektrik devresinin açık veya kapalı olduğunu içine yerleştirilmiş küçük bir lâmbanın yanıp sönmesiyle gösteren, ucu tornavidalı, kalem biçiminde araç.

kontrol kulesi

* (hava alanında) Hava trafik kontrolü işlerinin yönetilmesi için yapılmış, çevrenin iyice görüldüğü oldukça yüksek kule.

kontrol saati

* Bekçilerin belirli yerlerden geçiş zamanlarını belirleyen alet.

kontrolcü

* Kontrol yapan, denetçi, kontrolör.

kontrolör

* Denetçi.

kontrolörlük

* Denetçilik.

kontrpiye

* Sporcunun yanılma hareketi.

kontrpiyede kalmak

* futbolda kalecinin ters tarafa gitmesi veya hamle yapması.

kontrplâk

* Telleri birbirine ters gelecek biçimde en az üç kaplamanın üst üste tutkallanmasından oluşan, ince, esnek ve dayanıklı tahta.

kontrpuan

* Çeşitli melodileri birbirine uydurma sanatı.

kontur

* (resimde) Çevre çizgisi, nesneyi belirgin gösteren çizgi.

kontuvar

* Bir memleketin, yabancı bir memleketteki ticaret acentası.

konu

* Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu.
* Üzerinde konuşulan şey, bahis.

konu komşu

* Bütün komşular, birbirine yakın yerde oturan kimseler.

konu mankeni

* Geçmiş bir olayın gelişmesini ve sonucunu aynı biçimde yansıtmak üzere canlandıran kimse.

konuğu olmak

* birine konuk olarak gidip kalmak.

konuk

* Bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelen kimse, misafir, mihman.
* Konakçıya göre asalak.

konuk etmek

* birini evinde bir süre ağırlamak.

konuk evi

* Resmî veya özel kuruluşların kendi görevlilerinin yararlanması için yaptırdığı konut, misafirhane.

konuk gelmek

* bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelmek.

konuk köşesi

* Konukların oturması için hazırlanmış özel yer, yiğit bucağı.

konuk olmak

* bir yerde kısa bir süre ağırlanmak.

konuk sanatçı

* Asıl programda olmayan, program dışı etkinliğe katılan sanatçı.

konukçu

* Yabancı konukların yanına verilen, onları gezdiren, onlarla ilgilenen kılavuz veya arkadaş, mihmandar.

konukçuluk

* Konukçunun işi, mihmandarlık.

konuklama

* Konuklamak işi.

konuklamak

* Konuk almak.

* Yemeğe çağırarak.

konukluk

* Konuk olma durumu, misafirlik.

konuksever

* Konuklarına iyi davranan, onları iyi ağırlayan ve kendisine konuk gelmesinden hoşlanan, misafirperver, mükrim.

konukseverlik

* Konuksever olma durumu, misafirperverlik.

konulma

* Konulmak işi.

konulmak

* Koymak veya konmak işi yapılmak.

konulu

* Konusu olan, mevzulu.

konum

* Bir kimsenin veya bir şeyin bir yerdeki durumu veya duruş biçimi, pozisyon.

* Durum, yer, vaziyet, pozisyon.

* Yeryüzünde bir noktanın, enlem ve boylamların yardımıyla bulunan yeri.

* Bir şehrin uzak ve yakın çevresiyle her türlü ilişkisini sağlayan ve şehrin gelişmesini etkileyen coğrafi şartlarının bütünü.

konumlama

* Konumlamak işi.

konumlamak

* Konum durumunu kazanmak.

konumlandırma

* Konumlandırmak işi.

konumlandırmak

* Bir ürünü veya hizmeti rakiplerinden ayırmak için pazarlama çalışması yapmak.

konumlanma

* Konumlanmak işi.

konumlanmak

* Yerleşmek, yer almak.

konur

* Esmer, açık kestane renginde olan.

konur al

* Kumral.

konusuz

* Konusu olmayan, mevzusuz.

konuş

- * Konmak işi veya biçimi.
- * Konum.
- * Bütün imkânlar göz önünde tutularak kara, hava ve deniz birliklerinin yerleştirilmesi biçimi.

konuşkan

- * Konuşmayı, lâkırdıyı seven, çok konuşan.

konuşkanlık

- * Konuşkan olma özelliği.

konuşlandırma

- * Konuşlandırmak işi veya durumu.

konuşlandırmak

- * Savaş araç ve gereçlerini stratejik bir bölgede toplamak.

konuşlanma

- * Konuşlanmak işi veya durumu.

konuşlanmak

- * Belli bir yere veya bölgeye mevzilenmek.

konuşma

- * Konuşmak işi.
- * Görüşme, danışma, müzakere.
- * Dinleyicilere bilim, sanat, edebiyat gibi bir konuda bilgi vermek için yapılan konuşma, konferans.

konuşma bozukluğu

- * Bazı sesleri gereği gibi çıkaramamaktan ileri gelen söyleyiş, kötü telâffuz etme.

konuşma dili

- * Günlük yaşayışta kullanılan ve yazı dilinden az çok farklarla ayrılmış bulunan dil.

konuşma güçlüğü

- * Bazı konuşma organlarının gereği gibi çalışmaması sebebiyle rahat ifade edememe.

konuşma korkusu

- * Tutukluk.

konuşma merkezi

- * Beynin, konuşma işlevini denetleyen bölümü.

konuşma yapmak

- * topluluk karşısında bir konuda konuşmak.

konuşma yetersizliği

- * Beklenen düzeyde veya yeterli ölçüde konuşamama.

konuşmacı

- * Bir toplulukta konuşan kimse, hatip, konferansçı.

konuşmak

- * Bir dilin kelimeleriyle düşüncesini anlatmak.
- * Belli bir konudan söz etmek.
- * Bir konuda karşılıklı söz etmek, sohbet etmek.
- * Söylev vermek, konuşma yapmak.
- * Konuşma dili olarak kullanmak.
- * Düşüncesini herhangi bir araç kullanarak anlatmak.
- * İlişki kurmak veya ilişkiyi sürdürmek.
- * Belli bir biçimde söylemek.
- * Geçerli olmak, etkin olmak.

- * Şık ve zarif görünmek.
- * Flört etmek.
- * Becermek, uzman gibi yapabilmek.
- * Dargın bulunmamak.

konuşmama hakkı

- * Adli makamlarda suçluya tanınan ifade vermeme hakkı.

konuşmaya dalmak

- * başka şeylerle ilişkiyi keserek belli bir konudan söz etmek.

konuşturma

- * Konuşturmak işi.

konuşturmak

- * Konuşmasını sağlamak, konuşmasına yol açmak.
- * Bir müzik aracını çok güzel çalmak.

konuşu

- * Kolokyum.

konuşucu

- * Kusursuz, düzgün, güzel, tatlı söz söylemesini bilen.

konuşulma

- * Konuşulmak işi.

konuşulmak

- * Konuşmak işine konu olmak.
- * Herhangi biri konuşmak.

konuşumluk

- * Bir konuşma süresi miktarı.

konut

* Bir insanın yatıp kalktığı, iş zamanı dışında kaldığı veya tüzel kişiliği olan bir kuruluşun bulunduğu ev, apartman gibi yer, mesken, ikametgâh.

konut

* Bir bilimin kuruluşunda temel görevi görmekle birlikte belik'ten daha az olma ve tanımlanmayan ilkel gerçek, koyut, postulat: Eukleides'in "bir noktadan bir doğruya ancak bir paralel çizilebilir" yolundaki konutu gibi.

konut belgesi

* Yurttaşların bazı resmî işlerini yürütürken gerekli olan, oturdukları yerin muhtarından aldıkları belge, ikametgâh ilmuhaberi.

konut dokunulmazlığı

* Belli hukukî şartların dışında, kişilere ait konutlara girilmemesi, arama yapılmaması ve eşyaya el konulmaması durumu.

konut fonu

- * Toplu konut yapımı için devletçe oluşturulan fon.

konut kredisi

- * Konut almak için banka vb. kurumlardan belli bir vadeye yayılmış olarak ödünç alınan para.

konutlanmak

- * Konut olarak kullanmak.

konvansiyon

- * Anlaşma.
- * Bir anayasa yapmak veya bir anayasayı değiştirmek için toplanan olağanüstü geçici meclis.

konvansiyonel

* Anlaşma ile ilgili, uzlaşma ile ilgili.

konveks

* Dışbükey, muhaddep.

konveksiyon

* Isı yayımı, iletim.

konvektör

* Isıyayar.

konvensiyonel silâh

* Taraflarca gücü, niteliği bilinen ve klâsik olarak kabul edilen nükleer ve kimyasal silâh dışında kalan savaş aracı.

konvertibilite

* (para için) Serbestçe dövize çevrilebilirlik.

konvertibl

* (para için) Serbestçe dövize çevrilebilir.

konvertisör

* Değiştirgeç.

konveyör

* Yüğü havadan veya yerden taşımaya yarayan ve kapalı devre çalışan alet.

* Koruyucu gemi, refakat gemisi.

konvoy

* Aynı yere giden taşıt veya yolcu topluluğu, kabile.

* Savaş gemilerince korunan yük gemileri katarı.

konyak

* İspirto derecesi yüksek, özel kokulu, sarımtırak renkte bir tür içkinin patent adı.

kooperatif

* Ortak ihtiyaçları elverişli şartlarla karşılamak için kurulan, kâr amacı olmayan ortaklık.

* Üreticilerin, aracıyı ortadan çıkararak ürünlerini daha iyi şartlarda pazarlamak için kurdukları ortaklık.

kooperatifçi

* Kooperatif üyesi.

* Kooperatif yöneticisi.

kooperatifçilik

* Kooperatif kurma ve işletme işi.

kooperatifleşme

* Kooperatifleşmek işi.

kooperatifleşmek

* Ekonomiyi kooperatiflere dayamak.

koordinasyon

* Belli bir amaca ulaşmak için çeşitli işler arasında bağlantı, uyum, düzen sağlama, eş güdüm.

koordinat

* Belirli bir molekül içinde özel bir konuma sahip bir atoma bağlı olan atom veya atom grubu.

koordinatlar

* Apsis, kot ve ordinatın ortak adı.

koordinatör

- * Çeşitli işler arasında düzen ve uyum sağlayan kimse, eş güdümcü.

koordine

- * Koordinasyonla ilgili.

koordine etmek

- * uyum ve düzen sağlamak.

kopal

- * Tropik bölgelerde yetişen, bazı erguvangillerden çıkarılan ve cilâ yapmakta kullanılan bir çeşit reçine.

kopanaki

- * El ile bir çeşit dantel örmek için kullanılan silindirik biçimli araç.
- * Bu araç üstünde örülen bir tür dantel.

koparan

- * Kolları geriye sarkık cepken biçiminde, beyaz keçeden yapılmış kaytanla işlemeli bir çeşit ceket.

koparılma

- * Kopanılmak işi.

koparılmak

- * Koparmak işi yapılmak.

koparıp atmak

- * koparmak.
- * ilgisini kesmek, önem vermemek.

koparış

- * Koparmak işi veya biçimi.

koparma

- * Koparmak işi.
- * Çömelik bir durumda, ayakları oynatmadan, halteri göğüs hizasına kaldırdıktan sonra ayakları açarak

kalkma.

koparmak

- * Kopmasını sağlamak, kopmasına yol açmak.
- * Daldan, ağaçtan alıp toplamak.
- * Güçlkle elde etmek.
- * Birden ve güçlü bir biçimde başlamak veya başlatmak.
- * Zor kullanarak almak.
- * Birlikte koşan yarışçıyı üstün bir çaba ile hızlanıp geçmek.

kopartılma

- * Kopartılmak işi.

kopartılmak

- * Kopartmak işi yapılmak.

kopartma

- * Kopartmak işi.

kopartmak

- * Koparmak işini yapmak.

koparttırma

- * Koparttırmak işi.

koparttırmak

* Kopartmak işini yaptırmak.

kopça

* Bir giysinin iki yanını bitştirmeye yarayan ve metal bir halka ile bir çengelden oluşan araç.

kopçalama

* Kopçalamak işi.

kopçalamak

* Kopça ile iliklemek.

kopçalanma

* Kopçalanmak işi.

kopçalanmak

* Kopça ile iliklenmek.

kopçalı

* Kopçası olan, kopça ile iliklenen.

kopçasız

* Kopçası olmayan.

kopek

* Rublenin yüzde biri değerinde para birimi.

kopil

* Arsız sokak çocuğu.

* Piç.

kopkoyu

* Çok koyu.

kopma

* Kopmak işi.

kopmak

* Herhangi bir yerinden ikiye ayrılmak.

* Yerinden ayrılmak.

* Gövdeden ayrılmak.

* (gürültülü veya tehlikeli olaylar için) Birdenbire başlamak veya ortaya çıkmak.

* Bütün ilişkileri kesilip büsbütün ayrılmak veya uzaklaşmak.

* Uzaklaşmak, kurtulmak.

* Çok ağrmak.

* Koşmak, hızla gitmek.

kopolimer

* Kopolimerleşme ile elde edilen madde.

kopolimerleşme

* Doymamış birleşikler karışımının büyük moleküller vererek polimerleşmesi.

kopoy

* Orta boylu, düşük kulaklı, tüyleri kısa bir tür av köpeğı.

kopuk

* Kopmuş.

* Toplum kurallarına aldırmayan erkek, işsiz, güçsüz, serseri.

kopukluk

* Kopuk olma durumu.

* Kopuğa yaraşır davranış.

kopuksuz

* Ara vermeden, durmaksızın.

kopuntu

* Kopmuş parça, diaspora.

kopup gelmek

* uzak bir yerden ayrılarak gelmek.

kopuz

* Ozanların çaldığı telli Türk sazı.

kopuzcu

* Kopuz çalan kimse.

kopya

* Bir sanat eserinin veya yazılı bir metnin taklidi.

* Suret çıkarma işi.

* Bir sınavda soruları cevaplamak için başka birinden veya yerden gizli yoldan yararlanma.

* Yazılı sınavda gizlice bakmak için hazırlanmış kâğıt.

* Taklit edilmiş olan.

kopya çekmek (veya yapmak)

* (genellikle yazılı sınavlarda) soruları cevaplamak için gizlice bir kaynağa bakmak.

kopya defteri

* Mektup kopyalarının çıkarıldığı ince yapraklı defter.

kopya etmek (yapmak veya kopyasını çıkarmak)

* (bir yazı veya eser için) aslına bakarak aynı veya benzerini oluşturmak.

kopya kâğıdı

* Birkaç kopya çıkarmak için beyaz kâğıtların arasına konulan karbonlu kâğıt.

kopya kalemi

* Yazısı kopya kâğıdıyla birkaç kâğıda birden çıkan sert, mor renkli bir tür kalem.

kopya mürekkebi

* Yazısı, üzerine konulan kâğıda ancak ıslatılınca çıkan mürekkep.

kopya vermek

* sınavda sorulara cevap vermesi için bir kimseye gizlice yardımda bulunmak.

kopyacı

* Yazılı sınavlarda kopya yapan öğrenci.

* Özgün eser vermeyip başkalarının eserlerini kopya eden kimse.

kopyacılık

* Kopya yapma işi.

kopyalama

* Kopyalamak işi.

* Geliştirilmiş özel yöntemlerle bir canlının ikizini, tıpkısını yapma.

* Basılı bir malzemeyi tıpkıbasım yöntemiyle aynen çoğaltma.

kopyalamak

* Aynıını veya benzerini çoğaltmak.

* Bir canlının geliştirilmiş özel yöntemlerle ikizini veya benzerini yapmak.

kopyalanmak

* Özdeşleşmek, bütünleşmek.

kopye

* Bkz. kopya.

kor

* İyice yanarak ateş durumuna gelmiş kömür veya odun parçası.
* Kırmızı.
* Büyük acı, üzüntü, sıkıntı.

kor

* Kolordu kelimesinin kısaltması: Korgeneral.

kor dökmek

* yanınca dayanıklı kor durumuna girmek.

kor gibi

* kıpkırmızı, ateş gibi.

kor gibi yanmak

* çok parlamak.

kora

* Başlıca belirtisi kısa, çabuk, değişken güçte irade dışı hareketler olan bir hastalık.

koral

* Dinî ezgi veya kaynağı dinî ezgi olan orkestra parçası.

koramiral

* Deniz kuvvetlerinde, tümamiral ile oramiral arasındaki, kara kuvvetlerindeki korgeneralin deniz ordusundaki dengi olan amiral rütbesi.

koramirallik

* Koramiralin rütbesi.
* Koramiralin makamı ve görevi.

kordalılar

* Söloomları iyi gelişmiş çok hücreli hayvanlar topluluğu.

kordiplomatik

* Bir yerde bulunan elçi ve elçilik görevlilerinin topluluğu, elçiler topluluğu.

kordon

* Çoğu ipekten yapılmış kalın ip.
* Saat veya madalyon gibi şeyleri asmaya yarayan çoğunlukla ince zincir.
* İnce tellerden örülen ve özellikle ev araçlarında kullanılan elektrik iletkeni.
* İnce uzun sıralar durumunda yapılmış oymalı duvar veya mobilya süsü.
* Teneke ve çinkodan yapılan eşyaların üstüne süs yapmak için kullanılan araç.
* Bir yere girip çıkmayı denetim altına almak için görevlilerden oluşturulan dizi.
* Kabaran denizin kumsalda bıraktığı döküntü katmanı.

kordon altına almak

* bir yere giriş çıkışı önlemek için o yeri görevlilerce, korumak.

kordon boyu

* Denize kıyısı olan şehirlerde kıyı boyunca uzanan imarlı yol.

kordone

* Sim, gümüş veya ipek ipliklerin bükülmesiyle hazırlanan ve el işlemlerinde kullanılan ince kordon.
* Üç katlı bükülmüş ipek ipliği.

Korece

* Kore dili.

koregraf

- * Baleyi oluşturan adım ve figürleri düzenleyen sanatçı.
- * Koreografi eserleri yazar.

koregrafi

- * Dans adımlarının kâğıda geçirilmesi.
- * Bir baleyi oluşturan adım, figür ve anlatımların bütünü.

korekt

- * Doğru.

korelasyon

- * Bağlılaşım.

Koreli

- * Kore halkından olan (kimse).

koreograf

- * Koregraf.

koreografi

- * Koregrafi.

korgeneral

- * Kara ve hava kuvvetlerinde görevi kolordu komutanlığı olan, tümgeneralle orgeneral arasındaki rütbe.

korgenerallik

- * Korgeneral rütbesi.
- * Korgeneralin makamı ve görevi.

korida

- * Boğa güreşi.

koridor

- * Bir yapıya girmeyi sağlayan veya odaları birleştiren genellikle dar geçit, geçenek.
- * Geçmeye yarayan dar ve uzun aralık, dehliz.
- * İki devlet arasındaki dar toprak parçası.

korindon

- * Birleşimi alüminyum oksit olan, cam parlaklığında, saydam ve türlü renklerde, elmastan sonra en sert mineral.

kork aprilin beşinden, öküzü ayırır eşinden

- * eskiden halk arasında nisan ayı için kullanılan april ayının beşinde çift süren iki öküzü birbirinden ayıracak kadar hava soğuk olur.

korka korka

- * Korkarak.

korkak

- * Çok çabuk ve olmayacak şeylerden korkan (kimse, hayvan).

korkak bezirgan ne kâr eder ne zarar (veya ziyan)

- * iş yapmaya korkan tüccar, kendisini zarardan korumuş olur, ama kazanç da sağlayamaz.

korkakça

- * Korkak bir biçimde.

korkaklık

- * Korkak olma durumu.
- * Korkakça davranış.

korkaklık etmek

- * korkak davranmak.

korkalama

- * Korkalamak işi.

korkalamak

- * Korkar gibi olmak, biraz korkmak.

korkma

- * Korkmak işi.

korkmak

- * Korku duymak, ürkmek, dehşete kapılmak.
- * Kaygı duymak, endişe etmek.
- * Çekinmek, sakınmak, saygı duymak.
- * Yapamamak, cesaret edememek.

korktuğu başına gelmek (veya korktuğuna uğramak)

- * düşünülen kötü durum gerçekleşmek.

korku

- * Bir tehlike veya bir tehlike düşüncesi karşısında uyanan kaygı duygusu.
- * Kaygı, üzüntü.
- * Kötülük gelme ihtimali, tehlike, muhatara.
- * Gerçek veya beklenen bir tehlike ile yoğun bir acı karşısında uyanan ve coşku, beniz sararması, ağzı

kuruması, kalp ve solunum hızlanması gibi belirtileri olan veya daha karmaşık fizyolojik değişmelerle kendini gösteren duygu.

korku dağları bekler (veya aşırır)

- * korku her yerde varlığını duyurur.

korku damarı

- * Kasıklarda olduğu sanılan, korkuyu atlatmak için sıkılması gerektiğine inanılan damar.

korku düşmek (veya korkuya kapılmak)

- * endişelenmek, korkmak.

korku saçmak

- * herkesi korkutmak.

korku vermek

- * korkutmak.

korkudan çıldırmak

- * aşırı korku yüzünden aklını yitirmek, delirmek.

korkulma

- * Korkulmak işi.

korkulmak

- * (herhangi biri) Korkmak.
- * Kaygı duyulmak.

korkulu

- * Korku veren, korkutan.
- * Kendisinden kötülük gelebilen, tehlikeli.

korkulu rüya (veya düş) görmektense uyamak yatmak evlâdır (veya yeğdir)

- * tehlikeli bir işe girişmektense o işin sağlayacağı kazançtan vazgeçmek daha iyidir.

korkuluk

* Tarlalarda, bağ, bahçe ve bostanlarda kuşların zarar vermesini önlemek için konulan, insana benzeyen

kukla.

* Düşme tehlikesi olan yerlere çekilen duvar veya parmaklık.

* Kendisine verilen işi yapmayan veya ancak yer doldurmaya yarayan kimse veya topluluk.

korkunç

* Çok korkulu, korku veren, dehşete düşüren, müthiş.

* (herhangi bir özelliğiyle) şaşkınlık veren.

* Çok aşırı, pek çok, güçlü, şiddetli.

korkunçlaşma

* Korkunçlaşmak işi.

korkunçlaşmak

* Korkunç bir duruma gelmek, korkunç bir durum almak.

korkunçlaştırma

* Korkunçlaştırmak işi.

korkunçlaştırmak

* Korkunç bir duruma getirmek.

korkunçluk

* Korkunç olma durumu.

korkunun ecele faydası yoktur

* kişi korkmakla kendisine gelecek bir kötülüğü önleyemez.

korkusuz

* Korkusu olmayan, yürekli, pervasız.

* Korku vermeyen, tehlikesiz.

korkusuzca

* Korkusuz olarak, korkmadan.

korkusuzluk

* Korkusuz olma durumu.

korkutma

* Korkutmak işi.

korkutmaca

* Korkutma amacıyla yapılan (şey veya davranış).

korkutmak

* Korkmasına yol açmak.

* Kaygıya düşürmek.

* Gözdağı vermek.

korkutucu

* Korku veren.

korkuya kesmek

* korkmak.

korlanma

* Korlanmak işi.

korlanmak

* Kor durumuna gelmek.

korlaşma

* Korlaşmak durumu veya biçimi.

korlaşmak

* Kor hâline gelmek.

korluk

* Kor olma durumu.

* Mangal.

korna

* Motorlu taşıtlarda, bisikletlerde sesle işaret vermek için kullanılan ve içinden hava geçirilerek çalınan boru,

klâkson.

* Bu borudan çıkan ses.

kornea

* Gözde saydam tabaka.

korner

* Köşe.

korner atışı

* \343 köşe atışı.

korner direği

* Futbolda köşe atışının yapılacağı yeri belirleyen bayraklı direk.

kornet

* Pistonlu orkestra çalgısı.

kornetçi

* Kornet çalan kimse.

korniş

* Perdeleri asmaya yarayan tahta veya metalden araç.

* Çerçeve biçiminde oymalı çıkıntı.

* Sarp, kayalık çıkıntı.

kornişçi

* Korniş yapan veya satan kişi.

kornişçilik

* Kornişçinin işi veya mesleği.

kornişon

* Kabuğunun üzeri pürüklü, lezzetli bir tür turşuluk hıyar.

korno

* Savaşlarda çağrı aracı olarak kullanılan, boynuz veya fil dişi boru.

* Bir ağızlık, kendi üzerine dolanmış koni biçiminde uzun bir boru ve ağzı genişçe açılan bir kulaklıktan oluşan üflelemeli bakır çalgı.

koro

* Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini uygulamak için bir araya gelen topluluk.

* Böyle bir topluluğun söylediği söz veya şarkı.

koro hâlinde

* toplu bir durumda, hep birlikte; gürültülü bir biçimde.

koroner

* Kalbi taç şeklinde kuşatıp besleyen (damarlar).

korporasyon

* Lonca.

korporatif

* Korporasyonla ilgili.

korsan

* Düşman veya kendi ulusunun gemilerine saldıran deniz haydudu.
* Başkalarının hakkını zor kullanarak alan kimse.
* Bir hakkı izinsiz olarak kullanan.

korsanlık

* Korsan olma durumu.
* Bir hakkı izinsiz olarak kullanma.

korse

* Güzellik veya sağlık gayesiyle kullanılan esnek iç giysisi.

korseci

* Korse yapan veya satan kimse.

korsecilik

* Korse yapma veya satma işi.

korseli

* Korsesi olan.

korsesiz

* Korsesi olmayan.

kort

* Tenis oynanan alan.

korte

* Âşıktaşlık, flört.

korte etmek

* âşıktaşlık etmek.

kortej

* Bir devlet büyüğünün yanında bulunan kimseler, maiyet, maiyet alayı.
* Bayram, cenaze gibi törenlerde sıra hâlinde giden insan topluluğu, alay.

korteks

* Beyin zarı.

kortizon

* Böbrek üstü bezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri.

kortizonlu

* Birleşiminde kortizon olan.

kortizonlu ilaç

* İltihaplanmada, alerjilerde ve bazı kan hastalıklarının tedavisinde kullanılan, birleşiminde kortizon olan ilaç.

koru

* Bakımlı küçük orman.

korucu

* Orman veya kır bekçisi.
* Kırsal bölgede güvenlik güçlerine yardımcı olan sivil görevli.

korucuk

* K        .

koruculuk

* Korucu olma durumu veya korucunun i i.

korugan

* A     g  vdeleriyle yap lm   ve  evresinde kaz lı  ukuru bulunan, korunmaya elveri li, kare bi imindeki ev.
* Ate  etmeye imk  n verecek  ekilde haz rlanm   delik ve mazgalları bulunan yer.

koruk

* Hen  z olgunla mam   ek i      .

koruk l feri

* A ustosta avlanan turfanda l fer.

koruk suyu

* Koru un ezilmesiyle elde edilen sıvı.

koruk  erbeti

* Koruktan yap lm   bazen nane veya o ul otu kat lan  erbet.

koruluk

* Koru durumunda olan sık a   lı yer.

koruma

* Can g venli inin tehlikede oldu u d      len bir kimseyi saldırılardan korumak  zere g revlendirilm   ki i.

koruma polisi

* Can g venli i tehlikede oldu u d      len bir kimseyi korumak  zere e itilm   ve bazı  zel aletlerle donat lm   emniyet g revlisi.

koruma   ns   

* Ba lantı   ns   .

korumak

* Bir kimseyi veya bir  eyi d   etkilerden, tehlikeden veya zor bir durumdan uzak tutmak, muhafaza etmek, vikaye etmek, sıyanet etmek.

* G     bir kimse veya kurulu , g      birini veya bir  eyi her t rl  tehlikeden esirgemek, onu desteklemek, himaye etmek.

* Tehlikeye kar   denetimi altında bulundurmak, savunmak, m dafaa etmek.

* Tehlikeli, zararlı durumları   lemek.

* Bir  eyin eskimesini, yıpranmasını   lemek i in gereken dikkat ve  zeni g stermek.

* S regelen bir durumun de i ikli e u ramasını   lemek.

* Kar ılamak, denk gelmek.

korumalık

* Koruma sa layan  ey.

korun

*   st derinin en d   tabakası.

korun dokusu

* Korun tabakasını ve bu tabakanın de i imiyle olu an t rnak, boynuz vb. yi yapan doku.

korunak

* Korunmak i in yap lm   yer; s  n lan, saklan lan yapı, ma ara gibi yer.

* Koruyan, esirgeyen, saklayan yer veya kimse.

korunaklı

* Koruna ı olan.

korunaksız

* Korunağı olmayan.

koruncak

* Ambalâjlanan malı dış etkilere karşı korumak için ambalâj çatısına çakılan tahta, kontrplâk vb. malzeme, mahfaza.

korunga

* Yabanî yonca, tırfıl.

korungalık

* Tırfıl tarlası.

korunma

* Korunmak işi.

korunma görmek

* anlayış veya hoşgörü ile karşılanmak.

korunmak

* Kendini korumak, sığınmak, sakınmak.

* Korumak işine konu olmak.

korunum

* Korunmak işi, muhafaza.

korunumlu

* Mekanik enerjisini değişmez kalan (sistem).

koruyucu

* Korumak işini yapan, gözetici, hami.

* Koruyan kimse, muhafız.

* Asalağı dış ortamda yok eden, onun konakçıya ulaşmasına engel olan (ilâç veya işlem).

koruyucu hekimlik

* Hastalık ortaya çıkmadan önce alınacak önlemlerle ilgilenen hekimlik dalı.

koruyucu ünsüz

* Türkçede ünlü ile biten bir kelimeye ünlüyle başlayan bir ek getirilince araya giren -y- ünsüzü: Anne-y-e, evde-y-iz gibi.

koruyuculuk

* Korumak işi, himaye.

koruyuş

* Korumak işi veya biçimi.

korvet

* Denizaltılara karşı özel olarak silâhlandırılan bir çeşit küçük savaş gemisi.

korza

* Denizin içinde iki zincirin birbirine dolaşması.

kosa

* Bir çeşit uzun saplı orak.

kosinüs

* Tümler açının sinüsü, (cos).

koskoca

* Çok büyük, muazzam.

* Boyca uzun.

koskocaman

- * Çok büyük, çok iri, muazzam.
- * Geniş, büyük, kalabalık.

kosmos

- * \343 kozmos.

kostak

- * Zarif, kibar, çalımmlı, güzel giyinmiş, yakışıklı.
- * Yiğit, kabadayı, yürekli.

kostaklanma

- * Kostaklanmak işi.

kostaklanmak

- * Zarif, kibar görünmeye çalışmak, çalım satmak, gösteriş yapmak.

koster

- * Kıyı limanları arasında seferler yapmak üzere inşa edilmiş ve donatılmış küçük yük gemisi.

kostik

- * Hayvan ve bitki dokularını yakan, aşındıran.

kostüm

- * Ceket, pantolon ve bazen de yelekten oluşan erkek takım giysisi.
- * Çoğunlukla sokakta giymek için dikilmiş kadın giysisi.

kostümcü

- * Kostüm diken, hazırlayan veya satan (kimse).

kostümlü

- * Kostüm giymiş olan.
- * Alışılmış ve günlük giysilerin dışında bazı özel giysiler giyilen.

kostümlük

- * Kostüm yapmaya elverişli.

koşa

- * Çift, eş, ikiz.
- * Hep birlikte.

koşa kanmak

- * birlikte yaşlanmak (yeni evlenenlere dilek olarak söylenir).

koşa koşa

- * koşarak.

koşaç

* İsim cümlelerinde özne ile yüklemi birleştiren, yükleme olumluluk veya olumsuzluk, süreklilik, kesinlik, güçlü ihtimal kavramları veren -dır/-dir eki veya değil kelimesi.

koşalık

- * Koşa olma durumu.

koşaltı

- * İki hayvanı birbirine koşma veya bağlama.

koşam

- * Avuç.
- * İki avuç dolusu.

koşamlama

- * Koşamlamak işi.

koşamlamak

- * İki elle avuçlamak.

koşar adım

- * Toplu jimnastikte yapılan hafif tempolu koşu.
- * Hızlı adımlarla, koşarcasına.

koşin

- * Ağır, hareketsiz, bol ve kabarık tüylü bir tavuk ırkı.

koşma

- * Koşmak işi.
- * Sazla okunmak için hece ölçüsü ile yazılmış, ilk parçasının birinci, ikinci ve dördüncü dizeleriyle öteki parçaların dördüncü dizeleri birbiriyle, kalan dizeler de kendi aralarında uyaklı, konuları sevgi ve doğa olayları olan bir halk şiri.
- * Bir halatı, ağacı pekiştirmek için yanına konulan halat veya ağaç.

koşmaca

- * Birbirini kovalayarak oynanan bir çocuk oyunu.

koşmak

- * Adım atışlarını artırarak ileri doğru hızla gitmek.
- * Bir yere ivedilikle gitmek.
- * Bir işle çok ilgilenmek, koşuşturmak.
- * Koşuya çıkmak.
- * (ardından veya peşinden zarflarıyla) Kovalamak, üstüne düşmek, izlemek.

koşmak

- * Birlikte iş görmesi için bir şeyi başka birinin yanına katmak, arkadaş olarak vermek.
- * Hayvanı çekeceği şeye bağlamak.
- * Şart ileri sürmek.
- * Birini, bir işte görevlendirmek.

koşnil

- * Kırmızı böceğinin güzel lâl boya çıkarılan bir türü, kabuklu bit (Coccus coeti).

koşturma

- * Koşturmak işi.

koşturmak

- * Koşmak işini yaptırmak.
- * Çabucak göndermek.
- * Çabalamak, uğraşmak.

koşturulma

- * Koşturulmak işi veya durumu.

koşturulmak

- * Koşmak işi yaptırılmak.

koşu

- * Koşarak yapılan yarış.
- * At yarışı.

koşu atı

- * Koşu için yetiştirilmiş at.

koşu koparmak

- * hızla koşuvermek, çabucak atılıp gitmek.

koşu yolu

* Sağlıklı yaşam için orman içlerinde veya yol kenarlarında özel olarak düzenlenmiş şerit hâlinde toprak yol.

koşucu

* Koşuya katılan yarışçı.

koşuk

* Nazım, manzume.

* Koşma, türkü.

koşul

* Şart.

* Bir antlaşmada belirlenen hükümlerden her biri.

* Bir şeyin kendi özelliğini kazanması için, bulunması gereken durum, gerekli olan özellik.

koşullama

* Şartlamak işi.

koşullamak

* Şartlı duruma getirmek.

koşullandırma

* Şartlandırmak işi, şartlandırma.

koşullandırmak

* Şartlandırmasına sebep olmak, şartlandırmak.

koşullanma

* Şartlanmak işi.

koşullanmak

* Şartlara bağlı kalmak, şartlanmak.

koşullu

* Şartlı, meşrut.

* Şartlanmış olan (şey).

koşullu tepke

* Doğal olmayan, sonradan kazandırılan tepkenin bir uyarana karşısında ortaya çıkması biçiminde beliren tepke, şartlı refleks.

koşullu yan cümle

* Şartlı yan cümle.

koşulma

* Koşulmak işi.

koşulmak

* Koşmak (II) işi yapılmak.

* Sürülmek, gönderilmek.

* Herhangi biri koşmak (I).

koşulsuz

* Şartsız.

koşulsuz tepke

* Herhangi bir şartlandırma sürecinin başında belirli bir uyarana sağlanan doğal tepke, şartsız refleks.

koşum

* Araba hayvanının kayış takımı.

* Hayvanın arabaya koşulması.

koşum atı

* Arabaya koşulan at veya hayvan.

koşum hayvanı

* \343 koşum atı.

koşum takımı

* \343 koşum.

koşumcu

* Araba hayvanlarının kayış bölümünü yapan kimse.

koşumlu

* Koşum geçirilmiş, koşulmuş (hayvan).

koşun

* Asker, yan yana durmuş asker dizisi, saf.
* Yan yana dizilmiş insanların oluşturduğu dizi.
* Koşu, yarış.

koşun bağlamak

* koşun durumuna girmek, saf tutmak.

koşun koşun

* Dizi dizi, sıra sıra.

koşuntu

* Bir adamın yanında bulunanlar, yordakçılar, tayfa.

koşuşa koşuşa

* Koşuşarak.

koşuşma

* Koşuşmak işi.

koşuşmak

* Birlikte ve birden koşmak.
* Koşuşturmak.

koşuşturma

* Koşuşturmak işi.

koşuşturmak

* Bir işi izlemek veya birçok işi yapmak amacıyla sürekli olarak gidip gelmek, koşuşmak.

koşut

* (iki veya daha çok doğru için) İkişer ikişer aynı düzlem içinde bulunan ve kesişmeyen, muvazi, paralel.
* Aynı zaman içinde gelişen, aynı özellikleri gösteren (olay, düşünce vb.), paralel.

koşutçuluk

* Kişide, ruhsal olaylarla, bedensel olaylar arasında koşutluk bulunduğunu ileri süren öğreti, paralelizm.

koşutlaştırma

* Koşutlaştırmak işi.

koşutlaştırmak

* Birine koşut duruma getirmek, paralelleştirmek.

koşutluk

* İki çizginin koşut olması, paralellik, muvazat.
* (olay, düşünce vb. için) Aralarında benzerlik bulunması durumu.

kot

- * Giysi yapılan bir tür pamuklu kumaş.
- * Bu kumaştan yapılan (giysi).

kot

- * Temel ile zemin arasındaki yükseklik.

kota

- * Bir ülkede kontenjan sisteminden ithal edilecek malların çeşitlerini ve çeşit oranlarını veya miktarlarını gösteren liste.
- * Bazı ülkelerde, sinemalarda belirli bir süre oynatılması zorunlu olan yerli film sayısının yabancı filmlere oranı.

kotan

- * Pulluk, büyük saban.

kotarıma

- * Kotarılmak işi.

kotarılmak

- * Kotarmak işi yapılmak.

kotarma

- * Kotarmak işi.

kotarmak

- * Pişen yemeği başka kaba boşaltmak.
- * Bir işi tamamlamak, bitirmek.
- * Yemek için hazırlık yapmak.

kotlama

- * Kotlamak işi.

kotlamak

- * Kotlarla göstermek.
- * Bir harita veya taslaktaki miktarın kotlarını koymak, rakamlamak.

kotlet

- * Pirzola.

kotletpane

- * Galeta ununa bulanarak yağda kızartılmış pirzola.

koton

- * Pamuktan yapılmış olan (kumaş vb.).

kotonperle

- * İbrişim gibi parlak ve kalınca, bir cins pamuk iplik.

kotra

- * Çoğunlukla bir direkli, randası olan, ince gövdeli yelkenli.

kotra

- * Irmak ve göl ağzlarında kurulan ve ince kazıklarla kamışlardan yapılma dalyan.

kov

- * Yerip çekiştirme, gıybet.

kov etmek

- * yerip çekiştirmek.

Kova

* Zodyakta Oğlak ile Balık burçları arasında bulunan bir burç. Zodyak.

kova

* Genellikle su veya sulu şeyleri içine koyup taşımaya, kuyudan veya denizden su çekmeye yarayan üstünden kulplu kap.

* Futbolda çok gol yiyen kaleci veya takım.

kova

* Bataklıklarda yetişen bir çeşit saz, hasır otu.

kova kova

* Kovalar dolusu, kova üstüne kova dolusu.

kova olmak

* çok gol yemek.

kovalama

* Kovalamak işi.

kovalamaca

* Ebenin, yanına gizlice sokulup koluna vurarı kovalayıp yakalamaya çalışması biçiminde oynanan bir çocuk oyunu.

kovalamak

* Kovmak.

* Kaçanın arkasından koşmak, yakalamaya çalışmak.

* Bir şeyin arkasına düşüp elde etmeye veya bir sonuca bağlamaya çalışmak, izlemek, takip etmek.

* Yanışta, kaçmakta olan koşucu veya koşucuları yakalamaya çalışmak.

kovalanış

* Kovalanmak işi veya biçimi.

kovalanma

* Kovalanmak işi.

kovalanmak

* Kovalamak işine konu olmak.

kovalayış

* Kovalanmak işi veya biçimi.

kovalık

* Sazlık yer.

kovan

* Fişğin kapsül, barut ve kurşun taşıyan yuva bölümü, kapçık.

* Arılara barınak olarak yapılan, türlü biçimdeki tahta, sepet veya sandık.

* Yayık.

kovan anahtar

* Altı ve sekiz köşe cıvataları sıkmak ve sökmek için kullanılan anahtar.

kovan otu

* Oğul otu.

kovanlık

* Bkz. arılık (II).

kovboy

* Amerika'da sığır çobanlarına verilen ad.

kovboyculuk

* Kovboyculara özenme durumu.

kovcu

* Söz getirip götürən, arkadan çekiştiren, fitneci, fitçi, gammaz.

kovculuk

* Kovcu olma durumu, fitnecilik, fitçilik, gammazlık.

kovdurma

* Kovdurmak işi.

kovdurmak

* Kovmak işini yaptırmak.

kovlama

* Kovlamak işi.

kovlamak

* Birinin yaptığı işi, söylediği sözü yermek, kötülemek, birisini yerip çekiştirmek, fitlemek, gammazlamak.

kovma

* Kovmak işi.

kovmak

* Sert veya küçük düşürücü sözlerle gitmesini söylemek, savmak.

* Bir yerden sürüp çıkarmak, kovalamak.

* İşine son vermek, görevinden atmak, uzaklaştırmak.

* Varlığına son vermek, ortadan kaldırmak.

* İzlemek.

kovucuk

* Bitkilerde, mantar tabakası üzerinde, sünger dokunun kalınlaşmadığı yerlerde oluşan ve bitkinin solunumuna yardım eden küçük deliklere verilen ad, adese.

kovuk

* Bir şeyin oyuk durumunda bulunan iç bölümü.

kovulma

* Kovulmak işi veya biçimi.

kovulmak

* Kovmak işine konu olmak veya kovmak işi yapılmak.

kovuluş

* Kovulmak işi veya biçimi.

kovuntu

* Kovulmuş kimse, matrut.

kovuş

* Kovmak işi veya biçimi.

kovuşturma

* Kovuşturmak işi.

* Suçlu sanılan biri için yapılan soruşturma ve araştırma, takibat, takip.

kovuşturma açmak

* kovuşturmak işlemine başlamak.

kovuşturma yapmak

* kovuşturma işlemi yürütmek.

kovuşturmak

* Suçlu olduğu ileri sürülen biri için gerekli araştırma ve soruşturmayı yapmak, takip etmek.

koy

* Denizin, gölün küçük girintiler biçiminde karaya doğru sokulduğu yer, küçük körfez.

koyacak

* İçine öte beri koymaya yarayan şey.

koyak

* İki dağın arasında kalan büyük çukur, vadi.

* Dağlar ve kayalıklarda oluşmuş doğal çukur.

* Karalarda akarsu aşındırmasıyla oluşmuş, bir yöne doğru eğimli, uzunluğuna çukurluk.

koyar

* İki akarsuyun birleştiğı yer.

koycuk

* Küçük koy.

koyduğum yerde otuluyor

* uzun süredir hiçbir ilerleme göstermeyenler için söylenir.

koydunsa bul!

* arandığı hâlde bulunamayan şeyler veya bulunması gereken yerde bulunmayan kimseler için kullanılır.

koydurma

* Koydurmak işi.

koydurmak

* Birinin bir şeyi bir yere koymasını sağlamak.

koygun

* Dokunaklı, etkili, içli, acıklı.

koyma

* Koymak işi.

koyma akıl

* Tecrübe edilmemiş, etkisi kısa süren, o an için ortaya atılmış bir tür nasihat.

koymak

* Bir şeyi bir yere bırakmak, belli bir yere yerleştirmek.

* Bir kimseyi işe yerleştirmek, birine iş sağlamak.

* Bırakmak.

* Katmak, eklemek.

* Yazmak (imza, tarih, adres).

* Uyulması gereken kuralları belirlemek, ortaya çıkarmak.

* Etkilemek, dokunmak.

* (bütçede) Bir şey veya kimse için kullanmayı belirlemek, ayırmak.

* Bırakmak, terk etmek.

koynuna almak

* biriyle beraber yatmak.

* biriyle sevişmek için yatmak.

koynuna girmek

* biriyle yatıp sevişmek.

koynunda yılan beslemek

* bir yakınından ihanet görmek.

koyu

- * Yoğunluğundan dolayı güç akan, sulu karşıtı.
- * Karaya kaçan (renk), açık karşıtı.
- * (bazı nitelikler için) Aşırı.
- * Derin, hareketli.

koyu gri

- * Açık siyaha yakın gri, grinin bir ton koyusu.

koyu kahverengi

- * Karaya yakın kahverengi, kahverengini bir ton koyusu.

koyu kırmızı

- * Kırışmanın ilk devresinde meydana gelen koyu renkli at donu.

koyu kırmızı

- * Bordoya yakın kırmızı, kırmızının bir ton koyusu.

koyu koyu

- * (renk için) İyice koyu.

koyu koyu düşünmek

- * uzun uzun veya derin derin düşünmek.

koyu lâcivert

- * Karaya yakın lâcivert, lâcivertin bir ton koyusu.

koyu mavi

- * Mavinin bir ton koyusu.

koyu pembe

- * Pembenin bir ton koyusu.

koyu sarı

- * Sarının bir ton koyusu.

koyu yeşil

- * Karaya yakın yeşil, yeşilin birkaç ton koyusu.

koyulaşma

- * Koyulaşmak işi.

koyulaşmak

- * Koyu duruma gelmek.
- * Derinleşmek, hararetlenmek, aşırı duruma gelmek.

koyulaştırma

- * Koyulaştırmak işi.
- * İyi bir görüntü veremeyecek kadar zayıf olan bir film parçasının kimyasal işlemlerle güçlendirilmesi işi.

koyulaştırmak

- * Koyu duruma getirmek.

koyulma

- * Koyulmak işi.

koyulmak

- * Koymak işine konu olmak.
- * Koyulaşmak.
- * Girişmek, başlamak, teşebbüs etmek.

koyultma

* Koyultmak işi.

koyultmak

* Koyu duruma getirmek.

* Bir konuşmayı tat alınır biçimde uzatmak.

koyuluk

* Koyu olma durumu.

koyun

* Geviş getirenlerden, eti, sütü, yapağısı ve derisi için yetiştirilen evcil hayvan (*Ovis aries*).

* Verilen buyruklara uyan, kendi kişiliğini gösteremeyen kimse.

koyun

* Göğüsle giysi arası.

* (yatmakta iken) Kollar arası, kucak.

* Koruyucu, şefkatli çevre.

koyun bakışlı

* Bön bakışlı, budala, şaşkın.

koyun can derdinde, kasap yağ derdinde

* Bkz. keçiye can kaygısı, kasaba et (veya yağ) kaygısı.

koyun dede

* Alık, aptal.

koyun eti

* Kesilmiş koyunun parçalanıp satılan eti.

koyun gibi

* budala, şaşkın.

* karar ve davranışlarında başkasına bağımlı olan, başkasına uyan.

koyun kaval dinler gibi dinlemek

* hiçbir şey anlamadan dinlemek.

koyun koyuna

* (yatmakta iken) Birbirine sarılmış bir durumda.

koyun mantarı

* Bir çeşit mantar, koyun göbeği.

koyuncu

* Koyun besleyen veya alıp satan kimse.

koyunculuk

* Koyun beslemek veya alıp satmak işi.

koyungöbeği

* Bir çeşit mantar, koyun mantarı.

koyungözü

* Birleşikgillerden, beyaz ve iri bir papatya türü (*Matricaria parthenium*).

koyuntu

* Sıkıntı, üzüntü, keder.

* Sopa, baston koymaya yarayan yer.

koyunun bulunmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi derler

* istenilen nitelikteki şey bulunamayınca onun daha düşük nitelikte olanına da razı olunur.

koyunyünü

* Bir tür sünger, bal peteği.

koyut

* Konut (II).

koyuverme

* Koyuvermek, koyvermek işi.

koyuvermek

* Salmak, serbest bırakmak.

* Oluruna bırakmak.

koyverme

* Koyuvermek.

koyvermek

* Koyuvermek.

koz

* Ceviz.

* İskambil oyunlarında diğer kâğıtları alabilen, onlara üstün tutulan belirli renk ve işaretteki kâğıt.

* Başarı fırsatı olan elverişli durum, saldırış ve savunma fırsatı.

koz helva

* Ceviz ve şekerle yapılan ağdalı bir tür helva.

koz helvacı

* Koz helvası yapan veya satan kimse.

koz helvası

* Koz helva.

koz kırmak

* oyunda elindeki kozlardan birini kullanmak.

koz vermek

* imkân tanımak, elverişli durum sağlamak.

koza

* İçinde tohum veya krizalit bulunan koruncak.

koza çekmek

* kozayı temizleyip ayıklamak.

kozacı

* İpek kozası alıp satan kimse.

kozacılık

* Koza işleme işi.

* İpek kozası alıp satma işi.

kozak

* Kozalak.

* Metalden yapılmış içine antlaşma ve padişah mektuplarının konulduğu kutu.

kozalak

* Koza.

* Kozalaklıların çoğu dibi yuvarlak, tepesi koni biçiminde ve odunsu dokulu meyvesi.

* Bal mumu üzerine basılmış mührün bozulmaması için üzerine yapıştıran fil dişinden kapakçık.

* Olmamış, kuru, ham meyve.

kozalaklılar

* Açık tohumlulardan, yaprakları iğnemsî, yemişleri kozalak biçiminde, porsukgilleri, servigilleri, çamgilleri içine alan bir bitki takımı, iğne yapraklılar.

kozalaklı

* Kozalağa benzeyen, kozalak görünüşünde olan.

kozalaklı bez

* Beynin altında bulunan küçük bir bez.

kozalı

* Kozası olan.

kozasına çekilmek

* çevreyle ilişkisini kesmek, hiçbir şeye karışmamak.

kozasız

* Kozası olmayan.

kozmetik

* Cildi ve saçları güzelleştirmeye, diri tutmaya yarayan her türlü kokulu madde.

kozmi

* Evrenle ve onun genel düzeniyle ilgili.

* Haber alma ile ilgili.

kozmi ışınlar

* Yıldızlar arası uzaylardan gelerek atmosfere giren, kaynakları kesinlikle bilinmeyen ışınlar.

kozmi madde

* Evreni oluşturan madde.

kozmo

* Evren doğumu.

kozmo

* Evrenin doğumuyla ilgili.

kozmo

* Gök biliminin, matematik ve fiziğin yalnız temel kavramlarından yararlanarak en bellibaşlı olayları ele alan dalı.

kozmo

* Evren bilimi.

kozmo

* Evren bilimsel.

kozmonot

* Uzay adamı, astronot.

kozmo

* Çeşitli uluslardan kimseleri barındıran, içinde bulunduran.

* Kozmopolite özgü olan.

* Ulusal özelliklerini yitirmiş kimse.

kozmos

* Evren.

kozu kaybetmek

* istediğini yapabilme imkânını yitirmek.

kozunu oynamak

- * elindeki en üstün ve son imkânı kullanmak.

kozunu paylaşmak (veya pay etmek)

- * aralarındaki anlaşmazlığı zora başvurarak çözümlemek, sona erdirmek.

köçek

- * Kadın kılığına girip çengi gibi oynayan erkeklere verilen ad.
- * Ağır başlı davranışları olmayan kimse.

köçekçe

- * Çoğu karcıgar veya ağırlama makamında, kıvrak ve şen oyun havası.

köçeklik

- * Köçek olma durumu veya köçeğin yaptığı iş.
- * Köçek gibi davranma durumu.

köfte

- * Genellikle kıyılmış etten, bazen de tavuk, balık veya patatesten yapılan, türlü biçimlerde pişirilen yemek.

köfteci

- * Köfte yapıp satan kimse.
- * Köfte satılan veya yenilen yer.

köftencilik

- * Köfte pişirip satma işi.

köftehor

- * Sevgiyle söylenen paylama sözü.

köftelik

- * Köfte yapmaya elverişli (kıyma).

köfter

- * Üzüm sırasıyla nişasta kaynatılarak ve tepsilere dökülüp kesildikten sonra kurutulan bir çeşit pestil.

köfterlik

- * Köfter yapmak için özel olarak ayrılan üzüm veya sıra.

köftün

- * Sığırlara yedirilen susam veya keten küspesi.

köhne

- * Eskiyip yıpranmış, bakımsız kalmış.
- * İçinde yaşanan zamana göre geride kalmış, eskimiş, çağ dışı.

köhneleşme

- * Köhneme.

köhneleşmek

- * Köhnemek.

köhnelik

- * Köhne olma durumu.

köhneme

- * Köhnemek işi.

köhnemek

- * Eskimek, modası geçmek.
- * Geçersiz bir duruma gelmek, çağ dışı kalmak.

kök

- * Bitkileri toprağa bağlayan ve onların, topraktaki besi maddelerini emmesine yarayan klorofilsiz bölüm.
- * (bazı şeylerde) Dip bölüm.
- * (köküyle ve sapıyla çıkarılan bitkilerde) Tane.
- * Dip, temel, esas.
- * Kaynak, köken.
- * Bir kimseyi bir yere bağlayan manevî temel güçlerin bütünü.
- * Kelimenin her türlü ekler çıkarıldıktan sonra kalan anlamlı bölümü: Yaptırmak kelimesinde kök, yap-

bölümüdür.

* Olağan şartlarda çevresinden yalıtılamayan, ancak birçok tepkimede nitelik değiştirmeden geçebilen atom kümesi.

- * (denklemden) Bilinmeyenine yerine konulduğunda uygun düşen gerçek veya birleşik değer.

kök

- * Sazı kurmaya yarayan burğu, kulak.
- * Sap.
- * Süsünde olduğu gibi, her yıl kök süren ve yer üstüne sap çıkaran çok yıllık yer altı gövdesi.

kök bacaklılar

* Kök biçiminde, yalancı ayak denilen protoplâzma uzantılarıyla hareketlenen, besinlerini bulan, amipleri, günsüleri, deliklileri ve ışınları içine alan tek hücrelilerden bir sınıf.

kök bilgisi

- * Köken bilimi.

kök boyası

* Kök boyasıgillerden, 1-2 m uzunluğunda, çalı görünüşünde, gövdesi sert dikenli, çok yıllık bir bitki, kızıl boya, kızıl kök (Flubia tinctorum). Bu bitkinin sürünge ve kırmızı renkteki kök sapları boyacılıkta kullanılır.

- * Bu bitkinin köklerinden elde edilen kırmızımsı sarı bir boya, kök kırmızısı, alizarin.

kök boyasıgiller

* Bitişik taç yapraklı iki çeneklilerden, yaprakları karşılıklı, meyveleri zeytinsi olan ve kahve ağacı, kök boyası, kınakına, yoğurt otu, alın kökü gibi birçok cinsleri ve bunlara bağlı dört bin kadar türü içine alan bir familya.

kök doğrayıcısı

* Yedek besin maddelerini köklerinde toplayan, pancar, şalgam gibi kök yemlerin doğranması için kullanılan, bazen temizleme kafesi de bulunan özel bir alet.

kök işareti

* Herhangi bir kuvvete üçüncü kuvvet diyelim, yükseltildiğinde örneğin "8 sayısını veren 2 sayısı 8'in üçüncü kuvvetten köküdür" denir; böylece, 4 81 gibi bir ifadede 81 in dördüncü kuvvetten kökünü, yani 3 sayısını anlatır. Bir a sayısı verildiğinde $a=b^2$ eşitliğini sağlayan b sayısına, "a'nın kare kökü" veya "ikinci kuvvetten kökü", bu eşitlik $a=b^3$ biçiminde olursa "a'nın küp kökü" veya "üçüncü kuvvetten kökü" denir ve bunlar şöyle gösterilir: $2^a, 3^a$ bu ifadelerde kullanılan kırk çizgi biçimindeki işarete kök işareti denir.

kök kaplama

- * Ağacın köklerinden elde edilen, güzel desenli bir kaplama çeşidi.

kök kırmızısı

- * Kök boyası, alizarin.

kök kurdu

- * Danaburnu.

kök mantar

* Meşe, çam ve fındık gibi ağaçların köklerinde yerleşen, iplik görünüşünde bir mantarın emeciyle, kökün ortak yaşama biçimindeki birleşmesinden oluşan mantar.

kök salmak

- * iyice tutunmak, sağlamlaşmak, yayılmak, köklenmek.
- * bir yere iyice yerleşmek.

kök sap

* Süsünde olduğu gibi, her yıl kök süren ve yer üstüne sap çıkaran çok yıllık yer altı gövdesi.

kök saplı

* İnci çiçeği beya eğrelti gibi çok yıllık kök sapı bulunan bitki.

kök sökmek

* çok çetin iş görmek.

kök söktürmek

* uğraştırmak, güçlük çıkarmak.

kökçü

* İlâç yapımında kullanılan türlü kök, kabuk, çiçek, yaprak gibi şeyleri satan kimse.

kökçük

* Ana kökün dallanmasıyla oluşan ikincil kök.

köken

* Kavun, karpuz, kabak gibi bitkilerin toprak üstünde yayılan dalları.
* Bir şeyin çıktığı, dayandığı temel, biçim, sebep veya yer, menşee.
* Soy, asıl.
* Bir malın üretildiği veya yapıldığı, alındığı, getirildiği yer, menşee, orijin.
* Tulumacı hortumlarının uç kısmındaki san maden sap.

köken belgesi

* Bir malın hangi ülkeden getirildiğini gösteren belge, menşee şahadetnamesi.

köken bilimci

* Köken bilimi ile uğraşan dil bilimi, etimolog.

köken bilimi

* Bir dildeki kelimelerin kaynağını gösteren, ne zaman ortaya çıktıklarını, nereden geldiklerini, hangi evrelerden geçtiklerini araştıran; kelimelerin hem biçim hem anlam tarihini ele alan dil bilimi dalı, etimoloji.

köken bilimsel

* Köken bilimi ile ilgili, etimolojik.

kökenlenme

* Kökenlenmek işi.

kökenlenmek

* Kökeni olmak, kökene sahip bulunmak.

kökenli

* Kökeni olan.
* Belli bir kaynaktan çıkmış olan, bir kaynağa dayanan.

kökensel

* Kökenle ilgili olan.

kökensiz

* Kökeni olmayan.

kökertme

* Kökertmek işi veya durumu.

kökertmek

* Kökleme.
* Fide, sebze veya asma çubuğunun ufaklarını köküyle çıkararak başka yere dikmek.

kökleme

- * Köklemek işi.
- * Tarla yapmak için ormanda açılan yer.

köklemek

- * Ağaç veya bitkiyi kökü ile birlikte topraktan çıkarmak, kökertmek.
- * Toprakta kalan bitki köklerini ayıklamak.
- * Bağ çubuklarını veya fidanları köklendirip dikmek.
- * Minder, şilte gibi şeylerin iki yüzünü yer yer dikişlerle tutturmak.
- * İnce saç örgülerinden birkaçını yeniden bir arada örmek.

köklemek

- * (sazı) Kurmak.

köklendiriş

- * Köklendirmek işi veya biçimi.

köklendirme

- * Köklendirmek işi.

köklendirmek

- * Bir ağacın aşısı yerini, aşısı filizinin kök salması için toprağa gömmek.
- * Kök vermesini sağlamak.

kökleniş

- * Köklenmek işi veya biçimi.

köklenme

- * Köklenmek işi.

köklenmek

- * (bitki için) Kök oluşmak; kök salmak, kök tutmak.
- * Köklü, temelli bir biçimde yerleşmek.

kökleşme

- * Kökleşmek işi.

kökleşmek

- * Güçlü bir biçimde yerleşmek, yer etmek, kök salmak.

kökleştiriş

- * Kökleştirmek işi veya biçimi.

kökleştirme

- * Kökleştirmek işi.

kökleştirmek

- * Kökleşmesini sağlamak.

köklü

- * Kökü olan.
- * Kökleşmiş, iyi yerleşmiş, kalıcı olan, esaslı.
- * Soylu, soyu soppu belli, iyi tanınan.

köklü aile

- * Eskiden beri bilinen ve iyi tanınan aile.

kökнар

* Çamgillerden, yüksek bölgelerde yetişen, iğne yaprakları kısa, yassı olan, reçineli ve kozalaklı bir orman ağacı (Abies).

kökнар sakızı

* Köknar kozalaklarından elde edilen sakız, köknar reçinesi.

köksel

* Kökle ilgili.

köksü

* Çiğer otlarında ve yosunlarda kökü andıran, bitkinin tutunmasına yarayan bölüm.

köksüz

* Kökü olmayan.

* Temeli, dayanağı veya gerçekliği olmayan.

köksüzlük

* Köksüz olma durumu.

kökten

* Yüzeyde kalmayıp derine inen, asıl konuyu da içine alan, köklü, cezri, radikal.

kökten çiçekli

* Çiçekleri kök saptan veya kök yanından süren bitki çeşitlerine denir.

kökten dinci

* Kökten dincilik yanlısı olan kimse.

kökten dincilik

* Kurulu düzenin temellerini dini kural ve inançlar doğrultusunda değiştirip uygulamadan yana olan tutum veya öğreti.

kökten sürme

* Niteliğini soydan almış, türedi olmayan, soylu.

köktenci

* Köktencilikten yana olan, köktencilik yanlısı, radikal.

köktencilik

* Bilimde, dinde, siyasette kökten yenilikler yapma eğilimi, radikalizm.

* Ele alınan konunun temel sebeplerine, köklerine kadar inen düşünce biçimi, radikalizm.

* Yaşama biçimlerini, yaşama ilişkilerini eleştirip kökten değiştirme eğiliminde sonuna kadar giden görüş.

* Kurulu düzenin temellerine yönelik toplumsal ve ekonomik değiştirmelerden yana olan tutum veya öğreti, radikalizm.

kökteş

* Aynı kökten gelen çeşitli yapı ve görevdeki kelimeler: Sevgi, sevinç, sevme; vergi, verim, veri; başlık, başlangıç, başan gibi.

kökteş tümleç

* Fiille aynı kökten olan tümleç: Çalgı çalmak. Ekin ekmek gibi.

Köktürkçe

* Göktürkçe.

kökü kazınmak

* bir daha ortaya çıkamayacak biçimde yok edilmek.

kökünden halletmek

* herhangi bir konuyu veya sorunu temelden çözümlmek.

köküne kibrit suyu

* "yerin dibine batsın!", "ölsün, kahrolsun!" anlamlarında ilenme sözü.

köküne kibrit suyu dökmek (veya kökünü kurutmak)

* bir daha ortaya çıkamayacak biçimde yok etmek.

kökünü (veya kökünden) kazımak

* bir daha üreyemez duruma getirmek, hiçbir kalıntısını bırakmamak, yok etmek.

kölçer

* Tanelere zarar veren bir buğday hastalığı.

köle

* Savaşta tutsak alınan, yabancı ülkelerden zorla kaçırılıp özgürlükten mahrum bırakılan veya başkasından satın alınan erkek, kul, esir I.

* Birinin emri altında bulunan, özgür olmayan kimse.

* Herhangi bir şeye aşırı derecede bağlı olan kimse.

köleci

* Karıncaların başka türlerin yuvalarını talan etmesi durumu.

köleşme

* Köleşmek işi.

köleşmek

* Köle durumuna gelmek.

köleleştir

* Köleleştirmek işi veya biçimi.

köleleştirme

* Köleleştirmek işi.

köleleştirmek

* Köle durumuna getirmek.

köleli

* Kölesi olan.

kölelik

* Köle olma durumu, esirlik, kulluk, esaret.

kölelik düzeni

* Eski çağlarda kölelerin baş üretim gücü olarak kullanıldığı rejim.

kölemen

* Kölelerden kurulan bir asker sınıfı.

* Birinin sahip olduğu köle veya karavaş.

kölen olayım!

* yalvarma anlatır.

köleniz (veya köleleri)

* söz söyleyen erkek tarafından söz söylenen kimseye aşırı bir saygı gösterilmiş olmak için ben zamiri yerine kullanılırdı.

* saygı amacıyla, biri, yakınlarından söz ederken onları anlatan kelimelere de bu söz katılır.

kölesiz

* Kölesi olmayan.

kölük

* İş ve yük hayvanı.

kömbe

* Un, tuz ve yağ ile yoğurulan hamurun kızgın küle gömülmesi yoluyla elde edilen ekmek.

kömeç

* Papatya ve ay çiçeğinde olduğu gibi, sapın yassılaşmış ve genişlemiş ucu üzerinde çiçeklerin yan yana toplanması biçimindeki çiçek durumu.

kömür

* Karbonlu maddelerin kapalı ve havasız yerlerde için için yanmasından veya çok uzun süre derin toprak katmanları altında kalıp birtakım kimyasal değişmelere uğramasından oluşan, siyah renkli, bitkisel kaynaklı, içinde yüksek oranda karbon bulunan katı yakıt.

* Koyu kara rengi belirtmek için kullanılır.

kömür başa vurmak

* kömürün iyi yanmamasından çıkan karbon oksidiyle zehirlenmekten baş ağrımak.

kömür gibi

* simsiyah.

kömür kalem

* \343 füzen.

kömür kayası

* Kaya balığı cinsinden kara renkli bir balık.

kömürcü

* Kömür alıp satan veya odun kömürü yapan kimse.

* Vapurda, fabrikada vb.de ocağa kömür taşıyan işçi.

kömürcü ırağına dönmek

* yüzü, üstü başı siyah lekeler içinde kalmak.

kömürcülük

* Kömürcü olma durumu veya kömürcünün yaptığı iş.

kömüren

* Sarımsağa benzer bir yaban otu, yaban sarımsağı (Allium rotuntum).

kömürleşme

* Kömürleşmek işi.

* Bitki kalıntılarının kömüre dönüşmesine yol açan doğal olay.

kömürleşmek

* Kömür durumuna gelmek.

kömürleştirilme

* Kömürleştirilmek işi.

kömürleştirilmek

* Kömür durumuna getirilmek.

kömürleştiriş

* Kömürleştirmek işi veya biçimi.

kömürleştirme

* Kömürleştirmek işi.

kömürleştirmek

* Kömür durumuna getirmek.

kömürlü

* Birleşiminde kömür olan.

* Yakıt olarak kömür kullanan.

kömürlük

* Kömür saklanan veya konulan yer.

kömüş

* Manda, su sığırı, camız.

köpeğe atsan yemez

* (yiyecek için) çok kötü.

köpeğe hoş, kediye pişt dememek

* kendisine zarar verenlerden korunmak için en küçük bir tepkide bulunmamak.

köpeği bağlasan durmaz

* yaşamaya elverişsiz yerler için kullanılır.

köpeğin ağzına kemik atmak

* karşı gelerek bağırıp çağıran birini susturmak için ona bir çıkar sağlamak.

köpek

* Köpekgillerden, boy ve biçim bakımından pek çok cinsleri olan, çok iyi koku alan, sadık; bekçilik, avcılık gibi işler için beslenen memeli hayvan (Canis familiaris).

* Aşâğılık niyetlerle yaltaklanan veya davranışları kötü olan kimse için sövgü sözü olarak kullanılır.

köpek balığı

* Köpek balıklarından, gövdesi mekik biçiminde, burun kısmı sivri, solungaç yarıkları boynun iki yanında bulunan, kıkırdaklı, yırtıcı balıkların genel adı (Mustelus mustelus).

köpek balıkları

* Omurgalı hayvanlardan balıklar sınıfına giren bir takım.

köpek dişi

* Azı dişleri ile kesici dişler arasında, iki yanda ve altlı üstlü birer tane bulunan sivri diş.

köpek gibi

* çok yaltaklananlar için söylenir.

köpek memesi

* Koltuk altında çıkan iltihaplı çıban.

köpek sarımsağı

* Yaban sarımsağı.

köpek soğanı

* Yaban sarımsağı.

köpek soyu

* "Alçak, soysuz" anlamına gelen bir sövgü.

köpek üzümü

* İt üzümü.

köpek yese kudurur

* çok ağır ve onur kırıcı sözler için söylenir.

köpekayası

* Ballı babagillerden, çiçekleri sap çevresinde demet durumunda toplanmış, ıtırılı birçok türü olan bir bitki (Marrubium vulgare).

köpekgiller

* Köpek, kurt, çakal, tilki gibi et obur memelileri içine alan hayvan familyası.

köpekkuyruğu

* Alttaki güreşçi, sarmadan kurtulmak üzere dönerken, rakibinin sırtını yere getirmek için, onu çenesinden, alnından veya gırtlğından elle çekip sırtını yere getirmeye çalışma.

köpekle yatan pire ile kalkar
* uygunsuz kişilerle ilişkide bulunmanın doğal olan kötü sonucunu anlatır.

köpekleme
* Köpeklemek işi.

köpeklemek
* Çok yorulmak.
* Varlık, güç ve sağlık yönünden düşünleşmek.

köpekleniş
* Köpeklenmek işi veya biçimi.

köpeklenme
* Köpeklenmek işi.

köpeklenmek
* Yalvanp yaltaklanarak aşağılık bir duruma düşmek.

köpekleşiş
* Köpekleşmek işi veya biçimi.

köpekleşme
* Köpekleşmek işi.

köpekleşmek
* Onurunu yitirip yaltaklanmak.

köpekli
* Köpeği olan.

köpeklik
* Köpekçe davranma, köpek gibi yaltaklanma.

köpekoğlu
* Bkz. köpoğlu.

köpekoğlu köpek
* Köpoğlu sövgüsünün pekiştirilmiş biçimi.

köpeksiz
* Köpeği olmayan.

köpeksiz köy bulmuş da çomaksız (veya değneksiz) geziyor
* kendisine engel olacak, karşı çıkacak kimse olmadığı için istediği gibi davrananlara söylenir.

köpeksiz köye (veya sürüye) kurt iner (veya girer)
* koruyucusuz kalan yere veya ülkeye düşman girer.

köpoğlu
* "Hain", "düzenbaz" anlamında kullanılan sövgü.
* Kurnaz, işini bilir, zeki kimseler için sevgiyle söylenir.

köpoğluluk
* Kurnazlık, düzencilik.

köprü
* Herhangi bir engelle ayrılmış iki yakayı birbirine bağlayan veya trafik akımının, başka bir trafik akımını kesmeden üstten geçmesini sağlayan, ahşap, kâğır, beton veya demir yapı.
* Geminin önünü iyice görecekt bir yükseklikte, sancaktan iskeleye kadar kurulan kumanda yeri.
* İki şey arasında bağ veya ilişkiyi sağlayan şey.

* Olmayan dişlerin yerini tutmak veya takma dişleri ağızdaki dişlere sağlam tutturmak amacıyla yapılan diş protezi.
* Güreşte omuzları yere değıdirmemek için ayakları ve alnı yere dayayıp beli yukarı kaldırarak alınan durum.
* Vücudun, sırt yere dönük olarak el, baş veya diz yere dayanarak yay biçimi aldığı durum.

köprü altı çocuğı

* Kimsesi ve gideceğı yeri olmayan kimseler için kullanılır.

köprü başı

* Bir köprünün başlangıç veya bitiş noktası.
* İlerlemek için çıkılan elverişli kıyı veya tutulan önemli nokta.
* Önemli mevki.

köprü başını (veya köprü başlarını) tutmak

* çok önemli bir mevkii (veya mevkileri) ele geçirmek.

köprü kurmak

* akar su veya göl vb. üzerinde köprü inşa etmek.
* elleri arkadan yere dayayıp ayak uçlarına basarak vücudu yay gibi germek.

köprü yol

* Vadiler, koyaklar veya derin dere yatakları üzerine kurulan ve beton direkleri üzerinde duran kara yolu köprüsü, viyadük.

köprücü

* Köprü yapan kimse.
* Tombazlarla köprü kuran (istihkâm kıtası).
* Osmanlı ülkelerinde, özellikle ordunun geçeceğı yollar üzerindeki köprüleri onarmak ve korumakla görevli takım.

köprücük

* Bkz. köprücük kemiğı.

köprücük kemiğı

* Omuz başıyla göğüs kemiğinin üst ucu arasında bulunan ve derinin altında belli olan uzunca kemik.

köprücülük

* Köprü yapma işi.

köprüden (veya köprüyü) geçinceye kadar ayağı dayı derler

* kişi işini gördürünceye kadar yardım beklediğı kimseye dil döker.

köprüleniş

* Köprülenmek işi veya biçimi.

köprülenme

* Köprülenmek işi.

köprülenmek

* Köprülü duruma gelmek, köprüsü olmak.

köprüleri atmak

* bir işten vazgeçme veya geri dönme imkânı kalmayacak biçimde kesin bir davranışta bulunmak.

köprülü

* Köprüsü olan.
* İki bölümü bir köprü ile birbirine bağlanmış (yapı).

köprünün (veya köprülerin) altından çok su (veya sular) aktı (veya geçti)

* "zamanla şartlar çok değışti, eski durum kalmadı" anlamında kullanılır.

köpük

- * Çalkanan, kaynatılan, mayalanan, yukarıdan dökülen sıvıların üzerinde oluşan hava kabarcıkları yığını.
- * Yapay olarak elde edilen, yumuşak ve esnek dolgu gereci.
- * Gaz ve buharların sıvı katmanları ile kuşatılmasından oluşan yığın.
- * Hayvanların, bazı kez de insanların ağzında görülen salyamsı kabarcıklar.

köpük gibi

- * beyaz, hafif ve köpük görünüşündeki şeyler için kullanılır.

köpükleniş

- * Köpüklenmek işi veya biçimi.

köpüklenme

- * Köpüklenmek işi.

köpüklenmek

- * Üstü köpük bağlamak.

köpüklü

- * Köpüğü olan, köpüklenen.

köpüksüz

- * Köpüğü olmayan, köpüklenmemiş.

köpüleme

- * Köpülemek işi.

köpülemek

- * Şilte, yastık, yorgan gibi şeyleri kalın ve aralıklı, sıkıca dikmek.

köpüre köpüre

- * Köpürerek.

köpürme

- * Köpürmek işi.
- * Sinirlenme, öfkelenme.

köpürmek

- * Köpük yapmak, köpük oluşmak, köpük çıkararak kabarmak.
- * Ekşiyip köpüklenmek.
- * Çok kızmak, birdenbire öfkelenip taşmak, feveran etmek.

köpürtme

- * Köpürtmek işi.

köpürtmek

- * Köpürmesini sağlamak.

köpürtücü

- * Köpürtme özelliği taşıyan.

köpürtüş

- * Köpürtmek işi veya biçimi.

köpürüş

- * Köpürmek işi veya biçimi.

kör

- * Görme duygusu olmayan, görmez.
- * Keskinliği yeterli olmayan.
- * Az aydınlık veren.
- * Arkası tıkalı olan veya işlek olmayan.
- * Olguları sezme ve kavrama yetisi, dikkati olmayan.

- * Duyarlılığını yitirmiş.
- * Bu kelime bazı deyimlerde kötileyici bir sıfat gibi kullanılır.

kör ağaç

- * Kontratablada orta katı oluşturan ve genellikle yumuşak ağaçlardan hazırlanan bölüm.
- * Kontratablanın orta kısmında tabla kalınlığının en az yarısını oluşturan, yumuşak ağaçlardan değişik yöntemlerle elde edilen masif ağaç tabakası.

kör alan

- * Trafikte sürücünün geriden gelenleri aynasında göremediği bölge.

kör baca

- * Herhangi bir çıkışı bulunmayan baca.

kör bağırsak

- * Kalın bağırsağın ilk parçası.
- * Kalın bağırsağın ince bağırsakla birleştiği yerde bulunan çıkıntı bölümü.

kör boğaz

- * Yemek ihtiyacı, yemeğe düşün, boğaza düşün.
- * Mide.
- * Pis boğaz, obur (kimse).

kör çapa

- * Toprak topraklarını dağıtmakta kullanılan, ucu küt çapa.

kör değneğini beller gibi

- * hep aynı biçimde davranıp hiçbir yenilik veya değişiklik yapmayı düşünmeyenlerin tutumunu niteler.

kör dövüşü

- * Aynı şeyi gerçekleştirecek kimselerin birbirinden habersiz ve birbirini engelleyecek biçimdeki düzensiz çabaları.

kör duman

- * Çok yoğun sis.

kör düğüm

- * kördüğüm.

kör fare

- * Kör faregillerden, toprak altında yuva yapan bir memeli hayvan (Spalax typhlus).

kör faregiller

- * Kemiriciler sınıfına giren, gözleri küçük bir deri ile örtülü, kuyruksuz, örnek hayvanı kör fare olan bir familya.

kör hat

- * Demir yollarında arkası kesik hat.

kör kadı

- * Hatıra gönüle bakmadan doğru bildiğini herkesin yüzüne söyleyen, sözünü esirgemeyen.

kör kandil

- * Işığı çok az olan kandil.
- * Aşırı derecede sarhoş, gök kandil.

kör kaya

- * Deniz yüzüne çok yakın olan tehlikeli kaya veya sığlık.

kör kör parmağın gözüne

- * çok belli, göze batacak kadar ortada.

kör köstebek

* Kör faregillerden kemirici bir memeli hayvan.

kör kurşun

* Bir başkasına veya amaçsız atıldığı hâlde bir kimsenin ölmesine veya yaralanmasına sebep olan kurşun, serseri kurşun.

kör kurttan bile vazgeçmemek

* en küçük varlığı bile hor görmeden korumak.

kör kuyu

* Suyu kurumuş, su çıkmayan, susuz kuyu.

kör nişancı

* Hedefi rastlantı ile vuran kimse.

kör nişancılık

* Hedefi, iyi nişan almasını bilerek değil, rastlantı ile vurma.

kör nokta

* Kör alan.

kör ocak

* Çocuksuz aile.

kör oğlu

* Bkz. Köroğlu.

kör olası (veya kör olasıca, olsun)

* bir ilenme sözü olarak kullanılır.

kör ölür badem gözlü olur, kel ölür sırma saçlı olur

* bir kimse veya bir şey yok olunca değer kazanır.

kör satıcının kör alıcısı olur

* "herkes dengiyle iş yapar" anlamında kullanılır.

kör sıçan

* Köstebek.

kör şans

* Kötü talih.

kör şeytan

* Kötü kader.

kör şeytandan bulmak

* ilenme sözü olarak kullanılır.

kör talih

* Kötü kader.

kör tapa

* Borunun kullanılmayan veya kullanılması istenilmeyen deliğine takılan dişli tapa.

kör topal

* Yanım yamalak, iyi kötü idare edecek biçimde.

kör uçuş

* Uçağı karanlıkta veya sis içinde sadece uçuş aletlerini kullanarak yönetme.

kör yılan

* K r yılan­gillerden, solucanla beslenen, yılan­a benzer, ayaksız bir s r ngen (Typhlops vermicularis).

k r yılan­giller

* Omurgalı hayvanlardan s r ngenler sınıfına giren, b t n sıcak b lgelerde rastlanan, kaygan pullu, 1 m boyundaki yılanlar familyası.

k rcesine

* Ger eklerden b sb t n habersiz olan (olarak), ger ekleri g rmeyen (g rmeyerek).

k rd ğ m

*     lemeyen, ilmiksiz d ğ m.

*     lmesi hemen hemen imk nsız olan sorun.

k re

* Karınca yuvası.

* Demirci k r ğ n n, k m rlerin yandığı b l me a ılan deliği.

k rebe

* G zleri bağlı olan ebenin, oyuna katılan  teki  ocukları yakalamaya  alıştığı  ocuk oyunu.

k reliş

* K relmek işi veya bi imi.

k relme

* K relmek işi.

* G revi kalmadığı i in veya başka sebeplerle bir organın beslenemeyerek k   lmesi, dumur.

k relmek

* Keskinliğini yitirmek.

* Suyu  ekilmek.

* (ateş veya ışık i in) S necek duruma gelmek.

* Değer,  nem veya yeteneğini yitirmek.

* Soyu t kenmek.

* G revi kalmadığı i in veya başka sebeplerden dolayı bir organ beslenemeyerek k   lmek, dumura

uğramak.

k reltme

* K reltmek işi.

k reltmek

* K relmesini sağlamak.

* Dumura uğratmak.

* Yeteneğini kaybettirmek.

k reşe

* Yerdeki karın y z nde buz tutmuş olan tabaka.

k rfez

* Karanın i ine sokulmuş deniz par ası.

* Kuytu, işlek olmayan.

k rfezcik

* K   k k rfez.

k rk t k

* Kendini bilmeyecek kadar  ok (sarhoş,  şık vb.).

k rle yatan şaşı kalkar

* değersiz, k t  kimselerle ilişki kuranlar k t  huylar edinirler.

k rlemeden

* Bilmeden, anlamadan, bilmeksizin.

* Nişan almadan.

körleniş

* Köreliş.

körlenme

* Bkz. körleşme.

körlenmek

* Bkz. körleşmek.

körler mahallesinde ayna satmak

* bir şeyi ona hiç ihtiyaç duymayacak olan çevreye götürmek.

körleşme

* Körleşmek işi.

körleşmek

* Kesmez, işlemez veya yararlanılmaz duruma gelmek.

* Değer, önem veya yeteneğini yitirmiş duruma gelmek.

körleştiriş

* Körleştirmek işi veya biçimi.

körleştirme

* Körleştirme işi.

körleştirmek

* Körleşmesine yol açmak.

körletiş

* Körletmek işi veya biçimi.

körletme

* Körletmek işi.

körletmek

* Keskinliğin azalmasına veya yitirilmesine sebep olmak.

* Değer ve yeteneklerinin yitirilmesine sebep olmak.

körlük

* Kör olma durumu.

* Kesmez olma durumu.

* Dikkatsizce ve beceriksizce yapılan iş.

* Gerçeği görememe durumu.

* Bitkilerin tomurcuk vermemesi durumu.

Köroğlu

* Kocanın kansına verdiği ad.

körpe

* (bitki için) Dalından yeni koparılmış, tazeliği üstünde, daha büyümemiş, kart karşıtı.

* (insan için) Yeni yetişmekte olan.

* (hayvan için) Büyümemiş.

* Genç, hoş, güzel, yeni yetişmiş, henüz bozulmamış, yıpranmamış.

körpecik

* Çok körpe, çok taze.

körpelik

* Körpe olma durumu, tazelik, taravet.

körü körüne

- * Davranışının gerekçesini ve nasıl sonuçlanacağını bilmeden, düşünüp taşınmadan.

körük

- * Ateşi canlandırmak için kullanılan ve açılıp kapandıkça içindeki havayı üfleyen araç.
- * Bazı araçların açılıp kapanabilir üst üste katlanmış bölümü.
- * Bazı müzik araçlarında hava vermeye yarayan, el veya ayakla işletilen meşin veya kâğıt bölüm.

körük gibi

- * körüğe benzeyen bir biçimde, körüğü andırıcısına.

körükçü

- * Körük yapan veya satan kimse.
- * Körük kullanan kimse.
- * Körükleyici.

körükçülük

- * Körükçünün yaptığı iş.

körükleme

- * Körükleme işi.

körüklemek

- * Körükle üflemek.
- * Kızıştırmak, kıskırtmak, şiddetlendirmek.

körüklenme

- * Körüklenmek işi.

körüklenmek

- * Körüklemek işine konu olmak veya körüklemek işi yapılmak.

körükleyici

- * Kışkırtıcı.

körüklü

- * Körüğü olan.

körüksüz

- * Körüğü olmayan.

körün istediği bir göz, Allah verdi iki göz

- * istenilen şey fazlasıyla elde edildi.

körün taşı

- * rastlantı sonucu birine zarar veren, hesapta olmayan iş.

körünü kırmak

- * hevesini almak.

körünü öldürmek

- * gururunu kırmak, güçsüzlüğünü kabul etmek.

kös

- * Savaşlarda, alaylarda at, deve veya araba üzerinde taşınan ve işaret vermek için kullanılan büyük davul.

kös dinlemek

- * türlü olaylar yaşadığı için bilgi ve tecrübe sahibi olarak benzer veya daha basit olaylar karşısında aldırış etmemek.

kös dinlemiş

- * birçok olaylar görüp geçirdiğinden buna benzer şeylere aldırış etmeyen (kimse).

kös kös

- * Başı önde, sağa sola bakmadan, yorgun, üzgün, düşünceli bir durumda.

kösçü

- * Mehter takımında kös çalan kimse.

köse

- * Bıyığı, sakalı çıkmayan (erkek).
- * Köse buğday.

köse buğday

- * Başağı kılçıksız bir çeşit buğday.

köse sakal

- * Çok seyrek sakallı.

köseği

- * Ateş karıştırmaya yarayan odun veya demir.
- * Ucu yanık odun, eği.

kösele

- * Ayakkabı tabanı, bavul, çanta yapımında kullanılan, büyük baş hayvanların işlenmiş derisi.
- * Köseleden yapılmış olan.

kösele gibi

- * (aşlında yumuşak olan şeyler için) çok sert, çiğnenmesi güç, koparılamaz.

kösele suratlı

- * Utanmaz, sıkılmaz.

kösele taşı

- * Mermerleri parlatmakta kullanılan kefeği taşı.
- * Kunduracıların üstünde kösele dövdükleri taşı.
- * Avadamlıkların ağızlarındaki pürüzleri düzeltmek ve inceltmek için kullanılan bir tür taşı.

köselik

- * Köse olma durumu.

kösem

- * Kösemen.

kösemen

- * Sürünün önünden giderek ona kılavuzluk eden koç veya teke.
- * Dövüşken iri koç veya teke.
- * Yol gösteren kılavuz.
- * Borsada öncülük yapan hisse.

kösemenlik

- * Yol gösterme, kılavuzluk.

kösemenlik etmek

- * yol göstermek, kılavuzluk etmek.

köseyle alay edenin top sakalı kara gerek

- * başkasının eksikleriyle eğlenen kimsenin kendisi kusursuz olmalıdır.

köskelmek

- * Bir yere yaslanarak oturmak.

köskötürüm

- * Büsbütün kötürüm.

kösnü

- * Erkek ve dişinin birbirine karşı duydukları cinsel istek, şehvet.

kösnük

- * Eş isteme zamanı gelmiş (hayvan).

kösnül

- * Kösnüyle ilgili, şehvanî, şehvî, erotik.
- * Cinsel duyumlar veya onlara bağlı olan duyumların uyandırdığı duygu ve coşkularla ilgili olan, erotik.
- * Özellikle cinsel aşkı işleyen, şehvet uyandıran (resim, heykel), erotik.

kösnüllük

- * Kösnül olma durumu, şehvaniyet, erotizm.
- * Cinsel uyarılara karşı aşırı duyarlık gösterme durumu, erotizm.

kösnülme

- * Kösnülmek işi veya durumu.

kösnülmek

- * (hayvan için) Eş isteme zamanı gelmek.

kösnülü

- * Aşırı cinsel isteği olan, şehvetli.

kötebek

- * Kötebekgillerden, toprak altında oyduğu yuvalarda yaşayan, gözleri hemen hiç görmeyen, derisinden kürk yapılan küçük bir hayvan, sokur, yer sıçanı (Talpa).

kötebek illeti

- * Atların ensesinde oluşan hücre dokusu iltihabı.

kötebekgiller

- * Omurgalı hayvanlardan, memeliler sınıfının böcekçiller takımına giren bir familya.

kösteği kırmak

- * çocuk yürümeğe başlamak.
- * bağlı bulunduğu yerle ilişkisini kesmek.

köstek

- * Hayvanın kaçmasını önlemek için iki ayağına bağlanan kısa ip veya zincir.
- * Saat, kılıç, anahtar gibi şeylerin ucuna takılan zincir.
- * Koşulan atların tepmesini önlemek için kuskun kayışına eklenen kayış.
- * Balık iğnesini oltaya bağlayan, bir iki karış uzunluğunda kıl veya misina parçası.
- * Engel.

köstek olmak

- * engel olmak.

köstek vurmak

- * hayvanın ayağına köstek bağlamak.
- * kösteklemek.
- * güreşte hasmın bir veya iki ayağını sımsıkı yakalamak.

köstekleme

- * Kösteklemek işi.

kösteklemek

- * (hayvanın) Ayağına köstek vurmak.
- * (bir işi) Yürümez duruma getirmek, engellemek.

köstekleniş

* K st klemek i i veya bi imi.

k steklenme

* K st klemek i i.

k steklenmek

- * Ayağına k stek vurulmak.
- * Ayağına bir engel takılarak d  er gibi olmak veya d  mek.
- * (bir i ) Y r mez duruma getirilmek, engellenmek.

k stekleyi 

* K steklemek i i veya bi imi.

k stekli

- * K steği olan.
- * Ayağına k stek vurulmu  olan.

k steksiz

* K steği olmayan.

k stere

* Tahta rendesi.

k  e

- * Birbirini kesen iki  izginin, iki d zlemin olu turduğu a ı, zaviye.
- * İki duvanın birle tiği girintili veya  ıkıntılı yer.
- * İki sokağın veya caddenin ke i tiği yer.
- * B l m, yer veya yan.
- * Kuytu, تنها veya  cra yer.
- * Kimsenin uğramadığı, aramadığı yer.
- * Futbol alanını olu turan yan ve kale  izgilerinin ke i me noktalarından her biri, korner.

k  e atı ı

* Futbolda bir oyuncu, topu kendi kale  izgisi dı ına  ıkarırsa, kar ı taraf lehine kale  izgisi ile yan  izgisinin ke i tiği noktadan verilen serbest vuru  hakkı, korner atı ı.

k  e ba ı

* Bir sokağın ba ka bir sokakla veya caddeyle ke i tiği yer.

k  e ba ını tutmak

* etkili olabilecek en  nemli makamda bulunmak veya yeri ele ge irmek.

k  e bucak

* G ze  arpmayan yer.

k  e bucak ka mak

* kimseye g r nmek istememek.

k  e demiri

* Dik a ı bi iminde  retilmi  demir.

k  e dolabı

* K  e yere yerle tirilen dik a ı bi iminde yapılmı  dolap.

k  e d nmeci

* K  e d n c .

k  e d n c 

*  ıkarını, en kısa zamanda sonu  alacak bi imde d  inen kimse.

k  e d n c l k

* Kısa s rede  ıkar sağlamak i i.

köşe kadısı

* İş yapmayı sevmeyen, rahatına düşkün kimse.

köşe kapmaca

* Çocukların köşeleri tutup bunları birbirlerine kaptırmamaya çalışarak oynadıkları oyun.

köşe kapmaca oynamak

* biri başkasına gidip bulamadığı sırada, o da kendisine gelip bulamamak, birbirini arayıp durmak.

köşe koltuğu

* Odanın veya salonun köşesini kaplayacak biçimde üretilmiş koltuk.

köşe minderi

* Köşeye yerleştirilmiş kabank büyük minder.

köşe penceresi

* Duvarlar arasındaki köşede bulunan pencere.

köşe rafı

* Köşeyi kaplayacak biçimde yapılmış raf.

köşe taşı

* Binalarda tek parça biçiminde köşeleri tutan taş.

köşe tutmak

* karışmak, kendini belli etmek, görünmek.

köşe vuruşu

* Köşe atışı.

köşe yastığı

* Köşe minderi üzerine dik olarak konan ve köşeleri tutan yastık.

köşe yazar

* Fıkra yazar kimse.

köşe yazarlığı

* Fıkra yazarlığı.

köşe yazısı

* Fıkra.

köşebent

* Bir yere fotoğraf yapıştırmaya yarayan, üçgen biçiminde arkası zamlı küçük kâğıt.

* Birleşen iki kereste vb. ni tutturmaya yarayan, dik açı biçiminde bükülmüş demir, L demiri.

köşede bucakta kalmak

* ilgisizlikten gözden uzakta bulunmak.

köşegen

* Bir çokgende ardışık olmayan veya bir çok yüzlüde aynı düzlem üzerinde bulunmayan iki köşe arasına çekilen çizgi, kutur, diyagonal.

köşek

* Deve yavrusu.

köşekleme

* Köşeklemek işi.

köşeklemek

* Deve yavrulamak.

köşeleme

- * Köşelemek işi.
- * Köşeye çapraz gelecek biçimde.

köşelemek

- * Köşeye gelecek biçimde koymak.

köşeli

- * Köşesi veya köşeleri olan.

köşeli ayraç

- * İçinde bulunan bir anlatımda, ayrıca parantez içine alınması gereken bir açıklama için kullanılan köşeleri kırık, düz ayraç.

köşeli parantez

- * Köşeli ayraç.

köşelik

- * İki duvarın kesiştiği yere aralarındaki açığı doldurmak için uygulanan ahşap veya kâğır işçiliği.
- * Kapı veya pencere aralığının köşesini oluşturan taş.
- * Duvar köşelerinde, üstüne lâmba vb. şeyler konan el yapımı, ahşap, süslü eşya.

köşesiz

- * Köşesi olmayan.

köşeye atılmak

- * önem vermemek, gözden uzakta tutmak, ilgilenmemek.

köşeye çekilmek

- * hiçbir işe karışmayarak yaşamak.

köşeye oturtmak

- * (kız için) gelin olmak, evlenmek.

köşeye sinmek

- * kimsenin görmeyeceği bir yere saklanmak, gizlenmek, sesi çıkmaz olmak.

köşeyi dönmek

- * hiçbir çaba göstermeden kısa sürede zengin olmak.
- * kısa yoldan ve büyük bir emek harcamadan sosyal ve ekonomik güç edinmek.

köşk

- * Bahçe içinde yapılmış süslü ev, kasır.

köşker

- * Yemenici, ayakkabı tamircisi.

köşkerlik

- * Köşkerin yaptığı iş.

köşklü

- * Yangınları haber vermesi için yangın kulelerinde ve başka uygun yerlerde bekletilen gözetleyici.

kötek

- * Baston, sopa.
- * Sopyla atılan dayak.

kötek

- * Büyük, beyaz pullu bir çeşit balık, taş levreği, minakop.

kötek atmak (veya çekmek)

* dövmek, dayak atmak.

kötek yemek

* dövülmek, dayak yemek.

kötü

- * (nesneler için) İstenilen, beğenilen nitelikte olmayan, fena, iyi karşıtı.
- * Zararlı, tehlikeli.
- * Korku, endişe veren.
- * Hoşa gitmeyen.
- * Kaba ve kırıcı.
- * Az, yetersiz.
- * Kişi veya toplum üzerinde olumsuz etkileri olan.
- * (insan için) İyi, gerekli niteliklere sahip olmayan.
- * İstenilmeyen, gereksiz davranışları olan veya bu davranışlara eğilimli olan (kimse).
- * İstenilmeyen, beğenilmeyen, yararsız, uygun olmayan bir biçimde.
- * Aşırı, çok.

kötü adam

* Filmlerde izleyiciye sevimsiz gelen, filmin kahramanıyla çekişme durumunda olan ve sonunda çoğu kez alt olan kimse.

kötü göz

* Baktığı kimseye zarar veren veya nazar değdiren göz, kem göz.

kötü gözle bakmak

- * bir kimse için iyi olmayan düşünceler beslemek, bunu belli edercesine bakmak.
- * cinsel duygu ile bakmak.

kötü haber tez duyulur

* Bkz. kara haber tez duyulur.

kötü kadın

* Orospu.

kötü kişi olmak

* bazı kimseler birtakım insanların düşmanlığını kazanmak.

kötü kötü düşünmek

* üzüntülü düşüncelere dalmak.

kötü olmak

- * olumsuz bir durum almak.
- * beğenilmemek, takdir edilmemek.
- * (kadın) kötü yola düşmek.

kötü söylemek

* bir takım olumsuz, beğenilmeyen, istenmeyen tutum ve davranışları olduğunu söylemek, kötülemek.

kötü yola düşmek

* kötü kadın olmak.

kötü yola sapmak

* doğruluktan ayrılmış istenilmeyen ve yanlış işler yapmak.

kötü yola sürüklemek (veya saptırmak)

* yasa dışı, uygunsuz veya hoşa gitmeyen bir yaşayış içine sokmak.

kötücül

- * Kötülük isteyen (kimse).
- * Kötülük eden, zarar veren.
- * (hastalık veya ruh için) Tehlikesi olan, habis.

kötüleme

* Kötülemek işi.

kötülemek

* Biri veya bir şey için olumsuz, aşağılayıcı, hoş olmayan sözler söylemek.
* (insan için) Sağlığı bozulmak.
* (nesneler için) Niteliği bozulmak, kalitesi bozulmak.

kötüleniş

* Kötülenmek işi veya biçimi.

kötülenme

* Kötülenmek işi.

kötülenmek

* Kötülenmek işi yapılmak veya kötülemek işine konu olmak.

kötüleşme

* Kötüleşmek işi.

kötüleşmek

* Kötü duruma gelmek.
* (kadın) Toplumun ahlâk kurallarına aykırı davranmaya başlamak.

kötüleştiriş

* Kötüleştirmek işi veya biçimi.

kötüleştirme

* Kötüleştirmek işi.

kötüleştirmek

* Kötü duruma gelmesine yol açmak.

kötüleyici

* Kötüleyen, yeren (söz, yazı vb.).

kötüleyiş

* Kötülemek işi veya biçimi.

kötülük

* Kötü olma durumu.
* Zarar verecek davranış veya söz.
* Kemlik, şer.

kötülük etmek (veya yapmak)

* kötü davranmak, zarar vermek.

kötülükçü

* Her türlü kötülüğü yapacak ahlâkta olan, şerir.

kötülükçülük

* Kötülükçü olma durumu, şerirlik.

kötümseme

* Kötümsemek işi.

kötümsemek

* Bir olayı, bir konuyu vb.yi yalnız olumsuz yönleriyle düşünmek veya ele almak.

kötümser

* Her şeyi kötü yanıyla ele alan, her durumu karanlık gören, hep en kötüyü bekleyen, kötüye yorumlayan, karamsar, bedbin, pesimist, iyimser karşıtı.

kötümserleşme

* Kötümserleşmek işi.

kötümserleşmek

* Kötümser duruma gelmek, karamsarlaşmak.

kötümserlik

* Kötümser olma durumu, karamsarlık, bedbinlik, pesimizm.

* Her şeyi en kötü yanından ele alan, her durumu karanlık gören ve hep en kötüyü bekleyen dünya görüşü, pesimizm.

kötürüm

* Yaşlılık veya sakatlık sebebiyle yürüyemeyen.

* (bacak için) Yürüyemeyecek derecede sakat.

* İşleyemeyen, iş yapamayan.

kötürüm olmak (veya kalmak)

* yaşlılık veya sakatlık sebebiyle yürüyememek.

* güçsüz kalmak.

kötürümleşme

* Kötürümleşmek işi.

kötürümleşmek

* Kötürüm duruma gelmek.

kötürümlük

* Kötürüm olma durumu.

kötüye çekmek

* yanlış, beğenilmeyen bir anlam vermek.

kötüye kullanmak

* yetkisini yasalara aykırı yolda kullanmak.

* birinin iyi davranışından istenilmeyen yolda yararlanmak.

köy

* Yönetim durumu, toplumsal ve ekonomik özellikleri veya nüfus yoğunluğu yönünden şehirden ayırt edilen, genellikle tarımsal alanda çalışmak gibi işlevlerle belirlenen, konutları ve öteki yapıları bu hayatı yansıtan yerleşme birimi.

* Köy halkı.

köy ağası

* Köyde, malı, toprağı vb. çok olan, sözü dinlenen kimse.

köy ekmeği

* Tandırda veya sacda pişirilen bir tür pide veya somun.

köy ihtiyar heyeti

* Muhtarla birlikte köyün sorunlarını halletmekle görevli kurul, köy ihtiyar meclisi.

köy ihtiyar meclisi

* Köy ihtiyar heyeti.

köy imamı

* Köyde din işleriyle görevli kimse.

köy koruculuğu

* Köy korucusunun işi.

köy korucusu

* Köyün çevresinin ve kırsal emniyeti ile görevlendirilmiş kimse.

köy köy

* Her taraf, pek çok yer.

köy meydanı

* Genellikle köyün ortasında bulunan geniş alan.

köy muhtarı

* Köyü idare eden kimse, mutar.

köy odası

* Köylülerin çeşitli toplantılar yaptıkları veya konukların köyde kalması için hazırlanmış yer.

köy oyunu

* Kırsal kesimde köylülerin hazırlayıp sunduğu seyirlik oyun.

köy romanı

* Konusunu köyün ve kırsal hayatın özelliklerinden alan roman.

köy türküsü

* Köy veya köylülük özelliği olan türkü.

köy yeri

* Köy, kırsal kesim.

köycü

* Köy sorunlarını kendine iş edinen, köylerin ve köylülerin kalkınması yolunda çalışan kimse.

köycülük

* Köy sorunları ile ilgilenme anlayışı veya köyü kalkındırma çalışması.

köydeş

* Aynı köyde oturan kimselerin birbirine göre her biri.

köyleşme

* Köyleşmek işi.

* Köyden şehre nüfus göçü dolayısıyla kırsal alanlara özgü davranış ve tutumların şehirlerde görülmesi.

köyleşmek

* Köy durumuna gelmek.

köyleştirmek

* Köy durumuna getirmek.

köylü

* Köyde yaşayan veya köyde doğmuş olan.

* Köy halkı.

* Aynı köyden olan.

* Kaba, anlayışsız kişi.

köylü çorbası

* Tavuk eti, pırasa, patates, kereviz, havuç ve şalgam kullanılarak un ve yağ karışımına yedirilmesi sonucunda hazırlanan malzemenin bol su içerisinde pişirilmesiyle yapılan bir çorba türü.

köylü kentli

* Çeşitli yerleşim yerlerinden olan (kimse).

köylük

* Köy bulunan yer.

köylülük

- * Köylü olma durumu.
- * Köylülere özgü davranış.

köz

- * Küçük kor parçası.

közleme

- * Közlemek işi.
- * Köz üzerinde pişirilen yiyecek, özellikle ateşle pişirilen et, külbastı.

közlemek

- * Et, sebze, meyve, hamur vb. yi köz üzerinde pişirmek.

közleşme

- * Közleşmek işi.

közleşmek

- * Köz durumuna gelmek.

Kr

- * Kripton'un kısaltması.

kraça

- * İstavrit balığının küçüğü.

kraft kâğıdı

- * Dayanıklı ambalaj kâğıdı.

kral

- * En yüksek devlet otoritesini, bütün devlet başkanlığı yetkilerini kalıtım veya soylularca seçilme yoluyla elinde bulunduran kimse.
- * Herhangi bir alanda başkalarından üstün olan kimse.
- * Çok başarılı ve zengin iş adamı.
- * Üstün, çok iyi.

kralcı

- * Krallık yanlısı (kimse vb.).

kralcılık

- * Krallık yanlısı olma.

kraldan çok kralcı olmak

- * birinin davasını ondan çok savunur olmak.

kraliçe

- * Kral karısı veya krallığı yöneten kadın.
- * Kendi cinsleri arasında herhangi bir bakımdan üstünlüğü olan.
- * İngiliz sterlini.

kraliçe gibi

- * gösterişli ve ağır giyinmiş, güzel (kadın).

kraliçelik

- * Kraliçe olma durumu.

kraliyet

- * Krallık.

krallara lââyık

- * çok üstün nitelikli şeyleri belirtmek için kullanılır.

krallık

- * Kral olma durumu veya görevi.
- * Kral tarafından yönetilen devlet ve bu devletin toprağı.

kramp

- * Bir veya birkaç kasın irade dışı, ağnı ve geçici olarak kasılması, kasınç.

kramp girmek

- * kasılmak.

krampon

- * Futbol ayakkabılarının altındaki, çimende rahat hareket etmeyi sağlayan, deri veya sentetik kabara.
- * İki parçayı sıkıca tutup sıkımaya yarayan metal parçası.
- * Tuğla bacaların sağlamca durması için çevresine sarılan kuşak.

kraniyoloji

- * Kafatasının içgüdü ve yeteneklerle olan ilgisini inceleyen bilim kolu.

krank

- * Bir motorda bilyelerin alması hareketini dairesel harekete çeviren dingil.
- * Saç, çinko, dökme demir, bakır vb. borunun yönünü değıştirmeye yarayan kıvrım.

krater

- * Yanardağ ağızı.

krater gölü

- * Krater ağızında oluşmuş göl.

kravat

- * Boyun bağı.

kravatlı

- * Kravatı olan veya kravat takmış olan.

kravatsız

- * Kravatı olmayan veya kravat takmamış olan.

kravl

- * Dizleri bükmeksizin bacakları hızla hareket ettirerek kulaçla yüzme.

kreasyon

- * Yaratmak işi veya yaratılan şey, yaratı.
- * Bir terzinin veya moda evinin yarattığı her türlü yeni model.

yaratör

- * Bir şeyi yaratan, ortaya koyan (kimse).

kredi

- * Borç ödemede güvenilir olma durumu.
- * Ödünç alınan veya verilen mal, para.
- * Güven, saygınlık, itibar.
- * Belli bir öğrenimin tamamlanması için öğrencilerden istenen her türlü kuramsal ve uygulamalı çalışmalar göz önünde tutularak, bir yarı yıl veya bir öğretim yılı okutulan herhangi bir dersin, okul programı bütünlüğü içindeki değerini nicelik olarak gösteren birim.

kredi açmak

- * birine peşin para istemeden belirli bir ölçüye kadar mal vermeyi kabul etmek.
- * Ödünç para vermeyi üstüne almak.

kredi anlaşması

- * Kredi alınması için yapılan anlaşma.

kredi kartı

* Günlük satın almalarda nakit para ve çek kullanımını azaltmayı amaçlayan bir ödeme biçimi.

kredi limiti

* Açılan kredinin azamî miktarı.

kredi mektubu

* Bankaların veya malî kuruluşların müşterilerine ticarî işlemlerle ilgili kredi hesabı açtırmak için şubelerine veya muhabirlerine gönderdikleri yazı, akreditif.

kredi sözleşmesi

* Banka veya malî kuruluşların kredi açarken müşteriyle yaptıkları sözleşme.

kredileme

* Kredilemek işi.

kredilemek

* Kredi açmak.

kredilendirme

* Kredilendirmek işi.

kredilendirmek

* Kredilemek işi yaptırmak.

kredili satış

* Peşin olmayan ve kredi açma esasına dayanan vadeli satış.

kredisi düşmek

* güvenilirliği, saygınlığı yitmek.

krem

* Tene yumuşaklık vermek veya güneş, yağmur gibi dış etkilere korunmak için sürülen güzel kokulu

merhem.

* Krem kıvamında hazırlanmış olan.

* Açık saman rengi.

* Bu renkte olan.

krema

* Bir çeşit yumurtalı süt tatlısı.

* Sütün yüzünden toplanan yağlı katman.

* Kevgirden geçirilmiş, krema veya sütle koyulaştırılmış çorba.

kremalı

* Kreması olan.

kremasız

* Kreması olmayan.

krematoryum

* Ölülerin yakıldığı yer.

kremleme

* Kremlemek işi.

kremlemek

* Krem sürmek.

kreozot

* Çeşitli katranların damıtılmasından elde edilen, hekimlikte kullanılan, keskin kokulu bir sıvı.

krep

- * Çok bükümlü iplikle dokunmuş bir çeşit ince kumaş.
- * Yumurta, süt, un ile tavada kızartılarak yapılan, küçük yuvarlak tatlı veya tuzlu yiyecek.

krepdöşin

- * Çin krepî.

kreplin

- * Çok ince bir tür ipekli kumaş.

krepon

- * Kıvrımları olan yün, pamuk veya ipek kumaş.
- * Krepon kâğıdı.

krepon kâğıdı

- * Süslemede kullanılan, çabuk yırtılmayan, esnek bir tür kâğıt.

krepsaten

- * İpekli, parlak ve kaygan bir tür ince kumaş.

kreş

- * Çocuk yuvası.

kreşendo

- * \343 crescendo.

kretase

- * Genellikle alt bölümü killi ve kumlu, üst bölümü tebeşir olan ll.çağın son dönemi.

kreten

- * Kretenizme tutulmuş (kimse).

kretenizm

- * Tiroit bezinin kana yeterince salgı vermemesi sonucu oluşan, fiziksel, ruhsal ve duygusal gelişimin duraklamasıyla beliren hastalık.

kreton

- * Bir tür keten, patiska veya basma.

krezol

- * Tolüenden türeyen üç fenol izomerinden biri, lizol.

kriket

- * On birer kişilik iki takım arasında, küçük ve ağır bir topu, ucu kıvrılmış sopalarla vurarak karşı kaleye sokmak amacıyla oynanan bir oyun.

kriko

- * Ağır bir yükü, özellikle alt tarafında yapılacak bir çalışmada otomobil vb. taşıtların yerden yükseltilmesini sağlayan alet, kaldırıcı.

krikocu

- * Kriko yapan, tamir eden veya satan kimse.

krikoculuk

- * Krikocunun işi veya mesleği.

kriminolog

- * Kriminoloji ile uğraşan kimse.

kriminoloji

- * Toplumsal bir olgu olarak suç ve suçluluğu inceleyen bilim.

kripto

* Siyasî inancını gizleyen kimse.

kriptolog

* Kriptoloji uzmanı.

kriptoloji

* Gizli yazılar, şifreli belgeler bilimi veya incelemesi.

kripton

* Atom numarası 36, atom ağırlığı 83, 8 olan, atmosferde yarım milyonda bir oranında bulunan, renksiz, kokusuz bir soy gaz.Kısaltması Kr.

kristal

* Billûr.

* Billûrdan yapılmış.

kristal cam

* Potasyum, kireç ve silisin yüksek ısıda ergitilerek hamur hâline getirilmesi, sonra da biçimlendirilmesi ile elde edilen cam.

kristal mavisî

* Kristalin yansıttığı açıklık ve parlaklıktaki mavi rengi.

kristalleşme

* Billûrlaşma.

kristalleşmek

* Billûrlaşmak.

kristaloit

* Billûrsu.

kriter

* Ölçüt, kıtas.

kritik

* Tehlikeli, endişe veren (durum).

* Eleştiri.

* Eleştirmen.

kritik etmek

* eleştirmek.

kritisizm

* Eleştircilik.

kriyoskopi

* Tuzlu eriyiklerin donma yasalarını inceleyen fizik kolu.

kriz

* Bunalım, buhran.

* Bir toplumun, bir kuruluşun veya bir kimsenin yaşamında görülen güç dönem, bunalım, buhran.

kriz geçirmek

* bir organda birdenbire fizyolojik değişiklik olmak.

* bunalım içinde bulunmak.

kriz masası

* Aniden ortaya çıkan bir afeti geçiştirmek için yetkililerden ve uzmanlardan oluşturulan kurul.

kriz yöneticisi

* Zorda kalan işletmeye belirli bir sürede yardım ederek sorunu çözen tecrübeli kimse.

kriz yönetimi

* İşletmelerde hatalı üretim, ham madde, kalite düşüklüğü, pazarlama vb. sebeplerle ortaya çıkan sorunlu dönemde iş başına getirilen yöneticilerin davranışı.

krizalit

* Kelebek olmadan önce bir böceğin, koza veya kozasız olarak geçirdiği başkalaşma durumu.

krizantem

* Kasımpatı.

krizolit

* Zebercet.

kroki

* Bir konu veya nesnenin başlıca özelliklerini yansıtacak biçimde hazırlanmış taslağı.

krokodil

* İşlenmiş timsah derisi.

* Bu deriden yapılmış olan.

krom

* Atom numarası 24, atom ağırlığı 52,01 olan, ısıya dayanıklı, 15140 C de eriyen, 6,92 yoğunluğunda, havada oksitlenmeyen bir element. Kısaltması Cr.

* Kromdan yapılmış.

kromaj

* Metal yüzeyleri kromla kaplama işlemi.

* Bu işlemle kaplanmış yer.

kromatik

* Renklerle ilgili, renkser.

* Kromozomlarla ilgili.

* Yanım tonlardan oluşan (ses dizisi).

kromatik iplik

* Karyokinez sırasında kromatin maddesinin iplik biçimindeki durumu.

kromatin

* Hücre çekirdeğinde küçük tanecikler, düzensiz kitleler veya ağ biçiminde bulunan, soya çekim olaylarını sağlayan, bazı boyalarla hemen boyanabilen madde.

kromatit

* Bir kromozomun uzunlamasına iki yarısından her biri.

kromatofor

* Plâzması pigmet tanecikleriyle dolu, çokgen veya yıldız biçiminde, belirli uzunlukta veya kısalabilir uzantıları bulunan hücre.

krome

* Kromdan yapılmış veya krom kaplama.

kromlu

* Birleşiminde krom bulunan.

kromoplâst

* Değişik renkler taşıyan kromatofor.

kromosfer

* Renk yuvarı.

kromotropizm

* Canlı bir varlığın, belli renkte bir nesneye doğru yönelme hareketi.

kromozom

* Karyokinez bölünme sırasında hücre çekirdeğinin içinde beliren ve kromatin ipliklerinin parçalara ayrılmasıyla oluşan, bazı yeteneklerin yeni bireylere geçmesine yarayan, kıvrık çubuk biçimindeki cisim.

kron

* Çek para birimi.

kronaksi

* Bir elektrik akımının bir sinir veya kasla uyarım oluşturabilmesi için gereken kısa süre.

kronik

* Olayların birbiri ardınca sıra ile yazıldığı tarih, vekayiname.

* Süreğen.

* Uzun süredir bir çözüm getirilmemiş.

kronikçi

* Kronik yazarı.

kronikleşme

* Kronikleşmek işi.

kronikleşmek

* Kronik bir hâl almak.

kronograf

* Süreyazar.

kronoloji

* Zaman bilimi.

kronolojik

* Zaman bilimsel.

kronometre

* Süreölçer.

kros

* Kırlarda ve ormanlarda, hendeklerden, yükseltilerden, çukurlardan ve akarsulardan geçerek yaya yapılan koşu.

kroşe

* Boksta bir yumruk vuruş şekli.

kruasan

* Ay çöreği.

krupiye

* Bir kumarhanede veya oyun oynanan bir yerde oyunu yöneten kimse.

krupiyelik

* Krupiye olma durumu veya krupiyenin işi.

kruvaze

* (ceket, yelek için) ön parçaları birbiri üzerine gelecek biçimde yapılmış olan.

kruvazör

* Deniz yollarını gözetme, deniz ve hava filolarına kılavuzluk etme amacıyla, topla silâhlendirilmiş hızlı savaş gemisi.

ksenofobi

* Yabancı düşmanlığı.

ksenon

* Atom numarası 54, atom ağırlığı 131, 30 olan, havada on milyonda bir oranında bulunan, renksiz, kokusuz asal gaz. Kısaltması Xe.

ksilofon

* Değişik sayıda akortlu tahta veya metal çubukların gam sırasıyla dizilmesinden oluşan, iki değnekle vurularak çalınan bir çalgı.

Ku

* Kurçatovyum'un kısaltması.

-ku

* Bkz. -gı / -gi.

kuaför

* Kadın berberi.
* Erkek berberi.
* Güzellik salonu.

kuartet

* Dörtlü.

kubarma

* Kubarmak işi.

kubarmak

* (hindi, güvercin) Tüyleri kabarmak.
* Çalımlı bir tavır takınmak.

kubaşma

* Kubaşmak işi.

kubaşmak

* İmece ile iş yapmak, yardımlaşmak.

kubat

* Kaba, biçimsiz.
* Davranışları kaba olan.

kubatlık

* Kubat olma durumu.

kubbe

* Yanım küre biçiminde olan ve yapıyı örten dam.
* Kubbe biçiminde olan.

Kubbealtı

* Topkapı Sarayında, Osmanlı vezirlerinin, devlet işlerini görüşmek için toplandıkları alan.

kubbeli

* Kubbesi olan.
* Kubbe biçiminde olan.

kubbeli delik

* Trakeit gözelerinin uçlarında bulunan ve besin suyunun düşey yönde ilerlemesini sağlayan geçiş yolu.

kubbeli fırın

* Üzerinde kubbesi olan fırın.

kubbesiz

- * Kubbesi olmayan.

kubur

- * Ayak yolu deliğinden lâğıma inen boru.
- * Boru biçiminde kap.
- * Bir çeşit tabanca, dolma tabanca.

kubur sıkmak

- * silâh atmak, tabanca sıkmak.

kuburluk

- * Tabanca kılıfı.
- * Sadak.

kucağına düşmek

- * düşman, felâket, sefalet gibi kötü şeylerin veya durumların içine düşmek, onlarla karşılaşmak.

kucağına oturmak

- * dizlerinin üstüne oturmak.

kucak

- * Açık kollarla göğüs arasındaki bölüm.
- * Açık kollarla göğüs arasına sığabilen miktarda olan.
- * Herhangi bir durumun veya şeyin sınırlarının arası, iç.

kucak açmak

- * korumak; sığınacak yer vermek.

kucak çocuğu

- * Yürüyemeyen, kucakta gezdirilen çocuk.

kucak dolusu

- * Pek çok, pek bol.

kucak kucağına

- * Birbirine sarılmış veya birbirine yüz yüze sokulmuş bir durumda.
- * İç içe, yan yana, beraberce.

kucak kucak

- * bol bol.
- * kucaklanabilecek miktarda olan.

kucaklama

- * Kucaklamak işi.

kucaklamak

- * Kollarla sarıp göğüs üzerine bastırma.
- * Kucağına almak, kucağında taşımak.
- * İçine almak veya çepeçevre sarmak.

kucaklanış

- * Kucaklanmak işi veya biçimi.

kucaklanma

- * Kucaklanmak işi veya durumu.

kucaklanmak

- * Kucaklamak işi yapılmak.

kucaklaşma

- * Kucaklaşmak işi.

kucaklaşmak

* Birbirini kucaklamak.

kucaklayış

* Kucaklamak işi veya biçimi.

kucakta

* henüz yürüyemeyen, küçük (çocuk).

kucaktan kucağa

* Pek çok kişi ile ilişki kurarak.

kucaktan kucağa dolaşmak (veya gezmek)

* (kadın) pek çok kişiyle yasal olmayan ilişkide bulunmak.

kuçu kuçu

* Köpekleri çağırmak için kullanılır.

kuçukuçu

* (çocuk dilinde) Köpek.

kudas

* İsa Peygamber'in havarileriyle birlikte yediği son yemeği anmak için, Hristiyanların kilisede bir kap içinde ekmek ve şarabı kutsayarak yaptıkları tören, liturja.

kudema

* Eskiler, eski insanlar.

* Eskiliği bakımından ileri gelenler, öne çıkanlar.

kudret

* Güç, erk, erke, iktidar.

* Yetenek.

* Maddî güç, zenginlik.

* Tanrı yapısı.

* Tanrı'nın ezelî gücü.

kudret hamamı

* Ilıca.

kudret helvası

* Türlü bitkilerden, öz sularının kurutulmasıyla elde edilen macun; hekimlikte iç sürdürücü olarak kullanılır.

* Beyaz çiçekli, 5,9 yaprakçıklı, 20 m kadar yükselebilen, Kuzeybatı ve Batı Anadolu'da yaygın olan bir ağaç (Fraxinus ornus).

kudret narı

* Sarı çiçekli, parçalı yapraklı, tırmanıcı ve bir yıllık otsu bir bitki (Momordica charantia).

* Bu bitkinin 10,15 cm uzunlukta, iğ biçiminde, üzeri pürüzlü, önce yeşil ve sonra parlak sarı veya turuncu renkli meyvesi.

kudretli

* Gücü olan, güçlü.

* Başarılı, üstün.

kudretsiz

* Gücü olmayan, argın, takatsiz.

kudretsizlik

* Gücsüz olma durumu, argınlık, takatsizlik.

kudretten

* İnsan eli değmeden oluşmuş.

kudurgan

* Azgın.

kudurganlık

* Azgınlık.

kudurma

* Kudurmak işi.

kudurmak

* Kuduz hastalığına yakalanmak, kuduz olmak.
* Aşırı davranışlarda bulunmak, taşkınlık göstermek.
* Çok yaramazlaşmak, ele avuca sığmamak.
* Gücünü artırmak, tehlikeli bir durum almak, tehlikeli bir duruma gelmek.
* Çok kızmak, öfkelenmek.

kudurtma

* Kudurtmak işi.

kudurtmak

* Kudurmasına sebep olmak.
* Öfkelenmesine yol açmak.

kudurtucu

* Kudurmasına sebep olan.

kuduruk

* Kudurmuş (insan veya hayvan).
* Azgın, saldırgan.
* Çok yaramaz.

kuduruş

* Kudurmak işi veya biçimi.

kuduz

* Köpek, kedi, tilki gibi bazı memeli hayvanlardan insana geçen, genellikle çırpınma, sudan korkma, inme ile beliren, ölümle sonuçlanan hastalık.
* Azmış.
* Kuduz hastalığına yakalanmış (hayvan).

kuduz böceği

* Kın kanatlılardan, hekimlikte yakı yakmak için kullanılan, 2 cm uzunluğunda, parlak yeşil renkli bir böcek, kunduz böceği (Cantharis).

kuduz böcekleri

* Ateş böceklerine benzemekle birlikte, onlar gibi ışık vermeyen, kuduz böceği türlerini içine alan kın kanatlılar familyası.

kuduz otu

* Bkz. deli otu.

kuduzluk

* Kuduz olma durumu.

kudüm

* Mehter takımlarında ve tekkelerde kullanılmış olan, metal kâseli, küçük iki davuldan oluşmuş usul vurma aracı.

kudümzen

* Kudüm çalan.

kûfî

* Arap yazısının düz ve köşeli çizgilerle yazılan eski bir biçimi.

kuğu

* Perde ayaklılardan, yaban ve evcil türleri bulunan, çok uzun ve kıvrık boyunlu, geniş gagalı, geniş kanatlı bir su kuşu (Cygnus olor).

kuğu (gibi)

* ince uzun, narin (boyun).

kuğurma

* Kuğurmak işi.

kuğurmak

* Güvercin ötmek.

kuhi

* Issız.

kuintet

* Beşli, kentet.

kuka

* Dantel veya nakış ipliği yumağı.

* Bir çocuk oyunu.

kuka

* Tespih, sigara ağızlığı gibi şeylerin yapımında kullanılan, siyah veya sütlü kahve rengine Hindistan cevizi

kökü.

* Bu kökten yapılmış olan.

kukla

* Hareketli yerleri iplikle sanatçının parmaklarına bağlanarak veya eldiven benzeri bir kesiti kullanarak, bir perdenin üzerinden oynatılan, bez ve karton gibi hafif nesnelerden yapılmış bebek.

* Ayakları olmayan, alttan içine el sokularak oynatılan çeşitli nesnelerden yapılmış bebek.

* Bu bebeklerle oynatılan oyun.

* Kendi istek ve kararıyla iş görmeyip başkasının etkisinde olan kimse.

kukla gibi

* ufak tefek, çelimsiz.

* kişiliksiz.

kukla gibi oynatmak

* birine her istediğini yaptırmak.

* birinin istediğini yapıyor görünerek onu oyalamak.

kukla hükûmet

* bir ülkede, yabancı bir devlet tarafından kendi amaçlarını gerçekleştirmek için kurulmuş sözde hükûmet.

kukla oyunu

* Yapma bebeklerin alttan el sokularak veya başka yollarla hareketlendirilerek oynatıldığı oyun, gösteri.

kukla tiyatrosu

* Kukla oyununun yapıldığı tiyatro.

kuklacı

* Kukla oynatan kimse.

kuklacılık

* Kukla oynatma veya yapıp satma işi.

kuklalık

* Başkasının isteğine göre davranma.

kuklavarı

* Kukla gibi, kuklaya benzer biçimde.

kukuleta

* Yağmur, soğuk gibi dış etkilere karşı başa geçirilen, giysiye dikili veya ayrı olarak kullanılan başlık.

kukuletalı

* Kukuletası olan.

kukuletasız

* Kukuletası olmayan.

kukumav

* Baykuşgillerden, Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika'da yaşayan bir kuş (Athene noctua).

kukumav gibi

* tek başına, kimsesiz.

kukumav gibi dışınıp durmak

* Çok zntl bir durumda dışınmek.

kul

* Tanrı'ya göre insan.

* Yabancı ülkelerden tutsak olarak getirilen ve alınıp satılabilen kle veya karavaş.

kul cinsi

* Osmanlılarda kle veya karavaşlıktan yetişen kadınlara verilen ad.

kul hakkı

* İnsanların birbirlerine geçen emekleri, hakları.

kul kâhyası

* Yeniçeri Ocağında yeniçeri ağasından sonra gelen en yüksek düzeydeki subay, kul kethüdası.

kul köle (veya kul kurban) olmak

* tam bir doğruluk ve özveri ile bağlanarak, bütün isteklerini yerine getirmeye hazır olmak.

kul oğlanı

* Vergi toplayan belediye tahsildarı.

kul oğlu

* \343 kuloğlu.

kul olmak

* ařırđ derecede bağlanmak, boyun eğmek.

kul sıkılmayınca Hızır yetişmez

* sıkıntıda olanları avutmak ve yüreklendirmek için söylenir.

kul taksimi

* Eşit olarak yapılan leşitme.

kul yapısı

* İnsan eliyle yapılmış olan.

kula

* Gövdesi sarđ veya kirli sarđ renkte, yele, kuyruk ve bacağın alt kısmındaki kılların koyu renkte olduğu at

donu.

* Bu renkte olan at.

kula kul olmak

* bir kimsenin buyruğu altında bulunmak.

kulacık

* Bkz. kulakçık.

kulaç

* Gerilerek açılmış iki kolun parmak uçları arasındaki uzaklık.

kulaç atmak

* yüzerken kollan, sırayla üstten ileriye doğru atıp suyu arkaya doğru çekmek.

kulaçlama

* Kulaçlamak işi.

kulaçlamak

* Kaç kulaç olduğunu ölçmek.

* Kulaç atarak yüzmek.

kulaçlayış

* Kulaçlama işi veya biçimi.

kulağakaçan

* Düz kanatlılardan, karnında çatal biçiminde iki uzantı bulunan, meyve ve sebzelere zarar veren otçul bir böcek (Forficula auricularia).

kulağı (bir şeyde) olmak

* dikkatini (bir şeye) vermek.

kulağı (veya kulaktan) çınlasın

* konuşulan yerde bulunmayan, sevilen biri anıldığında söylenir.

kulağı ağır işitmek

* kulağı iyi işitmek.

kulağı delik

* Olup bitenleri çabuk haber alan.

kulağı dikilmek

* konuşulanları dinlemek için dikkat kesilmek.

kulağı duvar olmak

* sağır olmak.

kulağı kırışte (olmak)

* söylenecek sözü, gelecek haberi bekleyerek (beklemekte).

kulağı kırışte (veya tetikte olmak)

* söylenecek sözü, gelecek haberi bekleyerek (beklemek).

kulağı okşamak

* kulağa hoş gelmek.

kulağı ters taraftan göstermek

* kolay yolu varken bir işi daha zor ve uzun yollar kullanarak yapmak.

kulağı tıkalı

* Sağır, ağır işiten.

* dinlemek istemeyen, dinlemeyen.

kulağına çalınmak

* başkasına söylenirken kendisi de duymuş olmak.

kulağına çarpmak
* duyulmak.

kulağına fısıldamak
* çok alçak ve hafif bir ses tonuyla kulağına eğilip konuşmak.

kulağına gelmek
* kulağına çalınmak.
* biri tarafından duyulmak.

kulağına girmek
* söylenilen sözlere önem vermek, söylenenleri anlamak, benimsemek.

kulağına inanmamak
* duyduklarının doğruluğundan şüphe etmek.

kulağına kar suyu kaçmak
* sıkışık bir duruma düşmek.

kulağına koymak (veya sokmak)
* bir duruma veya söze hazırlamak için önceden kısaca anlatmak; düşünce aşlamak, telkin etmek.

kulağına küpe olmak (veya etmek)
* başa gelen bir durumdan alınan dersi hiç unutmamak.

kulağına söylemek
* fısıldamak.

kulağını açmak
* dikkatle dinlemek.

kulağını bükmek
* bir sorun karşısında dikkatli davranması için uyarıda bulunmak.

kulağını çekmek
* ceza olarak kulağını tutup bükerek çekmek.
* uyarmak için hafif bir ceza vermek.

kulağını çınlatmak
* birini anmak.

kulağını doldurmak
* bir kimseye -başkasından bilgi almadan önce konu üzerinde bilgi verirken kendi düşüncesini aşlamak.

kulak
* Başın her iki yanında bulunan işitme organı.
* Bu organın, sesleri toplayıp içeriye almaya yarayan dış bölümü.
* Balıklarda başın iki yanında bulunan ve ağızdan alıp solungaçlardan geçirdiği suyu dışarıya vermeye yarayan yarıklardan her biri.
* Telli çalgılarda tel germeye yarayan burgu.
* Seslerin uygunluğunu seçebilme ve değerlendirebilme yeteneği.
* Sabanın toprağa giren kısmının iki yanında bulunan ve toprağı yollara dökmeye yarayan parça.
* Akarsuların ve özellikle göllerin karaya giren ve durgunlaşan yerleri.

kulak
* Varlıklı eski Rus köylülerine verilen ad.

kulak altı bezi
* Kulağın yakınında bulunan, tükürük bezlerinin en büyüğü.

kulak ardı etmek

* dikkate almamak, göz önünde tutmamak.

kulak asma!

* "önemseme, dimleme!" anlamında uyarı sözü.

kulak asmak (veya asmamak)

* önem vermek (vermemek), dinlemek (dinlememek).

kulak çivisi

* Kağnıda tekerleğin çıkmaması için mazının ucuna takılan çivi.

kulak davulu

* Kulak zarı.

kulak demiri

* Pulluklarda, uç demirinin kaldırdığı toprağı ters çeviren demir.

kulak dolgunluğu

* İşiterek elde edilen bilgi.

kulak erimi

* Sesin işitilebileceğı uzaklık.

kulak kabartmak

* belli etmemeye çalışarak dinlemek.

kulak kepçesi

* Sesi toplayarak orta kulağı göndermeye yarayan, kulağın, yarım daire biçimindeki bölümü.

kulak kesilmek

* büyük bir dikkatle dinlemek.

kulak kıvrırmak

* tarımda domatesin olgunlaşması sırasında yapılan bir işlem.

kulak kulağı

* Gizlice, başkası duymaksızın.

kulak memesi

* Kulağın yumuşak ve kıkırdaksız olan alt ucu.

kulak misafiri

* Yanında konuşulan bir şeyi, konuşmaya katılmadan dinleyen kimse.

kulak misafiri olmak

* yanında konuşulan bir şeyi konuşmaya katılmadan dinlemek.

kulak tıkacı

* Çok şiddetli sesleri, gürültüleri hafifletmek için, kulağın içine veya üzerine konulan araç.

kulak tıkamak

* bir şeyi duymazlıktan gelmek.

kulak tırmalamak

* (ses için) kulağı rahatsız etmek.

kulak tırmalayıcı

* Kulağı rahatsız eden.

kulak tozu

* Kulağın arkasındaki tümseklik.

kulak tozuna vurmak

* tam kulağın üstüne vurmak.

kulak tutmak

* dinlemek, işitmek istemek.

kulak vermek

* merak edip dinlemek, işitmeye çalışmak.

kulak zarı

* Dış kulakla orta kulağı birbirine bağlayan zar, kulak davulu.

kulakçı

* Kulak, burun, boğaz hekimi.

kulakçık

* Kalbin üst bölümünde bulunan ve biri (sağdaki) anatoplardamarlardan, öbürü (soldaki) akciğer toplardamarlarından kanı alıp karıncıklara veren iki boşluğun adı, kulacık.

kulakları dolmak

* aynı şeyi dinlemekten usanmak.

kulakları paslanmak

* çoktan beri müzik dinlememiş olmak.

kulaklarına kadar kızarmak

* çok utanmak.

kulaklarını dikmek

* (hayvan) dikkat kesilmek.

kulaklarını tıkamak

* dinlemek, istememek.

kulaklarının pasını gidermek

* çoktan beri dinlememişken müzik dinlemek.

kulaklı

* Kulağı herhangi bir biçimde olan.

* Kulağa benzer çıkıntısı olan.

* Sapının ucunda kulak biçiminde iki geniş çatalı bulunan bir çeşit yatağan.

* İki tarafında tutulacak yeri olan yayvan tencere, kazan.

kulaklı somun

* Yanlarında kanat gibi çıkıntıları olan bir somun türü.

kulaklık

* Kulakları soğuk, rüzgâr gibi dış etkilere korumak için kulak kepçesini örtecek biçimde yapılmış kılıf.

* Radyo, telefon veya telsizde kulak ile verici arasında ses bağlantısı kurmaya yarayan alıcı.

* Ağır işitenlerin kullandıkları pilli araç.

kulaksız

* Kulak kepçesi olmayan.

kulaktan

* Sadece duyarak, dinleyerek.

kulaktan dolma

* Başkalarından işitilerek edinilen bilgi.

kulaktan kulağa

* Bir kimseden bir başkasına, gizlice söyleyerek.

kulampara

- * Oğlancı.

kulamparalık

- * Oğlancılık.

kule

- * Çoğunlukla kare veya silindir biçimindeki yüksek yapı.
- * Cihannüma.

kulis

- * Tiyatroda, sahnenin gerisinde ve yanlarında bulunan bölüm.
- * Bir işin, bir hareketin iç yüzü, bilinmeyen yönleri.
- * Borsa dışında alış veriş yeri.

kulis çalışması

- * Kulis faaliyeti.

kulis faaliyeti

- * Toplantı yerlerinde, oturma dışında çeşitli grupların yaptığı gizli girişim veya çalışma.

kulis yapmak

- * herhangi bir toplulukta oturumlar dışında gizli çalışmalar yapmak.

kullandırma

- * Kullandırmak işi.

kullandırmak

- * Kullanmak işini yaptırmak.

kullanılma

- * Kullanılmak işi.

kullanılmak

- * Kullanmak işine konu olmak.

kullanılmış

- * Az veya çok bir zaman için başkasının malı olmuş, yeni olmayan, müstamel.

kullanım

- * Kullanma, yararlanma, tasarruf.

kullanış

- * Kullanmak işi veya biçimi.

kullanışlı

- * Rahatça kullanılabilen.

kullanışsız

- * Kullanılması güç, kullanılmaya elverişli olmayan.

kullanma

- * Kullanmak işi, istimal.

kullanmak

- * Bir şeyden belli bir amaçla yararlanmak.
- * Bir kimseyi bir hizmette bulundurmak, çalıştırmak.
- * İşletmek, değerlendirmek.
- * Giymek, takmak.
- * Bir şeye alışmış olmak, içmek.
- * (kelime için) Yazmak, söylemek.

* Harcamak, sarf etmek.
* (birinden veya bir şeyden) Amacına ulaşmak için yararlanmak, onu amacına alet etmek, sömürmek, istismar etmek.
* Araç veya aleti işletmek, yönetmek.

kullap
* İplik üzerine sırma sarmaya yarar bir dolap.
* Bir tür menteşe.

kullaşma
* Kullaşmak işi veya durumu.

kullaşmak
* Kul durumuna gelmek.

kulluk
* Kul olma durumu, kölelik.
* Kulun yaptığı iş.
* Kamu düzenini korumakla görevli daire, karakol.

kulluk etmek
* kul olmak.

kulluk kölelik
* Birinin buyruklarına boyun eğerek yaşama durumu.

kullukçu
* Kullukta görevli yeniçeri.

kuloğlu
* Ölen evli yeniçerilerin, babaları gibi, ocakta askerlik yapan çocukları.

kulp
* Kapların, sap gibi halka biçiminde olan tutulacak yeri.
* Uydurma sebep, bahane.

kulp takmak
* bir kimseyi, bir şeyi kusurlu göstermek için bahane, kusur bulmak.

kulplu
* Kulpu olan, kulpu bulunan.

kulplu beygir
* Jimnastik alıştırmalarında destek olarak kullanılan, gövdesinin ortasında gereğinde sökülüp takılabilen yarım halka biçiminde aralıklı iki kulpu olan araç.

kulpsuz
* Kulpu olmayan.

kulpunu bulmak
* yapılacak uygunsuz bir iş için, yasallığı tartışılabilecek bir çözüm yolu bulmak.

kuluçka
* Cıvciv çıkarmış, yumurtaya yatmış veya yatmak üzere kızmış durumda olan dişi kuş veya dişi kümes hayvanı, gürk.

kuluçka devri
* \343 kuluçka dönemi.

kuluçka dönemi
* Cıvciv, yavru çıkarmak için, her tür kuşun yumurtaları üstüne yatması gereken süre.
* Döllenmeden sonra canlı bir organizma oluncaya kadar geçen süre.

* Bir mikrobun vücuda girmesiyle hastalığın belirmesi arasında geçen süre.

kuluçka makinesi

* Gereken sıcaklığı sağlayacak düzeni bulunan ve çok sayıda civciv çıkarmaya yarayan araç.

kuluçka olmak

* (dişi kuş) yumurtaya yatma zamanı gelmek.

kuluçkahane

* Kuluçkalık.

kuluçkalık

* Kuluçka olma durumu.

* Kuluçkada kullanılmaya elverişli.

kuluçkaya oturmak (veya yatmak)

* dişi kuş civciv çıkarmak için yumurtaların üzerine yatmak.

kulun

* Doğumdan altı ay sonra kadar olan erkek veya dişi at veya eşek yavrusu.

kulun atmak

* (kısırak veya eşek) yavru düşürmek.

kulunç

* Şiddetli ağrı ve özellikle omuz ağrısı.

kulunç girmek

* (bir organda veya vücut bölgesinde) birdenbire veya şiddetli sancı oluşmak, tutulmak.

kulunç kırmak

* ağrıyan yeri ovma.

kulunlama

* Kulunlamak işi.

kulunlamak

* Kısırak veya eşek yavrulamak.

kulunluk

* Kısırak veya eşek gibi hayvanlarda döl yatağı.

kulunuz

* alçak gönüllülük göstermiş olmak için ben zamiri yerine kullanılırdı.

kulübe

* Kerpiç, saman veya ağaçtan yapılmış küçük, basit, ilkel ev.

* Bir yeri beklemekle görevli kimsenin içinde bulunduğu küçük bannak.

* Hayvanlar için yapılmış bannak.

* Alçak gönüllülük göstermek amacıyla "ev" anlamında kullanılır.

kulüp

* Görüşmek, konuşmak, okumak, spor yapmak gibi amaçlarla yalnız üye olanların toplandıkları yer.

* Spor derneği.

kulüpçü

* Kulüp işleten kimse.

kulüpçülük

* Kulüp yanlısı ve kulüp işleriyle uğraşan kimse.

kulüpler arası

* Birçok kulübün takımlarını karşı karşıya getiren sportif faaliyetler için kullanılır.

kulvar

* Bazı yarışlarda koşucu veya yüzücünün koştuğu, yüzdüğü yarış şeridi.

kulyuç

* Geniş ve derin ağızlı mağara.

kum

* Silisli kütlelerin, kayaların, doğal etkenlerle parçalanarak ufalanmasından oluşan ufak, sert taneciklerin bütünü.

* Armut, ayva gibi bazı meyvelerin etli bölümlerindeki sert tanecikler.

* Vücuttaki bezlerin, özellikle böbreğin ürettiği ince ve katı tanecikler.

kum balığı

* Kum balığıgillerden, dişleri ve karın yüzgeçleri olmayan küçük bir balık (Ammodytes).

kum balığıgiller

* Kemikli balıklar takımının, kefallar alt takımına giren bir familya.

kum çölü

* İnce kumla örtülü çöl.

kum engereği

* Özellikle Balkanlarda görülen üçgen kafalı iri engerek (Vipera ammodytes).

kum fırtınası

* Çöllerde kumu havaya kanştıran kasırga.

kum gibi

* pek çok.

kum grisi

* Kum renginde olan.

kum havucu

* Kumluk yerlerde yetiştirilen bir tür havuç.

kum havuzu

* Atletlerin atlamada incinmemeleri için düştükleri yere yapılmış, içi kumla doldurulmuş alan.

kum kamyonu

* Karoseri ve diğer mekanik parçaları kum taşımaya uygun bir biçimde düzenlenmiş kamyon.

kum kayası

* Sıcak ve ılık denizlerde ve özellikle kayalık yerlerde yaşayan kemikli balık (Neogobius).

kum otu

* Uyuz otu.

kum saati

* Dar bir boğazla birbirine bağlanmış iki cam kaptan oluşan ve üstteki kaptan bulunan kumun aşağıya akmasından yararlanarak zamanı anlamaya, ölçmeye yarayan araç.

kum taşı

* Kum tanelerinin kaynaşmasıyla oluşmuş bir çeşit tortul kayaç.

kum torbası

* İçine kum doldurup boks antrenmanlarında kullanılan torba.

* Savaşta veya sel sırasında korunması gereken yerlere yığılan içi kum dolu torba.

* Çok şişman, dayanıksız, lapacı (kimse).

- kuma
* Aynı erkekle evli olan kadınların birbirine göre adı, ortak.
- kumalı
* Kuması olan.
- Kuman
* Kıpçak.
- Kumanca
* Kıpçakça.
- kumanda
* Komuta.
- kumanda etmek
* komut vermek.
* yönetmek.
- kumandan
* Komutan.
- kumandan gemisi
* Kumandanın komuta ettiği donanma gemisi.
- kumandanlı
* Kumandanı olan.
- kumandanlık
* Komutanlık.
- kumandansız
* Kumandanı olmayan.
- Kumandı
* Kuzey Altaylarda yaşayan bir Türk boyu ve bu boydan olan kimse.
- kumanya
* Yolculuk için hazırlanan yiyecek, azık.
* Sefer durumundaki askerler için hazırlanan yiyecek.
- kumanyacı
* Kumanya hazırlayan veya dağıtan (kimse).
- kumanyacılık
* Kumanyacının işi.
- kumar
* Ortaya para koyarak oynanan talih oyunu.
- kumar ebesi
* Kumar oynatan kimse veya kumarcı.
- kumar oynamak
* ortaya para koyarak talih oyunu oynamak.
* olumlu sonuçlanması şüpheli olan bir işe bile bile girişmek.
- kumarbaz
* Kumarcı.
- kumarbazlık
* Kumarcılık.

kumarcı

* Kumara düşün, sürekli kumar oynayan (kimse), kumarbaz.

kumarcılık

* Kumarcı olma durumu, kumarbazlık.

kumarhane

* Kumar oynanan yer.

kumarhaneci

* Kumarhane işleten kimse.

kumarhanecilik

* Kumarhane işletme işi.

kumasız

* Kuması olmayan.

kumaş

* Pamuk, yün, ipek gibi şeylerden makinede dokunmuş her türlü dokuma.

* Bir varlığı veya kişiliği oluşturan nitelik veya malzeme.

kumaş mengenesi

* Yeni dokunmuş veya yıkanmış kumaşların ütülenmek amacıyla içinden geçirildiği silindir alet.

kumaşçı

* Kumaş fabrikası olan veya kumaş satan kimse.

kumaşçılık

* Kumaş üreten veya satan kimse.

kumaşlı

* Kumaşı olan.

kumaşsız

* Kumaşı olmayan.

kumbara

* Para biriktirmek için kullanılan, bozuk veya kâğıt para atılan deliği olan, metal, toprak, plâstikten yapılmış

küçük kap.

* Humbara.

kumbaracı

* Humbaracı.

kumbarahane

* Humbarahane.

kumbaşı

* Kumsal.

kumcu

* Kum getirip satan kimse.

kumcul

* (bitki için) Kumlu toprakta yetişen, kumlu toprağı seven.

kumda oynamak

* bir fırsat kaçıırarak umulanı elde edememek.

kumkazan

* Kemirgenlerden, Afrika'nın güneyinde yaşayan bir memeli türü (Bathyergus maritimus).

kumkuma

- * Küçük testi, çömlek.
- * Kötü, olumsuz bir özelliği kendinde fazlasıyla toplayan kimse, olay, olgu veya yer.

kumla

- * Kumluk yer, geniş kumsal, plâj.
- * Güneş banyosu yapmak için düzenlenmiş kumsal.

kumlama

- * Çam türü ağaçlarda yıl halkaları arasındaki görüntü ayrımını daha da belirtmek için yüzeye, hava basıncından yararlanarak kum püskürtme.
- * Oyma işlerinde, çukurda kalan yüzeyleri özel dişli araçlarla pütürlendirme.

kumlamak

- * Kumla kaplamak veya kum dökmek.

kumlu

- * İçinde kum bulunan.
- * Çok ufak ve sık benekli.

kumluk

- * Kumu çok olan.
- * Kumsal.
- * Kumluk yer.

kumpanya

- * Daha çok yabancı sınaî, ticarî ortaklık.
- * Tiyatro topluluğu.
- * Aynı görüşü paylaşan, aynı eylemi yapan kimseler topluluğu.

kumpas

- * Dizicilerin harfleri satır durumuna getirirken içine yerleştirdikleri ayarlanabilir demir yuva.

kumpas kurmak

- * gizli bir iş, düzen hazırlamak.

kumpir

- * Kaynamış ve kabuğu soyulmadan özel fırında pişirilmiş iri patates.

kumral

- * (saç, bıyık, sakal için) Koyu sarı veya açık kestane rengi.
- * Bu renkte olan (kimse veya şey).

kumru

- * Güvercinler takımından, güvercinden küçük, boz, gri renkli bir kuş (Streptopelia).

kumru gibi

- * kendi dünyalarına çekilmiş, sevecen.

kumsal

- * Su kıyılarında oluşan kumlu yer, plâj.
- * Kumlu.

kumsallık

- * Kumsal olma durumu.

kumsuz

- * Kumu olmayan.

kumuç

- * Sivrisineğe benzer çok küçük bir tür sinek.
- * İçine et veya peynir konarak yapılan bir çeşit sigara böreği.

Kumuk

- * Dağıstan'da yaşayan bir Türk boyu ve bu boydan olan kimse.

Kumukça

- * Kumuk dili.

kumul

- * Çöllerde veya deniz kıyılarında rüzgârların yığıldığı kum tepesi.

-kun

- * \343 -gın / -gin.

kunda

- * Bir çeşit büyük ve zehirli örümcek.

kundak

- * Yeni doğmuş çocuğu ilk aylarda sıkıca sarıp sarmalamaya yarayan geniş bez.
- * Kundağa sarılmış bebek.
- * Yangın çıkarmak için bir yere konulan tutuşmuş yağlı bez parçası vb.
- * Saçları yemeninin içine alıp bağlama.
- * Tüfek gibi bazı ateşli silâhlarda bunları çeşitli yönlere çevirmeye yarayan, namlunun altında bulunan ağaç veya metal bölüm.
- * Ara bozma, fitne, fesat.
- * Arabalarda dingil yatağı.
- * Korunmak için sıkı sıkıya sarılmış şey.

kundak sokmak (veya koymak)

- * yangın çıkarmak için bir yere tutuşmuş yağlı bez parçası koymak.
- * ara bozacak bir söz söylemek veya böyle bir davranışta bulunmak.

kundakçı

- * Yangın çıkarmak için kundak koyan kimse.
- * Tüfek kundakları yapan kimse.
- * Ara bozucu.

kundakçılık

- * Yangın çıkarmak için kundak koyma işi.
- * Ara bozuculuk.

kundaklama

- * Kundaklamak işi.

kundaklamak

- * Bebeği kundağa sarmak.
- * (bir yeri) Kundakla yakmak.
- * Saçları yemeninin içine toplayarak bağlamak.
- * Tüfek namlusunu kundağa bağlamak.
- * Ara bozmak, aldatmak.

kundaklanış

- * Kundaklanma işi veya biçimi.

kundaklanma

- * Kundaklanmak işi.

kundaklanmak

- * Kundaklama işi yapılmak veya kundaklamak işine konu olmak.

kundaklayış

* Kundaklama işi veya biçimi.

kundaklı

* Kundağı olan, kundağa sarılmış olan.

kundaksız

* Kundağı olmayan.

kundura

* Kaba işlenmiş, bağısız, konçsuz ayakkabı.

kunduracı

* Kundura yapan veya satan kimse.

kunduracılık

* Kunduracının işi.

kunduru

* Başağı dört sıradan oluşan, bir tür sert, sarı, iyi buğday.

kunduz

* Kemirgenlerden, kuyruğu geniş ve yassı, art ayak parmaklarının arası perdeli, ağaçları kemirerek beslenen, su kıyılarında yaşayan, yuvalar ve su setleri kuran, postu değerli bir hayvan (Castor fiber).

kunduz böceği

* \343 kuduz böceği.

kungfu

* Kendini savunma temeline dayalı, karateye benzeyen Çin kökenli spor.

kunt

* Ağır, kalın, dayanıklı ve sağlam.

kup

* Giysi kesimi, kesimle verilen biçim.

kupa

* Genellikle genişliği derinliğinden çok olan, altın, gümüş, bronz veya kristalden yapılmış ayaklı kap.

* Bardak.

* Yanşma ödülü olarak verilen herhangi bir sanat eseri.

* İskambil kâğıtlarının dört grubundan benekleri kırmızı, kalp biçiminde olanı.

* Bir kupanın alabileceği miktarda olan.

kupa

* Kapalı ve yalnız arkada oturulacak yeri olan, dört tekerlekli araba.

kupes

* İzmaritgillerden, ılıman denizlerde yaşayan bir balık (Boops boops).

kupkuru

* Çok kuru.

* Belirgin, net.

kupkuru etmek

* çok kurutmak.

kupkuru kesilmek

* çok kurumak.

kupon

* Piyango biçiminde düzenlenmiş, çekilişlerde kesilerek kullanılan basılı parça.

* Değerli kâğıtların (devlet tahvili veya hisse senetleri) üzerinde bulunan ve belirli zamanlarda sahibine faiz veya kazanç payı olarak belirli bir gelir sağlayan kesilmiş parça.

* Yalnız bir giysilik dokunmuş, üstün nitelikte (kumaş parçası).

kupür

* Kesik.

kur

* Yabancı paraların ulusal para cinsinden değeri.

* Kurs değeri (II).

kur

* Karşı cinsten birine ilgi göstererek onun hoşuna gitme, gönlünü kazanmaya çalışma.

* Birinin duygularını okşayacak biçimde davranarak onu elde etmeye çalışma.

kur yapmak

* karşı cinsten birine ilgi göstererek onun hoşuna gitmek, gönlünü kazanmaya çalışmak.

* birinin duygularını okşayacak biçimde davranarak onu elde etmeye çalışmak.

kur'a

* Ad çekme.

kur'a çekmek

* ad çekmek.

kur'a efradı

* Kur'a çekerek yeni asker olan erler.

kurabiye

* Un, yağ veya badem, fıstık gibi şeylerle yapılan, şekerli küçük çörek.

kurabiye gibi

* çok gevrek, ağızda dağılıveren (yiyecek).

kurabiyeci

* Kurabiye yapan veya satan kimse.

kurabiyecilik

* Kurabiye yapma veya satma işi.

kur'acı

* Askere alınacak gençlerin belli olması için onlara kur'a çektiren subay.

kurada

* İşe yaramaz, yıpranmış, eskimiş, bozulmuş (eşya).

* Gelişmemiş, cılız (insan ve hayvan).

kurak

* (hava, mevsim, yıl için) Yağsız.

* (toprak için) Nem tutmayan, çabuk kuruyuveren, çorak.

kurakçıl

* (bitki için) Kurak yerde yetişen, kurak yerden hoşlanan.

kuraklık

* Kurak olma durumu, kurak hava, yağsızlık.

kural

* Bir sanata, bir bilime, bir düşünce ve davranış sistemine temel olan, yön veren ilke.

* Davranışlarımıza yön veren, uyulması gereken ilke.

kural dışı

* Bkz. kural dışı.

kural dışı

* Kurala uymayan, kurala aykırı olan, ayırık, müstesna, şaz.

kurala aykırı

* Bkz. kural dışı.

kurala aykırılık

* Dil kurallarına aykırı olarak kelime kullanma, kıyasa muhalefet.

kuralcı

* Kurala, kurallara baēlı olan, kaideci.

kuralcılık

* Kuralcı olma durumu.

kurallaşma

* Kurallaşmak işi.

kurallaşmak

* Kural durumuna gelmek.

kurallaştırma

* Kurallaştırmak işi.

kurallaştırmak

* Kural durumuna getirmek.

kurallı

* Kurallı olan, kurala uygun olan, kaideli, kıyası.

kurallı cümle

* Yükleme sonda yer alan cümle.

kuralsız

* Kurallı olmayan, kurala uygun olmayan, kaidesiz, gayri kıyası.

kuram

* Uygulamalardan baēımsız olarak ele alınan soyut bilgi.

* Belirli bir konuda düşüncelerin, görüşlerin bütünü.

* Sistemli bir biçimde düzenlenmiş birçok olayı açıklayan ve bir bilime temel olan kurallar, yasalar bütünü, nazariye, teori.

Kurama

* Türkistan'da yaşayan bir topluluk ve bu topluluktan olan kimse.

kuramcı

* Kuram ortaya koyan kimse, kurama baēlı olan kimse, teorisyen.

kuramcılık

* Kuram ortaya koyma, kurama baēlı olma durumu.

kuramlaştırma

* Kuramlaştırmak işi.

kuramlaştırmak

* Kuram durumuna getirmek.

kuramsal

* Kuramla ilgili, kuram durumunda bulunan, kuram niteliēinde olan, nazari, teorik.

Kur'an

* İslâm dininin temel ilkelerini, Hz. Muhammed'e gönderilen Tanrı buyruklarını içeren, Müslümanlığın temel kitabı, Kur'anıkerim, Kelâmıkadım, Mushaf.

Kur'an (veya ekmek) çarpsın!

* karşısındakini dediği şeye inandırmak için edilen yemin.

kurander

* Hava akımı, cereyan.

Kur'anıkerim

* Kur'an.

kur'ası olmak

* o yıl askerlik çağına girenlerden olmak.

kurbağa

* Kurbağalardan, yumurta ile üreyen, yavruları gelişimlerini durgun sularda tamamladıktan sonra kuyruğu ve solungacı körelerek karada yaşayabilen, sıçrayarak yurüyen ve suda iyi yüzen küçük hayvan.

kurbağa adam

* Balık adam.

kurbağa balığı

* Sıcak ve ılık denizlerde yaşayan kemikli balık (Uranoscopus scaber).

kurbağa balığıgiller

* Sıcak ve ılık denizlerde yaşayan kemikli balıklar familyası.

kurbağa otu

* Dügün çiçeğigillerden bir bitki (Bufonia).

kurbağa testi

* Kadının gebe olup olmadığını anlamak için, idrarının kurbağa karnına şırınga edilmesi yoluyla yapılan test.

kurbağa zehiri

* Kurbağa zehirigillerden, tatlı sularda yaşayan, beyaz çiçekli, yürek biçimi yapraklı bir süs bitkisi (Hydrocharis).

kurbağa zehirigiller

* Bir çeneklilerden, bütünü veya bir kesimi su içinde yaşayan, kurbağa zehri ve benzeri su bitkilerini içine alan bir familya.

kurbağacık

- * Kurbağa yavrusu, küçük kurbağa.
- * Ağız tabanında çıkan bir çeşit küçük ur.
- * Küçük İngiliz anahtarı.
- * Ayarlanabilir somun anahtarı.
- * Pencere çerçevesi gibi yukarıya sürülen şeylerin alt kenarlarına yerleştirilen tutacak.

kurbağalama

* Kurbağanın yüzmesine benzer yatay hareketler yaparak yüzmek.
* Birbirine paralel iki tırmanma sırtına baldırları ve ayak sırtlarını kenetleyerek veya dışarıdan diz altına sıkıştırarak tırmanma.

kurbağalar

* Omurgalı hayvanlardan, amfibyumlar sınıfına giren bir takım.

kurban

- * Dinin bir buyruğunu veya bir adağı yerine getirmek için kesilen hayvan.
- * Müslümanlarda kurban bayramı.
- * Bir ülkü uğrunda feda edilen veya kendini feda eden kimse.

- * Bir kazada veya felâkette ölen kimse.
- * Maddî ve manevî bakımdan felâkete sürüklenmiş veya insanî değerlerini yitirmek zorunda kalmış veya bırakılmış kimse.
- * Bazı bölgelerde seslenme sözü olarak kullanılır.

Kurban Bayramı

- * Arabî takvime göre Zilhicce ayının onunda başlayıp dört gün süren ve bu süre içinde yoksullara dağıtılmak için kurban kesilen dinî bayram.

kurban eti

- * Kesilen kurbanın dağıtılan parçaları.

kurban etmek

- * Bkz. kurban kesmek.
- * kendi çıkarı için birini veya bir şeyi feda etmek.

kurban gitmek

- * suçsuz yere ölmek, zarara uğramak.

kurban kesmek

- * din buyruğunu yerine getirmek için bir hayvanı keserek etini dağıtmak.

kurban olayım!

- * aşırı sevgi ve hayranlık anlatır.
- * yalvarmak için söylenir.

kurban olmak

- * bir kimse veya bir şey için kendini feda etmek.

kurban vermek

- * can kaybına uğramak.

kurbanı olmak

- * uğruna ıstırap veya büyük üzüntü, sıkıntı çekmek, zarara girmek, ölmek.

kurbanlık

- * Kurban edilmek için ayrılmış, kurban edilmeye uygun.

kurbanlık koyun

- * Kurban olmaya elverişli koyun.
- * Başına geleceklerden habersiz.

kurca

- * Karıştırma, kaşıma.

kurca çıbanı

- * Kaşıyıp kurcalamaktan azan çıban.

kurcalama

- * Kurcalamak işi.

kurcalamak

- * Ellemek, karıştırarak bakmak.
- * Sivri bir şey sokup karıştırarak zorlamak.
- * Karıştırıp azdırmak, tahriş etmek.
- * Meşgul ve rahatsız etmek.
- * Bir konuyu araştırmak, üstünde durmak, eşelemek.

kurcalanış

- * Kurcalanma işi veya biçimi.

kurcalanma

* Kurcalanmak işi.

kurcalanmak

* Kurcalamak işi yapılmak.

kurcalayış

* Kurcalamak işi veya biçimi.

kurçatovyum

* Atom numarası 104, atom ağırlığı 260 olan yapay element. Kısaltması Ku.

kurdele

* Geniş ipekli şerit.

kurdele balığı

* Kurdele balığı gillerden, uzun, yassı vücutlu, pulları çok küçük, kuyruk yüzgeci ipliğe benzeyen, kemikli bir Akdeniz balığı, flândra balığı (Cepola rubescens).

kurdele balığıgiller

* Örnek hayvanı kurdele balığı olan balıklar familyası.

kurdeleli

* Kurdelesli olan.

kurdelesiz

* Kurdelesli olmayan.

kurdeşen

* Ciltte çeşitli sebeplerle oluşan kaşıntılı döküntüler, ürtiker.

kurdun oğlu akıbet kurt olur

* sonunda kendi karakterini, aslını, düşüncesini atalarına benzer şekilde ortaya koyar.

kurdunu kırmak

* hevesini almak, isteğini yerine getirmek.

kurdurma

* Kurdurmak işi.

kurdurmak

* Kurmak işini yaptırmak.

kurdurtma

* Kurdurtmak işi veya durumu.

kurdurtmak

* Kurmak işini yaptırmak.

kurgan

* İlk Çağda mezar üzerine toprak yığılarak yapılan küçük tepe.

* Kale.

* (arkeolojide) Tepe biçiminde mezar, höyük.

kurgu

* Bir şeyin zembereğini kurmak için kullanılan araç, anahtar.

* Zembereğin kurulmuş olma durumu.

* Bir bütün oluşturmak için parçaları takıp birleştirme işi, montaj.

* Bir filmin değişik süre ve yerlerde çekilen bölümlerini, bir anlam ve uyum bütünlüğü sağlayarak

birleştirme, montaj.

* İş alanına geçmeyip yalnız bilmek ve açıklamak amacını güden düşünce, kuramsal araştırma, spekülasyon.

* Bir işe hazırlamak için yapılan telkin.

kurgu bilimi

* Teknolojideki gelişmelere göre ileri düzeyde sayılabilecek buluşlara bağlı kalarak düşünülen veya yapılan iş.

kurgucu

* Kurgu işini yapan kimse, montajcı.

kurguculuk

* Kurgu işini yapma, montajcılık.

kurgulama

* Kurgulamak işi veya durumu.

kurgulamak

* Bir filmin değişik yerlerde çekilen bölümlerini bir bütün oluşturmak için birleştirmek.

kurgulanma

* Kurgulanmak işi.

kurgulanmak

* Kurgu durumuna gelmek.

kurgulu

* Kurgusu olan.

kurgusal

* Kurgu ile ilgili, spekülâtif.

kurgusuz

* Kurgusu olmayan.

kurk

* Kuluçka, gurk.

kurlağan

* Etyaran.

kurma

* Kurmak işi.

* Kurularak, parçaları birleştirilerek oluşturulan, prefabrike.

kurmaca

* Tasarlanıp üretilen, tasarlayarak.

kurmacılık

* Resim ve heykelde, eseri geometrik öğeleri ile kurmayı temel alan anlayış, konstrüktivizm.

kurmak

* Bir şeyin oluşmasına yardım eden parçaları birleştirerek bütün durumuna getirmek, monte etmek.

* Hazırlamak.

* (yaylı, zemberekli şeylerde) Yayı veya zembereği germek.

* Gereken şartları hazırlayıp kendi kendine olmaya bırakmak.

* (etkisi ve önemi geniş, sürekli şeyler için): Meydana getirmek, tesis etmek.

* Yapmak, inşa etmek.

* Yapmak, oluşturmak.

* Ortaklık sağlamak.

* Belli bir işte beraber çalışacak kimseleri belirlemek.

* Bir araya getirmek, toplamak.

* Gizlice hazırlamak, tasarlamak.

* Düşünmek.

* Aklına koymak.

* Zihinde büyütme.

* Bir kimseyi dedikodu veya telkinlerle başkasına karşı öfkeliendirmek.

* Sağlamak, oluşturmak.

kurmay

* Harp akademilerine girerek eğitimlerini başarıyla bitirmiş subay, erkânıharp.
* Kurmaylık yetkisi ve niteliği olan (subay).

kurmay başkanı

* Ordu, tümen, tugay gibi birliklerde ve askerî akademilerde karargâh subayı.

kurmaylık

* Kurmay olma durumu.

kurna

* Hamamlarda, musluk altında, içinde su biriktirilen, yuvarlak ve çoğunlukla mermer veya taş tekne.

kurnalı

* Kurnası olan.

kurnasız

* Kurnası olmayan.

kurnaz

* Kolay kanmayan, başkalarını kandırmasını ve ufak tefek oyunlarla amacına erişmesini beceren, açık göz.

kurnazca

* Kurnaz bir biçimde, kandırarak, aldatarak.

kurnazlaşma

* Kurnazlaşmak işi.

kurnazlaşmak

* Kurnaz duruma girmek.

kurnazlık

* Kurnaz olma durumu veya kurnazca iş.

kuron

* Korumak için diş üzerine dişçi tarafından geçirilen metal kaplama.

kurs

* Yuvarlak ve yassı biçimli nesne, ağırşak.
* Bir gök cisminin teker biçimde görülen yüzü, çörek.

kurs

* Resmî ve özel kuruluşlarca ilgililere belirli bir konuda bilgi, beceri ve davranışlar kazandırmak amacıyla düzenlenen ve kısa süreli derslere dayanan eğitim etkinliği, kur.

kursağında kalmak

* istenilen bir şey gerçekleşmemek, yarım kalmak.

kursak

* Kuşların yemek borusu üzerinde bulunan, yiyeceklerin toplandığı torba biçiminde şişkin organ.
* Kuş kurağı şişirilip kurutularak yapılan veya ona benzetilen şişkin şey.
* Mide.
* Kursak zarı ile yapılmış.
* Böceklerin ve solucanların sindirim kanallarında bulunan, kuşların kurağına benzeyen yapı.

kursaklı

* Kurağı olan.
* Guatr hastalığı olan (kimse).

kursaksız

* Kursağı olmayan.

kursiyer

* Kurs öğrencisi.

kurşun

* Atom numarası 82, atom ağırlığı 207,21, yoğunluğu 11,3 olan, 327,4°C de eriyen, yumuşak ve bükülgen, mavimsi esmer renkte bir element. Kısaltması Pb.

* Tüfek, tabanca gibi hafif ateşli silâhlarda kullanılan mermi.

* Kurşundan yapılmış.

kurşun atmak

* silâhla mermi atmak.

* düşmanlık etmek.

kurşun dokunmak

* mermi isabet etmek.

kurşun dökmek

* halk inanışına göre erimiş kurşunu, hastanın üstünde, içinde su bulunan bir kaba dökerek ortaya çıkan şekillerin yorumuyla nazar, büyü, hastalık vb. şeyleri önlemek, iyileştirmek.

kurşun erimi

* Merminin en çok ulaşabildiği uzaklık.

kurşun gibi

* çok ağır.

kurşun grisi

* Koyu gri renk.

kurşun kalem

* Dışı tahta, içi grafitli kalem.

kurşun otu

* Bkz. dış otu.

kurşun rengi

* Kurşunun rengi, koyu kül rengi.

* Bu renkte olan.

kurşun sıkmak

* silâhı ateşlemek, mermi yakmak.

kurşun tutmak

* kurşuna hedef olmak, kurşun degecek gibi olmak.

kurşun yağdırmak

* çok sayıda kurşun atmak.

kurşun yağmuruna tutmak

* çok sayıda ve sürekli kurşun atmak.

kurşun yemek

* vurulmak.

kurşuna dizmek

* verilen ölüm cezasını askerî bir kıtanın attığı kurşunlarla yerine getirmek.

kurşuncu

* Kurşun satan veya işleyen kimse.

* Kurşun döken kimse.

kurşunculuk

- * Kurşun satma veya işleme.
- * Kurşuncunun işi.

kurşungeçirmez

- * Ateşli silâhlardan atılan mermilerin girmesini engelleyecek yapıda ve özellikte olan (yelek, cam vb.).

kurşunî

- * Koyu kül rengi, kurşun rengi.
- * Bu renkte olan.

kurşunîleşme

- * Kurşunîleşmek işi.

kurşunîleşmek

- * Kurşunî bir duruma girmek.

kurşunlama

- * Kurşunlamak işi.

kurşunlamak

- * Kurşunla kaplamak.
- * Kurşunla mühürlemek.
- * Kurşun ile ateş etmek, vurmak.

kurşunlanma

- * Kurşunlanmak işi.

kurşunlanmak

- * Kurşunlamak işi yapılmak.

kurşunlaşma

- * Kurşunlaşmak işi.

kurşunlaşmak

- * Kurşun gibi ağırlaşmak.

kurşunlu

- * İçinde kurşun bulunan.
- * Kurşunlanmış olan.
- * Kubbesi kurşunla örtülü.

kurşunsuz

- * Kurşunu olmayan.

kurt

* Köpeklerden, Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'da yaşayan, gri sarı renkli, yırtıcı, etçil memeli hayvan (Canis lupus).

- * Bir yeri, bir şeyi iyi bilen.
- * İşini iyi bilen, aldanmaz, kurnaz.

kurt

- * Yumuşak vücutlu, uzun gövdeli, omurgasız, bacaksız, ayaksız veya çok ilkel ayaklı küçük hayvan.
- * Bazı böceklerle veya bazı böcek larvalarına verilen ad.

kurt baklası

- * Acı bakla.

kurt bilimci

- * Kurt (II) bilimi ile uğraşan kimse.

kurt bilimi

* Solucanların yapılarını, yaşayışlarını ve yaptıkları hastalıklarla, bu hastalıklara karşı mücadeleyi anlatan asalak bilimi dalı, helmintoloji.

kurt dumanlı havayı sever

* kötü niyetli kimselerin ortalıktaki karışıklıklardan yararlandıklarını anlatır.

kurt gibi

* işini bilir, girişken (kimse).

kurt gibi kemirmek (veya yemek)

* aşırı derecede kuşku ve tedirginliğe düşürmek.

kurt kapanı

* Güreşte hasmı alta düşürdükten sonra üstüne oturarak uylukları arasında ayak bağlama, bir yandan da iki kolu altından el geçirerek ağırlığı bel üzerine verme.

kurt kocayınca çakallara (köpeklerle) maskara olur

* güç ve yeteneğini yitiren insanlar, basit ve kendini bilmezlerce aşağılanırlar.

kurt köpeği

* Çoban köpeği, koyun köpeği.

kurt kuş

* Bütün yaratıklar, bütün canlılar.

kurt kuyusu

* Dibine ucu sivri bir kazık çakılmış ve koni biçiminde kazılmış, tuzak olarak kullanılan derin çukur.

kurt mantarı

* Tazeyken yenebilen, olgunlaştığında basınca sporlar saçan, beyaz renkli, yuvarlak biçimli, bazitli bir mantar (Lycoperdon).

kurt masalı

* Birini oyalamak, kendini suçsuz göstermek için ileri sürülen gereksiz, inandırıcı olmayan sözler.

kurt sineği

* Kurtlara dayanan bir sinek türü.

kurt yeniği

* Kurt tarafından yenilen yer.

* Bkz. bit yeniği.

kurtağzı

* Gemi ve sandallarda halatın geçmesi için teknenin kenarına tutturulmuş, açık ağız biçiminde metal parçalara verilen ad.

* Doğramanın birbirine geçen dişleri.

kurtarıcı

* Kurtaran, halâskâr.

* Kendi hayatını tehlikeye atarak bir kimseyi, bir topluluğu güç bir durumdan veya yok olmaktan kurtaran kimse.

kurtarıcılık

* Kurtarma işi veya biçimi.

kurtarılma

* Kurtanılmak işi.

kurtarılmak

* Kurtarmak işi yapılmak veya kurtarmak işine konu olmak.

kurtarım

* Kurtarmak işi.

kurtarış

* Kurtarmak işi veya biçimi.

kurtarma

* Kurtarmak işi.

kurtarma aracı

* Trafikte anısalanan, kaza geçiren aracı yerinden kaldırıp istenen yere götüren özel donanımlı motorlu araç, kurtarıcı.

kurtarma gemisi

* Deniz trafiğinde anısalanan, kaza geçiren gemi, şilep vb. araçları uygun bir yere çekip götüren özel donanımlı deniz aracı.

kurtarma kazısı

* Yeni kurulacak olan baraj, göl ve yerleşim yerleri gibi yapıların arazileri içinde bulunan arkeolojik eserlerin çıkarılması.

kurtarmak

- * Bir canlıyı bir felâketten tehlikeden veya zor durumdan uzaklaştırmak.
- * Kurtulmasını sağlamak; uzaklaştırmak.
- * Kazandırmak, yeniden ele geçirmek.
- * Bir şeye zarar gelmesini önlemek.
- * Birinin cezalandırılmasına engel olmak.
- * (olumsuz olarak): Bir şeyin değerini karşılamamak.

kurtayağ

* Damarlı çiçeksizlerden, küçük yapraklarla örtülü ince bir sap görünüşünde olan bir bitki (Lycopodium clavatum).

kurtayağ tozu

* Kurtayağın sporlu başaklarından elde edilen, hekimlikte kullanılan sarı bir toz.

kurtbağrı

* Zeytingillerden, yaprakları mızrağa benzer, çiçekleri beyaz, kokulu ve salkım durumunda olan, çit yapmakta kullanılan bir süs bitkisi (Ligustrum vulgare).

kurtboğan

* Çok yıllık otsu bir bitki, boğan otunun bir türü (Aconitum napellus).

kurtçuk

* Bazı hayvanların, özellikle böceklerin yumurtadan çıktıktan sonra, krizalit veya ergin karakterlerini kazanmadan önceki evresi, sürfe, lârva.

kurtçul

* Kurtçuklarla beslenen (hayvan).

kurtkıyan

* Afrika'da yaşayan sıgırcık giller familyasının genel adı.

kurtlandırma

* Kurtlandırmak işi veya durumu.

kurtlandırmak

* Kurtlanmasına sebep olmak.

kurtlanış

* Kurtlanmak işi veya biçimi.

kurtlanma

- * Kurtlanmak işi.

kurtlanmak

- * İçinde veya üzerinde kurt üremek.
- * Rahat oturmayıp telâş ve sabırsızlık göstermek veya sürekli kımıldanmak.
- * Bir yerde çok oturmaktan bıkarak gezme gereği duymak.

kurtlarını dökmek

- * çoktan beri özlediği bir şeyi bol bol yapıp hevesini almak.

kurtlaşma

- * Kurtlaşmak işi.

kurtlaşmak

- * Kurt durumuna gelmek, kurt gibi olmak.

kurtlu

- * İçinde kurt bulunan, kurtlanmış.
- * Yerinde rahat duramayan, sürekli kıpırdanan (kimse).

kurtluca

- * Ballı babagillerden, tırmanıcı sarı çiçekleri olan, kokusu sanmsağı andıran, göl ve akarsu kıyıları gibi nemli yerlerde yetişen bir bitki, meşecik, yer meşesi, yer palamudu, su sarımsağı.
- * Loğusa otu, zeravent.

kurtluk

- * Kurt olma durumu.

kurtpençesi

- * Kara buğdaygillerden 20-50 cm yükseklikte, pembe çiçekleri salkım biçiminde, sap ve kökünde bol tanen bulunan çok yıllık otsu bir bitki (Polygonum bistorta).

kurtsuz

- * Kurdu olmayan.

kurttırnağı

- * \343 kurtpençesi.

kurtulma

- * Kurtulmak işi.

kurtulmak

- * Tehlikeli veya kötü bir durumu atlatmak.
- * İstenmeyen, sıkıntı veren, hoşlanılmayan bir kimseden, bir yerden, bir durumdan uzaklaşmak.
- * Doğurmak.
- * (bir şey) Bulunduğu veya bağlı olduğu yerden ayrılmak.
- * Bağını koparıp kaçmak.

kurtulmalık

- * Tutsak veya rehine olan birini kurtarmak için verilen para, fidyeye, fidyecilik.

kurtuluş

- * Bir şeyden, bir yerden kurtulma, halâs, necat.
- * Bir yerin düşman işgalinden kurtulma günü.

kuru

- * Suyu, nemi olmayan, yaş ve nemli karşıtı.
- * Yağış almayan veya üzerinde bitki olmayan.
- * Daha sonra kullanılmak için kurutulmuş, taze ve yeşil karşıtı.
- * (bitki için) Canlılığını yitirmiş.
- * Arık, sıska, lâgar, kaknem.

- * Salgısı olmayan.
- * Döşenmemiş, çıplak.
- * Katıksız, yanında başka şey olmayan (yiyecek).
- * Etkisi ve sonucu olmayan.
- * Bazı deyimlerde "yoksunluk, yoksulluk, yalnızlık" bildirir.
- * Heyecanı, tadı olmayan, tekdüze.
- * Akıcı olmayan; duygudan yoksun.
- * Kuru olan şey.
- * Kuru fasulye yemeğinin kısa söylenişi.

kuru başına kalmak

- * hayatında veya yanında kimsesi kalmamak, kimsesiz, yalnız kalmak.

kuru çay

- * Yeşil çay yapraklarının çeşitli işlemlerden sonra satışa hazır durumu.

kuru çayır

- * Yaz aylarında bitkilerinin çoğunun kuruduğu tabii çayır.

kuru çeşme

- * Suyu çekilmiş çeşme.

kuru dere

- * Suyu olmayan dere.

kuru duvar

- * Taşların arasına harç konulmadan örülen duvar.

kuru ekmek

- * Katıksız ekmek.

kuru erik

- * Eriğin kurutulmuşu.

kuru fasulye

- * Fasulye bitkisinin beyaz tohumu.
- * Fasulye tohumundan yapılan etli veya etsiz salçalı, sulu yemek.
- * Yeşil kabuklarından ayıklanıp kurutulmuş fasulye.

kuru filtre

- * Hava içindeki kirleri, bezden torbalar yardımıyla ayıran süzgeç.

kuru gürültü

- * Gereksiz, önemsiz, sonu alınamayacak söz veya davranış.

kuru gürültüye pabuç bırakmamak

- * bir durum karşısında telâşsız, korkusuz, dilediğince davranmak.

kuru hasır (veya kilim) üstünde kalmak

- * aç, parasız, evsiz kalmak.

kuru hava

- * Nemi çok az olan hava.

kuru iftira

- * Gerçekle hiçbir ilişkisi, hiçbir dayanağı olmayan iftira.

kuru incir

- * Özel olarak güneşte kurutulan incir.

kuru kafa

- * Baş iskeleti.

- * Akılsız kafa.
- * Tırtılları patates yaprağı yiyen, alt kanatları sarı, üstü kahverengi bir tür kelebek (*Acherantia adrophos*).

kuru kahve

- * Dövlümüş veya çekilmiş kahve.

kuru kahveci

- * Kuru kahve hazırlayıp satan kimse.
- * Kuru kahve satılan yer.

kuru kahvecilik

- * Kuru kahve yapma veya satma işi.

kuru kalabalık

- * Hiçbir iş yapmayan insan topluluğu.
- * Hiçbir işe yaramayan, kırık dökük eşya.

kuru kayısı

- * Kayısının kurutulmuşu.

kuru kemik

- * Çok zayıf kimse.

kuru köfte

- * Kıyma ve ekmek içi ile yapıp tavada kızartılan köfte.

kuru kuruya

- * Boşuna, boşu boşuna, yararsız yere.
- * Kuru olarak, yanında başka bir içecek veya yiyecek olmaksızın.

kuru kuyu

- * Pis suyun toprak altına sızdırılmasında kullanılan, duvarları harçsız kuyu.

kuru lâf

- * Gerçekleşmeyeceği belli olan boş ve anlamsız söz.

kuru meyve

- * Yaş meyvenin kurutulmuşu.
- * Olgunlaşınca dış kabuğu kuruyan meyve.

kuru öksürük

- * Balgam çıkarılmayan öksürük.

kuru pasta

- * Tuzlu veya tatlı, kremasız çörek.

kuru pil

- * Akıntı yapmaması için elektroliti soğurucu bir maddeyle kaplı pil.

kuru sebze

- * Yaş sebzelerin kurutulmuşu.

kuru sıkı

- * Yalnız barutla sıkılanmış tüfek veya fişek dolgusu.
- * Korku vermek veya yıldırım için söylenen söz, yapılan davranış, blöf.

kuru soğan

- * Toprak altında kalan yumru soğanın kurutulmuşu.

kuru soğuk

- * Yağsız havadaki sert soğuk.

kuru söz

* Gerçekle ilgisi olmayan, değer taşımayan boş söz.

kuru tahtada kalmak

* eşyası elinden gitmek, çıplak evde oturma durumunda kalmak.

kuru tarım

* Kurak veya yarı kurak bölgelerde, sulama yapmadan tarladan ürün alınması yollarını gösteren tarımsal tekniklerin bütünü, kuru ziraat.

kuru temizleme

* Kimyasal maddelerle veya buharla giysi, eşya vb. yi temizleme, ütileme.

kuru temizleyici

* Kuru temizleme yapan kimse.

kuru üzüm

* Haşlanıp ardından güneşte kurutulmak suretiyle hazırlanan iri veya küçük taneli üzüm.

* Yaş üzümün kurutulmuşu.

kuru yemiş

* Fındık, fıstık, leblebi gibi yemek dışında yenilen yiyecekler.

kuru yemişçi

* Kuru yemiş satan kimse veya kuru yemiş satılan yer.

kuru yük

* Kara ve deniz taşıtlarıyla nakledilen katı madde, ticarî eşya.

kuru yük gemisi

* Deniz taşımacılığında katı maddeleri taşıma özelliğine göre ima edilen gemi.

kuru ziraat

* Kuru tarım.

kurucu

* Bir kurumun, bir işin kurulmasını sağlayan, müessis.

* Bir kuruluşu oluşturan kimse.

kuruculuk

* Kurma işini yapmak.

kuruda kalmak

* deniz alçaldığında (gemi) karaya oturmak.

kurul

* Bir işi yapmak veya yönetmek için görevlendirilmiş kişilerden oluşmuş topluluk, heyet, konsey.

kurulama

* Kurulamak işi.

kurulamak

* Bir şeyin üzerindeki ıslaklığı gidermek.

kurulanış

* Kurulanma işi veya biçimi.

kurulanma

* Kurulanmak işi.

kurulanmak

* Kurulamak işi yapılmak veya kurulamak işine konu olmak.

* Kendini kurulamak.

kurulaşma

* Kurulaşmak işi.

kurulaşmak

* Kuru duruma gelmek.

* Yoksullaşmak, yozlaşmak, muhtevassızlaşmak.

kurulayış

* Kurulamak işi veya biçimi.

kurulma

* Kurulmak işi.

kurulmak

* Kurmak işine konu olmak veya kurmak işi yapılmak.

* Övünür biçimde davranışlarda bulunmak, kasılmak.

* Rahatça oturmak, yerleşmek.

kurultay

* Ulusal toplantı.

* Bir kuruluşun, temel işleri konuşmak için belli sürelerle veya gerektiğe yaptığı genel toplantı, kongre.

* Eski Türklerde devlet işlerinin görüşölüp karara bağlandığı meclis.

kurulu

* Kurulmuş olan, yerleşmiş, oturmuş.

kurulu düzen

* Yerleşmiş, içinde bulunan toplumsal düzen.

kuruluk

* Kuru olma durumu.

kuruluş

* Kurulma işi, yolu veya tarihi.

* Topluma hizmet amaç ve göreviyle kurulan her şey, kurum, tesis, müessese.

* Yapı, yapılış, bünye.

* Bir sefer kuvvetini oluşturan birliklerin yapısı.

kuruluşlar bütünü

* Kompleks.

kurum

* Ocak bacalarında biriken veya çevrede savrulan kalın is.

kurum

* Kuruluş, müessese, tesis.

* Evlilik, aile, ortaklık, mülkiyet gibi insanlar tarafından oluşturulan şey, müessese.

kurum

* Kendini büyük ve önemli gösterme davranışı, büyüklenme, tekebbür, azamet.

kurum kurum kurumlanmak (veya kurulmak)

* büyüklenmek, böbürlenmek.

kurum satmak

* böbürlenmek, büyüklenmek.

kuruma

* Kurumak işi.

kurumak

- * Islaklığını, nemini yitirerek kuru duruma gelmek.
- * (bitki) Suyu çekilip cansız duruma gelmek.
- * Cıvılaşmak, sıskalaşmak, zayıflamak.
- * (akarsu, göl için) Susuz kalmak.
- * (bazı nesneler için) Yumuşaklığını yitirmek, sertleşmek.

kurumlanış

- * Kurumlanmak işi veya biçimi.

kurumlanma

- * Kurumlanmak işi.

kurumlanmak

- * Gururlanarak kasılmak.
- * Kurum (I) tutmak.

kurumlaşma

- * Kurum niteliği kazandırma, kurum niteliği verme.
- * Özellikle politik ve ekonomik alanlarda denetim örgütlerinin, kurumların çoğaltılması eğilimi.
- * Herhangi bir davranış, düşünüş, inanış biçiminin tarih olarak durağan ve toplumca değer verilen kalıplara dönüşmesi süreci, müesseseleşme.

kurumlaşmak

- * Kurum durumuna gelmek, müesseseleşmek.

kurumlaştırma

- * Kurumlaştırmak işi.

kurumlaştırmak

- * Kurum durumuna getirmek.

kurumlu

- * Kurum (II) tutmuş olan.

kurumlu

- * Gururlanarak kasılan, mağrur.

kurumsal

- * Kurumla ilgili.

kurumsallaşmak

- * Kurumsal duruma gelmek.

kurumsuz

- * Kurumu olmayan.

kuruntu

- * Yanlış ve yersiz düşünce.
- * Bir konuyla ilgili kötü ihtimalleri akla getirip tasalanma, işkil, evham, vesvese.
- * Olmayacak bir şeyin olacağını sanma, vehim.

kuruntu etmek

- * kötü ihtimalleri düşünüp üzülmek.

kuruntucu

- * Sürekli kuruntuya kapılan (kimse), işkilli, müvesvis.

kuruntulu

- * Kuruntusu olan (kimse), evhamlı, mütevehhim.

kuruntusuz

* Kuruntusu olmayan.

kuruntuya kapılmak

* boş yere tasalanmak.

kurup takma

* araç ve cihazların tesisata bağlanması işi, montaj.

kuruş

* Liranın yüzde biri değerinde Türk parası.

kuruş

* Kurmak işi veya biçimi.

kuruş kuruş

* Kuruşu bile hesap ederek.

kuruşlandırma

* Kuruşlandırmak işi.

kuruşlandırmak

* Bir listede yer alan her maddenin fiyat tutarını hesap edip belirtmek.

kuruşluk

* Herhangi bir kuruşa karşılık olan.

kuruşu kuruşuna

* Hesap tam çıkartılarak.

kurut

* Kurutulmuş süt ürünü.

kurutaç

* Kurutma kabı.

kurutma

* Kurutmak işi.

kurutma kabı

* İçinde nemçeker bir kimyasal madde bulunan ve bazı maddeleri kurutmak veya nemlenmelerini önlemek için kullanılan kapaklı cam kap, desikatör.

kurutma kâğıdı

* Yazıda mürekkebin ıslaklığını gidermek için kullanılan nem emici bir tür kâğıt.

kurutma makinesi

* Yıkamış ve sıkılmış çamaşırları sıcak hava içinde döndürerek kurutan araç.

kurutmaç

* Mürekkebi kurutmak için kullanılan kurutma kâğıdı ve bunun takılı bulunduğu araç.

kurutmak

* Suyunu ve ıslaklığını giderip kuru duruma getirmek.

* (bitkiler için) Canlılığını yitirmek.

* Bazı sebze ve meyvelerin buharlaştırılmasıyla kuru bir durum almasını sağlamak.

* Cılız duruma getirmek, zayıflatmak.

* Yiyecek ve içecekleri yiyip bitirmek.

* Uğursuzluk getirmek, yok etmek.

kurutmalı

* Kurutma sistemi olan.

kurutmalık

- * Kurutmaya yarar, kurutmak için ayrılmış.

kurutucu

- * Nemi, ısı veya hava akımıyla uzaklaştırıp içine konulan maddeleri kurutan alet.
- * Boya ve parlatıcıların çabuk kurumalarını sağlamak amacıyla içlerine katılan madde.

kurutulma

- * Kurutulmak işi.

kurutulmak

- * Kurutmak işi yapılmak veya kurutmak işine konu olmak.

kurutuş

- * Kurutma işi veya biçimi.

kuruyasıca

- * İşe yaramaz, kötü anlamında bir ilenme sözü.

kuruyuş

- * Kuruma işi veya biçimi.

kurvaziyer

- * Belirli bir programa göre deniz yolu ile yapılan turistik nitelikte gezi.

kurya

- * Vatikanı yöneten yürütme ve yargılama organlarının bütünü.

kurye

- * Genellikle elçilik postasını yerine ulaştırmakla görevli kimse.
- * Uçakla gönderilen mektup, koli veya havale.
- * Düzenli olarak ticarî bir hizmet gören taşıt aracı.

kuryelik

- * Kuryenin görevi.

kuskun

- * Hayvanın kuyruğu altından geçirilerek eyere bağlanan kayış.

kuskunlu

- * Kuskunu olan.

kuskunsuz

- * Kuskunu olmayan.
- * Perişan, derbeder.

kuskunu düşük

- * Kuskun yeri sağrıdan aşağı olan at.
- * Gözden düşmüş kimse.

kuskus

- * Un, süt, yumurta ile yapılan ufak ve yuvarlak taneler biçiminde kurutulmuş hamur.

kuskus çorbası

- * Kuskus kullanılarak yapılan çorba.

kuskus pilâvı

- * Kuskus kullanılarak yapılan pilâv.

kusma

- * Kusmak işi, istifra.

kusmak

- * Midesinin içindekilerini ağız yolu ile dışarı atmak, kay etmek, istifra etmek.
- * Reddetmek.
- * (boyanan veya temizlenen şeyler için) Yeniden ortaya çıkmak, dışarıya vermek.
- * Birikmiş öfkesini söylemek.

kusmuk

- * Kusulan şey.

kusturma

- * Kusturmak işi.

kusturmak

- * Kusmasına yol açmak.

kusturucu

- * Kusturan, kusmaya yol açan.
- * Kısa süre içinde kusmaya sebep olan ilâç.

kusturuş

- * Kusturma işi veya biçimi.

kusuntu

- * Kusmuk.

kusur

- * Eksiklik, noksan, nakısa.
- * Özür.
- * Bilerek veya bilmeyerek bir işi gereği gibi yapmamak.
- * Elverişsiz durum.
- * Bir şeyden artan kısım, üst, küsur.

kusur aramak

- * yanlışını, eksikliğini, elverişsizliğini aramak.

kusur bulmak

- * bir şeyin özrünü görmek.
- * gereğinden çok titiz ve hoşgörüsüz davranmak.

kusur etmek (veya etmemek)

- * hoş karşılanmayacak bir davranışta bulunmak (veya bulunmamak).

kusur işlemek

- * yanlış davranışta bulunmak.

kusura bakmamak (veya kalmamak)

- * hoş görmek.

kusurlu

- * Kusuru olan.

kusurluluk

- * Kusurlu olma durumu.

kusursuz

- * Kusuru olmayan, mükemmel.

kusursuzluk

- * Kusursuz olma durumu.

kuş

* Yumurtlayan omurgalılarından, akciğerli, sıcak kanlı, vücudu tüylerle örtülü, gagalı, iki ayaklı, iki kanatlı uçucu hayvanların ortak adı.

kuş bakışı

- * Yüksek bir yerden aşağıya doğru, bütün genişliği içine alacak biçimde bakma.
- * Genel olarak.

kuş beyinli

- * Akılsız, aptal.

kuş bilimci

- * Kuş bilimi uzmanı, ornitolog.

kuş bilimi

- * Kuşları inceleyen bilim, ornitoloji.

kuş dili

* Daha çok çocukların, kelimelerin biçimlerini değiştirerek kelimelerin başına, hecelerin arasına başka kelime veya hece ekleyerek uydurdıkları bir tür konuşma.

kuş gibi

- * çok hafif.
- * çabuk iş gören, eline ayağına çabuk.

kuş gibi (veya kadar) yemek

- * çok az yemek.

kuş gibi çırpınmak

- * çaresizlik içinde telâşlı davranmak.

kuş gibi uçup gitmek

- * çok kısa süren bir hastalıkla ölmek.
- * çok kısa sürmek, geçmek.

kuş kadar canı olmak

- * küçük, cılız, güçsüz bir yaratık olmak.

kuş kafesi

- * Kuşun içinde barındırıldığı yuva.

kuş kafesi gibi

- * ufak ve güzel (yapı).

kuş kanadıyla gitmek

- * çok hızlı gitmek.

kuş kirazı

* Gülgillerden, yaprak açmadan önce beyaz çiçek veren, kaplamacılıkta kullanılan yabanî ağaç, ılgıncar, gelinfeneri (Cerasus padus).

- * Bu ağacın reçeli ve likörü yapılan meyvesi.

kuş mu konduracak?

- * "yapacağı şey görülmemiş bir sanat eseri mi olacak?" anlamında kullanılır.

kuş otu

- * Yol kenarları, duvar dipleri ve bahçelerde yetişen bir yıllık ve otsu bir bitki (Stellaria media).

kuş sütü

- * "Bulunmayan şey" anlamında bazı deyimlerde geçer.

kuş sütü ile beslemek

- * hiç eksiksiz, özenle beslemek.

kuş sütünden başka her şey var
* her türlü yiyecek var.

kuş tüyü
* Yatak, yorgan, yastık doldurmaya yarayan bazı kuşların tüyü.
* Bu tüylerle doldurulmuş olan.

kuş tüyü gibi
* çok yumuşak (oturacak, yatacak yer).

kuş uçmaz, kervan geçmez
* kimsenin uğramadığı ıssız ve sapa kır yeri.

kuş uçurmamak
* hiçbir şeyin veya kimsenin kaçmasına, geçmesine imkân vermemek.

kuş uçuşu
* İki nokta arasında doğrultu yönünde alınan mesafe.

kuş uykusu
* Hafif uyku, tavşan uykusu.

kuş üzümü
* Siyah, çok ufak taneli çekirdeksiz bir üzüm çeşidi.

kuş yuvası
* Kuşun içinde barındığı yer.

kuşa benzemek (veya dönmek)
* bir şey düzeltilmek istenirken komik veya biçimsiz bir duruma gelmek.

kuşak
* Bele sarılan uzun ve enli kumaş.
* Sağlamlığını artırmak için, bir şeyin çevresine geçirilen ağaçtan veya metalden bağ.
* Yaklaşık olarak yirmi beş, otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeği, göbek, nesil, batın.
* Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu.
* Bir küre yüzeyi, paralel iki düzlemle kesildiğinde iki kesitin arasında kalan bölüm.
* Yeryüzünün kutuplar, kutup daireleri ve dönencelerle belirlenen beş bölümünden her biri.
* Yer yüzünde veya herhangi bir gök cisminde belli şartları sağlayan bölge.
* Henüz birleştirilmemiş ses ve görüntü taşıyan filmler.

kuşak bağlama
* Düğün sırasında geline koltuğa verilmesi töreninden önce baba veya başka bir büyük tarafından gelinin şal

kuşak dolama, bağlama, kemer.
* Tarikatlarda, medreselerde belli bir düzeye gelen öğrencilere kuşak takma töreni, kemer bağlama.
* Karate, judo gibi Uzak Doğu oyunlarında aşama kaydetme.

kuşaklama
* Kuşaklamak işi veya biçimi.
* Kuşak durumunda olan.

kuşaklamak
* Kuşaklarla sağlamlaştırmak.

kuşaklı
* Kuşağı olan.

kuşaksız
* Kuşağı olmayan.

kuşam

* Bkz. giyim kuşam.

kuşamlı

* Bkz. giyimli kuşamlı.

kuşane

* Yayvan küçük tencere.

kuşanılma

* Kuşanılmak işi.

kuşanılmak

* Kuşanmak işi yapılmak.

kuşanış

* Kuşanmak işi veya biçimi.

kuşanma

* Kuşanmak işi.

kuşanmak

* Beline kuşak, kılıç, kemer gibi şeyler bağlamak.

* Giyinmek.

kuşantı

* Giyecek, kuşanılacak şey.

kuşatılma

* Kuşatılmak işi.

kuşatılmak

* Kuşatmak işi yapılmak, çevresi sanılmak.

kuşatış

* Kuşatmak işi veya biçimi.

kuşatma

* Kuşatmak işi, çevirme, çevreleme, sarma, abluka, ihata.

kuşatmak

* Çevresini sarmak, çevrelemek, çevirmek, ablukaya almak, ihata etmek, muhasara etmek.

* Çevrelemek, çokça bulunmak.

* Kaplamak.

* Bele sarılıp bağlanan şeyleri başkasının beline bağlamak.

kuşbaşı

* Küçük bir kuşun başı büyüklüğünde olan (parça).

kuşbaşı

* İçinde kuşbaşı olan.

kuşbaz

* Süs kuşları yetiştiren kuş meraklısı.

* Padişahların av kuşlarını yetiştiren görevli.

kuşburnu

* Yaban gülü ağacı ve meyvesi (Rosa canina).

kuşçu

* Süs kuşları yetiştirip satan kimse.

* Saraylarda şahin, doğan gibi avcı kuşların bakımıyla görevli kimse.

* Suç işleyen saray hasekilerini cezalandırmak ve yola getirmekle görevli haseki subayı.

kuşçubaşı

* Kuşçulardan sorumlu olan üst görevli.

kuşçuluk

* Kuş yetiştirme merakı veya kuş yetiştirip satma işi.

kuşdili

* Bir tür dişbudak.

kuşe

* Kaymak kâğıdı.

kuşe kâğıdı

* Kuşe.

kuşekmeği

* Turpgillerden, çorak yerlerde yetişen, beyaz veya mor çiçekli, eskiden hekimlikte kullanılmış olan otçul bir bitki, çoban dağarcığı (Thlaspi).

kuşet

* Gemi veya tren yatağı.

kuşetli

* Kuşeti olan.

kuşetsiz

* Kuşeti olmayan.

kuşgözü

* Pastırmanın fileto bölümü.

kuşhane

* İçinde süs kuşları beslenen ve üretilen küçük oda veya büyük kafes.

kuşkanadı

* Göz akı zannının göz bebeğine doğru bir ok ucu biçiminde ilerlemesi.

kuşkonmaz

* Zambakgillerden, uç dalları yapraksı görünüşte, toprak altı kök saplarından çıkan taze sürgünleri yenen bir bitki (Asparagus officinalis).

* Aynı familyadan, saksılarda yetiştirilen, uzun saplı, ince ve küçük yapraklı bir süs bitkisi (Asparagus plumosus).

kuşku

* Bir olguyla ilgili gerçeğin ne olduğunu kestirmemekten doğan kararsızlık, işkil, şüphe.

* Başkalarının iyi niyet ve amaçlarını kötüye yorarak işkillenme duygusu.

kuşku beslemek (veya kuşku duymak)

* kuşkulanmak.

kuşku uyanmak

* işkillenmek, kuşkulanmak, şüphe uyanmak.

kuşkucu

* Açık bir biçimde kanıtlanmamış her şeyden kuşkuya düşen, şüpheli, septik.

* Kuşkuculuk yanlısı olan, septik.

kuşkuculuk

* Özellikle doğa ötesi konularda olumlu veya olumsuz yargıda bulunmaktan çekinme temeline dayanan öğreti, şüphencilik, septisizm.

kuşkulandırma

* Kuşkulandırmak işi.

kuşkulandırmak

* Kuşkuya düşürmek, kuşkulanmasına yol açmak, şüphelendirmek.

kuşkulanma

* Kuşkulanmak işi.

kuşkulanmak

* Kuşku içinde bulunmak, kuşku duymak, şüphelenmek.

kuşkulu

* Kuşku belirten, kuşku anlatan, şüpheli.

* Kuşku içinde olan, şüpheli.

* Kuşkucu.

kuşkulu kuşkulu

* Kuşku içinde olarak, şüphelenerek.

kuşkusu kalmamak

* bir konuda her şeyi bilmek, şüphe duymamak.

kuşkusuz

* Kuşkusu olmayan, işkilsiz.

* Elbette, şüphesiz.

kuşkuya düşmek

* kuşkulanmak, kuşku beslemek, kuşku duymak, şüpheyeye düşmek.

kuşlak

* Av kuşları bol olan yer.

kuşlar

* Çok hücreli hayvanlardan, omurgalıların geniş bir sınıfı.

kuşlokumu

* Yumurta, un ve şekerle yapılan bir tür kurabiye.

kuşluk

* Günün sabahla öğle arasındaki bölümü.

kuşluk namazı

* Vaktinde kılınmayan sabah namazı için güneş bir mızrak boyu yükseldikten sonra kaza edilen namaz.

kuşluk vakti

* Günün ilk ışıkları ile güneşin bir mızrak boyu yükselmesi arasında kalan süresi.

kuşluk yemeği

* Kuşluk vakti yenilen yemek.

kuşmar

* Kuş avlamak için hazırlanmış tuzak, kuş tuzağı.

kuşpalazı

* Difteri.

kuşyemi

* Buğdaygillerden, durgun sularda yetişen bir bitki (Phalaris canariensis).

* Bu bitkinin taneleri.

* Kuşlara yedirilen çeşitli tahıl taneleri, dane.

kut

- * Uğur, baht, talih.
- * Mutluluk.

kutan

- * Saka kuşu.

kutlama

- * Kutlamak işi, tebrik.
- * Kutlama töreni.

kutlamak

- * Mutlu bir olay sebebiyle buna sevinildiğini birine söz, yazı veya armağanla anlatmak, tebrik etmek.
- * Önemli bir olayın gerçekleşmesi yıl dönümü dolayısıyla tören yapmak, tes'it etmek.

kutlanış

- * Kutlanmak işi veya biçimi.

kutlanma

- * Kutlanmak işi.

kutlanmak

- * Kutlamak işi yapılmak, tebrik edilmek.

kutlayış

- * Kutlamak işi veya biçimi.

kutlu

- * Uğur getirdiğine inanılan, uğurlu, ongun, mübarek.

kutlu olsun

- * "uğurlu olsun, bolluk ve iyilik getirsin" anlamında bir kutlama sözü.

kutlulamak

- * Kutlamak.

kutluluk

- * Kutlu olma durumu.

kutnu

- * Pamuk veya ipekle karışık pamuktan dokunmuş kalın, ensiz kumaş çeşidi.

kutsal

- * Güçlü bir dinî saygı uyandıran veya uyandırması gereken, kutsî, mukaddes.
- * Tapılacak veya yolunda can verilecek derecede sevilen, kutsî, mukaddes.
- * Bozulmaması, dokunulmaması, karşı çıkılmaması gereken, üstüne titrenilen.
- * Tanrı'ya adanmış olan, tanrısal olan.

kutsallaşma

- * Kutsallaşmak işi.

kutsallaşmak

- * Kutsal duruma gelmek.

kutsallaştırma

- * Kutsallaştırmak işi veya biçimi.

kutsallaştırma

- * Kutsallaştırmak işi, kutsama.

kutsallaştırmak

* Kutsal duruma getirmek, kutsamak.

kutsallık

* Kutsal olma durumu, kutsiyet.

kutsama

* Kutsamak işi, takdis.

kutsamak

* Kutsallaştırmak.

* Kutluluk dilemek, takdis etmek.

kutsî

* Kutsal.

kutsîleşme

* Kutsîleşmek işi veya durumu.

kutsîleşmek

* Kutsal duruma gelmek.

kutsiyet

* Kutsallık.

kutsuz

* Uğursuz, kötü, menhus.

* Mutsuz, zavallı.

kutsuzluk

* Kutsuz olma durumu.

kutu

* İnce tahta, mukavva, teneke, plâstik vb. den yapılmış, genellikle kapaklı kap.

* Elektrik akımı devrelerinde birleştirme yapmak veya akımı bir veya daha fazla kollara ayırmak için

kullanılan araç, buat.

* Elektrik veya telefon tellerinin toplanıp bağlandığı kap.

* (bir kimsede, bir yerde veya şeyde) İyi veya kötü bir özelliğin fazlalığını belirtir.

* Kutunun alabildiği kadar olan.

kutu gibi

* küçük fakat kullanışlı ve şirin.

kutu kutu

* 1'den 10'a kadar sayıların gizlice yazılması, tahmin edilmesine dayanan ve iki çocuk arasında oynanan bir oyun.

kutucu

* Kutu yapan veya satan kimse.

kutuculuk

* Kutu yapmak veya satmak işi.

kutulama

* Kutulamak işi.

kutulamak

* Kutuya yerleştirmek, kutuya koymak.

kutulanış

* Kutulanmak işi veya biçimi.

kutulanma

* Kutulanmak işi.

kutulanmak

* Kutulamak işi yapılmak.

kutulayış

* Kutulamak işi veya biçimi.

kutulu

* Kutusu olan.

kutulu telefon

* Halkın kullanımına sunulan, para, jeton veya manyetik özelliği olan kartla çalışan telefon, ankesörlü telefon.

kutup

* Yer yuvarlığının, ekvatordan en uzak olan yer ekseninin geçtiği var sayılan iki noktasından her biri.

* Birbiriyle karşıt olan şeylerden her biri.

* Bir konuda yüksek bilgisi ve yetkisi olan kimse.

* Gök küresinin, dolayında döndüğü var sayılan eksenin iki ucundan her biri.

* Elektrik akımını oluşturan gerilim ayrılığının en yüksek dereceyi bulduğu iki noktadan her biri.

* Bir mıknatıs demirinin iki ucundan her biri.

kutup engel

* Bir pilde elektromotor kuvveti düşüren polarma olayına karşı gelmek ve elektirik akımının durmasını önlemek için kullanılan (kimyasal maddelerden her biri).

Kutup Yıldızı

* Gök küresinin kutbuna en yakın olan küçükayı denilen takım yıldızın en ucunda bulunan, kuzeyi belirleyen, durağan yıldız, Demirkazık, Kuzey Yıldızı.

kutuplanma

* Kutuplanmak işi, polârizasyon.

kutuplanmak

* İki kutupta toplanmak.

* (pusula ibresi için) Kutba doğru yönelmek.

kutuplaşma

* Kutuplaşmak işi.

kutuplaşmak

* (bir topluluk) Birbirine karşıt gruplara ayrılmak.

kutupsal

* Kutupla ilgili.

kutur

* (daire ve kürede) Çap.

* (bazı geometrik şekillerde) Köşegen.

kuvars

* Billûrlaşmış silisin doğada çok yaygın bir türü.

kuvarsit

* Yalnız kuvars tanelerinden birleşik bir kayaç, kum taşı.

kuvertür

* Örtü.

kuvöz

* Özellikle erken veya yeni doğmuş bebeklerin, bulaşıcı hastalıklardan korunması amacıyla içine yerleştirildiği, belirli sıcaklığı olan araç.

kuvve

- * Düşünce, niyet.
- * Bir devletin silâhlı kuvvetlerinin durumu veya gücü.
- * Yeti.

kuvveden fiile çıkarmak

- * düşünülen, tasarlanan şeyi gerçekleştirmek.

kuvvet

- * Fiziksel güç, takat.
- * Güç.
- * Şiddet, zor, cebir.
- * Yetke, erk, nüfuz.
- * Dayanıklı olma durumu, tahammül, mukavemet.
- * Bir niceliğin kendisi ile çarpılarak yükseltildiği derecelerden her biri: $2 \times 2 \times 2 = 2^3$ denkleminde, 3 sayısı 2'nin

kuvvetini gösterir.

- * Bir ülkenin savaşçı silâhlı kuruluşları veya gücü.
- * Durgunluğu harekete veya hareketi durgun bir duruma çeviren etken, direnci kıran veya direnç doğuran

özellik.

kuvvet almak

- * herhangi bir yardımla gücü artmak, kuvvetlenmek.

kuvvet bulamamak

- * cesaret edememek.

kuvvet çifti

- * Birbirine paralel ters yönde ve eşit ağırlıkta iki kuvvetin oluşturduğu kuvvet takımı.

kuvvet komutanları

- * Kara, deniz ve hava kuvvetleri komutanlarına toplu olarak verilen ad.

kuvvet vermek

- * bir konuya çok önem vermek.

kuvvetini toplamak

- * gücünü artırmak, kuvvetlenmek.

kuvvetle

- * güçlü ve sağlam bir biçimde.
- * üzerinde durarak, direnerek.

kuvvetlendirici

- * Gücü artıran, güçlendirici.
- * (fotoğrafçılıkta) Negatiflerin güçlendirilmesini sağlayan banyo.

kuvvetlendiriş

- * Kuvvetlendirmek işi veya biçimi.

kuvvetlendirme

- * Kuvvetlendirmek işi.

kuvvetlendirmek

- * Güçlenmesini sağlamak, gücünü artırmak.

kuvvetleniş

- * Kuvvetlenmek işi veya biçimi.

kuvvetlenme

* Kuvvetlenmek işi.

kuvvetlenmek

* Güç kazanmak, direnci veya gücü artmak.

kuvvetli

* Gücü çok olan, zorlu, şiddetli.
* Sağlam, dayanıklı olan.
* Görevini iyi yapan, keskin.
* Çok etkileyici, inandırıcı, önemli.
* Saygın, nüfuzlu.
* Üstün.
* Etkili.

kuvvetlice

* Oldukça güçlü, kuvvetli.
* Biraz güçlü, biraz kuvvetli.

kuvvetölçer

* Kuvvetleri ölçmeye yarayan cihaz, dinamometre.

kuvvetsiz

* Gücü, kuvveti olmayan, güçsüz.
* Etkisiz.

kuvvetsizlik

* Kuvvetsiz olma durumu, güçsüzlük.

kuvvetten düşmek

* gücü azalmak.

kuyamak

* Mısır ununun erimiş teryağıyla kavrulması, su ilâve edilmesi, bir miktar peynir katılması ve bir süre kaynatılmasıyla elde edilen yemek.
* Karadeniz bölgesinde ve özellikle Trabzon'da yapılan bir tür yemek.

kuyruğa girmek

* ayakta arka arkaya durulan diziye girmek.

kuyruğu dikmek

* (hayvan) koşmaya, başlamak.
* (insan) bulunduğu yerden uzaklaşmaya başlamak.

kuyruğu kapana kısılmak (veya sıkışmak)

* çok zor duruma düşmek.

kuyruğu titretmek

* ölmek.

kuyruğuna basmak

* birini incitip saldırıda bulunmasına yol açmak, tahrik etmek.

kuyruğuna teneke bağlamak

* biriyle aşırı derecede alay etmek.
* birini, herkesin alay edeceği biçimde kovmak.

kuyruğunu kısmak

* korkup sinmek.

kuyruğunu kıstırmak

* birini güç bir duruma düşürmek.

kuyruğunu tava sapına çevirmek

- * haddini bildirmek, gereken dersi vermek.

kuyruk

- * Hayvanların çoğunda, gövdenin art yanında bulunan, omurganın uzantısı olan uzun ve esnek organ.
- * Kuşlarda gövdenin art yanında bulunan tüy demeti.
- * Koyunun bazı türlerinde eritilerek yağı alınan bir uzantısı.
- * Bazı şeylerde kuyruğa benzeyen uzantı veya baş tarafın aksi yönünde kalan bölüm.
- * Birisinin arkasına takılıp hiç ayrılmayan kimse.
- * İnsanların sıra beklemek için, art arda durarak oluşturduğu dizi.
- * Başın arkasına toplanmış saç demeti.
- * Bir harfin bitiş çizgisine yakın yerde, birden bir dönüş yapan kısa çizgi.

kuyruk acısı

- * Hınc, alınacak öç.

kuyruk çekmek

- * gözün çevresine kalem veya sürme ile çizgi çekmek.

kuyruk kemiği

- * Omurganın alt ucunda bulunan, kuyruk sokumu kemiği ile eklemlenen, önden arkaya doğru yassı, üçgen biçiminde kemik.

kuyruk olmak

- * arka arkaya dizilmek, sıralanmak.

kuyruk sallamak

- * yaltaklanmak.

kuyruk sokumu

- * İnsanda omurganın alt ucunun bitim yeri.

kuyruk sokumu kemiği

- * Omurganın bitiminde, beş kuyruk omurunun kaynaşmasından oluşan, üçgen biçiminde kemik.

kuyruk yağı

- * Koyun kuyruğunun eritilmesinden elde edilen yağ.

kuyruk yapmak

- * uzun ve peşpeşe bir sıra oluşturmak.

kuyrukkakan

- * Kara tavukgillerden, böcek ve meyve ile beslenen küçük ötücü bir kuş (Saxicola).

kuyruklu

- * Kuyruğu olan.
- * Akrep.

kuyruklu kelebek

- * Kanatları siyah benekli sarı renkte bir Avrupa kelebeği (Papilio machaon).

kuyruklu kurbağa

- * Yumurtadan yeni çıkmış ve evrim geçirmemiş yavru kurbağa.

kuyruklu piyano

- * Duvar piyanosu gibi dik olmayan, gövdesi üç ayak üstünde yatık bir durumda bulunan piyano.

kuyruklu yalan

- * Çok büyük yalan.

kuyruklu yıldız

* Güneş çevresinde büyük yuvarlak bir elips veya bir parabol çizen, kuyruk denilen ışıklı bir uzantısı olan gök cismi.

kuyruklu yıldız başı

* kuyruklu yıldızın önde giden yuvarlak parçası.

kuyruklu yıldız çekirdeği

* kuyruklu yıldız başının ortasında yıldıza benzeyen parlak nokta.

kuyruklu yıldız saçı

* kuyruklu yıldız çekirdeğini saran ışıklı gaz yuvanı.

kuyruklular

* Omurgalı hayvanlardan, amfibyumlar sınıfının, vücut ve kuyrukları uzun, bacakları zayıf, birçok semender türlerini içine alan bir alt takımı, urodel.

kuyruksallayan

* Kuyruksallayangillerden, kanatları ve vücudunun üst bölümü kül rengi, alt bölümü değişik sarı olan, uzun kuyruklu, küçük, ötücü kuş, yont kuşu (Motacilla).

kuyruksallayangiller

* Kuyruksallayan, incir kuşu gibi ötücü kuşları içine alan familya.

kuyruksuz

* Kuyruğu olmayan.

kuyruksuzlar

* Kurbağalar.

kuyruksüren

* Bir kuş.

kuytu

* İssiz, sessiz ve göze çarpmayan (yer).

* Uğrak olmayan, içerlek, sapa (yer).

* Sessiz, ıssız, تنها yer.

* Gün ışığı almayan.

kuytuluk

* Kuytu, sessiz yer.

kuyu

* Su katmanına varıncaya kadar derinliğine kazılan, genellikle silindirik biçiminde, çevresine duvar örülen, suyundan yararlanılan çukur.

* Toprağa kazılan derince çukur.

* İçinden çıkılamayan durum veya yer.

* Yer altındaki iş yerlerine ulaşmak için açılmış ve kesit boyutları derinliğine oranla sınırlı, düşey veya düşeye yakın bağlantı yolu.

kuyu açmak

* kuyu yapmak.

kuyu bileziği

* Su kuyusunun ağzına oturtulan tek parça yontma taş.

kuyu fındığı

* Yeşilken toprağa gömülerek aynı bir çeşni verilen fındık.

kuyu gibi

* çok derin.

* basık ve karanlık yer.

kuyu kebabı

* Toprak altında özel olarak kazılıp hazırlanmış kuyuda pişirilen çebiç veya kuzu kebabı.

kuyu suyu

* Kuyudan çıkarılan içme ve sulamada kullanılan su.

kuyu topuğu

* Kuyunun yapısını veya kuyu başındaki tesisleri, çökme sırasında oluşabilecek hasara veya zarara karşı korumak amacıyla kuyu çevresinde bırakılan güvenlik topuğu.

kuyucu

* Kuyu kazmayı iş edinmiş kimse.

kuyuculuk

* Kuyucunun işi veya kuyu kazma işi.

kuyudan adam çıkarmak

* olumsuz, uygunsuz veya yasal olmayan bir durumda son vererek birini haklarına kavuşturmak.
* unutulmaktan kurtarmak.

kuyudat

* (resmî defterdeki) Kayıtlar.

kuyum

* Değerli metal ve taşlardan yapılan süs eşyası.

kuyumcu

* Değerli metal ve taşlardan bilezik, küpe gibi süs eşyası yapan veya satan kimse, mücevherci.

kuyumcu terazisi

* Hassas terazi.

kuyumculuk

* Kuyumcunun işi ve zanaatı, mücevhercilik.

kuyusunu kazmak

* birinin yıkımına çalışmak, kötü duruma düşmesini istemek.

kuz

* Gölgede kalan (yan).

kuzen

* Teyze, dayı, hala veya amcanın erkek çocuğu, erkek yeğen.

kuzey

* Sağını doğuya, solunu batıya veren kimsenin tam karşısına düşen yön, dört ana yönden biri, şimal, güney karşıtı.

* Bulunduğu noktaya göre kuzeyde kalan yer.

* Bu yöne düşen, bu yönle ilgili olan, şimali.

Kuzey Kutbu

* İki kutuptan ekvatorun kuzey tarafında yer alan kutup bölgesi.

kuzey noktası

* Ufukta kuzey doğrultusunun gök küresini deldiği nokta.

Kuzey Yıldızı

* Kutup Yıldızı.

kuzeybatı

* Ufkun kuzeye ve batıya eşit uzaklıkta olan noktası.

* Bu yönle ilgili olan.

kuzeydoğu

- * Ufkun kuzeye ve doğuya eşit uzaklıkta olan noktası.
- * Bu yönle ilgili olan.

kuzeyli

- * Kuzey ülkeleri halkından olan (kimse).

kuzgun

- * Birçok karga türüne, özellikle kara kargaya verilen ad (Corvus corone).

kuzgun gibi

- * çok kara, çok koyu.

kuzguna yavrusu şahin (veya anka) görünür

- * herkesin kendi yarattığı şey çirkin de olsa, gözüne güzel görünür.

kuzguncuk

- * Hapishane kapılarındaki demir kafesli pencere.

kuzgunî

- * Çok koyu, kara.

kuzgunî siyah

- * Çok koyu, kara renkli.

kuzgunkılıcı

- * Süsengillerden, uzun, ensiz ve sivri yapraklı bir süs bitkisi, glayöl (Gladiolus illyricus).

kuzin

- * Teyze, dayı, hala veya amcanın kız çocuğu, kız yeğen.

kuzine

- * Hem ısıtmaya, hem de üzerinde yemek pişirmeye yarayan büyük mutfak sobası.
- * Gemilerde yemek pişirilen yer, mutfak.

kuzu

- * Koyun yavrusu.
- * Bir meyve veya sebzeye bitişik olan küçük meyve veya sebze.
- * Kuzu etinden yapılmış olan (yiyecek).

kuzu çevirmek

- * kuzunun gövdesini şişe geçirip ateş korunun üzerinde çevirerek pişirmek.

kuzu dişi

- * Süt dişi.
- * İleri yaşlarda çıkan diş, peynir dişi.

kuzu eti

- * Kesilmiş kuzunun parçalanıp satılan eti.

kuzu gibi

- * çok uysal.

kuzu gibi olmak

- * uslanmak, sessizleşmek, sakinleşmek.

kuzu kapama

- * Kemikli kuzu etinin, arpacık soğanı, yeşil soğan, havuç, dereotu ile birlikte ağır ateşte pişirilmesiyle yapılan bir yemek türü.

kuzu kapısı

* Büyük bir kapının içinde veya yanında bulunan küçük kapı, kuzuluk.

kuzu kesilmek

* uysallaşmak, sessizleşmek, sakın bir durum almak.

kuzu keşanesi

* Yabani ağaçlardan elde edilen, küçük, lezzetli bir keşane türü.

kuzu kuzu

* Hiç ses çıkarmadan, karşı gelmeden, uysal bir biçimde.

kuzu mantarı

* Bazitli mantarlardan, çayırarda, sulak yerlerde yetişen, şapkası etli, kalın, koni biçiminde, pürüzlü, yenilir bir mantar (*Boletus edulis*).

kuzu postuna bürünmek

* karşısındakini aldatmak için gerçek kişiliğini saklamak, kendini zararsız ve uysal göstermek.

kuzu sarmaşığı

* Boyu 3 m kadar olabilen, tırmanıcı, beyaz sütlü, çok yıllık ve otsu bir bitki (*Canvolvulus arvensis*).

kuzugöbeğı

* Sulak çayırarda yetişen, şapkası kalın ve etli, yenir bir mantar çeşidi (*Agaricus campestris*).

kuzukulağı

* Kara buğdaygillerden, sulak yerlerde yetişen, çiçekleri iki evcikli ve kırmızımtırak bir bitki, yaprakları salata olarak kullanılır (*Rumex acetosa*).

kuzukulağı asidi

* Oksalik asit.

kuzulama

* (koyun) Yavrulama.

* Kuzu yürüyüşü gibi emekleme.

kuzulamak

* (koyun) Yavrulamak.

* (çocuk) Ellerini yere dayayarak dizleri üstünde emeklemek.

kuzulaşma

* Kuzulaşmak işi.

kuzulaşmak

* Kuzu gibi uysal ve zararsız duruma gelmek.

kuzulu

* (koyun için) Kuzusu olan.

* (meyve ve sebze için) Kendisine bitişik olarak aynı cinsten küçük tanesi olan.

kuzuluk

* Kuzu barınağı, ağıl.

* Yumuşak huyluluk.

* Büyük kapıların ortasındaki küçük kapı, kuzu kapısı.

kuzuluk kapısı

* Hanlarda büyük kapı üzerindeki küçük kapı.

kuzum!

* okşamalık, yalvarma veya dikkat çekme anlamları taşıyan bir ünlem.

-kü

* Bkz. -ki.

Kübalı

- * Küba halkından olan.

kübik

- * Küp ve kesme biçiminde olan.
- * Kübizm akımına uyularak yapılmış olan.
- * Küp (II) biçiminde olan.

kübist

- * Kübizmle ilgili olan.
- * Kübizmi uygulayan, kübizm yanlısı (kimse).

kübizm

- * Nesneleri geometrik biçimlerde gösteren bir sanat akımı.

-küç

- * Bkz. -gıç / -giç.

küçücük

- * Çok küçük.

küçük

- * Boyutları, benzerlerininkinden daha ufak olan, büyük karşıtı.
- * Eni, boyu az.
- * Daha az yaşlı.
- * Niceliği az olan.
- * Niteliği aşağı olan, bayağı.
- * Geri aşamada.
- * Üstün yeteneği olmayan.
- * Büyümesini, gelişmesini henüz tamamlamış olan.
- * Çocuk.
- * (ses) Kısıp, parlak olmayan.
- * Yaş, makam, rütbe, derece bakımından daha aşağı olan (kimse).
- * Küçük abdest.

küçük abdest

- * İşeme ihtiyacı, çış, idrar.

küçük ad

- * İlk ad, soyadı olmayan ön ad.

Küçük Asya

- * Anadolu.

küçük ay

- * Şubat ayı, gücük ay.

küçük bey

- * Evin küçük erkek çocuğu.
- * Çıtkınıldım, şımarık genç.

küçük burjuva

- * Gelir düzeyi düşük şehirli halk.

küçük çaplı

- * Değeri ve ağırlığı az.

küçük çapta

- * Belirli bir ölçüde.
- * Yaygın olmayan.

küçük dağları ben yarattım demek
* çok böbürlenmek, kibirlenmek.

küçük dalga
* Orta dalga.

küçük dil
* Damak eteğinin ortasında bulunan küçük uzantı.

küçük dil ünsüzü
* Akciğerlerden gelen havanın art damakta küçük dilin çevresinden sızarak çıkmasıyla oluşan ünsüz: ğ.

küçük dilini yutmak
* şaşırarak, donakalmak.

küçük düşmek
* değeri veya onuru sarsılmak.

küçük düşürmek
* değerini veya şerefini sarsmak.

küçük gezegen
* Bilinen dokuz büyük gezegene göre çok küçük olan gezegen.

küçük görmek
* değer, önem vermemek.

küçük hanım
* Evin kızı veya genç gelini.

küçük harf
* Büyük harflerden ayrı biçimde yazılan harf, minüskül.

küçük Hindistan cevizi
* İki çeneklilerden, sıcak iklimlerde yetişen bir ağaç (Myristica frangrans).
* Bu ağacın baharat olarak da kullanılan ceviz biçimindeki yemişi.

küçük kan dolaşımı
* Çeşitli organlardan gelen toplardamarların kanı sağ kulakçık ve sağ karıncığa taşınması, oradan da atardamarlarla kanın akciğerlere ulaştırılması ve oradan sol kulakçığa taşınması düzeni.

küçük karga
* Karga cinsi bir tür kuş.

küçük köprü
* Vücutun, sırt yere dönük olarak avuçlar ve dizler üstünde dayalı ve gergin bulunduğu durum, el diz köprüsü.

küçük köyün büyük ağası
* büyüklük taslayanlar için söylenir.

küçük kumru
* Kumru cinsi bir tür kuş.

küçük martı
* Martı cinsi bir tür kuş.

küçük mevlit ayı
* Kamer takviminin dördüncü ayı, rebiyülâhır.

küçük oynamak
* kumarda az para ile oynamak.

küçük önerme

* Bir tasımda, küçük terimi taşıyan öncül, minor.

küçük parmak

* Bkz. serçe parmak.

küçük sakarca

* Sakarya cinsi bir tür kuş.

küçük sesli uyumu

* Bkz. küçük ünlü uyumu.

küçük şalgam

* Turpgillerden, çiçekleri kokulu, tohumlarından ısıtık araçlarında ve sabun yapımında kullanılan bir yağ çıkarılan, kolzaya benzeyen bir bitki, yağ şalgamı (Brassica rapa).

küçük tansiyon

* Kanın beyin içindeki basıncı.

küçük terim

* Bir tasımda, vargının konusu olan terim.

küçük tövbe ayı

* Kamer takviminin altıncı ayı, cemaziyülâhır.

küçük ünlü uyumu

* Türkçe bir kelimedede düz ünlülerden (a, e, ı, i) sonra düz ünlülerin, yuvarlak ünlülerden (o,ö,u,ü) sonra dar yuvarlak (u,ü) veya düz geniş (a,e) ünlülerin gelmesi: Evler. Etek. Salkımlar. Ördek, Okul, Suculann gibi.

Küçükayı

* Gögün kuzey kutup bölgesinde, Büyük Ayı'nın tersi durumda, bir takım yıldız, Dübbüasgar.

küçükbaş

* Kasaplık hayvanlardan koyun ve keçiye verilen ortak ad.

küçükçe

* Biraz küçük.

küçükle küçük, büyükle büyük olmak

* her yaştaki kişilere karşı dostça, arkadaşça davranmak.

* her makam ve durumdaki kişilere karşı dostça ve anlayış göstererek davranmak.

küçükleşme

* Küçükleşmek işi.

küçükleşmek

* Değerini yitirmek.

küçükklü büyüklü

* "Küçüğü de büyüğü de birlikte" anlamında kullanılır.

küçükklük

* Küçük olma durumu.

* İnsana yakışmayacak, insanın değerini azaltacak davranış.

küçüksemek

* Küçümsemek.

küçülme

* Küçülmek işi.

küçölmek

- * Bööükken herhangi bir sebeple ufak duruma gelmek.
- * Bözölmek, hacimce ufalmak.
- * Değer ve onurunu azaltacak davranışta bulunmak.

küçöltme

- * Küçöltmek işi, tasğir.
- * Bir şeyin küçöğünü gösteren söz biçimi.

küçöltme eki

* Kelimelerin anlamına küçöklük, azlık, sevgi, acıma kavramları katan ekler. Türkçede bu kavramlar şö eklerle sağlanır.

küçöltmek

- * Bööükken daha küçöök duruma getirmek.
- * Değerini ve onurunu azaltmak.
- * Yaşını gizleyerek küçöök göstermek.

küçölüş

- * Küçölmek işi veya biçimi.

küçömen

- * Benzerlerinden daha küçöök olan, pek küçöök.

küçömençik

- * İyi ve küçöök.

küçömseme

- * Küçömsemek işi.

küçömsemek

- * Değer ve önem vermemek, küçöök görmek, küçömsemek.

küçömsenme

- * Küçömsenmek işi.

küçömsenmek

- * Küçömsemek işi yapılmak.

küçömseyiş

- * Küçömsemek işi veya biçimi.

küçörek

- * Biraz küçöök.

küf

- * Ekmek, peynir gibi organik maddelerin üzerinde, nem ve ısınn etkisiyle oluşann, çoğu yeşil renkli mantar.
- * Pas.

küf bağlamak (veya tutmak)

- * küflenmek.
- * unutulmak.
- * bitmek, kalmamak.

küf kokmak

- * kapalı, nemli yerler gibi ağır kokmak.

küf kokusu

- * Ağır, pis ve bunaltıcı koku.

küf yeşili

- * (renk için) Açık yeşil.

küfe

- * Genellikle söğüt veya başka ağaç dallarından örülen, yük taşımaya yarayan, kaba ve dayanıklı sepet.
- * Kaba et, kıç.
- * Bir küfenin alabildiği miktar.

küfeci

- * Küfe yapan veya satan kimse.
- * Küfe ile sırtında öte beri taşıyan hamal.

küfecilik

- * Küfecinin işi.

küfelik

- * Bir küfeyi dolduracak miktarda.
- * Kendi kendine yürüyemeyecek derecede sarhoş (kimse).

küfelik olmak

- * çok sarhoş olmak.

küffar

- * Müslüman olmayanlar, kâfirler.

küflendirme

- * Küflendirmek işi.

küflendirmek

- * Küf bağlamasına yol açmak.

küflenme

- * Küflenmek işi.

küflenmek

- * Küf oluşmak.
- * Zamanı geçmek, köhneleşmek.
- * Çalışma fırsatı bulamayarak özelliklerini veya yeteneğini yitirmek.

küfletme

- * Küflendirme.

küfletmek

- * Küflendirmek.

küflü

- * Küflenmiş olan.
- * Zamanı geçmiş, köhne.
- * Saklanmış altın para.

küflüce

- * Bkz. mantar hastalığı.

küfran

- * Nankörlük.

küfretme

- * Küfretmek işi, sövme.

küfretmek

- * Sövmek.

küfür

- * Sövmek, sövmek için söylenen söz, sövgü.

- * Tanrı'nın varlığı ve birliği gibi dinin temellerinden sayılan inançları inkâr etme ve bu yolda söylenen söz.
- * Olumlu işleri kötü gösterme, varlıkları inkâr etme.

küfür küfür

- * (rüzgâr için) Tatlı, serin ve hafif bir biçimde eserek.

küfür savurmak

- * küfretmek.

küfür yemek

- * kendisine küfredilmek.

küfürbaz

- * Kaba sövgüleri çok kullanan, ağzı bozuk.

küfürbazlık

- * Küfürbaz olma durumu.

küfürü basmak

- * küfretmek.

küfûv

- * Birbirine benzeyen veya yakışan, denk.

küheylân

- * Soylu Arap atı.

kükre

- * Öfke veya cinsel istek yüzünden saldırgan bir durum alan (hayvan).

kükreme

- * Kükremek işi.

kükremek

- * (aslan) Bağırarak.
- * Coşmak, taşkınlık göstermek.
- * (deniz, nehir için) Kabarmak, taşmak.
- * Kızgınlık ve öfke ile yüksek sesle bağırarak.
- * Coşkuyla saldırmak.
- * Mayalanıp kabarmak.
- * Gür bir biçimde yetişmek.

kükreyiş

- * Kükremek işi veya biçimi.

kükürt

* Atom numarası 16, atom ağırlığı 32,06 olan, doğada saf veya başka cisimlerle birleşik olarak bulunan, sarı renkli, 119 C° de eriyen ve 444 C° de kaynayan element, sulf. Kısaltması S.

kükürt çiçeği

- * Kükürt buharının birdenbire soğutulmasıyla elde edilen kükürt.

kükürttatar

- * Kükürtlü buhar çıkaran ve üzerinde kükürt biriken alan.

kükürtleme

- * Kükürtlemek işi.

kükürtlemek

- * Toz kükürt serpmek.

kükürtlenme

* Kükürtlenmek işi.

kükürtlenmek

* Kükürtlemek işine konu olmak veya kükürtlemek işi yapılmak.

kükürtlü

* İçinde kükürt bulunan.

kükürtsüz

* İçinde kükürt bulunmayan.

kül

* Yanan şeylerden arta kalan toz madde.

* Yanmış bir yapının kalıntısı.

kül

* Bütün, tüm.

kül bağlamak

* (ateş için) sönmek.

* gücünü, etkisini yitirmek.

kül çöreği

* Külde pişirilen çörek.

kül etmek

* yakmak, kavurmak.

* birinin varını yoğunu yok etmek.

kül gibi

* (bet beniz için) soluk, renksiz.

kül kesilmek

* heyacandan rengi solmak.

kül olmak

* bütünüyle yanmak.

* varını yoğunu yitirmek.

kül rengi

* Odunun yanmasıyla oluşan, külün akla kara arasındaki rengi, gri.

* Bu renkte olan.

kül rengi et sineği

* Eklem bacaklıların böcekler sınıfından, larvalarını hayvan ölüsü veya et üzerine bırakan bir tür sinek (Sartophaga carnaria).

kül tablası

* Sigara külünün, içine dökülüp biriktirildiği cam veya metal kap.

kül ufak olmak

* çok küçük parçalara ayrılmak.

kül yemek (veya yutmak)

* kurnazca yapılan bir oyuna düşmek, aldatılmak.

külâh

* Erkeklerin giydiği genellikle keçeden, ucu sivri veya yüksek başlık.

* İçine bazı şeyler koymak için huni biçiminde bükülmüş kâğıt kap.

* Bu kabın alabileceği miktar.

* Oyun, hile.

külâh giydirmek

* hile ile, oyunla aldatmak.

külâh kapmak

* düzen, dalavere ile bir işin başına geçmek.

külâh peşinde olmak

* yalan ve dolanla bir işin başına geçmeye çalışmak.

külâh takmak

* hile ile, oyunla kandırıp parasını almak.

külâhçı

* Külâh yapan veya satan kimse.

külâhıma anlat!

* söylediklerine hiç inanamıyorum, beni kandıramazsın.

külâhımsı

* Külâha benzer, külâhı andıran.

külâhını havaya atmak

* pek çok sevinmek.

külâhını ters giydirmek

* çok kurnaz olmak.

külâhları değiştirmek (veya değişmek)

* "bozuşmak" anlamıyla ve tehdit olarak kullanılır.

külâhlı

* Külâhı olan.

* Koni biçiminde tavanı olan.

külâhsız

* Külâhı olmayan.

külbastı

* Izgarada pişirilen kemiksiz et.

külbastılık

* Külbastı yapmaya elverişli olan (et).

külçe

* Eritilerek kalıba dökülmüş maden veya alaşım.

* Yığın durumundaki nesnelerin oluşturduğu küme.

* Külçe durumunda olan.

külçe gibi oturmak

* yorgun veya bitkin bir durumda çöküvermek.

külçeleşme

* Külçeleşmek işi.

külçeleşmek

* Külçe durumuna gelmek.

* Çok yorulmak.

küldöken

* Kadın, eş.

küldür

* Bkz. paldır küldür.

külek

* Bal, yağ, yoğurt gibi şeyler koymaya yarar tahta kova.

külfet

* Sıkıntılı zorluk, yorgunluk.
* Büyük masraf.

külfete katlanmak

* sıkıntıya, zorluğa önem vermemek.

külfetli

* Sıkıcı, zor, yorucu, özen isteyen.
* Büyük masraf gerektiren.

külfetsiz

* Sıkıntısız, kolay, özen istemeyen.
* Az masrafla yapılan.

külfetsizce

* Külfet altına girmeden, külfete katlanmadan.

külhan

* Hamamları ısıtan, hamamın altında bulunan kapalı ve geniş ocak, cehennemlik.

külhan makinesi

* Enerji üreten makinelerde yanmayı sağlayan ana bölüm, yanma hücresi.

külhanbeyce

* Külhanbeye benzer biçimde, külhanbey gibi.

külhanbeyi

* Kendilerine özgü giyiniş ve konuşma biçimleri olan, argo kullanan, başıboş, haylaz delikanlı, kabadayı, serseri, hayta, külhanî, apaş.

külhanbeyi ağzı

* Külhanbeye yakışır biçimde konuşma.

külhanbeylik

* Külhanbeyi olma durumu, kabadayılık.
* Külhanbeyine yakışır davranış.

külhancı

* Hamam ocağını yakan kimse.

külhanî

* Külhanbeyi, kabadayı, serseri, hayta, apaş.
* Hafif sövgü anlamı taşıyan bir okşama sözü.

külkedisi

* Çok üşüyen, ateşin yanından ayrılmayan (kimse).
* Uyuşuk, miskin (kimse).
* Pasaklı, görgüsüz (kadın).

külleme

* Külleme işi.
* Bir mantarın yaptığı bağ hastalığı.

küllemek

* Genellikle ateşin üzerini külle örtmek.

k llenif

* K llenmek iŖi veya biçimi.

k llenme

* K llenmek iŖi.

k llenmek

* Genellikle ateŖin  zerinde k l oluŖmak.

* Bir acı, bir sıkıntı unutulur gibi olmak.

k ll 

* B t ne ve genele iliŖkin.

* T mel.

k lliyat

* Bir yazarın b t n eserlerini içeren dizi.

k lliye

* Bir caminin çevresinde cami ile birlikte kurulmuŖ medrese, imaret, sebil, kitaplık, hastahane gibi eŖitli yapıların b t n .

k lliye

* B t n yle, tamamıyla, tamamen.

k llyet

* B t nl k, t ml k.

* okluk, bolluk.

k llyetli

* Pek çok, bir hayli.

k ll 

* İçinde veya  zerinde k l bulunan.

k ll  su

* İçinde k l eritilip s z lerek elde edilen su.

k ll k

* K l ve s pr nt  atılan yer,  pl k.

* Sigara tablası.

* Kazan ve sobada k llerin d k ld ğ  yer.

k ll k ağ 

* K lhanbeylerinin kulland ğ  dil, argo.

k lot

* Kısa, beli l stikli i amaŖı, don.

* Daha çok binicilerin giydikleri, paçası dar,  st b l m  geniŖ pantolon.

k lot pantolon

* Bkz. k lot.

k lotlu orap

* Kalçaları da içine alabilecek biçimde  retilmiŖ çorap.

k lt

* Tapma, tapınma.

* D n.

* D n  t ren, ibadet,  yin.

k lte

* K le.

- * Kayaç.
- * Demet, bağlam.

kültivatör

- * Toprağı yüzeyden işlemeye yarayan dişli alet.

kültür

- * Tarihî, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddî ve manevî değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin.
- * Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü.
- * Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi.
- * Bireyin kazandığı bilgi.
- * Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme.
- * Tarım.

kültür akımı

- * Bir toplumun kültüründen bazı öğelerin başka bir topluma geçişi.

kültür balıkçılığı

- * Belli merkezlerde özel olarak hazırlanmış havuzlarda bilimsel yöntemlerle balık üretme işi.

kültür bitkileri

- * İnsanlarca yetiştirilen bitkilerin bütünü.

kültür çevresi

- * Bir ulusun kültürünü, başka ulusların kültürleriyle ilişki içinde gelişerek katmanlaşmış ve bağlanmış bir özellikler bütünü olarak tanımlayan kuram.

kültür göçü

- * Bir kültür motifinin veya kültürel bir uygulamanın bir başka kültüre geçmesi.

kültür ortamı

- * Canlı veya uyku durumunda olan belirli mikroorganizmaların yetiştirmek ve geliştirmek üzere aşılandığı besin maddeleri ortamı.

kültür sarayı

- * İçinde çeşitli kültür çalışmaları için ayrılmış salon, işlik, kitaplık vb. yerler bulunan büyük bina.

kültür sitesi

- * Kültüre ve kültürün gelişimine hizmet etmek amacıyla kurulmuş opera, tiyatro, sergi sarayı vb. binalar topluluğu.

kültür varlıkları

- * Bir bölgede bulunan maddî kültür ürünleri veya eserleri.

kültüre alma

- * Küf mantarı çeşitleri ve bakteri gibi mikroorganizmaların bir kültür ortamında üretilmesi işlemi.

kültürel

- * Kültüre ilişkin, kültürle ilgili.

kültürel antropoloji

- * Bkz. sosyal antropoloji.

kültürfizik

- * Jimnastik.

kültürlenme

- * Kültürlenmek işi veya durumu.

kültürlenmek

* Bir arada bulunan iki bireyin veya etnik grubun değer yargıları ile kültürel birikiminin özellikleri birbirinden etkilenerek değişikliğe uğramak.

kültürlü

* Kültürü gelişmiş olan.

kültürlülük

* Kültürlü olma durumu.

kültürsüz

* Kültürü olmayan.

kültürsüzlük

* Kültürsüz olma durumu.

külünk

* Taşları, kayaları parçalamakta kullanılan sivri kazma.

külünü savurmak

* bir şeyi bütünüyle bitirip yok etmek.

külüstür

* Yıpranmış, eski görünümlü olan.

* Bakımsız.

külüstürlük

* Külüstür olma durumu.

külyutmaz

* Aldanmaz, kolay inanmaz.

kümbet

* Kubbe.

* Damı kubbe biçiminde olan yapı.

* Kubbe biçiminde toparlak kabartı.

küme

* Tümsek biçimindeki yığın.

* Birçok canlının veya nesnenin oluşturduğu topluluk, grup.

* Küme biçiminde olan, kümeyi andıran.

* Takımların durum ve nitelikleri göz önünde bulundurularak belli sayıdaki takımdan oluşturulan topluluk,

lig.

* Koşularda, kendiliğinden oluşan yarışçı gruplarının her birine verilen ad.

* Bir dershanede öğrencilerin, belli bir eğitim veya öğretim amacıyla bir süre için oluşturdukları takım veya

öbek.

küme bulut

* Üst bölümleri bembeyaz ve küme durumunda, tabanı da çoğu kez yatay ve esmer bulut, kümülüs.

küme çalışması

* Öğrencilerin, aralarında seçtikleri bir başkanın kılavuzluğu altında iş birliği yaparak ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarına imkân sağlayan eğitim yöntemi.

küme küme

* Kümeler durumunda.

kümeden düşme

* Bulunduğu kümedeki takımlardan en az puan alarak veya puan eşitliğinde daha kötü averaja sahip olması yüzünden bir alt kümeye inme, ligden düşme.

kümeleme

* Kümelemek işi.

* Film yapımını kolaylaştırmak amacıyla aynı dekor içindeki çekimleri bir araya toplama, oyuncuların çalışma durumlarını düzenleme.

kümelenmek

* Küme durumuna getirmek, yığmak, biriktirmek.

kümeleniş

* Kümelenmek işi veya biçimi.

kümelenme

* Kümelenmek işi.

kümelenmek

* Bir yere toplanmak, yığılmak.

kümeleşim

* Bir hastalığa karşı aşılanmış olan veya hastalık geçirmiş bir canlının kanında bulunan maddenin, hastalığın mikroplarını küme durumuna getirme olayı, aglütinasyon.

kümeleşme

* Kümeleşmek işi.

kümeleşmek

* Küme durumunda toplanmak.

kümeli

* Kümesi olan.

kümes

* Tavuk, hindi gibi evcil hayvanların barınmasına yarayan kapalı yer.

* Ufak ev.

kümülatif

* Katlanmış, birikmiş, yoğun, kümeli.

kümültü

* Kırlarda, ormanlarda eğreti olarak yapılmış bekçi veya avcı kulübesi.

kümülüs

* Küme bulut.

-kün

* Bkz. -gın/-gin.

küncü

* Susam (taneleri).

künde

* Suçluların ayağına bağlanan demir halka, köstek.

* Güreşçinin, hasmını altına alıp bir elini önden, ötekini arkadan geçirerek kilitlemesi.

* Düzen, tuzak, oyun, hile.

kündeden atmak

* aldatarak tuzağa düşürmek.

kündeleme

* Künde oyununu yapma.

kündelemek

* Künde oyununu yapmak.

kündeye gelmek

* aldanmak, tuzağa düşmek.

kündeye getirilmek

* aldatılmak, tuzağa düşürülmek.

kündeye getirmek

* künde de durumuna girmesini sağlamak.

* oyuna getirmek, tuzağa düşürmek.

künefe

* Sıcak yenilen bir çeşit peynirli tel kadayıf.

küney

* Güneşe bakan yan, güney, kuzey karşıtı.

küngüldeme

* Küngüldemek işi.

küngüldemek

* Uyuklamak.

* Elden ayaktan düşmek.

küngürdemek

* Küngüldemek.

künh

* Öz, kök, iç yüz.

künhüne varmak

* bir şeyin özünü, aslını anlamak.

künk

* Pişmiş toprak veya çimentodan yapılmış kalın su borusu.

künye

* Bir kimsenin adı, soyadı, ülkesi, doğumu, mesleği gibi özelliklerini gösteren kayıt.

* Bu özelliklerin yazılı olduğu bilezik, kolye gibi metalden eşya.

* Soyu sopy ile ilgili kimlik bilgileri.

künyesi bozuk

* Kötü durumları görülmüş olan, sabıkalı.

künyesi gelmek

* (savaşta) Bir askerın ölüm haberi kendi evine bildirilmek.

künyesini okumak

* ayıplarını yüzüne vurarak bir kimseye sövmek.

küp

* Su, pekmez, yağ gibi sıvıları veya un, buğday gibi tahılları saklamaya yarayan, geniş kannlı, dibi dar toprak

kap.

* Sarhoş.

* Bazı deyimlerde çokluk, fazlalık bildirir.

küp

* Birbirine eşit karelerden oluşan altı yüzlü dikdörtgen, mikâp.

* Bir cismin hacminin ölçü birimi.

* Bir sayının üçüncü kuvveti: $(43)=4 \times 4 \times 4=64$.

* Küp biçiminde nesne.

küp gibi

* pek şişman.

küp şeker

- * K p biçiminde altı y z  olan şeker, kesme şeker.

k pe

- * Kadınların kulak memelerine taktıkları s s takısı.
- * Bazı hayvanların boyunlarının iki yanından sarkan deri uzantıları.

k pe ieği

- * K pe ieğigillerin  rneği olan s s bitkisi (Fuchsia).
- * Bu bitkinin kırmızı, pembe, mor veya beyaz renkli çiçeği.

k pe ieğigiller

- * Ayrı anak yapraklı iki çeneklilerden, k pe çiçeği, yakı otu, g l kestanesi gibi bitkileri içine alan bir familya.

k pe d nmek

- * Çok şişmanlamak.

k peli

- * K pe takmış olan.
- * K peye benzer bir deri uzantısı olan.

k pelik

- * Dalyan direklerini dikerken alt ucun batmasını sağlamak için bağlanan taş veya zincir.

k peşte

- * Gemilerde g verte hizasında ıskarmoz bağlarına tutturulan dikmelerin dış y zlerine kaplanan kaplamaların oluşturduğu siperler, borda kaplamalarının en  st , g verteden yukarı kalan b l mler, parapet.
- * Duvarların  zerine, balkon veya pencerelerin içine imento ve mozaik karışımı ile yapılan dolgu set.

k pleği

- * K reğin, baltanın sap takılan yeri.

k pleme

- * Karında su birikmesi sebebiyle olan, şişmeyle beliren hastalık.

k plere binmek

- * Çok  fkelenmek.

k pl 

- * K p  olan.
- * Rakısı bol, ucuz meyhane.
- * Çok rakı içen, ayyaş.

k p n  doldurmak

- * eline fırsat geçmişken çokça para biriktirmek.

k r

- * İyi bakım ve il  tedavisi.
- *  zel tedavi y ntemi.

k r yapmak

- * sağlığı korumak amacıyla herhangi bir y ntemi bir s re uygulamak.

k rar

- * G ney Amerika yerlilerinin oklanına s rd kleri bitkisel zehir.

k raso

- * Acı portakal kabuğundan yapılan bir içki.

k rdan

- * Dışleri temizlemek için kullanılan k  k araç.

kürdan gibi

* çok zayıf, incecik, çelimsiz.

kürdanlık

* Kürdan koymaya yarayan kap.

kürdî

* Klâsik Türk müziğinde si bemol notasını andıran perde.

* Dügâh perdesindeki bir makam.

kürdîlihicazkâr

* Klâsik Türk müziğinde, rast perdesinde bir makam.

küre

* Bütün noktaları merkezden aynı uzaklıkta bulunan bir yüzeyle sınırlı cisim.

* Yeryüzü, dünya.

küre

* Madenci ocağı, maden fırını.

küre kuşağı

* Bkz. kuşak.

kürek

* Toprak, kömür gibi şeyleri bir yerden bir yere alıp atmaya, taşımaya yarayan ve yayvan bir bölümü, buna bağlı uzun bir sapı bulunan araç.

* Küçük deniz teknelerini yürütmeye yarayan, bir ucu yassı, uzun ağaç.

* Kürek cezası.

kürek ayaklılar

* Pelikanları, kara batakgilleri içine alan kuşlar takımı.

kürek cezası

* Gemilerde kürek çekme yoluyla uygulanan ceza.

* (daha sonra) Ağır hapis cezası.

kürek çekmek

* deniz teknesini yürütmek için küreği kullanmak.

kürek kadar (veya papuç kadar) dili olmak

* saygısızca davrananlar için söylenir.

kürek kemiği

* Omzun art bölümünde bulunan, üçgen biçiminde geniş ve ince kemik.

kürek kürek

* Kürekler dolusu, pek çok.

kürekçi

* Kürek yapan veya satan kimse.

* Sandal vb. de kürek çeken kimse.

* Fırın, tren, vapur gibi yerlerde ocağa kürekle kömür atan kimse.

kürekçilik

* Kürek yapma veya satma işi.

* Sandal vb. de kürek çekme işi.

* Fırın, tren, vapur gibi yerlerde kürekle ocağa kömür atma işi.

küreleme

* Kürelemek işi.

kürelemek

* Kürekle atıp temizlemek.

kürlenme

* Kürlenmek işi.

kürlenmek

* Kürekle atılmak, kürekle yığılmak.

küreme

* Küremek işi.

küremek

* Kürekle atıp temizlemek, kürelemek.

küremsi

* Küreye benzeyen.

* Eğriliği azar azar değişen ve biçimi küreye yakın olan katı cisim.

küresel

* Küre ile ilgili olan.

* Küre biçiminde olan, kürevî.

küresel gök bilimi

* Gök küresindeki cisimlerin yerlerinden söz eden bilim.

küresel üçgen

* Bir küre yüzeyi üzerine çizilen ve kenarları üç büyük çember yayı olan üçgen.

küresel valf

* Doğal gaz sisteminde gaz akışını kesmeye yarayan âlet.

küreselleşme

* Küreselleşmek durumu, globalleşme.

küreselleşmek

* Dünya milletleri, ekonomi, siyaset ve iletişim bakımlarından birbirine yaklaşma ve bir bütün olmaya götürmek, globalleşmek.

kürevî

* Küresel, toparlak.

küreyici

* Cevher veya posayı, sabit bir makara üzerinden dönüş yapan sonsuz halat aracılığıyla arkaya doğru küreyen mekanik düzen.

küreyve

* Yuvar.

kürit

* Atom numaraları 96 ile 103 arasında bulunan elementlerin genel adı.

küriyum

* Aktinitlerden, plütonyum 239 'un helyum çekirdekleriyle bombardımanından elde edilen, atom numarası 96 atom ağırlığı 248 olan, radyoaktif bir element. Kısaltması Cm.

kürk

* Bazı hayvanların, giyecek yapmak için işlenmiş postu.

* Kürkten yapılmış.

kürk böceği

* Kın kanatlılardan, esmer uzun kıllı, kürk, halı, keçe ve yünüleri kemiren bir böcek (Attegenus pello).

kürk

* Sütleğengillerden, meyve çekirdekleri zehirli bir bitki, Hint fıstığı (*Jatropha curcas*).

kürkçü

* Hayvan postlarından kürk hazırlayan veya bu işin ticaretini yapan kimse.

kürkçülük

* Kürk hazırlama sanatı.
* Kürk ticareti.

kürklü

* Kürkü olan, kürk giymiş.
* Kürkle süslenmiş.
* Postu kürk olarak kullanılan (hayvan).

kürneme

* Kürnemek işi.

kürnemek

* (hayvanlar için) Sıcakın veya soğğun etkisiyle birbirine sokulup toplanmak.

kürsü

* Kalabalığa karşı söz söyleyenlerin üzerine çıktıkları yüksekçe yer.
* Bir fakültede araştırma ve öğretim birimi.
* Sandalye.

kürsü başkanı

* Üniversitede bir bölümün idarî işlerinden ve eğitim, öğretim, araştırma görevlerinden sorumlu öğretim üyesi.

kürsü hocaı

* Camilerde kürsiden vaaz veren hoca.
* Üniversitede bir kürsüde görevli olan öğretim üyesi.

kürsü şeyhi

* Bkz. kürsü hocaı.

Kürt

* Ön Asya'da yaşayan bir topluluk ve bu topluluktan olan kimse.

kürtaj

* Vücutta boşluklar içinde bulunan yabancı cisimleri, hasta veya zararlı sayılan dokuları kazıyarak alma,
kazıma.
* Döl yatağının içini kazıyıp dölütü alma işi.

kürtajcı

* Kürtaj yapan (kimse).

kürtün

* Yük hayvanlarına vurulan semer, palan.

kürtün

* Rüzgârın etkisiyle kuytu yerlere toplanmış kar yığını.

kürüme

* Kürümek işi.

kürümek

* Küremek.

küs

* Ksmş, dargın.

ks ks

* Sessizce ve büzülmüş bir durumda.

kseğen

* abuk ve sık sık ksen (kimse).

* Kstm otu.

ksk

* Taş veya duvara delik açmak için kullanılan uzun, ağır ve bir ucu sivri demir.

* Taş kaldırmakta kullanılan, uzun demir çubuk veya basit, ağaçtan kaldıraç.

küskün

* Ksmş olan, gücenik, muğber.

* Gelişmemiş, küçük kalmış.

* Kstm otu.

küskün küskün

* Gcenik, dargın bir biçimde.

ksknleşme

* Ksknleşmek işi.

ksknleşmek

* Kskn duruma gelmek.

küskünlük

* Kskn olma durumu, ks.

kskt

* it sarmaşığıgillerden, ince uzun ipliksi saplarıyla, asma, baklagiller ve bazı meyve ağaçlarına sarılarak onları sömüren, klorofilsiz bir asalak bitki, şeytan saçı (Cuscuta).

ksktk

* Çok sarhoş, körkütük.

kslk

* Ks olma durumu, dargınlık.

ksme

* Ksmek işi.

küsmek

* Darılmak.

* Gelişmemek, byyememek.

* Görevini yerine getirememek.

* Bir madde, herhangi bir sebeple istenilen niteliğini yitirmek.

küspe

* Hayvan yemi, yakacak ve gübre olarak kullanılan, yağlı veya suyu çıkarılmış her türlü yağlı tohum ve bitki

artığı.

* z alınmış meyvelerin kalan bölümü.

küstah

* Sıra, saygı tanımadan davranan (kimse).

küstahça

* Küstah, saygısız (bir biçimde).

kstahlaşma

* Kstahlaşmak işi.

küstahlaşmak

* Küstah duruma gelmek.

küstahlık

* Küstah olma durumu veya küstahça davranış.

küstahlık etmek

* küstahça davranışlarda bulunmak.

küstere

* Bir çeşit uzun rende.

* Değirmen taşı yapılan taş.

* Bileği çarkı.

küstüm otu

* Baklagillerden, dokunulduğunda yaprakları pörsüyen bir bitki, küseğen (Mimosa pudica).

küstürme

* Küstürmek işi.

küstürmek

* Küsmesine yol açmak.

küsuf

* Güneş tutulması.

küsür

* Artan bölümler, geriye kalan bölümler, kesirler.

* Tam sayıdan sonra gelen kesirli sayı.

küsurat

* Artan, geriye kalan parçalar, kesirler, küsur.

küsurlu

* Kusuru olan.

küsursuz

* Kusuru olmayan.

küsü

* Kuskünlük.

küsülü

* Aralarında dargınlık, kuskünlük bulunan.

küsüşme

* Küsüşmek işi.

küsüşmek

* Birbirine küsmek, karşılıklı darılmak.

küşade

* Açık, açılmış.

küşat

* Açma, açılış.

* Güzellik, hoşluk.

* Tavlada bir çeşit oyun.

küşayış

* Açıklık, ferahlık.

küşne

* Kara burçak.

küşüm

* Kuşku.

* Kaygı.

küşümlenme

* Küşümlenmek işi.

küşümlenmek

* Kuşkulanmak.

* Kaygılanmak.

küt

* Kısa ve kalınca; sivri ve uzun olmayan.

* Keskin olmayan.

küt

* Tahta gibi katı şeylere vurulduğunda çıkan sesi anlatır.

küt küt

* Üst üste küt sesi çıkararak.

kütikül

* Yaprakların her iki yüzünde bulunan ve suyu sızdırmadığı için bitkinin kurumasına engel olan ince zar.

* Kabukluların ve böceklerin örteneğinin koruyucu, kitinli katmanı.

kütin

* Bitkilerin kutiküllerini oluşturan, geçirgen olmayan bal mumu yapısında madde.

kütinleşme

* Selülozun kütin biçimine dönüşmesi.

kütle

* (katı maddeler için) Büyük parça, küme, yığın.

* Bir yerde toplanmış, bir araya gelmiş insan topluluğu, kitle.

* Belirli işleviyle özellik gösteren büyük insan topluluğu.

* İnsanların büyük çoğunluğu.

* Bir nesneye uygulanan kuvvetle, oluşan ivme arasındaki orantıyı veren kat sayı veya nesne niceliği.

kütleme

* Kütleme işi.

kütlemek

* Bir yere çarpıp küt diye ses çıkarmak.

kütlesel

* Kütle ile ilgili olan.

kütleşme

* Kütleşme işi.

kütleşmek

* Küt duruma gelmek.

kütleştirme

* Kütleştirmek işi veya durumu.

kütleştirmek

* Küt duruma getirmek.

kütletme

- * Kütletmek işi.

kütletmek

- * Küt diye ses çıkartmak.

kütlü

- * Çekirdekli, çiğitli (pamuk).

kütlük

- * Küt olma durumu.

küttedek

- * Birdenbire ve küt diye ses çıkararak.

kütüğe geçirmek

- * ana deftere yazmak.

kütük

- * Kalın ağaç gövdesi.
- * Kesilmiş ağaç gövdesi.
- * Kesimden sonra ağaç gövdesinin toprakta kalan bölümü.
- * Asma fidanı.
- * Resmi kayıt defteri, ana defter.
- * Görgüsüz, kaba (kimse).

kütük gibi

- * çok şişmiş.
- * çok sarhoş.

kütükleşme

- * Kütükleşmek işi.

kütükleşmek

- * Sert ve duygusuz bir duruma gelmek.

kütüklük

- * İçine şarjöre geçirilmiş tüfek fişegi konulan ve palaska kayışına geçirilen kösele çanta, fişeklik.

kütüphane

* Kuruluş amaç ve görevine uygun kitap, film, plâk gibi her türlü düşünce ve sanat ürününü toplayan, düzenleyen ve genel olarak ilgilenen okurlara sunan kuruluş.

- * Kitap satılan dükkân, kitap evi.

kütüphaneci

- * Kitaplık görevli kimse.
- * Kitaplık bilimci.
- * Kitap evi sahibi, kitapçı.

kütüphanecilik

- * Kitaplık görevlisinin işi.
- * Kitaplık bilimi.

kütür kütür

- * Elma, ayva, karpuz gibi gevrek meyveler kesilir veya ısırılırken çıkan sesi anlatır.
- * Bu türlü ses çıkaran, taze.

kütürdeme

- * Kütürdemek işi.

kütürdemek

* Kütür kütür diye ses çıkarmak.

kütürdetme

* Kütürdetmek işi.

kütürdetmek

* Kütür kütür diye ses çıkartmak.

kütürtü

* Kütür kütür diye çıkan ses.

küvet

* İçinde bazı şeyler veya el yıkanan kap.

* Banyoda içinde yıkanılan tekne.

Küveytli

* Küveyt halkından olan.

L

* Romen rakamları dizisinde 50 sayısını gösterir.

-l

* İsimden sıfat türeten ek: yeşil < yaş-ı-l, doğal < doğa-l, yasal < yasa-l vb.

-l

* Fiilden isim türeten ek: okul < oku-l, inal < ina-l vb.

-l-

* Fiilden fiil türeten ek; edilgen fiil çatıları kurar: yaz-ı-l-, ver-i-l-, yedir-i-l-, içir-i-l-, düşün-ü-l- vb.

L demiri

* Sanayide kullanılan L biçiminde bükülmüş demir çubuk.

-l-, -al- / -el-

* Sıfattan fiil türeten ek: kısa-l-, yüce-l-, sivri-l- vb.

l, L

* Türk alfabesinin on beşinci harfi. Le adı verilen bu harf, ses bilimi bakımından ötümlü diş eti-avurt ünsüzünü gösterir. L ünsüzünün biri art (kalın), öbürü de ön (ince) olmak üzere iki türü vardır.

La

* Lântan'ın kısaltması.

lâ

* Gam dizisinde "sol" ile "si" arasındaki ses.

* Bu sesi gösteren nota işareti.

-la / -le

* İsimden isim türeten ek; yer isimleri yapar.

-la / -le

* İsimden fiil türeten ek: su-la-, taş-la-, tuz-la-, göz-le-, gece-le-, hece-le- vb.

lâakal

* En azından, hiç olmazsa.

lâbada

* Karabuğdaygillerden, dere kıyılarında, sulak çayırarda kendiliğinden yetişen, çok yıllık ve yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki, efelek (Rumex petientia).

lâbirent

* Çıkış yeri kolaylıkla bulunamayacak kadar karışık koridorları olan yapı.

* İçinden çıkılması güç veya imkânsız durum, sorun.

lâborant

* Araştırmalarda, lâboratuvar deneylerinde yardımcı olarak çalıştırılan kimse.

lâborantlık

* Lâborantın işi veya mesleği.

lâboratuvar

* Bilimsel ve teknik araştırmalar, çalışmalar için gerekli araç ve gereçlerin bulunduğu yer.

* Bkz. dil lâboratuvarı.

lâboratuvar muayenesi

* Bir hastalıkta teşhisin konması ve gereken tedavinin belirlenmesi amacıyla yapılan tahlil ve muayene.

lâbrador

* Labrador kıyılarında parlak bir tûrüne rastlanan, feldspatlar grubundan ve plâjiyoklâz serisinden olan alüminyum, kalsiyum ve sodyum silikası.

lâbros

* Lâpina balığının büyük cinsi.

lâciverdî

* Lâcivert renkli, lâciverde çalan.

lâcivert taşı

* İçinde düzgün bir biçimde dağılmış kükürt bulunan sodyumla alüminyum silikası oluşturduğu değerli, lâcivert renkli taş.

lâcivert,-di

* Koyu mavi renk.

* Koyu mavi renkte olan.

lâcivertlik

* Lâcivert renklilik.

lâçin

* Bir tür şahin, doğan.

lâçka

* Gemi halatının gevşetilir boş bırakılması.

* Gevşemiş, verimsiz duruma gelmiş, düzeni bozulmuş.

lâçka etmek

* bir halatı koyuverip boşaltmak.

* gevşetmek, bitkin bir duruma getirmek.

lâçka olmak

* vida, mil gibi makine bölümleri aşınarak veya yuvaları genişleyerek gevşemek.

* herhangi bir düzen iyi işlemez olmak.

lâçkalaşma

* Lâçkalaşmak işi.

lâçkalaşmak

* Lâçka olmak.

* Herhangi bir düzen iyi işlemez olmak, gevşemek, bozulmak.

lâçkalık

* Laçka olma durumu.

lâden

* Lâdengillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen tüylü ve genellikle yapışkan yapraklı, beyaz veya pembe çiçekli, reçinesi hekimlikte kullanılan bir bitki (Cistus creticus).

* Bu bitkiden elde edilen sürme, rastık.

lâdengiller

* İki çeneklilerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen, lâden ve benzeri türleri içine alan bir bitki familyası.

lâdenli

* Lâden sürmüş olan.

lâdes

* Tavuğun lâdes kemiğini iki kişinin birer ucundan tutarak kırması, birinin "aklımda" veya "hatırimda" demeden bir şeyi ötekenden almasıyla yenilmiş sayılarak biten oyun.

lâdes kemiği

* Kuşlarda göğüs kemiğinin üstünde iki kanat arasında bulunan V biçimindeki ince kemik.

lâdes oyunu

* Bkz. lâdes.

lâdes tutuşmak

* tavuğun lâdes kemiğini birer ucundan karşılıklı tutup kırarak lâdes oyununa başlamak.

lâdin

* Çamgillerden, 50-60 m kadar yükseklikte olan, düz gövdeli, kozalağı aşağıya doğru sarkık, kerestesi ve reçinesi çok beğenilen, çam türüne çok yakın bir orman ağacı (Picea).

lâdinî

* Din dışı.

lâedri

* Yazarı bilinmeyen, anonim.

* Bilinemezci.

lâedriye

* Bilinemezcilik.

lâf

* Söz, lâkırdı.

* Sonuçsuz, yararı olmayan söz.

* Konuşma.

* Konu, mevzu, bahis.

* "Öyle şey olamaz", "bu sözün hiçbir değeri yok" anlamında hafifseme yollu kullanılır.

lâf (veya söz) altında kalmamak

* kendisini inciten, itham eden veya rahatsız bir duruma düşüren söze gereken karşılığı verip durumu düzeltmek.

lâf açmak

* söz etmek, söz açmak, konuya girmek.

lâf anlamaz

* söz dinlemeyip kendi bildiğinde inat eden.

* kaba, aptal (kimse).

lâf anlatmak

* sözünü dinletmek, karşıdakini ikna edinceye kadar konuşmak.

lâf aramızda

* "söz aramızda, başkaları bilmesin, duymasın" anlamında kullanılır.

lâf atmak

- * söyleşmek, konuşmak.
- * uzaktan, dolayısıyla dokunacak söz söyleyip işittirmek.
- * sözle sarkıntılık etmek.

lâf cambazı

- * Etkileyici ve kandırıcı söz söyleyebilen kimse.

lâf cambazlığı

- * Kandırıcı ve etkileyici söz söyleme.

lâf çıkarmak

- * yeni bir şey söylemek, ortaya atmak.
- * dedikodu yapmak.

lâf çıkmak

- * dedikodu başlamak.

lâf ebeliği

- * Lâf ebesi olma durumu.

lâf ebesi

- * Çok konuşan, herkese lâf yetiştiren.

lâf kalabalığı

- * üzerinde konuşulan konuyla, esasla veya sorunla ilgisi olmayan boş söz yığını.

lâf kaynayıp gitmek

- * söz boşa söylenmek, anlaşılmaz olmak, hiçbir etki yapmamak.

lâf lâfı açar

- * "bir konu üzerinde konuşulurken ilgisi dolayısıyla söz başka bir konuya geçer, sohbet uzar, gider" anlamında kullanılır.

lâf ola beri gele!

- * konuşulan konu ile ilgili olmayan bir söz söylendiğinde veya bir sorun tartışılırken hiç ilgisiz bir şey ifade edildiğinde söylenir.

lâf olsun âdet yerini bulsun

- * konuşacak herhangi bir konu bulunmadığı durumlarda rastgele söz sarfetmek.

lâf oturtmak

- * gerektiği yerde, beklenilmeyen bir durumda, karşı tarafa esaslı ve gereken bir lâf söylemek.

lâf salatası

- * Çeşitli konuları içine alan anlamsız, boş sözler.

lâf söyledi bal kabağı

- * biri konu ile ilgisi olmayan saçma bir söz söylediği zaman kullanılır.

lâf söyledi bal kabağı!

- * konuşurken gereksiz yere ve aptalca söz söylendiği zaman, bunu alaya almak için kullanılır.

lâf taşımak

- * dedikodu ederek lâf götürüp getirmek.

lâf yakıştırmak

- * konuşma sırasında yerinde söz söylemek, gerekeni ifade etmek.

lâf yapmak

- * dedikodu yapmak.

lâf yetiştirmek

* birinin söylediklerine olur olmaz karşılık vermek, çene yarıştırmaya kalkmak.

lâf yok!

* "mükemmel, çok güzel, kusursuz, eleştirilecek bir tarafı yok" anlamında kullanılır.

lâfa boğmak

* üzerinde konuşulan konu içerisinde, hiç ilgisiz, gereksiz ve anlamsız bir biçimde söz edip asıl konuyu değiştirmek, unutturmak, karıştırmak.

lâfa dalmak

* uzun süren bir sohbette bulunmak, çok konuşmak.

lâfa karışmak

* biri veya birileri konuşurken bir başkası konuşmak, konuşmaya katılmak.

lâfa tutmak

* yersiz ve zamansız olarak ve sürekli konuşarak meşgul etmek, oyalamak.

lâfazan

* Geveze.

lâfazanlık

* Gevezelik.

lâfçı

* Çok konuşan, geveze.

* İyi, etkili konuşan.

* Söz götürüp getiren, dedikoducu.

lâfçılık

* Lâfçı olma durumu.

lâfı ağzına tıkamak

* birinin rahatça konuşmasını engelleyip susturmak, söyleyeceğine imkân tanımamak.

lâfı ağzında bırakmak

* birinin konuşmasını kesmek, sözlerini bitirmesine fırsat vermemek.

lâfı ağzında kalmak

* sözü ağzında kalmak.

lâfı bağlamak

* bir konu üzerinde son sözü söylemek.

lâfı değiştirmek

* başka konuyu dile getirmek, başka bir şeyden söz etmek.

lâfı geçmek

* sözü etkili olmak, sözü dinlenmek.

* bahsedilmek.

lâfı kışından dinlemek (veya anlamak)

* konuşulan konuyu ilgisiz, üstünkörü veya önem vermeden dinlemek (veya yanlış, ters anlamak).

lâfı kısa kesmek

* söyleyeceğini kısa veya özet olarak belirtmek, az ve öz konuşmak.

lâfı mı olur?

* "şimdi onun sırası değil, daha önemli konular var" anlamında kullanılır.

* "(bir iş yapmak için) seve seve zahmete girerim, hiç önemi yok" anlamında kullanılır.

lâfı sulandırma

* bir konu üzerinde ciddiyetle durup konuşurken araya ilgisiz, anlamsız veya tutarsız boş lâf katmak.

lâfı uzatmak

* konuşmayı gereksiz bir biçimde başka sözlerle sürdürmek.

lâfı yabana atmamak

* söylenen söze değer vermek.

lâfını (veya lâfını) balla kestim

* bir kimsenin sözünü kesmek gerektiğinde "izin verin" anlamında kullanılır.

lâfını bilmek

* akıllı uslu konuşup başkasını rahatsız etmemek, güzel ve tutarlı konuşmak.

lâfını etmek

* birinden veya bir konudan söz etmek, onunla ilgili olarak konuşmak.

lâfını kesmek

* araya girip, birinin sözünü bitirmesine fırsat vermemek.

lâfını şaşırmak

* ne diyeceğini bilememek, şaşıarak başka şeyler söylemek.

lâfını yedirmek

* iddialı olarak söylediği sözü geri alma zorunda bırakmak.

lâfız

* Söz, kelime.

* Yasanın sözle anlatmak, bildirmek istediği anlam.

lâflama

* Lâflamak işi.

lâflamak

* Konuşmak, sohbet etmek.

lâflaya lâflaya

* Sürekli konuşarak, oradan buradan söz açıp sohbet ederek.

laforizma

* Çok bilinen bir sözü veya atasözünü biraz değiştirip eklemeler yaparak güncel sorunları belirten cümle, kıssadan hayat hisseleri: Bir toplumda değerler haklandıkça, o toplumda hep hırsızlar aklanır. Akılsız başın cezasını halklar çeker. sözü gibi.

lâfta kalmak

* bir iş düşünce aşamasında kalıp gerçekleşmemek.

lâftan anlamak

* söyleneni dinleyip uymak veya uygulamak.

lâfügüzaf

* Boş söz.

lâfzen

* Sözün gelişine, söylenişine, yapısına göre, yazılı olmayarak.

lâfzî

* Sözün söylenişine, yapısına ait, sözle ilgili.

lâgar

* Zayıf, çelimsiz, etsiz.

lâgos

* Bkz. lâhos.

lâgün

* Denizden dar bir kıyı kordonu veya bir kanal ile ayrılmış göl, deniz kulağı.

lâğm

* Bir yerleşim merkezinde pis suların akıp gitmesi için yer altında açılmış kanal, geriz.

* Düşmanın kale duvarlarını yıkmak veya düşman ordugâhına zarar vermek amacıyla, düşman siperlerine doğru yer altından açılan dar yol.

lâğm çukuru

* Abdesthanelerin pis sularını ve pisliklerini toplamak için kazılmış kapalı kuyu, fosseptik.

lâğm döşemi

* Bkz. kanalizasyon.

lâğmcı

* Pis su kanallarını açıp temizleyen işçi.

* Düşman kalelerini yıkmak için lâğım kazan asker.

lâğmcılık

* Lâğımcının yaptığı iş.

lâğmla atmak

* (bir kayayı) delip, içine patlayıcı maddeler koyduktan sonra bu maddeleri ateşleyerek parçalamak.

lâğv

* (bir kuruluşu) Kaldırma.

* Hükümsüz kılma, feshetme.

lâğvedilme

* Lâğvedilmek işi.

lâğvedilmek

* (bir kuruluş) Kaldırılmak.

* Hükümsüz kılınmak, feshedilmek.

lâğvetme

* Lâğvetmek işi veya durumu.

lâğvetmek

* (bir kuruluş) Kaldırılmak.

* Hükümsüz kılmak, feshetmek, dağıtmak.

lâğvolma

* Lâğvolmak işi.

lağvolmak

* (bir kuruluş) Kaldırılmak.

* Hükümsüz kılınmak, dağıtılmak.

lâğvolunma

* Lağvolunmak işi veya durumu.

lâğvolunmak

* Lâğvedilmek.

lâhana

* Turpgillerden, güz ve kış sebzesi olarak yetiştirilen ve birçok türü olan bitki, kelem (Brassica oleracea).

lâhavle

* Sabrın tükendiğini belirtmek için söylenir.

lâhavle çekmek (veya okumak)

* bir sıkıntıyı, öfkeyi yatıştırmak için "lâhavle" ile başlayan Arapça duayı okumak.

lâhika

* Ek.

lâhit

* Kenarları kâgir, üstü kapak taşlarıyla örtülü mezar.

* Taş veya mermerden oyma mezar.

lâhmacun

* Üstüne kıyma, kıyılmış soğan ve baharat konularak fırında pişirilen pide.

lâhmacuncu

* Lâhmacun yapan ve satan kimse.

lâhmacunculuk

* Lâhmacuncunun işi veya mesleği.

lâhos

* Hanigillerden, Akdeniz ve Ege'de yaşayan lezzetli bir balık, kaya hanisi.

lâhurakî

* Lâhor'a ait.

lâhurî

* Lâhor'da yapılan her tür şal, Lahor şalı.

lâhut

* Tanrı âlemi.

* Kutsal.

lâhutî

* İlâhî, Tanrısal.

lâhza

* Zamanın bölünemeyecek kadar kısa bir parçası, an.

lâhzacık

* Kısa bir an.

lâhzada

* Çarçabuk, bir anda, hemen, bekletmeden.

lâik

* Din işlerini devlet işlerine karıştırmayan, devlet işlerini dinden ayrı tutan.

lâikleşme

* Lâikleşmek işi veya durumu.

lâikleşmek

* Lâik duruma gelmek.

lâikleştirme

* Lâikleştirmek işi.

lâikleştirmek

* Dinle ilgili olmayan işleri dinî görüşlerin dışında tutmak.

lâiklik

* Lâik olma durumu, lâisizm.
* Devlet ile din işlerinin ayrılığı; devletin, din ve vicdan özgürlüğünün gerçekleşmesi bakımından yansız olması, lâisizm.

lâin

* Lânetlenmiş, mel'un.

lâisizm

* Lâiklik.

-lak / -lek

* İsim ve sıfatlardan isim ve sıfat türeten ek: Teker-lek, yuvar-lak, diş-lek vb.

lâka

* Uzak Doğu'da yetişen Amerika elmasından çıkan zamk.

* Boyacılıkta kullanılan, kırmızı böceğinin üst deri bezlerinin salgıladığı madde.

lâkacı

* Lâka veya vernik süren işçi.

lâkap

* Bir kimseye veya bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan ad.

lâkap takmak

* bir kimseye onun bir özelliğini belirtecek bir ad vermek.

lâkaplı

* Herhangi bir lâkabı olan; lâkap takılmış olan.

lâkaydî

* Aldırmazlık, ilgisizlik, umursamazlık, kayıtsızlık.

lâkayt

* İlgisiz, aldırmaz, umursamaz, kayıtsız.

lâkayt kalmak

* ilgisiz davranmak, aldırmamak.

lâkaytlık

* Lâkayt olma durumu.

lâke

* Lâka ile cilâlanmış.

lâkerda

* Palamut, torik gibi balıklardan dilim dilim kesilerek yapılan salamura.

lâkerdacı

* Lâkerda yapan veya satan kimse.

lâkırdı

* Söz.

* Boş söz, dedikodu, lâf.

lâkırdı taşımak

* Bkz. lâf taşımak.

lâkırdı ağzından dökülmek

* isteksiz konuşmak.

lâkırdı altında kalmamak

* Bkz. lâf altında kalmamak.

lâkırdı çıkarmak

* Bkz. lâf çıkarmak.

lâkırdı ebesi

* Geveze.

lâkırdı etmek

* konuşmak.

* dedikodu konusu etmek.

lâkırdı kavafı

* Geveze.

lâkırdı olmak

* sohbet edilmek.

lâkırdı yetiştirmek

* bir söze karşılık vermekte gecikmemek.

lâkırdıcı

* Lâkırdı bulup söyleyen, konuşkan.

* Geveze.

* Dedikoducu.

lâkırdısı ağzında kalmak

* konuşan kimsenin, bir başkasının söze başlaması veya anî bir olay sonucunda sözü yarım kalmak.

lâkırdısı az

* sessiz, az konuşan, durgun kimse.

lâkırdısı mı olur?

* konuşulan bir şeyin önemsizliğini veya yersizliğini anlatmak için söylenir.

lâkırdısını etmek lâkırdısını etmek

* hakkında konuşmak.

lâkırdıya boğmak

* gereksiz ve boş sözlerle konuşmayı uzatmak.

lâkırdıya tutmak

* konuşarak oyalamak.

lâkırdıyı ağzına tıkamak

* birinin sözünü bitirmesine imkân vermeden onu ters bir karşılıkla susmak zorunda bırakmak.

lâkırdıyı ezip büzmek

* konuşmasını beceremeyip aynı şeyleri tekrarlamak.

lâkin

* Ama, fakat.

lâklâk

* Leyleğin gagasıyla çıkardığı ses.

* Ara vermeden söylenilen saçma sapan söz dizisi, gevezelik.

lâklak etmek

* karşılıklı, gelişigüzel, havadan sudan konuşmak.

lâklâka

* Gereksiz, anlamsız, boş söz.

lâklâkıyat

* Boş lâkırdılar, değersiz sözler.

lâkonik

* Kısa ve özlü (söz), Veciz.

lâkoz

* Hanigiller familyasından yuvarlak kuyruğu bulunan bir balık türü (Epinephelus zeneus).

lâkrimal

* Gözyaşı ile ilgili.

lâktaz

* Süt şekerini (laktoz) üzüm şekerine (glikoz) çeviren bir bağırsak enzimi.

lâktik asit

* Ekşi sütte ve bitkilerin çoğunda bulunan asit alkol, süt asidi.

lâktoz

* Sütte bulunan, süütün buharlaşmasıyla kristal durumunda toplanan şeker, süt şekeri (C₁₂H₂₂O₁₁).

lâl

* Dili tutulmuş, konuşamaz hâle gelmiş, dilsiz.

lâl

* Parlak kırmızı renkte, billûrlaşmış, saydam bir alüminyum oksidi olan değerli bir taş.

* Kırmızı renkli bir çeşit mürekkebe verilen ad.

* Parlak kırmızı renkte olan.

lâl etmek

* konuşamaz duruma sokmak.

lala

* Çocuğun bakım, eğitim ve öğretimiyle görevli kimse.

* Şehzadelerin özel eğitimcileri.

* Padişahların vezirlerine seslenirken kullandıkları hitap sözü.

lala paşa eğlendirmek

* İşini gücünü bırakıp karşısındakinin hoş vakit geçirmesini sağlamak.

lalalık

* Lala olma durumu veya lalanın görevi.

lâlanga

* Yağda kızartılarak, üzerine şeker veya şerbet dökülen bir hamur tatlısı.

lâle

* Zambakgillerden, yaprakları uzun ve mızraksı, çiçekleri kadeh biçiminde, türlü renkte bir süs bitkisi (Tulipa Gesneriana).

* Meyve koparmak için ucuna üçlü veya dörtlü bir çatal geçirilmiş sırık.

* Ağır hapis mahkûmlarının boynuna geçirilen demir halka.

lâle ağacı

* Manolyagillerden, ana yurdu Güney Amerika olan, çiçekleri lâleye benzeyen bir süs ağacı (Liriodendron tulipifera).

lâleli

* Lâle bulunan veya yetiştirilen (yer).

* Üzerinde lâle deseni veya motifi bulunan.

lâlelik

* Osmanlı seramik ve cam sanatının güzel örneklerinden olan ve içine lâle konulan vazo.

lâlettayın

* Ayrırt etmeksizin, gelişigüzel, özensiz, rastgele.

lâlezar

* Lâle yetiştirilen yer, lâle bahçesi.

lâlüebkem

* Dili tutulmuş, konuşamaz hâle gelmiş, dilsiz.

lâm

* Arap alfabesinde l harfinin adı.

* Ebcet hesabında otuz sayısının adı.

lâm

* Mikroskopta incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar, uzun cam parçası.

* Dar, çok ince metal parça.

lâm elif çevirmek (veya çizmek)

* kısa bir süre dolaşıp gelmek.

lâma

* Geviş getirenlerden, Güney Amerika'nın dağlık bölgelerinde yaşayan, yük hayvanı olarak kullanılan, karadan aka kadar türlü renklerde olabilen, tüyleri uzun, boyu yüksek, boynu uzun hayvan (Lama).

lâma

* Tibetlilerde ve Moğollarda Buddha rahibi. Lâmaların en büyüğüne dalay lâma denir.

lâmacı

* Lâmacılık yanlısı olan (kimse).

lâmacılık

* Budizmin Orta Asya ve özellikle Tibet'te yaşayan biçimi.

* Tibet Budizminde oluşan hiyerarşik düzen.

lâmaist

* Lâmacı.

lâmaizm

* Lâmacılık.

lâmba

* Petrol gibi yanıcı bir madde yakarak veya elektrik akımıyla içindeki teller akkor durumuna geçerek ışık veren alet.

* Radyo alıcılarında ve televizyon yayınlarında kullanılan, havası boşaltılmış veya içine düşük basınçlı bir gaz doldurulmuş cam, seramik veya çelikten ampul.

* Kapı, pencere kenarlarına açılan, genellikle dik açılı girinti.

lâmba açmak

* kapı; pencere kenarlarında genellikle dik açılı girinti açmak.

lâmba karpuzu

* Işığı yumuşatmak için lâmbalara geçirilen, mat camdan, basık vazo biçiminde nesne.

lâmbada

* Güney Amerika'da yapılan bir dans.

lâmbada dansı

* Bkz. lâmbada.

lâmbalama

* Lâmbalamak işi.

lâmbalamak

- * Lâmba ışıyla incelemek.
- * Kapı ve pencere kenarlarına girinti açmak.

lâmbalı

- * Herhangi bir sayıda lâmbası olan.
- * Lâmba ile çalışan.
- * Birbirinin içine geçebilecek biçimde yapılmış.

lâmbalık

- * Eski evlerde lâmba koyacak veya takılacak yer.
- * Bir lâmbanın alabileceği kadar.

lâmbasız

- * Lâmbası olmayan.

lâmbayı açmak

- * ışıyı yakmak.
- * lâmbanın fitilini yükseltip ışığını çoğaltmak.

lâmbri

- * Bir yapının iç duvar kaplaması.
- * Tavan kaplaması.

lâme

- * Dokusunda çoğunlukla gümüş ve altın renginde tel bulunan (kumaş) veya metal parlaklığı verilmiş (deri).
- * Böyle bir kumaş veya deriden yapılmış olan.

lâmekân

- * Mekânı olmayan, mekânsız (Allah'ın sıfatlarından).
- * Yersiz yurtsuz, belli bir adresi olmayan.

lâmekân takımı

- * Yersiz yurtsuz, adresi belirsiz kişiler topluluğu.

lâmel

- * Mikroskopla yapılan incelemede bazen lâmların üstüne kapatılan dört köşe, küçük ve ince cam parçası.
- * Çok ince tabaka.

lâmı cimi yok

- * değişmez, kesin, başka yolu yok.

lâminarya

* Bütün denizlerde yetişen, sarı veya esmer renkte, emici köklerle kayalara tutunan, uzun şeritler durumunda bir deniz yosunu (Laminaria).

lâmise

- * Dokunum.
- * Duyarga.
- * Anten.

lan

- * Ulan sözünün kısa söylenişi, kaba hitap, ey.

lânarkit

- * Hidratlı doğal kurşun sülfat.

lândo

* Dört tekerlekli, içinde dingillere paralel olarak düzenlenmiş karşılıklı iki oturma sırası bulunan, üstü açılıp kapanabilen çift körüklü binek arabası.

lândon

* Bkz. lândo.

lânet

* Tanrı'nın sevgi ve ilgisinden mahrum olma, beddua.
* Ters, berbat, çok kötü.

lânet etmek

* ilenmek, kötülüğünü istemek.

lânet okumak

* bir kimsenin Tanrı'nın merhametinden mahrum kalmasını dilemek.

lânet olsun!

* ilenme sözü olarak kullanılır.

lânetleme

* Lânetlemek işi.
* Lânetlenmiş.

lânetlemek

* Kargılamak, lânet etmek.
* (Tanrı) Merhametinden mahrum bırakmak.
* Dinden kovmak.

lânetlenme

* Lânetlenmek işi.

lânetlenmek

* Lânet edilmek, lânete uğramak.

lânetli

* Lânetlenmiş, kargınmış, kargışlı, mel'un.

langır lungur

* Metalsi bir ses çıkarak.
* Dikkatsizce, savruk bir biçimde.

lângırt

* Dikdörtgen masa üzerinde türlü aletleri yönetmek yoluyla küçük bilyeleri belirli deliklere sokmak veya bu deliklere girmesini önlemek amacıyla dayanan oyun.

lângur

* Maymunlardan, Hindistan'da yaşayan, kül rengi veya kırmızıya çalan sarı tüylü, büyük bir maymun (Presbytis entellus).

lângust

* Kabuklulardan, makasları olmaması, duyargalarının daha uzun ve güçlü olmasıyla istakozdan ayrılan, eti için avlanan bir deniz hayvanı (Palinurus vulgaris).

lânolin

* Yapağidan elde edilen, eczacılıkta ve parfümeride kullanılan, sarımtırak renkte bir yağ.

lânse

* İleri atılmış, ortaya çıkarılmış.

lânse etmek

* tanıtmak amacıyla öne sürmek, ortaya çıkarmak.

lântan

* Atom numarası 57, atom ağırlığı 138,9, yoğunluğu 6,1 olan, beyaz, havada çabuk oksitlenen, parlak bir alevle yanan, seyrek bulunur bir element. Kısaltması La.

lântanit

* Birbirine çok yakın kimyasal özellikler gösteren, atom numarası 57 ile 71 arasında olan, seyrek bulunan elementlerin genel adı.

lâp

* Yumuşak ve ağır bir şey düştüğünde çıkan sesi anlatır.

lâp lâp

* Köpek ve kedi gibi hayvanların su içerken çıkardıkları sesi anlatır.

lâpa

* Nişastalı tanelerin, su ile kaynatılarak bulamaç kıvamına getirilmiş durumu.

* Keten tohumu ve benzeri bitkilerin kaynatılmasıyla elde edilen, sıcak olarak tülbent içinde vücuda dıştan uygulanan ilâç.

lâpa gibi

* yumuşak, gevşek.

lâpa lâpa

* Yassı ve iri taneler durumunda.

lâpa vurmak

* ağrıyı kesmek, iyileştirmek amacıyla lâpa koymak.

lâpacı

* Vücutça toplu ve iri olmasına rağmen direnci az olan.

* Yorgun, bitmiş tükenmiş.

lâpacılık

* Tembellik gevşeklik.

lâpçın

* Tabanı meşinden olan, mest, edik.

lâpçımlı

* Ayağına lâpçın giymiş olan.

lâpilli

* Yanardağlardan fırlayan çok küçük katı parça.

lâpina

* Lapinagillerden, kayalık kıyılarda, sığ sularda yaşayan 25, 35 cm uzunluğunda, kırmızı benekli, mavi veya yeşil balık (Crenilabrus pavo).

lâpinagiller

* Kemikli balıklar takımına giren bir familya.

Lâpon

* Lâponya halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

* Lâponya veya Lâponlara özgü olan (şey).

Lâponca

* Lâpon dili.

Lâponyalı

* Bkz. Lâpon.

lâppadak

* Bir şeyin düşerken lâp sesi çıkardığını anlatmak için kullanılır.

lârenjit

* Gırtlaktaki aşırı ve süregelen iltihap.

larghetto

* Bir parçanın lârgodan çabuk ve hafif çalınacağını anlatır.

* Bu biçimde çalınan müzik parçası.

largo

* Bir parçanın ağır ve görkemli çalınacağını veya söyleneceğini anlatır.

* Bu ağırlıkta çalınan müzik parçası.

lârp

* Ansızın ve güçlü bir biçimde.

lârpada

* Lârp diye, ansızın.

lârva

* Kurtçuk.

lârvacı

* Lârvayla beslenen hayvanlar.

laser

* Bkz. lâzer.

lâskî

* Yakı ile ilgili.

lâskine

* İskambil kâğıtlarıyla oynanan bir oyun.

lâso

* Kement.

lâsta

* Kuzey Avrupa'da kullanılan, 2000 kg'a yakın gemi yüklerine ve büyük miktardaki ticaret mallarına değer biçmeye yarayan kütle ölçü birimi.

lâsteks

* Kauçuk, ipek, pamuk veya yün karışımı bir tür yapma kumaş.

* Bu kumaştan yapılmış olan.

lâstik

* Kauçuktan yapılmış (şey).

* Yağmurlu havalarda ayakkabı üzerine giyilen kauçuktan pabuç.

* Kauçuktan yazı silgisi.

* Bazı taşların tekerleklerine geçirilen kauçuk çember.

* Esnek, ince kauçuk veya kauçuklu şerit.

* Bir tür esnek örgü.

* Korse.

lâstik ağacı

* Kauçuk.

lâstik gibi

* çevik.

* (et için) az pişmiş,sert.

lâstik tutkalı

* Lâstiklerin kasnağa yapıştırılmasını sağlayan madde.

lâstikçi

- * Lâstik ürünlerini yapan veya satan kimse.
- * Otomobil lâstiğini satan kimse.

lâstikli

- * İçinde veya üzerinde lâstik bulunan.
- * Türlü anlamlar verilebilen (söz, konuşma).

lâstikli söz

- * Değişik anlamlara gelebilen, farklı değerlendirilebilen konuşma.

lâstikotin

- * İnce iplik ile çok sık dokunmuş yünlü kumaş.
- * Bu kumaştan yapılmış olan.

lâşe

- * Leş.

lâşka

- * Bkz. lâçka.

lâta

- * Dar ve kalınca tahta.

lâta

- * Osmanlılarda ilmiyenin giydiği bir tür üstlük.

lâtanya

* (Karaip dilinden) Bazı türleri evlerde süs bitkisi olarak yetiştirilen, bazı türlerinden de dokumalık iplik elde edilen bir tür palmye (Latania rubra).

lâteks

- * Bazı bitkilerin genellikle süt görünüşünde olan öz suyu.

lâteksli

- * Özünde lâteks bulunduran.

lâterit

* Sıcak, nemli iklimlerde oluşan, parlak kırmızı veya kahverengiye çalan kırmızı renkli, demir oksit ve alüminyum bakımından zengin toprak.

lâteritli

- * Özünde lâterit bulunduran.

lâterna

- * Kolu çevrilerek çalınan, sandık biçiminde bir tür org.

lâternacı

- * Lâterna yapan, satan veya çalan kimse.

lâtif

- * Yumuşak, hoş, ince bir güzelliği olan.

lâtifçe

- * Lâtif olarak, hoş.

lâtife

- * Şaka.

lâtife etmek

- * şaka etmek.

lâtife götürmek

* şaka kaldırmak.

lâtife lâtif gerek

* şaka yaparken bile incelikten ayrılmamak gerek anlamında kullanılır.

lâtifeci

* Şakacı.

lâtiflik

* Lâtif olma durumu.

lâtifundia

* İlkel yöntemlerle ve düşük verimle işletilen geniş tarım alanları.

lâtifundiacılık

* Lâtifundia sistemi ile geniş tarım alanlarının işletme yöntemi veya biçimi.

lâtilokum

* Bkz. lokum.

Lâtin

* İtalya'da Lâtium bölgesi halkından olan kimse.

* \343 Lâtin halkları.

* Lâtinlerle ilgili olan (şey).

Lâtin çiçeği

* Lâtin çiçeklerinden, kalkan biçiminde yuvarlak yapraklı, sarı ve kırmızı çiçekli, bir süs bitkisi (Tropeolum).

Lâtin çiçeğigiller

* İki çeneklilerden, örneği Lâtin çiçeği olan bir familya.

Lâtin çiçekleri

* Bkz. Lâtin çiçeği.

Lâtin dilleri

* Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce gibi dillerin ortak adı.

Lâtin halkları

* Dilleri Lâtineden türemiş İtalyan, Fransız, İspanyol, Portekiz halkları.

Lâtin yelkeni

* Bir serene bağlanarak direğe eğik bir durumda kaldırılan üçgen yelken.

Lâtince

* Lâtin dili.

Lâtinlik

* Lâtin gibi olma, davranma.

lâubalî

* Saygısız, çekinmesi olmayan.

* Senli benli, teklifsiz.

* Aşırı samimî, teklifsizce.

lâubalî olmak

* aşırı samimî veya teklifsizce davranmak.

lâubalice

* Lâubaliye yakın.

lâubalîleşme

* Lâubalîleşmek işi.

lâubalîleşmek

* Lâubalî davranışta bulunmak.

lâubalîlik

* Lâubalî olma durumu veya lâubalîye yakışır davranış.

lâubaliyane

* Saygısızca, terbiyesizce.

lâv

* Yanardağların püskürme sırasında yeryüzüne çıkardıkları dünyanın derinliklerinden gelen kızgın, erimiş maddeler.

lâv silâhı

* Uzun menzilli, ateşli bir silâh türü.

lâv taşması

* Lâvın püskürme sırasında yanardağ ağzından çıkarak alçak yerlere doğru yayılması.

lâva

* Herhangi bir yere yanaşmış filikanın kürek çekmeksizin ilerlemesi için verilen emir.

lâva etmek

* bir filikayı ilerletmek.

* birini çekiştirmek.

lâvabo

* Üzerinde sıcak ve soğuk su muslukları bulunan, porselen, emaye veya sacdan yapılmış, el, yüz, bulaşık yıkamaya yarar, çukur yer veya eşya.

* Lokanta, gar gibi yerlerde bu düzenin bulunduğu yer.

* Ayak yolu, helâ, yüz numara, tuvalet.

lâvabo bataryası

* Lâvabolarda kullanılan birkaç aygıtın bir araya getirilerek belirli biçimde eklenmesinden oluşan takım.

lâvabo musluğu

* Lâvaboya gelen soğuk ve sıcak suyu açıp kapayan ve akmasını ayarlayan musluk.

lâvaj

* (metalürjide) Bir işlem sonrası, metal yüzeyleri su ile yıkama.

* Bir organı su vererek yıkayıp temizleme.

lâvaj yapmak

* herhangi bir organı mikroplardan temizlemek amacıyla yıkamak, arıtmak.

lâvanta

* Lâvanta çiçeğinden yapılan ispiertolu esans.

lâvanta çiçeği

* Ballıbabagillerden, mavi veya mor renkli çiçekleri koku sanayiinde kullanılan bir bitki (Lavandula angustifolia).

lâvanta mavisi

* Lavanta rengindeki mavi.

lâvantacı

* Lâvanta yapan veya gezici olarak esans satan kimse.

lâvantacılık

* Lâvanta yapma ve satma işi.

lâvantalık

* Lâvanta kokusunu koymaya yarayan şişe.

lâvantin

* Lâvanta çiçeğinin bir başka türü.

lâvaş

* Mayalı hamurdan tandırda pişirilerek yapılan ve yapıldığı yere göre büyüklüğü değişen ince ekmek türü.
* Yufka inceliğinde açılmış uzun sade pide.

lâvdanom

* İçinde afyon bulunan sulu bir ilâç.

lâvman

* Kalın bağırsağı anüs yoluyla su fişkırtarak yıkama.
* Bu iş için kullanılan alet ve sıvı.

lâvrensiyum

* Bkz. lorentiyum.

lâvrovit

* Piroksen grubundan doğal silikat.

lâvsonit

* Hidratlı alüminyum ve kalsiyum çift silikati.

lâvta

* Mızrapla çalınan, gövdesi uttan küçük bir çalgı.

lâvta

* Ebe.
* Doğacak çocuğu ana rahminden çekmeye yarayan alet.
* Erkek doğum hekimi.

lâvtacı

* Lâvta (I) çalan kimse.

lâvtacılık

* Lâvtacının mesleği.

lâyemut

* Ölümsüz, ölmez.

lâyenkati

* Kesintisiz, aralıksız.

lâyıgını bulmak

* dengini, yaraşır eşini bulmak.
* hak ettiği cezayı bulmak.

lâyık

* Nitelikleri, özü, hareketleri, davranışlarıyla bir şeyi elde etmeye hak kazanmış olan; bir kimseye uygun olan yaraşan.

lâyık görmek

* yakıştırmak, uygun görmek.

lâyık olmak

* hak kazanmış olmak.
* Uygun olmak.

lâyıkıyla

* Gerektiği gibi, gerektiğince.

lâyiha

* Herhangi bir konuda bir görüş ve düşünceyi bildiren yazı.
* Tasarı.

lâymotif

* Bir eserde, bir duyguyu, bir düşünceyi veya kişiliği göstermek için sürekli tekrarlanan motif, ana motif.
* Bir edebî eserde, bir kültür ürününde pek çok tekrarlanan formül.

lâyuhı

* Hata işlemeyen, yanlış yapmayan.

Lâz

* Güney Kafkasyalı bir halk veya bu halktan olan kimse.
* Bu halkla ilgili olan.

lâza

* Bal koymaya yarayan küçük tekne.

lâzanya

* Bir çeşit İtalyan makarnası.

Lâzca

* Lâzların kullandığı dil.

lâzer

* Çok güçlü ışık pırıltıları oluşturan, iletişimde ve biyolojide yararlanılan ışık kaynağı.

lâzım

* Gerek, gerekli.
* Geçişsiz (fil).

lâzım gelmek (veya olmak)

* gerekmek.

lâzıme

* Yapılması gerekli olan şey.
* Gerekçe.

lâzımlık

* Oturak.

lâzlık

* Lâz olma durumu, lâz gibi davranma.

lâzut

* Mısır.

le

* Türk alfabesinin on beşinci harfinin adı.

-le

* Bkz. -la / -le.

-le

* \343 -la / -le.

leb

* "Daha söze başlanırken ne demek istenildiğini çabucak anlamak" anlamında leb demeden lebleyi anlamak deyiminde geçer.

lebalep

* Ağzına kadar dolmuş (olarak), silme.

lebbeyk

* Buyrun, efendim, emredin.

lebiderya

* Deniz kenarı.

leblebi

* Dış kabuğu çıkarıldıktan sonra fırında kavrulup eğlencelik olarak yenen nohut.

leblebi şekeri

* İçinde leblebi olan şeker.

leblebici

* Leblebi yapan veya satan kimse.

leblebicilik

* Leblebi yapma veya satma işi.

leblebiden nem kapmak

* en küçük bir olay veya davranıştan olumsuz etkilenmek.

leçe

* Taşlı tarla.

leçek

* Baş örtüsü, yün atkı.

leçelik

* Leçe.

ledün

* Tanrı katı.

ledün ilmi

* Tanrı ile ilgili bilgi.

lef

* İçine sokma, ilişirme.

lef etmek

* Bkz. leffetmek.

leffetme

* Leffetmek işi veya durumu.

leffetmek

* İçine sokmak, ilişirmek.

leffüneşir

* Birkaç adı bir sözün başında söyledikten sonra bunların sıfat veya fiillerini daha aşağıda sıralama.

legal

* Kanunî, yasal, meşru.

legalleşme

* Legalleşmek işi veya durumu.

legalleşmek

* Legal, yasal duruma gelmek.

legato

* Bir parçanın notalarının, ara vermeden birbirine bağlanarak söyleneceğini veya çalınacağını anlatır.

legorn

* Yumurta verimi çok, genellikle beyaz tüylü bir tavuk ırkı.

leğen

* Genellikle, içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal veya plâstikten, yayvan kap.

* Bütün üstün yapılı omurgalılarda, gövdenin arka veya alt ucunda bulunan, bir yandan omurganın bel bölümüyle, öte yandan bacaklarla eklemlenen kemik çatı, havsala.

leğen başından almak

* hamarat diye seçerek almak.

leğen ibrik

* El ve yüz yıkamak, abdest almak için kullanılan, leğen ve ibrikten oluşan takım.

Leh

* Polonya halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

leh

* Onun için, onun tarafına, ondan yana.

* Bir şeyden veya bir kimseden yana olma.

* Yarar, menfaat, fayda.

Lehçe

* Polonya dili.

lehçe

* Bir dilin tarihî, bölgesel, siyasî sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu, diyalekt.

* Şive, konuşma tarzı.

lehçe bilimi

* Bir dilin lehçelerini inceleyen bilim dalı, diyalektoloji.

lehçeci

* Lehçe bilimi uzmanı.

lehdar

* Yandaş, taraftar.

lehim

* Erime noktaları düşük metalleri tutturma işlemlerinde kullanılan, kalay ve kurşun alaşımlarının genel adı.

* Bu alaşımla yapılan işlem.

lehimci

* Lehim yapan kimse.

lehimcilik

* Lehim yapma işi.

lehimleme

* Lehimlemek işi.

lehimlemek

* Lehimle yapıştırmak, lehimle tutturmak.

lehimlenme

* Lehimlenmek işi.

lehimlenmek

* Lehimle yapıştırmak.

lehimletme

* Lehimletmek işi.

lehimletmek

* Lehim yaptırmak.

lehimli

* Lehimle tutturulmuş.

lehinde olmak

* bir şeyin tarafını tutmuş olmak veya birinin yararına olmak.

lehinde söylemek (veya bulunmak)

* iyiliğini söylemek.

lehine olmak

* bir kimsenin iyiliğine yardım eder olmak.

lehte olmak

* (bir şeyden) yana olmak.

lejant

* Bir fotoğrafın, desenin veya karikatürün özünü anlatan yazı.

lejitimist

* Meşrutiyetçi.

lejyon

* Eski Romalılarda, piyade ve süvarinin oluşturduğu askerî birlik.

* Birkaç takımdan oluşan asker birliği.

lejyoner

* Lejyon asker.

* Fransa'da légion d'honneur nişanı almış kimse.

-lek

* Bkz. -lak / -lek.

leke

* Kirliliği gösteren iz.

* Bir yüzeyde türlü sebepler dolayısıyla oluşan renk değişikliği.

* Yüz kızartacak durum, namussuzluk, kara, şaibe.

* Vücudun herhangi bir yerinde oluşan renk değişmesi.

* Parlak bir yüzeyde görülen karanlık bölüm (Güneş, Ay, gezegen için).

leke etmek (veya yapmak)

* lekelemek.

leke getirmek

* yüz kızartacak, onur kırarak durumla karşılaşmak.

leke olmak

* üstünde leke oluşmak.

leke sürmek

* birine onurunu sarsacak biçimde iftirada bulunmak, suç yüklemek, lekelemek.

lekeci

- * Kuru temizleme yapan, kuru temizleyici.

lekeci kili

- * Kumaşlardaki lekeleri çıkarmak için kullanılan bir tür kil.

lekecilik

- * Doğa biçimlerini değil, boya biçimlerini değerlendiren ve boya vuruşundan doğan görüntünün, insanın iç coşkusunu anlatmaya yeter olduğuna inanan soyut resim anlayışı, taşizm.

lekeleme

- * Lekelemek işi.
- * Namusa dokunur bir suç yükleme.

lekelemek

- * Bir şeyi kirletmek, bir şey üzerinde leke oluşturmak.
- * Birine, namusa dokunur bir suç yüklemek.

lekelenme

- * Lekelenmek işi.
- * Adı kötüye çıkma.

lekelenmek

- * Leke oluşmak.
- * Kötü tanınmak.

lekeli

- * Herhangi bir sebeple üzerinde leke olmuş, lekeli olan.
- * Kötü tanınmış, lekelenmiş.

lekeli humma

- * Tifüs.

lekende

- * Kaba dikiş.

lekesiz

- * Lekesi olmayan, tertemiz.
- * Namuslu.

leksikbirim

- * Sözlük birimi.

leksikograf

- * Sözlük yazarı, sözlükçü.

leksikografi

- * Sözlük yazarlığı; sözlük bilgisi.

leksikolog

- * Sözlük bilimci.

leksikoloji

- * Sözlük bilimi.

lektör

- * (üniversitede) Okutman.
- * Yayın evlerinde yayınlanması düşünülen eserleri inceleyerek değerlendiren okuyucu.

lektörlük

- * Okutmanlık.

lemis

* El ile dokunarak duyma, bir şeye el ile dokunma.

lenduha

* Çok iri ve kaba (şey).

lenf

* Lenf damarlarında dolaşan kanla, doku ögeleri arasında aracı görevi yapan, kan plâzması ve lenfositten oluşan saydam, sarı renkte bir sıvı, ak kan.

lenfa

* Lenf.

lenfatik

* Lenfle ilgili olan.

* Lenfatizme tutulmuş olan (kimse).

lenfatizm

* Vitamin azlığından veya lenf boğumlarının hacminin artmasından doğan, derinin aşırı beyazlığı, tenin çok yumuşak olması, ayaklarda şişme ve boyundaki bezlerde büyüme gibi belirtilerle kendini gösteren bir hastalık.

lenfosit

* Kanda, kemik iliğinde, lenfte bulunan, tek ve çok iri çekirdekli, küçük, renksiz bir kan hücresi.

lenger

* Yayvan ve kenarları geniş, büyük bakır kap.

* Bir lengerin alabileceği miktarda olan.

* Gemi demiri.

lengüistik

* Bkz. Dil bilimi.

Leninci

* Leninciliği benimsemiş veya Lenincilik yanlısı kimse.

Lenincilik

* Lenin'in düşüncelerine dayanan bir akım.

Leninist

* Leninci.

Leninizm

* Lenincilik.

lens

* Mercek.

* Bkz. Kontak lens.

lento

* Bir parçanın ağır çalınacağını anlatır.

* Bu tempoda çalınan parça.

lento

* Kapı ve pencerelerin ağaç, taş veya betondan üst eşığı, boyunduruk.

leopar

* Pars.

lepiska

* Leipzig şehrinde üretilen ipek.

* Uzun, sarı ve yumuşak (saç için).

lepra

* Cüzam.

lerzan

* Titrek.

lerze

* Titreme, titreyiş.

lesepase

* Bir sınırdan geçebilmek için verilen yazılı izin.

* Bu izni gösteren belge.

leş

* Kokmuş hayvan ölüsü.

* Çok kötü kokan (şey).

leş gibi

* (yer için) çok pis.

* (koku için) rahatsız edici, ağır.

* tembel veya çok yorgun.

leş gibi sarhoş

* kör kütük sarhoş, çok sarhoş.

leş gibi serilmek

* kollarını bacaklarını yayarak kımıldamadan yatmak.

leş kargası

* Kargagillerden, Avrupa ve Asya'da orman, çayır ve bahçelerde yaşayan, başı kara, vücudu kül rengi bir kuş (Corvus cornis).

leşçil

* Leşle beslenen (hayvan).

leşçil akbaba

* Tüyleri beyazımsı, kanat uçları siyah, çıplak başlı küçük akbaba.

leşini çıkarmak

* çok dövmek, adamakıllı dövmek.

leşini sermek

* (göz dağı olarak) öldürmek.

leşker

* Asker.

* Ordu.

letafet

* Güzellik, hoşluk.

* Yumuşaklık, incelik.

letarji

* Yaşama işlevlerinin çok zayıfladığı, çok derin ve sürekli patolojik uyku durumu.

Letçe

* Leton dili.

Leton dili

* Letonya'da kullanılan dil.

leva

* Bulgar para birimi.

Levanten

- * Yakın Doğuda yerleşmiş veya evlenerek soyu karışmış Avrupa asıllı kimse.
- * (küçük l ile)Levantene özgü olan.

levanti

- * Bir rüzgâr türü.

levazım

- * Değişik iş kollarında gerekli olan şeyler, araç ve gereçler.
- * Gerekli araç ve gereçleri sağlayan büro.
- * Ordunun lojistik hizmetinde bulunan bütün malzeme veya bu malzemeyi sağlayan bölüm.

levazım bölümü

- * Levazım işleriyle uğraşan askerî birlik.

levazım sınıfı

- * Silâhlı kuvvetlerin, silâh ve cephanenin dışında kalan yiyecek, giyecek gibi ihtiyaçlarını sağlayan asker sınıfı.

levazımat

- * Gerekenler, lâzım olan şeyler.
- * Askerî araç gereçlerin tümü.

levazımatçı

- * Levazımat satan veya alan kimse.
- * Öleni gömmek için gerekli malzemeyi satan kimse.

levazımcı

- * Levazım sınıfından olan kimse.

levazımcılık

- * Levazımcının görevi.

levendane

- * Levende yakışır biçimde, yakışıklı ve gösterişli bir tarzda.

levent

- * Osmanlı donanmasında ve kıyılarında görev yapan asker sınıfı.
- * Boylu boslu, yakışıklı (kimse).
- * Boyca uzun olan.

leventlik

- * Levent olma durumu.
- * Levendin görevi.

levha

- * Bir yere asılmak için yazılmış yazı, safiha.
- * Tablo, resim.
- * Tabelâ.

levhacı

- * Levha yapan veya satan kimse.

levhacık

- * Çok ince ve çok küçük levha.

levhacılık

- * Levhacının yaptığı iş veya mesleği.

levrek

- * Levrekgillerden, eti beyaz, üzeri pullu iri bir balık (Labrax labrax).

levrekgiller

* Kemikli balıklardan, bir bölümü tatlı sularda yaşayan, yüzgeçleri dikenli bir familya.

levüloz

* Balda ve birçok meyvede bulunan bir tür şeker, meyve şekeri, früktoz.

levye

* Bir mekanizmanın kumanda kolu.

* Bir şeyi yerinden oynatmak, kaldırmak, harekete geçirmek, gevşetmek vb. için kullanılan, kaldırıca benzer araç.

ley

* Rumen para birimi.

-leyin

* İsimlerden zaman zarfı türeten ve ses uyumuna uymayan ek (vurgusuz): sabah-leyin, akşam-leyin, gece-leyin vb.

leylâk

* Zeytingillerden, yaprakları karşılıklı bir ağaççık (*Syringa vulgaris*).

* Bu ağacın koni durumunda toplanmış, beyaz, eflâtun veya pembe renkte, güzel kokulu çiçekleri.

leylâkî

* Leylâk rengine olan.

leyleği havada görmek

* çok gezenlere takılmak için söylenir.

leyleğin (yuvadın) attığı yavru

* çevresinde gereği kadar ilgi görmeyen kimse.

leyleğin ömrü (veya günü) lâklâkla geçer

* boş, anlamsız konuşmaların durumunu anlatmak için söylenir.

leylek

* Leyleksilerden, kışın tropikal Afrika'da yaşayan, siyah telekli, uzun gagalı, uzun bacaklı, büyük, beyaz, göçmen kuş (*Ciconia ciconia*).

leylek gibi

* zayıf ve uzun bacaklı.

leylekgagası

* Bir çizimin oranları, bozulmadan daha küçük veya daha büyük çizimi için kullanılan araç.

leylekgiller

* Leyleksilerden bir familya (*Ciconiidae*).

leylekler

* Leyleksiler takımının bir alt takımı (*Ciconiiformes*).

leyleksiler

* Kuşlar sınıfından leylekler, sümsükçiller, balıkçılar ve flâmanları içine alan omurgalı hayvanlar takımı.

leylî

* Yatılı.

* Geceye özgü.

leylî meccanî

* Parasız yatılı.

lezar

* Kertenkele derisinin sepilenmesiyle elde edilen bir tür deri.

lezbiyen

* Eşcinsel, sevice kadın.

lezbiyenizm

* Kadınlar arası eşcinsellik, sevicilik.

lezbiyenlik

* Lezbiyen olma durumu.

leziz

* Tadı güzel, lezzetli.

* Hoş, güzel, zevkli, lâtif.

lezyon

* Bkz. doku bozukluğu.

lezzet

* Ağız yoluyla alınan tat.

* Herhangi bir şey karşısında duyulan zevk, haz.

lezzet almak

* hoşlanmak.

lezzetlendirme

* Lezzetlendirmek işi.

lezzetlendirmek

* Tat vermek; lezzetlenmesini sağlamak.

lezzetlenme

* Lezzetlenmek işi.

lezzetlenmek

* İyi bir tat kazanmak, tat verilmek, lezzetli bir duruma gelmek.

lezzetli

* Tadı güzel.

* Zevkli, haz dolu.

lezzetlilik

* Tadı güzel olma durumu.

lezzetsiz

* Tadı güzel olmayan, tatsız.

lezzetsizlik

* Tatsız olma durumu.

-lı / -li, / -lu / -lü

* İsimden sıfat türeten ek: tat-lı, biber-li, tuz-lu, bilgi-li, görgü-lü, sözlü, yaş-lı vb.

lığ

* Alüvyon.

lığlama

* Lığlamak işi.

lığlamak

* Sel, akarsu, ince çamur, birikinti getirip yığmak.

lığlanma

* Lığlanmak işi.

lığlanmak

* Üstünde lığ birikmek.

lığlı

* Lığdan oluşmuş veya üzerinde lığ birikmiş.

-lık / -lik, -luk / -lük

* İsimden isim türeten ek.

* Yer isimleri yapar: Odun-luk, kömür-lük, vişne-lik vb.

* Alet isimleri yapar.

* Soyut isimler kurar.

* Sıfatlar türetir.

lıkır

* Sıvıların bir kaptan akarken çıkardığı ses.

lıkır lıkır

* (kaptaki sıvı) Akarken lık lık diye ses çıkarak.

lıkırdama

* Lıkırdamak işi.

lıkırdamak

* (kaptaki sıvı) Akarken lık lık diye ses çıkarmak.

Li

* Lityum 'un kısaltması.

-li

* -lı / -li.

-li

* -ılı / -ili.

libas

* Giysi.

liberal

* Hürriyet ve serbestlikle ilgili.

* Hoşgörülü.

* Serbest ekonomiden yana olan kimse.

liberalizm

* Serbestlik.

liberalleşme

* Liberalleşmek işi.

liberalleşmek

* Serbest bir duruma gelmek.

liberallik

* Liberal olma durumu.

liberasyon

* İthalâtı serbest bırakma, ithalâta konulmuş miktar sınırlamalarını kaldırma.

liberasyon listesi

* İthal yolu ile girmesine izin verilen malların listesi.

libido

* Cinsel iç güdünün belirtilerini gösteren, yaşama gücünün bütünü.

liboş

* Liberal ekonomiyi ve liberal siyaseti savunurken çabucak zengin olmayı amaçlayan ve bu yolda hiçbir değer yargısını kabul etmeyen, her şeyi mubah gören kimse.

libre

* Yarı kilogramlık bir ağırlık ölçü birimi.

libretto

* Bir operanın sözlerinin yazılı bulunduğu kitap.

* Bir pantomimi veya baleyi açıklayan kitap.

Libyalı

* Libya halkından olan (kimse).

lider

* Yönetimde gücü ve etkisi olan kimse, önder, şef.

* Bir partinin veya bir kuruluşun en üst düzeyde yönetimiyle görevli kimse.

* Bir yarışmada başta bulunan takım veya yarışmacı.

liderlik

* Liderin görevi.

* Lider olma durumu.

liet

* Şarkı.

lif

* Çok ince ve uzun parça.

* Yıkanmak için kullanılan bitki telleri demeti veya bu amaçla türlü ipliklerden yapılmış örgü.

* Tel.

lif lif

* Tel tel, ince ince.

lifleme

* Liflemek işi.

liflemek

* Vücudu lifle sabunlamak.

liflenme

* Liflenmek işi.

liflenmek

* Lif oluşmak.

* Lifle sabunlanmak.

lifleşme

* Lifleşmek durumu veya biçimi.

lifleşmek

* Lif durumuna gelmek.

lifleştirme

* Lifleştirmek işi.

lifleştirmek

* Lifleşmesini sağlamak.

lifli	* Lifi olan.
lift	* Teniste topa arkadan öne ve yukandan aşağıya doğru vurma.
lig	* Küme.
liga	* Üç deniz mili uzunluğunda eski bir ölçü birimi.
ligden düşmek	* kümeden düşmek.
lignin	* Bitkide kök ve gövdenin sert ve odunsu yapısını oluşturan madde.
lik	* Bkz. -lık / -lik.
lika	* Mürekkep hokkalarına konulan ham ipek.
liken	* Bir mantarla bir su yosununun ortak yaşamasıyla ortaya çıkan bitkilerin genel adı. * Kaşıntıdırıcı bir deri hastalığı.
liken bilimi	* Likenleri inceleyen bilim dalı.
likidasyon	* Tasfiye.
likide	* Alacak ve verecekleri hesaplayarak sonucu belirtmek anlamında likide etmek teriminde geçer.
likidite	* Para ve ticaretle ilgili işlemlerde kullanılabilecek durumda olan satın alma gücü. * Kolaylıkla paraya çevrilebilme özelliği fazla olan varlıklar.
likit	* Sıvı, akışkan. * Kullanılması hemen mümkün olan para.
likorinoz	* Balıkların iste kurutularak yapılan pastırması.
likör	* Meyve, alkol, esans karışımıyla yapılan şekerli içki.
likör bardağı	* Likör ikram edilen küçük, ince ve zarif cam bardak.
limaki	* Ayakkabıcılıkta kullanılan küçük eğe.
liman	* Gemilerin bannarak yük alıp boşaltmalarına, yolcu indirip bindirmelerine uygun kuruluşları olan doğal veya yapay sığınak.

liman cüzdanı

* Deniz adamlarının özel kimlik belgesi yerine seferlerde kullandığı küçük defter.

liman işçisi

* Limanda çalışan işçi.

liman reisi

* Gemilerin limana girip çıkması, yük alıp vermesi işlerine bakan yetkili kimse.

limanlama

* Limanlanmak işi veya durumu.

limanlamak

* (gemi) Bir limana girip orada kalmak.

* Yatışmak, sakinleşmek.

limanlık

* Liman gibi kullanılan, liman kurmaya elverişli (yer).

* (deniz, hava için) Yatışmış, dalgasız, sakin.

limbo

* Irmaklarda, sığ sularda yük taşıyan bir tür tekne.

* Bir ticaret gemisinin içindeki yükü, bordasına yanaşan başka bir gemiye aktarma işlemi.

lime

* Parça.

lime lime

* Parça parça, ayrılmış, yırtık.

lime lime olmak

* parçalanıp ufalanmak, parça parça olmak.

limit

* Bir şeyin nicelik bakımından erişebileceği en son nokta veya yer.

* Değişken bir büyüklüğün istenildiği kadar yaklaşabildiği durağan büyüklük.

limitet

* Sınırlandırılmış, sınırlı.

limitet ortaklık

* Ortaklarının sorumluluğu, koydukları sermaye ile sınırlı bulunan ortaklık.

limitet şirket

* Bkz. limitet ortaklık.

limitsiz

* Sınırsız, herhangi bir kısıtlama olmaksızın.

limnoloji

* Göl bilimi.

limon

* Turunçgillerden, 3,5 m yükseklikte, kışın yapraklarını dökmeyen, beyaz çiçekli bir ağaç (Citrus limonum).

* Bu ağacın sarı renkli, kabuğu kokulu, suyu ekşi meyvesi.

limon asidi

* Bkz. sitrik asit.

limon esansı

* Taze limon kabuğunun sıkılmasıyla elde edilen uçucu yağ.

limon gibi

- * sarı, çok sarı.
- * çok ekşi.

limon kabuğu

- * Çeşitli maddelerin yapımında kullanılan ve limonu çevreleyen kabuk.

limon kabuğu gibi

- * küçük ve biçimsiz (şapka).

limon küfü

- * Yeşile çalan mavi renk.
- * Bu renkte olan.

limon otu

- * Kışın yapraklarını döken, salkım çiçekli bir ağaççık (*Lippia citriodora*).

limon sarısı

- * Limon kabuğunun rengi.

limon suyu

- * Limon sıkılarak elde edilen meyve suyu.

limon tozu

- * Sitrik asit.

limon tuzu

- * Sitrik asit.

limonata

- * Su, şeker ve limon suyundan yapılan şerbet.

limonata bardağı

- * Limonata ikram etmek için kullanılan ince, uzun cam bardak.

limonata gibi

- * sıcak günlerde serin esen hafif rüzgâr için söylenir.

limonatacı

- * Limonata yapan veya satan kimse.

limonatacılık

- * Limonata yapmak veya satmak işi.

limoncu

- * Limon yetiştiren veya satan kimse.

limonî

- * Limon renginde olan, yeşile çalan açık sarı.
- * Alıngan, beklenmeyen bir zamanda öfkelenen.
- * (insan ilişkileri için) Biraz bozuk.

limonî hava

- * Yağmur yağıp yağmayacağı belli olmayan kapalı hava.

limonit

- * Sarı veya kahverengi doğal hidratlı demir oksit.

limonlama

- * Limonlamak işi.

limonlamak

* İçine veya üstüne limonun suyunu sıkmak veya katmak.

limonlu

* İçine limon sıkılmış veya limon doğranmış.

limonluk

* Sıcak iklim bitkilerinin korunduğu ve yetiştirildiği, bir bölümü veya bütünü camlı, kapalı yer, ser, sera.

* zerine kesilmiş limon bastırılıp sıkılan, ortası tümsek ve oluklu küçük araç.

* Merdiven, balkon gibi yerlerin kıyılanna çekilen, 20, 30 cm yüksekliğindeki set, tavhane.

linç

* Birden çok kimsenin kendilerine göre suç olan bir davranışından ötürü birini, yasa dışı ve yargılamasız olarak, taş, sopa gibi araçlarla döverek öldürmesi.

linç etmek

* (kalabalık, topluluk) yargılamadan öldürmek.

lineer

* izgilerle ilgili olan.

* Değişmesi bir doğru ile gösterilebilen.

linet

* Sürgün.

linin

* Hücre çekirdeğinde bulunan ve kromatin tanelerini taşıyan ağ biçimindeki ipliksi yapıya verilen ad.

link

* Atın eşkin yürüyüşü.

link

* İletişim dizgesi birliği.

linolyum

* Yer döşemesi olarak kullanılan, üzeri keten yağı ve mantar tozuyla kaplanmış jt bezi, muşamba.

linotip

* Basım evinde harfleri dizen ve satırları blok durumunda döken dizgi makinesi.

linyit

* Birleşimindeki karbon oranı % 60, 70 olan, kahverengi veya siyah taşıl kömür.

lipari

* irozluktan sonra yağlanmaya başlayan uskumru.

liparit

* Riyolit.

lipit

* Her tür organik yağa verilen ad.

lipom

* Yağ dokusunun, bulunduğu yerde büyümesiyle oluşan zararsız ur, yağ uru.

lipsos

* İskorpitgillerden, Akdeniz ve Atlas Okyanusu'nda yaşayan, yzgelerindeki dikenlerde yaralara sebep olan bir zehir bulunan, 40 cm uzunluğunda, eti çok beğenilen bir balık (Scorpaena porcus).

lir

* Kaynağı mitolojik çağlara dayanan kırışlı bir çalgı.

lira

- * Yüz kuruş değerinde Türk para birimi.
- * Bazı ülkelerin para birimlerini de gösterir.
- * Yedi gram ağırlığında altın sikke.

liralık

- * Herhangi bir lira değerinde olan.
- * Lira.

liret

- * İtalyan para birimi.

lirik

- * Coşkun, ilhamla dolu.
- * Eski Yunan edebiyatında lir eşliğinde söylenen (şiiir).
- * Çok etkili, coşkun, genellikle kişisel duyguları dile getiren edebiyat.

lirik şiiir

- * Yunanlılarda lir eşliğinde okunan şiiir.
- * Coşkun ve ateşli bir anlatımı olan, toplumun ortak veya şairin kişisel duygularını yansıtan şiiir.

lirizm

- * Kişisel duyguların ilham yolu ile coşkulu ve etkili anlatımı.

lisan

- * Dil, zeban.

lisana gelmek

- * (konuşmaz şeyler) konuşmaya başlamak, dile gelmek, dillenmek.

lisanıhâl

- * Hâl diliyle, davranışla düşünce ve istenileni anlatma.

lisanımünasip

- * Karşısındakinin kolayca anlayabileceği dil ve uslûp.

lisanî

- * Dille ilgili.

lisaniyat

- * Dil bilimi; lengüistik, filoloji.

lisans

- * Genellikle dört yıl süren üniversite veya yüksek okul öğrenimi.
- * Bu öğrenim sonunda elde edilen ve diploma ile belgelendirilen akademik derece.
- * Yurda mal sokma veya yurttan mal çıkarma izni.
- * Bir malı yabancı firma adına üretme izni.
- * Bir sporcunun resmî yarışmalara katılabilmesi için spor federasyonunun kendisine verdiği kayıt fişii veya

kimlik kartı.

lisansiyer

- * Üniversitede okuyan öğrencii.

lisanslı

- * Lisansı olan.

lisansüstü

- * Lisans eğitimi sonrası.

lisansüstü eğitim

- * Lisans eğitimi bittikten sonra yapılan yüksek öğretim.

lise

* Sekiz yıllık ilköğretimden sonra en az üç yıllık bir eğitimle hayata veya yüksek öğretime hazırlayan orta öğretim kurumu.

liseli

* Lise öğrencisi.

liste

* Alt alta yazılmış şeylerin bütünü.

liste başı

* Herhangi bir seçimde, listenin en başında olan isim.

listeci

* Liste yapan kimse.

* İnternet aracılığıyla, alıcıya gönderilen mesaj, mektup veya dosyaları düzenli bir biçimde listeleyen düzenek.

listeleme

* Listelemek işi veya durumu.

listelemek

* Liste durumuna getirmek.

literatür

* Edebiyat, yazın.

* Herhangi bir bilim dalında yazılmış olan yazı veya eserlerin bütünü.

litografi

* Bkz. litografya.

litografya

* Taş basması.

* Bu yöntemle basılmış (yazı, resim).

litografya taşı

* Taş basmasında kullanılan çok düzgün bir kalker.

litografyacı

* Litografya işi ile uğraşan, litografya yapan kimse.

litoloji

* Taş bilimi.

litosfer

* Taş yuvarı.

litre

* Sıvıları ölçmede kullanılan, bir desimetre küp hacminde ölçü birimi.

* Bir litrenin alabileceği miktarda olan.

litrelik

* Herhangi bir litre ölçüsünde sıvı alan.

liturya

* Bkz. kudas.

lityum

* Atom sayısı 3, atom ağırlığı 6,94, yoğunluğu 0,55 olan, 180° C de eriyen, gümüş parlaklığında, bilinen en hafif element. Kısaltması Li.

lityumlu

* Lityum içeren bir madde.

liva

- * Sancak.
- * Tugay.
- * Tuğgeneral.

livar

- * Avlanan balıkları canlı olarak saklamak için ağzı içine doğru konik örülmüş sepet.
- * İçinde diri balık saklanan, denizden ayrılmış havuz.

livarlı

- * Livarı olan.

livarlı tekne

- * Avlanan balıkları canlı saklamak için denizde bağlantılı bölümleri olan gemi.

liyakat

- * Lâyık olma, yaraşırılık, uygunluk, değer.
- * Yeterlilik, kifayet.

liyakat göstermek

- * başarmak.

liyakat sahibi

- * Başarılı, erdemli, yetenekli.

liyakatli

- * Liyakati olan, başarılı, yetenekli, değerli.

liyakatsiz

- * Liyakati olmayan, başarısız, yeteneksiz, değersiz.

liyakatsizlik

- * Liyakatsiz olma durumu.

lizol

- * Krezol.

lizöz

- * Yatakta kadınların giydiği bir çeşit yün hırka.

lobelya

- * Salkım durumunda mavi çiçekleri bulunan bir veya çok yıllık Kuzey Amerika bitkisi (Lobelia).

lobi

- * Bir yapının kapısından içeri girildiğinde görülen ilk boşluk, dalan.
- * Otel, tiyatro gibi yerlerde girişe yakın geniş yer.
- * Bazı ortak çıkarları olan grupların temsilcilerinden oluşan topluluk.

lobici

- * Çıkarları ortak olan grupların temsilcisi, dalancı.

lobicilik

- * Dalancılık.

lobut

- * Kalın, kısa ve düzgün sopa.
- * Kol gücünü geliştirmek için kullanılan, gürgenden jimnastik aracı.

loca

- * Tiyatro, sinema gibi eğlence yerlerinde veya parlâmento salonlarında özel bölme.
- * Masonların toplantı yeri.

loça

* Gemilerin baş bodoslamalarının her iki yanında, çapayı içine alabilen ve güverteye açılan demir zincirin geçtiği delik.

loda

- * Küme, yığın.
- * Demet.
- * Taneli veya tanesiz saman yığını.
- * Üzeri toprak veya otlarla örtülmüş saman yığını.

lodos

- * Güneyden veya güneybatıdan esen ve bazen de yağış getiren yerel rüzgâr, kaba yel.
- * Bu rüzgârın estiği gün veya zaman.
- * Güney yönü.

lodos balığı

- * Lodos estiğinde sersemleyip kolayca avlanan balık.
- * Alık, sersem, şaşkın, ne yaptığını bilmez hâlde dolaşan (kimse).

lodosu çevirmek (veya dönmek)

- * hava soğuk iken lodosla ısınmak.

lodoslama

- * Lodoslamak işi.

lodoslamak

- * Lodos esmeye başlamak.
- * (rüzgâr) Lodosu çevirmek.

lodoslu

- * Lodosu olan, lodosu sahip veya lodosu maruz kalan.

lodosluk

- * Lodosun estiği yön, güney.

logaritma

* Büyük çarpımları, bölmeleri, kök ve kuvvet alışlarını yapabilmek için bulunan bir yol; biri geometrik, öbürü aritmetik olarak kurulan iki sayı dizisinden aritmetik olanın her sayısı, karşılaştığı geometrik sayının logaritmasıdır.

logaritma tablosu

- * Sayıların logaritmalarını gösteren çizelge.

logaritmik

- * Logaritmaya ilişkin.

logistik

- * Bkz. lojistik.

logo

- * Arma.

logos

- * Bkz. deyi.

loğ

- * Yollarda, toprak damlarda yeri bastırmak veya tarlalarda toprağı ezmek için gezdirilen taş silindir.

loğlama

- * Loğlamak işi.

loğlamak

* Üzerinde loğ gezdirip toprağı bastırmak, sıkıştırmak.

loğusa

* Yeni doğum yapmış kadın.

loğusa humması

* Albastı.

loğusa otu

* İki çeneklilerden, çiçekleri koyu kahverengi ve pis kokulu, tırmanıcı bir bitki (Aristolochia).

loğusa şekeri

* İçinde karanfil, baharat ve şekerci boyası bulunan, baklava biçiminde kırmızı şeker.

loğusa şerbeti

* Loğusa şekerinden yapılan, doğum dolayısıyla kutlamaya gelenlere sunulan şerbet.

loğusalık

* Loğusa olma durumu.

* Doğumdan sonraki yedi veya kırk günlük dönem.

lojik

* Mantık.

lojistik

* Askerlik mesleğinin savaşta veya askerî harekâтта, yol, haberleşme, sağlık, yiyecek, içecek ve silâh sağlama gibi çok yönlü hizmetleri en akılcı, etkili ve seri bir biçimde plân ve programa bağlayıp uygulayan hizmetler bütünü.

* Modern mantık.

* Lojistik hizmetle ilgili.

lojistik dairesi

* Askerlikte lojistik hizmetlerin görüldüğü bölüm.

lojistik hizmet

* Askerlik mesleğinin savaşta veya harekâтта çok yönlü görevlerini yerine getirme.

lojman

* Bir çalışma yerinde görevlilere, işçilere parasız veya az bir kira karşılığında verilen konut.

lok

* Gemileri, farklı iki su düzeyinin birinden öbürüne aşırarak için yapılmış ara havuz.

lokal

* Belli bir yerle, bölgeyle ilgili, yerel, mahallî, mevziî.

* Sınırlı bir yerle ilgili olan, yerel, mevziî.

* Bir dernek veya kuruluşun üyelerinin buluşmaları için ayrılmış yer, dernek evi.

* Müzikli eğlencelerin yapıldığı yer, gece kulübü.

lokalizasyon

* Kuruluş yeri seçimi.

lokanta

* Kazanç amacıyla açılmış, para karşılığında yemek yenilen yer, restoran.

lokantacı

* Lokanta işleten kimse.

lokantacılık

* Lokanta işletme işi.

lokantalı

* Lokantası olan.

lokatif

* İsim hâllerinden bulunma durumu, -de hâli.

lokavt

* İş verenin işçileri topluca işten uzaklaştırma veya işten çıkarma kararı.

lokma

* Ağza bir defada alınıp götürülen yiyecek parçası, sokum.

bir tatlı.

* Mayalı hamuru yuvarlak lokmalar durumunda kızgın yağa döküp kızarttıktan sonra şerbete atarak yapılan

* Türlü kalınlıktaki cıvataları, boşluğuna geçirip sökmeye veya sıkıştırmaya yarayan metalden alet.

* Yemek.

* Genellikle haksız olarak ele geçirilen mal veya para.

lokma anahtar

* Altı veya sekiz köşeli, vidaları sökmeye yarayan alet.

lokma başlığı

* Lokmaların takıldığı parça.

lokma çiğnenmeden yutulmaz

* her işin emekle yapılır.

lokma dökmek

* lokma tatlısı yapmak.

* konuk için yemek hazırlamak.

lokma etmek

* (dervişler arasında) yemek yemek.

* yemek.

lokma göz

* Dışarı fırlamış göz, patlak göz.

lokma gözlü

* Fırlak, patlak gözlü.

lokma lokma

* Lokmalar durumunda, lokma biçiminde bölünmüş olarak.

lokma tatlısı

* Mayalı hamuru küçük yuvarlak lokmalar durumunda kızgın yağa döküp kızarttıktan sonra şerbete atarak yapılan bir tatlı, lokma.

lokmacı

* Lokma yapan veya satan kimse.

lokmacık

* Küçük bir lokma.

lokmacılık

* Lokmacı olma durumu veya lokmacının işi.

Lokman hekimin ye dediği

* (şaka) tadı güzel olan şeyler için kullanılır.

lokman ruhu

* Eter.

lokması ağzında büyümek

* üzüntü veya iştahsızlık sebebiyle lokmasını yutamamak.

lokmasını dökme

* bir ölünün hatırası için lokma döküp dağıtmak.

lokmasını saymak

* sofrasında yemek yiyen kimsenin ne kadar yediğine dikkat etmek.

lokomobil

* Sanayi ve tarımda kullanılan, tekerlekler üzerine kurulmuş, istenilen yere çekilebilen patlamalı motor veya buhar makinesi.

lokomotif

* Vagonları çeken, tekerlekli, buharlı, elektrikli, termik motorlu veya sıkıştırılmış havalı makine.

lokomotifli

* Lokomotifi olan.

lokomotifsiz

* Lokomotifi olmayan.

lokosit

* Akyuvar.

lokum

* Şekerli nişasta eriyiğini pişirip hafif ağdalaştırarak yapılan, küçük küp veya dikdörtgen biçiminde kesilen şekerleme, kesme, lâtîlokum.

lokum gibi

* tatlı, güzel, yumuşak şeyler için söylenir.

* çok güzel (kadın).

lolo

* Gösteriş, kabadayılık.

lololo

* Ters ve olumsuz davranış için söylenen bir söz.

lombar

* Gemi bordalarına, küpeştelere açılan dörtgen biçiminde delik.

lomboz

* Kamaralarla alt güverteleri aydınlatmak için bordalardan ve güvertelerden açılan yuvarlak pencere.

lonca

* Belli bir iş kolunda usta, kalfa ve çırakları içine alan dernek, korporasyon.

lonca ustası

* Lonca başkanı.

loncacılık

* Lonca kuruluşlarına dayanan ekonomi ve devlet anlayışı.

london

* Landon.

longa

* Türk müziğinde yörük özellik taşıyan oyun havası.

longoz

* Deniz veya ırmaklarda birdenbire derinleşen yer.

longpley

* Uzun devirli plâk, uzunçalar.

lop

* Yumuşak, yuvarlak ve irice.

lop

* Bir organın yuvarlak ve birbirinden ayrılmış parçalarından her biri.

lop et

* Yağsız, iyi pişmiş, iri parça et.

lop incir

* İri ve yumuşak bir tür incir.

lop lop

* İri parçalar durumunda (yemek veya yutmak).

lop yumurta

* Suda çok kaynatılmış kabuklu yumurta.

lopçuk

* Küçük lop.

loppadak

* Lop diye ses çıkararak.

lopur

* Bir şeyi yerken veya yutarken çıkan ses.

lopur lopur

* Lopur sesi çıkararak.

lor

* Bir tür taze, yumuşak ve tuzsuz beyaz peynir.

lorentiyum

* Atom numarası 103 olan, 1961 'de Berkeley'de kaliforniyum atomlarının bor çekirdekleriyle bombardımanından elde edilen yapma element. Kısaltması Lr (eskiden Lw).

lort

* İngitere'de babadan oğula veya ailenin ilk erkek kişisine geçen veya kral tarafından bağışlanan soyluluk

unvanı.

* Lortlar Kamarası üyesi.

* Çok zengin kimse.

* Sükseli, kalantor, gösterişli (kimse).

lort gibi

* bolluk içinde ve rahat bir biçimde.

lorta

* Ayakkabı kalıbının çapı.

lortlar kamarası

* İngiliz parlâmentosunda senato.

lostra

* Ayakkabı boyama.

lostra salonu

* Ayakkabı boyanılan yer.

lostracı

* Lostra salonunda çalışan ayakkabı boyacısı.

lostromo

* Ticaret gemilerinde tayfaların başı.

lostromoluk

* Lostromonun yaptığı iş.

losyon

* Deri ve saç bakımında kullanılan alkollü veya alkolsüz, kokulu sıvı.

loş

* Yeterince aydınlık olmayan, yarı karanlık, az ışık alan.

* Az ışık veren.

loşça

* Az ışık almış, yarı karanlık.

loşlaşma

* Loşlaşmak işi.

loşlaşmak

* Loş duruma gelmek.

loşlaştırma

* Loşlaştırmak işi.

loşlaştırmak

* Loş bir duruma getirmek.

loşluk

* Loş olma durumu.

lota

* Tatlı sulara yaşayan, bir tür gelincik balığı (Lota vulgaris).

lotarya

* Ad veya numara çekilerek oynanan şans oyunlarının genel adı.

lotaryacı

* Lotarya yolu ile kazanç sağlayan kimse.

lotaryacılık

* Lotarya oynatma işi.

lotus

* Nilüfer cinsinden birçok bitkiye verilen genel ad.

lök

* Bir tür erkek deve.

lök

* Kireç, zeytinyağı, pamuk ve yumurta akının karıştırılmasından elde edilen, kırık, çatlak çanak çömlekleri, künkleri birleştirmekte kullanılan macun, lökün.

lök gibi oturmak (veya çökmek, dikilmek)

* bir yere bütün heybetiyle, ağırlığıyla oturmak (veya çökmek, dikilmek).

lökleme

* Löklemek işi.

löklemek

* Lökke yapıştırmak.

lökoplâst

* Bitki hücrelerinde veya bazı kamçılılarda sitoplazma içinde bulunan ve genellikle nişasta tanecğini oluşturan cisimcik.

lökosit

* Akyuvar.

lökoz

* Lösemi durumu.

lökün

* Bkz. Lök.

löp

* İri ve yumuşak.

löp löp

* İri ve yumuşak olan.

löpür

* Bir şeyi yerken veya yutarken çıkan ses.

löpür löpür

* Löpür sesi çıkarak.

lös

* En çok vadilerde, yamaçlarda bulunan, kil ve kum karışımı, sarı renkli verimli balçık.

lösemi

* Bkz. kan kanseri.

lösemit

* Lösemilerde görülen deri belirtileri.

Lr

* Lorentiyum'un kısaltması.

Lu

* Lütisyum'un kısaltması.

-lu

* Bkz. -lı / -li.

-lu

* Bkz. -ılı / -ili.

-luk

* Bkz. -lık / -lik.

lûmbago

* Soğğun etkisiyle veya bir bükölme sonucunda, bel bölgesinde birdenbire beliren ağrı.

lûnapark

* Türlü eğlence ve oyun kuruluşları bulunan alan.

lup

* Büyüteç.

lustrin

* Parlak kumaş kullanılarak yapılmış bir ayakkabı türü.

lûti

* Lût kavminin sapık davranışlarını huy edinen, kulampara, oğlancı.

lûtr

* Su samuru.
* Su samurundan elde edilen post.
* Bu posttan yapılmış olan.

-lü

* Bkz. -lı / -li.

Lübnanlı

* Lübnan halkından olan kimse.

lüfer

* Hanigillerden, eti beyaz, tadı güzel, gövdesi pullu bir balık (Temnodon saltator). Lüfer, büyüklüğüne göre sırasıyla şu adları alır: Defneyaprağı, çınakop, sarıkanat, lüfer, sırtıkara, kofana.

lüferci

* Lüfer avcısı veya lüfer yemesini seven kimse.

lüfere çıkmak

* lüfer avlamak.

lüfergiller

* Sıcak ve ılık denizlerde yaşayan kemikli balıklar familyası (Pomatomidae).

lûgat

* Kelime, söz, sözcük.
* Sözlük.

lûgat paralamak

* konuşma dilinde geçmeyen yabancı kelimeler kullanmak; ağdalı konuşmak.

lûgatçe

* Küçük sözlük.
* Herhangi bir eserin sonunda yer alan ek sözlük.

lûgatçi

* Sözlük yazarı veya hazırlayanı.

lûgatçilik

* Sözlük yazarlığı veya hazırlayıcılığı.

lûgol

* Yüz birim suya bir birim iyodo-iyodür katılarak oluşturulan güçlü bir çözelti.

lûk

* Boyacılıkta kullanılan Hint zıncı.

-lûk

* Bkz. -lık / -lik.

lûk boyası

* Kırmızı boya.

lûknet

* Dilde pelteklik, tutukluk.

lûks

* Giyimde, eşyada, harcamada aşırı gitme, gösteriş, şatafat.

- * Gösterişli, şatafatlı.
- * Gerekli olanın sınırlarını aşan.

lüks

- * Aydınlatma ölçü birimi (kısaltması Lx).
- * Hava basınçlı bir tür petrol lâmbası.

lüks baskı

- * (matbaacılıkta) Kitapların normal baskı sayısı dışında iyi cins kâğıt ve özel ciltli kapaklara basılan biçimi.

lüks hayat

- * Fazla masraf gerektiren tantanalı, gösterişli ve göz kamaştırıcı yaşama biçimi.

lüks koltuk

- * Salonun arka ve yan taraflarında özel bölmelerde yer alan ve ücreti farklı olan koltuk.

lüks lâmbası

- * Lüks (II).

lüks mevki

- * Normal tarifieden daha pahalı olan ve iyi hizmet verilen mevki.

lüks tarife

- * Normal fiyattan yüksek olan iyi hizmet verilen yerlere uygulanan ücret.

lüksmetre

- * Aydınlikölçer.

lüle

- * Bükülmüş, dürülmüş şey.
- * Tütün çubuğu, pipo, nargile vb.nin ucuna takılan, tütün konulan yuva.
- * Musluksuz su borusu.
- * Saç kıvrımı.
- * Su akan musluksuz boru.

lüle lüle

- * Kıvrımları olan, kıvrım kıvrım.

lüle taşı

- * Deniz köpüğü.

lüleci

- * Çubuk, nargile, pipo vb'nde kullanılan lüleyi yapan kimse.

lüleci çamuru

- * Lüle yapılan özlü ve kızıl balçık.

lülecilik

- * Lüle taşı işçiliği.

lüleli

- * Kıvrık kıvrık (saç).

lümen

- * Işık şiddeti 1 mum olan, eşit dağıtımli bir nokta kaynağının 1 steradyan içine yayımladığı ışık akısı.

lümensaat

- * Işık miktarı birimi lümenlik ışık akısıyla 1 saatte yayılan ışık ölçüsü.

lünet

- * Gözlük camı, gözlük.

lüp

- * Hiç emek vermeden ele geçirilen şey.
- * Büyükçe bir şeyin birdenbire ve kolaylıkla yutulmasını anlatan ses.

lüpçü

- * Lüp konmasını seven.

lüpçülük

- * Lüpçü olma durumu.

lüpletme

- * Lüpletmek işi.

lüpletmek

- * Hızlı bir biçimde yiyecekleri mideye indirmek.

lüpten

- * Açktan, bedavadan, parasız olarak.

Lüterci

- * Lütercilikle ilgili olan.
- * Lütercilikten yana olan (kimse).

Lütercilik

- * Kilise öğretisinin yalnızca kutsal kitaba dayanmasını isteyen Martin Luther'in kurduğu mezhep.

lütesyum

* Atom numarası 71, atom ağırlığı 175 olan, iterbiyumun çözülmesi ile oluşan, renksiz tuzlar veren, henüz uygulama alanı olmayan çok ender bir element. Sembölü Lu.

lütfe

- * Birinden bir şey isterken "dilerim, rica ederim" anlamlarında kullanılır.
- * Bir işin, bir davranışın istenmeyerek, gönülsüz yapıldığını sitem yolu anlatır.

lütfetme

- * Lütfetmek işi.

lütfetmek

- * Vermek, ihsan etmek.
- * Söylemek, bildirmek.
- * İzin vermek, müsaade etmek.
- * (yüksek veya saygın bir kimse) Alçak gönüllülük göstermek.

lütfeyleme

- * Lütfetmek işi.

lütfeylemek

- * Lütfetmek.

lütuf

- * Önem verilen, sayılan birinden gelen iyilik, yardım, ihsan, inayet, atıfet.

lütuf dilemek

- * yardım istemek.

lütufkâr

- * İyiliksever, kibar.

lütufkârane

- * İyilikle davranarak.

lütufkârlık

* Lütufkâr olma durumu.

lüzucet

* Yapışkanlık, yapışkan olma durumu.

* Yapışıp uzayan şeyin durumu.

lüzucî

* Yapışkan.

lüzum

* Gerek, gereklik, gereklilik, icap.

lüzum görmek (veya görmemek)

* gerekli bulmak (bulmamak) gerekli görmek (görmemek).

lüzum var

* gerekli.

lüzum yok

* gereksiz.

lüzumlu

* Gerek, gerekli, lâzım.

lüzumlu lüzumsuz

* Yerli yersiz, gerekli gereksiz.

lüzumsuz

* Gereksiz.

lüzumsuz adam

* Bir iş için gereken nitelikleri taşımadığı hâlde orada görevli olarak bulunan veya avare, boş ve ilgisiz kimse.

lüzumsuz görmek

* gereksiz bulmak.

lüzumsuz yere

* boş yere, gerek yokken.

lüzumsuzca

* Gereksiz olarak.

lüzumsuzluk

* Gereksizlik.

lüzumundan fazla

* gerekenden çok.

Lw

* Lorentiyum'un eski kısaltması.

M

* Romen rakamlarında 1000 sayısını gösterir.

m

* Metrenin kısaltması.

-m

* Fiilden isim türeten ek.

-m

* Teklik I. kişi iyelik eki.

-m

* Bazı fiil çekimlerinde teklik 1. kişi eki.

m, M

* Türk alfabesinin on altıncı harfi. Me adı verilen bu harf, ses bilimi bakımından genizsi çift dudak ünsüzünü gösterir.

-ma- / -me-

* Fiillerin olumsuzluk çatılarını kuran vurgusuz ek.

-ma / -me

* Fiilden isim ve sıfat türeten vurgulu ek.

* İş isimleri: oku-ma, yaz-ma, gel-me, git-me vb.

* Somut isimler: dol-ma, kaz-ma, kapa-ma, dondur-ma, çek-me vb.

* Sıfatlar: as-ma (köprü), em-me bas-ma (tulumba), göm-me (dolap) vb.

maada

* -den başka, gayri.

maaiile

* Ailece, ev halkıyla birlikte.

maalesef

* "Üzülererek söylüyorum ki, ne yazık ki" anlamında kullanılır.

maalmemnuniye

* İsteğe isteye, seve seve, memnunlukla, memnuniyetle.

maarif

* Bilgi ve kültür.

* Öğretim ve eğitim sistemi.

maarifçi

* Öğretim ve eğitim kurum veya kuruluşlarında çalışan kimse.

maaş

* Aylık.

maaş almak

* aylık almak.

maaş bağlamak

* aylık bağlamak.

maaş bordrosu

* Çalışanların bir aylık hizmet bedelini, vergi matrahını ve kesintileri ile aylık net ücretini gösterir cetvel, aylık bordro.

maaş vermek

* aylık vermek.

maaşa geçmek

* aylığa geçmek.

maaşlı

* Aylıklı.

maaşsız

* Aylıksız.

maatteessüf

* "Üzülerek söylüyorum, ne yazık ki..." anlamında kullanılır.

maazallah

* Tanrı korusun, Tanrı esirgesin.

mabat

* (bitmemiş yazı, roman vb. için) Arka, devam, sonra.
* Kıç.

mabet

* Tapınak, ibadet yeri, ibadethane.
* Özel bir konuda, sevgi ve saygı ile bağlanmanın ortaya konulduğu yer.

mabeyin

* Ara.
* Eski konaklarda harem ile selâmlık arasındaki daire.
* Padişah sarayı.
* İki kişi arasındaki soğukluk.

mabeyinci

* Osmanlı devletinde padişahların dışarıyla olan ilişkilerine bakan, buyruklarını ilgililere bildiren, bazı kişilerin dileklerini kendisine ileten görevli.

mabeyincilik

* Mabeyincinin görevi.

mablak

* Hamur, merhem, boya gibi şeyleri ezip karıştırarak yoğurmak için kullanılan ve bir ucu ele alınacak biçimde saplı, öbür ucu yassı olan alet.
* Aşure kazanlarını karıştırmakta kullanılan, uzun saplı ve yayvan uçlu tahta kepçe.

mabude

* Çok tanrılı dinlerde kendisine tapınılan dişi tanrı, tanrıça, ilâhe.
* Tapınırcasına sevilen kadın, sevgili.

mabut

* Kendisine tapılan varlık, tapacak, tanrı, ilâh.

-maca / -mece

* Fiilden isim türeten ek: bul -maca, bil-mece, çek-mece, seç-mece, kes-mece vb.

Macar

* Macaristan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.
* Macaristan veya Macarlarla ilgili olan şey.

Macar biberi

* Hafif acı kırmızı biber.

Macar ineği

* İyi besiye gelen, eti ve sütü için beslenen bir tür inek.

Macar salamı

* Bir tür salam.

Macarca

* Macar dili.

Macarlık

* Macar olma durumu.

-macasına / -mecesine

* Fiilden zarf türeten ek.

macera

- * Baştan geçen ilginç olay veya olaylar zinciri, serüven, sergüzeş, avantür.
- * Hiç olmayacak gibi görünen iş.

macera aramak

- * başına geleceklerden habersiz, sonu bilinmeyen, tehlikeli, heyecanlı bir işe girişmek.

maceracı

- * İlginç ve tehlikeli olayları göze alan, maceraperest.

maceracılık

- * Serüvencilik.

maceralı

- * Serüvenli, heyecan veren, karmaşık, olağandışı.

maceraperest

- * Serüvenci, maceracı.

macerasız

- * Serüvensiz, heyecan vermeyen, basit, sıradan.

maceraya atılmak

- * tehlikeli, yorucu, sıkıcı ve ne olacağı bilinmeyen bir işe kalkışmak.

macun

- * Hamur kıvamına getirilmiş madde.
- * Boyacılıkta atlak ve aralıkları kapamak, camcılıkta camları tutturmak için kullanılan hamur kıvamında

karışım.

- * Baharlı, tarçınlı, yumuşak ve yapışkan şekerleme.

macun çekmek

- * boyacılıkta, düzgünlük ve dayanıklılık sağlamak için boyanacak yüzeye macun sürmek.

macun küreğı

- * Üzerinde macun hazırlanan ve sıva işlerinde kullanılan yardımcı el aleti.

macuncu

- * Macun yapan veya satan kimse.

macunculuk

- * Macun yapmak veya satmak işi.

macunlama

- * Macunlamak işi.

macunlamak

- * Çatlak, delik yerleri veya boyanacak yüzeyleri macun sürerek kapatmak.

macunlanma

- * Macunlanmak işi.

macunlanmak

- * Macunlamak işine konu olmak veya macunlamak işi yapılmak.

macunlaşma

- * Macunlaşmak işi.

macunlaşmak

- * Macun koyuluğuna gelmek.

macunluk

* İçine macun konulmaya yarayan özel kap.

ma

* Bazı spor dallarında iki takım, iki kişi, iki taraf arasında yapılan karşılaşma.

-ma / -me

* Fiilden isim türeten ek: bula-ma, yırt-ma, de-me vb.

ma ma

* Sakız çiğnerken çıkan ses.

ma satmak

* müsabaka sonucunu belirlemek amacıyla meşru olmayan yollardan veya para karşılığı anlaşmaya varmak.

ma yapmak

* iki takım veya iki kişi arasında kazanmak amacıyla karşılaşma yapmak.

maa

* Oyun kâğıtlarında, mızrak ucuna benzer, ayaklı şiyah beneklerle oluşan dizi, pik.

* Döküm parçasında, içi boş, kopya elde etmek için kullanılan kum, maden veya erimiş durumdaki döküm maddesine dayanıklı başka bir maddeden yapılmış dolgu kalıp.

maa beyi

* İşkambil destesinde maa dizisinde yer alan as, birli.

maa beyi gibi kurulmak

* saygısızca yayılarak oturmak.

maa kızı

* İşkambil destesinde maa dizisinde yer alan kız.

* Bir tür iskambil oyunu.

mauna

* İşlimle alışan ağırlık kaldırma makası.

Madagaskarlı

* Madagaskar halkından olan.

madalya

* Yararlık gösterenlere, yarışlarda ve sergilerde derece alanlara dl, bazen de önemli bir olay dolayısıyla ilgililere hatıra olarak verilen metal nişan.

madalya töreni

* Yararlılık gösteren birine madalya verilirken yapılan toplantı.

madalyalı

* Madalya almış olan.

madalyanın (veya madalyonun) ters tarafı (veya tersi)

* olumlu bir iş, bir durum veya bir olayın düşünülmesi, hesaba katılması gereken olumsuz yn.

madalyasız

* Madalyası olmayan.

madalyon

* İçine küçücük resim, sa teli gibi şeyler konulan, boyna zincirle asılan, genellikle değerli metalden yapılmış, türlü biçimde süs eşyası.

madalyoncu

* Madalyon yapan veya satan kimse.

madam

- * Fransa'da evli kadınlara verilen san.
- * Türkiye'de Müslüman olmayan evli kadın.

madama

- * Madam.

-madan/-meden

- * Fiilden zarf türeten ek (vurgusuz): oku-madan, sor-madan, bil-meden, öğren-meden vb.

madara

- * Kötü, sevimsiz.

madara etmek

- * kötü duruma düşürmek, yalanını, yanlışını çıkarmak.

madara olmak

- * kötü duruma düşmek, yalanı, yanlışını ortaya çıkarmak.

madaralaşma

- * Madaralaşmak işi.

madaralaşmak

- * Madara durumunda olmak.

madde

- * Duyularla algılanabilen, bölünebilen, ağırlığı olan nesne.
- * Öge, unsur.
- * Yasa, sözleşme, antlaşma gibi metinlerde, her biri başlı başına bir yargı getiren ve çoğu kez rakamla belirtilen bölüm.
- * Sözlük ve ansiklopedilerde tanımlanan, anlatılan kelime, ad veya konulardan her biri.
- * İleri sürülen sorun.
- * Para, mal vb. ile ilgili şey.

madde başı

- * Sözlük yapma düzeninde başlı başına bir anlam ifade eden ve siyah olarak yazılan, tanımı verilen sözlük birimi.

maddeci

- * Materyalist.
- * Para, mal vb. ne çok önem veren kimse.

maddecilik

- * Materyalizm.
- * Para, mal vb. ne çok önem verme.

maddeleşme

- * Maddeleşmek işi.

maddeleşmek

- * Madde durumuna gelmek.

maddesel

- * Madde ile ilgili, maddî.
- * Madde niteliğinde olan, maddî.

maddesel nokta

- * Bir maddenin, üç boyuttan soyutlanmış var sayılan çok küçük parçası.

maddeten

- * Madde bakımından, maddî bakımdan, manen karşıtı.

maddî

- * Madde ile ilgili, maddesel, manevî karşıtı.
- * Maddeden oluşan.
- * Nesnelerle ilgili olan.
- * Paraya, mala çok önem veren (kimse).

maddîleşme

- * Maddîleşmek işi.

maddîleşmek

- * Maddeye önem verir duruma gelmek.

maddîlik

- * Maddî olma durumu.

maddiyat

- * Madde ile ilgili şeyler.

maddiyet

- * Maddîlik, nesnel varlık.

madem

* "Değil mi ki..., -diği için,... -diğine göre" anlamlarında sebep göstermek için, başına getirildiği cümleyi daha sonraki cümleye bağlar.

mademki

- * Madem.

maden

* Yer kabuğunun bazı bölgelerinde çeşitli iç ve dış doğal etkenlerle oluşan, ekonomik yönden değer taşıyan mineral.

- * Metal.
- * Maden ocağı veya maden işletmesi.
- * Çok değerli şeyleri kapsayan kaynak.
- * Kolay ve iyi kazanç sağlayan iş veya parası elinden kolaylıkla alınan kimse.
- * Madenden yapılmış.
- * Uyuşturucu, esrar, eroin.

maden bilimi

- * Mineraloji.

maden cevheri

- * İçindeki maden oranı işletilmeye elverişli miktarda olan filiz.

maden damarı

- * Maden cevherinin yoğun olarak bulunduğu bölüm.

maden devri

* Tarihten önceki zamanların ayrıldığı üç çağdan sonuncusu olan ve madenlerin kullanılmaya başladığı zaman kesimine verilen ad.

maden filizi

- * Maden cevheri.

maden gazı

- * Madende oluşan gaz.

maden kirası

- * Maden işletilsin veya işletilmesin verilen para.

maden kömürü

- * Taş kömürü.

maden kuyusu
* Maden ocağı.

maden mavisi
* Kül rengine çalan parlak mavi.

maden ocağı
* Kazılarak maden cevheri çıkarılan yer.

maden sodası
* Maden suyu içine sıkıştırılmış gaz doldurulduktan sonra elde edilen şişe suyu.

maden suyu
* İçinde, erimiş mineraller bulunan ve bazı hastalıkların tedavisinde kullanılan kaynak suyu.

maden yatağı
* Maden filizi katmanlarının bulunduğu alan.

maden yünü
* Yalıtkan olarak kullanılan bir madde.

madenci
* Maden işleten kimse.
* Maden ocaklarında çalışan işçi.

madencilik
* Yer altındaki madenlerin araştırılması, çıkarılması ve işletilmesiyle ilgili teknik ve yöntemlerin bütünü.
* Madencinin yaptığı iş.

madenî
* Madensel, madenle ilgili.

madenî para
* Altın, gümüş, bakır, bronz, alüminyum vb. maddelerin alaşımından yapılan para, demir para.

madenî yağ
* Madensel ürünlerden elde edilen yağ.

madenî yün
* Maden yünü.

madenkırmızı
* Antimon birleşimlerinden al renkte bir madde.

madensel
* Madenle ilgili veya madene özgü olan, madenî, metalik.
* Madenden yapılmış.

madenselleşmek
* Maden durumuna girmek, madensel özellik kazanmak.

madensi
* Maden gibi olan.
* Metalsi.

mader
* Ana, anne.

maderşahî
* Anaerki, matriarkal.

maderşahilik

* Anaerki.

maderzat

* Anadan doğma.

madımak

* İlkbaharda kırlarda yetişen, ufak yeşil yapraklı, ıspanak gibi yenilen bir bitki.

madik

* Miskete fiske vurarak oynanan zıpzıp oyunu.

* Dolap, hile.

madik atmak (etmek veya oynamak)

* dolap çevirmek, hile yapmak.

madikçi

* Hile yapan, hileci kimse.

madikleme

* Madiklemek işi veya durumu.

madiklemek

* Hile yapmak, dolap çevirmek.

madlen

* Bir marka olmakla beraber çikolata anlamında kullanılır.

madrabaz

* Hayvan, balık, sebze, meyve gibi yiyecekleri, yerinden getirerek toptan satan kimse.

* Hile yapan, hileci.

madrabazlık

* Madrabaz olma durumu.

* Madrabaza yakışır davranış.

madreporlar

* Mercanlar sınıfının kalkerli hayvanları içine alan bir takımı.

madrup

* Dövülmüş (kimse).

* Çarpılan.

madun

* Alt aşamada bulunan.

* Ast.

maestoso

* Bir parçanın görkemli ve ağır tempoyla çalınacağını anlatır.

* Bu tempo ile çalınan parça.

maestro

* Besteci.

* Orkestra şefi.

mafevk

* Üst aşamada bulunan.

* Üst, yukarı.

mafiş

* Yok, kalmadı.

* Bir çeşit yumurtalı ve hafif hamur tatlısı.

mafsal

- * Eklem.
- * Birbirine bağlanmış parçaların her yönden dönmesini sağlayan bağlantı ögesi.

mafya

- * Yasa dışı işlerle uğraşan, zor kullanarak birtakım gizli çıkarlar sağlayan örgüt veya bu örgüte mensup olan kimse.
- * Gizli örgüt.

mafyacı

- * Mafya gibi davranan.

mafyacılık

- * Mafyacı olma durumu, mafya üyesi olma.

mafyalasma

- * Mafyalasmak işi veya durumu.

mafyalasmak

- * Mafya durumuna gelmek.
- * Mafya özelliğini kazanmak.
- * Mafya işleriyle uğraşmak.

mafyalık

- * Mafyanın yaptığı iş.

maganda

- * Görgüsüz, kaba, anlayışsız, terbiyesiz ve uyumsuz kimse.

magandalık

- * Maganda olma durumu.

magazin

- * Çoğunluğu ilgilendirecek, çeşitli konulardan söz eden, bol resimli yayın.
- * Depo.

magazinleşme

- * Magazinleşmek işi.

magazinleşmek

- * Magazin hâlini almak.

magma

- * Yerin içinde, sıvı veya hamur kıvamında uçucu gazlarla doymuş olarak bulunan eriyik.

magmasal

- * Magma ile ilgili.

magmatik

- * Magma ile ilgili, magmasal.

magnezyum

- * Atom numarası 12, atom ağırlığı 24,30, yoğunluğu 1,7 olan, gümüş renginde, parlak bir alevle yanan, çok hafif bir element. Kısaltması Mg.

magnezyum karbonat

- * Magnezit ve özellikle kalsiyum ve magnezyum karbonat tuzu olan dolomit biçiminde madde, $MgCO_3$.

magnezyum klorür

- * Hidratlı billûrlar vererek billûrlaşan, deniz suyunun damıtılmasıyla elde edilen madde, $MgCl_2$.

magnezyum sülfat

* Renksiz, küçük iğneler biçiminde ve hidratlı olarak billûrlaşan, deniz suyunda ve bazı maden sularında bulunan madde, MgSO₄.

magnezyumlu

* Özünde magnezyum bulunduran, magnezyum içeren.

magri

* Yılan balığıgillerden, Avrupa kıyılarında yaşayan, eti lezzetli büyük bir balık (Conger conger).

mağara

* Bir yamaca veya kaya içine doğru uzanan, bannak olarak kullanılabilen yer kovuğu, in.

* Karst bölgelerinde kireç taşlarının erimesiyle oluşan, büyük, birbirine koridorlarla bağlı yer altı kovukları.

mağara bilimci

* Mağara bilimi ile uğraşan kimse.

mağara bilimi

* Konusu mağaraları, yer altındaki uçurumları, yarıkları, oyukları, yer altı akarsularını araştırmak ve incelemek olan bilim.

mağara resmi

* Tarih öncesi insanların mağara duvarlarına yaptıkları resim.

mağara sesi

* Derin, boğuk ve korkmuş vurgulu ses.

mağaza

* Büyük dükkân.

* Eşya ve azık deposu.

mağazacı

* Mağazası olan veya mağaza işleten kimse.

* Depo bekçisi.

mağdur

* Haksızlığa uğramış, kıygn.

mağdur etmek

* zarara uğratmak.

mağdur olmak

* zarara uğramak.

mağduriyet

* Mağdur olma durumu, kıygnlık, mağdurluk.

mağdurluk

* Kıygnlık, mağduriyet.

mağfired

* Af, bağışlama.

mağfired etmek

* (Tanrı) bağışlamak.

mağfur

* Affolunmuş, bağışlanmış.

mağlûbiyet

* Yenilme, yenilgi.

mağlûp

* Yenilen, yenik düşen.

mağlûp etmek

* yenmek.

mağlûp olmak

* yenilmek.

* isteğine karşı duramamak, gerçekleşmemesi gereken bir şey için iradesizlik gösterip direnememek ve yapılmasını kabul etmek.

mağmum

* Tasalı, üzgün.

* (hava için) Sıkıcı, kapamık.

Mağribî

* Mağrip halkından olan kimse.

mağrip

* Batı.

* Öz. Afrika'nın, Mısır dışındaki kuzey ülkeleri.

mağrur

* Kurumlu, gururlu.

* Gurur belirten.

mağrurane

* Mağrurca.

mağrurca

* Gururlanarak, kibirlenerek, büyülenerek.

mağrurcasına

* Mağrur gibi davranarak.

mağrurlanma

* Mağrurlanmak işi.

mağrurlanmak

* Kurumlanmak, gururlanmak.

mağrurluk

* Mağrur olma durumu.

mağşuş

* Karışık.

mahal

* Yer, yöre, mevzi.

mahal kalmamak

* gerek kalmamak, gereği olmamak.

mahal yok

* yeri, gereği yok.

mahalle

* Bir şehrin bir kasabanın, büyükçe bir köyün bölündüğü parçalardan her biri.

* Bir mahallede oturan insanlar, mahalle halkı.

mahalle arası

* Mahallenin sokakları arasında kalan yer.

mahalle arkadaşı

* Aynı mahallede oturan komşu veya dost.

mahalle bekçisi

* Mahallenin güvenliğini, düzenini sağlamada yardımcı olan güvenlik görevlisi.

mahalle çapkını

* Beceriksiz çapkın.

mahalle imamı

* Mahalledeki mescitte veya camide görevli imam.

mahalle kahvesi

* Mahallede oturanların devam ettiği, oyun oynadığı, çay vb. meşrubat içtiği kahve.

mahalle kahvesi gibi

* havasız, gürültülü ve kalabalık (yer).

mahalle karısı

* Görgüsüz, kavgacı kadın.

mahalle mektebi

* Mahallede bulunan ilkokul.

mahalle muhtarı

* Mahallenin yasal işlerini yapmak üzere, o mahallede oturanlar tarafından seçilen kimse.

mahallebi

* Bkz. muhallebi.

mahallebici

* Bkz. muhallebici.

mahallebicilik

* Bkz. Muhallebicilik.

mahallece

* Mahallede oturanlar tarafından, mahalleliye göre.

mahalleli

* Aynı mahalleden olan.

* Aynı mahallede oturan kimselerin bütünü.

mahalleyi ayağa kaldırmak

* bağırıp çağırarak konu komşuyu tedirgin etmek.

mahallî

* Yöresel, yerel.

mahallî idare

* Bkz. yerel yönetim.

mahallî seçim

* Bkz. Yerel seçim.

mahallîleşme

* Yöreselleşme, yerelleşme.

mahallîleşmek

* Yöreselleşmek, yerelleşmek.

mahana

* Bahane, ileri sürülen sözde sebep.

maharet

* İş görmede becerikli, uzluk, beceri, ustalık.

maharet kazanmak

* beceri edinmek, ustalaşmak.

maharetli

* Eli işe yatkın, becerikli, usta.

maharetsiz

* Eli işe yatkın olmayan, beceriksiz.

maharetsizlik

* Maharetsiz olma durumu.

mahbes

* Ceza evi, hapishane.

mahbube

* Sevilen kadın.

mahbup

* Sevilen erkek.

mahcubiyet

* Utangaçlık, sıkılganlık.

mahcup

* Utangaç, sıkılgan.

mahcup çıkarmak (veya çıkarmamak)

* utandırmak (veya utandırmamak).

mahcup etmek

* utandırmak.

mahcup kalmak

* utanmış olmak.

mahcup olmak

* utanmak.

mahcupluk

* Mahcup olma durumu, utangaçlık.

mahcur

* Kısıtlı.

mahcuz

* Haciz altına alınmış, hacizli.

mahdum

* Erkek evlât, oğul.

mahdut

* Çevrilmiş, sınırlanmış.

* Sayısı belli olan, sayılı, az.

* Dar, basit.

mahfaza

* İçinde küpe, yüzük, bilezik vb. gibi değerli süs eşyalarının saklandığı kutu.

mahfazalı

* Mahfazası olan.

* Korunan, mahfuz.

mahfe

* Deve, fil gibi hayvanların sırtına konulan, üzerine oturmaya yarayan sepet.

mahfel

* Bkz. mahfil.

mahfi

* Gizli, saklanmış.

mahfil

* Toplantı yeri.

* Toplanmış kimseler.

* Camilerde parmaklıkla ayrılmış yüksek yer.

mahfuz

* Saklanmış, korunmuş, korunan, saklı.

mahfuzen

* Gözaltında olarak.

mahıv

* Yok etme, yok olma.

mahir

* Becerikli.

* Uzman, işini iyi bilen, usta.

mahirane

* Becerikli bir biçimde, becerikli olarak, ustaca.

mahitap

* Bkz. Mehtap.

mahiye

* Aylık.

* Aylık olarak.

mahiyet

* Nitelik, vasıf, öz, asıl, esas.

* İç yüz.

mahkeme

* Bir yargıçtan veya bazen savcı ve yargıçlardan oluşan bir kurulun, yargı görevini yerine getirdikleri yargı yeri.

* Dava, duruşma, mahkeme.

mahkeme duvarı

* Bkz. yüzü mahkeme duvarı.

mahkeme kadiya mülk değil

* hiçbir kimse, bulunduğu kamu hizmetinde ömrünün sonuna kadar kalmaz.

mahkeme kapısı

* Mahkeme.

mahkeme kararı

* Dava sonunda açıklanan karar, hüküm.

mahkeme masrafı

* Mahkeme açılırken ödenen ücret ile avukatlık giderleri.

mahkemede dayısı olmak

* yüksek bir makamda koruyucusu, kayıncısı bulunmak.

mahkemeleşme

* Mahkemeleşmek işi veya durumu.

mahkemeleşmek

* Karşılıklı olarak birbirini dava etmek.

mahkemeli

* Mahkemeye düşmüş, davalı.

mahkemelik

* Mahkemede yargılanması, çözümlenmesi gereken.

mahkemelik olmak (biri başkasıyla)

* mahkemeye düşmek.

mahkemeye düşmek

* anlaşmazlık konusu mahkemeye götürülmek.

mahkûk

* Kazılmış, hakkedilmiş.

mahkûkât

* Kazılmış, hakkedilmiş şeyler.

mahkûm

* Hüküm giymiş, hükümlü.

* Zorunda olan, mecbur.

* Kötü bir sonuca varması kaçınılmaz olan.

* Hüküm giymiş kimse.

mahkûm etmek

* hüküm giydirmek.

* kötü bir duruma sürüklemek.

* mecbur etmek.

mahkûm olmak

* hüküm giymek.

* kötü bir duruma düşmek.

* mecbur olmak.

mahkûmane

* Mahkûm gibi, mahkûmmuşçasına.

mahkûmiyet

* Hüküm giymiş olma durumu.

* Hüküm giyilen süre.

mahlâs

* Bir kimsenin ikinci adı.

* Şairlerin eserlerinde kullandıkları takma ad.

mahlep

* Gülgillerden, 6-10 m yüksekliğinde bir ağaç, kokulu kiraz, idris ağacı (Prunus mahaleb).

* Bu ağacın bahar olarak kullanılan, nohut büyüklüğündeki yemişi.

mahlûk

* Yaratık, yaratılmış.

mahlûkat

* Yaratıklar.

mahlûl

* Hallolmuş, çözülmüş, dağılmış.

* Eriyik.

* Mirasçısı olmayan bir kimseden hükûmete kalan (mülk).

mahlût

* Katışık.

* Karışım.

mahmude

* Çit sarmaşığigillerden, yaprakları ok ucu biçiminde, çiçekleri soluk sarı renkte, 50-100 cm boyunda, çok yıllık ve otsu bir bitki (Convolvulus scammonia).

* Bu bitkinin köklerinden çıkarılan, hekimlikte kullanılan, reçineye benzer bir madde.

mahmudiye

* Bugün süs altını gibi kullanılan, II. Mahmut zamanında basılmış, ince altın sikke.

mahmul

* Yüklü, dolu.

* Yükletilmiş.

* Yükleme.

mahmul olmak

* dolu bulunmak.

mahmur

* Sarhoşluğun sebep olduğu sersemlik içinde olan.

* Uykudan sonra üzerinde sersemlik, ağırlık bulunan.

* Süzgün, dalgın bakışlı (göz).

mahmur bakış

* Yumuşak, süzgün bakış.

mahmur çiçeği

* Çiğdem.

mahmurlaşma

* Mahmurlaşmak işi veya durumu.

mahmurlaşmak

* Mahmur bir duruma gelmek.

mahmurluk

* İçki içmiş bir kimsenin duyduğu baş ağrısı ve sersemlik, ayıltı.

* Uykudan sonra duyulan ağırlık ve sersemlik.

mahmuz

* Çizmenin veya potinin arkasına takılan ve binek hayvanlarını dürtüp hızlandırmaya yarayan demir veya çelik parça.

* Tavukgillerin ve bazı kuşların ayakları ardında bulunan, boynuz yapısındaki sivri uzantı.

* Eski tür savaş gemilerinde su kesimi altında, ileriye doğru uzanan, karşısındaki gemiyi batırabilen uzantı.

* Köprü ayaklarında, basıncı azaltmak için suyun geldiği ve gittiği yanlardaki çıkıntı.

mahmuz çiçeği

* İki çenekliler familyasından Akdeniz bölgesinde yetişen kırmızı, pembe veya beyaz çiçekler açan iki yıllık otsu bir bitki (Centranthus).

mahmuzlama

* Mahmuzlamak işi.

mahmuzlamak

* Mahmuzla dürtmek.

mahmuzlanma

* Mahmuzlanmak işi.

mahmuzlanmak

* Mahmuzlamak işine konu olmak veya mahmuzlamak işi yapılmak.

mahmuzlu

* Mahmuzlu olan.

mahna

* Mahana.

mahpus

* Kapatılmış, hapsedilmiş (kimse).

* Bir çeşit tavla oyunu.

mahpushane

* Ceza evi, hapishane.

mahpusluk

* Mahpus olma durumu.

* Mahpus olma süresi.

mahra

* Üzüm taşımaya yarayan ağzı geniş, dibi dar tahta kap.

mahrama

* Bazı bölgelerde kadınların sokağa çıkarken manto üstüne örtündükleri işlemeli geniş örtü.

mahreç

* Çıkış yeri, çıkak.

* Boğumlanma noktası.

* Payda.

mahrek

* Yörünge.

mahrem

* Yakın akrabadan olduğu için nikâh düşmeyen.

* Başkalarına söylenmeyen, gizli.

* Sırdaş.

mahremiyet

* Gizli olma durumu, gizlilik.

mahremiyetine girmek

* bir kimsenin özel hayatını öğrenecek kadar ona yakın olmak.

mahremlik

* Mahrem olma durumu.

mahrakat

* Yakacak, yakıt.

mahrum

* Yoksun.

mahrum olmak

* yoksun kalmak.

mahrumiyet

* Yoksunluk.

mahrut

* Koni.

mahrutî

* Konik.

mahsuben

* Hesaba geçirilerek, alacağı sayılarak, hesabına sayılmak üzere.

mahsubunu yapmak

* hesabını yapmak, hesabına geçirmek.

mahsul

* Ürün.

* Ortaya çıkan, elde edilen şey, verim.

mahsulât

* Ürünler.

* Ortaya çıkan, elde edilen şeyler.

mahsuldar

* Bitek, verimli.

mahsup

* Hesap edilmiş, hesaba geçirilmiş.

mahsup etmek

* hesap etmek, hesaba geçirmek.

mahsur

* Kuşatılmış, sınılmış, çevrilmiş.

mahsur kalmak

* kuşatılmak, sınılmak, çevrilmek.

mahsus

* Özgü.

* Biri veya bir şey için ayrılmış, münhasır.

* Özel olarak, bilhassa.

* Bilerek, isteyerek.

* Şaka olarak, şakadan.

mahsus

* Duyulan, anlaşılan, hissedilen.

* Belli, ortada, aşıkâr.

* Özellikle, yürekten.

mahsusen

* Özellikle.

mahşer

* Kıyamet günü dirilenlerin toplanacaklarına inanılan yer.

* Büyük kalabalık.

mahşer gibi

* çok kalabalık.

mahşer günü

* Kıyamet.

mahşer midillisi

* Kısa boylu, fitneci (kimse).

mahşere dönmek

* çok kalabalıklaşmak.

mahşerî

* Mahşeri andıran.

mahunya

* İki çeneklilerden, çiçekleri sarı renkte, kokulu ve salkım durumunda olan, köklerinden sarı boya çıkarılan bir süs bitkisi (Mahonia).

mahur

* Klâsik Türk müziğinde bir makam.

mahurbuselik

* Klâsik Türk müziğinde bir makam.

mahut

* Bilinen, adı geçen, sözü geçen.

mahvetme

* Mahvetmek işi.

mahvetmek

* Yok etmek.

* Bozup işe yaramaz duruma getirmek.

* Onmaz duruma getirmek.

* Boşa gitmesine sebep olmak, heba etmek.

mahviyet

* Alçak gönüllülük.

mahvolma

* Mahvolmak işi.

mahvolmak

* Yok olmak.

* Bozulup yararsız duruma gelmek.

* Onulmaz duruma gelmek.

* Boşa gitmek, heba olmak.

mahya

* Ramazan gecelerinde, camilerde iki minare arasına gerilen ipler üzerine kandil veya elektrik ampulleriyle yazılan yazı veya yapılan resim.

* Çatılarda iki eğik yüzeyin birleştiği bölüm.

mahya ışıklığı

* Mahya üzerine yazılan ışıklı yazı.

mahya kiremidi

* Mahyayı örtmek için dizilen, uzunca ve oluk biçiminde kiremit.

mahya şenliği

- * Batı Trakya'da (İskeçe'de) et ve pilâv yemeğinin topluca yenmesi geleneği.

mahyacı

- * Mahya yapan kimse.
- * Kiremit aktarıcısı.

mahyacılık

- * Mahya yapma işi.

mahyalık

- * Bir çatının köşelerini örten kurşun levha.

mahzar

- * Yüksek makamlı bir kimsenin yanı, huzuru.
- * Yüksek bir makama sunulmak için yazılan çok imzalı dilekçe.
- * Mahkeme sicil defteri.

mahzen

- * Yapılarda yer altı deposu.

mahzun

- * Üzgün, üzüntülü.

mahzun etmek

- * üzüntü vermek.

mahzun mahzun

- * Mahzun olarak, mahzun bir biçimde.

mahzun olmak

- * üzgün durumda olmak, boynu bükülmek.

mahzunane

- * Mahzuncasına, üzüntüyle.

mahzunlaşma

- * Mahzunlaşmak işi.

mahzunlaşmak

- * Mahzun duruma girmek, mahzun olmak.

mahzunluk

- * Mahzun olma durumu.

mahzur

- * Sakınca.
- * Engel.

mahzur doğurmak

- * engel ortaya çıkarmak, sakınca yaratmak.

mahzur görmek

- * sakıncalı bulmak.

mahzurlu

- * Sakıncalı.

maî

- * Mavi.

mail

- * Eğilimi olan.
- * Eğilmiş olan, eğik, eğinik, yalman.
- * Benzeyen, andıran.
- * Sevmek, gönlünü kaptırmak.

maile

- * Aklan.

main

- * Eşkenar dörtgen.

maişet

- * Geçim, geçinme.

maiyet

- * Üst görevlinin yanında bulunan kimseler.
- * Bir kimsenin buyruğu altında çalışma.

maiyet memuru

- * Yüksek makamlı bir devlet memurunun yanında görev yapan resmî memur.

maiyetinde

- * yanında.

majeste

- * Hükümdarlara verilen san.
- * Devlet başkanları için kullanılan san.

majesteleri

- * devlet başkanlarına seslenme sözü olarak kullanılır.

majör

- * Büyük, önemli.
- * Bir makam, bir akort veya bir aralığın oluşma biçimi.
- * Büyük önerme.

majör gam

- * Beş tonla iki yarım tondan oluşan gam.

majüskül

- * Büyük (harf).

-mak / -mek

- * Fiilden isim türeten ek.
- * Eylem isimleri: al- mak, ver-mek vb.
- * Somut isimler: çak-mak, tokmak (< toku-mak),ye-mek vb.

makabil

- * (bir şeyin) Öncesi, geçmişisi.

makabline şamil

- * Önceyi kapsayan.

makadam

- * Kırılmış taş döşenip silindir geçirilerek yapılan yol.

makadamlama

- * Makadamlamak işi.

makadamlamak

- * Makadamlı kaplamak.

makak

* Güneydoğu Asya'da yaşayan kuyruklu bir maymun (Macacus).

makale

* Bilim, fen konularıyla siyasî, ekonomik ve toplumsal konuları açıklayıcı veya yorumlayıcı niteliği olan gazete veya dergi yazısı.

makam

* Mevki, kat, yer.
* Klâsik Türk müziğinde bir dizinin işleniş biçimine verilen ad.
* Yer.

makam arabası

* Yüksek makamdaki bir kimse için ayrılan araba.

makam odası

* Yüksek makamdaki bir kimse için ayrılan oda.

makam otomobili

* Bkz. makam arabası.

makam ödeneği

* Makam tazminatı.

makam şoförü

* Makam arabasını kullanan şoför.

makam tazminatı

* Yüksek makamda görevli bulunanlara aylık maaşları dışında fazladan ödenen ücret.

makara

* Üzerine iplik, tel, şerit gibi şeyler sarılan, kenarları çıkıntılı, ekseni boyunca delik silindir.
* Bir yükün yukarıya kaldırılmasını sağlayan araç.
* Ağır yüklerin kaldırılma ve indirilmesinde kullanılan, birbirine paralel iki veya daha çok tabla arasında dönen, kenarı çepeçevre oluklu tekerlek veya tekerleklerden oluşmuş mekanik alet.
* Sürme kapak rayları üzerinde hareket edecek biçimde metal veya plâstikten yapılmış değişik tiplerdeki sürme kapak aleti.

makara çekmek

* (ötücü kuşlar için) sürekli ötmek.

makara gibi

* ardını arasını kesmeden (konuşma).

makaraları koyuvermek (zapt edememek veya salıvermek)

* kendini tutamayarak kahkahayla gülmeye başlamak.

makaralı

* Makarası olan, makara ile çalışan.

makaralı kuş

* Sürekli öten kuş.

makaraya almak

* bir kimseyle alay etmek.

makarena

* El kol hareketleri ile birlikte yapılan bir tür hızlı dans.

makarna

* İrmik veya una yumurta karıştırılarak hazırlanmış türlü biçimlerdeki kuru hamur ve bu hamurdan yapılan yemek.

* İtalyan lireti.

makarnacı

- * Makarna yapan veya satan kimse.
- * İtalyan.
- * Makarnayı çok seven (kimse).
- * Şişman, hareketsiz (kimse).

makarnacılık

- * Makarna yapma veya satma işi.

makas

- * Bir eksen çevresinde dönebilecek biçimde çapraz eklemelenmiş, birbirine bakan yüzleri keskin iki çelik lâmadan oluşmuş, arasına yerleştirilen herhangi bir şeyi kesmeye yarayan araç.
- * Birbirine komşu iki demir yolu hattını hemen bunların uzantısındaki üçüncü hatta bağlamaya yarayan alet.
- * Uygun bir açı oluşturacak biçimde birbirini kesen demir yolu hatları.
- * Üst üste konulmuş birkaç yassı çelikten yapılan araba yayı.
- * Üst uçları birbirine bağlı, alt uçları açık olan iki direktten kurulmuş, ağırlık kaldırma düzeni.
- * Çatı ve köprülerde genellikle ağaç veya çelikten yapılan, ağırlığı karşılıklı iki ayağa veya duvara aktaran çatılmış kiriş sistemi.

* Çalma, kırpm.

* Dirsek.

* Bazı eklem bacaklı hayvanların ön ayaklarında bulunan, savunma ve saldırıda kullanılan kısıkaç.

* Mobilyalarda yukarıdan aşağıya doğru açılan kapakları yatay konumda tutmak amacıyla yapılmış mafsallı, kollu kapak aracı.

makas almak

- * yanağı orta parmak ile işaret parmağı arasına alıp sıkıştırmak, makaslamak.

makas hakkı

- * Bkz. makas payı.

makas payı

- * Kumaş biçerken ihtiyat olarak bırakılan pay.
- * Ölçüden fazla bırakılan veya fazlalığı hoş görülen miktar.

makas vurmak

- * makasla kesmek.

makasçı

- * Makas yapan veya satan kimse.
- * Demir yollarında makasları açıp kapayarak trenlere yol veren görevli.

makasçılık

- * Makasçının görevi.
- * (basında) Başka gazetelerdeki haberleri kesip olduğu gibi aktarma işi.

makaskâr

- * Kâğıt oymacılığı ile uğraşan kimse, oymacı, kesme ve oyma sanatı ile uğraşan kimse.

makaslama

- * Makaslamak işi.
- * Çaprazlama.

makaslamak

- * Makasla kesmek.
- * (yazı, film vb. için) Kısaltmak, kesmek.
- * Makas almak.

makaslanma

- * Makaslanmak işi.

makaslanmak

- * Makaslamak işine konu olmak.
- * Kesilmek.

makaslı

- * Makası olan.

makaslı böcek

- * Kın kanatlılarından, başı ve makasları iri bir böcek, bağkesen (Lucanius).

makastar

- * Kumaş biçen, prova yapan, parçaları patrona göre ayarlayan, iş dağıtımını yapan usta.

makat

- * Kıç.
- * Anüs, şerç.
- * Minderli alçak sedir.
- * Minder yüzü, minderin üzerine yayılan kumaş.

makber

- * Mezar, kabir, medfen.

makbul

- * Kabul edilen.
- * Beğenilen, hoş karşılanan.
- * Geçer, geçerli.

makbul olmak

- * beğenilmek.

makbule geçmek

- * çok beğenilmek, hoş gitmek, işe yaramak.

makbuz

- * Alındı.

Makedon

- * Makedonya halkından olan kimse.

Makedonca

- * Makedonya'da kullanılan dil.

Makedonyalı

- * Makedonya halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

maket

- * Yapı, heykel gibi şeylerin taslak durumundaki küçük örneği.
- * Mimarlıkta, sanayide ve bazı sanat dallarında yer alan eserlerin taslak durumundaki küçük örneği.

maket bıçağı

- * Maket yapımında kullanılan ince ve keskin bıçak.

maketçi

- * Maket yapan kimse.

maketçilik

- * Maket yapmak veya satmak işi.

makferlân

- * Omuzdan yan bele kadar inen pelerini olan palto.

maki

* Akdeniz dolaylarında yaygın bodur ağaç ve çalılardan oluşan bitki örtüsü.

maki

* Makigillerden, Madagaskar adasında sık rastlanan, uzun kuyruklu, yumuşak tüylü bir memeli primat (Lemur).

makigiller

* Örneği maki (II) olan primatlar sınıfı.

makilik

* Maki yetişen yer.

makine

* Herhangi bir enerji türünü başka bir enerjiye dönüştürmek veya belli bir etki oluşturmak için birleştirilmiş aletler bütünü.

* Bir alet veya taşıtın hareket sağlayan mekanizması.

* Araba, otomobil.

makine çekmek

* dikiş makinesinde dikmek.

makine dolabı

* Makineler için özel yapılan dolap.

makine gibi

* çok çabuk, art arda, aynı biçimde yapılan veya olan.

makine gibi adam

* düzgün, çok ve çabuk iş çıkaran adam.

makine gücü

* Bir makinenin bir saniyede yapabildiği iş miktarı; uygulamada beygir gücü, vat veya kilovat ile ölçülür.

makine odası

* Makinelerin tamir edildiği yer.

* (sinemalarda) Sinema makinesinin bulunduğu yer.

makine yağı

* Orta sıcaklıkta ve hafif yük altında çalışan makinelerin hareketli parçalarının yağlanmasında kullanılan bir yağlama yağı.

* Gres.

makineci

* Makine satan veya onaran kimse.

makineleşme

* Makineleşmek işi.

makineleşmek

* Üretimde makine gücünden, giderek daha çok yararlanmak.

* Davranışları, hareketleri makinelerinkine benzer duruma gelmek, bazı işleri alışkanlıkla yapmak.

makineleştirme

* Makineleştirmek işi.

makineleştirmek

* Makine ile yapılmasını sağlamak.

makinelî

* Makinesi olan, makine ile işleyen.

* Makinelî tüfek.

makineli tabanca

* Bir tür otomatik silâh.

makineli tüfek

* Tetiğine basılınca sürekli kurşun atan bir çeşit tüfek, mitralyöz.

makineli tüfek gibi

* çok hızlı, birbiri ardınca.

makineyi bozmak

* bağırsakları bozulmak, ishal olmak.

makinist

* Lokomotif, vapur, fabrika vb. nin makinesini işleten kimse.

* Makinelerden anlayan, makineleri onarabilen usta.

makinistlik

* Makinistin görevi.

makrama

* Bkz. Mahrama.

makro-

* Birçok kelimenin önünde "büyük" anlamı veren ön ek.

makrome

* Kalın iplikle elde örülmüş iş.

makromeli

* Kol veya bacaklardan birinin veya birkaçının aşırı gelişmesi.

makrosefal

* Başı anormal derecede büyük olan (kimse).

maksat

* İstenilen şey, amaç, gaye, erek.

maksat gütmek

* (bir işi yaparken) gizli amacı olmak.

maksat hâsıl olmak

* amaca ulaşılma, amaç gerçekleşmek.

maksatlı

* Bir amacı olan.

* Kötü niyetli, kasıtlı.

maksatsız

* Bir amacı olmayan.

* Bilmeden, istemeden, kasıtsız.

maksi

* Uzun.

maksi etek

* Boyu topuklara kadar uzanan etek.

maksimal

* Maksimum.

maksimum

* Bir şey için gerekli en büyük (derece, nicelik), maksimal.

* Değişebilen bir niceliğin varabileceği en yüksek olan (sınır), azamî, maksimal.

maksure

- * Camilerde, parmaklıklarla çevrilmiş yer.
- * Bir evin yabancıların girmesine izin verilmeyen bölümü.

maksut

- * İstenen, niyet edilen, güdülen, amaçlanan.

makta

- * Bir şeyin kesildiği yer, kesit.
- * Divan edebiyatında gazelin veya kasidenin son beyti.
- * Kemikten yapılmış kalem ucunu düzeltmeye yarayan araç.

-makta / -mekte

- * Şimdiki zaman görevinde kullanılan ek.

maktel

- * Cinayet işlenen yer.

maktu

- * Kesilmiş, kesik.
- * Kesin olarak değeri biçilmiş.
- * Ölçü ile satılmayan, götürü.

maktu fiyat

- * Değişmez olarak tespit edilmiş, pazarlık edilmeyen fiyat, kesin fiyat.

maktul

- * Öldürülmüş, öldürülen.

maktul düşmek (veya olmak)

- * vurulup ölmek, öldürülmek, katledilmek.

makul

- * Akla uygun, akıllıca.
- * Akıllıca iş gören, mantıklı.
- * Aşırı olmayan, uygun, elverişli.
- * Belirli.

makul olmak

- * akıllıca, akla uygun davranmak.

makule

- * Takım, çeşit.
- * Ulam, kategori.

makûs

- * Ters çevrilmiş, baş aşağı getirilmiş.
- * Uğursuz, kötü.

makyaj

- * Yüzü güzelleştirmek için boyama, yüz boyama, yüz bakımı, düzgün.
- * İyi görüntü sağlamak, belli bir tipi yaratmak veya yalnızca bazı düzeltmeler yapmak için oyuncunun yüzünde ve başka organlarında yapılan boyama ve değişmeler.

makyaj odası

- * Televizyon, sinema, fotoğrafçılık ve reklâmcılıkta filmin çekiminden önce gerekli makyajın yapıldığı yer.

makyaj takımı

- * Makyaj için gerekli olan malzemeleri bir arada bulunduran set.

makyaj yapmak

* yüzü çeşitli işlemlerle temizlemek, boyamak ve diğer işlemlerle daha bakımlı ve güzel göstermek.

makyajcı

* Makyaj yaparak geçimini sağlayan kimse, düzgüncü.

makyajcılık

* Makyajcının görevi, düzgüncülük.

makyajlama

* Makyajlamak işi veya durumu.

makyajlamak

* Makyaj yapmak.

makyajlı

* Makyajlı olan.

makyajsız

* Makyajlı olmayan.

Makyavelcilik

* Politikada, amaca ulaşmak için ahlâka aykırı da olsa, her türlü aracı hoş gören anlayış, Makyavelizm.

Makyavelizm

* Makyavelcilik.

mal

* Bir kimsenin veya bir tüzel kişinin mülkiyeti altında bulunan, taşınır veya taşınmaz varlıkların bütünü.

* Birinin mülkiyeti altında bulunan büyükbaş hayvanların bütünü.

* Alınıp satılabilen her türlü ticaret eşyası, tüccar malı, emtia.

* Bayağı, aşağılık, kötü kimse.

* Esrar.

-mal

* Fiilden sıfat türeten ek.

mal beyanı

* \343 mal bildirimi.

mal bildirimi

* Mülkiyeti altında bulunan taşınır ve taşınmaz malların listelenerek istenen makama sunulması.

mal birliği

* Hukuk bakımından karı ve koca mallarının bir bütün sayılması.

mal bulmuş mağribî gibi

* büyük bir zenginliğe kavuşmuşçasına büyük sevinç ve coşku ile.

mal canın yongasıdır

* insan, malına gelen zarardan, canına gelmişçesine acı duyar.

mal canlısı

* Mala çok düşkün, malı çok seven.

mal da yalan mülk de yalan, var biraz da sen oyalan

* bu dünya gelip geçicidir, mala mülke fazla değer vermemek gerekir.

mal edinmek

* kendine mal sağlamak, mal sahibi olmak.

mal etmek

- * bir değer karşılığında sahip olmak.
- * kendi malı, eseri, buluşu gibi benimsemek veya saymak.
- * yüklemek, ait olduğunu göstermek.

mal kaldırmak

- * ürün elde etmek.

mal kapatmak

- * para karşılığında herhangi bir üretim alanındaki verimin sırf kendisine ayrılmasını sağlamak.

mal meydanda

- * bir işin gizli bir yönünün olmadığını belirtir.

mal müdürlüğü

- * Bir ilçede devlet gelirlerinin toplandığı maliye dairesi.

mal müdürü

- * Maliye Bakanlığının ilçelerdeki mal işlerini yürütmekle görevli memuru.

mal mülk

- * Her türlü taşınır ve taşınmaz maddi varlık.

mal olmak

- * bir değer karşılığında birinin iyeliği altına girmek.
- * bir iş, bir davranış sonucu zarara uğramak.
- * (bir yeri,bir şeyi) benimsemek.

mal para

- * Kendi öz değerleri, yani ihtiva ettikleri satın alma gücüne çok yakın olan ödeme aracı.

mal sahibi

- * Bir malı, mülkiyeti altında bulunduran kimse.

mal sandığı

- * Para alıp veren devlet dairesi.

mal varlığı

- * Bir kişiye ait para ile ölçülebilen hakların bütünü, mamelek.

mal yapmak

- * servet sahibi olmak.

mala

sürgü.

- * Harç alıp sürmeye yarayan, çoğu üçgen biçiminde, yassı, demirden, üstten tahta saplı, duvarcı ve sıva aracı,

malafa

- * Önceden delinmiş parçaları tornalamaya özgü torna tezgâhı bağlama aleti.

malaga

- * İspanya'nın Malanga yöresinde yapılan bir tür şarap.
- * İri taneli misket üzümü.

malak

- * Manda yavrusu.

malakit

- * Yeşil renkli, yontulup parlatılabilen, doğal bakırlı, hidratlı karbonat, bakır taşı.

malaklama

- * Malaklamak işi.

malaklamak

* (manda)Yavrulamak.

malalama

* Malalamak işi.

malalamak

* Çimento veya alçı sürülmüş bir yüzeyi mala sürerek düzeltmek.

malama

* Samanla karışık tahıl.

malarya

* Sıtma.

malayani

* Boş ve yararsız, saçma.

malaz

* Sulak yer.

* Sürülmemiş, ot бүрүмүш toprak.

* Su altında kalan, su basmış tarla.

malca

* Mal olarak, mal bakımından.

malç

* Toprak ve rutubet muhafazası amaçları ile çayır ve mera üzerine bırakılan veya başka yerlerden getirilip serpilerek her türlü bitki artığı.

malen

* Mal olarak, malca.

malgama

* Cıvanın herhangi bir madenle birleşerek yaptığı alaşım, amalgam.

-malı / -meli

* Gereklilik kipi eki: çalış-malı, görmeli, bil-meli-yız vb.

malı taşı

* Bazen kayıklarda çapa yerine kullanılan, ipe bağlı büyükçe taş.

malın gözü

* En iyisi, en güzeli.

* Açık göz, kurnaz, çok bilmiş.

* Aşağılık ve düzensiz kimse.

* İffetsiz.

malî

* Mal ve para ile ilgili, parasal.

* Maliyeye ilişkin, maliye ile ilgili.

malî

* Yüklü, dolu.

* Çok fazla.

malî yıl

* Her yıl bütçenin uygulanması için, martın birinden başlayıp ertesi yıl şubat sonunda kapanan süre.

malî analist

* Ekonomik ve malî konuları çözümleyen uzman.

malî belge

* Kredi açılışını göstermek için çıkarılan ve ikrazcı bankaya finansman yenilemesi yapmayı sağlayan senet.

malî cebir

* Paraya ilişkin konuları esas alan bilim dalı.

malî senet

* Malî belge.

malihulya

* Kara sevda.

* Kuruntu.

malik

* Sahip, iye.

malik olmak

* sahip olmak.

malikâne

* Yurtluk.

Malikî

* İslâmlıkta sünnet ehli denilen dört mezhepten biri.

* Bu mezhepten olan kimse.

Malikîlik

* Malikî mezhebi.

malikiyet

* Malik olma durumu.

maliye

* Kamu ile ilgili işlerin yürütülmesi için gerekli gelirleri ve harcanan paraları düzenleyen kuralların bütünü.

* Konusu bu kuralları incelemek olan bilim dalı.

* Devlet gelir ve giderlerini yöneten kuruluş, Maliye Bakanlığı.

maliyeci

* Maliye işlerinde uzman olan veya devletin maliye kuruluşlarında çalışan kimse.

maliyecilik

* Bir devletin malî işleri.

* Maliyecinin görevi.

maliyet

* Üretimde bir mal elde edinceye değin harcanan değerlerin toplamı.

maliyet fiyatı

* Bir malın çeşitli üretim ve dağıtım dönemlerinde, o döneme kadar yapılmış olan harcamaların bütünü.

maliyetli

* Maliyeti olan, değerli.

maliyetsiz

* Maliyeti olmayan, değersiz.

Malkar

* Kuzey Kafkasya'da Kabarda-Balkar Cumhuriyeti'nde yaşayan Türk soyundan bir halk ve bu halktan olan kimse, Balkar.

Malkarca

* Malkar Türkçesi.

malkıran

* Hayvan vebası.

malkoç

* Osmanlılarda akıncılar ocağının komutanı.

mallanma

* Mallanmak işi veya durumu.

mallanmak

* Mal edinmek, zenginleşmek.

malt

* Bira yapmak için çimlendirilip kurutularak hazırlanmış arpa.

malta

* Malta eriği renginde.

Malta eriği

* Gülgillerden bir ağaç, yeni dünya (Eriobotrya japonia).

* Bu ağacın erik büyüklüğündeki, iri çekirdekli, sarı renkli, sulu ve mayhoş yemişi.

Malta humması

* Akdeniz ülkelerinde görülen, en çok keçi sütü ile bulaşan ateşli bir hastalık, kalaazar.

Malta palamudu

* Uskumrugillerden, ılık ve sıcak denizlerde yaşayan, üzerinde enlemesine mavi çizgiler bulunan, gri renkli bir balık (Naucrates ductor).

Malta taşı

* Bahçe, mutfak gibi yerleri döşemekte kullanılan, dört köşe, yassı, kolay kırılan bir tür taş.

Maltalı

* Maltız (I).

Maltız

* Malta adası halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

maltız

* Çoğunlukla yemek pişirmekte kullanılan, içinde ızgarası bulunan, ayaklı ve taşınır ocak.

Maltız keçisi

* Ana yurdu Malta adası olan, çok süt veren, kısa tüylü, küçük bir cins keçi.

maltlanma

* Maltlanmak işi.

maltlanmak

* Malt ile işlem görmek, içine malt katılmak.

maltoz

* Nişastasının tam olmayan hidroloji sırasında ortaya çıkan ve simgesi C₁₂H₂₂O₁₁ olan madde.

malûl

* Sakat (kimse).

malûl gazi

* Bir savaştan sakat olarak çıkmış kimse.

malûlen

* Sakat, hasta bir biçimde.

malûliyet

* (insanda) Sakatlık, hastalık, malûllük.

malûllük

* Sakat olma durumu, malûliyet.

malûm

* Bilinen, belli.

* Bilinen konu, iş vb.

* Evet, belli, biliniyor, kuşkusuz.

* Etken (fiil).

malûm değil

* olup olmayacağı kesinlikle bilinmeyen konular için kullanılır.

malûm olmak

* içine doğmak.

malûm ya!

* bilinen şey.

malûmat

* Bilgi.

* Bilgi.

malûmat almak

* bilgi edinmek.

malûmat edinmek

* bilgi edinmek, öğrenmek.

malûmat sahibi

* Bir konuda bilgisi olan.

malûmat vermek

* bilgi vermek.

malûmatfuruş

* Bilgiçlik taslayan.

malûmatfuruşluk

* Bilgiçlik taslama, malûmatfuruş olma durumu.

malûmatlı

* Bilgili.

malûmatsız

* Bilgisiz.

malûmattar

* Bilgili, malûmat sahibi.

malûmattar etmek

* malûmat vermek.

malûmu ilâm etmek

* bilinen ve açık olan bir şeyi söylemeye, açıklamaya kalkmak.

malya

* Deniz dibinde otlara takılmış oltayı kurtarmaya ve deniz derinliklerinden ağ, halat, sicim vb. şeyleri çıkarmaya yarayan dört tırnaklı demir.

malzeme

- * Gereç, materyal.
- * Bir eserin hazırlanmasında yararlanılan bütün bilgi ve kaynaklar.

mama

- * Bebek için hazırlanan yiyeceklerin genel adı.
- * Çaçı.

mamafih

- * Bununla birlikte, durum böyle iken.

mamaliga

- * Kaynar suda haşlanıp üzerine yağ gezdirilen mısır unu yemeği.

mambo

- * Haiti kökenli, rumba ve çaçaya benzeyen bir dans.
- * Bu dansın müziği.

mamelek

- * (birinin veya tüzel kişinin) Olanca malı, her nesi varsa, varı yoğu, mal varlığı.

mamul

- * Yapılmış, işlenmiş, imal edilmiş (eşya, yiyecek).

mamulât

- * Yapılmış şeyler.

mamur

- * Bayındır.

mamure

- * Bayındır yer, bayındırlık.

mamut

* Filgillerden, dördüncü zamanda Avrupa ve Asya'da yaşamış olan, şimdi ancak fosili bulunan iri, kıllı bir hayvan (Elephas primigenius).

-man / -men

* Sıfattan küçültme sıfatı türeten ek: koca-man, köle-men, köse-men, Türkmen, uz-man, küçümen (küçük'ten) vb.

-man / -men

- * Fiilden isim türeten ek: az-man, değir-men, öğret-men, yönet-men, okut-man, say-man vb.

mana

- * Anlam.

mana çıkarmak

* yersiz bir yargıya varmak; yanlış değerlendirmek; bir söze, söyleyenin aklından geçmeyen bir anlam vermek.

- * anlam çıkarmak.

mana çıkmak

- * anlamına gelmek, anlamını taşımak.

mana vermek

- * kendince bir yargıya varmak, yorumlamak.

manaca

- * Anlamca.

manalandırma

- * Manalandırmak işi.

manalandırmak

- * Anlam vermek.

manalı

- * Anlamlı.
- * Gizli anlamı olan, manidar.

manalı manalı

- * Bir şey sezdirmeye çalışarak, anlamlı olarak, anlamlı anlamlı.

manas

* Kın kanatlılardan, ergin evrede yaprakları, kurtçuk evresinde kökleri kemirerek tarım bitkilerine ve orman ağaçlarına büyük zarar veren bir böcek (Polyhylla fullo).

manasız

- * Anlamsız.
- * Yersiz, boş, yararsız.

manasızlık

- * Manasız olma durumu, anlamsızlık.

manastır

- * Bazı kesin kurallara bağlı rahip veya rahibelerin dünya ile ilgilerini keserek yaşadıkları yapı, keşişhane.

manat

- * Azerbaycan ve Türkmenistan para birimi.

manav

- * Meyve ve sebze satan yer.
- * Meyve ve sebze satan kimse.
- * Genellikle Romanya ve Bulgaristan'dan göç etmiş kimse.

manavlık

- * Manavın işi veya mesleği.

manaya gelmek

- * anlam bildirmek.
- * anlama gelmek.

manca

- * Yiyecek.
- * Kedi, köpek yiyeceği.

mancana

- * Sütleğengillerden, Antil Adalarında yetişen, çok zehirli bir ağaç.

mancınık

* Top yapımının bilinmediği çağlarda, kale kuşatmalarında, ağır taş gülle fırlatmakta kullanılan basit bir savaş aracı.

- * İpekçi çıkırığı.

mancınık işi

- * Kozadan ipek sağlama işi.

mancınıkçı

- * İpekçi çıkırığını kullanan kimse.

Mançu

- * Mançurya halkından olan kimse.

Mançuca

* Mançu dili.

manda

* Geviş getirenlerden, derisinin rengi siyaha yakın, uzun seyrek kıllı bir hayvan, su sığırı (Buffelus).

manda

* Birinci Dünya Savaşından sonra bazı az gelişmiş ülkeleri, kendi kendilerini yönetecek bir düzeye eriştirip bağımsızlığa kavuşturuncaya kadar Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) adına yönetmek için bazı büyük devletlere verilen vekillik.

manda gibi

* çok iri ve hantal.

manda gibi yayılmak

* dikkatsizce ve bütün ağırlığıyla oturmak.

manda gibi yemek

* çok ve acele ile yemek.

mandacı

* Bir ülkeyi manda temeline göre yönetmesi için Milletler Cemiyetince görevlendirilen (devlet), mandater.
* Osmanlı İmparatorluğunda, tersanedeki gemilerin bakımı ile görevli kimse.

mandacılık

* Mandacı olan veya mandacı yanlısı.

mandagözü

* Nikel yirmi kuruş.

mandal

* Kapı gibi şeyleri kapalı tutmaya yarayan, döner tahta veya metal parça.
* İpe serilen çamaşırı tutturmak için kullanılan yaylı kıskaç.
* Ut, kanun, keman gibi çalgıların tellerini geren düğme.

mandal

* Evlek.

mandalina

* Turuncgillerden, portakala çok benzeyen bir ağaç (Citrus nobilis).
* Bu ağacın tatlı, kokulu, lezzetli meyvesi.

mandallama

* Mandallamak işi.

mandallamak

* (kapı, pencere kanadı için) Mandalla tutturmak.
* Çamaşırı mandalla tutturmak.

mandallanma

* Mandallanmak işi.

mandallanmak

* Mandallamak işi yapılmak, mandalla tutturulmak.

mandallı

* Üzerinde mandal bulunan.
* Mandalla kapatılmış olan (kapı, pencere).
* Mandalla ipe tutturulmuş.

mandalsız

- * Üzerinde mandal bulunmayan.
- * Mandalla kapatılmamış olan (kapı, pencere).
- * Mandalla ipe tutturulmamış.

mandapost

- * Posta havalesi.

mandar

- * (gemilerde) Küçük makara.

mandarin

- * Avrupalıların Çin devlet memurlarına verdikleri ad.

mandarinlik

- * Mandarin olma durumu.
- * Mandarinin görevi veya makamı.

mandater

- * Mandacı.

mandepsi

- * Tuzak, oyun.

mandepsiye basmak (veya bastırmak, düşmek)

- * aldatılmak, tuzağa düşmek.

mandıra

- * Koyun, keçi gibi süt veren hayvanların barındırıldığı, süt ve süt ürünlerinin elde edildiği yer.

mandıracı

- * Mandıra işleten kimse.

mandıracılık

- * Mandıra işletme işi veya biçimi.

mandolin

- * İkişer ikişer aynı değerde dört çift telli, kısa saplı bir çalgı.

mandolinci

- * Mandolin yapan veya satan kimse.
- * Mandolin çalan kimse.

manej

- * At eğitimi.
- * Bu eğitimin yapıldığı yer.
- * (bir atlı gösteride) Binicilik gösterilerinin tümü.

manen

- * İç varlık bakımından, manevî yönden, maddeten karşıtı.

manevî

- * Görülmeyen, duyularla sezilebilen, soyut, tinsel.

manevî evlât

- * Bir kişinin kanunlara göre evlât edindiği kimse.

manevî ilim

- * Anlayış yöntemini esas alan bilim dalı.

manevî tazminat

- * Manevî zarar ve ziyan ödenmesini kapsayan şahsî dava, tazminat davası.

manevî zarar

- * Manevî yönden uğranılan kayıp.

maneviyat

- * Maddî olmayan, manevî şeyler.
- * Yürek gücü, moral.

maneviyatı bozulmak

- * moral gücü sarsılmak.

maneviyatını kırmak

- * moral gücünü sarsmak.

manevra

- * Bir aletin işleyişini düzenleme, yönetme işi veya biçimi.
- * Geminin bir yere yanaşmak veya bir yerden çıkmak için yaptığı hareket.
- * Lokomotifin, katar katmak veya katar dağıtmak için ileri geri giderek hattan hatta geçmesi.
- * Hareket, gidiş geliş.
- * Asker birliklerini savaşa hazırlamak amacıyla, arazi üzerinde yapılan geniş ölçüde savaş denemesi.
- * İstenilen amaca ulaşmak için tutulması gereken yol.

manevra fişegi

- * Askerî harekâтта kullanılan ve kuru sıkı atım yapan fişek.

manevra yapmak

- * bir araca istenilen hareketi yaptırmak.
- * (asker birlikleri) savaş denemesi yapmak.

manga

- * On kişilik asker birliği.
- * Savaş gemilerinde deniz erlerinin yattığı koğuş.

mangal

- * İçine kor konulan, sacdan, bakır veya pirinçten, türlü biçimlerde üstü açık kap, korluk.

mangal gibi yüreği olmak

- * cesareti çok olmak.

mangal kömürü

- * Odun kömürü.

mangal yağı

- * Etin yapışmaması için mangaldaki ızgaraya sürülen yağ.

mangal yürekli

- * Korkusuz, gereğinden fazla cesur, gözünü daldan budaktan esirgemeyen, gözü pek.

mangalda kül bırakmamak

- * yapamayacağı işleri yapabilirmiş gibi söylemek.

mangan

- * Manganez.

manganez

* Atom numarası 25, atom ağırlığı 54,93, yoğunluğu 7,39 olan, 1244° C de eriyen, doğada oksit durumunda bulunan, çeliği sertleştirmek için kullanılan, çok sert ve kırılgan bir element. Kısaltması Mn.

manganin

- * Manganezin bakır ve nikelle yaptığı alaşım.

mangır

- * Bakırdan yapılmış, iki buçuk para değerinde sikk.

* Nargile lülesine konulmak için kömür tozundan yapılan, çabuk tutuşur, tavla pulu biçiminde bir çeşit yakacak.

* Para.

mangırlı

* Bol parası olan.

mangırsız

* Hiç parası olmayan.

mangiz

* Para.

mango

* Hint Kirazı.

mani

* Kişinin sevinç, güven ve her türlü etkinliklerinin normal olmayan bir biçimde arttığı ruh hastalığı.

mâni

* Genellikle birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri uyaklı olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen halk şiiri.

mani düzmek (veya yakmak)

* mani okumak veya müzik eşliğinde mani söylemek.

mâni olmak

* önüne geçmek, engellemek, önlemek.

mâni,-i

* Bir şeyin yapılmasını önleyen şey, engel.

mânia

* Engel.

mânialı

* Engelli.

manicilik

* İranlı düşünür Mani'nin III. yüzyılda kurduğu ve iyilik kötülük esasına dayalı dinî doktrin.

manidar

* Anlamalı olan, manalı.

manifatura

* Fabrika yapımı her türlü kumaş ve bez gibi dokumalar.

manifaturacı

* Manifatura eşyası satan kimse.

* Manifatura eşyasının satıldığı yer.

manifaturacılık

* Manifaturacı olma durumu.

manifesto

* Bir gemideki malları göstermek için kaptan tarafından boşaltma işlemlerinin yapılacağı gümrük idaresine verilen liste.

* Bildiri.

Maniheizm

* Manicilik.

manika

* Gemilerde, ambarlara ve makine bölümüne hava vermek için güverteye açılan baca.

manikür

* Elin ve özellikle el tırnaklarının bakımı.

manikürcü

* Mesleği manikür yapmak olan kimse.

manikürcülük

* Manikürcünün yaptığı iş.

manikürlü

* Manikürü yapılmış, manikürü olan.

manikürsüz

* Manikürü olmayan.

maniple

* Telgraf işaretlerini göndermek için, bir devredeki akımı kesmekte veya yeniden vermekte kullanılan araç.

manipülasyon

* Varlıkları yapıcı, açıklayıcı ve yararlı bir biçimde kullanma işi.

manipülâtör

* Manipleyi kullanan kimse.

* Maniple.

Manisa kebabı

* Manisa yöresine özgü bir kebab türü.

Manisa lâlesi

* Dügün çiçeğigillerden, korularda, kırlarda yetişen bir bitki (Anemone pulsatilla).

manışka

* İki dilli iki makara ile yapılan palanga.

manita

* Hileyle, düzenle, tanışır gibi bir hâl takınarak para sızdırma, hırsızlık.

* Sevgili.

manitacı

* Manitacılıkla para sızdıran dolandırıcı.

manitacılık

* Tanışyormuş gibi yaparak veya çevredeki yandaşlarından destek alarak birinden para sızdırmak işi, bir çeşit dolandırıcılık.

manivelâ

* Bir ucunun bağlı bulunduğu bir nokta çevresinde dönen kol.

* Kaldıraç.

manivelâlı

* Manivelâsı olan.

mankafa

* Anlayışsız, aptal.

* Sakağı hastalığına tutulmuş (at).

mankafalık

* Mankafa olma durumu, anlayışsızlık, aptallık.

* Atlarda görülen süreğen, şiddetli sakağı.

manken

- * Genellikle moda evlerinde giysileri alıcılara göstermek işiyle görevli kimse, model.
- * Ressam ve heykeltıraşların gerektiğinde model gibi kullandıkları, türlü durumları alabilen eklemli, çoğunlukla tahtadan yapılmış insan veya hayvan örneği.
- * Terzilerin, giysi denemek, sergilemek için kullandıkları insan vücudu biçimindeki tahta, mukavva vb. kalıp.

manken gibi

- * vücut ölçüleri düzgün ve ince olan.

mankenlik

- * Mankenlik işi.

manolya

- * Manolyagillerden, yaprakları alması, iri ve parlak yeşil renkte bir süs ağacı (*Magnolia grandiflora*).
- * Bu ağacın çok iri, beyaz ve limon kokusunda güzel çiçeği.

manolyagiller

- * Ayrı taç yapraklı iki çeneklilerden, manolya gibi çoğu güzel kokulu bitkileri içine alan familya.

manometre

- * Buharın veya herhangi bir gazın bulunduğu kabın iç yüzeylerine yaptığı basıncı ölçen alet, basıölçer.

mansap

- * Bir ırmağın denize veya başka bir ırmağa döküldüğü veya kavuştuğu yer, ırmak ağzı, kavşak, munsap.

mansıp

- * Makam, yüksek memuriyet.

mansiyon

- * Bir yarışmada konulan ödüle yeterli nitelikte görülmemekle birlikte, anılmaya değer bulunan kimseye veya esere verilen derece.

manşet

- * Bir gömleğin kol ağzına geçirilen, genellikle çift katlı kumaştan yapılan bölüm, kolluk.
- * Gazetelerin ilk sayfalarının üst bölümüne iri puntolarla konulan başlık.

manşon

- * Elleri soğuktan korumak için kullanılan, astarlanmış kürk, el kürkü.
- * Bkz. ek bileziği.

mantar

- * Mantarlardan, içinde zehirli de bulunan, emeçleri bir gövde ve bunun üstünde bir şapka biçiminde gelişmiş, ilkel bitkilerin genel adı (*Fungi*).
- * Esnek ve sudan hafif olduğundan şişe tapası, cankurtaran simidi, cankurtaran yeleği, ayakkabı tabanı ve daha birçok şeylerin yapımında kullanılan, su geçirmez, meşe ağacı tabakası.
- * Bu tabakadan yapılan şişe tapası.
- * Çocukların özel tabanca ile patlatıkları barutlu madde.
- * Balık ağlarını su yüzünde tutmaya veya olta sarmaya yarayan mantar parçası.
- * (hayvanlarda) Burun ucu.
- * Çoğunlukla yüzde, deri üzerinde koyu kırmızı veya mor renkte oluşan bir cilt hastalığı, küflüce.
- * Bazı mantarların yol açtığı bitki veya hayvan hastalığı, küflüce.
- * Uydurma söz, yalan.

mantar ağacı

- * Turuncgillerden, kerestesi çok gözenekli, süngerimsi, açık sarı renkli bir ağaç (*Phellodendron amurense*).

mantar atmak

- * yalan söylemek, martaval atmak.

mantar bilimci

- * Mantar bilimi ile uğraşan kimse.

mantar bilimi

* Mantarların yapılarını, yaşayışlarını ve yol açtıkları hastalıkları inceleyen bilim dalı, mikoloji.

mantar çorbası

* Mantarların pişirilmesinden sonra unun yoğurtla karışımının tereyağı, sarımsak ile birlikte bol su içinde kaynatılmasıyla yapılan bir çorba türü.

mantar gibi yerden bitmek

* birdenbire veya kendiliğinden ortaya çıkmak.

mantar hastalığı

* Mantar, küflüce.

mantar kent

* Nüfusu hızla artan yerleşim bölgesi.

mantar meşesi

* Batı Akdeniz bölgesinde yetişen bir tür meşe (*Quercus suber*).

mantar özü

* Karbon, hidrojen ve oksijenden oluşan bazı bitki hücrelerinin çeperlerini kaplayarak sıvı ve gazların geçmesini önleyen, bu sebeple hücrenin ölümüne veya mantar oluşumuna yol açan madde.

mantar tabakası

* Ağaçlarda hücrelerin çeperlerine mantar özü yığılarak ve protoplâzmasını yitirerek mantar oluşumuna yol açan, dış büyütken tabaka.

mantar tabancası

* Tabanca biçiminde, borusunun ucuna içi barutlu mantar takılarak patlatılan bir çeşit çocuk oyuncuğu.

mantara basmak

* birinin hazırladığı oyuna düşmek, oyuna gelmek.

mantarcı

* İnsanları birtakım hilelerle şaşırtıp paralarını çalan (kimse), yalancı, düzenbaz.

* Mantar yetiştiren veya satan kimse.

mantarcılık

* Mantarcı olma durumu.

* Mantar yetiştirme veya satma işi.

mantardoğuran

* Mantarlaşmış hücreler oluşturacak mantar tabakasını doğuran (büyütken doku).

mantarhane

* Mantarların işlendiği yer.

mantarlama

* Mantarlamak işi.

mantarlamak

* Aldatmak, yalan söylemek.

mantarlar

* Sap, yaprak, çiçek gibi organlar yerine dalı veya düz iplikler görünüşünde emeçlerden oluşan, klorofilsiz, çiçeksiz, ilkel bitkiler sınıfı; ekmek, peynir, limon gibi bazı yiyeceklerin üzerinde gelişen küfleri ve zehirsiz olanları yenen kır mantarlarını içine alır.

mantarlaşma

* Mantarlaşmak işi.

mantarlaşmak

- * H¼cre zarlarına mantar özü karşarak geçirimsiz duruma gelmek.

mantarlı

- * İçinde mantar bulunan, içine mantar konulmuş olan.
- * Mantarı olan.
- * Mantar hastalığına yakalanmış.

mantarlık

- * Yenilebilen mantarların yetiştirildiğı yer.
- * İncelenmek amacıyla mantar kültürlerinin saklandığı yer.

mantarsı

- * Mantara benzeyen.

mantı

- * İçine kıyma konularak küçük bohçalar biçiminde dürölmüş hamur parçalarıyla hazırlanan yemek.

mantı

- * Gabya serenini kaldıran halat ve makara.

mantıcı

- * Manti yapan veya satan kimse.

mantık

- * Doğru düşünme sanatı ve bilimi.
- * Doğru düşünmenin yolu ve yöntemi.
- * Düşüncenin ve düşüncenin varlık biçimlerinin, öğelerinin, türlerinin, olanaklarının, yasalarının ve düşünce bağlamlarının bilimi.

mantık dışı

- * Mantıkla hiçbir ilgisi olmayan.
- * Mantıkla çözümlenemeyen.

mantık öncesi

- * Mantıksal düşüncesinin henüz oluşmadığı dönem.

mantıkça

- * Mantık bakımından, mantığa göre.

mantıkçı

- * Mantık bilimiyle uğraşan (kimse).
- * Kesin ve sağlam bir yönteme göre akıl yürüten (kimse).
- * Mantık derslerini veren öğretmen.

mantıkçılık

- * Mantık biliminin her şeyin üstünde olduğunu benimseyen felsefe.
- * Bütün bilimleri matematik biçime indirgeyen ve matematiğı mantığın bir uygulaması durumuna getiren öğreti.

mantıken

- * Bkz. mantıkça.

mantıkî

- * Mantıklı, mantıkla ilgili, mantıksal.

mantıklı

- * Mantığa uygun, akla uygun, mantıksal, mantıkî.
- * Mantığa uygun davranan.

mantıksal

- * Mantıkla ilgili olan, mantığa uygun, mantıklı, mantıkî.

mantıksız

- * Mantığa, akla aykırı olan.
- * Mantığa uygun davranmayan.

mantıksızlık

- * Mantıksız davranma durumu.

mantı

- * Yelkenlide abaşo gabya sereni kandilisi.

mantın

- * Canfese benzeyen bir tür ipekli kumaş.

mantınota

- * Kapatma, metres.

mantis

- * Bir sayının logaritmasının ondalık bölümü.

manto

- * Kadın paltosu.

mantolu

- * Mantosu olan.

mantoluk

- * Manto yapmaya elverişli (kumaş).

mantosuz

- * Mantosu olmayan.

manüel

- * El kitabı.

manyak

- * Maniye (I) uğramış (hasta).
- * Gülünç, garip, şaşırtıcı davranışları olan (kimse).
- * Hakaret sözü.

manyakça

- * Manyığa yakışır (biçimde).

manyaklaşma

- * Manyaklaşmak işi.

manyaklaşmak

- * Manyak durumuna girmek, manyak gibi davranmak.

manyaklık

- * Manyak olma durumu veya manyakça davranış.

manyat

- * Alamanadan küçük, üç çifte balıkçı kayığı.
- * Bu kayıklarla atılıp karadan çekilen küçük ağ.

manyetik

- * Mıknatısla ilgili, kendinde mıknatıs özellikleri bulunan.
- * Yüzetine manyetik kayıt yoluyla bilginin depolanabildiği bir mıknatıslanabilir kaplaması olan plâk şekilli

tabaka.

manyetik alan

* Bir mıknatısın N ucundan dışarı çıkıp dağıldıktan sonra yine toplanıp S ucundan içine giren kuvvet çizgilerinin yayılmış bulunduğu alan.

manyetik disk

* Yüzeyinde manyetik kayıt yoluyla bilginin depolanabildiği bir mıknatıslanabilir kaplaması olan plâk şekilli tabaka.

manyetik kart

* Üzerine manyetik kayıt yoluyla bilginin depolanabileceği mıknatıslanabilir bir yüzeyi olan kart.

manyetik kartuş

* Bir koruyucu içinde bulunan ve koruyucusundan çıkarmaksızın kullanılabilir manyetik şerit ve koruyucu bileşim.

manyetik kaset

* Manyetik kartuş.

manyetik şerit

* Yüzeyine manyetik kayıt yoluyla bilginin depolanabildiği bir mıknatıslanabilir kaplaması olan bir şerit.

manyetik tambur

* Yüzeyinde manyetik kayıt yoluyla bilginin depolanabildiği bir mıknatıslanabilir kaplaması olan dik bir dairesel silindir.

manyetit

* Mıknatıs özelliği olan doğal demir oksidi(Fe_2O_4).

manyetize

* Manyetizma ile etki altına alınmış.

manyetize etmek

* manyetizma ile etkilemek.

manyetize olmak

* manyetizma ile etkilenmek.

manyetizma

* Mıknatıs özelliklerinin bütünü.

* Fiziğin bu özellikleri inceleyen bölümü.

* Telkin ve hipnozla bir kimseyi etkileme.

manyetizmacı

* Manyetizma yapan kimse.

manyetizmacılık

* Manyetizmacının yaptığı iş.

manyeto

* Sürekli bir mıknatısın manyetik alanıyla indüklenen elektrik üretici.

manyetolu

* Manyetosu olan.

manyetometre

* Manyetik momentleri ve manyetik alanların momentlerini ölçmeye, karşılaştırmaya yarayan alet.

manyezi

* İç sürdürücü olarak kullanılan, beyaz renkli, suda az eriyen, hiçbir tadı olmayan, magnezyum oksidinin bir adı.

manyezit

* Doğal magnezyum silikat, lüle taşı, Eskişehir taşı.

manyok

* Sütleğengillerden, sıcak ülkelerde yetişen, yaprakları almasıık, üçü veya yedisi bir arada yelpaze durumunda olan, büyük bir ağaç (Manihot utilissima).

manzara

- * Bakış, dikkati çeken her şey.
- * Görünüş.
- * Görünüş, durum, tablo.
- * Konusu bir doğa veya şehir parçası olan resim, gravür veya desen.

manzara koymak

* yayın sırasında beklenmeyen kesinti aralarını doldurmak için ekrana değişik manzara resimlerini getirip göstermek.

manzaralı

- * Manzarası olan.
- * Manzarası iyi olan.

manzarasız

- * Manzarası olmayan.
- * Manzarası kötü olan.

manzum

- * Nazım ifade şekli ile, ölçülü ve uyaklı biçimde yazılmış.
- * Düzenli, muntazam.

manzume

- * Genellikle ölçülü, uyaklı yazılmış eser, manzum parça.
- * Dizge, sistem.

Maocu

- * Maoculuğu benimsemiş veya Maoculuk yanlısı (kimse).

Maoculuk

- * Mao Zı-dong'un düşüncelerine dayanan Marksist akım.

mapa

- * Ucu halkalı civata.
- * Gemi içini aydınlatmaya yarayan zeytinyağıyla yanan siperli fener.

mapus

- * Mahpus.
- * Mapushane.

mapushane

- * Mahpushane.

maraba

- * Çiftçi.
- * Çiftçilikte, toprağı işleyerek ürüne ortak olan kimse, ortakçı, ortak, yancı.

marabacılık

- * Ortakçılığa dayanan tarım işçiliğı.

marabut

- * Kuzey Afrika'da dervişlere verilen ad.

maral

- * Dişi geyik, meral.

marangoz

* Ağaç işleriyle uğraşan ve ağaçtan çeşitli eşya yapan usta.

marangoz balığı

* Bkz. testere balığı.

marangoz mengenesi

* Tutkallanmış veya işlenecek olan tahtaların tutturulduğu kısıkaç.

marangozhane

* Marangozun çalıştığı iş yeri.

marangozluk

* Marangozun işi.

* Marangozun zanaatı.

maranta

* Bir çenekliler sınıfından, Antillerde ve bütün tropikal bölgelerde yetiştirilen, kökündeki yumrulardan ararot çıkarılan bir kamış çeşidi, ararot kamışı (Maranta arundinaca).

Maraş dondurması

* Maraş yöresine özgü sert ve kıvamlı dondurma.

Maraş işi

* Karton üzerine gerilmiş kumaşa sim, sırma gibi gereçler sarılarak yapılan bir tür nakış.

maraton

* 42.195 m lik en uzun yaya koşusu.

maratoncu

* Maratonda yarışan sporcu.

maraz

* Hastalık, illet.

* Dayanılması güç durum.

* Huysuzluğu ve titizliği ile can sıkın.

maraza

* Hastalık, illet, anlaşmazlık, çekişme, kavga.

maraza aramak

* Çekişmek, olay çıkarmak için bahane aramak.

maraza çıkarmak

* kavgaya yol açmak, kavga çıkarmak, anlaşmazlığa yol açacak işler yapmak.

marazî

* Hastalıkla ilgili, hastalıklı.

* Hastalık derecesinde.

marazlanma

* Marazlanmak işi.

marazlanmak

* Hastalanmak, hasta olmak.

marazlı

* Hastalık, hasta.

marazlık

* Güç, sıkıntılı, huzursuz durum.

marazlık etmek

* güç, sıkıntı veren, huzursuzluk doğuran bir durum yaratmak.

marda

* Iskarta mal.

mareşal

* En yüksek askerî unvan; bu unvanı taşıyan asker, müşir.

mareşallik

* Mareşal olma durumu, müşirlik.

* Mareşal sanı.

mareşallik asası

* Törenlerde mareşallerin ellerinde tuttıkları kısa ve üzeri süslü sopa.

margarik asit

* Margarin yapımında kullanılan, palmatik asitle stearik asit arasında, billûr durumunda yapay yağ asidi.

margarin

* İç yağlarında bulunan, margarik asidin gliserinle birleştirilmesiyle de yapay olarak elde edilen, 47°C de eriyen ve besin değeri olan bitki yağı.

marifet

* Ustalık, hüner, uzmanlık.

* Uygun olmayan, hoşı gitmeyen, can sıkıcı iş veya davranış.

* Bilim, bilgi.

* Aracı, ikinci el.

marifetiyle

* eliyle, aracılığıyla.

marifetli

* Ustaklı, hünerli.

marifetsiz

* Ustalığı olmayan, hüner gerektirmeyen.

marihuana

* Hindistan'da yetişen kenevirin çiçeklerinden ve yapraklarından elde edilen uyuşturucu madde.

marina

* Küçük teknelerin ve yatların barınabilmeleri için özel bir mendirekle çevrilen veya bir liman içinde ayrılan deniz alanı, yat limanı.

marinacılık

* Marina işletmeciliği.

mariz

* Hastalıklı, hasta olan.

marizleme

* Marizlemek işi veya durumu.

marizlemek

* Dövmek, dayak atmak.

marj

* Ticarî bir işlemde zarar tehlikesine karşı ayrılan pay.

* Yazılmış veya basılı bir kâğıdın kenarında bırakılmış boşluk.

marjinal

* Toplum dışında yer alan.

marjlı

* Marjı olan.

mark

* Alman para birimi.
* Finlandiya para birimi, markka.

marka

* Resim veya harfle yapılan işaret.
* Bilet, para yerine kullanılan metal veya başka şeyden parça.

markacı

* Marka satan kimse.

markaj

* Bazı takım oyunlarında ayakla veya vücutla karşı takım oyuncusunun davranışına engel olma.

markalama

* Markalamak işi.

markalamak

* Bir nesneyi tanıtmak veya benzerlerinden ayırmak için işaret koymak.

markalanma

* Markalanmak işi.

markalanmak

* Markalamak işi yapılmak.

markalı

* Markası olan.

markasız

* Markası olmayan.

marke

* İşaretlenmiş, belirtilmiş.

marke etmek

* takım oyunlarında karşı takımdaki bir oyuncuyu yakından izlemek, tutmak.

market

* Alıcının kendi işini kendisinin gördüğü, daha çok her türlü yiyecek maddesinin ve mutfak gerecinin satıldığı dükkân.

marketçi

* Market işleten kimse.

marketçilik

* Market işletme işi.

marketing

* Pazarlama.

marki

* Bazı Batı devletlerinde kont ile dük arasındaki bir soyluluk unvanı.

markiz

* Markinin karısı.
* İki kişilik, alçak, oldukça geniş koltuk.
* Bir kapı veya pencere önünde yağmurdan korunmak için yapılan saçak.

markizet

* Bir çeşit ince ve çoğu kez çiçekli, pamuklu kumaş.

markka

* Finlandiya para birimi, mark.

markör

* Önemli ibareleri veya dikkati çekmek istenilen yerleri işaretlemeye yarayan kalem.

Marksçı

* Marksçılık yanlısı olan (görüş, kimse).

Marksçılık

* Marx'ın düşüncelerine dayanan devrimci sosyalist akım.

Marksist

* Marksçı.

Marksizm

* Marksçılık.

marley

* Yapılarda döşeme gereci olarak kullanılan plâstik madde.

Marmara çırası

* Perişan etmek, mahvetmek veya perişan olmak, mahvolmak" anlamında.

marmara çırası gibi (yakmak veya yanmak)

* deyiminde geçer.

Marmara çırası gibi yanmak

* büyük bir zarara uğramak, perişan olmak.

marmelât

* Şeker karıştırılarak pişirilmiş meyve ezmesi.

marn

* Çok ince taneli kil minerallerinden ve kalsitin değişik oranlardaki karışımından oluşan tortul kayaç, pekmez toprağı.

marnlama

* Marnlamak işi veya durumu.

marnlamak

* Kireci az olan toprağın içine marn katarak daha iyi duruma getirmek.

maroken

* Fas'ta işlenen yumuşak bir çeşit keçi derisi.
* Üzerine benekler basılarak marokene benzetilen koyun derisi.
* Marokenden yapılmış veya marokenle kaplanmış.

marokenci

* Maroken eşya yapan kimse.

marokencilik

* Maroken deriden çeşitli eşya yapma sanatı.

maron

* Kestane rengi.

marpuç

* Nargileyi kolayca içmeyi sağlayan ve nargileye takılan hortum biçiminde uzun ve bükülgen boru.

marpuççu

* Marpuç yapan veya satan kimse.

Mars

* Merih gezegeni, Sakıt.

mars

* Tavlada oyunculardan birinin, karşı taraf pul toplamaya başlayamadan, bütün pullarını toplayıp oyunu bitirerek iki sayı kazanması.

mars etmek

* tavla oyununda karşındakine hiçbir pul toplamaya fırsat vermeden, kendi pullarını toplayıp oyunu kazanmak.

* karşındakini söz söyleyemeyecek duruma getirmek.

mars olmak

* bu şekilde oyunu kaybetmek.

* söz söyleyemeyecek duruma gelmek.

marsama

* Barsama.

marsık

* Yapılırken iyice yakılmadığı için, yakıldığında duman ve koku vererek baş ağrısı yapan odun kömürü.

marsık gibi

* koyu esmer, kömür gibi, simsiyah.

marsıvan

* Sınır beyi.

* Eşek.

marsıvan ayısı

* Bkz. marsıvan eşiği.

marsıvan eşiği

* Geri zekâlı, çok kaba ve aptal.

marsıvan otu

* Birleşikgillerden bir cins kokulu bitki (Tanacetum balsamita).

marş

* Askerlikte yürüyüşe geçmek için verilen komut.

* Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.

* Bir topluluğu simgelemek için düzenlenmiş müzik parçası.

* Otomobil, kamyon gibi motorlu araçlarda motoru işletme düzeni.

marş marş!

* Koşma komutu.

marşandiz

* Yük katarı, yük treni.

mart

* Yılın 31 gün süren üçüncü ayı.

mart dokuzu

* Martın üçüncü haftasında görülen bir fırtına (Gregoryen takvimine göre).

mart havası gibi

* kararsız, huysuz kimseler için kullanılır.

mart içeri, pire dışarı

* tedirgin edici biri gelince öbürü gitmeye kalkın kimseler için kullanılır.

mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır

* mart ayında şiddetli soğuklar olur, insanlar kazma kürek saplarını yakacak duruma düşerler.

mart kedisi

* Çapkın ve azgın kimse.

martaloz

* Bkz. martolos.

martaval

* Yalan, uydurma söz, palavra.

martaval atmak (veya okumak)

* inanılmayacak sözler söylemek, yalan söylemek.

martavalcı

* Yalan söyleyen, palavracı.

martavalcılık

* Yalan söyleme, yalancılık.

martı

* Martıgillerden, çoğu beyaz renkte, eti yenmez, yüzücü, perde ayaklı deniz kuşlarının ortak adı (Larus).

martıgiller

* Omurgalı hayvanlardan kuşlar sınıfına giren, birçok türü bulunan bir familya.

martin

* Tek kurşun atan bir çeşit tüfek.

martini

* Portakal kabuğu, cin ve vermutla yapılan içki.

martolos

* Türk garnizonlarında hizmet eden garson.

maruf

* Herkesçe bilinen, tanınan, belli, sanlı.

* Şeriatın uygun gördüğü, beğendiği ve buyurduğu.

marufiyet

* Bilinme, tanınma belli olma.

marul

* Birleşikgillerden, geniş ve uzun olan yeşil yaprakları taze olarak yenilen bir bitki (Lactuca sativa).

marulcu

* Marul yetiştiren veya satan kimse.

marulcuk

* Çöpleme.

Marunî

* Lübnan ve Suriye'de oturan Katolik Süryanî topluluğu.

* Bu topluluktan olan kimse.

maruz

- * Bir olay veya durumun etkisinde veya karşısında bulunan.
- * Arz edilen, sunulan, verilen.

maruz bırakmak

- * bir olay veya durum karşısında veya etkisinde bırakmak.

maruz bulunmak (veya olmak)

- * bir olay veya durum etkisinde veya karşısında bulunmak.

maruz kalmak (veya kalmamak)

- * bir olay veya bir durumla karşı karşıya olmak (olmamak).

maruzat

- * Mevki, makam veya yaş bakımından büyük birine sunulan, bildirilen dilek veya bilgi, sunuş.

marya

- * Beş yaşından büyük veya damızlık dışı bırakılmış dişi koyun.
- * Dişi hayvan.
- * Bir tür küçük balık.

marya ağı

- * Uzunluğu altmış, genişliği üç dört kulaç olan bir tür balık ağı.

mas

- * Emme, emerek içine çekme, soğurma.

mas etmek

- * Bkz. massetmek.

masa

- * Bir destek üzerine oturtulmuş bir tabladan oluşan mobilya.
- * Aynı masada oturanların tümü.
- * Dairelerde, kurumlarda belli konularla ilgili işlerin görüldüğü bölüm.
- * Bkz. İflâs masası.
- * İç içe geçme ayaklarıyla yüksekliği ayarlanabilen masa biçiminde atlama aracı.

masa başı

- * Masada, masada oturarak.

masa örtüsü

- * Masa üzerine serilen kumaş vb. maddeden yapılan örtü.

masa saati

- * Masa üzeri için yapılan saat.

masa tablası

- * Masa üzerine konulan veya masa için yapılmış tabla.

masa takvimi

- * Masa üzerinde bulundurmak üzere özel olarak yapılmış bir tür takvim.

masa tenisi

- * Masa topu.

masa topu

- * Kuralları tenisinkine benzeyen, masa üzerinde özel top ve raketlerle oynanan bir oyun, masa tenisi.

masa üstü yayıncılık

- * Kitap, dergi vb. güncel yayınlan ön plânda tutan yayıncılık mesleği.

masaj

* Vücut yüzeyinde el, elektrik, su aracılığıyla çeşitli işlemler yapma biçiminde, iyileştirme ve bakım yöntemi; ovma, ovuşturma.

masajcı

* Sağlık veya tedavi amacıyla masaj yapan kimse, masör.

masajlama

* Masajlamak işi veya durumu.

masajlamak

* Masaj yapmak.

masal

* Genellikle halkın yarattığı, ağızdan ağza, kuşaktan kuşağa sürüp gelen, çoğunlukla insanların veya tanrıların başından geçen, olağan dışı olayları anlatan hikâye.

* Öğüt verici, ahlâk dersi veren alegorik eser.

* Boş ve yalan söz.

* Değersiz, önemsiz şey.

masal âlemi

* Doğaüstü, gerçek dışı, ancak masallarda rastlanabilecek yerler için kullanılır.

masal âleminde yaşamak

* gerçek olmayan, gerçekleşmesi güç olan şeyler düşünerek yaşamak.

* masallardaki gibi olağanüstü güzel anlar yaşamak.

masal gibi

* olmayacak biçimde.

masal okumak (veya anlatmak)

* inandırıcı olmayan, oyalayıcı sözlerle kandırmaya çalışmak.

masalcı

* Masal anlatan, yazan veya okuyan kimse.

* Yalan uyduran, hayali şeyler anlatan kimse.

masalımsı

* Masalı andıran, masala benzeyen.

masallaştırmak

* Masal durumuna getirmek.

masara

* Küçük, dar yer veya hücre.

masarîf

* Giderler, masraflar.

masarika

* Bağırsakları tutan karnı iç zarı.

masat

* Bıçak bilemeye yarayan çelikten, çubuk biçiminde araç.

masîf

* Kütlesi, görünürdeki bütün hacmi kaplayan, kaplama veya doldurma olmayan, som.

masiko

* Rengi kırmızı ile sarı arasında değişen, doğal kurşun oksit (PbO).

mask

* Genellikle ölünün yüzüne uygulanarak elde edilen yüz kalıbı.

maskanyin

- * Doğal amonyum sülfat.

maskara

- * Eğlendirici, sevimli, güldürücü, hoş.
- * (küfür olarak söylendiğinde) Şerefsiz, haysiyetsiz, rezil.
- * Karnaval maskesi.
- * Kırpık boyası, rimel.

maskara etmek

- * bir kimseyi veya şeyi gülünç ve şerefsiz duruma düşürmek.
- * bir şeyi bozmak, berbat etmek.

maskara olmak

- * gülünç bir duruma düşmek.

maskaraca

- * Maskara gibi, maskaraya benzer.

maskaralanma

- * Maskaralanmak işi veya durumu.

maskaralanmak

- * Maskaralık etmek.
- * Şerefsiz, haysiyetsiz ve gülünç davranışlarda bulunup herkesin eğlencesi olmak.

maskaralaşma

- * Maskaralaşmak işi.

maskaralaşmak

- * Eğlendirici, hoş bir durum almak.
- * Herkesin eğlencesi durumuna gelmek.

maskaralık

- * Eğlendirici, güldürücü davranış, soytarılık.
- * Şerefsizce, haysiyetsizce davranış, rezalet.

maskarası olmak

- * birinin eğlencesi olmak.

maskarasını çıkarmak

- * birini rezil etmek, küçük düşürerek gülünç duruma sokmak.

maskarat

- * Maskarata.

maskarata

- * Ayakkabının üst yüzünün ön tarafında dikişle ayrılan burun bölümü.

maskaraya almak

- * biriyle eğlenmek, alay etmek.

maskaraya çevirmek

- * gülünç bir duruma sokmak.

maske

kullanılan yapma yüz.

- * Boyalı karton, kumaş, plâstikten yapılmış olan ve başkalarınca tanınmamış olmak için yüze geçirilerek
- * Korunmak için, özel olarak yapılmış, yüze geçirilmiş şey.
- * Yüz ve boyun güzelliği için cilde sürülen krem, macun vb.
- * Gerçek duyguları veya bir şeyin gerçek görünüşünü gizleyen aldatıcı görünüş, davranış.

* Kişinin oynadığı rol veya hem kendisine hem de çevresine karşı takındığı davranış.

maskeleme

* Maskelemek işi.

maskelemek

* Görünmemesini sağlamak, maske ile örtmek, alalamak, kamufle etmek.
* Gerçek görünüşünü saklamak, gizlemek.

maskelenme

* Maskelenmek işi.

maskelenmek

* Maskelemek işi yapılmak veya maskelemek işine konu olmak.

maskeli

* Maskesi olan, maskelenmiş.
* Davranış ve tutumunda gerçek kişiliğini saklayan.

maskeli balo

* Yüze maske takılarak gidilen balo.

maskesi düşmek

* gerçek niyeti ve niteliği ortaya çıkmak.

maskesini atmak

* amaçlarını gizlemesini bilen kimse, bu tutumunu bırakarak gerçek kişiliğini ve amaçlarını açığa vurmak.

maskesini düşürmek (veya sıyırmak)

* gerçekleri ortaya çıkarmak.

maskesini kaldırmak

* gizli amaçlarını, gerçek kişiliğini ortaya çıkarmak.

maskesiz

* Maskesi olmayan.
* Davranış ve tutumunda gerçek kişiliğini saklamayan.

maskot

* Uğur getireceğine inanılan şey.
* Uğur sayılan kimse veya hayvan, uğurluk.

maslahat

* İş, önemli iş, mesele.
* Erkeklik organı.

maslahatgüzar

* "gören, yapan, eden" Bir büyük elçinin temsilci olarak bulunduğu ülke dışına çıkması durumunda veya o ülkeye gelmesinden önce ona vekâlet eden diplomat, işgüder.

maslahatgüzarlık

* Maslahatgüzar olma durumu, maslahatgüzarın mesleği.
* Maslahatgüzarın makamı, işgüderlik.

maslak

* Sürekli su akan boru.
* Su yolu üzerinde bulunan su haznesi.
* Büyük yalak.

maslûp

* Asılmış; asılarak öldürülmüş (kimse).

masmavi

- * Her yanı mavi, gömgök.

masnu

- * Sanatla yapılmış, sanat ürünü.
- * Aslı olmayan, uydurma, yapma, düzme, düzmece, sahte.

masnuat

- * Sanatla yapılmış şeyler, sanat eserleri.
- * Aslı olmayan şeyler, yapma ve düzme şeyler.

mason

- * Masonluk derneği üyesi, farmason.

mason locası

- * Çeşitli derecelerdeki masonlardan oluşan gruplardan her biri.

masonluk

- * Birtakım kardeşlik ilkelerini benimseyen, birbirlerini parola ve işaretlerle tanıyan, loca denilen bölümlere ayrılan kimselerden kurulu dernek.
- * Mason olma durumu, farmasonluk.

masör

- * Erkek masajcı, ovucu.

masöz

- * Bayan masajcı, ovucu.

masraf

- * Harcanan para, gider.
- * Bir şeyin yapımında kullanılan gereç, harç.

masraf etmek

- * para harcamak.

masraf görmek

- * alış veriş veya ödeme işlerini yapmak.

masraf kapısı

- * Para harcamayı gerektiren bir iş.

masraf kapısı açmak

- * para harcamayı gerektiren bir işe girişmek.

masrafa girmek

- * bir iş veya yapım için çok para harcamak.

masrafı çekmek

- * bir iş için gereken parayı ödemek, gideri karşılamak.

masraflı

- * Çok masraf gerektiren, pahalıya çıkan.

masrafsız

- * Masraf gerektirmeyen veya az masrafı olan, ucuza mal olan.
- * Külfeti az olan.

masraftan çıkmak

- * beklenmedik bir sırada para harcama durumunda kalmak, paradan çıkmak.

masruf

- * Sarf edilmiş, harcanmış.

massetme

* Emme, içine çekme, soğurma.

massetmek

* Emmek, içine çekmek, soğurmak.

mastar

* Fiilin -mak/-mek veya -ma/-me ekleri alan ve isim gibi kullanılan şekli: al-mak, üşü-mek, gör-me, bul-ma vb.

mastar

* Sıva ve duvarcıların, cetvel gibi kullandıkları, uzun, ensiz ve düz tahta, mıstar.

mastara

* Açı ölçme cetveli, iletkei, mıstara.

master

* Üniversite diplomasıyla doktora arasındaki akademik derece, yüksek lisans derecesi.

mastı

* Kulakları uzun ve düşük, bacakları kısa, bodur bir köpek cinsi.

mastı çiçeği

* Öküzgözü.

mastika

* Sakızla tatlandırılmış rakı, sakız rakısı.

* Sakız ağacından çıkarılan reçine.

mastor

* Çok sarhoş.

mastur

* Mastor.

masturi

* Geminin en geniş yeri.

mastürbasyon

* Cinsel bölgelere dokunarak orgazm sağlama.

masum

* Suçsuz, günahsız.

* Temiz, saf.

* Küçük çocuk.

masum masum

* Masumlukla, masum bir biçimde.

masumane

* Suçsuz, temiz, masum bir biçimde.

masume

* Suçsuz, günahsız (kadın).

* Temiz, saf (kadın).

masumiyet

* Masumluk.

masumluk

* Masum olma durumu, masumiyet.

masun

- * Korunan, korunmuş.
- * Saklanmış.

masuniyet

- * Korunmuş olma durumu.
- * Dokunulmazlık.

masura

- * Karton, tahta veya plâstikten yapılan, üzerine şerit, iplik vb. sarılan koni veya silindir.
- * Çeşme zıvanası.
- * Bir akarsu ölçü birimi.

maş

- * Bir çeşit börülce (Phaseolus aureus).

maşa

- * Ateş veya kızgın bir şey tutmaya, korları karıştırmaya yarayan iki kollu metal araç.
- * Çok küçük şeyleri tutmaya yarayan küçük, kollu araç.
- * Başkasının isteklerine, amaçlarına alet olan kimse.
- * Bisiklet çatısının ön ve arkasında, çatal biçiminde, tekerleklerin takıldığı parça.
- * Saçları kıvrırmak, düzeltmek için elektrik veya ateşle ısıtılan maşa biçiminde alet.

maşa gibi

- * zayıf ve kuru (kimse).

maşa gibi kullanmak

- * Bkz. maşası olmak.

maşa kadar

- * (yeni doğan çocuklar için) çok ufak.

maşa varken elini yakmak

- * bir işten gelebilecek zarardan kendini koruyacak bir yol varken o yolu tutmamak.

maşacı

- * Maşa yapan veya satan kimse.

maşacılık

- * Maşacının işi veya mesleği.

maşala

- * Bağ ve bahçelerde ekilmek için ayrılmış toprak parçası, evlek.

maşalama

- * Maşalamak işi.

maşalamak

- * Saçları maşa ile kıvrırmak veya düzeltmek.

maşalanmak

- * Maşa ile tutturulmak.

maşalı

- * Maşası olan.
- * (saç için) Maşa ile kıvrılmış.

maşalık

- * Başkasının pek de hoş olmayan, sakıncalı isteklerine, amaçlarına alet olma durumu.
- * Aşırı hırçınlık, yaramazlık yüzünden dayak yemeye aday (çocuk).

maşalık etmek

- * başkalarının çıkarı, isteği ve amaçları doğrultusunda çalışmak.

maşallah

- * "Ne güzel", "Allah nazardan saklasın" gibi beğenme duyguları anlatır.
- * Umulmadık durumlar karşısında şaşkınlık ve sitem belirtmek için söylenir.
- * Nazar değmemesi için çocukların üzerine ilıştırılan veya çeşitli araçlara, binalara vb. yerlere asılan, üstünde "maşallah" yazılı nazarlık.

maşallahı var

- * bir kimsenin veya bir şeyin iyi bir durumu anlatılırken söylenir.

maşası olmak

- * sakıncalı bir işte biri tarafından araç olarak kullanılmak.

maşatlık

- * Müslüman olmayanların, özellikle Yahudilerin mezarlığına verilen ad, meşatlık.

maşer

- * İnsan topluluğu, toplum.

maşerî

- * Topluluğa ait olan, toplumu ilgilendiren.
- * Toplumsal.

maşlah

- * Tek parçalı ve kol yerine yankları olan bir çeşit kadın üstlüğü.
- * Bazı varlıklı Arapların giydiği ipekten harmanı.

maşrapa

- * Metal, toprak vb. den yapılmış, ağzı açık kulplu, bardağa benzeyen, küçük kap.

maşnık

- * Doğru.

maşuk

- * Sevilen, âşık olunan (erkek).

maşuka

- * Sevilen, âşık olunan (kadın).

mat

- * Satranç oyununda taraflardan birinin yenilgisi.

mat

- * Parlak olmayan, donuk.

mat etmek

- * (satranç oyununda) yenmek.
- * bir tartışma sonunda karşısındakini cevap veremez duruma düşürmek.
- * kötü duruma düşürmek, bozmak.

mat olmak

- * (satranç oyununda) yenilmek.
- * bir tartışma sonunda veya benzeri bir durumda yenik düşmek.

matador

- * Boğa güreşçisi, toreador.

matafora

- * Sandalları asmaya yarayan ve gemilerin bordalarında bulunan dikmelere verilen ad.

matafyon

* Yelkenlere ve teknelere açılan delik.

matah

* (hafifseme duygusu ile) İnsan, mal, eşya vb. için kullanılır.

matara

* Yolculukta veya askerlikte kullanılan, boyna veya bele asılı olarak taşınan, genellikle aba veya deri kaplı, metal su kabı.

matbaa

* Basım evi.

matbaacı

* Basımcı, basım evi sahibi.

matbaacılık

* Basımcılık, basım evi işletmeciliği.

matbah

* Mutfak.

matbu

* Basılı, basılmış.

matbua

* Basma.

matbuat

* Basın.

matem

* Yas.

matem ayı

* Kamer aylarından muharrem ayı.

matem havası

* Bir yerde herhangi bir sebeple ortaya çıkan üzüntülü durum.

matem tutmak

* Bkz. yas tutmak.

matematik

* Aritmetik, cebir, geometri gibi sayı ve ölçü temeline dayanarak niceliklerin özelliklerini inceleyen bilimlerinin ortak adı, riyaziye.

* Sayıya dayalı, mantıklı, ince hesaba bağlı.

matematikçi

* Matematikle uğraşan kimse, riyaziyeci.

* Matematik öğretmeni.

matematiksel

* Matematik bilimi ile ilgili olan, riyazî.

* Kesin, sağlam, bütün kuşkulardan, bütün ters ihtimallerden uzak olan.

matemli

* Yaslı.

materyal

* Malzeme, gereç.

materyalist

- * Materyalizmden yana olan (kimse, görüş), maddeci.

materyalizm

- * Dünyada, yalnızca maddenin varlığını kabul eden, tanrı, ruh gibi manevî kavramları ret ve inkâr eden felsefî görüş, maddecilik, özdekçilik.

matine

- * Tiyatro, sinema, konser salonu vb.de gündüz gösterisi.
- * Herhangi bir eserin tanıtılması, okunması, yorumlanması veya bir sanatçıyı anma amacıyla düzenlenen toplantı.

matiz

- * İki halatı ek yeri kalınlaşmayacak biçimde birbirine ekleme işi.

matiz

- * Çok sarhoş.
- * (orta oyununda ve Karagöz'de) Sarhoş.

matiz olmak

- * sarhoşluktan sızacak duruma gelmek.

matizlik

- * Sarhoşluk.

matkap

- * Tahta, maden, beton vb.gibi sert maddeler üzerinde delik açmağa yarayan alet, delik açma aleti, delgi.

matla

- * Gök cisimlerinin doğması.
- * Gök cisimlerinin doğduğu yer.
- * Divan edebiyatında kaside veya gazelin ilk beyti.

matlaşma

- * Matlaşmak işi.

matlaşmak

- * Mat duruma gelmek.

matlaştırma

- * Matlaştırmak işi.

matlaştırmak

- * Mat duruma getirmek.

matlık

- * Mat olma durumu.

matlup

- * İstenilen, aranan.
- * Alacak.

matmazel

- * Fransızcada evlenmemiş kızlar için kullanılan unvan.
- * Türkçede evlenmemiş Hristiyan kızlar için "bayan" sözü yerine kullanılır.

matrağa almak

- * alaya almak, eğlenmek.

matrah

- * Bir verginin miktarını belirtmek için temel olarak alınan değer.

matrak

- * Kalın sopa, değnek.
- * Eğlenceli, gülünç, hoş.

matrak geçmek

- * alay etmek, eğlenmek.

matrakçı

- * Osmanlı ordusunda acemilere matrak denilen silâhla savaşmayı öğreten usta.

matriarkal

- * Anaerkil.

matriks

- * İçinde birçok biyolojik olayın meydana geldiği, akıcılığı az, cansız bir sıvı ortam.

matris

- * Hesap ve kumanda işlerini gerçekleştirmeye yarayan elektronik devre.
- * İstatistikte, bir elemanlar topluluğunun düzenlenmiş biçimi.
- * Gerçek ve karmaşık sayıların dikdörtgen biçiminde tablosu.
- * Baskı yoluyla teksir için kullanılan, girintili çıkıntılı metal veya mukavva kalıp, baskı kalıbı.

matris kâğıdı

- * Basılacak formanın kalıbını almada kullanılan yumuşak karton.

matruş

- * Tıraş olmuş.

matruşluk

- * Sakalsız, bıksız olma durumu.

matrut

- * Kovulmuş, çıkarılmış.

matuf

- * Bir yöne eğilmiş.
- * Yöneltilmiş.

matuf olmak

- * bir şeye yöneltilmek.

matuh

- * Bunamış, bunak.

maun

- * Tespih ağacıgillerden, Hindistan ve Honduras'ta yetişen büyük bir orman ağacı, akaju (Swietenia mahagoni).
- * Bu ağacın parlak kırmızımtırak renkte, sert ve iyi cilâlanan kerestesi.
- * Bu keresteden yapılan.

maval

- * Yalan, uydurma söz.

maval okumak

- * yalan söylemek, yalan söyleyerek oyalamak, masal okumak.

mavera

- * Öte.
- * Görülen âlemin ötesi.

mavi

- * Yeşil ile menekşe rengi arasında bir renk; bulutsuz gökyüzünün rengi.

* Bu renkte olan.

mavi boncuk

* Mavi renkli boncuk.

* Nazar değmesin veya göze gelmesin inancıyla takılan boncuk.

mavi boncuk dağıtmak

* Birçok kişiye birden sevgi göstermek ve söz konusu kişileri, bu sevginin yalnız kendisine verildiğine inandırmak.

mavi boncuk kimde?

* (birçoklarına ayrı ayrı "en çok sevdiğim sensin" diyen kimsenin) şimdi en çok sevdiği kim?.

mavi hastalık

* Kalbi ikiye ayıran bölmenin kapanması sonucu temiz ve kirli kanın birbirine karışmasına yol açan hastalık.

mavi küf

* Özellikle tütün fidelerinde üreyerek, yaprak hastalığına yol açan asalak mantar.

mavikantaron

* Birleşikgillerden, baharda buğday tarlalarında mor renkli çiçekler açan bir bitki, belemir, peygamber çiçeği (Centaurea cyanus).

mavileşme

* Mavileşmek işi.

mavileşmek

* Mavi duruma gelmek.

mavili

* Üzerinde mavi renk olan (şey).

* Mavi renkte giysi giymiş olan (kimse).

mavilik

* Mavi renkte olma durumu.

mavimsi

* Mavi gibi olan, rengi maviye çalan.

mavimtırak

* Maviyi andıran.

maviş

* Ak tenli, mavi gözlü olan (kimse).

maviş maviş (bakmak)

* mavi gözlerle (bakmak).

mavna

* Gemilere ve yakın kıyılara yük taşıyan, güvertesiz büyük tekne.

* Büyük, üç köşe yelkenli yük gemisi.

mavnacı

* Mavna işleten (kimse).

mavruka

* Kurşundan dökülmüş uzun ve yuvarlak, iki ucu delikli, mazgallanıp cıvayla parlatılmış veya sarı madenden döküm yapıp nikelâjlanmış, 80-130 gr ağırlığında bir av aleti.

mavuna

* Mavna.

mavzer

- * Atış hızı dakikada ortalama altı mermi olan ve orduda kullanılan bir tüfek tipi.

maya

- * Bazı besinlerin yapımında mayalanmayı sağlamak için kullanılan madde, ferment.
- * Yaradılış, öz nitelik.
- * İçerdikleri enzimlerin katalizör niteliği etkisiyle şekerleri karbondioksit ve alkole dönüştüren bir hücreli bitki organizmaları.

- * Arsız, utanmaz kimse.

maya

- * Damızlık dişi hayvan.
- * Dişi deve.

maya

- * Bir tür halk türküsü.

maya ağacı

- * Meyvelerinden yemek yağı çıkarılan bir tür hurma ağacı (Elaeagnus).

mayabozan

- * Bir mayanın etkisine karşı koyan, protein yapısında madde.

mayalama

- * Mayalamak işi.

mayalamak

- * Maya koymak, içine maya karıştırmak.

mayalandırma

- * Mayalandırmak işi.

mayalandırmak

- * Mayalanmasını sağlamak.

mayalanma

- * Organik maddelerin bazı mikroorganizmalarca salgılanan enzimler etkisiyle uğradığı değişiklik, tahammür, fermentasyon.
- * Sıvı veya hamur durumda bulunan organik maddelerin kendiliğinden kabarıp köpürerek gaz çıkarması olayı.

mayalanmak

- * Mayanın etkisiyle ekşiyip kabarmak.

mayalı

- * İçine maya karıştırılmış.
- * Maya ile ekşiyip kabarmış.
- * Daire şeklinde açılan mayalanmış hamurun, sac veya fırında pişirilmesiyle elde edilen ekmek.

mayalık

- * Maya olarak kullanılmak için ayrılmış, maya olmaya yarar.
- * Damızlık hayvan.

mayası bozuk

- * Kötü yaradılışı, karaktersiz.
- * Hain.

mayasıl

- * Birdenbire ortaya çıkarak gelişen kızartı, kaşınma, sulanma, kabuk bağlama gibi doku bozukluklarıyla kendini gösteren ve bulaşıcı olmayan bir deri hastalığı, egzama.
- * Basur.

mayasıl otu

* Bir deri hastalığına karşı kullanılan bitki türlerine (özellikle Ajuga, Hypericum, Digitalis, Teucrium) verilen ad.

mayasız

* İçinde maya bulunmayan.

maydanoz

* Maydanozgillerden, 50-80 cm yükseklikte, ufak yeşil yapraklı, özel kokulu iki yıllık otsu bir bitki (Petroselinum crispum).

maydanozgiller

* Aynı çanak yapraklı iki çeneklilerden, çiçekleri şemsiye durumunda olan, anason, kereviz, maydanoz ve kimyon gibi bitkileri içine alan bir familya.

mayhoş

* Tadı şekerli ve az ekşi olan.

* (dostluk ilişkisi için) Bozulmuş veya bozulmaya yüz tutmuş olan.

mayhoşluk

* Mayhoş olma durumu.

mayın

* Toprak altına, üstüne veya suyun içine yerleştirilen, doğrudan doğruya, çarpma veya basınç etkisiyle patlayarak zarara yol açan patlayıcı madde.

mayın dökmek

* denize mayın bırakmak, denizi mayınlamak.

mayın gemisi

* Denize mayın dökmek için özel olarak yapılmış gemi.

mayın tarlası

* Patlayıcı maddelerin döşendiği veya çokça bulunduğu yer.

mayıncı

* Mayın dökmeye yardım eden veya mayın döşeyen kimse.

mayınlama

* Mayınlamak işi.

mayınlamak

* (bir yere) Mayın dökmek veya döşemek.

mayınlanma

* Mayınlanmak işi.

mayınlanmak

* Mayınlamak işi yapılmak.

mayınlı

* Mayınlanmış yer.

mayınsız

* Mayını olmayan, mayınlanmamış yer.

mayıs

* Yılın 31 gün süren beşinci ayı.

mayıs

* Taze sığır gübresi.

mayıs böceği

* Kın kanatlılardan, uzunluğu 20-25 mm olan, gelişmesi üç beş yıl süren, bitkilere zararlı bir böcek (Melolontha vulgaris).

mayıs böcekleri

* Otçul özellikleri dolayısıyla bitki sağlığı yönünden önem taşıyan böcekler topluluğu.

mayışlı

* Bol gübreli.

mayışma

* Mayışmak işi.

mayışmak

* Çok yemekten, sıcaktan veya zevkten gevşemek.

mayi

* Sıvı.

mayistra

* Grandi direğinin en alt sereni ve bu serene çekilen yelken.

* Kuzeybatı rüzgârı.

maymun

* İnsandan başka bütün primatlara verilen genel ad.

* Çirkin ve gülünç.

* Taklitçi.

maymun balığı

* Yuvarlak başlı bir cins köpek balığı (Squatina vulgaris).

maymun gibi

* tuhaf, gülünç hareketler yapanlar için söylenir.

* taklitçi.

maymun gözünü açtı

* geçen bir olaydan ders alındığını anlatır.

maymun iştahlı

* Hevesi çabuk geçen, kararsız.

maymuna benzetmek (çevirmek veya döndürmek)

* gülünç ve çirkin duruma sokmak.

maymuna dönmek

* çirkin ve gülünç duruma girmek.

* uslanmak.

maymuncuk

* Küçük maymun.

* Her kilidi açmaya yarayan, demirden, eğri ve sivri araç.

* Ergin evrede bağ üzümlerinin yaprak ve sürgünlerini, kurtçuk evresinde kökleri kemiren, parlak siyah kın kanatlı böcek (Otiorrhyncus peregrinus).

maymunlar

* Omurgalı hayvanlardan, memeliler sınıfının etenliler alt sınıfına giren bir takım, primatlar.

maymunlaşma

* Maymunlaşmak işi.

maymunlaşmak

* Maymuna benzemek, maymun gibi davranmak.

* Taklitçi davranmak.

maymunlaştırma

* Maymunlaştırmak durumu.

maymunlaştırmak

* Maymun davranışları ile hareket ettirmek.

maymunluk

* Güldürmek veya dikkati çekmek için yapılan tuhaflık.

maymunusu

* Maymun gibi, maymuna benzer.

mayna

* Yelken indirme, fora karşıtı.

* İndir.

* Bırakılma, son verilme.

mayna etmek

* herhangi bir şeyi halat ve palanga aracılığıyla denize veya yere indirmek.

* (fırtına için) yatışmak.

mayo

* Genellikle denize girerken ten üzerine giyilen, vücudun gerekli kısımlarını sıkıca örten giysi.

mayocu

* Mayo diken veya satan kimse.

mayoculuk

* Mayo üretmek, dikmek veya satmak işi veya mesleği.

mayonez

* Yumurta sarısı, zeytinyağı ve limonla yapılan bir çeşit koyu, soğuk salça.

mayonezli

* Mayonez katılmış veya karıştırılmış.

mayşor

* Alman gümüşü.

maytaba almak

* biriyle alay etmek, eğlenmek.

maytap

* Yandığında renkli ve parlak ışıklar saçan, şenlik gecelerinde yakılan havaî fişek.

-maz / -mez

* Olumsuz geniş zaman eki: anla-maz-sın , oku-maz-sınız , yaz-maz , bil-mez-ler vb.

* Fiilden sıfat türeten ek: çık-maz (sokak) tüken-mez (kalem) vb.

mazak

* Kırılma balığıgillerden, Atlantik Okyanusu, Akdeniz ve Marmara denizinde yaşayan, kırmızı renkli, lezzetli bir balık (Trigla lineata).

mazarrat

* Zarara uğrama, zarar.

mazbata

* Tutanak.

mazbata muharriri

* Bir komisyon kararının gerekçesini kaleme alan üye.

mazbut

- * Ele geçirilmiş, zapt edilmiş.
- * Bir yere yazılmış, deftere geçirilmiş.
- * Unutulmamış, hatırdaki kalmış.
- * Düzenli, düzgün, beğenilen.
- * Doğa olaylarından etkilenmeyecek biçimde korunmuş olan (yapı).

mazeret

- * Kendini veya başka birini özürlü göstermek için ileri sürülen sebep, özür.
- * Bir kimseyi özürlü gösteren durum veya olay.
- * Bir şeyden kurtulmak veya kaçınmak için ileri sürülen gerekçe, bahane.

mazeret bulmak

- * içinde bulunulan durumu açıklayacak bir sebebi ortaya koymak.

mazeret kâğıdı

* Öğrencinin okula gelemeyişinin sebebini bildiren ve velisi tarafından imzalanarak okul yönetimine verilen belge, tezkere.

mazeretli

- * Mazereti olan, mazur.

mazeretsiz

- * Mazereti olmayan.

mazgal

- * Kale duvarlarında iç yanı geniş, dış yanı dar delik.

mazgallı

- * Mazgalları olan.

mazhar

- * Bir şeyin ortaya çıktığı, görüldüğü yer veya kimse.
- * (bir iyiliğe) Erişmiş, erişen (kimse).

mazhar olmak

- * iyi bir şeye ermek, ulaşmak.

mazhariyet

- * Erişme, elde etme.

mazı

* Servigillerden, yaprakları alması ve küçük pullar biçiminde, gövdesi düz olan, dipten dallanan bir süs bitkisi (Thuya).

- * Hayvansal ve bitkisel asalakların bitkilerde oluşturduğu ur.

mazı

- * Kağı ve arabalarda iki tekerleği birbirine bağlayan ağaç dingil.

mazı meşesi

- * Mazı üstünde urların olduğu meşe türü (Quercus infectoria).

mazılık

- * Mazı ağaçlarının çok olduğu yer.

mazi

- * Geçmiş.
- * Geçmiş zaman.

maziye karışmak

* geçmişte kalmak, yürürlükten ve işlerlikten çıkmak.

mazlum

- * Kendisine zulmedilen.
- * Sessiz ve uysal, boynu bükük.

mazlumluk

- * Haksızlığa ve zulme uğramış olma durumu, ezilmişlik.
- * Sessizlik, uysallık.

mazmun

- * Anlam, kavram.
- * Divan edebiyatında bazı kavramları dolaylı anlatmak için kullanılan nükteli ve sanatlı söz.

maznun

- * Samık.

mazoşist

- * Cinsel zevk almak için kendisine eziyet edilmesi gereken, eziyet çekerek cinsel zevk alan (sapık), özezer.

mazoşizm

- * Eziyet ve acı ile cinsel zevk alma eğilimi, özezerlik.

mazot

- * Yakıt olarak kullanılan ham petrolün damıtma ürünlerinden biri.

mazotlama

- * Mazotlamak işi.

mazotlamak

- * Mazot tabakasıyla kaplamak.
- * Yağlı parçaları mazotla temizlemek, yıkamak.

mazruf

- * Zarf içine konmuş, zarflı.
- * Zarflı kâğıt.

mazur

- * Mazereti olan, mazeretli.

mazur görmek

- * kusura bakmamak, hoş görmek, bağışlamak, affetmek.

mazur olmak

- * mazeretli olmak, bahanesi bulunmak.

mazurka

- * Bir çeşit Leh dansı.
- * Bu dansın müziği.

mazuryum

- * Teknetyumun eski adı.

me

- * Türk alfabesinin on altıncı harfinin adı.

me

- * Koyun, kuzu gibi hayvanların çıkardığı ses.

-me

- * \343 -ma / -me (I).

-me

* \343 -ma / -me (II).

meal

* Anlam, kavram, mefhum.
* Ortaya çıkan şey, sonuç, netice.

mealen

* Özünü, anlamını alarak, anlamınca.

mebde

* Baş, başlangıç.
* İlke, unsur, prensip.
* Kaynak, kök.

mebiz

* Yumurtalık.

meblâğ

* Para miktarı, tutar.

mebni

* -den dolayı, -den ötürü.
* Yapılmış, kurulmuş, bina olunmuş.

mebus

* Milletvekili.

mebusluk

* Milletvekilliği.

mebzul

* Bol, çok.

mebzuliyet

* Çokluk, bolluk.

mecal

* Güçlük, dinçlik, derman, takat.

mecal kalmamak

* güç kalmamak, güçsüzleşmek.

mecalsiz

* Argın, dermansız, takatsiz.

mecalsiz düşmek

* güçsüzleşmek, takati kalmamak.

mecalsizlik

* Argınlık, dermansızlık, takatsizlik.

mecaz

* Bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda kullanılan söz.

mecazen

* Mecaz yoluyla, mecaz olarak.

mecazî

* Mecazla ilgili, mecaz niteliğinde olan.

mecazlı

* Gerçek anlamından saptırılarak benzetmeli olarak kullanılmış (söz).

mecbur

* Herhangi bir konuda yükümlü, bir şeyi yapmak zorunda olan.
* Bağlı, düşün, tutkun.

mecbur etmek

* zorlamak.

mecbur kalmak (veya olmak)

* herhangi bir şeyi yapmak zorunda bulunmak.

mecbur tutmak

* zorlamak, yükümlü saymak, mecbur etmek.

mecburen

* Kendi isteğinin dışında, zorla, kaçınılmaz, zorunlu olarak.

mecburî

* Kaçınılmaz, zorunlu.

mecburiyet

* Yükümlü, zorunlu olma durumu.

meccanen

* Parasız olarak, bedava.

meccanî

* Parasız olarak, bedava.

-mece

* Bkz. -maca/-mece.

mecelle

* Kitap.

* Fıkıh hükümleriyle bu konudaki türlü içtihadı bir araya getiren, Tanzimattan sonra hazırlanmış olan, yasa yerine kullanılan eser.

mecidit

* Uranyum ve kalsiyum hidratlı doğal sülfatı.

mecidiye

* Osmanlı Devletinde 1840 yılında basılmış, 20 kuruş değerinde olan gümüş sikke.

meclis

* Bir konuyu konuşmak veya görüşmek için yapılan toplantı ve bu toplantının yapıldığı yer, şura.
* Bir konuyu konuşmak veya görüşmek için bir araya gelmiş kimseler topluluğu.
* (özel ad olarak) Türkiye Büyük Millet Meclisinin kısaltılmışı.
* Dostlar toplantısı.

meclis araştırması

* Belli bir konuda Türkiye Büyük Millet Meclisinde bilgi edinmek için yapılan inceleme.

meclis kurmak

* birkaç kişi konuşmak veya eğlenmek için toplanmak.

meclisara

* Güzel konuşan, kendini toplantılarda konuşmasıyla sevdiren (kişi).

meclûp

* Tutkun.

mecmu

- * Bir araya getirilmiş, toplanmış, bütün, hep.
- * Toplam.

mecmua

- * Dergi.

mecmuacı

- * Dergi işleriyle uğraşan kimse.

mecmuacılık

- * Dergi işleriyle uğraşma.

mecnun

- * Sevdadan ötürü kendini kaybetmiş.
- * Çılgın, deli.

mecnun olmak

- * sevda sebebiyle kendini kaybetmek.
- * delirmek, çıldırmak.

mecnunane

- * Çılgın gibi, çılgınca olan.
- * Çılgın bir biçimde.

mecnunca

- * Mecnun gibi, deli gibi; delice.

mecra

- * (akar sularda) Yatak, akak, su yolu.
- * Bir işin gidişi, bir olayın doğrultusu.

mecrası değişmek

- * (bir iş, bir olay için) gidişi, yönü, doğrultusu değişmek.

mecruh

- * Yaralı, yaralanmış olan (kimse).
- * İncinmiş olan (kimse).

Mecus

- * Ateş, inek, timsah vb.ne tapan kimseler.
- * Zerdüşî dininde olanlar.

Mecusî

- * Mecus dininden olan kimse, Zerdüşî.

Mecusîlik

- * Mecusî dini veya Mecusî topluluğu.

meczip

- * Tanrı aşkıyla aklını yitirmiş kimse.
- * Aklını yitirmiş, deli, sapık.

meç

- * Süngü gibi yalnız batınlararak yaralamaya yarayan, kısa, düz ve ensiz kılıç.

meç

- * Saçın küçük tutamlar biçiminde değişik renklerde boyanmış durumu.

-meç

- * Bkz. -maç / -meç.

meçhul

- * Bilinmeyen, bilinmedik.
- * Edilgen (fiil).

meçhulât

- * Bilinmeyen, anlaşılmayan şeyler, meçhuller.

medar

- * Dönence.
- * Dayanak, yardımcı.

medar olmak

- * yardımı, yararlığı dokunmak.

medarıîftihar

- * Övünülen, onur duyulan, iftihar edilen şey veya kimse.

medcezir

- * Bkz. meddücezir, gelgit.

meddah

- * Taklitler yaparak, hoş hikâye anlatarak halkı eğlendiren sanatçı.
- * Öven, aşırı övgüde bulunan kimse.

meddahlık

- * Meddah sanatı, meddahın işi.
- * Övücülük.

meddücezir

- * Bkz. gelgit.

-meden

- * Bkz. -madan / -meden.

medenî

- * Kentleşmiş, kırsallıktan kurtulmuş, uygar.

Medenî Kanun

- * Yurttaşlar yasası.

medenî nikâh

- * Nüfus idaresince kabul edilen ve yasalara göre yapılan resmî evlenme işlemi.

medenîleşme

- * Uygarlaşma.

medenîleşmek

- * Uygarlaşmak.

medenîleştirme

- * Medenîleştirmek işi veya durumu.

medenîleştirmek

- * Medenî duruma getirmek, medeniyet seviyesini yükseltmek.

medenîlik

- * Uygarlık.

medeniyeci

- * Medenî hukuk dersini veren öğretim üyesi.

medeniyet

* Uygarlık.

medeniyetçilik

* Medeniyet yanlısı olma durumu.

medeniyetsiz

* Uygarlaşmamış.

medeniyetsizlik

* Medeniyetsiz olma durumu.

medet

* Yardım, imdat.

* Yardım et, imdat.

medet Allah!

* zor bir durumda bulunulurken söylenir.

medet ummak (veya beklemek)

* yardım beklemek.

medhüsenâ

* Övgü.

medih

* Bkz. meth.

Medine dilencisi

* üstü başı perişan, kötü giyimli insanlar için söylenir.

Medine kurdu

* İnsan ve birçok başka memelinin, deri altı katılğan dokusunda yaşayan sıcak ülkeler solucanı (Filaria medinensis).

mediyastin

* Göğsün, yanlardan akciğerler, önden göğüs kemiği, arkadan omurga ile sınırlanan orta bölgesi.

medlûl

* Anlam.

medrese

* İslâm ülkelerinde, genellikle İslâm dini kurallarına uygun bilgilerin okutulduğu yer.

* Fakülte.

medreseli

* Medrese öğrencisi.

medreseye düşmek

* içinden çıkılmaz boş tartışmaların konusu olmak.

medüz

* Denizanası.

medya

* Büyük iletişim ve yayın organlarının bütününe verilen ad.

* İletişim ortamı, iletişim araçları, kitle iletişim araçlarının tümü.

medya camiası

* Bkz. basın dünyası.

medya maydonozu

* Televizyonlarda sık sık programlara katılarak kendinden söz ettiren kimse.

medya starı

* Kitle iletişim araçlarında çok sık yer alan, görünen kimse, medya yıldızı.

medyacı

* Medya görevlisi.

medyatik

* İletişim araçlarına özgü, iletişim araçlarıyla ilgili.

medyum

* Ruh ötesi iletişim kurma deneylerinde, ruhlarla insanlar arasında aracılık ettiğini ileri süren kimse.

medyumluk

* Medyum olma durumu.

medyun

* Verecekli, borçlu.

medyun olmak

* kendini borçlu hissetmek.

mefahir

* Övünülecek şeyler, övünceler.

mefharet

* Övünme, övünce, iftihar etme.

mefhum

* Kavram.

mefhumcu

* Mefhumlara bağlı kalan kimse.

mefhumculuk

* Mefhumcunun işi.

mefkûre

* Ülkü, ideal.

mefkûreci

* Mefkûre sahibi olan.

mefkûrecilik

* Mefkûre sahibi olma işi veya görevi.

meflûç

* İnmeli, felçli.

mefret

* Kocaman, iri, büyük, muazzam.

mefruş

* Döşeli.

mefruşat

* Ev döşemek için gerekli eşya, döşeme.

mefruşatçı

* Mefruşat satan kimse, döşemeci.

mefruşatçılık

* Mefruşatçının işi.

mefsub

* Feshedilmiş, kaldırılmış, dağıtılmış, bozulmuş.

mefun

* Tutkun, gönül vermiş, vurulmuş.

mefun etmek

* kendine bağlamak.

mefun olmak

* tutulmak, gönül vermek, vurulmak.

mefuniyet

* Mefunluk.

mefunluk

* Tutkunluk, gönül vermişlik.

meful

* Yapılmış, işlenmiş.

* Bir işin etkisinde olan.

* Tümleç.

mega

* Bir birimin önüne geldiğinde, bu birimi bir milyonla çarpan ön ek, dev, devasa. Kısaltması M.

mega store

* \343 Büyük mağaza.

megafon

* Sesi büyütüp uzağa iletmeye yarayan koni biçiminde alet.

megahertz

* Değeri bir milyon hertz olan frekans birimi. Kısaltması MHz.

megaloman

* Megalomaniye tutulmuş olan (kimse).

megalomani

* Büyüklük hastalığı.

megaton

* Bir milyon ton değerinde kütle birimi.Kısaltması Mt.

* Nükleer bir bombanın veya merminin gücünü ölçmeye yarayan birim.

megatonluk

* Herhangi bir megaton değerinde olan.

megavat

* Bir milyon vat değerinde elektrik güç birimi.Kısaltması MW.

megavatluk

* Herhangi bir megavat değerinde olan.

meğer

* Bilinmeyen, farkında olunmayan bir durum için kullanılır, meğerse, oysaki.

meğerki

* İstek veya emir kipinde olan ve biri diğerini engelleyecek durumda bulunan iki cümleyi birbirine bağlar.

meğerse

* Meğer, hâlbuki; oysa.

mehabet

* Büyük ve saygıdeğer kimselere duyulan saygı.
* Büyüklük, ululuk, yücelik.

mehabetli

* Büyük, ulu, yüce.

mehaz

* (bir eser yazılırken başvuru) Kaynak.

mehdî

* Doğru yolda olan, hidayete ermiş olan.

mehel

* Uygun, yerinde, denk.

mehil

* Bir işin bitirilmesi için tanınan ek süre, önel.

mehil müddeti

* Önceden tanınan süre, zaman tanıma.

mehil vermek

* süre tanımak.

mehle

* Kasaplık hayvanların omuz başından çıkan külbastılık veya pastırmalık yumuşak et.

Mehmetçik

* Sevgi duygusu ile Türk askerine verilen ad.

mehr

* \343 mihr.

mehtaba çıkmak

* ay ışığında gezip dolaşmak.

mehtap

* Ay ışığı.

mehtaplı

* Mehtabı olan.

mehter

* Mehterhane takımında görevli kimse.
* Osmanlılarda, çadırlara bakan uşak.

mehter musikisi

* \343 mehter müziği.

mehter müziği

* Klâsik Türk müziği makamları ile usullerinin kullanıldığı tek sesli bir müzik türü.

mehter takımı

* Mehterhane.

mehter yürüyüşü

* İki adım ileri, bir adım geri yapılan yürüyüş.

mehteran

- * Mehterler.

mehterbaşı

- * Mehter takımının yetiştirilmesinden ve çalışmasından sorumlu kimse.

mehterhane

- * Osmanlılarda kös, nakkare, zil, zurna ve borulardan kurulan askerî mızıka takımı.
- * Bu takımın bulunduğu yer.
- * Hapishane.

-mek

- * Bkz. -mak / -mek.

mekân

- * Yer, bulunulan yer.
- * Ev, yurt.
- * Uzak, feza.

mekân akustiği

- * İçinde bulunulan yerin ses düzeninin uyumu.

mekân grupları

- * Bir yeri dolduran ögeler.

mekân tutmak

- * bir yere yerleşmek.

mekân zarfı

- * Yer zarfı.

mekâncı

- * Mekân tutan kimse.

mekanik

- * Kuvvetlerin maddeler ve hareketler üzerine etkisini inceleyen fizik dalı.
- * Denge veya hareket kurallarıyla ilgili.
- * El veya makine ile yapılan.
- * Düşünmeden (yapılan).

mekanikçi

- * Mekanikçiliğe ilişkin veya mekanikçilikten yana olan (görüş, kimse vb.).

mekanikçilik

- * Bütün fiziksel olayları, uzay ve uzayda yer değiştirmelerle açıklayan görüş, mekanizm.
- * Canlı varlıkları, organik olayları, mekanik yasalara göre açıklayan öğretisi, mekanizm.

mekanikleştiricilik

- * Makine-insan ikilemini model alan maddeci kuram.

mekanizasyon

- * Mekanik düzeni sağlama.

mekanize

- * Savaş ve taşıma gereçleriyle donatılmış (kıtaya veya birlik).

mekanize birliği

- * Savaş ve ulaştırma araçlarıyla donatılmış birlik.

mekanizm

- * Mekanikçilik.

mekanizma

* Belli bir sonuca ulaşmak için karmaşık bir biçimde düzenlenmiş organ veya parçalar birleşimi, sistem, düzenek.

* Organların işleyiş biçimi.

* Ateşli silâhların işlemlerini sağlayan mekanik bölüm.

* Oluş, ortaya çıkış, işleyiş.

mekik

* El veya otomatik dokuma tezgâhlarında atkı veya argaç denilen ve enine olan iplikleri, uzunlamasına olan arışların arasından geçirmeye yarayan masuralı araç.

* Oya yapmakta kullanılan, kemik, ağaç veya plâstikten, iki ucu sivri, arasından iplik geçecek bir yanğı bulunan küçük araç.

mekik atmak

* mekiği arışlar arasından hızla geçirmek.

* hiçbir yerde duramayıp iki yer arasında gidip gelmek.

mekik diplomasisi

* Bir sorunun çözümü için devletler arasında gerçekleştirilen seri diplomatik temaslar.

mekik dokumak

* iki yer arasında sürekli gidip gelmek.

mekik gibi

* sürekli gidip gelen şeyler için söylenir.

mekik oyası

* Dantel.

mekkâre

* Osmanlı ordusunda taşıma işlerinde kullanılan at, deve, katır gibi hayvanlara verilen ad; bu amaçla halktan ücret karşılığında kiralanan yük hayvanı.

mekkâreci

* Yük hayvanı kiralayarak taşıma işi yapan kimse.

meknuz

* Gömülü, saklı.

mekruh

* İğrenç, tiksindirici.

* İslâm dininde, dince yasaklanmadığı hâlde yapılmaması istenen.

meksefe

* Kondansatör, içine elektrik enerjisi yığılan alet.

Meksikalı

* Meksika halkından olan (kimse).

mektebi asmak

* okula derslere girmemek için keyfi olarak gitmemek, okulu asmak.

mektep

* Okul.

mektep çocuğu

* Öğrenci, okul çocuğu.

* Acemi, toy.

mektep görmemiş

* okula gitmemiş.

* kaba, saygısız.

mektep kaçağı

* Okul kaçağı.

mektep medrese görmüş

* okumuş, öğrenim görmüş.

mektepli

* Okula giden (kimse), öğrenci.

* Okulda yetişmiş olan, alaylı karşıtı.

mektepten çıkan eşek Marsuvan'dan çıkmaz

* yüksek öğrenim yapmış olsalar bile bazıları hiç eğitilmemiş gibi davranabilirler.

mektubu dışından okumak

* bir kimsenin yüz çizgilerinden içinden geçeni anlamak.

mektup

* Bir şey haber vermek, bir şey sormak veya istemek için, birine çoğunlukla posta yoluyla gönderilen, zarfa konulmuş yazılı kâğıt, name.

mektup almak

* yazılan mektup adrese gelip ele geçmek.

mektup atmak

* mektubu postaya vermek.

mektupçu

* Osmanlılarda, bir resmî dairenin yazı işlerini yönetmekle yükümlü yüksek görevli kişi.

* Bir il idaresinin yazı işlerini yöneten görevli.

mektupçuluk

* Mektupçunun görevi.

mektuplaşma

* Mektuplaşmak işi.

mektuplaşmak

* Birbirine mektup yazmak.

mektupüstü

* Mektubun gideceği adres.

mel mel

* Aptal aptal, bön bön.

* Üzgün üzgün, bel bel.

mel mel bakmak

* aptal aptal veya üzgün üzgün bakmak.

melâike

* Melekler.

* Melek gibi güzel (kadın).

melâl

* Can sıkıntısı, usanç.

melâmet

* Kınama, ayıplama, azarlama, çıkışma.

Melâmî

* Melâmîlik yanlısı olan kimse.

Melâmîlik

* Her türlü gösteriş ve dünya kaygılarından uzak kalmayı öğütleyen Sünnî tarikatı.

mel'anet

* Büyük kötülük, lânetlenecek iş veya davranış.

melânit

* Doğal demir ve kalsiyum silikat.

melânkoli

* Kara sevda, malihulya.

melânkolik

* Kara sevdaya tutulmuş, kara sevdalı.

* Hüzün veren, hüzün belirtisi olan.

melânurya

* İzmaritgillerden, gümüş renkli, eti kılçıklı bir Akdeniz balığı (Sparus melanuiya).

melâs

* Şeker üretiminde, billûrlaşan şeker alındıktan sonra kalan şekerli posa.

melce

* Sığınak, barınak.

melek

* Tanrı ile insan arasında aracılık yaptığına ve nurdan olduğuna inanılan manevî varlık.

* Terbiyeli, uysal (kimse).

melek gibi

* sessiz, sakin, çok temiz ve iyi huylu.

melek otu

* Maydanozgillerden, su kenarlarında yetişen, çiçekleri yeşilimsi beyaz çok yıllık bir bitki (Angelica sylvestris).

meleke

* Tekrarlama sonucu kazanılan yatkınlık, alışkanlık.

* Yeti.

* Yelken makarası.

melekler gibi

* günahsız, iyiliksever, iyi kalpli.

melekût

* Ruhlar ve melekler âlemi.

meleme

* Melemek işi.

* Koyun veya keçi sesi.

* Ağırkanlı, rahatına düşkün.

melemek

* (koyun veya keçi) Bağırarak.

melengiç

* Çitlembik.

meles

* Beli çökük at.

meleş

* İki kuzulu koyun.

meleşme

* Meleşmek işi.

meleşmek

* Birlikte melemek.

melez

* Değişik türden hayvan veya bitkiden üremiş (hayvan veya bitki), kırma, azma, metis.

* Değişik ırkta ana babadan doğmuş olan (kimse).

* Katışık.

melezleme

* Melezlemek işi.

melezlemek

* İki ayrı türü çiftleştirip birleştirmek.

melezleşme

* Melezleşmek işi.

melezleşmek

* (bir bitki) Başka bir bitki türünün çiçekleriyle döllenmek.

* Yabancılaşmak.

melezleştirme

* Melezleştirmek işi veya biçimi.

melezleştirmek

* Melez duruma getirmek.

melezlik

* Melez olma durumu.

melfuf

* Sarılmış, bağlanmış, eklenmiş.

melfufen

* Eklenmiş olarak.

melhem

* Bkz. merhem.

melhuz

* Mülâhaza edilen, düşünülen.

melik

* Padişah, hükümdar, hakan.

melike

* Kadın hükümdar, padişah karısı.

melinit

* Aslı pikrik asit olan patlayıcı bir madde.

melisa

* Oğul otu.

melodi

* Ezgi.

melodik

- * Melodi ile ilgili, ezgili.

melodram

- * Yunan trajedilerinde koro başı ile bir oyuncu arasında geçen şarkılı diyalog.
- * Müzik eşliğinde oyuncuların sahneye girip çıktıkları bir oyun türü.
- * Çağdaş tiyatrodan, hareketli ve duygusal olaylara dayalı bir oyun türü.

melon

- * Yuvarlak ve bombeli bir tür şapka.

meltem

- * Yazın karadan denize doğru esen mevsim rüzgârı.

mel'un

- * Tanrı tarafından lânetlenmiş olan, lânetli.
- * Nefretle karşılanan, kötü.
- * Lânetlenmiş kimse.

mel'unca

- * Mel'una yakışır biçimde, melun gibi.

melül

- * Üzgün.
- * Boynu bükük, zavallı, yoksul.

melül mahzun

- * Çok üzgün, sıkıntılı, ağlamaklı.

melül melül

- * Üzgün üzgün.

memalik

- * Memleketler.

memat

- * Ölüm.

memba

- * Kaynak, pınar.
- * Bir şeyin çıktığı yer.

memba suyu

- * İçinde erimiş olarak mineraller bulunan, içme suyu olarak veya tedavi amacıyla kullanılan su.

meme

* Yavrularını emzirmek için, memelilerin göğsünde türlü biçim ve sayıda bulunan ve meme başı denilen çıkıntılar olan organ.

- * Bazı araçların meme başına benzeyen bölümü.
- * Vücudun herhangi bir yerinde oluşmuş küçük çıkıntı.
- * Ateşli silâhların veya bazı patlayıcıların ateşlendiği çıkıntı.
- * Gemi çapasında kolların birleştiği şişkin yer.
- * Bkz. Emcek, emcik.

meme başı

- * Memenin ucundaki çıkıntı.

meme bezi

- * Memenin süt salgılayan dokusu.

meme süngeri

* Meme başının çevresindeki koyu renkli yuvarlak bölüm.

meme vermek

* emzirmek.

meme yapmak

* motorlu araçlarda plâtin elektrik akımını geçirmeyecek ölçüde oksitlenmek, işlevini yapmaz olmak.

memecik

* Deri ve sümük doku üzerinde görülen küçük ve sivri çıkıntı.

memede olmak

* henüz meme ile beslenmek.

memeden kesmek

* artık emzirmemek.

memeli

* Memesi olan.

* Herhangi bir biçimde memesi olan.

memeliler

* Doğurarak üreyen, memeleri olan, sıcak kanlı, iki akciğerli, yüreğinde dört boşluğu olan, vücutları genellikle tüylerle örtülü omurgalı hayvanlar sınıfı.

mememsi

* Meme başı biçiminde olan.

memişhane

* Ayak yolu, abdesthane.

memleha

* Tuzla.

memleket

* Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların bütünü, ülke.

* Bir kimsenin doğup büyüdüğü yer, yurt.

* İklim ve üretim bakımından ele alınan bölge.

* Bir ülkede yaşayan bireylerin bütünü.

memleket havası

* Halk türküsü.

memleketçi

* Memleketin her bakımdan yükselmesini, gelişmesini isteyen, bu yolda çaba harcayan kimse.

memleketçilik

* Memleketçi olma durumu.

memleketler arası

* Uluslar arası.

memleketli

* Aynı memlekettten olan (kimse), hemşehri.

* Memleket halkı.

memlûk

* Köle.

* (özel ad olarak) Kölemenlerden olan kimse.

memnu

* Men edilmiş, yasaklanmış, yasak.

memnu meyve

- * Tanrı'nın yasaklamasına rağmen Adem'in, Havva'nın elinden yediği meyve.
- * Elde edilmesi yasaklanan şey.

memnu mıntaka

- * Girilmesi, film ve fotoğraf çekilmesi yasak olan yer, yasak bölge.

memnuiyet

- * Yasak olma, yasak edilme durumu.

memnun

- * Herhangi bir olaydan veya durumdan ötürü sevinç duyan, kıvançlı, mutlu.

memnun etmek

- * (bir kimseyi) sevindirmek, kıvanç vermek.
- * yüklüce para veya bol bahşış vermek.

memnun memnun

- * Memnun bir biçimde, memnun olarak, memnuniyetle.

memnun olmak

- * sevinmek, sevinç duymak, kıvanmak.

memnunca

- * Memnun gibi, az çok memnun.

memnuniyet

- * Sevinç, sevinme, kıvanç, kıvanma.

memnuniyetle

- * Kıvanç duyarak, kıvançla.

memnuniyetsiz

- * Memnun olmayan.

memnuniyetsizlik

- * Memnun olmama durumu.

memnunluk

- * Kıvanma, kıvanç.

memorandum

- * Muhtıra, nota.

memul

- * Umulan, düşünülen.

memul etmek

- * beklemek, ummak.

memul olmak

- * umulmak, beklenilmek.

memur

- * Devlet hizmetinde aylıkla çalışan kimse, görevli.
- * Bir işle görevlendirilmiş olan, yükümlü.

memur etmek

- * görevlendirmek.

memure

* Bayan memur.

memurin

* Memurlar.

memuriyet

* Memur olma durumu, memurluk.

* Görev, vazife.

memurluk

* Memur olma durumu.

men

* Yasaklama, izin vermeme.

-men

* Bkz. -man / -men (I).

-men

* Bkz. -man / -men (II).

menafî

* Yararlar, faydalar.

menafiumumiye

* Kamu yararı.

menajer

* Menecer.

menajerlik

* Menecerlik.

menakıp

* Menkıbeler.

menakıpname

* Menkıbeleri konu edinen eserlerin ortak adı.

mendebur

* Sümsük, sünepe, pis, iğrenç.

mendeburluk

* Mendebur olma durumu.

mendelevyum

* Atom numarası 101, kütle numarası 256 olan, izotopu 1957'de yapma olarak elde edilmiş olan element.

Kısaltması Md.

menderes

* Bir akarsu yatağının az eğimli koyak tabanlarında ve ova düzlüklerinde çizdiği S harfine benzeyen kıvrım.

mendil

* Burun ve ter silmekte, bazen de el ve yüz kurulamakta kullanılan küçük, kare biçiminde dokuma veya yumuşak, ince kâğıt.

* İçine bazı şeyler konulan dokuma, yağlık.

mendil atmak

* herhangi bir duyguyu, gizli bir mesajı haberleşilen insana çeşitli anlamları olan renkli mendille bildirmek.

mendil kadar

* (alan için) çok küçük.

mendil sallamak

* birini uzaktan mendil sallayarak selâmlamak veya uğurlamak.

mendilli

* Mendili olan.

mendilsiz

* Mendili olmayan.

mendirek

* Dalgakıranla yapılmış liman.

menecer

* Yönetici.

* Bir sporcunun veya sanatçının meslekî işlerini yöneten kimse, menajer.

* Bir spor dalının, takımının teknik yöneticisi.

menecerlik

* Menecer olma durumu.

* Menecerin görevi.

menedilme

* Menedilmek işi.

menedilmek

* Yasak edilmek, yasaklanmak, önüne geçilmek.

menejer

* Bkz. Menecer.

menekşe

* Menekşegillerden, bir veya çok yıllık otsu bitki (*Viola tricolor*).

* Bu bitkinin mor renkli, güzel kokulu çiçeği.

menekşe gözlü

* Gözleri koyu lâcivert renkte olan.

menekşe gülü

* Tırmanıcı, küçük çiçekli bir gül (*Rosa chinensis*).

menekşe rengi

* Menekşe çiçeğinin mor rengi.

* Bu renkte olan.

menekşegiller

* Çiçekleri ayn taç yapraklı iki çenekli bitkiler familyası.

menemen

* Yumurtalı sivri biber, domates yemeği.

menengiç

* Bkz. melengiç.

menenjit

* Ateş, şiddetli baş ağrısı, kusma, ense katılaşması, sayıklama gibi belirtilerle ortaya çıkan beyin zarları iltihabı.

menent

* Benzer, eş.

menetme

* Menetmek işi.

menetmek

* Yasak etmek, yasaklamak, engel olmak.

meneviş

* Bir yüzeyde renk dalgalanması sonucu görülen parlaklık, hare.
* Terementi ağacının tohumu.

menevişlenme

* Menevişlenmek işi.

menevişlenmek

* Bir yüzeyde renk dalgalanmaları oluşmak, harelenmek.

menevişli

* Menevişleri olan.

menfa

* Bir kimsenin sürgüne gönderildiği yer, sürgün yeri.

menfaat

* Yarar, çıkar, kâr, fayda.

menfaat düşkünü

* Sadece kendi çıkarını düşünen, her şeyi kendine yontan kimse.

menfaat gütmek (veya gütmemek)

* çıkarını ön plânda tutmak (veya tutmamak).

menfaatçi

* Çıkarıcı, çıkarına düşkün (kimse).

menfaatine

* yararına.

menfaatperest

* Çıkarıcı.

menfaatperestlik

* Çıkarıcılık.

menfaatperver

* Çıkarına düşkün.

menfaattar

* Menfaatçi.

menfez

* Girecek veya geçecek yer, delik, açma.

menfi

* Olumsuz.
* Her şeyi olumsuz ve kötü yanlarıyla ele alan.
* Sürgün edilmiş.
* Negatif.
* Olumsuz.

menfilik

* Bkz. olumsuzluk.

menfur

* Nefret edilen, iğrenç, tiksindirici.

mengene

* Onarma, işleme, düzeltme gibi işlemlerin uygulanacağı nesneyi sıkıştırıp istenildiği gibi tutturmaya yarayan bir çeşit sıkıştırıcı alet.

* Yağını veya suyunu çıkarmak için ürünleri sıkmaya yarayan alet veya araç, pres.

mengene gibi

* kuvvetle iyice sıkıştırarak.

menhiyat

* Din yasakları.

menhus

* Uğursuz.

meni

* Döl suyu, bel suyu, atık, sperma.

menisk

* Bir yüzü içbükey, öbür yüzü dışbükey olan mercek.

* Bazı eklemlerde kemik arasında bulunan kıkırdak bölümü.

menisküs

* Diz meniski travması.

menkıbe

* Din büyüklerinin veya tarihe geçmiş ünlü kimselerin yaşamları ve olağanüstü davranışlarıyla ilgili hikâye.

menkul

* Bir yerden başka bir yere taşınmış olan.

* Ağızdan ağıza geçerek gelmiş, söylenegelmiş.

* Bir yerden bir yere taşınabilen (mal), taşınır.

menolunma

* Menolunmak işi.

menolunmak

* Yasak olmak, yasaklanmak.

menopoz

* Kadınlarda gebe kalma ve doğurma yeteneğinin sona ermesi, yaş dönümü.

menopoza girmek

* kadınlar için aybaşı hâlinin ve yumurtlamanın tamamen sona erdiği dönem başlamak.

mensubiyet

* Bir yerle, bir kimse ile ilgili, ilişkili olma durumu, ilgililik.

mensucat

* Dokuma, dokumalar, tekstil.

mensup

* Bir yerle veya bir kimseyle bağlantısı olan, ilişkili, -den olan, -e bağlı (kimse).

mensup olmak

* bir şey veya kimseyle bağlantısı olmak.

mensur

* Düz yazı biçiminde olan, manzum olmayan.

mensur şîr

* Şiir yönü ağır basan düz yazı, şiirce.

menşe

* Başlangıç, bir şeyin çıktığı yer, köken, kaynak, sebep.

menşe şahadetnamesi

* Bkz. köken belgesi.

menşeli

* Kökeni olan, kökenli.

Menşevik

* Menşeviklik yanlısı olan kimse.

Menşeviklik

* Rus sosyalizmi içinde Bolşevikliğe karşıt olarak gelişen akım.

menşur

* Yayılmış, dağıtılmış, neşredilmiş.

* Biçme.

* Padişah tarafından verilen vezirlik, beylerbeyilik veya başka bir unvanı gösteren bir ferman türü.

menteşe

* Bir mille birbirine tutturulmuş, biri sabit, öbürü hareketli iki parçadan oluşmuş metal parça, reze.

mentol

* Nane kokusu.

* Nane ruhunda görülen CHO formüllü alkol billûru.

mentollü

* İçinde mentol bulunan.

menus

* Alışılmış olan.

* Yabancılık çekmeyen, alışmış, alışık.

menü

* Yenecek yemeklerin listesi, mönü.

* Sofraya çıkarılacak yemeklerin hepsi.

menüsküs

* Menisk.

menzil

* Yolculukta dinlenmek amacıyla durulan yer, konak.

* İki konak arasındaki uzaklık.

* Bir merminin ulaşabildiği uzaklık, erim.

* Ordunun cephe gerisi işlerinin bütünü.

* Bir günlük yol.

* At değiştirmek veya konaklamak için kervanların ve posta tatarlarının indikleri bina veya han.

* Ok atma yarışlarında erişilen mesafe.

menzil atmak

* ok atış yarışmalarında rekor kırmak.

menzil dikmek

* atılan ok ile kırılan rekorun yerini belirten taş dikmek.

menzilci

* Uzak yerlere menzil beygirleriyle giden posta tatarı.

menzilci beygiri gibi koşmak

* durup dinlenmeden çalışmak.

menzile

* Aşama, kerte, yükseklik derecesi.

mepsuten

* Yayılmış, açılmış.

mera

* Çayırılık, otlak.

mera bitkileri

* Meralarda kendiliğinden yetişen veya sun'î olarak yetiştirilen, yem değeri olan veya olmayan tüm bitki türleri.

merak

* Bir şeyi anlamak veya öğrenmek için duyulan istek.
* Bir şeyi edinmek, yapmak, bir şeyle uğraşmak isteği.
* Düşkünlük, heves.
* Kaygı, tasa.

merak etme! (k kalın okunur)

* kaygılanma!.

merak etmek (k kalın okunur)

* anlamak veya öğrenmek istemek.
* kaygılanmak.

merak getirmek

* kara sevdaya tutulmak.

merak olmak

* anlamak veya öğrenmek istemek.

merak sarmak (duymak veya salmak)

* bir şeyi edinmek, yapmak veya onunla uğraşmak isteğine kapılmak, bir şeye eğilim duymak.

meraka düşmek

* kaygılanmak.

merakına dokunmak (veya merakına mucip olmak)

* ilgisini çekmek.

merakını uyandırmak

* merak etmesine sebep olmak, meraklanmak.

meraklandırma

* Meraklandırmak işi.

meraklandırmak

* Meraklanmasına yol açmak, kaygılandırmak, tasalandırmak.

meraklanış

* Meraklanmak işi veya biçimi.

meraklanma

* Meraklanmak işi.

meraklanmak

* Kaygılanmak, üzülme, tasalanmak, sebebini anlamak için çaba harcamak.

meraklı

- * Her şeyi anlamak ve bilmek isteyen, mütecessis.
- * Bir şeye çok düşkün olan, sürekli onunla uğraşan.
- * Titiz.
- * Kaygılı.
- * Bir şeye düşkün olan kimse.
- * Kendisini ilgilendirmeyen bir konuda bilgi sahibi olmaya çalışan kimse.

meraksız

- * Anlamak, öğrenmek isteğini duymayan.
- * Kaygısız, aldırışsız.

meraksızlık

- * Meraksız olma durumu.

merakta bırakmak

- * kaygı içinde bırakmak.

merakta kalmak

- * kaygı içinde olmak.

meraktan çıtlamak

- * çok kaygılanmak.
- * bir şeyi öğrenmek isteğini aşırı ölçüde duymak.

meral

- * Maral, dişi geyik.

meram

- * İstek, amaç, gaye, maksat.

meram anlatmak (veya meramını anlatmak)

- * isteğini, derdini anlatmak.

meram etmek

- * üstüne düşmek, yapmak istemek.

merasim

- * Tören.
- * (resmî işler için) Yol yöntem, yol yordam.

merasim salonu

- * Bkz. tören salonu.

merasimli

- * Kurallara, törelere aşırı bağlı olan.

merasimsiz

- * Törensiz.
- * Resmî davranıştan uzak, yalın, sade.

merbut

- * Bağlı, bağlanmış.
- * İlişik, ilişkin.

merbut olmak

- * bağlı bulunmak.

merbutiyet

- * Bağlılık, ilgi.

mercan

* Tropik ve ılık denizlerde yaşayan, geniş resifler oluşturan, mercanlar sınıfının örneği olan, kırmızı kalker iskeletli hayvan (Corallium rubrum).
* Bu hayvanın iskeletinden elde edilen, süs eşyaları yapımında kullanılan madde.
* Bu maddeden yapılmış.
* İzmaritgillerden, Atlantik Okyanusu, Akdeniz ve Karadeniz'de bulunan, açık kırmızı renkte, eti beğenilen bir balık (Pagrus pagrus).

mercan adası

* Su yüzüne kadar çıkan mercan resiflerinden oluşmuş ada, atol.

mercan ağacı

* Fasulyegillerden, sıcak ülkelerde yetişen, çiçekleri parlak kırmızı, tırmanıcı bir süs bitkisi (Erythrina).

mercan balığı

* \343 mercan.

mercan iğnesi

* Soldan sağa ve köşelerde birer düğüm oluşturarak yapılan zikzak işleme.

mercan otu

* Karanfilgillerden, nemli yerlerde yetişen, yaprakları karşılıklı, çiçekleri beyaz, çok yıllık otsu bir bitki (Sagyna procumbens).

mercan resifi

* Yıllık ortalama deniz suyu sıcaklığı 200 C nin üzerinde bulunan bölgelerde kıtasal kenardaki adaların sığ sahillerinde, kalkerli bitkisel ve hayvansal organizmaların yığılımı.

mercan teknesi

* Mercan avlamak için yapılan özel bir tür tekne.

mercan terliği

* Ayak topuğunu kavrayan, arka bölümü olmayan, ökçesiz, genellikle kırmızı deriden terlik.

mercan tespîh

* Mercandan yapılan otuz üçlük veya doksan dokuzluk değerli tespîh.

mercan yeşili

* Mercan renginde olan yeşil renk.

mercan yılanı

* Kırmızı olan vücudunda halka biçiminde siyah lekeler bulunan bir Amerika yılanı (Elaps corallinus).

mercancı

* Mercan avlayan kimse.

* Mercan işleyen kimse.

mercanköşk

* Balık babagillerden, küçük yapraklı, güzel kokulu bir saksı bitkisi, şile, merzengüş (Origanum majorana).

mercanlar

* Örnek hayvanı mercan olan, selenterelerden bir sınıf.

mercanlı

* İçinde mercan bulunduran.

mercek

* İçinden geçen paralel ışınları düzenli bir biçimde birbirine yaklaştıran veya birbirinden uzaklaştıran, camdan veya ışık kırıcı herhangi bir maddeden yapılmış, genellikle küresel yüzeylerle sınırlanmış saydam cisim, lens.

mercekli

* Merceği olan.

merci

- * Başvurulacak yer veya makam.

mercimeği fırına vermek

- * kadınla erkek gizlice aşk ilişkisi kurmak.

mercimek

- * Baklagillerden, beyaz çiçekli bir tarım bitkisi (*Lens culinaris*).
- * Bu bitkinin, besin değeri yüksek, ufak, yeşil veya kahverenkli, yuvarlak ve yassıca tohumu, yasmık.

mercimek çorbası

- * Kırmızı veya yeşil mercimeğin ana malzemesini oluşturan, soğan, un, tereyağı, et suyu, tuz, kırmızı veya karabiber ile hazırlanan çorba.

mercimek kadar

- * çok küçük ve yuvarlak.

mercimek kemiği

- * Orta kulakta örs ve üzengi kemiği arasında bulunan küçük kemik.

mercimek köfte

- * İçine önceden hafifçe pişen mercimek, soğan, ince bulgur ve baharat katılarak yoğurulan köfte.

mercimek köftesi

- * Kırmızı mercimeğin hafifçe pişmesinden sonra soğan, maydanoz, taze nane ve yeşil soğan karışımına katılıp iyice yoğrulması sonunda hazırlanan bir yemek türü.

merdane

- * Erkeğe yakışır biçimde, mertçe, yiğitçe.

merdane

- * Türlü işlerde kullanılan, silindirik biçiminde araç.
- * Oklava.

merdaneleme

- * Merdanelemek işi.

merdanelemek

- * Bir şeyin üzerinden merdane (II) geçirmek.

merdiven

- * Bir yere çıkmaya veya bir yerden inmeye yarayan basamaklar dizisi.

merdiven altı

- * Katlar arasındaki merdivenlerin altında kalan boşluk.

merdiven boşluğu

- * Çok katlı evlerde bulunan merdivenler çevresinde bulunan boşluk.

merdiven dayamak

- * (büyük bir yaş için) bu yaşa basmak veya yaklaşmak.

merdiven evi

- * Merdiven yapılan duvarlarla çevrili kısım.

merdiven korkuluğu

- * Demir veya ahşap merdivenlerin boşluk kenarındaki çıkıntıların üstündeki bölüm, trabzan.

merdiven kovası

- * Dönerek çıkılan merdivenlerde yukarıdan aşağıya bakıldığında ortada görülen boşluk.

merdiven sahanlığı

* Merdiven boşluğu veya başı.

merdivenci

* Yapılardaki beton merdivenleri döken kimse.

merdivenli

* Merdiveni olan.

merdivensi

* Merdiveni andıran.

merdümgriz

* İnsanlara karışmaktan hoşlanmayan, insanlardan kaçan (kimse), mizantrop.

merek

* Samanlık, odunluk, hayvan yemi deposu veya ahır.

meres

* (köpek için) Yaş.

meret

* Sıkıntı veren, hoşlanılmayan şeyler veya kimseler için sövgü sözü olarak kullanılır.

* Uğursuz.

mergup

* Sevilip aranan, istenilen, beğenilen.

merhaba

* "Yayılın, rahat oturun!" "Günaydın" veya "hoş geldiniz" anlamında bir esenleşme veya selâmlaşma sözü.

merhaba etmek

* hâl hatır sormak, görüşüp konuşmak.

merhabalaşma

* Merhabalaşmak işi.

merhabalaşmak

* Birini merhaba sözüyle esenlemek.

merhabası olmak

* esenleşecek kadar tanışıklığı, yakınlığı olmak.

merhabayı kesmek

* biriyle ilgisini kesmek.

merhale

* Derece, basamak, aşama, evre.

* Varılması istenen noktaya kadar aşılması gereken yerlerin her biri, konak, menzil.

* Bir yolcunun ortalama bir günde, sekiz saatte gidebileceği mesafe.

merhamet

* Bir kimsenin veya bir başka canlının karşılaştığı kötü durumdan duyulan üzüntü, acıma.

merhamet etmek

* acımak.

merhamete gelmek

* acıma duygusuna kapılmak.

merhameten

* Acıyarak, merhamet ederek.

merhametli

* Acıması olan, merhamet eden.

merhametsiz

* Acıması olmayan, acımasız, katı yürekli, kalpsiz.

merhametsiz olmak

* merhamet etmemek.

merhametsizce

* Merhamet etmeksizin, merhametsiz bir biçimde, acımadan.

merhametsizlik

* Acımasız olma durumu, acımasızlık, kalpsizlik.

merhem

* Deriye sürülerek kullanılan, içinde birçok etkili madde bulunan, yumuşak ve koyu kıvamda, yağlı veya yağsız ilâç.

* Çare.

merhem olmak

* bir derde çare olmak.

merhemleme

* Merhemlemek işi.

merhemlemek

* Merhem sürmek.

merhum

* Ölmüş bir Müslümandan söz edilirken "Tanrı'nın rahmetine kavuşmuş" anlamında kullanılır.

* Ölmüş Müslüman erkek.

merhum olmak

* ölmek.

merhume

* Ölmüş Müslüman kadın.

mer'i

* Yürürlükte olan, geçerli.

meridyen

* Ekvatoru dik olarak kestiği ve iki kutup noktasından geçerek dünyayı çevrelediği varsayılan daire.

meridyen dairesi

* Meridyen düzleminin gök küresiyle ara kesiti.

meridyen düzlemi

* İki kutup arasındaki doğru ile o yerin çekül doğrultusunun belirttiği düzlem, öğlen, nısfınnehar.

Merih

* Güneş'e olan uzaklığı, Yer'in Güneş'e olan uzaklığından daha çok olan dış gezegenlerin ilki, Sakıt, Mars.

merinos

* Uzun, çok ince, beyaz ve bol tüylü yapısından dokumacılıkta yararlanılan bir koyun cinsi (Ovis aries hispanica).

* Bu koyundan elde edilen yün.

* Bu yünden yapılmış olan.

merinos koyunu

* Bkz. merinos.

meristem

* Sürgen doku.

mer'iyet

* Yürürlük.

merkantilist

* Merkantilizm yanlısı olan kimse.

merkantilizm

* Ülkenin refahını sahip olduğu altın ve gümüş gibi değerli madenlere bağlayan, ülkedeki değerli maden yataklarının işletilmesine önem veren ve ihracatı artırıp ithalatı azaltmaya çalışan iktisat öğretisi.

merkat

* Mezar, kabir.

merkep

* Eşek.

merkepçi

* Eşekçi.

merkez

* Bir dairenin veya bir küre yüzeyinin her noktasından aynı uzaklıkta bulunan iç nokta, özek.

* Bir kapalı eğrinin veya bazı çokgenlerde köşegenlerin kesişme noktası.

* Bir ülkenin, bölgenin veya kuruluşun yönetim yeri.

* Bir işin öğretildiği yer.

* Bir işin yoğun olarak yapıldığı yer.

* Belirli bir yerin ortası.

* Polis karakolu.

* Bıçım, durum, yol.

merkez aç

* Köşesi çemberin merkezinde bulunan aç.

merkezce

* Merkeze göre, merkez bakımından.

merkezci

* Merkeziyetçi.

merkezçil

* Merkeze doğru yaklaşan.

merkezçilik

* Merkeziyetçilik.

merkezde

* yolda, durumda.

merkezî

* Merkezde olan, merkezi oluşturan.

merkezî ısıtma

* Merkeze bağlı ortak ısıtma sistemi.

merkezî idare

* Merkezî yönetim.

merkezî ülke

* Yönetme, denetleme ve konumu bakımından merkezde bulunan ülke.

merkezî yıkama

* Merkeze bağlı veya bir merkezden yönetilen temizlik sistemi.

merkezî yönetim

* Yönetme, denetleme ve işletme bakımından yetkinin bir yerde toplandığı yönetim tarzı.

merkezîleşme

* Merkezîleşmek işi.

merkezîleşmek

* Merkez durumuna gelmek.

merkezîleştirme

* Merkezîleştirmek işi.

merkezîleştirmek

* Otoriteyi ve işi bir merkezde toplamak.

merkeziyet

* Merkeziyetçilik.

merkeziyetçi

* Merkeziyetçilik yanlısı olan (kimse) veya merkeziyetçiliğe uygun (iş, yönetim), merkezcî.

merkeziyetçilik

* Otoritenin ve işin tek bir merkezde toplanmasını amaçlayan görüş, merkezcilik.

* Bu görüşe dayanan yönetim biçimi.

merkezkaç

* Merkezden uzaklaşan, santrifüj.

merkezkaç kuvvet

* Bir merkez çevresinde dönen bir cismi merkezden uzaklaştıran kuvvet.

merkezkaçlama

* Bir karışımın bileşenlerini merkezkaç kuvvetiyle ayırma işlemi.

merkezleme

* Merkezlemek işi veya durumu.

merkezlemek

* Merkez durumuna getirmek.

merkezlenme

* Merkezlenmek işi.

merkezlenmek

* Aynı merkezde toplanmak, temerküz etmek.

* Merkezî bir yönetime bağlanmak.

merkezleşme

* Merkezleşmek işi veya durumu.

merkezleşmek

* Merkez durumuna gelmek.

merkezleştirme

* Merkezleştirmek işi.

merkezleştirmek

* Merkez durumuna getirmek.

merkum

- * Yazılmış.
- * Adı geçen, az önce anılan (kimse).

merkûp

- * Üzerine binilmiş olan.

Merkür

- * Güneş sisteminin Güneş'e en yakın olan gezegeni, Utarit.

merlanos

- * Bir tür mezigit balığı (Merlangus communis).

mermer

- * Birleşiminde %75 'ten çok kalsiyum karbonat bulunan, genellikle beyaz, renkli ve damarlısı da olan, cilâlanabilen billûrlaşmış kireç taşı.
- * Bu taştan yapılmış.

mermer gibi

- * beyaz, parlak, sert ve pürüzsüz.

mermer kireci

- * Mermerden yapılmış kireç.

mermerci

- * Mermer çıkaran, işleyen, satan, mermer ve benzeri taşlardan yapılarda ıslak zemin işleri, mutfak döşemesi, eviye veya mezar taşları yapan kimse.

mermercilik

- * Cilâlı yüzeyler elde etmek için sert taşları işleme sanayii.
- * Mermer işleme sanatı.

mermerleşme

- * Genellikle başkalaşma etkisiyle, kireç taşlarının yeniden billûrlaşma sonucu mermere dönüşmesi.

mermerleşmek

- * Mermer durumuna dönüşmek.

mermerli

- * Mermeri olan.

mermerlik

- * Mermerle döşeli yer.

mermerşahi

- * Tülbent ile patiska arasında ince bir tür pamuklu kumaş.

mermi

- * Ateşli silâhlar tarafından atılan delici, patlayıcı madde, kurşun.

merserize

- * Kimyasal bir yöntemle parlaklık verilmiş pamuk ipliği.
- * Bu iplikle yapılmış olan.

mersi

- * "Teşekkür ederim!" anlamında kullanılır.

mersin

- * Mersingillerden, Güney ve Batı Anadolu dağlarında yetişen, yaprakları yaz kış yeşil kalan, beyaz çiçekli bir ağaç (Myrtus communis).

mersin balığı

* Mersin balıĝgillerden, ılık denizlerde, göllerde yaşıyan, tatlı sularda yumurtlayan, yumurtalarından havyar yapılan bir balık (Acipenser sturio).

mersin balıĝgiller

* Örneĝi mersin balıĝı olan, vücutları parlak pullarla veya kemik düğmeciklerle örtülü, çoĝu yumurtlama zamanında ırmak ağızlarına gelen iğ biçiminde uzun balıklar familyası.

mersin balıkları

* Mersin balıĝgiller familyasını içine alan balıklar takımı.

mersin morinası

* Mersin balıĝgillerden, Karadeniz, Hazar Denizi ve bu denizlere dökülen ırmaklarda yaşıyan, yumurtasından havyar yapılan bir balık (Huso huso).

mersingiller

* İki çeneklilerden, mersin, karanfil, okaliptus gibi yaprakları almasıık, çiçekleri genel olarak talkım durumunda bulunan ıtırılı bitkileri içine alan bir familya.

mersiye

* Ağıt.

mersiyehan

* Ağıt okuyan, ağıtçı.

mert

* Yiğit.

* Sözünün eri, güvenilir (kimse).

mertçe

* Erkekçe, yiğitçe, merdane (I).

meretebe

* Aşama, derece, rütbe.

* Evre, safha.

mertek

* Yapıda kullanılan dört köşe veya yuvarlak, kalınca sınık.

mertlik

* Yiğitlik, erkeklik.

meryem ana kandili gibi

* zayıf, yanan (ışık).

meryem pelesengi

* Kabuklarından aynı adla anılan bir reçine çıkarılan ve Antil adalarında yetişen bir ağaç (Calophyllum calaba).

meryemana asması

* Bkz. ak asma.

meryemana dikenii

* \343 deve dikenii.

meryemana kuşağı

* Gök kuşağı, yağmur kuşağı.

meryemanaeldiveni

* Çan çiçeğinin bir türü (Campanula medium).

merzengüş

* Mercanköşk.

mesabe

* Derece, değer, rütbe.

mesabesinde

* yerinde, değerinde, hükmünde.

mesafe

* Ara, uzaklık.

* İlişkilerde çok içten olmama durumu, resmiyet.

mesafe bırakmak (veya koymak)

* ilişkilerde samimî olmamak.

mesafeli

* Arası olan, uzaklığı bulunan.

* İlişkilerde içtenliğe yer vermeyen.

mesafelik

* Aralık.

mesaha

* Yeri ölçme.

* Yüz ölçümü.

mesai

* Çalışma, emek.

mesai saati

* Çalışma saatleri, iş zamanı.

mesai yapmak (veya mesaiye kalmak)

* bir iş yerinde, yasal günlük iş süresi dışında ek bir ücretle fazla çalışmak.

mesaj

* Bir devlet büyüğünün, bir sorumlunun belirli bir olay veya durum dolayısıyla ilgililere gönderdiği bildiri.

* Yazı veya sözle verilen, gönderilen bilgi; bildirme yazısı, ileti.

* Yazı veya sözle anlatılması amaçlanan duygu veya düşünce.

mesaj bırakmak

* (yazı veya sözle) bilgi vermek.

mesamat

* Cilt üzerindeki küçük delikler, gözenekler.

mesame

* Gözenek.

mesane

* İdrar torbası, kavuk.

mescit

* Cami.

* İçinde cuma ve bayram namazı kılınmayan, minaresiz, küçük cami.

mesel

* Örnek alınacak söz.

* Atasözü.

* Eğitici hikâye veya masal.

mesel olmak

* (söz, cümle, dize vb.) atasözü durumuna gelmek.

meselâ

* Söz gelişi, söz gelimi, örneğin.

mesele

* Sorun.
* Problem.
* Güç işi.

mesele çıkarmak

* üzüntü verecek veya içinden güç çıkılır bir durum yaratmak.

mesele yapmak

* önemsiz bir şeyi önemli bir sorun durumuna getirmek.

mesele yok!

* herhangi bir güçlük yok!.

mesen

* Sanat ve bilim adamlarını koruyan kimse.

meserret

* Sevinç.

meserretle

* Sevinçle.

meses

* Hayvanları dürtmekte kullanılan, ucu demirli değnek, üvendere.

mesh

* Bir şeyi elle sıvazlama.
* Abdest alırken ıslak eli başa ve meste sürme.

meshetme

* Meshetmek işi.

meshetmek

* Abdest alırken ıslak eli başa ve meste sürmek.

Mesih

* İsa Peygamber'e verilen adlardan biri.

mesire

* Gezinti yeri, gezilecek yer.

mesirelik

* Gezmeye elverişli yer, mesire yeri.

mesken

* Konut, ikametgâh.

mesken tutmak

* yerleşmek.

meskenet

* Miskinlik, beceriksizlik.
* Yoksulluk, fakirlik.

Mesket Türkleri

* \343 Ahıska Türkleri.

meskûkât

* Sikkeler, metal paralar.

meskûn

* İnsan oturan, şeneltilmiş (yer).

* Yurt edinilmiş (yer).

meskûn kılmak

* bir yeri şeneltmek.

meskûn mahal

* Yerleşim merkezi.

meskût

* Söylenmemiş.

meskût geçmek

* söylemeden geçmek.

meskût kalmak

* konuşulmamak.

mesleğinin eri olmak

* işinin uzmanı veya ustası olmak.

meslek

* Bir kimsenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iş.

* Uğraş.

* Çığır, okul, ekol.

* Birbirine bağlı bilimsel veya felsefi düşünceler birliği; bir fikir çevresinde toplanmış çeşitli bilgiler, dizge, sistem.

meslek icabı

* mesleğinin gereği olarak.

meslek içi eğitim

* Meslekteyken görevlinin kendini geliştirmesi için çağrıldığı kurs.

meslek seçmek

* geçimini sağlamak için yeteneklerine ve isteğine göre bir işi sürekli yapmak.

meslekî

* Mesleğe ilişkin, meslekle ilgili olan.

mesleksel

* Meslekî, meslekle ilgili.

mesleksiz

* Mesleği olmayan, işsiz güçsüz (kimse).

mesleksizlik

* Mesleksiz olma durumu.

meslektaş

* Aynı meslekten olan.

meslektaşlık

* Meslektaş olma durumu.

mesmu

* İşitilmiş, duyulmuş olan.

mesnet

- * Dayanak.
- * Mevki, makam.

mesnetli

- * Dayanağı olan.

mesnetsiz

- * Dayanağı olmayan.

mesnevî

- * Her beyti ayrı uyaklı bir divan edebiyatı nazım biçimi.
- * Bu türdeki eserlerin genel adı.

mesrur

- * Sevinmiş, sevinçli.

mest

- * Sarhoş, kendinden geçmiş, esrik.

mest

- * Üzerine ayakkabı giyilen kısa konçlu, hafif ve yumuşak bir tür ayakkabı.

mest etmek

- * kendinden geçirmek.

mest olmak

- * kendinden geçmek, sarhoş olmak.

mestane

- * Sarhoş gibi, kendinden geçmişçesine.

mestçi

- * Mest yapan veya satan kimse.

mestçilik

- * Mest yapma veya satma işi.

mestur

- * Örtülü, kapalı, gizli.

mesture

- * Örtülü.
- * Bkz. Tahsisatı mesture.

mes'udane

- * Mes'ut bir biçimde, mes'ut olarak.

mes'ul

- * Sorumlu.

mes'ul olmak

- * sorumlu olmak.

mes'ul tutmak

- * sorumlu görmek.

mes'uliyet

- * Sorum, sorumluluk.

mes'uliyet almak

* sorumluluk yüklenmek.

mes'uliyetli

* Sorumlu.

* Sorumluluk gerektiren.

mes'uliyetsiz

* Sorumsuz.

* Sorumluluk gerektirmeyen.

mes'uliyetsizlik

* Sorumsuzluk.

mes'ut

* Mutlu, sevinçli, ongun.

mes'ut etmek

* mutlu kılmak.

mes'ut olmak

* mutlu olmak, onmak.

meşakkat

* Güçlük, sıkıntı, zorluk.

meşakkat çekmek

* sıkıntı içinde olmak.

meşakkate katlanmak

* güçlüğe, sıkıntıya göğüs germek.

meşakkatli

* Güç, sıkıntılı.

meşakkatsiz

* Güç olmayan, sıkıntısız.

meş'ale

* Ucunda, alev çıkararak yanıcı bir madde bulunan, aydınlatmaya yarayan değnek.

meşale çekmek

* önderlik etmek, önayak olmak.

meşaleci

* Ortalığı aydınlatmak için çıra vb. yakmakla görevli kimse.

meşatlık

* Musevîlere özgü mezarlık, maşatlık.

meşbu

* Dolmuş, dolu.

* Doymuş.

meşe

* Kayıngillerden, üç yüz kadar türü arasında, kış yaz yapraklarını dökmeyenleri de bulunan, kerestesi dayanıklı bir orman ağacı (Quercus).

* Bu ağaçtan yapılmış olan.

meşe kömürü

* Meşenin yakılması ile elde edilen dayanıklı kömür.

meşe odunu

- * Meşe ağacından elde edilen dayanıklı odun.
- * Anlayışsız, görgüsüz ve kaba saba kimse.

meşe palamudu

- * Meşe türü bir cins palamut.

meşecik

- * Bkz. Kurtluca.

meşelik

- * Meşe korusu veya meşe ormanı.

meşgale

- * Uğraşılacak şey, iş gücü, uğraşı.

meşgul

- * Bir işle uğraşan, iş görmekte olan.
- * Çalışır, kullanılır durumda olan, dolu.

meşgul etmek

- * vaktini almak.
- * uğraştırmak.
- * oyalamak.

meşgul olmak

- * vaktini vermek, uğraşmak, oyalanmak.

meşguliyet

- * Meşgul olma, uğraşma durumu.
- * Uğraş.

meşher

- * Sergi.

meşhet

- * Şehit düşülen yer veya şehidin gömüldüğü yer.

meşhur

- * Ünlü, tanınmış, herkesçe bilinen, angın.
- * Ünlü, tanınmış kimse.

meşhur olmak

- * ün kazanmak, tanınmak, ün almak, ünlenmek.

meşhurluk

- * Meşhur olma durumu, ünlülük, tanınırlık.

meşhut

- * "tanık olunan" Görülen, gözle görülmüş, tanık olunmuş.

meşhut cürümler mahkemesi

- * Bkz. suçüstü mahkemesi.

meşhut suç

- * Bkz. suçüstü, cürümüşhut.

meşihat

- * Şeyhlik.
- * Şeyhüslâmın makamı, şeyhüslâmlık.

meşime

- * Döl yatağı.

* Etene, son, döl eşi.

meşin

- * Sepilenmiş koyun derisi.
- * Bu deriden yapılmış olan.

meşin gibi

- * kararmış ve sertleşmiş (insan derisi).
- * iyi pişirilmeyip çığ kalmış et.

meşin suratlı

- * Utanmaz, şerefsiz (kimse).

meşin yuvarlak

- * (futbolda) Top.

meşk

- * Bir öğretmenin, aynını yazmaları için öğrencilerine verdiği yazı örneği.
- * (yazı ve müzikte) Alışmak ve öğrenmek için yapılan çalışma, el alıştırması.
- * Yazı veya müzik dersi.

meşk almak

- * ders almak.

meşk etmek

- * alışmak veya öğrenmek için çalışmak.

meşk vermek

- * ders vermek.

meşkûk

- * Şüphe uyandıran, şüpheli.

meşkûr

- * Beğenilmiş, övülmüş.

meşrep

- * Yaradılış, huy, karakter, mizaç.
- * Davranış biçimi.

meşru

- * Yasanın, dinin ve kamu vicdanının doğru bulduğu.

meşru müdafaa

- * Uğranılan bir saldırı karşısında kişinin kendisini korumak için başvurduğu yol.

meşru saymak

- * geçerli bulmak.

meşrubat

- * İçilecek şeyler, içecekler.

meşrubatçı

- * Meşrubat hazırlayan, üreten veya satan kimse.

meşruhat

- * Bir maddenin açıklanması için yazılanlar, açıklamalar.

meşruiyet

- * Meşru, geçerli olma durumu.

meşrulaşma

* Meşrulaşmak işi.

meşrulaşmak

* Meşru duruma gelmek.

meşrulaştırma

* Meşrulaştırmak işi.

meşrulaştırmak

* Meşru duruma getirmek.

meşrut

* Şarta bağlı, şartlı.

meşruta

* Satılmamak şartı ile bir kimseye, mirasçılara veya bir kuruluşa verilmiş mülk.

meşruten

* Şarta bağlı olarak.

meşruten tahliye

* Özgürlüğü bağlayıcı cezanın bir bölümünü iyi hâl ile geçiren hükümlünün, şartlara uymaması durumunda yeniden hapsedilmesi şartıyla salıverilmesi.

meşrutî

* Meşrutiyetle ilgili olan.

meşrutiyet

* Hükümdarla yönetilen bir ülkede hükümdarın başkanlığı altında parlamento yönetimine dayanan hükûmet biçimi.

* Osmanlı İmparatorluğunda 1876 Anayasasıyla başlayan ve 1918 Mondros Mütarekesine kadar süren ve I. ve II. Meşrutiyet dönemi adlarıyla anılan süre.

meşrutiyetçi

* Meşrutiyet yanlısı olan kimse.

meş'um

* Uğursuz, kötü.

meşveret

* Bir konu hakkında birinin düşüncesini sorma, danışma.

meşveret etmek

* danışmak.

met

* Gelgit olayında denizin kabarması.

met

* Çelik çomak oyunu.

* Bu oyunda kullanılan, 10-15 cm uzunluğundaki değnek.

meta

* Mal, ticaret malı.

* Elde bulunan varlık, sermaye.

metabolizma

* Canlı organizmada veya canlı hücrelerde hareketi, enerjiyi sağlamak için oluşan, biyolojik ve kimyasal değişimlerin bütünü.

metafizik

* Doğa ötesi, fizik ötesi.

metafizikçi

* Metafizik ile uğraşan kimse.

metafizikçilik

* Metafizikçinin işi veya mesleği.

metafor

* İstiare, ödünçleme.

metal

* Çok yüksek elektrik ve ısı iletkenliği, kendine özgü parlaklığı olan, oksijenli birleşimiyle çoğunlukla bazik oksitler veren madde, maden.

* Dizi makinelerinde satırları oluşturmak için eritilen antimon ve kurşun alaşımına verilen ad.

metal bilimi

* Genellikle elementleri, özellikle metalleri saf olarak elde eden ve bunların işleme tekniğini belirleyen kimya endüstrisi kolu, metalürji.

metal yatak

* Özü, temeli metalden oluşan yatak.

metalik

* Madensel, madenle ilgili.

* Madenden yapılmış, madenî.

metalografi

* Maden, alaşım ve maden filizlerinin yüzeylerini, kesitlerini ve billûrlaşma özelliklerini mikroskopla inceleyerek çözümünü yapan bilim kolu.

metaloit

* Metalsi.

metalsi

* Metallerin fiziksel özelliklerini, metal olmayan öğelerin ise kimyasal özelliklerini taşıyan element, madensi, metaloit.

metalürji

* Metal bilimi.

metalürjik

* Metal bilimi ile ilgili.

metamorfik

* Başkalaşıma uğramış olan.

metamorfizm

* Başkalaşım.

metamorföz

* Başkalaşma.

metan

* Çürümekte olan karbonlu maddelerden çıkan, havada sarı bir alevle yanan, renksiz bir gaz, bataklık gazı (CH₄).

metanet

* Metin olma, dayanma, dayanıklılık, sağlamlık.

metanet göstermek

* kötü bir duruma katlanmak, dayanmak.

metanetli

* Dayanıklı, metin.

metanetsiz

* Dayanıksız.

metanetsizlik

* Dayanıksızlık.

metapsişik

* Ruh ötesi.

metastaz

* Organizmanın herhangi bir noktasında bulunan bir hastalık olayının organizmanın başka bir yerine sıçraması, göçüm.

metatez

* Göçüşme, yer değiştirme.

metazori

* Zorla.

metbu

* Kendisine uyruk olunan.

meteliğe kurşun atmak

* hiç parası kalmamak.

metelik

* On para değerinde olan sikke.

* Çok az para.

metelik etmez

* çok değersiz görülen nesne veya kimseler için kullanılır.

metelik vermemek

* değer ve önem vermemek, umursamamak, aldırış etmemek.

meteliksiz

* Parası olmayan, züğürt.

meteliksizlik

* Parasızlık, züğürtlük.

meteor

* Atmosfer içinde oluşan sıcaklık değişimleri, rüzgâr, yıldırım, yağmur, dolu gibi olaylara verilen genel ad.

* Akan yıldız.

meteor taşı

* Gök taşı.

meteorit

* Gök taşı, meteor taşı.

meteorolog

* Meteoroloji uzmanı.

meteoroloji

* Atmosfer içinde oluşan sıcaklık değişimlerini, rüzgâr, yıldırım, yağmur, dolu gibi olayları inceleyen fizik dalı, hava bilgisi.

meteoroloji istasyonu

* Hava kürede sık sık görülen değişiklikleri inceleyen ve ölçen gözlem evi.

meteorolojik

* Meteoroloji ile ilgili olan.

metfen

* Mezar, kabir, sin, makber.

metfun

* Gömülmüş olan, gömülü.

meth

* Övme, övgü.

methal

* Bir yapının giriş yeri, giriş antre.

* Bir kitabın giriş bölümü.

* Giriş.

methaldar

* Bir işe kanşmış olan, bir işte parmağı olan.

methali olmak

* bir işe kanşmış bulunmak, bir işte parmağı olmak.

methetme

* Methetmek işi.

methetmek

* Övmek.

methini işitmek (veya duymak)

* ününden haberdar olmak.

methiye

* Övgü.

* Bir kimseyi veya bir şeyi övmek için yazılmış şiir.

methiye düzmek

* övmek, övgü şiiri yazmak.

methüsena

* Övme, ululama.

metil

* Yapısında metil kökü bulunan birleşikleri adlandırmakta kullanılan ön ek.

metilen

* Metanın iki hidrojen atomunu yitirmesiyle türeyen bir kök (CH₂).

metilik

* Metan birleşimlerinin sıfatı.

metin

* (eser, yasa, belge için) Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü,

tekst.

* Basılı veya el yazması parça, tekst.

metin

* Acılar karşısında dayanma gücünü yitirmeyen, sağlam, dayanıklı, metanetli.

metin olmak

* dayanıklı ve sağlam olmak, metanetini yitirmemek.

metis

* Kıрма, azma, melez.

metodik

* Yöntemli.

* Düzenli, derli toplu.

metodoloji

* Yöntem bilimi.

metodolojik

* Yöntem bilimi ile ilgili, yöntem bilimsel.

metot

* Yöntem.

metotlu

* Yöntemli.

metotsuz

* Yöntemsiz.

metotsuzluk

* Yöntemsizlik.

metraj

* Metre olarak uzunluk.

* Metre ile ölçme.

metrajlı

* Herhangi bir metre uzunluğunda olan.

metrdotel

* Başgarson.

metrdotellik

* Başgarsonluk.

metre

m2). * Yer meridyen dairesinin kırk milyonda biri olarak kabul edilen, temel uzunluk ölçüsü birimi (kısaltması

* Genellikle desimetre, santimetre, milimetrelere bölünmüş, bir metre uzunluğundaki ölçü aracı.

* Herhangi bir metre uzunluğunda olan.

metre kare

* Kenan bir metre olan bir karenin alanına eşit yüzey ölçüsü birimi (kısaltması m3).

metre küp

* Kenan bir metre olan bir küpün oylumuna eşit, oylum ölçüsü birimi (kısaltması m).

metre sistemi

* Metre, metre kare, metre küp, kilogram, litre gibi kökü metreye dayanan ölçü sistemi, metrik sistem.

metrelik

* Uzunluğu herhangi bir metre olan.

metres

* Bir erkekle nikâhsız yaşayan kadın, kapatma.

metres tutmak

* metresle yaşamak.

metreslik

* Metres olma durumu.

metreslik etmek

* metres olarak yaşamak.

metrik

* Metre veya metreyi temel olarak alan ölçülerle ilgili.

metrik sistem

* Bkz. metre sistemi.

metris

* Askerin çarpışma sırasında korunması için yapılan toprak siper.

metro

* Büyük şehirlerde semtler arasında işleyen yer altı demir yolu hattı.

* Bu hatta çalışan taşıt.

metroloji

* Ölçme ile ilgili bir bilim dalı.

* Ağırlıklar ve ölçüler üstüne inceleme kitabı.

metronom

* Bir müzik parçasının hangi hızla çalınması gerektiğini gösteren alet.

metropol

* Bir bölgenin veya ülkenin en önemli şehri, ana şehir, ana kent.

metropolit

* Ortodokslarda patrikten sonra gelen ve bir bölgenin din işlerine başkanlık eden din adamı.

metropoliten

* Bir devletin veya bir ülkenin ana şehrine ilişkin.

* Metro.

metrûk

* Bırakılmış, terk edilmiş.

* Kullanılmayan.

metrûkât

* Ölen birinin bıraktığı şeyler.

metruke

* Bırakılmış, geriye kalmış.

metrukiyet

* Bırakılma, terk edilme.

* Ayrılma, boşanma.

mevali

* Osmanlı Devletinde görev yapan yüksek dereceli ilmiye mensuplarına verilen ad.

mevcudat

* Var olan şeyler, varlıklar.

* Yaratıklar.

mevcudiyet

* Var olma, varlık, var oluş.

mevcut

- * Var olan, bulunan.
- * Bir topluluğu oluşturan bireylerin tümü.

mevcut olmak

- * var olmak, bulunmak.

mevdu

- * Emanet edilmiş, verilmiş, bırakılmış.

mevduat

- * Belli bir süre sonunda veya istenildiğinde çekilmek üzere bankalara faizle yatırılan para, tevdiat.
- * Yatırım.

mevduat defteri

- * Bkz. banka cüzdanı.

mevhibe

- * Bağış, vergi, ihsan.

mevhibe-i lâhiye

- * Tanrı vergisi.

mevhum

- * Gerçekte olmayıp var sanılan, var diye düşünülen, kuruntuya dayanan, vehmolunmuş.

mevize

- * Öğüt.

mevki

- * Yer, mahal.
- * Makam.
- * Bazı ulaşım araçlarında yolculara veya tiyatro, sinema gibi yerlerde seyircilere sağlanan konfora ve bilet ücretlerine göre düzenlenmiş yer.
- * Durum.

mevkîi olmak

- * bir işte önemli bir makamda bulunmak.

mevkuf

- * Vakfedilmiş.

mevkufen

- * Tutuklu olarak.

mevkufiyet

- * Tutukluluk durumu.

mevku

- * Süreli, periyodik, vakfedilmiş.

mevkute

- * Belli zaman aralıkları ile çıkan yayın, süreli yayın, periyodik.

Mevlâ

- * Tanrı.

mevlâ

- * Efendi, sahip, malik.
- * (büyük M ile) Tanrı.

mevlâsını bulmak

* istediğine erişmek.

Mevlevî

* Mevlevîlik tarikatına bağlı kimse.

mevlevî pilâvı

* Kemiksiz koyun etinin hafifçe pişirilmesinden sonra nohut, kestane, havuç, soğan, yağ, fıstık ve pirinçle karıştırılıp, kısık ateşte hazırlanan bir pilâv türü.

Mevlevîhane

* Mevlevî tekkesi.

Mevlevîlik

* Mevlâna Celâlettin Rumî'nin görüşlerine dayanan ve oğlu tarafından kurulan tarikat.

mevrit

* Doğma, doğum.

* Doğum yeri, insanın doğduğu yer.

* Hz. Muhammed'in doğumunu, hayatını anlatan mesnevî.

* Süleyman Çelebi'nin 15. yüzyılın başında yazdığı "Vesiletünnecat" adlı mesnevî.

* Bu mesnevînin okunduğu dinî tören.

mevrit alayı

* Hz. Muhammed'in doğum günü olarak benimsenen Rebiülevvel'in 12. günü düzenlenen tören.

Mevrit Kandili

* Hz. Muhammed'in doğum yıldönümü.

mevrit şekeri

* Mevrit okunurken dağıtılan özel olarak yapılmış şeker.

mevlithan

* Mevrit okuyan kimse.

mevlût

* Doğum.

* Yeni doğmuş çocuk.

mevrut

* Gelen, gelmiş.

mevsim

* Yılın, güneşten ısı, ışık alma süresi ve dolayısıyla iklim şartları bakımından farklılık gösteren dört bölümünden her biri, sezon.

* Bazı atmosfer olaylarının en çok belirdikleri zaman.

* Herhangi bir ekimin yapıldığı veya bir ürünün yetiştiği dönem.

* Herhangi bir şeyin etkinlik dönemi, sezon.

* Yaşam bölümü.

mevsimli

* "Yersiz, gereksiz, zamansız konuşmak" anlamındaki mevsimli mevsimsiz konuşmak deyiminde geçer.

mevsimli mevsimsiz

* Bkz. mevsimli.

mevsimlik

* İlkbahar ve sonbaharda giyilen.

* Bir mevsim için, bir mevsim süresince.

mevsimsiz

* Zamanı iyi seçilmemiş.

* Uygun zamanı gelmeden olan veya yapılan.

mevsuf

- * Nitelenmiş, nitelikleriyle belirlenmiş.
- * (sıfat tamlamalarında) Tamlanan.

mevsuk

- * Belgeye dayanan, doğru, doğruluğuna güvenilen, sağlam.

mevt

- * Ölüm.

mevta

- * Ölüler, ölmüşler, ölü, ölmüş.

mevut

- * Vaat olunmuş, söz verilmiş.

mevzi

- * Yer, mahal.
- * Bir askerî birliğin yeri veya bu birlik tarafından ele geçirilen bölge.

mevzî

- * Genel olmayan, bir yere özgü olan, yayılmamış, dar, sınırlı, mahallî, yerel.
- * Yerel, lokal.

mevzilenme

- * Mevzilenmek işi.

mevzilenmek

- * Mevzide yerini almak, mevziye girmek.

mevzu

- * Konu.

mevzua girmek

- * asıl konuyu ele almak.

mevzuat

- * Bir ülkede yürürlükte olan yasa, tüzük, yönetmelik vb. nin bütünü.
- * Sandık, çuval, teneke gibi içine ticaret malı konulan koyacaklar.

mevzulu

- * Konulu.

mevzun

- * Biçimli, düzgün, oranlı, uyumlu.
- * Ölçülü, vezinli.

mevzusuz

- * Konusuz.

mevzuubahis

- * Konu olan, söz konusu; adı geçen, sözü geçen.

mevzuubahis etmek

- * söz konusu etmek, hakkında konuşmak.

mevzuubahsetme

- * Mevzuubahsetmek durumu.

mevzuubahsetmek

- * Söz etmek.

mey

* Şarap.

mey

* Doğu Anadolu'da kullanılan bir tür küçük zurna.

meyâl

* Bkz. hayal meyal.

meyan

* Bkz. meyan kökü.

meyan

* Ara, orta.

meyan balı

* Meyan kökünden elde edilen şurup.

meyan kökü

* Fasulyegillerden, 30-60 cm yükseklikte, tüysü yapraklı, mavimsi, mor çiçekli, tatlı olan toprak altı bölümleri hekimlikte ve serinletici içkilerin yapımında kullanılan, çok yıllık otsu bir bitki (Glycyrrhiza glabra).

meyancı

* Aracı, aracılık eden kimse.

meyancılık

* Aracılık eden kimsenin durumu.

meyane

* Çorba gibi yiyeceklere lezzet kazandırmak için un ve yağla yapılan sos.

meyanesi gelmek

* (helva vb. için) kıvamına gelmek.

meydan

* Alan, saha.

* Yanışma, eğlence veya karşılaşma yeri.

* Bulunulan yer ve çevresi, ortalık.

* Fırsat, imkân veya vakit.

* (Mevlevî tekkelerinde) Ayin yapılan yer.

meydan (bir şeye veya kimseye) kalmamak

* fırsat bulamamak.

meydan açmak

* sebep olmak.

meydan almak

* gelişmek, yayılmak, geniş ölçüde olmak.

meydan bırakmamak

* fırsat vermemek.

meydan bulamamak

* fırsat bulamamak.

meydan dayağı

* Ceza olarak açıkta ve kalabalık içinde suçlulara atılan dayak.

meydan dayağına çekmek

* herkesin içinde veya çok dövmek.

meydan korkusu

* Bkz. alan korkusu.

meydan muharebesi

* Meydan savaşı.

meydan okumak

* korkmadığını, çekinmediğini açıkça bildirmek; kavga veya yarışmaya çağırmak.

meydan saati

* Halkın yararlanabilmesi için alanlara konulan büyük saat.

meydan savaşı

* Bir savaşta, kesin sonuç almak için düşmana karşı bütün güçlerle yüklenilen ölüm kalım savaşı.

meydan sazı

* On iki teli olan, sesinin yüksekliği sebebiyle açık yerlerde çalınmaya uygun, halk ozanlarının kullandığı en büyük saz, divan sazı.

meydan vermemek

* kötü bir durumun gerçekleşmesi için imkân veya zaman bırakmamak.

meydana atılmak

* ortaya çıkmak.

meydana atmak

* ortaya çıkarmak.

meydana çıkarmak

* açıklığa kavuşturmak, ortaya çıkarmak, belli etmek.

* bularak ortaya çıkarmak.

meydana çıkmak

* ortaya çıkmak, görünmek.

* belli olmak.

* yetişmek, büyümek.

meydana dökmek

* hepsini sergilemek, ortaya dökmek.

meydana düşmek

* bir iş yapmak için kendini ortaya atmak.

meydana gelmek

* olmak, oluşmak.

* ortaya çıkmak.

meydana getirmek

* olmasını sağlamak, oluşturmak.

meydana koymak

* yapıp ortaya çıkarmak, göstermek.

meydana vurmak

* belli etmek, ortaya çıkarmak.

meydancı

* Avlu, bahçe gibi yerleri süpürüp temizleyen hizmetli.

* Hapishane koğuşlarında ayak işlerini gören kimse.

* Mevlevî tekkelerinde konukları, Mevlevîleri karşılayan, meydanı açan, Mevlevî raksını düzenleyen tarikat adamı.

meydancık

* Küçük meydan.

meydancılık

* Meydançı olma durumu.

meydanda

* Ortada, belli, açık, aşıkâr.

* Ortada bulunan, gözle görülen şey.

meydanda bırakmak

* açıkta, evsiz barksız bırakmak.

* ortada, herkesin gözü önünde bırakmak.

meydanı (birine veya bir şeye) bırakmak

* savunduğu şeyden vazgeçmek veya yanışmadan çekilmek.

meydanı boş bulmak

* kendisini engelleyecek kimse görmeyerek aşırı davranışlarda bulunmak.

meydanî

* Bir tür çiçek.

meydanlık

* Geniş, meydana benzeyen yer, açıklık.

meyhane

* İçki satılan ve içilen yer, içki yeri.

* Kabare.

meyhane pilâvı

* Kıyma, soğan, biber ve domates kullanılarak bulgurdan yapılan bir pilâv türü.

* Meyhane havasına özgü ve mezelik niteliğinde olan pilâv.

meyhaneci

* Meyhane işleten kimse.

meyhaneci otu

* Çobandüdüğü.

meyhanecilik

* Meyhane işletme işi.

meyil

* Eğiklik, eğim, akıntı.

* Sevme, gönül verme.

meyil vermek

* eğiklik sağlamak.

* sevmek, gönül vermek.

meyilli

* Bir yana eğimi olan, eğik.

* Sevmiş, gönül vermiş, âşık.

meyilsiz

* Meyli olmayan.

meyletme

* Meyletmek işi.

meyletmek

- * Eğilmek.
- * Eğinmek.

meyli olmak

- * beğenmek, sevmek, hoşuna gitmek.

meymenet

- * İyi nitelik, uğur, hayır, bereket.

meymenetli

- * Uğurlu.

meymenetsiz

- * Uğursuz.
- * Suratsız, kılıksız, huysuz, ters (kimse).

meymenetsizlik

- * Uğursuzluk, kademsizlik, şeamet, nuhuset.

meyus

- * Üzgün.
- * Umutsuz, karamsar.

meyus etmek

- * üzmek.

meyus olmak

- * üzgün ve umutsuz bir duruma düşmek.

meyusiyet

- * Umutsuzluk, karamsarlık.

meyve

- * Bitkilerde çiçeğin döllenmesinden sonra yumurtalığın gelişmesiyle oluşan tohumları taşıyan organ, yemiş.
- * Ürün, sonuç, kâr.

meyve ağacı

- * Meyve veren ağaç.

meyve bahçesi

- * İçinde meyve ağaçları olan bahçe.

meyve dışı

- * Meyvelerin derisi.

meyve ezmesi

- * Meyvelerin ezilmesi sonucu elde edilen yiyecek.

meyve içi

- * Meyvelerde, tohumların bulunduğu iç bölüm.

meyve kabuğu

- * Meyvenin dış yüzeyini kaplayan kalın tabaka.

meyve ortası

- * Yemişlerin meyve dışı ve meyve içi arasında bulunan sulu ve etli bölümü.

meyve reçeli

- * Meyveden yapılan şekerli tatlı.

meyve sineği

* Meyvelere musallat olan sinek türü.

meyve sineğigiller

* Kanatlarında koyu renkli lekeler bulunan bir tür sinek familyası (Trypetidae).

meyve suyu

* Meyveden elde edilen su.

meyve şekeri

* Bkz. levüloz.

meyve yaprak

* Çiçeğin, döllenmeden sonra yemişi oluşturan yaprağı.

meyveci

* Meyve yetiştiren veya satan kimse, yemişçi.

meyvecilik

* Meyve yetiştirme işi.

* Meyve alıp satma işi.

meyvedar

* Meyveli, meyvesi olan, meyve veren.

meyvehoş

* Kuru yemiş.

* Yemiş çarşısı.

meyvelenme

* Meyvelenmek işi.

meyvelenmek

* Meyveli duruma gelmek, meyve vermek.

meyveli

* Meyvesi olan, meyve veren yemişli.

* Meyve ile yapılmış, içinde meyve bulunan.

* Yaratıcı olan, olumlu birşey ortaya koyabilen.

meyveli ağacı taşlarlar

* çoğu kez bilgili, hünerli kimselere sataşırlar.

meyvelik

* Meyve ağacı dikili, belirli büyüklükte yer, yemişlik.

* Meyve konulan kap, yemişlik.

meyvesiz

* Meyvesi olmayan, meyve vermeyen.

meyvesizlik

* Meyvesiz olma durumu.

meyyal

* Eğilimli, eğimli.

meyyit

* Ölü.

-mez

* Bkz. -maz / -mez.

mezalim

* Zulümler, haksızlıklar, kıyımlar.

mezamir

* Düdükler.

* Makamla okunan Zebur sureleri.

mezar

* "ziyaret yeri, ziyaret edilen yer" Ölünün gömülü olduğu yer, kabir, sin, makber, gömüt.

mezar kaçkını

* Çok zayıflamış kimse.

mezar taşı

* Gömülen kişiye ait kimlik bilgileri, dua vb. yazıları kazınmış olarak üzerinde bulunduran ve mezarın baş ucuna dikilen taş.

mezarıcı

* Mezar kazan ve mezarlığa bakan kimse.

mezarçılık

* Mezar kazma ve mezar bakma işi.

mezardan çıkarmak

* bir kimseyi ölümden kurtarmak.

mezarını kazmak

* kötülüğünü istemek, kötü duruma düşürmek için uğraşmak.

mezarlık

* Mezarların bulunduğu yer, kabristan, gömütlük, sinlik.

mezat

* Artırma ile satış.

mezat malı

* Bayağı ve ucuz mal.

mezata çıkarmak (veya koymak)

* açık artırma yoluyla bir malı satışa çıkarmak.

mezatçı

* Arttırma ile satışı yönlendiren kimse.

* Sürekli olarak mezadı takip eden kimse.

mezbaha

* Hayvan kesilen yer, kesim evi, kanara,salhane.

mezbele

* Çöplük, süprüntülük, çöp ve süprüntü dökülen yer, küllük.

* Aşağılık ve kötü durum.

mezbelelik

* Çöplük, mezbele.

mezcetme

* Mezcetmek işi.

mezcetmek

* Birbirine katmak, katıştırmak.

meze

* İçki içilirken yenilen yiyecek.

* Eğlence, alay.

mezeci

* Meze satan kimse.

mezecilik

* Meze yapıp satma işi.

mezelik

* Meze yapılmaya elverişli, meze olarak kullanılan.

* Meze olarak yenilen şey.

mezellet

* Alçalma, bayağılaşma.

mezesiz

* Meze yemeden içilen (içki).

* Meze yemeyerek.

mezgıt

* Mezgıtgillerden, Avrupa ve Türkiye denizlerinde yaşayan, uzun vücutlu, büyük ağızlı, eti lezzetli bir balık, tavuk balığı (Gadus merlangus).

mezgıtgiller

* Balıklar sınıfının, kemikli balıklar takımına giren, genellikle tatlı sularda yaşayan bir familya.

mezhebi geniş

* Namus konusunda aşırı hoşgörölü davranan (kimse).

mezhep

* Bir dinin görüŖ, yorum ve anlayış ayrılıkları sebebiyle ortaya çıkan kollarından her biri.

* Öğreti.

* Anlayış, görüŖ.

mezhepçi

* Mezhep yanlısı olan kimse.

mezhepçilik

* Mezhepçi olma durumu.

meziyet

* Bir kişiyi veya nesneyi benzerinden üstün gösteren nitelik.

meziyetli

* Beğenilen, üstün nitelikleri bulunan.

mezkûr

* Adı geçen, az önce anılan, sözü geçen, zikredilen, zikrolunan.

mezoderm

* Orta deri.

mezon

* Eloktrondan ağır, protondan hafif bir atom cisimciğı.

mezosfer

* Orta yuvar.

mezozoik

* İkinci çağ.

mezozom

* Bakterinin üremesi sırasında bakteri zarından kıvrımlar yaparak meydana gelen mitokondri benzeri yapı.

mezra

- * Ekime elverişli, ekilecek tarla veya yer.
- * En küçük yerleşim birimi.

mezraa

- * Bkz. mezra.

mezru

- * Ekilmiş, ekili.

mezun

- * İzin almış, izinli.
- * Bir okulu bitirerek diploma almış (kimse).
- * Bir iş için yetki verilmiş, yetkili.

mezun olmak

- * (okulu) bitirmek.

mezuniyet

- * İzinli olma durumu.
- * (okulu) Bitirme.
- * Yetki.

mezura

- * Terzilikte ölçü almak için kullanılan, genellikle 1,5 m uzunluğunda şerit metre.

mezür

- * Bkz. mezura.
- * Ölçü.

mezzosoprano

- * Soprano ile kontralto arasında kadın sesi.
- * Sesi böyle olan sanatçı.

Mg

- * Magnezyum'un kısaltması.

mı / mi, mu / mü

- * Sonuna getirildiği cümleye veya kelimeye, söyleyiş biçimine ve tonlamaya göre soru, şaşma veya inkâr anlamı verir.
- * Soru anlamıyla rica ve emir cümleleri yapar.
- * Tekrarlanan kelime arasında kullanılarak kelimenin anlamını pekiştirir.
- * Belirli geçmiş zamanlı bir cümle ile başka bir cümleyi zaman, şart veya sebep ilişkisi ile birbirine bağlar.

mıcır

- * Bkz. mucur.

mıgırlık

- * Mıgır olma durumu.

mıgri

- * Sularımızda yaşayan bir yılan balığı türü (Conger conger).

mih

- * Büyük çivi.

mıhlama

- * Mıhlamak işi.

mıhlamak

- * Mıhla tutturmak, çakmak, çivilemek.
- * Birini veya bir şeyi bir yerden ayrılmaz, kırıdayamaz duruma getirmek.

mıhlanma

- * Mıhlanmak işi.

mıhlanmak

- * Mıhlamak işine konu olmak veya mıhlamak işi yapılmak, çivilenmek.
- * Olduğu yerde kalıp bir yere kırdayamaz olmak.

mıhlayıcı

- * Altın, gümüş vb. taşları metal yuvalara işleyen ve sıkıştıran usta.

mıhlı

- * Mıhı olan.
- * Mıhlanmış, mıhla tutturulmuş.
- * Dimdik, sabit, kılmıdamaksızın.

mıhsıçtı

- * Eli sıkı, cimri.

mıhsıçtılık

- * Cimrilik.

-mık / -mik, -muk / -mük

- * Filden isim türeten ek: kıy-mık , il-mik , kus-muk ,soy-muk, kes-mik, yala-muk vb.

mıklep

- * Eski Türk ve İslâm aletlerinde alt kapağa sertap ile bağlanmış, ucu üçgenimsi, katlanabilir parça.

mıknatıs

- * Demiri ve daha başka bazı metalleri çeken demir oksit.
- * Demiri çekme özelliği taşıyan veya sonradan bu özelliği kazanan her türlü madde.
- * Çekiciliği, albenisi olan kimse.

mıknatısî

- * Mıknatısla ilgili,manyetik.

mıknatısiyet

- * Mıknatıslık.

mıknatıslama

- * Mıknatıslamak işi.

mıknatıslamak

- * (bir demir çubuğuna) Mıknatıs özelliği vermek.

mıknatıslanma

- * Mıknatıslanmak işi.

mıknatıslanmak

- * Mıknatıs özelliği kazanmak; mıknatıslı bir duruma gelmek.

mıknatıslı

- * Mıknatısı olan.
- * Mıknatıslanmış olan.

mıknatıslı iğne

- * Merkezinden bir iple asılı bulunan, dar ve sivri bir eşkenar dörtgen biçiminde yapılmış mıknatıs çubuğu.

mıknatıslık

- * Mıknatıslı olma özelliği, mıknatısiyet.

mıncık mıncık

* Mıncıklayarak.

mıncıklama

* Mıncınlamak işi.

mıncıklamak

* Örseleyecek veya biçimini bozacak gibi ellemek, sıkıştırmak.

mıncıklanma

* Mıncıklanmak işi.

mıncıklanmak

* Mıncıklamak işi yapılmak veya mıncıklamak işine konu olmak.

mıncınk

* Küçük, afacan, zeki (çocuk).

mıntıka

* Bölge.

mır mır

* Sularımızda yaşayan bir yılan balığı türü (Echelus myrus).

* Mınıldamak fiili ile kullanılan bir söz.

mırıl mırıl

* Mınıldanarak.

mırıldama

* Mınıldamak işi.

mırıldamak

* Alçak ve güç anlaşılır bir sesle bir şeyler söylemek.

mırıldanış

* Mınıldanmak işi veya biçimi.

mırıldanma

* Mınıldanmak işi.

mırıldanmak

* Alçak sesle kendi kendine birşeyler söylemek.

* Alçak bir sesle şarkı söylemek.

* Ancak yanındakinin duyabileceği bir biçimde konuşmak.

mırıltı

* Mınıldanırken çıkan ses.

mırın kırın

* Bir isteği kabul etmeme, nazlanma.

mırın kırın etmek

* bir isteği yerine getirmemek için çeşitli sebepler ileri sürmek, nazlanmak.

mırlama

* Mırlamak işi.

mırlamak

* (kedi) Mır mır diye ses çıkarmak.

mırmır

- * Bir tür kedi.
- * Yüzgeçsiz, uzun çıplak gövdeli balık.

mırmırık

- * Mırlanan.
- * Sürekli sorun çıkaran.

mırnav

- * Miyavlama sesi.

mırra

- * Kahve çeşidi, bir tür acı kahve.

mısdak

- * Bir şeyin doğru olduğunu kanıtlayan şey, ölçüt.

mısır

- * Buğdaygillerden gövdesi kalın, yaprakları büyük, boyu yaklaşık 2 m olabilen erkek çiçekleri tepede salkım durumunda, dişi çiçekleri yaprakla gövde arasında koçan biçiminde olan bir kültür bitkisi (Zea mays).
- * Bu bitkinin koçan üzerindeki taneli ürünü.

Mısır baklası

- * Acı bakla.

mısır ekmeği

- * Mısır unu, tuz ve suyun karışımı yoluyla yapılan hamurun bir kap içinde pişirilmesiyle hazırlanan ekmek türü.

Mısır fulü

- * Hint fulü.

mısır kalburu

- * Aleve tutularak içinde mısır patlatılan kalbur biçiminde bir kap.

mısır özü

- * Mısırdan elde edilen öz madde.

mısır patlatmak

- * cin mısırını kalburda ve ateş üzerine tutarak patlamasını sağlamak.

mısır püskülü

- * Mısır koçanının ucundan sarkan san renkli püskül biçimindeki tepeciği.

mısır püskülü gibi

- * (saç için) seyrek, ince ve cansız.

Mısır tavuğu

- * Hindi.

Mısır turnası

- * İbis.

mısır unu

- * Kuru mısır tanelerinin öğütülmesiyle elde edilen un.

mısır yağı

- * Mısır tanelerinden çıkarılan sıvı yağ.

mısırcı

- * Mısır yetiştiren veya satan kimse.

Mısır'daki sağır sultan bile duydu

* duymayan kalmadı.

Mısırlı

* Mısır halkından olan kimse.

mısırlık

* Geniş mısır tarlaları bulunan yer.

miskal

* Her biri başka perdede bir sıra kamış boğumundan yapılmış düdük, musikar.

miskala

* Metal parlatmaya yarar alet.

mısmıl

* Eti yenilebilen, murdar olmayan.

mısra

* Manzumenin satırlarından her biri, dize.

mıstar

* Mastar.

mıstara

* Bkz. mastar.

-miş / -miş,-muş / -müş

* Belirsiz geçmiş zaman eki: al-mış,yer-miş, yaz-mış-sın, git-miş-siniz vb.

* Sıfatlar: piş-miş (aş), öl-müş (eşek), haşlan-mış (et) vb.

* İsimler: dol-muş, er-miş, geç-miş vb.

mışıl mışıl

* Rahat sessiz ve derin soluk alarak.

mışıldama

* Mışıldamak işi.

mışıldamak

* Mışıl mışıl ses çıkararak.

mışmış

* Kayısı veya zerdali.

mıymıntı

* İnsanın sabrını tüketecek derecede yavaş ve mızımızca iş gören.

mıymıntılık

* Mıymıntı olma durumu.

-mız / -miz,-muz / -müz

* Çokluk 1. kişi iyelik eki: Baba-mız,anne-miz ,ordu-muz, köy-ü -müz vb.

mızıka

* Bando.

* Armonika.

mızıkacı

* Bandocu.

* Armonika çalan (kimse).

mızıkalı

* Sarayın müzik takımında çalışan kimse.

mızıkcı
* Çeşitli sebeplerle oyun bozan, yenilgiyi kabul etmeyen, kolayca danılan (kimse), ordubozan, oyunbozan.

mızıkcılık
* Mızıkcı olma durumu,ordubozanlık, oyunbozanlık.

mızıkcılık etmek
* mızıklanmak, oyunbozanlık etmek.

mızıklanma
* Mızıklanmak işi.

mızıklanmak
* Çeşitli sebeplerle oyun bozmak, yenilgiyi kabul etmemek, oyunbozanlık etmek, mızıkcılık etmek.

mızıldanma
* Mızıldanma, şikâyetçi bir sesle konuşma, sızıldanma.

mızıldanmak
* Mızıldanmak, şikâyetçi bir sesle konuşmak, sızıldanmak.

mızıma
* Mızımak işi veya durumu.

mızımak
* Mızıkcılık etmek.

mızırdanma
* Mızırdanmak işi.

mızırdanmak
* Yakınarak konuşmak, sızıldanmak, homurdanmak.

mızımız
* Her şeyde kusur bularak hiçbir şeyden memnun olmayan.
* Çevresindekileri rahatsız edecek kadar tembel olan.

mızımızca
* Mızımıza yakışır (biçimde), mızımız gibi.

mızımızlanma
* Mızımızlanmak işi.

mızımızlanmak
* Mızımızca davranışlarda bulunmak, mızımızlık etmek.

mızımızlık
* Mızımız olma durumu veya mızımızca davranış.

mızımızlık etmek
* mızımızlanmak.

mızrak
* Uzun saplı, sivri demir uçlu silâh, cıda.
* Atletizmde kullanılan cirit.

mızrak çuvala girmez (sığmaz)
* gizli tutulması imkânsız durumlar karşısında söylenir.

mızraklı
* Mızrağı olan, mızrak taşıyan.

mızraklı ilmihâl

* İslâm dininin ilkelerini öğreten ilmihâl kitaplarından biri.

mızraksı

* Mızrağa veya mızrak ucuna benzeyen.

mızraksız

* Mızrağı olmayan.

mızrap

* Telli çalgıları çalmaya yarayan ve ağaç, kemik, maden veya kiraz ağacından yapılan alet, çalgıç, tezene.

mızraplı

* Telleri bir mızrap veya parmakla çalınan (saz).

mi

* Bkz. mı / mi.

mi

* Gam dizisinde re ile fa arasındaki ses ve bu sesi gösteren nota işareti.

miadı dolmak

* bir şeyin kullanım süresi bitmek, eskimek.

miadı gelmek

* zamanı gelmek.

miat

* Bir şeyin yapılması için tanınan süre.

* Bir şeyin yerine yenisinin verilebilmesi için kabul edilmiş bulunan süre, kullanma süresi.

mibzer

* Tohum ekme aleti.

miçel

* Selüloz moleküllerinin en küçük parçası.

miço

* Muço.

mide

* Omurgalılarda, sindirim sisteminin, yemek borusu ile onikiparmak bağırsağı arasında besinlerin sindirime hazır duruma getirildiği omurgasız hayvanlarda sindirim kanalının bu bölgeye karşılık olan parçası.

* Karın, karın bölgesi.

* Yemek yeme isteği.

mide ağzı

* Yemek borusunun mideye açılan alt ucu.

mide bulandırmak

* kusacak bir duruma getirmek.

* Kuşkulandırmak.

mide fesadı

* Çok ve çeşitli yemenin yol açtığı mide bozukluğu.

mide fesadına uğramak

* çok ve çeşitli yiyecekler yemekten midesi bozulmak.

mide kapısı

* Midenin onikiparmak bağırsağına açılan alt ucu.

mideci

- * Kendi çıkarlarından başka bir şey düşünmeyen (kimse).

midesi (veya içi) ezilmek (veya kazanmak)

- * açlık duymak.

midesi almamak (kaldırmamak, kabul etmemek veya götürmemek)

- * hastalık, tiksime gibi sebeplerle bir şeyi yiyememek.
- * çirkin bir şey karşısında huzursuz olmak, rahatı kaçmak.

midesi bulanmak

- * kusacak gibi olmak.
- * iğrenmek, tiksirmek.
- * kuşkulanan, işkillenmek.
- * huzursuz olmak, rahatı kaçıp tedirgin olmak, hoşlanmamak.

midesi ekşimek (kaynamak veya yanmak)

- * yeni yenilmiş yiyeceklerden ötürü midede rahatsızlık duymak.

midesiz

- * Yenmeyecek şeyleri yiyen.
- * Hiçbir şeyden tiksimeyen, en iğrenilecek şeyler karşısında bile tiksinti duymayan.

midewî

- * Mide ile ilgili olan.
- * Mideye uygun olan, mideye iyi gelen.

mideye oturmak

- * yenilen şey sindirilmeyip mideye rahatsızlık vermek.

mideyi bastırmak

- * hafif şeyler yiyerek açlığını gidermek.

midi

- * Orta.

midi etek

- * Diz kapağını örten veya diz kapağından üç dört santim kadar aşağı inebilen etek.

midibüs

- * Küçük otobüs.

midibüsçü

- * Midibüs alıp satan, işleten veya kullanan kimse.

midilli

- * Normalden daha küçük boyda, bir tür at.

midye

* Yassı solungaçlı, yumuşakçalardan, kabukları birbirine eşit, denizlerin kayalık yerlerinde kümeler durumunda yaşayan eti yenir bir hayvan (Mytilus).

midyeci

- * Midye avlayan veya satan kimse.

midyecilik

- * Midyecinin işi.

midyelik

- * Yapay olarak midye üretilen yer.

miftah

* Anahtar.

migmatit

* Tortul katmanlar arasına mağma girmesiyle oluşan değişim kayacı.

migren

* Yanın baş ağrısı.

miğfer

* Savaşta başı dış darbelerden koruyan, demir, çelik vb. yapılmış başlık, tolga.

mihanikî

* Düşünmeden, ölçülerek değil de yalnızca alışkanlığın verdiği kolaylıkla veya yalnız kasların hareketiyle yapılan (iş, hareket vb.), mekanik.

mihenge vurmak

* denemek.

mihenk

* Denek taşı.

* Birinin değerini, ahlâkını anlamaya yarayan ölçüt.

mihman

* Konuk misafir.

* Kalıcı.

mihman olmak

* konuk olarak bulunmak.

mihmandar

* Resmî konukları ağırlamak ve onlara kılavuzluk etmekle görevlendirilen kimse, konukçu.

mihmandarlık

* Mihmandanın yaptığı iş.

mihnet

* Sıkıntı, üzüntü.

mihnet çekmek

* sıkıntılı bir duruma katlanmak, sıkıntı çekmek.

mihr

* Müslüman bir erkeğin nikâh esnasında eşine vermeyi kabullendiği mal veya para.

mihrabımsı

* Mihraba benzeyen.

mihrace

* Hindistan'da racadan daha büyük hükümdarlara verilen unvan.

mihrak

* Odak.

mihrap

* Cami, mescit gibi yerlerde Kâbe yönünü gösteren, duvarda bulunan ve imama ayrılmış olan oyuk veya girintili yer.

* Umut bağlanan yer.

mihver

* Eksen.

* Konuşulan, yazılan, tartışılan veya düşünülen bir konunun en önemli noktası.

-mik

* Bkz. -mık / -mik.

mika

* Püskürük ve başkalaşmış kayalar içinde bulunan, alüminyum silikat ile potasyumdan oluşmuş, yapraklar durumunda ayrılabilen parlak bir minarel, evren pulu.

* Bu minaralden yapılmış olan.

mikado

* Japon imparatorlarına verilen unvan.

* Fil dişi, tahta veya kemikten yapılmış küçük çubuklarla oynanan bir oyun.

mikalı

* Yapımında mika maddesi kullanılan.

mikalı cam

* Yapımında mika maddesi kullanılan, darbe aldığında tuz buz olup dağılmayan cam türü.

mikâp

* Küp.

mikaşist

* Küçük kuvars billûrlarıyla mikadan oluşmuş, yaprak biçiminde başkalaşıma uğramış kaya.

mikoloji

* Mantar bilimi.

mikos

* Mantar asalaklarından oluşan hastalık.

mikoz

* Mantar.

mikro-

* "Küçük" anlamı veren ön ek.

mikroamper

* Amperin milyonda birine eşit akım şiddet birimi.

mikrobik

* Mikropla ilgili; mikroplu.

mikrobiyolog

* Mikrobiyoloji uzmanı.

mikrobiyoloji

* Mikroplar konu alan bilim dalı.

mikrodalga

* Boyları 1 mm. ile 1 m. arasında değişen (milimetre, santimetre ve desimetre cinsinden) elektromagnetik dalga.

mikrofilm

* Herhangi bir belgeyi, yayını vb. yi küçük sinema filmi gibi bir şerit üzerine çeken, özel bir fotoğraf makinesiyle elde edilmiş film.

mikrofon

* Elektrik akımı etkisiyle sesi uzakta bulunan alıcıya ulaştıran araç.

mikrofona koymak

* hikâye, roman, oyun gibi eserleri radyo için elverişli duruma getirip yayımlamak.

mikrofoncu

* Ses kaynağının yer değıştirmesine göre mikrofonu yöneten kimse.

mikrofonik

* Mikrofona uygun düşen.

mikrokok

* Nokta biçimdeki mikroplara verilen genel ad.

mikrolit

* Bazı taşların yapısında bulunan, prizma biçiminde ve ancak mikroskopla görülebilen billûrlar.

mikrometre

* Büyük ölçüde büyütme gücü olan teleskop, mikroskop gibi optik aletlerle incelenen nesnelerin oylumlanını ölçmede kullanılan alet.

* Çok küçük uzunlukları ölçmeye, incelemeye yarayan alet.

* Mikron.

mikron

* Bir metrenin milyonda biri, milimetrenin binde biri, mikrometre.

mikroorganizma

* Mikroskopla görülebilen organizma.

mikrop

* Mikroskopla görülebilen, çürümeye, mayalanmaya ve hastalıklara yol açan bir hücreli canlı.

* Kendisinden kötülük ve zarar gelen kimse.

mikroplanma

* Mikroplanmak işi.

mikroplanmak

* Mikroplu duruma gelmek.

* Kirlenmek.

mikroplu

* Mikrobu olan, mikropla buluşan, intanî.

mikropluk

* Yaramazlık, kötülük, fesatlık.

mikropsuz

* Mikrobu olmayan, mikrobu öldürölmüş olan.

mikropsuzlandırma

* Mikropsuzlandırmak işi.

mikropsuzlandırmak

* Bir şeyin mikroplarını kimyasal maddeler veya ısı yardımıyla öldürmek, dezenfekte etmek.

mikropsuzlaştırma

* Mikropsuzlaştırmak işi veya durumu.

mikropsuzlaştırmak

* Mikropsuzlandırmak.

mikrosefal

* Yetersiz gelişme sonunda beyni ve kafatası küçük olan (kimse).

mikrosinema

* Mikroskopla görülebilecek nesnelerin görüntülerini tespit etmekle uğraşan sinema kolu.

mikroskobik

* Mikroskopla görülebilecek kadar küçük olan.

mikroskop

* Bir mercek yardımıyla küçük nesneleri büyültüp daha iyi belirtmeye veya çıplak gözle görülmeyenleri göstermeye yarayan alet.

mikroskop altına koymak

* en ince noktasına kadar araştırmak, didik didik edip incelemek.

miksefe

* \343 meksefe.

mikser

* Çeşitli yiyecek maddelerini karıştırmaya yarayan elektrikli alet, karıştırıcı.

* Harç karma aleti, karmaç.

miktar

* Bir şeyin ölçülebilen, sayılabilen veya azalıp çoğabilen durumu, nicelik.

* Ölçü, para, kısım.

mikyas

* Ölçek, ölçü.

mikyaslı

* Ölçeği veya ölçüsü olan.

mikyassız

* Ölçeği veya ölçüsü olmayan.

* Hadsiz hesapsız, hesaba kitaba sığmayan.

mil

* Selin sürükleyip getirdiği çok küçük taneli çamurlaşmış kum ve toprak karışımı.

mil

* Türlü işlerde kullanılmak için yapılan ince ve uzun metal çubuk.

* Göze sürme çekmeye yarayan, kemik veya fil dişinden yapılmış ince ve uzun araç.

mil

* Yer yer uzunluğu değişen bir uzaklık ölçü birimi. kara mili, deniz mili.

mil çekmek

* birinin gözlerini kızgın mülle kör etmek.

milâdî

* Milâda dayanan, milâtle ilgili olan.

milâdî takvim

* İsa peygamberin doğumunu (aslında, doğumunun yaklaşık olarak dördüncü yılını) başlangıç olarak alan takvim.

milâdî tarih

* Milâdî takvimin belirttiği tarih.

milât

* İsa peygamber'in doğduğu gün.

milâttan önce

* Milâdî tarih başlangıcından geriye doğru sayılan yıllara göre belirtilen tarih (kısaltılmış biçimde: M. Ö.).

milâttan sonra

* Milâdî tarih başlangıcından bu yana sayılan yıllara göre belirtilen tarih (kısaltılmış biçimde: M. S.).

mildiyu

* En çok bağlarda görülen, peronospora cinsinden, emeçlerini bitkilerin yapraklarına salarak yaşayan aslak bir mantarın oluşturduğu hastalık.

milel

* Milletler, uluslar.

milföy

* Çok ince yufka ve kremayla yapılan bir tür pasta.

mili-

* Bir ölçü biriminin önüne getirildiğinde bu birimi binle bölen ön ek. Kısaltması m.

milibar

* Bir barm binde biri değerinde atmosfer basıncı ölçü birimi.

miligram

* Bir gramın binde birine eşit ağırlık ölçüsü birimi (mgr).

mililitre

* Bir litrenin binde birine eşit oylum ölçü birimi (ml).

milim

* Santimetrenin onda biri.

milim oynamamak

* ölçüsüne tam olarak uygun düşmek.

* hiç kıpırdamamak.

milim şaşmamak

* tam denk düşmek.

milimetre

* Metrenin binde birine eşit uzunluk ölçü birimi (mm).

* En küçük miktar, en az.

milimetrik

* Milimetre ilgili olan.

* Milimetrelerle bölünmüş.

milimi milimine

* Tam, tastamam, iyice.

milimikron

* Bir mikronun binde biri (m).

milis

* Savaş sırasında orduya yardımcı olarak toplanan halk gücü.

* Bazı ülkelerde yardımcı güvenlik gücü.

militan

* Bir düşüncenin, bir görüşün başan kazanması için savaştan, mücadele eden.

* Bir örgütün etkin üyesi.

* Mücadelesini zor kullanarak ve yasa dışı yollarla yapan taraftar.

militanlaşma

* Militanlaşmak işi veya durumu.

militanlaşmak

* Militan olmak, militan durumuna girmek.

militalaştırma

* Militalaştırmak işi veya durumu.

militalaştırmak

* Milital durumuna getirmek.

militalık

* Milital olma durumu.

militalist

* Militalizm yanlısı.

militalizm

* Bir ülkede ordu gücünün aşırı derecede ağır basması.

* Bütün yurt sorunlarının yalnız ordu gücüyle çözülebileceğini savunan görüş.

millenme

* Millenmek işi veya durumu.

millenmek

* Akarsuyun getirdiği kumlu, çamurlu toprak bir yere yığılmak.

millet

* Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan; aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu, ulus.

* Benzer özellikleri olan topluluk.

* Bir yerde bulunan kimselerin bütünü, herkes.

millet meclisi

* Milletvekillerinin oluşturduğu kurul.

* Bu kurulun toplandığı yapı.

milletçe

* Millet tarafından, millete göre, millet olarak.

milletler arası

* Milletler arasında yapılan; milletler arasındaki ilişkilerle ilgili olan, uluslar arası.

milletler arasıcı

* Bkz. Uluslar arasıcı.

milletler arasıcılık

* Bkz. Uluslar arasıcılık.

milletsever

* Milletini seven kimse.

milletseverlik

* Milletsever olma durumu.

millettaş

* Aynı milletten olan.

milletvekili

* Anayasaya göre yasama meclisine seçimle giren millet temsilcisi, mebus.

milletvekilliği

* Milletvekilinin görevi, mebusluk.

millî

* Milletle ilgili, millete özgü, ulusal.

millî eğitim

* Eğitimin ulusal olması.

millî ekonomi

* Bir milletin kendine özgü ekonomi siyaseti.

millî gelir

* Bir yıllık toplumsal üretimde, üretim araçları için harcananların düşülmesinden sonra kalan bölüm, ulusal gelir.

millî güvenlik

* Kamu düzeni ve emniyeti.

millî hüviyet

* \343 millî kimlik.

millî iktisat

* Ulusal ekonomi.

millî irade

* Ulusça kullanılan ve hiçbir gücün etkileyemeyeceği kuvvet.

millî kimlik

* Bir milletin kendine özgü düşünüş ve yaşayış biçimi, dil, töre ve gelenekleri, toplumsal değer yargıları ve kuralları ile oluşan özellikler bütünü, millî hüviyet.

millî marş

* İstiklâl marşı.

millî mücadele

* İstiklâl Savaşı, Kurtuluş Savaşı.

millî müdafaa

* Milli savunma.

millî savunma

* Ulusal savunma.

millî takım

* Uluslar arası yarışmalarda bir ülkeyi temsil etmek için bir araya gelmiş sporcular grubu.

millîleşme

* Millî nitelik kazanma.

millîleşmek

* Millî nitelik kazanmak.

millîleştirme

* Millî bir nitelik verme, millîleştirmek işi veya durumu.

millîleştirmek

* Millî bir nitelik vermek.

* Özel sektöre ait yerli ve yabancı firmaları devlet mülkiyetine geçirmek, ulusallaştırmak.

millîlik

* Millî olma durumu.

milliyet

* Millete özgü olma durumu veya millî olma durumu, ulusallık.

* Bağlı bulunan millet, tabiiyet.

milliyetçi

* Milliyet ilkesini benimseyen, ulusçu.

milliyetçilik

* Maddî ve manevî açılardan millet ve ülkesinin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma anlayışı, ulusalcılık.

milliyetperver

* Milletini seven, milletine bağlı olan (kimse), ulussever.

milliyetperverlik

* Milliyetperver olma durumu, ulusseverlik.

milliyetsever

* Milliyetini benimseyen, milliyetçi.

milliyetseverlik

* Milliyetçi olma durumu, milliyetini benimseme durumu.

milliyetsiz

* Millet sevgisi olmayan, millî duyguları zayıf (kimse).

milyar

* Milyon kere bin, 1.000.000.000.

* Bu sayının adı.

milyarder

* Bir veya daha çok milyar olan (kimse).

* Maddî varlığı bakımından zengin sayılan (kimse).

milyarderlik

* Milyarder olma durumu.

milyarlarca

* Milyar milyar, birçok milyar bir arada olarak.

milyarlık

* Niceliği milyarla ölçülen.

* Maddî varlığı milyar değerinde olan.

milyon

* Bin kere bin, 1.000.000.

* Bu sayının adı.

milyoner

* Bir veya daha çok milyonu olan kimse.

* Maddî varlığı bakımından zengince sayılan kimse.

milyonerlik

* Milyoner olma durumu.

milyonlarca

* Milyon milyon, birçok milyon bir arada olarak.

milyonluk

* Niceliği milyonla ölçülen.

* Maddî varlığı milyon değerinde olan.

mim

* Arap alfabesinde m harfinin adı.

* Ebcet hesabında karşılığı 40 olan harf.

* Biten bir yazının altına konulan işaret.

mim

- * Eski Yunan ve Roma'da yaşamı, töreleri taklit amacı güden komedi türü.
- * Bir oyuncunun herhangi bir davranış veya duyguyu yüz ve vücut hareketleriyle anlattığı komedi türü.
- * Bu türü gerçekleştiren sanatçı.

mim koymak

- * unutulmaması için işaret koymak.
- * önemli bularak üstünde ısrarla durmak.

mimar

- * Yapıların plânını yapıp bunların gerçekleşmesini sağlayan, yöneten kimse.

mimarbaşı

- * Osmanlı sarayında, resmî yapıların onarım ve yapım işleriyle uğraşan mimarların başı.

mimarî

- * Mimarlık.
- * Mimarlıkla ilgili, mimarlığa ilişkin.

mimarîsiz

- * Plânı mimar tarafından yapılmayan, kaba yapı.

mimarlık

- * Mimar olma durumu.
- * Belirli ölçü ve kurallara göre yapılar yapma sanatı, mimarî.

mimik

- * Yüz, el, kol hareketleriyle düşünceyi anlatma sanatı.
- * Duygulan, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kıvrımlar, hareketler.

mimleme

- * Mimlemek işi.

mimlemek

koymak.

- * Birini, hoşla gitmeyen veya iyi olmayan bir davranışı dolayısıyla hakkında iyi düşünülmeyenler arasında

mimlenme

- * Mimlenmek işi.

mimlenmek

- * Mimlemek işine konu olmak.

mimli

- * Genellikle davranışlarından kuşku duyulan, kötü olarak bilinen, mimlenmiş.
- * Arap alfabesinde mim harfi ile işaret konmuş olan (kitap, yazı vb.).

mimoza

benzeyen bir süs bitkisi (Mimosa).

- * Baklagillerden, çiçekleri sarı ve bazı türlerine beyaz veya menekşe renginde, yaprakları akasya yaprağına

minakop

- * Gölge balığı, taş levreği.

minare

taştan, yüksek ve ince yapı.

- * Namaz vaktinin geldiğini bildirmek için müezzinin çıkıp ezan okuduğu, bir veya birkaç şerefeli, çoğunlukla

minare boyu

- * Aşağı yukarı 10 ile 20 m arasında yüksekliği anlatmak için kullanılır.

minare gibi

* çok uzun.

minare gölgesi

* Gerçekleşmesi imkânsız durumlar için kullanılır.

minare kırması

* Çok uzun boylu (kimse).

minareci

* Minare yapan usta.

minarecik

* Küçük minare.

minarecilik

* Minarecinin yaptığı iş.

minareli

* Minaresi olan.

minaresiz

* Minaresi olmayan.

minareyi çalan kılıfını hazırlar

* kolay kolay gizlenemeyecek kadar büyük bir yolsuzluğu yapan kimse, sorumluluktan kurtulma yollarını önceden düşünür.

minber

* Camilerde hatibin çıkıp hutbe okuduğu merdivenli, yüksekçe yer.

minder

* İçi yumuşak bir madde ile doldurularak dikilen, oturmaya, yaslanmaya yarar şilte.

* Yer alıştırmalarında ve atlamalarda, yerin ve düşmelerin sertliğini gidermek için kullanılan, deri veya kauçuktan yapılmış şilte.

* Güreş karşılaşmalarının üzerinde yapıldığı, en az 10 cm kalınlığında, 9 m çapında bir çember çizilmiş olan, çaprazlama köşeleri kırmızı ve mavi renklerle belirlenmiş yaygı.

minder altı etmek

* Bkz. hasır altı etmek.

minder çürütmek

* işsiz, güçsüz oturmak.

* bir yerde uzun süre oturmak.

* otururken yapılan işlerle uzun yıllar uğraşmak.

minder dışına atmak

* ortadan kaldırmak, silmek, kovmak.

minderaltı

* Değerli eşyaların veya paraların saklandığı yer.

mine

* Metal eşya üzerine vurulan renkli cam katmanı.

* Saat kadranı.

* Dışlerin taç kısmını kaplayan beyaz ve sert doku.

* İnce ve parlak nakış.

mine çiçeği

* Mine çiçeğigillerden, yaprakları karşılıklı ve oymalı, çiçekleri başak durumunda alacalı, mavi veya menekşe rengine, sapı dört köşeli olan ıtrılı bir bitki (Verbena).

* Bu bitkinin çiçeği.

mine çiçeğigiller

* Bitişik taç yapraklı iki çeneklilerden, mine çiçeği ve benzeri türleri içine alan bir bitki familyası.

mineci

* Mine yapan sanatçı.

mineleme

* Minelemek işi.

minelemek

* Mine ile süslemek.

mineli

* Mine ile bezenmiş.

mineral

* Normal sıcaklıkta doğada katı durumda birtakım maddelerle karışık veya birleşik olarak bulunan veya kimyasal yollarla elde edilen inorganik madde.

* İçinde inorganik maddeler bulunan.

mineral bilimci

* Minerolog.

mineral bilimi

* Mineral ve billûrlarla, onların fiziksel ve kimyasal özelliklerini inceleyen bilim, mineroloji.

mineralleştirici

* Bir madenle birleşerek onu mineral duruma dönüştüren (madde).

mineralleştirme

* Mineralleştirmek işi.

mineralleştirmek

* Bir metali mineral duruma getirmek.

* İçinde mineral maddeler eritilerek suyu, maden suyu niteliğine getirmek.

mineralli yağlar

* petrol, mazot gibi yerden çıkarılan yağlar.

minerolog

* Mineral bilimi ile uğraşan kimse.

mineroloji

* Mineral bilimi, maden bilimi.

mini

* Küçük.

mini etek

* Diz kapağından yukarıda, çeşitli kısalıkta etek.

minibüs

* 10, 12 kişilik küçük otobüs.

minibüsçü

* Minibüsü olan, minibüs alıp satan veya işleten kimse.

minibüsçülük

* Minibüs işletme işi.

minicik

* Çok küçük, ufaklık.

minik

* Küçük ve sevimli.

minimal

* Minimum.

minimetre

* Silindir biçimindeki nesnelerin iç çaplarını denetlemekte kullanılan ölçü aleti.

minimini

* Küçücük.

* Pek küçük (çocuk).

minimum

* Bir şey için gerekli en az veya en küçük (derece, nicelik).

* Değişken bir niceliğin inebildiği en alt, asgarî, minimal.

miniskül

* Küçük (harf).

mink

* Bkz. vizon.

minkale

* İletki.

minnacık

* Çok küçük, minimini.

minnet

* Yapılan bir iyiliğe karşı kendini borçlu sayma, gönül borcu.

* Bir iyiliğe karşı teşekkür etme, memnuniyet duyma.

minnet altında kalmamak

* birinin iyiliğine karşı kendini borçlu durumdan kurtarmak için, karşılık olarak bir iyilikte bulunmak.

minnet duymak

* birinin iyiliğine karşı kendini ona borçlu saymak.

minnet etmek

* boyun eğip yalvarmak.

minnettar

* Bir kimsenin gördüğü iyiliğe karşı teşekkür borcu olan, gönül borçlusu.

minnettar kalmak

* birinden görülen iyiliğe karşı teşekkür duygusu beslemek.

minnettarane

* Minnettarca.

minnettarlık

* Minnettar olma durumu, şükran.

minnoş

* Küçük ve sevimli kimselere söylenen seslenme sözü.

minorka

* (tavukçulukta) Akdeniz ırkları içerisinde en iri yapılı olan bir yumurta ırkı.

minör

- * Daha küçük.
- * Bir makam, bir akort, bir gam, bir aralık özelliği olan.
- * Küçük önerme.

mintan

- * Yakasız, uzun kollu erkek gömleği.
- * Gömlek üzerine giyilen kollu yelek.

mintanlık

- * Mintan yapmaya elverişli olan.

minüskül

- * Küçük harf.

minüsküs

- * Bkz. menisk.

minval

- * Biçim, yol, tarz.

minyatür

- * Çoğunlukla eski yazma kitaplarda görülen, ışık, gölge ve hacim duygusu yansıtılmayan küçük, renkli resim sanatı.
- * Bu biçimde yapılmış küçük resim.
- * Bir şeyin küçük ölçekte kopyası veya benzeri.

minyatürcü

- * Minyatür yapan sanatçı.

minyatürcülük

- * Minyatür yapma sanatı.

minyatürleştirme

- * Minyatürleştirmek işi veya durumu.

minyatürleştirmek

- * Bir bütüne veya onun bir parçasına en güzel ve kusursuz boyuta vermek, küçültmek.

minyon

- * İnce, küçük, sevimli, cici, çıtı pıtı.

mir

- * Baş, kumandan, amir.
- * Bey, emir.

mira

- * Arazi üzerinde seçilmiş bir işaret noktasının düşeyini (şakul doğrultusunu) gösteren, yön belirtmek için uzaktan gözlenen, geometrik biçimli tahta lâta.

miraç

- * Göğе çıkma.

Miraç Gecesi

- * Recep ayının yirmi yedinci gecesine rastlayan Hz. Muhammed'in göğе çıktığına inanılan gece.

Miraç Kandili

- * Miraç Gecesi ile ilgili kandil.

miralay

- * Albay.

miralaylık

* Miralay olma durumu veya aşaması, albaylık.

miras

- * Birine, ölen bir yakınından kalan mal mülk, para veya servet, kalıt.
- * Kalıtım yoluyla gelen herhangi bir özellik.
- * Bir neslin kendinden sonra gelen nesle bıraktığı şey.

miras yemek

- * kendine miras kalmak.
- * kendine kalan mirası tüketmek.

mirasa konmak

- * bir kimseye önemlice bir kalıt kalmak.

mirasçı

- * Kendisine miras kalan, varis.
- * Başkasının iyi veya kötü yönlerini aynı şekilde ortaya koyan.

mirasyedi

- * Kendisine önemli bir miras kalan, mirasa konan (kimse).
- * Çok savurgan (kimse).

mirasyedilik

- * Mirasyedi olma durumu veya mirasyediye yaraşır davranış.

mirat

- * Ayna.

mirî

- * Hükûmetin, hazinenin malı olan, beylik.
- * Devlet hazinesi.

mirî kâtibi

- * Osmanlı devletinde maliye ile halk arasında davalara bakan yargıç.

mirî mal

- * Devlet malı, hazine malı.

mirici

- * Osmanlı maliyesinde, koyunları sayıp vergilerini toplayan görevli.

mirim

- * Seslenme sözü olarak kullanılır. Beyim, aziz dostum, arkadaşım!.

mirliva

- * Tuğgeneral.

mirlivalık

- * Mirlivalık makamı veya mirliva olma durumu.

mirza

- * Bazı Türk topluluklarında ve İran'da kullanılan bir soyluluk sanı.

mis

- * İngilizcede evlenmemiş kadınlar için kullanılan unvan.

mis

- * Güzel kokulu bir madde.

mis gibi

- * temiz ve güzel kokulu.
- * çok iyi, usta; elverişli.

* pekâlâ, elbette.

mis sabunu

* Güzel kokulu sabun.

mis üzümü

* Kokulu üzüm.

misafir

* Konuk.

* Gözün saydam tabakasında herhangi bir sebeple oluşan beyaz leke.

misafir ağırlamak

* konuğa gerekli ilgiyi göstermek, ikramda bulunmak.

misafir etmek

* konuk olarak karşılayıp yedirip içirmek, yatırmak.

misafir gibi oturmak

* bulunduğu yerden her an ayrılacakmış gibi eğreti, üstünkörü oturmak.

misafir kalmak

* bir yerde yiyip içmek, yatmak ve konuk olarak ilgi görmek.

misafir odası

* Evlerde konukların alındığı oda.

misafir olmak

* bir yerde konuk olarak karşılanıp, gerekli ilgiyi, izzet ve ikramı görmek.

misafir salonu

* Evlerde veya resmî konutlarda konuklara ayrılan salon.

misafirhane

* Yolcuların konakladıkları han, kervansaray vb.

* Konuk evi.

misafirlik

* Konukluk.

misafirperver

* Konuksever.

misafirperverlik

* Konukseverlik.

misak

* Sözleşme, antlaşma, bağlaşma.

misakımillî

* Erzurum ve Sivas kongrelerinde tespit edilip, Osmanlı Mebusan Meclisinde 28 Ocak 1920'de kabul edilen ve milletçe sonuna kadar uygulanmasına karar verilen altı maddelik millî sözleşme.

misal

* Örnek olarak alınabilen, gösterilen şey, örnek.

* Benzer, eş gibi.

misel

* Koloit iyonlarında molekül yığılmasından oluşan ve yalnız başına koloidin bütün niteliğini taşıdığı kabul edilen bölüm.

misil

- * Eş, benzer.
- * Miktar.
- * Kat.

misilleme

- * (kötü bir davranış) Dengiyle karşılama.

misina

- * Yapay ve sentetik ham madde ile tek kat çekilmiş, değişik kalınlıkta iplik.
- * Balıkçıların olta ipi olarak kullandıkları kıl veya naylondan iplik.

misıs

- * İngilizcede evlenmiş kadınlar için kullanılan bir unvan.

misk

- * Asyanın yüksek dağlarında yaşayan bir tür erkek ceylanın karnı derisi altındaki bir bezden çıkarılan güzel kokulu madde.

misk gibi

- * Bkz. mis gibi.

misk yerini belli eder

- * değerli kişi nerede olsa varlığını gösterir.

miskal

- * Bir buçuk dirhem değerinde eski bir ağırlık ölçü birimi.

miskalle

- * çok az ölçüde, çok az miktarda.

misket

- * Güzel kokulu meyveleri nitelemek için kullanılır.
- * Misket üzümünden yapılan şarap.

misket

- * Bomba ve şarapnellerin içinde bulunan kurşun veya demir tanelerin adı.
- * Bilye.

misket oyunu

- * Bilyelerle oynanan oyun.
- * Ankara ve çevresinde bir tür halk oyunu.

miskın

- * Çok uyuşuk olan (kimse).
- * Hoş görülemeyecek durumlar karşısında tepki göstermeyen (kimse).
- * Aciz, zavallı.
- * Cüzam hastalığına tutulmuş olan (kimse).

miskın miskın

- * Miskın gibi, miskinleşmiş olarak.

miskınane

- * Miskıncesine.

miskince

- * Miskın gibi, miskin bir biçimde.

miskınhane

- * Cüzamlıların yerleştirildikleri yer.

miskınler tekkesi

- * İşsiz güçsüz oturanların, tembellerin toplandıkları yer.

miskinleşme

* Miskinleşmek işi veya durumu.

miskinleşmek

* Uyuşuk, tembel duruma gelmek.

miskinlik

* Uyuşuk, tembel olma durumu veya miskine yakışacak davranış, meskenet.

misli menendi yok

* benzeri, eşi yok.

mister

* İngilizcede bay.

mistik

* Mistisizm yanlısı olan, ilâhiyat veya mistik yaşamla uğraşan kimse, gizemci.

* Mistisizm ile ilgili.

mistisizm

* Tanrıya ve gerçeğe akıl ve araştırma yolu ile değil de gönül yolu ile, duygu ve sezgi ile ulaşabileceğini kabul eden felsefe ve din doktrini, gizemcilik.

* Bir konuda en üst derecede bulunabilme tutkusu.

misvak

* Kuzey Afrika, İran ve Hindistan'da yetişen dikensiz küçük bir ağaç (Salvadora persica).

* Bu ağacın ucu dövülüp fırça durumuna getirilen ve diş temizliğinde kullanılması Müslümanlıkça sünnet olan çubuğu.

misyon

* Bir kimseye veya bir kurula verilen özel görev.

* Dinsel, bilimsel veya diplomatik bir görev yüklenmiş kimselerden oluşan kurul.

misyon üstlenmek

* Özel bir görevi üzerine almak.

misyoner

* Bir dini, özellikle Hristiyanlığı yaymakla görevli kimse.

* Bir düşünceye, bir ülkeye kendini adayan kimse.

misyonerlik

* Misyoner olma durumu veya misyonerin görevi.

-miş

* Bkz. -mış / -miş.

-mişli geçmiş

* Bkz. belirsiz geçmiş.

mit

* Geleneksel olarak yayılan veya toplumun hayal gücü etkisiyle biçim değiştiren, tanrı, tanrıça, evrenin doğuşu ile ilgili hayalî, alegorik bir anlatımı olan halk hikâyesi, mitos.

mitil

* İçine yün, pamuk vb. doldurulan beyaz yastık veya yorgan kılıfı.

* İki yüzü beyaz kapsız yorgan.

miting

* Gösteri amacıyla veya bir olaya dikkati çekmek için, genellikle açık yerlerde yapılan toplantı.

mitingci

* Miting düzenleyen veya mitinge katılan kimse.

mitleşme

* Mitleşmek durumu.

mitleşmek

* Mit durumuna gelmek.

mitleştirme

* Mitleştirmek işi.

mitleştirmek

* Birini, bir varlığı, bir olayı vb.yi hayal gücü ile büyütme, yüceltme, mit durumuna getirmek.

mitokondri

* Kondriom ögesi hâlinde stoplâzmanın içinde bulunan organcık.

mitoloji

* Mitleri, doğuşlarını, anlamlarını yorumlayan, inceleyen bilim.

* Bir ulusa, bir dine, özellikle Yunan, Lâtin uygarlığına ait mitlerin, efsanelerin bütünü.

mitolojik

* Mitoloji ile ilgili, mitolojiye ait.

mitos

* Bkz. mit.

mitoz

* Bkz. karyokinez.

mitral

* Kalpte sol kulakçık ile sol karıncık arasını kapayan.

mitral darlığı

* Kanın kulakçıktan karıncığa geçişini zorlaştıran mitral kapakçığının iki parçasının kısmen birbirine kaynaması.

mitral hücreler

* Beyinde koku lobu içinde bulunan sinir hücreleri.

mitral kapakçığı

* Sol kulakçık ile sol karıncık arasında kanın akışını düzenleyen, iki parçadan oluşan kapak.

mitral yetersizlik

* Karıncığın büzülmesi sırasında kanın kulakçığa geri gelmesine sebep olan mitral bozukluk.

mitralyöz

* Makineli tüfek, makineli.

mitralyöz gibi (konuşma için)

* hiç durmadan, ara vermeden.

miyane

* \343 meyan.

miyar

* Değerli madenlerde yasanın istediği ağırlık, saflık ve değer derecesini gösteren ölçü.

* Ölçüt, ölçü.

* Ayıraç.

miyasma

* Eskiden salgın hastalıklara yol açtığına inanılan etken.

miyav

* Kedinin çıkardığı ses, kedi sesi.

miyavlama

* Miyavlamak işi.

miyavlamak

* (kedi) Bağlamak.

miyavlatma

* Miyavlatmak işi.

miyavlatmak

* (kedi) Bağrtmak.

miyaz

* Sinek kurtçuklarının insanda ve hayvanlarda ortaya çıkardığı bozukluk.

miyokart

* Kalp kası.

miyom

* Kas uru.

miyon

* Kas dokusu uru.

miyop

* Nesnelerin görüntüleri ağ tabakanın ön tarafında kaldığı için uzağı iyi göremeyen (göz).

* Gözleri böyle olan (kimse).

miyopluk

* Miyop olma durumu.

miyosen

* Üçüncü çağın memeliler ve maymunların gelişmiş olduğu dönemi.

* Bu döneme ilişkin.

miza

* Kumarda ortaya sürülen para.

mizaç

* Huy, yaratılış, tabiat.

* İnsan vücudunun fizyolojik yapısı, sağlık.

mizaçgir

* Herkesin huyuna ve keyfine göre davranan, nabza göre şerbet vermesini bilen.

mizaçgirlik

* Mizaçgir olma durumu.

mizaçlı

* Mizacı herhangi bir özellikte olanı.

mizaçsız

* Sağlığı iyi olmayan, rahatsız, keyifsiz.

mizah

* Gülmece.

mizahçı

* Gülmece sanatçısı.

mizahçılık

* Gülmece sanatçılığı.

mizahî

* İçinde gülmece bulunan, gülmece niteliği taşıyan (yazı, karikatür vb.).

mizan

* Terazî.

* Tartı, ölçü aleti.

* Ölçü.

* Sağlama.

* Bir tüccarın, ticarî durumunu, işinin genel sonucunu gösteren, belirli zamanlarda yaptığı hesap özeti.

mizana

* Üç veya daha çok direği bulunan yelkenli gemilerde arka direk.

mizanpaj

* Gazete, dergi gibi yayınlarda sayfa düzeni.

mizanpli

* Islak saçın sarılıp sıcak hava yardımıyla kurutulmasından sonra fırça ve tarakla yapılan kadın saç tualeti.

mizansen

* Yönetmenin belli bir oyun içinde oyuncuları düzene alması ve onları oyuna uygun bir uyum içine sokması için yaptığı hazırlık, çalışma.

* Bir şeyi, bir durumu olduğundan değişik göstermek amacıyla hazırlanan düzen.

mizantrop

* Toplumdan, insandan kaçan kimse, merdüm.

* İnsandan nefret eden kimse.

Mn

* Manganez'in kısaltması.

mnemotekni

* Bir takım alıştırma ve çağrışımlardan yararlanarak belleği geliştirme yöntemi.

Mo

* Molibden'in kısaltması.

mobil

* Hareketli.

* Hava olayları etkisiyle hareketlenen heykel.

mobilet

* Bir motosiklet markası.

mobilize

* Hareketli, devingen.

mobilize etmek

* harekete geçirmek.

mobilya

* Oturulan, yemek yenilen, çalışılan, yatılan yerlerin döşenmesine yarayan taşınabilir eşyalara verilen genel ad, möble.

mobilyacı

* Mobilya yapan veya satan kimse.

* Mobilya satılan dükkân.

mobilyacılık

* Mobilya yapma veya satma işi.

mobilyalı

* Mobilyası olan, döşenmiş, möbleli.

mobilyasız

* Mobilyası olmayan, döşenmemiş, möblesiz.

moda

* Değişiklik ihtiyacı veya süslenme özentisiyle toplum yaşamına giren geçici yenilik.
* Belirli bir süre etkin olan toplumsal beğeni, bir şeye karşı gösterilen aşırı düşkünlük.
* Geçici olarak yeniliğe ve toplumsal beğeniye uygun olan.

moda evi

* Moda giysilerin yapıldığı ve satıldığı yer.

moda olmak

* yaygın duruma gelmek, herkesçe kabul edilmek.

modacı

* Moda işleriyle uğraşan kimse.

modacılık

* Modacının işi veya mesleği.

modalaşma

* Modalaşmak işi veya durumu.

modalaşmak

* Moda değeri kazanmak.

modalaştırma

* Modalaştırmak işi veya durumu.

modalaştırmak

* Moda durumuna getirmek.

modalist

* Modacının yaratıcı gücünü kalıplayan teknisyen.

modası geçmek

* moda olmaktan çıkmak.
* önemini yitirmek, geçersiz duruma gelmek, artık aranmamak.

model

* Resim, heykel veya buna benzer şeyler yapılırken baka baka benzetilmeğe çalışılan nesne, örnek.
* Bir özelliği olan nesne veya kişi.
* Bir sanatçıya poz veren kimse.
* Biçim.
* Örnekleri içinde toplayan dergi.
* Tip.
* Benzer, örnek.
* Örnek olmaya değer kimse veya şey.
* Manken.

model salonu

* Modellerin sergilendiği alan, yer.

modelaj

* Kıl, bal mumu gibi kolayca biçimlendirilebilen maddelerin yapılacak heykellere model hazırlamak üzere hacimli olarak biçimlendirme, taslak yapma, oylumlama.

modelci

* Model hazırlayan sanatçı.

modelcilik

* Model yapma sanatı.

modellik

* Modelin işi veya mesleği.

modem

* Bilgi işlem.

moderato

* Tek başına kullanıldığı zaman orta hızda bir tempoyu belirtir.

* Başka bir terimle birlikte kullanıldığında, gösterilen temponun biraz yavaşlatılması gerektiğini anlatır.

modern

* Çağa uygun, çağcıl, asrî, çağdaş.

modern mobilya

* Antika, taklit, stil mobilyaların dışında kalan ve genellikle düz hatlardan meydana gelen mobilya.

modernizasyon

* Modernleşmek.

modernize

* Yenileştirilmiş, modern, çağcıl duruma getirilmiş.

modernize etmek

* yenileştirmek, çağcıl duruma getirmek.

modernleşme

* Çağcılılaşma.

modernleşmek

* Çağcılılaşmak.

modernleştirme

* Çağcılaştırma.

modernleştirmek

* Çağcılaştırmak.

modernlik

* Çağcılık.

modifikasyon

* Bireyde meydana gelen değişiklik, değişme.

modistra

* Kadın terzi.

modul

* Bkz. nodul.

modullamak

* Bkz. nodullamak.

modül

- * Bir yapının çeşitli bölümleri arasında orantıyı sağlamak için kullanılan ölçü birimi.
- * Herhangi bir mekanik özelliği belirten kat sayı.
- * Bir uzay taşıtının bütün yapısı içinde yer alan bağımsız bölüm, parça.

modülasyon

- * Bir sesin yayınmasında ortaya çıkan yeğnlik, vurgu, ton değişimlerinden her biri.
- * Bir dalganın genlik, evre ve sıklığının bir yasaya göre zaman içinde farklılaşması.
- * Bir tondan başka bir tona geçiş.

modüler

- * Modüllü.

modüler sistem

- * Parçalı sistem.

modüllü

- * Modülü olan.

Moğol

- * Moğolistan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.
- * Moğollara özgü, Moğollarla ilgili (şey).

Moğolca

- * Moğol dili.

mohs ölçeği

- * Zımpara taneciklerinin sertliğini saptamada kullanılan değerler tablosu.

moka

- * Çok kokulu bir tür kahve.
- * Bu kahveden yapılan içecek.

mokasen

- * Kuzey Amerika Kızılderililerinin giydiği deriden yapılmış, tek parça ayakkabı.
- * Kısa ökçeli, başsız ayakkabı.

mola

- * Yorgunluğu gidermek için duraklama.
- * Koyverme.
- * (voleybol ve basketbolda) Takımların oyun arasında aldıkları birer dakikalık dinlenme süresi.

mola taşı

- * Hamalların sırtlarındaki yükü dayayarak dinlenmeleri için sokak kenarlarına konulmuş yüksekçe taş.

mola vermek

- * uzun süren yolculuğa, yürüyüşe veya çalışmaya, dinlenmek amacıyla bir süre ara vermek, oturup dinlenmek.

molass

- * Karbonatlı kum taşı.

molassız

- * Bkz. duraksız.

molekül

- * Element veya birleşikleri oluşturan ve onların özgül niteliklerini gösteren en küçük birim, madde.
- * (fiziksel kimyada) Bir veya birkaç atomun birleşmesinden oluşan, birkaç çekirdek veya elektronlu yapı.
- * Bir bütünün en küçük parçası.

moleküler

- * Moleküle ilişkin, moleküle ilgili.

molibden

* Atom numarası 42, atom ağırlığı 95, 94 olan ve 617° C ye doğru eriyen, gümüş beyazlığında, kırılgan, türlü çeliklerin alaşımına giren element. Kısaltması Mo.

molibdin

* Doğada ancak amorf durumunda bulunan, doğal molibden oksit.

molla

- * Büyük kadı.
- * Medrese öğrencisi.
- * Büyük bilgin.

mollalık

* Molla olma durumu.

Molotof kokteyli

* Bir şişeye benzin, makine yağı, deterjan doldurularak yapılan fitilli bir tür yangın bombası.

moloz

- * Toprak ve kireçle karışık taş kırıntıları, yapı döküntüsü.
- * Değersiz, işe yaramaz şey veya kimse.

moloz duvar

* Moloz taşlarla yapılan duvar.

moloz taş

* Kaba, pürüzlü taş.

molozluk

- * Molozla dolu toprak yığını.
- * Değersiz, işe yaramaz olma durumu.

moment

* Kuvvetin, bir cismi bir nokta veya bir eksen yörüngesinde döndürme etkisini belirleyen vektör niceliği.

momentum

- * Bir cismin hareket miktarı, kütlenin sürat ile çarpımı.
- * Hız, hızlılık.

monadizm

* Bkz. monatçılık.

monarşi

* Siyasî otoritenin genellikle miras yolu ile bir kişinin üzerinde toplandığı devlet düzeni veya rejim, tek erklik.

monarşist

* Monarşizme ilişkin, bu rejimi benimseyen ve savunan kimse, tek erkçi.

monarşizm

* Monarşi yanlılarının siyasî doktrini, tek erklik.

monat

- * Eski Yunan felsefesinde bölünmez birlik.
- * Leibniz'in felsefesinde artık bölünemez bir birlik olan sonsuz sayıdaki cevherlerin her biri.

monatçılık

* Evrenin monatlardan oluştuğunu ileri süren Leibniz'in öğretisi.

monden

- * Toplum yaşamı ile ilgili.
- * Yüksek sosyete yaşamını seven.

Mongolist

* Moğol dili ve kültürü ile uğraşan kimse.

Mongolistik

* Moğol dili ve kültürü araştırmaları.

monist

* Tekçi.

monitör

* Her tür çalışmalarda yetiştirici.

* Işınım yegînlîk düzeyini algılayıp ölçen alet.

* Ses dalgası iletiminde, iletimi bozmadan ve kesmeden niteliğini denetleyen alet.

* Televizyonda görüntü ile sesin niteliğini eşleme, görüntü seçimini gerçekleştirme, görüntüyü yayımlama gibi işlerin denetlenmesinde kullanılan alet.

monizm

* Tekçilik.

monogam

* Tek eşli.

monogami

* Tek eşlilik; tek karılık, tek kocalık.

monografi

* Bilimsel alanlarda özel bir konu veya sorun üzerine yazılan inceleme, tek yazı.

monokl

* Kaş kemerinin altına sıkıştırılarak kullanılan gözlük camı.

monolog

* Bir oyunda, kişilerden birinin kendi kendine yaptığı konuşma.

* Dinleyicilere bir kişinin anlattığı, genellikle, güldüren olay.

* Çevresindekilere fırsat vermeden bir kimsenin yaptığı konuşma.

monopol

* Tekel.

monoray

* Tek bir raydan oluşan demir yolu.

monoteist

* Tek tanrı.

monoteizm

* Tek tanrıçılık.

monotip

* Harfleri ayrı ayrı dizip döken dizgi makinesi.

monoton

* Tekdüze, yeknesak.

monotonlaşma

* Monotonlaşmak işi veya durumu.

monotonlaşmak

* Monoton duruma gelmek.

monotonluk

* Tekdüzelik, yeknesaklık.

monsenyör

- * Hristiyan prenslerine verilen unvan.
- * Yüksek aşamalı din adamlarına verilen unvan.

mont

- * Kumaş veya deriden yapılan, genellikle belden kemerli, üstünde cepleri bulunan, gömlek veya hırka üzerine giyilen kısa, hafif giysi.

montaj

- * Kurgu.

montajcı

- * Kurgucu.

montajcılık

- * Kurguculuk.

monte etmek

- * Kurmak, bir makine veya cihazın sökölü parçalarını yerli yerine takmak.

mor

- * Kırmızı ile mavinin karışmasından oluşan renk, menekşe renginin kırmızıya çalanı.
- * Bu renkte olan.

mor karaman

- * Kızıldan mora kadar değişen renklerde, göz, ağız, burun etrafı, daha açık, baş ve ayaklar vücuduna göre daha koyu renkte, kaba karışık yapalı Doğu Anadolu bölgesi ile kuzeydoğu illerimizde yetiştirilen bir tür koyun.

mor ötesi

- * Gözle görölmeyen, dalga boyları yaklaşık 4000 angströmle 200 angström arasında olan, mor ışının ötesinde yer alan, yapay olarak da elde edilip tıpta kullanılan bir ışınım, ultraviyole.

mor salkım

- * Baklagillerden, salkım durumunda mavi, mor, beyaz, pembe renkli çiçekler açan, 20 m ye kadar uzayabilen çok yıllık bir sarmaşık (Wisteria sinensis).

moral

- * Bir insanın ruhsal gücü, yürek gücü, maneviyat.

moral eğitimi

- * Ruhsal gücü, maneviyatı güçlendirme.

moral çöküntü

- * Manevî dirençsizlik, ruhsal yönden direnememe, cesareti yitirme.

moral vermek

- * bir kimsenin ruhsal direnme gücünü artırmak, cesaretlendirmek, yüreklendirmek.

moralî bozulmak

- * ruhsal yönden direnme gücünü yitirmek, içine korku düşmek.

moralini bozmak

- * bir kimsenin ruhsal yönden direnme gücünü azaltmak, sarsmak.

moralizm

- * Ahlaklılık doktrini, ahlakı araç değil, amaç sayan doktrin, törelcilik.

morarış

- * Morarmak işi veya biçimi.

morarma

* Morarmak işi.

morarmak

* Mor bir renk almak.

* Herhangi bir sıkıntı veya hastalıkla vücudun bir organı mor renk almak.

morartı

* Morarmış yer, morluk.

morartma

* Morartmak işi.

morartmak

* Morarmasına sebep olmak, mor renk vermek.

moratoryum

* Çok bunalımlı dönemlerde bir ülkede, bölgede bir bölüm veya tüm borçlardaki ödeme zorunluğunun geri bırakılması.

* Resmî geciktirme.

moren

* Buzul taş.

morfem

* Kelimelere gramer bakımından biçim veren çoğu ek hâlinde olan kelime parçaları, biçim birimi.

morfin

* Afyonda % 10 oranında bulunan, uyuşturucu, önemli bir alkaloit.

morfinlenme

* Morfinlenmek işi.

morfinlenmek

* Morfinle uyuşturulmak.

* Yüksek sesle gevezelik yüzünden yarı uykulu, yarı aptal duruma girmek.

morfinoman

* Morfin kullanma alışkanlığı olan kimse, morfin tiryakisi.

morfoloji

* Şekil bilgisi, biçim bilgisi, yapı bilgisi.

* Bkz. biçim bilimi.

morfolojik

* Morfoloji ile ilgili, morfolojiye ilişkin.

morg

* Adliyede kovuşturmayı gerektiren olaylar sonucu veya birdenbire ve şüpheli ölümlerde, ölüm sebebinin ve ölünün kim olduğunun tespit edilmesi için ölümlerin konulduğu ve inceleme yapılan yer veya yapı.

morg raporu

* Ölümlerin muayene ve otopsisinden sonra düzenlenen rapor.

morga kaldırmak

* ölümleri incelenmek için morga götürmek.

morina

* Mezgitgillerden, kuzey denizlerinde yaşayan, eti yenilen, karaciğerinden balık yağı çıkarılan bir balık (Gadus morrhua).

Moritanyalı

* Moritanya halkından olan.

morlaşma

* Morlaşmak işi.

morlaşmak

* Mor duruma gelmek.

morluk

* Mor olma durumu.

* Moraran yer.

mormenekşe

* Rengi mora çalan bir tür menekşe.

mors

* Morsgillerden, Kuzey Atlantikte yaşayan, 4 m uzunluğunda, derisi, dişi ve yağı için avlanan bir memeli (Odobenus rosmarus).

* Gizli işaret.

mors

* Nokta ve çizgilerden oluşan bir alfabe kullanan telgraf dizgesi.

* Bu işaretleri almaya ve göndermeye yarayan alet.

* Gizli işaret.

mors alfabesi

* Telgrafçılıkta kullanılan, nokta ve çizgilerden oluşan alfabe.

morsgiller

* Memeliler sınıfının yüzgeç ayaklılar alt takımına giren bir familya.

mortadella

* Bir tür İtalyan sucuğu ve böreği.

mortlama

* Mortlamak işi veya durumu.

mortlamak

* Ölmek.

morto

* Ölü.

mortocu

* Hristiyanlarda cenaze taşımak için tutulan kimse.

* Cenazelerde ağıt okuyarak aldığı parayla geçinen kimse.

* İmam.

mortoyu çekmek

* ölmek.

moruk

* Yaşlı erkek, baba.

moruklaşma

* Moruklaşmak işi veya durumu.

moruklaşmak

* Yaşlanmak, ihtiyarlamak.

morulâ

* Yumurta hücresinin embriyon oluşurken gelişerek aldığı ilk biçim, blâstulâ.

morumsu

* Mora çalan, moru andıran.

morumtırak

* Morumsu.

Moskof

* Rus.

* Acımasız, zalim.

Moskof camı

* Bir tür beyaz mika.

Moskof gâvuru

* Rus.

Moskof toprağı

* Maden parlatmak için kullanılan, sarı renkte bir tür gevrek taş.

Moskofluk

* Moskof olma durumu.

* Acımasızca davranış.

mosmor

* Her yanı mor, koyu mor.

mosmor kesilmek

* herhangi bir sebeple morarmak.

mosmor olmak

* kötü duruma düşmek, bozulmak, mahcup olmak.

mostra

* Örnek, göstermelik, model.

mostra olmak

* kendini gülünç bir duruma sokmak.

mostralık

* Göstermelik, numune.

* Kötü veya yersiz davranışlarıyla göze batan kimse.

motamot

* Kelimesi kelimesine, hiç değiştirmeden, aynen.

motamot çeviri

* Aslına bağlı kalınarak yapılan çeviri.

motel

* Motorlu taşıtlarla yolculuk edenlerin barınmalarını, arabalarını park etmelerini ve başka ihtiyaçlarını karşılamak için işlek kara yollar üzerinde yapılmış otel.

motelci

* Motel işleten kimse.

motelcilik

* Motel işletme işi.

motif

* Yan yana gelerek bir bezeme işini oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan öğelerden her biri.

* Bir eserde sık sık tekrarlanan süsleyici öğe.

* Bestenin bir parçasına çeşitli yönlerden birlik sağlayan belirleyici küçük birim.

motifli

* Motifi olan.

motifsiz

* Motifi olmayan.

motivasyon

* Güdülenme.

moto-

* Motorlu, motorla ilgili.

motopomp

* Motorlu tulumba.

motor

* Herhangi bir enerjiyi mekanik enerjiye dnstren sistem.
* Akaryakıt motoruyla işleyen deniz aracı.
* Motosiklet.

motor yağı

* Motorlarda sürtünmeyi azaltarak aşınmayı önlemeye yarayan bir tür yağ.

motorbot

* Motorla alıan küçük deniz taıtı.

motorcu

* Deniz motoru ileten kimse.

motorculuk

* Deniz motoru işletmeciliği.

motorin

* Motorlu taşıtları çalıştırmada kullanılan bir yağ.

motorize

* Motorlu taıtlarla donatılmış (kıtaya veya birlik).

motorkros

* Kırılarda ve engebeli arazilerde motorsikletle yapılan ya.

motorkrosu

* Motorkros yaısı.

motorlu

* Motorla alıan.

motorlu taşıt

* İnsan veya yük taşıyan iki veya daha çok dingilli, motor gücüyle hareket eden araçlara verilen genel ad.

motorlu tren

* Bkz. mototren.

motosiklet

* Motor silindirisinin hacmi 125 cm³ den büyük olan, iki tekerlekli motorlu taşıt.

mototren

* Bir termik motorla çalışan, yolcu taşıyan demir yolu taıtı.

motris

* Birkaç arabalı bir katarda elektrik motoru veya patlamalı motorla çalışan ve öbür arabaları çekmeye yarayan taşıt.

mozaik

* Türlü renklerde, küçük küp biçiminde mermer, taş veya pişmiş toprak parçalarının yan yana getirilmesiyle yapılan resim ve bezeme işi.

* Bu iş için kullanılan mermer parçaları.

* İnce kum, çimento ve küçük mermer parçalarından oluşan karışımla döşeme sıvası.

* Tatlı bisküvi parçalarıyla yapılan kakaolu pasta.

* Çimento içine küçük mermer parçaları konulup doldurularak yapılan (döşeme, merdiven vb.).

* Değişik dillere ve kültürlerle sahip insan topluluğu.

mozaik döşeme

* Mozaik karışımı yapılan yer döşemesi.

mozaik plâka

* Mozaikle yapılmış kalıp döşeme maddesi.

mozaikçi

* Mozaik yapan veya satan kimse.

* Yapılarda mozaik işlerini düzenleyen kimse.

mozak

* Domuz yavrusu.

mozole

* Büyük, gösterişli gömüt, anıtkabir.

möble

* Mobilya.

möbleli

* Mobilyalı.

möblesiz

* Mobilyasız.

mönü

* Bkz. menü.

mösyö

* Fransızcada erkeklere verilen bir unvan.

* (yabancı erkekler için) Bay.

-msa- / -mse-

* İsimden fiil türeten ek: az-ı-msamak, çoğ-u-msa-mak, küçü-mse-mek vb.

-msı / -msi

* Küçültme sıfatları türeten ek: sarı-msı, mavi-msi, pembe-msi, mor-u-msu, tatlı-msı, ekşi-msi vb.

-mtırak / -mturak

* Küçültme sıfatları türeten ek.

mu

* Bkz. mı / mi.

muaccel

* Acele olunmuş.

* Peşin, hemen ödenmesi gereken.

muacciz

* Sıkıntı veren, taciz eden, bıktıran, usandıran.

* Yapışkan, sırnaşık, ukalâ (kimse).

muaddel

* Değiştirilmiş, değişikliğe uğramış, değişikin.

muadele

* Eşitlik, beraberlik, denklik.
* Anlaşılmaz iş.
* Denklem.

muadelet

* Eşitlik, denklik, eş değerlik.

muadil

* Eşit, denk, eş değer.

muaf

* Bağışlanmış, affedilmiş.
* Ayrı tutulmuş, ayrıcalık tanınmış.
* Özgür, serbest.

muaf tutmak (veya tutulmak)

* bir ödevi, bir görevi bağışlamak, ayrıcalık tanımak.

muafiyet

* Ayrı tutulma, kendisine uygulanmama, bağışıklık.
* Bağışıklık.

muafiyet tanımak

* kendisinden beklenen veya istenilenlerin bütününe istememek.

muafiyet sınavı

* Eğitimde veya herhangi bir dalda bilgi birikiminin önceden yeterli olup olmadığının belirlenmesi için yapılan sınav.

muaflık

* Muaf olma durumu.

muahede

* Anlaşma.

muahedename

* Antlaşma metni.

muaheze

* Kınama, paylama, ayıplama.
* Eleştiri.

muaheze etmek

* paylamak, ayıplamak, kınamak.

muahezename

* Eleştiri yazısı ve kitabı.

muahhar

* Sonraki, sonradan gelen, ertelenmiş, daha sonraki.

muahharen

* Sonradan.

muakkip

* İzleyen, arkasından koşan, takip eden.

* (iş) Yürüten.

muallâ

* Yüksek, yüce.

muallâk

* Asılmış, asılı.

* Sonuca bağlanmamış, sürüncemede kalmış.

* Bağlı.

muallâkta olmak (veya muallâkta kalmak)

* sonuca bağlanmak, sürüncemede kalmak.

muallel

* Sakat, eksik.

muallim

* Öğretmen.

muallime

* Bayan öğretmen.

muallimlik

* Öğretmenlik.

muamelât

* Dairelerde evrak üzerinde yapılan işlemler, işlem.

muamele

* Davranma, davranış.

* Yol, yöntem, iz.

* İşlem.

* Alış veriş.

* İşlem.

muamele etmek

* davranmak.

muamele görmek

* işlem uygulanmak, davranılmak.

muamma

* Bilmece.

* Anlaşılmayan, bilinmeyen şey.

muamma asmak

* âşıklık geleneğinde herhangi bir konuyu manzum olarak bilmece türünde düzenleyip genellikle kahvehanelerde herkesin göreceği bir yere koymak.

muammalı

* Bilmeceli, muamma dolu.

muammalık

* Muamma dolu olma durumu.

muammer

* Yaşamış.

muammer olmak

* yaşamak.

* uzun ve mutlu yaşamak.

muannit

* İnat eden, inatçı, direngeç, anut.

muaraza

* Çekişme, kavga.

muare

* Dalgalı parıltılar verilmiş olan bir tür kumaş, kareli kumaş.

* Bu kumaştan yapılmış olan.

muarefe

* Karşılıklı birbirini tanıma, tanışma, tanışıklık.

muarız

* Karşı koyan, karşı çıkan.

muasır

* Aynı yüzyıl içinde olan.

* Çağdaş.

muasırlaşma

* Muasırlaşmak işi, çağdaşlaşma.

muasırlaşmak

* Çağdaşlaşmak.

muaşaka

* Sevişme, sevgi, âşıktaşlık.

muaşakada olmak

* sevişmek, birbirine âşık olmak.

muaşeret

* Birbiriyle toplumsal ilişkiler içinde bulunma.

muaşeret adabı

* Görgü kuralları, adabımuaşeret.

muattal

* İşlemez, kullanılmaz duruma gelmiş.

* Boş, işsiz.

muattar

* İtirlî, güzel kokulu.

muavenet

* Yardım.

muavenet etmek

* yardım etmek.

muavin

* Yardımcı, yardım eden.

* Bir görevlinin, bir yöneticinin işine yardım eden, yokluğunda yerini ve yetkilerini üzerine alan kimse.

muavinlik

* Muavin olma durumu.

* Muavinin görevi.

muayede

* Bayramlaşma, birbirinin bayramını kutlama.

muayene

- * Bir kimsenin hasta olup olmadığını veya hastalığın nerede olduğunu araştırma.
- * Gözden geçirme, araştırma, yoklama.

muayene etmek

- * bir kimsenin hasta olup olmadığını veya hastalığının nerede olduğunu araştırmak.
- * araştırmak, incelemek.

muayene olmak

- * hekimce bakılmak.

muayeneci

- * Araştıran, yoklayan kimse.

muayenehane

- * Hekimlerin hastalarını kabul ettikleri yer.

muayyen

- * Belli, belirli; kesin olarak belirlenmiş.
- * Kararlaştırılan.

muayyeniyet

- * Belli olma durumu, bellilik.

muazzam

- * Çok büyük, çok iri, koskoca, koskocaman.
- * Alışılmışın sınırlarını aşan.
- * Güçlü, önemli.

muazzep

- * Acı, sıkıntı, azap çeken.

muazzep olmak

- * acı, azap çekmek.

muazzep etmek

- * acı, azap çektirmek.

muazzez

- * Sayılan, saygı duyulan, sevgili, aziz.

mubah

- * Dince yapılmasında sakınca olmayan, yapılması günah veya sevap olmayan.
- * Yapılmasında sakınca görülme.

mubah görmek

- * hoş görmek, sakıncasız bulmak.

mubassır

- * Okullarda öğrencilerin durumu ile ilgilenen ve düzeni sağlamakla görevli kimse.

mubayaa

- * Satın alma.

mubayaa etmek

- * satın almak.

mubayaacı

- * Satın alan kimse.

mucibince

- * Gereğince.

mucip

- * Gerektiren, gerektirici.
- * Sebep.

mucip olmak

- * gerektirmek.

mucip sebep

- * Gerekçe.

mucir

- * Kiraya veren kimse.

mucit

- * Yeni bir buluş ortaya koyan, icat eden kimse.
- * Yaratıcı, yaratan.

mucize

- * İnsanları hayran bırakan, tabiatüstü sayılan olay, tansık.
- * İnsan aklının alamayacağı olay.
- * Olağanüstü, şaşırtıcı.

mucize göstermek

- * olağanüstü bir olay yaratmak.

mucize kabilinden

- * umulmayan, beklenmeyen bir biçimde.

mucizeli

- * Mucize niteliği bulunan.

mucuk

- * Bir çeşit küçük sinek.

mucur

- * Kömür kırıntısı, mıcır.
- * Yol yapımında kullanılan taş kırıntısı.
- * Bir şeyin işe yaramayan bölümü.

muço

- * Gemilerde, küçük yaşta tayfa yamağı, miço.
- * Meyhaneci çırağı.

mudarebe

- * Bir yandan sermaye, öte yandan emek konularak kurulan şirket.

mudi

- * Emanet bırakan kimse.
- * (bankaya) Para yatıran kimse.

mudil

- * Karmaşık, güç, çetin.

mufassal

- * Ayrıntılı.

mufla

- * Cisimleri, aleve değdirmeden ateşin etkisine uğratmak için kullanılan büyük toprak kap.
- * Porselen fırını.

muflon

- * Yabanî koyun, argali.
- * Pardösülerin içine iliklenerek geçirilen bir çeşit çok kalın, eğreti astar.

muflonlu

- * İçinde keçe bulunan çok kalın, yumuşak, parlak tüylü kumaş.
- * Bu kumaş geçirilerek yapılmış olan.

mugaddi

- * Besleyici, besleyen.

mugalâta

- * Yanıltacak söz, yanıltmaca.

mugalâtacı

- * Mugalâta yapan kimse.

muganni

- * Şarkı söyleyen kimse, şarkıcı.

muganniye

- * Şarkıcı kadın.

mugayeret

- * Uygun olmama durumu, uymazlık, aykırılık.

mugayir

- * Uymaz, aykırı.

muğber

- * Gücenmiş, gücenik, küskün.

muğber olmak

- * gücenmek, küsmek.

muğlâk

- * Anlaşılması güç, anlaşılmaz, karışık, çapraşık.

muhabbet

- * Sevgi.
- * Dostça konuşma, yarenlik.

muhabbet beslemek

- * sevgi duymak.

muhabbet çiçeği

- * Muhabbet çiçeğigillerden, ekleri yeşilimtrak beyaz, güzel kokulu bir süs bitkisi (Reseda odorata).

muhabbet çiçeğigiller

- * Ayrı taç yapraklı, iki çenekli bitkiler sınıfı.

muhabbet etmek

- * karşılıklı, dostça konuşmak.

muhabbet kuşu

- * Papağangillerden, asıl yurdu Avustralya olan, yurdumuzda da kafeslerde üretilen, eşine çok düşkün, sarı, yeşil ve kül rengi tüylü, uzun ve sivri kuyruklu bir kuş (Melopsittacus undulatus).

muhabbet tellâli

- * Kadınla erkek arasında yolsuz ilişkilere aracılık eden kimse, pezevenk, kavat.

muhabbetname

- * Aşk mektubu.

* Arkadaş, dost mektubu.

muhaberat

* Haberleşmeler, haberleşme dolayısıyla yapılan yazışmalar.

muhabere

* Haberleşme, yazışma.

muhabere etmek

* haberleşmek, yazışmak.

muhabere memuru

* Telgrafçı, haberleşmeyi sağlayan kimse.

muhabere sınıfı

* Savaşta haberleşme düzeninin kurulmasını, düşmanın elektronik araçlar kullanmasını engellemeyi veya bunu sınırlandırmayı sağlayan yardımcı sınıf.

muhabereci

* Muhabere sınıfından olan asker.

muhabir

* Basın ve yayın organlarına haber toplayan, bildiren veya yazan kimse.

* Herhangi bir kuruluşun çalışmasıyla ilgili olarak, merkezle başka bir ülke arasında bağlantıyı sağlayan görevli.

muhabirlik

* Muhabir olma durumu.

* Muhabirin görevi.

muhaceret

* Göç, göçme.

* (yaşamakta olduğu ülkeden) Yabancı bir ülkeye uzun veya kısa süreli yerleşmek için gitme.

muhaceret etmek

* yaşadığı ülkeden ayrılmak.

muhacim

* Saldıran, saldırgan.

* Futbolda ileri uç oyuncusu.

muhacir

* Göçmen.

muhacir arabası

* Üstü ve yanları örtülü, dört tekerlekli, yaysız araba.

muhacir gitmek

* göç etmek.

muhacir olmak

* göçmen durumuna girmek.

muhacirlik

* Göçmenlik.

muhaddep

* Dışbükey, konveks.

muhaddis

* Hadis ile meşgul olan, Hz. Muhammed'in sözlerini bildirmiş olan kimse.

muhafaza

- * Koruma, saklama, korunum.

muhafaza altına almak

- * korumak, saklamak, bir yerde tutmak, kapatmak.

muhafaza etmek (veya edilmek)

- * korumak, saklamak (veya korunmak saklanmak).
- * olduğu gibi bırakmak, kapatmak (veya bırakılmak, kapatılmak).

muhafazakâr

- * Tutucu.

muhafazakârlık

- * Tutuculuk.

muhafazalı

- * Muhafazası olan.

muhafazasız

- * Muhafazası olmayan.

muhafız

- * Birini veya bir şeyi koruyan, kollayan, gözeten kimse, koruyucu.
- * Bir kalenin veya bir şehrin önemli yerlerini korumak, düzeni ve güvenliği sağlamakla görevli komutan.

muhafız alayı

- * Devlet başkanlarını, kralları korumakla görevli askerî birlik.

muhafızlık

- * Muhafız olma durumu.
- * Muhafızın görevi.

muhakeme

- * Birbirine karşı olan iki tarafı dinleyerek bir yargıya varma, yargılama.
- * Bir konuyu zihinde iyice düşünüp inceleyerek karar verme, akıl süzgecinden geçirme, usa vurma, uslamlama.
- * Bir sorunu çözmek için çıkar yol arama.

muhakeme etmek

- * yargılamak.
- * akıl süzgecinden geçirmek, düşünmek.

muhakeme usulü

- * Yargı yolu, muhakeme tarzı.

muhakeme yürütmek

- * düşünmek, soruna bir çözüm aramak.

muhakkak

- * Doğruluğu, gerçekliği kesin olarak bilinen, gerçekliği kesinleşmiş.
- * Her hâlde ne olursa olsun, kesinlikle.

muhakkik

- * Gerçeği araştıran.
- * Soruşturucu, soruşturmacı.

muhal

- * Olamaz, olmaz, olmayacak; olması, gerçekleşmesi olanaksız.

muhalefet

- * Bir tutuma, bir görüşe, bir davranışa karşı olma durumu, aykırılık.

- * Karşı görüşte, tutumda olan kimseler topluluğu.
- * Demokraside iktidarın dışında olan parti veya partiler.

muhalefet etmek

- * karşı davranışta bulunmak, karşı çıkmak.

muhalefet partisi

- * Hükûmet kurmaya katılmamış parti.

muhalefet şerhi

- * Karşı olma yazısı, muhalefet gerekçesi.

muhalif

- * Bir tutuma, bir görüşe, bir davranışta karşı olan, aykırı olan.
- * Aykırılık eden, uymayan, uygunluk göstermeyen.

muhallebi

- * Süte, şeker ve pirinç unu katılarak yapılan bir tatlı.

muhallebi çocuğu

- * Nazlı büyütölmüş çocuk.

muhallebici

- * Muhallebi yapan veya satan kimse.
- * Muhallebi satılan yer.
- * Nazlı büyütölmüş kimse.

muhallebicilik

- * Muhallebici olma durumu.
- * Muhallebi yapma ve satma işi.

Muhammedi

- * Hz.Muhammed ümmetinden olan kimse, Müslüman.

muhammen

- * Oranlanan, tahmin edilen.

muhammes

- * Beş parçası olan, beşli.
- * Beşgen.
- * Beşli.

muhammin

- * Oranlayan, tahmin eden.

muharebe

- * Savaşma, vuruşma, harp etme, iki ordu arasındaki çarpışma, savaş.
- * Güçlü tartışma.

muharip

- * Savaşa katılan, savaşan, savaşçı.

muharrem

- * Kamer takviminin birinci ayı, aşure ayı.

muharrer

- * Yazılmış, yazılı yazıya geçirilmiş.

muharrik

- * Hareketini sağlayan, harekete gelen.
- * Kışkırtıcı, ayartıcı.

muharrire

* Yazar.

muharrirelik

* Yazarlık.

muharrire

* Tirmalayan, tahrire eden.

* Irkilden, korku veren.

muhasamat

* Düşmanlık.

* (savaşta) Çarpışma.

muhasara

* Kuşatma, sarma, çevirme.

muhasara etmek

* kuşatmak.

muhasibat

* Hesap işleri.

muhasibe

* Hesaplaşma, karşılıklı hesap görme.

* Hesap işleriyle uğraşma.

* Hesapların bütünü.

* Hesap işlerinin yürütüldüğü yer, saymanlık.

muhasibeci

* Sayman, muhasip.

muhasibecilik

* Saymanın görevi, saymanlık.

muhasibesini yapmak

* bir şeyin olumlu veya olumsuz yönlerini gözden geçirerek bir yargıya varmak.

muhasım

* Birbirine düşman olanlardan her biri.

muhasır

* Kuşatan, saran.

muhasip

* Sayman, muhasibeci.

muhasiplik

* Saymanlık.

muhasala

* Elde edilen sonuç.

* Bileşke.

muhasas

* (birine) Ayrılmış, tahsis olunmuş.

muhasasat

* Bir kimseye maaş, tayın vb. olarak verilmiş şeyler.

* Devlet bütçesinde devlet kuruluşları için ayrılmış para, ödenek.

muhasenat

* Yararlı, güzel, hayırlı, işler.

muhassıl

* Osmanlı İmparatorluğunda Tanzimattan önceki dönemde vergi tahsildanına verilen isim.

muhat

* Kuşatılmış, sarılmış, çevrilmiş.

* Kitabın sırt kâğıdı ile mukavvasının arasında isteka ile bastırılarak oluşturulmuş hafif çukurluk.

muhatap

* Kendisine söz söylenilen kimse, kendisiyle konuşulan kimse.

muhatap olmak

* kendisine söz söylenmek, hitap edilmek.

* karşısında kalmak.

muhatara

* Korku verici durum, tehlike.

* Zarar, ziyan.

muhataralı

* Korkulu, tehlikeli.

muhavere

* İki kişi arasında karşılıklı olarak yapılan konuşma.

muhavere etmek

* birbiriyle konuşmak.

muhavvil

* Değiştiren, dönüştüren.

muhavvile

* Dönüştürücü, transformatör.

muhayyel

* Hayal gücüyle yaratılan, hayal edilen.

muhayyer

* Beğenilmediğinde geri verilmek şartıyla alınan (eşya vb), seçmece.

* Seçmeli.

* Türk müziğinde bir makam.

muhayyer bırakmak

* seçmeli bırakmak, seçmeye izin vermek.

muhayyerbuselik

* Türk müziğinde bir makam.

muhayyerkürdî

* Türk müziğinde bir makam.

muhayyerlik

* Seçmeli olma durumu.

* Seçme hakkı.

muhayyersümbüle

* Türk müziğinde bir makam.

muhayyile

* Hayal etme gücü.

muhbir

- * Haber ulaştırıcı, haber veren.
- * Yasa dışı olan bir durumu yetkili makamlara bildiren kimse, ihbarcı.

muhbirlik

- * Muhbir olma durumu veya muhbirin yaptığı iş.

muhiik

- * Haklı, doğru.

muhiil

- * Dokunan, bozan, ihlâl eden.

muhiip

- * Seven, sevgi besleyen, dost.

muhiit

- * Çevre, yöre.
- * Bir kimsenin sürekli ilişkide bulunduğu insanlar topluluğu, çevre.

muhiit yapmak (veya edinmek)

- * ilişkili olduğu, tanışık olduğu kimselerin sayısını çoğaltmak.

muhiikem

- * Sağlam, sağlamlaştırılmış.

muhiilis

- * Dostluğuunda ve inançlarında içten olan.
- * Bkz. halis muhiilis.

muhiirik

- * Yakıcı.
- * Yanık, dokunaklı (ses).

muhiirip

- * Torpido, top ve denizaltılara karşı silâhlarla donatılmış, küçük, hızlı giden savaş gemisi, destroyer.

muhtaç

- * Bir şeye ihtiyaç duyan.
- * Yoksul, fakir (kimse).
- * Bakmaya mecbur olduğu aile bireylerini veya kendisini geçindirmeye yetecek geliri, malı, kazancı bulunmayanlar.

muhtaç etmek

- * birini, ihtiyaç duyduğu bir şeyi başkasından sağlamak zorunda bırakmak.

muhtaç olmak

- * ihtiyaç duymak.

muhtaçlık

- * Bakmaya mecbur olduğu aile bireylerini veya kendisini geçindirmeye yetecek geliri, malı, kazancı olmayanların içinde bulunduğu durum.

muhtar

- * Özerk.
- * Köy veya mahallenin yasalarla belirtilmiş işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanların seçtikleri kimse.

muhtariyet

- * Özerklik.

muhtarlık

- * Muhtarın görevi veya makamı.
- * Muhtarın görevini yaptığı yer.

muhtasar

- * Kısaltılmış olan, kısa; özet.

muhtasaran

- * Kısaca, kısaltarak, özet olarak.

muhtekir

- * Vurguncu, spekülâtör.

muhtel

- * Düzeni bozulmuş, bozuk.

muhtelif

- * Zıt, birbirini tutmayan.
- * Çeşit çeşit, çeşitli.

muhtelis

- * Beylik mal veya parayı zimmetine geçiren, çalan.

muhtelit

- * Karma, karışık.

muhtemel

- * İhtimal dahilinde olan, beklenen, beklenir, umulur, olası, olası, mümkün.

muhtemel olmak

- * umulmak, beklenmek.

muhtemelen

- * Umulur ki, beklenir ki, görünüşe bakılarak.

muhterem

- * Saygıdeğer, sayın.

muhteri

- * Yeni bir şey yaratan, icat eden.
- * Yalanlar uydurarak bir kimseye iftirada bulunan.

muhteris

- * Hırslı.

muhteriz

- * Çekingen.

muhtesip

- * İslâm şchirlerinde çarşı ve pazar esnafını din kurallarına göre denetleyen görevli, belediye memuru.

muhteşem

- * Görkemli, gösterişli, büyük ve göz alıcı.

muhteva

- * Bir şeyin içindeki, içteki, içerik.

muhtevi

- * İhtiva eden, içine alan, kapsayan, içinde bulunduran.

muhteviyat

- * İçindekiler.

muhtıra

- * Herhangi bir şeyi hatırlatma, uyarma amacıyla yazılan yazı.
- * Bir devletin başka bir devlete politik sorunlarla ilgili olarak yolladığı uyarı yazısı, diplomatik nota.
- * Andaç.
- * Günlük.

muhzır

- * İlgililerin mahkemede bulunmalarını sağlayan görevli.

muin

- * Yardım eden, yardımcı.

muinli

- * Askere alındığında ailesine bakacak kimsesi olan.

muinsiz

- * Askere alındığında ailesine bakacak kimsesi olmayan.

muit

- * Okullarda çocukları çalıştırmakla görevli kimse, öğretmen yardımcısı.

mujik

- * Rus köylüsü.

-muk

- * Bkz. -mık / -mik.

mukaar

- * İçbükey, obruk, konkav.

mukabele

- * Karşılık verme, karşılama, karşılık.
- * Karşılaştırma, karşılıklı yapılan okuma.
- * Karşı gelme, baş kaldırma.
- * Camilerde Kur'an okunurken, hafızların da karşılık olarak ezbere Kur'an okumaları.

mukabele etmek

- * karşılık vermek, karşılıklı bulunmak.
- * karşı gelmek.

mukabele okumak

- * ramazanda, en çok camide yüksek sesle ezbere kur'an okumak.

mukabeleci

- * Camilerde Kur'an okuyan kimse.
- * Bürolarda temize çekilmiş hesapları müsveddeleri ile karşılaştıran görevli.
- * Askerin yoklamasını yapan kimse.

mukabelede bulunmak

- * karşılık vermek.

mukabeleli

- * Karşılığı olan, mukabelesi bulunan.

mukabelesiz

- * Karşılığı olmayan, mukabelesi bulunmayan.

mukabil

- * Bir şeye karşılık olarak yapılan, bir şeyin karşılığı olan.
- * Bir şeyin karşısında bulunan.
- * Karşılık.
- * Karşılık olarak, karşılığında.

mukaddem

- * Önce gelen, önceki.
- * Öncül.

mukaddema

- * Önce, evvelce, eskiden.

mukaddeme

- * Bkz. mukaddime.

mukadder

- * Yazgıda var olan, yazgı ile ilgili olan, alında yazılı olan.

mukadderat

- * Yazgı.

mukaddes

- * Kutsal.

mukaddesat

- * Kutsal sayılan her türlü inanç ve davranışlar.

mukaddesatçı

- * Kutsal tanınan şeylere aşırı ölçüde bağlılık gösteren kimse.

mukaddime

- * Ön söz.
- * Bir olayın başlangıcı.

mukaffa

- * Kafiye, uyaklı.

mukallit

- * Taklitçi.

mukallitlik

- * Mukallit olma durumu, mukallidin işi.

mukannen

- * Belli, belirli, kesinleşmiş, şaşmaz.
- * Kanun durumuna gelmiş, kanunlaşmış.

mukarenet

- * Yaklaşma, kavuşma, bitişme.
- * Yakınlık.

mukarrer

- * Kararlaştırılmış, kararlaştırılmış.

mukarrer bulunmak

- * kararlaştırmak.

mukarrerat

- * Alınan kararlar, kararlaştırılmış şeyler.

mukasseme

- * Ayrılmış, bölünmüş.

mukassi

- * Sıkıntılı, sıkıntı verici, bunaltıcı.

mukataa

* Kesim.

mukataalı

* Kesime verilmiş (yer).

mukattar

* Damıtılmış, damıtık.

mukavele

* Sözleşme.

mukavele yapmak

* sözleşmek.

mukaveleli

* Sözleşmeli.

mukavelename

* Sözleşme.

mukavelesiz

* Sözleşmesiz.

mukavemet

* Dayanma, karşı durma, karşı koyma, direnme, direniş, dayanıklık.

* Direnç.

mukavemet etmek

* direnmek, dayanmak, karşı koymak.

mukavemet göstermek

* direnmek, karşı koymak.

mukavemet koşusu

* 3-15 km arasındaki uzun mesafeli koşular.

mukavemetçi

* Düşman saldırısına boyun eğmeyip her çeşit araçla karşı gelen yurtsever.

* Uzun mesafe koşucusu.

mukavemeti kırılmak

* direnci, gücü azalmak.

mukavemetli

* Dayanıklı, güçlü, dirençli.

mukavemetsiz

* Dayanıksız, güçsüz, dirençsiz.

mukavim

* Dayanıklı, güçlü, dirençli.

* Karşı koyan, baş kaldıran.

mukavva

* Karton.

* Bu kâğıttan yapılmış.

mukavves

* Kavisli, eğri, eğmeçli.

mukavvi

* Kuvvetlendirici, güç katıcı.

mukayese

* Benzeterek veya karşılaştırarak değerlendirme, karşılaştırma, kıyaslama.

mukayese etmek

* karşılaştırmak, kıyaslamak.

mukayeseli

* Karşılaştırmalı.

mukayyet

* Bağlı olan, bağlanmış.

* Bir şart veya kayıtla bağlı olan.

* Yazılmış, yazılı, kayıtlı.

mukayyet olmak

* korumak, gözetmek.

mukayyit

* Bir kalemde, kayıt işlerini yapan kimse.

* Kaydedici makine.

mukim

* (bir yerde, bir evde) Oturan, eğleşen, ikamet eden.

mukni

* İnandıran, ikna eden.

mukoza

* Sümük doku.

mukriz

* Ödünç para veren, borç veren.

muktebes

* Yararlanmak için alınmış, aktarılmış.

muktedir

* Bir şeyi yapmaya, başarmaya gücü yeten, erkli.

muktedir olmak

* gücü yetmek, yapabilmek.

muktesit

* Tutumlu.

mukteza

* Gereken, gerekli olan.

* Bir iş yapılırken gerekli işlemlerin bütünü.

muktezi

* Gereken, gerekli olan.

mukus

* Solunum yolları ve sindirim organlarının hücreleri tarafından salgılanan madde.

mulaj

* Bir şeyin bal mumu, alçı gibi bir madde ile kalıbını çıkarmak için yapılan işlemlerin bütünü.

* Bu işlemler sonunda elde edilen kalıp.

mulaj kâğıdı

* Terzilerin patron çıkarmak için kullandıkları bir çeşit saydam kâğıt.

mum

* Bir fitilin üzerine erimiş bal mumu, iç yağı, stearik asit veya parafin dökülüp genellikle silindirik biçiminde dondurulan ince, uzun ışık aracı.

* Bal mumu.

* Işık yeğirliği birimi, kandelâ.

* Kısmen oksitlenmiş katı hidrokarbonlar.

mum ağacı

* Sıcak ülkeler ile Kuzey ve Batı Avrupa'da yetişen bir tür mum palmyesi (Myrica cerifera).

mum ampul

* Mum biçiminde ampul.

mum aydınlatma

* Mum yapılarak yapılan aydınlatma.

mum boya

* Bkz. mum boyası.

mum boyası

* Mum, terebentin, su ve toprak boya ile hazırlanan boya.

mum cilâsı

* Parafin ve bal mumunun terebentin veya petrol yağında çözülmesi ile elde edilen, ağaç eşyaları cilâlamakta kullanılan madde.

mum çiçeği

* İki çeneklilerden, güzel kokulu, şemsiye biçiminde küçük beyaz çiçekler açan, etli yapraklı, sarımsı bir süs bitkisi (Cerinthe minor ve Cerinthe retorta).

mum dibine ışık vermez

* güçlü kişilerin kendi yakınlarını kayırmaktan çekindiklerini anlatır.

mum direk

* Dimdik.

* Çok uslu, yaramazlık yapmayan.

mum duruşu

* Vücudun, ense ve omuzlara dayanarak ellerin kalçayı desteklemesiyle baş aşağı, yere dikey bulunduğu durum.

mum etmek

* Bkz. muma çevirmek.

mum gibi

* dosdoğru, dimdik.

* uslu, kıpırtısız.

* tertemiz düzgün.

* zayıflamak sararıp solmak.

mum kesilmek

* sessiz, uslu, doğru düzgün durmak.

mum olmak

* hırçınlığı, yaramazlığı bırakmak.

* razı olmak.

mum palmyesi

* Ilman bölgelerde yetişen, gövdesi boyunca 1 cm kalınlığında bir mum katmanı bulunan, yaprakları hurma yaprağına benzeyen bir ağaç (Cereus andicola).

mum yakmak

- * kutsal sayılan bir yere giderek adak adadığında mum yakıp koymak.

mum yapıştırmak

- * bir şeyi kırmızı mumla mühürlemek.
- * önemli bir şeyi unutmayıp akılda tutmak.

muma döndürmek (veya çevirmek)

- * her sözü dinler duruma getirmek, uslandırmak.

mumaileyh

- * Adı geçen, yukarıda anılan, sözü geçen kimse.

mumcu

- * Mum yapan veya satan kimse.
- * Fitilli tüfek kullanan asker.
- * Yeniçeri ocağında çavuşlardan sonra gelen, yeniçeri ağasına bağlı on iki subaydan her biri.

mumhane

- * Mum üretim yeri.

mumla aramak

- * çok isteyerek ve özlenle aramak.

mumla aratmak

- * daha kötü olan yeni bir şey, bir durum, bir kimse, pek iyi olmayan eskisini aratmak.

mumlama

- * Mumlamak işi.
- * Bitki hücrelerinin değişikliğe uğrayarak kendilerini su geçirmez duruma getirir biçimde mum bağlaması

olayı.

- * Lâboratuvarlardan çıkmış bir filmin çeşitli aletlerde kolayca dönmesini sağlamak için iki kenarına ince bir bal mumu katmanı sürmek.

mumlamak

- * Bal mumu sürmek, bal mumuna batırmak.
- * Mühürlemek, mühür mumu sürmek.
- * Mum cilâsı yapmak.

mumlanma

- * Mumlanmak işi.

mumlanmak

- * Mumlamak işi yapılmak veya mumlamak işine konu olmak.

mumlaşma

- * Mumlaşmak işi.

mumlaşmak

- * Bal mumu durumuna gelmek.

mumlayıcı

- * Filmleri mumlamakta kullanılan alet.

mumlu

- * Mumu olan, mum konulmuş olan.
- * Muma batırılmış, mumla hazırlanmış olan.

mumlu kâğıt

- * Mürekkep geçirmeyen ve delinebilir bir dolgu maddesi emdirilmiş, mürekkebi geçiren, fakat kolay delinmeyen bir cins pelürden veya lifli bir dokudan oluşturulmuş, teksir makinesinde basılacak yazıların yazıldığı kâğıt.

mumluk

- * Mumu olan.
- * Herhangi bir mum gücünde olan.
- * Şamdan.

mumsöndü

- * Alevî geleneğinde var olduğu ileri sürülen bir tür tören.

mumya

ceset.

- * Çok zayıf kimse.

mumya gibi

- * çok zayıf ve renksiz (kimse).

mumyalama

- * Mumyalamak işi.

mumyalamak

- * Bir cesedi, bozulmaması için özel ilâçlarla mumya durumuna getirmek.

mumyalanma

- * Mumyalanmak işi veya durumu.

mumyalanmak

- * Mumya durumuna gelmek.

mumyalaşma

- * Mumyalaşmak işi.

mumyalaşmak

- * Mumya durumuna gelmek.

mundar

- * Bkz. murdar.

mundarlık

- * Mundar olma durumu.

munfasıl

- * Ayrı duran, ayrılmış, ayrık.

munis

- * Alışılan, alışılmış, yabancı olmayan.
- * Cana yakın, uysal, sevimli.
- * Uygun.

munkabız

- * Büzülmüş, toplanmış.
- * Pekliği olan, peklik çeken.
- * Verimsiz, işe yaramaz.

munkalip

- * Değişmiş, dönüşmüş olan.

munkariz

- * Batmış, çökmüş, tükenmiş.

munsap

- * Kavuşan.

* Bkz. mansap.

muntazam

- * Düzgün.
- * Düzenli, derli toplu.
- * Düzenli, sürekli ve düzgün bir biçimde.

muntazaman

- * Düzenli olarak.

muntazır

- * Bekleyen, gözleyen.

muntazır olmak

- * beklemek, gözlemek.

munzam

- * Katma, katılmış, ulanmış, eklenmiş, ekleme, ek.

-mur

- * Fiilden isim türeten ek.

murabaha

- * Bir malı çok fazla kârla satma.
- * Kanunun izin verdiği sınırdan aşkın faiz alma, tefecilik.

murabahacı

- * Bir malı çok fazla kârla satan kimse.
- * Kanunun gösterdiği sınırı aşarak aşırı faizle ödünç para veren kimse, tefeci.

murabahacılık

- * Murabahacı olma durumu, tefecilik.

murabba

- * Dört şeyden oluşan, dördlü.
- * Dördül, kare.
- * Dört mısralı bentlerden oluşan divan edebiyatı şiiri.

murabba

- * Terbiye edilmiş.
- * Kaynatılıp kıvama geldikten sonra dondurulan meyve suyu tatlısı.

murabıt

- * Savaşçı derviş.
- * Murabut.

murabut

- * Kuzey Afrika'da dervişlere verilen ad.

murabut kuşu

- * Uzun bacaklılardan, leyleğe benzeyen, gagası iri ve uzun bir kuş (Leptoptilus).

murada ermek

- * isteğine kavuşmak, arzusu yerine gelmek.

muradına ermek

- * dileği gerçekleşmek, çok istediği şeye kavuşmak.

murafaa

- * Duruşma.
- * Yargıtayda yapılan duruşma.

murahhas

* Delege.

murahhaslık

* Delegelik.

murakabe

* Denetleme, denetim.

* (tasavvufta) Tanrı'ya bağlanarak çile doldurma.

murakabe etmek

* denetlemek.

murakıp

* Denetçi.

* Tanrı'ya bağlanarak çile dolduran kimse.

murakıplık

* Denetçilik.

murana

* Yılan balığına benzeyen, çok yırtıcı, sıcak denizlerde yaşayan, göğüs yüzgeci olmayan, eti beğenilen bir deniz balığı (Muraena).

murassa

* Değerli taşlarla bezenmiş, cevahirle süslenmiş.

murat

* İstek, dilek.

* Amaç, erek, gaye.

murat almak

* dileğine kavuşmak.

murat etmek

* dilemek, istemek.

murç

* Betona delik açmakta kullanılan sivri uçlu, çelikten yapılmış bir alet.

murdar

* Kirlî, pis.

* Cinsel birleşmeden sonra yıkanmamış (kimse).

* Şeriata uygun olarak kesilmemiş olan (hayvan).

murdarilik

* Omurilik.

murdarlık

* Murdar olma durumu.

muris

* Miras bırakan, mirasçı.

murt

* Mersin ağacı.

murt yememek

* oyuna gelmemek.

musaffa

* Temizlenmiş, arıtılmış.

musahabe

- * Konuşma, görüşme, söyleşi.

musahhih

- * Düzeltici, düzelten.

musahhihlik

- * Musahhih olma durumu.
- * Düzelticinin görevi, düzelticilik.

musahip

- * Sohbet, arkadaşlık eden kimse.
- * Tatlı konuşmaları ile büyüklerin, özellikle padişahların güzel zaman geçirmelerini sağlamakla görevli kimselere verilen unvan.

musahiplik

- * Musahibin yaptığı iş.

musakka

- * Ufak parçalar biçiminde doğranmış sebzelerin, kuşbaşı et veya kıyma ve soğanla pişirilmesiyle yapılan bir yemek.

musalla

- * Namaz kılmaya yarayan açık yer.
- * Camilerde cenaze konulup önünde namaz kılınan yer.

musalla taşı

- * Namazı kılınmak için üstüne cenaze konulan masa biçiminde yüksek taş.

musallat

- * Bir kimse veya şeyin üzerine baktıracak kadar düşen.

musallat etmek

- * birini, bir başkasının başına belâ etmek.

musallat olmak

- * birini sürekli rahatsız etmek, birine sataşmak, hiç peşini bırakmamak.

musalli

- * Beş vakit namazını sürekli olarak kılan.

musamaha etmek

- * hoşgörü ile davranmak.

musandıra

- * Evlerde yatak yorgan konulan yer, yüklük.
- * Mutfakta yüksek ve geniş raf.

musanna

- * Uydurma, düzme.
- * Sanatla yapılmış, bir usta elinden çıkmış, sanatlı.
- * Yapıntılı.

musannif

- * Sınıflandıran.
- * Kitap yazan, yazar.

musap

- * Başına bir kötülük, felâket gelmiş olan.
- * Hastalığa yakalanmış, tutulmuş, uğramış.

musavver

- * Resim konulmuş, resimli.
- * Zihinde tasarlanmış, düşünülmüş olan.

Musevî

- * Musa Peygamberin dininden olan kimse.

Musevîlik

- * Musa Peygamberin dini, Yahudilik.

Mushaf

- * Kur'an.

musır

- * Bir söz veya düşüncede direnen, ayak direyen.

musibet

- * Ansızın gelen felâket, sıkıntı veren şey.
- * Uğursuz.

musikar

- * Gagasındaki deliklerden rüzgâr estikçe türlü sesler çıktığına inanılan bir masal kuşu.
- * Miskal.

musiki

- * Müzik.
- * Kulağa hoş gelen sesler dizisi.

musikişinas

- * Müzikle uğraşan kimse.

muska

- * İçinde dinî ve büyüleyici bir gücün saklı olduğu sanılan, taşıyanı, takanı veya sahip olanı zararlı etkilerden koruyup iyilik getirdiğine inanılan bir nesne veya yazılı kâğıt, hamaylı.
- * Üçgen biçiminde katlanmış olan şey.

muska böreği

- * İçine peynir, kıyma gibi şeyler konularak üçgen biçiminde katlanan bir tür börek.

muskacı

- * Muska yazan kimse.

muskacılık

- * Muskacının işi.

muslihane

- * Barışçı bir yolla.

muslin

- * Sık dokunmuş, parlak, ince, yumuşak bir tür kumaş.
- * Bu kumaştan yapılmış olan.

musluk

- * Takılmış bulunduğu boru veya kabın içindeki akışkanı, istenildiğinde akıtılabilecek bir düzende yapılmış açılır kapanır alet.
- * El yıkamaya yarayan yer.

muslukçu

- * Musluk satan veya onaran kimse.
- * Abdest almak için ceketini çıkaranların para veya değerli şeylerini çalarak hırsızlık yapan kimse.

muslukçuluk

- * Muslukçunun yaptığı iş.
- * Abdest almak için ceketini çıkaranların para veya değerli şeylerini çalarak yapılan hırsızlık.

musluklu

- * Musluğu olan.

musluksuz

- * Musluğu olmayan.

muson

* Güney Asya kıyılarıyla Hint Denizi'nde yaz ve kış mevsimlerinde birbirine ters yönlerden esen geniş alanlı rüzgâr.

mustarip

- * İstirap ve acı çeken.
- * Sağlıksız, hasta.

mustarip etmek

- * acı ve ıstırap vermek.

mustatil

- * Dikdörtgen.

muş

- * Altı düz, küçük gezinti vapuru.

-muş

- * Bkz. -mış / -miş.

muşamba

- * Bir tarafına kauçuk veya yağlı boya sürülerek su geçirmeyecek duruma getirilen kalın bez.
- * Bu bezden yapılmış olan.
- * Su geçirmeyecek biçimde yapılmış yağmurluk.
- * Linolyum.

muşamba gibi

- * çok kirlenmiş çamaşır, kumaş, örtü vb. için söylenir.

muşambalaşma

- * Muşambalaşmak işi veya durumu.

muşambalaşmak

- * Muşamba gibi olmak, muşamba durumunu almak, muşambaya dönmek.

muşmula

- * Gülgillerden, 2-3 m yükseklikte dikenli küçük bir ağaçcık (*Mespilus germanica*).
- * Bu ağacın olgunlaşp çürüdükten sonra yenilebilen, yuvarlak, mayhoş, buruk ve beş çekirdekli meyvesi, döngel, beşbıyık.

muşmula gibi

- * yüzünde pek çok buruşuk ve kırışık bulunan.

muşta

- * Karşısındakine vurmak için özel olarak açılmış deliklerine parmakların geçirilmesi ile kullanılan demir parçası.
- * Kunduracıların, derileri vurarak inceltmek için kullandıkları metalden tokmak.
- * Parmağın biri bükülüp sıvrtililerek vurulan yumruk.

muştalama

- * Muştalamak işi.

muştalamak

* Muşta ile vurmak.

muştı

* Sevindiren haber, sava, müjde.

muştucu

* Muştı getiren, savacı, müjdecı.

muştulama

* Muştulamak işı.

muştulamak

* Sevinilecek bir işın, olayın, vb. nin olduğunu birine haber vermek, müjdelemek.

muştulanma

* Muştulanmak işı, müjdelenme.

muştulanmak

* Sevinçlı bir haber verilmek, müjdelenmek.

muştulu

* Muştı bildiren, sevindirici, müjdeli.

muştuluk

* Muştucuya verilen armağan, müjdelik.

mut

* Bütün özlemlerin eksiksiz ve sürekli olarak yerine gelmesinden duyulan kıvanç, kut, saadet.

mut

* Elli şınıklık tahıl ölçeği.

muta

* Veri.

mutaassıp

* Bağnaz.

mutabakat

* Uyuşma, anlaşma, itilâf.

* Uygunluk.

* Uyum.

mutabık

* Birbirine uyan, aralarında anlaşmazlık olmayan.

* Uygun.

mutabık kalmak

* uyuşmak, anlaşmaya varmak.

mutabık olmak

* aralarında anlaşmazlık olmamak, anlaşmak.

mutaf

* Keçi kılından hayvan çulu, yem torbası gibi şeyler dokuyan kimse.

* Keçi kılından dokunmuş veya örülmüş hayvan çulu, yem torbası gibi şey.

mutallâka

* Boşanarak dul kalmış kadın.

mutantan

* Görkemli, şatafatlı.

mutariza

* Yayayraç, parantez.

mutasarıf

* Kendinde kullanım hakkı olan, elinde bulunduran.

* Tanzimat'tan sonra, Osmanlı yönetim teşkilâtında sancakların yöneticisine verilen ad.

mutasarıflık

* Mutasarrıfın görev ve makamı.

* Sancak.

mutasavver

* Tasarlanmış, düşünülmüş.

mutasavvıf

* Tasavvuf inançlarını benimseyerek kendini Tanrı'ya adanmış kimse, sofî.

mutasyon

* Değişim.

mutasyonist

* Değişimci.

mutasyonizm

* Değişimcilik.

mutat

* Alışılmış, alışılan.

* Alışkanlık, alışılmış şey.

mutatabbip

* Hekimlik taslayan kimse.

mutavaat

* Boyun eğme, uyma, itaat etme.

* Dönüşlü.

mutavaat fiili

* Bkz. dönüşlü fiil.

mutavassıt

* Aracı.

* Orta, ortalama.

mutazarır

* Zarar görmüş, zarara uğramış.

mutçuluk

* Hayatın anlamını mutlulukta bulan, insan davranışlarının mutluluk isteğiyle belirlendiği görüşüne dayanan ahlâk öğretisi, evdemonizm.

muteber

* Saygın, itibarı olan, hatırı sayılır.

* İnanılır, güvenilir, sözü geçer.

* Yürürlükte olan, geçerliliği olan.

muteber olmak

* yürürlükte olmak, geçerli olmak.

muteber olmak üzere

* geçerli olarak.

mutedil

- * Düşünce, iş vb.de aşırıya kaçmayan, ılımlı, itidalli.
- * İliman.

mutedillik

- * İlimanlık.

mutekit

- * Bir şeye inanan, itikat eden, inançlı, inanlı, imanlı, mümin, dindar.

mutemet

- * Kendisine inanılıp güvenilen kimse.
- * Dairelerde, iş yerlerinde bazı para işlerine bakan görevli.

mutemetlik

- * Mutemedin görevi.

mutena

- * Özenilmiş, özenle yapılmış.
- * Seçkin, önemli.

muteriz

- * Karşı gelen, itiraz eden, itirazcı.
- * İtiraz eden (kimse).

mutezile

* Kaderi inkâr ederek "kul, ettiklerinin yaratıcısıdır" diyen ve Tanrı'nın sıfatları konusunda sünnet ehlinden ayrılan bir Müslüman felsefesi.

mutfak

- * Yemek pişirilen yer.
- * Yiyecekleri hazırlama sanatı.

mutfak dolabı

- * Mutfak aletlerinin yerleştirilmesi için yaptırılan özel dolap.

mutfak havalandırması

- * Mutfaklara yerleştirilen havalandırma sistemi.

mutfak havlusu

- * Mutfakta kullanılan havlu, el bezi.

mutfak merdiveni

- * Mutfak ile dış avluyu birbirine bağlayan merdiven.

muti

- * Yumuşak başlı, itaat eden.

mutlak

- * Salt.
- * Saltık.
- * Kesin olarak, mutlaka.

mutlak değer

- * Bkz. salt değer.

mutlak mera

- * Üzerinde kendiliğinden gelişen ve otlatmaya elverişli bir bitki örtüsü taşıyan mera.

mutlak nem

- * Bkz. salt nem.

mutlak sıcaklık

* Bkz. salt sıcaklık.

mutlak sıfır

* Bkz. salt sıfır.

mutlaka

* Kaçınılmaz bir biçimde, her hâlde, ne olursa olsun.

* Kesinlikle, mutlak.

mutlakçı

* Saltçılık yanlısı olan.

mutlakçılık

* Saltçılık.

mutlakiyet

* Saltçılık.

mutlandırma

* Mutlandırmak işi.

mutlandırmak

* Mutlanmasına yol açmak, mutlanmasını sağlamak.

mutlanma

* Mutlanmak işi.

mutlanmak

* Mutlu olmak.

mutlu

* Mutluluğa erişmiş olan, ongun, mes'ut.

* Mutluluk veren.

mutlu etmek

* mutluluk vermek, bahtiyar etmek.

mutlu olmak

* mutluluk duymak, bahtiyar olmak.

mutluca

* Mutlu olmaya yakın.

mutlulandırma

* Mutlulandırmak işi.

mutlulandırmak

* Mutlanmasına yol açmak, mutlanmasını sağlamak.

mutlulanma

* Mutlulanmak işi.

mutlulanmak

* Mutlu bir duruma gelmek, mutlanmak.

mutluluk

* Bütün özlemlere eksiksiz ve sürekli olarak ulaşılmaktan duyulan kıvanç durumu, ongunluk, kut, saadet.

mutluluk çubuğu

* İktidarsızlık sorunu bulunanlara sağlıklı cinsel yaşantı için özel olarak takılan yapay organ.

mutmain

* İnanmış, gönlü kanmış, emin olan.

mutmain olmak

* inanmak, gönlü kanmak.

mutsuz

* Mutlu olmayan, bedbaht.

mutsuzlaşma

* Mutsuzlaşmak işi.

mutsuzlaşmak

* Mutsuz duruma gelmek.

mutsuzluk

* Mutsuz olma durumu, bedbahtlık.

muttali

* Öğrenmiş, haber almış, bilgi edinmiş.

muttali olmak

* bir durumdan haberi olmak, bir durum üzerine bilgi edinmek.

muttarit

* Düzenli, tek düze.

muttasıf

* Nitelenmiş, nitelikli, vasıflı.

muttasıl

* Bitişik, yan yana olan.

* Aralık vermeden, aralıksız, hiç durmadan, biteviye.

muvecehe

* Yüzleşme, yüz yüze gelme.

muvecehesinde

* (bir durum) Karşısında, yüzüne karşı.

muvafakat

* Uygun görme, onama, kabul etme.

muvafakat etmek

* uygun görmek, onaylamak, kabul etmek.

muvaffak

* Başarmış, başarılı (kimse).

* Başarılmış, başarılı (iş).

muvaffak olmak

* başarmak, başarılı olmak; becermek.

muva ffakiyet

* Başarı.

muva ffakiyetli

* Başarılı.

muva ffakiyetsiz

* Başarısız.

muvaaffakiyetsizlik
* Başarısızlık.

muvafık
* Uygun.

muvafık bulma(ma)k
* uygun görme(me)k, kabul etme(me)k.

muvafık olmak
* uygun düşmek, kabul edilebilir olmak.

muvaahhit
* Tanrı'nın birliğine inanan.

muvakkat
* Belirli bir zaman süren, sürekli olmayan, geçici, palyatif.

muvakkatın
* Az bir zaman süresince, geçici olarak, eğreti olarak.

muvakkit
* Güneşe bakarak namaz vakitlerini bildiren kimse.

muvaakkithane
* Genellikle büyük camilerin yanında bulunan ve zamanı ayarlayan oda.

muvasala
* Gidip gelme imkânı, ulaşım, erişim.

muvasalat
* Bir yere ulaşma, varma.

muvasalat etmek
* varmak, ulaşmak.

muvaşşah
* Akrostiş.

muvazaa
* Danışık, danışıklık.

muvazaah
* Danışıklı.

muvazat
* Koşutluk, paralellik.

muvazene
* Denge.
* Dengelemek.

muvazeneli
* Dengeli, ölçülü.
* Davranışları ölçülü olan.

muvazenesiz
* Dengesiz, ölsüz.
* Ne yaptığını bilmeyen, bir sözü bir sözünü, bir davranışı bir başka davranışını tutmayan.

muvazenesizlik

* Dengesizlik, ölçüsüzlük.

muvazi

* Koşut, paralel.

muvazzaf

* Bir görev ve hizmetle yükümlü olan (kimse).

* Silâhlı Kuvvetlerde çalışan meslekten subay ve astsubaylarla askerlik hizmetini yapan erler.

muvazzaf hizmet

* Askerlik çağına girince erkeklerin yapmakla yükümlü bulundukları askerlik görevi.

muvazzaf subay

* Mesleği askerlik olan subay.

muvazzaflık

* Muvazzaf olma durumu.

muylu

* Başka bir parça için dönme ekseni görevini yapan, silindir biçiminde parça.

* Bir milin yatağında dönmesini sağlayan bölüm.

* Bir top namlusunun iki yanına tutturulan millere verilen ad.

muylu yatağı

* Top kundağının yanlarında bulunan, silâh muylların geçmesi için açılmış delikli bölüm.

muymul

* Atmaca ve doğana benzeyen bir tür yırtıcı kuş.

muz

* Muzgillerden, sıcak bölgelerde yetişen, bir çenekli, çok yıllık bir bitki (Musa sapientum).

* Bu bitkinin kendine özgü hoş kokulu, tatlı, besleyici, kalın kabuklu, uzun meyvesi.

-muz

* -mız / -miz.

muzaffer

* Üstünlük elde etmiş, zafer kazanmış, yenmiş, utkulu.

* Zafer kazanmış, üstünlük elde etmiş kimse veya ulus.

muzaffer olmak

* üstün gelmek, yenmek, zafer kazanmak.

muzafferane

* Üstün bir biçimde, zafer kazanmışa yaraşır biçimde.

muzafferiyet

* Üstün gelme, üstünlük, zafer kazanma.

muzaheret

* Destekleme, yardım etme, arka çıkma.

muzahir

* Destekleyen, yardım eden, arka çıkan.

muzgiller

* Sıcak bölgelerde yetişen, özellikle muzları içine alan bir çenekliler familyası.

muzır

* Sağlığı bozan, zarar dokunan, zararlı.

* Yaramaz, cinsel gelişmeye zararlı.

* (çocuk için) Her şeyi bozan, karıştıran.

muzırlaşma

* Muzırlaşmak işi veya durumu.

muzırlaşmak

* Muzır duruma gelmek.

muzırlık

* Zararlı olma, zararlı iş veya davranışlarda bulunma durumu.

* (çocuk için) Zarar verici yaramazlıklar.

muzip

* Şaka etmekten hoşlanan, takılan.

muzipçe

* Muzibe yakışır biçimde, muzip gibi.

muzipleşme

* Muzipleşmek işi.

muzipleşmek

* Takılan davranışta bulunmak.

muzipliğine uğramak

* aldatılmak, şakaya hedef olmak.

muziplik

* Takılganlık, yaramazlık.

muziplik etmek

* bir kimseye şaka yollu sözler söylemek.

muzlim

* Karanlık.

* Gizli, belirsiz.

muzmahil

* Çökmüş, çöküntüye uğramış.

muztar

* Bir işi yapmak zorunda kalan, zorunlu.

muztar kalmak

* zorunda kalmak.

mü

* Bkz. mı / mi.

mübadele

* Değiş, değiş tokuş.

mübadele etmek

* değiş tokuş etmek.

mübadil

* Başkasının yerine getirilmiş, mübadele edilmiş.

* Lozan antlaşmasına göre, Türkiye'de, İstanbul dışında oturan Rumlarla değiştirilerek Batı Trakya dışındaki Yunanistan'dan getirilen Türklere verilen ad.

mübahase

* Konuşma.

mübalâğa

* Abartma, abartı.

mübalâğa etmek

* abartmak.

mübalâğacı

* Abartıcı.

mübalâğacılık

* Abartıcılık.

mübalâğalı

* Abartılı.

mübalâğasız

* Abartısız.

mübarek

* Verimli, bereketli.

* Kutlu, uğurlu, kutsal.

* Beğenilen, sevilen şeyler için söylenir.

* Kızılan, şaşılan kimse veya şeyler için alay yollu kullanılır.

* Çok saygı duyulan.

mübarek ay

* Dinî bakımdan kutsal sayılan, özelliği veya önemi olduğuna inanılan ay.

mübarek gün

* Dinî bakımdan özelliği ve önemi olan gün (günler).

mübarek olsun!

* "hayırlı, uğurlu olsun" anlamında bir kutlama sözü.

mübarek otu

* Birleşikgillerden, sarı çiçekli, bir yıllık ve otsu bir bitki (Cnicus benedictus).

mübareze

* İki düşman taraftan çıkan birer kişinin çarpışması.

mübaşeret

* Bir işe başlama, girişme.

mübaşir

* Mahkemede duruşmaya girecekleri ve tanıkları çağıran, yargıcın emirlerini bildiren, kâğıtları getirip götürten görevli, çağrıcı.

mübaşirlik

* Mübaşir olma durumu.

* Mübaşirin görevi.

mübayenet

* Ayrılık, başkalık.

* Tutmazlık, karşıtlık, uyuşmazlık.

mübeşşir

* Muştu veren, müjde getiren (kimse).

mübeyyiz

* (yazıları) Temize çeken kimse.

mübrem

* Çok gerekli olan, kaçınılmaz, vazgeçilmez.

mücadele

* İki taraf arasında, birbirlerine isteklerini kabul ettirmek için yapılan zorlu çalışma, savaş.

* Herhangi bir amaca erişmek veya bir kuvvete karşı koyabilmek için bir kişi veya topluluğun güçlü, sürekli çabası, savaşım.

* Hasmını yere sermek için göğüs göğüse yapılan çarpışma.

mücadele etmek

* uğraşmak, savaşmak, çatışmak.

mücadele vermek

* savaş vermek, mücadele etmek.

mücadeleci

* Mücadele etmeyi seven, savaşımçı.

mücahit

* Kutsal ülküler uğruna savaşan (kimse), alp eren.

mücahitlik

* Mücahit olma durumu.

mücamaa

* Cinsel ilişkide bulunma.

mücavir

* Yakın komşu.

mücazat

* İşlenen bir suçtan ötürü ceza verme.

mücbir

* Zorlayan, zorlayıcı.

mücbir sebep

* Herhangi bir kimse tarafından alınacak önlemlere karşı, önüne geçilmesi olanaksız, borcun yerine getirilmesine engel, borçlunun iradesi dışında beklenmedik olaylar.

mücehhez

* Donanmış.

* Hazırlıklı, hazırlanmış.

mücehhez olmak

* taşımak, kendinde bulundurmak.

mücellâ

* Parlatılmış, parlak.

mücellit

* Ciltçi.

mücellithane

* Cilt evi.

mücellitlik

* Ciltçilik.

mücerrep

* Denenmiş, sınanmış.

mücerret

- * Soyut.
- * Evlenmemiş, bekâr.
- * Yalın durum.
- * Soyut.
- * Yalnız, ancak.

mücessem

- * Cisim durumunda olan.
- * (soyut kavramlar için) Somut bir varlıkta tam olarak belirmiş olan.

mücevher

- * Değerli süs eşyası.

mücevher kutusu

- * Mücevherlerin saklandığı küçük kapalı kutu.

mücevher mahfazası

- * Mücevher kutusu.

mücevher tarih

- * Divan edebiyatında, ebcet hesabına göre yalnız noktalı harfleri sayıldığında söz konusu olayın tarihini gösteren dize veya söz.

mücevherat

- * Mücevherler.

mücevherci

- * Değerli süs eşyası satan kimse, kuyumcu.

mücevhercilik

- * Mücevhercinin işi, kuyumculuk.

mücmel

- * Özet olarak anlatılmış, kısa ve özlü.

mücrim

- * Suçlu.

mücvet

- * Rendelenmiş kabağa un, yumurta, peynir, dereotu, tuz, karabiber, taze soğan katılarak yapılan bir tür köfte.

müçtehit

- * Ayet ve hadislere dayanarak yargıya varan, karar veren din düşünürü.

müdafa

- * Savunma, koruma.

müdafa etmek

- * savunmak, korumak.

müdafaaname

- * Savunma.

müdafi

- * Savunucu.
- * Bir davada, davacı veya davalının haklarını savunan (kimse).

müdahale

- * Kaşma, araya girme.
- * Bir dava sonucu verilecek olan kararın, dolaylı olarak etkileyeceği üçüncü kişilerin davaya katılmasını.

müdahale etmek

* karışmak, araya girmek, el atmak.

müdahil

* Karışan.

* Davaya müdahale eden.

müdana

* Minnet.

müdana etmek

* minnet etmek.

müdara

* Yüze gülme, yüze gülücülük, dost gibi görünen.

müdara etmek

* dost gibi görünmek, yüze gülmek.

müdavi

* (hastaya) Bakan.

müdavim

* Bir yere sürekli olarak giden (kimse), gedikli.

müdavim olmak

* bir yere sürekli gidip gelmek.

müddei

* Dava eden, bir savda bulunan (kimse), savlayıcı, davacı.

müddeialeh

* Davalı.

müddeiumumî

* Savcı.

müddeiumumîlik

* Savcılık.

müddet

* Süre.

müddetli

* Süreli, süresi olan.

müddetsiz

* Süresiz, süresi olmayan.

müdebbir

* Tedbirli.

müdekkik

* İnceleyici.

müdellet

* Kanıtlanmış, kanıtlı.

müderris

* Ders veren, profesör.

* Medresede veya camide öğretmen.

müderrislik

* Müderris olma durumu veya müderrisin görevi.

müdevven

- * Bir araya getirilerek divan durumunda toplanmış (şiiir vb.).
- * Bir araya toplanmış, düzenlenmiş.

mdevvenat

- * Bir araya toplanmış eserler.

müdevver

- * Yuvarlak.

mdir

- * Bkz. müdür.

mdire

- * Bayan müdür, bayan yönetmen.

mdiriyet

- * Bkz. müdüriyet.

müdrik

- * Anlamış, aklı ermiş.

müdrike

- * Anlık.

mdrir

- * İdrarı artıran, idrar söktürücü.

müdür

- * İdare eden, yöneten, yönetmen, direktör.

müdür muavini

- * Bkz. müdür yardımcısı.

müdür yardımcısı

- * Müdürün işlerine yardım eden, yokluğunda yetkileri üzerine alıp işleri yöneten kimse.

müdüriyet

- * Müdürlük.

müdürlük

- * Yönetmenlik, direktörlük.
- * Yönetmenin, müdürün makamı.

müebbet

- * Sonu olmayan.
- * Yaşdıkça süren, ömür boyunca olan.

müeccel

- * İleriye atılmış, ertelenmiş.

meddep

- * Uslu, terbiyeli, edepli.

mellefat

- * Yazılı eserler.

müellif

- * Kitap yazan veya kitap hazırlayan, bir eseri ortaya koyan ve eserin sahibi olan kimse, yazar.

müemmen

* Sağlanmış, emniyete alınmış, güvenilir.

müennes

* Dişil.

müesses

* Kurulu, kurulmuş.

müessese

* Kuruluş, kurum (I).

* Kurum (I).

* Bir toplumda bazı sorunların çözümlenebilmesi için uygulanan yöntem.

müesseseseleşme

* Kurumlaşma.

müesseseseleşmek

* Kurumlaşmak.

müessif

* Üzücü, üzüntü veren.

* Hoşa gitmeyen, kötü (olay, durum).

müessir

* Dokunaklı.

* Etkili, sonuçlu.

* Etken.

müessir olmak

* etkilemek.

müessiriyet

* Etkinlik.

müessis

* Kurucu.

müeyyide

* Yaptırım, yaptırma gücü.

müezzin

* Namaz vakitlerini bildirmek için ezan okuyan din görevlisi.

müezzinlik

* Müezzin olma durumu veya müezzinin görevi.

müfekkiye

* Düşünme yetisi veya gücü.

müferrih

* İç açıcı, ferahlık verici.

müfessir

* Kısa ve anlaşılması güç bir metni açıklayan, açıklığa kavuşturan, metnin anlam ve amacı üstünde yorumda bulunan (kimse).

* Kur'an'ı yorumlayan (kimse).

müfettiş

* Bir kuruluştaki işlerin konu ve tüzüklere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini denetleyen kimse.

müfettişlik

* Müfettişin görevi veya makamı.

müfit

* Yararlı, faydalı.
* Anlatan, ifade eden.

müflis

* Bir işte bütün parasını batırmış, batkın, iflâs etmiş.

müfredat

* Bir bütünü oluşturan bireyler, ayrıntılar.

müfredat programı

* Bkz. Öğretim programı.

müfret

* Tekil.

mfrez

* Bir bütünden ayrılmış.

müfreze

* Türlü askerî görev ve hizmetlerin yapılması için, küçük birliklerden, belli bir kuruluşa bağlı kalmadan geçici olarak oluşturulan gruplara verilen ad.

müfrit

* Aşmı.

mfritlik

* Aşmı olma durumu.

müfsit

* Ara bozucu, kaştırıcı, fesatçı, münafık.

mft

* Bedava, beleş.

müftehir

* Bir şeyi övünç bilerek onunla sevinen, övünen, iftihar eden.

mfteri

* Karacı, kara çalan, iftiracı.

mft

* İl ve ilçelerde Müslümanların din işlerine bakan görevli.

müftülük

* Mft olma durumu.
* Müftünün görevi veya makamı.

müge

* İnci ieği.

mühendis

* Mühendislik mesleğinden olan kimse.

mühendishane

* Osmanlı Devletinde mühendis yetiştiren yüksek okul.

mühendislik

* Yol, köprü, yapı, makine, gemi ve uçak yapımı vb. ile maden, su ve elektrik işleri gibi bayındırlık ve zanaatla ilėili teknik çalışmalardan birini konu edinen meslek.

müheyya

* Hazır.

müheyyiç

* Coşturucu, heyecan verici.

mühim

* Önemli.

mühimmat

* Savaş gereçleri, cephane.

mühimseme

* Mühimsemek işi.

mühimsemek

* Önemsemek, önem vermek.

mühimsemezlik

* Önem vermemezlik.

mühlet

* Bir işin yapılması veya bir borcun ödenmesi için gösterilen süre, vade, mehil.

mühlet istemek

* bir işin yapılması, tamamlanması için belirli bir süre verilmesini istemek.

mühlet vermek

* (bir iş veya borç için) belirli bir süre tanımak.

mühlik

* Öldürücü, tehlikeli.

mühliye

* Adana bölgesinde yetiştirilen ve yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki (Corchlorus olitorius).

mühmel

* Bırakılmış, bakılmamış, ilgisizliğe uğramış.

mühre

* Her tür yuvarlak şey, küçük top.

* Cam boncuk.

* Kâğıda yumuşaklık, parlaklık ve düzlük vermek için kullanılan camdan araç.

* Deniz böceği kabuğu.

* Demirci çekici.

* Yılanın başında bulunan taca benzer çıkıntı.

* Bazı av hayvanlarını çekmek için kullanılan çığırktan kuş.

mühreleme

* Mührelemek işi.

mührelemek

* Kâğıdı mühre ile cilâlamak, parlatmak, düzeltmek.

mühreli

* Mühre ile cilâlanmış.

mühresenk

* Alaca somaki, balgam taşı.

* Süsleme nakışlarını ve yıldızları mührelemekte kullanılan araç.

mührüsüleyman

* Kuzey Anadolu 'da orman ve çalılıklar altında bulunan, 30-80 cm. yüksekliğinde, tüysüz, çok yıllık ve otsu bir bitki (Polygonatum multiflorum).

mühtedi

* Dönme.

mühür

* Bir kimsenin, bir kuruluşun adının veya unvanının tersine kazılı bulunduğu, metal, lâstik gibi şeylerden yapılmış araç, damga, kaşe.

* Bu araçla basılan ve imza yerine geçen ad.

mühür basmak

* mühürlemek.

mühür gözlü

* Koyu renkte, iri, beğenilen gözleri nitelemek için kullanılır.

* Sevgili.

mühür kazmak

* bir metal üzerine, bir kimsenin, bir kuruluşun adını, unvanını ters olarak kazımak.

mühür kimde ise Süleyman odur

* bir işte yetki kimde ise kuvvet ondadır.

mühür mumu

* Üstüne mühür basılan ve bal mumu ile reçineden yapılan genellikle kırmızı renkli madde.

mühür pensi

* Elektrik, su ve doğalgaz sayaçlarını mühürlemek amacıyla bir kurşun parçasının teller üzerine tutturulup sıkıştırılması için kullanılan araç.

mühürcü

* Mühür kazıyan kimse.

mühürcülük

* Mühürcü olma durumu.

* Mühürcünün görevi veya zanaatı.

mühürdar

* Devlet büyüklerinin mühürlerini taşımak ve gereken kâğıtları mühürlemekle yükümlü görevli.

mühürleme

* Mühürlemek işi.

mühürlemek

* Bir yazı, belge vb.nin doğruluğunu veya kabul ve onayını belirtmek amacı ile altına mühür koymak, mühür basmak.

* (yetkili makamlara) Açılırsa, belli olsun diye bir şeyin üzerine yapıştırılan kırmızı muma mühür basmak.

* Yasalara, ahlâk veya sağlık kurallarına aykırı görülen iş veya eğlence yerlerinin çalışmasını durdurmak amacıyla, kapısının açılmasını engellemek için uygun yere mumu yapıştırıp, üzerine mühür basmak, kapatmak.

mühürlenme

* Mühürlenmek işi.

mühürlenmek

* Mühürlemek işi yapılmak, mühür basmak.

mühürletme

* Mühürletmek işi.

mühürletmek

* Mühürlemek işini yaptırmak.

mühürlü

- * Mühür basılmış.
- * Mühürle kapatılmış.

mühürsüz

- * Mührü olmayan.
- * Mühür basılmamış olan.

müjde

- * Sevindirici haber, muştu.
- * Muştuluk.
- * Sevindirici haber verileceği zaman söylenir.

müjde koşturmak

- * bir muştuyu bir kimseye ivedilikle ulaştırmak.

müjde vermek (veya götürmek)

- * bir kimseye sevindirici, mutlu bir haberi ulaştırmak.

müjdecî

- * Muştucu.
- * Öncü.

müjdeleme

- * Muştulama.

müjdelemek

- * Muştulamak.

müjdelenme

- * Muştulanma.

müjdelenmek

- * Muştulanmak.

müjdeli

- * Muştulu.

müjdelik

- * Muştuluk.

mükâfat

- * Ödül.
- * Değerlendirici, sevindirici davranış.

mükâfat almak

- * ödül almak.

mükâfaten

- * Mükâfat olarak.

mükâfatını görmek

- * herhangi bir olumlu davranışın, özverinin, sıkıntının iyi sonucunu elde etmek.

mükâfatlandırma

- * Ödüllendirme.

mükâfatlandırmak

- * Ödüllendirmek.

mükâleme

* Karşılıklı konuşma.

mükedder

* Üzgün, acılı, üzüntülü, kederli.

mükedder olmak

* üzülmek, kederlenmek.

mükellef

* Bir şeyi yapmak zorunluluğu olan, yükümlü.

* Eksiksiz, özenli bir biçimde yapılmış.

* Vergi vermekle yükümlü olan kimse veya kuruluş.

mükellefiyet

* Yüküm, yükümlülük.

mükemmel

* Eksiksiz, kusursuz, tam yetkin.

mükemmelen

* Eksiksiz, kusursuz olarak.

mükemmeliyet

* Mükemmellik.

mükemmellik

* Eksiksiz, kusursuz, tam, yetkin olma.

mükerrer

* Tekrarlanmış, yenilenmiş.

mükerreren

* Tekrarlanarak, tekrar edilmiş olarak.

mükevvenat

* Yaratıkların bütünü.

mükeyyifat

* Keyif verici, uyuşturucu maddeler.

mükrim

* İkram eden, konuksever, ikramcı, ağırlayan.

müktesebat

* Edinilen, kazanılan bilgiler.

müktesep

* Kazanılmış, edinilmiş.

mülâhaza

* Düşünce.

mülâhaza yapmak

* düşünmek.

mülâhazat

* Düşünceler.

mülâhazat hanesi

* Bir şey hakkındaki düşüncelerin yazıldığı yer.

mülâhazat hanesini açık bırakmak

- * bir kimse hakkında kesin bir kanıya varamayarak zamanla ortaya çıkacak gelişmeleri beklemek.

mülâhham

- * Şişman.

mülâkat

- * Buluşma, görüşme.
- * Röportaj.
- * Bir işe alınacak kişiler arasından seçim yapabilmek amacıyla kendileriyle karşılıklı konuşma, görüşme.

mülâkat vermek

- * (belli bir konuda) konuşmak, demec vermek.

mülâkat yapmak

- * bir kimsenin bir konu veya sorunla ilgili görüşlerini almak.

mülâki

- * Buluşan, kavuşan, görüşen.

mülâki olmak

- * buluşmak, kavuşmak, görüşmek.

mülâyemet

- * Yumuşak huyluluk, uysallık.
- * Bağırsakların yumuşaklığı.

mülâyim

- * Uygun, hoş görülebilir.
- * Yumuşak huylu.
- * Pekliği olmayan.

mülâyimlik

- * Mülâyim olma durumu.

mülâzım

- * Bir işe girmek için bir süre parasız olarak o işe devam eden.
- * Teğmen.

mülemma

- * Alaca renkli, renk renk.
- * Mısralarından her biri başka dille yazılmış şiir.
- * Bulaşmış, sıvanmış.

mülevven

- * Renk renk, renkli.

mülevves

- * Kirlî, pis.
- * Karşık, düzensiz.

müleyyin

- * Yumuşaklık veren, yumuşatıcı.
- * Bağırsakları boşaltan, dışkının dışarı çıkmasını kolaylaştıran ilaç.

mülga

- * Varlığı kaldırılan, kapatılan.

mülhak

- * Bir bütüne sonradan katılmış olan, eklenmiş.
- * Bir asker karargâhında subay yardımcısı.

mülhak bütçe

* Bkz. katma bütçesi.

mülhakat

* Bir bütüne katılanlar, ekler.

* Bir merkeze bağlı olan yerler.

mülhem

* İçeride doğmuş, birinin içine doğmuş, esinlenmiş.

mülhem olmak

* esinlenmek.

mülhit

* Tanrısal.

* Doğru yoldan çıkmış.

mülk

* Ev, dükkân, arazi gibi taşınmaz mal.

* Devletin egemenliği altında bulunan toprakların bütünü, ülke.

* Vakıf olmayıp doğrudan doğruya birinin malı olan yer veya yapı.

mülkî

* Bir ülkeyle ilgili olan.

* Ülke yönetimine ilişkin.

* Asker sınıfı dışında kalan.

mülkî idare

* Yerel yönetim.

mülkî idare amiri

* Yerel yönetimlerde en yüksek devlet memuru.

mülkiye

* Asker olmayanlar sınıfı.

* Siyasal bilgiler okulu.

mülkiye idadîsi

* İdarecilik öğrenimi yapılan okul, lise.

mülkiye mektebi

* Siyasal Bilgiler Fakültesinin eski adı.

mülkiye memuru

* Sivil devlet görevlisi.

mülkiye müfettişi

* Sivil devlet müfettişi.

mülkiyeli

* Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi veya bu fakülteyi bitirmiş kişi.

mülkiyet

* İyelik.

mülteci

* Başka bir ülkeye veya yere sığınmış olan kimse, sığınık.

mültefit

* Güler yüz gösteren, hoş davranan.

mültezim

* Kesenekçi, kesimci.

multipleks

* Aynı zamanda, aynı hat üzerinde birçok iletişim sağlayan veya bu özellikte olan (alet).

mümanaat

* Engel olmak, karşı koymak.

mümanaat etmek

* karşı koymak, engel olmak.

mümarese

* Alışma, yatkınlık, el yatkınlığı.

mümas

* Dokunan, temas eden.

* Teğet.

mümasıl

* Benzeyen, andıran.

mümbit

* Verimli, bitek.

mümessil

* Temsilci.

mümessillik

* Temsilcilik.

mümeyyiz

* İyi, kötüyü, doğru ve yanlış ayıran, seçen.

* Ayırtman.

* Yazılan beyaz kâğıda temize çeken kimse.

mümeyyizlik

* Ayırtmanlık.

* Mümeyyizin görevi.

mümin

* İnanan, inançlı, imanlı, mutekit.

* Müslüman.

müminlik

* Mümin olma durumu.

mümkün

* Muhtemel, olabilir, olası.

mümkün mertebe

* Olabildiğince, yapabildiği kadar.

mümkün olmak

* imkân bulunmak.

mümtaz

* Seçkin.

mümteni

* Bir şeyi yapmaktan çekinen, kaçınan.

* Olamaz, olmayacak.

münacat

- * Tann'ya yakarma, yakarış.
- * Divan edebiyatında Tanrı'yı öven şiir türü veya şiirin bir bölümü.

münadi

- * Kamuya duyurulmak istenilen şeyleri yüksek sesle haber vermeyi iş edinmiş olan kimse.

münafık

- * Arabozan, bölücü, karıştırıcı, fesatçı, müfsit.

münafıklık

- * Arabozanlık.

münakalât

- * Ulaştırma.

münakale

- * Ulaşım.
- * Bir şeyi bir yerden bir yere aktarma.

münakasa

- * Eksiltme.

münakaşa

- * Tartışma.

münakaşa etmek

- * tartışmak.

münakaşa götürmemek

- * tartışmaya yer vermeyecek biçimde kesin olmak.

münakaşalı

- * Münakaşası olan, içinde veya üzerinde münakaşa edilen.

münasebat

- * İlgiler, ilişkiler.

münasebet

- * İlişik, ilişki, ilinti.
- * İki şey arasındaki uygunluk.
- * Sebep, vesile, gerekçe, neden.

münasebet almak (veya almamak)

- * uygun düşmek (veya uygun olmamak, yakışıksız olmak).

münasebet düşmek

- * uygun bir durum ortaya çıkmak.

münasebet kurmak

- * iki şey arasında ilişki bulmak, yakınlık görmek.

münasebete girmek

- * tanışma yolu açmak, ilişki kurmak.
- * cinsel yaklaşımda bulunmak.

münasebeti düşmek

- * sırası gelmek.

münasebetini getirmek

- * sırasını getirmek.

münasebetiyle

- * Dolayısıyla, sebebiyle, itibarıyla, ilgisinden dolayı.

münasebetli

- * İlişgi olan, ilişkili.
- * Uygun, yakışık alan.

münasebetli münasebetsiz

- * Yakışık alsın almasın, yerli yersiz.

münasebetsiz

- * Uygun olmayan, yakışsız, çirkin.
- * Ters, aksi.
- * Yakışsız iş gören, sıra, saygı gözetmeyen (kimse).

münasebetsizlik

- * Münasebetsiz olma durumu veya münasebetsiz davranış, saygısızlık.

münasebette bulunmak

- * ilişkisi olmak.
- * ilişki kurmak.
- * cinsel ilişkiyi gerçekleştirmek.

münasip

- * Uygun, yerinde.
- * Beğenilen, hoş a giden, uygun.

münasip bulmak

- * uygun olduğunu, yerinde görüldüğünü kabul etmek.

münasip görmek

- * uygun ve yerinde bulmak.

münavebe

- * Nöbetleşme, keşikleme.

münavebe ile

- * nöbetleşe, nöbetle, sıra ile.

münazaa

- * Ağız kavgası, çekişme, münakaşa.
- * İki taraf arasındaki kavga, düşmanlık.

münazara

- * Bir konu üzerinde, belli kural ve yöntemlere uyularak yapılan tartışma.
- * Divan edebiyatında zıt varlıklar ve kavramlar arasındaki karşıtlığı anlatan yazı türü.

müncer

- * Bir yana doğru çekilip sürüklenen.

müncer olmak

- * ...-e dökülmek, -e varmak.

mündemiç

- * Bir şeyin içinde var olan, bulunan, saklı olan.
- * İçkin.

mündericat

- * İçindekiler.

münderiç

- * Bir şeyin içinde yer almış.

münebbih

* Uyancı.

müneccim

* Yıldızların durum ve hareketlerinden anlam çıkaran kimse, yıldız falcısı, astrolog.

* Gök bilimci, astronom.

müneccimbaşı

* Saray hizmetinde bulunan bilginlerden gök bilimiyle uğraşanlara verilen unvan.

müneccimlik

* Yıldız falcılığı, astroloji.

* Müneccimin makamı.

münekkit

* Eleştirmen, eleştirici, eleştirmeci.

münekkitlik

* Eleştirmenlik, eleştirmecilik.

münevver

* Aydın.

* Aydınlatılmış.

münezzeh

* Temiz, arı; uzak.

münfail

* Gücenmiş, alınmış, kırgın.

* Edilgin.

münferiden

* Tek başına, yalnız olarak.

münferit

* Tek, ayrı, kendi başına olan şey.

münfesih

* Bozulmuş, dağılmış, feshedilmiş.

münhal

* Boş olan, açık bulunan (memuriyet vb.), boş, açık.

* Erir, eriyebilen, çözülen.

münhani

* Eğri.

münharif

* Bir tarafa sapmış, doğruluğunu yitirmiş.

münhasır

* Bir kimse veya bir şey için ayrılmış, mahsus.

* Sınırlanmış, sınırlı.

münhasıran

* Yalnız, özellikle.

münhat

* İngin, alçak.

münhezim

* Bozguna uğramış, bozulmuş, yenilmiş.

münkesir

- * Kınılmış, kırık.
- * Kırgın, gücenmiş.

münkir

- * İnkâr eden, kabul etmeyen.
- * Tanrı'nın varlığına inanmayan.

münşeat

- * Sanatlı düz yazı veya mektupların toplandığı dergi.
- * Kaleme alınmış, yazılmış şeyler.

münşi

- * Mektup türünde usta ve başarılı olan, inşası güçlü (kimse).

müntahabat

- * Seçmeler.

müntahap

- * Seçilmiş, seçme.

müntahip

- * Seçmen.

münteha

- * Son.
- * Sona ermiş, bitmiş.

müntehir

- * Kendini öldüren, intihar eden.

müntesip

- * Bir yere, birine bağlanmış, kapılanmış, intisap etmiş olan.
- * İlgisi bulunan, ilgili.

münteşir

- * Yaygın, yayılmış.
- * (gazete, dergi vb. için) Yayımlanan, yayımlanmış olan.

münzevi

- * Topluluktan kaçan, yalnız başına kalmayı seven.

müphem

- * Belirsiz.
- * Açık ve seçik olmadan.

müphemiyet

- * Belirsizlik.

müphemlik

- * Belirsiz olma durumu.

müptedi

- * Bir şey öğrenmeye yeni başlayan, başlayıcı.

müptelâ

- * Kötü alışkanlıkları olan, düşkün; meraklı.
- * Tutulmuş.
- * Âşık, vurgun.

müptelâ olmak

* alışmak, düşkün olmak, tutulmak.

müptezel

* Saygınlığını yitirmiş.

* Çokluğundan dolayı değerini yitiren, değersiz.

müracaat

* Başvuru.

* Danışma.

* Herhangi bir eserden yararlanma.

müracaat etmek (veya müracatta bulunmak)

* başvurmak.

müracaatçı

* Başvurucu.

müradif

* Anlamdaş, eş anlamlı.

mürai

* İkiyüzlü.

mürailik

* İkiyüzlülük.

mürdesenk

* Doğal kurşun oksit, PbO.

mürdüm

* Mürdüm eriği.

mürdüm eriği

* Reçeli veya hoşafı yapılan bir cins küçük ve kara erik.

mürdümük

* Baklagillerden, yazın ekilen bir yıllık otsu bir bitki (Hyrus sativus).

mürebbi

* Eğitici.

mürebbiye

* Kendisine bir çocuğun eğitim ve bakımı verilmiş olan kadın.

mürebbiyelik

* Mürebbiye olma durumu.

* Mürebbiyenin görevi.

müreccah

* Bir başkasından daha çok beğenilip tercih edilen, üstün görülen, yeğ, yeğrek.

müreffeh

* Refah ve varlık içinde yaşayan, gönençli.

müreffehen

* Gönençle, sıkıntısız bir biçimde, bolluk içinde.

mürekkebi kurumadan bozmak

* karar, sözleşme, anlaşmayı yazılmasından çok kısa süre sonra bozmak.

mürekkep

* Yazı yazmak, desen çizmek veya basmak için kullanılan, türlü renklerde sıvı madde.

mürekkep

- * Birleşmiş, birleşik.
- * -den oluşmuş, -den olma.

mürekkep balığı

* Kafadan bacaklılardan, ılıman ve sıcak denizlerde yaşayan, eti yenen, kendini korumak için siyah renkli bir sıvı salarak suyu bulandıran bir yumuşakça, supya (Sepia officinalis).

mürekkep olmak

- * ...den oluşmak.

mürekkep yalamak

- * öğrenim görmek.

mürekkep yalamış

- * öğrenim görmüş, kültürlü.

mürekkepçi

- * Mürekkep (I) yapan veya satan kimse.

mürekkepleme

- * Mürekkeplemek işi.

mürekkeplemek

- * Mürekkep sürmek, mürekkep dökerek veya damlatarak bir yüzeyi lekelemek.

mürekkeplenme

- * Mürekkeplenmek işi.

mürekkeplenmek

- * Mürekkep sürülmek, dökülmek veya damlatılmak.

mürekkepli

- * Mürekkep sürülmüş, dökülmüş veya damlatılmış olan.
- * İçine mürekkep konularak kullanılan.

mürettebat

- * Gemi, uçak gibi taşıtlarda iş başındaki görevli olan kişiler.

mürettep

- * Dizilmiş, dizili.
- * Gizli bir amaçla düzenlenmiş, yapılmış (iş).
- * Sonradan düzenlenmiş, derlenmiş.

mürettip

- * Düzenleyen, hazırlayan, sıraya koyan.
- * (basım evinde) Dizgici.

mürettiphane

- * Bir basım evinde dizgicilerin çalıştığı bölüm.

mürettiplik

- * Dizgicilik.

mürevviç

- * Bir düşüncenin taraftarı veya yayıcısı.

mürit

- * Bir tarikat şeyhine bağlanarak ondan tasavvufun yollarını öğrenen, onun doğrultusunda ilerleyen kimse.

müritlik

* Mürit olma durumu.

mürşit

* Doğru yolu gösteren, kılavuz.

* Müritlerine tasavvufu öğreten, sırları ve gerçekleri gösteren tarikat şeyhi.

mürt

* Ölmüş, gebermiş (hayvan).

mürt olmak

* ölmek, gebermek.

mürteci

* Yeni düzene karşı direnen gerici.

mürtefi

* Yükselen, yüksek bir yere çıkmış olan.

* Yüksek, yüce.

mürtekip

* (para, kazanç karşılığı olarak) Kötü, uygunsuz işler çeviren.

* Rüşvet yiyen, yiyici.

mürtesem

* İz düşüm, projeksiyon.

mürtet

* Müslümanlığı bırakıp başka bir dine geçmiş olan (kimse).

mürur

* Geçme, bir taraftan girip diğer taraftan çıkma.

* Geçip gitme, sona erme.

müruriye

* Geçmelik.

müruruzaman

* Süre aşımı, zaman aşımı.

mürüvvet

* Bir ailede çocukların doğumu, sünneti, evliliği, iyi bir göreve geçmeleri gibi olaylardan duyulan mutluluk, sevinç.

* Yiğitlik, mertlik.

* İyilikseverlik, cömertlik.

mürüvvetini görmek

* (anne, baba için) çocuklarının sevinçli günlerini görerek mutluluk duymak.

mürüvvetli

* İnsanlığı olan, iyiliksever, insaniyetli.

mürüvvetsiz

* İnsanlığı olmayan, insaniyetsiz.

mürver

* Hanımeliğillerden, yaprakları karşılıklı, demet durumundaki beyaz çiçeklerinden hekimlikte yararlanılan, meyvesi zeytine benzer bir ağaççık (Sambucus nigra).

müsaade

* İzin, icazet, ruhsat.

* Elverişli, uygun olma durumu.

müsaade etmek (veya buyurmak)

- * izin vermek.
- * geçiş için yol vermek, yol açmak.
- * elverişli, uygun olmak.

müsabaka

- * Yarış, yarışma, karşılaşma.

müسابakaya girmek

- * yarışmak, yarışmaya katılmak.

müsabık

- * Yarışmacı, yarışçı.

müsademe

- * Silâhlı iki grup arasındaki kısa çatışma, çarpışma.
- * Uğraşma.

müsadere

- * İşlenen bir suç karşılığı olarak, suçlunun malının bütünü veya bir bölümü üstündeki sahipliğine son verilmesi ve bu sahipliğin bir başka kuruluşa devredilmesi.
- * Tanzimat'tan önce herhangi bir kişiye ait mallara, padişah adına el konulması.

müsadere etmek

- * bir şeye kanunî olarak el koymak.

müsadif

- * Rastlayan.

müsaîit

- * Uygun, elverişli.
- * Flört etmeye hazır olan, kolayca flört edebilen (kadın).

müsakkafat

- * Üzeri damla örtülmüş olan yapılar.

müsamaha

- * Hoşgörü, tolerans.
- * Görmezlikten gelme, göz yumma.

müsamahakâr

- * Hoşgörülü davranan, toleranslı.

müsamahakârlık

- * Hoşgörülük.

müsamahalı

- * Hoşgörülü, toleranslı.

müsamahasız

- * Hoşgörüsü olmayan.

müsamahasızlık

- * Hoşgörüsüzlük, toleranssızlık.

müsamere

- * Okullarda öğrencilerin sunduğu, programında koşuk, oyun, gibi gösterilenlerin yer aldığı eğlence.
- * Çoğunlukla akşam toplantısı, akşam eğlencesi.

müsavat

- * Eşitlik, denklik.

müsavatçılık

* Eşitçilik.

müsavatsız

* Eşit olmayan.

müsavatsızlık

* Eşitsizlik.

müsave

* Eşit, denk.

müsbet ilimler

* Pozitif bilimler.

müsebbip

* Bir şeyin olmasına, yapılmasına sebep olan, yol açan (kimse veya şey).

müseccel

* Kütüğe geçirilmiş, tescil edilmiş, sicilli.

müseddes

* Altıgen.

* Divan edebiyatında her bendi altı mısradan oluşmuş nazım biçimi.

müsekin

* Yatıştırıcı.

müsellem

* İnkâr edilemeyen, karşı çıkılamayan, söz götürmez.

müselles

* Üçgen.

* Üç bölümden oluşan, üçlü.

* Kokteyl türünden karışık bir içki.

* Üç kere damıtılarak yapılmış özel bir şarap.

müsellesat

* Trigonometri.

müsellim

* Osmanlı Devletinde eyalet ve sancakta yönetimi elinde bulunduran kişilere verilen ad.

müselmel

* Birbirine bağlı olan, art arda zincirleme olarak gelen.

müsemma

* Ad verilmiş, adı olan.

müsemmen

* Sekiz bölümden oluşan, sekizli.

* Sekizer mısralı bentlerden oluşan şiir.

müsevvit

* Müsvedde yapan kimse, kâtip.

* Taslak yapan kimse.

müşhil

* Bağırsakları çalıştırıp temizleyen, dışkıının kolaylıkla dışarı atılmasını sağlayan ilaç.

müskirat

* Sarhoş eden şeyler, alkollü içkiler.

Müslim

* Müslüman.

Müslüman

* İslâm dininden olan kimse.
* Dine bağlı, dindar.
* Doğru, haktan ayrılmaz kimse.

Müslüman adam

* Doğruluktan ayrılmaz, dürüst, hakyemez adam.

Müslüman mahallesinde salyangoz satmak

* Bkz. körler mahallesinde ayna satmak.

Müslümanlaştırma

* Müslümanlaştırmak işi, İslâmlaştırma.

Müslümanlaştırmak

* Bir topluluğu veya bir kimseyi İslâm dinine sokmak, İslâmlaştırmak.

Müslümanlık

* Hz.Muhammed'in yaydığı din, İslâm dini, İslâmlık, İslâmiyet.
* Müslüman olma durumu.
* Müslüman topluluğu.

müsmir

* Yararlı, verimli.
* Sonuç veren.

müspet

* Olumlu.
* Pozitif.

müspet ilimler

* Pozitif bilimler.

müsrif

* Tutumsuz, savurgan.

müsriflik

* Tutumsuzluk, savurganlık, israf.

müstacel

* Acele yapılması gereken, ivedi, evgin.

müstacelen

* Çabuk olarak, ivedilikle.

müstaceliyet

* İvedilik.

müstafi

* Kendi isteğiyle işinden çekilmiş, istifa etmiş.

müstağni

* Elinde olanla yetinen, doygun.
* Nazlı davranan.

müstahak

* Hak etmiş, hak kazanmış, lâıyk.

* Bir kimsenin lâıık olduğu ödöl veya ceza.

müstahak olmak

* hak kazanmak, lâıık olmak.

müstahdem

* Hizmette bulundurulan (kimse), hizmetli, odacı, hademe.

müstahkem

* Belirtilmiş, tahkim edilmiş, sağlamlaştırılmış.

müstahkem mevki

* Türlü savunma tesislerini kapsayan bölge.

müstahsil

* Üretici, yetiştirici.

müstahzar

* Kullanıma hazır duruma getirilmiş, hazırlanmış.

* Önceden hazırlanarak eczahanede bulundurulan hazır ilâç.

müstahzarat

* Eczahanelerde hazır olarak bulundurulan ilâçlar.

müstait

* Doğuştan yetenekli, kabiliyetli olan.

müstakar

* İstikrar bulmuş, durulmuş.

* Karar kılınan, yerleşilen yer.

müstakbel

* İleri bir tarihte beklenen, gelecek.

* Gelecek (zaman), istikbal.

müstakil

* Bağımsız.

* Kullanış yönünden başka bir yapı ile bağlantısı olmayan.

* Kullanış yönünden belli kişi veya kişiler için ayrılmış olan.

müstakim

* Doğru, doğruluktan şaşmayan.

* Doğrulu.

müstamel

* Kullanılmış olan.

* Yeni olmayan, eski.

müstantik

* Sorgu yargıcı.

müstantiklik

* Sorgu yargıcılığı.

müstear

* Eğreti olarak alınmış, takma.

* Klâsik Türk müziğinde bir makam.

müstebat

* Olacağı sanılmayan, uzak görülen.

müstebit

* Hükümü altında bulunanlara söz hakkı ve davranış özgürlüğü tanımayan, zorba, despot.

müstebitlik

* Müstebit olma durumu veya müstebitçe davranış, zorbalık, despotluk.

müstecir

* Kira karşılığında bir yeri tutan kimse, kiracı.

müstefit

* Yararlanma.

müstefit etmek

* yararlandırmak.

müstefit olmak

* yararlanmak, faydalanmak.

müsthase

* Fosil, taşıl.

müsthacen

* Açık saçık, edebe aykırı, yakışıksız.

müsthacenleşme

* Müsthacenleşmek işi veya durumu.

müsthacenleşmek

* Müsthacen duruma gelmek.

müsthacelik

* Müsthacen olma durumu.

müsthelik

* Tüketici.

müsthazi

* Alaycı.

müstekreh

* İğrenç.

müstelzim

* Gerektiren.

* Gerekli olan, gereken.

müstemirren

* Ara vermeden, sürekli olarak.

müstemleke

* Sömürge.

müstemlekeci

* Sömürgeci.

müstemlekecilik

* Sömürgecilik.

müsteniden

* Dayanarak.

müstenit

* Dayanan, yaslanan.

müstenkif

- * Oy vermekten veya bir karara katılmaktan çekinen, çekimser.

müstensih

- * İstinsah eden, suret çıkaran kimse.
- * (yazıları) Çoğaltma makinesi, teksir makinesi.

müsterih

- * Bütün kaygılardan kurtulup gönlü rahata kavuşan, içi rahat olan.

müsterih olmak

- * içi rahat olmak, kaygıdan kurtulmak.

müstesna

- * Bir bütünün veya kuralın dışında olan, kural dışı, şaz.
- * Benzerlerinden üstün olan, benzerleri az bulunan.
- * Ayrıcalı, ayrı tutulan, ayrık.
- * Dışındaki, ayrı tutularak, hariç.

müsteşar

- * Kendisinden bilgi alınan, kendisine danışılan kimse.
- * Bakanlıklarda, elçiliklerde bakan veya büyük elçiden sonra gelen en büyük yönetici.

müsteşarlık

- * Müsteşar olma durumu.
- * Müsteşarın görevi veya makamı.

müsteşrik

- * Doğu bilimci, şarkiyatçı, oryantalist.

müstevi

- * Her yeri aynı düzeyde olan, düz.
- * Düzlem.

müstevli

- * Bir yeri istilâ eden, yönetimi altına alan (kimse, devlet, ordu vb.).
- * Salgın.

müstezat

- * Çoğalmasi istenilen, artmış.
- * Her dizesine bir küçük dize eklenmiş divan edebiyatı nazım türü.

müsvedde

- * Yazı taslağı, karalama.
- * Bir şeyin kötü benzeri.

müsvedde defteri

- * Karalama defteri.

müsveddelik

- * Müsvedde yapmaya elverişli.

müsveddelik kâğıt

- * Karalama için kullanılan kâğıt.

-müş

- * Bkz. -mış / miş.

müşabehet

- * İki şey arasında benzerlik, benzeşlik.

müşabih

* Aralarında benzerlik olan, benzer, benzeş.

müşahede

* Görme.

* Gözlem.

müşahede etmek

* gözlemlemek.

müşahhas

* Somut, konkre.

müşahit

* Bir şeyi gören, gözleyici.

* Gözlemci.

müşareket

* Ortaklık, ortaklaşma.

müşareket etmek

* ortaklaşa çalışmak.

müşareket fiili

* İşteş fiili.

müşarünileyh

* (bir kimse için) Adı geçen, adı anılan kişi.

müşavere

* Danışma, danış.

müşavir

* Danışman.

müşavirlik

* Danışmanlık.

müşebbeh

* Bir şeyle arasında benzerlik bulunan, benzetilen.

müşekkel

* Biçim verilmiş.

* İri, gösterişli.

müşerref

* Onur verilerek yüceltilmiş.

müşerref olmak

* onurlanmak, onur kazanmak, şereflenmek.

müşevveş

* Belirsiz, karışık, düzensiz.

müşevvik

* Arzusunu çoğaltan, isteğini artıran.

* Ayartan, kıskırtan, öneyak olan.

müşfik

* Sevecen, şefkatli.

müşir

* Mareşal.

müşir

* Yazı ile bildiren, haber veren.
* Gösterge.

müşirlik

* Mareşallik.

müşkilât çıkarmak

* yapmakta bulunduğu işi güçleştirecek durumlar yaratmak.

müşkül

* Güç, zor, çetin.
* Engel, güçlük, zorluk.

müşkülât

* Güçlük, güçlükler, zorluklar.

müşkülât çekmek

* zorluk, güçlük içinde kalmak.

müşkülâtlı

* Güçlüğü olan, zorluk içinde olan.

müşküle

* Bağ bozumuna yakın bir zamanda yetişen, kalınca kabuklu, iri ve uzun taneli bir üzüm.

müşkülleşme

* Müşkülleşmek işi veya durumu.

müşkülleşmek

* Müşkül duruma girmek, güçleşmek, zorlaşmak.

müşkülpesent

* Güç beğenen, titiz.

müşrik

* Tann'ya ortak koşan.

müştak

* Başka bir kelime veya kökten türemiş, çıkmış.
* Türev.

müştak

* Özleyen, göreceği gelen.

müştehi

* Bir şey için çok istek gösteren, istekli.
* İştahlı.

müşteki

* Yakınan, sızlanan, şikâyetçi.

müşteki olmak

* yakınmak, şikâyetçi olmak.

müştemilât

* Herhangi bir yapıya göre ayrı bir işlevi bulunan bölüm veya yapı, eklentiler.

müşterek

* Ortak.

- * Birlik.
- * Ortaklaşa, el birliğiyle yapılan veya hazırlanan.

müşterek bahis

- * At yarışlarında, en az iki koşuda yarışan hayvanlardan birinin kazanmasına bağlanan talih oyunu.

müştereken

- * Ortaklaşa, birlikte, el birliğiyle.

Müşteri

- * Erendiz, Jüpiter.

müşteri

- * Alıcı, hizmet gören ve karşılığında ücret ödeyen kimse.

müşteri hizmeti

- * Müşteriye verilen hizmet.

müt'a

- * Geçici kazanç.
- * Geçici olarak yapılan nikâh.

müt'a nikâhı

- * Bazı yerlerde kadına verilen para karşılığında yapılan geçici nikâh, evlenme.

mütalâa

- * Okuma, ders çalışma.
- * İrdeleme, müzakere, görüş, etüt.
- * Düşünce, oy.

mütalâa etmek

- * okumak.
- * üzerinde düşünmek, iyice incelemek.

mütalâada bulunmak

- * görüş veya düşünce ileri sürmek.

mütareke

- * Savaşan tarafların ateşi belli bir süre için kesmesi, ateşkes, bırakışma.

müteaddit

- * Çok, birçok.

müteaffin

- * Kokuşuk, pis kokulu.

müteahhit

- * Başkasıyla ilgili bir işi yapmayı üzerine alan kimse, üstenci.

müteahhitlik

- * Üstencilik.

müteakiben

- * Sonra, arkadan, ardı sıra.

müteakip

- * Arkadan gelen, ardı sonra gelen.
- * Sonra.

mütealiye

- * Deneyüstücülük, transandantalizm.

müteallik

* İlişkin, ilgili.

müteammim

* Yaygın duruma gelmiş, genelleşmiş.

mütearife

* Aksiyom, belit.

mütebahhir

* Geniş, derin bilgisi olan.

mütebaki

* Geri kalan, kalan.

mütebasbıs

* Yaltak, yaltaklanan, yaltakçı.

mütebeddil

* Değişen.

* Kararsız.

mütebessim

* Gülümseyen, güleç.

mütecanıs

* Bağdaşık, homojen.

mütecasir

* Yeltenen, cüret eden.

mütecaviz

* Saldırgan, saldıncı, sataşkan.

* ...-den çok.... -i aşan.

mütecessis

* Gizliyi arayan, gizliyi gözetleyen.

mütedair

* Ait, için, dolayı, üzerine, ... ile ilgili.

mütedavil

* Tedavülde bulunan, elden ele gezen.

mütedavil sermaye

* Bkz. döner sermaye.

mütedeyyin

* Dindar.

* Belli bir dini kabul etmiş.

müteessif

* Üzülen, acınan, yerinen, esef eden.

müteessif olmak

* üzülmek, acınmak, yerinmek, esef etmek.

müteessir

* Üzülmüş, üzüntülü.

* Etkilenmiş.

müteessir olmak

- * üzülmek.
- * etkilenmek.

mütefekkir

- * Düşünür.

mütefennin

- * Fen bilgini.

müteferrik

- * Ayrılmış, dağınık.

müteferrika

- * Küçük giderler için ayrılan para.
- * Güvenlik kuruluşlarında şüpheli kimselerin ilgili yerlere gönderilmek için geçici olarak barındırıldıkları bölüm.
- * Padişah, vezir ve daha başka devlet büyüklerinin yanında, türlü hizmetlerde çalışan kimse.

mütegallibe

- * Zorba, zorba takımı.

mütehakkim

- * Hâkim olan, hükmeden.
- * Zorbalık eden, hükmünü zorla yürüten.

mütehammil

- * Dayanıklı görünümlü.

müteharrik

- * Yer değiştirebilen, oynar, devingen, hareketli.
- * İşleyen, çalışan.

mütehassıs

- * Uzman.

mütehassıslık

- * Uzmanlık.

mütehassis

- * Duygulanmış.

mütehassis etmek

- * bir kimseyi duygulandırmak.

mütehassis olmak

- * herhangi bir sebeple duygulanmak.

mütehavvil

- * Değişken, kararsız.

mütehayyir

- * Şaşmış, şaşırılmış olan.

mütehevvir

- * Öfkeli, kızgın.

müteheyyiç

- * Heyecana kapılmış, heyecanlı.

mütekabil

- * Karşılıklı.

mütekabiliyet

* Karşılıklı olma durumu.

mütekabiliyet esası üzerine

* karşılıklı olarak.

mütekait

* Emekli.

mütekâmil

* Olgunlaşmış, gelişmiş, gelişkin.

mütekâsif

* Yoğunlaşmış, koyulaşmış, derişik.

mütekebbir

* Kıbirli, kendini beğenmiş.

mütekellim

* Söyleyen, konuşan.

* Teklik birinci kişi.

mütelezziz

* Lezzet bulan, tat alan, mutlu olan, hoşlanan.

mütelezziz olmak

* lezzet duymak, tat almak, mutlu olmak.

mütemadi

* Sürekli, aralıksız.

mütemadiyen

* Ara vermeden, sürekli olarak, biteviye.

mütemayıl

* İstekli görünen, eğilimi olan.

mütemayiz

* Kendini gösteren, sivrilen.

mütemekkin

* Yerleşmiş olan, yerleşik.

mütemerkiz

* Derişik, mütekâsif.

mütemmim

* Tamamlayan, bütünleyen, bitiren.

* Bütünler.

* Tümleç.

mütenakıs

* Azalan, eksilen.

mütenakız

* Çelişkili, çatışık, çelişik.

mütenasip

* Orantı, oranlı, uygun.

mütenavip

* Alışık.

mütenazır

* Bakışsımlı, simetrik.

mütenebbih

* Aklını başına toplamış, akıllanmış, uslanmış.

müteneffir

* İğrenmiş, tiksiniş.

mütenekkir

* Kılık değiştiren, takma ad kullanan, kendini tanıtmak istemeyen.

mütenekkiren

* Kılık değiştirerek, takma ad kullanarak, kendini tanıtmadan.

mütenevvi

* Türlü, çeşitli.

müteradif

* Eş anlamlı, anlamdaş, sinonim.

müterakim

* Birikmiş, toplanmış, yığılmış.

müterakki

* İleri, ilerlemiş.

mütercem

* Çevrilmiş, tercüme edilmiş.

mütercim

* Çevirmen.

mütercimlik

* Çevirmenlik.

mütereddi

* Soysuzlaşmış.

mütereddit

* Tereddüt eden, çekingen, kararsız, ikircimli kimse.

mütesanıt

* Dayanışma içinde olan kimse.

müteselli

* Avunan.

müteselli olmak

* avunmak.

müteselsil

* Arası kesilmeden birbirini izleyen, zincirleme.

müteşebbis

* Girişken, girişimci.

müteşekkil

* Oluşmuş, meydana gelmiş.

müteşekkir

* Teşekkür eden, teşekkür borcu olan.

mütetebbi

* Bir konuyu dikkatle araştıran, ırdeleyici, araştırmacı.

mütevakkıf

* (gerçekleşmesi) Bir şeye bağılı bulunan.

mütevali

* Art arda gelen, üst üste olan, ardışık.

mütevazı

* Alçak gönüllü.

* Gösterişsiz, iddiasız.

mütevazî

* Birbirine paralel olan.

mütevazın

* Birbirine uyan, oranlı.

müteveccih

* Bir yere gitmeye, bir şeyi yapmaya karar veren.

* Yönelmiş.

müteveccihen

* Bir yere doğru gitmek üzere.

* Bir şeyi yapmaya yönelmiş olarak.

müteveffa

* (insan için) Ölmüş, ölü.

mütevehhim

* Kuruntulu, evhamlı.

* Korkak, ödlele.

mütevekkil

* Her işini Tanrı'ya veya olurluna bırakmış, kadere boyun eğmiş.

müteveli

* Bir vakfın yönetimi kendisine verilmiş olan kimse.

müteveli heyeti

* Bir vakfın veya bir kuruluşun yönetim işlerinin doğrudan bağılı bulunduğı kurul.

mütevellit

* Doğmuş, dünyaya gelmiş.

* Meydana gelmiş, ileri gelmiş.

müteverrim

* Veremli.

müteyakkız

* Uyanık, tetikte, sak.

mütezayit

* Artan, çoğalan.

müthiş

* Korkuya düşüren, korkunç, dehşetli.

* Çok rahatsız eden, dayanılmaz.

* Şaşılacak kadar değişik.

* "Ne şaşılacak şey" anlamında kullanılır.

müttefik

* Bağlaşık.

müttefikân

* El birliğiyle, hep birlikte.

* Oy birliğiyle.

müttehid

* Birlikte, birlik olarak.

müttehit

* Birlik durumuna gelmiş, birleşik, birlik olmuş.

* Birleşik.

müvekkil

* Birini kendine vekil olarak seçen kimse.

müvellidülhumuza

* Oksijen.

müvellidülma

* Hidrojen.

müverrih

* Tarih yazan kimse, tarihçi.

müvesvis

* İşkilli, kuruntulu, vesveseli.

müvezzi

* Dağıtıcı.

müvezzilik

* Müvezzi olma durumu.

müyesser

* Kolaylıkla ortaya çıkan.

müyesser olmak

* kolaylıkla ortaya çıkmak, kolaylıkla elde edilmek.

* nasip olmak.

-müz

* Bkz. -mız / -miz.

müzaheret

* Yardım etme, arkalama, destekleme, arka çıkma.

müzaheret etmek

* yardım etmek, arkalamak, arka çıkmak.

müzahir

* Arkalayan, destekleyici, arka çıkan, yardımcı.

müzahrefat

* Süprüntüler, pislik.

* Yalanlar, saptırmalar.

müzakerat

* Bir konuyla ilgili konuşmalar, danışmalar, müzakereler.

müzakere

- * Bir konuyla ilgili görüşme, danışma.
- * Sözlü sınav.
- * Etüt, mütalâa.

müzakere etmek (veya yapmak)

- * bir konuyu görüşmek, konuşmak.
- * sözlü sınav yapmak.

müzakereci

- * Öğrencileri çalıştıran kimse.

müzayaka

- * Sıkıntı, darlık, parasızlık.

müzayede

- * Artırma.

müze

* Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yarayan nesnelerin saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapı.

müze gibi

- * eski ve değerli eşyaları olan (yer).

müzebzep

- * (yönetim için) Bozuk.
- * Çok karışık, karmakarışık.

müzeci

- * Müze kuran veya müzede çalışan kimse.

müzecilik

- * Müze kurma veya işletme işi.

müzehhep

- * Altın suyuna batırılmış olan.
- * Yıldızla süslenmiş, yıldızlanmış.

müzekker

- * Eril.

müzekkere

- * Bir iş için, herhangi bir üst makama yazılan yazı.
- * Yargılama makamının, bir kararın yerine getirilmesi konusunda belli bir makama yazdığı yazı.

müzelik

- * Müzeye konulacak değerde veya eskilikte olan.
- * Eski, köhne.

müzevir

- * Söz götürüp getiren, arabozan.

müzevirleme

- * Müzevirlemek işi.

müzevirlemek

- * Birinin başkası aleyhine yaptıkları veya söylediklerini karşı tarafa iletme, ara bozmak.

müzevirlik

- * Müzevir olma durumu.

müzevirlik etmek

* söz getirip götürmek, ara bozmak.

müzeyyen

* Süslenmiş, bezenmiş.

müziç

* Bunaltıcı, tedirgin edici, sıkıcı.

müzik

* Duygu, düşünce ve tek sesli veya çok sesli olarak anlatma sanatı, musiki.

* Bu biçimde düzenlenmiş seslerden oluşan eserlerin okunması veya çalınması.

müzik bilimci

* Müzik bilimi alanında araştırmalar yapan bilgin veya uzman, müzikolog.

müzik bilimi

* Müzik konularını, bilimsel yöntemlerle inceleyen bilim, müzikoloji.

müzik corner

* Bkz. müzik köşesi.

müzik dolabı

* Radyo, televizyon, teyp, pikap, video ve benzeri ses cihaz ve aksesuarları koymaya yarayan mobilya.

müzik köşesi

* Değişik müzik türlerinin bir mağazanın belli bir bölümünde veya köşesinde, plâk, kaset, uzunçalar vb. olarak satışa sunulduğu yer.

müzik market

* Değişik müzik türlerinin plâk, kaset, uzunçalar vb. yollarla halka pazarlandığı yer.

müzik odası

* Müzik dinlemeye ayrılmış yer.

müzik salonu

* Müzik dinlenen geniş salon.

müzikal

* Müzikle ilgili.

* Müzik eşliğinde sergilenen film veya tiyatro oyunu.

müzikalite

* Ahenkli, uyumlu olma.

müzikçi

* Müzik eserleri yaratan, besteleyen veya besteleri çalan kimse, müzisyen.

* Müzik öğretmeni.

müzikçilik

* Müzikçi olma durumu.

müzikhol

* Fon müziğinden yararlanılarak eğlenceli, fantezi oyunların oynandığı yer.

müziklendirmek

* Müzik ile çeşitlemek, süslemek.

müzikli

* (film ve oyun için) Bazı bölümlerinde müzikten de yararlanan.

müzikolog

* Müzik bilimci.

müzikoloji

* Müzik bilimi.

müziksever

* Müzik tutkusu olan, müziği seven (kimse).

müziksiz

* Müziği olmayan.

* Herhangi bir müzik parçası çalınmayan.

müzişyen

* Müzikçi, müzik sanatçısı.

müzmin

* Uzun süreli, süregelen, kronik.

* Ne kadar süreceği belli olmayan, uzun süreli olan, sürekli.

müzminleşme

* Müzminleşmek işi, süregelenleşme.

müzminleşmek

* Süregelenleşmek.

müzminleştirme

* Müzminleştirmek işi veya durumu.

müzminleştirmek

* Müzmin duruma getirmek.

müzminlik

* Müzmin olma durumu.

Mv

* Mendelevyum'un kısaltması.

N

* Azot'un kısaltması.

-n

* Teklik 2. kişi iyelik eki: anne-n, baba-n, kitab-ı-n, defter-i-n vb.

-n

* Bazı fiil çekimlerinde teklik 2. kişi eki: gel-di-n, gör-dü-n, yap-sa-n, et-se-n vb.

-n

* Fiillerin dönüşlülük ve edilgenlik çatılarını türeten ek: döv-ü-n-, öv-ü-n-, tara-n-, yıka-n-, bekle-n-, bul-u-n-, çal-ı-n- vb.

n, N

* Türk alfabesinin on yedinci harfı. Ne adı verilen bu harf, ses bilimi bakımından genizsi diş, diş eti ünsüzünü gösterir.

Na

* Sodyum'un kısaltması.

naaş

* Ölen kimsenin vücudu, ceset.

naat

- * Bir şeyin niteliklerini övme.
- * Hz.Muhammed'in niteliklerini övmek, ondan şefaet dilemek amacıyla yazılan kaside.

nabekâr

- * Yararsız, işe yaramaz.
- * Serseri, haylaz, avare, işsiz.

nabız

- * Kalp vuruşunun sağladığı kan basıncından dolayı atardamarlara ve özellikle bilekteki atardamara parmakla basıldığında duyulan kımıldama.
- * Eğilim, düşünce, niyet.

nabız almak

- * Bkz. nabzını saymak.

nabzı atmak

- * kalp vuruşu sürmek.
- * ortaya çıkmak, görünmek, belli olmak.

nabzı durmak

- * ölmek.

nabzına girmek

- * elindeki imkânları kullanarak birinin hoşnutluğunu kazanmak, birini yola getirmek ve düşüncelerini benimsetmek.

nabzına göre şerbet vermek

- * birinin hoşuna gidecek, gururunu okşayacak yolda davranmak.

nabzını saymak

- * bir dakikadaki kalp atışını saymak.

nabzını tutmak

- * nabzını saymak için bileğini tutmak.

nabzını yoklamak (veya nabız yoklamak)

- * niyetini, düşüncesini, eğilimini anlamaya çalışmak.

nacak

- * Sapı kısa, küçük odun baltası.

naçar

- * Çaresi olmayan, çaresiz.
- * Zavallı, düşkün.

naçar kalmak

- * bir çare, çıkar yol bulamamak.

naçiz

- * Değersiz, önemsiz.

naçizane

- * Çok küçük, önemsiz bir şey olarak.

nadan

- * Bilgisiz, cahil.
- * Nobran, kaba, kötü.

nadanca

- * Nadan davranışına benzer bir tarzda.

nadanlık

* Nadan olma durumu veya nadanca davranış.

nadas

* Tarlayı sürerek dinlenmeye bırakmak.

nadas etmek

* bir tarlayı sürerek dinlenmeye bırakmak.

nadasa bırakmak (veya nadasa yatırmak)

* tarlayı nadas etmek için ekmeyip bırakmak.

nadashı

* Nadasa bırakılmış.

nadashık

* Nadas için ayrılmış.

nadide

* Az görülür, görülmedik, seyrek görülen, çok değerli.

nadim

* Yaptığı bir davranıştan pişmanlık duyan, pişman.

nadim olmak

* pişman olmak.

nadir

* Seyrek, az, az bulunur.

nadirat

* Seyrek, az görülen, az bulunan şey veya durum.

nadiren

* Seyrek, seyrek olarak, pek az, binde bir.

nafaka

* Geçinmek için gerekli olan şeylerin bütünü, geçimlik.

* Birinin geçindirmekle yükümlü bulunduğu kimselere, mahkeme kararıyla bağlanan aylık.

nafaka bağlanmak

* (yasaca, bakılması zorunlu olan kişiye) mahkeme kararıyla evlât, koca gibi bir kimsenin, geçim parası vermesini sağlamak.

nafaka sağlamak

* geçinecek kadar para temin etmek.

nafakalanma

* Nafakalanmak işi.

nafakalanmak

* Geçimi sağlanmak.

nafıa

* Bir yeri bayındır duruma getirmek için yapılan işlerin tamamı, bayındırlık işleri.

nafi

* Yararlı, kazançlı.

nafile

* Yararsız, boşa giden, boş, işe yaramayan.

* Boşuna, boş yere.

* Fazladan kılınan (namaz veya tutulan oruç).

nafile namazı

* Fazladan kılınan namaz.

nafile yere

* Boş yere, boşu boşuna.

nafiz

* Delip geçen.

* İçer işleyen.

* Sözü geçen, etkili olan.

nafta

* Petrolden 100-250°C arasında damıtılan ürün.

naftalin

* Maden kömürü katranının kuru kuruya damıtılmasından elde edilen, özel kokulu, beyaz, 1,158 yoğunluğunda, 80° C de eriyen, 218° C de kaynayan, suda erimeyen, alkol, benzol ve eterde kolaylıkla eriyen, antiseptik bir hidrokarbon.

naftalinleme

* Naftalinlemek işi.

naftalinlemek

* Güveden korumak için yünümler üzerine veya arasına naftalin serpmek veya atmak.

naftalinlenme

* Naftalinlemek işi.

naftalinlenmek

* Naftalin serpmek, naftalin dökülmek.

nagehan

* Ansızın, birdenbire, ani olarak.

nağme

* Güzel, uyumlu ses, ezgi.

* Ezgi bölümü, nota.

* Birinin yalandan ve nazlanarak söylediği söz.

nağme yapmak

* bildiği bir şeyi bilmez görünmek.

* bahane ileri sürmek.

nağmeli

* Nağmesi olan.

nağmesiz

* Nağmesi olmayan.

nahak

* Haksız, gereksiz.

* Boşuna, boş yere.

nahak yere

* Haksız, gereksiz olarak, boş yere, boşuna.

nahır

* Sığır sürüsü.

nahırcı

* Çoban.

nahif

- * Zayıf, cılız, çelimsiz.
- * Bkz. zayıf nahif.

nahiv

- * Cümle bilgisi, söz dizimi, sentaks.

nahiye

- * Bucak.
- * Bölge.

nahiye müdürü

- * Bucaktaki görevlerin sorumlu yöneticisi.

nahış

- * Hoş olmayan, hoş gitmeyen, kötü, çirkin.

naif

sanatı. * Kendi kendisini yetiştirmiş, doğal bir plâstik sanat yeteneğine sahip sanatçılar tarafından yaratılan resim sanatı.

nail

- * Erişmiş, ele geçirmiş, başarmış, kazanmış, ulaşmış.

nail olmak

- * erişmek, ulaşmak, kavuşmak.

naip

- * Tahtta hükümdar olmadığı zaman veya hükümdarın çocukluğu sırasında devleti yöneten kimse.
- * Naiplik yapan.

naiplik

- * Naip olma durumu, niyabet.

nakarat

- * Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça.
- * Çok sık tekrarlanan, bundan dolayı bıkkınlık vererek önemini yitiren söz.
- * Bir şiirin içinde iki veya daha çok kez tekrarlanan bölüm.

nakaratlı

- * Nakaratı olan.

nakaratsız

- * Nakaratı olmayan.

nakavt

yenilmesi durumu. * Boks maçında yumruk etkisiyle yere düşen ve 10 saniye içinde kalkıp devam edemeyen oyuncunun

nakavt etmek

- * boks maçında nakavtla yenmek.
- * mat etmek.

nakavt olmak

- * boks maçında nakavtla yenilmek.

nakden

- * Para olarak.
- * Peşin olarak.

nakdî

* Para ile ilgili, para bakımından, paraca, parasal.

nakdî ceza

* Para cezası.

nakdî kıymet

* Para bakımından değeri.

nakdî teminat

* Borcun ödeneceğine dair, alacaklıya parayla sağlanan güvence.

* Kredi kullanılması durumunda güvence olarak gösterilen nakit değer.

nakdî vergi

* Mal veya hizmet yerine para olarak ödenen vergi.

nakdî yardım

* Para olarak yapılan yardım.

nakıs

* Eksik, tam olmayan, bitmemiş, noksan.

* Özü, kusuru olan.

* Eksi.

nakış

* Genellikle kumaş üzerine renkli iplikler veya sırma ve sim kullanarak elle, makineyle yapılan işleme.

* Özellikle duvar ve tavanları süslemek için yapılan resim.

* Beste ve semâilerin, dört yerine iki haneli olanlarına verilen ad.

* Hile.

nakış ipliği

* Çeşitli motifleri kumaş üzerine işlemek için pamuk, ipek, yün veya başka maddelerden hazırlanan sırma, sim gibi özel iplik.

nakış işlemek

* kumaş üzerine renkli iplikler, sırma veya sim kullanarak işleme yapmak.

nakış makinesi

* Nakış işleyen özel olarak yapılmış makine.

nakışçı

* Nakış yapan kimse.

nakışçılık

* Nakış yapma işi.

nakışlama

* Nakışlamak işi.

nakışlamak

* Nakışla bezemek, işlemek.

nakışlı

* Nakışlı olan.

nakışlık

* Nakış olma durumu veya değeri.

nakışsız

* Nakışlı olmayan.

nakız

* Bozma, çözme; kırma.

nakibüleşraf

- * Peygamber soyundan olanların işlerine bakmak üzere kendi aralarından atanan görevli.

nakil

- * Bir yerden alıp başka bir yere iletme, aktarma, taşıma, geçirme, aktarm.
- * Göç, taşınma.
- * Anlatma, söyleme, hikâye etme.
- * Bir görevden başka bir göreve atanma, tayin.
- * (yazı, resim için) Aynısını başka bir şeyin üzerine yapma, kopya etme.
- * Başka dilden bir eseri kendi diline çevirme, tercüme etme.

nâkil

- * Taşıyan, aktaran, geçiren.
- * Anlatan, hikâye eden.
- * İletken.

nakil etmek

- * Bkz. nakletmek.

nakil vasıtası

- * Taşıma aracı, taşıt.

nakip

- * Bir kavmin veya kabilenin başkanı yahut onun vekili.
- * Bir tekkede en yaşlı derviş veya dede.

nakisa

- * Eksiklik, kusur.

nakit

- * Para, akçe.

nakit para

- * Birikmiş, kullanılmaya hazır para, efektif.

nakkare

- * Mehterhanede yer alan, birbirine bağlı iki yarımküre benzeri ve iki değneklerle vurularak çalınan bir tür küçük kös.

nakkarhane

- * Mehtar takımına ve bunun bulunduğu yere verilen ad.

nakkaş

- * Yapıların duvar ve tavanlarına süslemeler yapan usta, bezekçi.
- * Nakışçı.

nakkaşlık

- * Nakkaş olma durumu.
- * Nakkaşın işi.

nakledilme

- * Nakledilmek işi.

nakledilmek

- * Nakletmek işi yapılmak veya nakletmek işine konu olmak.

naklen

- * Nakil yoluyla, aktararak.

naklen yayın

* Bazı olay veya gösterilerin olduğu sırada radyo veya televizyonda yerinden aktarılması, duyurulması, gösterilmesi, anlatılması, canlı yayın.

nakletme

* Nakletmek işi.

nakletmek

* Nakil işini yapmak, bir yerden başka bir yere geçirmek, iletmek.

* Anlatmak, aktarmak.

naklettirme

* Naklettirmek işi.

naklettirmek

* Nakil işini yaptırmak, nakledilmesini sağlamak.

nakli

* Taşıma ile ilgili olan.

* Nakle dayanan, anlatılan, söylenen (gerçek).

nakli

* Nakille ilgili.

nakli mazi

* Belirsiz geçmiş.

nakliyat

* Taşıma işleri, taşımacılık.

nakliyatçı

* Taşıma işleri yapan (kimse), taşımacı.

nakliyatçılık

* Nakliyatçı olma durumu.

* Nakliyatçının işi.

nakliye

* Taşıma işi.

* Taşıma parası, taşımalık.

nakliyecisi

* Taşımacı.

nakliyecilik

* Taşımacılık.

nakşetme

* Nakşetmek işi.

nakşetmek

* Süslemek, bezemek, nakış yapmak.

* Kalıcı ve etkili olmasını sağlamak.

Nakşibendî

* Nakşibendilik tarikatından olan kimse.

Nakşibendilik

* Şeyh Muhammed Bahaüddin Nakşibend'in kurduğu, gizli ibadete dayanan bir tarikat.

Nakşilik

* Nakşibendilik.

nakşolma

* Nakşolmak işi.

nakşolmak

* Bir yerde belirli bir iz bırakmak, yer etmek.

nakşolunma

* Nakşolunmak işi veya durumu.

nakşolunmak

* Nakşolmak işi yapılmak.

nakzen

* Bozarak.

nakzen görmek

* yargıtay tarafından bozulan bir karar üzerine bozma sebeplerini de göz önünde tutarak davaya yeniden bakmak.

nakzen iade etmek

* bir yargı kararını, yargılama yöntemine ilişkin hükümler bakımından yerinde görmeyip bozarak, hükmü veren mahkemeye geri göndermek.

nakzetme

* Nakzetmek işi.

nakzetmek

* Bozmak.

* Yargıtay, bir mahkemenin yargısını yerinde veya yolunda bulmayarak geri çevirmek.

nal

* At, öküz gibi hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan demir parçası.

nal çakmak

* nallamak.

nal deyip mih dememek

* bir düşüncede direnmek.

nal toplamak

* (at) yarışta sonlara kalmak veya sonuncu olmak.

nalân

* İnleyici, inleyen.

nalâyık

* Yakışksız, hoş olmayan.

nalbant

* Hayvanları nallayan kimse.

nalbantlık

* Nalbant olma durumu.

* Nalbandın işi.

nalbur

* At nalı yapan demirci.

* Çivi, kilit, menteşe gibi yapı işlerinde kullanılan şeyleri satan kimse, hırdavatçı.

nalburluk

* Nalbur olma durumu, hırdavatçılık.

nalça

- * Ayakkabıların altına çakılan demir.
- * Katır, eşek, siğir gibi hayvanların tırnakları altına çakılan demir parçası.

nalçalı

- * Nalçası olan.

nalçasız

- * Nalçası olmayan.

naldöken

- * Taşlı, çakıllı (yol).

nale

- * İnleme, inilti.

nâlekâr

- * İnleyen.

nalın

- * Hamam gibi tabanı ıslak olan yerlerde kullanılan, üstü tasmalı, tabanı yüksek, ağaçtan bir tür takunya.

nalıncı

- * Nalın yapan veya satan kimse, takunyacı.

nalıncı keseri

- * Hep kendi çıkarına çalışan.

nalıncı keseri gibi kendine yontmak

- * yaptığı işlerde hep kendi çıkarını düşünmek.

nalıncılık

- * Nalıncının işi.

nalınlı

- * Nalın giymiş olan, takunyalı.

nalınsız

- * Nalını olmayan, takunyasız.

nallama

- * Nallamak işi.

nallamak

- * Nal çakmak (hayvanın ayağına).
- * Öldürmek.

nallanış

- * Nallanmak işi veya biçimi.

nallanma

- * Nallanmak işi.

nallanmak

- * Nallamak işine konu olmak.

nalları dikmek

- * (hayvan veya hayvana benzetilen kişi) ölmek.

nam

- * Ad.
- * Ün.

nam almak

* şöhret sahibi olmak, tanınmak.

nam kazanmak

* ün sahibi olarak tanınmak.

nam salmak

* ününü her yana yaymak.

nam vermek (veya salmak)

* ün kazanmak.

nama

* adına, kendine, kendisine.

namağlup

* Mağlup olmamış, hiçbir yenilgi almamış.

namahrem

* Evlenmelerinde yasa bakımından sakınca olmayan (kadın ve erkek).

* Yabancı, el.

namahremlik

* Namahrem olma durumu.

namaz

* Müslümanların günde beş kez yapmaları dince buyrulan ve dua okuyarak kıyam, rükû, sücut, kuut denilen beden durumlarını, kuralınca tekrarlayarak Tanrı'ya edilen ibadet, salât.

namaz bezi

* Namaz kılarken kadınların başlarına örttükleri tülbent vb. kumaştan yapılan örtü.

* Başa örtülen bir tür örtü.

namaz kılmak

* namaz ibadetini yerine getirmek.

namaz niyaz

* İbadet.

namaz örtüsü

* Bkz. namaz bezi.

namaz seccadesi

* Üzerinde namaz kılınan seccade.

namaz vakti

* Namazın kılınacağı vakit.

namaza durmak

* namaz kılmak.

namazbozan

* Eğrelti otu türünden bir bitki.

namazcı

* Namazını düzenli kılan.

namazgâh

* Açıkta namaz kılmak için hazırlanmış olan ve kible yönüne doğru dikili bir taşı bulunan yer.

namazı kılınmak

* (Müslüman cenazesi için) cenaze namazı kılınmak.

namazında niyazında (olmak)

* din görevlerini gerektiği gibi yerine getirmek.

namazlağı

* Üstünde namaz kılınan kilim, post gibi şeylerden yapılmış seccade.

namazlık

* Üzerinde namaz kılınan seccade veya başka şey.

* Namazda okunan kısa dualar.

* Namaz kadar süresi olan, süren.

namazsız

* Aybaşı durumunda olan (kadın).

namdar

* Ünlü.

name

* Mektup.

name okumak

* herkesin bildiği deyimleri veya sözleri söylemek.

namerde muhtaç olmak (veya namerde muhtaç bırakmak)

* güvenilmeyecek kimselerden yardım istemek zorunda kalmak (bırakmak).

namert

* Korkak, alçak, mert olmayan.

namertçe

* Korkakça, mert olmayan bir biçimde.

namertlik

* Alçaklık, korkaklık.

namevcut

* Mevcut olmayan, bulunmayan, yok.

namı nişanı kalmamak

* yok olup unutulmak.

namına

* adına, kendisine.

* yerine, olarak.

Namibyalı

* Namibya halkından olan.

namlı

* Ünlü, tanınmış.

namlı

* Samanından ayrılmamış arpa, buğday yığını.

namlı şanlı

* Çok ünlü.

namlu

* Tüfek, tabanca, top vb. ateşli silâhların ucunda bulunan boru biçimindeki parça.

* Kasatura, kılıç, meç ve bıçak gibi kesici silâhların uzun ve keskin bölümü.

namus

- * Bir toplum içinde ahlâk kurallarına karşı beslenen bağlılık.
- * Dürüstlük, doğruluk.
- * Sililik, iffet.

namus belâsı

- * Namusunu ve halk arasındaki saygınlığını korumak için katlanılan sıkıntı.

namus davası

- * Namusuna dokunulan kişinin açtığı dava.
- * Onur meselesi.

namus sözü

- * Namus ve onur üzerine verilen söz, şeref sözü.

namuskâr

- * Namuslu, namusuna düşkün.

namuslu

- * Ahlâk kurallarına uygun olarak davranan.
- * Uygun, hilesiz, gereği gibi.

namusluluk

- * Namuslu olma durumu.

namussuz

- * Ahlâk kurallarına uygun olarak davranmayan, ahlâk kurallarını çiğneyen.

namussuzca

- * Namussuz bir biçimde.

namussuzluk

- * Namussuz olma durumu veya namussuzca davranış.

namusu iki paralık olmak

- * biri onursuz bir duruma düşmek.

namusu temizlenmek

- * (bir işin içinden) kendi saygınlığını yitirmeden çıkmak.

namusuna dokunmak

- * birinin namus ve onurunu olumsuz biçimde etkilemek.

namusuna sinek kondurmamak

- * kollamak, gözetlemek.
- * namusuna, onuruna lâf söyletmemek.

namusunu temizlemek

- * ahlâk ve onuruna ters düşen bir durumdan kurtulmak için birini veya kendini öldürmek.

namusuyla yaşamak

- * ahlâk ve onuruna bağlı yaşamak.

namünasip

- * Uygunsuz.

namüsait

- * Uygun olmayan, elverişsiz.

namütenahi

- * Sonsuz, ucu bucağı olmayan.

namütenahilik

* Sonsuz olma durumu.

namzet

* Aday.

* Sözlü, yavuklu.

namzet göstermek

* bir iş için aday belirleyip sunmak.

namzetlik

* Namzet olma durumu, adaylık.

nan

* Ekmek.

nanay

* Yok.

nane

* Ballıbabagillerden, yaprakları sapsız, çiçekleri beyaz veya menekşe renginde, ıtırıl, çok yıllık ve otsu bir kültür bitkisi (Mentha piperita).

nane likörü

* İçine nane esansı katılarak yapılan likör.

nane ruhu

* Nane yapraklarından çıkarılan esans.

nane suyu

* İçinde nane ruhu eritilmiş su.

nane şekeri

* Nane ruhu karıştırılarak yapılan bir çeşit şeker.

nane yemek

* yakışıksız bir davranışta bulunmak, uygunsuz bir iş yapmak.

naneli

* Nanesi olan.

* İçinde nane ruhu olan.

nanemolla

* Güçsüz, dayanıksız (kimse).

* Çok sık hastalanan, sağlıksız (kimse).

* İşten kaçınan, üşengeç.

nanesiz

* Nanesi olmayan.

namaziz

* Tanrı tarafından ihsan edilen, besin olarak verilen nimet.

* En kutsal yiyecek.

nanik

* Başparmağı burna değdirip öteki parmakları açarak ve sallayarak yapılan alay işareti.

nanikleme

* Naniklemek işi.

naniklemek

* Başparmağı burun ucuna değdirip diğer parmakları sallayarak alay işareti yapmak.

nankör

* Kendisine yapılan iyiliğin değerini bilmeyen, iyilik bilmez.

nankörce

* Nankör (bir biçimde).

nankörleşme

* Nankörleşmek durumu.

nankörleşmek

* Nankör duruma gelmek.

nankörlük

* Nankör olma durumu.

* Nankörce davranış, küfran.

nankörlük görmek

* nankörce davranışla karşılaşmak.

nansuk

* Bir cins ince, sık dokunmuş patiska.

napalm

* Yangın bombalarının doldurulmasında kullanılan, alüminyum veya sodyum palmitatla kıvamlılaştırılmış madde.

napalm bombası

* Napalm doldurulmuş türlü biçimlerde bomba.

nar

* Nargillerden, yaprakları karşılıklı, çiçekleri büyük, koyu kırmızı renkte, küçük bir ağaç (Punica granatum).

* Bu ağacın kırmızımtırak sarı sert bir kabukla örtülü, içinde çok sayıda kırmızımtırak, sulu taneler

bulunduran yuvarlak yemişi.

nâr

* Ateş.

nar balinası

* Narval.

nar çiçeği

* Parlak kırmızı renk.

* Bu renkte olan.

nar gibi

* iyice kızarmış (yiyecek).

nara

* Haykırma, bağırma.

* Sarhoş veya külhan beyi bağırması.

nara atmak (veya basmak)

* yüksek sesle uzun uzun haykırmak.

nâra yakmak

* bir kimseye veya kendine zarar vermek.

narcıl

* Hindistan cevizi.

nardenk

* Nar, erik, kıvılcık gibi yemişlerden yapılan pekmez.

nardin

* Maydanozgillerden, çayırlarda yetişen ve hayvanlara yem olarak verilen, başakçıkları tek çiçekli küçük bir bitki (Eryngium campestre).

narenc

* Turunç.

narenciye

* Turunçgiller.

narenciyeci

* Narenciye üreticisi.

nargile

* Tömbeki denilen bir cins tütünün dumanının sudan geçirilerek içilmesini sağlayan araç.

nargile tütünü

* Tömbeki.

nargiller

* İki çeneklilerden, nar çeşitlerini içine alan küçük bir familya.

narh

* Tüketiciyi korumak amacıyla, özellikle temel ihtiyaç maddeleri için resmî makamlarca belirlenen ve her yerde geçerli olan fiyat.

narh koymak

* ihtiyaç maddeleri için değişmez fiyat belirlemek.

nârıbeyza

* Akkor.

nârına (veya nâra) yanmak

* Bkz. ateşine yanmak.

* zarara uğramak, kötülükle karşılaşmak.

narin

* İnce yapılı, yepelik, nazenin.

* İnce, nazık.

narinlik

* Narin olma durumu.

narkotik

* Uyuşturucu.

narkotizm

* Uzun süre ve çok miktarda uyuşturucu madde kullanmaktan doğan bozuklukların bütünü.

narkoz

* İlâçla yapay olarak sağlanan ve vücutta bir veya birkaç görevin azalmasına yol açan uyku durumu.

narkoz vermek

* ilâç vererek hastayı bilinçsiz ve ağrı duymaz duruma getirmek.

narkozcu

* Ameliyat sırasında hastaya narkoz veren uzman.

narkozculuk

* Narkozcunun işi.

narkozitör

* Narkozcu.

narsis

* Kendi benliğini seven.

narsis kompleksi

* Kendini sevme özelliğini ön plâna çıkarmak işi.

narsisizm

* İnsanın kendi benliğini sevmesi, özseverlik.

narsislik

* Narsisizm.

narval

* Atlas Okyanusunun Antartika bölgesinde yaşayan bir tür balina (Monodon monoceros).

narven

* Karaağaç.

nas

* Açıklık, açık ve kesin yargı.

* İnak, dogma.

nasbetme

* Nasbetmek işi.

nasbetmek

* Atamak.

nasfet

* Hak ve adalete uygunluk, hakkaniyet, nısfet.

nasıl

* (bir kimse, bir olay veya bir konu için) Ne gibi, ne türlü.

* Bir işin ne biçimde, hangi yolla olduğunu belirtmek için kullanılır.

* Bir hareketin yapılaş biçimine duyulan şaşkınlığı belirtir.

* "Yapmama imkânı var mı?" anlamında.

* Ne kadar çok.

* Elbette, kesinlikle.

* Ben sana dememiş miydim, gördün mü?.

* İşin zorunlu olduğunu belirtir.

* Ne dediniz? veya "iyi mi, beğendiniz mi?" anlamlarında.

nasıl ki

* iki cümle arasındaki anlam ilişkisini "olduğu gibi" anlamında bağlar.

nasıl olmuştusa

* her nasılsa.

nasıl olsa

* her durumda, er geç.

nasılsa

* Herhangi bir sebeple veya bilinmeyen bir sebeple.

* Kuşkusuz, er geç, elbette.

nasılsınız

* bir kimsenin sağlığını ve durumunu öğrenmek için sorulan nezaket sorusu.

nasıp

* Atama.

nasır

* En çok el ve ayağın sürekli sürtünmelere uğrayan noktalarında üst derinin kalınlaşması ve sertleşmesiyle oluşmuş deri.

nasır bağlamak (veya tutmak)

* nasırlanmak.

* duygusuzlaşmak, duyarlılığını yitirmek.

nasırına basmak

* menfaatlerine dokunmak.

nasırlanma

* Nasırlaşma.

nasırlanmak

* Nasırlaşmak.

nasırlaşma

* Nasırlaşmak işi.

nasırlaşmak

* Nasır oluşmak.

* Duyarlılığını yitirmek.

nasırlı

* Nasırı olan, nasır bağlamış, nasırlaşmış.

nasırsız

* Nasırı olmayan.

nasibini almak

* güzel, hoş giden bir şeyden kısa bir süre de olsa yararlanmak, sebeplenmek.

* nasiplenmek.

nasihat

* Öğüt.

nasihat etmek (vermek veya nasihatte bulunmak)

* öğüt vermek.

nasihat yollu

* Öğüde benzer bir biçimde.

nasihatçi

* Öğüt veren kimse, öğütçü.

nasihatçilik

* Nasihatçinin işi.

nasihatname

* Dinî konularda öğüt veren eser.

nasip

* Birinin payına düşen şey.

* Bir kimsenin elde edebildiği, sahip olabildiği şey.

* Kısmet, talih, baht.

* Günlük kazanç.

nasip almak

- * (Bektaşilikte) tarikata girme töreni yapılmak.
- * yararlanmak, kısmetine düşeni elde etmek.

nasip etmek (veya etmemek)

- * fırsat vermek.
- * eriştirmek.

nasip olmak

- * fırsat düşmek, elvermek.
- * (mutluluk veren ve güzel şeyler için) erişmek, ulaşmak, kavuşmak.

nasiplenme

- * Nasiplenmek işi.

nasiplenmek

- * Nasibini almak, sebeplenmek.

nasir

- * Nesir yazan, nesir ustası.

Nasranî

- * Hristiyan, İsevî.

Nasranîlik

- * Hristiyanlık, İsevîlik.

Nasrettin Hoca'nın türbesi gibi

- * her yanı açık olduğu hâlde yalnız bir girişi bulunan veya kilitli olan yerler için söylenir.

nasyonal sosyalizm

- * Hitler ve Nasyonal Sosyalist Partisinin öğretisi, Hitlercilik.

nasyonalist

- * Ulusçuluk yanlısı.

nasyonalizm

- * Ulusçuluk.

naşı

- * Ötörü, dolaylı.

naşir

- * Yayan, saçan.
- * (gazete, dergi, kitap) Yayımlayan, çıkaran, yayımcı, tâbi, editör.

natamam

- * Eksik, tamamlanmamış, bitmemiş.

natıka

- * Düşünüp söyleme yeteneği.
- * Düzgün ve iyi konuşma yeteneği.

natıkalı

- * Düzgün ve iyi konuşan.

natıkasız

- * Natıkası olmayan.

natır

- * Kadınlar hamamında hizmet eden ve müşterileri yıkayan kadın.

natır nalını

* Kadın hamamında en yüksek ökçeli nalın türü.

natırlık

* Natır olma durumu veya natırın işi.

nativizm

* Doğuşancılık.

nato

* Söz dinlemez, söz anlamaz, taş gibi kafa" anlamındaki nato kafa, nato mermer deyiminde geçer.

natron

* Hidratlı doğal sodyum karbonat.

natuk

* Düzgün, güzel ve kolaylıkla söz söyleyen.

natura

* İnsanın yaratılış özelliği.

natür

* Tabiat, doğa.

natüralist

* Natüralizm akımını benimseyen (kişi).

natüralizm

* Gerçeğin doğaya uygun biçimde yansıtılmasını amaçlayan sanat akımı.

* Gerçeğin yalnızca doğa ile açıklanması.

natürel

* Doğada rastlandığı gibi, doğaya uygun olan, doğa güçlerine, kurallarına uyan, doğal, tabii.

natürist

* Natürizm öğretisini benimseyen kimse.

natürizm

* Toplumsal kuruluşların ve yaşayış biçiminin doğaya dönük olmasını amaç edinen öğreti.

natürmort

* Konusu, cansız varlıklar veya nesneler olan resim.

navçağan

* Çiçekleri katmerli ve mor renkte olan bir tatula türü (Datura).

navlun

* Bir yerden başka yere ulaştırmak için gemiye alınan eşyanın bütünü.

* Taşıyıcı tarafından, gemisinde taşınacak yük için istenen ücret.

naylon

* Temel maddesi poliamit reçinesi olan, birçok giyim ve ev eşyası yapımına yarayan, sert, dayanıklı ve esnek

madde.

* Bu maddeden yapılmış olan.

* Düzme, sahte.

naylon fatura

* Giriş faturası olmayan bir mal için alıcıya verilen ve birini harcama yapmış gibi göstermek amacıyla düzenlenen faturanın halk arasındaki adı.

naylon kız

* Asrı, modern kız.

naz

- * Kendini beğendirmek amacıyla yapılan davranış, cilve.
- * İsteksiz gibi görünerek yalvarmak amacıyla yapılan davranış.
- * Şımarıklık.

naz etmek

- * nazlanmak.

naza çekmek

- * istekli olduğu hâlde yapmacıklı davranışlarla isteksiz gibi davranmak.

nazal

- * Genizsil.

nazar

- * Bakış, bakma, göz atma.
- * Bir konu hakkında düşünme, görüş.
- * Belli kimselerde bulunduğu inanan; insanlara, özellikle çocuklara, evcil hayvanlara, eve, mala mülke, hatta cansız nesnelere de zarar veren, bakıştaki çarpıcı ve öldürücü güç.

nazar boncuğu

- * Göz değmesin diye takılan mavi boncuk veya bunun yerini tutan başka şey, göz boncuğu.
- * Eşi benzeri olmayan, tek.

nazar değmek (veya nazara gelmek)

- * göz değmek.

nazaran

- * Göre, oranla, kıyasla.

nazarıdikkat

- * İlgi.

nazarıdikkatini çekmek

- * ilgisini çekmek.

nazarıitibar

- * İlgi, dikkat.

nazarıitibara almak

- * dikkat etmek, dikkate almak.

nazarında

- * birinin düşüncesine göre, birinin gözünde.

nazarıyla bakmak

- * ona öyle imiş gibi, o gözle bakmak.

nazarî

- * Kuram niteliğinde olan, kuramsal, teorik.

nazariyat

- * Kuramlar.

nazariyatçı

- * Kuramcı.

nazariye

- * Kuram, teori.

nazariyeci

* Teorisyen, kuramcı.

nazarlık

* Nazarı etkisiz duruma getirdiğine inanılan, kumaş parçası, mavi boncuk, kurşun, dua yazılı kâğıt, muska gibi şey.

nazenin

- * Cilveli, nazlı.
- * Narin, ince yapılı.
- * (yerme amacıyla) Şımarık, nazlı yetiştirilmiş.
- * Bir Bektaşî tarikatının adı.

nazı geçmek

* dilediğini kabul ettirecek kadar hatırı sayılmak.

nazım

* Hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan kafiyeli söz dizisi, manzume, koşuk.

nâzım

- * Düzenleyen, düzene koyan, tertip eden.
- * Manzume yazan kimse.

nazım birimi

* Şiirde en küçük anlam bütünlüğünü sağlayan ve kendi içinde bağımsız dize topluluğu.

nâzım plân

* Bir yerleşim bölgesinin bütün bayındırlık işlerinde göz önünde tutulmak için hazırlanmış plân.

nazım türü

* İçeriğine ve konusuna göre şiirin kendi içinde ayrılması ve adlandırılması.

nazına katlanmak

* istenen her şeyi hangi durumda olursa olsun yerine getirmek.

nazını çekmek

* her istediğini yerine getirmek.

nazır

- * Bir yere doğru bakan (ev, oda vb.).
- * Bakan.

Nazi

* Nazizm yanlısı (kimse).

nazik

- * Başkalarına karşı saygılı davranan.
- * İnce yapılı, narin.
- * Özen, dikkat gösterilmezse kırılabilen, bozulabilen.
- * Özen gösterilmezse, gerekli önlemler alınmazsa kötüleşebilen, kritik.
- * Dikkat isteyen, özen gerektiren.

nazikâne

* İncelikle, saygıyla, nezaketle.

nazikçe

* Nazik, ince, saygılı (bir biçimde).

nazikleşme

* Nazikleşmek işi.

nazikleşmek

* Nazik davranmak.

* Özen gösterilmezse kötüleşebilecek bir duruma girmek.

nazırlık

* Nazik olma durumu veya nazıkçe davranış, nezaket.

nazil

* İnen, iniş.

* Konaklayan.

Nazileştirme

* Nazileştirmek işi.

Nazileştirmek

* Propaganda yolu ile Nazizm yanlısı yapmak.

nazir

* Benzer, eş, örnek.

nazire

* (davranış, söz için) Karşılık olarak, benzetilerek yapılan davranış, söz.

* Başka bir manzume örnek alınarak aynı ölçü ve aynı uyakla yazılan manzume.

nazire yapmak

* bir söze, bir davranışa benzeriyle karşılık vermek.

nazirsiz

* Benzersiz, eşsiz.

Nazizm

* Almanya'da 1930'lu yıllarda Hitler tarafından kurulan Nasyonal Sosyalist Partisinin, Alman ırkının üstünlüğünü savunan politikası, Hitlercilik.

nazlanı nazlanı

* Nazlanarak.

nazlanış

* Nazlanmak işi veya biçimi.

nazlanma

* Nazlanmak işi.

nazlanmak

* Kolayca gönlü olmamak, ısrar beklemek.

* İsteksiz görünmek.

nazlı

* Kolayca gönlü olmayan, kendini ağır satan, işveli, edalı.

* Üstüne titrenilen, değer verilen, sevgili.

* Özen isteyen, nazik.

nazlılık

* Nazlı olma durumu.

nazmen

* Şiir olarak.

nazmetme

* Nazmetmek işi veya durumu.

nazmetmek

* Nazım biçimine sokmak, nazım olarak düzenlemek.

Nb

* Niyobyum'un kısaltması.

-ncı/-nci, -ncu/-ncü

* Sayı adlarından, sıra sayıları türeten ek.

-nç

* Fiilden isim ve sıfat türeten ek: bas-ı-nç, kork-u-nç, gül-ü-nç vb.

Nd

* Neodim'in kısaltması.

ne

* Türk alfabesinin on yedinci harfinin adı.

ne

* Hangi şey.

* Soru biçiminde şaşma bildiren ünlem.

* (şart birleşik zamanıyla) Her şey.

* (çokluk ekiyle) Birçok şeyler.

* Hangi.

* Soru yoluyla itiraz anlatır.

* Nasıl.

* Şaşma veya çokluk bildirir.

* Sana ne, bana ne gibi soru cümlelerinde "ne ilgisi var" anlamındadır.

ne âlâ

* Ne iyi, diyecek bir şey yok.

ne âlâ memleket

* haksız ve yersiz işlerin hoş görüldüğü, kurallaştığı bir ortam için ters anlatıyla "diyecek yok" ne güzel!" anlamında kullanılır.

ne âlem

* yadırganan ama kızılmayan davranışları olan kimseler için kullanılır.

ne âlemde?

* nasıl?.

ne alıp veremiyor?

* isteği, dileği nedir, niçin musallat oluyor?.

ne altını bırakmak ne üstünü

* bir şeyin veya yerin her tarafını karıştırmak (dolaşmak).

ne arar (veya onda ... ne gezer)

* onda yoktur.

ne arıyor

* ne, neden oraya gitmiş.

ne biçim?

* nasıl?.

ne buyrulur?

* onun nasıl bir şey olduğunu gördünüz, buna ne diyorsunuz?.

ne çare

* çaresi yok, elden ne gelir.

ne çıkar

* ne zararı var?.

- * bir sonuç vermez!.
- * nasıl bir yarar umulur?.

ne çiçektir, biliriz
* ne yeteneksiz, niteliksiz olduğunu biliriz.

ne dağda bağım var, ne çakaldan devam
* tuttuğum bir taraf yok ki ona saldıranların karşısında olayım.

ne de olsa
* ne denli eksikliği, kusuru olursa olsun, böyle olmakla birlikte.

ne de olsa
* ne kadar eksikliği olursa olsun.

ne dedim de
* pişmanlık gösterir.

ne demek olsun
* Bkz. ne demek.

ne demek?
* bunun anlamı nedir?
* hiç öyle şey olur mu, o nasıl şey, hiç yakışık alır mı?.

ne demeye
* ne diye, nasıl bir düşünceyle, hangi maksatla, niçin?
* hangi anlama?.

ne denir! (veya ne dersin)
* bir konuda söyleyecek söz kalmadığını anlatır.

ne denli
* ne kadar.

ne dese beğenirsin?
* "nasıl beklenmeyen bir söz söylendi biliyor musun" anlamında kullanılır.

ne diye?
* nasıl bir düşünceyle, niçin?.

ne ekersen onu biçersin
* nasıl davranırsan öyle karşılık görürsün.

ne fayda
* iş işten geçtikten sonra alınan boş önlemler için "neye yarar" anlamında kullanılır.

ne gezer
* bulunmaz, yoktur.

ne gibi?
* nasıl, ne türlü?.

ne gözle bakmak
* inancını belirtir biçimde bakmak; değerlendirmek.

ne güne duruyor?
* ... varken başka şey gerekmez.
* şimdi yapmazsa (kullanmazsa) ne zaman yapacak (kullanacak)?.

ne günlere kaldık!
* zamanın olaylarından yakınma anlatır.

ne haber?

* bir şey biliyor musunuz?.

ne hacet

* gereksiz.

ne haddine!

* ona mı düşmüş, ona mı kalmış, ona düşmez.

ne hâlde?

* hangi durumda?.

ne hâli varsa görsün

* (öğüt ve uyarı dinlemeyenler için) ne yaparsa yapsın, beni ilgilendirmez" anlamında kullanılır.

ne hesaba gelmek, ne de kantara

* elle tutulur olmamak, tutarlı ve sağlam görünmek.

ne hikmetse (hikmettir)

* bilinmeyen bir sebepten dolayı.

ne idiği belirsiz

* ne olduğu, soyu sopy belirsiz.

ne imiş?

* ne değeri var?.

ne ise

* neyse.

ne istediğini bilmek

* amacını kesin ve kararlı bir biçimde belirlemek.

ne iyi!

* mutluluk ve beğenme anlatır.

ne kadar

* nicelik anlamıyla soru bildirir.

* çok, oldukça.

* ne ölçüde.

ne kadar olsa

* ne de olsa, sonuçta.

ne kokar ne bulaşır

* (iyilik yapacak durumda olmakla birlikte) kimseye iyiliği de dokunmaz, kötülüğü de.

ne lâzım

* niçin ilgileniyorsun, ilgilenme.

ne mal olduğunu biliriz

* işe yaramaz, hatta kötü kişi olduğunu biliriz.

ne mal olduğunu bilmek (veya anlamak)

* (birinin) nasıl bir nitelikte, yetenekte ve yaratılıştta olduğunu bilmek, kestirmek.

ne mene

* ne çeşit, ne türlü.

ne mümkün

* olacak şey değil, imkânsız.

ne münasebet!

* hiç öyle şey mi olur, hiç ilgisi yok.

ne o?

* ne var, ne oluyor?.

ne od var ne ocak

* yoksulluk ve perişanlık içinde.

ne olacak!

* küçümseme anlatır.

* ne değeri var, önemi yok.

ne olduğunu bilememek

* şaşırarak, aklı başından gitmek.

ne oldum delisi olmak

* ummadığı bir duruma ulaşan kimse çok şırmarmak.

ne olur (veya ne olursun, ne olursunuz)

* yalvarırım, lütfen, rica ederim.

ne olur ne olmaz

* her ihtimale karşı, ne olacağı belli değil.

ne olur ne olmaz

* her ihtimali düşünmek gerekir.

ne olursa olsun

* her durumda, olumlu veya olumsuz bütün şartlarda.

ne oluyor?

* ne gereği var veya ne karışıyor?.

ne pahasına olursa olsun

* ne büyük özveri isterse istesin; her türlü sıkıntı ve tehlikeyi göze alarak.

ne sakala minnet ne bıyığa

* en yakın akrabalarının bile yardımını istemeyerek kendi imkânlarıyla yetinme.

ne söylüyorsun?

* söylediğine dikkat ediyor musun?.

* gerçek mi? doğru mu?.

ne sularda?

* ne durumda, ne merkezde?.

ne Şam'ın şekeri ne Arap'ın zekeri (veya yüzü)

* yararı olsa bile istenmeyen kimseler için söylenir.

ne şeytanı gör ne salavat getir

* gücünün yetmediği işe kalkışmamayı, kalkışılırsa da başkalarından medet ummamayı anlatmak için söylenir.

ne şiş yansın ne kebab

* iki taraf da gücendirilmesin veya korunsun.

ne var ki

* aralarında aykırılık bulunan cümleleri bağlamaya yarar, ama, fakat, lâkin.

ne var ne yok

* ne haberler var, işler nasıl?.

* olanların bütünü.

ne yaparsın ki (veya ne yapmalı ki)

* ne çare ki.

ne yapıp yapıp

* her ne durumda olursa olsun bir çözüm yolu bularak.

ne yârdan geçer ne serden

* elde etmek istenen şey özveri gerektirir.

ne yazar

* hükmü olur mu? değeri var mı?

ne yüzle

* hiç utanmadan.

ne... ne...

* Birden fazla özne, tümleş veya fiili birlikte inkâr etmek için, bunlardan önce yer alan kelimelerin başlarına getirilen tekrarlamalı bağlaç, hem...hem karşıtı. Bu bağlaç, anlamca olumsuz olan cümlelerdeki fiilin olumlu kalmasını gerektirir.

* Ne ile bağlanan özne veya cümlelerden önceki fiiller aşağıda gösterilen durumlarda olumsuz kullanılırlar a) Fiil, ne ile bağlanan özne veya cümlelerden önce gelirse: "Benimle hemzeban olmaz ne Firdevsî ne Hakanî." - Nefî. b) ne'li cümlelerin fiili şartlı olursa: Sen ne yaz, ne kış dinlemezsen çabuk çökersin. c) fiilden önce olumsuz bir anlam veren bir ünlem veya zarf bulunursa: Ne tütüne, ne içkiye sakın alışmayın. Ne İzmir'e ne Bursa'ya hiç gitmemiş. d) -diğî, -eli beri, -inceye kadar, -ince, -dikçe, -dikten sonra veya -den önceki biçimindeki zarf-fiillerle.

* İki sıfat veya sıfat durumunda olan iki kelimenin başına getirildiğinde, iki kavramın ortalaması olan üçüncü bir kavram anlatır.

* ne ... ne çokluk, güzellik vb. anlatır.

nebat

* Bitki.

nebatat

* Bitkiler.

* Bitki bilimi, botanik.

nebatat bahçesi

* Her türlü bitkinin örnek olarak yetiştirilip meraklıların incelemesine açık bulundurulan yer, botanik bahçesi.

nebatî

* Bitki ile ilgili, bitkisel.

nebevî

* Hz. Muhammed'le ilgili, Hz. Muhammed'e ilişkin.

nebi

* Peygamber, savacı.

nebülöz

* Bulutsu.

nebze

* Az şey, az.

* Biraz, kısa bir süre, bir parçacık.

nebzecik

* Pek az, küçücük.

necabet

* Temiz bir soydan gelme, soyluluk.

necaset

- * Pislik.
- * Dışkı, ters (II).

necat

- * Kurtuluş.

necat bulmak

- * kurtulmak.

nece

- * Hangi dilde, hangi dilden?.

Necef taşı

- * Parlak ve saydam bir çeşit kuvars billûru.

neci

- * Ne iş yapar, ne ile uğraşır?.

neci oluyor!

- * niçin karışıyor, ona ne?.

necip

- * Soylu, soyu temiz.

nedamet

- * Pişmanlık.

nedamet duymak (veya getirmek)

- * pişman olmak.

nedametle

- * Pişmanlık duyarak.

nedbe

- * Yara izi.

neden

- * Bir olayı veya durumu gerektiren veya doğuran başka olay veya durum, sebep.
- * Bir olayı doğuran başka bir olayı sormak için kullanılır; niçin.
- * Bir varlığı veya olayı etkileyen, oluşturan, doğuran şey, sebep, illet.

neden bilimi

- * Olgulara yol açan sebeplerin bütünü, etiyoloji.
- * Hastalık sebeplerini araştıran tıp dalı, etiyoloji.

neden ise

- * Bkz. nedense.

neden olmak

- * bir şeyin olmasına veya ortaya çıkmasına yol açmak, sebep olmak.

neden sonra

- * gereğinden çok sonra.

neden sonra

- * Aradan bir hayli zaman geçince.
- * Aradan bir süre geçince.

neden tanrıçılık

- * Deizm.

nedeniyle

* Yüzünden, dolayısıyla, sebebiyle.

nedenli

* Nedeni olan, sebepli.

nedenli nedensiz

* Hiçbir dayanağı yokken, nedeni olsun veya olmasın, sebepli sebepsiz.

nedense

* Bilinmeyen, belli olmayan bir sebep dolayısıyla.

nedensel

* Nedenle ilgili olan, sebep niteliğinde olan, illi.

nedensellik

* Nedensel olma durumu, illiyet.

nedensellik ilkesi

* Her şeyin bir sebebi vardır ve aynı şartlar altında, aynı nedenler, aynı etkileri doğurur biçiminde özetlenebilen ilke.

nedensiz

* Nedeni olmayan, sebepsiz.

* Bir sebebi olmadan.

nedim

* Arkadaş, yakın dost.

* Yüksek makamdaki kişileri hoş sözlerle, güzel fıkra ve hikâyelerle eğlendiren kimse.

nedime

* Hanım arkadaş.

* Hanım sultanın, yüksek makamda bulunan kadınların yardımcısı olan hanım.

nedir ki

* Şu var ki.

* Hangi nedenle?.

* Önemsiz, değersiz.

nedret

* Nicelik bakımından alışılmanın, umulanın veya gerekenin altında olma durumu, azlık, seyreklik.

nedret keşbetmek

* Seyrelemek.

nefaset

* Nefis olma durumu.

nefer

* Derecesi olmayan asker, er.

* Kimse.

nefes

* Soluk.

* (boş bir inançla) Şifa verir diye hastaya okuyup üfleme.

* Sigara, pipo içilirken içe çekilen duman.

* Canlı varlık.

* Bektaşî ve Alevîlerin görüş ve düşüncelerini belirtmek için yazılmış şiir.

nefes aldırmamak

* Dinlenmesine fırsat vermemek, aralık vermemek.

nefes almak

- * havayı ciğerlerine çekmek, soluk almak.
- * dinlenmek.
- * ferahlamak, rahatlamak.
- * mutlu bir biçimde yaşamak.

nefes borusu

- * Bkz. soluk borusu.

nefes çekmek

- * sigara veya başka bir şeyin dumanını içine çekmek.
- * esrar içmek.

nefes darlığı

- * Solumada yaşanan sıkıntı.

nefes etmek

- * boş bir inanışa göre, rahatsızlığı, illeti geçirmek için okuyup üflemek.

nefes kesici

- * Heyecanlı, coşkulu.

nefes nefese

- * Soluyarak, soluk soluğa.

nefes nefese kalmak

- * soluğu tıkanacak gibi olmak.
- * dara dar.

nefes tüketmek

- * çok konuşmaktan yorulmak.

nefesi durmak

- * ölmek.
- * şaşkınlık içinde kalmak.

nefesi kesilmek (daralmak veya tutulmak)

- * güç soluk alacak duruma gelmek veya soluğu büsbütün durmak.
- * bunalmak, sıkılmak.
- * hayran kalmak, etkilenmek.

nefesleme

- * Nefeslemek işi.

nefeslemek

- * Nefesini bir şeye yöneltmek, üflemek.
- * Okuyup, üflemek, nefes etmek.

nefeslenme

- * Nefeslenmek işi.

nefeslenmek

- * Nefes alacak kadar duraklamak, biraz dinlenmek.

nefesli

- * Soluk alıp vermeden uzunca bir zaman durabilen, nefesi güçlü olan.

nefesli çalgı

- * Bkz. üflemeli çalgı.

nefeslik

- * Bir soluk alıncaya kadar geçen süre.
- * Hava alma yeri, hava deliği.

nefha

- * Güzel koku.
- * Esinti.

nefir

- * Boynuzdan yapılan bir tür boru.

nefis

- * Öz varlık, kişilik.
- * İnsanın yeme içme gibi ihtiyaçlarının bütünü.

nefis

- * Pek hoş, istek uyandıran, çok güzel.

nefis muhasebesi

* İnsanın isteklerini, hırslarını ve yaptıklarını gözden geçirmesi, doğru veya yanlışlarını vicdanının süzgecinden geçirip bir değerlendirme yapması.

nefis mücadelesi

- * İnsanın, kendi nefsinin isteklerini önleme çabası.

nefis müdafaası

- * Bkz. nefsi müdafa.

nefiy

- * Sürme, sürgüne gönderme.
- * Olumsuzluk ve olumsuz kılma.
- * İnkâr etme.

nefiy edilmek

- * Bkz. nefyedilmek.

nefiy etmek

- * Bkz. nefyetmek.

nefret

- * Bir kimsenin kötülüğünü, mutsuzluğunu istemeye yönelik duygu.
- * Tıksınma, tiksinti.

nefret duymak

- * (birinden) tıksınmak, hoşlanmamak.

nefret etmek

- * birine veya bir şeye karşı nefret duygusuyla dolu olmak.
- * tiksinti duymak.

nefret uyandırmak

- * nefret etmesine sebep olmak.

nefrit

- * Böbrek iltihabı.

nefsanî

- * Canlılığın zorunlu kıldığı ihtiyaç ve isteklerle ilgili, beden arzularıyla ilgili.

nefsaniyet

- * Düşmanlık duygusu, kin besleme.

nefsi müdafa

* Korunma, kendini, öz benliğini koruma.

nefsine düşkün

* bencil.

nefsine uymak

* bedenın isteklerine uymak, günah işlemek.

nefsine yedirememek

* bir şey yapmayı kendisi için ağır, onur kırıcı bulmak.

nefsini körletmek

* beden isteklerinden herhangi birini üstünkörü gidermek, nefsinı yatıştırmak.

neft

* Organik maddelerin ayrışmasından oluşan tutuşur sıvıların birçoğuna verilen ad.

* Çoğunlukla boyacılıkta kullanılan, petrol türevlerinden bir çeşit mineral yağ, neft yağı.

neft yağı

* Bkz. neft.

neftî

* Siyaha yakın koyu yeşil.

neftîleşme

* Neftîleşmek işi veya durumu.

neftîleşmek

* Neftî olmak, rengi neftîye dönmek.

neftîleştirme

* Neftîleştirmek işi veya durumu.

neftîleştirmek

* Rengini neftîye çevirmek, neftîleşmesine yol açmak.

neftimsi

* Nefte benzer, nefti andırır, neft gibi.

* Neftîye benzer, neftî gibi.

nefyedilme

* Nefyedilmek işi.

nefyedilmek

* Sürgüne gönderilmek, sürülmek.

* Olumsuz kılınmak.

nefyetme

* Nefyetmek işi.

nefyetmek

* Sürgüne göndermek.

* Olumsuz kılmak.

negatif

* Olumsuz, menfi.

* Eksi, pozitif karşıtı.

* Gerçekteki aydınlık ve karanlık bölümleri tersine gösteren fotoğraf camı veya filmi.

negatif büyüklük

* Aynı türden pozitif bir büyüklükle ters yönde olan büyüklük.

negatif sayı

* Bkz. eksi sayı.

nehari

* Yatsız, gündüzlü okul veya öğrenci.

nehir

* Irmak.

nehir roman

* Bkz. ırmak roman.

nehiy

* Bir işin yapılmasını yasak etme, engelleme, menetme.

nekahet

* Hastalık sonrası, sağlıklı duruma geçme dönemi.

nekahethane

* Şifa yurdu, dinlenme yurdu, evi.

nekais

* Eksiklikler, noksanlıklar.

nekbet

* Şanssızlık, talihsizlik.

* Düşkünlük.

nekes

* Eli sıkı, cimri.

nekeslik

* Cimri olma durumu veya cimrice davranış, cimrilik.

nekre

* Beklenmedik hoş ve şaşırtıcı sözler söyleyen, güldürücü hikâye anlatan (kimse), nükteci.

nekrelik

* Nekre olma durumu.

nekroloji

* Nekroz bilimi.

nekrotik

* Nekroz görünümünde veya durumunda olan.

nekroz

* Canlı maddelerin fiziksel ve kimyasal değişimi.

nektar

* Yunan mitolojisinde, içenleri ölümsüzlüğe kavuşturan tanrı içkisi.

* Bal özü.

neler

* çok ve çeşitli şeyler.

neler de neler, maydanozlu köfteler

* (alay yollu) akla gelmedik şaşılacak şeyler.

nem

* Havada bulunan su buharı.

* Hafif ıslaklık, rutubet.

nema

- * Büyüme, gelişme, çoğalma.
- * Faiz, ürem.

nemalandırma

- * Nemalandırmak işi veya durumu.

nemalandırmak

- * Nemalanmasını sağlamak.

nemalanma

- * Nemalanmak işi.

nemalanmak

- * (faizin katılmasıyla para) Çoğalmak.
- * Beslenmek.

nemcil

- * Nemden ve nemli yerden hoşlanan (bitki), hidrofil.

Nemçe

- * Osmanlılarca, Avusturya'ya ve halkına verilen ad.

nemçeker

- * Havadaki nemin niceliğini ölçüp gösteren alet, higroskop.
- * Havadaki nemi emme özelliği olan, higroskopik.

nemdenetir

- * Bir yerdeki nemlilik derecesini durağan durumda bulunduran alet, higrostat.

neme gerek

- * Neme lâzım.

neme lâzım

- * "Bu işle ilgilenmem, buna karışmam" anlamında kullanılır.
- * Gereksiz, ihtiyaç olmama.
- * Doğrusunu isterseniz, doğruyu söylemek gerekirse.

neme lâzımcı

- * İlgilenilmesi gereken şeylerle ilgilenmekten kaçınan (kimse).

neme lâzımcılık

- * Gerekli şeylerle ilgilenmekten kaçınma durumu, bir şeyi umursamama durumu.

neme yönelim

- * Canlıların zorunlu olarak havanın nemine göre yönelmesi ve yer değiştirmesi, higrotropizm.

nemf

- * Böceklerin kurtçuk durumundan yetişkin duruma geçerken, arada aldıkları özel biçim.

nemlendirici

- * Nemlendirmeye yarayan.
- * Klima tesisatında havanın nemlenmesini sağlayan bölüm.

nemlendirici krem

- * Kuru ciltlerin bakımından veya makyaj öncesinde kullanılan özel krem.

nemlendirme

- * Nemlendirmek işi.

nemlendirmek

* Nemli duruma getirmek, rutubetlendirmek.

nemleniş

* Nemlenmek işi veya biçimi.

nemlenme

* Nemlenmek işi.

nemlenmek

* Nemli duruma gelmek, rutubetlenmek.

nemletme

* Nemletmek işi veya durumu.

nemletmek

* Nemli duruma getirmek.

nemli

* Nemi olan, az ıslak, rutubetli.

* (göz için) Yaşlı.

nemli nemli

* Islak olarak, ıslak biçimde.

nemlilik

* Nemli olma durumu.

nemölçer

* Havanın nem derecesini ölçmeye yarayan alet, higrometre.

nemrut

* Yüzü gülmez, acımaz, can yakıcı.

nemrutlaşma

* Nemrutlaşmak işi.

nemrutlaşmak

* Nemrut gibi davranmak, acımasız olmak, yüzü gülmemek.

nemrutluk

* Nemrut olma durumu.

Nemse

* Nemçe.

nene

* Anne.

* Büyük anne, nine.

neodim

* Atom sayısı 60, atom ağırlığı 144,3 olan, seryumdan daha sert, 6,96 yoğunluğunda bir element. Kısaltması

Nd.

neojen

* Üçüncü zamanın bölündüğü dört büyük devirden son ikisi olan pliyosen ile miyoseni birden kavrayan

sistem.

* Bu sistemle ilgili.

neolitik

* Taş devrinin son çağı ile ilgili.

neolojizm

* Söz türetmecilik ve uydurmacılık.

neon

* Sıvı durumuna getirilmiş havadan elde edilerek ışık araçlarında kullanılan, atom sayısı 10, atom ağırlığı 20,2 yoğunluğu 0,7 olan ve havada pek az olarak bulunan asal gazlar sınıfından bir element. Kısaltması Ne.

* Neon lâmbası.

neon lâmbası

* Neon tüpü kullanılarak yapılan aydınlatma aracı.

neon tüpü

* İçinde neon gazı bulunan boru biçiminde bir çeşit ampul.

neoplâzma

* Yeniden oluşan doku.

* Ur.

neozoik

* Üçüncü ve dördüncü zamanla ilgili.

nepotist

* Akraba ve yakın arkadaşlarını kayıran.

nepotizm

* Akraba ve yakın arkadaşları kayırma.

Neptün

* Güneş'e yakınlığı bakımından sekizinci olan gezegen.

neptünyum

* Uranyumun nötronlarla bombardımandan yapay olarak elde edilen, atom numarası 93, atom ağırlığı 239 olan, radyoaktif bir element. Kısaltması Np.

nerde

* Nerede sözünün kısaltmış biçimi.

nerden

* Nereden sözünün kısaltmış biçimi.

nerdeyse

* Bkz. neredeyse.

nere

* Hangi yer anlamında yer sormak için kullanılır.

* Hangi taraf veya organ (vücut için).

nerede

* "Hangi yerde?" anlamına yer zarfı.

* "Özlem, arayış imkânı var mı, imkânsız" anlamlarında kullanılır.

nerede akşam orada sabah

* bir kimsenin gece kalacak belli bir yeri olmadığını, rastgele bir yerde kalabileceğini anlatır.

nerede bu bolluk

* bu işi yapmak sanıldığı kadar kolay değil, imkânlar sınırlı.

nerede hareket, orada bereket

* hareket olan yerde bolluk olur.

nerede ise

* Bkz. neredeyse.

nerede kaldı

* ne yaranı oldu?.

nerede kaldı ki

* olacak gibi görülmeyen bir düşünceyi anlatan sözün başına getirilir.

nerede, ... nerede

* iki şeyin aralarındaki uzaklığı veya nitelik ayrımını belirtir.

nereden

* "Hangi yerden?" anlamına yer zarfı.

* Nasıl, ne gibi bir ilişki ile.

nereden nereye

* İki olay arasındaki ilişkiye şaşıldığını anlatır.

* Uzak, dolambaçlı bir ilişki ile.

neredeyse

* Kısa bir süre içinde, hemen hemen.

nereli

* Birinin memleketini, doğum yerini sormak için kullanılır.

neresi

* Hangi yönü.

* Nerede, hangi yer.

* Tekrarlandığında karşılaştırılan şeylerin uzaklığını belirtir.

nereye

* "Hangi yere?" anlamına yer zarfı.

nergis

* Nergisgillerden, çiçekleri ayrı veya bir kök sap üzerinde şemsiye durumunda, açılmadan önce bir yenle örtülü bulunan ve bazı türlerinde beyaz, bazılarında sarı renkte, 20-80 cm yükseklikte, soğanlı bir süs bitkisi (Narcissus).

nergis zambağı

* Soğanla üretilen, iri ve güzel çiçekli bir süs bitkisi, güzelhatun çiçeği (Amaryllis).

nergisgiller

* Bir çeneklilerden, nergis, fulya, kardelen gibi çoğu küçük ve kokulu çiçekleri içine alan bir bitki familyası.

neritik

* Kıyı şeridinde deniz kabukları, kum, çakıl gibi şeylerle oluşan yığınakla ilgili.

nervür

* Bir veya iki milimlik pli.

* Direnci artıran çıkıntı.

nervürlü

* Nervürü olan.

nesebi gayrisahih

* Kanunî olmayan bir birleşme sonunda doğan (çocuk).

nesebi sahih

* Kanuna uygun bir evlenme sonunda doğan (çocuk).

nesep

* Soy, baba soyu.

nesi

- * bazen insanlar için zamir olarak kullanılır.
- * hangi yönü, hangi tarafı.
- * çok iyi, çok güzel.

nesi

- * Hangi yönü, hangi tarafı.

nesi var nesi yok

- * bütün serveti.

nesiç

- * Doku.

nesih

- * Kaldırma, hükümsüz bırakma.
- * Arap harflerinin, basımda ve yazma kitaplarda en çok kullanılan çeşidi.

nesil

- * Göbek, kuşak.
- * (hayvanlar için) Döl.

nesilden nesile

- * kuşaktan kuşağa, kuşaklar boyunca.

nesim

- * Hafif yel, esinti.

nesir

- * Dilin söz dizimi kurallarına uygun olarak kullanılan anlatım biçimi, manzum olmayan söz ve yazı, düz yazı.

neskafe

- * Hazır kahve.

nesli tükenmek

- * bitmek, tamamen yok olmak, ortadan kalkmak.

nesne

- * Belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi, maddesi olan her türlü cansız varlık, şey, obje.
- * Öznenin dışında kalan her konu, obje.
- * Geçişli fiili bütünleyen yalın veya belirtme durumunda bulunan tümleş.

nesne öbeği

- * Nesneyle ilgili olarak kullanılan kelimelerin bütünü.

nesnel

- * Nesne ile ilgili, nesneye ilişkin, öznel karşıtı.
- * Gerçeğe varmak amacıyla, taraf tutmadan inceleme yapan, hüküm veren, afakî, objektif.
- * Bireyin kişisel görüşünden bağımsız olan, objektif.

nesnelci

- * Nesnelcilikle ilgili olan.
- * Nesnelcilik yanlısı olan kimse, objektivist.

nesnelcilik

- * Öznel olmayan, yani herkes için geçer, öznenin değil nesnenin gerçekliğine dayanan bilgileri arayan akıl yolu, objektivizm.

nesnelleşme

- * Nesnel duruma gelme.

nesnelleşmek

- * Nesnel duruma gelmek.

nesnellik

* Nesnel olma veya nesnelerin gerçeğine dayanma durumu.

nesnesel

* Nesneye ilişkin.

nesnesiz

* Nesnesi olmayan.

* Belli bir nesneye dayanmayan ruhsal durum.

Nesturî

* Nastur adlı Süryanî rahiplerinden birinin ortaya koyduğu mezhepten olan (kimse).

neşe

* Üzüntüsü olmamaktan doğan, dışa vuran sevinç, şetaret.

* Hafif sarhoşluk, çakırkeyf olma.

neşelendirme

* Neşelendirmek işi.

neşelendirmek

* Neşeli duruma getirmek, şenlendirmek, keyiflendirmek.

neşeleniş

* Neşelenmek işi veya biçimi.

neşelenme

* Neşelenmek işi.

neşelenmek

* Neşeli duruma gelmek, şenlenmek, keyiflenmek.

neşeli

* Sevinçli, keyifli, şen.

neşesi kaçmak

* sevinci azalmak, kederlenmek.

neşesi yerinde

* neşeli.

neşesini bulmak

* neşeli bir duruma gelmek, neşelenmek.

neşesiz

* Üzgün, düşünceli, keyifsiz.

neşesizlik

* Neşesiz olma durumu, üzünlük.

neşet

* Çıkma, ileri gelme.

neşet etmek

* kaynağını bir yerden almak, doğmak.

neşetli

* Çıkışlı.

neşide

* Bir toplulukta okunmaya değer şiir.

* Atasözü gibi kullanılan beyit veya dize.

neşir

* Yayma, dağıtma, saçma.
* Yayım.

neşredilme

* Yayınlanma.

neşredilmek

* Yayınlanmak.

neşren

* Yayım yoluyla.

neşretme

* Neşretmek işi.

neşretmek

* Yayımak, dağıtmak, saçmak.
* Yayımlamak.

neşriyat

* Yayın.

neşrolunma

* Neşrolunmak işi veya durumu.

neşrolunmak

* Yayınlanmak.

neşter

* Kan almak, aşı yapmak veya küçük apseleri açmak için kullanılan ufak bıçak.

neşter vurmak

* kesin bir sonuca ulaşmak amacıyla bir sorunu ele almak.

neşterleme

* Neşterlemek işi.

neşterlemek

* Neşterle kesmek.
* Üzüntü verecek bir durumu veya sorunu hatırlatmak, deşmek.

neşveli

* Neşeli.

neşvünema

* Gelişme, yetişme.

neşvünema bulmak

* gelişmek.

net

* Bütün çizgileri belirgin olan, gözün bütün ayrıntılarıyla algıladığı iyi görünen (şey).
* İyi duyulan (ses).
* Kesintilerden sonra geri kalan (miktar), safi.
* Açık seçik olan, anlaşılabilir yanı bulunmayan.

net resim

* Genellikle 1/10 ölçeğinde çizilen ve işin; önden, yandan üstten görünüşünü veren teknik resim.

net ücret

* Brüt ücretten gelir vergisi, sigorta primi vb. kesildikten sonra ele geçen ücret.

netameli

* Gizli bir tehlikesi olduğu sanılan, tekin olmayan.

* Başına sık sık kaza gelen.

netekim

* Bkz. nitekim.

netice

* Sonuç.

neticelendirme

* Neticelendirmek işi, sonuçlandırma.

neticelendirmek

* Sonuçlandırmak.

neticeleniş

* Neticelenmek işi veya biçimi.

neticelenme

* Neticelenmek işi, sonuçlanma.

neticelenmek

* Sonuçlanmak.

neticeleşme

* Neticeleşmek işi veya durumu.

neticeleşmek

* Sonuca erişmek.

neticesiz

* Sona ulaşmayan, sonuçsuz.

neticeten

* Sonuç olarak.

netleşme

* Netleşmek işi veya durumu.

netleşmek

* Net, açık seçik, iyi bir duruma gelmek.

netleştirme

* Netleştirmek işi.

netleştirmek

* Net ve açık bir duruma kavuşturmak.

netlik

* Net olma durumu.

neuzübillâh

* "Tanrı'ya sığındık", "Tanrı korusun" anlamında, tehlikeli bir durum karşısında kullanılır.

neva

* Ses, ahenk, nağme.

* Klâsik Türk müziğinde bir makam adı ve yegâhtan bir oktav tiz olan "re" perdesi.

nevabuselik

* Klâsik Türk müziğinde bir birleşik makam.

nevale

* Gereken yiyecek ve içecek şeyler, azık.

nevaleyî düzmek

* gerekli yiyecek ve içeceği sağlamak, sofrayı hazırlamak.

nevazil

* Nezle, ingin, dumağı.

nevaziş

* İltifat, gönül alma, okşama.

nevbet

* Nöbet.

neveser

* Klâsik Türk müziğinde birleşik bir makam.

nevi

* Çeşit, cins, tür.

nev'i şahsına münhasır

* Kendine özgü davranış ve karakteri olan kimseler için kullanılır.

nevir

* Yüzün rengi, bet beniz.

nevmit

* Umutsuz, çaresiz.

nevmit olmak

* çaresiz kalmak, umudu kalmamak.

nevrâlji

* Sinir üzerinde duyulan, genellikle şiddetli ve batıcı ağrı.

nevrâljik

* Nevraljiyle ilgili, nevrâlji türünden olan.

nevrasteni

* Baş ağrıları, sindirim güçlükleri gibi fizikî rahatsızlıklar ve ruhsal görevlerde gevşeme ve bitkinlik biçiminde görülen, sinirsel güçlerin zayıflamasından doğan nevroz.

nevresim

* Torba biçiminde dikilmiş yorgan çarşafı.

nevri dönmek

* belli etmemeye çalıştığı bir öfkeye kapılmak, çok sinirlenmek.

nevrofik

* Bkz. nörotik.

nevroloji

* Bkz. nöroloji.

nevropat

* Sinir hastası.

nevroz

* Bkz. Sinirce.

nevruz

- * Eski takvimlere göre yılın ve baharın ilk günü sayılan martın yirmi birine rastlayan gün.
- * Nevruz Bayramı.

Nevruz Bayramı

- * Nevruz günü kırlarda baharın gelişini kutlamak için yapılan bayram.

nevruz otu

* İki çeneklilerden, çiçekleri aslanagzına benzeyen, türlü renkte, taşıdığı glikozit sebebiyle iç söktürücü olarak kullanılan bir kır bitkisi (Linaria vulgaris).

nevtan

- * Uluslar arası birim sisteminde, kütlesi 1 kg olan cisme saniye karede 1 m lik bir ivme veren güç birimi.

nevyunanîlik

* 20. yüzyıl başında Yahya Kemal ve Yakup Kadri'nin başlattıkları Akdeniz mitolojisine yönelen edebiyat hareketi ve anlayışı.

nevzat

- * Yeni doğan çocuk.

ney

* Klâsik Türk müziğinde ve özellikle tekke müziğinde yer alan, kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üfleme çalgısı.

ney üflemek (veya üfürmek)

- * ney çalmak.

neyçe

- * Küçük ney.
- * Dokumacıların kullandığı küçük kamış.

neye

- * Bkz. Niye.

neye uğradığını bilememek (veya şaşırarak)

- * ansızın üzücü, sıkıcı, neşeli, güzel veya hoş bir durum karşısında kalmak.

neyi

- * Hangisi.

neyin nesi (kimin fesi)

- * "kimdir, nasıl bir kişidir? ne idiği belirsiz" anlamında kullanılır.

neyleyim

- * ne yapabilirim, elden ne gelir?.

neymiş

- * söylendiğine göre, güya.

neyse

- * Önemi yok, olan oldu.
- * Çok şükür, bereket versin.
- * Konuyu kapatalım, uzatmayalım, her ne ise.

neyse ne

- * bir yere, bir dereceye kadar.

neyzen

- * Ney üfleyici, ney çalan kimse.

neyzen bakışlı

* Boynunu yana çarpıtarak bakan.

nez hâli

* Ölüm hâli.

nezafet

* Temizlik, paklık.

nezahet

* Temizlik, ahlâk temizliği.

nezaket

* Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranma, incelik, naziklik.

* (bir iş veya durum için) Önemli olma, dikkatli davranmayı gerektirme.

nezaket göstermek

* davranışlarda nazik olmak.

nezaket kesp etmek

* sıkıntılı, nazik, kritik bir durum almak.

nezaketen

* Nezaket olarak, nazik davranarak.

nezaketli

* İnce, nazik.

nezaketlilik

* Nezaketli olma durumu.

nezaketsiz

* Nazik olmayan.

nezaketsizlik

* İnce ve nazik olmama durumu, kabalık.

nezaret

* Bakma, gözetme.

* Bakanlık.

* Görü.

* Gözaltı, gözetim.

* Denetim, kontrol.

* Nezarethane.

nezaret etmek

* denetlemek, bakmak.

nezarete almak

* göz altına almak.

nezarethane

* Gözaltına alınan kimselerin konulduğu yer.

nezaretli

* Görünüşlü, görüntüye sahip.

nezaretsiz

* Görünüşü olmayan, manzarasız, görüntüsüz.

nezdinde

* Yanında.

nez'etme

* Nezetmek işi veya durumu.

nez'etmek

* Ayırmak, çekip almak.

nezif

* Kanama.

nezih

* Temiz, temiz ahlâklı.

nezir

* Adak.

nezir etmek

* Bkz. nezretmek.

nezle

* Soğuk almaktan ileri gelen, burun akması, aksırma ile beliren hastalık, ingin, dumağı.

nezle otu

* Bkz. pirekapan.

nezleli

* Nezlesi olan.

nezretme

* Nezretmek işi veya durumu.

nezretmek

* Adamak.

nezt

* Yan, kat.

nıkrıs

* Damla hastalığı, gut.

nısfet

* Bkz. nasfet.

nısfınnihar

* Meridyen düzlemi.

nısfıye

* Bir çeşit kısa ney.

nısıf

* Yan, yarım.

nısıf kutur

* Yançap.

nışadır

* Amonyak tuzu.

nışadır kaymağı

* Amonyum karbonat.

nışadır ruhu
* Amonyak.

Ni
* Nikel'in kısaltması.

nice
* Kaç, ne kadar.
* Oldukça çok.
* Nasıl.
* Uzun süreden beri.

nice nice
* Pek çok.

nicel
* Nicelik bakımından olan, nicelikle ilgili.

niceleme
* Nicelemek işi.

nicelemek
* Bir şeyi sayı, ölçü vb.ile bildirmek.
* Bir terime, tek veya çok oluşuna göre bir nicelik yüklemek.

niceleyici
* Niceleme niteliği olan.

niceleyiş
* Nicelemek işi veya biçimi.

nicelik
* Bir şeyin sayılabilen, ölçülebilen veya azalıp çoğalabilen durumu, kemiyet, miktar.
* Bir şeyin eşit parçalara bölünebilen ve ölçülebilir olan yanları.
* Genellikle sayılabilen, toplamı doğrudan sayı olarak belirtilebilen genel özellik.

niçin
* Bir olayın amacını, sebebini sormak için kullanılır.

nida
* Çağırma, bağırma, seslenme.
* Ünlem.

nifak
* Geçimsizlik, anlaşmazlık, ara bozma, ayırma.

nifak sokmak
* ara açmak, anlaşmazlık çıkarmak.

nifakçı
* Arabozan, araaçan (kimse).

nihaî
* İş sona erdiren, işi kesen, sonuncu.

nihaî karar
* Muhakeme sonunda verilen karar.

nihale
* Sofrada kullanılan sahan altlığı.

nihan

* Gizli.

nihavent

* Türk müziğinde bir makam.

nihayet

* Son.

* (ni'ha:yet) Sonunda.

* -den başka bir şey değil.

nihayet vermek

* ilişkiyi kesmek, bir işi, alışkanlığı yapmaktan vazgeçmek.

* bitirmek, tamamlamak, sonuçlandırmak.

nihayetinde

* Sonunda.

nihayetlenme

* Nihayetlenmek işi.

nihayetlenmek

* Bitmek, son bulmak, sona ermek.

nihayetsiz

* Sonsuz, sonu gelmez, bitip tükenmez.

nihilist

* Nihilizm yanlısı.

nihilizm

* Moral gerçeği ve değerleri reddeden bir öğreti.

* Her türlü gerçek varlığı inkâr eden aşırı bireycilik, yokçuluk.

* Her türlü siyasî düzeni inkâr eden, toplumun birey üzerinde hiçbir baskısını kabul etmeyen görüş.

Nijeryalı

* Nijerya halkından olan kimse.

nikâh

* Bir erkekle bir kadının evlilik birliği kurmasını sağlayacak kanunî işlem.

* Nikâh sırasında erkeğin kadına borçlandığı para.

nikâh düşmek

* birbiriyle evlenmelerine kanunî veya örf bakımından engel bulunmamak.

nikâh etmek

* bir erkek bir kadını nikâhla almak.

nikâh kıymak

* nikâh memuru kanuna göre çiftlerin karı koca olduklarını bildirmek.

nikâh memuru

* Kanunlara uygun olarak nikâh işlemini yapan, nikâh kıyan görevli.

nikâh şekeri

* Nikâh töreninde davetlilere dağıtılmak üzere özel olarak yaptırılan şeker.

nikâh tazelemek

* boşandığı kişiyle yeniden evlenmek.

nikâhı olmak

nikâhlama

* Nikâhlamak işi.

nikâhlamak

* Nikâh etmek.
* Nikâh kıymak.

nikâhlanış

* Nikâhlanmak işi veya biçimi.

nikâhlanma

* Nikâhlanmak işi.

nikâhlanmak

* Bir kimseye nikâhla bağlanmak.
* Kanunî olarak nikâh işlemleri yapılmak.

nikâhlayış

* Nikâhlamak işi veya biçimi.

nikâhlı

* Kanunî olarak nikâh işlemi yapılmış olan karı veya koca.

nikâhlık

* Nikâhla ilgili olma durumu.

nikâhlılık

* Nikâhlı olma durumu veya biçimi.

nikâhsız

* Aralarında nikâh olmadığı hâlde karı koca hayatı süren.
* Nikâhsız olarak.

nikâhsızlık

* Nikâhsız olma durumu veya biçimi.

nikâhta keramet vardır

* nikâh evlenenleri sevgi bağıyla bağlar.

nikap

* Yüz örtüsü, peçe.

Nikaragualı

* Nikaragua halkından olan kimse.

nikbet

* Düşkünlük, talihsizlik, felâket.

nikbin

* İyimser, optimist.

nikbinlik

* İyimserlik, optimizm.

nikel

* Atom sayısı 28, atom ağırlığı 58,71, yoğunluğu 8,9 olan, gümüş parlaklığında, demir sertliğinde, kolay işlenir ve kolayca tel durumuna getirilir bir element. Kısaltması Ni.

nikel kaplama

* Nikelâj.

nikelâj

* Metal bir yüzeyi nikel ile kaplama.

* Nikel kaplanmış metal.

nikelleme

* Nikelâj.

nikellemek

* Nikelâj yapmak.

nikelli

* Birleşiminde nikel bulunan.

* Nikelle kaplanmış.

nikelsiz

* Nikeli olmayan, içinde nikel bulunmayan.

nikotin

* Tütün yapraklarından çıkarılan, renksiz, açıkta bırakılınca havadan oksijen alarak esmerleşen, 247°C de kaynayan ve 1,033 yoğunluğunda çok zehirli bir alkaloid (C10H14N2).

nikris

* Bkz. nıkris.

nikriz

* Klâsik Türk müziğinde, dizisi bir sekizli içinde gösterilebilen basit görünümlü bir birleşik makam.

nilüfer

* Nilüfergillerden, yaprakları yuvarlak ve geniş, çiçekleri beyaz, sarı, mavi, pembe renkte, durgun sularda veya havuzlarda yetişen bir su bitkisi (Nymphaea).

nilüfergiller

* İki çeneklilerden, örnek bitkisi nilüfer olan bir familya.

nim

* Yan.

nimbus

* Kara bulut.

nimet

* İyilik, lütuf, ihsan.

* İyi yaşamak için gerekli her şey.

* Yiyecek içecek, özellikle ekmek.

* Yararlanılan imkân.

nimet bilmek

* şeref saymak.

nimet hakkı

* Yenen, içilen şeyler üstüne yemin sözü.

nimeti ayağıyla tepmek

* Bkz. kısmetini ayağıyla tepmek.

nimetşinas

* İyilik bilir (kimse).

nine

* Torunu olan kadın, büyük anne.

* Yaşlı kadınlara seslenmek için kullanılır.

ninni

* Küçük çocukları uyutmak için söylenen türkü.

- * Söylenen ninnilerin sonunda tekrarlanan söz.
- * Bu tür bestelenmiş eser.

nipel

- * İki bağlantı parçasını birbirine yakın olarak eklemekte kullanılan özel parça.

nirengi

- * Belli sayıda noktanın konumunu kesinlikle tespit edebilmek için, bu noktaları tepe olarak kabul ederek, bir alanı üçgenlere bölme işi.

nirengi haritası

- * Nirengi yoluyla çıkarılan harita.

nirengi noktası

- * Nirengi işleminde ayrılan üçgenlerin tepe noktası.
- * Gemicilerin seyir için kullandığı doğal yön noktası.
- * Başlangıç.

nisaî

- * Kadınla ilgili.
- * Kadın hastalıkları ile ilgili.
- * Kadınsı.

nisaiye

- * Kadın hastalıkları, jinekoloji.
- * Hastahanelerde kadın hastalıkları ile ilgili bölüm.

nisaiyeci

- * Kadın hastalıkları uzmanı, jinekolog.

nisaiyecilik

- * Nisaiyecinin işi.

nisan

- * Yılın 30 gün süren dördüncü ayı.

nisan balığı

- * Nisanın birinci gününde yapılan aldatma ve şaka.

nisan yağmuru

- * Nisan ayında yağan ve bereketine inanılan yağmur.

nisap

- * Yeter sayı.

nispet

- * Oran.
- * Bağntı, ilgi, ilinti.
- * Birini üzme için veya inat olsun diye yapılan iş.
- * Kışkırtmak veya üzme için.

nispet eki

- * Bazı yabancı isimlerin anlamlarına bağlı yabancı sıfatlar kuran ek.

nispet etmek

- * eşit tutmak, oranlamak.

nispet kabul etmek

- * eşit tutmak, oranlamak.

nispet kabul etmemek

- * eşit tutulamamak.

nispet vermek (veya yapmak)

* karşısındakini kızdırmak için ona gösteriş yapmak.

nispetçi

* Nispet vermek huyu olan.

nispeten

* Göre, kıyaslayarak, oranla.

* Bir dereceye kadar, oldukça.

nispeti olmak

* ilgisi olmak, bağlantısı olmak.

nispetli

* Oranlı.

nispetsiz

* Oransız.

* Birbirine uymayan, farklı.

nispetsizlik

* Oransızlık.

nispî

* Göreli, bağıntılı, izafî, rölâtif.

* Birbirine göre (olan), önceki duruma göre.

nispî temsil

* Çoğunluk partisi dışındaki partilerin de kuvvetleri oranında üye seçmelerini sağlayan seçim biçimi.

nisyan

* Unutma.

niş

* Duvar içinde bırakılan oyuk, göz, hücre.

nişaburek

* Klâsik Türk müziğinde rast makamı ve uşşak makamının buselik "si" perdesiyle oluşmuş bir makam.

nişan

* İşaret, iz, belirti, alâmet.

* Nişanlanma sırasında yapılan tören.

* Evlenmek üzere birbirine söz verme, nişanlanma.

* Kurşun, taş vb.ile vurulmak istenen hedef.

* Hedefi vurmak için silâh, taş vb.ve gerekli doğrultuyu verme.

* Gördükleri önemli işlerden dolayı kişileri onurlandırmak için devletçe verilen anmalık.

nişan almak

* (ateşli silâhlara) bir hedefi vurmak için gerekli doğrultuyu vermek, gezlemek.

* kendisine nişan verilmek.

nişan atmak

* ateşli silâhlarla atış yapmak.

nişan halkası

* Evlenecek olan çiftin nişanlanınca taktıkları ve düğünden sonra da taşıdıkları halka biçiminde yüzük, nişan yüzüğü.

nişan koymak

* ileride tanıyabilmek veya ölçebilmek için bir şeyin durumunu, onun herhangi bir özelliğini akılda tutmak veya iz bırakmak.

nişan takmak

- * (nişanlanan çift için) nişan yüzüklerini parmaklarına geçirmek.
- * göğsüne nişan ilâştirmek.

nişan vermek

- * birini nişan ile ödüllendirmek.

nişan yapmak

- * nişan töreni düzenlemek.

nişan yüzüğü

- * Nişan halkası.

nişancı

- * Attığı kurşun, taş vb.ile hedefi vurmakta ustalık kazanmış olan.
- * Padişah divanı üyesi olan, antlaşma, berat, menşur, name ve fermanların başına tuğra çeken görevli,

tevkici.

nişancılık

- * Nişancı olma durumu.

nişane

- * Ateşli silâhlarda, namluya hedefin uzaklığına ve bulunduğu yerin yüksekliğine göre gereken yükseliş açısını veren, silâhı bu hedefe doğrultmaya yarayan alet.
- * Hedef.
- * Eser, iz, belirti.

nişangâh

- * Ateşli silâhlarda namluya hedefin uzaklığına ve bulunduğu yerin yüksekliğine göre gereken yükseliş açısını veren, silâhı bu hedefe doğrultmaya yarayan alet.
- * Hedef.

nişangeç

- * Düzeltilmiş bir ağaç parçasının kenarına değişik aralıklarda paralel çizgiler çizmek için, marangozlukta kullanılan el aracı.

nişanı atmak (veya bozmak)

- * (kadın veya erkek) nişandan vazgeçmek.

nişanlama

- * Nişanlamak işi.

nişanlamak

- * Bir çiftin evlenme işinin kararlaştığına belirti olarak parmaklarına yüzük takmak, yavuklamak.
- * Bir hedefi vurmak için silâh, taş vb.ve belli bir doğrultu vermek.
- * Bir şeyin yerini belirtmek, işaretlemek, nişan koymak.

nişanlanış

- * Nişanlanma işi veya biçimi.

nişanlanma

- * Nişanlamak işi.
- * Bir erkekle bir kadının ileride birbirleriyle evlenmek için yaptıkları sözleşme.

nişanlanmak

- * Nişanlı duruma gelmek.
- * Evlenmeye söz verme belirtisi olarak yüzük takmak.

nişanlı

- * Evlenmek için söz verip yüzük takmış olan (kimse).
- * Belirleyici bir işareti, alâmeti, nişanı olan kimse.

nişanlık

* Nişanlılık.

nişanlılık

* Nişanlı olma durumu, yavukluluk.

nişansız

* Belirleyici bir işareti, alâmeti, nişanı olmayan.

nişasta

* Tahıl tanelerinden mercimek, bezelye gibi bazı baklagillerden veya patates gibi birtakım yumrulardan özel yöntemlerle çıkarılan una benzer bir madde.

nişasta buğdayı

* Kaplıca'yı andıran, ufak taneli, nişastası çok, dağlık yerlerde yetişen bir buğday türü.

nişastacılık

* Nişasta yapmak veya satmak işi.

nişastalanma

* Nişastalanmak işi veya durumu.

nişastalanmak

* Nişastaya karışmış olmak, nişasta ile işlem görmek.

nite

* Nasıl, niçin.

nitekim

* Gerçekten, nasıl ki, hakikaten.

nitel

* Nitelik bakımından olan, nitelikle ilgili bulunan.

niteleme

* Nitelemek işi.

niteleme belirteci

* Niteleme zarfı.

niteleme sıfatı

* Bir ismi niteleyen sıfat: Çok çalışkan. Pek yaramaz vb.

niteleme zarfı

* Bir fiilin, bir sıfatın veya bir başka zarfın anlamını nitelik bakımından etkileyen zarf: Böyle konuşmayınız. Gülerek gitti. İyi etti.

nitelemek

* Bir şeyin niteliğini belirtmek.

nitelendirilme

* Nitelendirmek işi.

nitelendirilmek

* Nitelendirmek işine konu olmak.

nitelendirme

* Nitelendirmek işi, vasıflandırma.

nitelendirmek

* Niteliğini belirtmek, nitelik kazandırmak, vasıflandırmak.

niteleniş

* Nitelenmek işi veya biçimi.

nitelenme

* Nitelenmek işi, vasıflanma.

nitelenmek

* Niteliği belirtilmek, nitelik kazanmak, vasıflanmak.

niteleyiş

* Nitelemek işi veya biçimi.

nitelik

* Bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özellik, vasıf, keyfiyet.

* Bir şeyin iyi veya kötü oluşu, kalite.

* Bireyi, nesne veya yaşantının bir yönünü, ötekilerden ayırt etmeye yarayan ve ölçebilen özellik, keyfiyet.

nitelikli

* Bir şeye ayırt edici özellik veren, vasıflı.

* Bir şeye nitelik bakımından üstünlük kazandıran, kaliteli.

nitelikli işçi

* İstenilen nitelikleri taşıyan, iyi yetişmiş, usta işçi, kalifiye işçi, vasıflı işçi.

niteliksiz

* Ayırt edici özelliği olmayan, basit, düz.

* Nitelik bakımından üstün olmayan, kalitesiz.

niteliksizlik

* Niteliksiz olma durumu, kalitesizlik.

nitramit

* Doğal amonyum nitrat.

nitrat

* Nitrik asit tuzu.

nitratın

* Doğal sodyum nitrat.

nitratlaşma

* Organik maddelerin nitrat durumuna dönüşmesi.

nitratlı

* Temel maddesi nitrat olan.

* Nitrat emdirilmiş.

nitrik asit

* Organik maddeler üzerinde yakıcı ve sarartıcı bir etki gösteren, birleşiminde bir azot, üç oksijen ve bir hidrojen bulunan yoğunluğu 1,52 olan 86° C'de kaynayan, sanayide kullanılan asit (HNO₃), kezzap.

nitrik oksit

* Nitrojen veya amonyakın oksitlenmesiyle elde edilen, renksiz zehirli gaz (NO).

nitrogliserin

* Nitrik asit içine gliserin konularak elde edilen, uçuk sarı renkte, yağ kıvamında, güçlü patlayıcı özelliği olan madde.

nitrojen

* Azotun başka bir adı.

nitroselüloz

* Kâğıt yapımında kullanılan, pamuk veya odun hamuru biçimindeki selüloz üzerine nitrik ve sülfürik asit karışımının etkimesiyle elde edilen selülozun nitrat esteri.

niyabet

* Naiplik.

niyaz

* Yalvarma, yakarma.

niyaz etmek (veya eylemek)

* yalvarmak.

niye

* Bir olayın amacını veya sebebini sormak için kullanılır.

niyet

* Bir şeyi yapmayı önceden isteyip düşünme, maksat.

* Fal gibi kullanılmak amacıyla içine mani yazılıp katlanmış veya şekerlere sarılmış kâğıt parçası.

* Namaz kılmaya, oruç tutmaya ve abdest almaya karar verip başlangıç duası okuma.

niyet çekmek

* niyetçiden niyet almak.

niyet etmek

* bir şeyi yapmayı zihinde tasarlamak, düşünmek, niyetlenmek.

niyet tutmak

* fala bakılırken olması istenilen şeyi aklından geçirmek.

niyetçi

* Alıştırılmış güvercin, saka kuşu, tavşan gibi hayvanlara para karşılığında niyet çektiren kimse.

niyetçilik

* Niyetçinin işi.

niyeti bozuk

* Kötü bir davranışta bulunması beklenen.

niyetleniş

* Niyetlenmek işi veya biçimi.

niyetlenme

* Niyetlenmek işi.

niyetlenmek

* Niyet etmek, tasarlamak.

* Oruç tutmaya karar vermek.

niyetli

* Niyeti olan, niyet eden.

* Oruçlu.

niyetsiz

* Niyeti olmayan, niyet etmeyen.

* Oruç tutmayan.

niyobyum

* Atom sayısı 41, atom ağırlığı 92,91, yoğunluğu 8,57 olan, oksijen, kükürt ve klor gibi maddelerle birleşikler veren bir element, kolombiyum. Kısaltması Nb.

niza

* Çekişme, bozuşma, kavga.

nizam

* Düzen.
* Kural.

nizamî

* İstenilen düzende olan, düzene uygun olan, kurallara uygun olan.
* Kanunlarla ilgili olan.

nizamiye

* Kara ordusu.

nizamiye kapısı

* Kışla ve garnizonlarda giriş kapısı.

nizamiye karakolu

* Nizamiye kapısındaki karakol.

nizamlı

* Düzenli, tertipli.
* Tüzüğe uygun.

nizamname

* Tüzük.

nizamsız

* Düzensiz, tertipsiz.
* Tüzüğe aykırı.

nizamsızlık

* Nizamsız olma durumu, düzensizlik, tertipsizlik.
* Tüzüğe aykırılık.

No

* Nobelyum'un kısaltması.

nobelyum

* Atom numarası 102 olan radyoaktif element. Kısaltması No.

nobran

* Davranışı kaba, sert ve gönül kırıcı olan, nadan.

nobranca

* Kaba, sert, kırıcı (bir biçimde).

nobranlık

* Nobran olma durumu veya nobranca davranış.

noda

* Bkz. loda.

nodul

* Üvendirenin ucuna çakılmış sivri demir çivi.

nodullama

* Nodullamak işi.

nodullamak

* Hayvanı üvendire ile dürtmek.
* (iş için) Dürtmek, uyarmak, hatırlatmak.

nodullanma

* Nodullanmak işi.

nodullanmak

* Nodullamak işine konu olmak.

Noel

* Hristiyanların, İsa'nın doğum gününü kutladıkları yortu.

Noel ağacı

* Noel yortusunda Hristiyanların mumlarla ve oyuncaklarla süsledikleri küçük çam ağacı.

* Gemilerde çeşitli anlamlar taşıyan ışıklı işaretlerin topluca sıralandığı direk.

Noel baba

* Hristiyan çocuklarına Noel gecesi gelip kendilerine armağan bıraktığı anlatılan ak sakallı masal ve efsane kahramanı.

Nogay

* Altın Ordu devleti başbuğlarından biri olan Nogay'ın yönetimindeki Kıpçaklara verilen ad.

* Bugün Kuzey Kafkasya'da yaşayan bir Türk boyunun adı.

Nogayca

* Nogay dili.

nohudî

* Kirlî veya donuk san (renk).

nohut

* Baklagillerden, birleşik telek yapraklı, çiçekleri sarımtırak renkte, meyvesi baklamsı, bol nişastalı bir bitki (Cicer arietinum).

* Bu bitkinin yuvarlak tanesi.

nohut oda, bakla sofa

* bir evin küçüklüğünü ve darlığını anlatmak için söylenir.

nohutlu

* (genellikle yiyecekler için) İçine nohut katılmış.

nohutsuz

* Nohudu olmayan.

nokra

* Büveleğin sebep olduğu, daha çok davar ve sığırlarda, seyrek olarak insanlarda rastlanan, ortası delik şişkinliklerle tanınan hastalık.

noksan

* Eksik, eksiklik, kusur.

noksan bulmak

* beğenmemek, uygun bulmamak.

noksanlı

* Noksan olma durumu, eksiklik.

noksansız

* Eksiksiz (bir biçimde).

nokta

* Çok küçük boyutlarda işaret, benek.

* Hiçbir boyutu olmayan işaret.

* Bazı harflerin üzerine konulan ufak işaret.

* Cümlelerin bittiğini anlatmak için sonuna konulan küçük benek biçimindeki işaret, durak.

- * Yer.
- * Konu, konu ile ilgili önemli bölüm.
- * Tek nöbetçi bulunan yer.
- * Sınır, derece, radde.
- * Nöbetçi, gözcü, bekçi.

nokta memuru

- * Kavşaklarda durup trafik akışını düzenleyen görevli.

nokta nokta

- * Hafif hafif, belli belirsiz.

noktacı

- * Noktacılıkla ilgili, noktacılığı uygulayan (kimse).

noktacılık

* (resimde) Tonların bölünmesini yan yana renkli noktalarla göstererek, ışığın titreşimini daha iyi yansıtmak isteyen sanat anlayışı.

noktainazar

- * Görüş, görüş açısı.

noktainazardan

- * herhangi bir bakımdan.

noktalama

* Noktalamak işi.
* Bir filmin çekim, sahne, ayırım, bölüm gibi çeşitli parçalarını birbirinden ayırmakta kullanılan işlemlerin bütünü.

noktalama işareti

- * Noktalama işaretleri.

noktalama işaretleri

* Cümle veya yan cümledeki türlü öğeleri birbirinden ayırmaya yarayan, nokta, virgöl, noktalı virgöl, iki nokta, üç nokta, soru işareti, ünlem işareti, parantez vb. işaretleri.

noktalamak

- * Nokta koymak.
- * Yazıda noktalama işaretlerini yerli yerine koymak.
- * Sona erdirmek.

noktalanma

- * Noktalanmak işi.

noktalanmak

- * Noktalamak işi yapılmak.

noktalayış

- * Noktalamak işi veya biçimi.

noktalı

- * Nokta konmuş olan, üstünde noktalar olan.

noktalı delik

* Trakeit hücreleri ile öz ışınların kesişme noktalarında bulunan ve yatay yönde besin suyu iletimini sağlayan geçiş yolu.

noktalı virgöl

- * Bağımsız fakat mantıkî açıdan birbirini bütünleyen cümleleri bağlayan noktalama işareti (;).

noktası noktasına

* Eksiksiz, tastamam, tamamen.

noktasız

* Noktası olmayan.

nom

* Eski Mısır'da şehir devletlerine verilen isim.

nominal

* Ad belirtilerek yapılan.

nominal değer

* Hisse senedi, tahvil vb. için üzerinde belirtilmiş değer.

nominalizm

* Adcılık, isimcilik.

nominatif

* Yalın durum.

nomografi

* Sayısal hesaplar yerine, başka çizgilerle kesim noktaları çözümleri veren, uygun biçimde çizilmiş çizgi veya grafiklerden yararlanmaya dayanan yöntem.

nonfigüratif

* İnsanı, hayvan ve tabiat öğelerini işlemeyen sanat, betisiz sanat.

nonoş

* Sevgi sözü olarak söylenir.

* Homoseksüel erkek.

non-stop

* \343 duraksız.

norm

* Kural olarak benimsenmiş, yerleşmiş ilke veya kanuna uygun durum, düzgü.

normal

* Kurala uyan, alışlagelene uyan, düzgüye uygun, düzgülü.

* Bu durumda olan şey.

* Bir eğrinin bir teğetine değme noktasından çizilen dikme.

normalaltı

* Bir eğriye ilişkin normalin, bir doğruyu kestiği nokta ile normalin ayağı arasındaki parçanın o doğru üzerindeki iz düşümü.

normalleşme

* Normalleşmek işi.

normalleşmek

* Normal duruma gelmek, normal olmak.

normalleştirme

* Normalleştirmek işi.

normalleştirmek

* Normal duruma getirmek.

normallik

* Normal olma durumu.

normalüstü

* Olağan dışı.

normatif

* Bir kural değerini, gücünü taşıyan, norma ilişkin, düzgüsel.

norton eleği

* Zımpara taneciklerinin büyüklüklerini saptamak ve birbirlerinden ayırmak işinde kullanılan elekler grubu.

Norveççe

* Norveç dili.

Norveçli

* Norveç halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

nostalji

* Yurt özlemi, yurtsama, daüssıla.

* Geçmiş bir zamana duyulan aşırı bir özlem.

nostaljik

* Yurt özlemiyle ilgili.

nosyon

* Bir şey üzerindeki gerekli bilgi, kavram.

not

* Bir şeyi hatırlamak için yazılan kısa yazı.

* Okullarda her öğrencinin bilgisi üzerine edinilen kanıyı gösteren sayı veya derece, numara.

* Bir şeyin niteliği üzerine edinilen kanı.

not almak

* bir şeyi başlıca noktalarını özetleyerek yazmak; biri konuşurken onun söylediklerini yazmak.

* (öğrenci için) iyi veya kötü numara, derece almak.

* bir şeyin niteliğiyle ilgili bir karar verilmek.

not atmak

* öğretmen, öğrencinin çalışma durumunu not vererek değerlendirmek.

not düşmek

* not yazmak.

not etmek

* not olarak yazmak, kaydetmek.

not kırmak

* verilen notu düşürmek azaltmak veya az not vermek.

not tutmak

* biri söz söylerken başkası onun söylediklerini yazmak.

not vermek

* bir şeyin değeri üzerinde olumlu veya olumsuz bir kanıya varmak.

* öğrencinin bilgisini bir sayı veya derece ile belirlemek.

nota

* Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.

* Bir devletin başka bir devlete veya elçisine yaptığı bildiri.

notalama

* Notalamak işi.

* Seslerin ve icranın işaretleri olarak belirlenen şekiller bütünü.

notalamak

* Bir eseri notaya almak.

notam

* Havacılar ve pilotlar için yayımlanan bülten.

noter

* Çeşitli belge ve işlemlere geçerlik kazandırmak, yasanın öngördüğü diğer görevleri yerine getirmekle yükümlü, belli nitelikleri ve kendine özgü bir hukuk statüsü olan kamu görevlisi.

* Noterin çalıştığı yer.

noterlik

* Noterin görevi veya makamı.

* Noter.

notunu (veya numarasını) vermek

* bir kimse için kötü bir kanıya varmak.

nova

* Parlaklığı birdenbire artan, değişen yıldız.

nöbet

* Sıra, keşik.

* Sıra ile yapılan görev, keşik.

* Hastalık sebebiyle titreme, yüksek ateş.

* Vakit vakit ortaya çıkan aynı türden fizyolojik bozuklukların bütünü.

* Kez, defa.

nöbet beklemek (veya tutmak)

* (asker, polis vb.) bir yeri, bir kimseyi, bir aracı gözetlemek, korumak gibi amaçlarla bulunduğu yerden belli bir süre ayrılmamak.

* sıra ile bekleme.

nöbet çalmak

* belli zamanlarda mızıka çalmak.

nöbet şekeri

* Halk arasında ilâç olarak kullanılan billûrlaşmış şeker.

nöbetçi

* Nöbet bekleyen, nöbet sırası kendisinde olan (kimse).

nöbetçilik

* Nöbetçi olma durumu.

nöbetleşe

* Nöbet sırasıyla, nöbetle, münavebe ile.

nöbetleşme

* Nöbetleşmek işi.

nöbetleşmek

* Sıra ile nöbet görevini yapmak.

nörolog

* Sinir hastalıkları uzmanı.

nöroloji

* Sinir sistemini inceleyen ve tedavisi ile uğraşan tıp dalı, sinir bilimi, nevroloji.

* Hastahanelerde sinir hastalıklarıyla ilgili bölüm.

nöron

* Asıl hücre ile protoplazma uzantılarından ve bir silindir eksenden oluşmuş sinir hücresi.

nörotik

- * Sinir sisteminde rahatsızlığı olan kimse.
- * Sinir sistemi üzerinde etki yapan.

nörotik karakter

- * Toplumun koyduğu değer yargılarına karşı ters davranışlarda bulunan kimsenin sahip olduğu özellik.

nörotik kişilik

- * Nörotik karakter.

nötr

- * Tarafsız, yansız.
- * Kimyada turnusol gibi bir araç karşısında ne asit ne alkali tepkisi göstermeyen, yansız.
- * Fizikte elektrığe karşı hiçbir tepkisi olmayan, yansız.
- * Turnusal gibi bir araç karşısında asit veya alkali tepkisi göstermeyen, yansız.

nötrleme

- * Nötrlemek işi.

nötrlemek

- * Asit veya alkali tepkisi gösteren bir eriyiği alkali veya asit katarak nötr duruma getirmek.

nötrleşme

- * Nötrleşmek işi.

nötrleşmek

- * Nötr duruma gelmek.

nötrleştirme

- * Nötrleştirmek işi veya durumu.

nötrleştirmek

- * Nötr duruma gelmesini sağlamak.

nötrlük

- * Nötr bir cismin veya ortamın durumu, niteliği.

nötron

- * Yaklaşık olarak proton ağırlığında ve elektrik yüklü olmayan bir atom cisimciği.

-ntı / -nti, -ntu / -ntü

- * Fiilden isim türeten ek: ak-ı-ntı, sil-i-nti, kur-u-ntü, gör-ü-ntü vb.

Nuh

- * Adem, Şit ve İdris' ten sonra gelen dördüncü peygamber.

Nuh der, peygamber demez

- * inanç ve düşüncelerini kolay kolay değiştirmez.

Nuh nebiden kalma

- * çok eski, çoktan modası geçmiş, köhnemiş.

Nuh nebiden kalma

- * çok eski, modası çoktan geçmiş olan.

nuhuset

- * Uğursuzluk, kademsizlik, şeamet, kötü, berbat.

nukut

- * Paralar.

numara

- * Bir şeyin bir dizi içindeki yerini gösteren sayı, rakam.
- * Ölçü, derece.
- * Benzer şeyleri ayırt etmek için her birinin üzerine işaret olarak yazılan sayı.
- * Öğrenciye verilen not.
- * Bir telefonun açılmasını sağlayan sayılar.
- * Eğlendirici oyunlardan her biri.
- * Hile, düzen.
- * Okullarda öğrencileri birbirinden ayırt etmek için her birine verilen sayı.

numara yapmak

- * bir hareketi yalandan yapmak veya yapar gibi görünmek.

numaracı

- * Davranışları yapmacıklı olan (kimse).

numaracılık

- * Numaracının işi.

numaralama

- * Numaralamak işi.

numaralamak

- * Bir veya daha fazla sıra numarasıyla göstermek, numara koymak.

numaralandırma

- * Numaralandırmak işi.

numaralandırmak

- * Numara vermek, numaralamak işini yaptırmak.

numaralanış

- * Numaralanmak işi veya biçimi.

numaralanma

- * Numaralanmak işi.

numaralanmak

- * Numaralamak işine konu olmak.

numaralayış

- * Numaralamak işi veya biçimi.

numaralı

- * Numarası olan.
- * Belli bir numarası olan.

numarasını vermek

- * bir kimse için kötü bir kaniya varmak.

numarasız

- * Numara verilerek belirtilmemiş.
- * (gözlük veya gözlük camı için) Gözün görme gücünü artırma özelliği bulunmayan.

numen

* Nesnenin kendisi, görüngü karşıtı; Kant'ın modern felsefesinde, insanlar duyularla bağlı olduğundan nesnenin görünüşünü, olayları bilebilir, nesnenin özünü bilemezler, onu yalnız düşünebilirler.

numune

- * Örnek.

numunelik

* Örneklilik.

nur

- * Aydınlık, ışıık, parıltı.
- * İlahî bir güç tarafından gönderildiğine inanılan parlaklık.

nur gibi

- * parlak, pırıl pırıl.

nur içinde yatsın

- * sevgiyle anılan ölüler için söylenir.

nur inmek

- * kutsal bir yere gökten ilâhî ışıık yağmak.

nur ol!

- * beğenme, alkış sözü.

nur topu gibi

- * sağlıklı, çok güzel ve temiz (çocuk).

nur yüzlü

- * Saygı uyandıran, pak yüzlü ihtiyarlardan söz ederken kullanılır.

nuranî

- * Işııklı.
- * Saygı uyandıran, nurlu.

nurlandırma

- * Nurlandırmak işi veya biçimi.

nurlandırmak

- * Nur gibi yapmak, parlak ve tertemiz bir duruma getirmek.

nurlanış

- * Nurlanmak işi veya biçimi.

nurlanma

- * Nurlanmak işi.

nurlanmak

- * Işıık içinde kalmak.
- * Temiz, parlak bir duruma gelmek.

nurlu

- * Aydınlık, ışııklı, parlak.
- * Saygı uyandıran, temiz, nuranî.

nursuz

- * Saygı uyandırmayan, sevimsiz.

nursuz pirsiz

- * Sevimsiz, bakımsız.

nuruaynım

- * Gözümün nuru.

nuruçeşmim

- * Gözümün nuru.

nurudidem

- * Nur yüzlüm.

Nusayrî

* Hatay ili ve çevrelerinde yaşayan bir Türk topluluğuna eskiden verilen ad.

nutku tutulmak

* korkudan, şaşkınlıktan ve öfkeden konuşamaz olmak.

nutuk

* Söz, konuşma.

* Söylev.

nutuk atmak (veya çekmek)

* bir kimsenin uzun, sıkıcı bir konuşma yaptığını veya özden yoksun bir söylev verdiğini belirtmek için kullanılan küçümseyici bir söz.

nutuk vermek

* bir konuda özel olarak hazırlanıp konuşmak.

nü

* Çıplak.

nüans

* Ayırtı, çalar, fark.

nübüvvet

* Nebilik, savacılık, peygamberlik.

nüfus

* Kişi.

* Bir ülkede, bir bölgede, bir evde belirli bir anda yaşayanların oluşturduğu toplam sayı.

* Ortak bir özellik gösteren kimselerin bütünü.

nüfus bilimci

* Nüfus bilimiyle uğraşan kimse, demograf.

nüfus bilimi

* İnsan nüfusunu yapı, gelişme ve dağılım açısından inceleyen bilim, demografi.

nüfus bilimsel

* Nüfus bilimiyle ilgili, demografik.

nüfus coğrafyası

* Yeryüzündeki nüfus yoğunluğunun dağılımını inceleyen ve bunu türlü yönleriyle açıklayan coğrafya kolu.

nüfus cüzdanı

* Bir ülkenin vatandaşlarına devletçe verilen, kimlikleriyle kişisel durumlarını gösteren resmî belge, kafa kağıdı, nüfus tezkeresi.

nüfus kâğıdı

* Nüfus cüzdanı.

nüfus kalemi

* Nüfus memurluğu.

nüfus kaydı

* Nüfusa yazılma.

nüfus kesafeti

* Nüfus yoğunluğu.

nüfus kütüğü

* Nüfusa kayıtlı olunan defter.

nüfus memurluğu

* Nüfus kayıtlarının yapıldığı ve nüfus işlerinin düzenlendiği resmî daire.

nüfus patlaması

* Günümüz toplumlarında hayat şartlarındaki türlü iyileşmeler sonucu ölüm oranlarının düşmesi, doğum oranlarının ise değişmemesi sonucu nüfusun büyük hızla çoğalması.

nüfus plânlaması

* Ailelere, sahip olmak istedikleri ve yetiştirebilecekleri çocuk sayısı konusunda karar verebilme ve bunu gerçekleştirecek yöntemleri uygulayabilme imkânlarının verilmesi.

nüfus sayımı

* Ülkenin nüfus sayısını tespit etmek için yapılan sayım.

nüfus tezkeresi

* Nüfus kâğıdı, nüfus cüzdanı.

nüfus yoğunluğu

* Nüfus ile bu nüfusun üzerinde yaşadığı toprakların yüzölçümü arasındaki oran.

nüfusçu

* Nüfus memuru.

nüfusunu çıkarmak

* nüfus kütüğüne kayıt yaptırarak nüfus cüzdanı almak.

nüfuz

* (içine) Geçme.

* Söz geçirme, güçlü olma, erk.

nüfuz etmek

* bir şeyin içine işlemek, geçmek.

* inceliğine varmak, anlamak.

* etkili olmak.

nüfuz ticareti

* Bir kimsenin bulunduğu makamın gücüne dayanarak bazı işlere karışıp kendine çıkar sağlaması.

nüfuzkâr

* Etkileyici, güçlü.

nüfuzlu

* Sözü geçer, istediğini yaptıran, erkli.

* Yüksek makam, üst kademe.

nüfuzsuz

* Nüfuzu olmayan.

nüfuzu altında tutmak

* söz geçirme gücünü üstün kılmak, egemenliği altında bulundurmak.

nühüft

* Klâsik Türk müziğinde bir birleşik makam.

nükleer

* Atom çekirdeği ile ilgili, çekirdeksel.

nükleer enerji

* Atom çekirdeğinin parçalanmasından doğan enerji.

nükleer reaktör

* Uranyum, plutonyum gibi atom çekirdeklerinin parçalanmasından yararlanılarak enerji elde edilen kaynak.

nükleer santral

* Nükleer reaktör yardımıyla elde edilen enerjiyi dağıtan merkez.

nükleer silâh

* Nükleer enerji ile yıkım gücü sağlayan silâh.

nükleon

* Atom çekirdeğini oluşturan proton ve nötronun ortak adı.

nükleoprotein

* Proteinlerin nükleik asitlerle kurduğu moleküler birlik.

nüksetme

* Nüksetmek işi.

nüksetmek

* (hastalık veya başka bir durum) Geri dönmek, yeniden başlamak, depreşmek.

nükte

* İnce anlamlı, düşündürücü ve şakalı söz, espri.

* Yazıda, resimde, sözde ve davranışta ince, derin anlam, espri.

nükte yapmak

* nükteli söz söylemek.

nükteci

* İnce, güzel nükteler yapan (kimse).

nüktecilik

* Nükteci olma durumu.

nüktedan

* Nükteci.

nüktedanlık

* Nüktecilik.

nükteli

* Nükte ile süslenmiş, nüktesi olan, esprili.

nüktesiz

* Nüktesi olmayan.

nükul

* Vazgeçme.

nükul etmek

* caymak, vazgeçmek.

nümayiş

* Gösteri.

* Gösteriş.

nümayişçi

* Bir gösteride yer alan kimse, gösterici.

* Gösterişçi.

nümayişkâr

* Gösteri ile, gösteriş ile ilgisi olan.

nüsha

- * Birbirinin tıpkısı olan yazılı şeylerin her biri.
- * (gazete, dergi vb. için) Sayı.
- * Benzer, aynı, kopya.

nütasyon

- * Bkz. uğrüm.

nüvaziş

- * Bkz. nevaziş.

nüve

- * Bir şeyin özü, çekirdek.

nüzul

- * İnme, felç.

nüzul inmek (veya gelmek)

- * felç geçirmek, felce uğramak.

nüzüllü

- * İnmeli, felçli.

o

- * Başına getirildiği cümlelerin anlattığı duyguyu belirtir.

o

- * Teklik üçüncü kişiyi gösterir.
- * İki veya daha çok şeyden, daha önce sözü geçeni gösterir.
- * Uzakta olan, hakkında konuşulan kimse veya şeyi belirtir.

O

- * Oksijen'in kısaltması.

o bu

- * Bazı kimseler ve nesneler.

o denli

- * Öyle, o kadar.

o duvar senin, bu duvar benim

- * birinin yalpalayacak kadar sarhoş olduğunu anlatır.

o gün bugün(dür)

- * o zamandan beri.

o hâlde

- * bu durum karşısında, demek oluyor ki, öyleyse.

o kadar

- * aşırılık belirtir.
- * tehdit ve kızgınlık bildirir.

o kapı (mahalle) senin bu kapı (mahalle) benim

- * sürekli gezip dolaşmayı anlatır.

o saat

- * Hemen, o anda.

o sırada

- * İçinde bulunulan zamanda.

o taraflı olmamak

* ilgi göstermemek, konuyla ilgisi yokmuş gibi davranmak.

o tarakta bezi olmamak

* o şeyle ilişkisi bulunmamak.

o yolda

* öyle, o gidiş ve düzenle.

o yolun yolcusu

* (toplumun ahlâk anlayışına göre) kötü bir hayat sürdüren kimse.

* ölümle sonuçlanacak bir durumda olan kimse.

o, O

* Türk alfabesinin on sekizinci harfi; ses bilimi bakımından kalın, yuvarlak ve geniş ünlüyü gösterir.

oba

* Göçebelerin konak yeri.

* Bu konak yerinde konaklayan göçebe halk veya aile.

* Genellikle bölmeli göçebe çadırı.

obabaşı

* Obanın başı olan kimse.

obartı

* Bkz. abartı.

obartıcı

* Bkz. abartıcı.

obartılmak

* Bkz. abartılmak.

obartma

* Bkz. abartma.

obartmak

* Bkz. abartmak.

obelisk

* Dikili taş.

oberj

* Şehir merkezinin dışında sade, basit kurulmuş konaklama tesisi.

obje

* Nesne.

objektif

* Nesnel, afakî.

* Fotoğraf makinesi, mikroskop, dürbün gibi optik âletlerle, cisimlerden gelen ışınları alıp ekran üzerine yansıtan mercek veya mercek sistemi.

objektif olmak

* nesnel olmak.

* tarafsız davranmak.

objektiflik

* Objektif olma durumu.

objektivist

* Nesnelci.

objektivite

* Objektiflik.

objektivizm

* Nesnelcilik.

obruk

* İçbükey, mukaar, konkav.

* İçinde su biriken çukur yer, doğal kuyu.

obruklu

* Obruğu olan.

observatuvar

* Gözlem evi, rasathane.

obstrüksiyon

* Engelleme.

obua

* Orkestrada yer alan çift kamışlı, tahta üflemeli çalgı.

obuacı

* Obua çalan kimse.

obur

* Gereğinden çok yemek yiyen, doymak bilmeyen (kimse).

oburca

* Doymak bilmezcesine, gereğinden çok (yiyen).

oburlaşma

* Oburlaşmak işi.

oburlaşmak

* Obur duruma gelmek.

oburluk

* Obur olma durumu.

obüs

* Yüksek ve alçaktan mermi atabilen, top ve havanların bazı özelliklerine sahip kısa namlulu top.

ocağı batmak

* yuvası yıkılmak veya soyu tükenmek.

ocağı kör kalmak

* soyu tükenmek, çocuğu bulunmamak.

ocağı sönmek

* aile dağılmak, yok olmak, çoluk çocuk yok olmak.

ocağı tütme

* soyu devam etmek.

ocağına darı ekmek

* Bkz. ocağına incir dikmek.

ocağına düşmek

* birine koruması için sığınmak veya yardım etmesi için yalvarmak.

ocağına incir dikmek

- * birinin evini barkını dağıtmak.

ocağını yeşertmek

- * aile yuvasını canlandırmak.

ocak

- * Ateş yakmaya yarayan, pişirme, ısıtma, ısınma gibi amaçlarla kullanılan yer.
- * Odalarda, genellikle duvar kenarlarında tuğla veya taştan yapılmış, bacası olan yer, şömine.
- * Isı vererek üzerine veya içine konulan maddeleri ısıtan, pişiren, kaynatan, eriten araç veya âlet.
- * Kahvelerde, kuruluşlarda çay, kahve vb.nin yapıldığı yer.
- * Yer üstünde veya yer altında cevher çıkarılan yer.
- * Bahçelerde ve bostanlarda her tür meyve ve sebze ekimine ayrılmış, çevresinden biraz yükseltilmiş toprak

parçası.

- * Bir şeyin en çok bulunduğu veya yapıldığı yer.
- * Aynı amaç ve düşünceyi paylaşanların kurdukları kuruluş veya toplandıkları, görev yaptıkları yer.
- * (bazı deyimlerde) Ev, aile, soy.
- * Bazı hastalıkları iyi ettiğine inanılan aile.
- * Yılın 31 gün süren birinci ayı, kânunusani.

ocak başı

- * Ocağın başında yemek yenilen yer.

ocak eşeği

- * Ocakta odunları dayayarak çatmaya yarayan üç ayaklı demir araç.

ocak kaşı

- * Ocağın içinde üstüne kazan, tencere oturtmaya yarayan yer.

ocak katı

- * Belirli bir düzeyde hazırlanmış galeri ağının tümü.

ocak taşı

- * Ocağın çevresine yerleştirilen ateşe dayanıklı taş.

ocakçı

- * Ateşçi.
- * Ocak bacaları temizleyicisi.
- * Kahvelerde ocak başında kahve, çay gibi şeyleri hazırlayan kimse.

ocakçılık

- * Ocakçı olma, ocakçının işi.

ocaklı

- * Ocağı olan, içinde ocağı bulunan.
- * Ocaktan olan (yeniçeri).

ocaklık

- * Bir aileye, babadan oğula geçmesi için verilen (mülk).
- * Ateş yakılan yer, ocak.
- * Bir yapının temelini veya çatısını oluşturan büyük kereste, temel direği.
- * Mutfak.
- * Baca.

ocumak

- * Bir şeyden korkmak, ürkmek, çekinmek.
- * Bir şeyden soğumak.

od

- * Ateş.

od ocak

* Mal, mülk, maddî zenginlik.

od yok ocak yok

* "çok yoksul" anlamında kullanılır.

oda

* Evin veya herhangi bir yapının oturmak, çalışmak, yatmak gibi işlere yarayan, banyo, salon, giriş vb. dışında kalan, bir veya birden fazla çıkışı olan bölümü, göz.

* Serbest meslek adamlarını içinde toplayan resmî birlik.

* Yeniçeri kıyafeti.

oda hapsi

* Askerî ceza hukukunda kabul edilmiş bir ceza türü.

oda müziği

* Az sayıda çalgı için ve özel toplantılarda çalınmak amacıyla bestelenmiş müzik.

oda spreyi

* Havasız kalan veya havası ağırlaşan odalarda güzel ve hoş koku veren bir sprey türü.

odabaşı

* Hanlarda çalışan uşakların başı.

* Yeniçeri kuruluşunda görevi alaylarda selâm törenlerini düzenlemek ve yönetmek olan subay.

odacı

* Resmî kuruluşlarda, iş yerlerinde, temizlik ve getür, götür işlerine bakan görevli, hizmetli, hademe, müstahdem.

odacık

* Küçük oda.

odacılık

* Odacı olma durumu veya odacının görevi, hademelik.

odak

* Bir ışık veya ısı kaynağından yayılan ışınların toplandığı yer, mihrak.

* Herhangi bir düşüncede, nitelikte olan kimselerin kaynağı veya bir şeyin toplandığı, yoğunlaştığı yer, mihrak.

odak noktası

* Bir merceğe paralel olarak gelen ışınların, mercekten geçip kırıldıktan sonra merceğin öte yanında birleştikleri nokta.

odaklama

* İyi bir görüntü elde etmek, görüntüyü tam odak noktasına düşürmek için alıcı merceğinde yapılan düzenleme.

odaklamak

* İyi görüntü elde etmek, görüntüyü tam odak noktasına düşürmek için alıcı merceğini düzenlemek.

odaklanma

* Odaklanmak işi.

odaklanmak

* Odaklamak işine konu olmak.

* Belli bir noktada, yerde veya olguda toplanmak.

odaklaşma

* Odaklaşmak durumu.

odaklaşmak

* Bir ışık demeti veya elektron akışı bir noktada toplanmak.

* Odak durumuna gelmek.

odaklaştırma

* Odaklaştırmak işi.

odaklaştırmak

* Bir ışık demetini veya elektron akışını bir noktaya toplamak.

* Odak durumuna getirmek.

odaklayıcı

* Alıcısının çalıştırılması sırasında odaklamayı gerçekleştiren alıcı yönetmeni yardımcısı.

odalı

* Herhangi bir sayıda odası olan.

* Topkapı sarayında oturan saray adamları.

odalık

* Bir erkeğin nikâhsız olarak aldığı cariye.

* Padişah ve şehzadelerin, saraya alınan karavaşlar arasından seçtikleri kadın, ikbal.

odeon

* Eski Yunan'da müzisyenlerin konser verdiği basamaklı yer.

oditoryum

* Dinleme salonu.

odsuz

* Ateşsiz.

odsuz ocaksız

* Çok yoksul, aç ve bannaksız.

odun

* Yakılmak için kesilmiş, parçalanmış ağaç.

* Anlayışsız ve kaba (kimse).

odun bilimi

* Odunun yapısını; fiziksel, mekanik ve kimyasal özelliklerini inceleyen bilim dalı, ksiloloji.

odun gibi

* anlayışsız, görgüsüz.

odun kömürü

* Odunun kömürleştirilmesiyle elde edilen, kalori değeri düşük kömür, mangal kömürü.

odun özü

* Bitkiye destek olan, besı suyunu taşıyan, odunda bulunan katı maddelerden her biri.

odun sobası

* Sadece odun yakılmasına elverişli bir soba türü.

oduncu

* Odun kesen veya satan kimse.

oduncul

* Odunla beslenen böcek.

odunculuk

* Odun kesme ve satma işi.

odunlaşma

* Bazı bitki hücrelerinde odun özü denilen bir kimyasal madde alarak odunsu bir duruma girmeleri olayı.

* Kabalaşma.

odunlaşmak

- * (bitkilerde) Odun durumuna gelmek.
- * Kabalaşmak.

odunluk

- * Odun konulan yer.
- * Odun durumuna getirilip yakılmaya elverişli (ağağ).
- * Kabalık, anlayışsızlık.

odunsu

- * Oduna benzeyen, odunu andıran.

odunumsu

- * Oduna benzer, odun gibi.
- * Kaba, iri, heybetli.

odyometre

- * İşitme organı ve sisteminin niteliklerini değerlendiren, işitmeyi ölçen araç.

odyovizüel

- * Görsel-işitsel.

of

- * Sıkıntı, bezginlik, usanę, acı gibi duyguları bildirir.

of çekmek

- * oflamak.

ofis

- * İş yeri, daire, büro.

oflama

- * Oflamak işi.

oflamak

- * "Of" diyerek sıkıntı, bezginlik, usanę, acı veya yorgunluk duyduğunu belli etmek.

oflatıp puflatmak

- * bunalıp sıkıntı çekmeye sebep olmak.

oflaya puflaya

- * sıkılarak, acı çekerek, bunalarak.

oflaz

- * İyi, güzel, mükemmel.

ofris

- * Salepgillerden, çiçekleri sinek, örümcek gibi birtakım böcekleri andıran, yumrulu, otsu bir bitki (Ophrys).

ofsayt

- * Futbolda hücumu geçen takımın en az bir oyuncusunun topla oynandığı anda rakip takımın kale çizgisine, o takımın en yakın oyuncusundan daha yakın bulunması durumu.

offset

- * Kalıp izlerini önce kauçuğa, kauçuktan da kâğıda geçirmeye dayanan çift kopyalı baskı yöntemi, düz baskı.

offsetçi

- * Ofset baskı yapan kimse.

oftalmolog

* Göz hekimi.

oftalmoloji

* Göz hekimliği.

oftalmoskop

* Gözün içini aydınlatıp görmek ve gözü muayene etmek için kullanılan ayna.

oğalamak

* Bkz. ovalamak.

Oğan

* Tanrı.

oğdurmak

* Bkz. ovdurmak.

Oğlak

* Zodyakta Yay ile Kova arasındaki burç, Cedi. \343 Zodyak.

oğlak

* Keçi yavrusu.

Oğlak dönencesi

* Güney yarı kürenin 230 27'lik enleminde, güneşin 23 Aralık'ta, öğle üzeri dimdik durduğu çember, kış dönencesi.

oğlaklamak

* (keçi) Yavrlamak.

oğlan

* Erkek çocuk.

* Yetişkin erkek.

* İskambil kâğıtlarında genç erkek resimli kâğıt, bacak, vale.

* Cinsel bakımdan erkeklerin zevkine hizmet eden sapık erkek çocuk.

oğlan evi

* Nişan, düğün gibi törenlerde erkek tarafının bulunduğu ev.

oğlancı

* Erkeklerle cinsel ilişki kuran eş cinsel aktif erkek, kulampara.

oğlancık

* Küçük oğlan çocuk.

oğlancılık

* Oğlancı olma durumu, kulamparalık.

oğmaç

* Bkz. ovmaç.

oğmak

* Bkz. ovmak.

oğul

* Erkek evlât.

* Yaşlı kimselerin genç erkeklere söylediği bir seslenme.

* Bazı kelimelerin anlamını pekiştirmek için kullanılır.

* Bey veya ana an denilen bir dişi anyla kovandan çıkan arı topluluğu.

oğul balı

* Oğul arılarının yaptığı bal.

* Bir büyük anneye veya büyük babaya göre oğuldan olan erkek torun.

oğul çıkarmak

* bir kovan, yeni bir oğul arısı topluluğu meydana getirmek.

oğul oğul

* Gruplar hâlinde, bölük bölük.

oğul otu

* Ballı babagillerden, 20-150 cm yükseklikte, tıpta yapraklarından yararlanılan çok yıllık ve otsu bir bitki, kovan otu, melisa (*Melissa officinalis*).

oğul uşak

* Çocuklar ve torunlar.

oğul vermek

* oğul arılarının bir bölümü kovandan ayrılıp ayrı bir kovana gitmek.

oğulcuk

* Oğul sözünün sevgi bildiren küçültme veya okşama biçimi.

* Döllennmiş yumurtacığın gelişmeye başladığı andan dölüt olmasına kadar geçen süredeki adı, rüşeym,

embriyon.

* Bitki tohumlarında bir kökçük ile bir filizcikten oluşan ana bölüm.

oğulduruk

* Döl yatağı.

oğullanma

* Oğullanmak işi veya durumu.

oğullanmak

* Arılar, oğul durumuna gelmek.

oğullu

* Oğlu olan.

oğulluk

* Oğul olma durumu.

* Üvey oğul.

oğulsuz

* Oğlu olmayan.

oğunmak

* Bkz. ovunmak.

oğuşturmak

* Bkz. ovuşturmak.

Oğuz

* XI. yüzyılda Harezmi bölgesinde toplu olarak yaşayan ve daha sonra batıya doğru göç ederek, bugünkü Türkmen, Azerî, Gagavuz ve Türkiye Türklerinin aslını oluşturan büyük bir Türk boyu.

oğuz

* İyi huylu (kimse).

Oğuzca

* Türk dilinin Türkiye Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Türkmençe, Gagavuzca ile Kırım'ın güney bölgelerinde kullanılan Türkçeyi içine alan grubun ortak adı.

oh

* Sevinç, beğenme, hayranlık, rahatlama gibi çeşitli duyguları belirtir.

oh çekmek

* birinin kötü duruma düşmesine sevinildiğini anlatır.

oh demek

* rahata ermek, rahata kavuşmak, rahat bir soluk almak.

oh olsun!

* söz dinlemeyerek, yanlış davranarak kötü duruma düşenlere "çok iyi olmuş" anlamında söylenir.

oha

* Büyük baş hayvanları durdurmak için kullanılan seslenme.

* Kaba ve yakışsız bir davranışta bulunana karşı kullanılır.

ohlama

* Ohlamak işi veya durumu.

ohlamak

* Oh sesini çıkarmak, oh demek.

ohm

* Bkz. om.

oje

* Tırnak cilâsı.

ojeli

* İçinde oje bulunan.

* Oje sürülmüş.

ojit

* Yanardağ kütlelerinde bulunan ve feldspatla birlikte bazaltların temelini oluşturan piroksen cinsinden mineral madde.

ok

* Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk.

* Yön göstermek amacıyla belli yerlere konulabilen, oka benzeyen işaret.

* Bazı âletlerde veya araçlarda düz ve uzun bölüm.

* Bir dairede bir kirişin ortasında bu kirişi gören yayın ortasına indirilen doğru parçası.

ok atmak

* miras kalan malları pay etmek için ad çekmek.

ok gibi (yerinden) fırlamak

* çok hızlı gitmek.

ok meydanı

* Ok atma ustalığı edinilen veya ok atma yarışlarının yapıldığı alan.

ok meydanında buhurdan yakmak

* geniş bir yeri yetersiz bir şeyle ısıtmaya çalışmak.

* önemli bir iş için yetersiz imkânlardan yararlanmaya çalışmak.

ok yaydan (veya yayından) çıkmak

* geri dönülemeyecek bir iş yapmak.

ok yılanı

* Başlı pullu, boyu 2 m kadar olan, zehirli ve tehlikeli bir yılan.

okaliptüs

* Mersingillerden, asıl yurdu Avustralya olan, boyu 100 m'yi aşabilen, toprağın suyunu çekerek yerin bataklık duruma gelmesini önleyen bir ağaç (Eucalyptus globulus).

okapi

* Geviş getirenlerden, Kongo'da bataklık ormanlarda yaşayan, büyük bir antilop boyunda, gövdesi kızıl kestane, bacakları beyaz çizgili bir memeli hayvan (Okapia johnstoni).

okar

* Telli balıkçıl.

okazyon

* Fırsat.

* Kelepir.

okçu

* Ok yapan veya satan kimse.

* Okçuluk sporunu yapan kimse, kemankeş.

okçuluk

* Ok yapma veya satma işi.

* Ok ve yay kullanılarak yapılan spor, ok atıcılığı.

okey

* Plâstik, tahta veya mika benzeri maddelerden yapılmış taşlarla oynanan ve konkene benzeyen bir tür oyun.

okka

* 1283 gr'lık ağırlık ölçüsü birimi; 400 dirhem bir okka ederdi, kıyye.

okka çekmek

* hacminden umulmayacak kadar ağır gelmek.

okka her yerde dört yüz dirhem

* konuşulan bir gerçeğin açıklığını ve tartışma götürmezliğini anlatmak için söylenir.

okkalama

* Okkalamak işi.

okkalamak

* Bir şeyin ağırlığını yaklaşık olarak anlayabilmek için elle yoklamak.

* Gereğinden çok övmek veya ilgi göstermek, koltuklamak, pohpohlamak.

okkalı

* Kiloa fazla olan, ağır çeken.

* Büyük.

* Ağır.

okkalı kahve

* Bol kahve ile yapılmış ve büyük fincana konulmuş kahve.

okkalık

* Herhangi bir okka ağırlığında veya oylumunda olan.

okkanın altına gitmek

* haksız yere ezilmek, bir zarar veya ceza görmek.

oklama

* Oklamak işi veya durumu.

oklamak

* Ok gibi fırlama.

* Okla vurmak.

oklanma

* Oklanmak işi veya durumu.

oklanmak

* Okla vurulmak.

oklava

* Hamur açmakta kullanılan silindir biçiminde uzunca değnek.

oklava (veya baston) yutmuş gibi

* dimdik duranlar için söylenir.

oklu kirpi

* Kemirgenlerden, kirpiye benzeyen, uzun dikenleri olan bir hayvan (*Hystrix cristatus*).

okluk

* İçine ok konulan ve sırtta taşınan meşinden yapılmış ok kılıfı, sadak.

okrama

* Okramak işi veya durumu.

okramak

* (acıkmış, susamış olan at için) Yiyecek veya su gördüğü zaman kişnemek.

oksalat

* Billûrları idrarda bulunabilen ve idrar yolunda taş yapan kalsiyum oksalatın kısa biçimi.

oksalik

* Kuzu kulağı gibi birçok bitkilerde rastlanan, özellikle temizleme maddesi olarak kullanılan, "keskin, zehirli asit" anlamına gelen oksalik asit teriminde geçer, (HOCO-COOH), kuzu kulağı asidi.

oksalik asit

* Oksalik.

oksidiyon taşı

* Oltu taşı.

oksijen

* Hidrojenle birleşerek suyu oluşturan, atom numarası 8, atom ağırlığı 16, rengi, kokusu ve tadı olmayan, havada beşte bir oranında bulunan bir gaz, müvellidülhumuza. Kısaltması O.

oksijen çadırı

* Hava geçirmeyen bir dokumadan veya plâstikten yapılan, birini normak bir havadan ayırıp saf oksijen veya karbojen etkisi altına koymaya yarayan alet.

oksijenleme

* Oksijenlenmek durumu veya biçimi.

* Oksijenlemek işi.

oksijenlemek

* Bir maddenin birleşimine oksijen katmak.

* Saçların rengini sulandırılmış oksijenli su ile sarartmak.

oksijenlenebilir

* Oksijenle birleşebilen madde.

oksijenlenmek

* Oksijen ile birleşmek.

* Özünde oksijen bulunmak.

oksijenli

* Birleşiminde oksijen bulunan.

* (saç için) Oksijenli su ile sarartılmış.

oksijenli su

* Hidrojen peroksidin (H_2O_2) sulu çözeltisi.

oksilit

* Suyla birleştğinde oksijen açığa çıkaran, birleşiminde nikel ve bakır tozları bulunan sodyum ve potasyum peroksit.

oksit

* Oksijenin bir element veya kökle birleşmesiyle oluşan madde.

oksitleme

* Oksitlemek işi, yükseltgeme.

oksitlemek

* Oksit durumuna getirmek, oksijenle birleştirmek, yükseltgemek.

oksitlenme

* Oksitlenmek işi, yükseltgenme.

oksitlenmek

* Oksit durumuna girmek, oksijenle birleşmek, yükseltgenmek.

oksiyür

* Bkz. sivrikuyruk.

okşama

* Okşamak işi.

okşamak

* Sevgi veya şefkat belirtisi olarak elini bir şeyin üzerinde yavaş yavaş gezdirmek veya ona hafifçe vurmak.
* Hafifçe dövmek.
* Benzemek, andırmak, hatırlatmak.
* Bir kimseyi hoşnut etmek.

okşamalık

* Gönül okşayıcı özelliği olan.

okşanma

* Okşanmak işi.

okşanmak

* Okşamak işine konu olmak.

okşantı

* Okşama.

okşatma

* Okşatmak işi veya durumu.

okşatmak

* Okşamak işini yaptırmak.

okşayıcı

* (söz, davranış vb. için) Hoşa giden, gönül alan.

okşayış

* Okşamak işi veya biçimi.

oktan

* Parafinler serisinden, birçok izomerli doymuş hidrokarbür (C_8H_{18}).

oktant

* Yıldızların yüksekliğini ve açı uzaklığını gözlemeye yarayan alet.

oktav

* Sekiz sesten oluşan ses dizisi; bir do sesiyle ondan sonraki do sesi arasındaki uzaklık.

oktrua

* Şehre giren şeylerden alınan vergi.

okul

* Okuyup yazmadan başlayarak en yüksek düzeyde bilim ve sanat bilgisi vermeye kadar, çeşitli derecede toplu olarak öğretimin yapıldığı yer, mektep.

* Bir okuldaki öğrenci ve görevlilerin bütünü.

* Bir bilim veya sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem veya akım, ekol.

okul çocuğu

* Öğrenci.

okul kaçağı

* Derslere girmeyip, okul dışında vakit geçiren.

okul kooperatifi

* Okulda öğrencilerin kalem, defter, kitap, yiyecek vb. ihtiyaçlarını karşılayan kuruluş ve satış yeri.

okul öncesi

* Çocuğun okul çağına girmesinden önceki çağı.

* Bu çağla ilgili, bu çağa özgü.

okul sonrası

* Okul çağından sonra gelen çağ.

* Bu çağla ilgili, bu çağa özgü.

okuldan ayrılmak

* öğrenime son vermek.

okuldaş

* Okul arkadaşı.

okullaşma

* Okullaşmak durumu.

okullaşmak

* Okul durumuna gelmek.

okullu

* Bir okula devam eden kimse, öğrenci.

okulu asmak (veya kırmak)

* okuldan kaçmak, derslere girmemek.

okuma

* Okumak işi, kıraat.

okuma kitabı

* Okuma becerisini kazandırmak amacıyla içinde değişik metinlerin bulunduğu kitap.

okuma saati

* Zamanın belli bir bölümünü okumaya ayırma anı, okuma vakti.

okuma yazma

* Okuma ve yazma bilgisi.

okuma yitimi

* Görmede hiçbir bozukluk olmadığı hâlde okuma yetisinin yok olması, aleksi.

okumak

* Yazıya geçirilmiş bir metne bakarak bunu sessizce çözümleyip anlamak veya aynı zamanda seslere

çevirmek.

* Bu biçimde yazılmış olan bir metnin iletme istediği şeyleri öğrenmek.

* Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak, öğrenim

görmek.

* (şarkı, türkü veya şiir vb. için) Sesli olarak veya ezgi ile söylemek.

* Bir şeyin anlamını çözmek.

* Bazı belirtilerle bir anlamı, gizli bir duyguyu anlamak, kavramak.

* Hastalığı iyi edeceğini ileri sürerek okuyup üflemek, üfürükçülük etmek.

* Bir yere çağırmak, davet etmek, okuntu göndermek.

* Sövmek, küfretmek.

okume

* Afrika'da yetişen, kerestesi parlak, öz odunu mor, dış odunu pembe renkli bir ağaç (Aucoumea).

okumuş

* Okuyarak bilgisini genişletmiş, öğrenim görmüş (kimse).

okumuş olmak

* okunmuş gibi görünmek, öyle farzedilmek.

okumuşluk

* Okur yazar, öğrenim görmüş olma durumu.

okunaklı

* (yazı için) Açık ve düzgün harflerle yazılmış, kolaylıkla okunabilen.

okunaksız

* (yazı için) Güçlkle okunabilen, düzgün olmayan.

okunma

* Okunmak işi.

okunmak

* Okumak işine konu olmak.

* Okunulmak.

* Belli olmak, açıkça görünmek.

okuntu

* Çağrı kâğıdı, çağnlık, davetiye.

okunulma

* Okunulmak işi veya durumu.

okunulmak

* Okumak işi yapılmak.

okunuş

* Okunmak işi veya biçimi.

okur

* Okuyan kimse, okuyucu, kari.

okuryazar

* Okuması yazması olan, öğrenim görmüş (kimse).

okuryazarlık

* Okuryazar olma durumu.

okus pokus

- * Dolap, düzen, hile.

okutma

- * Okutmak işi.

okutmak

- * Okumasını, öğrenim görmesini sağlamak.
- * Okumak işini yaptırmak.
- * Ders vermek, bir konu üzerinde yetiştirmek.
- * Satarak elinden çıkarmak.

okutman

- * Üniversitede yabancı dil, Türkçe, tarih öğretimi ile görevlendirilen, uygulamalı çalışmaları yöneten öğretim üyesi yardımcısı, lektör.

okutmanlık

- * Okutmanın görevi, lektörlük.

okutturma

- * Okutturmak işi.

okutturmak

- * Okutmak işini yaptırmak.

okutulma

- * Okutulmak işi.

okutulmak

- * Okutmak işine konu olmak.

okutuş

- * Okutmak işi veya biçimi.

okuyucu

- * Sürekli olarak gazete, dergi vb. okuyan, okur, kari.
- * Şarkı, türkü okuyan kimse, şarkıcı, türkücü.
- * Düşüne çağrı yapan kimse.

okuyup üflemek

- * dinî inanca göre bir duayı okuduktan sonra, üfleyerek ruhlara yollamak.

okuyuş

- * Okumak işi veya biçimi.

oküler

- * Optik aletlerinde objektiften aldığı ışınları göze veren mercek sistemi.

okültizm

- * Bkz. gizlilik.

okyanus

- * Kıtaları birbirinden ayıran engin, açık deniz, ana deniz, umman.

okyanus çukuru

- * 3000-4000 m derinlikten 6000-7000 m derinliğe kadar devam eden deniz dibi çukuru.

okyanus mavisi

- * Koyu mavi.

ol

- * O gösterme sıfatı.

ola

* acaba, sahi, bulunabilir.

ola ki

* olabilir ki, belki.

olabilir

* Gerçekleşme imkânı bulunan, olur, mümkün, kabil.

olabilirlik

* Olasılık, ihtimal.

olabilme

* Olabilmek işi veya durumu.

olabilmek

* Gerçekleşmesi mümkün olmak, uygulanabilir olmak.

olacak

* Olması, yapılması uygun olan.
* Kendinden beklenilen davranışı gösteremeyen.
* Olma, gerçekleşme olasılığı bulunan şey.
* Olmasının önüne geçilemeyen durum.

olacak gibi değil

* olamaz, olmuyor, olacağı benzemiyor.

olagelme

* Olagelmek işi.

olagelmek

* Sürmek, süregelmek, devam etmek.

olağan

* Sık sık olan, olagelen, tabii.
* Alışılmış olan, normal.

olağan dışı

* Olağan olmayan, gayri tabii.

olağanlaşma

* Olağanlaşmak işi.

olağanlaşmak

* Olağan duruma gelmek.

olağanlaştırma

* Olağanlaştırmak işi veya durumu.

olağanlaştırmak

* Olağan duruma getirmek.

olağanlık

* Olağan olma durumu.

olağanüstü

* Alışılmıştan, benzerlerinden farklı olan, fevkalâde.
* Beklenmedik bir zamanda yapılan, önceden tasarlanmış olan, fevkalâde.
* Büyük bir hayranlığa yol açan, harikulâde.

olağanüstü hâl

* Sıkıyönetimden önce, sonra veya bundan tamamen bağımsız olarak kanunla belirtilen olağanüstü yetkilerin sivil yönetime verilmesi ve kullanılması durumu.

olağanüstülük

* Olağanüstü olma durumu.

olamaz

* Olmasını önleyecek derecede güçlü engelleri bulunan, olanaksız, gayrimümkün.

* Hayret, şaşırma bildirmek için kullanılır.

olan

* olmak fiilinin şimdiki zaman sıfat-fiili.

* isim tamlaması belirtileni durumunda bulunan bir isimden sonra getirildiğinde o ismin sıfatı değerinde bir birleşik oluşturur.

olan biten (veya olup biten)

* meydana gelen olaylar, ortaya çıkan durum veya oluşan her şey.

olan oldu

* iş işten geçti, artık yapacak bir şey kalmadı.

olanak

* Yararlanılan uygun şart, imkân.

olanak sağlamak

* bir işin olmasına elverişli ortamı hazırlamak.

olanaklı

* Olma ihtimali bulunan, mümkün, kabil.

olanaksız

* Olanağı olmayan, olma ihtimali bulunmayan, gayrimümkün, imkânsız.

olanaksızlaşma

* Olanaksızlaşmak işi, imkânsızlaşma.

olanaksızlaşmak

* Olanaksız duruma gelmek, imkânsızlaşmak.

olanaksızlık

* Olanaksız olma durumu, imkânsızlık.

olanca

* Bütün, elde bulunanın hepsi.

olası

* Görünüşe göre olacağı sanılan, muhtemel, mümkün.

olasıcılık

* Bilginin ancak olasılık değeri olduğunu, kesin doğrunun bilinemeyeceğini, bilginin yalnız olasılığa erişebileceğini ileri süren teoriye dayanan kuşkucu öğretisi, probabilizm.

olasılı

* Olasılığa dayanan, belkili, ihtimal, muhtemel.

* Belkili.

olasılık

* Bir şeyin olabilmesi durumu, olabilirlik, ihtimal.

* O zamana kadar yapılan deneylerle bir olayın ortaya çıkmasının beklenilmesi, ama yine de tam bir kesinliliği bulunmaması durumu.

olasılık hesabı

* Bir olayın gerçekleşmesi şanslarının yüzdesini bulmaya yarayan kuralları inceleyen matematik dalı, ihtimaller hesabı.

olasıya

* Olabileceği ölçüde, olabileceği kadar.

olay

* Ortaya çıkan, oluşan durum, ilgiyi çeken veya çekebilecek nitelikte olan her türlü iş, hâdis, vak'a.
* Önemli tarihî olgu.

olay bilimi

* Görüngü bilimi, fenomenoloji.

olay çıkarmak

* hoş olmayan bir durum yaratmak, hâdis, çıkarmak.

olay yapmak

* olduğundan önemli veya büyük düşüncesini yaratmak, sorun çıkarmak.

olaycılık

* Görüngücülük, fenomenizm.

olaylaştırma

* Olaylaştırmak işi veya durumu.

olaylaştırmak

* Olay durumuna getirmek, olay yapmak.

olaylı

* Olayı olan, olay çıkmış olan, hâdiseli.

olaysız

* Olayı olmayan, hiçbir olay çıkmamış olan, hâdisesiz.

ölçüm

* Hekimlik taslayan kimse.
* Kendini becerikli, usta gösteren kimse.
* Eli işe yatkın, becerikli kimse.

oldu

* Peki, evet, tamam, hay hay, elbette, baş üstüne, olur, tabî, memnuniyetle.

oldu olacak

* Artık çekinilecek bir şey kalmadı.

oldu olacak, kırıldı nacak

* her şey olup bitti, iş işten geçti.

oldu olanlar

* hoş olmayan kötü birtakım olaylar oldu.

oldubitti

* Başkasına karışma fırsatı vermeden bir işi aceleye ve kargaşalığa getirip sonuca bağlama, olup bitti, emrivaki.

oldubittiye (veya olupbittiye) getirmek

* geri dönülmesi güç veya olanaksız bir durum yaratmak, emrivaki yapmak.

oldukça

* Yetecek kadar, epey, hayli.

oldum bittim

* Eskiden beri, bildim bileli.

oldum bittim (oldum olası veya oldum olasıya)

* kendimi bildiğimden beri.

oldum olası

* \343 olmak.

oldurgan

* Geçişli değilken bir ek katılarak geçişli duruma getirilen (fil).

oldurma

* Oldurmak işi veya durumu.

oldurmak

* Olmasını sağlamak.

* Olgunlaştırmak.

ole

* Yüreklenmeye yarayan İspanyolca kelime, yaşa.

olefin

* Etilen gibi yapısına başka bir öge veya kök sokulabilen, karbonlu hidrojenlerin genel adı.

oleik

* Yağlarda gliserin ile birlikte bulunan, rengi, kokusu, tadı olmayan, 40C de billûr durumunda katılaştıran sıvı bir madde olan oleik asit teriminde geçer.

oleik asit

* Oleik.

olein

* Sıvı yağlarda ve margarinlerde bulunan oleik asidin bir esteri.

oleometre

* Yağların yoğunluğunu ölçmeye yarayan sıvı ölçer.

olgu

* Birtakım olayların dayandığı sebep veya bu sebeplerin yol açtığı sonuç, vakıa.

* Düşünölmüş olanın karşısı, olmuş olan, gerçek olan, gerçekleşmiş olan, vakıa.

olgucu

* Olguculukla ilgili olan, pozitivist.

* Olguculuk yanlısı olan (kimse).

olguculuk

* Araştırmalarını olgulara, deneylere, gerçeklere dayayan, fizik ötesi açıklamaları kuramsal olarak olanaksız ve yararsız gören Auguste Comte 'un açtığı felsefe çığı, pozitivism.

olgun

* (meyveler için) Yenecek duruma gelmiş.

* (insanlar için) Bilgi, görgü ve hoşgörüsü gereğı kadar gelişmiş, kâmil.

olgun odun

* Ağaç gövdesinin öz odun ile dış odun arasında oluşan, ağaç işleri gereci olarak en üstün niteliğı taşıyan bölümü.

olgunca

* Olgun gibi, olguna benzer.

olgunlaşma

* Olgunlaşmak işi.

olgunlaşmak

- * (meyveler için) Olgun duruma gelmek.
- * (insanlar için) Bilgi, görgü ve hoşgörüsü gereği kadar gelişmiş olmak.

olgunlaştırma

- * Olgunlaştırmak işi.

olgunlaştırmak

- * Olgun duruma getirmek.

olgunluk

- * (meyveler için) Olgun, yenilebilir olma durumu.
- * (insanlar için) Bilgi, görgü ve hoşgörü bakımından gereği kadar gelişmiş olma durumu, yetkinlik, kemal.

olgunluk çağı

- * İnsan hayatında beden ve ruhî yeteneklerinin en yetkin olduğu dönem.

olgunluk sınavı

- * Bilgi, görgü ve hoşgörü bakımından gereği kadar gelişmiş olma durumu, yetkinlik, kemal.

olgunluk yaşı

- * Bkz. olgunluk çağı.

oligarşi

- * Siyasî gücün birkaç kişilik bir grubun elinde toplandığı yönetim, aristokrasinin daralmış biçimi, takım erki.

oligoklâz

- * Billûr kütlelerde serpmeye durumunda bulunan, beyazımtırak bir tür feldspat.

oligosen

- * III. çağın miyosen ile eosen arasındaki dönemi.

olijist

- * Kızıl renkli, kayalarda rastlanan doğal demir oksidi.

olimpik

- * Olimpiyatlarla ilgili, olimpiyat ölçülerinde olan.

olimpiyat

- * Eskiden Yunanistan'da Zeus onuruna yapılan yarışmalara verilen ad.
- * Her dört yılda bir başka ülkede yapılan, yalnızca amatörlerin katıldığı uluslararası spor yarışmaları,

olimpiyat oyunları.

- * Çeşitli spor dallarında düzenlenen yarışma.

olivin

- * Sarımsı yeşil renkli, cam parıltılı, magnezyum ve demirli silikat, peridot.

olma

- * Olmak işi veya durumu.

olmadık

- * Daha önce hiç olmamış, alışılmamış, hiç beklenmeyen, olağan karşıtı.
- * Gereksiz, yerinde olmayan davranış veya söz.

olmak

- * Varlık kazanmak, meydana gelmek, vuku bulmak.
- * Gerçekleşmek veya yapılmak.
- * Bir görev, makam, san veya nitelik kazanmak.
- * Bir şeyi elde etmek, edinmek.
- * Bir durumdan başka bir duruma geçmek.
- * Herhangi bir durumda bulunmak.

- * Uygun düşmek, yerinde görölmek.
- * Yetişmek, olgunlaşmak.
- * Hazırlanmak, hazır duruma gelmek.
- * Bulunmak.
- * (özne olarak zaman bildiren kelimelerle) Geçmek, tamamlanmak.
- * Sürdürmek, yürütmek.
- * Bir kuruluşla, örgütle ilgili bulunmak, mensup olmak.
- * (zaman bildiren bir isimle) Yaklaşmak, gelip çatmak.
- * Bir şey, birinin mülkiyetine geçmek.
- * Özne bir isim tamlaması olduğunda, belirtenin belirtilene ait olduğu düşüncesini anlatır.
- * Ek fiilin geniş zamanı olan -dır (-dir) anlamında kullanılır.
- * Sarhoş olmak.
- * Uymak, tam gelmek.
- * Yitirmek, elinden kaçırmak.
- * Bir yerde doğmuş, yaşamış olmak.
- * Bu fiilin geniş zamanının tekil üçüncü kişisi olumlu olduğunda kabul, olumsuz olduğunda ret anlatır.
- * (bir şeyle birlikte) Bir olayla karşılaşmak; başına kötü bir şey gelmek.
- * (ne ile birlikte) Ne gibi bir ilginin bulunduğunu sormak veya hiçbir ilgi olmayacağını belirtmek için

kullanılır.

- * Yol açmak.
- * Bir isim veya sıfatın belirttiği durumu almak.
- * Sıfat-fiil eki almış kelimelerle birlikte başlama, bitirme vb. bildiren fiilleri oluşturur.
- * (hastalık anlatan bir kelimeyle) Hastalığa yakalanmak, tutulmak.

olmamış

- * Olgunlaşmamış, ham.

olmayacak

- * Gerçekleşmesi imkânsız.
- * Olması hoş görölmeyen, uygun olmayan.

olmayacak duaya âmin demek

- * gerçekleşmeyecek, sonuç, vermeyecek işlerle uğraşmak.

olmaz

- * İmkânsız, gerçekleşemez.
- * Yapılamayacak iş, tutum veya davranış.

olmaz olmaz

- * olamayacak, imkânsız şey yoktur.

olmazlı

- * Olması ihtimal dışı olan.

olmazlık

- * Olmazlı olma durumu veya olmazlı olan şey.

olmuş

- * Olgunlaşmış, ergin.
- * Oluşmuş.

olmuş (veya pişmiş) amut gibi eline düşmek

- * emeksiz ve zahmetsizce eline geçmek.

olsa olsa

- * Son ihtimal olarak, nihayet.
- * Ancak.

olta

- * Genellikle, bir oltta takımının ava hazır bütününe verilen ad.
- * Balık avlamada kullanılan, ucuna çengelli iğne takılı, en çoğu at kuyruğu kılından olan veya naylon tellerden yapılmış iplik.

* Hile, düzen, oyun, yem.

olta balığı

* Oltaya ile avlanan balık.

olta iğnesi

* Oltaya takımının ucuna takılan ve biçimlerine göre değişik adlarla anılıp esas balığın yakalanmasında kullanılan küçük çengel.

olta takımı

* Oltaya ile balık avlamada kullanılan iğne, zoka gibi gereçlerin bütünü.

oltacı

* Oltaya vb. balık avı gereci satan kimse.

* Oltaya ile balık avlamada usta kimse.

oltacılık

* Oltaya yapmak veya satmak işi.

* Oltaya ile balık avlama işi.

oltaya düşmek

* hileyle karşılaşmak, oyun veya düzen içinde girmek.

oltaya vurmak

* (balık) oltaya takılmak.

oltayı yutmak

* aldanmak.

Oltu kebabı

* Oltu yöresine özgü yatay olarak şişe geçirilip kızartılan ve küçük küçük kesilen bir tür kebab.

Oltu taşı

* Çeşitli süs eşyalarının yapımında kullanılan kara kehribar, oksidiyon taşı.

Oltu tozu

* Bkz. pire otu.

oluk

* Bir şeyin akmasına yarayan üst yanına açık boru.

* Yağmur sularını damlaların kenarlarına toplayıp akıtan yatay konumlu, genellikle çinko vb. boru.

* Bir şeyin üzerinde oyulmuş yol.

* Ay yüzeyinde görülen uzun yarıklardan her biri.

oluk gibi akmak

* çok bol ve arası kesilmeden gelmek.

oluk oluk

* Pek çok.

olukçuk

* Küçük oluk.

* Bazı organların yüzeyinde bulunan çentikler.

oluklaşma

* Oluklaşmak işi.

oluklaşmak

* Oluk durumuna girmek, oluk görünümü almak.

oluklu

* Oluğu olan.

* Üstünde yol yol olukları bulunan.

olumlama

* Olumluluğu ortaya koyma, icap.

olumlu

* Gözetilen amaca veya beklenilene uygun, yararlı, müspet.

* Yapıcı.

* Onaylayan, kabul eden, lehte olan.

* Olgulara, deneylere dayalı olarak bazı nitelikleri belli olan, müspet, pozitif.

olumlu bildirme eki

* Çoğu sürerlik, kesinlik veya kuvvetli ihtimal kavramlarını vermek için yüklem sonuna gelen durur kelimesinin eklenmiş biçimi olan -dır, -dir eki.

olumlu cümle

* Yüklemi olumlu olan cümle: Çocuk okula gitti. Öğrencinin bilgisiz olduğu anlaşılıyordu gibi.

olumlu eylem

* Bkz. olumlu fiil.

olumlu fiil

* Bir işin, bir davranışın, bir oluşun olduğunu bildiren fiil: Söylemiş, yazacak... gibi.

olumlu tümce

* \343 olumlu cümle.

olumluluk

* Olumlu olma durumu.

olumsal

* Olması kadar olmaması da mümkün bulunan, mümkün, zorunlu karşıtı.

olumsallık

* Olumsal olanın niteliği; olumsal olma durumu, imkân, zorunluluk karşıtı.

olumsuz

* Yapıcı ve yararlı olmayan, hiçbir sonuca ulaşmayan, menfi, negatif.

* Davranışları beğenilmeyen, yıkıcı düşünceleri olan, zararlı, menfi.

* Bir şeyi inkâr eden, inkâr veya ret özelliği taşıyan.

olumsuz cümle

* Yüklemi olumsuzluk kavramı veren cümle: Çocuk hasta değilmiş. Parası yok. Gelmezseniz biz de gitmeyiz gibi.

olumsuz eylem

* \343 olumsuz fiil.

olumsuz fiil

* Olumsuzluk kavramı veren fiil, Türkçede -ma, -me olumsuzluk eki, -maz, -mez olumsuz geniş zaman eki alan fiil: Söylememeliydi, hastalanmaz, gelmeyince, yorgun değildir gibi.

olumsuz tümce

* Bkz. olumsuz cümle.

olumsuzluk

* Olumsuz olma niteliği veya durumu, nefiy.

olumsuzluk eki

* Kökü fiil olan bir kelimeye olumsuzluk kavramı veren ek. Türkçe'de bu kavram -ma, -me eki ile verilir: Sevmemek, sevmeyecek, okumamış gibi.

olumsuzluk kelimesi

* Cümle içinde art arda kullanılan iki veya daha çok özneyi, tümleci, yüklemi, aralarından bazılarına olumsuzluk kavramı vererek birbirine bağlayan veya yüklemın olumsuz çekimini sağlayan değil kelimesi.

olunma

* Olunmak işi veya durumu.

olunmak

* Olmak fiiline konu olmak.

olup olacağı

* hepsi bu kadar.

olupbitti

* Oldubitti, emrivaki.

olupbittiye getirmek

* Bkz. oldubittiye getirmek.

olur

* Olabilir.

* Peki.

* Geniş zamanın üçüncü tekil kişisi.

* Onay, tasdik, yapabilme izni.

olur almak

* yetkili makamdan bir uygulamayı yapabilmek için yazılı izin almak.

olur ki

* belki, muhtemelen.

olur olmaz

* rastgele, sıradan.

* önemsiz, gereksiz, yersiz.

olur olmaz

* Olunca, olmasından hemen sonra.

* Doğru mu, yanlış mı, yerinde mi yersiz mi olduğu düşünülmeden söylenen (söz), iyi mi kötü mü olduğuna bakılmadan seçilen (şey).

* Rastgele, sıradan, kimliği, niteliği belirsiz (kişi).

olur şey

* olağan, görülegelen, sıradan, alelâde.

olur şey (veya olur ... değil)

* şaşma anlatır.

olur şey değil

* olabileceği düşünülmeyen veya gerçekleşmesi beklenmeyen (şey).

olurluk

* Olabilme durumu.

oluruna bakmak

* bir işin yapılabilirliğini araştırmak, yapmaya çalışmak.

oluruna bırakmak

* (bir işi) kendi gidişine bırakmak.

oluruna bırakmak (veya bağlamak)

* sonucu önemsemeyerek, bir işin yapılabilirdiğı, olabildiğı kadarıyla yetinmek.

oluruyyla yetinmek

* elde olanları yeterli bulmak, kanaat etmek.

oluş

* Olmak işi veya biçimi, vuku.
* Oluşma, teşekkül, tekevvün.
* Bir durumdan öteki duruma geçiş.

oluşma

* Oluşmak işi, teşekkül.

oluşmak

* Belli bir varlık kazanmak, ortaya çıkmak, meydana gelmek, teşekkül etmek, tekevvün etmek.

oluşturma

* Oluşturmak işi.

oluşturmak

* Oluşmasını sağlamak, meydana getirmek, teşekkül ettirmek, tekvin etmek.

oluşturulma

* Oluşturulmak işi.

oluşturulmak

* Oluşması sağlanmak, teşekkül ettirilmek.

oluşuk

* Oluşmuş.
* Bir jeoloji döneminde meydana gelmiş katmanlar dizisi.

oluşum

* Oluşmak işi, teşekkül, teşkil.
* (katman, kütle, gök cismi vb. için) Biçimlenme süreci.

oluşumcu

* Oluşumculuk yanlısı olan kimse.

oluşumculuk

* İnsanın ruh dünyasında oluşan ve gelişen bir durumun yaşla geliştiğini ileri süren görüş.

om

* Kemiklerin toparlak ucu.

om

* Elektrik direnç birimi, ohm.

oma

* Kalça kemiği.
* Bel kemiği.

omaca

* Kesilmiş ağaç kökü, bağ kütüğü.
* İri kemik.

ombra

* Doğrama işlerini kahverengine boyamakta kullanılan toprak boya.

omça

* Kalça kemiğinin bir bölümü.
* Bağ kütüğü.

omfazit

* Piroksen grubundan, yeşil renkli doğal silikat.

omlet

* Çırpılmış yumurta, peynir, kıyma, mantar vb. katılarak tavada pişirilen bir yemek, kaygana.

ommatidyum

* Görme hücresi.

omnibüs

* Dolmuş yapan büyük at arabası.
* Yolcu taşıyan büyük motorlu taşıt.

omnivor

* Hem et hem ot ile beslenen canlı.

omur

* Omurgayı oluşturan kemiklerden her biri, fıkra.

omurga

* Birbiriyle eklemlemlince kafatasından kuyruk sokumuna kadar uzanan bir kemik eksen oluşturan omurların bütünü, bel kemiği.

* Gemi kaburgasının aşağı taraftan bağlı bulunduğu boy eksenini doğrultusunda boydan boya geçen ana yapı ögesi.

* Bir şeyin varlığı ile ilgili en önemli bölümü, temel, bel kemiği, esas.

omurgalılar

* Memelileri, kuşları, amfibyumları, sürüngenleri, yuvarlak ağızlıları ve balıkları içine alan hayvan bölümü (Vertebrata).

omurgasızlar

* Omurgasız çok hücreli hayvanlar (Protostomia).

omurilik

* Omurga içinde bulunan kanal boyunca uzanan, boz madde ve ak maddeden oluşan sinir dokusu, murdar ilik.

omuz

* Boynun iki yanında, kolların gövdeye bağlandığı bölüm.

omuz başı

* Kol ile omzun birleştiği yer.
* Yanıbaşı, üstten aşağı.

omuz eklemi

* Kol kemiğinin başını kürek kemiğinin yuva çukuruyla birleştiren eklem.

omuz kaldırmak

* bilmez gibi davranmak.

omuz omza

* Çok sıkışık bir durumda, yan yana; dayanışarak.
* Dayanışarak, birlikte.

omuz öpüşmek

* eşit derecede olmak.

omuz silmek

* aldırmamak, önem vermemek.

omuz vermek

* omzuyla dayanmak.
* destek olmak.

omuzda taşımak

* çok saygı göstermek, yüceltmek, övmek.

omuzdaş

* (daha çok, iyi olmayan işlerde) Arkadaş, hempa.

omuzdaşlık

* Arkadaşlık, dayanışma, tesanüt.

omuzlama

* Omzuna alma, omzuna vurma.

* Destek olma.

omuzlamak

* Omzuna almak.

* Omzuyla dayayıp itmek.

* Destek almak.

* (bir iş veya görevi) Yüklenmek, sorumluluk almak.

* Alıp götürmek, sırtlayıp kaçırmak, aşırnak.

omuzlanma

* Omuzlanmak işi veya durumu.

omuzlanmak

* Omuzlamak işine konu olmak.

omuzları çökmek

* bitkin, perişan ve yıkılmış bir durumda olmak.

omuzlu

* Omzu olan.

omuzluk

* Rütbeyi göstermek amacıyla omuzlara takılan işaret, apolet.

* Gemilerde baş ve kış bölümlerinin her bir yanı.

* Omza alınıp iki ucuna yük asılan kısa sırık, çiğindirik.

omzuna binmek

* yük olmak, ağırlık vermek.

on

* Dokuzdan bir artık.

* Dokuzdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam: 10, X.

on (defa veya kere)

* pek çok.

on (veya beş) para etmez

* değersiz.

on altılık

* Birlik notanın on altıda biri uzunluğunda nota.

on ayaklılar

* Çeşitli istakoz, yengeç ve karides türlerini içine alan eklem bacaklı kabuklular takımı.

on binlerce

* Sayısal olarak çokluk ifade eder.

on binlik

* On bin liralık bütün kâğıt veya madenî para.

on bir aylık

* Bkz. çuha çiçeği.

on iki telli

* Tambura cinsinden, on iki telli bir halk çalgısı.

on para on aslanın ağzında

* para kazanmak çok güçleşti.

on paralık

* Değeri çok az veya değersiz, hiç.

on paralık etmek

* birine hakarete bulunmak, birini kötü duruma düşürmek.

on parasız

* Hiç parası olmaksızın, parasız.

on paraya on taklak atar

* küçük çıkar sağlamak için her türlü onur kırıcı işe katlanır.

on parmağı boğazında olmak

* isteği yapılmazsa sıkıntıya düşme, düşürme anlamında kullanılan bir söz.

on parmağında on hüner (veya marifet)

* elinden her iş gelir, çok becerikli.

on parmağında on kara

* herkesi lekelemek huyu olanlar için kullanılır.

ona

* O zamirinin yönelme durumu.

ona buna dil uzatmak

* herkes için ileri geri konuşmak.

ona göre hava hoş

* onun için fark etmez, tutulacak yolu başkaları düşünsün.

onama

* Onamak işi, uygun bulma, tasvip.

onamak

* Bir işi doğru ve uygun bulmak, tasvip etmek.

onanizm

* Mastürbasyon, istimna.

onanma

* Onanmak işi.

onanmak

* Onamak işine konu olmak.

onar

* On sayının üleştirme sayı sıfatı, her birine on; her defasında onu bir arada.

onar onar

* Her biri on tane, her biri on taneden oluşmuş olan.

onarıcı

- * Onarmak işini yapan kimse.
- * Hasar görmüş hücreleri canlı duruma getiren madde.

onarılma

- * Onarılmak işi.

onarılmak

- * Onarmak işine konu olmak, onarmak işi yapılmak.

onarım

- * Onarmak işi, tamirat, tamir.
- * Bir yapının, bir heykelin, bir resmin bozulmuş yerlerini yeniden yapma, ilk durumuna getirme, restore etme.

onarım görmek

- * onarılmak.

onarımcı

- * Onarma işini yapan kimse, tamirci.

onarımcılık

- * Bozulmuş olan nesneleri onarıp yararlı bir duruma getirme, tamircilik.

onarma

- * Onarmak işi.

onarmak

- * Bozulmuş, eskimiş olan bir şeyi düzeltip işler veya kullanılır duruma sokmak, işe yarar duruma getirmek, tamir etmek.
- * Bir yapının, bir heykelin, bir resmin bozulmuş yerlerini yeniden yapmak, ilk duruma getirmek, restore etmek.
- * İşlenen bir kusuru veya yapılan bir yanlışlığı giderecek veya önleyecek davranışlarda bulunmak.

onartma

- * Onartmak işi veya durumu.

onartmak

- * Onarmak işini birine yaptırmak, tamir ettirmek.

onaşmak

- * Karşılıklı rıza göstermek, razı olmak.

onat

- * Özenli, düzgün, uygun.
- * Yararlı.
- * Dürüst, iyi ahlâklı.

onay

- * Uygun bulma, tasdik.

onay almak

- * onaylanmasını sağlamak, kabul veya tasdik ettirmek.

onayına sunmak

- * tasdike arz edilmek.

onaylama

- * Onaylamak işi, tasdik.

onaylamak

- * Yapılan bir işi doğru ve yerinde bularak kabul etmek, tasdik etmek.

onaylanış

* Onaylanmak işi veya biçimi.

onaylanma

* Onaylanmak işi.

onaylanmak

* Onaylamak işi yapılmak veya onaylamak işine konu olmak, tasdik edilmek.

onaylatma

* Onaylatmak işi.

onaylatmak

* Onaylamak işini birine yaptırmak, tasdik ettirmek.

onaylı

* Onaylanmış olan, tasdik edilmiş.

onaysız

* Onaylanmamış, tasdik edilmemiş.

onbaşı

* Erbaş sıralamasının ilk basamağı.

onbaşılık

* Onbaşı olma durumu, onbaşının rütbesi.

onbeş

* On beş oyuncudan oluşan rugby takımı.

* Teniste yapılan ilk sayı.

onbir

* On bir oyuncudan oluşan futbol takımı.

onbirli

* Dizeleri on bir heceli şiir.

* Bentleri on bir dizeden oluşan manzume.

* On bir dereceyle ayrılan iki noktanın aralığı.

onca

* Ona göre, onun düşüncesince.

* (çok olan şeyler için) O kadar, o denli.

onculayın

* Ona göre, onun gibi.

onda

* O zamirinin kalma durumu.

ondalık

* Onda bir olarak alınan veya verilen ücret.

* Toprak ürünlerinden onda bir oranında alınan vergi, öşür, aşar.

* Temel olarak on sayısını alan, aşarî.

ondalık kesir

* Paydası 10 veya 10'un herhangi bir kuvveti olan kesir: 0,3 (onda üç), 0,15 (yüzde on beş), 0,007 (binde yedi) gibi.

ondalık sayı

* Payda olarak 10 veya 10'un herhangi bir kuvvetini alan kesirli sayı.

ondalıkçı

* Onda bir pay alarak çalışan kimse.

ondan

* O zamirinin çıkma durumu.
* O sebeple.

ondurma

* Ondurmak işi.

ondurmak

* Onmasını sağlamak, iyiye döndürmek.

ondurmaz

* Öldürücü, kötüleştirici.

ondülâtör

* Telgraf yazısı.

ondüle

* Dalgalı, kıvrımlı, kıvrılmış.

ondüleli

* Ondülesi olan.

ondülesiz

* Ondülesi olmayan.

onejit

* Hidratlı doğal oksit.

ongen

* On açısı, on kenarı olan çokgen.

ongun

* Çok verimli, bol, eksiksiz.
* Yarar duruma gelmiş, bayındır.
* Mutlu.
* Kutlu, uğurlu.

ongun

* İlkel toplumlarda topluluğun kendisinden türediği sanılarak kutsal sayılan hayvan, ağaç, rüzgâr gibi herhangi bir doğal nesne veya olay, totem.
* Arma.

ongun besi suyu

* Yapraklarda yeni maddelerle zenginleştikten sonra bitkiyi beslemek için her yana inen besi suyu.

ongunculuk

* Bir onguna duyulan inanca dayanan toplumsal kuruluş ve din uygulama biçimi, totemizm.

ongunluk

* Ongun olma durumu, mutluluk, bolluk, bereket, feyiz, saadet.

onikiparmak bağırsağı

* Mideden sonra gelen ince bağırsak bölümü.

oniks

* Balgam taşı.

onkoloji

* Uurları inceleyen tıp dalı.

onlar

* O zamirinin çoğulu.

onlar

* Ondalık sayı sistemine göre yazılan bir tam sayıda sağdan sola doğru ikinci basamağa verilen ad.

onlarca

* Çokluk ifade etmek için kullanılır.

onlu

* On parçadan oluşan, kendinde herhangi bir şeyden on tane bulunan.

* On işaretli iskambil kâğıdı.

onluk

* On birimden, on parçadan oluşan.

* On üzerinden tam not alan.

* On para, on kuruş, on lira veya on bin lira değerinde para.

onluk bozma

* onluğu, on tane birliğe çevirme.

onma

* Onmak işi veya durumu.

onmadık

* Talihi yaver gitmeyen, başı belâdan kurtulmayan.

* Bereketsiz.

onmak

* Daha iyi bir duruma girmek, salâh bulmak.

* Eksikliği kalmayıp gönül ferahlığına ermek, mutlu olmak, mesut olmak.

* Hastalıktan, dertten kurtulmak, şifa bulmak, felah bulmak, iflâh olmak.

onmaz

* İyileşme ihtimali bulunmayan.

onomastik

* Özel adlar ve özellikle kişi adları bilimi.

onomatope

* Bkz. yansıma.

ons

* Fransa'da 30,59 gr, İngiltere'de 28,349 gr ağırlığında bir ağırlık birimi.

onsuz

* O olmaksızın.

ontik

* Varlıksal.

ontojenez

* Birey oluş.

ontoloji

* Varlık bilimi.

ontolojik

* Varlık bilimi ile ilgili, varlık bilimine ait.

ontolojizm

* Tanrı bilgisinin insan için doğal olduğunu ileri süren kuram.

onu
* O zamirinin belirtme durumu.

onulma
* Onulmak işi.

onulmak
* Onmak işine konu olmak.

onulmaz
* İyileşmez, şifa bulmaz.

onum
* Kötü bir durumdan kurtulma.

onun
* O zamirinin tanımlayan durumu.

onun için
* bundan dolayı, bundan ötürü.

onuncu
* On sayısının sıra sıfatı, sırada dokuzuncudan sonra gelen.
* Onuncu sırayı alan şey veya kimse.

onur
* İnsanın kendine karşı duyduğu saygı, öz saygı, haysiyet, izzetinefis.
* Başkalarının gösterdiği saygının dayandığı kişisel değer, gurur, şeref.

onur belgesi
* Şeref belgesi.

onur kurulu
* Bir kuruluş veya derneğin üyeleri arasında çıkan onur davalarını gören veya bu kuruluş veya derneğin ilkelerine aykırı davranan üyelerin bu davranışlarını inceleyip karara bağlayan kurul, haysiyet divanı.

onur üyesi
* Bir kuruluş veya derneğe kişiliği ile onur katacağı düşünülmüş seçilen kimse.

onurlandırma
* Onurlandırmak işi.

onurlandırmak
* Kendisine saygı duyulan bir kimse, bir yere gelerek oradakileri mutlu etmek, onur kazandırmak, onurunu artırmak, şereflendirmek, şeref vermek.

onurlanma
* Onurlanmak işi, şereflenme, teşerrüf.

onurlanmak
* Onur duymak, şereflenmek, teşerrüf etmek.

onurlu
* Onuru olan veya onurunu üstün tutan, şerefli, gururlu.

onursal
* Saygı için verilen veya övünç için kabul edilen (başkanlık, üyelik, profesörlük gibi unvan), fahrî.

onursal başkan
* Bir kuruluşa onur vermek için sorumsuz ve yetkisiz olarak başkan seçilen kimse.

onursuz

* Onuru olmayan veya onura aykırı davranışlarda bulunan, şerefsiz, haysiyetsiz.

onursuzluk

* Onursuz olma durumu, şerefsizlik.

onuruna ... vermek

* birine saygı göstermek için yemek, toplantı gibi bir ağırlamada bulunmak.

onuruna dokunmak

* (birinin) gururunu, haysiyetini incitmek.

onuruna yedirememek

* bir kimse, kendine duyduğu saygıyla bağdaşmayan ve onur kırıcı olay veya davranışlar karşısında tepkide bulunmak, kendine yedirememek.

oosfer

* Bitkilerde erkek gamet tarafından döllenerek yumurtayı oluşturan dişi gamet.

oosit

* Büyüme evresini tamamlamış, fakat henüz döllenebilecek duruma gelmemiş dişi gamet.

op

* Bkz. opus.

opal

* Silis grubundan değerli bir mineral; silisin hidratlı ve jelâtinli bütün türlerini kapsar.

* İnce, düzgün dokunmuş pamuklu kumaş.

opalin

* Opali andıran camdan yapılmış vazo, kupa vb.ne verilen ad.

opalleşme

* Saydam bir camın, özündeki kristallerin çökmesiyle opal renge girmesi.

oparlör

* Bkz. Hoparlör.

opera

* Sözlerinin bütünü veya çoğu şarkılı olarak söylenen müzikli tiyatro eseri.

* Bu eseri uygulayan sanatçı topluluğu.

* Böyle eserlerin oynandığı yapı.

operacı

* Opera sanatçısı.

operakomik

* Konuşmalı ve şarkılı bölümlerin bir arada bulunduğu oyun.

operasyon

* Ameliyat.

* Elde edilecek sonuç için alınan önlem ve yürütülen işlemlerin bütünü.

operatör

* Ameliyat yapan, uzmanlığı ameliyat yapmak olan hekim, cerrah.

* Bazı teknik aletleri işletenlere verilen ad.

* Bilgisayan çalıştırıp gerekli uygulamayı yapan kimse, işletmen.

* Basılacak metinleri dizgi makinesinde dizen kimse.

operatörleşme

* Operatörleşmek işi.

operatörleşmek

* Operatör olmak, operatör gibi davranmak.

operatörlük

* Operatör olma durumu.

operatris

* Operatör.

operet

* Eğlenceli, hafif konulu, içinde bestesiz konuşmalar bulunan sahne eseri.

* Operet oynayan oyunculardan oluşan kuruluş.

operetçi

* Operet metni yazan, besteleyen veya operette rol alan sanatçı.

oportünist

* Duruma göre davranan, içinde bulunduğu şartları değerlendirmeyi bilen (kimse).

oportünizm

* Güç durumlarda, davranışlarını ahlâk kuralları veya düzenli bir düşünceden çok, çıkarlarına uyacak biçimde ayarlamayı amaçlayan tutum.

opsiyon

* (bankacılıkta) Borç senetlerinin, bankalara ödenmesi için vade tarihinden başlayarak tanınan iki gün.

* (ticaretle) Bir alış verişin karara bağlanması için genellikle satıcının alıcıya tanıdığı süre.

* Belli bir tarih için, vapur, uçak, vb. nde önceden ödeme yapmadan, şarta bağlı yer ayırtma.

optik

* Görme ile ilgili olan.

* Fizik biliminin ışık olaylarını inceleyen kolu.

optik kaydırma

* Alıcının değişir odaklı merceğinin yakından uzağa veya uzaktan yakına doğru odaklanmasıyla elde edilen sonuç, zum.

optikçi

* Gözlükçü.

optimal

* En elverişli durum, optimum.

optimetri

* Görmeyi inceleyen optik veya fizik dalı.

optimist

* Yaradılışı gereği her şeyin iyi yanını görme eğiliminde olan, iyimser, nikbin pesimist karşıtı.

* Tek yelkenli, tek kişilik yarış.

optimizm

* Her şeyi en iyi yanından gören, her durumda iyi bir çıkış yolu uman dünya görüşü, iyimserlik, nikbinlik.

optimum

* (sıcaklık, nem veya tutumda) En elverişli durum.

* En elverişli, en iyi olan, optimal.

opus

* Bestecinin, besteleniş sırasına göre numaralanmış müzik eseri. Kısaltması Op.

or

* Ordu kelimesinin kısaltması.

ora

* O yer.

oracık

* Hemen o yer, bulunduğu yer.

oracıkta

* Hemen o yerde, olduğu yerde.

orada

* Sözü edilen yerde, bulunduğu yerde.

orada burada

* her yerde.

oradan

* Sözü edilen yerden.

oradan buradan

* belli bir sıra gözetmeksizin, karışık olarak.

orak

* Ekin biçmekte kullanılan, yarım çember biçiminde yassı, ensiz ve keskin metal bir bıçakla, buna bağlı bir saptan oluşan ekin biçme aracı.

* Ekin biçme zamanı.

orak ayı

* Temmuz.

orak böceği

* Ağustos böceği.

orakçı

* Orakla ekin biçen kimse.

orakçılık

* Orakçının işi.

oraklaşma

* Oraklaşmak işi veya durumu.

oraklaşmak

* Orak biçimini almak.

oralarda olmamak

* işi sezmemiş gibi davranmak, anlamamazlıktan gelmek.

oralı

* O yerden olan.

oralı olmamak (veya oralı bile olmamak)

* önemsememek, umursamamak, aldırmamak, ilgilenmemek.

oralılık

* Oralı olma durumu.

oramiral

* Deniz kuvvetlerinde, kara kuvvetlerindeki orgeneralin dengi olan en yüksek rütbeli amiral.

oramirallik

* Oramiral rütbesi.

* Oramiral makamı ve görevi.

oran

- * Büyüklük, nicelik, derece bakımından iki şey arasında veya parça ile bütün arasında bulunan bağıntı, nispet.
- * İki şeyin birbirini tutması, karşılıklı uygunluk, tenasüp.
- * Akıl yoluyla gerçeğe yakın olduğuna inanılarak verilen yargı, tahmin.
- * İki büyüklük, iki nicelik arasındaki bağıntı.

oran dışı

- * İki tam sayının bölümü olmayan (sayı).

oranca

- * Oran bakımından, orana göre.

orangutan

- * Sumatra ve Borneo'da yaşayan, insana benzeyen, yemişle beslenen bir cins maymun (*Pongo pygmaeus*).

oranla

- * Herhangi bir şeye göre, herhangi bir şeyle kıyaslayarak, nispeten.

oranolama

- * Oranlamak işi, tahmin, kıyas.

oranolamak

- * Ölçmek, hesaplamak, hesap etmek.
- * Akıl yoluyla gerçeğe yakın olduğuna inanılarak hüküm vermek, tahmin etmek.
- * Karşılaştırmak, kıyaslamak.
- * Eşit tutmak.

oranlı

- * Kendinde oran bulunan, nispetli, mütenasip, mütevazın.

oransız

- * Kendinde oran bulunmayan, nispetsiz.

oransızlık

- * Oransız olma durumu, nispetsizlik.

orantı

- * Bir şeyi oluşturan parçaların kendi aralarında ve parçalarla bütün arasında bulunan uygunluk, oran, tenasüp.
- * Birincinin ikinciye oranı, üçüncünün dördüncüye oranına eşit olan dört terim arasındaki bağıntı.

orantılama

- * Orantılamak işi veya durumu.

orantılamak

- * Orantılı olarak düşünmek veya değerlendirmek.

orantılanma

- * Orantılanmak işi veya durumu.

orantılanmak

- * Orantılı olarak düşünölmek.

orantılı

- * Bir orantıyla ilgili olan, aralarında orantı bulunan, mütenasip.
- * Bir niceliğin iki, üç, ... kez çoğalması veya azalması başka bir niceliğin o nispette çoğalmasını veya azalmasını gerekli kıarsa "bu iki nicelik birbiriyle orantılıdır" denir.

orası

- * O yer, ora.
- * O yönü.

orası senin, burası benim dolaşmak (veya gezmek)

* durmadan gezip dolaşmak.

orasına burasına

* dağınık olarak, gelişigüzel.

oratoryo

* Solo sesler, koro ve orkestra için yazılmış, oyun ögesi bulunmayan, kutsal nitelikte müzik eseri.

oraya

* O yere, o yöne.

orcik

* Şeker ile kaplanmış ceviz içi.

ordinaryüs

* Türk üniversitelerinde 1960 öncesinde, en az beş yıl profesörlük yapmış, bilimsel çalışmalarıyla kendini tanıtmış öğretim üyeleri arasından seçilerek bir kürsünün yönetimiyle görevlendirilen kimselere verilen unvan.

ordinat

* Bir noktanın uzaydaki yerini belirtmeye yarayan çizgilerden biri; en çoğu apside dikey olarak çizilir. \343 koordinat.

ordino

* Bir poliçenin arkasına ciro edildiği kişiye ödenmesi için yazılan havale emri.

* Tüccarın malını gümrükten çekebilmesi için vapur kumpanyasından yük konşimentosuna karşılık verilen havale.

* Denizcilik işletmelerinde gemi adamlarını gemilere atama belgesi.

ordonat

* Silâhlı kuvvetlerin savaş gereçlerini, araçlarını ve bunlara benzer her türlü ihtiyaçlarını sağlamakla görevli sınıf (ordu donatım işleri sözünün kısaltması).

ordövr

* Yemekten önce sofraya getirilen soğuk yiyecekler, çerez, meze.

ordövr arabası

* Ordövrlerin servisinde kullanılan küçük el arabası.

ordövr tabağı

* İçine genellikle soğuk mezelerin konduğu özel olarak hazırlanmış tabak.

ordu

* Bir devletin silâhlı kuvvetlerinin tümü.

* Bu topluluğun başlıca bölümlerinden her biri.

* Amaç, nitelik vb. yönlerden benzeyen insanların bütünü.

* Çok sayıda insan, kalabalık.

ordu donatım

* Ordonat.

ordu evi

* Kara, deniz ve hava subay ve astsubaylarının buluştukları, sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecek biçimde yapılmış lokal veya yapı.

ordu komutanı

* Bir orduya komuta eden ve genellikle orgeneral rütbesinde olan asker.

ordu merkezi

* Ordu karargâhının bulunduğu yer.

ordubozan

- * Mızıkçı, döneke, oyunbozan.
- * Fesat çıkaran, fesatçı.
- * Bacaklardaki varis hastalığı.

ordubozanlık

- * Ordubozan olma durumu, fesatçılık, mızıkçılık.

orducu

- * Savaş alanına gitmek için yola çıkan Osmanlı ordusunun her türlü ihtiyaçlarını sağlamak için birlikte giden zanaatçılar ve esnafa topluca verilen ad.

ordugâh

- * Ordunun konakladığı yer.

ordusuz

- * Ordusu olmayan.

orfoz

- * Hanigillerden, Ege ve Akdeniz'de bulunan, eti beyaz ve lezzetli, 10 kg dan 50 kg a kadar ağırlığı olan bir balık türü (Epinepheles gigas).

org

- * Klavyeli büyük ve küçük borulardan yapılmış, körüklerden elde edilen havanın bu borulardan geçmesiyle değişik ses tonları verebilen, genellikle kilise çalgısı, erganun.

organ

- * Canlı bir vücudun, belirli bir görev yapan ve sınırları kesin olarak belirlenmiş bölümü, üye, uzuv.
- * Bir görevi, bir işi yerine getirmekle yükümlü kuruluş.

organ aktarımı

- * Bkz. organ nakli.

organ nakli

- * İşlevini yitirmiş bir organın yerine sağlam bir organı koyma, organ aktarımı, transplântasyon.

organik

- * Organlarla ilgili, uzvî.
- * Bir görevi yerine getirmekle yükümlü kuruluşla ilgili olan.
- * Canlı, güçlü (ilişki).

organik kimya

- * Karbon birleşiklerinin incelenmesini konu alan kimya bölümü.

organik kütle

- * Birleşimindeki öğelerin büyük ve belirgin bölümü canlı varlıklardan oluşan kayaç.

organikçi

- * Organik kimya uzmanı.

organizasyon

- * Düzenlemek işi, düzenleme, tertip.
- * Devlet, idare, toplum vb.nin düzenleniş biçimi.
- * Düzenli bir grup üyelerinin bütünü.
- * Kuruluş, kurum, teşkilât.

organizatör

- * Düzenleyici.

organize

- * Düzenlenmiş, düzenli.

organize etmek
* düzenlemek.

organize sanayi
* Birbirini bütünleyen, değişik sanayi kollarının ve kuruluşlarının oluşturduğu iş alanı.

organize suç
* Çeşitli kişi ve örgütlerce plânlanıp işlenen suç.

organizma
* Canlı bir varlığı oluşturan organların bütünü, uzviyet.
* Herhangi bir canlı varlık.

organlaşma
* Organlaşmak işi.

organlaşmak
* (canlılar için) Organlar oluşmak.

organlık
* Organ olma durumu.

organoleptik
* Cisimlerin duyu organlarını etkileme yeteneği.

organtin
* Seyrek dokunmuş, ince, sert bir kumaş.
* Bu kumaştan yapılmış.

organze
* İpek veya keten iplikle dokunmuş, tülbent inceliğinde bir çeşit kolalı kumaş.
* Bu kumaştan yapılmış.

orgazm
* Cinsel uyanım ve zevkin en yüksek noktası.

orgcu
* Org çalan sanatçı.

orgeneral
* Asıl görevi ordu komutanlığı olan rütbesi en yüksek general.

orgenerallik
* Orgeneralin rütbesi.
* Orgeneralin makamı ve görevi.

orijin
* Soy sop.
* Köken, başlangıç, kaynak.

orijinal
* Özgün.
* Alışagelenden daha değişik, şaşırtıcı nitelikte olan.
* Fabrikasınca yapılmış olan, taklit olmayan (araç ve gereç).
* Otantik.

orijinalite
* Özgünlük.
* Alışagelenden değişik, şaşırtıcı nitelikte olma durumu.

orijinallik
* Orijinal olma durumu, özgünlük.

orquestra

- * Yaylı ve üflemeli çalgılar topluluğu.
- * Eski Yunan tiyatrolarında, sahne ve seyirciler arasındaki çember biçiminde koro yeri.
- * Bazı tiyatroların birinci katında sahne veya perdeye en yakın koltuklara verilen ad.

orkestracı

- * Orkestrada görevli kimse.

orkestralama

- * Bir çalgı topluluğu için yazılmış parçanın notalarını, çalgıların tını farklarını göz önünde tutarak, bu topluluğu oluşturan çalgılar arasında paylaştırma sanatı.

orkestralı

- * Orkestrası olan.

orkestrasız

- * Orkestrası olmayan.

orkide

- * Salepgillerden, çiçeklerinin güzelliği dolayısıyla camlıklarda yetiştirilen birtakım bitki türlerinin ortak adı.

orkinos

- * Uskumrugillerden, boyu 2,5 m kadar olabilen, eti yenir bir balık, ton (Thunnus).

orkit

- * Er bezlerinin iltihaplanıp şişmesi.

orlon

- * Yapay dokuma ipliği.
- * Bu iplikle dokunmuş kumaş.

orman

- * Ağaçlarla örtülü geniş alan; bu ağaçların bütünü.

orman çayırı

- * Orman içerisindeki açıklıklarda veya orman ağaçlarının altında yetişen tabii çayır.

orman evi

- * Orman koruma memurunun evi.

orman gibi

- * (saç, kaş vb. için) gür, çok.

orman gülü

- * Avrupa, Asya dağlarında yetişen açelyaya benzer bitki.

orman işletmesi

- * Ormanla ilgili işleri yürüten kamu kurumu.

orman kebabı

- * Tas kebabına benzer bir çeşit et yemeği.

orman kibarı

- * Ayı.
- * Kaba, görgüsüz, bayağı (adam).

orman köylüsü

- * Orman köyünde yaşayan ve geçimini orman ağaçlarını kesip satarak temin eden kimse.

orman köyü

- * Orman arazisinde kurulmuş köy.

orman kuşığı

* Sıralı ormanların oluşturduğu dizi, orman dizisi.

orman sarmaşığı

* Ak asma.

orman sıçanı

* Ormanlık bölgede yaşayan bir sıçan türü (Mus sylvaticus).

orman taşlamak

* bir kimsenin düşüncesini dolaylı olarak öğrenmeye çalışmak.

orman tavuğu

* Orman tavuğugillerden kuşların, özellikle Avrupa ve Asya'da yaşayan siyah tüylü türlerinin ortak adı.

orman tavuğugiller

* Dünyanın soğuk ve ılıman bölgelerinde yaşayan, orta veya büyük yapıda, mat veya parlak renkli, orman tavuğu, çil ve çayır tavuğunu içine alan bir familya.

orman yeşili

* Koyu yeşil.

ormancı

* Orman işlerine bakan kimse.

* Orman mühendisi.

* Kaba, görgüsüz kimse.

ormancılık

* Orman işi ile uğraşma.

* Ormanların yetiştirilmesi ve bakımını konu alan bilim.

* Ormana değer verme anlayışı.

ormanlaşma

* Orman durumuna gelme.

ormanlaşmak

* Orman durumuna gelmek.

ormanlaştırma

* Ormanlaştırmak işi.

ormanlaştırmak

* Orman durumuna getirmek.

ormanlık

* Ormanı çok olan, ormanla kaplı veya orman gibi olan (yer).

ormansız

* Ormanı olmayan.

ormansızlaşma

* Ormansızlaşmak durumu.

ormansızlaşmak

* Ormansız kalmak, ormanı bulunmamak.

ornatma

* Ornatmak işi, ikame etme.

* Bir türün yerine onun değişik bir biçiminin geçmesi.

* Molekülün geri kalan bölümünde değişikliğe yol açmadan bir atom veya bir kök yerine bir başka atom veya kökün geçmesi.

* Bir cebirsel ifadenin yerine bir başkasını koyma işlemi.

ornatmak

* Bir şeyin yerine başka bir şeyi koymak, ikame etmek.

ornitolog

* Kuş bilimi uzmanı.

ornitoloji

* Kuş bilimi.

ornitorenk

* Bkz. gagalı memeli.

orojeni

* Dağ oluş.

orospu

* Erkeklerin cinsel zevklerine para karşılığı hizmet eden ve bu işi meslek edinen kadın, fahişe.

* Kolay elde edilen, düşük ahlâklı kadın.

orospu bohçası

* Derli toplu olmayan, sarsak ve düğümlü, düğümleri tavşan kulaklı, kötü düzenlenmiş bohça.

* Acele yapılmış, fındık yerine az miktarda ceviz konmuş, ekmek içi iyi ezilmemiş, sarımsakları dış dış kalmış bir tür tarator.

orospu böreği

* El ayası büyüklüğünde hazırlanmış hamurun içine kıyma konarak tavada aceleyle pişirilmiş börek türü.

orospu çocuğu

* Serseri, haylaz, hinoğlulin, hilekâr, kalleş.

orospu yemeği

* Domates, yeşil biber, soğan, maydanoz vb. sebzelerin düzensiz doğranması ile yağda acele pişirilmiş bir tür yemek.

orospuluk

* Orospu olma durumu veya orospunun mesleği, fahişelik.

* Kalleşlik.

orostopolluk

* Kurnazca iş, dalavere, dolap.

orsa

* Yelkenleri rüzgârın estiği yöne çevirmekte kullanılan, her iki taraftan yelkenin ortasına bağlanan ip.

* Geminin rüzgâr alan yanı, rüzgâr üstü, poca veya rüzgâr altı karşıtı.

* Geminin, rüzgârın geldiği yöne döndürülmesi.

orsa alabanda

* Gemiye birdenbire rüzgârın üstüne çevirme.

orsa boca

* Bkz. orsa poca.

orsa poca

* Geminin bazen rüzgâr yönüne yaklaşarak, bazen ondan uzaklaşarak yol alması.

* Bata çıka, iyi kötü.

orsalama

* Orsalamak işi.

orsalamak

* (gemi) Rüzgâr alan tarafa dönmek.

orta

- * İki uçtan eşit uzaklıkta olan yer veya durum.
- * (zaman için) Başlangıcı ile bitimi arasında eşit uzaklıkta olan süre.
- * Bir şeyin kenarlarından yaklaşık olarak aynı uzaklıkta olan yer.
- * Bir şeyin eşit olarak ayrılabilceği bölüm.
- * Görünür, algılanır durum.
- * (topluluk) İçinde, arasında.
- * Eğitimde zayıf ile iyi arasındaki derece.
- * Siyasette sorunların çözümünde aşırılıklardan kaçınan, ölçülü bir yöntem izleyen (siyasî parti).
- * Her iki yanda kendi türünden eşit sayıda nesneler bulunan.
- * İki karşıt nitelik veya durum arasında bulunan, tutarlı, ılımlı, vasat.
- * Bir olayın, içinde gerçekleştiği yer.
- * Bkz. orantı.
- * Güreşte pehlivanların ayrıldıkları beş dereceden üçüncüsüne büyük orta, dördüncüsüne de küçük orta

denir.

- * Futbolda oyuncuların birinin, topu, kale ağzında duran arkadaşlarına havadan yollamak için yaptığı vuruş.
- * Yeniçeri ocağında tabur.

orta ağırlık

- * Boksta 71 kg dan 75 kg a kadar olan boksörlerin ayrıldığı kategori.
- * Güreşte, güllerde ve halterde 72-79 kg ağırlıktaki oyuncuların ayrıldığı kategori.

orta boy

- * Orta büyüklükte olan.

orta boylu

- * Orta yükseklikte, boyda olan.

Orta Çağ

- * Batı Roma İmparatorluğunun çöküşünden (476) başlayarak 1453 'e veya 1492'ye kadar süren çağ.

orta dalga

- * Dalga boyu 200 ile 600 m arasında değişen dalga.

orta damar

- * Bitki yapraklarının tam ortasında bulunan ve yan damarlara göre daha kalın olan damar.

orta deri

- * Dış deri ve iç deri arasındaki hücre katmanı, mezoderm.

orta dikme

- * Bir doğru parçasına orta noktasında dik olan doğru.

orta direk

- * Çadırda veya çeşitli yapılarda merkezî ağırlığı yüklenen ve dengeli dağılımı sağlayan direk.
- * Toplumun memur, emekli, küçük esnaf, küçük çiftçi gibi dar ve sabit gelirli kişilerden oluşan kesimi.

Orta Doğu

* Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Suriye, Mısır, İsrail, Lübnan, Filistin, S. Arabistan, Irak ve İran'ı içine alan ülkelere verilen ad.

orta elçi

- * Büyük elçiden önceki elçilik aşaması ve bu aşamada olan kimse.

orta hâlli

- * Ne zengin, ne yoksul olan.

orta hece yutumu

- * Bazı durumlarda orta hecede bulunan vurgusuz ünlülerin düşmesi, haploloji.

orta hizmetçisi

* Bir evin temizlik işlerine bakan hizmetçi.

orta hizmeti

* Bir evin temizlik işlerinin bütünü, orta işi.

orta işi

* Orta hizmeti.

orta karar

* Orta derecede, biraz uygun.

orta karın

* Göbeğin üstünde kalan karın bölgesi.

orta kulak

* Kulak zarı, çekiç, örs, üzengi kemiklerinin bulunduğu, dış kulakla iç kulak arasındaki bölüm.

orta kulak boşluğu

* Dış kulak ile iç kulak arasındaki boşluk.

orta kulak iltihabı

* Orta kulakta oluşan iltihaplı hastalık.

orta kuşak

* Toplumda genç kuşak ile yaşlı kuşak arasında yer alan yaş grubu.

orta malı

* Herkesin yararlandığı.

* Yaygın, özgünlüğü olmayan, basmakalıp.

* Her isteyenle ilişkide bulunan kadın, hayat kadını, fahişe, orospu.

orta masası

* Değişik sayıdaki kısa ayaklar üzerine yatay olarak yerleştirilmiş tablası olan genellikle oturma grubu ile kullanılan mobilya.

orta mektep

* \343 ortaokul.

orta nokta

* Futbolda başlama vuruşunun yapıldığı yer, nokta.

orta oyunculuğu

* Orta oyuncusunun sanatı.

orta oyuncusu

* Orta oyununda oynayan (sanatçı).

orta oyunu

* Sahne, perde, dekor, suflör kullanmadan, halkın ortasında oynanan Türk halk tiyatrosu.

orta öğrenim

* İlk öğrenim ile yüksek öğrenim arasında görülen öğretim dönemi.

orta öğretim

* İlköğretim ile yüksek öğretim kurumları arasında yer alan, genel okulları, teknik ve meslek okullarını yönetmek görev ve sorumluluğunu yüklenmiş bulunan kuruluş.

* İlköğretimden geçtikten sonra öğrenimini sürdürmek isteyen öğrencileri daha üst öğrenime veya teknik ve meslek alanlarında hazırlamak için plânlanan öğretim dönemi.

orta parmak

* El parmaklarının sağdan ve soldan üçüncü olanı.

orta saha

* Futbol, hentbol vb. oyunlarda topun oynandığı sahanın orta bölümü.

orta sıklet

* Bkz. orta ağırlık.

Orta şark

* Orta Doğu.

orta şekerli

* Ne az ne de çok şekeri olan.

* (durum için) Ne çok iyi ne de çok kötü, şöyle böyle.

orta tedrisat

* Bkz. orta öğretim.

orta terim

* İki öncülü içine alan terim.

orta uç

* Orta bölgenin en ilerisi.

orta yaşlı

* Ne genç ne de yaşlı olan.

orta yaylak

* Devamlı oturma ve normal tahıl tarımı yapılan bölge sınırının üstündeki, genellikle deniz seviyesinden 1200-1600 metre yükseklikteki yaylak.

orta yol

* Çözümüne açık, herkes tarafından kabul edilebilir olan davranış ve tutum.

orta yolcu

* Orta yolu seçen, orta yoldan yana olan.

orta yolculuk

* Orta yolcu olma durumu.

orta yuvar

* Yer hava yuvarında kat yuvarının üzerinde, sıcaklığın azaldığı yaklaşık olarak 60-80 km arasındaki katman, mezosfer.

orta yuvarlak

* Futbol, basketbol vb. oyunların sahasında ortada bulunan ve başlama vuruşu veya atışının yapıldığı noktanın merkez olduğu alan, santra yuvarlağı.

ortaç

* Sıfat-fiil, partisip: Hiç tanıdığım kalmadı. Gelen çocuk. Adı batası adam.

ortada

* görünür yerde, göz önünde.

* (sporda) sonucu belli olmayan karşılaşmalar için kullanılır.

ortada bırakmak

* birini çok güç bir durumdayken terk etmek.

ortada fol yok yumurta yok

* Bkz. fol yok yumurta yok.

ortada kalmak

* yersiz kalmak, barınacak yer bulamamak.

- * güç bir durumda veya iki şey arasında kalmak.
- * (bir şeyi) kimse üzerine almamak.

ortada olmak

- * düşünülmesi ve yapılması gerekemek.

ortadan kaldırmak

- * saklamak.
- * yok etmek.
- * öldürmek.

ortadan kaybolmak

- * saklanılmak, bulunmaz olmak.
- * yok edilmek, kullanılmamak.
- * öldürülmek.

ortadan kaybolmak

- * nereye gittiği bilinmemek, kimseye sezdirmeden gitmek.

ortadan sır olmak

- * kaybolmak, arkada iz bırakmadan gitmek.

ortadan söylemek

- * herkesin içinde, belli bir kimseyi amaçlamadan konuşmak.

ortak

- * Birlikte iş yapan, ortaklaşa yararlarla birbirlerine bağlı kimselerden her biri, şerik, hissedar.
- * Kuma.
- * Birden çok kimse veya nesneyi ilgilendiren, onlara özgü olan, onların katılmasıyla oluşan, müşterek.

ortak (veya kuma) gemisi yürümüş, elti gemisi yürümemiş

- * bir erkeğin kanları birbirleriyle anlaşabilirler, ama kardeşlerin karıları geçinemezler.

ortak bölen

- * İki veya daha çok sayıyı bölen sayı.

ortak çarpan

- * İki veya ikiden artık sayıyı çarpan sayı.

ortak dil

- * Ana dilleri farklı toplulukların arasında anlaşmayı sağlayan dil.

ortak etmek

- * bir şeyi paylaşmaya razı olmak, katılmaya onay vermek.

ortak fark

- * Bir aritmetik dizide bir ögeyi elde etmek için ondan öncekine katılan sayı.

ortak gider

- * Kat mülkiyetinde her dairenin aylık giderlere eşit ölçüde katılma payı.

ortak hesap

- * Birden fazla kişi veya kuruluşun kullandığı banka hesabı.

ortak kat

- * Birtakım tam sayıların katı olabilecek sayı.

ortak mülkiyet

- * Malların ortak kullanımı.

ortak nesne

- * Birleşik cümlede yer alan yüklemlere ortak olarak bağlanan nesne.

ortak olmak

* bir şeyi paylaşmak veya bir şeye katılmak.

ortak ölçülmez sayılar

* Aralarında ortak tam bölen bulunmayan sayılar.

ortak özne

* Birleşik cümleyi oluşturan yüklemlemlerle bağımlı olan özne.

ortak payda

* Asgarî müşterek.

ortak tam bölen

* İki veya ikiden artık sayının hepsini tam olarak bölebilen sayı.

ortak tümleş

* Birleşik cümledeki yüklemlemlere bağımlı zarf tümleci, nesne veya dolaylı tümleş.

ortak yapım

* Çeşitli ülkelerde iki veya daha çok yapımının iş birliğinden doğan film çalışması.

ortak yaşama

* Başka türden iki canlının dengeli ve sıkı bir iş birliği ile birbirinden yararlanarak yaşamaları durumu.

ortak yönetim

* Koalisyon.

ortak yüklem

* Birden çok öznenin bağlı bulunduğu yüklem.

ortakçı

* Başkasının tarlasında çalışarak veya sürüsüne bakarak, belli bir anlaşmaya göre ürününe ortak olan kimse,

maraba.

* Konakçının sindirilmemiş besininden yararlanan konuk.

ortakçılık

* Ortakçı olma durumu.

* Ortakçı yaşama durumu.

ortaklaşa

* Ortak olarak, el birliğiyle, müştereken, kolektif.

ortaklaşacı

* Ortaklaşacılık yanlısı, kolektivist.

ortaklaşıcılık

* Üretim araçlarından kişisel sahipliği kaldırıp ortak kullanmayı ve toplum içinde her türlü harekette ortak davranışı savunan öğretisi, kolektivizm.

ortaklaşma

* Ortaklaşmak işi.

ortaklaşmak

* Ortak olarak davranmak, ortak olmak.

ortaklaştırma

* Ortaklaştırmak işi veya durumu.

ortaklaştırmak

* Ortak duruma getirmek, kolektifleştirmek.

ortaklık

- * Ortak olma durumu, iştirak, müşareket.
- * İki veya daha çok kimsenin iş yaparak kazanç elde etmek için birleşmeleri, şirket, kumpanya.

ortaklık etmek

- * ortak olma durumuna gelmek.

ortaklık kurmak

- * şirket, kumpanya açmak veya çalıştırmak.

ortaklık senedi

- * Anonim şirketlerde veya kooperatiflerde her ortağın üyelik haklarını gösteren ada yazılı senet.

ortaklık sözleşmesi

- * Ortak ticarî kuruluşların oluşumunda ortaklık şartlarını içeren belge.

ortakyaşar

- * Ortak yaşama durumunda bulunan (canlı).

ortakyaşarlık

- * Ortakyaşar olma durumu.

ortalama

- * Ortalamak işi.
- * İki veya ikiden artık nicelik toplamının, bu niceliklerin sayısına bölünmesinden çıkan (sayı), vasatı.
- * Orta yerinden.
- * İki karşıt düşünce arasında olan, yaklaşık.

ortalamak

- * Ortasını bulmak, ortasına varmak.
- * Topla oynanan bazı oyunlarda, oyuncu topu alanın ortasına doğru atmak.

ortalamasına

- * Ortalayarak.

ortalı

- * Defterde, bir araya getirilmiş belli sayıda yaprakların oluşturduğu bölümlerden olan.

ortalığı ... almak

- * kaplamak.

ortalığı ... götürmek

- * kaplamak.

ortalığı birbirine katmak

- * kargaşa çıkarmak.

ortalığı kırıp geçirmek

- * herkesi heyecana sürüklemek.
- * çok kızarak çevresindekilere bağırıp çağırmak.

ortalık

- * Bulunulan yer, çevre.
- * İçinde bulunulan, yaşanılan ev, oda gibi yer.
- * Herkes.
- * Yeryüzünün görünen bölümü; çevre, etraf.

ortalık ağarmak

- * sabah olmaya başlamak.

ortalık düzelmek

- * toplum içindeki karışıklık yok olmak, tedirginlik kalmamak.

ortalık kararmak

* akşam olmak.

ortalık karışmak

* toplumda veya devletler arasında düzensizlik baş göstermek.

ortalık yatışmak

* toplum içindeki düzensizlik ve kargaşa sona erip düzenli yaşayış yeniden başlamak.

ortalıkçı

* Lokanta, gazino, pastahane gibi yerlerde ayak işlerine bakan kimse.

ortalıkta

* Göz önünde, meydanda.

ortam

* Canlı bir varlığın içinde bulunduğu doğal veya maddi şartların bütünü.

* Bir kimsenin veya bir insan topluluğunun yaşayışını etkileyen ruhsal, toplumsal ve kültürel etkilerin

bütünü.

* Nesnel ve toplumsal yönlerle bazen kişinin iç dünyasını da kapsayan yakın çevre, vasat.

ortam yaratmak

* imkân sağlamak.

ortanca

* Yaş bakımından üç kardeşin büyüğü ile küçüğü arasında bulunan.

* Büyüklük, irilik bakımından üç nesne arasında sondan veya baştan ikinci gelen.

ortanca

* Taşkıragillerden, kırmızı, pembe veya mor renkli çiçeklerini yaz başında açan, gölgelik yerlerde yetiştirilen bir süs bitkisi (Hydrangea hortensia).

ortancalı

* Ortancası olan.

ortanın sağ

* İlmli siyasî görüşe göre, sosyal alanla ilgili sosyal yapıyı koruma veya olduğu gibi sürdürme eğiliminde bulunan partilerin benimsedikleri görüş.

ortanın solu

* İlmli siyasî görüşe göre, sosyal alanla ilgili köklü değişimleri gerçekleştirmek çabasında bulunan partilerin benimsedikleri görüş.

ortaokul

* Öğrencileri genel eğitim yoluyla bir yandan hayata, bir yandan da liseye hazırlayan üç yıllık orta öğretim okulu.

ortasını bulmak

* ılmli derecesini bulmak, uzlaştırmak.

ortay

* Bir düzlem şeklin aynı yöndeki paralel bütün kırımlarını eşit parçalara bölen (çizgi).

* Bir uzay, bir yüzeyi eşit iki parçaya bölen (düzlem, çizgi).

ortaya almak

* her yanını çevirmek, kuşatmak.

ortaya atılmak

* ileri sürölmek, herkesin bilgisine sunulmak.

* (bir kimse) bir işi yapmak için kendini göstermek, ortaya atılmak.

ortaya atmak

* söylemek, ileri sürmek.

ortaya bir balgam atmak

* bir iş kıvamında iken, biri herkesin zihnini bulandıracak bir söz söylemek.

ortaya çıkarmak

* delilleriyle göstermek, ispat etmek.

ortaya çıkmak

* yokken var olmak, meydana çıkmak, türemek.

* biri kendini göstermek.

ortaya dökmek

* çıkarmak, göstermek.

* açıklamak.

ortaya düşmek

* (kadın) orta malı olmak, sokağa düşmek.

ortaya koymak

* herkesin görebileceği yere koymak.

* yaratmak, yapmak.

ortaya sürülmek

* anlatılmak, belirtilmek, söylenmek.

ortaya yayılmak

* herkes tarafından duyulmak, yayılmak.

Ortodoks

* Doğmaya ve kilise öğretisine uygun olan.

* Ortodoksluk mezhebinden olan (kimse).

Ortodoksluk

* Meşru kilisenin resmî kararlarına uygun öğreti ve düşüncelerin bütünü.

* Doğu Hristiyan kiliselerince sürdürülen, Yunan ve Slâvların çoğunun benimsediği mezhep.

ortodonti

* Diş hekimliğinin, dişleri çenelerin üzerine estetik ve görev bakımlarından düzenli bir biçimde yerleştirmekle uğraşan kolu.

ortoklâz

* Dik açı biçiminde ayrıntıları olan, billûrları parça hâlinde dilinen bir çeşit potasyum feldspat.

ortopedi

* Hekimliğin çocuklardaki vücut biçimsizliklerini düzelten veya önleyen bir kolu.

* Vücutta kemikler, eklemler, kaslar, kirişler, sinirler gibi hareketi sağlayan organların bozukluklarını düzelten, tedavi eden cerrahî kolu.

ortopedik

* Ortopedi ile ilgili olan.

ortopedist

* Ortopedi uzmanı.

* Ortopedi protezleri yapan kimse.

ortoz

* Ortoklâz.

orucunda olmak

* herhangi bir şeyi yemez içmez olmak.

- oruç
- * Tanrı'ya ibadet amacıyla yeme, içme gibi birçok şeylerden belli bir süre veya biçimlerde kendini alkoyma.
 - * Haz veren şeylerden sağlanan yoksunluk.
- oruç açmak
- * vakit gelince oruç bozmak, iftar etmek.
- oruç bozmak
- * bir şey yiyerek, içerek orucunu kesmek veya sona erdirmek.
- oruç tutmak
- * oruç ibadetini yerine getirmek.
- oruç yemek
- * oruç tutmamak.
- oruçlu
- * Oruç tutan (kimse), niyetli.
- oruçsuz
- * Oruç tutmayan (kimse).
- orun
- * Özel yer.
 - * Makam, mansıp, mesnet, mevki.
- orunlama
- * Bir konunun yerine onunla benzerlikleri olan bir başka konuyu anlatma.
- orya
- * Karo.
- oryantal
- * Doğu ile ilgili, doğuyu hatırlatan.
- oryantalist
- * Doğu bilimci, şarkiyatçı, müsteşrik.
- oryantalizm
- * Doğu bilimi.
- Os
- * Osmiyum'un kısaltması.
- Osmanî
- * Osmanlılarla ilgili.
- Osmanlı
- * XIII. yüzyılda Osman Gazi tarafından Anadolu'da kurulan ve birinci Dünya Savaşından sonra dağılan büyük Türk İmparatorluğunun uyruklarına verilen ad.
 - * Düşündüğünü çekinmeden, açıkça söyleyen, bulunduğu toplulukta yetki sahibi olan.
- Osmanlı Türkçesi
- * XIII-XX. yüzyıllar arasında Anadolu'da ve Osmanlı Devleti'nin yayıldığı bütün ülkelerde kullanılmış olan, Arapça ve Farsçanın ağır baskısı altında kalan Türk diline verilen ad.
- Osmanlıca
- * Bkz. Osmanlı Türkçesi.
- Osmanlıcacılık
- * Osmanlıcadan yana olan kimsenin tutumu.

Osmanlıcılık

* Osmanlılık düşüncesini benimseyen ve yayan düşünce akımı.

Osmanlılık

* Osmanlı olma durumu.

osmiyum

* Mavi renkte, 2700° C de eriyen, plâtin filizlerinde bulunan çok kırılğan bir element. Kısaltması Os.

osmiyumlu

* Bileşiminde osmiyum içeren (madde).

osteololi

* Kemik bilimi.

osurgan

* Çok yellenen.

osurgan böceği

* Kendisini, çıkardığı pis bir koku ile savunan bir böcek (Brachynus crepitans).

osurma

* Osurmak işi.

osurmak

* Yellenmek.

osuruğu cinli

* Çabuk ve olmayacak şeylere bile kızıp öfkelenen kimse.

osuruk

* Yellenme.

oşinografi

* Okyanus ve denizlerin fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri üzerine deneysel araştırmalar yapan bilim kolu, ana deniz bilimi.

ot

* Toprak üstündeki bölümleri odunlaşmayıp yumuşak kalan, ilkbaharda bitip, bir iki mevsim sonra kuruyan küçük bitkilere verilen ortak ad.

* Ağrı, zehir.

* İlâç.

* Otlâ yapılmış veya otlâ doldurulmuş.

* Esrar.

ot tutunmak

* vücuttaki istemmeyen kılları düşürmek için ilâç sürünmek.

ot yiyenler

* Bitki yiyerek beslenenler.

ot yoldurmak

* çok zor bir iş gördürmek, çok uğraştırmak.

otacı

* Hekim.

otacılık

* Hekimlik.

otağ

* Büyük ve süslü çadır.

otak

* Bkz. otağ.

otakçı

* Otağ yapan veya satan kimse.
* Orduda otağ kuran er.

otalama

* Otalamak işi.

otalamak

* Zehirlemek, ağılamak.
* Otamak.

otama

* Otamak işi, tedavi.

otamak

* İlâç vererek hastalığı iyi etmeye çalışmak, tedavi etmek.

otantik

* Gerçek olan, gerçeğe veya aslına dayanan, orijinal, mevsuk.

otarma

* Otarmak işi veya durumu.

otarmak

* Otlatmak.

otarsi

* Bir ülkede ekonomik alandaki ihtiyaçları kendi kendine karşılamaya yönelen tutum.

otarşı

* Bkz. otokrasi.

otçu

* Köylerde hekimlik yapan kimse.

otçul

* Otlâ beslenen (hayvan).

otel

* Yolcu ve turistlere geceleme imkânı sağlamak, bunun yanında yemek, eğlence gibi türlü hizmetleri sunmak amacıyla kurulmuş işletme.

otelci

* Otel sahibi kimse.
* Otel işleten kimse.

otelcilik

* Otel sahibi olma durumu.
* Otel işletme işi.

otist

* İçine kapanık, psikolojik sorunları olan kimse.

otizm

* İççe yöneliklik.

otlak

* Hayvan otlatılan yer, salmalık, yayla, mera.

otlakçı

* Para ve emek harcamadan başkasının sırtından geçinen (kimse).

otlakçılık

* Başkasının sırtından geçinme durumu.

otlakiye

* Osmanlı döneminde, devlet malı otlaklarda yayılan hayvanlardan alınan vergi.

otlama

* Otlamak işi.

otlamak

* (hayvan) Dolaşarak yerdeki ot, çimen, yaprak vb.ni yemek, meşgul olmak, bulunmak.

* Para ve emek harcamadan başkasının sırtından geçinmek.

otlanma

* Otlanmak işi.

otlanmak

* (hayvan) Otlamak.

* (otlak) Hayvanlar tarafından yenilmek.

otlatılma

* Otlatılmak işi.

otlatılmak

* Otlamaya bırakılmak.

otlatma

* Otlatmak işi.

otlatma sistemi

* Bir meradan beklenen maksimum yaran, özellikle vejetasyona devamlı bir zarar vermeden elde etmek ve bununla birlikte meranın her tarafının aynı derecede otlatılmasını sağlamak için uygulanan bir otlatma plânı.

otlatmak

* Hayvanı veya sürüyü otlayabileceği bir yere götürmek, otlamaya bırakmak, otlamasını sağlamak.

otlu

* Otu olan.

otlu bağa

* Kara kurbağa (Bufa).

otlu peynir

* Güzel kokulu otların, özellikle yaban sarımsağının içine katılmasıyla yapılan bir çeşit beyaz peynir.

otluk

* Otu bol olan yer.

* Kış için kurutulmuş ot yığını.

* Ot konulan yer.

oto

* Bazı kelimelerin birleşimine girerek "kendi kendine" anlamını veren ön ek.

oto

* Otomobil kelimesinin kısaltılmışı.

oto parkçılık

* Otoparkçı işini yapan kimse.

otoban

* Otoyol.

otobiyografi

* Bir kişinin kendi hayatını anlattığı yazı, öz yaşam öyküsü.

otobiyografik

* Otobiyografi ile ilgili.

otobüs

* Yolcu taşıyan, motorlu, büyük taşıt.

otobüsçü

* Otobüs işletmecisi.

* Otobüs şoförü.

otobüsçülük

* Otobüs işletmeciliği.

otodidakt

* Öz öğrenimli.

otoerotizm

* Kişinin kendi vücudu üzerinde cinsel etkinliklerde bulunma sapıncı.

otogar

* Şehirler arası çalışan motorlu taşıtların yolcularını aldıkları ve indirdikleri yer, garaj.

otograf

* Bir yazarın veya kişinin kendi elinden çıkan (yazı).

otografi

* Yağlı mürekkeple özel kâğıda çizilen şekillerin litografya tekniği ile taş üzerine yazılması.

otojestiyon

* Öz yönetim.

otokar

* Toplu geziler için yapılmış büyük otobüs.

otoklâv

* Vida ve civatarlarla tutturulmuş basit bir kapağı olan, iç basınca dayanıklı kap.

* Lâboratuvar işlerinde ve ameliyatlarda yararlanılan her türlü araç ve gereçleri mikropsuzlaştırmak için kullanılan basınçlı buhar kazanı.

otokontrol

* Öz denetim.

otokrasi

* Hükümdarın, bütün siyasal kudreti elinde bulundurduğu yönetim biçimi.

otokrat

* Siyasal kudreti elinde bulunduran (hükümdar).

otokritik

* Öz eleştiri.

otokton

* Yerli.

otolit

- * Bkz. işitme taşı.

otoman

- * Bir tür ipekli kumaş.
- * Sedir biçiminde kanepeler.

otomasyon

- * Endüstride, yönetimde ve bilimsel işlerde insan aracılığı olmadan işlerin otomatik olarak yapılması.

otomat

- * Canlı bir varlığın yapabileceği bazı işleri yapan mekanik veya elektrikli araç.
- * Sıcak su verecek biçimde hazırlanmış, hava gazı ocaklı cihaz.
- * Yapılarda, merdivenleri aydınlatacak biçimde düzenlenmiş elektrik tesisatı.

otomatığe almak (veya bağlamak)

- * kendi kendine yeniden düzene sokmak.

otomatığe geçmek

- * otomatik olarak çalışmaya başlamak.

otomatik

- * Mekanik yollarla hareket ettirilen veya kendi kendini yöneten (alet).
- * (insan için) İrade dışında yapılan (davranış).

otomatik olarak

- * kendiliğinden.

otomatik sigorta

- * Fazla akım geçtiğinde manyetik veya termik mekanizmalarla devreyi açan alet.

otomatikleşme

- * Otomatikleşmek işi.

otomatikleşmek

- * Otomatik duruma gelmek.

otomatiklik

- * Otomatik olma durumu.

otomatikman

- * Otomatik olarak.

otomatizm

- * Bir cihaza, bir alete otomatik bir işleyiş kazandırmak için gerekli olan düzen.

otomobil

- * Patlamalı, içten yanmalı, elektrikli bir motor veya gaz türbiniyle hareket eden taşıt.

otomobilci

- * Otomobil alıp satan kimse.

otomobilcilik

- * Otomobil alıp satma işi.

otomotiv

- * Motorlu taşıt yapımını konu alan endüstri kolu.

otonom

- * Özerk, muhtar.

otonomi

* Özerklik, muhtariyet.

otopark

* Motorlu taşıtların belli bir süre için bırakıldığı yer.

otoparkçı

* Otoparkta çalışan görevli.

otoplâsti

* Eksik bir organa, kişinin başka bir yerinden parça alıp eklemek yoluyla yapılan onarım.

otopsi

* Ölüm sebebini belirlemek amacıyla bir cesedi açıp inceleme işi.

otoray

* Ray üzerinde işleyen motorlu taşıma aracı.

otorite

* Yetke, sulta, velâyet.

otorite sağlamak (veya temin etmek)

* yetki kurmak veya sahibi olmak.

otoriter

* Yetkeli, otoriteli.

otoriterli

* Otoritesi olan, otoriter.

otosist

* Bkz. işitme kesesi.

otostop

* Bir yayanın yoldan geçen bir otomobili durdurarak binmesi ve gideceği yere para vermeden gitmesi.

otostop yapmak

* bu biçimde yolculuk etmek.

otostopçu

* Otostop yapan (kimse).

otostopçuluk

* Otostop yapma işi.

ototrof

* Öz beslenen.

ototrofi

* Öz beslenme.

otoyol

* Hızlı bir trafik akımı sağlamak amacıyla yapılan, üç veya dört şeritli, çift yönlü geniş yol, otoban.

otsu

* Ot gibi olan, gövdesi odunlaşmayan, kısa ömürlü (bitki).

otsu topluluk

* Gövdesi odunlaşmayan kısa ömürlü bitki topluluğu.

otsul

* Bkz. otsu.

otsuz

- * Otu olmayan.

otu çek köküne bak

- * Kişinin kimliğini öğrenmek için soyunu sopunu bilmek gerekir.

oturacak

- * Sandalye, tabure, kanepe gibi üstüne oturuşan şey.

oturak

- * Oturulacak yer veya şey.
- * Tahtadan alçak iskemle.
- * Bir şeyin yere gelen tarafı, taban.
- * İçine abdest bozulan kap, lâzımlık.
- * İçkili, çalgılı ve kadınlı eğlenti.
- * Bacaklarında veya başka bir yerinde, gezmesine engel olacak bir özü olduğundan hep evde oturan (kimse),

kötürüm.

- * Boru mengenesinin tezgâha oturduğu ve vidalandığı bölüm.
- * Kürekli teknelerde kürekçilerin oturduğu enli tahta.

oturak âlemi

- * Anadolu'nun bazı yörelerinde, sadece erkeklerin katıldığı, kadın oynatılan içkili toplantı.

oturak kundesı

- * Güreşte bir elin arkadan iki bacak arasından, ötekinin de önden getirilerek kasık üzerinde kilitlenmesi biçimindeki kündeleme.

oturaklı

- * Sağlam, gösterişli.
- * Saygı uyandıran, ağırbaşlı.
- * (söz için) Yerinde ve sırasında söylenen.

oturaklılık

- * Oturaklı davranış, ağırbaşlılık, oturmuşluk.

oturma

- * Oturmak işi.
- * (kısa süre ile) Konukluğa gitme.

oturma belgesi

- * Bazı ülkelerde çalışan veya ticaret yapan kimselere verilen oturma izni belgesi.

oturma duvarı

- * Su basmanı, oturma.

oturma grevi

- * Bir isteği gerçekleştirmek amacıyla, işçilerin iş yerlerinden ayrılmaksızın bulundukları yere oturarak grev yapmaktan kaçınmaları.

oturma grubu

- * Koltuk, kanepe, sandalye, kolçaklı sandalye, sallanan koltuk vb. mobilyalardan oluşan grup.

oturma izni

- * Belli bir bölgede resmî makamlarca verilen oturma belgesi.

oturma mobilyası

- * Boyutları ve şekli insan vücudunun ölçülerine uygun olan ve rahat oturmayı sağlayan, oturma yüzeyi elâstik veya elâstik olmayan malzemeden yapılan mobilya.

oturma odası

- * Ev halkının oturması için ayrılmış oda.

oturmak

- * Vücutun belden yukarısı dik duracak biçimde ağırlığı kaba etlere vererek bir yere yerleşmek.
- * Bu biçimde yerleştiği yerde kalmak.
- * Uygun gelmek.
- * Bir yerde sürekli olarak kalmak, ikamet etmek.
- * Hiçbir iş yapmadan boş vakit geçirmek, boş durmak.
- * (toprak veya yapı için) Çökmek, aşağı inmek.
- * Biriyle beraber yaşamak.
- * Bir işi yapmakta olmak, bir işe başlamak üzere olmak.
- * Mal olmak.
- * Yer almak, geçmek.
- * Benimsenmek, yerleşmek, kökleşmek.
- * Belli bir yörüngede dönmeye başlamak.
- * (sıvı tortuları için) Dibe çökmek, dipte toplanmak.
- * Herhangi bir durumda belli bir süre kalmak.

oturmalık

- * Su basmanı, oturma duvarı.

oturmuş

- * Yerleşik, yerleşmiş, güçlenmiş.

oturmuşluk

- * Oturmuş olma durumu.
- * Benimsenmiş, yerleşmiş olma durumu.

oturtma

- * Oturtmak işi.
- * Halka halka kesilmiş patates, patlıcan, kabak gibi sebzelerden yapılan bir çeşit kıymalı yemek.

oturtmak

- * Oturtmak işini yaptırmak.
- * Koymak; yapmak, yerleştirmek.

oturtmalık

- * Yapının toprak üstünde kalan, 1 m kadar yükseklikte, bütün yapı boyunca devam eden, üstüne gelen duvarlardan birkaç santim dışarı çıkıntılı ana temel duvarı.

oturtulma

- * Oturtulmak işi.

oturtulmak

- * Oturtmak işine konu olmak.

oturulma

- * Oturulmak işi.

oturulmak

- * Herhangi biri tarafından oturmak işi yapılmak.

oturum

- * Bir meclis veya kurulun çözümlenmesi gereken sorunları görüşüp tartışmak için yaptığı toplantı, celse.
- * Yasama meclislerinin birleşimlerinden her biri.

oturup kalkmak

- * hareket etmek.

oturuş

- * Oturmak işi veya biçimi.

oturuşma

- * Oturuşmak işi.

oturuşmak

- * Yatışmak, hızı azalmak.

otuz

- * Yirmi dokuzdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren işaret: 30, XXX.
- * Üç kere on, yirmi dokuzdan bir artık.

otuz beşlik

- * İçinde sıvı maddelerden, 0,50 lt. ölçüsünde bulunan şişe.
- * Küçük rakı.

otuzar

- * Otuz sayısının üleştirme biçimi; her birine otuz; her defasında otuzu bir arada.

otuzluk

- * Yaşı otuz civarında olan.
- * İçinde otuz âdet bulunan.
- * Otuz lira değerinde olan.

otuzuncu

- * Otuz sayısının sıra sıfatı; sırada yirmi dokuzuncudan sonra gelen.

ova

- * Çevrelerine göre çukurda kalmış, çoğunlukla alüvyonla örtülü, eğimi az, akarsuların derine gömülmemiş olduğu, genellikle geniş veya dar düzlük, yazı.

oval

- * Yumurta biçiminde olan, yumurtamsı, sobe, beyzi.
- * Kapalı, dış bükey ve uzunca bütün eğriler, özellikle elips gibi iki simetri eksenine olan (simetrik eğri).

ovalama

- * Ovalamak işi.

ovalamak

- * Ellerini bir şeye veya birbirine sürtmek.
- * Sertçe ovmak.
- * Ezmek veya ufak parçalara ayırmak.

ovalanma

- * Ovalanmak işi.

ovalanmak

- * Ovalamak işine konu olmak.
- * Kendi kendini ovmak.

ovalatma

- * Ovalatmak işi.

ovalatmak

- * Ovalamak işini başkasına yaptırmak.

ovalı

- * Ovada yaşayan, ova halkından olan.

ovalık

- * Ovası olan, ovalarla kaplı.

ovasız

- * Ovası olmayan.

ovdurma

* Ovdurmak işi.

ovdurmak

* Ovmak işini yaptırmak.

ovdurtma

* Ovdurtmak işi.

ovdurtmak

* Ovdurmak işini birine yaptırmak.

ovma

* Ovmak işi.

ovmaç

* Hamuru ovalayarak yapılmış kırıntılarla pişirilmiş çorba.

* Taze tarhana.

ovmak

* Bir şeyin üzerine bastırarak el gezdirmek.

* Bir temizleyiciyle bir yeri veya bir şeyi kuvvetle sürterek temizlemek.

ovogon

* Alg, mantar gibi ilkel bitkilerde dişi cinslik hücresi.

ovogon dağarcığı

* Çiçeksiz bitkilerin çoğunda üreme organlarını barındıran boşluk.

ovolit

* İç içe mineral kabuklardan oluşan balık yumurtası biçiminde kalker.

ovulma

* Ovulmak işi.

ovulmak

* Ovmak işine konu olmak.

ovunma

* Ovunmak işi.

ovunmak

* Kendi kendini ovmak.

ovuşmak

* Ovuşturmak işi.

ovuşturma

* Ovuşturmak işi.

ovuşturmak

* Bir şeyi bastırarak başka bir şey üzerinden geçirmek.

* (el için) Birbirine sürtmek.

oy

* Bir toplantıya katılanların, bir sorunla ilgili birkaç seçenektan birini tercih etmesi, rey.

* Bu tercihi belirten işaret, söz veya yazı.

oy birliği

* Bir toplantıda oylamaya katılan bütün üyelerin aynı yönde oy kullanması.

oy birliği ile

* oylamaya katılan bütün üyeler aynı yönde birleşerek.

oy çokluğu

* Oylamaya katılanların yarından fazlasının aynı yönde oy kullanmalan.

oy hakkı

* Kişilere tanınan oy verme yetkisi.

oy sandığı

* Seçimlerde oy kâğıtlarının içine atıldığı mühürlü sandık.

oy vermek (veya oyunu kullanmak)

* bir sorun üzerindeki görüşünü belirtmek, rey vermek.

oya

* Genellikle ipek ibrişim kullanarak iğne, mekik, tığ veya firkete ile yapılan ince dantel.

oya çiçeği

* Koyu menekşe veya pembe renkte çiçekler açan süs bitkisi (*Lagerstroemia indica*).

oya gibi

* ince, güzel, zarif.

oya koymak

* bir konuda sonucu belirlemek için oy verilmesini istemek, oylama yoluyla bir topluğun görüşünü almak.

oyacı

* Oya yapan veya satan kimse.

oyacılık

* Oya yapma ve satma işi.

oyalama

* Oyalamak işi.

oyalamak

* Belirli bir süre birinin dikkat ve ilgisini başka bir şey üzerine çekmek, meşgul etmek.

* Vakit kazanmak için aldatmak.

* Eğlendirmek, hoşça vakit geçirtmek.

oyalamak

* Oya ile süslemek.

oyalandırma

* Oyalandırmak işi veya durumu.

oyalandırmak

* Oyalanmasına yol açmak, oyalanmasını sağlamak.

oyalanma

* Oyalanmak işi.

oyalanmak

* Oyalamak işine konu olmak.

* Kendi kendini oyalamak.

* Boşuna zaman harcamak, vakit geçirmek.

oyalantı

* Oyalanmak için yapılan şey, hobi.

oyalayıcı

* Vakit geçirmeye yol açan, eğlendiren, hoş vakit geçirten.

oyalı

* Kenan'na oya yapılmış veya geçirilmiş.

oyculuk

* Oy alabilmek için türlü yollara başvurma işi.

oydaş

* Aynı düşüncede, aynı inançta olan, hemfikir.

oydurma

* Oydurmak işi.

oydurmak

* Oymasını sağlamak.

oylama

* Oy kullanma işi.

oylamak

* Oya koymak veya oya sunmak.

oylamaya geçmek

* oy verme işlemine başvurmak.

oylamaya koymak

* bir toplantıdaki oy sayısını belirlemek, oy verilmesini istemek, oya sunmak.

oylanış

* Oylamak işi veya biçimi.

oylanma

* Oylanmak işi.

oylanmak

* Oylamak işi yapılmak.

oyluk

* Uyluk.

oylum

* Hacim, cirim.

* İçi oyulmuş, çukur duruma getirilmiş.

* Resimde derinlik, üç boyutluk etkisi, mimarlıkta mekân karşılığı.

oylum oylum

* Oymak, girintili çıkıntılı.

oylumlama

* Resim ve heykel sanatında öğelere hacim duygusu ve biçim verme işi, modelâj.

oylamlamak

* Resim ve heykelde öğelere oylum duygusu ve biçim vermek.

* Küçülterek yapmak.

oylumlu

* Oylumu olan, hacimli.

* Büyük, geniş.

oyma

* Oymak işi.

* Bir nesnenin yüzeyini özel araçlarla oyarak veya delerek türlü biçimler verme.

* Ağaç yongası.

- * Oyularak yapılan süsleme.
- * Oyularak yapılmış.

oyma akıl

- * Yer etmiş, uzun tecrübeler sonunda kabul görmüş nasihat.

oyma baskı

- * Çinko, bakır, tahta gibi levhalara kazıma ile yapılan, resimleri kâğıda basma tekniği.

oymacı

- * Oyma işleri yapan sanatçı, hakkâk.

oymacılık

- * Oyma yapma sanatı.

oymak

- * Keskin, sivri uçlu bir cisimle bir şeyi yontarak veya delerek çukur oluşturmak.
- * Kumaş gibi bir şeyi girintili bir biçimde kesmek.

oymak

- * Dil ve kültür yönünden büyük bir türdeşlik gösteren, bir çok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk, aşiret.
- * İzcilikte küçük birlik.

oymak

- * Hemen hemen benzer veya aynı tür yıldızlardan oluşmuş, Samanyolunun seyrek yapılı genç kümelerinden her biri.

oymak oymak

- * Top top, küme küme.

oymakbaşı

- * Oymakların lideri, önde geleni.
- * İzcilikte küçük birliklerin başı.

oymalı

- * Oymaları bulunan, oymalarla süslenmiş olan.

oymalı yaprak

- * Meşe yaprağı gibi kenarları girintili çıkıntılı olan yaprak.

oynak

- * Kımıldayan, yerinde sağlam durmayan, hareketli.
- * Hareket, canlılık veren.
- * Değişken, kararsız.
- * (kadın veya kız için) Davranışları ağırbaşlı olmayan.
- * Eklemlerin bükülüp doğrulmaya elverişli olan çeşidi, oynar eklem.

oynak kemiği

- * Diz kapığı kemiği.

oynakça

- * Oynak (bir biçimde), oynak olarak.

oynaklık

- * Oynak olma durumu.
- * Oynakça davranış.

oynama

- * Oynamak işi.

oynama!

* (olumsuz olarak) "oyalanma, gereği gibi yap, boşuna vakit geçirme!" anlamında kullanılır.

oynamak

- * Vakit geçirme, eğlenme, oyalanma gibi amaçlarla bir şeyle uğraşmak.
- * Herhangi bir tutku, ilgi veya oyalanma gibi sebeple bir şeye kendini vermek.
- * Kımıldamak, hareket etmek.
- * Bir şeyi sürekli evirip çevirmek veya sürekli olarak dokunmak.
- * Bir temsilde rol almak.
- * Film gösterilmek.
- * (tiyatro için) Sahneye konmak.
- * Tedirgin etmek, rahatsız edici davranışta bulunmak.
- * (eşya için) Herhangi bir parçası kımıldamak, hareket etmek.
- * (insan için) (olumsuz olarak) Gerekli görevini yapacak hareketten yoksun olmak.
- * Sarsılmak, yeri değişmek.
- * Sporla ilgili çalışmalara katılmak.
- * Müziğin gerektirdiği uyumlu hareketleri yapmak.
- * Rastgele yön vermek, aldatmak.
- * Herhangi birine karşı önemsemeyici davranışlarda bulunmak.
- * Büyük bir ustalık, beceri ve kolaylıkla bir işi yapmak.
- * Tehlikeye koymak.
- * Değişiklik göstermek.

oynanış

- * Oynanmak işi veya biçimi.

oynanma

- * Oynanmak işi.

oynanmak

- * Oynamak işine konu olmak.
- * Herhangi biri oynamak.

oynaş

- * Aralarında toplumca hoş karşılanmayan ilişkiler bulunan kadın veya erkekten her biri.

oynaşlık

- * Oynaşın işi veya mesleği.

oynaşlık etmek

- * toplumda hoş karşılanmayan ilişkilerde bulunmak.

oynaşma

- * Oynaşmak işi.

oynaşmak

- * Birbiriyle oynamak.
- * Aşıktaşlık etmek.

oynatılma

- * Oynatılmak işi.

oynatılmak

- * Oynatmak işine konu olmak.

oynatım

- * Oynatmak işi.
- * Sinema endüstrisinin, filmlerin seyircilere gösterilmesi işiyle uğraşan kolu.

oynatımcı

- * Oynatım işiyle uğraşan kimse.

oynatış

* Oynatmak işi veya biçimi.

oynatma

* Oynatmak işi.

oynatmak

- * Oynamasını sağlamak.
- * Kımıldamasına yol açmak.
- * Herhangi bir canlıya istenilen hareketleri yaptırmak.
- * Korkutmak, heyecanlandırmak.
- * Herhangi bir ödevi yerine getirmeyerek karşı tarafı düzenle oyalamak.
- * Sahneye koymak.
- * Bir araç, gereç kullanmak.
- * Aklını yitirmek.

oynaya oynaya

* Sevine sevine, büyük bir sevinçle.

oynayış

* Oynamak işi veya biçimi.

oysa

* Aralarında karşıtlık, aykırılık bulunan iki cümleyi "tersine olarak, -diği hâlde" anlamlarıyla birbirine bağlar, hâlbuki.

oysaki

* Oysa, hâlbuki.

oyuk

- * Oyulmuş, içi boş ve çukur olan.
- * Oyulmuş yer.

oyuklu

* Oyuğu olan, oyukları bulunan.

oyulga

* Elle yapılan kalın, seyrek dikiş.

oyulgalama

* Oyulgalamak işi.

oyulgalamak

- * (kumaş) Gelişi güzel dikmek.
- * Saplamak, sokmak.

oyulgalanma

* Oyulgalanmak işi.

oyulgalanmak

- * Kumaş gelişigüzel dikilmek.
- * Birikmek, sıralanmak.

oyulgama

* Elle yapılan kalın, seyrek, gelişigüzel dikiş.

oyulgamak

* Oyulgalamak.

oyulganma

* Oyulganmak işi.

oyulganmak

* Bir şeyin içine iyice girmek.

oyulma

* Oyulmak işi.

oyulmak

* Oymak işi yapılmak.

oyuluş

* Oyulmak işi veya biçimi.

oyum

* Oymak işi.

oyumlama

* Oyumlamak durumu veya biçimi.

oyumlamak

* (bitki) Kök salmak, tutmak.

oyun

* Vakit geçirmeye yarayan, belli kuralları olan eğlence.

* Kumar.

* Şaşkınlık uyandırıcı hüner.

* Tiyatro veya sinemada sanatçının rolünü yorumlama biçimi.

* Müzik eşliğinde yapılan hareketlerin bütünü.

* Sahne veya mikrofonda oynamak için hazırlanmış eser, temsil, piyes.

* Bedence ve kafaca yetenekleri geliştirmek amacıyla yapılan, çevikliğe dayanan her türlü yarışma.

* Hile, düzen, desise, entrika.

* (güreşte) Hasmını yenmek için yapılan türlü biçimlerde şaşırtıcı hareket.

* (teniste) Taraflardan birinin dört sayı kazanmasıyla elde edilen sonuç.

oyun alanı

* Maçların yapıldığı yer.

oyun almak

* oyunda kazanmak, sayı sahibi olmak.

oyun bağlamak

* güreşte rakibe bir oyun uygulayıp onu sonuçlandırmadan beklemek.

oyun bozmak

* tasarlanmış bir işi yersiz ve vakitsiz olarak kaşırtmak, plânları alt üst etmek.

* mızıkçılık etmek.

oyun çıkarmak

* başarılı oyun oynamak.

oyun ebesi

* Çocuk oyunlarında oyunun başı veya cezası, ebe.

oyun etmek

* kurnazlıkla birini aldatmak.

oyun havası

* Kıvrak ritimli ezgi.

oyun kâğıdı

* İskambil kâğıdı.

oyun kurmak

* bir yarışmayı kazanmak için belirli bir taktik uygulamak.

oyun kurucu

* (futbolda) Takımda, savunucular ile akıncılar arasında yer alan, görevi hem savunucular, hem de akıncılara yardım etmek olan üç oyuncudan her biri, haf.

oyun masası

* Üzeri genellikle yeşil ile kaplanmış masa.

oyun oynamak

* birini aldatmak, kandırmak.

oyun sahası

* Oyun alanı.

oyun salonu

* Oyun masalarının bulunduğu geniş oda.

oyun vermek

* oyunda kaybetmek.

oyun yapmak

* güreşte rakibe oyun uygulamak.

oyun yazarı

* Tiyatro, radyo ve televizyonda sahnelenmek veya oynanmak üzere piyes, skeç türü eserler kaleme alan sanatçı.

oyun yazarlığı

* Oyun yazma işi.

* Oyun yazarının mesleği.

oyuna çıkmak

* oyun için sahneye çıkmak.

oyuna gelmek

* aldatılmak.

oyuna getirmek

* birini tuzağa düşürmek, aldatmak.

oyuna kurban gitmek

* bir hile, düzen sonunda zarara, iftiraya uğramak.

oyunbaz

* Oynamayı seven.

* Düzençi, hileci.

oyunbazlık

* Düzencilik, hilecilik.

oyunbozan

* Birlikte yapılmasına karar verilen bir işten tek taraflı cayan (kimse), mızıkçı.

oyunbozanlık

* Oyunbozan olma durumu, mızıkçılık.

oyunbozanlık etmek

* birlikte yapılması plânlanan bir işten çekilmek.

oyuncak

* Oynayıp eğlenmeye yarayan her şey.

* Önemsiz ve kolay iş.

* Başkalarının bir araç gibi kullanılan, hiçe sayılan, güçsüz kimse.

oyuncakçı

* Oyuncak yapan veya satan kimse.

oyuncakçılık

* Oyuncak yapma veya satma işi.

oyuncaklı

* Oyuncağı olan.

* Çocuksu, çocuk gibi davranan.

oyuncu

* Herhangi bir oyunda oynayan kimse.

* Sahne, perde veya bir gösteride rol alan sanatçı, aktör, aktris.

* Oyunu seven.

* Düzençi, hileci.

* Çok oyun yapan, oyundan oyuna geçen kimse.

oyunculuk

* Oyun oynama işi.

* Sahne sanatçılığı.

* Düzencilik, hilecilik.

oyunlaştırılma

* Oyunlaştırılmak durumu.

oyunlaştırılmak

* Oyun biçimine getirilmek.

oyunlaştırma

* Oyunlaştırmak işi.

oyunlaştırmak

* Tiyatro türünden olmayan herhangi bir eseri teknik yönden oynanabilir duruma getirmek.

oyunluk

* Tiyatroda oyun oynanan yer, sahne.

oyuntu

* Oyulmuş bölüm.

* Oyuk, çukur.

oyunu almak

* oyunu kazanmak.

oyuş

* Oymak işi veya biçimi.

ozalit

* Yüzeyi ışığa karşı duyarlı bir madde ile kaplı kâğıt üzerine, kalıptan çekilmiş resim kopyası.

ozalitçi

* Ozalit yapan veya çıkaran kimse.

ozan

* Halk şairi.

* Şiir yazar kimse, şair.

ozanca

* Ozana yakışır (biçimde), ozan gibi.

ozanlık

* Ozan olma özelliği.

ozansı

* Ozana yakışır biçimde, ozan gibi, şairane.

ozansılık

* Ozansı olma durumu, şairanelik.

ozmonoloji

* Ozmos bilimi.

ozmos

* Geçişme.

ozokerit

* Yer mumu.

ozon

* Molekülünde üç atom bulunan oksijenden oluşan, ağır kokulu, gaz durumundaki basit element (O₃).

ozon ölçüm

* Havada ve oksijen içindeki ozonu ölçme işi.

ozon tedavisi

* Lokal veya genel banyo, pansuman veya şırınga hâlinde ozon ve oksijen vererek yapılan tedavi.

ozon yuvarı

* Atmosferin 15-40 km arasında bulunan tabakası.

ozonlama

* Ozonlamak işi.

ozonlama cihazı

* Ozonlanmış oksijen elde etmeye yarayan, duyarlı bir alet, ozonlayıcı.

ozonlamak

* Oksijeni ozon durumuna getirmek.

ozonlaşma

* Ozonlaşmak durumu.

ozonlaşmak

* Ozon durumuna gelmek.

ozonlaştırıcı

* Ozonlu oksijen veya hava hazırlayan alet.

ozonlayıcı

* Ozonlama cihazı.

ozonoliz

* Ozonla ayrışma.

ozonometre

* Ozonölçer.

ozonosfer

* Ozon yuvarı.

ozonoskop

* Ozonun varlığını tespit etmeye yarayan düzenek.

ozonölçer

* Atmosferdeki ozon niceliğini tespit etmeye yarayan alet.

ozonür

* Ozonun çift bağlı organik maddelerle meydana getirdiği katılma bileşiği.

ozuga

* Tropikal Afrika ve ormanlık alanlarda yetişen ince dokulu bir ağaç türü (*Saccoglottis gabonensis*).

ö

* Tikişme veya bıkma anlatır.

ö, Ö

* Türk alfabesinin on dokuzuncu harfi; ses bilimi bakımından ince, yuvarlak, geniş ünlüyü gösterir.

öbek

* Birbirine benzer veya aynı cinsten olan şeylerin oluşturduğu bütün, takım, küme grup.

* Özne, yüklem veya çeşitli tümleçlerle birlikte kullanılan sözlerin bütünü.

* Genel olarak yaş, yapı, uzay dağılımları ve hızları bakımından benzer özellik gösteren dizgelere ilişkin yıldızlar kümesi.

öbek öbek

* Yığın yığın, küme küme toplu bir biçimde.

öbeklenme

* Öbeklenmek durumu veya biçimi.

öbeklenmek

* Öbek durumuna gelmek, öbek öbek olmak.

öbekleşme

* Öbekleşmek durumu.

öbekleşmek

* Bir grup oluşturmak, öbek durumunu almak.

öbür

* "Bu" zamiriyle belirtilen bir şeyden sonrakı olan, öteki, diğeri.

* (zaman için) Önümüzdekiden bir sonraki.

öbür dünya

* Öldükten sonra ruhun yaşayacağına inanılan âlem, ahret.

öbür dünyayı boylamak

* ölmek.

öbürkü

* Öbürü.

öbürü

* Öteki, öbür kişi veya şey, diğeri.

öcü

* (çocuk dilinde) Umacı.

öcünü çıkarmak

* Bkz. öç almak.

öç

* Kötü bir davranış veya sözü cezalandırmak için kötülükle karşılık verme isteği ve işi, intikam.

öç almak (veya öcünü almak)

* yapılan bir kötülüğün acısını kötülük yaparak çıkarmak, intikam almak.

öçbe

* Geveze, çok konuşan.

* Ukalâ, bilgiç geçinen.

öçlenme

* Öçlenmek işi veya durumu.

öçlenmek

* Öç beslemek, öç ile dolu duruma gelmek, hınç beslemek, kin duymak.

öçlü

* Kin ve intikam dolu, öç alma isteğinde olan.

öd

* Karaciğerin salgıladığı yeşil, sarı renkte acı sıvı, sıvı safra.

öd

* Yanarken güzel koku veren bir ağaç, öd ağacı.

* Bu ağacın kıyılmış parçalarından yapılan tütsü.

öd ağacı

* Dulaptal otugillerden, sıcak ülkelerde yetişen, dinî törenlerde yakılan ve yanarken güzel koku veren, tropik bölgelerde yetişen, odunu ve kabuğu hoş kokulu bir ağaç (Aquilaria agallocha).

öd dışı

* Dışını.

öd kanalı

* Karaciğer ve öd kesesi kanallarının birleşmesinden oluşan, safrayı bağırsağa veren kanal, koledok.

öd kesesi

* Karaciğere yapışık, armut biçiminde, öd salgılayan küçük organ, safra kesesi.

ödem

* Bazı hastalıklarda yüzde, ellerde, ayaklarda görülen iltihapsiz şiş.

ödeme

* Ödemek işi, tediye.

ödemek

* Bir alış veriş ilişkisinde, borçlu olunan şeyin karşılığını alacaklıya vermek, tediye etmek.

* Bedelini vererek bir zararı karşılamak, tazmin etmek.

* (bir iş, bir kuruluş için) Harcanan, yatırılan parayı çıkartmak, itfa etmek.

* Bir işin, bir görevin karşılığını vermek.

* Bir şeye özveri ile, zahmetle kavuşmak.

ödemeli

* Değeri postahaneye ödendikten sonra alıcıya verilecek olan.

* Karşı tarafça ödenmek şartıyla edilen (telefon) veya çekilen (telgraf).

ödemli

* Ödemi olan.

ödenek

* Bir iş için ayrılan belli para, tahsisat.

* Devlet harcamalarının yapılabilmesi için, her yılın bütçesiyle yürütme organına verilen harcama izni.

* Parlamento üyelerine, görevleri sebebiyle verilen, yolluk dışında kalan para.

ödenekli

* Ödeneği olan.

* Belli dönemlerde devlet bütçesinden yardım veya belirli bir pay alan kişi veya kuruluş.

ödeniş

* Ödenmek işi veya biçimi.

ödenme

* Ödenmek işi.

ödenmek

* Ödemek işine konu olmak.

ödenmez

* Ödenemeyecek kadar, ödenmeyecek biçimde.

ödenti

* Dernek, kuruluş vb. üyelerinin dernek kasasına ödemeyi üstlerine aldıkları para, aidat.

ödeşme

* Ödeşmek işi.

ödeşmek

* Birbirine olan borçları ödeyip, alacak verecek bırakmamak.

* Karşılık olarak benzer iş, hareket yapıp veya bir şey verip manen borçlu kalmamak.

ödetme

* Ödetmek işi.

ödetmek

* Ödemek işini yaptırmak.

ödev

* Yapılması, yerine getirilmesi, insanlık duygusu, töre veya yasa bakımından gerekli olan iş veya davranış,

vazife.

* Öğretmenin öğrencilere verdiği çalışma.

ödev bilgisi

* Herhangi bir meslekte bulunanların birbirleriyle ve başkalarıyla olan işlerinde tutmaları gereken yollar ve yerine getirmek zorunda bulundukları ödevler üzerinde duran, bilgi, deontoloji.

ödev bilmek (veya saymak)

* bir şey yapmayı kendisi için yerine getirilmesi zorunlu bir iş olarak kabul etmek, borç bilmek.

ödevcil

* ödevine bağlı olan, ödevlerini yerine getirmeyi seven, vazifesinas.

ödevlendirilme

* Ödevlendirilmek işi veya durumu.

ödevlendirilmek

* Ödevlendirmek işine konu olmak.

ödevlendirme

* Ödevlendirmek işi veya durumu.

ödevlendirmek

* Birine ödev vermek.

ödevli

* Ödev yüklenmiş, olan, vazifeli.

ödiyometre

* Bkz. odyometre.

ödlek

* Korkak, tabansız, yüreksiz.

ödlekçe

* Ödleğe yaraşır (bir biçimde), ödlek gibi.

ödleklik

* Ödlek olma durumu veya ödlekçe davranış.

ödü bokuna karışmak

* çok korkmak.

ödü kopmak (veya patlamak)

* ansızın çok korkmak.

ödül

* Bir başarı karşılığında verilen armağan, mükâfat.

* Bir iyiliğe karşılık olarak verilen armağan, mükâfat.

ödül almak

* herhangi bir başarı karşısında armağana lâyık görülmek.

ödül vermek

* ödüllendirmek.

ödüllendirme

* Ödüllendirmek işi.

ödüllendirmek

* Bir başarıyı veya bir iyiliği ödülle değerlendirmek, mükâfatlandırmak.

ödün

* Uzlaşmaya varabilmek için hak, istek veya savlarının bir bölümünden, karşı taraf yararına vazgeçme, ivaz, taviz.

ödün vermek

* ödünle uzlaşma sağlamak.

ödüncü

* Ödün veren, tavizci.

ödünç

* İleride geri verilmek veya alınmak şartıyla (alınan veya verilen).

ödünç alma

* ödünçleme.

ödünçleşme

* Ödünç olarak alınmış ariyet.

* Başka bir dilden alınmış ve bütünüyle özümsememiş (söz).

ödünleme

* Ödünlemek işi, taviz.

* Engellenen ve doyurulmayan dilek, istek ve davranışların yarattığı tedirginliği, onların yerine geçebilecek başka dilek, istek ve davranışlarla giderme.

ödünlemek

* Ödünle karşılamak, taviz vermek.

ödünlü

- * Ödün niteliğinde olan, ödün vererek yapılan, ivazlı.
- * Ödün veren (kimse).

ödünsüz

- * Ödün niteliğinde olmayan, ödün vermeksizin yapılan, ivazsız.
- * Ödün vermeyen (kimse).

ödünü koparmak (veya patlatmak)

- * çok korkutmak.

ödyometre

- * Kimyasal tepkimelerde gazların hacim değişmelerini ölçmeye yarayan araç.

öf

- * Usanç, bezginlik, tiksinti gibi duygular anlatır.

öfke

- * Engelleme, incinme veya gözdağı karşısında gösterilen saldırganlık tepkisi, kızgınlık, hışım, hiddet, gazap.

öfke baldan tatlıdır

- * öfkeye kapılınca bağırıp çağırmak insanı rahatlatır.

öfke ile kalkan ziyanla (zararla) oturur

- * öfkesine kapılarak iş gören sonunda güç duruma düşer.

öfke topuklarına çıkmak

- * çok öfkelenmek.

öfkelenendirme

- * Öfkelenendirmek işi.

öfkelenendirmek

- * Öfkelenmesine yol açmak, kızdırmak.

öfkeleniş

- * Öfkelenmek işi veya biçimi.

öfkelenme

- * Öfkelenmek işi.

öfkelenmek

- * Öfkeli duruma düşmek, kızmak.

öfkeli

- * Öfkelenmiş, kızgın, hiddetli, gazup.

öfkesi burnunda

- * çok öfkeli.

öfkesi kabarmak

- * çok kızmak, sakinleşmişken yeniden öfkelenmek, tekrar sinirlenmek.

öfkesini çıkarmak (veya almak)

- * (öfkeli kişi) haksız yere birine çatmak.

öfkesini yenmek

- * iradesini kullanarak öfkesini gidermek.

öfkesiz

- * Çabuk öfkenmeyen.
- * Kızgın olmayan.

öfkeye kapılmak

* çok sinirlenmek, kızmak, hiddetlenmek.

öge

* Birleşik bir şeyi oluşturan basit şeylerden her biri, unsur, eleman.
* Bir sınıf veya bir topluluğun bireylerinden her biri.
* Bir cümleyi oluşturan özne, yüklem, tümleç gibi birimlerden her biri.

öglena

* Tatlı sulara yaşayan, kamçı biçimindeki uzantısı ile hareket eden mekik biçimindeki bir hücreli.

öglenagiller

* Örnek hayvanı öglena olan kamçılı bir hücreliler sınıfı.

öğle

* Gün ortası.
* Öğleyn kılınan namaz.

öğle ezanı

* Öğle namazını haber vermek için okunan ezan.

öğle namazı

* Öğle vakti kılınan namaz.

öğle paydosu

* Çalışma yerlerinde öğle vaktinde yemek yeme, dinlenme gibi amaçlarla işi bir süre bırakma.

öğle tatili

* Bkz. öğle paydosu.

öğle uykusu

* Genellikle öğle yemeğinden sonraki kısa süreli uyku.

öğle vakti

* Günün öğle saatleri.

öğle yemeği

* Öğle saatlerinde yenen yemek.

öğlen

* Öğle.
* Meridyen düzlemi, nısfınnehar.

öğlenci

* (ikili öğretim yapan okulda) Öğleden sonra ders gören (öğrenci), sabahçı karşıtı.

öğlende

* Öğleyn.

öğleüstü

* Öğleye yakın bir zamanda.

öğleüzeri

* Öğleye yakın zaman.

öğleyn

* Öğle vakti, öğle üzeri.

öğmek

* Bkz. övmek.

öğrek

* At sürüsü.

öğrencelik

* Öğrenme amacıyla ilk yapılan iş.

öğrenci

* Öğrenim görmek amacıyla herhangi bir öğretim kurumunda okuyan kimse, talebe, şakirt.
* Bir bilim veya sanat yetkilisinin gözetimi ve yol göstericiliği altında belli bir konuda çalışan kimse.
* Özel ders alan kimse.

öğrenci belgesi

* Öğrenci olunduğunu gösteren yazılı belge.

öğrenci bileti

* Öğrenciler için indirimli fiyatla satılan giriş bileti.

öğrenci kartı

* Bir kimsenin öğrenci olduğunu gösterir belge.

öğrenci kimliği

* Öğrencinin adını ve soyadını gösterir belge.

öğrenci yurdu

* Öğrencilerin barınma, yeme ve çalışmalarını kolayca karşılayabilecek özel olarak yapılmış yer veya bina.

öğrencilik

* Öğrenci olma durumu, talebelik.

öğrenilme

* Öğrenilmek işi.

öğrenilmek

* Öğrenmek işi yapılmak.

öğrenim

* Herhangi bir meslek, sanat veya iş için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkların elde edilmesi amacıyla yapılan çalışma, tahsil.

öğrenim belgesi

* Bir kimsenin herhangi bir öğretim kurumunda kayıtlı bulunduğunu gösterir belge.

öğrenimli

* Öğrenim görmüş, okumuş, tahsilli.

öğreniş

* Öğrenmek işi veya biçimi.

öğrenme

* Öğrenmek işi, ıttıla.

öğrenmek

* Bilgi edinmek; bellemek.
* Yetenek, beceri kazanmak.
* Haber almak.

öğrenmelik

* Bir öğrenciye öğrenimini yapması veya bir kimsenin bilgi ve görgüsünü artırması için bir kuruluşça verilen para, burs.

öğreti

* Bilimde bir düzenli görüşü oluşturan ilke ve dogmaların bütünü, meslek, doktrin.
* Belli bir anlayışa, düşünceye dayalı olan ilke veya ilkeler dizisi, doktrin.

öğretici

* Öğretme, yetiştirme ve açıklama niteliğinde olan, didaktik.

öğreticilik

* Öğretici olma durumu.

öğretilme

* Öğretilmek işi.

öğretilmek

* Öğretmek işi yapılmak.

öğretim

* Belli bir amaca göre gereken bilgileri verme işi, tedris, tedrisat, talim.

* Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme işi.

öğretim bilgisi

* Öğretim ilke, yöntem ve yollarına ilişkin genel sorunları inceleyen bilgi dalı, didaktik.

öğretim görevlisi

* Üniversitelerde öğretim üyesi bulunmayan dersler için geçici veya sürekli olarak görevlendirilen, ders veren ve uygulama yaptıran kimse.

öğretim programı

* Bir okulu bitirmek veya bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plân, müfredat, ders programı.

öğretim üyesi

* Yüksek öğretim kuruluşlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçent.

öğretim yardımcıları

* Yüksek öğretim kurumlarında belirli süreler için görevlendirilen uzmanlar, çeviriciler, araştırma görevlileri ve eğitim öğretim plânlamacıları, rektörün onayıyla atanan öğretim görevlileri, okutmanlar.

öğretim yılı

* İlk, orta ve yüksek okullar ile üniversitelerde öğretimin başladığı ve sona erdiği gün arasında geçen süre.

öğretim

* Öğretmek işi veya biçimi.

öğretme

* Öğretmek işi.

öğretmek

* Bir kimseye bir konuda bilgi ve beceri kazandırmak.

* Yetenek kazandırmak.

* Bilinmeyen bir konuda bilgi sahibi olmasını sağlamak.

öğretmen

* Mesleği bir bilim dalını, bir sanatı veya teknik bilgileri öğretmek olan kimse, muallim, muallime.

öğretmen evi

* Öğretmenlerin barınma, yemek ve eğlence ihtiyacını karşılamak üzere yapılmış bina.

öğretmenlik

* Öğretmenin görevi.

öğün

* (yemek için) Kez.

öğünme

* Bkz. övünme.

öğünmek

* Bkz. övünmek.

öğür

* Yaşca yakın, boydaş, yaşıt, taydaş, akran.

* Öğrenmiş, alışmış.

* Alışmış, yadırganmaz olmuş, menus.

* Takım, fırka, zümre.

öğür olmak

* çokça birlikte bulunmaktan çok sıkı bir alışkanlık edinmek.

öğüreceği gelmek

* çok iğrenmek.

öğürleşme

* Öğürleşmek işi.

öğürleşmek

* Öğür olmak, birbirine alışmak, istinas etmek.

öğürlük

* Öğür olma durumu, istinas.

öğürme

* Öğürmek işi.

öğürmek

* Kusarken veya kusacak gibi olurken öğürtü sesi çıkarmak.

* Böğürmek.

öğürtleme

* Öğürtlemek işi veya durumu.

öğürtlemek

* Ayırmak, ayıklamak, seçmek, temizlemek.

öğürtme

* Öğürtmek işi veya biçimi.

öğürtmek

* Öğürmesine yol açmak.

öğürtü

* Öğürmek işi.

* Öğürürken çıkan ses.

öğürtü gelmek

* öğürmeye başlamak.

öğürtücü

* Öğürten.

öğürüş

* Öğürmek işi veya biçimi.

öğüt

* Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, nasihat.

öğüt vermek (veya öğütte bulunmak)

* bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için yol göstermek, nasihat etmek.

öğütçü

- * Öğüt veren kimse, nasihatçi.
- * Vaiz.

öğütleme

- * Öğütlemek işi, nasihat.

öğütlemek

- * Birine bir şeyi yapmasını veya yapmamasını salık vermek, nasihat etmek.

öğütme

- * Öğütmek işi.

öğütme haznesi

- * Mutfaklarda yemek artıklarını atık su borusuna aktarmadan önce küçük parçalara ayıran, evyeye bağlı araç.

öğütmek

- * Bir araçla tane durumundaki nesneleri ezerek un durumuna getirmek.
- * Ezmek, çığnemek.

öğütücü

- * Öğütme özelliği olan.
- * Öğütme işini yapan makine.
- * (kâğıtçılıkta) Gerekli özelliklerdeki kâğıt veya karton hamuruna istenen bazı özellikleri kazandırmak için sulu ortamda elyafı maddelerin işlenmesinde kullanılan diskli veya konik rotor ve statoru olan makine.

öğütücü diş

- * Azı dişi, azı.

öğütülme

- * Öğütülmek işi.

öğütülmek

- * Öğütmek işine konu olmak.

öğütülüş

- * Öğütülmek işi veya biçimi.

öğütüş

- * Öğütmek işi veya biçimi.

öhö

- * Öksürme sesi.
- * Bir kimsenin kendi varlığını belli etmek, söylenen bir şey üzerine dikkati çekmek, birine takılmak veya biriyle eğlenmek gibi amaçlarla, öksürür gibi yaparak çıkardığı ses.

ökçe

- * Ayakkabı altının topuğa rastlayan yüksek bölümü.
- * Topuğun arka bölümü.
- * Saban demirinin geçtiği ağaç parçası.

ökçe çene

- * Boru anahtarının kola bağlı olan setleri dışa dönük, hareketsiz çenesi.

ökçeci

- * Ayakkabılar için ökçe yapan veya satan kimse.

ökçeli

- * Ökçesi olan veya ökçesi yüksek olan topuklu.

ökçesiz

* Ökçesi olmayan (ayakkabı).

öke

* Deha sahibi kimse, dahi.

ökelik

* Öke alma durumu.

ökleme

* Küçük işletmelerde, hayvanların yere çakılan bir kazığa uzun bir iple bağlanarak belirli bir daire içerisinde otlamalarına izin verilen ve bu alandaki yem tamamen otlandıktan sonra kazığın yeri değiştirilmek suretiyle devam edilen bir otlatma sistemi.

ökse

* Ökse otu saplarından veya çoban püskülü kabuklarından çıkarılan yapışkan macun.
* Kuş tutmakta kullanılan, bu macunla bulanmış değnek.
* Erkekleri kendine bağlamasını bilen çok alımlı kadın.

ökse çubuğu

* Üzerine ökse sürülmüş değnek.

ökse kuşu

* Saka kuşu.

ökse otu

* Ökse otugillerden, elma, armut, ıhlamur, kiraz, erik gibi ağaçların dalları üzerinde asalak olarak yaşayan, üzüme benzer yemiş veren, saplarından ökse çıkarılan zararlı bitki (*Viscum album*).

ökse otugiller

* Taçsız iki çeneklilerden, ökse otu gibi ağaç dalları üzerinde asalak olarak yaşayan bitkileri içine alan bir familya.

ökseleme

* Ökselemek işi veya durumu.

ökselemek

* Ökse ile yakalamak.

ökseme

* Özlemek, göreceği gelmek, istemek.

ökseye basmak

* dikkatsizlik ederek zarara uğramak veya yanılmak.

öksürme

* Öksürmek işi.

öksürmek

* Solunum yolları zarlarının rahatsızlığı sebebiyle akciğerlerdeki havayı birdenbire ve gürültülü bir sesle dışarı vermek.

* Öksürtücü hastalığa tutulmuş olmak.

öksürtme

* Öksürtmek işi.

öksürtmek

* Öksürmesini sağlamak.

öksürtücü

* Öksürten, öksürüğe yol açan.

öksürük

- * Cığerlerdeki havanın, solunum organlarının kasılması ve zorlanmasıyla ağızdan gürültü ile çıkması.
- * Üşütme gibi bir sebeple ortaya çıkan göğüs ingini.

öksürük otu

- * Gövdesi pullarala kaplı, sarı çiçekli,ekin tarlaları için zararlı, çok yıllık ve otsu bir bitki (Tussilago farfara).

öksürük tıksırık

- * Sık sık öksürürken göğüs ingini hastalığı.

öksürüklü

- * Öksürüğü olan, sürekli öksüren.
- * Yaşlı ve hasta.

öksürüklü tıksırıklı

- * Sağlıksız, sağlığı bozuk.

öksürüp tıksırmak

- * öksürmek.

öksürüş

- * Öksürmek işi veya biçimi.

öksüz

- * Anası veya hem anası hem babası ölmüş olan (çocuk).
- * Kimsesiz.

öksüz kalmak

- * anası veya hem anası hem babası ölmüş olmak.
- * kimsesiz olmak.

öksüz doyuran

- * Çok büyük bardak, çanak ve bunların içindeki yiyecek ve içecek.

öksüzler anası, öksüzler babası

- * yoksul ve kimsesiz olanları gözetten kadın veya erkek.

öksüzlük

- * Öksüz olma durumu.
- * Kimsesizlik.

öksüzsevindiren

- * Değeri az, cicili bicili şeyler için söylenir.

öküz

- * Çift sürmekte, araba çekmekte kullanılan, etinden yararlanılan, iğdiş edilmiş erkek sığır.
- * Bön, görgüsüz, kaba, anlayışsız, yeteneksiz kimse.
- * Cıvalı zar.

öküz arabası

- * Öküz koşulmuş araba.

öküz arabası gibi

- * çok yavaş.

öküz balığı

- * Dört kısa ayağı ve üst çenesinden aşağıya doğru sarkık iki büyük dişi olan, 6 m boyunda, foka benzer bir deniz memelisi (Trigia Iyra).

öküz damı

- * Öküz ahır.

öküz gibi

* aptal, anlayışsız.

öküz gibi bakmak

* aptalca, hiçbir şey anlamadan bakmak.

öküz öldü, ortaklık bozuldu (veya bitti)

* iki ortak veya taraf arasındaki yakınlığın dayandığı sebep yok olunca, bu yakınlık da çözülür.

öküz soğuğu

* Nisanın 15'inden sonra olan fırtınanın adı, sitteisevir.

öküz trene baktığı gibi bakmak

* Bkz. öküz gibi bakmak.

öküzburnu

* Serçegillerden, gagası uzun ve çok kalın, eti yenir bir kuş (Calao).

öküzdili

* Sığırdili.

öküze boynuzu yük olmaz (veya ağır gelmez)

* insan kendi yakınlarını ve kendi işlerini yük saymaz.

öküzgözü

* Birleşikgillerden, sarı renkte, papatyayı andırır bir çiçek ve onun bitkisi, sığır gözü, mastı çiçeği, arnika (Arnica montana).

öküzlük

* Budalalık, sersemlik.

* Budalaca, sersemce iş.

öküzün altında buzağı aramak

* olmayacak sebeplerle suç ve suçlu bulma çabasında olmak.

öl

* Toprağın nemi, yaşlık, höl.

öl dediği yerde ölmek, kal dediği yerde kalmak

* onun sözünden hiç çıkmamak.

ölçek

* Birim kabul edilen herhangi bir şeyin alabildiği kadar ölçü.

* Tahıl ölçmeye yarar kap, kile.

* Dört okkaya eşit ağırlık ölçüsü.

* Herhangi bir ölçek miktarında olan.

* Bir harita veya resimde görülen uzaklıklarla bunların işaret ettiği, karşılandığı gerçek uzunluklar arasındaki

oran.

* Bir ölçü aletinin üzerinde çizgilerle ayrılmış bölüm, kadran.

ölçek çizgisi

* Haritanın ölçeğini göstermek için, kenarına çizilen ve her santimetresinin gerçekte kaç kilometreye karşılık olduğunu gösteren doğru.

ölçekli

* Ölçek farkıyla aynen bütünü veren geometrik şekil veya eleman.

ölçer

* Ateşi karıştıracak demir kol.

ölçerme

* Ölçermek işi veya durumu.

ölçermek

* Sönmekte olan ateşi, lambayı canlandırmak.

ölçme

* Ölçmek işi.

ölçmek

* En, boy, hacim süre gibi nicelikleri kendi cinslerinden seçilmiş bir birimle karşılaştırıp kaç birim geldiklerini belirtmek.

* Aşırı olmamasına dikkat etmek, kontrol etmek.

ölçtürme

* Ölçtürmek işi.

ölçtürmek

* Ölçmek işini yaptırmak.

ölçü

* Bir niceliği, o nicelik için kabul edilmiş birimlerden birine göre oranlayarak değerlendirme, mizan.

* Bu değerlendirmede kullanılan birim, ölçme birimi.

* Ölçme sonucu bulunan rakam.

* Belirlenmiş boyut.

* Aşırı olmama, ılımlı, uygun olma durumu.

* Değer, itibar.

* Ölçüt.

* Bir ezginin eşit bölümlere ayrılışı.

* Bir manzumedeki dizelerin hece ve durak bakımından denk oluşu, vezin.

ölçü almak

* yapılacak bir şeyin üzerinde kullanılacağı nesneye uygunluğunu sağlayabilmek için o nesneyi ölçmek.

* (terzi) vücut ölçülerini tespit etmek.

ölçü bilimci

* Ölçü bilimi ile uğraşan kimse.

ölçü bilimi

* Ağırlıkları ve ölçüleri inceleyen bilim dalı, metroloji.

ölçü vermek

* (terziye, ayakkabıcıya, marangoza) yapılacak işle ilgili ölçüleri bildirmek.

ölçücü

* Ölçme işini yapan kimse.

ölçülebilir

* Ölçme işine konu olabilir fiziksel büyüklük.

ölçülen

* Bir ölçme işlemine imkân sağlayan fiziksel büyüklük.

ölçülendirme

* Ölçülendirmek işi.

ölçülendirmek

* Ölçme işlemlerini bir düzlem üzerine aktarmak.

ölçülme

* Ölçülmek işi.

ölçülmek

* Ölçmek işine konu olmak.

ölçülü

- * Ölçüsü alınmış, ölçülmüş.
- * Belli bir ölçüye göre düzenlenmiş olan (manzume, düz yazı), vezinli.
- * Davranış ve düşüncelerinde aşırı olmayan, ılımlı, mutedil, hesaplı.

ölçülü biçili

- * Özenle hazırlanmış, iyice hesaplanmış.

ölçülülük

- * Ölçülü, dengeli olma durumu, ılım, itidal.

ölçüm

- * Ölçmek işi.
- * Ölçerek elde edilen sonuç.
- * Ölçümlemek sonucu, takdir.

ölçümleme

- * Değerlendirme, değer biçme.

ölçümlemek

- * Muhakeme etmek.
- * Akıl süzgecinden geçirmek, sonuç almak, takdir etmek.

ölçümlü

- * Metrik.

ölçün

- * Standart.

ölçünlü

- * Standart.

ölçünme

- * Ölçünmek işi veya durumu.

ölçünmek

- * Bir şeyi uzun uzun düşünüp hesaplamak, teemmül etmek.

ölçüp biçmek

- * bir konuda çok ayrıntılı düşünmek, inceden inceye düşünmek, değerlendirmek.

ölçüsüz

- * Ölçülmemiş, ölçüsü alınmamış olan.
- * Pek çok, aşırı, gelişigüzel, rastgele.
- * Nereye varacağı düşünülmeksizin, yerli yersiz.
- * Ölçüsü olmayan, vezinsiz.

ölçüsüzlük

- * Ölçüsüz olma durumu.

ölçüş

- * Ölçmek işi veya biçimi.

ölçüşme

- * Ölçüşmek işi.

ölçüşmek

- * (biriyle) Yan yana gelerek boy bakımından ölçülmek.
- * Yanışmak, müsabaka yapmak.
- * Karşılaştırmak, mukayese etmek.

ölçüştürme

- * Ölçüştürmek işi veya durumu.

ölçüştürmek

- * Ölçüşmek işini yaptırmak.
- * Aradaki farkı bulmak için iki şeyi yan yana getirmek, karşılaştırmak, mukayese etmek.

ölçüt

- * Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvurulmuş ilke, kıtas, mısda, kriter.

ölçüyü kaçırmak

- * yiyip içmekte veya davranışlarda aşırı gitmek.

öldüresiye

- * Öldürürcesine.

öldürme

- * Öldürmek işi.

öldürmek

- * Bir canlının hayatına son vermek.
- * (bitki için) Solup kurumasına sebep olmak.
- * (bazı şeylerin) Dirliğini, tazeliğini veya sertliğini gidermek.
- * Çok üzme veya aşırı yormak.
- * (zaman anlatan kelimelerle) Boşuna geçmek.
- * Ölmesine yol açmak.
- * Sağlığını bozmak, rahatsızlık vermek.
- * Yok olmasına, ortadan kalkmasına, azalmasına yol açmak.
- * Etkisini ve gücünü azaltmak.

öldürtme

- * Öldürmek işi.

öldürtmek

- * Öldürmek işini yaptırmak.

öldürücü

- * Öldüren, ölüme sebep olan, ölüme yol açan.
- * Bayıltıcı, bunaltıcı, sıkıcı, yorucu.

öldürölme

- * Öldürölme işi.

öldürölme

- * Öldürme işine konu olmak.

öldürölüş

- * Öldürme işi veya biçimi.

ölence ölünmez

- * çok sevilen birinin ölümünde çok yas tutulmamasını, hayatın sürüp gideceğini anlatır.

ölesiye

- * Ölecek kadar.

ölet

- * Öldürücü hastalık salgını, kıran.

öleyazma

- * Öleyazmak işi veya durumu.

öleyazmak

* Ölecek duruma gelmek, yaklaşmak.

ölgün

* Dirliğı, canlılığı, tazeliğı kalmamış, pörsümüş, solmuş.
* Gücü azalmış, zayıflamış.

ölgünlük

* Ölgün olma durumu.

ölme

* Ölmek işi.

ölme eşeğim, ölme (yaza yonca bitecek)

* umutsuz bir bekleyişi anlatmak için söylenir.

ölmek

* Yaşamaz olmak, hayatı sona ermek, can vermek.
* (bitki için) Solmak.
* Bazı sebeplerle çok sıkıntı veya acı çekmek.
* Değerini, geçerliğini, gücünü yitirmek, kullanılmamak.

ölmek var, dönmek yok!

* "neye mal olursa olsun bu iş yapılacak; yapılmasından kaçınılmayacak" anlamında kullanılır.

ölmez

* Ölümsüz olduğuna inanılan, kalıcı olan.
* Çok dayanıklı, kolay eskimeyen.

ölmez çiçek

* Bkz. ölmez çiçek.

ölmez çiçek

* Basit ve tüylü yapraklı, parlak sarı çiçekleri uzun zaman saklanabilen, özel kokulu, çok yıllık ve otsu bir bitki, yayla gülü (Helichrysum).

ölmez oğlu

* Bkz. ölmez oğlu.

ölmez otu

* Beyaz, mor veya fırfırı çiçek açan otsu bitki (Xeranthemum).

ölmezleştirme

* Ölmezleştirmek işi.

ölmezleştirmek

* Ölümsüzleştirmek.

ölmezlik

* Ölmez olma durumu, ölümsüzlük.

ölmezoğlu

* Çok dayanıklı şeyler için söylenir.

ölmüş

* Ölen, ölü olan.
* Geçmişte ölen kimse.

ölü

* Hayatı sona ermiş olan, artık yaşamıyor olan.
* Sönük, güçsüz.
* Yaşanılmayan veya çok durgun, hareketsiz.
* Sıcaklığı, canlılığı olmayan.

- * Ölmüş insan, müteveffa, mevta.
- * (İsim tamlamalarında belirtilen durumda) Hayvan leşi.

ölü aç

- * Doğal veya yapay bir engel dolayısıyla gözetlemenin veya atışın mümkün olmadığı yer veya bölge.

ölü dalga

- * Hızı azalmış olarak gelen dalga.

ölü deniz

- * Fırtınadan sonra tamamıyla sakin duruma gelmiş deniz.
- * Dalgasız, açık denizden etkilenmeyen deniz.

ölü dil

- * Günümüzde kullanılmayan, konuşulmayan, sadece elimizde belgeleri olan dil.

ölü doğum

- * Bebeğin ölü doğması durumu.

ölü fiyatına

- * Değerinden çok ucuza, yok pahasına.

ölü gibi

- * hiç kıılmıdamadan, hareketsiz.

ölü gözü gibi

- * (ışık için) sönük, fersiz.

ölü gözü kadar

- * çok az, damla, bu katre.

ölü gözünden yaş ummak

- * hiç olmayacak yerden, mümkün olmayan durumda yardım veya destek beklemek.

ölü helvası

- * Ölü evinde pişirilip konuklara dağıtılan un veya irmik helvası.

ölü mevsim

- * Herhangi bir işin, faaliyetin veya hareketliliğin durgunlaşıp yavaşladığı süre.

ölü nokta

- * Gözden uzak yer.

ölü örtü

- * Dökülen yaprak ve başka bitki kalıntılarından oluşan örtü.

ölü renk

- * Parlaklığı olmayan, donuk renk.

ölü saat

- * Herhangi bir faaliyet, iş veya durum sırasında yitirilmiş süre veya zaman.

ölü salı

- * Teneşir.

ölü sezon

- * Turizm sezonunun en durgun olduğu dönem.

ölü yatırım

- * Ticaret veya sanayide kâr getirmeyen, geleceğe veya pazar imkânı bulunmayan yatırım.

ölü yemeği

* Ölü evine komşu veya akrabalar tarafından hazırlanıp getirilen yemek.

ölü yıkama

* Dinî kurallara göre, ölüyü gömülmeden veya kefene sarmadan önce yıkamak işi.

ölü yıkayıcı

* Dinî kurallara göre, ölüyü kefenlenmeden veya gömülmeden önce yıkayan kimse.

ölü zaman

* Bkz. ölü saat.

ölük

* Canlılığı azalmış, hâlsiz.

ölülük

* Cansız kalma durumu, cansızlık.

ölüm

* Bir insan, bir hayvan veya bitkide hayatın tam ve kesin olarak sona ermesi, mevt, irtihal, vefat.

* Ölme biçimi.

* İdam cezası.

* Sona erme, yok olma, ortadan kalkma.

* Çok büyük sıkıntı, üzüntü.

* Ölmesi istenen kimse veya şey için kullanılır.

ölüm Allah'ın emri

* herkes ölecek, ölmek mukadderdir.

* tehlikeli bir karar verme durumunda "ölümden korkmuyorum, ölümü bile göze alıyorum" anlamında kullanılır.

ölüm cezası

* Bkz. idam cezası.

ölüm dirim

* Hayatî önemi olan.

ölüm döşegi

* Ölüm hâlinde, ölmek üzere.

* Son nefesinin verileceği yatak veya yer.

ölüm emri

* Birinin mutlaka ölmesi gerektiğini bildiren emir.

ölüm fermanı

* Bir kimsenin, ölmesini gerektiren durum, iş vb.

ölüm hak miras helâl

* ölüm nasıl normal bir olaysa mirasın paylaşılması da olağan bir iştir.

ölüm kalım

* Her türlü tehlikeyi göze alma.

ölüm kalım meselesi

* Yok olmamak amacıyla girişilen mücadele.

ölüm kalım savaşı

* Ölüm kalım meselesi.

ölüm korkusu

* Ölme tehlikesiyle yüz yüze gelmekten duyulan korku, can korkusu.

ölüm oranı

* Bir ülkede toplam nüfus içindeki ölüm sayısının ortaya çıkardığı oran.

ölüm orucu

* Herhangi bir amaca ulaşmak için sonunda ölümü bile göze alarak tutulan oruç.

ölüm ölüm de, hırlamaya ne borcum var?

* sıkıntı, üzüntü, keder, dert veya yoksulluk çekmektense ölüm daha iyidir.

ölüm sessizliği

* Derin sessizlik.

ölüm sigortası

* Sigortalının ölümü hâlinde sigortalayan tarafından ödenmesi kabul edilen parayı gösteren sigorta türü.

ölüm sükûtu

* Yoğun ve derin sessizlik.

ölüm sükûtu çökmek

* yoğun ve derin sessizlik kaplamak.

ölüm tazminatı

* Sözleşmeye göre, ölüm hâlinde ölenin geride bıraktıklarına işveren tarafından ödenen para.

ölüm var dirim var

* "insan her an ölebilir de yaşayabilir de" anlamında önlem almayı öğütler.

ölümcül

* Ölümle sona erme ihtimali olan veya ölümle sona eren.

* Can çekişen.

ölümle burun buruna gelmek

* ölümle sonuçlanabilecek çok büyük bir tehlike ile karşılaşmak.

ölümle öç alınmaz

* düşmanların ölümünden sevinç duymak insanlığa yakışmaz.

ölümlü

* Gelip geçici, kalımsız, fani.

* İnsan.

ölümlü dünya

* Sonunda öleceğimiz dünya, fani dünya.

ölümlük

* Bazı kimselerin, öldüklerinde cenazelerinin kaldırılmasına harcanmak için biriktirdikleri para.

ölümlük dirimlik

* Ölüm döşeğinde, ağır hasta yatarken kimseye muhtaç olmamak için elde tutulan (para, mal).

ölümlülük

* Ölümlü olma durumu, fena (II).

ölümsek

* Ölümcül.

ölümsü

* Ölümü andıran, ölüm durumuna yakışan.

ölümsüz

* Hiçbir zaman ölmeyecek olan, ebedî, lâyemut.

* Hiç unutulmayacak, daima anılacak olan, ebedî.

* Hiç unutulmayacak olan kimse.

ölümsüzleşme

* Ölümsüzleşmek işi.

ölümsüzleşmek

* Ölümsüz olmak, ölümsüz duruma gelmek.

ölümsüzleştirme

* Ölümsüzleştirmek işi.

ölümsüzleştirmek

* Ölümsüz duruma getirmek.

ölümsüzlük

* Ölümsüz olma durumu, ölmezlik.

* Kalıcılık, ebedilik.

ölümü göze almak

* elde etmek istediği sonuç uğruna ölmekten korkmamak.

ölümü öp

* bir konuda karşısındakini ikna etmek için kullanılan kesin yemin sözü.

ölümün soluğunu ensesinde duymak

* her an öleceğini beklemek, ölüm korkusu ile dolu olmak.

ölümüne susamak (veya ölüme koşmak)

* ölümü kendi üzerine çekecek tehlikeli davranışta bulunmak.

ölünme

* Ölmek işi veya durumu.

ölünmek

* Herhangi biri ölmek.

ölüp ölüp dirilmek

* çok sıkıntı, acı çekmek veya çok ağır hastalık geçirmek.

ölür müsün, öldürür müsün?

* çok kızılacak bir terslik karşısında kalındığında söylenir.

ölüsü kandilli

* İyi gitmeyen bir iş için sövgü yerine kullanılır.

ölüsü kınalı

* Bkz. ölüsü kandilli.

ölüsü ortada kalmak

* cenazesini kaldıracak kimse bulunmamak.

ölüsünü öpmek

* yemin sözü olarak kullanılır.

ölüş

* Ölmek işi veya biçimi.

ölüyü güldürmek

* çok güldürmek.

ömre bedel

* bir ömre degecek kadar (iyi, güzel, değerli).

ömrü oldukça
* yaşadıkça.

ömrü uzamak
* uzun süre yaşamak veya çok dayanmak.

ömrü vefa etmemek
* bir sonuca ulaşmadan ölmek.

ömrübillâh
* Şimdiye değin veya hiçbir vakit.

ömrüde
* hiçbir zaman.

ömrühayat
* Geçirilen, yaşanan bütün ömür boyu.

ömrümün varı
* sevgi sözü olarak kullanılır.

ömrünce
* Ömrü boyunca, yaşadığı süre içinde.

ömrüne bereket
* "Ömrün uzun olsun!", "var ol", "sağ ol" anlamında kullanılır.

ömür
* Yaşama veya var olma süresi, yaşam, hayat.
* Çok hoş giden.

ömür adam
* Neşeli, hoş sohbet, komik, eğlendiren ve beğenilen kimse.

ömür boyu
* Sağ kalındığı, yaşandığı sürece.

ömür boyunca
* Hayatı devam ettiği süre içinde, sağ olduğu sürece.

ömür çürütmek
* uzun zaman emek vermiş olmak veya boşuna vakit geçirmiş olmak.

ömür geçirmek
* yaşamak.

ömür sürmek
* iyi ve rahat yaşamak.
* yaşamı belli şartlar içinde sürüp gitmek.

ömür törpüsü
* Uzun ve üzücü iş.

ömürler olsun
* eli öpülenin öpene "çok yaşa" anlamında söylediği söz.

ömürlü
* Ömrü uzun olan.
* Uzun süreli.

ömürsüz
* Ömrü kısa olan.

* Kısa süren, yararsız.

ön

- * Bir şeyin esas tutulan yüzü, arka karşıtı.
- * Bir şeyin esas tutulan yüzünün baktığı yer, karşı.
- * Bir kimsenin ilerisi.
- * Yakın gelecek zaman.
- * Giyeceklerin genellikle göğsü örten bölümü.
- * Benzerler arasında bakılan veya gidilen yönde olan.
- * Bazı kelimelerin başına getirilerek kelimenin anlamına "önce olan" veya "ilk kavramı" katar.
- * Civar, yöre.

ön ad

- * Kişilere verilen ilk ad.
- * Sıfat.

ön alım

- * Bir mülk kaç a satın alınmışsa, o mülke o para ile sahip olma, şufa.

ön alım hakkı

- * Üçüncü kişiye satılan bir mülkü bir kimsenin öncelikle satın almasına yetki veren hak, şufa hakkı.

ön avurt

- * Avurdun ön bölümü.

ön avurt ünsüzü

- * Dil ucunun ön damağa çarpmasından oluşan ve dilin yanlarından çıkan ünsüz.

ön belirti

- * Belirtilerin ilk olarak belli olanı.

ön bilgi

- * Herhangi bir konuda derinlemesine bir araştırma yapmadan sağlanan birtakım bilgiler.

ön bilim

- * Dinî inanışa göre Tanrının gelecekteki her şeyi önceden bilmesi.

ön çalışma

- * Bir çalışmaya başlayabilmek için yapılması gereken hazırlık.

ön damak

- * Damağın ön bölümü.

ön damak ünsüzü

- * Ciğerlerden gelen havanın dil sırtı yardımıyla ön damağın çeşitli noktalarında patlayarak veya sızarak oluşturduğu ünsüz: k, g, ğ, y.

ön denetim

- * Yapılması düşünülen bir işe başlamadan önce gereken ön araştırmanın ve incelemenin yapılması.

ön deyi

- * Sunuş, prediksiyon.

ön deyiş

- * Bir eserde asıl konu olarak ele alınan olaylardan önce, geçmiş birtakım başka olguları anlatan ilk bölüm, prolog.

ön ek

- * Bazı yabancı dillerde kelime kökünün önüne gelerek kelimeye belirli bir anlam katan ek: normal, anormal gibi.

ön göğüs

* Böceklerde göğüs gölgesinde bulunan üç hakladan en öndeki.

ön gün

* Bir önceki gün, arife.

ön kol

* Kolun dirsek ile bilek arasındaki bölümü.

ön kol kemiği

* Ön kolun iskeletini oluşturan iki uzun kemikten dışta olanı.

ön koşul

* Ön şart.

ön lisans

* Yüksek öğretimde ilk iki yıllık lisans programı.

ön oda

* Gözde saydam tabaka ile iris arasında kalan boşluk.

ön oluş

* Varlığın yoktan oluşmadığını, tohum durumunda, son derece küçük ve tam olarak önceden var olduğunu, sonradan büyüyüp geliştiğini ileri süren teori.

ön oluşum

* Bkz. ön oluş.

ön seçici

* Ön elemeyi yapan (kimse, kurul).

ön seçim

* Genel seçimde aday gösterilecek kişileri belirlemek için, bir parti üyesi olan belli sayıdaki seçmenlerin katılmasıyla yapılan seçim.

* Bir yarışmada yarışmaya katılanlar arasında ön eleme yapma işi.

* Bir antenin aldığı çeşitli yayınlar arasında bir alıcının giriş devreleriyle yapılan seçim.

ön ses

* Kelimenin oluştuğu seslerden ilki.

ön ses düşmesi

* Kelime başındaki bir sesin kaybolması : Isıcak > sıcak, ısıtma > sırtma gibi.

ön sezi

* Hiçbir belirti yokken bir şeyin olacağını sezme, içe doğma, hissikablelvuku, altıncı duygu veya his.

* Temellendirilmeyen duygu; verilmemiş olanın, bilinmeyenin, özellikle gelecekle ilgili olanın önceden duyulması, doğru sayılması.

ön sezili

* Ön sezisi olan.

ön soruşturma

* Yapılacak soruşturmaya ilgili olarak önceden yapılan soruşturma.

ön söz

* Bir eserin konusunu tanıtan, amacını, işleniş biçimini açıklayan, bazen hazırlanmada emeği geçen kişileri belirten yazı, mukaddime.

ön sözleşme

* Gelecekteki bir sözleşmenin gerçekleştirilmesi amacıyla geçici olarak yapılan sözleşme, akit vaadi.

ön şart

* Bir işin çözümlenmesinde ilk önce yerine getirilmesi gereken şart, ön koşul.

ön tasar

* Herhangi bir tasarımın ilk biçimi.

ön tasarım

* Vargısı başka bir tasımda küçük veya büyük önerme durumunda olan tasarım.

ön teker

* Araçların ön düzeninde yer alan tekerlek.
* Önder, lider, başı çeken kişi.

ön türeme

* Aslında kelimedede bulunmayan bir ünsüzün veya ünlünün ön seste belirmesi: urmak > vurmak, Rum > Urum gibi.

ön uyum

* Bir canlı varlığın belli bir ortama kendini uydurma yatkınlığı.

ön vurgu

* Yer adlarında, zarf, bağlaç ve ünlem olarak kullanılan bazı kelimelerde, ilk hecede bulunan vurgu: A'nkara, Ka'yseri, a'nsızın gibi.

ön yargı

* Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay veya görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı, peşin hüküm.

ön yargılı

* Ön yargıları olan, ön yargı ile karar veren.

ön yaylak

* Esas yaylaktan daha aşağıda bulunan yaylağa çıkarken veya yaylaktan dönerken bir süre otlatılan ve bir miktar ot biçilip kurutulan yaylak.

ön yüzbaşı

* Kıdemi iki rütbe artırılmış yüzbaşı.

önayak

* Bir işte öncü, işi yürüten (kimse).

önayak etmek

* bir işe, birinin başlamasını, girişmesini istemek.

önayak olmak

* bir işe ilkin başlayıp herkesi arkasından sürüklemek.

önce

* İlk olarak, başlangıçta.
* (zaman anlatan kelimelerden sonra getirilerek) Şu kadar zamanın geçmiş bulunduğunu anlatır.
* Baştaki, geçmişteki bölüm, geçmiş zaman.

önce bilim

* Bkz. ön bilim.

önce can sonra canan

* insanların bencil olduklarını, önce kendilerini, sonra yakınlarını ve sevdiklerini düşündüklerini belirtir.

öncecilik

* Bir şeyi başkalarından önce yapma işi, inisiyatif.
* Önde gelmek işi.

önceden

* Başlarken, başlangıçta, daha önce, evvelce.

önceki

- * Önce olan, evvelki, mukaddem, sabık.

öncel

- * Bir görevde, meslekte kandinden önce yerini tutmuş olan kimse, selef, ardıl karşıtı.
- * (çokluk olarak) Bizden önce yaşamış olanlar.
- * Sonucun çıkarıldığı önerme veya önermeler.

öncel belirleme

- * Tanrının her şeyi önceden bildiği dogmasına dayanılarak, her şeyin önceden Tanrıca düzenlenmiş olduğunu anlatan terim.

öncel düzen

- * Ruhla beden arasındaki ilişkinin Tanrıca önceden düzenlendiğini ileri süren öğreti.

önceleme

- * Öncelemek işi.

öncelemek

- * Bir şeyi önceden yapmak, geri bırakmakmak, öne almak, takdim etmek.

önceleri

- * Önceki zamanda, başlangıçta.

öncelik

- * Bir şeyin öbüründen önce olması durumu, takaddüm.

öncelikle

- * Öne alınarak, daha önce olarak.

öncelikli

- * Önceliği olan.

öncesiz

- * Zamanda başlangıcı olmayan, ezeli.

öncesizlik

- * Öncesi olma durumu, ezeliyet.
- * Başlangıcı olmadığı düşünülen zaman, ezel.

öncü

- * Önde gidip haber ulaştırıcı kimse.
- * Bir sanat veya düşünce akımını, çağına göre yeni bir görüşü başlatan kimse veya eser, müjdecisi, avangart.
- * Önder, kılavuz.
- * Yürüyüşte kolun ilerisinden giden kıta, pişdar, artçı karşıtı.

öncü oyun

- * Geleneksel tiyatrodan ayrılan, kuruluş ve anlatım yönünden yenilikler getiren oyun.

öncü tiyatro

- * Herhangi bir akımda veya dönemde birtakım yenilikler getiren tiyatro.

öncül

- * Bir çıkarımın öncüller kümesini oluşturan önermelerden herhangi biri mukaddem.
- * Bir tasımda sonucu hazırlayan ilk iki önermeden her biri, mukaddem.
- * Bir bilimsel çalışmada işe koyulurken, araştırmaya konu edilmeksizin doğru sayılan önerme.
- * Kılavuz, öncü.

öncül olmak

- * Kılavuzluk, öncülük yapmak.

öncülük

- * Öncü olma durumu.
- * Önderlik.

öncülük etmek

- * bir işi başlatmak, bir işin başlamasına önayak olmak.

önde gelmek

- * önemli durumda olmak.

öndelik

* Anlaşmaya göre, yapılacak bir hizmet veya satın alınacak bir mal karşılığı gerçekleşecek borçtan, öncelikle ödenen bölüm, avans.

önder

* Gücü, ünü veya toplumsal yeri dolayısıyla, belli zaman ve durumlar içinde, ilişkili bulunduğu küme veya toplumun tutum, davranış ve etkinliklerini değiştirip yöneltme yeteneğini gösteren kimse, lider, şef.

önderlik

- * Önder olma durumu veya öndere yakışır davranış, öncülük, liderlik.

öne almak (veya alınmak)

- * bir şey veya bir kimseye öncelik tanımak (tanınmak).

öne düşmek

- * önden yürümek.
- * kılavuzluk etmek.

öne sermek

- * ortaya koymak, meydana çıkarmak, göstermek.

öne sürmek

- * (birini) ilkin harekete geçmesi için önermek.
- * ileri sürmek.

önel

- * Bir işin tamamlanması için tanınan ek süre, mehil.
- * İş sözleşmesine göre işçinin işten çıkarılması durumunda tanınan süre.

önem

- * Bir şeyin nitelik veya nicelik bakımından değeri olma durumu, ehemmiyet.

önem vermek

- * değer vermek, önemli saymak.

önemli

- * Önemi olan, mühim, ehemmiyetli.

önemlice

- * Önemli sayılabilecek kadar.
- * Ciddî.

önemseme

- * Önemsemek işi.

önemsemek

- * Önemli saymak, önem vermek, mühimsemek.

önemseniş

- * Önemsenmek işi veya biçimi.

önemsenme

* Önemsenmek işi.

önemsenmek

* Önem verilmek, üzerinde durulmak.

önemseyiş

* Önemsemek işi veya biçimi.

önemsiz

* Önemi olmayan, ehemmiyetsiz.

önemsizce

* Önemli sayılmayacak kadar.

önemsizlik

* Önemsiz olma durumu.

önerge

* Meclis, kongre gibi resmî bir toplantıda, herhangi bir konu veya sorunla ilgili olarak bir önermede bulunmak için, üyelere bir veya birçoğu tarafından başkanlığa verilen, oya konularak karar verilmesi istenen yazılı kâğıt, tahrir.

önerge vermek

* bu tür bir yazıyı ilgili meclis veya kongre başkanlığına sunmak, tahrir vermek.

öneri

* Bir sorunu çözmek üzere öne sürülen görüş, düşünce, teklif.

öneride bulunmak

* önermek, teklif etmek.

öneriş

* Önermek işi veya biçimi.

önerme

* Önermek işi.

* Kabul edilmesi için öne sürülen düşünce, teklif.

* Bir savı öne süren veya bir durumu dile getiren cümle; belli bir yorumda belli bir doğruluk değeri kazanan düzgün deyim, kaziye.

önermek

* Bir sorunu çözmek üzere bir şey öne sürmek, teklif etmek.

önerti

* Şartlı bir önermenin şartı anlatan ön bölümü: "Duman çıkıyorsa ateş vardır" sözünde "duman çıkıyorsa" şartı bir önertidir.

öneze

* Avcıların av beklemek için taş yığınlarından yaptıkları pusu, evsin.

* Sürek avında pusuda av bekleyen avcı.

öngörme

* Öngörmek işi.

öngörmek

* İlerisi için kararlaştırmak, göz önünde tutmak, derpiş etmek.

öngörü

* Bir işin ilerisini kestirme veya bir işin nasıl bir yol alacağını önceden anlayabilme ve ona göre davranma.

öngörülme

* Öngörülme işi veya durumu.

öngörölmek

* İlerisi için kararlaştırılmak, göz önünde tutulmak.

öngörölü

* Bir işin ileride nasıl olacağını kestirerek ona göre davranan, öngörüsü olan, durediş.

önlem

* Bir şeyi sağlayacak önleyecek yol, tedbir.

önlem almak

* kötü veya yanlış bir şeyi ortadan kaldırmak veya engel olmak amacıyla hazırlık yapmak ve bu amacı gerçekleştirmek için birtakım çarelere baş vurmak, tedbir almak.

önleme

* Önlemek işi.

önlemek

* Bir şeyin olmasına veya yapılmasına engel olmak.

* Ortaya çıkan veya çıkacağı düşünülen bir tehlikeyi durdurmak, önüne geçmek.

önleniş

* Önlenmek işi veya biçimi.

önlenme

* Önlenmek işi.

önlenmek

* Önlemek işi yapılmak.

önleyici

* Önlemek veya engel olmak amacıyla yapılmış.

önleyiş

* Önlemek işi veya biçimi.

önlük

* İş yaparken giysinin önü kirlenmesin diye bele bağlanan örtü.

* İlkokul öğrencilerinin giydiği bir örnek üstlük.

* İş yaparken, çalışırken giysiyi korumak için giysi üzerine giyilen önden veya arkadan ilikli, kollu giyecek.

* Küçük çocuklara yemek yedirirken üstlerini korumak için boyunlarına bağlanan örtü.

önlüklü

* Önlük giymiş olan.

önlüklük

* Önlük yapmaya elveriş (kumaş).

önsel

* Hiçbir denemeye dayanmadan ve yalnız akıl yoluyla, apriori.

önsellik

* Önsel olma durumu.

önü alınmak

* önlenmek.

önü sıra

* Önünden, çok uzak olmayan bir aralıkla.

önünce (veya önünden)

* -den biraz önce.

önünde ardında gidilmez

* arkadaşlığına güvenilmez.

önünde perende atılmamak

* aldatılmamak.

önüne arkasına bakmadan

* iyi hesap etmeden, düşüncesizce.

önüne bakmak

* utanmak, utancından cevap vermemek.

önüne bir kemik atmak

* Bkz. ağızına bir kemik atmak.

önüne çıkmak

* rastlaşmak, karşılaşmak, karşısına çıkmak.

* ilk defa görmek, yüz yüze gelmek.

* yolunu kesmek için birdenbire karşı durmak.

önüne dikilmek

* gelip karşısında durmak; karşısına dikilmek.

* karşındakine engel olmak istediğini söz veya davranışıyla göstermek.

önüne geçmek

* birinin önünden yürümek.

* birine kılavuzluk etmek.

önüne geçmek önüne geçmek

* yolunu kesmek.

* önlemek.

önüne gelen

* karşısına çıkan, rasgele, olur olmaz kimse.

önüne geleni kapar, ardına geleni teper

* arsız, huysuz, geçimsiz (kimse).

önüne katmak

* önden yürütüp kendisi ardı sıra gitmek.

önünü almak

* önlemek.

önünü ardını düşünmemek

* sonucun ne olacağını hesaplamamak, ilerisini gerisini düşünmemek.

önünü kesmek

* yolunu kesmek.

* (akarsu için) akmasına engel olmak.

öp babanın elini

* beklenmedik, elverişsiz bir durum karşısında "şimde ne olacak?" anlamında kullanılır.

öperken ısıtır

* gösterdiği güler yüze güvenilmemesi gereken kimseler için söylenir.

öpme

* Öpmek işi.

öpmek

* Sevgi, saygı, bağılılık, teşekkür belirtmek amacıyla dudaklarını bir şeye değdirmek.

öptürme

* Öptürmek işi.

öptürmek

* Öpmek işini yaptırmak veya öpmesine izin vermek.

öpücük

* Öpme, öpüş, buse.

öpücük göndermek (veya yollamak)

* parmaklarının iç ucunu öpüp birine atar gibi yaparak onu selâmlamak.

öpücük kondurmak

* hafifçe öpmek.

öpülme

* Öpülme işi.

öpülmek

* Öpmek işine konu olmak.

öpüp başına koymak

* bir nimeti veya kutsal sayılan bir varlığı saygıyla el üstünde tutmak, yüksekte tutmak.

* bir şeyi memnunlukla karşılamak, saygı duymak, saygıyla karşılamak.

öpüş

* Öpmek işi veya biçimi.

öpüşme

* Öpüşmek işi.

öpüşmek

* Birbirini öpmek.

* (neselerin parçaları) Birbiriyle tam olarak yanyana bulunmak, teması olmak.

örçin

* İp merdiven.

ördek

* Perde ayaklılardan, evcil ve yabanî türleri bulunan su kuşu (Anas).

* Erkek hastaların yataktan kalkmadan içine idrar yapmak için kullandıkları boynu eğri kap.

* Uzak yolculuklarda sürücülerin yollardan aldıkları yolcu.

ördek balığı

* Lapinagillerden, Akdeniz ve Avrupa kıyılarında yaşayan, 25-35 cm uzunluğunda, çeşitli ve güzel renkleri olan bir balık (Labrus mixtus).

ördek yürüyüşü

* Ördek gibi badi badi yürüme.

ördekbaşı

* Yeşille lâcivert arası renk: Elâ değil, yeşil! Ördekbaşı gibi.

* Bu renkte olan.

ördekgagası

* Açık turuncu renk.

* Bu renkte olan.

ördekgiller

* Kısa bacaklı, perde ayaklı, süzgeç gagalı su kuşları familyası.

ördürme

* Ördürmek işi.

ördürmek

* Örmek işini yaptırmak, örmesini sağlamak.

örek

* Duvar.

öreke

* Eğilmekte olan yün, keten gibi şeylerin tutturulduğu, bir ucu çatal değnek.

ören

* Eski yapı veya şehir kalıntısı, harabe, virane.

örenlik

* Ören durumuna gelmiş yer, harabelik.

örf

* Yasalarla belirlenmemiş olan, halkın kendiliğinden uyduğu gelenek, âdet.

örfi

* Örfle ilgili.

örfi idare

* Sıkıyönetim.

örge

* Motif.

örgen

* Organ, uzuv.

örgensel

* Örgenle ilgili, organik, uzvî.

örgü

* Örmek işi veya biçimi.

* Tığ ve şişlerle, özel makinesiyle ilmeklerin yan yana getirilmesiyle örülerek yapılmış şey.

* Örölmüş saç bölüğü, belik.

* Dokumacılıkta atkı ve çözgü ipliklerinin, dokumayı oluşturacak biçimde belli bir desene göre kesilmesi.

* Bazı sinir veya damarların birbirine geçip dolaşmasından ortaya çıkan oluşum.

* İletişim, ulaşım vb'nin ülke yüzeyinde yayılmış biçimi, ağ.

* Konunun ana çizgisi, oyunun işlenişi veya çatısı.

* Örölererek yapılmış olan, örme.

* Yapı.

örgücü

* Örgüsü olan, örölmüş.

* Örgü görünüşünde olan.

* Örgü örüp satan kimse.

örgülü

* Örgüsü olan, örgü biçiminde bulunan.

örgülü pılâv

* Tavuk ve tavuk ciğerinin kısık ateşte pişirilmesinden sonra pirinç, tere yağı, fıstık, un ve yumurta karışımıyla hazırlanan bir pılâv türü.

örgün

* Bir işi gerçekleştirmek amacıyla türlü ve düzenli görevler yapan organlardan oluşan.

örgün eğitim

* Kişilerin hayata atılmadan, iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul veya okul niteliği taşıyan yerlerde, genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli kanunlara göre düzenlenen eğitim.

* Düzenli, plânlı, yöntemli biçimde verilen herhangi bir eğitim.

örgüsüz

* Örgüsü olmayan.

örgüt

* Ortak bir amaç veya işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birlik, teşekkül, teşkilât.

* Bir kuruluşa bağlı alt bölümlerin bütünü.

örgüt kurmak

* teşkilât oluşturmak, birliği düzenlemek.

örgütçü

* Örgütleme işleriyle uğraşan, bu işlerde yetenekli kimse, teşkilâtçı.

örgütçülük

* Örgüt kurma işi, teşkilâtçılık.

örgütleme

* Örgütlemek işi, teşkil, teşkilâtlandırma.

örgütlemek

* Belli bir işin gereği gibi görülebilmesi için örgüt kurmak, teşkilâtlandırmak.

örgütlendirilme

* Örgütlendirilmek işi, teşkilâtlandırılma.

örgütlendirilmek

* Örgütlendirmek işi yapılmak, teşkilâtlandırılmak.

örgütlendirme

* Örgütlendirmek işi, teşkilâtlandırma.

örgütlendirmek

* Örgütlenmesini sağlamak, teşkilâtlandırmak.

örgütleniş

* Örgütlenmek işi veya biçimi.

örgütlenme

* Örgütlenmek işi, teşkilâtlanma.

örgütlenmek

* Örgütlemek işine konu olmak, teşkilâtlanmak.

* Örgüt durumuna girmek.

örgütleyiş

* Örgütlemek işi veya biçimi.

örgütlü

* Örgütlenmiş olan, teşkilâtlı.

örgütsel

* Örgütle ilgili.

örgütsüz

* Örgütlenmiş olmayan, teşkilâtsız.

örgütsüzlük

* Herhangi bir örgütlenmenin bulunmaması durumu.

örk

* Hayvanları çayıra bağlamaya yarayan kalın ip, örük.

örkleme

* Örkleme işi veya durumu.

örklemek

* Hayvanları otlatılan için uzun bir iple çayıra bağlamak, örüklemek.

örme

* Örmek işi.

* Örülerek yapılmış.

örme kepenek

* Dükkânların ön cephesine çekilen çubuk demirle yapılmış korumalık.

örmek

* İplik, yün, tel, saz gibi şeyleri elde şiş, tığ yardımıyla birbirine dolayarak işlemek veya tezgâhta dokumak.

* Kumaşlardaki delikleri elde iplikle besleyerek kapatmak.

* (saç, yele gibi şeyler için) Telleri birkaç bölüme ayırıp bir birine geçirmek yolu ile dağınıklıktan kurtarmak.

* Duvar yapmak veya onarmak.

* (müzik, edebiyat vb. için) Bir özelliği oluşturmak, ortaya koymak.

* Estetik kaygıyla, duygulu biçimde bir güzelliği ortaya koymak.

örneğin

* Söz gelişi, söz gelimi, söz misali, örnek olarak, meselâ.

örneğini almak

* biçimini çizmek.

örneğini çıkarmak

* benzerini yapmak veya çizmek.

örnek

* Benzeri yapılacak olan; benzetilmek istenen şey, model.

* Bir bütünün niteliğini anlatmak için bütünden ayrılarak verilen küçük parça, göstermelik, numune.

* Bir şeyin benzeri, tıpkısı, misil.

* Bir düşüncüyü, kuralı, gözlemi veya savı desteklemek ve açıklamak amacıyla ileri sürülen söz, yapılan davranış, misal.

* Durum ve niteliği benimsenmeye değer kimse veya şey.

* En iyi biçimde olan.

örnek almak

* bir kimseye huy ve davranışta uymak, birini ölçü olarak benimsemek.

* bir şeyden kendisi için ders çıkarmak.

* incelemek üzere insan ve hayvan vücudunun veya bitkinin herhangi bir yerinden doku parçası almak.

örnek olmak

* hayır ve davranış yönünden başkasının kendisine benzemesi yolunda etkili olmak.

örneklem

* Bir araştırmada bütünü anlamak için bütünden seçilen araştırma tekniklerinin uygulanacağı grup.

örnekleme

* Örnekleme işi veya durumu.

örnekleme

* Örnek vermek.

örneklendirme

* Örneklendirmek işi veya durumu.

örneklendirmek

* Örneklerle göstermek, örneklerle açıklamak.

örneklenme

* Örneklenmek işi veya durumu.

örneklenmek

* Örnek verilmek.

örneklik

* Örnek olarak ayrılmış bulunan, numunelik.

örneklik etmek

* örnek alınmak, örnek olarak kabul edilmek.

örnekseme

* Örneksemek işi.

* Bir kelime örnek tutularak başka kelimelerin yaratılması, kıyas, analogi.

örneksemek

* Örnek olarak almak.

örs

* Bıçimleri yapılacak işe göre değişen, üzerinde maden dövülen, çelik yüzeyli, demir araç.

* Üzerine çivi çakılacak ayakkabı geçirilen kunduracı aracı.

örs kemiği

* Orta kulakta çekiç kemiğiyle üzengi kemiği arasında, örse benzeyen kemik.

örs ve çekiç arasında kalmak

* aynı derecede güçlü veya zorlu iki kişi veya düşünce arasında bulunmak.

örseleme

* Örselemek işi.

örselemek

* Yıpratmak, eskitmek, hırpalamak, zedelemek.

* Gücünü azaltmak, canlılığını gidermek, sarımsak.

örseleniş

* Örselenmek işi veya biçimi.

örselenme

* Örselenmek işi.

örselenmek

* Örselemek işine konu olmak.

örseleyiş

* Örselemek işi veya biçimi.

ört ki ölem

* çok önemli şeyleri elde edemeyen kişilerce "nasıl yaşarım" anlamında kullanılır.

örtbas

* "Bir durumun duyulmamasını, yayılmamasını sağlayan önlemler almak" anlamına gelen örtbas olmak, örtbas etmek deyimlerinde geçer.

örtenek

- * Hayvanların vücudunu örten deri, kıl, tüy, pul gibi dokuların bütünü.
- * Bazı organları örten zarlara verilen ad.

örtme

- * Örtmek işi.
- * Baş örtüsü.
- * Üstü kapalı, önü açık yer.

örtmece

- * Söylenmesi kaba, çirkin veya sakıncalı görülen nesnelerin, kavramların, başka kelimelerle daha uygun biçimde anlatılması, edebikelâm.
- * Kandırma, gizleme yolu ile.

örtmek

- * Korumak, görünmez duruma getirmek veya gizlemek için üstüne bir şey koymak.
- * Kapamak.
- * Kaplamak.
- * (kötü bir durumu) Belli etmemek, gizlemek saklamak.

örttürme

- * Öttürmek işi.

örttürmek

- * Örtmek işini yaptırmak.

örtü

- * Örtmek için kullanılan şey.
- * Yapılarda çatı, dam.

örtük

- * Örtülü, kapalı.

örtülme

- * Örtülmek işi.
- * Bir gök cisminin Yer'deki gözlemciye göre, başka bir gök cisminin arkasından geçmesi.

örtülmek

- * Örtmek işine konu olmak.

örtülü

- * Örtüsü olan.
- * Örtülmüş, bir şey ile kaplanmış.
- * Açıklama yapmadan kapalı olarak, müphem.

örtülü omurgalılar

- * Vücutları yassı, göğüs yüzgeçleri büyük, omurlarında kat kat kireçlenmiş çemberleri olan, köpek balıklarının bir alt takımı.

örtülü ödenek

- * Gizli tutulan işlerde harcanmak için yetkililerin emrine verilen para, tahsisat mesture.

örtünme

- * Örtünmek işi.

örtünmek

- * Kendi üzerine bir şey örtmek.
- * (kadın) Erkeğin görmemesi için başını ve yüzünü örtmek.

örtüsüz

- * Örtüsü olmayan.

- * Örtülmemiş.
- * Açık seçik, gizlenmeyen.

örtüş

- * Örtmek işi veya biçimi.

örtüşme

- * Örtüşmek durumu veya biçimi.

örtüşmek

- * Aynı noktalarda ve düzlemlerde kesişmek.

örü

- * Örmek işi.
- * Yama olarak yapılan örgü.
- * Tarlalarda sele karşı taştan yapılmış set.

örü

- * Otlak.

örücü

- * Örmek işi yapan kimse.
- * Kumaş veya örgülerdeki yırtıkları, delikleri onaran kimse veya bu işlerin yapıldığı yer.
- * Duvar yapan veya onaran kimse, yapı ustası.

örücülük

- * Örücünün yaptığı iş.

örük

- * Örölmüş olan yer.
- * Saç örgüsü.

örük

- * Örök.

örökleme

- * Öörökleme işi veya durumu.

örökleme

- * Öörökleme.

örölme

- * Öörölme işi.

örölme

- * Örmek işi yapılmak.

örölü

- * Öörölmüş olan.

örölü olmak

- * her şeyiyle mükemmel, eksiksiz ve estetik bütönlüğe sahip bulunmak.

örölüş

- * Öörölme işi veya biçimi.

örüm

- * Sürünün gece veya sabaha karşı otlaması.

örümce

- * Öörümcek.

örümceğimsiler

* Karada yaşayan akrepler, örümcekler, keneler ve uyuz böceklerini içine alan, dört çift ayaklı eklem bacaklılar sınıfı.

örümcek

- * Örümcekler takımından eklemli hayvan (Aranea).
- * Bu hayvanın ördüğü ağ.
- * Yürüteç.

örümcek bağlamak

- * üzerinde örümcek ağı olmak.
- * bir şey uzun süre kullanılmadan kendi hâline bırakılmış olmak.

örümcek kafalı

- * Eskiye saplanıp yeniliklere düşman olan eskiye bağlanıp kalmış olan, geri düşünceli.

örümcek kuşu

* Örümcek kuşugillerden, orta boyda, tüyleri koyu kül rengi, siyah, beyaz, bazısında pembe veya koyu kırmızı benekler bulunan ötücü kuş (Lanius).

örümcek kuşugiller

- * Örümcek kuşu ve benzerlerini içine alan ötücü kuşlar familyası.

örümcek sarmak

- * bir yer örümcek ağları ile dolmak.

örümceklenme

- * Örümceklenmek işi.

örümceklenmek

- * (bir yer) Örümcek ağlarıyla dolmak.
- * Bakımsız ve terk edilmiş bulunmak.
- * Ateşli hastalıklarda göz, ağız gibi yerler kurumuş salgılarla perdelenir gibi olmak.

örümcekler

- * Örümceklerle akrepleri içine alan bir eklem bacaklılar takımı.

örümcekli

- * Örümcek ağlarıyla kaplanmış, örümcek bağlamış.
- * Eskimiş, modası geçmiş, köhne, çağ dışı.

örümceksi

- * Örümcek ağı gibi ince ve seyrek dokulu olan.

örümceksi zar

- * Beyni ve omur iliği örten sert zar ile ince zar arasında bulunan ağ gibi ince, seyrek dokulu zar.

örüş

- * Örmek işi veya biçimi.

östaki

- * Burun boşluğu ile orta kulağı birleştiren boru biçimindeki yol anlamında östaki borusu teriminde geçer.

östaki borusu

- * Bkz. östaki.

öşür

- * Aşar, ondalık.

öşürcü

- * Öşür alan, toplayan görevli.

öt

* Bkz. öd (I).

öte

* Konuşanın temel olarak aldığı bir şeyden daha uzak olan yer veya şey, mavera.
* Bir şeyin arkadan gelen bölümü.
* Öbür yan.
* (yer veya zaman için) Konuşana göre uzakta kalan.
* Daha fazla, çok.
* Bulunulan yere göre karşı yanda olan.

öte beri

* Türlü, önemsiz, ufak tefek şeyler.

öte gün

* Geçen gün, yakın günlerden birinde.

öte yandan

* Diğer taraftan, başka bir yönden, karşılık olarak.

ötede beride

* Çeşitli yerlerde, şurada burada.

öteden beri

* Daha önceden olduğu gibi, başından itibaren.

öteden beriden

* Çeşitli yerlerden veya şeylerden, şundan bundan, şuradan buradan.

öteki

* Bilinenden, sözü edilenden ayrı, öbür.
* Sözü edilen veya benzer iki nesneden önem veya konum bakımından uzakta olan.

öteki beriki

* Olur olmaz kimseler, şu bu.

ötekisi

* Ötede bulunan, diğeri, başkası.

öteleme

* Bir cismin, bütün noktalarının eşit, paralel ve yöndeş yollar çizmesiyle beliren hareketi, intikal.

ötelenme

* Öteleme.

ötesi (var mı?)

* korkum yok, daha diyecek var mı?.

ötesi berisi

* Neyi varsa, bütün eşyaları.
* Çeşitli yerleri veya şeyleri.

ötesinde berisinde

* Çeşitli, dağınık yerlerde.

öteye beriye

* Türlü yerlere.

öteyi beriye

* Çeşitli yerleri.

ötleğen

* Ötleğengillerden, kıızıla çalan sarı, boz renkli ötcü kuş, çalı bülbülü (*Sylvia communis*).

ötleğengiller

* Örnek hayvanı ötleğen olan ötcü kuşlar familyası.

ötleği

* Bir cins kartal.

ötme

* Ötmek işi.

ötmek

* (kuş ve böcekler için) Değişik tonda ses çıkarmak.

* (üfleme çalgıların) Sesi çıkmak.

* Yankı veya yankılı ses vermek.

* Anlamsız, boş konuşmak.

* (sarhoş) Kusmak.

ötre

* Arap yazısında bir sesin yuvarlak, dar ve kalın (u), Türkçede de yuvarlak (o, ö, u, ü) okunacağını gösteren işaret.

öttürme

* Öttürmek işi.

öttürmek

* Ötmesini sağlamak veya ses çıkartmak.

ötücü

* Güzel öten, ötüşü güzel olan.

ötücü kuşlar

* Kuşlar sınıfının geniş bir takımı.

ötümlü

* Ciğerlerden gelen havanın ses yolundaki sivrilmiş ve gerilmiş kapalı bir engele çarpmasıyla oluşan, titreşimli ses veren (ünsüz), sürekli, yumuşak, tonlu, sedalı: b, c, d, g.

ötümlüleşme

* Ötümlüleşmek işi.

ötümlüleşmek

* Kelimelerin son sesinde bulunan ötümsüz ünsüzler, ünlü ile başlayan bir ek aldığında ötümlü duruma gelmek: Ekmek-i > ekmeği; ağaç-a > ağaca; kanat-ı > kanadı; dip > dibi gibi.

ötümlülük

* Ötümlü olma durumu.

ötümsüz

* Ciğerlerden gelen havanın ağız boşluğundaki tam kapalı veya yarı kapalı engellere çarpmasıyla oluşan, titreşimsiz ses veren (ünsüz), süreksiz, tonsuz, sedasız: ç, f, h, k, p, s, ş, t.

ötümsüzleşme

* Ötümsüzleşmek işi veya durumu.

ötümsüzleşmek

* Ötümsüz duruma gelmek.

ötümsüzlük

* Ötümsüz olma durumu.

ötürme

* Ötürmek işi veya durumu.

ötürmek

* (hayvan veya insan) İshal olmak.

ötürü

* Bir şeyden dolayı, bir şey yüzünden.

ötürük

* İshal, sürgün, amel.

ötürüklü

* İshalli, amel olmuş (insan veya hayvan).

ötüş

* Ötmek işi veya biçimi.

ötüşme

* Ötüşmek işi.

ötüşmek

* Birlikte veya karşılıklı ötmek.

öve öve

* Sürekli överek, çok överek.

öveç

* İki üç yaşındaki erkek koyun.

övgü

* Birini veya bir şeyi övmek için söylenen söz veya yazılan yazı, methiye.

övgücü

* Birini veya bir şeyi öven (kimse).

* Birini gereği yokken veya aşırı olarak öven (kimse).

övgücülük

* Övgücü olma durumu.

övme

* Övmek işi, sena, medih.

övmek

* Birinin veya bir şeyin iyiliklerini, üstünlüklerini söyleyerek değerini yüceltmek, methetmek, sena etmek, yermek karşıtı.

övülme

* Övülmek işi.

övülmek

* Övmek işine konu olmak.

övülüş

* Övülmek işi veya biçimi.

övünce

* Övünmeye yol açan veya hak kazandıran şey, mefharet.

övünç

* Övünme, kıvanç, iftihar.

övünç çizelgesi

* Bir okulda davranışları ve derslerindeki başarıları ile dikkat çeken seçkin öğrencilerin adlarının yazıldığı çizelge, iftihar listesi.

övünç duymak

* iftihar etmek, kıvanmak.

övündürücü

* Övünmeye sebep olan, övünmeyi sağlayan.

övündürücülük

* Övündürücü olma durumu.

övünük

* Övünülecek şey, övünç kaynağı veya sebebi.

övüngen

* Çok övünen, farfara.

övüngenlik

* Çok övünme durumu.

övünme

* Övünmek işi, kıvanç iftihar.

övünmek

* Bir niteliği sebebiyle kendini yücelmiş sayarak bundan abartmalı bir biçimde söz etmek, iftihar etmek.

* Kendi kendisini övmek, tefahür etmek.

övünmek gibi olmanın

* kendini övmeye hazırlanan kimselerce, övünmesini hoş göstermek veya alçak gönüllü görünmek için kullanılır.

övüntü

* Övünülecek tutum veya davranış.

övür

* Bkz. öğür.

övüş

* Övmek işi veya biçimi.

öykü

* Ayrıntılarıyla anlatılan olay.

* Hikâye.

öykücü

* Hikâyeci.

öykücülük

* Hikâyecilik.

öyküleme

* Tahkiye.

öykülemek

* Tahkiye etmek.

öyküleştirmek

* Öykü durumuna getirmek.

öykünce

* Fabl.

öykünme

* Öykünmek işi, taklit.

öykünmeci

* Öykünen, benzemeyen çalışan, taklitçi.

öykünmek

* Birinin yaptığı gibi yapmak, birine veya bir şeye benzemeye çalışmak, taklit etmek.

öyle

* Onun gibi olan, ona benzer.

* O yolda, o biçimde, o tarzda.

* O denli, o kadar, o derece.

* İçinde "ne", "nasıl" gibi sorular bulunan cümlelerin sonuna geldiğinde, o cümlede anlatılan şeyin hoş karşılanmadığını veya ona şaşıldığını anlatır.

öyle (veya öyle yağma) yok!

* "öyle bir şey olmaz, öyle bir şey yapılmamalı" anlamında kullanılır.

öyle gelmek

* sanmak, zannetmek.

öyle olsun

* peki, pek âlâ.

öyle öyle

* Böylece, yavaş yavaş.

öyle veya böyle

* ne olursa olsun, her hâlde, bu durumda.

öyle ya

* kuşkusuz, tabii, elbette.

öylece

* O biçimde, tam öyle.

* Öylelikle.

öylelikle

* O yoldan, o biçimde, sonunda, öylece.

öylemesine

* Öylesine.

öylesi

* Ona benzer, onun gibisi.

öylesine

* Aşırı bir biçimde, fazla, o kadar çok.

öz

* Bir kimsenin benliği, kendi manevî varlığı, nefis, derun.

* Bir şeyin temel ögesi, künh, zübde.

* Kendi, zat.

* "Kendi" anlamında birleşik kelimeler türetir.

* Bir şeyin en kuvvetli veya kıvamlı bölümü, hulâsa.

* Bitkilerin kök, gövde ve dallarının boydan boya ortasında bulunan, hafif, gevrek ve çoğu yumuşak bölüm.

* Çıbanların içinde ölmüş dokudan oluşan irinle birlikte çıkan parça.

öz

* Kan bağı ile bağlı, üvey olmayan.

* İçine, arılığını, saflığını bozacak hiçbir şey karışmamış olan, saf, arı.

öz

* Dere, çay.

* Sulak, verimli yer.

öz bağışıklık

* Bireyin, kendi vücudundan olan öğelere karşı antikor yapması.

öz beslenen

* Besinini bağımsız olarak sağlayan, inorganik azot, azotlu madde ve CO₂'den protein ve karbon hidratların sentezini yapabilen (bitki), kendi beslek, ototrof.

öz beslenme

* Besinini bağımsız olarak sağlama, inorganik azot, azotlu maddeler ve karbon hidratların sentezini yapabilme, ototrofi.

öz denetim

* Daha önemli bir amaca ulaşabilmek için kişinin tepkilerini, davranışlarını veya başka amaca yönelme eğilimini denetleyip kısıtlaması.

öz devim

* Endüstride, yönetim ve bilimsel işlerde insan aracılığı olmadan işlerin otomatik olarak yapılması, otomasyon.

öz devinim

* Bir alete otomatik bir işleyiş kazandırmak için gerekli olan düzen, otomatizm.

öz deyiş

* Bir düşüncüyü, bir duyguyu, bir ilkeyi kısa ve kesin bir biçimde anlatan, genellikle kim tarafından söylendiği bilinen özlü söz, vecize, kelâmıkıbar.

öz dışı

* Özde olmayan, dışta kalan.

öz dikenli

* Dikenli, tırmanıcı ve kışın yapraklarını dökmeyen bir bitki, diken otu (Smilax aspara).

öz direnç

* Her cismin elektrik akımına karşı gösterdiği direnç.

öz eleştiri

* Bir kişinin kendi davranışları üzerine yönelttiği yargı, otokritik.

öz geçmiş

* Bir kişinin kendisinin anlattığı hayatı, tercümeihâl, hâl tercümesi.

öz güven

* İnsanın kendine güvenme duygusu.

öz ışın

* Ağaç gövdesinde yatay yönde besin iletimi yapan ve öz kesitte parıltılı görünen hücreler topluluğu.

öz indükleme

* Bir elektrik devresinde içinden geçtiği akımın değişimleriyle oluşan indükleme.

öz itme

* İçine yerleştirilen öz itmeli düzenek yardımıyla otomatik olarak çalışma.

öz itmeli

* Atmosferde veya uzayda otomatik olarak çalışan düzeneğin iticiliğiyle hareket eden (cihaz vb.).

öz kardeş

* Ana babaları veya yalnız babaları bir olan kardeşlerden her biri.

öz kedi balığıgiller

* Köpek balıklarının örtülü omurgalıları giren bir familyası.

öz kesit

* Tomruğun boyu yönünden alınan ve özünden geçen kesit yüzeyi.

öz odun

* Olgunlaşan ağaç gövdesinin öze yakın bölümü.

öz öğrenim

* Kendi kendini yetiştirme işi.

öz öğrenimli

* Bir okula gitmeden kendi kendini yetiştiren, otodidakt.

öz saygı

* İnsanın kendine duyduğu saygı onur, haysiyet, izzetinefis.

öz su

* Bitki ve hayvan dokularında bulunan sıvılara verilen ad, usare.

* Salgı ile oluşan ve içinde enzimler bulunan organik sıvı.

öz tahta

* Tomruğun özünden geçecek biçimde kesilerek alınan tahta.

öz yapı

* Karakter.

öz yaşam

* Bir kişinin yalnız kendini ilgilendiren özel yaşamı.

öz yaşam öyküsü

* Bir kişinin kendi yaşam öyküsü üzerine yazdığı yazı veya eser; hayat hikâyesi, otobiyografi.

öz yönetim

* Öğretim kuruluşlarında, öğrencilerin yönetmeliklere ve okul kurallarına göre söz ve karar sahibi olmaları ilkesine dayanan yönetim.

Özbek

* Özbekistan Cumhuriyeti'nde yaşayan Türk soyundan bir halk ve bu halktan olan kimse.

* Özbeklere özgü olan, Özbeklerle ilgili olan.

Özbek pilâvı

* Havuç, et, üzüm karıştırılarak yapılan pirinç pilâvı.

Özbekçe

* Özbek dili.

özbeöz

* Gerçek, öz.

özcesi

* Özet olarak, kısacası, sözün özü, sözün kısası.

özdek

* Duyularla algılanabilen, bölünebilen, ağırlığı olan nesne, madde.

* Kullanılmaya, harcamaya uygun, taşınması kolay eşya, ayniyat.

* İş yerlerinde eşya ve malzeme işleriyle ilgilenen bölüm, ayniyat.

* İnsanın çalışmasıyla bir amaç uğruna biçim verdiği veya yararlandığı doğal cisimler, nesneler.

özdekçi

- * Materyalist, maddeci.

özdekçilik

- * Maddecilik, materyalizm.

özdeksel

- * Özdekle ilgili, özdek niteliğinde olan, maddî, materyalist, tinsel karşıtı.

özden

- * Özle, öz varlıkla, gerçekle ilgili.
- * Timüs.

özdenlik

- * Özden olma durumu.
- * Varlığı kendinden olma, kendi özüyle var olma durumu.

özdeş

- * Her türlü nitelik bakımından eşit olan, ayırt edilmeyecek kadar benzer olan, aynı.
- * Bir ve aynı olan, bir ve aynı anlama gelen.
- * Kendinde özdeşlik bulunan, identik.

özdeşleme

- * Özdeşlemek işi.

özdeşlemek

- * Özdeş duruma getirmek.

özdeşleşme

- * Özdeşleşmek işi.

özdeşleşmek

- * Özdeş duruma gelmek.

özdeşleştirme

- * Özdeşleştirmek işi.

özdeşleştirmek

- * Özdeş duruma getirmek.

özdeşlik

- * Özdeş olma durumu, aynıyet, aynılık.
- * Değişen durumlarda aynı kalma, aynı olma.
- * İki yanı birbirinin aynı olan veya harflerle verilen sayısal değerler ne olursa olsun iki yanı da sayıca eşit değerler alan eşitlik.

özdeştirme

- * Özdeştirmek işi veya durumu.

özdeştirmek

- * Başka birinin ve bir grubun ölçülerini, beklentilerini benimsemek.

öze

- * Bir türde veya bireyde bulunan, aynı cinsten başka hiçbir türde veya bireyde rastlanılmayan, has.

özek

- * Bir şeyin çevreden aynı uzaklıkta olan yeri, merkez.

özek ağacı

- * Arabalarda ön ve arka dingili birbirine bağlayan uzun tahta.

özek demiri

* Özek ağacını arabaya bağlayan demir.

özek doku

* Selüloz çeperleri kalınlaşmış, odunlaşmamış olan, değişik görevler yapan hücrelerin oluşturduğu doku, parankima.

özel

- * Yalnız bir kişiye, bir şeye ait veya ilişkin olan.
- * Bir kişiyi ilgilendiren veya kişiye ait olan, hususî, zatî.
- * Devlete değil, kişiye ait olan, hususî, resmî karşıtı.
- * Dikkatle değer, istisnâî.
- * Her zaman görülenden, olağandan farklı.

özel ad

* Tek varlığı bildiren ad: Ali, Ayşe, Ankara, Sakarya, Kızılırmak gibi.

özel af

* Yaşlılık, hastalık gibi sebeplerle bir suçlunun cezasının kaldırılması.

özel dil

* Aynı meslekten olanların veya aynı iş alanında çalışanların kendi aralarında konuştukları dil.

özel girişim

* Ekonomi alanında özel kişilerin veya kuruluşların yaptığı işlerin bütünü, kamu kesimi dışında kalan iş alanı, hür teşebbüs.

özel girişimci

* Özel girişimcilik yanlısı (kimse veya görüş).

özel girişimcilik

* Ekonomik alanda özel girişimi tercih etme.

özel hayat

* Kişinin kendine özgü yaşayışı yaşama tarzı kendisini ilgilendiren tutum ve davranışı.

özel kesim

* Resmî kesimden ayrı ve bağımsız çalışan grup.

özel mülkiyet

* Kişinin sahip olduğu menkûl veya gayrimenkûl.

özel okul

* Devlet yönetimininden ayrı mülkiyeti kişiye veya bir özel kuruluşa ait eğitim öğretim yeri.

özel radyo

* Kişi veya kuruluşlara ait radyo istasyonu.

özel sayı

* Belli bir süreli yayının, bir konuya ayrılmış bir sayısı.

özel sektör

* Özel teşebbüs.

özel televizyon

* Kişi veya kuruluşlara ait televizyon kanalı.

özel teşebbüs

* Bkz. özel girişim.

özel tiyatro

* Kişi veya kuruluşlara ait tiyatro.

özel ulak

* Geldiği postahane de hiç bekletilmeden, özel bir araç veya görevli ile yerine ulaştırılan (mektup, paket vb.), ekspres.

özel yaşam

* Özel hayat.

özelik

* Herhangi bir durumu gösterebilme yeteneği.

özelleşme

* Özelleşmek işi.

özelleşmek

* Özel bir duruma gelmek.

özelleştirme

* Devlete ait menkûl veya gayrimenkûllerin teklif alma ya da ihale yoluyla satışını yapma, özelleştirmek işi veya durumu.

özelleştirmek

* Bir şeyi özel duruma getirmek veya özel olarak kullanmak.

özellik

* Bir şeyin benzerlerinden veya başka şeylerden ayrılmasını sağlayan nitelik, hususiyet.

özellikle

* Özel olarak, her şeyden önce, hele, bilhassa, hususıyla.

özeme

* Özemek işi veya durumu.

özemek

* Yoğurt, pekmez gibi koyu şeyleri suyla inceltmek, sulandırmak.

özen

* Bir işin elden geldiğince iyi olmasına çabalama, özenme, itina, ihtimam.

özen göstermek

* bir şeyi özenerek, elden geldiğince iyi olmasına gayret ederek yapmak, itina etmek.

özenci

* Özengen, amatör.

özenç

* İstek.

* İmrenme.

özendirme

* Özendirmek durumu, işi, teşvik.

* Promosyon.

özendirmek

* Özenmesini sağlamak, teşvik etmek.

özene bezene

* Özen ile itina ile, istekle.

özengen

* Bir işi kazanç gözetmeksizin yalnız ve zevk için yapan kimse, özenci, hevesli, amatör.

özenenlik

* Özenen olma durumu, amatörlik.

özeni

* Özenme işi.

özenilme

* Özenilmek işi.

özenilmek

* Bir şeye özentili duyulmak.

özenip bezenmek

* bir işi ayrıntılarına varıncaya değin büyük bir özenle ve titizlikle yapmak.

özeniş

* Özenmek işi veya biçimi.

özenli

* Özen gösterilerek yapılan (iş), itinalı.

* Özenle çalışan (kimse).

özenme

* Özenmek işi, özen.

özenmek

* Bir şeyi yaparken elden geldiğince iyi yapmaya çabalamak, bir şeye büyük dikkat ve ilgi göstermek, itina etmek.

* Kendisinde olmayan veya yapısına uymayan beğendiği bir durumda olmaya, beğendiği şeye benzemeye çalışmak, yapmaya kalkışmak.

* Birini veya bir şeyi taklit etmeye çalışmak.

özensiz

* Özenmeden, kaba, baştan savma, gelişigüzel yapılan (iş), itinasız.

* Özenmeden, isteksizce iş yapan (kimse).

özensizlik

* Özensiz olma durumu, itinasızlık.

özentili

* Beğendiği bir durumda olma, beğendiği şeye benzeme çabası.

özentici

* Birine veya bir şeye benzemeye çalışan.

özentilik

* Özentici olma durumu.

özentili

* Özentili ile yapılan.

özentisiz

* Özentili olmadan yapılan, özentili gösterilmeden yapılan, özenmeden yapılan.

özerk

* Ayrı bir yasaya bağlı olarak kendi kendini yönetme yetkisi olan (kuruluş), muhtar, otonom.

özerkleşme

* Özerkleşmek işi veya durumu.

özerkleşmek

* Özerk duruma gelmek.

özerkleştirme

* Özerkleştirmek işi veya durumu.

özerkleştirmek

* Özerk duruma getirmek, özerklik vermek.

özerklik

* Bir topluluğun, bir kuruluşun ayrı bir yasaya bağlı olarak kendi kendini yönetme, hakkı muhtariyet, otonomi.

* Bir kişinin, bir topluluğun kendi uyacağı yasayı kendisinin koyması.

özet

* Bir yazı veya sözün anlamını daha kısa ve özlü biçimde veren yazı veya söz, hulâsa, fezleke.

* Filmin konusunu en kısa biçimde anlatan, bir senaryo çalışmasının ilk basamağı olan metin.

özetleme

* Özetlemek işi.

özetlemek

* Bir yazı veya sözü daha az sözle, daha kısa bir biçimde anlatmak, özünü vermek, kısaltmak, hulâsa etmek.

özetlenme

* Özetlenmek işi.

özetlenmek

* Özet durumuna getirilmek, hulâsa edilmek.

özezer

* Özezerlikle ilgili olan, mazoşist.

* Özezerlik sapıncı gösteren kimse, mazoşist.

özezerlik

* Fiziksel acı veya aşağılatıcı davranışlarla doyuma ulaşma biçiminde beliren cinsel sapkınlık, mazoşizm.

özge

* Başka.

özgeci

* Kişisel yarar gözetmeksizin başkasına yararlı olmaya çalışan (kimse) diğerkâm.

özgecil

* Özgeci tutumu olan.

özgecilik

* Özgeci olma durumu, diğerkâmlık.

özgü

* Özellikle birine veya bir şeye ait olan, belli bir kimsede veya şeyde bulunan, has, mahsus.

özgül

* Bir türle ilgili, bir türe ilişkin.

özgül ağırlık

* Bir cismin 1 cm³ hacmindeki parçasının ağırlığı.

özüleme

* Özülemek işi.

özülemek

* (bir şey veya bir yeri) Birine, bir şeye ayırmak, vermek, hasretmek, tahsis etmek.

özgüllük

* Özgül olma durumu.

özgülük

* Özgü olma durumu, hasiyet.

özgün

* Yalnız kendine özgü bir nitelik taşıyan, orjinal.

* Bir buluş sonucu olan, nitelikleri bakımından benzerlerinden ayrı ve üstün olan.

* Çeviri olmayan, asıl olan (metin).

özgünleşme

* Özgünleşmek işi.

özgünleşmek

* Özgün duruma gelmek.

özgünleştirme

* Özgünleştirmek işi.

özgünleştirmek

* Özgün duruma getirmek.

özgünlük

* Özgün olma durumu, orjinallik.

özgür

* Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya, şarta bağlı olmayan, serbest, hür.

olmayan, bağımsız, hür.

* Kendi kendine hareket etme davranma, karar verme gücü olan.

* Tutuklu olmayan, hür.

* Başkasının kölesi olmayan, hür.

* Siyasî bir güç tarafından denetlenmeyen, engellenmeyen.

* Toplumsal baskılara, özellikle görgü kurallarına boyun eğmeyen, tavır ve davranışlarında serbest olan.

özgürce

* Özgür bir biçimde.

özgürleşme

* Özgürleşmek işi.

özgürleşmek

* Özgür duruma gelmek.

özgürleştirme

* Özgürleştirmek işi.

özgürleştirmek

* Özgür duruma getirmek, özgür hâle gelmesini sağlamak.

özgürlük

* Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünme veya davranma, herhangi bir şarta bağlı olmama durumu, serbestî.

* Her türlü dış etkiden bağımsız olarak insanın kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumu, hürriyet.

özgürlükçü

* Özgürlük yanlısı.

özgürlükçü demokrasi

* Bireylerin her türlü düşüncelerine saygı gösteren, yasak koymayan demokrasi biçimi.

özgürlükçülük

* Özgürlükçü olma durumu.

özlem

* Bir kimseyi veya bir şeyi görme, kavuşma isteği, hasret, tahassür.

özleme

* Özlemek işi, iştiaf.

özlemek

* Bir kimseyi veya bir şeyi görmeyi, kavuşmayı istemek, göreceği gelmek.

özlemine çekmek

* Arzulamak, çok özlemek, hasretini çekmek.

özlemine duymak

* yürekten istemek, arzu etmek.

özlemlî

* Özlemi olan, özleyen, hasretli.

özlenme

* Özlenmek işi.

özlenmek

* Özlemek işine konu olmak.

özlenti

* Özlem, hasret.

özlentili

* Özlem taşıyan, özlem dolu.

özleşme

* Özleşmek işi, anlaşma.

* Ağacın çoğunlukla öze yakın bölümlerinin artık öz su iletmemesi ve bunun sonucunda kuruyup sertleşmesi olayı.

özleşmek

* Öz durumuna veya özlü bir duruma gelmek, anlaşmak.

* (tahıl için) Olgunlaşmak.

özleştirme

* Özleştirmek işi, arılaştırma.

özleştirmeci

* Özleştirmeden yana olan kimse.

özleştirmecilik

* Bir dili yabancı öğelerden antarak arı, katışıksız bir duruma getirme ve kendi imkânlarıyla geliştirmeyi amaçlayan çalışma.

özleştirmek

* Öz durumuna getirmek, özlü durum kazandırmak, arılaştırmak.

özletme

* Özletmek işi.

özletmek

* Özlemesine yol açmak.

özleyiş

- * Özlemek işi veya biçimi.

özlü

- * Özü olan, öz bölümü çokça olan.
- * Benliğinde, varlığında, yapısında herhangi bir nitelik bulunan.
- * (toprak için) Yapışkan, verimli.
- * Gereksiz söz kullanmadan düşüncüyü bildiren.

özlü çamur

- * Yapışkan çamur.

özlü söz

- * Gereksiz ayrıntılardan arınmış söz.

özlü un

- * Hamuru yapışkan olan un.

özlük

- * Bir şeyin durumu, mahiyet.
- * (görevli) Kişi, zat.

özlük hakkı

- * Genel memur statüsü içinde kişinin, kanunların öngördüğü şekil ve şartlara bağlı olduğu hakkı.

özlük işleri

- * Bir kuruluştaki görevlilerin atanmaları, yükselmeleri ve emeklilikleri gibi kişisel işlemlerin bütünü ve bu işleri yürüten bölüm, zat işleri.

özne

- * Bir cümlede bildirilen işi yapan veya yüklem bildirdiği durumu üzerine alan kimse veya şey, fail: Çocuk uyudu. Çocuk sevildi. Çocuk henüz küçüktür cümlelerinde çocuk sözü öznedir.
- * Bilinci, sezgisi, düşünce gücü olan, bazı filozoflara göre de dış dünyaya karşıt olan birey.

özne grubu

- * Birden çok kelimeden oluşan ve cümlelerle bütünüyle özne görevinde bulunan sözler.

özne öbeği

- * Özneye ilgili olarak kullanılan sözlerin bütünü.

öznel

- * Özneye ilişkin olan, öznedeki oluş, nesnelerin gerçeğine değil, bireyin düşünce ve duygularına dayanan, enfûsî, sübjektif, nesnel karşıtı.

öznelci

- * Öznelcilik yanlısı, öznelciliği benimseyen ve savunan (kimse), sübjektivist.

öznelcilik

- * Bütün bilgilerin özneye ilişkin ve değer yargılarının bireysel, öznel olduğunu ileri süren öğretisi, sübjektivizm.

öznellik

- * Öznel olma durumu, sübjektivite, nesnellik karşıtı.

özü kabahatinden büyük

- * bir suç veya kabahat için özür dilerken daha büyük suç işleyen kimseler için söylenir.

özsel

- * Öz ile ilgili.

özsever

- * Kişinin kendi benliğine karşı duyulan bağlanma, hayran olma, narsist.

özseverlik

- * Kişinin kendi bedensel ve ruhsal benliğine karşı duyduğu hayranlık ve bağlılık, narsisizm.

özü sözü bir

- * düşündüğü gibi söyleyen veya davranan.

özümleme

- * Özümlemek işi, temessül, temsil, asimilasyon, anabolizma, yadımlama karşıtı.
- * Edinilmiş olan bilgileri kendi öz malı durumuna getirme.

özümleme dokusu

- * Bitkilerde, havadaki karbondioksidi karbonhidrata çeviren, daha çok yapraklarda bulunan doku.

özümlemek

- * (canlı varlıklar) Dışarıdan aldıkları besinleri, değişikliğe uğratarak yeni bir birleşimle, organizmanın gereksinme duyduğu maddeler durumuna getirmek, temsil etmek.
- * Edinilmiş olan bilgileri bireyin öz malı durumuna getirmek.

özümlenme

- * (besin için) Özümlemek işi.
- * Edinilmiş olan bilgiler bireyin öz malı durumuna gelme.

özümlenmek

- * Özümlemek işine konu olmak.

özümseme

- * Özümsemek işi veya durumu.

özümsemek

- * Özümlemek.

özümsevenme

- * Özümsevenmek işi veya durumu.

özümsevenmek

- * Özümlemek.

özün erosluk

- * Kişinin kendi vücudu üzerinde cinsel etkinliklerde bulunma sapıncı, otoerotizm.

özünlü

- * Bir şeyin aslında veya gerçeğinde olan, ilinekle ilgili olmayıp özde bulunan, derunî, zatî, dışını karşıtı.

özür

- * Bir kusurun, bir suçun elde olmadan yapıldığını ileri sürme veya bu kusurun hoş görülmesini gerektiren sebep, mazeret.
- * Sakatlık, bozukluk, eksiklik veya elverişsizlik, kusur, defo.

özür dilemek

- * Özünlü ileri sürerek bir işi yapmayı istememek, bir işten bağışlanmasını istemek.
- * yaptığı bir yanlışın ötürü bağışlanmasını istemek.

özürlü

- * Özü olan.
- * Eksiklik, sakat veya kusuru olan, defolu.

özürsüz

- * Özü olmayan.
- * Özü olmaksızın.

özüt

* Ekstre, hulâsa.

özveren

* Özverili.

özveri

* Bir amaç uğruna veya gerçekleştirilmesi istenen herhangi bir şey için kendi menfaatlerinden vazgeçme, fedakârlık.

özverili

* Özveri ile davranan, özverisi olan, fedakâr.

P

* Fosfor'un kısaltması.

p, P

* Türk alfabesinin yirminci harfi. Pe adı verilen bu harf, ses bilimi bakımından ötümsüz, patlayıcı çift dudak ünsüzünü gösterir.

Pa

* Protaktinyum'un kısaltması.

pabucu büyüğe okutmak

* aklısızca davrananlar için alaylı bir öğüt olarak kullanılır.

pabucuna kum dolmak (veya taş kaçmak)

* ortaya çıkan durum karşısında tedirgin olmak.

pabucunu dama atmak (veya pabucu dama atılmak)

* kendinden üstün birinin çıkmasıyla gözden düşmek.

pabucunu eline vermek

* kovmak.

pabucunu ters giydirmek

* güç bir duruma sokarak telâşla kaçırmak.

pabuç

* Ayakkabı.

* Masa, sandalye gibi mobilyaların ayaklarına takılan metal veya plâstik eklenti.

* İletken telleri elektrik birimlerine bağlayan veya civatalı bağlantıyı sağlayan parça.

* Bina kolonlarının temeldeki basma yüzeyinin geniş ve daha güçlü olarak yoğunlaştırılmış bölümü.

pabuç bırakmamak

* yılmayıp, yapacağından vazgeçmemek, aldırmmamak, korkmamak.

pabuç eskitmek (veya paralamak)

* bir iş için bir yere çok gidip gelmek, işi takip etmek.

pabuç kadar dili olmak

* kabaca ve terbiyesizce karşılık vermek.

pabuç pahalı

* birinin uğraşmaya kalktığı kimsenin, kendinden güçlü çıkması durumunda söylenir.

* herhangi bir durum veya girilen işin sonunda zararlı çıkma ihtimali bulunduğunu belirtir.

pabuççu

* Ayakkabı yapan veya satan kimse, ayakkabıcı.

* Ayakkabı çıkarılarak girilen yerlerde ayakkabıları bekleyen kimse.

pabuçculuk

* Ayakkabıcının işi, ayakkabıcılık.

pabuçlarını çevirmek

* dolaylı olarak kovmak.

pabuçlu

* Ayaaında pabucu olan.

pabuçluk

* Evlerde veya cami girişlerinde kapıdan girilince ayakkabı çıkarılan veya konulan, genellikle rafları olan yer.

pabuçsuz

* Ayaaında pabucu olmayan.

pabuçtan aşıağı

* aşıağılık.

paç

* Baç.

paça

* Pantolon, don, şalvar gibi giyeceklerde bacakların çıktığı aşıağı bölüm.

* Kasaplık hayvanların kesilmiş ayağı.

* Kasaplık hayvanların ayaklarından yapılan çorba.

paça günü

* Düşünün paça çorbası ziyafeti çekildiğı ertesi günü.

paça kasnak

* Yağı güreşte, güreşçinin bir elini hasmının paçasından, öteki elini de apış arasından geçirerek kispetin belinden kavrayıp karşısındakini yenmek için sırtüstü çevirmesi biçiminde uygulanan bir oyun.

paçacı

* Kasaplık hayvanların ayaklarını satan kimse.

* Paça, işkembe pişirilen dükkân.

paçacılık

* Paçacının işi veya mesleğı.

paçal

* Ekmek yapmak için çeşitli tahılların yasaya göre belirlenen gerekli karışım oranı.

* Çeşitli şeylerin karışımı.

paçaları (veya kolları) sıvamak

* bir işe girişmek için hazırlanmak.

paçalarından akmak

* pislik ve kirin çokluğunu belirtmek için kullanılır.

paçalı

* Herhangi bir biçimde paçası olan.

* Tüyleri ayaklarına kadar uzanan (kuş veya kümes hayvanı).

paçalık

* Pantolon, şalvar veya uzun külot paçasının ayak bileğini saran bölümü.

* Paça çorbası yapmak için ayrılmış.

* Gelinin paça günü giydiğı giysi.

* Otomobilde tekerleğin taş, çamur atmasını önleyen ve tekerlek arkalarına takılan lâtık veya plâstikten yapılmış araç.

paçarız

* Çapraz.

paçası düşük

* Giyimine dikkat etmeyen, pasaklı.

paçasından tutup atmak

* hakaretle kovmak.

paçasını çekecek (veya toplayacak) hâli olmamak

* güçsüz, beceriksiz olmak.

paçasız

* Paçası olmayan veya içinde paça bulunmayan.

paçavra

* Eskimiş bez veya kumaş parçası, çaput.

* Değersiz ve iğrenç şey veya kimse.

paçavra gibi

* değersiz kimse veya şeyleri nitelerken kullanılır.

paçavra hastalığı

* Grip, nezle, enflüenza.

paçavracı

* Paçavra toplayıp satan kimse.

paçavracılık

* Paçavra toplayıp satma işi.

paçavralaşma

* Paçavralaşmak işi veya durumu.

paçavralaşmak

* Paçavra durumuna girmek.

paçavraya çevirmek (veya paçavrasını çıkarmak)

* çok hırpalamak, dağınık, bozuk veya berbat bir duruma getirmek.

paçayı kaptırmak

* yakalanmak, ele geçirmek.

* karıştığı, ama sonradan ayrılmak istediği bir işten kendini kurtaramamak.

* dilediği gibi davranmamak.

paçayı kurtarmak

* kendini bir dertten, tehlikeden veya zor durumdan kurtarmak.

paço

* Kefal türünden bir balık (Mugil cephalus).

* Fahişe.

padalya

* Öldürüldükten sonra süs amacıyla içi doldurulmuş hayvan.

padişah

* Osmanlı İmparatorluğunda devlet başkanına verilen unvan, hükümdar, sultan.

padişahi

* Padişah ile ilgili, padişaha ait.

padişahlık

* Padişah olma durumu, hükümdarlık, sultanlık.

* Padişahın görevi.

* Padişahın yönetimi.

- * Padışahın saltanat d6nemi.
- * Padışah tarafından y6netilen 6lke.

padok

- * (hipodromda) Yarış atlarının yedekte gezdirildikleri yer.

pafta

- * B6y6k harita, plân veya modeli oluşturan ayrı parçalardan her biri.
- * Metal ubuk ve borulara dış açan âlet, yivaar.
- * S6s için at takımlarına veya başka yerlere takılan metal pul veya çakılan iri başlı ivi.
- * B6y6k benek, leke.

paftalı

- * Paftası olan.

paftasız

- * Paftası olmayan.

pagan

- * Çok tanrılı dinden olan (kimse).

paganizm

- * Çok tanrıclık.

pagoda

- * Çin, Japonya gibi Uzak Doğu 6lkelerindeki tapınaklara verilen ad.

pah

- * Eğik olarak kesilmiş kenar.
- * Bir yapı elemanında eğik bir y6zey elde etmek amacıyla keskinliği giderme.

paha

- * Değer, fiyat.

paha biçilmez

- * değeri 6l6lemeyecek kadar y6ksek.

paha biçmek

- * değerini tahmin etmek veya belirlemek.

pahacı

- * Pahalı mal satan kimse.

pahacılık

- * Pahacı olma durumu.

pahal

- * Ters, aksi.

pahalanma

- * Pahalanmak işi.

pahalanmak

- * Pahalı duruma gelmek, fiyatı artmak, pahalılaşmak.

pahalı

- * Pahası y6ksek olan, ucuz karşıtı.

pahalıca

- * Biraz, pahalı gibi.

pahalılaşma

* Pahalılaşmak işi.

pahalılaşmak

* Pahalalanmak.

pahalılık

* Bir şeyin fiyatının yüksek olması durumu veya pahalı olma durumu.

* Fiyatların genel olarak yükselmesi fiyat artışı.

pahalıya oturmak (veya pahalıya mal olmak)

* çok para, özveri, emek gerektirmek, kolay elde edilememek veya zarara, sıkıntıya yol açmak.

pahasına

* karşılığında uğruna, ... için.

pahaya çıkmak

* pahalalanmak, pahalılaşmak.

pahaya geçmek

* değerli bir şeymiş gibi esirgenmek.

pahlama

* Pahlamak işi.

pahlamak

* Bir parçanın keskin kenarını keserek pah durumuna getirmek, keskinliğini gidermek.

pak

* Temiz.

paket

* İçinde bir veya birçok şey bulunan, kâğıda sarılarak hazırlanmış, elde taşınacak büyüklükte nesne.

* Yiyecek, ilaç gibi şeylerin kâğıda sanılarak veya bir kutuya konularak satışa hazır duruma getirilmiş belli bir miktar.

paket etmek

* paketlemek.

paket program

* Banda veya filme alınıp gerektiğinde radyo ve televizyonda yayımlamak için hazırlanmış program.

paket taşı

* Dört köşe yontulmuş kaldırım taşı.

paket tur

* Bir veya birden fazla yere yönelik olarak düzenlenen ulaşım, konaklama gibi ihtiyaçları kapsayan tur.

paketleme

* Paketlemek işi.

paketlemek

* Bir veya birkaç şeyi kâğıda sararak veya kutuya koyarak bağlamak.

* Birini baştan savmak, atlatmak.

paketleniş

* Paketlenmek işi veya biçimi.

paketlenme

* Paketlenmek işi.

paketlenmek

* Paketlemek işine konu olmak.

paketletme

* Paketletmek işi.

paketletmek

* Paketlemek işini yaptırmak.

paketleyiş

* Paketlemek işi veya biçimi.

Pakistanlı

* Pakistan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

paklama

* Paklamak işi.

paklamak

* Temizlemek.

paklanma

* Paklanmak işi.

paklanmak

* Temizlenmek.

paklık

* Temizlik.

pakt

* Antlaşma.

pal

* Bir cins güvercin.

pala

* Kavisli, kısa, uç bölümü geniş, kabzasına doğru daralan bir tür kılıç.
* Kürek gibi bazı araçların, enli ve yassı bölümü.
* Bir yere çaprazlama konulan yassı giriş veya kereste.

pala

* Bez parçalarından dokunan basit kilim, yazgı.
* Eski, kullanılmış eşya veya giysi.

pala bıyık

* Gür, uzun, yanaklara doğru kıvrık bıyık.
* Pala bıyıkları olan, pala bıyıklı.

pala bıyıklı

* Gür, uzun ve kıvrık bıyıkları olan kimse.

pala çalmak (veya sallamak)

* uğraşmak, didinmek, çabalamak.

pala çekmek

* palayı belinden çıkarıp vurmak.

pala sürtmek

* çabalamak, uğraşmak.

paladyum

* Atom numarası 46, yoğunluğu 11,4 olan, 1500 C° de eriyen, tel durumuna getirilebilen, başlıca özelliği hidrojeni soğurmak olan çok sert bir element. Kısaltması Pd.

palalık

* Çatı girişinin yanı.

palamar

* Gemileri iskele, rıhtım veya şamandıraya bağlamaya yarayan kalın halat.

palamar boyu

* Deniz milinin onda biri,120 kulaç.

palamar parası

* Gemilerin bir iskeleye yanaşmak için ödedikleri para.

palamar resmi

* Bkz. palamar parası.

palamarcı

* Görevi, gemilerin yanaşma, kalkma vb. sırasında gemiden verilen palamarı iskeleye, şamandıraya takmak, çıkarmak olan kimse.

palamarı koparmak (veya çözmek)

* kaçmak, sıvışmak.

palamut

* Uskumrugillerden, ortalama 1 veya 2 kg gelen, eti esmer, kılçıksız ve pulsuz bir balık (Pelamys sarda). Büyüklüğüne göre türlü adlar alır.

palamut

* Yurdumuzda yetişen meşe türlerinin uzunca, fındığa benzeyen, sert ve pürüzlü, bir yüksük içinde bulunan, tanen bakımından zengin meyvesi, pelit.

palamut meşesi

* Yurdumuzun batı bölgesinde yetişen 5-10 m yüksekliğinde, kışın yapraklarını döken bir meşe türü (Valonea).

palamutlama

* Palamutlamak işi.

palamutlamak

* Deriyi sepilemek için palamut maddesi doldurulmuş çukura yatırmak.

palamutlular

* Kayıngiller.

palan

* Genellikle eşeklere, bazen de atlara vurulan, kaşsız, enli, yayvan ve yumuşak bir çeşit eyer.

palan vurmak

* palanı hayvanın sırtına koyup bağlamak.

palandız

* Çeşmenin musluk taşı.

palandöken

* Taşlık yokuş.

palanga

* Bir halatla makaralardan oluşturulan, ağır cisimleri kaldırmaya, sağa sola döndürmeye yarayan donanım.

palangalı

* Palangası olan.

palangasız

- * Palangası olmayan.

palanka

- * Ağaç ve toprakla yapılmış, hendekle çevrilmiş küçük hisar.

palas

- * Lüks otel veya gösterişli yapı.
- * Kolay, rahat.
- * Kolaylık gösteren, hoş giden (nesne, kimse, yer).

palas

- * Keçi kılından dokunmuş kaba kilim, yaygı.

palas pandıras

- * Gereği gibi derlenip toparlanmaya vakit bulamadan, çarçabuk.

palaska

- * Askerlerin bellerine bağladıkları veya göğüslerine çaprazlama taktıkları, üzerinde fişek, kasatura vb. koymak için yerleri bulunan, genellikle köseleden yapılmış kayış.

palaspare

- * Pasaklı, yırtık giysi.

palavra

- * Herhangi bir konuda gerçeğe aykırı, uydurma söz veya haber; uzun ve boş konuşma, martaval.
- * Genellikle posta vapurlarında üst güvertenin altındaki güverte.

palavra savurmak (atmak veya sıkmak)

- * uydurma, asılsız bir söz veya haberi gerçekmiş gibi ortaya atmak; abartarak konuşmak, büyük başarılarından söz etmek.

palavracı

- * Uydurma söz veya haber ortaya atan, yaptığı işleri abartan, bu davranışları huy edinmiş olan (kimse), tıraşçı.

palavracılık

- * Palavra söyleme alışkanlığı.

palaz

- * Kaz, ördek, güvercin gibi bazı kuş yavrularının civcivlikten sonraki durumu.

palazlama

- * Palazlamak veya palazlanmak işi.

palazlamak

- * (kuş yavrusu) İrileşip semirmek.
- * (küçük çocuk) Gelişmek.
- * Varlığı artmak, zenginlemek.

palazlanma

- * Palazlanmak işi veya durumu.

palazlanmak

- * Gelişmek, iri duruma gelmek, büyümek.
- * Varlığı artmak, zenginleşmek.

palazlaşma

- * Palazlaşmak işi.

palazlaşmak

- * İrileşmek, gelişmek, büyümek.

paldım

* Yük ve binek hayvanının, semer veya eyerinin ileri kaymasını önlemek için arka ayaklarının kaba etleri üzerinden geçirilen kayış.

paldımı aşmak

* başaramayacağı bir işe girişmek.

paldır küldür

* Kaba bir gürültü çıkararak, gürültü ile.

* Ansızın ve kurallara uyulmaksızın.

paleograf

* Eski el yazıları uzmanı.

paleografi

* Eski el yazılarını okuma bilgisi.

paleontoloji

* Jeolojik devirlerde yer yüzünde yaşımış varlıkları inceleyen bilim dalı.

paleozoik

* En eski fosillerin oluşturdıkları jeolojik zaman.

* Bu zamanla ilgili.

palet

* Ressamların boya ları üzerine dizerek fırça ile karıştırdıkları tahta veya porselen levha.

* Sanayide çeşitli amaç larla kullanılan yayvan ve geniş levha.

* Hızlı yüzmek için ayağa geçirilen araç.

* Tankın her türlü arazide yol almasını sağlayan iki yanındaki tekerleklerini içine alan metal şerit, tırtıl (II).

paletli

* Paleti olan (taşıt).

paletsiz

* Paleti olmayan (taşıt).

palıt

* Bkz. pelit.

palikarya

* Kabadayı Rum delikanlısı.

* (yermeli olarak) Yunanlı.

palisat

* zmlleme işini yapan yaprakların üst yüzündeki dokunun adı olan palisat dokusu teriminde geçer.

palisat dokusu

* Palisat.

palmitat

* Palmitik asidin tuzu veya esteri.

palmitik

* Doymuş bir yağ asidi $\text{CH}_3\text{-(CH}_2\text{)}_{14}\text{-CO}_2\text{H}$ ve bu asitten türeyen birleşikler için kullanılır.

palmitik asit

* Yağlı maddelerin pek çoğunda palmitin durumunda bulunan, suda çözünmeyen, alkol ve eterde çözünen beyaz, tatsız bir katı.

palmitil

* Palmitik asitten türeyen $\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{-CO}$ formülündeki tek değerli kök.

palmitin

* Gliserinin palmitik esteri.

palmiye

* Palmiyegillerden olan ağaçların genel adı.

palmiyegiller

* Genellikle sıcak bölgelerde yetişen, basit bir kon gövde ve bu gövdenin tepesinde yelpaze biçiminde telek damarlı yaprakları olan, hurma ve Hindistan cevizi ağaçlarını içine alan bir familya.

palmiyelik

* Palmiyesi çok olan yer.

palto

* Soğuk havalarda öbür giyeceklerin üstüne giyilen kalın kumaştan giysi.

paltolu

* Paltosu olan.

paltoluk

* Palto yapmaya elverişli kumaş.

paltosuz

* Paltosu olmayan.

palûze

* Bir çeşit pelte.

palûze gibi

* beyaz, dolgun ve titrek (ten).

palyaço

* Genellikle panayır tiyatrolarında, sirklerde güldürücü rol oynayan acayip kılıklı, yüzü aşırı ve komik makyajlı oyuncu.

palyaço gibi

* gülünç olacak derecede acayip kılıklı.

palyaçoluk

* Palyaço olma durumu veya palyaçonun yaptığı iş.

* Tavrı ve davranışta güldürücülük.

palyatif

* Yeterli etkinliği olmayan, bir süre için olan, geçici, muvakkat.

palyoş

* Kısa ve iki yanı keskin, düz kılıç.

pampa

* Güney Amerika'daki bozkırlara verilen ad.

pamuk

* Ebe gümecigillerden, koza biçimindeki meyvesi üç, dört, beş dilimli olan, sıcak bölgelerde yetişen tarım bitkisi (Gossypium).

* Bu bitkinin tohumlarının çevresinde oluşmuş ince, yumuşak tellerin adı.

* İşlenmiş pamuk.

* (dokumacılıkta) İşlenmiş pamuktan yapılmış.

pamuk atmak

* yay ve tokmakla pamuğu ditmek.

pamuk balı

* Beyaz bal.

pamuk balığı

* Ilıman denizlerde yaşayan, sırtı mavi, karnı beyaz, tehlikeli bir köpek balığı (Carcharius glaucus).

pamuk bezi

* Pamuktan dokunan bez.

pamuk elması

* Pamuk telleri ve tohumla dolu bir kapsülden oluşan pamuk bitkisinin meyvesi.

pamuk gibi

* çok yumuşak.

* iyi huylu, munis.

pamuk ipliği

* Pamuktan yapılan mat ve parlak dikiş ve nakış ipliği.

pamuk ipliğiyle bağlamak

* etkisi az sürecek bir çare ile geçiştirmek.

pamuk taş

* Birtakım kaynak sularının dibinde biriken, kalkerli veya silisli tortu, traverten.

pamuk yağı

* Pamuk çekirdeklerinden elde edilen, zeytinyağına benzer bitki yağı.

pamukaki

* Beyaz iş işlemekte kullanılan bir çeşit parlak pamuk ipliği.

pamukçu

* Pamuk yetiştiren kimse.

* Pamuk alıp satan kimse.

pamukçuk

* Genellikle bebeklerde görülen ve bir mantardan ileri gelen, sindirim organında, ağızda ortaya çıkan iltihaplı hastalık, aft.

pamukçuluk

* Pamuk yetiştirme ve satma işi.

pamuklanma

* Pamuklanmak işi.

pamuklanmak

* Üstü incecik pamuk biçiminde küf bağlamak.

* (toz için) Pamuk gibi olmak.

pamuklu

* Pamuk ipliği veya başka iplikler karıştırılarak dokunmuş (kumaş).

* Yüzüyle astarı arasına pamuk yayılarak dikilen hırka.

panama

* Orta Amerika'da yetişen bir bitkinin yapraklarından örülmüş yumuşak hasır şapka.

* Özel olarak dokunmuş bir kumaş türü.

Panamalı

* Panama Cumhuriyeti halkından olan kimse.

panayır

* Belli zamanlarda ve genellikle küçük yerleşme birimlerinde kurulan, sergi niteliğini de taşıyan büyük pazar.

panayır yeri

- * Panayırın kurulduğu alan.
- * Çok kalabalık yer.

panayırıcı

- * Panayırda satış yapan kimse.

panayırıcılık

- * Panayırıcının işi veya mesleği.

pancar

- * Ispanakgillerden, vitamince zengin bir bitki (Beta vulgaris).
- * Bu bitkinin şeker elde edilen kalın ve etli kökü.

pancar gibi olmak (veya pancar kesilmek)

- * kan hücum edip çok kızarmak.

pancarıcı

- * Pancar yetiştiren ve satan kimse.

pancarcılık

- * Pancar yetiştirme ve satma işi.

pancarlaşma

- * Pancarlaşmak işi veya durumu.

pancarlaşmak

- * Pancar rengini almak.

pancur

- * Bkz. panjur.

panda

- * Etçillerden, Avustralya ile Himalaya ormanlarında yaşayan, tüyleri sık ve pas kırmızısı renginde, karnı, bacakları kara, postu beğenilen bir hayvan (Ailurus fulgens).

pandantif

- * İnce bir zincirle boyna takılan değerli takı.

pandispanya

- * Yumurta katılarak yapılan şekerli, kabarık, yumuşak bir tür pasta.

pandispanya gazetesi

- * Uydurulmuş yalanlar, hikâyeler.

pantomima

- * Tanzimat ve Meşrutiyet dönemlerindeki tiyatroların çoğunda izlenen oyunlar arasına sıkıştırılan sözsüz oyun.
- * Pantomim.

pantomima kopmak

- * izleyenler için eğlendirici bir kavga çıkmak.

panduflla

- * Bkz. pantuflla.

pandül

- * Sarkaç, rakkas.

panel

* Dinleyiciler önünde, seçilmiş bir konuşmacı grubunun bir konuyu tartışmak amacıyla düzenlediği toplantı, toplu görüşme, açık oturum.

* Yerleştirileceği yüzeyin bir bölümüne uyan, çoğunlukla dikdörtgen biçiminde düzgün parça.

panel köprü

* Aşılacak bir engelin bir yanında oluşturularak öbür yana ulaşımı sağlayan, taşıyıcı küçük elemanlardan oluşan köprü.

paniğe kapılmak

* çok korkmak.

paniğe vermek

* büyük bir dehşete düşürmek, çok korkutmak.

panik

* Topluluğu kaplayan anı dehşet duygusu, büyük korku, ürkü.

panik olmak

* büyük korku yaratan bir olay birdenbire ortaya çıkmak.

panik yaratmak

* korku, dehşet uyandırmak.

panikleme

* Paniklemek işi veya durumu.

paniklemek

* Paniğe kapılmak.

Panislâmcı

* Panislâmizm yanlısı.

Panislâmcılık

* Panislâmizm akımını benimseme.

Panislâmizm

* Bütün Müslümanları aynı yönetim altında toplama amacını güden politik akım.

panjur

* Gereğine göre güneşi ve rüzgârı önlemeye, ışığı azaltmaya yarayan, açılır kapanır dar ve yatay tahtarlardan, plâstikten veya metal gereçlerden yapılmış, pencerenin iki yanına takılan kapatma kanadı.

pankart

* Toplantı ve gösterilerde taşınan, üzerinde benimsenen amacın birkaç sözle gösterildiği karton veya bezden levha.

pankartlı

* Pankartlı olan veya pankart bulunduran.

pankras

* Güreşle boks veya yumruk dövüşünü birleştiren spor karşılaşması.

pankreas

* Midenin arkasında bulunan, boşaltıcı kanallarıyla onikiparmak bağırsağına bağlı, iç ve dış salgıları olan iri bir bez.

pano

* Üzerine bildiri, açıklama veya tanıtma kâğıtları tutturmak için hazırlanmış levha.

* Elektrikle çalışan araçların kontrol ve komuta düğmeleri, ekran, sinyal lâmbası gibi parçalarının bir arada

toplandığı bölüm.

* Ağaç duvar kaplamalarına veya tavanlara süs işin konulan resim.

* Hafif malzemedен yapılan ve iki yüzü kontrplakla kaplanan levha.

* Önceden belirlenmiş sınırlar içerisinde çalışan cevher alanı.

panorama

* Yüksek bir yerden bakılınca göz önüne serilen geniş görünüş.
* Genel görünüm.

panoramik

* Geniş görüş alanını kaplayan.

pansiyon

* Bütünü veya bir bölümü sürekli veya belli bir zaman için kiraya verilen, isteğe göre yemek de veren ev.
* Ücretli öğrenci yurdu.

pansiyoncu

* Pansiyon sahibi.
* Pansiyon işleten kimse.

pansiyonculuk

* Pansiyon sahibi olma durumu.
* Pansiyon işletme işi.

pansiyoner

* Bir pansiyonda oturan kimse.

Panslavizm

* Slav asıllı bütün halkları aynı yönetim altında toplama amacı güden politik akım ve hareket.

pansuman

* Yara temizliği ve bakımı.

pansuman yapmak

* yaranın temizlik ve bakımını yapmak.

pansumancı

* Pansuman yapmayı meslek edinmiş kimse.

pansumancılık

* Pansuman yapma işi.

panteist

* Panteizm yanlısı.

panteizm

* Tanrı ile evreni birleştirip özleştiren felsefe öğretisi veya sistemi.

panteon

* Yunanlı ve Romalıların en büyük tapınaklarına verdikleri ad.
* Bir halkın, bir ulusun bütün tanrıları.
* Büyük yararlık göstermiş kimselerin gömüldüğü ulusal anıt.

panter

* Pars.

pantograf

* Bir biçimi büyülterek veya küçülterek kopya etmek için kullanılan kollu, eklemlili bir tür cetvel.

pantol

* Pantolon.

pantolon

* Belden başlayan ve genellikle paçaları ayak bileklerine kadar inen giyecek.

pantoloncu

* Pantolon diken terzi.

pantolonculuk

* Pantolon dikme veya satma işi.

pantomim

* Düşünce ve duyguları müzik veya türlü eşyalar eşliğinde bazen dansla, bazen de gövde ve yüz hareketleriyle yansıtmayı amaçlayan oyun, sözsüz oyun.

pantuflla

* Aba terlik.

pantuflacı

* Pantuflla yapan veya satan kimse.

* Dolandırıcı, yankesici.

pantuflacılık

* Pantuflla yapma veya satma işi.

Panturanizm

* Bkz. Turancılık.

Pantürkizm

* Bkz. Türkçülük.

panzehir

* Zehrin etkisini ortadan kaldıracılme özelliği olan madde, antidot.

panzehir otu

* Küçük, beyaz çiçekli, kökü zehirli, çok yıllık ve otsu bitki (Cynanchum acutum).

panzehir taşı

* Antilop gibi hayvanların midesinde oluşan, zehiri önleyici etkisi olan kütle.

* Bkz. opal.

panzer

* İkinci Dünya Savaşında Alman ordusunun kullandığı, günümüzde polisin kanunsuz sokak gösterileri gibi hareketleri bastırmak için yararlandığı, yüksek tekerlekli, zırhlı, hafif silâhlarla donatılmış araç.

papa

* Katolik kilisesinin, bir meclis tarafından seçilen, Vatikan'da oturan ve İsa Peygamber'in vekili sayılan başkanı.

papağan

* Papağangillerden olan kuşlara verilen ad.

* Duyduklarını düşünmeden olduğu gibi tekrarlayan kimse.

papağan anahtarı

* Sacdan yapılmış küçük çaplı boru ve bağlantı parçalarının sökölüp takılmasında kullanılan anahtar.

papağan gibi ezberlemek

* anlamını bilmeden ezberlemek.

papağan gibi tekrarlamak

* peşpeşe, art arda söylemek.

papağan yemi

* Bkz. aspur.

papağangiller

* Ayakları tırmanmaya uygun, canlı, zıt renkli, basit konuşmaya alıştınlabilen, papağan, muhabbet kuşu gibi sıcak ülke kuşlarını içine alan familya.

papağanlar

* Tek familyası papağangiller olan, papağan olarak bilinen bütün kuşları kapsayan takım.

papağanlık

* Duyduklarını düşünmeden, anlamını bilmeden tekrarlama durumu.

papak

* Uzun tüylü kalpak.

papalık

* Papanın makamı veya görevi.

* Başında papanın bulunduğu siyasî ve dinî kurum.

papalina

* Sardalye yavrusu.

papara

* Ekmek, peynir ve et suyu veya süt ile yapılan bir tür yemek.

* Azar.

papara

* Orta oyununda zurnaya verilen ad.

papara (veya zılgıt) yemek

* çok azarlanmak.

papatya

* Birleşikgillerden, 20-50 cm yükseklikte, baharda çiçek açan, taç yaprakları beyaz, ortası sarı kömeçli, bir yıllık otsu bir bitki (Matricaria chamomilla).

papatya falı

* Niyet tutup "olacak, olmayacak" diye papatyanın yapraklarını birer birer kopararak bakılan fal.

papatyalı

* Papatyası olan.

papatyasız

* Papatyası olmayan.

papaya

* Bir tür meyve.

papaz

* Hristiyan din adamı.

* Üzerinde papaz resmi olan iskambil kâğıdı.

papaz balığı

* Küçük bir çeşit kaya balığı (Chromis chromis).

papaz balığıgiller

* Ilıman denizlerde yaşayan kemikli balıklar familyası.

papaz her gün pilâv yemez

* insanın önüne her zaman aynı nitelikte elverişli bir imkân çıkmaz.

papaz karası

* Kırmızı şarap yapımında kullanılan bir tür üzüm cinsi.

* Bu üzümünden yapılan kırmızı şarap.

papaz uçurmak

* içkili eğlence düzenlemek.

papaz yahnisi

* Soğanlı, sarımsaklı, şaraplı veya sirkeli bir et yemeği.

papaza dönmek

* saçları ve sakalı uzamak, darmadağın olmak.

papaza kızıp oruç (veya perhiz) bozmak

* başkasına kızıp kendisine zarar verecek iş görmek.

papazi

* Bir tür ince, ipekli kumaş.

papazkaçtı

* Bir tür iskambil oyunu.

papazlık

* Papaz olma durumu veya papazın görevi.

papazlık etmek

* ders vermek, ikna edici sözlerle kandırmak.

papel

* Bir liralık kâğıt para.

* Para, özellikle kâğıt para.

papelci

* Sokaklarda iskambil kâğıtlarıyla halkı dolandıran bir tür dolandırıcı, zarfçı.

papelcilik

* Papelcinin yaptığı iş.

papikçi

* Sokak satıcısı.

papirüs

* Papirüsgillerden, Nil kıyılarında yetişen bir bitki (Cyperus papyrus).

* Eski Mısırlıların papirüs saplarından yaptıkları kâğıt.

* Bu kâğıda yazılmış el yazması.

papirüsgiller

* Bir çeneklilerden, örneği papirüs olan otsu bitkiler familyası.

paprika

* Acısı az bir çeşit kırmızı biber.

papura

* İki çift öküzle çekilen ağır saban.

papyekuşe

* Bkz. kuşe kâğıdı.

papyon

* Kelebek biçiminde, bir çengelle veya lâstik bağla yakaya tutturulan kravat, papyon kravat.

par par

* Bir parıltıyı veya titremeyi anlatır.

par par yanmak

* yüksek ateşi olmak.

para

- * Devletçe bastırılan, üzerinde saymaca değeri yazılı kâğıt veya metalden ödeme aracı, nakit.
- * Kuruşun kırkta biri.

para alım satımı

- * Para değişimi.

para babası

- * Parası çok, varlıklı kimse.

para basma

- * Piyasaya yeni para çıkarma.
- * Çok para kazanma, işleri iyi gitme.

para basmak

- * darphanede veya basım evinde metali veya kâğıdı para durumuna getirmek.
- * kumarda ortaya para koymak.

para bozmak

- * büyük parayı ufak paralarla değiştirmek.

para canlısı

- * Paraya düşkün, para gözlü.

para cezası

- * İşlenen bir suçun para karşılığının devlete ödenmesini öngören ceza.

para cüzdanı

- * Para koymaya yarayan cüzdan.

para çantası

- * Para taşımaya yarayan özel çanta.

para çekmek

- * bir yere yatırılmış paradan bir bölümünü geri almak.
- * para sızdırmak, birinden birtakım gerekçelerle para almak.

para çıkarmak

- * para basmak.
- * başka yerde bulunan kimseye posta veya banka ile para göndermek.

para çıkışmamak

- * para yetişmemek.

para darlığı

- * Para şişkinliğine karşı önlem olarak paranın piyasada azalmasıyla satın alma gücünün artması, deflasyon.

para değişimi

- * Para değiştirme işlemi.

para dökmek

- * bir iş için çok para harcamak.

para dönmek

- * rüşvetle iş yapılmak.

para etmek

- * değeri olmak.

para etmemek

- * değeri pahasına satılamamak.

* etkisi olmamak, işe yaramamak.

para getirmek

* kazanç sağlamak.

para ile değil

* çok ucuz.

para ile değil, sıra ile

* her işin parayla yapılmayacağını anlatır.

para kesmek

* para basmak.

* çok para kazanmak.

para kırmak

* çok kazanmak.

para kısıtlaması

* Piyasada likit para dolaşımını sınırlandırma.

para kısıtlayıcı

* Para kısıtlama işlemini yapan kimse.

para olmak

* kazanç sağlamak.

para parayı çeker

* elde para bulunursa onunla yeni paralar kazanılır.

para peşin, kırmızı meşin

* her işin karşılığı anında ödenmeli, anlamında bir söz.

para pul

* Para veya para eden şey.

para saymak

* ödemek.

para sızdırmak (veya koparmak)

* zorlayarak veya kandırarak birinden para almak.

para şişkinliği

* Dolanımdaki para miktarıyla, malların ve satın alınabilir hizmetlerin toplamı arasındaki açığın büyümesinden ortaya çıkan ve fiyatların toplam yükselişi, paranın değerinin düşmesi biçiminde kendini gösteren ekonomik parasal süreç, enflasyon.

para tutmak

* para biriktirmek.

para yapmak

* para kazanıp biriktirmek.

para yatırmak

* gerektiğinde almak üzere bir yere para vermek.

para yedirmek

* gereksiz olarak başkasına çok para harcamak.

* rüşvet vermek.

para yemek

* gereksiz olarak çok para harcamak.

* görevli bulunduğu yerin imkânlarından yararlanarak para çalmak, rüşvet almak.

parabellum

* Eskiden Alman ordusunda kullanılan tabanca.

parabol

* Bir düzlemin odak deneni sabit bir noktadan ve doğrultman deneni sabit bir doğrudan eşit uzaklıktaki noktalarının geometrik yeri.

parabolik

* Parabol biçiminde olan, parabolle ilgili.

paraboloit

* Odağı olmayan, yalnız bir simetri eksenini bulanan ikinci dereceden yüzey.

paraca

* Para ile ilgili olarak, para bakımından.

paraşol

* Gemi çatmasında eğri parça.

* Cumba vb. altına destek olarak konulan eğri ağaç.

* Tek at koşturularak çekilen, üzeri kapalı, yanları açık bir tür araba, paraşol.

paradan çıkmak

* para harcamak zorunda kalmak.

paradi

* Bir tiyatrodaki en üst balkon.

paradigma

* Dizi.

paradoks

* Kökleşmiş inanışlara aykırı olarak ileri sürülen düşünce.

paradoksal

* Aykırı düşünce niteliğinde olan.

paraf

* Yalnız baş harflerle yazılan kısa imza.

parafazi

* Bkz. söz karışıklığı.

parafe

* Paraf konulmuş, parafla imzalanmış.

parafe etmek

* adının ve soy adının yalnız baş harfleriyle imzalamak.

parafeleme

* Parafelemek işi veya durumu.

parafelemek

* Parafe etmek.

parafin

* Katran, petrol, neft gibi maddelerden çıkarılan, katı, beyaz, yan saydam, buharı parlak bir alevle yanan, kimyasal etkenlere karşı ilgisiz, katı hidrokarbon, alkan.

parafinli

* Birleşiminde parafin bulunan.

* Parafine batırılmış.

parafinsiz

* Birleşiminde parafin olmayan.

paraflama

* Paraflamak işi veya durumu.

paraflamak

* Adının ve soyadının baş harflerini kullanarak imzalamak.

paragöz

* Parayı çok seven, paraya çok düşkün.

paragraf

* Herhangi bir yazının bir satır başından öteki satır başına kadar olan bölümü.

* Kanun maddelerinin kendi içlerinde satır başlarıyla ayrıldıkları ufak bölümlerden her biri.

* Çengel işaretinin (§) bir başka adı.

Paraguaylı

* Paraguay halkından olan kimse.

paraka

* İğneli uzun balık oltası.

parakete

* Geminin saatteki hızını anlamak için kullanılan araç.

* Üzerinde yüzlerce iğneli köstek bulunan uzun balık oltası.

paraketeci

* Parakete ile balık avlayan (kimse).

paralâks

* Biri yerkürenin merkezinden, öbürü yeryüzünde bulunan bir kimsenin gözünden çıkan iki doğrunun, bir gök cisminin merkezinde birleşerek oluşturdukları düşünülen açı.

paralama

* Paralamak işi.

paralamak

* (genellikle yırtıcı hayvanlar için) Parçalamak.

* Yıpratıp eskitmek.

paralanma

* Paralanmak (I,II) işi.

paralanmak

* Parasız iken para elde etmek.

paralanmak

* Parça parça olmak.

* Sıkıntı ve üzüntü içinde, olmayacak bir işle uğraşmak, didinmek.

* Bir işte çok çaba ve özen göstermek.

paralatma

* Paralatmak işi.

paralatmak

* Paralamak (II) işini yaptırmak veya paralamasına sebep olmak.

paralayıcı

* Paralamak işini yapan (kimse).

paralel

- * Yan yana ve birbirini kesmeden, birbirine kavuşmadan uzanıp giden (şeyler), koşut, muvazi.
- * Yerküresi üzerinde çizildiği var sayılan, ekvatora paralel çemberlerden her biri.
- * Bir döl yüzeyin, eksene dik bir düzlemle kesiti.

paralel akım

- * Bir paralel bağlantıdan geçen akım.

paralel kaidesi

- * Aynı noktaya uygulanan iki vektörün bileşkesini bulmak için her birinin bitim ucundan öbürüne paralel birer çizgi çizilerek bir paralel kenar oluşturduktan sonra vektörlerin uygulama noktasından (bileşkeli temsil etmek için) bir köşegen çekme yolu.

paralel yüz

- * Her yüzü bir paralelkenar olan biçme.

paralelizm

- * Koşutçuluk.

paralelkenar

- * Karşılıklı kenarları paralel olan dörtgen.

paralleleştirme

- * Paralleleştirmek işi veya durumu.

paralleleştirmek

- * Koşutlaştırmak.

paralellik

- * Paralel olma durumu, koşutluk.
- * Benzerlik.

paralı

- * Parası çok olan, zengin (kimse).
- * Para karşılığında sağlanan, bedava olmayan.
- * Üzerinde yuvarlak ve irice benekleri olan.

paralica

- * Biraz parası olan (kimse).

paralık

- * Herhangi bir para değerinde olan.
- * Genellikle değersizlik belirtir.

paralizi

- * Felç.

paralojik

- * Mantıksal sistem bozukluğu.

paralojizm

- * Akıl süzgecinden geçirirken bilmeyerek düşülen yanlış; mantığa uymazlık.

parametre

- * Cebirde bir denklemin kat sayılarına giren değişken nicelik.
- * Geometride, bir koninin odağından çıkan dikeyin konikle kesiştiği noktaya kadar olan parçanın uzunluğu.

parametreleme

- * Parametrelemek işi.

parametrelemek

* Parametrel bir eğri veya yüzey belirlemek.

parametrel

* Bir veya birçok parametre ile ilgili.

parametrik

* Parametrel.

paramparça

* Pek çok parçalara ayrılmış, parça parça olmuş.

paramparça olmak

* pek çok parçalara ayrılmak, kırılmak.

paranın üstü

* satın alınan şeyin tutarından artan para.

paranın yüzü sıcaktır

* paranın çekiciliğini ve geri çevrilemeyeceğini anlatır.

parankima

* Özek doku.

paranoya

* Abartılı gurur, kuşku, güvensizlik, bencillikle belli olan bir ruh hastalığı.

paranoyak

* Paranoya ile ilgili.

* Paranoyaya tutulmuş kimse.

parantez

* Cümle içinde geçen bir sözü metin dışı tutmak için o sözün başına ve sonuna getirilen yay biçimindeki işaret, yay ayraç.

* Konunun dışında kalan söz ve yazı.

parantez açmak

* söz veya yazının içine, sözü edilen konu ile ilgili bir bölüm koymak.

parantez kapatmak

* sözü, konuşmayı bitirmek.

parapet

* Küpeşte, korkuluk.

* Yapılarda pencere önlerinde, beton, mozaik, mermer, tahta gibi şeylerden yapılmış dar çıkıntı.

parasal

* Para ile ilgili, para bakımından, nakdî.

parasempatik

* Parasempatik sinir sistemi ile ilgili olan.

parasempatik sinir sistemi

* Yaşatkan sinir sistemini oluşturan iki sistemden biri; kalbin atışlarını yavaşlatır, sindirim sistemini, salgıları düzenler.

parasını çıkarmak

* ana parayı kurtarmak, masrafını çıkarmak.

parasını sokağa atmak

* değeri olmayan bir mala para vermek.

parasını yemek

* hiç çalışmadan bedavadan geçinmek, birinin sırtından geçinmek.

parasıyla rezil olmak

* para vererek yaptırdığı bir şey iyi çıkmamak, parasının karşılığını alamamak.

parasız

* Parası olmayan.

* Yoksul.

* Para verilmeden elde edilen, bedava.

* Para verilmeksizin, parasız olarak, bedavadan, bedava.

parasız pulsuz

* Yoksul, züğürt.

* Hiç para harcamadan.

parasız yatılı

* Öğrenim giderleri, yatacak yer ve yemeği devletçe karşılanan (öğrenci).

parasızlık

* Parasız olma durumu.

paraşol

* Bkz. paraşol.

paraşüt

* Yüksek bir yerden düşen veya inen bir cismin, bir insanın, düşüşünü ağırlaştırarak yere inmesini sağlayan genellikle ipekten araç.

paraşüt birlikleri

* Paraşütle iniş yapmak için yetiştirilmiş asker birlikleri.

paraşüt ile atlama

* paraşüt kulesinden atlama.

* taktik amaçlarla belli bir bölgeye havadan inme veya bir tehlikeden kurtulmak için uçaktan paraşütle

atlama.

paraşüt kulesi

* Paraşütle atlama eğitiminin yapıldığı kule.

paraşütçü

* Bir uçaktan paraşütle atlamak ve yere iner inmez savaşabilmek amacıyla eğitilmiş asker.

* Bir hava taşıtından paraşütle atlayarak yere inen kimse.

paraşütçülük

* Paraşüt kullanma veya paraşütle atlama işi.

paraşütlü

* Paraşütü olan.

paratoner

* Yıldırımsavar, şimşeksavar.

paratüberküloz

* Geviş getirenlerde aside dirençli bir bakterinin sebep olduğu hastalık.

paravan

* Menteşelerle birbirine bağlı birkaç parçadan oluşan ve yapılarda bazı bölümleri ayırmakta kullanılan, katlanır, taşınır çerçeveli perde.

* Adından, yetkisinden, gücünden kendisine belli etmeden yararlanılan (kimse veya kuruluş).

paravan menteşesi

* Düz yaprak menteşelerinin benzeri, üç yapraklı ve iki millî menteşe.

paravan yapmak

* başkasının adından, yetkisinden, gücünden, kendini belli etmeyerek, yararlanmak.

paravana

* Paravan.

paraya çevirmek

* herhangi bir şeyi para ile değiştirmek.

paraya düşkün

* parayı çok seven kimse.

paraya kıymak

* gereken yerde para harcamaktan kaçınmamak.

paraya para dememek

* çok para kazanır olmak.

* elde edilen parayı az bulmak.

* bol para harcamak.

paraya pul dememek

* para kazancı pek çok olmak.

* herhangi bir parayı az bulmak, küçümsemek.

parayı araya değil, paraya vermek

* parayı gerekli yere harcamalı.

parayı denize atmak

* boşuna harcamak, israf etmek.

parayı veren düdüğü çalar

* para harcadınca insan istediğini elde edebilir.

parazit

* Asalak.

* Radyo yayınına karışan yabancı ses veya cızırtı.

* Başkalarının sırtından geçinen kimse, asalak.

parazitlenme

* Parazitlenmek işi veya durumu.

parazitlenmek

* Radyo, telsiz gibi cihazların yayınlarına yabancı ses karışmak.

parazitli

* Paraziti olan.

parazitlik

* Asalaklık.

parazitoloji

* Asalak bilimi.

parazitsiz

* Paraziti olmayan.

parça

* Bir bütünden ayrılan, ayrı sayılan veya artakalan şey.

* Bir bütünden kopmak, kırılmak, yırtılmak vb.yoluyla ayrılmış bölüm.

* Birkaçı bir araya gelince bir bütünü oluşturan şeylerin her biri.

* Sayı sıfatıyla "tane" anlamına gelir.

- * Bir edebiyat veya müzik eserinin bir bölümü.
- * (isim tamlamalarında) Belirtilen durumunda bazen küçümseme ve değersiz sayma anlatır.
- * Az bir miktar.
- * ay parçası, elmas parçası gibi deyimlerde "benzeri", "bir örneği" gibi anlamlarda kullanılır.
- * Az miktarda.

parça almak

- * biyopsiyi gerektiren incelemelerde canlının belli bir yerinden doku parçası çıkarmak.

parça başına

- * her parça için.

parça bohçası

- * Biçikiden artan çeşit çeşit kumaş parçalarının içine konulduğu bohça.

parça bölük

- * Kısım kısım, azar azar, oradan buradan.

parça parça

- * Parçalanmış bir durumda, lime lime.
- * Azar azar, bölüm bölüm.

parça parça etmek

- * parçalara ayırmak.

parça pürçük

- * Az, önemsiz.

parçacı

- * Kumaş toplanından artmış parçaları satan kimse.
- * Makine yedek parçaları satan kimse.

parçacık

- * Elektron, proton, nötron gibi atomu oluşturan parçaların her biri, partikül.

parçacılık

- * Parçacının işi.

parçalama

- * Parçalamak işi, parçalara ayırma.

parçalamak

- * Parçalara ayırmak, bütünlüğünü bozmak, parça parça etmek.
- * Birliği bozmak amacıyla bölmek.

parçalanış

- * Parçalanmak işi veya biçimi.

parçalanma

- * Parçalanmak işi.

parçalanmak

- * Parçalanmak işine konu olmak, parçalara ayrılmak.
- * Başkasını mutlu etmek için elden gelen her şeyi yapmak, didinmek.

parçalatma

- * Parçalatmak işi.

parçalatmak

- * Parçalamak işini yaptırmak.

parçalayıcı

* Parçalara ayıran.

parçalayış

* Parçalamak işi veya biçimi.

parçalı

* Birden çok parçadan oluşmuş.

parçalı bohça

* Renk renk ve çeşit çeşit kumaş parçaları birbirine eklenerek yapılan bohça.

parçalı bohça gibi

* birbirini tutmaz parçalardan oluşan.

pardon

* "Özür dilerim", "affedersiniz" anlamında kullanılan bir söz.

pardösü

* Serin havalarda öbür giysilerin üzerine giyilen ince üstlük.

pare

* Parça, kısım.

* Tane, adet.

pare pare

* Parça parça.

parfüm

* Güzel koku.

parfümcü

* Parfümeri ürünleri üreten veya satan kimse.

parfümcülük

* Parfümcünün mesleği.

parfümeri

* Çeşitli kozmetiklerin ve kokuların yapımı ve satımı.

* Kozmetiklerin ve kokuların tümü.

* Bunların satıldığı dükkân.

parıl parıl

* Parıldayarak, ışık saçarak.

parıldama

* Parıldamak işi.

parıldamak

* Işık saçmak.

* Gelişmek, yükselmek.

parıldatma

* Parıldatmak işi.

parıldatmak

* Parıldamasını sağlamak.

parıldayıcı

* Parıldama özelliği veya niteliği bulunan madde.

parıldayış

* Parıldamak işi veya biçimi.

parıltı

* Parıldama, göze çarpan parlaklık.

parıltılı

* Parlaklığı olan, parıldayan, ışıltılı, yalabık.

parıltısız

* Parlaklığı olmayan.

parite

* İki ülke parasının karşılıklı değeri.

park

bahçesi.

* Bir yerleşme merkezinde halkın gezip hava alması için düzenlenmiş ağaçlık ve çiçekli büyük bahçe, millet

* Otopark.

* Trafik zorunlukları dışında durma biçimi.

* Cephane, makine veya otomobillerin bulunduğu yer.

park etmek (veya yapmak)

* taşıtları trafik kuralları bakımından uygun bir yerde belli süre bırakmak, park yapmak.

park saati

* Paralı park yerlerinde park eden aracın kaldığı süreyi belirleyen saat, parkmetre.

park yeri

* Taşıtların trafik bakımından uygun olan ve belli bir süre bırakıldıkları açık veya kapalı yer.

parka

* Genellikle askerin açık hava eğitimi ve manevra sırasında kaput yerine giydiği soğuğa karşı koruyucu, başlıklı bir çeşit üstlük.

parkçı

* Oto parkı işleten kimse.

parkçılık

* Parkta görev yapan kimse.

parke

döşeme.

* Küçük, ince, uzunca, ölçüleri eşit tahta parçalarının belirli bir düzene göre yerleştirilmesiyle yapılan

* Düzgün bir biçimde yontulmuş, köşeli taşlarla yapılmış kaldırım.

parke taşı

* Yol yapımında kullanılan, düzgün ve köşeli taş.

parkeci

* Parke yapan, satan veya döşeyen kimse.

parkecilik

* Parkeci olma durumu.

* Parkecinin işi veya mesleği.

parkeleme

* Parkelemek işi.

parkelemek

* Parke ile döşemek.

parkeletme

* Parkeletmek işi.

parkeletmek

- * Parke ile döşetmek.

parkmetre

- * Park saati.

parkur

- * Binicilik, bisiklet, atletizm gibi yarışmaların yapıldığı özel yol.

parlak

- * Parlayan, ısıldayan.
- * Temiz ve ışıklı.
- * Göze çarpacak kadar başarılı.
- * Yüzü güzel (oğlan).

parlaklaşma

- * Parlaklaşmak işi.

parlaklaşmak

- * Parlak duruma gelmek.

parlaklık

- * Parlak olma durumu, revnak.
- * İlgi ve dikkat çekici olma durumu.
- * Bir ışık kaynağının (yıldızın) verdiği ışığın, alıcı (göz) üzerinde yaptığı etki.

parlama

- * Parlamak işi.

parlamak

- * Güçlü bir ışık çıkarmak, ışık saçmak.
- * Bir ışık kaynağından gelen ışınları yansıtmak.
- * Tutuşup alev çıkarmak.
- * Ün, san kazanmak; herkesçe tanınmak, mevkii yükselmek.
- * Birdenbire öfkelenmek.
- * Işıldamak.

parlâmentarizm

- * Yürütme organının, seçimle kurulmuş yasama organlarına karşı sorumlu olduğu politik düzen.

parlâmenter

- * Parlamento üyesi.
- * Parlâmentoya dayanan, parlamento ile ilgili.

parlâmento

- * Başlıca görevi yasama, devlet bütçesini çıkarma, hükûmeti denetleme olan ve üyeleri halk oyu ile belirli bir süre için seçilen meclis veya meclisler.

parlatıcı

- * Parlatma özelliği olan (nesne), cilâ.

parlatma

- * Parlatmak işi.

parlatmak

- * Bir yüzeyi düzgün ve parlak duruma getirmek, parlamasını sağlamak.
- * (içki için) İçmek.

parlayış

- * Parlamak işi veya biçimi.

parmağı ağzında kalmak

* şaşakalmak, şaşmak, hayret etmek.

parmağı olmak

* bir işi olumsuz yönde etkilemek, bir işe karışmış olmak.

parmağı var

* (bir işle) ilgisi var, (işe) karışmış.

parmağına dolamak

* bir konuyu, bir kimseyi ele alıp sürekli uğraşmak, diline dolamak.

parmağında oynatmak

* her istediğini yaptırmak, kukla gibi kullanmak.

parmağını aramak (birinin) parmağı olmak

* ilgisini, bağlantısını aramak, kurulan düzeni araştırmak.

parmağını bile kıpırdatmamak (veya oynatmamak)

* bir iş için hiçbir davranışta bulunmamak.

parmağını yaranın üzerine basmak

* asıl derdi veya bir derdin asıl sebebini göstermek.

parmağının ucuyla (veya ucunda) çevirmek

* bir işi kolayca ve ustalıkla yapabilmek.

parmak

* İnsanda ve bazı hayvanlarda ellerin ve ayakların son bölümünü oluşturan, boğumlu, oynak, uzunca organların her biri.

* Bir tekerleğin merkezinden çemberine kadar uzanan çubukların her biri.

* İngiliz uzunluk ölçüsü olan ayak'ın (fut) on ikide biri, inç, pus.25, 4 mm ye eşittir.

* Zira ve arşın'ın yirmi dörtte biri; 3 cm kadar gelir.

* El parmağının eni kadar olan.

* Koyu sıvılara daldırıp çıkarılınca parmağa bulaşan (miktar).

* Bir işe karışmış olma ilgisi.

parmak atmak

* sorun yaratmak.

parmak basmak

* imza yerine parmağını mürekkebe batırarak bir yere bastırmak.

* bir konu üzerine dikkati, ilgiyi çekmek.

parmak bozmak

* (çocuklar arasında) arkadaşlığı sona erdirmek, küsmek.

parmak hesabı

* Parmakları kullanarak yapılan hesap.

* Hece ölçüsü.

parmak ısırmak

* büyük şaşkınlık duymak.

parmak ısırtmak

* herhangi bir davranışıyla şaşkınlık içinde bırakmak, şaşırtmak.

parmak izi

* Genellikle kimlik belirlemede yararlanılan, parmak uçlarının içi tarafındaki derinin her kişide değişik olan izi.

parmak kadar

* yaşça çok küçük.

parmak kaldı

* az kaldı, az kalsın, neredeyse.

parmak kaldırmak

* bir toplulukta söz istemek için işaret parmağını açık bırakarak kapalı eli yukarı kaldırmak.

parmak parmak

* Parmak biçiminde.

* Parmaklayarak, parmak parmak yemek parmaklayarak yemek.

parmak tatlısı

* Parmak biçiminde yapılan bir tür hamur tatlısı.

parmak üzümü

* Uzun taneli bir üzüm türü.

parmak yalamak

* kendine, hakkı olmaksızın bir çıkar sağlamak.

parmakla gösterilmek

* bir şey az bulunmak.

* seçkin, ünlü olmak.

parmakla sayılmak

* çok az olmak.

parmaklama

* Parmaklamak işi.

parmaklamak

* Parmakla yemek; parmakla dokunmak.

* Dürtmek.

parmaklarını (birlikte) yemek

* yediği yemeği çok beğenmek.

parmaklık

* Dik ve biraz aralıklı olarak yan yana dizilmiş tahta, demir vb. çubuklarla yapılmış bölme veya korkuluk.

* Kesik veya yara bulunan parmağı korumak için üzerine geçirilen, çoğunlukla plâstik kılıf.

parmaklıklı

* Parmaklığı olan.

parmaklıksız

* Parmaklığı olmayan.

parmaksı

* Elin parmaklarını andırır biçimde olan.

parmıcan

* Bir çeşit İtalyan peyniri.

parodi

* Ciddî sayılan bir eserin bir bölümü veya bütünü alaya alarak, biçimini bozmadan ona bambaşka bir öz vererek biçimle öz arasındaki bu ayrılıktan gülünç etki çıkaran tür.

parola

* Askerlerin veya gizli derneklerin toplantılarına katılan kimselerin birbirlerini tanımlarını sağlayan ve kendi aralarında önceden kararlaştırdıkları kelime veya söz.

* Varılmak istenen amacı özetleyen söz.

* Gizlilik ortamında insanların birbirini tanımalarını ve anlaşmalarını sağlayan işaret.

parpa

* Kalkan balığının yavrusu.

pars

* Kedigillerden, genellikle Asya ve Afrika'nın sıcak bölgelerinde yaşayan, postu benekli, bazen de düz siyah, çevik, yırtıcı, etçil memeli hayvan, leopar (Felis pardus).

parşa

* Bir izleyici topluluğu önünde yapılan gösteriden sonra toplanan para.

parşa toplamak

* gösteriden sonra bir kutu, tepsi vb. gezdirerek izleyicilerden para istemek.

parşayı başkası toplamak

* bir emeğin karşılığını o emeği çeken değil, başka biri almak.

parsel

* İmar yasalarına göre ayrılmış sınırlanmış arazi parçası.

parselasyon

* Parselleme.

parselleme

* Parsellemek işi.

parsellemek

* Parsellere ayırmak.

* Çeşitli kişiler belirli bir toprağı aralarında paylaşmak.

* Çeşitli kuruluş veya iş yerlerinde mevki ve makamlara sahip çıkmak, paylaşmak.

parsellenme

* Parsellenmek işi.

parsellenmek

* Parsellenmek işi yapılmak.

parselletme

* Parselletmek işi.

parselletmek

* Parsellere ayırtmak.

* Paylaştırmak.

parselli

* Parsellere ayrılmış.

parşömen

* Yazı yazmak, resim yapmak için özel olarak hazırlanan deri, tırşe.

parşömen kâğıdı

* Parşömene benzetilerek yapılan, mat, dayanıklı ve hafifçe saydam kâğıt.

partal

* Çok kullanılmaktan yıpranmış, eskimiş.

* Abartılmış söz, yalan.

partenojenez

* Dölllenmesiz üreme, dölllenmesiz çoğalma.

parter

* Tiyatro, sinema gibi yerlerde, sahnenin bulunduğu ilk kata ve burada bulunan koltuklara verilen ad.

parti

* Ortak düşünce ve görüşteki kişilerin oluşturdıkları siyasî topluluk, fırka.

parti

- * Bir bütünün parçası, kısım.
- * Bazı oyunlarda bir kez.
- * Bir kişi, bir kuruluş veya bir topluluğun, çoğu belli bir şeyi kutlama amacıyla düzenledikleri eğlence.
- * Çok ucuza elde edilen şey, kelepik.
- * Vurgun, kazanç.
- * Armoniyi oluşturan ezgilerden her biri.

parti çevirmek

* kâğıt oyunları, tavla vb. için bir parti oynamak.

parti vermek

* bir şeyi kutlamak veya eğlenmek için birçok kimseyi bir araya toplamak.

partici

- * Parti üyesi.
- * Bir partiye çok bağlı olan, o partinin öğretisini savunmayı, onun çıkarlarını korumayı amaç edinen.
- * Siyasî gücünü yalnız kendi yandaşlarına çıkar sağlamak için kullanan (kimse).

particilik

* Bir partiden yana olma, fırkacılık, partizanlık.

partikül

* Parçacık.

partileşme

* Partileşmek işi veya durumu.

partileşmek

* Parti durumuna gelmek.

partili

* Bir partiden olan kimse.

partisip

* Fiilin sıfat gibi kullanılabilen şekli, sıfat-fiil, ortaç.

partisyon

* Bir orkestra eserinde bölümlerin bütününe içine alan nota defteri.

partiyi kaybetmek

- * elde etmeye çalıştığı bir kazancı karşısındakine kapırmak.
- * başkasıyla çekiştiği bir konuda yenilmek.

partiyi vurmak

* büyük bir kazanç sağlamak.

partizan

- * Partici.
- * Düşmanlarına karşı mücadele verirken silâhlı harekete katılan kimse.

partizanca

* Partizana yakışır (bir biçimde).

partizanlık

- * Partizan olma durumu veya partizanca davranma.
- * Particilik.

partner

- * Eş.
- * İş arkadaşı, ortak.
- * Cinsellikte tarafların her biri.

partöner

- * Tiyatro, sinema vb.sanat kollarında özellikle başrol oynayan sanatçının rol arkadaşı.
- * Kâğıt oyunlarında ortak.
- * Birlikte dans eden kimse.

parttaym

- * Yan gün.

parya

- * Hindistan'da kast dışı olanlara verilen ad.
- * Herkes tarafından hor görülen ve aşağılanan kimse, ayak takımı.

pas

- * Su içinde ve nemli havada metallerin, özellikle demirin yüzeyinde oksitlenme sonucunda oluşan madde.
- * Genellikle midenin bozulmasından ötürü dilin üzerinde oluşan beyaz tabaka, bar.
- * Bazı asalak mantarların çeşitli bitkilerde oluşturduğu portakal sarısı veya kahve rengi lekeler; bu lekelerden ileri gelen bitki hastalığı.

pas

- * Bazı top oyunlarında oyunculardan birinin topu başkasına geçirmesi.
- * Bazı iskambil oyunlarında sırası kendisine gelen oyuncunun oyuna o elde katılmayacağını belirtir.

pas açmak

- * bir şeyin pasını giderip parlatmak.

pas almak

- * bazı top oyunlarında bir oyuncu öbür oyuncudan gelen topu kullanmak.

pas geçmek

- * bazı iskambil oyunlarında o ele katılmamak.
- * vazgeçmek, caymak, aldırış etmemek.

pas mantarı

- * Pas mantarıgillerden, buğdaygillerde ve baklagillerde pas hastalığına sebep olan mantar (Uromyces).

pas mantarıgiller

- * Bitkilerin üzerinde yaşayarak pas denilen lekeler yapan asalak bir mantar takımı.

pas rengi

- * Kırmızıyla kahverengi arasındaki renk.
- * Bu renkte olan.

pas tutmak

- * paslı duruma gelmek, paslanmak.
- * çalışamaz duruma gelmek.

pas vermek

- * bazı top oyunlarında bir oyuncu öbür oyuncuya top geçirmek.
- * kadın, bakışı ve davranışı ile erkeğe umut ve cesaret vermek.

pasaj

- * İçinde dükkânlar bulunan, üzeri kapalı veya açık çarşı.
- * Bir yazıdan, bir eserden alınan bölüm, parça.

pasak

- * Kir.

pasaklı

* Giyimine veya eşyanın temizliğine, düzenine önem vermeyen, çapaçul.

pasaklılık

* Pasaklı olma durumu.

pasaparola

* Bir birliğe verilen ve ağızdan ağıza bütün askerlere yayılan emir.

pasaport

* Yabancı ülkelere gidecek olanlara yetkili kuruluşça verilen, yabancı ülke yetkililerinin kimlik incelemesinde geçerli olan belge.

pasaportunu eline vermek

* kovmak, işten atmak.

pasata

* Bir tür kumar oyunu.

pasavan

* Türkiye Cumhuriyeti ile sınırları olan ülkelerin sınır bölgeleri içinde oturan Türk vatandaşlarına serbestçe gidip gelmeleri için verilen belge.

pasif

* Bir şeye karşı tepki göstermeyen, etkinliği olmayan, başkasının etkisine katlanan, edilgin.

* Edilgen.

* Bir mal varlığı üstünde etki yapan, para ile değerlendirilebilir borç ve yükümlülüklerin toplamı.

* Çekingen, durgun.

pasif korunma

* Savaş sırasında düşman saldırılarından korunmak için yapılan alalama, gizlenme gibi yöntemlerin bütünü.

pasifik

* Bir okyanus çukuruyla sınırlı, dengesiz ve depremle ilgili kıta kenarı.

* Büyük Okyanus.

pasifleşme

* Pasif olma durumu.

pasifleşmek

* Pasif duruma gelmek.

pasifleştirme

* Pasifleştirmek işi.

pasifleştirmek

* Etkisiz duruma getirmek.

pasiflik

* Pasif olma durumu.

pasiyans

* İskambille açılan bir fal.

paskal

* İnsanı güldürüp eğlendiren (kimse).

paskallık

* İnsanı güldürüp eğlendirecek söz ve davranış.

paskalya

* Hristiyanların, her yıl İsa Peygamberin dirildiğine inanılan günün yıl dönümünde kutladığı bayram.

paskalya çöreği

* Paskalyada yapılan bir çeşit tatlı çörek.

paskalya yumurtası

* Paskalyada Hristiyanların çeşitli renklere boyadıkları yumurta.

paskalya yumurtası gibi

* yüzüne çok allık sürenler için kullanılır.

paslandırma

* Paslandırmak işi.

paslandırmak

* Paslanmasına yol açmak.

paslanış

* Paslanmak işi veya biçimi.

paslanma

* Paslanmak işi.

paslanmak

* Üzerinde pas oluşmak.

* İşsizlikten, tembellikten, hareketsizlikten canlılığını yitirmek, uyuşup kalmak.

paslanmaz

* Paslanmaya karşı dayanıklılığı olan (alaşım veya metal).

paslanmaz çelik

* Paslanmaya karşı özel olarak dayanıklılığı sağlanmış olan çelik türü.

paslaşma

* Paslaşmak işi.

paslaşmak

* Bazı top oyunlarında oyuncular topu birbirine geçirmek.

* Bakışlarla anlaşmak.

paslatma

* Paslatmak işi veya durumu.

paslatmak

* Paslanmasına sebep olmak, paslandırmak.

paslı

* Üzerine pas oluşmuş, pas tutmuş, paslanmış.

* Hastalık dolayısıyla dilin beyaz tabakayla paslanmış olması.

* Huzursuz, sıkıntılı, üzgün, kararsız.

paso

* Bir kimsenin, herhangi bir ücretin bütününden veya bir bölümünden bağışık tutulduğunu gösteren belge.

pasör

* Top oyunlarında topu başkasına geçiren kişi.

paspal

* Çok kepekli un.

* Bu un karıştırılarak hazırlanan yem.

* Kötü cins esrar.

* Bakımsız, dağınık, pis (kimse, kılık vb.).

paspallık

* Bakımsızlık, dağınıklık.

paspartu

* Aynı boyda baskı, desen ve fotoğrafların yerleştirildiği karton çerçeve.

paspas

* Ayakkabıların altını temizlemek için kapı önlerine konulan kıl, plâstik vb. den yapılmış yüzü tırtıklı silecek.
* Yer silmekte kullanılan, özel olarak yapılmış bir sopa ve ona geçirilmiş bezden oluşan temizlik aracı.

paspas yapmak

* paspaslamak.

paspasçı

* Paspasla yerleri silen kimse.

paspasçılık

* Paspasçının işi.

paspaslama

* Paspaslamak işi.

paspaslamak

* Paspas ile yerleri silmek.

paspaslanma

* Paspaslanmak işi veya durumu.

paspaslanmak

* Paspaslamak işine konu olmak.

paspaslatma

* Paspaslatmak işi.

paspaslatmak

* Paspas yaptırmak.

passız

* Pası olmayan.

pasta

* İçine katılmış türlü maddelerle özel bir tat verilmiş, fırında veya başka bir yolla pişirilerek hazırlanmış bir tür hamur tatlısı.

pasta

* Giysilerde dikişli kıvrım.

pasta kalıbı

* İçinde pasta hamurunun pişirildiği değişik şekillerdeki kalıp.

pastacı

* Pasta (I) yapan veya satan kimse.
* Pastahane.

pastacılık

* Pasta yapma veya satma işi.

pastahane

* içinde pasta satılan, oturularak veya ayakta pasta yenilen yer, pastacı.

pastahaneci

* Pasta yapan veya satan (kimse).

pastahanecilik

* Pastahanecinin işi veya mesleği.

pastal

* Tütün yaprağı dizisi.

pastalı

* Üzerinde pasta bulunan.

pastav

* Çuha kumaşının sarıldığı top.

pastav makinesi

* Kumaş toplanının üst üste katlanarak yığılmasını yapan alet.

pastavla pazarlık

* Toptan pazarlık.

pastel

* Resim yapmakta kullanılan renkli boya kalemi.

* Böyle kalemlerle yapılan resim.

* Soluk renk.

pastırma

* Tuz, çemen, kırmızı biber karışımının et üzerine sürülerek güneşte veya ıste kurutulması yoluyla yapılan yiyecek.

pastırma yazı

* Pastırma yazı.

pastırma yazı

* Güzün sonundaki sıcak günler.

pastırmacı

* Pastırma yapan veya satan kimse.

* Pastırma satılan yer.

pastırmacılık

* Pastırma yapma veya satma işi.

pastırmalı

* İçinde pastırma bulunan (yemek).

pastırmalı yumurta

* İçine kavrulmuş pastırma ve yumurta konularak hazırlanan bir tür yemek.

pastırmalık

* Pastırma yapmaya elverişli.

pastırmasını çıkarmak

* bir kimseyi iyice dövmek, hırpalamak, pestilini çıkarmak.

pastil

* Ağızda eritmek için yapılmış şekerli ilâç tableti.

pastis

* Anason kokulu bir tür alkollü içki.

pastiş

* Başka sanatçıların eserlerini taklit yoluyla meydana getirilen sanat eseri.

* Bir ekolün özelliklerine göre meydana getirilmiş eser.

pastişçi

* Pastiş yazarı.

pastoral

* Kır hayatını ve törelerini anlatan.

pastoral oyun

* Kişileri kadın ve erkek çobanlar olan tiyatro eseri.

pastörizasyon

* Süt, bira, meyve suyu gibi maddelerin mikroplarını öldürmek için özel aletlerde ısıtılarak birdenbire soğutulmak yoluyla uygulanan işlem.

pastörize

* Özel aletlerde 750 C ye kadar ısıtılarak birdenbire soğutulmak yoluyla, içindeki mikropları öldürülmüş olan (süt, bira vb.).

pastörize etmek

* (süt vb. için) mikroplardan arınmış duruma getirmek.

pastra

* Bir tür iskambil oyunu, pişti.

paşa

* Osmanlı İmparatorluğu zamanında yüksek sivil memurlara ve albaydan üstün rütbede bulunan askerlere verilen unvan.

* Cumhuriyet döneminde general.

* Uslu, ağırbaşlı.

paşa ağacı

* Kerestesi açık sarı, yeşilimsi renkte, iri gözenekli, genellikle kaplama olarak kullanılan değerli bir mobilya ağacı.

paşa çayı

* Çok açık ve ılık çay.

paşa gibi yaşamak

* bolluk içinde yaşamak, bey gibi yaşamak.

paşa kapısı

* Hükûmet konağı.

paşa olmak

* fazlaca içki içmiş olmak.

paşa paşa

* Uslu uslu, güzel güzel.

paşababa

* Paşalık yapmış büyük baba.

paşaçadını

* Begonyagillerden, kalp biçimindeki yapraklarının altı kırmızımtırak, üstü koyu yeşil, gövdesi sürünücü ve etli bir süs bitkisi (Begonia feasti).

paşalı

* Paşa sanını alan büyük devlet adamlarının yakın hizmetinde bulunan gedikli ağa.

paşalık

* Paşa unvanı veya paşa olma durumu.

* Bir paşanın yönetimindeki bölge.

paşazade

* Paşa oğlu.

* Rahatına düşkün, gösterişi seven.

paşmak

* Bkz. başmak.

paşmakçı

* Bkz. başmakçı.

pat

* Yassı, basık.

pat

* Yassı bir şeyle vurulunca çıkan ses.

pat

* Birleşikgillerden, kasımpatına benzeyen bir çiçek.

* Bu çiçek biçiminde elmas iğne.

pat diye

* birdenbire, ansızın.

pat krem

* Pata krem.

pat küt

* Sopa gibi bir şeyle veya elle üst üste vurmayı belirtmek için kullanılır.

pat pat

* El veya yassı bir şeyle birçok kez vurmayı anlatır.

pat sat

* Zaman zaman, ara sıra, tek tük.

pata

* Oyunda yenen ve yenilen olmaması, berabere kalma.

pata çakmak

* askerce selâm vermek.

pata gelmek

* kâğıt oyunlarında berabere kalmak.

* ödeşmek, razı olmak.

pata krem

* Yüz ve boyundaki bozuklukları ve pürüzleri gideren pudra ile fondöten karışımı bir madde.

pata olmak

* rakibine göre üstünlük kazanmak.

patadak

* Birdenbire, aniden.

patak

* Dayak, kötek.

pataklama

* Pataklamak işi.

pataklamak

* Rastgele vurarak dövmek.

pataklanma

* Pataklanmak işi.

pataklanmak

* Dövülmek.

patalya

* Her iki küreği bir kişi tarafından çekilen, birden üç çifteye kadar savaş gemisi sandalı.

patates

* Patlıcangillerden, yaprakları ve sürgünleri acı bir bitki (*Solanum tuberosum*).

* Bu bitkinin toprak altında oluşan, nişastaca zengin, yenebilen yumruları.

patates böceği

* Patates ve patlıcangillere dadanan sarı ve kırmızı renkli böcek.

patates çorbası

* Haşlanıp rendelenmiş patates, salça, tereyağı, nane ve kırmızı biber karışımının pişirilmesiyle yapılan bir çorba türü.

patates köftesi

* Haşlanmış ve rendelenmiş patates, bayat ekmek içi, rendelenmiş kaşar peyniri, yumurta, maydanoz, tuz ve biber karışımının köfte biçiminde fırında pişirilmesiyle yapılan bir yemek türü.

patates peronosporası

* Patatesin sürgünlerine ve yapraklarına dadanan, yumrularını çürüten peronospora.

patates püresi

* Haşlanmış ve ezilmiş patatesi süt, yağ ve et suyu ile karıştırarak elde edilen yiyecek.

patates salatası

* Haşlanmış ve fındık büyüklüğünde doğranmış patateslere, soğan, nane, reyhan karışımının eklenmesinden sonra yağ, limon suyu, tuz ve baharatla hazırlanan bir salata türü.

patates sufle

* Yumurta akı ile sarısı çırpılarak ve patates ezmesi karıştırılarak kabarınca kadar pişirilen yemek.

patatesli

* İçinde patates olan, patatesle yapılmış.

patavatsız

* Sözlerinin nereye varacağını düşünmeden saygısızca konuşan, davranışlarına dikkat etmeyen.

patavatsızca

* Patavatsız (bir biçimde).

patavatsızlık

* Patavatsızca davranış.

paten

* Buz üstünde kaymak için kullanılan, çoğunlukla tabanına, dar uzun bir çelik takılı ayakkabı.

* Bu ayakkabının düz yerlerde kaymakta kullanılan tekerlekli türü.

patenci

* Buz pateni yapan veya patenle kayan kimse.

patent

* Bir buluşun veya o buluşu uygulama alanında kullanma hakkının bir kimseye ait olduğunu gösteren belge.

* Uyrukluk belgesi.

- * Gemilere ayrıldıkları limanın sağlık durumu için verilen belge.
- * Bir durum veya bir işi yalnızca kendi yetkisi altında görme.

patent damgası

- * Altın, gümüş gibi maddelerin altına vurulan ve oranını belirten damga.

patent hakkı

- * İmalât izni.

patentinin altına almak

- * egemenliği altına almak.

patetik

- * Dokunaklı, etkili.

patır kütür

- * Genellikle yürüme, düşme, dökülme gibi hareketlerin gürültülü, güçlü bir biçimde, acele ile yapıldığını veya ortaya çıktığını anlatır.

patır patır

- * Genellikle yürüme, düşme, dökülme gibi hareketler olurken güçlü, gürültülü ses çıktığını anlatır.

patırdama

- * Patırdamak işi.

patırdamak

- * Patırtılı ses çıkarmak.

patırdatma

- * Patırdatmak işi veya durumu.

patırdatmak

- * Patırtılı ses çıkartmak.

patırtı

- * Herhangi bir biçimde çıkarılan veya ayakları yere kuvvetle basarak yürüme sonucu çıkan gürültü.
- * Gürültülü çalışma, arbede.

patırtı çıkarmak

- * kavgaya sebep olmak, kavga çıkarmak.

patırtı kopmak

- * kavga çıkmak, kargaşalık olmak.

patırtılı

- * Patırtısı olan.

patırtısız

- * Patırtısı olmayan.

patırtıya (veya gürültüye) vermek

- * telâş ve karışıklığa yol açmak.

patırtıya pabuç bırakmamak

- * önemli bir tehlike yaratmayacağını bildiği kışkırtmalara, yıldırımlara aldırmayıp bildiğini yapmak.

pati

- * (kedi, köpek için) Ön ayak.
- * Küçük çocuk ayağı.

patik

- * Altı yumuşak veya ince deriden, genellikle üstten bağlı küçük çocuk ayakkabısı.

patika

- * Keçi yolu, çağır.

patinaj

- * Patenle kayma işi.
- * Yolun kaygan olması dolayısıyla tekerlekler dönmeksizin bir taşıtın kayması veya tekerleklerin dönmesine rağmen taşıtın ilerleyememesi.

patinaj yapmak

- * tekerlek için, yapışma eksikliği sebebiyle ilerlemeksizin aynı noktada dönmek.

patinaj zinciri

- * Patinajı önlemek için tekerleğe takılan zincir.

patis

- * Patiskanın kısaltılmış şekli.

patiska

- * Çoğu pamuktan dokunmuş sık ve düzgün bez.
- * Bu bezden yapılmış.

patlak

- * Patlayarak açılmış, yırtık, yarık.
- * Patlamış yer.
- * Bkz. galon.

patlak göz

- * Dışarıya doğru biraz fırlamış göz.
- * Gözleri iri ve dışarı fırlamış kimse.

patlak vermek

- * gizli kalması istenen veya beklenmedik bir olay, ansızın ortaya çıkmak.

patlakça

- * Patlak gibi, patlağa benzer.

patlama

- * Patlamak işi.
- * Birdenbire gelişme.

patlama

- * "sabret, sakin ol" anlamında yatıştırıcı bir söz.

patlamak

- * (nesneler için) İç basıncın etkisiyle ve çoğunlukla büyük ses çıkararak dağılmak, infilak etmek.
- * Yırtılıp açılmak.
- * Genellikle iç basıncın artması yüzünden bir şey yanılmak.
- * Görünür duruma gelmek, ortaya çıkmak, yeşermek.
- * Ansızın, tehlikeli ve gürültülü bir şey baş göstermek.
- * Çok sıkılmak, sıkıntı ve sabırsızlığını belli etmek.
- * Zorlu tepki göstermek.
- * Ansızın bir gürültü duyulmak.
- * Herhangi bir durum veya bir değerin yitirilmesine yol açmak, mal olmak.

patlamalı

- * Hava etkisiyle benzinin, petrolün, alkolün hızlı yanması sonucu beslenen (motor).

patlangaç

- * Kamış veya ağaç dalından yapılp tabanca gibi ses veren pistonlu çocuk oyuncağı.
- * Yere vurulmak yoluyla patlatılarak eğlenilen bir çeşit şenlik fişeği.

patlangıç

* Patlangaç.

patlatma

* Patlatmak işi.

patlatmak

* Patlamak işine yol açmak.

* Bir silâhı veya patlayıcı bir maddeyi ateşlemek.

* Bir insanın sabrını tüketmek, bir kimseyi nispet vererek kızdırmak.

* Tokat atmak.

patlayıcı

* Patlama özelliği olan (madde).

patlayıcı ünsüz

* Cığerlerden gelen havanın, ağızdaki tam kapalı engellere çarparak patlaması ile oluşan ünsüz, patlamalı ünsüz: b, p, d, t, c, ç, k, g.

patlayış

* Patlamak işi veya biçimi.

patlıcan

* Patlıcangillerden, kalın saplı, uzunca yapraklı otsu bitki (Solanum melongena).

* Bu bitkinin mor renkli, uzunca veya toparlak ürünü.

patlıcan böreği

* Hafif pişirilmiş ve boylamasına iki veya üçe bölünmüş maydanoz, domates, yumurta ve kıyma karışımının eklenmesi ve fırında pişirilmesiyle yapılan bir yemek türü.

patlıcan inciri

* İncirin iri ve mor bir türü.

patlıcan kebab

* Fındık büyüklüğünde doğranmış kemiksiz koyun etinin domates, patlıcan, soğan karışımıyla birlikte kısık ateşte pişirilmesinden sonra karabiber, yenibahar ve tuzla karıştırılıp orta sıcaklıktaki fırında pişirilmesiyle yapılan bir yemek türü.

patlıcan kızartması

* Kabuğu soyulduktan sonra ince dilimlenmiş patlıcanın kızarmış sıvı yağda yapılan kızartması.

patlıcan oturtması

* Dilimlenmiş ve kızartılmış patlıcanın üzerine kavrulmuş kıyma, domates ve sebze eklenerek pişirilen yemek.

patlıcan salatası

* Közlenip soyulmuş ve ince kıyılmış patlıcanlara sarımsak, domates, yeşil biber, maydanoz karışımının eklenmesiyle hazırlanan bir salata türü.

patlıcangiller

* İki çeneklilerden, örnek bitkisi patlıcan olan, içine domates, biber, patates, tütün gibi birçok bitkileri alan familya.

patlıcanî

* Patlıcan renginde olan.

patlıcanlı

* Patlıcanla yapılmış.

patojen

* Hastalık oluşturan.

patolog

* Özellikle patoloji ile uğraşan doktor.

patoloji

* Hastalıklar bilimi.

patolojik

* Patoloji ile ilgili.

patpat

* Kökü yumru şekilde şişkin, Doğu Anadolu'da yetişen bir bitki.

patriarkal

* Ataerkil.

patrik

* Ortodoks ve Doğu kiliselerinin başkanlarına verilen ad.

patrikhane

* Patriğin görev yeri.

patriklik

* Patrik olma durumu.

* Patriğin görevi veya makamı.

patron

* Bir ticaret veya sanayi kurumunun sahibi, başı, işvereni.

* Bir kuruluştaki, bir iş yerinde makam bakımından yetkili kimse.

* Sözü geçen paralı kimse.

patron

* Kumaşın biçilmesine yarayan, bir giysi örneğindeki parçaların biçimine göre kesilmiş kâğıt, kalıp.

patron çıkarmak

* patronları çizili olduğu modelden kopya yolu ile bir kâğıda geçirip kesmek.

patrona

* Osmanlı devletinde tümamirale yakın bir deniz subaylığı unvanı.

patronaj

* Ceza evinden serbest bırakılan suçlunun toplum yaşantısına yeniden uyabilmesini sağlamak amacıyla yapılan yardım çalışması.

* Yönetim, gözetim.

patronca

* Patron gibi, patrona yakışır bir biçimde (davranmak).

patroncu

* Örneğe göre ölçüp biçerek ilk patronu çıkaran nitelikli işçi.

patronculuk

* Patroncunun yaptığı iş.

patronluk

* Patron olma durumu.

* Patron olmaya elverişli kâğıt vb.

pattadak

* Ansızın, beklenmedik (bir biçimde veya anda).

pattadan

* Pattadak.

pavkırma

- * Pavkırmak işi veya durumu.

pavkırmak

- * (tilki veya çakal) Ulumak.
- * Ateş, alev alev yanmak; alev, bir yere doğru yönelmek.
- * Çok öfkelenmek.

pavurya

- * Bir cins iri yengeç.

pavyon

- * Bir kuruluşun, bir kurumun, bir bahçe içindeki yapılarından her biri.
- * Geceleri açık, içkili eğlence yeri.

pavyoncu

- * Pavyon işleten kimse.

pavyonculuk

- * Pavyon işletme işi.

pay

- * Birden fazla kişi arasında bölüşülmüş bir bütünden, bu kişilerin her birine düşen bölüm, hisse.
- * Eşit bölüm.
- * Bayağı kesirlerden birinin eşit parçalardan kaç tane alındığını gösteren sayı: paydanın üstüne yazılarak yatık bir çizgi ile ondan ayrılır.

pay bırakmak

- * kesme, biçme, yapma sırasında, bir şeyde daha sonra kullanılmak için fazlalık bırakmak.
- * bir ilişkide fazla samimi olmamak, mesafe bırakmak.

pay biçmek

- * durumu bir kişi veya bir şeyin durumu ile karşılaştırıp yargıya varmak.

pay çıkarmak

- * bir olay veya durumdan gereken tecrübeyi kazanmak, tutulacak yolu belirlemek.

pay etmek

- * bölüşmek, üleşmek.

pay vermek

- * hisse vermek, bölüşmede bulunan parçalardan ayırmak.
- * (küçük büyüğe) karşılık vermek, saygısızca davranmak.

payam

- * Badem.

payan

- * Son, sonuç, nihayet.

payan olmamak

- * sevinç, zevk vb. için sınırsızlığı belirtir.

payanda

- * Yerinden oynamış bir şeyin düşmemesi için konulan eğik veya düz destek, dayak.
- * Maddi ve manevi destek.

payanda vurmak

- * payandalamak.

payandalama

* Payandalamak işi.

payandalamak

* Bir yeri veya şeyi payandalarla sağlamlaştırmak.

payandaları çözmek

* ayrılmak, kaçmak, uzaklaşmak.

payandalı

* Payandası olan.

payansız

* Sonu olmayan.

payansız olmak

* sonsuz, bitmez tükenmez olmak.

payansızlık

* Sonsuzluk.

payda

* Bayağı kesirlerde birimin kaç eşit parçaya bölünmüş olduğunu gösteren sayı, mahreç; payda, payın altına yazılarak yatık bir çizgi ile ondan ayrılır.

paydaş

* Bir ortaklık veya mal üzerinde payı olan kimse, hissedâr.

paydaşlı

* Birden fazla paydaşın malı olan, paylı, hisseli.

paydaşlık

* Paydaş olma durumu, iştirak.

paydos

* İş veya çalışmayı geçici olarak bırakma.

* Herhangi bir işi bıraktırmak için söylenir.

paydos borusu

* Paydos zamanının geldiğini bildiren boru sesi.

paydos borusu çalmak

* iş bırakma zamanı gelmek.

paydos demek

* yapılagelen bir işten vazgeçmek.

paydos etmek

* işi durdurmak, çalışmayı bırakmak.

paydos vakti

* İş bırakma zamanı.

paye

* Rütbe, derece aşama.

paye vermek

* değer, önem vermek.

payelendirme

* Payelendirmek işi veya durumu.

payelendirmek

* Paye vermek, belli bir payeye ulaştırmak.

payen

* Bkz. pagan.

payet

* Giysi vb. işlemek için kullanılan küçük, pırıltılı pul.

payına düşmek

* bölüşmede hisse ayrılmak, belirli bir bölüm verilmek.

payını almak

* kendine ayrılanı almak.
* azarlanmak, paylanmak.

payidar

* Kalımlı, kalıcı, sabit.

payidar olmak

* kalmak, yok olmamak, yaşamak.

payitaht

* Başşehir, başkent.

paylama

* Paylamak işi, azarlama, tekdir, tevbih.

paylamak

* Birine kusurundan ötürü sert sözler söylemek, azarlamak.

paylanma

* Paylanmak işi.

paylanmak

* Paylanmak işi yapılmak.

paylaşılma

* Paylaşılmak işi.

paylaşılmak

* Paylaşmak işi yapılmak.

paylaşma

* Paylaşmak işi.

paylaşmak

* Aralarında bölüşmek, pay etmek, üleşmek.
* Katılmak.

paylaştırma

* Paylaştırmak işi.

paylaştırmak

* Herkese kendi payına düşeni aldırarak veya vermek.

paylatma

* Paylatmak işi veya durumu.

paylatmak

* Birinin, başkasını paylamasına sebep olmak.

paylı

* Hisseli, hissedarları olan.

payplayn

* Boru hattı, boru yolu.

payreks

* Sıcaklığa dayanıklı bir türlü cam.

paytak

* Çarpık, eğri bacaklı, satranç oyununda piyade taşı.

paytak adım

* İki yana sallanarak yürüme.

paytak paytak

* İki yana sallanarak.

paytakça

* Biraz paytak, paytak gibi, paytağa benzer.

paytaklık

* Paytak olma durumu.

payton

* Fayton.

paytoncu

* Faytoncu.

pazar

* Satıcıların belirli günlerde mallarını satmak için sergiledikleri belirli geçici yer.

* Belli bir şeyin satıldığı yer.

* Haftanın birinci günü, cumartesi ile pazartesi arası olan gün.

* Alım satım, alış veriş.

pazar kayığı

* İstanbul'da eşya taşıyan büyük kayık.

pazar kayığı gibi

* çok yüklenmiş taşıtlar için söylenir.

pazar ola!

* satıcılara "satışın bol olsun!" anlamında söylenen bir iyi dilek sözü.

pazar yeri

* Pazar kurulan yer.

* Yabancı bir ülkenin mallarını satma olanağını sağladığı ülke.

pazar yerine dönmek

* kalabalıklaşmak.

pazara çıkarmak

* satılığa çıkarmak.

pazarbaşı

* Pazarı yöneten, ona düzen veren kimse.

pazarcı

* Değişik günlerde kurulan pazarlarda mal satan kimse.

pazarcılık

* Pazarcının işi.

pazarlama

* Pazarlamak işi.

* Bir ürünün, bir malın, bir hizmetin satışını geliştirmek amacıyla tanıtmayı, paketlemeyi, satış elemanlarının yetiştirmesini, piyasa ihtiyaçlarını tespit etme ve karşılamayı içeren etkinliklerin bütünü.

pazarlamacı

* Pazarlama işi ile uğraşan görevli, pazarlama uzmanı.

pazarlamacılık

* Pazarlamacının işi.

pazarlamak

* Malı satacak uygun piyasa bulmak.

pazarlanma

* Pazarlanmak işi veya durumu.

pazarlanmak

* Satışa sunulmak.

pazarlaşma

* Pazarlaşmak işi veya durumu.

pazarlaşmak

* Bir fiyat üzerinde anlaşmak, pazarlık etmek.

pazarlığa girişmek

* pazarlık yapmaya başlamak.

pazarlığı pişirmek

* pazarlıkta uyuşma sağlayacak duruma gelmek.

pazarlık

* Bir alış verişte tarafların kendileri için en elverişli fiyatı karşısındakine kabul ettirmek amacıyla yaptıkları görüşme.

* Özellikle pazar günleri giyilen şık, gösterişli giysi.

* Bazı kolaylıklar elde etmek veya daha iyi bir çözüme varmak amacıyla yapılan görüşme.

pazarlık etmek

* bir şeyin fiyatı üzerinde karşılıklı çekişmek.

* bir konuda anlaşmak için görüşme yapmak.

pazarlıkçı

* Pazarlık yapmayı seven kimse.

pazarlıklı

* Pazarlığa bağlı.

pazarlıklı

* sinsî.

pazarlıklı alış veriş

* Pazarlaşmak suretiyle yapılan alım satım.

pazarlıksız

* Pazarlık yapılmadan.

pazartesi

* Haftanın ikinci günü, pazar ile salı arası olan gün.

pazen

* Dokuması kalın, sık ve yumuşak, bir tür pamuklu bez.

pazı

* Ispanakgillerden yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki, yaban pancarı, yabanî ıspanak (Beta vulgaris var. cicula).

pazı

* Kolun omuz ile dirsek arasındaki bölümünde bulunan, şişkince kas kitlesi.

pazı

* Bir ekmeklik hamur topağı, beze.

pazı kemiği

* Bkz. kol kemiği.

pazı bent

* Belli bir amaçla kola geçirilen enli kuşak, kolçak.

pazı bentli

* Pazı bendi olan veya pazı bent takan.

pazılı

* Pazısı olan.

pazısız

* Pazısı olmayan.

pazval

* Kunduracıların çalışırken kundurayı dizleri üzerinde tutmak için kullandıkları kayış.

pazvant

* Osmanlı imparatorluğunda Rumeli'de gece bekçilerine verilen ad.

Pb

* Kurşun'un kısaltması.

Pd

* Paladyum'un kısaltması.

pe

* P harfinin adı.

peç

* Rus mimarîsinde odaları ısıtmak için yapılan fırın tarzı ocak.

peçe

* Eskiden ülkemizde, bu gün bazı ülkelerde kadınların sokakta yüzlerine örttükleri ince siyah örtü, nikap.

* Bir şeyi gizlemek için üzerine çekilen örtü.

* Maske, sır, giz.

* Yıldız resimlerinin alındığı plânların yüzeyinde görülen hafif karartı.

peçeleme

* Peçelemek işi.

peçelemek

* Bir şeyi örtmek, gizlemek.

* Uzaktan seçilmesin diye bir şeyin üzerine ağaç dalı, çalı gibi şeyler örtmek, alalamak, kamufle etmek.

peçelenme

* Peçelenmek işi veya durumu.

peçelenmek

* Peçelemek işi yapılmak.

peçeli

* Yüzünü örtmek için peçe takmış olan.

Peçenek

* VIII-XI. yüzyıllar arasında Türkistan'da, Güneydoğu Avrupa ve Balkanlarda yaşamış olan bir Türk kavmi.

Peçenekçe

* Peçenek Türkçesi.

peçesiz

* Peçe takmamış olan.

peçete

* Yemek yerken sofrayı örtüsünü veya giysiyi korumak, ağız kurulamak için kullanılan ince, küçük kâğıt veya kumaş parçası.

peçiç

* Zar yerine yedi tane küçük deniz hayvanı kabuğu atılarak bunların açık taraflarının üste veya alta gelmelerine göre taş ileleterek oynanan bir oyun.

* Bir tür kâğıt oyunu.

pedagog

* Eğitici, terbiyecisi.

pedagoji

* Eğitim bilimi.

pedagojik

* Pedagoji veya eğitimle ilgili olan, eğitimsel.

pedal

* Bir makinede, bir araçta ayak yardımıyla dönmeyi veya hareketi sağlayan düzen, ayaklık.

pedavra

* Köknar ve ladin ağaçlarından elde edilen, çatı örtüsü olarak kullanılan ince tahta.

pedavra gibi (veya pedavrası çıkmış)

* kaburga kemikleri sayılacak kadar zayıf insanlar için söylenir.

peder

* Baba.

pederane

* Babaya yakışır biçimde.

pederşahi

* Soyda, temel olarak babayı alan ve ailede çocukları baba soyuna mal eden topluluk durumu, ataerki.

pederşahilik

* Pederşahî olma durumu, ataerki.

pediatri

* Çocuk hastalıkları ile ilgili hekimlik dalı.

pediatrik

* Çocuk hastalıkları ile ilgili.

pedikür

* Deriye batmış tırnakları düzeltmek, nasırları yumuşatmak veya çıkarmak gibi işlerle uğraşma, ayak bakımı.

pedikürcü

* Pedikür yapan kimse.

pedikürcülük

* Pedikürcünün işi.

pedodonti

* Diş hekimliğinde çocuk dişlerinin tedavisine ağırlık veren uzmanlık alanı.

pedolog

* Toprak bilimci.

pedoloji

* Çocuk bilimi.

pedoloji

* Toprak bilimi.

pedometre

* Adımsayar.

peganit

* Hidratlı doğal alüminyum fosfat.

pegmatit

* Başlıca kuvars, feldspat ve Moskof camından oluşan, açık renkli bir tür magma taşı.

pehlivan

* Güreşçi.

* Boylu poslu ve güçlü kimse.

pehlivan duası

* Yağlı güreşte güreşe başlamadan önce cazgır tarafından söylenilen uyaklı sözler.

pehlivan yakısı

* Keskin yakı.

pehlivanane

* Pehlivanane yakışır biçimde, pehlivanca, yiğitçe.

pehlivanlık

* Pehlivan olma durumu.

* Güreşçilik.

* Güçlülük.

pehpeh

* Beğenme, şaşma anlatır.

pehpehleme

* Pehpehlemek işi.

pehpehlemek

* Pohpohlamak.

pejmürde

* Eski püskü, yırtık.

* Dağınık, perişan.

pejmürdelik

* Pejmürde olma durumu.

pejoratif

* K          , a        , k        , yerici, yermeli.

pek

- * Sert, katı.
- * Sa  lam, dayanıklı.
- * Gereken, beklenen veya alı  lmı   olandan   ok.
- * Hızlı olarak.

pek ba  lı

- * İnat  ı.

pek canlı

- * Dayanıklı.

pek   ok

- * Yeterinden fazla, bir hayli.

pek doku

- * Sel  loz   eperleri de  i  ik kalınlıkta h  crelerden olu  an, dalların dik durmasını sa  layan doku.

pek g  z   

- * Yılmaz, y  rekli, g  z   pek.

pek pek

- * Olsa olsa, en   st  n olarak.

pek s  ylemek

- * kırıcı ve sert konu  mak.

pek y  rekli

- * Acıması olmayan, y  reksiz, merhametsiz.

pek y  zl  

- * Kar  sındakilerin kınılaca  ını bildi  i h  lde duygularını veya isteklerini s  ylemekten   ekinmeyen.
- * Utanması olmayan, sıkılmaz.

pek  l  

- * Benzerlerinden a  a  ı olmayan.
- * "Dedi  in gibi olsun", "  yle kabul edelim" anlamında genellikle bir itiraz c  mlesinden   nce getirilir.
- * Kar  şı durum alınaca  ını anlatan c  mlelerin ba  ına getirilir.
- *   ok iyi.

pek  e

- * İstekle, iyice.

pekent

- * Kolayca ge  it vermeyen, a  ılması   ok g    do  al engel.

peki

- * Verilen buyruk veya s  ylenen s  z  n onaylandı  ını, kabul edildi  ini anlatır.
- * İtiraz c  mlelerine "pek  l  , madem   yle" anlamında kullanılır.

Pekin   rde  i

- *    in k  kenli   zellikle Amerika'da ya  ayan bir t  r   rdek.

peki  me

- * Peki  mek i  i.

peki  mek

- * Sertle  mek, katıla  mak.
- * Sıkı  mak, tıkanmak.
- * G    lenmek, artmak,   o  almak, kuvvetlenmek.

pekiştirme

- * Pekiştirmek işi.

pekiştirme ünlüsü

- * Pekiştirmeli kelimelerde kavramı güçlendirmek için türeyen ünlü: Yap-a-yalnız, çep-e-çevre, güp-e-gündüz gibi.

pekiştirmek

- * Sertleşmek, katılaştırmak.
- * Sağlamlaştırmak, tahkim etmek.
- * Güçlendirmek.

pekiştirmeli

- * Pekiştirilmiş olan.

pekiştirmeli isim

- * Pekiştirmeli kelime biçiminde kurulmuş isim.

pekiştirmeli kelime

- * Türkçede çoğu kez sıfatın, bazen de ismin ilk hecesindeki ünlünün, baştaki ünsüzle birlikte, -p, -m-, -r-, -s- ünsüzlerinden biriyle veya ünlüyle başlayan bir ismin veya sıfatın yalnız -p- ünsüzüyle kapatılmasıyla ortaya çıkan hecenin, aynı sıfatın veya ismin başına eklenmesiyle kurulan kelime.

pekiştirmeli özne

- * Kendi kendisi dönüşlü zamirle kuvvetlendirilmiş özne.

pekiştirmeli sıfat

- * Pekiştirmeli kelime biçiminde kurulmuş sıfat.

pekiştirmeli zarf

- * Pekiştirmeli kelime biçiminde kurulmuş zarf.

pekitme

- * Pekitmek işi, tekit.

pekitmek

- * Güç vermek, güçlendirmek, tekit etmek.
- * Daha önce istenip de yerine getirilmemiş bir iş için yeniden resmî bir yazı yazmak, tekit etmek.

pekiyi

- * Öğretimde, öğrencinin değerlendirilmesinde kullanılan en yüksek başarı derecesi.

pekleşme

- * Pekleşmek işi.

pekleşmek

- * Sertleşmek, katılaşmak.
- * Güçlenmek, sağlamlaşmak.

pekleştirme

- * Pekleştirmek işi.

pekleştirmek

- * Pekleşmesine yol açmak, pekleşmek işini yaptırmak.
- * Güçlenmesini sağlamak.

peklik

- * Pek olma durumu.
- * Dışkının katılığı yüzünden büyük abdest bozamama veya güçlkle bozma durumu, inkıbaz, kabız.
- * Sağlamlık, dayanıklılık, direnç.

peklik çekmek

* (sürekli olarak) güçlükle büyük abdest bozmak.

pekmez

* Genellikle üzüm, dut gibi meyvelerin kaynatılarak koyulaştırılmış suyu.

pekmez helvası

* Eritilen tereyağında unun hafifçe kavrulmasından sonra pekmezle karıştırılmasıyla yapılan ve cevizle sunulan bir tatlı türü.

pekmez kaynatmak

* pekmez yapmak.

pekmez köpüğü

* Pekmez kaynatılırken kazanın üzerinde oluşan tatlı köpük.

pekmez toprağı

* Üzüm şırasını kestirmek için kullanılan, kil ile karışık kireçli toprak, marn.

pekmezci

* Pekmez yapan veya satan kimse.

pekmezcilik

* Pekmez yapmak veya satmak işi.

pekmezkefi

* Kula ile doru arasında bir at donu.

pekmezköpüğü

* Açık kahverengi.

pekmezli

* Pekmezi olan veya içinde pekmez bulunan.

* Tadı fazla olan, çok tatlı.

pekmezlik

* Pekmez yapmak için ayrılmış.

* Pekmez yapmaya elverişli.

* Köy evlerinin yanında pekmez yapmak için kullanılan, şaraphane ve ocağı bulunan özel bina veya bölme.

peksimet

* Pişirildikten sonra dilimler hâlinde kesilerek ısı ile kurutulmuş, uzun süre dayanabilen ekmek.

pektin

* Bitki dokularında bulunan renksiz, amort, metil grubundan madde.

* Göze zarının peltemsi kabuğu.

* Özellikle bitki hücrelerinin orta lâmelinde bulunan büyük molekülü karbohidrat karışımı madde.

pektoral

* Göğse ait.

* Göğse veya akciğer hastalıklarına ait, göğüs hastalıklarına ilişkin.

peleme

* Irmaklarda işleyen, bir çeşit altı düz kayık.

pelemir

* Bkz. belemir.

peleng

* Panter.

pelerin

* Omuzlardan aşağı dökülen, geniş, kolsuz bir çeşit üstlük, harmani.

pelesenk

- * Türlü bitkilerden çıkarılan kokulu bir reçine.
- * Pelesenk ağacından elde edilen değerli kereste.

pelesenk ağacı

* Kızıldeniz'in Afrika ve Asya kıyılarında yetişen ve kışın yapraklarını dökmeyen, değerli kerestesi kahverengi, mor veya esmer, hatta vişne çürüğü olabilen, doğramacılıkta kullanılan bir ağaç. (Commiphora opobalsamum).

pelikan

* Pelikangillerden, pembeye çalan beyaz tüylü, kanatları gri renkli, alt gagasında deriden bir kesesi olan iri kuş (Pelecanus onocrotalus).

pelikangiller

- * Omurgalı hayvanların kuşlar sınıfının, leyleksiler takımının bir alt familyası.

pelikansılar

- * Bazı sınıflandırmalara göre, pelikangiller, karabatakgiller ve sümsükgiller familyalarını içine alan bir takım.

pelikül

- * Boş film, film şeridi.

pelin

* Birleşikgillerden, yapraklarında ve öteki bölümlerinde çok acı, ıtırli bir madde bulunan, hekimlikte kullanılan çok yıllık ve otsu bir bitki, pelin otu, acı pelin, akpelin (Artemisia absinthium).

pelit

- * Meşe ağacının meyvesi, palamut.

pelte

- * Nişasta, şeker ve su karışımının pişirilerek soğutulmasıyla yapılan bir tür tatlı.
- * Bu kıvamda olan madde.
- * Koloidal bir katı içine bir sıvının işlemlerinden sonra, ya bu sıvıya daldırılan koloidin doğrudan doğruya şişmesiyle ya da sıcakta hazırlanan oldukça konsantre çözeltinin soğultularak kıvamlaşmasıyla oluşan esnek madde.
- * Denizanası.

pelte gibi

- * çok gevşek.
- * çok yorgun.

peltek

- * Dilini dişlerinin arasına alır gibi konuşan ve bu yüzden s, z gibi sesleri kusurlu söyleyen.
- * (konuşma için) Tutuk, titrek bir biçimde.

peltek diş ünsüzü

- * Dil ucunun, ön dişlerin arasına girmesiyle oluşan ünsüzü.

peltekleşme

- * Peltekleşmek işi.

peltekleşmek

- * Peltek duruma gelmek.

pelteklik

- * Peltek olma durumu, peltek konuşma.

peltelenme

- * Peltelenmek işi veya durumu.

peltelenmek

* Pelte kıvamında olmak.

pelteleşme

* Pelteleşmek.

* Bitkisel hücre zarlarındaki selülozun değişmesi ve jelâtin kıvamını alması.

pelteleşmek

* Pelte kıvamını almak.

* Çok yorulmak.

* Donuklaşmak, yumuşamak, ağırlaşmak.

pelür

* Daktiloda yazıyı çoğaltmak için kullanılan ince kâğıt.

pelüş

* Bir yüzü uzun tüylü, yumuşak ve parlak, kadifeye benzer bir kumaş türü.

pembe

* Beyazla biraz kırmızının karışmasından oluşan açık renk.

* Bu renkte olan.

pembe gemre

* Bir çeşit üzüm.

pembe görmek

* çok iyimser olmak, her şeyi iyimser bir gözle görmek.

pembekurt

* Pamuk ve bamyâ tarlalarında zarara yol açan kırmızımsı tırtıl.

pembeleşme

* Pembeleşmek işi.

pembeleşmek

* Pembe bir renk almak.

pembeleştirme

* Pembeleştirmek işi.

pembeleştirmek

* Pembe bir duruma getirmek.

pembelik

* Pembe olma durumu veya pembe yer.

pembemsi

* Rengi pembeye yakın olan, pembeye çalan.

pembezar

* Genellikle gömlek yapımında kullanılan bir tür ince ve yumuşak bez.

* Bu bezden yapılan.

pena

* Telli sazları çalmaya yarayan ve kemik, boynuz gibi şeylerden yapılan çalma aracı, mızrap, çalgıç.

penaltı

* Futbolda ceza olarak topun yalnız kalecinin koruduğu kaleye ortadan ve tam karşıdan on iki adım uzaklıktaki noktadan şutlanması.

penaltı alanı

* Futbolda ceza alanı içinde penaltının kullanılması.

penaltı atışı

* Futbolda ceza alanı içinde penaltının kullanılması.

penaltı noktası

* Penaltı atışının yapıldığı nokta.

pencere

* Yapıları ve ulaşım araçlarını (tren, vapur gibi) aydınlatmak, havalandırmak amacıyla yapılan, çerçeve, cam, panjur, perde gibi eklentilerle daha kullanışlı bir duruma getirilen açıklık.

pencere açmak

* yeni bir görüş açısı kazandırmak.

pencere eteği

* Pencere ile döşeme arasındaki bölüm.

pencere kanadı

* Sabit veya menteşe yardımıyla açılıp kapanan pencere elemanı.

pencereli

* Penceresi olan.

pencik

* Asker yetiştirilmek için savaş tutsaklarından beşte bir oranında ayrılan acemi oğlan adaylarına verilen ad.
* Bir kölenin kime ait olduğunu gösteren satış senedi, kölelik kâğıdı.

pencüdü

* Tavla oyununda zarların üst yüzünün birinin beşli, öbürünün ikili gelmesi.

pencüse

* Tavla oyununda zarların üst yüzünün birinin beşli, öbürünün üçlü gelmesi.

pencüyek

* Tavla oyununda zarların üst yüzünün birinin beşli, öbürünün birli gelmesi.

pençe

* Yırtıcı hayvanların ön ayaklarının parmaklarıyla tırnakları.
* Etkisinden kurtulmak olanaksız, etkisi çok olan güç.
* Ayakkabının tabanındaki kösele.
* El.

pençe atmak

* (yırtıcı hayvan) ön ayaklarıyla saldırmak, vurmak.
* gücüne güvenerek bir şeyi elde etmeye çalışmak.

pençe pençe

* Genişçe ve sık lekeler durumunda, yer yer kırmızı (yanak).

pençe pençeye gelmek

* kıyasıyla, öldürürcesine dövüşmek.

pençe vurmak

* pençelemek.
* ayakkabıya pençe çekmek.

pençeleme

* Pençelemek işi.

pençelemek

* Pençesiyle kapmak, yakalamak, pençe vurmak.
* Ayakkabıya pençe vurmak.

pençelenme

* Pençelenmek işi.

pençelenmek

* Pençelenmek işine konu olmak veya pençelemek işi yapılmak.

pençeleşme

* Pençeleşmek işi.

pençeleşmek

* Pençe pençeye gelmek, kavga etmek, dövüşmek.

* Çok uğraşmak, mücadele etmek.

pençeletme

* Pençelemek işini yaptırmak.

pençeletmek

* Pençelemek işini yaptırmak.

pençeli

* Pençesi olan.

* Pençe vurulmuş (ayakkabı).

* Güçlü.

* Sataşkan.

pençesine düşmek

* yakalanmak.

pençesiz

* Pençesi olmayan.

pençgâh

* Klâsik Türk müziğinde rast ve bayatî dizilerinden oluşan birleşik makam.

pençik

* Gümrük idaresince belirli bir vergi karşılığında köle sahibine verilen sahiplik hakkını gösterir senet.

pendname

* Öğüt kitabı.

peneplen

* Erozyon etkisiyle oluşmuş, yumuşak engebeli yeryüzü parçası, yontuk düz.

penes

* Süs olarak kullanılan, ziynet altını taklidi, sarı tenekeden pul.

pengö

* İkinci Dünya Savaşı sonuna kadar kullanılan Macar para birimi.

penguen

* Penguengillerden, Güney Kutbunda yaşayan, sırtı kara, göğsü ak, iyi yüzen, deniz hayvanlarıyla beslenen kısa kanatlı deniz kuşu (Aptenodytes patagonica).

penguengiller

* Omurgalı hayvanlardan, kuşlar sınıfının penguenler takımının bir familyası.

penguenler

* Penguengiller familyasını içine alan takım.

peni

* Sterlinin yüzde biri değerindeki para birimi.

penis

* Erkeklik organı.

penisilin

* Metabolizma ürünlerinden elde edilen antibiyotik.

pens

* Pense.

pense

* Çeşitli biçim ve büyüklükte maşa veya kıskaç.
* Giysilerde bazı yerlerden içeriye doğru daraltılarak dikilmiş bölüm.

pentan

* Formülü C₅H₁₂ olan doymuş hidrokarbon.

pentatlon

* Eski Yunan'da koşu, uzun atlama, cirit atma, disk atma ve güreşi kapsayan atletizm yarışması.
* Modern pentatlon'da beş spor dalını (uzun atlama, mızrak atma, 200 m koşusu, disk atma, 1500 m koşusu) kapsayan atletizm yarışması.

penuar

* Bir tür sabahlık.

penye

* Dokumacılıkta özel araçla apresi yapılmış olan (kumaş).

pepe

* Dudak sesleriyle başlayan kelimelerin ilk seslerini güçlükle söyleyen ve birkaç kez tekrarladıktan sonra arkasını getirebilen tutuk dilli.

pepeleme

* Pepelemek işi.

pepelemek

* Pepe gibi konuşmak.

pepelik

* Pepe olma durumu.

pepeme

* Pepe.

pepemelik

* Pepelik, rekâket.

pepsin

* Mide mukozasının salgıladığı albuminli besinleri peptona çeviren enzim.

pepton

* Vücutta özümmlenebilecek duruma gelmiş albuminli besin.

perakende

* Düzenli olmayan, ayrı ayrı, dağınık, perişan.
* Malların teker teker veya birkaç parça durumunda azar azar satılmasına dayanan (satış biçimi), toptan karşısı.
* Bu biçimde alınan veya satılan.

perakendeci

* Malını perakende olarak satan tüccar.

perakendecilik

* Perakende olarak yapılan alış veriş.

perçem

- * Başlarını tıraş edenlerin tepede bıraktıkları saç tutamı.
- * Yele.
- * Kâkul.

perçemli

- * Perçemi, kâkülü olan.

perçin

- * İki veya daha çok levhayı birbirine bağlamak için geçirilen çivinin, ezilerek baş durumuna getirilen ucu.

perçin tabancası

- * Levha olarak üretilmiş parçaları birbirine üst üste koyarak birleştirmek, kaynaştırmak için kullanılan el âleti.

perçinleme

- * Perçinlemek işi.

perçinlemek

- * Bir bağlantıyı perçinle tutturmak.
- * İki veya daha çok parçayı, karşılıklı bölümlerini birbiri üzerinde ezerek birleştirmek.
- * Sağlamlaştırmak, güçlendirmek.

perçinleniş

- * Perçinlenmek işi veya biçimi.

perçinlenme

- * Perçinlenmek işi.

perçinlenmek

- * Perçinlenmek işine konu olmak.

perçinleşme

- * Perçinleşmek işi.

perçinleşmek

- * (arkadaşlık, dostluk ilişkileri için) Çok güçlenmek, pekişmek, sağlamlaşmak.

perçinleştirme

- * Perçinleştirmek işi veya durumu.

perçinleştirmek

- * Perçinli duruma getirmek, perçinleşmeyi sağlamak, sağlamlaştırmak.

perçinleyiş

- * Perçinlemek işi veya biçimi.

perçinli

- * Perçin yapılarak sağlamlaştırılmış.

perçinsiz

- * Perçin yapılmamış olan.

perdah

- * Parlatma, parlaklık verme.
- * Sakal tıraşından sonra kıl çıkış yönünün tersine yapılan ikinci tıraş.

perdah çekmek

- * sakalı bir daha ve kıl çıkışının ters yönünde olmak üzere tıraş etmek.

perdah vurmak (veya etmek)

* parlatmak.

perdahçı

- * Bazı parlatıcı maddelerle cilâ yapan kimse.
- * Birini asılsız sözlerle kandırmaya çalışan kimse.

perdahçılık

- * Perdahçının işi.

perdahlama

- * Perdahlamak işi.

perdahlamak

- * Parlatmak.
- * Birini asılsız sözlerle kandırmaya çalışmak.
- * Sövmek, küfretmek.

perdahlanma

- * Perdahlanmak işi.

perdahlanmak

- * Parlatılmak.

perdahlı

- * Parlatılmış, perdah edilmiş.

perdahsız

- * Parlatılmamış, perdahı olmayan.

perde

- * Görüşü, ışığı engellemek veya bir şeyi gizlemek için bir açıklığın önüne gerilen örtü.
- * Üzerine bir cismin görüntüsü yansıtılan saydam olmayan yüzey.
- * İki yeri birbirinden ayıran bölme.
- * Doğruyu görmeye engel olan şey.
- * Katarakt, ak su, ak basma.
- * Bir sahne eserinin büyük bölümlerinin her biri.
- * Bir müzik parçasını oluşturan seslerden her birinin kalınlık veya incelik derecesi.
- * Bu ses derecelerini sağlamak için çalgılarda bulunup parmaklarla basılan yer.
- * (ses için) Pes perde.
- * Kaz, ördek, martı gibi hayvanların parmaklarını birbirine bitiştüren zar.
- * Utanma duygusu.

perde arkası

- * Bir şeyin görünürde olmayan gizli yanı.

perde arkasında (veya arkasından)

- * olayı yönetenin kendisi olduğunu belli etmeyerek, gizliden gizliye.

perde ayaklılar

* (eski sınıflandırmalara göre) Kaz, ördek, martı gibi suda yüzen ve parmakları arasında perde bulunan kuşlar takımı.

perde çekmek

- * (bir şeyin önünde) perde germek.
- * gözlemek, örtmek.

perde inmek

- * gözde katarakt olmak.
- * gizlemek, örtmek.

perde kurmak

- * Karagöz oyununa başlamak.

perde perde

- * Yavaş yavaş, azar azar.

perdeci

- * Perde satan veya diken kimse.
- * Sahne perdelerini açıp kapamakla görevli kimse.
- * Osmanlılarda yüksek makamlı kimselerin kapılarında bekleyen ve girmeye izni olanları içeri alan görevli,

perdedar.

perdecilik

- * Perdecinin işi.

perdedar

- * Perdeci.

perdeleme

- * Perdelemek işi.
- * Bir oyuncunun rakip oyuncuların birinin topu almasına engel olma amacıyla önünde bulunmak işi.

perdelemek

- * Bir şeyin önüne perde çekmek, perde ile örtmek.
- * Bir durumun, bir olayın anlaşılmasına engel olmak, gizlemek.
- * Basketbolda rakibin önüne geçerek top almasını engellemek.

perdelenme

- * Perdelenmek işi.
- * Söyleyişte sesin değişik bir perdeden çıkması.

perdelenmek

- * Perdelemek işine konu olmak.

perdelerini açmak

- * tiyatro yeni mevsimde temsillerine başlamak.

perdeli

- * Perdesi olan veya perde ile örtülü bulunan.
- * Duvaklı.
- * Perde sağlamak için parmaklarla basılacak yerleri olan (çalgı).

perdeli pilâv

- * Tavuk eti, badem içi, pirinç, kuş üzümü, un ve yumurta kullanarak hazırlanan bir pilâv türü.

perdelik

- * Perde yapmaya elverişli kumaş.
- * Perdeden oluşan.

perdesi sıyrık

- * Bkz. perdesi yırtık.

perdesi yırtık

- * Utanmaz, arlanmaz.

perdesiz

- * Perdesi olmayan.
- * Utanmaz, hayâsız.

perdesizlik

- * Perdesi olmama durumu.
- * Utanmazlık, hayâsızlık.

pereme

* Gondola benzeyen bir kayak.

peremeci

* Pereme kullanan veya yapan kimse.

peren

* Ülker yıldızı.

perende

* Havada çark gibi dönerek atılan takla.

perende atamamak

* herhangi bir konuda birinden aşağı, beceriksiz olmak.

* oyun çevirememek, aldatamamak.

perende atmak

* havada çark gibi dönerek takla atmak.

perese

* Duvarcılann doğrultu bulmakta kullandıkları şakul ipi.

* Durum, derece, kerte.

peresesine getirmek

* tam sırasını, uygun zamanını bulmak, biçimine getirmek.

pereseye almak

* bir işi düşünmek, göz önüne almak.

perestij etmek

* sevmek.

perestiş

* Tapınma, taparcasına sevmek.

perestişkâr

* Taparcasına seven, tapınan.

perforaj

* Delme.

performans

* Başarım, takat sınırı.

pergament kâğıdı

* Sülfürik asitli işlem ile sürekli doku oluşturularak, yüzey sertliği arttırılmış ve organik sıvıların genellikle belirli katı yağların, sıvı yağların ve gres yağının kâğıda nüfuz etmesine karşı yüksek derecede dayanıklılık kazandırılmış kâğıt.

pergel

* Yay veya çember çizmekte ve ölçmekte kullanılan araç.

pergel hareketi

* Pergel özgü ve pergel yönünde hareket etme.

pergelleme

* Pergellemek işi.

pergellemek

* Pergelle ölçmek.

pergelleri açmak

* uzun adımlarla yürümek.

pergola

* Kazıkların ve belli kalınlıktaki dikmelerin üzerine bindirilmiş bir tür demir veya ahşap çardak.

perhiz

* Sağlığı korumak, düzeltmek veya fazla para harcamamak amacıyla uygulanan beslenme düzeni, imsak, riyazet, diyet, rejim.

* Hristiyanların ve Yahudilerin belli günlerde et, yağ gibi bazı yiyecekleri yemeden tuttıkları oruç.

perhiz yapmak (veya etmek)

* sağlığı korumak veya düzeltmek amacıyla az veya özel bir beslenme düzeni uygulamak.

perhizkâr

* Perhiz yapan, perhize uyan.

perhizkârlık

* Perhizkâr olma durumu.

perhizli

* Perhiz yapan (kimse).

perhizsiz

* Perhiz yapmayan (kimse).

peri

* Doğaüstü güçleri olduğuna inanılan, hayal dışı varlık.

* Çok güzel, alımlı, becerikli kadın.

peri bacası

* Kolayca aşınabilen taş ve kayalardan oluşmuş, sivri kule veya piramit görünüşlü yer biçimi.

peri gibi

* çok güzel.

peri hastalığı

* Sara ve isteri gibi bazı hastalıklar.

peri masalı

* Kahramanlarını perilerin oluşturduğu bir tür masal.

peri masası

* Dik taşların üstüne yerleşmiş, masa biçimindeki yassı kaya.

peri oyunu

* Olağanüstü unsurlara ve büyüye ağırlık veren bir tür sahne eseri.

peri piramidi

* Bir taş yığını ile bunun altında kalmış topraktan oluşan, piramit biçiminde tümsek.

pericik

* Kilit dili.

* Peri hastalığı.

peridot

* Olivin.

peridotit

* Olivin ve piroksenden oluşmuş magma taşı.

perikart

* Kalbin üzerini saran zar.

perileri bağdaşmak

* uyuşup anlaşmak, yıldızları bağışmak.

perili

* Kötü ruhlar bulunduğu inanılan, tekin olmayan (yer).

peripatetizm

* Gezimcilik.

perisi hoşlanmamak

* yakınlık duymamak, ısınmamak.

periskop

* Denizaltılarda, tanklarda, siperlerde kullanılan, gözlemcinin gözünü çevirmeksizin çevreyi araştırmasını sağlayan optik araç.

perişan

* Dağınık olma durumu, dağınık, düzensiz, karmakarışık.

* Acınacak durumda olan, zavallı.

perişan etmek

* dağıtmak, düzenini bozmak.

* acınacak duruma getirmek.

perişan olmak

* dağılmak, düzeni bozulmak.

* acınacak duruma gelmek.

perişanlık

* Perişan olma durumu.

perişanlık vermek

* perişan duruma getirmek, perişan etmek.

periton

* Karın zarı.

peritonit

* Karın zarı iltihabı.

periyodik

* Belli aralıklarla tekrarlanan, süreli.

* Süreli yayın.

periyot

* Dönem.

* Devir.

perki

* Tatlı su levreği (Perca fluviatilis).

perlit

* Erimiş sodyum potasyum alüminyum silikattan ibaret olan cam gibi bir volkanik kayadan kabartılarak pudra hâline getirilmiş bulunan, yem maddelerinin preslenmesinde yardımcı madde veya kekleşmeyi önleyici bir madde.

* Feldspat cinsinden suyu az ve eridiği zaman inciye benzeyen taneleri olan yanardağ kaynaklı cam, inci taşı.

* Bkz. inci taşı.

perliti

* Özünde perlit bulunduran.

perlon

- * İlk olarak Almanya'da yapılan sentetik dokuma ipliği.
- * Bu iplikle dokunmuş kumaş.

perlon fırça

- * Boya işlerinde kullanılan perlondan yapılmış fırça.

permanant

- * Saçların uzun süre dalgalı kalmasını sağlamak için uygulanan işlem.

permanganat

- * Mikrop öldürücü olarak kullanılan, suda eriyiği menekşe renginde bulunan potasyum permanganatın kısa adı.

permeçe

- * Yedek olarak kullanılan ince halat.

permi

- * Yazılı izin belgesi.
- * Özellikle dış ticarete ilişkin olarak devletçe verilen izin.
- * Devlet Demir Yollarında paso.

permiyen

- * Birinci çağın altıncı ve sonuncu dönemi ve bu dönemde oluşmuş (yer katmanları).

peroksit

- * Birleşiminde normal oksitlerden daha çok oksijen bulunan oksitlerin genel adı.

peron

- * Tren istasyonlarında tren yolu boyunca uzanan, inilip binilen, yüksekçe döşeme.

peronospora

- * Patates, pancar, asma ve daha başka bitkilerde mildiyu hastalığına yol açan mikroskobik mantar.

persenk

- * Konuşurken gereksiz tekrarlanan söz.

personel

- * Bir hizmet veya kuruluşun görevlileri, bir iş yerinde çalışanların tümü.
- * Devlet ve diğer kamu kuruluşlarında çalışan, etkinliğe çeşitli görevleriyle katılan gerçek kişiler.

perspektif

- * Eşya ve nesnelerin uzaktan görünüşü.
- * Nesneleri bir yüzey üzerine görüldükleri gibi çizme sanatı.

perşembe

- * Haftanın beşinci günü, çarşamba ile cuma arası olan gün.

perşembenin gelişi çarşambadan bellidir

- * bir işin sonunun nasıl olacağı şimdiki gidişinden belli olur.

pertavsız

- * Büyüteç.

peruk

- * Bkz. peruka.

peruka

- * Takma saç.

perukacı

- * Peruka yapan, hazırlayan veya satan kimse.

perukacılık

* Perukacının işi veya mesleği.

perukâr

* Berber.

Perulu

* Peru halkından olan kimse.

perva

* Çekinme, sakınma, korku.

pervane

* Geceleri ılık çevresinde dönen küçük kelebek.

* Döndüğünde bir mekanizmayı işleten bir eksene dikey olarak bağlanmış, iki veya ikiden çok kanattan

yapılmış alet.

* Selçuklularda ve İlhanlılarda has, zeamet, tımar ile ilgili olarak verilen ferman.

pervane balığı

* Ay balığı.

pervane gibi

* sürekli dönen şeyleri nitelendirmek için kullanılır.

* bir kimsenin yanından hiç ayrılmayan kimseler için kullanılır.

pervane kesilmek

* saygı duyduğu bir kişiye hizmet edebilmek için devamlı etrafında olmak, didinip durmak.

* her isteği yapmak için çevrede dört dönmek.

* dönüp durmak.

pervane olmak

* büyük bir bağlılıkla yanından ayrılmamak.

pervaneci

* Selçuklu divanında bulunan, arazi defterlerine bakan görevli.

pervaneli

* Pervanesi olan.

pervanesiz

* Pervanesi olmayan.

pervası olmamak

* korkmamak, çekinmemek.

pervasız

* Çekinmez, sakınmaz, korkusuz.

pervasızca

* Pervasız (bir biçimde), çekinmeden, sakınmadan.

pervasızlık

* Çekinmezlik, sakınmazlık, korkusuzluk.

pervaz

* Kapı, pencere gibi yerlerin kenarlarına geçirilen ensiz parça.

* Giysilerin yaka, kol, etek gibi yerlerine veya kumaştan yapılmış diğer eşyaların kenarlarına geçirilmiş, dar,

uzun parça.

* Cilt kapağının iç tarafına konulan deri parçası.

* Uçuş.

pervaz etmek

* uçmak.

pervin

* Ülker yıldızı.

pes

* Yenilgiyi kabul ettiğini belirtmek için veya birinin saşkınlık veren davranışlarına karşılık olarak kullanılır.

pes

* Hafif, yavaş sesle söylenen.

pes demek

* karşısındakinin kendisinden daha üstün olduğunu kabul etmek, boyun eğmek.

pes etmek

* yenilgiyi kabul etmek, pes demek.

* yenileceğini anlayıp sırtının yere gelmesini istemeyen pehlivan, yenildiğini kabul anlamına ya "pes ediyorum" demek, ya da hasmının kispetine eliyle vurarak işaret vermek.

* birinin aşırı kurnazlığı karşısında ancak bu kadar olur inancına varmak.

pes perdeden (konuşmak)

* alçak ve kalın (sesle).

* alttan alarak, yumuşak bir dil kullanarak.

pesek

* Diş kiri, diş pası.

peseta

* İspanyol para birimi.

pesimist

* Kötümser, karamsar, bedbin, optimist karşıtı.

pesimizm

* Kötümserlik, karamsarlık, bedbinlik.

pesleşme

* Pesleşmek işi.

pesleşmek

* (ses için) Hafif, yavaş duruma gelmek.

peso

* Birçok Güney Amerika devletinde kullanılan para birimi.

pespaye

* Alçak, soysuz, aşağılık.

pespayelik

* Alçaklık, soysuzluk.

pespembe

* Çok pembe.

pest

* Pes (II).

pestenkerani

* Saçma, değersiz, önemsiz, uydurma.

pestil

* İnce yufka biçiminde kurutulmuş meyve ezmesi.

- * Çok yorgun, güçsüz.
- * Hasta.
- * Tavan ile kömür damarı arasında yer alan ince, yumuşak killi tabaka.

pestil gibi

- * kımıldayamayacak kadar güçsüz, bitkin.

pestile çevirmek

- * çok yormak.

pestili çıkmak

- * çok yorulmak.

pestilini çıkarmak

- * çok yormak.
- * çok dövmek.

pestilleşme

- * Pestilleşmek işi veya durumu.

pestilleşmek

- * Pestil durumuna gelmek.
- * Yorgun duruma gelmek.

pesüs

- * İçinde yağ yakılan toprak kandil.

peş

- * Arka.

peş

- * Bazı giysilerin bol olması için yanlarına eklenen kumaş parçası.

peş peşe

- * Birbiri ardından, arka arkaya.

peşi peşine

- * Arka arkaya.

peşi sıra

- * Arkasından, ardından, ardı sıra.

peşin

- * Bir alış verişte, alış veriş yapıldığı anda, alınan şeyin tesliminden önce veya teslimiyle birlikte ödenen, veresiye karşılığı.
- * Çalışmadan verilen (ücret, aylık).
- * Daha önce, önceden.
- * Tutarın, ücretin önceden ödenmesi şartı.

peşin cevap

- * Sonradan söylenecek bir şeyi önceden bildirme.

peşin fikir

- * Ön yargı, ön düşünce.

peşin hüküm

- * Ön yargı.

peşin pazarlık

- * Sonradan olacağı hatıra gelen şeyler üzerinde önceden konuşup anlaşma.

peşin peşin

* Önceden benimsenmiş olarak.

peşin piyasa

* Peşin satışa bağlı alış veriş düzeni.

peşin satış

* Bedeli peşin ödenerek yapılan satış.

peşin yargı

* Bkz. ön yargı.

peşinat

* Peşin olarak verilen para, avans.

peşinatsız

* Peşin para almadan.

peşinci

* Malı peşin para ile satan veya satın alan (kimse).

peşinde

* çok istenilen şeyi belirtir.

peşinde

* Sürekli izinde, takibinde.

peşinde (veya peşinden) koşmak

* elde etmek için uğraşmak.

peşinde dolaşmak (veya gezmek)

* bir amaçla birisini izlemek.

peşinde gitmek

* bir kimseyi izlemek.

peşinde gitmek

* bir kimseyi izlemek.

* düşünce ve görüşlerini benimsemek.

peşinden sürüklemek

* birinin veya birçoklarının arkasından gelmesini sağlamak.

peşinden yürümek

* birinin arkasından yürümek, gitmek.

* bir kimseye her konuda uymak.

peşine düşmek (veya gitmek)

* arkasından gitmek, izlemek.

* bir isteğin gerçekleşmesini sağlamaya çalışmak.

peşine takılmak

* ardından gitmek.

peşine takılmak

* arkasından gitmek, hiç ayrılmamak.

peşine takmak

* yanında götürmek.

peşinen

* Peşin olarak, önceden.

peşini bırakmak (veya bırakmamak)

* bir kimseyi veya şeyi izlemekten vazgeçmek (veya vazgeçmemek).

peşkeş

* Armağan.

peşkeş çekmek

* başkasının malını birine bağışlamak; verilmemesi gereken bir şeyi uygunsuz bir amaçla veya yersiz olarak birine vermek.

peşkir

* (genellikle pamuk ipliğinden dokunmuş) Havlu.

* Yemek yerken kullanılan, el kurularan, büyük mendil biçiminde pamuk veya keten bez, peçete.

peşkirci

* Peşkir dokuyan veya satan kimse.

peşkircilik

* Peşkircinin işi.

peşli

* Peş (II) eklenerek genişletilmiş (giysi).

peşmelba

* Şeftalili, kremalı bir çeşit dondurma.

peşrev

* Klâsik Türk müziğinde, faslın giriş taksiminden sonra ilk çalınan dört haneli ve dört teslimli parça.

* Güreşe tutuşmadan önce pehlivanların ellerini birbirine ve uyluklarına vurarak ve hafifçe sıçrayarak yaptıkları gösteri.

* Halk hikâyelerinde, türkülerin okunup çalınış sırasında türküler aralarına katılan mani türünden küçük türküler.

peşrevlenme

* Peşrevlenmek işi.

peşrevlenmek

* Güreşe tutuşmadan önce pehlivanlar, ellerini birbirine ve uyluklarına vurarak, hafifçe sıçrayarak gösteri yapmak.

peştahta

* İş masası gibi kullanılan çekmece.

* Sarrafların üzerinde para saydıkları tahta.

peştamal kuşanmak

* bir zanatta ustalık kazanmak.

peştamal

* Hamamda örtünmek ve kurulanmak için kullanılan ince dokuma.

* İş yaparken bele bağlanan uzun, geniş dokuma.

* Başa örtülen dokuma.

peştemalcı

* Peştamal, futa, havlu gibi şeyler dokuyan veya satan kimse.

peştemalcılık

* Peştemalcının işi.

peştemallı

* Peştemalı olan.

peştemallık

* İşlek bir dükkânı kiralamak isteyen o dükkânı işletene verdiği para.

peştemalsız

* Peştamalı olmayan.

Peştuca

* Afgan kabilelerinin kullandığı dil.

pet şişe

* Naylondan yapılmış içecek kabı.

petek

* Arıların yumurtalarını bırakmak ve bal depo etmek için yaptığı, düzgün altıgen ağzılı bal mumu yuvacıklar topluluğu.

* Bu yuvacıklar topluluğunun bal olmayanı.

* Balçıktan yapılan ve dikine duran sandık biçimindeki tahıl ambarı.

* Arı kovanı.

* Minarelerde külâh ile şerefe arasındaki bölüm.

* Isıtma tesisatında ısı dağıtımını, içinden sıcak su geçerek sağlayan dilim, radyatör.

petek dokuma

* Üzerinde küçük petek motifleri bulunan pamuklu dokuma.

petek göz

* Eklem bacaklı hayvanlarda görülen, birçok görme hücresinden oluşan göz türü.

petek güvesi

* Arı kovanlarında peteklere zarar veren iki asalağın adı.

petografi

* Taş bilimi.

petrifikasyon

* Taş hâline dönüşme.

petrokimya

* Petrolden organik kimyasal ürünler elde etmede kullanılan sanayi dalı.

petrokimyacı

* Petrokimya dalında uzmanlaşmış kimse.

petrol

* Yoğunluğu 0,8'den 0,95'e kadar değişebilen, hidrokarbürlerden oluşmuş, kendisine özgü kokusu olan, koyu renkli, arıtılmamış, doğal yanıcı mineral yağ, yer yağı.

petrol lâmbası

* İçinde petrol ürünleri yakılarak aydınlatmayı sağlayan araç.

* Gaz yakan aydınlatma aracı.

petrol mavisi

* Koyu mavi renk.

petrolcü

* Petrol arama, bulma işiyle uğraşan kimse.

* Petrol ve türevlerini alıp satan kimse.

petroloji

* Yer biliminde kayaçların oluşum mekanizmalarını inceleyen uzmanlık alanı.

petunya

* Patlıcangillerden, çeşitli renkte çiçekler açan, kokulu bir süs bitkisi (Petunia).

pey

* Bir sözleşmede taraflardan birinin öbürüne işten caymayacağını belirtmek amacıyla önceden verdiği güvence parası.

pey akçesi

* Sözleşme yapılırken, tarafların bağlandıklarını göstermek amacıyla birinin diğerine verdiği para, kaparo.

pey sürmek

* artırma ile satılan bir şey için önce bir miktar para vermek veya önermek.
* rekabet etmek.

peyda

* Belli, açık.

peyda etmek

* çıkarmak, oluşturmak, ortaya çıkarmak, edinmek.

peyda olmak

* çıkmak, ortaya çıkmak, oluşmak.

peydahlama

* Peydahlamak işi.

peydahlamak

* Genellikle istenmeyen veya yolsuz görülen şeyler edinmek.
* Görünmek, ortaya çıkmak.

peydahlanma

* Peydahlanmak işi.

peydahlanmak

* Çıkmak, oluşmak, ortaya çıkmak, peyda olmak.

peyderpey

* Azar azar, bölüm bölüm, yavaş yavaş.

peygamber

* Tanrı'nın buyruklarını bildiren, haber getiren kimse, yalvaç, elçi, resul, nebi.
* Hazreti Muhammed.

peygamber ağacı

* Yabanî kimyongillerden, Antil Adalarında ve Venezuela'da yetişen, 10-15 m yükseklikte, kışın yapraklarını dökmeyen, reçinesinden gayakol çıkarılan bir ağaç (Guaiacum of cicalale).

peygamber balığı

* Bkz. dülger balığı.

peygamber çiçeği

* Mavi kantaron, belemir (Centaurea cyanus).

peygamber diken

* \343 deve diken.

peygamber üzümü

* Bir çeşit tatlı, iri üzüm.

peygamberane

* Peygambere yaraşır biçimde.

peygamberdevesi

* Sıcak ve ılıman ülkelerde yaşayan, genellikle yeşil renkte ve ortalama 5 cm boyunda, düz kanatlı, çok obur böcek (Mantis religiosa).

peygamberlik

* Peygamber olma durumu, yalvaçlık.

peygamberöküzü

* Ahmak, budala.

peygambervari

* Peygamberce, peygamber gibi.

peyk

* Uydu.

* Bir başkasına bağımlılığı olan.

peyke

* Genellikle eski kahvelerde ve evlerde bulunan, duvara bitişik alçak, tahta sedir, kerevet.

peyklik

* Peyk olma durumu, uyduluk.

peyleme

* Peylemek işi.

peylemek

* Para vererek bir şeyi önceden kendine ayırtmak.

peylenme

* Peylenmek işi.

peylenmek

* Peylemek işi yapılmak.

peynir

* Peynir mayası ile katılaştırılarak süttten yapılan ve birçok türü olan besin.

peynir ağacı

* Ebe gümecigillerden, tropikal bölgelerde yetişen, kozalarında kısa lifli pamuk bulunan ağaç (Bombax criodendron).

peynir dişi

* Bazen ileri yaşta çıkan dişlerden her biri, kuzu dişi.

peynir ekmek gibi

* çok kolay biçimde, çabucak.

* çok revaçta, çok tutulan, beğenilen.

peynir helvası

* Rendelenmiş yağlı ve tuzsuz beyaz peynire, yumurta kanştırdıktan sonra un, yağ ve şeker eklenmesi ve kısık ateşte pişirilmesiyle yapılan bir tatlı türü.

peynir şekeri

* Ağzda kolayca eriyen, donuk beyaz bir tür şeker.

peynir tatlısı

* Tuzsuz taze peynir ve irmikle yapılan bir çeşit tatlı.

peynirci

* Peynir yapan veya satan kimse.

peynircilik

* Peynircinin işi.

peynirhane

* Peynir yapılan yer.

peynirleşme

* Peynirleşmek işi.

peynirleşmek

* (süt için) Kesilmek, peynir durumuna gelmek.

peynirli

* İçine peynir konulmuş.

peynirli börek

* Maydanoz ve peynirin karışımının yufkalar arasına serilmesiyle yapılan börek türü.

peynirli pide

* Mayalanmış ve yağ ile yumurta karıştırarak hazırlanmış hamura peynir, maydanoz, yumurta eklenmesiyle hazırlanan bir pide türü.

peynirsiz

* İçine peynir konulmamış, peyniri olmayan.

peyrev

* (başkasının) İzinden giden, izleyen, izleyici.

peyzaj

* Kır resmi.

pezevenk

* Erkeklerle yasa dışı yollardan kadın bularak paralı birleşmelere aracılık eden kimse.

pezevenklik

* Pezevengin yaptığı iş.

* Yolsuz davranış.

pezo

* Peso.

pH

* Bir sıvının asit veya bazlık derecesi, sertlik derecesi.

pıhtı

* Koyulaşarak yarı katı duruma gelmiş sıvı.

pıhtılanma

* Pıhtılanmak işi.

pıhtılanmak

* İçinde pıhtılar olmak.

pıhtılaşma

* Sıvı durumdan pıhtı durumuna geçme, pıhtılaşmak işi.

pıhtılaşmak

* Pıhtı durumuna gelmek.

pıhtılaştırma

* Pıhtılaştırmak işi.

pıhtılaştırmak

* Pıhtı durumuna getirmek.

pılı pırtı

- * Eski eşya.
- * (hafifseme amacıyla) Eşya.

pılıyı pırtıyı (veya pılı pırtıyı) toplamak

- * gitmek üzere eski püsküleriyle birlikte bütün eşyalarını toplamak.

pılıım pılıım

- * Köhne ve eskimiş olmayı anlatır.

pılıım pılıım olmak

- * köhneleşmek.

pınar

- * Yerden kaynarak çıkan su, kaynak.
- * Bu suyun çıktığı yer, kaynak, memba.

pır

- * (r sesi uzatılarak söylenir) Kuş kanatlarının çıkardığı sesi anlatır.
- * Bir yerden kaçıp gitme düşüncesini anlatır.

pır pır

- * Genellikle kuş kanadının çıkardığı sesi andırır sesleri anlatmak için kullanılır.

pır pır etmek

- * (ışık için) yanıp sönmek.

pırasa

- * Zambakgillerden, sapından yararlanılan, çok yıllık bir kış sebzesi (*Allium porrum*).

pırasa bıyıklı

- * Uzun, gür bıyıklı.

pırazvana

- * Kılıç, bıçak gibi saplı şeylerin sap içinde kalan bölümü.

pırıl pırıl

- * Çok parlak, çok ışıklı.
- * Çok temiz, tertemiz.
- * Çok yeni.
- * Kusursuz, eksik olmayan, tam.

pırıldak

- * Işık açıp kapamak yoluyla işaretler vererek anlaşmayı sağlayan araç.

pırıldakçı

- * Pırıldak kullanmasını bilen ve bu işte çalışan kimse.

pırıldama

- * Pırıldamak işi.

pırıldamak

- * Işık saçmak, ışıldamak.

pırıldı

- * Pırıldayan şeyin çıkardığı ışık.

pırılıtlı

- * Pırılıtlı olan, parlak.
- * Süslü, özentili.

pırlak

* Doğan, atmaca gibi yırtıcı kuşları yakalamada çağırırken olarak kullanılan, avcılarca bir kafes içinde av yerine bırakılan kuş.

pırlama

* Pırlamak durumu veya biçimi.

pırlamak

* (kuş için) Herhangi bir şeyden ürküp uçmak.
* (insan için) Hemen uzaklaşmak, bulunduğu yerden koşarak uzaklaşmak.

pırlangıç

* Ses çıkararak dönen topaç.

pırlanmak

* (yavru kuş) Uçmaya çabalamak.

pırlanta

* Birçok facetası olacak biçimde yontulmuş foyasız parlak elmas.
* Üzerinde pırlanta olan.

pırlanta gibi

* çok iyi nitelikleri olan, değerli, saf, temiz.

pırlantalı

* Pırlantası olan.

pırnal

* Kışın yapraklarını dökmeyen bir tür meşe çalısı (Quercus ilex).

pırnal kömürü

* Çalıdan yapılan, kaliteli, iyi kömür.

pırnallık

* Pırnal çalılığı.

pırpı

* Yılan sokmasına karşı ilâç olduğuna inanılan bir tür taş, yılan taşı.

pırpır

* Yeniçeri salma erlerinin giydikleri kırmızı çuhadan yapılmış cübbe, pırpırı.
* Bir tür Bizans altını.
* Uçan, hovarda.

pırpırlama

* Pırpırlamak işi veya durumu.

pırpırlamak

* Yanıp sönmek.

pırpırlanma

* Pırpırlanmak işi veya durumu.

pırpırlanmak

* Pırpırlanmak işine konu olmak.

pırpıt

* Eski püskü, değersiz, işe yaramayan.
* El tezgâhında dokunmuş kaba yünlü.
* Pehlivanların güreşte kispet yerine giydikleri, kalın bezden yapılmış veya keçi kılından örülmüş don.

pırpıtçı

* Pırpıt işi ile uğraşan kimse.

pırtı

- * Değersiz şey, eşya.
- * Ufak tefek ev eşyası.
- * Basma ve ketenden yatak, yorgan yüzü, giysilik kumaş.

pırtık

- * Bkz. yırtık pırtık.

pırtlak

- * Pırtlamış, dışarı fırlamış, patlak.
- * Kolayca kabuğundan dışarı çıkabilen.

pırtlama

- * Pırtlamak işi veya durumu.

pırtlamak

- * Bulunduğu yerden kayıp dışarı çıkmak.

pısınk

- * Tutuk, sünepe, aşırı çekingen, yüreksiz ve beceriksiz.

pısınkça

- * Pısınk gibi, pısınrğa yaraşır biçimde.

pısınklaşma

- * Pısınklaşmak işi.

pısınklaşmak

- * Pısınk olmak, pısınk duruma gelmek.

pısınklık

- * Pısınk olma durumu veya pısınkça davranış.

pısmak

- * Bkz. pusmak.

pışpışlama

- * Pışpışlamak işi.

pışpışlamak

- * Bebeği kucakta yavaş yavaş sallayarak uyutmaya çalışmak.

pışt

- * Islıklı ses.

pışt demek

- * rahatsız edici bir söz söylemek.

pıt

- * Çok küçük bir nesnenin, su damlasının yere veya herhangi bir şey üzerine düşmesiyle çıkan hafif ses.

pıt pıt

- * Pıt sesi çıkararak.

pıt pıt atmak

- * korku ve heyecan gibi bir sebeple kalbi fazla çarpmak.

pıtır pıtır

- * Hafif ses çıkararak sık ve düzgün bir şekilde.

pıtırdama

* Pıtırdamak işi.

pıtırdamak

* Pıtırıtı çıkarmak, pıtırıtı etmek.

pıtırdatma

* Pıtırdatmak işi.

pıtırdatmak

* Pıtırıtı çıkarmasına yol açmak.

pıtırıtı

* Çok hafif patırtı, hafif gürültü.

pıtırıtı etmek

* çok hafif gürültü çıkmasına yol açmak.

pıtrak

* Dikenli tohumları hayvanların kıllarına ve insanların giysilerine takılan bir yıllık ve otsu bir bitki (Xantium spinosum).

* Çok taneli, sık.

pıtrak gibi

* ağaç ve dal üzerinde çok sayıda meyve bulunduğunu belirtir.

* çok sayıda, tanecikli.

pıynım pıyrım

* Çok eskimiş, çok yıpranmış.

pi sayısı

* Çember çevresinin uzunluğunun çapının uzunluğuna bölünmesi ile elde edilen sabit sayı (3,1416).

pianta

* Ayakkabının alt kenarı.

piç

* Anası ile babası arasında evlilik bağı olmadan dünyaya gelen çocuk.

* Terbiyesiz, arsız çocuk.

* Her şeyin küçüğü, aslına benzemeyeni.

* Bir ana bitkinin çevresinde yeniden beliren sürgün ve filizler.

piç etmek

* yapayım derken bozmak, çıkmaza sokmak.

* tadını kaçırmak, tatsız bir durum yaratmak.

* boş geçirmek, boşa harcamak.

piç kurusu

* Soysuz ve yaramaz çocuk.

piç olmak

* tadı bozulmak.

* boşa gitmek.

piç sinek

* Bir tür olta iğnesi.

piçleşme

* Piçleşmek işi.

piçleşmek

* Yozlaşıp bozulmak.

piçlik

- * Piç olma durumu.
- * Kalleşçe yapılan kötü davranış.

piçuta

- * Palamut balığının iri bir türü.

pide

- * Mayalı hamurdan yapılan, gereğinde üzerine yumurta, kıyma, peynir, pastırma vb.konarak pişirilen, ekmeğin yerini tutan, ince, yayvan yiyecek.

pide gibi

- * yamyassı.

pideci

- * Pide yapan veya satan kimse.

pidecilik

- * Pidecinin işi veya mesleği.

pideli

- * Pidesi olan, pideyle yapılan.

pigme

- * Boy ortalaması 150 cm altında olan Afrika kökenli bir zenci topluluğun bireyi.

pigment

- * Canlı bir organizmanın oluşturduğu, ona özel bir renk veren kimyasal madde.

pijama

- * Ceket ve pantolondan oluşan yatak giysisi.

pik

- * Dökme demir, font.

pik

- * Geminin kıç tarafındaki bayrak serenine açılan üçgen biçimindeki yelken.

pik

- * Bkz. maça.

pik boru

- * Kalın demir veya dökme boru.

pikaj

- * Bilgisayarda dizilen yazılan milimetrik kartona yapıştırıp düzenleme işi.

pikajcı

- * Pikaj yapan kimse.

pikajcılık

- * Pikajcının yaptığı iş.

pikap

- * Elektrikle veya pille çalışan, plâk dinlemekte kullanılan araç.
- * Küçük kamyon, kamyonet.

pike

- * Kabartmalı pamuklu kumaş.
- * Bu kumaştan yapılan.
- * Bu kumaştan yapılan yatak örtüsü.

pike

* (uçak) Yüksekten, hedef üzerine büyük bir açı ile inme; yüksekten hedefin üzerine dik olarak saldırma.

pike

* İyi ayırlamama sebebiyle un veya ırmik içerisinde kalmış olan, gözle görülebilen, iri ve koyu renkli kepek vb. parçacık.

pike yapmak

* uçak dik biçimde inmek.

* bilârdoda, masaya dikey durumda tutulmuş isteka ile topa vurmak.

piket

* İki, üç veya dört kişi arasında ve 32 kâğıtla oynanan bir tür iskambil oyunu.

piknik

* Kırdan yenen yemek.

piknik alanı

* Piknik yapmaya elverişli geniş ve yeşil alan.

piknik tip

* Orta boylu, şişmanca, geniş ve yumuşak yüzlü, kalınca boyunlu, yukarı doğru daralan şişkin göğüslü ve iri göbekli kimse.

piknik tüpü

* Piknikte yemek ısıtmak veya pişirmek için kullanılan küçük butan gazı tüpü.

piknik yapmak

* kırdan yemek yemek.

piknikçi

* Piknik yapmayı seven kimse.

piknometre

* Özgül ağırlığı ölçmeye yarayan alet.

piko

* Makinede yapılan bir tür antika.

pikocu

* Piko yapan kimse veya piko yapılan yer.

pikoculuk

* Pikocunun işi veya mesleği.

pikoya vermek

* piko yapılması için bazı örtü, çarşaf, çamaşır vb. ni pikocuya götürmek.

pikrik asit

* Nitrik asidin anilin, ipek, yün vb. maddelere etkimesiyle elde edilen asit $\text{OH-C}_6\text{H}_2(\text{NO}_2)_3$.

pil

* Kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine çeviren araç.

pilâki

* İçine soğan, sarımsak, maydanoz ve havuç gibi şeyler katılarak zeytinyağıyla pişirilen ve soğuk olarak servisi yapılan yemek.

* Aptal, ahmak.

pilâv

* Genellikle pirinçten veya bulgurdan yapılan bir yemek.

pilâv yiyen kaşığını yanında (veya belinde) taşır

* bir şeyden yararlanmak isteyen kişi, bunun için gereken aracı eli altında bulundurmalıdır.

pilâvdan dönenin kaşığı kırılsın

* yararlı bir şeyi elde etmek için sonuna kadar uğraşılacağını, direnileceğini anlatmak için kullanılır.

pilâvlık

* Pilâv yapmaya elverişli.

piliç

* Tavuğun küçüğü; erginleşmemiş tavuk veya horoz.

piliç gibi

* genç, diri, güzel ve alımlı (kız).

piling

* Cildin ölü hücrelerden arındırılmasını sağlayan, kan dolaşımını hızlandıran bir krem türü.

pilli

* Pili olan, pille çalışan.

pilot

* Bir hava taşıtını kullanmak ve yönetmekle görevli kimse.

* Deneme niteliğinde olan.

pilot bölge

* Tarım, tıp, endüstri, eğitim gibi herhangi bir çalışma alanında, devletin ve halkın ortak çalışmasıyla kalkınma hareketini kolaylaştırmak ve örnek olmak için ayrılmış bölge.

pilot kabini

* Pilot köşkü.

pilot köşkü

* Uçakların ön tarafında pilot ile uçuş teknisyeninin bulunduğu uçağın yönetildiği özel bölüm, kokpit.

pilotaj

* Bir hava taşıtını yönetme.

pilotluk

* Pilotun görevi.

pim

* İç içe geçen veya birbiri üzerine gelen parçaları tutturmaya yarayan bir tür tahta veya metal çivi.

* Mobilyalardaki cam rafları taşımak için yan tablalara yerleştirilen kapsüllerin içine takılan silindirik, yassı ve L biçimli raf taşıma aleti.

pimpirik

* Çok yaşlı ve güçsüz (kimse).

* Harap, bozuk, virane.

pinekleme

* Pinekleme işi.

pinekleme

* Uyuklamak, uyuklar gibi hareketsiz oturmak.

* Bir yerde hiçbir iş yapmadan oturmak.

pinel

* Rüzgârın estiği yönü göstermek için direk şapkalının üstüne konulan yelkovan biçimindeki araç.

pines

* Yumuşakçalardan, midye biçiminde, ondan daha büyük kavkılı bir deniz hayvanı (Pinna nobilis).

pingpong

* Masa topu, masa tenisi.

pinhan

* Gizli, saklı, gizlenmiş.

pinpon

* Yaşlı, çökmüş.

pinti

* Aşırı derecede cimri, kıskık.

pintileşme

* Pintileşmek işi.

pintileşmek

* Pinti duruma gelmek.

pintilik

* Pinti olma durumu veya pintice davranış, hisset.

pipet

* Sıvıları, solukla içine çekip kaptan kaba aktarmaya yarayan cam boru.

pipi

* (çocuk dilinde) Erkeklik organı.

pipiriklenme

* Pipiriklenmek işi veya durumu.

pipiriklenmek

* Kuruntulu, vesveseli bir duruma düşmek.

pipo

* Ucundaki lüle içine tütün konulan ve yakılarak dumanı çekilen kısa, çubuk biçimindeki tütün içme aracı.

pir

* Yaşlı, koca, ihtiyar.

* Bir tarikat veya sanatın ilk kurucusu.

* Herhangi bir konuda, bir meslekte tecrübe kazanmış, eskimiş kimse.

* Adamakıllı, iyice.

pir aşkına

* karşılık gözetmeden veya karşılık görmeden tam inançla, gerçek bir sevgi ile.

pir ol!

* "çok yaşa, var ol" anlamında şaka yollu bir beğenme sözü.

piramidal

* "çok yaşa, var ol" anlamında şaka yollu bir beğenme sözü.

piramit

* Tepeleri ortak bir noktada birleşen, tabanları da herhangi bir çokgenin birer kenarı olan birtakım üçgenlerden oluşmuş cisim, eham.

* Mısır firavunlarının mezarlarına verilen ad.

* Gösteri jimnastiklerinde, jimnastikçilerin, araçlı veya araçsız olarak birbirlerinin omuzlarında, dizlerinde oluşturdukları gösterişli ve düzenli biçimler.

piramitçik

* Eski Mısır piramitlerinde ve dikilitaşlarında tepelik olarak yer alan küçük piramit.

piramitli

* Piramit biçiminde olan.

piramitsi

* Piramide benzeyen veya piramidi andıran.

pire

* Pirelerden, insanın ve bazı hayvanların kanını emerek yaşayan, iyi sıçradığı için kolay yakalanamayan, küçük asalak böcek (Pulex).

pire gibi

* çevik, çok hareketli, yerinde duramayan.

pire için (veya pireye kızıp) yorgan yakmak

* önemsiz bir durum karşısında kızarak kendisine daha büyük zarar verecek davranışta bulunmak.

pire otu

* Yaklaşık 25-50 cm yükseklikte, parçalı yapraklı, otsu bir bitki (Tanacetum coccineum).

pirekapan

* Pire otu.

pirekateşin

* Ağacın kimyasal yöntemle boyanmasında, ilk boya gereci olarak kullanılan renksiz, billûrsu cisim.

pirekıran

* Pireyi yok etmeye ve öldürmeye yarayan ilâç.

pirelendirme

* Pirelendirmek işi.

pirelendirmek

* Kuşkulandırmak, işkillendirmek, şüphelendirmek, huylandırmak.

pirelenme

* Pirelenmek işi.

pirelenmek

* Üzerinde pire olmak.

* Pirelerini ayıklamak.

* İşkillenmek, huylanmak.

pireler

* İnsanlarla hayvanlarda dış asalağı olarak yaşayan, ağız yapıları sokup emmeye elverişli, birçok familyaya ayrılan kanatlılar takımı.

pireli

* Pire bulunan.

* Her şeyden bir anlam çıkaran, kuşkulu, işkilli, vesveseli.

pireyi deve yapmak

* önemsiz bir olayı büyütme.

pireyi gözünden vurmak

* keskin bir nişancı olmak.

pirifanî

* İhtiyar (kimse).

pirina

* Zeytinin, sıkıldıktan sonra yağ bakımından zenginliğini yitirmeyen, gübre veya hayvan yemi olarak kullanılan küspesi.

pirince giderken evdeki bulgurdan olmak

* büyük bir kazanç arkasından koşarken eldekini de kaçırmak.

pirinci (çok) su kaldırmamak (veya götürmemek)

* alıngan, çabuk darılır olmak, şakadan anlamamak.

pirincin taşını ayıklamak

* "ayıkla pirincin taşını" sözünde geçen bu deyim yapılacak işin zor ve karmaşık olduğunu anlatır.

pirinç

* Buğdaygillerden, kökleri bol su içinde yetişen bir bitki (Oryza sativa).

* Bu bitkinin besin olarak kullanılan tanesi.

pirinç

* Bakıra çinko katılarak elde edilen sarı renkte bir alaşım.

* Bu alaşımdan yapılmış.

pirinç çorbası

* Pirinç suyu ile pişirilen çorba.

pirinç örgü

* İlmekleri bir ters bir düz örüp arka sırayı da buna uygun örme biçimi.

pirinç pilâvı

* Pirinçten yapılan pilâv.

pirinç taneleri

* Güneş'in küresinin Yer'den görünen yüzündeki tanecikler.

pirinç unu

* Kurutulmuş pirinç tanelerinin öğütülmesiyle elde edilen un.

pirinçsi

* Pirinç iriliğinde veya biçiminde olan.

pirit

* Bu alaşımdan yapılmış.

pirogravür

* Bkz. dağlama resmi.

piroksen

* Doğal kalsiyum, magnezyum ve demir silikatlarına verilen ad.

pirometre

* Çok yüksek sıcaklıkları ölçmeye yarayan alet.

pirometri

* Çok yüksek sıcaklığı ölçme yöntemi.

pirosfer

* Barisfer.

pirpiri

* Bkz. pırpır.

piruhi

* Bir çeşit hamur yemeği.

pirüpak

* Tertemiz, lekesiz.

pirüpak olmak

* tamamen kurtulmak, rahatlamak, huzura kavuşmak.

piryol

* Üzerinde kümbet biçiminde bir kapağı bulunan, oldukça büyük bir tür cep saati.

pirzola

* Kasaplık hayvanda omurganın iki yanındaki bölge.

* Bu bölgeden dilimler durumunda çıkarılan kemikli et parçası, kotlet.

pirzolalık

* Pirzola yapmaya elverişli.

pis

* Leke, toz veya kirle kaplı olan, kirli, iğrendirici, murdar, mülevves.

* Kendinde pislik olan veya pisenmiş olan.

* Beğenilmeyecek durumda olan, kötü, zararlı.

* Kendinde pislik veya kir olmamasına rağmen bazı sebeplerden dolayı iğrenilen.

* Çirkin, sevimsiz olan.

* (söz için) Dinleyenleri utandıracak durumda olan.

* İçinden çıkılması çok güç, karışık.

pis bıyık

* Kılları gür olmayan ve biçime girmeyen bıyık.

* Yakışksız ve seviyesiz kimse.

pis lâkırdı

* Ayıp sayılan veya hakaret olarak kabul edilen, yakışık almayan söz.

pis pis

* Hoşa gitmeyecek yolda.

pis pis düşünmek

* derin ve üzüntülü düşünceye dalmak.

pis pis gülmek

* başkalarını kızdıracak, sinirlendirecek biçimde gülmek.

pis söz

* Bkz. pis lâkırdı.

* Ayıp sayılan söz.

pis su

* Ayak yolu, banyo, mutfak gibi yerlerden gelen kirlenmiş, suların karışımı, lâğım suyu.

pis su borusu

* İçinde, ayak yolundan gelen pis su ve pisliklerin aktığı boru.

pis su tesisatı

* Pis suları yapıdan dışarı taşıyan boru ağı.

pisboğaz

* Zamansız ve ayırt etmeden, eline geçeni yiyen (kimse).

pisboğazlık

* Pisboğaz olma durumu veya pisboğazca davranış.

pisi

* (çocuk dilinde) Kedi.

pisi balığı

* Kemikli balıklardan, uzunluğu 40 cm kadar olan, sırtı pürtüklü, esmer renkli, yassı bir tür balık (Limanda limanda).

pisi pisi

- * (çocuk dilinde) Kedi.
- * Kedileri çağırmaq için kullanılır.

pisi pisi otu

* Buğdaygillerden, tarla ve yol kenarlarında kendi kendine biten bir tür arpa; fazla kılçıklı olduğundan hayvan yemi bile olmaya elverişli değildir (Hordeum murinum).

pisi pisine

- * Boş yere, boşuna.

pisik

- * Kedi.

pisin

- * Yüzme havuzu.

piskopos

- * Katoliklerde, bir bölgenin din işlerine başkanlık eden, papazlığın en yüksek aşamasında olan din görevlisi.

piskoposhane

- * Piskoposluk.

piskoposluk

- * Piskoposun yönettiğı bölge.
- * Piskoposun oturduğu bina.
- * Piskoposun görevi.

pisleme

- * Pislemek işi.

pislemek

- * Büyük veya küçük abdestini etmek, kirletmek.
- * Pisletmek.

pislenme

- * Pislenmek işi.

pislenmek

- * Pis olmak, pisliğe bulaşmak.

pisletme

- * Pisletmek işi.

pisletmek

- * Pis duruma getirmek, kirletmek.
- * Kötü bir duruma sokmak.

pislik

- * Kir.
- * Dışkı, necaset.
- * Pis olanın durumu.
- * Kötü, zararlı davranış veya iş.
- * Kötü durum.

pislik böceğı

- * Bok böceğı.

pislik götürmek

* o yer, çok pis olmak.

pislik parmağından (veya paçalarından) akmak

* çok kirli olmak.

pislikçil

* Dışkısıl.

pist

* Kediye kovmak için kullanılır.

pist

* Gösteri yapmak, dans etmek vb.için düzenlenmiş, genellikle yuvarlak yer.

* Bir hava alanında uçakların kalkıp inmesine, park yerlerine gidip gelmesine yarayan özel olarak hazırlanmış

şerit.

* Yarışlar ve koşular için özel olarak düzenlenmiş yer, yarışlık.

piston

* Bazı araçlarda, motorlarda bir silindir içinde düzenli hareket eden daha küçük çaplı silindir, itenek.

* Kayıran kimse, arka, iltimas.

* Pistona benzeyen, piston görevi yapan.

pistonlu

* Pistonu olan.

* Arkalı, iltimaslı.

pisuvar

* Su dökme yeri.

pişdar

* Öncü, önde giden kimse.

pişegen

* Kolay pişen.

pişek

* Pişegen.

Pişekâr

* Orta oyununda kavuklu ile karşılıklı konuşarak oyunu açan kimse.

pişi

* Mayalı hamurdan yapılan, yağda kızartılarak pişirilen bir tür yiyecek.

pişik

* Apış yeri, koltuk altı gibi tenin birbirine sürtünen yerlerinde terin yakmasıyla oluşan kızartı.

pişim

* Pişmek işi veya biçimi.

* Pişirim.

pişirgeç

* Ocakta börek pişirmeye yarayan alet.

pişirici

* Pişirmeyi sağlayan.

* Fırınlarda ekmek pişirme işini yapan kimse.

pişiriliş

* Pişirilmek işi veya biçimi.

pişirilme

* Pişirilmek işi.

pişirilmek

* Pişirmek işine konu olmak.

pişirim

* Bir kez pişirmeye yetecek ölçüde olan, pişim.

pişirimlik

* Pişirim.

pişirip kotarmak

* bir işi sonuçlandırmak, tamamlamak.

pişiriş

* Pişirmek işi veya biçimi.

pişirme

* Pişirmek işi.

pişirmek

* Bir besin maddesini gerektiği kadar ısıda tutarak yenebilecek bir duruma getirmek.
* Isı etkisiyle belirli bir kullanıma elverişli duruma getirmek.
* Çalışarak öğrenmek.
* Olgunlaştırmak, yoluna koymak.
* Bunaltacak kadar ısıtmak, yakmak.

pişirtme

* Pişirtmek işi.

pişirtmek

* Pişirmek işini yaptırmak.

pişkin

* Gereğince pişmiş.
* Çabuk pişen, pişegen, pişek.
* Saygısızca davranarak işini yürüten.
* Girgin.
* Tecrübesi olan, herhangi bir şeye alışmış olan, olgun.

pişkince

* Biraz pişkin.
* Pişkince yakışır (biçimde).

pişkinliğe vurmak

* kötü bir davranışa veya söze aldırmamak.

pişkinlik

* Pişkin olma durumu veya pişkince davranış.

pişman

* Yaptığı bir işin veya davranışın olumsuz sonucunu görerek üzülen, nadim.

pişman etmek

* pişman olmasını sağlamak.

pişman olmak

* yaptığı bir işin yanlış veya uygunsuz sonuç verdiğini anlamak.

pişmaniye

* Telleri ince ince ayrılabilen bir tür helva.

pişmaniyeci

* Pişmaniye yapan veya satan kimse.

pişmanlık

* Pişman olma durumu, nedamet.

pişmanlık duymak (veya getirmek)

* pişman olmak.

pişme

* Pişmek işi.

pişmek

* Ateşte, fırında, kaynar suda veya yağda ısı etkisiyle yenilebilir duruma gelmek.

* Isıtma sonucu belirli bir kullanıma uygun duruma gelmek.

* (meyve için) Olgun duruma gelmek.

* Pişik oluşmak.

* Bir konuyu iyice öğrenmek.

* İşe alışıp beceri ve ustalık kazanmak, zorlukları göğüslemek.

* (iş) Konuşulup hazırlanmak.

* Bunalacak kadar sıcaklık duymak.

pişmiş armut gibi (birinin) eline düşmek

* Bkz. olmuş armut gibi birinin eline düşmek.

pişmiş aşı (soğuk) su katmak

* yoluna girmiş olan bir işi bozmak.

pişmiş kelle gibi sırtmak

* dişlerini göstererek yersiz ve aptalca gülmek.

pişmiş tavuğun başına gelmemek

* Her türlü zarara, kötülüğe, felâkete uğramak, çok sıkıntı çekmek.

pişpirik

* Bir çeşit iskambil oyunu.

pişpirikçi

* Pişpirik oynayan kimse.

pişt

* Söylenen sözün onaylanmadığını ifade eden bir hareket.

pişti

* Bir çeşit iskambil oyunu, pastra.

piştov

* Bir tür tabanca.

piti piti

* (adım için) Zorlukla, yavaş yavaş.

piton

* Boagillerden, Afrika ve Asya'da yaşayan, zehirsiz, çok güçlü büyük yılan (Python).

pitoresk

* Durumu ve görünüşü resim konusu olmaya değer (görünüş).

piyade

* Yaya savaşan askerlerin oluşturduğu sınıf.

* Bu sınıftan olan asker.

* Piyon.

- * Bir çift kürekle yönetilen bir tür hafif kayık.
- * Yaya.

piyale

- * Şarap bardağı, içki kadehi.

piyan

- * Mantara benzeyen kabarcıklarla ortaya çıkan, ciltte yaralar yapan, bulaşıcı sıcak bölge hastalığı.

piyango

- * Düzenleyenlerce bastırılmış numaralı kâğıtları satın alanlar içinden, kazananların kur'a ile tespit edildiği talih oyunu.
- * Beklenmedik olay veya durum.

piyango çekmek

- * talih oyunu için hazırlanmış kâğıtlardan birini bulunduğu yerden almak.

piyango vurmak veya çıkmak

- * piyangoda ikramiye kazanmak.
- * beklenmedik bir yerden büyük kazanç sağlamak.

piyangocu

- * Piyango satılan yer veya piyango satan kimse.

piyangoculuk

- * Piyango satma veya düzenleme işi.

piyangolu

- * Şanslı, talihli kimse.

piyanist

- * İyi piyano çalan kimse.

piyano

- * Klavyeli, telli, değişik tuşlara basılarak çalınan ağır ve büyük çalgı.
- * Yavaş, sesleri hafifleterek.

piyano menteşe

- * Boy menteşe.

piyanocu

- * Piyanoyu akort eden veya onaran kimse.

piyanoculuk

- * Piyangocunun işi.

piyasa

- * Satıcıların mal satmak için bir araya geldiği yer, pazar.
- * Bir yol üzerinde gidip gelerek gezinme.
- * Alış veriş fiyatı, geçerli fiyat.
- * Arz ve talebin karşılaştığı alan.
- * Ortalık.

piyasa ekonomisi

- * Üretimin bir plâna göre değil, isteğe göre yapıldığı, fiyatının arz ve talebe göre belirlendiği ekonomi.

piyasa etmek

- * dolaşmak.

piyasacı

- * Piyasa yapan kimse.

piyasaya düşmek

- * çok bulunur olmak.
- * (kadın için) kötü kadın olmak.

piyata

- * Yassı ve büyük yemek tabağı.
- * Yassı.

piyata eğe

- * Yassı eğe.

piyata tabağı

- * Düz ve büyük yemek tabağı.

piyaz

- * Haşlanmış kuru fasulyenin üzerine ince doğranmış, tuzla ovulmuş soğan ve maydanoz katıldıktan sonra zeytinyağı, sirke dökülerek yapılan fasulye salatası.
- * Kebap, ızgara köfte, balık gibi susuz yemeklerin yanına katılan, ince doğranmış ve tuzla öldürülmüş maydanozlu soğan.
- * Bir çıkar sağlamak düşüncesiyle söylenen övücü söz.

piyazcı

- * Piyaz yapıp satan kimse.
- * Yüze gülücü, içten olmayan davranışlarda bulunan.

piyazcılık

- * Piyazcının işi.

piyazlama

- * Piyazlamak işi.

piyazlamak

- * Eti pişirmeden birkaç saat önce soğan ve karabiber, tarçın gibi baharatla ovup bir süre bırakmak.
- * Bir çıkar sağlamak amacıyla birini aşırı övmek.

piyes

- * Oynanmak için yazılmış eser, tiyatro eseri veya oyunu, oyun.

piyon

- * Satrançta oyun başında ön sıraya dizilen, bulundukları sıra üzerinde ilk hamlede ister iki, ister bir hane gidebilen sekiz küçük taş, piyade.
- * Bir çıkar sağlamak için yararlanılan, istenildiği gibi kolayca kullanılabilen kimse.

piyore

- * Diş eti iltihabı.

pizolit

- * Kalsiyum karbonat birleşimli, nohut büyüklüğünde, yuvarlağımsı kalsit tanecikleri veya bunların bağlanmasıyla taş durumuna geçen kireç taşı.

pizza

- * Üzerine konulmak üzere, genellikle domates, zeytin, peynir, mantar, ançuez, çeşitli et ve sebze türleri karışımıyla hazırlanıp fırında pişirilen pide.

pizzacı

- * Pizza yapan veya satan kimse.

pizzacılık

- * Pizzacının yaptığı iş.

pizzicato

- * (yaylı çalgılarda) Tellerin parmak çekişleriyle seslendirilmesi.

plâçka

* Çapul, vurgun.

plâçkacı

* Çapulcu.

plâj

* Deniz banyosu için düzenlenmiş genellikle kumluk alan, kumsal.
* Kumla.

plâjiyoklâz

* Dilinimleri birbirine göre eğik bir durumda kalsiyum ve sodyum içeren feldspat.

plâk

* Metal yaprak, plâka.

* Sesleri kaydetmek ve kaydedilen sesleri yeniden pikap veya gramofonda dinlemek amacıyla hazırlanan
plâstik daire biçiminde yaprak.

plâk bozulmak

* can sıkılamak, bıkkınlık verecek biçimde konuşmak, dırdır etmek.

plâka

* Metal yaprak.

* Plâk.

* Kamyon, otomobil gibi kara taşıtlarına takılan numara levhası.

plâkacı

* Plâka yapıp satan kimse.

plâkacılık

* Plâka yapmak veya satmak işi.

plâkalı

* Üzerinde plâka bulunan.

plâkasız

* Plâkası olmayan.

plâkasız otomobil

* Trafiğe tescili yapılmamış, kaydedilmemiş araç.

plâkçı

* Plâk hazırlayan, yapan veya satan kimse.

plâkçılık

* Plâkçının işi veya mesleği.

plâket

* Metalden, türlü biçimlerde yapılan, küçük, alçak kabartma levha.

plân

* Bir işin, bir eserin gerçekleştirilmesi için uyulması tasarlanan düzen.

* Bir şehrin, bir yapının, bir makinenin çeşitli bölümlerini gösteren çizim.

* Çekim.

* Düşünce, niyet, maksat, tasavvur.

plân kurmak

* bir amacı gerçekleştirecek şeyleri düşünmek, tasarlamak.

* bir düzen hazırlamak.

plâncı

* Plân hazırlayan veya yapan kimse.

plâncılık

* Plâncının işi veya mesleği.

plânçete

* Harita çıkarmaya yarayan bir alet.

plânda tutmak

* bir işe veya kimseye ... kadar önem vermek.

plânerit

* Hidratlı doğal alüminyum fosfat.

plânet

* Gezegen.

plânetaryum

* Gök evi, yıldız evi, yıldızlık.

plânkton

* Sularda bulunan, ancak mikroskopla görülebilen yaratıklar topluluğu.

plânlama

* Plânlamak işi.

* Hükûmet tarafından ulaşılabacak amaçları belirleyen, bazı kesimlerdeki artış ölçüsünü tespit eden ve uygulanması gerekli çareleri önceden gösteren ekonomik, sosyal programın belli süreler için hazırlanması işi.

plânlamacı

* Plânlama işlerinde çalışan, plânlama yapan kimse.

plânlamacılık

* Plânlamacının işi veya mesleği.

plânlamak

* Yapılacak bir işi belli plâna göre düzenlemek.

plânlanış

* Plânlanmak işi veya biçimi.

plânlanma

* Plânlanmak işi.

plânlanmak

* Plânlamak işi yapılmak.

plânlı

* Belirli bir plâna göre yapılan, yürütülen, düzenlenen.

* Önceden belirlenerek yapılan, ölçülü, hesaplı.

plânlı büyüme

* Plânlı bir gelişmeyle mal ve hizmetlerin gittikçe bollaşması.

plânlı ekonomi

* Toplumun ihtiyaçlarının karşılanması ve gelişmesi amacıyla güden ekonomi, piyasa ekonomisi karşıtı.

plânör

* Hava akımlarından yararlanarak uçan, uçağa benzer motorsuz hava taşıtı.

plânörcü

* Plânör kullanan kimse.

plânörcülük

* Plânörcünün işi.

plânsız

* Belirli bir plânu olmayan.

* Önceden düşünülme, ölçüsüz, hesapsız.

plânsız programsız

* Düzensiz, belli bir yönteme bağlı kalmaksızın.

plântasyon

* Sanayide kullanılan bazı bitkilerin (kahve, kakao, kauçuk gibi) geniş ölçüde yetiştirildiği işletme.

plânya

* Ağaç rendelemekte kullanılan uzun marangoz rendesi.

plânyacı

* Plânya ile iş gören usta, plânya ustası.

plânyalama

* Plânyalamak işi veya durumu.

plânyalamak

* Ağacı plânya tezgâhında rendelemek.

plâse

* At yarışlarındaki müşterek bahislerde, sekiz atın katıldığı yarışlarda ilk üç, dört atın katıldığı yarışlarda ise ilk iki dereceyi kazanacak atın bilinmesi biçiminde oynanan oyun.

* Futbolda kavis verilerek yapılan yumuşak vuruş.

plâse etmek

* kavisli ve yumuşak vuruş yapmak.

plâseleme

* Plâselemek işi.

plâselemek

* Topu kavisli vuruşla ileri göndermek.

plâsenta

* Etene, son, meşime.

plâsman

* Yatırım.

plâster

* Yara üzerine yapıştırılan, genellikle ilâçlı özel bant.

plâstik

* Biçim verilmeye elverişli olan.

* Organik ve sentetik olarak yapılan madde.

* Bu maddeden yapılan.

plâstik ameliyat

* Vücudun gereken yerlerini düzgünleştirmek veya güzelleştirmek için yapılan ameliyat.

plâstik boru

* Plâstikten yapılan boru.

plâstik cam

* Testere ile kesilebilen, rendelenebilen, esnek, cam görünüşünde saydam malzeme.

plâstik cerrahî

* Vücut ve yüz bozukluklarını gidermek amacıyla yapılan operasyon, plâstik ameliyat.

plâstik sanatlar

* Heykel, seramik gibi üç boyutlu olan sanatlar.

plâstik tutkal

* Mobilyacılıkta kullanılan ağaç yapıştırıcı.

plâstikçi

* Plâstik işi yapan kimse.

plâstikçilik

* Plâstikçinin işi veya mesleği.

plâstomer plâstik

* Isıtıldığında yumuşayan ve biçimlendirilebilen plâstik türü.

plâstron

* Erkek giyiminde, gömleğin göğüs tarafının üzerine takılan parça.

* Kılıç oyunu oynarken kullanılan meşin göğüslük.

plâterina

* Gümüş balığı.

plâtform

* Yüksekçe yer.

* Büyük çaplı tabakaların çarpılması ve bunun sonucunda oluşan hafif eğimlerle nitelenen jeolojik yapı tipi.

* Bir siyaset programında, dayandırılan düşünce veya düşüncelerin tümü.

plâtika

* Kemikli balıklardan, 15-25 cm uzunluğunda, sırtı zeytinî bir tatlı su balığı (Acerina cernua).

plâtin

* Atom numarası 78, atom ağırlığı 195,23 olan, 21,4 yoğunluğunda, 1755 C° de eriyen, kolay işlenen, çok dayanıklı, değerli bir element. Kısaltması Pt.

plâto

* Yayla.

* Dekorun kurulduğu yer.

Plâtoncu

* Plâtonculuk yanlısı.

Plâtonculuk

* Plâton'un kurduğu, sonradan kendisine bağlı öğrencilerin geliştirdiği, duyu dünyasından ve zihin ürünlerinden farklı, kavranabilir bir gerçekliğin varlığını kabul eden öğretisi.

plâtonik

* Gerçekte var olmayan, düşte kalan, hep öyle kalması istenilen (sevgi ve ilgiyi belirtmek için kullanılır).

Plâtonizm

* Plâtonculuk.

play-back

* Bkz. pleybek.

plâza

* Toplum için ayrılmış geniş alan.

plâzma

* Kanda alyuvarlarla akyuvarların içinde bulunduğu sıvı.

* Elektrik yükü yansız olan gaz moleküllerinden, pozitif iyonlardan ve negatif elektronlardan oluşan akışkan.

plâzma kimyası

* Plâzmayı kimyasal açıdan inceleyen bilim dalı.

plâzmalaştırma

* Plâzmalaştırmak işi.

plâzmalaştırmak

* Bir gazı plâzmaya gönüştürmek.

plebisit

* Devletler hukukunda bir ulusun hangi devlete bağlanacağıyla ilgili oylama.

* Bir kimse veya bir sorun için halkın olumlu veya olumsuz kanısının belirmesi amacıyla yapılan oylama.

pleistosen

* Bkz. buzul dönemi.

plevra

* Göğüs boşluğunun iç yüzünü ve akciğerleri saran zar, göğüs zarı.

pleybek

* Önceden kaydedilmiş bir şarkı çalınırken, seslendirmeye uygun olarak çeşitli mimik ve hareketlerin yapılması.

pleybek yapmak

* pleybek işini gerçekleştirmek.

pli

* Kumaş, kâğıt vb.de bir bölümün öbürünün üzerine gelmesiyle oluşan kıvrım.

* Bu biçimde kıvrımı olan.

plili

* Plisi olan.

plisiz

* Plisi olmayan.

pliyosen

* Üçüncü çağın en son dönemi.

plonjon

* Topu yakalamak amacıyla savunmadaki bir oyuncunun yatay olarak sıçraması.

plüralist

* Çoğulcu.

* Çokçu.

plüralizm

* Çoğulculuk.

* Çokçuluk.

plütokrasi

* Zenginler iktidarı, zenginlerin yönetimi.

Plüton

* Güneş sisteminde Neptün'den daha uzakta olan, 1930 yılında bulunmuş olan küçük bir gezegen.

plütonyum

* Atom numarası 94 olan, neptünyumdan elde edilen radyoaktif bir element. Kısaltması Pu.

plüviyometre

* Bkz. yağşölçer.

Pm

* Prometyum'un kısaltması.

Po

* Polonyum'un kısaltması.

poca

* Bkz. boca.

podösüet

* Yumuşak, yüzü ince havlı bir tür deri, süet.

* Bu deriden yapılmış olan.

podyum

* Genellikle atletizm yarışmalarında derece alan atletlerin veya giysileri sergilemek için mankenlerin çıktıkları merdivenli, yüksekçe yer.

pof

* Yere düşen kaba ve yumuşakça bir şeyin veya havası boşalan bir nesnenin çıkardığı sesi anlatır.

pofur pofur

* Sürekli, düzenli olarak çıkan pof sesini anlatır.

* Bol ve sürekli çıkan dumanı belirtir.

pofurdama

* Pofurdamak işi.

pofurdamak

* Can sıkıntısı sebebiyle sesli nefes vermek.

pofurdatma

* Pofurdatmak işi.

pofurdatmak

* Pofurdamasına sebep olmak.

pog

* (bıyık için) Gür ve uzun.

pogrom

* Katliam, soykırım.

poğaç

* İçine peynir, kıyma vb. konarak hazırlanan bir tür tuzlu çörek.

poğaçacı

* Poğaç yapan veya satan kimse.

poğaçacılık

* Poğaçacının işi veya mesleği.

pohpoh

* Pohpohlama işi.

pohpohçu

* Pohpohlamaktan hoşlanan (kimse).

pohpohlama

* Pohpohlamak işi.

pohpohlamak

* Birini, yüzüne karşı gereğinden çok övmek, koltuklamak; pehpehlemek.

pohpohlanma

* Pohpohlanmak işi.

pohpohlanmak

* Pohpohlamak işi yapılmak veya pohpohlamak işine konu olmak.

poker

* Bir tür kâğıt oyunu.

poker çevirmek

* poker oynamak.

pokerci

* Poker oynayan kimse.

pokercilik

* Poker oynama veya oynatma işi.

polargı

* Polarıcı.

polarıcı

* Işığın polarmaya yarayan alet.

polarılma

* Polarılmak işi veya durumu.

polarılmak

* Polarma olayına uğramak.

polarimetre

* Polarölçer.

polarimetri

* Polarma sisteminde etkin maddelerden geçerken oluşan dönmenin ölçülmesi.

polariskop

* Bir ışığın doğal veya polarılmış olup olmadığını belirlemeye yarayan alet.

polarite

* Bir elektrik üreticinin kutuplarını birbirinden ayırt etmeyi sağlayan nitelik.

polarizasyon

* Kutuplanma.

* Polarma.

polarma

* Doğrudan doğruya kendi kaynağından çıkan bir ışığın, yansdıktan veya kırıldıktan sonra gösterdiği özelliklerin tümü.

* Kimyasal tepkimeler dolayısıyla bir pildeki gerilimin düşmesi.

polarma düzlemi

* Polarılmış ışıktaki, ışık titreşimlerinin doğrultusunu belirleyen düzlem.

polarmak

* Polarma olayına uğratmak.

polaroit

* Geçirdiği ışığı polaran saydam yaprak.

* Çekim ve baskı işlemlerini çok çabuk ve otomatik olarak yapan fotoğraf makinesi.

polarölçer

* Bir ışığın polarma oranını ölçmeye yarayan alet.

polemiğe girmek (veya girişmek)

* Siyasî, bilimsel veya edebî konularda sert tartışmalar yapmak.

polemik

* Siyasî, bilimsel, edebî konularda sert tartışma.

polemikçi

* Polemik yapan kimse.

polemikçilik

* Polemikçinin işi.

poli

* Bazı kelimelerin birleşimine girerek "çok fazla" anlamı veren ön ek.

poliandri

* Çok kocalık.

poliasit

* Birleşiminde birçok asit fonksiyonu bulunan madde.

poliçe

* Belirli bir sürenin sonunda belirli bir parayı kendi adına veya bir başkasının emrine ödemesi için alacaklının borçluya yazdığı bildiri.

* Sigorta senedi.

poliçe çekmek

* bir müşteriye ödeme yapması için bildiride bulunmak.

polietilen

* Etilenin çeşitli yöntemlerle polimerleştirilmesinden elde edilen, dayanıklı, parlak, birçok kimyasal madde etkisiyle bozulmayan saydam katı.

polifoni

* Çok seslilik.

polifonik

* Çok seslilikle ilgili, çok sesliliğe ilişkin.

* Çok yönlü.

poligam

* Çok eşli.

poligami

* Çok eşlilik.

poligon

* Ateşli silâhlarla atış yapılan yer, ateş yeri, atış yeri.

* Çokgen.

polijini

* Çok kanlılık.

poliklinik

* Çeşitli hastalıkların bakıldığı klinik.

polimer

* Tekrarlanan yapısal kümelerin oluşturduğu yüksek molekül ağırlıklı (birleşikler).

polimeri

* Polimerlik.

polimerleşme

* Polimerleşmek işi veya durumu.

polimerleşme derecesi

* Bir plâstığın makromolekülünü hazırlamak için gerekli olan molekül sayısı.

polimerleşmek

* Benzer veya farklı birçok küçük molekül "polimer" denilen büyük moleküller biçiminde birleşmek.

polimerleştirme

* Polimerleştirmek işi.

polimerleştirmek

* Bir maddeyi polimer durumuna dönüştürmek.

polimerlik

* Bir, diğerinin polimeri olan iki molekül arasındaki bağıntı.

polip

* Selenterelerden, toplu veya tek başına yaşayabilen basit yapılı hayvan.

* Mukoza ile kaplı boşluklar içinde gelişen, yumuşak, telsel, genellikle saplı bir armut biçiminde ur.

polis

* Şehirde kamu düzenini, huzur ve güvenliği sağlayan kuruluş, kolluk, zabıta.

* Bu kuruluştaki yer alan görevli, kollukçu.

polis arabası

* Polislerin görev sırasında kullandığı araba.

polis evi

* Polis hizmetinde bulunanların dinlenme ve barınma amacıyla kullandığı bina.

polis hafiyesi

* Suç sayılan bir işi veya bu işi yapanı ortaya çıkarmakla görevli kimse, detektif.

polis noktası

* Polis görev yeri.

polisaj

* Dokunmuş kumaşlardaki tarak izlerini yok etmek için bu kumaşları bir bıçaktan geçirme işlemi.

* Parlaklık verme.

polisiye

* Konusu polisin ilgilendiği alanlarda olan.

polisiye film

* Polis mesleğini ön plânda tutan film.

polisiye roman

* Polisiye olayları işleyen macera romanı.

polislik

* Polis olma durumu.

* Polisin görevi.

politeist

* Çok tanrı.

politeizm

- * Çok tanrıçılık.

politik

- * Politika ile ilgili, siyasî, siyasal.

politika

- * Devlet işlerini düzenleme ve yürütme sanatı, siyaset, siyasa.
- * Yöntem.
- * Bir hedefe varmak için karşındakilerin duygularını okşamak, zayıf noktalarından veya aralarındaki uyumsuzlıklardan yararlanmak gibi yollarla işini yürütme.

politika gütmek

- * politika izlemek.

politika yapmak

- * politika yoluyla bir işi çözümlmek istemek.

politikacı

- * Politika ile uğraşan kimse, siyasetçi.
- * Karşındakinin duygularını okşayarak çıkar sağlayan (kimse), siyasetçi.

politikacılık

- * Politika ile uğraşma işi veya tutkusu.

poliüretan

- * Yoğunluğu çok düşük cam, vernik, kauçuk veya köpük görünüşündeki lâstiğe benzeyen madde.

polka

- * Bir çeşit Polonya dansı.
- * Bu dansın müziği.

polo

- * Çevgen.

Polonez

- * Polonyalı.
- * (küçük harfle) Bir çeşit dans.
- * Bu dansın müziği.

Polonyalı

- * Polonya halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

polonyum

- * Atom numarası 84, atom ağırlığı 210 olan, ilk radyoaktif element. Kısaltması Po.

polyester

- * Tahta üzerine sürüldüğünde koruyucu, parlak bir katman oluşturan poliasidin doymamış alkollere veya glükollere etkimesiyle elde edilen kimyasal madde.

Pomak

- * Rumeli'de Bulgarca konuşan bir Türk ve Müslüman topluluğu.

Pomakça

- * Pomak dili.

pomat

- * Genellikle saçla sürülen yağlı ve kokulu merhem.

pomel menteşe

* Yaprakları, milleri düz yaprak menteşelerden daha kalın ve mil yatakları palamut, mermi, yumurta ve silindir biçimlerinde olan menteşe.

pompa

- * Hava veya herhangi bir akışkanı bir yerden başka bir yere aktarmaya (basmaya) yarayan makine.
- * Bir kaptaki boşluk oluşturmak için, o kaptaki havayı emmeye yarayan alet.

pompaj

- * Pompalama.

pompalama

- * Pompalamak işi.

pompalamak

- * Pompa ile şişirmek veya tulumba ile suyu çekmek veya vermek.
- * Kızıştırmak, şiddetlendirmek, körüklemek.

pompalanma

- * Pompalanmak işi.

pompalanmak

- * Pompalamak işi yapılmak.

pompalı

- * Pompası olan.

pompalı silâh

- * Pompası olan, içindeki mermiyi mekanik olarak veya basınçlı hava yardımıyla fırlatan silâh.

pompalı tüfek

- * Havanın sıkıştırılması ve basıncının artmasıyla patlayıcı madde atan silâh.

ponje

- * Düz, ince ve sık dokunmuş bir tür ipekli.

ponje patis

- * Ponje gibi parlak ve ince patis.

ponksiyon

- * Vücudun herhangi bir boşluğunda bulunan bir sıvıyı akıtmak veya çekmek için, içi boydan boya açık bir iğneyi batırma işi.

ponpon

- * Yuvarlak püskül.
- * Pudra sürmek için kullanılan yumuşak, tüylü tuvalet gereci.

ponton

- * Batmış gemileri askıya almak işinde kullanılan büyük duba.
- * Tombaz.

ponza

- * Bazı yüzeylerin temizlenmesinde, mermerlerin parlatılmasında, ovma işlerinde kullanılan, çok gözenekli, çok hafif kaya, sünger taşı, ponza taşı.

ponza taşı

- * Bkz. ponza.

ponzalama

- * Ponzalamak işi.

ponzalamak

- * Ponza ile silmek, ovmak, temizlemek.

ponzalanma

* Ponzalanmak işi.

ponzalanmak

* Ponzalamak işi yapılmak.

pop

* Halkın arasında yaşayan motiflere, ögelere yer veren, onlardan yararlanan (kültür) "halka ait" kelimesinden kısaltma.

pop müzik

* İngiliz ve Amerikalıların başlattıkları, hareketli, ritimli, yerel motiflerden yararlanılarak yapılan müzik.

popçu

* Pop müziği ile uğraşan, ilgilenen ve bunu seven kimse.

popçuluk

* Popçunun işi.

poplin

* Pamuk, keten veya ipekten sık dokunmuş ince bir tür kumaş.
* Bu kumaştan yapılmış olan.

popo

* Kaba et, kıç.

popülarite

* Halk tarafından sevilme, tutulma.

popülarite kazanmak

* halk tarafından sevilme, tutulmak.

popüler

* Halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan.
* Herkesin tanıdığı.

popülerlik

* Popüler olma durumu.

popülizm

* Halkçılık.

porfir

* Feldspat gibi büyük minerallerden veya çok ince tanelerden oluşan iç kaya, kayaç.

porfirit

* Andazit birleşiminde bir çeşit püskürük taş.

porno

* Pornografik sözünün kısaltılmışı.

pornografi

* Açık saçık yayın veya resim; edebe aykırı kitap veya resim.

pornografik

* Pornografi ile ilgili olan.

porselen

* Kaolinden yapılma, beyaz, sert ve yarı saydam çömlek hamuru.
* Bu hamurdan yapılmış (çanak, çömlek).

porselenci

* Porselen yapan veya satan kimse.

porselencilik

* Porselen yapmak veya satmak işi.

porsiyon

* Herhangi bir yemekten bir kimseye verilen belirli miktar.

porsuk

* Sansargillerden, su kıyılarındaki kazdıkları deliklerde yaşayan, ot ve etle beslenen, pis kokulu, memeli bir hayvan (Meles).

porsuk

* Porsumuş, pörsümüş.

porsuk ağacı

* Porsukgillerden, yaprakları iğne biçiminde, kışın yapraklarını dökmeyen bir orman ve süs ağacı (Taxus baccata).

porsukgiller

* Açık tohumlulardan, örneği porsuk ağacı olan bir familya.

porsuma

* Porsumak işi veya durumu.

porsumak

* Pörsümek.

portakal

* Turuncgillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen bir ağaç (Citrus aurantium).

* Bu ağacın kırmızıya çalan sarı, topraklak veya söbe, kabuğu güzel kokulu meyvesi.

portakal bahçesi

* Portakal yetiştirilen yer.

portakal rengi

* Portakalın kabuğunun rengi.

* Bu renkte olan.

portakal suyu

* Portakal sıkılarak elde edilen su.

portakallık

* Portakal bahçesi.

portatif

* Kolay taşınabilen, katlanarak taşınabilir duruma getirilebilen, seyyar.

* Sökülüp başka yerde kurulma imkânı bulunan.

portbagaj

* Otomobil, bisiklet gibi taşıtlarda eşya konacak yer, yük yeri, bagaj.

portbebe

* Bebekleri kucakta, elde ve sırtta taşımak için kullanılan çanta.

porte

* Bir işin genişlik, önem derecesi, etki alanı.

* Bir iş için gereken para tutarı.

* Notaların, üzerinde veya arasında yazıldığı beş paralel çizgi.

* Değer, önem.

Portekizce

* Hint-Avrupa dillerinden, Portekiz'de, Brezilya'da ve Portekiz uygarlığını benimsemiş ülkelerde kullanılan dil.

Portekizli

* Portekiz halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.

portföy

* Para cüzdanı.

* Banka, simsar veya bir aracı kuruluşun kendi elinde tuttuğu, istediği gibi tasarruf ettiği menkul değerler toplamı.

portmanto

* Palto, şapka gibi şeyleri asmak için yapılmış, raflı, bazıları aynalı askı yeri.

portmone

* Bozuk para cüzdanı.

porto

* Portekiz'de yapılan ünlü bir şarap.

portör

* Taşıyıcı; dağıtıcı.

portörlük

* Portör olma durumu.

* Taşıyıcının işi veya mesleği.

portre

* Bir kimsenin yağlı boya, fotoğraf vb.bir yolla yapılmış resmi.

* Bir kimsenin, bir şeyin sözlü veya yazılı tasviri.

portreci

* Portre ressamı.

portrecilik

* Portrecinin işi.

pos

* (bıyık için) Gür ve uzun.

pos bıyık

* Uzun ve gür bıyık.

pos bıyıklı

* Pos bıyığı olan.

posa

* Suyu alınmış her tür yiyecek maddesinin artığı.

* Tortu, çökelti.

* Ezilmiş pancarın soğuk suda birkaç kez sıkılmasından sonra geriye kalan ve suda erimeyen artık.

posalanma

* Posalanmak işi.

posalanmak

* Tortu durumuna gelmek, tortulanmak.

posalı

* Posası olan.

posasını çıkarmak

- * bir kişi veya şeyi sonuna kadar sömürmek.
- * birini çok dövmek.

posasız

- * Posası olmayan.

post

- * Tüylü hayvan derisi.
- * Tarikatlarda şeyhlik makamı.
- * Makam.
- * Bazı deyimlerde "can" anlamında kullanılır.

post elden gitmek

- * ldrlmek.
- * bulunduğu yüksek makamdan ayrılmak zorunda kalmak.

post it

- * Hatırlanmak üzere üstüne not yazılan, kendinden yapışkanı olan küçük pusula.

post kavgası

- * İktidarı veya bir makamı ele geçirme çekişmesi.

post vermek

- * canını vermek, ölmek.

posta

- * Bir yere gelen veya bir yerden gönderilen mektup ve emanetlerin tümü.
- * Bu emanetleri toplayan ve dağıtan kuruluş ve bu kuruluşun bulunduğu yer.
- * Genellikle posta götüren taşıt.
- * Takım, kol.
- * Hizmet nöbetinde bulunan er.
- * Kez, defa, sefer.
- * Vapur, tren, uçak gibi taşıtlarla yapılan yolculuk.
- * 24 saatlik çalışma gününün, çalışma bölümlerinden her biri, vardiya.
- * Bir sanayi veya ticaret işletmesinde aynı süre içinde çalışanların tümü.
- * Tatar.

posta etmek

- * görevliler, birini resmî bir daireye götürmek.
- * birini, gnl olmasa da bir kimseye teslim edip bir yere göndermek.

posta kartı

* Sert ve dayanıklı kâğıttan yapılan, bir tarafı haberleşme için ve diğer tarafının yarısı alıcının adresi, pul veya postalama işaretleri için ayrılmış bulunan, zarfsız postalanarak kullanılan bir haberleşme malzemesi.

posta koymak (veya atmak)

- * birini korkutmak, gözdağı vermek.

posta kutusu

* Postahanelerde veya halkın kolayca ulaşabileceği yerlerde bulunan mektup, kart gibi haberleşme evrakının konulduğu özel kutu.

posta posta

- * Grup drup, ayrı ayrı, öbek öbek.

posta pulu

- * Posta ile gönderilen şeylere yapıştıran ve para karşılığında alınan pul.

posta treni

- * Daha çok ticarî mal veya posta ulaşımını sağlayan tren.

posta yapmak

* bir yere gidip gelmek, sefer yapmak.

postacı

* Mektup, gazete, havale, paket gibi maddeleri, gönderilen yere götüren posta idaresi görevlisi.

postacılık

* Posta işletme işi.
* Postacının görevi.

postahane

* Posta ile gönderilen maddelerin kabul edildiği, postaya verilmiş maddelerin ayırım ve dağıtımının yapıldığı kamu hizmeti yapısı.

postal

* Konçlu ve kaba potin.
* Düşkün kadın.

postalama

* Postalamak işi.

postalamak

* Postaya vermek.
* Herhangi bir sebeple birini yanından uzaklaştırmak.

postalanma

* Postalanmak işi.

postalanmak

* Postalamak işi yapılmak.

postaya atmak (veya vermek)

* (mektup, gazete, paket vb. için) gideceği yere ulaşması için posta kuruluşuna vermek, postalamak.

postayı kesmek

* ilgiyi kesmek.
* bir şeyi yapmaktan vazgeçmek.

poster

* Duvara asılmak üzere kullanılan büyük boy resim.

postiş

* Kadınların genellikle başlarının arkasına taktıkları ek saç.

postlu

* Postu olan.

postnişin

* Postta oturan, tekkenin şeyhi olan kimse.

postrestant

* Alıcısı tarafından postahanedan alınmak üzere gönderilen mektup veya paket.

post-scriptum

* Mektup kâğıdının sonlarına doğru, boş bir yerine yazılan ek, hamiş.

postsuz

* Postu olmayan.

postu deldirmek

* kuşunla vurulmak.
* ölmek.

postu kurtarmak

* öldürölmek tehlikesini atlatmak.

postu sermek

* gittiği yerde, saygısızca ve sorumsuzca uzun bir süre kalmak.

postulât

* Konut (II), koyut.

postundan olmak

* bulunduğu makamı yitirmek.

poşet

* Küçük torba.

poşetleme

* Poşetlemek işi veya durumu.

poşetlemek

* Poşet içine sokup paketlemek.

poşu

* Bir tür kenarları saçaklı ipek, pamuk, yün vb. den yapılmış baş örtüsü.

poşulu

* Poşusu olan.

pot

* Kötü dikiş sebebiyle kumaşta oluşan büzölme veya kıvrım.

* Yanlışlık, hata, gaf.

* Poker gibi iskambil oyunlarında oyuncuların tümünce ortaya sürölen eşit miktardaki para veya fiş.

pot

* Irmakları geçmek için kullanılan sal.

pot başı

* Irmakta potun yanaştığı kıyı yeri.

pot gelmek

* sonu iyi olmamak, ters gelmek.

pot kırmak

* yersiz ve karşısındakine dokunacak söz söylemek, gaf yapmak.

pot yapmak

* (dikişte) kabarıklık veya büzölme olmak.

pot yeri

* Bozuk veya kötü dikiş yüzünden elbisede oluşan kıvrım veya büzölme yeri.

pota

* İçinde maden eritilen kap.

pota

* Basketbolda düşey bir levhaya monte edilmiş yatay çember ile ağdan meydana gelen kale.

potalı

* Potası olan.

potalı atış

* Basketbolda topu potaya çarptırarak çembere sokma.

potansiyel

- * Varlığı, gücü ortaya çıkmamış olan, gizil.
- * Gizil güç.

potansiyel farkı

- * Bkz. gerilim.

potansiyel suçlu

- * Suçlu olduğu varsayılan veya tahmin edilen kimse.

potas

- * Potasyum hidratı, potasyum karbonatı gibi potasyum birleşiklerine verilen genel ad.

potas kostik

- * Bkz. potasyum hidroksit.

potasyum

- * Potasyum hidroksit içinde bulunan, atom numarası 19, atom ağırlığı 39,10 olan, 0,87 yoğunluğunda, 62,5 C° de eriyen, 15 C° de mum gibi yumuşak, soğukta sert ve kırılğan element. Kısaltması K.

potasyum hidroksit

- * Ak kor derecede uçucu olan, 360°C de eriyen, suda ısı açığa çıkarak çözünen, beyaz bir katı madde (KOH).

potasyum klorür

- * Öbür potasyum birleşiklerinin çoğunun hazırlanmasında kullanılan, susuz durumda 768°C de eriyen, renksiz küpler biçiminde billûrlaşan madde (KCl).

potasyum nitrat

- * Bkz. güherçile.

potasyum sülfat

- * Potasyum klorür üstüne sülfürik asidin etkisiyle elde edilen, tarımda gübre olarak kullanılan madde (K₂SO₄).

potasyum sülfür

- * Kükürtlü hidrojenin potasyum hidroksite etkimesiyle oluşan birleşik (KHS).

potin

- * Koncu ayak bileğini örtecek kadar uzun olan, bağcıklı veya yan tarafı lâstikli ayakkabı, fotin.

potkal

- * Kaza veya başka bir olayı karadakilere bildirmek için gemilerden denize salınan, içinde mektup olan şişe.

potlaç

- * Kızıl derililerin birbirlerine armağanlar verdikleri dinî bayram.

potlanma

- * Potlanmak işi.

potlanmak

- * Pot yapmak, potu olmak, kıvrımı olmak.

potpuri

- * Sevilen müzik eserlerinden seçilmiş bölümlerin sıralanmasıyla oluşan müzik parçası.

potrel

- * Bkz. putrel.

potuk

- * Kırmalı ve geniş.

potuk

- * Deve yavrusu.

potur

- * Kırmalı ve potlu.
- * Arka tarafında kırmaları çok, bacakları dar bir tür pantolon.

poturlu

- * Potur giymiş olan.

pound

- * Yüz peniden oluşan İngiliz para birimi.

poy

- * Tohumları kırmızı bibere benzeyen, 10-50 cm yükseklikte, karabiberle karıştırılarak pastırma çemeninde kullanılan bir bitki, çemen otu (*Trigonella foenumgraecum*).

poyra

- * Ortasında, parmakların sokulduğu çevresi delikli ağırşak.

poyraz

- * Kuzeydoğudan esen soğuk rüzgâr.
- * Kuzey yönü.

poyrazlama

- * Poyrazlamak işi.

poyrazlamak

- * (hava için) Poyraz esmeye başlamak.

poz

- * (resim ve fotoğrafta) Duruş.
- * Fotoğrafta objektifin açık kaldığı süre.
- * Kurum, çalım.

poz vermek

- * resim yaptırmak veya fotoğraf çekertmek için durum almak.

pozisyon

- * Bir şeyin, bir kimsenin bir yerde bulunuş durumu, konum.
- * Bir kimsenin toplumsal durumu.

pozitif

- * Olgulara, deneylere dayalı olarak bazı nitelikleri belli olan, olumlu, müspet.

pozitif bilim(ler)

- * Deney sonuçlarına dayanan bilim(ler), müspet ilim(ler).

pozitif elektrik

- * Cam çubuğunun bir kumaşa sürtünmesi sonucu oluşan, artı (+) işaretiyle gösterilen elektrik.

pozitif film

- * Film üzerine alınan siyah beyaz görüntülerin, renklerinin aslına uygun olarak oluşmasını sağlamak için kopya yapılan düşük duyarlılıkta film, kopya film.

pozitif görüntü

- * Renkli ve siyah beyaz filmlerde doğadaki renklerin asıllarına uygun olarak belirlendiği görüntü.

pozitif hukuk

- * Belli imkân ve zamanda konulmuş kurallar birliği.

pozitif kutup

* Elektrik yükü artı (+) olan kutup.

pozitif sayı

* Kendisinden önce artı (+) işareti bulunan sıfırdan büyük sayı.

pozitiflik

* Pozitif olma durumu.

* Pozitif elektriklenme olayları gösteren bir cismin durumu.

pozitivist

* Olgucu.

pozitivizm

* Olguculuk.

poziton

* Bkz. pozitron.

pozitonyum

* Bkz. pozitronyum.

pozitron

* Pozitif elektron.

pozitronyum

* Negatif bir elektronla bir pozitrondan oluşan, hidrojen atomuna benzeyen kararsız yapı.

pozsuz

* Poz vermeksizin.

* Kurumsuz, çalımsız.

pöç

* Kuyruksokumu kemiği.

pöçük

* Kuyruk sokumu, kuyruk.

pöf

* İğrenme anlatır.

pörsük

* Gevşeyip sarkmış, yıpranmış.

pörsüklük

* Pörsük olma durumu.

pörsüme

* Pörsümek işi.

pörsümek

* Gevşeyip sarmak.

pörtlek

* (göz için) Dışarıya doğru çıkık, patlak.

* Cıvık şeylerin çatlayan kabuktan, delikten dışarıya çıkmış durumu.

pörtleme

* Pörtlemek işi.

pörtlemek

* (göz) Çeşitli sebeplerle açılmak, dışarıya doğru fırlamak.

* Meyve kabuğu yarıp içi dışarıya doğru çıkmak.

pösteği

* Koyun veya keçi postu.

pösteği saydırmak

* içinden çıkılmaz bir iş yükleyip uğraştırmak.

pöstekini sermek

* döverek kıvıldamayacak duruma getirmek, pestilini çıkarmak.

pösteği kurtarmak

* hoş olmayan bir durumdan kurtulmak.

pötibör

* Tereyağlı küçük bisküvi.

pötifur

* Kuru hamurdan hazırlanan veya arasına krema doldurulan küçük pasta.

pötikare

* Küçük kareli kumaş.

* Bu kumaştan yapılmış olan.

Pr

* Praseodim'in kısaltması.

prafa

* İskambil kâğıtlarıyla oynanan bir tür oyun.

pragmacı

* Pragmacılığı kendine öğreti olarak kabul eden, pragmatist.

pragmacılık

* Doğruluğu ve gerçekliği tek yanlı olarak yalnızca hareketlerin sonuçları ve başarıları ile değerlendiren öğreti, pragmatizm.

pragmatist

* Pragmacı.

pragmatizm

* Pragmacılık.

pranga

* Ağır cezalıların ayaklarına takılan kalın zincir.

pranga cezası

* Pranga ile cezalandırma.

pranga kaçağı

* Azıllı haydut.

pranga mahkûmu

* Pranga cezası almış kimse.

prangalı

* Prangaya vurulmuş.

prangasız

* Prangası olmayan.

prangaya vurmak

* ayağına pranga bağlamak, zincire vurmak.

praseodim

* Atom numarası 59, atom ağırlığı 140,92 olan, soluk sarı renkli bir element. Kısaltması Pr.

pratik

* Teoriye dayanmayan, davranış ve uygulama ile ilgili olan, kılğılı, uygulamalı, tatbikî, ameli.
* Kolaylıkla uygulanabilir, kullanışlı.
* Bir şeyi yapma yöntemi veya biçimi, teamül.
* Bir sanat ve bilim dalının ilkelerinin, kurallarının uygulanışı, kılğı, uygulama, tatbik, ameliye.

pratika

* Kıyı sağlık idaresine gemilere verilen giriş çıkış izni.

pratikleşme

* Pratikleşmek işi.

pratikleşmek

* Pratik duruma gelmek.

pratiklik

* Pratik olma durumu.

pratikte

* Günlük yaşayışta, uygulamada.

pratisyen

* Mesleğini, sanatını pratik yoluyla öğrenip uygulayan kimse.

prefabrik konut

* Duvar, kapı, pencere ve diğer elemanları fabrikasyon olarak üretilen ve konutun yapılacağı beton plâtfom üzerine monte edilen konut.

prefabrikasyon

* (ev, gemi vb. şeylerin) Önceden hazırlanmış bir plâna göre, bir bütün olarak birleştirilmesi yöntemi.

prefabrike

* Parçaları önceden hazırlanıp, konulacağı yerde bir bütün oluşturan, kurma.

prehistorik

* Tarih öncesine ilişkin veya bu dönemden kalma.

prehistorya

* Tarih öncesi.

prekambriyen

* Kambriyen öncesi.

prelüt

* Ses veya çalgı ile ilgili bir kompozisyona girişi sağlayan yazılı veya doğaçtan olan müzik parçası.

prematüre

* Vaktinden önce, erken doğmuş (bebek).

prens

* Hükümdar ailesinden olan erkeklere verilen unvan.
* Bir prensliğin başında bulunan kimse.
* Bazı ülkelerde en yüksek soyluluk unvanı.

prenses

* Hükümdar ailesinden olan kadın veya kızlara verilen unvan.
* Hükümdar karısı.

preseslik

* Preses olma durumu ve presesin görevi.

presip

* İlke, umde.

preslik

* Pres olma durumu veya presin görevi.

* Bir presin yönetiminde olan ülke.

preparat

* Müstahzar.

pres

* İşletme, onarma, düzletme gibi işlemlerin uygulanması için bir nesneyi, iki ağırlık arasında mekanik olarak sıkıştırmaya yarayan alet, mengene.

* Üzüm, elma, zeytin gibi meyva sebzeleri sıkarak suyunu, yağın çıkarmakta kullanılan alet veya araç, cendere.

pres yapmak

* bir takımın karşı kaleye doğru akını sırasında öteki takımın oyuncular tarafından engellemeye geçmek, baskı yapmak.

presbit

* Presbitliğe uğramış (göz veya kimse).

presbiteryen

* Presbiteryenlikle ilgili.

presbiteryenlik

* Protestan mezhebinin demokratik kurallara göre kurulmuş bir kolu.

presbitlik

* Gözde uyum gücünün azalması yüzünden, yakındaki nesneleri net görememe durumu.

presçi

* Pres kullanan kimse.

presçilik

* Pres yapmak, satmak veya kullanmak işi.

prese

* Sıkıştırılmış, sıkılmış olan.

presesyon

* Bkz. devinme olayı.

presleme

* Presle sıkıştırma.

* Kumaşları basınç altında tutarak yapılan işlem.

preslemek

* Presle sıkıştırmak.

preslenme

* Preslenmek işi.

preslenmek

* Preslemek işi yapılmak.

prestij

* Saygınlık, itibar.

presto

- * Çabuk, çok çabuk bir tempo ile.
- * Bu tempo ile çalınan müzik parçası.

prevantoryum

- * Vücutlarına verem mikrobi girmesine rağmen henüz hastalığa yakalanmamış zayıf kimselerin, vereme yakalanmasını önlemek amacıyla bakıldıkları sağlık kurumu.

prezantabl

- * Sunulabilir.

prezantasyon

- * Tanıtma, takdim etme.

prezante

- * "Tanıtmak, takdim etmek" anlamında etmek yardımcı fiili ile birlikte kullanılır.

prezante etmek

- * takdim etmek, sunmak.

prezervatif

- * Kaput.

prezidyum

- * Bütün yetkilerini eski S.S.C.B anayasasına özgü bir tarzda kullanan örgüt.

prim

- * (işverence) İş hacmiyle orantılı olarak ve iş yapanı isteklendirip, iş hacmini ve verimi artırmak veya sonuca daha kolay ve çabuk ulaşmak amacıyla verilen para.
- * Sosyal Sigortalar yasasına bağlı olan işçilerin ve bunları çalıştıran işverenlerin Sosyal Sigortalar Kurumuna ödemek zorunda oldukları ücretin belli bir yüzdesiyle belirlenen paraya verilen ad.
- * Pay senetlerinin asıl fiyatı ile piyasa fiyatı arasındaki artış.

primadonna

- * Operada başkadın rolünü oynayan oyuncu.

primat

- * Bütün maymun türlerini ve bazı bilginlerin sınıflamasına göre, insanları içine alan memeliler takımı,

primatlar.

primatlar

- * Maymunlar.

primitif

- * İlkel, iptidai.

primitivizm

- * İlkelcilik.

printer

- * Bilgiyazar, yazıcı.

priz

- * Elektrik akımı almak için fişin sokulduğu yuva.

prizma

- * Biçme.
- * Işık ışınlarını saptıran ve ayırtıran, saydam maddeden yapılmış üçgen prizma.

probabilizm

- * Olasılık.

problem

- * Teoremler veya kurallar yardımıyla çözülmesi istenen soru.
- * Mesele, sorun.
- * Davranışları normal olmayan ve özel olarak eğitilmesi gereken.

problematik

- * Problemlı, sorunlu.

problemlı

- * Meselesi, sorunu olan.

problemsiz

- * Meselesi, sorunu olmayan.

prodüksiyon

- * Yapım.

prodüktivite

- * Verilen emeğe ve yapılan masrafa oranla üretilen miktar ürün verme gücü, üretkenlik.

prodüktör

- * Yapımcı.
- * Üretici.

prodüktörlük

- * Prodüktörün işi.

profesör

- * Üniversitede ve yüksek öğretim kuruluşlarında en üst derecede olan öğretim üyesi.

profesörlük

- * Profesör olma durumu veya profesörün görevi.

profesyonel

- * Bir işi kazanç sağlamak amacıyla yapan (kimse) meraklı, hevesli, amatör, özengen karşıtı.

profesyoneli olmak

- * bir işin, bir uğraşın bütün inceliklerini veya açıklarını kavramış olmak.

profesyonelleşme

- * Profesyonelleşmek işi.

profesyonelleşmek

- * Profesyonel duruma gelmek.

profesyonellik

- * Profesyonel olma durumu.

profil

- * Yandan görünüş.
- * İnsanın yüzünün yandan görünüşü.
- * Yanay.

proforma fatura

- * Bir malın satın alınmasını sağlayabilmek amacıyla ödemenin önceden yapılması için kesilen fatura.

program

- * Belirli şartlar ve düzene göre yapılması öngörülen işlemlerin bütünü.
- * Bilgisayara bir işlemi yaptırmak için yazılan komutlar dizisi.

programcı

- * Program hazırlamakla görevlendirilmiş kimse, yapımcı.
- * Tiyatro, konser gibi yerlerde program satan veya dağıtan kimse.

programcılık

- * Program yapma veya hazırlama işi.

programlama

- * Programlamak veya programlaştırmak işi.

programlamak

- * Programa bağlamak, bir şeyin programını yapmak.

programlanma

- * Programlanmak işi veya durumu.

programlanmak

- * Programlı duruma gelmek, programa bağlanmak.

programlaştırma

- * Programlaştırmak işi.

programlaştırmak

- * Bir işin programını yaptırmak.

programlı

- * Programı olan.
- * Programa bağlanmış, belli bir programa göre düzenlenmiş.

programsız

- * Belli bir programı olmayan.
- * Belli bir programa göre düzenlenmemiş, programa bağlanmamış.

proje

- * Tasarlanmış şey, tasarı.
- * Mal sahibinin isteğine göre yapılacak bir yapıyı, belli bir programa göre inşa edilecek bir yapı bütünü, bir makine veya bir kuruluşu plân durumunda gösteren çizim.
- * Değişik alanlarda önceden plân ve programa alınmış, maliyeti hesaplanmış, kurum ve kuruluşların yönetim organlarıncı onaylanmış, kısa ve uzun vadeye bağlanarak özel kurum veya devlet adına gerçekleştirilmesi kabul edilmiş bilimsel çalışma tasarısı.

proje yapmak

- * tasarlamak.

projeci

- * Proje sahibi veya proje yapan kimse.

projeksiyon

- * İz düşüm, irtisam, mürtesem.
- * Gösterim, görüntüleri bir ekran üzerine yansıtma işlemi.

projektör

- * Işıldak.
- * Gösterici, projeksiyon aleti.

projektör ışığı

- * Işıldağın etrafa saçtığı ışık.

projektör ışığında olmak

- * göz önünde bulunmak, ortada olmak.

projelendirme

- * Projelendirmek işi veya durumu.

projelendirmek

* Proje durumuna getirmek, projesini hazırlamak.

proletarya

* Çalışanların oluşturduğu sosyal topluluk.

proleter

* Çalışan, emekçi.

proleterleşme

* Proleterleşmek durumu.

proleterleşmek

* Emeğe önem veren sınıfı geliştirmek.

prolog

* Ön deyiş.

prometyum

* Atom numarası 61, atom ağırlığı 145 olan, nadir topraklar grubundan bir element.Kısaltması Pm.

promosyon

* Özendirme.

promönat

* Gezinti yeri.

propaganda

* (bir öğreti, düşünce veya inancı) Başkalarına tanıtmak, benimsetme ve yayma amacıyla söz, yazı gibi yollarla gerçekleştirilen çalışma.

propagandacı

* Propaganda yapan kimse.

propagandacılık

* Propaganda yapma işi.

propagandist

* Tanıtıcı.

prosedür

* Bir amaca ulaşmak için tutulan yol ve yöntem.

proses

* Süreç.

prospektüs

* Tanıtım, tarife.

prostat

* Erkeklerde idrar torbasının altında bulunan, siyeğin başlangıç bölümünü çevreleyen ve meni yapımında görev alan, iç salgı da salgılayan bez, kestanecik.

* Bu organda oluşan hastalık.

prostela

* Önlük.

prostela

* Önlüğü olan.

protaktinyum

* Aktinit grubundan, atom numarası 91, atom ağırlığı 231 olan radyoaktif bir element. Kısaltması Pa.

protein

* Canlı hücrelerin ana maddesini oluşturan, genellikle sülfür, oksijen ve karbon öğeleri bulunan amino asit birleşiminden oluşmuş karmaşık yapıli doğal madde.

proteinli

* Proteini olan.

proteinsiz

* Proteini olmayan.

Protestan

* Hristiyanlıkta reform hareketi sonucu doğan mezhep.

* Bu mezhebe bağılı olan kimse.

Protestanlık

* Protestan olma durumu.

* Anglikan, Lüterci, Kalvenci vb. gibi türlü kolları içine alan, papanın dinî başkanlığını ve Katolik kurallarını tanımayan kilise birliği.

protesto

* Bir davranışı, bir düşünceyi, bir uygulamayı haksız, yersiz, gereksiz bularak karşı çıkma, kabul etmeme.

* Herhangi bir davranışın haksız, yersiz, gereksiz görülerek onaylanmadığını bildiren resmî açıklama.

* Değerli evrak niteliğindeki borç senedinin ödenmemesi durumunda, özel bir biçime bağılı ve belli hukukî sonuçlar doğuran bildirim.

protesto çekmek

* protesto yollamak.

protesto etmek

* itiraz etmek, reddetmek.

* protesto yollamak.

protez

* Eksik bir organın yerini tutmak, bir organın sakatlığını örtmek amacıyla yapılan yapma organ veya parça.

* Bu amaçla yapılp kullanılan (organ).

* Ön türeme.

protezci

* Protez yapan kimse.

protezcilik

* Protez yapma işi.

protojin

* Gnays yapısında, genellikle Alp dağlarında rastlanan bir granit.

protokol

* Bir toplantı, oturum, soruşturma sonunda imzalanan belge.

* Diplomatlar arasında yapılan anlaşma tutanağı.

* Diplomatlıkta, devletler arasındaki ilişkilerde geçen yazışmalarda, resmî törenlerde, devlet başkanları ile onların temsilcileri arasındaki görüşmelerde uygulanan kurallar.

* Resmî ilişkilerde ve işlemlerde ciddiyet.

protokölcü

* Protokol işleriyle uğraşan kimse.

* Kurallara sıkı sıkıya bağılı olan kimse.

protokole dahil

* resmî törenlere katılma hakkı olan (kimse).

proton

- * Atom çekirdeğinde her biri (+1) pozitif elektrik yükü taşıyan tanecik.
- * Hidrojen atomunun çekirdeği.

protonema

- * Yosun sporlarının çimlenmesinden oluşan iplik biçimindeki organ.

protoplâzma

- * Yapı bakımından çekirdek ve sitoplazmadan oluşan, yan sıvı, saydam ve canlı hücrenin metabolizma olaylarının olduğu yer.

prototip

- * İlk örnek, ilk tip.

prova

- * Bir şeyin amacına uygun, istenilen düzeyde olup olmadığını anlamak için yapılan deneme.
- * Bir giysiye son biçimini vermeden önce giysiyi giyecek kişinin üzerinde yapılan düzeltme.
- * Yazar veya düzeltmen tarafından üstünde düzeltmeler yapılan basılı metin.

prova yapmak

- * gözden geçirmek.
- * oyunu sahnelemek için önceden denemek.

providansiyalizm

- * Kayracılık.

provizyon

- * Bir çekin para olarak karşılığı.

provizyonsuz

- * Bankada karşılığı olmayan (çek).

provokasyon

- * Kışkırtma.

provokatör

- * Kışkırtıcı.

provoke

- * "Kışkırtmak" anlamında gelen provoke etmek şeklinde kullanılır.

prozodi

- * Bir şiir bestesinde, hece vurgularının müzik vurgu ve yükselişleriyle iyice uyuşmuş olması ve bu yoldaki kuralların bütünü.

prömiyer

- * Yeni oynanmaya başlayan tiyatro oyununun ilk temsili.

Prusyalı

- * Almanya'nın Prusya bölgesinden olan kimse.

pruva

- * Geminin veya sandalın ön tarafı, baş bölümü.

pruva hattı

- * Gemilerin birbirinin ardı sıra gitmek için aldıkları durum.

psikanaliz

- * Freud'un geliştirdiği, insanın uyumlu veya uyumsuz davranışlarının kaynağı sayılan, bilinçaltı çatışma ve güdülerini araştırıp bilince çıkararak davranış sorunlarını çözme yöntemi, ruhî çözümleme.

psikanalizci

- * Hastalarını psikanalizle tedavi eden hekim.
- * Psikanalizle uğraşan kimse.

psikastenî

- * Saplantıların çoğunun kökünde bulunan akıl ve ruh zayıflığı.

psikiyatr

- * Psikiyatri uzmanı, ruh bilimci.

psikiyatri

- * Ruh ve sinir hastalıklarıyla, kişide görülen önemli uyumsuzlukları önleme, teşhis ve tedavi etmeyle uğraşan uzmanlık dalı.

psikolog

- * Ruh bilimci.

psikoloji

- * Ruh bilimi, ruhiyat.
- * Bir gruba, bir bireyi belirleyen hareket etme, düşünme, duygulanma biçimlerinin bütünü.
- * Herhangi bir edebiyat ürününde, kişilerin kişiliklerini belirleyen duyuş, düşünüş, davranış biçimi.

psikolojik

- * Ruh bilimsel, ruh bilimi ile ilgili.
- * Ruhsal.
- * Ruhu okşayan, hoşla giden, iyi karşılanan.

psikolojik savaş

- * Temeli propagandaya dayanan, karşı düşünceli grupların birbirlerini etkileyebilmek ve kendi düşüncelerini kabul ettirmek için tehdit, şantaj, yıldırma gibi psikolojik öğelerin kullanıldığı mücadele türü.

psikolojizm

- * Ruh bilimcilik.

psikometri

- * Ruh ölçümü.

psikopat

- * Ruh veya sinir hastalığına tutulmuş kimse, ruh hastası.

psikopati

- * Akıl hastalığı.

psikopatoloji

- * Akıl ve ruh sağlığını inceleyen bilim.

psikopatolojik

- * Psikopatoloji ile ilgili.

psikoterapi

- * Hekimin hastayı etkilemek için kullandığı psikolojik yöntemlerin bütünü.

psikoz

- * Türü sebeplerle kişiliğin bütünlük ve uyum gücünü geniş ölçüde yıkan ruhî bozukluklar; akıl hastalıklarının genel adı.
- * Toplumsal bir sarsıntıya bağlı olarak doğan ruh durumu.

psişik

- * Ruhla ilgili olan, ruhî, ruhsal.

Pt

- * Plâtin'in kısaltması.

ptiyalin

* Nişastanın sindirilmesine yarayan, tükürükte bulunan bir enzim.

Pu

* Plütonyum'un kısaltması.

puan

* Çeşitli sporlarda kullanılan ölçüsü ve değeri değişken birim.

başarı değeri.

* Kumaşlardaki benek, nokta.

puan almak (veya kazanmak)

* spor karşılaşmalarında başarılı bir oyun çıkararak kendine sayı sağlamak.

* genellikle test biçimindeki sınavda herhangi bir puan elde etmek.

puan hesabıyla yenmek

* rakibinin aldığından daha çok puan alarak oyunu kazanmış sayılmak.

puan tutturmak

* gereken sayıda para kazanmak.

puan vermek

* değer biçmek, not vermek.

puanlama

* Puanlamak işi.

puanlamak

* (test kâğıtlarında) Sorulara verilen cevapları puan olarak değerlendirmek, puan vermek.

puanlandırma

* Puan vermek işi.

puanlandırmak

* Puan vermek.

puanlı

* Üzerinde puan bulunan.

puanlık

* Puan değerinde olan.

puantaj

* Bir şeyin denetlendiğini veya görüldüğünü belirtmek için işaretleme, işaret koyma.

puanter

* Bir av köpeği ırkı.

puantör

* Çalışanların giriş çıkış saatlerini işaretleyen kimse veya alet.

puding

* Meyve, bisküvi vb. ile yapılan bir İngiliz tatlısı.

* Çakıl ve taş kırıntılarının kendi kendine çimentolaşmasından oluşmuş kütle.

pudra

* Bazı mineral ürünlerin karışımı ile elde edilen, cildi korumak, düzgün ve güzel göstermek veya kırıncılıkları, pürüzleri gizlemek amacıyla yüze ve tene sürülen, kokulu ince toz.

pudra şeker

* Dövülerek ince un durumuna getirilmiş şeker.

pudralama

* Pudralamak işi.

pudralamak

* Pudra sürmek.

pudralı

* Pudra sürülmüş olan (yüz, cilt).

pudralık

* Pudra kutusu.

pudriyer

* Pudralık.

puf

* Arkalıksız, alçak, yumuşak, ayakları gözükmeyen oturacak.

* Kaba, kabartılmış, yumuşak minder.

puf

* Bezginlik, usanç anlatır.

puf böreği

* Mayalı hamurdan elde edilen yufkanın arasına peynir veya kıyma konularak yapılan ve tavada kızartılan bir çeşit börek.

pufla

* Perde ayaklılardan, Kuzey Kutbu'na yakın yerlerde, İskandinavya kıyılarında yaşayan, ince ve yumuşak tüyleri için avlanan bir kuş (Somateria).

* Bu kuşun tüyleriyle doldurulmuş.

pufla gibi

* çok yumuşak ve kabarık.

puflama

* Puflamak işi.

puflamak

* Puf diye ses çıkararak sıkıntı veya üzüntüsünü belli etmek.

puhu

* Baykuşgillerden, orman, dağ ve kayalıklarda yaşayan, uzunluğu 65 cm, sırtı koyu kahve rengi bir kuş türü (Bubo bubo).

pul

* Posta parası karşılığı mektuplara, damga resmine karşılık kâğıtlara yapıştırılan, basılı küçük kâğıt parçası.

* Eskiden kullanılan akçeden küçük metal para.

* Bazı giysilerde süs olarak kullanılan parlak, incecik, genellikle metal levhacık.

* Tavla oyununda kullanılan, plâstik, tahta vb.den yapılmış yassı yuvarlak levhacık.

* Vida, cıvata vb.şeylerin boynuna geçirilen, ortası delik metal levhacık.

* Balıkların, sürüngenlerin ve bazı kuşlarla memelilerin vücudunu kaplayan boynuzsu, sert levhacık.

* Üzerinde bulunduğu organa yapışık, biçim ve yapıcı çok basit yaprakların her biri.

* Propaganda amacıyla kullanılan yazılı küçük kâğıt.

* Pula benzeyen, pulu andıran.

pul biber

* Kurutulduktan sonra dövülerek pul pul olan biber.

pul kanatlılar

* Eklem bacaklılardan, kanatları geniş ve sayısız küçük pullarla örtülü, sıvıları emmek için hortum biçiminde ağzı olan, başkalaşmaya uğramış böcekleri, kelebekleri içine alan böcekler takımı.

pul pul

* K       par  alar durumunda.

pul Şişe

* Yeşil camdan yapılan  ok ince  eperli Şişe.

pulat

*  elik.

pulat gibi

*  elik gibi, g     kuvvetli.

pulcu

* Pul satan kimse.

* Pul derleyen veya derleyenlere pul satan kimse, pul koleksiyoncusu.

pulculuk

* Pul satma işi.

* Pul derleyicili i veya derleyenlere satma işi.

pullama

* Pullamak işi.

pullamak

*  zerine pul yapıştırmak.

* Pullarla s slemek.

pullanma

* Pullanmak işi.

* Dış derinin boynuzsu k     pullar veya b     geniş par  alar durumunda d   lmesi.

pullanmak

* (zarf, mektup, evrak vb. i in)  zerine pul yapıŐtırılmak.

* Pul pul olmak.

pullaŐtırma

* PullaŐtırmak işi veya bi imi.

pullaŐtırmak

* Pul h line getirmek.

pullu

*  zerine pul yapıŐtırılmıŐ.

*  zerine pul işlenmiş.

* Pulu olan.

pullu sazan

* Bir t r balık.

pulluk

* Topra ı s rmek i in kullanılan tarım aracı.

pulluk u

* Pulluk yapan, hazırlayan veya satan kimse.

pulman

* Yatar koltuk.

pulsuz

* Pulu olmayan.

puluç

* Cinsel gücü olmayan (erkek).

puluçluk

* Puluç olma durumu, ananet.

puma

* Kedigillerden, uzunluğu 120 cm, kuyruğu 70 cm, sırtı kahverengi, karnı beyaz, Amerika'da yaşayan bir memeli türü, Yeni Dünya aslanı (Feis concolor).

pumba

* Kabartılmış, yumuşak duruma getirilmiş.

pumpa

* Bkz. pumba.

punç

* Çay, şeker, tarçın, limon karışımına rom veya kanyak gibi damıtılmış bir alkollü içkiyle yapılan ve bu içkinin buharlaşan alkollü yakıldıktan sonra içilen içki.

punduna getirmek (veya pundunu bulmak)

* bir şeyi yapmak için uygun zamanı seçmek.

punt

* (bir şey için) Uygun zaman, fırsat.

punto

* Basımcılıkta harflerin büyüklük ve küçüklüklerine göre aldığı ad.

puntolu

* Herhangi bir büyüklükte puntosu olan.

pupa

* Geminin arkası, kıç.

* Arkadan.

pupa yelken ilerlemek (gitmek...)

* yelkenler, arkadan esen rüzgârla şişmiş olarak, tam yolla.

* alabildiğince, hiçbir şeye bağımlı olmadan.

puro

* Yaprak tütünle yapılmış kalın ve uzun sigara.

pus

* Görüş uzaklığını çok azaltmayan bir tür hafif sis.

* Bazı meyvelerin üzerinde oluşan, zambak veya sakıza benzeyen madde.

* Yaprakların üzerinde görülen, örümcek ağını andıran böcek veya kurt yuvası.

* Ağaçların kütük ve dallarındaki yosun.

* Bazen meme başında oluşan kabuk.

pus

* Parmak, inç.

pusarık

* Puslu, puslanmış, sisli.

* Ilgım, yalgın, serap.

pusarma

* Pusarmak işi.

pusarmak

* Puslu duruma gelmek, sislenmek.

pusat

- * Araç.
- * Silâh, zırh gibi savaş aracı.
- * Giysi veya giysilik kumaş.

pusatçı

- * Orta oyununda şakşak ve tahta kılıç vb. kullanan oyuncu.

pusatlandırma

- * Pusatlandırmak işi veya durumu.

pusatlandırmak

- * Pusatlanmasını sağlamak, teçhiz etmek.

pusatlanma

- * Pusatlanmak işi veya durumu.

pusatlanmak

- * Gereken araç veya silâhları edinmek.

pusatlı

- * Pusatlı olan.
- * Zırh giymiş.

puselik

- * Bkz. buselik.

puset

- * Elle sürülen, hafif, küçük çocuk arabası.

pusetçi

- * Puset yapan, satan veya onaran kimse.

pusla

- * Bkz. pusula (I), (II).

puslandırma

- * Puslandırmak işi veya durumu.

puslandırmak

- * Puslu duruma getirmek.

puslanma

- * Puslanmak işi.

puslanmak

- * Hava hafif sisli bir durum almak.
- * Buğulanmak.

puslu

- * Puslanmış, pusank, hafif sisli.
- * Üzerinde pus bulunan.

pusma

- * Pusmak işi.

pusmak

- * Sinmek.
- * Bir şeyi kendine siper edip saklanmak.
- * Ortahğı hafif sis kaplamak, pusarmak.

pusu

- * Birine saldırmak için saklanarak beklenen yer.
- * Birine saldırmak için hazırlanma durumu.

pusu kurmak

- * saldıracağı kimseye görünmemek için bir yerde gizlenip beklemek.

pusucu

- * Pusu kuran veya pusuya yatan kimse.

pusula

- * Üzerinde kuzey - güney doğrultusunu gösteren bir mıknatıs iğnesi bulunan ve yön tespit etmek için kullanılan kadranlı araç.

pusula

- * Küçük bir kâğıda yazılmış kısa mektup, tezkere.
- * Üzerinde alacak hesabı yazılmış kâğıt.

pusulalı

- * Pusulası olan.

pusulama

- * Pusulamak işi veya durumu.

pusulamak

- * Pusu konumuna veya durumuna getirmek.

pusulasız

- * Pusulası olmayan.

pusulayı şaşırmak

- * güç bir duruma düşerek ne yapacağını bilememek.
- * doğru tutum ve davranıştan ayrılmak.

pusuluk

- * Pusu kurulan yer.

pusuya düşmek

- * pusu kuran kimsenin saldırı alanı içine girmek.

pusuya düşürmek

- * yolunu gizlice bekleyip kötülük etmek.

pusuya yatmak

- * pusuda beklemek.

pusval

- * Yemenicilerin kullandığı ölçü.

puşt

- * Eş cinsel erkeklerin cinsel zevklerine hizmet eden sapık erkek çocuk.
- * Ağır ve kaba sövgü sözü.

puşt olmak

- * birinin ilencine uğrayıp kötüleşmek, mahvolmak.

puştluk

- * Puşt olma durumu.

put

- * Bazı ilkel toplumlarda doğüstü güç ve etkisi olduğuna inanılan canlı veya cansız nesne, tapıncak, sanem, fetiş.

* Haç.

put

* Üç dört tel ipekten bükülmüş iplik.

put gibi

* sessiz, anlamsız bir bakışla ve kıvıldamaksızın.

put kesilmek

* sessiz ve hareketsiz bir durum almak.

putlaşma

* Putlaşmak işi.

putlaşmak

* Gereğinden çok değer kazanmak.

putlaştırma

* Putlaştırmak işi.

putlaştırmak

* Bir şeyi olağanüstü görerek, gereğinden çok değer vermek, put durumuna getirmek.

putperest

* Puta tapan.

putperestlik

* Puta tapma durumu, fetişizm.

putrel

* Yapılarda, demir yollarında kullanılan demir kiriş.

putrelli

* Putreli olan.

puya

* And dağlarında yetişen 60-70 yılda bir en görklü tek çiçeğini veren bitki.

püf

* Bir ateşi söndürmek, canlandırmak için dudakları hafifçe büzerek dışarı verilen soluğun çıkardığı ses.

püf desen uçacak

* çok zayıf kimseler için kullanılır.

püf noktası

* Bir işin en ince, hassas ve önemli noktası.

püfkürme

* Püfkürmek işi.

püfkürmek

* Üfleyerek püskürmek.

püfleme

* Püflemek işi.

püflemek

* Söndürmek veya soğutmak için üflemek.

püfür püfür

* (rüzgâr için) Hafif ve serin bir biçimde eserek.

püklü

* Bkz. ekli püklü.

pülverizatör

* Püskürteç.

pünez

* Raptiye.

pür

* dolu, çok" anlamında birleşik sıfatlar yapar: pürhiddet, pürneşe vb.

pür

* Çam, ardıç, lâdin ağaçlarının iğne gibi ince yaprakları.

pürçek

* Şakaklardan sarkan saç, zülûf.

* Bitkilerin saçaklı kökü veya püskülü.

pürçeklenme

* Pürçeklenmek işi.

pürçeklenmek

* Pürçekli duruma gelmek, püsküllenmek.

pürçekli

* Pürçeği olan.

pürçeksiz

* Pürçeği olmayan.

pürçük

* Pürçek.

pürçüklü

* Havuç.

pürdikkat

* Dikkatli.

püre

* Sebze veya eti ezerek veya süzgeçten geçirerek elde edilen ezme.

püren

* Süpürge otu.

pürhiddet

* Hiddetli.

pürük

* Pürinden türeyen baz.

pürin

* Fosfor oksiklorünün ürik aside etkimesiyle oluşan trikloropürinin indirgenmesinden elde edilen baz.

püriten

* Kutsal kitapları yeniden ve değişik bir anlayışla okumaya özen gösteren katı presbiteryen.

püritenlik

* Püriten olma durumu.

* Ahlâkî, siyasî vb. konularda katı taassub.

pürizm

* Dilbilgisine, günlük kullanışa uymayan kelime ve deyimleri kullanmama veya eskiden kullanılan üslûba dönme isteği.

pürmelâl

* Hüzüntülü, üzüntülü.

pürneşe

* Neşeli.

pürsıhhat

* Sıhhatli, sağlıklı.

pürtelâş

* Telâşlı.

pürtük

* Herhangi bir şeyin üzerindeki çıkıntı biçiminde küçük kabarcık, çıkıntı.

* (ses için) Cızırtı.

pürtüklenme

* Pürtüklenmek işi.

pürtüklenmek

* Herhangi bir şeyin üzerinde pürtükler oluşmak.

pürtüklü

* Pürtükleri olan.

pürüz

* Bir şeyin düzgünlüğünü bozacak çıkıntı, gedik veya kusur.

* Engel, güçlük.

pürüzalır

* Bir borunun ağzına biçim vermek, genişletmek veya çapaklarını, pürüzlerini almak için kullanılan, çevresinde kesici yüzü bulunan alet, rayba.

pürüzlenme

* Pürüzlenmek işi.

pürüzlenmek

* Pürüz oluşmak, pürüzlü duruma gelmek.

* (ses) Boğuk ve bozuk çıkmak.

* Kaşık ve güç bir duruma gelmek.

pürüzlü

* Pürüzü olan.

* Boğuk ve bozuk (ses).

* Kaşık, güç (durum, iş).

pürüzsüz

* Pürüzü olmayan.

* Düzgün, falsosuz ses.

pürüzsüzlük

* Pürüzsüz olma durumu.

püskü

* Bkz. eski püskü.

püskül

* Bir ucundan bazı şeylere süs olarak takılan, diğer ucu serbest saçak biçimindeki iplik demeti.

püskül kuyruklular

* Vücutları iki, üç tüysü uzantıyla sonuçlanan, kanatsız, ince, yumuşak, en bilinen türü gümüşçün olan böcekler takımı.

püskülcük

* Güneş kursunun bazı tek renkli resimlerinde görülen parlak bulut.

püsküllü

* Püskülü olan, püskül takılmış olan.

püsküllü belâ

* Büyük sıkıntı, zarar veren kimse veya şey.

püskülsüz

* Püskülü olmayan.

püskürgeç

* Sıvıları ve toz durumundaki maddeleri duman hâlinde saçmaya veya atmaya yarayan tulumba veya körük biçimindeki aygıt.

püskürme

* Püskürmek işi.

* Sık ve tek tek benekler durumunda.

* Yanardağın, duman, kül ve lâv çıkarması, indifa.

püskürme benli

* Bir arada irili ufaklı benleri olan.

püskürmek

* Ağzında bulunan bir sıvı veya toz durumundaki bir şeyi hızla savurtarak dışarı çıkarmak.

* (yanardağ için) Lâv çıkarmak, indifa etmek.

* (öfke vb. için) Patlarcasına dışarı vurmak.

püskürteç

* Sıvıları ve toz durumundaki maddeleri gaz veya toz durumunda saçmaya yarayan alet, pülverizatör.

püskürtme

* Püskürtmek işi.

* Sulu boya püskürterek çeşitli tonlarda yüzeyler elde etme tekniği veya bu teknikle yapılmış resim.

* Püskürtülerek yapılmış.

* Sıçramış, fırlamış.

püskürtme makinesi

* Püskürteç.

püskürtme tabancası

* Vernik veya boya sıvılarını basınçlı hava yardımı ile püskürterek sürmekte kullanılan tabanca biçiminde araç.

püskürtmek

* Hızla ve savurtarak çıkarmak.

* Fışkırtmak.

* Geri dönmek zorunda bırakmak.

püskürtü

* Püskürme durumunda bulunan yanardağdan çıkan maddelerin bütünü, lâv.

püskürtücü

* Püskürtmek işini yapan araç veya kimse.

püskürtülme

* Püskürtölmek işi.

püskürtölmek

* Püskürtmek işi yapılmak.

püskürtüş

* Püskürtmek işi veya biçimi.

püskürök

* Yanardağın püskürmesiyle ortaya çıkan.

püskürök külte

* Yanardağınan püskürme sonucu katılaşmış duruma gelen taş.

püskürök taş

* Püskürök.

püslü

* Bkz. süslü püslü.

püstöl

* İrinle dolu kabarcık veya sivilce.

püsür

* Bir şeyin can sıkıcı, karışık ayrıntısı veya pürüzü.

* Can sıkıcı, istenmeyen kimse.

* Tembel, kalpazan.

* (ip, saç vb. için) Karışık, dolaşık.

* (iş için) Karışık, kusurlu.

* Bkz. bok püsür.

püsürlü

* Püsürü olan, pürüzlü.

püsürsüz

* Püsürü olmayan, pürüzsüz.

pütür

* Küçük kabarcık, çıkıntı, pürüz, pürtük.

pütür pütür

* Üzerinde pek çok pütür bulunan.

* Sertleşip çatlamış.

pütürlenme

* Pütürlenmek işi.

pütürlenmek

* Pütürlü olmak.

pütürlü

* Pütürü olan, pürüzlü, pürtüklü.

pütürsüz

* Pütürü olmayan.

pütürsüzlük

* Pütürsüz olma durumu.

-r

* Ünlü ile biten fiillere eklenen geniş zaman eki.

r, R

* Türk alfabesinin yirmi birinci harf. Re adı verilen bu harf, ses bilimi bakımından ötümlü, sürtünücü diş eti ünsüzünü gösterir.

Ra

* Radium'un kısaltması.

-ra / -re

* İsimlerden yer ve zaman zarfı türeten ek.

Rab

* Tanrı.

rabbanî

* Tanrı'dan gelen, şeytanî karşıtı.

* Tanrı'ya ulaşmış.

Rabbena

* Tanrı, Tanrım.

rabbenâ hakkı için

* ant içerken inandırmak için kullanılır.

rabbim

* Tanrım.

rabıt

* Bağ, bağlama.

rabıt edatı

* Bağlaç.

rabıta

* Bağlayan şey, bağ.

* İlgi, ilişki.

* Bağlılık.

* Birbirini tutma, tutarlık.

* Düzen, sıra.

rabıtalı

* Düzgün, düzenli.

* Sözünü bilen, tutarlı, ağırbaşlı.

rabıtasız

* Düzensiz, birbirini tutmaz.

* Ağırbaşlı olmayan, tutarsız.

* Birbirine bağlı veya tutarlı olmadan.

rabıtasızlık

* Rabıtasız olma durumu.

raca

* Hindistan'da prenlere verilen unvan, mihrace.

raci

* Geri dönen.

* Dokunan, ilgilendiren, dayanan.

raci olmak

* dokunmak, dayanmak, ilgilenmek.

racon

- * Yol, yöntem, usul.
- * Gösteriş, fiyaka.

racon kesmek

- * görünüşe göre hüküm vermek.
- * gösteriş yapmak.

radansa

- * Yelkenlere açılan deliklere ve halat ilmiklerine geçirilen metal halka.

radar

- * Radyo dalgalarının yankısını alarak cisimlerin yerini ve uzaklığını bulabilen, genellikle uçak ve gemilerde kullanılan cihaz.
- * İçgüdü, sezgi.

radarcı

- * Radar kullanan veya radarın bakım ve onarımıyla görevli kimse.

radarcılık

- * Radarcının görevi.

radde

- * Derece, kerte.

raddelerinde

- * (zaman için) Sıralarında, sularında.

radika

- * Yaprakları salata olarak yenen baharlı, çok yıllık bir bitki (*Taraxacum officinale*).

radikal

- * Köklü, kesin, kökten.
- * Köktenci.

radikalizm

- * Köktencilik.

radikalleşme

- * Radikalleşmek durumu.

radikalleşmek

- * Köktenci olmak.
- * Kesin durum almak.

radon

- * Atom numarası 86, atom ağırlığı 222 olan, radyum tuzunun su ile işlenmesinden, hidrojen ve oksijenle karışım durumunda elde edilen, boru yardımıyla sıvı hava içinden geçirilerek karışımdan ayrılan radyoaktif element. Kısaltması Rn.

radyan

- * Bir dairede yarıçap uzunluğundaki yay parçasını gören merkez açıya eşit açı ölçme birimi.
- * Işın veya ısı yayan.

radyasyon

- * Işınım.

radyatör

- * Bir akaryakıtın yanmasından veya sıcak bir akışkandan aldığı ısıyı dışarı ileten dilimli borulardan oluşan ısıtma aracı.
- * Bağlı bulunduğu motordaki ısı derecesinin yükselmesini önleyen soğutucu.

radyatörcü

* Radyatör yapan, satan, onaran veya döşeyen usta.

radio

* Elektrik dalgalarının özelliğinden yararlanarak seslerin iletilmesi sistemi.

* Elektrik dalgalarıyla düzenli olarak yayın yapan istasyon ve bu istasyonun programlarını düzenlemekle görevli kuruluş.

* Radyo istasyonlarının yayınlarını alan araç.

radio etkinliği

* Işın etkinlik, radyoaktivite.

radio evi

* Radyo yayını yapılan yapı.

radio gazetesi

* Radyo aracılığı ile yayımlanan haber, yorum ve röportajların tümü.

radio istasyonu

* Radyo vericilerinin bulunduğu merkez.

* Radyoda alınan veya bulunan her bir yayın.

radio muhabiri

* Radyo haber ve röportajlarını hazırlayan gazeteci.

radio oyunu

* Radyoda oynanmak ve seslendirilmek üzere yazılan oyun.

radio taksi

* Telsiz telefon ağı ile bir şirkete veya durağa bağlı olarak çalışan taksi.

radio yayını

* Doğrudan kamuya seslenen ve sesli programları yayın iletişim aracı.

radyoaktif

* Işın etkinliği olan, ıfın etkin.

radyoaktif izotoplar

* Bazı hastalıkların teşhisinde ve iyileştirilmesinde yararlanılan izotoplar.

radyoaktifleştirme

* Bir elementi radyoaktif duruma getirmek.

radyoaktiflik

* Radyoaktif olma durumu.

radyoaktivite

* Alfa, beta, gama ışınlarını yayma özelliği, ıfın etkinliği.

radyobiyooloji

* X ışınlarının canlı dokular üzerindeki etkisini inceleyen bilim.

radyocu

* Radyo yapan, onaran veya satan kimse.

* Radyoda görevli kimse.

* Radyo yapılan veya onarılan yer.

radyoculuk

* Radyo yapma, onarma veya satma işi.

* Radyo kuruluşlarını işletme ve yönetme işi.

radyoelektrik

* Fiziğin elektromanyetik dalgaların araştırılması ve uygulanması ile ilgili bölümü.

radyoelektriksel

- * Radyoelektriğe ilişkin.
- * Radyofrekans.

radyoelektronik

- * Elektronikğin radyoelektriğe uygulanması.

radyofizik

- * Radyoelektriğe ilişkin olayları inceleyen bilim dalı.

radyofizyoloji

- * Radyobiyooloji.

radyofoni

- * Elektromanyetik dalgaların özelliklerinden yararlanarak sesleri ileten sistem.

radyofonik

- * Radyo ile ilgili, radyo ile verilen.

radyofonik ses

- * Radyoda konuşma yapmaya uygun ses.

radyofoto

- * Fotoğraf, yazı gibi görüntülerin radyo dalgalarıyla uzaktan iletilmesini sağlayan sistem.
- * Bu sistemle alınan fotoğraf.

radyografi

- * X ışınlarından yararlanılarak resim çekme.
- * Bu teknikle alınan fotoğraf.

radyogram

- * Telsiz telgrafla verilen haber ve bunun yazılı olduğu kâğıt.

radyoizotop

- * Doğal bir elementin radyoaktif izotopu.

radyokimya

- * Radyoaktif cisimleri ve onların kimyasal özelliklerini inceleyen bilim dalı.

radyolink

- * Radyo, telefon, televizyon ve teleks gibi iletişim araçlarının kablo bağlantısı olmaksızın, istasyonlar arasında veya stüdyo ile verici istasyon arasında yüksek frekanslı radyo dalgaları ile bağlantı kurmaya yarayan sistem.

radyolog

- * Işın bilimi uzmanı, ışın bilimci.

radyoloji

- * Işık, elektrik ve ısı ışıınımlarının uygulama alanlarını inceleyen bilim dalı, ışın bilimi.

radyometre

- * Işınölçer.

radyometri

- * Işıma şiddetinin ölçümü.

radyometrik

- * Radyometri ile ilgili.

radyoskopi

- * Bir organ veya cismin ışınlar altında muayenesi.

radyoteknoloji

* Elektro filmi çekme tekniğı.

radyotelefon

* Telsiz telefon.

radyotelgraf

* Telsiz telgraf.

radyoterapi

* X ışınlarının biyolojik etkisine dayanan tedavi yöntemi.

radyum

* 1898 yılında Pierre Curie ve eşi tarafından bulunan, atom numarası 88, atom ağırlığı 226,05 olan, 700° C de eriyen, soğukta suyu ayırıştırın, ışın etkinliğı çok bir element. Kısaltması Ra.

raf

* Üstüne öte beri koymak için dolaba veya bir dolabın içine birbirine paralel olarak tutturulmuş, genellikle geniş, uzun tahta veya metal levha.

rafa koymak (veya kaldırmak)

* savsamak, artık üstünde durmamak, ihmal etmek.

rafadan

* Kaynar suda kabuğı ile az pişirilmiş (yumurta), alakok.

Rafızî

* Rafızîliğı benimseyen kimse.

Rafızîlik

* Şîî mezhebinin bir kolu ve bu koldan olanların inancı.

rafınaj

* Arıtım.

rafinatör

* Odun liflerini içinde bulunabilecek yabancı maddelerden arıtma ünitesi.

rafine

* İncelmiş, ince, arıtılmış, saflaştırılmış.

* Hassas, duygulu, nazik, ince, seçkin.

rafineri

* Arıtım evi, tasfiyehane.

rafit

* Bazı hayvan ve bitki hücrelerinde bulunan, iğne biçiminde billûr madde.

rafting

* Özellikle ırmaklarda azgın sular arasında yapılan salcılık, sal yarışı.

rafya

* Afrika ve Amerika'da yetişen, iri gövdeli, uzun yapraklı palmye (Raphie).

* Bu palmyenin dokuma işlerinde kullanılan lifleri.

* Palmye liflerinden yapılmış olan.

ragbi

* Bkz. rugby.

rağbet

* İstek, arzu.

* Beğenme, itibar.

rağbet etmek (veya göstermek)

* istemek, beğenmek, istekle karşılamak.

rağbet görmek (veya kazanmak)

* istenilmek, beğenilmek, istekle karşılanmak.

rağbetli

* İstek gören, rağbet gören, rağbet edilen.

rağbetsiz

* İsteksiz, gönülsüz, rağbet etmeyen.

* İstenilmeyen, rağbet edilmeyen.

rağbetsizlik

* İsteksizlik, gönülsüzlük, rağbet etmeme.

* İstenilmeme, rağbet edilmeme.

rağm

* İnadına davranma.

rağmen

* Karşın.

rağmına

* "Bir şeye karşı terslik olsun diye, inadına" anlamıyla kullanılır.

rahat

* İnsanda üzüntü, sıkıntı, tedirginlik olmama durumu, huzur.

* Üzüntü, sıkıntı ve tedirginliği olmayan.

* Sıkıntı veya yorgunluk, tedirginlik vermeyen.

* Aldırmaz, gamsız.

* Kolay bir biçimde, kolaylıkla.

* "Hazır ol" durumunda bulunanlara, oldukları yerde serbest bir durum almaları için verilen komut.

rahat batmak

* iyi bir durumdayken bu durumu olmayacak sebepler yüzünden bırakanlar için sitem yollu söylenir.

rahat bırakmamak (veya vermemek)

* tedirgin etmek.

rahat döşegi

* Ölüyü kaldırıncaaya değin içinde yatırdıkları döşek.

* Bir kimsenin öldüğü yerden söz edilirken deniz, savaş alanı gibi yerlere karşıt olarak evindeki yatağını ve dolayısıyla evini anlatır.

rahat durmak

* yaramazlık etmemek veya kıınıdamamak.

rahat duruş

* Vücudun alıştırımlar arasında dinlendirilmesi için, eller arkaya dik olarak birleştirilmiş, bacaklar önde veya yana yarım adım duruşunda aldığı gevşek durum.

rahat etmek

* sıkıntısız durumda olmak, ferahlanmak, dinlenmek.

rahat kıcına batmak

* bulunduğu rahat durumun değerini bilmemek.

rahat olmak

* üzüntülü, sıkıntılı veya tedirgin durumda olmamak.

rahat rahat

* Rahat bir biçimde, kolaylıkla.

rahat yüzü görmemek

* hiç rahat etmemek.

rahatça

* Rahat (bir biçimde).

rahatı kaçmak

* rahatsız, tedirgin olmak, üzölmek.

rahatına bakmak

* hiçbir şeye aldınş etmeyerek rahatını sağlamaya çalışmak.

rahatlama

* Rahatlamak işi.

rahatlamak

* Üzüntü, sıkıntı, tedirginlik veren veya bir ihtiyacın giderilmesi durumun ortadan kalkması, azalmasıyla rahata kavuşmak.

rahatlatma

* Rahatlatmak işi.

rahatlatmak

* Rahatlamasını sağlamak, ferahlatmak.

rahatlık

* Üzüntüsü, sıkıntısı, tedirginliği olmama durumu, rahat.

* Yorgunluk veya sıkıntı vermeme durumu.

rahatlıkla

* rahat bir biçimde, kolaylıkla.

rahatsız

* Rahat olmayan, tedirgin, huzursuz.

* Rahat kullanılmayan, sıkıntı, tedirginlik veren.

* Hasta, keyifsiz.

rahatsız etmek

* rahatını bozmak, rahatını, keyfini kaçırmak.

rahatsız olmak

* rahatı bozulmak, keyfi kaçmak, sağlığı bozulmak.

rahatsızlanma

* Rahatsızlanmak işi.

rahatsızlanmak

* Sağlığı bozulmak, hastalanmak, rahatsız olmak.

rahatsızlaşma

* Rahatsızlaşmak işi veya durumu.

rahatsızlaşmak

* Rahatsızlanmak.

rahatsızlık

* Rahatsız olma durumu, tedirginlik.

* Hastalık.

rahatsızlık duymak

* tedirgin olmak, huzurunun ve rahatının kaçtığını hissetmek.

rahatsızlık vermek

* rahatını bozmak, rahatını, keyfini kaçırmak.

rahibe

* Kadın rahip.

rahibelik

* Rahibe olma durumu.

* Rahibenin görevi.

rahim

* Döl yatağı.

rahîm

* Koruyan, acıyan, merhamet eden.

rahip

* Hristiyanlarda genellikle manastırda yaşayan din adamı, keşiş.

rahiplik

* Rahip olma durumu.

* Rahibin görevi.

rahle

* Üzerinde kitap okunan, yazı yazılan, bazıları açılıp kapanabilen alçak, küçük masa.

rahleitedrisinde

* yetişme, eğitim, düşünce bakımından "o kimsenin etkisinde" anlamında kullanılır.

rahman

* Herkese, her canlıya merhamet eden Tanrı.

rahmanî

* Tanrı ile ilgili, tanrısal, şeytanî karşıtı.

rahmet

* Birinin suçunu bağışlama, yarlığama, merhamet etme.

* Yağmur.

rahmet okumak

* Tanrı'nın merhamet ve bağışlaması için dua etmek.

* biri, kötü bir kimseden daha kötü çıkmak.

rahmet olsun canına

* "Allah rahmet eylesin" anlamında ölümler anılırken kullanılan iyi dilek sözü.

rahmetli

* "Tanrı'nın rahmetine kavuşmuş, yarlıganmış" anlamında ölmüş kimseleri saygıyla anmak için ad veya unvanlarının başına getirilir, merhum.

* Ölmüş bir kimsenin adı yerine kullanılır.

rahmetli olmak

* ölmek.

rahmetlik

* Rahmetli.

rahmetlik olmak

* ölmek.

rahne

* Gedik, yarık.

raht

* At takımı.
* Yolda lâzım olacak şeyler.
* Döşeme vb. takımları.
* Pencere ve kapı kanatlarını çerçeveye tutturun menteşe takımı.

rahvan

* Koşarken bir yandaki iki bacağını aynı anda atan binek hayvanlarının biniciyi sarsmayan koşma biçimi.
* Bu biçimde koşan (binek hayvanı).
* (binek hayvanı için) Bu biçimde koşarak.

-rak / -rek

* Sıfatların karşılaştırma derecesini türeten ek: ufakça "ufakça", küçük "daha küçük" vb.

rakam

* Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.
* Bu işaretlerle yazılmış sayı.
* Nicelik, miktar.

rakamlama

* Rakamlamak işi.

rakamlamak

* Bas notalarının üstüne akortlarını belirten rakam koymak.

rakamlı

* Rakamı olan, içinde rakam bulunan.

raket

* Pingpong, tenis gibi oyunlarda topa vurmak için kullanılan, oval tahta bir kasnağa gerilmiş bir ağla veya lâstikle kaplanmış olan, uzunca saplı araç, vuraç.

rakı

* Üzüm, incir, erik gibi meyvelerin alkolle mayalanarak damıtılmasıyla elde edilen içki.

rakı âlemi

* Rakı meclisinde gerçekleştirilen eğlence.

rakı bardağı

* Rakı içmek için özel olarak üretilen, dar ve uzunca bardak.

rakı meclisi

* Rakı veya başka içki içip yemekler, mezeler yiyerek vakit geçirilen, çalınıp söylenerek eğlenilen toplantı.

rakıcı

* Rakı yapan veya satan kimse.
* Rakı içen (kimse).

rakıcılık

* Rakı yapmak veya satmak işi.

rakım

* Yükselti.

rakibe

* Kadın rakip.

rakik

- * İnce, narin.
- * Merhametli, yufka yürekli.

rakip

- * Herhangi bir işte, bir yarışta, birbirini geçmeye çalışan, aynı şeyi elde etmeye uğraşan (kimse).

rakiplik

- * Birbirine rakip olma durumu, rekabet.

rakipsiz

- * Daha üstünü, daha iyisi bulunamayan (kimse veya şey).

rakit

- * Durgun (su).

rakkas

- * Sarkaç, pandül.
- * Raksı meslek edinmiş erkek.

rakkase

- * Raksı meslek edinmiş kadın.

rakkaslı

- * Sarkacı olan.

rakor

- * Sıhî tesisatta iki boruyu döndürmeden birbirine bağlanmasını sağlayan bağlantı parçası.

rakorlu musluk

- * Hortum bağlamak için kullanılan musluk.

raks

- * Dans.
- * Salınım.

raks aksağı

- * Klâsik Türk müziğinde bir küçük usul.

raksetme

- * Raksetmek işi.

raksetmek

- * Oynamak, dans etmek.

ralli

* Yarışmacıların otomobille belli yolları izleyerek ve özel kurallara uyarak belirli bir yere ulaşmalarına dayanan otomobil yarışı.

rallici

- * Ralliye katılan yarışmacı.

ram

- * Boyun eğen, kendini başkasının buyruğuna bırakan.

ram etmek

- * boyun eğdirmek, itaat ettirmek.

ram olmak

- * boyun eğmek, itaat etmek.

ramak

- * "Bir şeyin olmasına çok az kalmak" anlamına gelen ramak kalmak deyiminde geçer.

ramazan

* Ay takviminin dokuzuncu ayı, üç aylar adı verilen recep, şaban ve ramazan aylarının sonuncusu, oruç tutulan ay.

Ramazan Bayramı

* Şeker Bayramı.

ramazan davulu

* Ramazan günlerinde oruç tutacakları sahura kaldırmak için mahalle aralarında çalınan davul.

ramazan keyfi

* Oruç tutanlarda iftar saatine yakın görülen sinirlilik.

ramazan pidesi

* Ramazan ayında özel olarak yaptırılan susamlı pide.

ramazan topu

* Ramazan günlerinde sahur ve iftar vakitlerini halka duyurmak için atılan top.

ramazaniyelik

* Ramazanda iftar ve sahurda yenmek için alınan yiyecekler.

ramazanlık

* Ramazan için ayrılmış (yiyecek).

rambo

* Dövüşçü.

rami

* Isırgangillerden, Çin, Vietnam ve Malezya'da yetişen değerli bir bitki (Boehmeria nivea).

* Bu bitkinin dokumacılıkta kullanılan lifi.

* Atıcı, atan kimse.

ramp

* Bir tiyatro sahnesinin önünde, ışık ve ısıldakların yerleştirildiği, izleyiciye en yakın yer.

ramp ışığına çıkarmak

* bir oyunu sahnelemek.

rampa

* Bir arazinin, bir kara yolunun, bir demir yolu hattının yatay doğrultuya göre yokuş olan bölümü.

* Özellikle istasyonlarda, vagonlara eşya yüklemek veya boşaltmak için yapılan, ambanın önünde bulunan set.

* Bir vagonu raya sokmak veya raydan çıkarmak için kullanılan araç.

* Bir geminin bir başka gemiye, dubaya, iskeleye veya sala degecek biçimde yanaşması.

* İki ağacı veya takozları birbirine kenetlemek için kullanılan, uçları eğriltilmiş ve sivriltilmiş demir çubuk.

* Füzeli mermi veya makinelerin, havaya fırlatılmak için üstüne yerleştirildikleri eğik destek.

rampa etmek

* taşıt bir yere, bir şeye veya bir başka taşıta yanaşmak.

* birinin içki masasına çağrılmadığı hâlde oturmak.

rampacı

* Deniz savaşlarında, borda bordaya savaşıldığında karşı gemiden gelen saldırıları önleyen veya düşman gemisine atlayıp savaşan er.

rampalama

* Rampalamak işi.

rampalamak

* Rampa etmek.

rampalı

* Yokuşu olan.

randa

* Gemilerin mizana direğinin gerisindeki yelken.

randevu

* Belli bir saatte, belli bir yerde iki veya daha çok kişi arasında kararlaştırılan buluşma.

randevu almak

* bir kimseden belli bir saat ve yerde buluşmak için söz almak, gün almak.

randevu evi

* Gizli fuhuş amacıyla işletilen ev.

randevu vermek

* belli bir saatte, belli bir yerde biriyle buluşmak için söz vermek.

randevucu

* Randevu evi işleten kimse.

randevuculuk

* Randevucunun işi.

randevulaşma

* Randevulaşmak işi.

randevulaşmak

* İki veya daha çok kişi belli bir yerde veya zamanda buluşmak için sözleşmek.

randevusu olmak

* belli bir saatte, belli bir yerde buluşmak için biriyle sözleşmiş olmak.

randıman

* Verim.

randımanlı

* Verimli.

rant

* Bir mal veya paranın, belirli bir süre içinde emek verilmeden sağladığı gelir, getirim.

rantabilite

* Yatırılmış sermayenin bir kuruluşun veya bir plâsman konusunun gelir sağlayabilme olanağı, verimlilik.

rantabl

* Gelir getiren, kâr sağlayan, verimli, getirimli.

rantçı

* Rant işiyle uğraşan kimse.

rantçılık

* Rantçının yaptığı iş.

rantıye

* Bankada bulunan paranın faiziyle veya sahibi bulunduğu değerli evrakın (hisse senedi vb.) geliriyle yaşayan kimse, getirimci.

rantıyeci

* Rantçı.

rantıyecilik

* Rantçılık.

ranza

* Gemi, tren, kışla, yatılı okul gibi yerlerde üst üste yapılan yatak yeri.

rap

* "Birdenbire durmak" anlamında rap diye durmak deyiminde geçer.

rap rap

* Bir birliğin, yürüyüş düzenine girmiş bir topluluğun, uygun adım yürürken çıkardığı ses.

rapor

* Herhangi bir işte, bir konuda yapılan inceleme ve araştırma sonucunu, düşünceleri veya gözlemleri bildiren yazı.

* Hastalığın teşhisini, hastanın durumunun gerektirdiği dinlenme vb. ni gösteren, doktor veya doktorlar kurulunca verilen yazı.

rapor vermek

* herhangi bir konuda yapılan inceleme, araştırma sonucu; düşünce veya gözlemleri yazıyla bildirmek.

raporcu

* Bir işi, bir konuyu inceleyerek onunla ilgili rapor vermekle görevli kimse.

raporlama

* Raporlamak durumu.

raporlamak

* Rapora bağlamak, rapor hâline getirmek.

raporlu

* Raporu olan.

* Hastalandığı için rapor alarak işinden ayrılmış olan.

* Ruh sağlığının bozuk olduğunu bildiren raporu olan, kaçık.

raportör

* Sözcü.

raportörlük

* Sözcülük.

rappadak

* Ansızın, beklenmedik bir biçimde ve anda.

hapsodi

* İçinde, Homeros'un şiirlerindeki olaylardan birini işleyen şarkı veya parça.

* Millî veya mahallî konulardan esinlenerek oluşturulmuş müzik eseri.

rapten

* Bağlı olarak, tutturulmuş biçimde.

raptetme

* Raptetmek işi.

raptetmek

* Bir şeyi bir yere iliştmek, tutturmak.

raptiye

* Düz, geniş başlı, kısa bir çivi görünüşünde, kâğıt veya karton gibi şeyleri bir yere tutturmak için kullanılan araç.

raptiyeleme

* Raptiyelemek işi.

raptiyelemek

* Raptiye ile tutturmak.

raptiyelenme

* Raptiyelenmek işi.

raptiyelenmek

* Raptiye ile tutturulmak.

rasat

* Gözlem.

rasatçı

* Gözlemci.

rasathane

* Gözlem evi, observatuvar.

rasıt

* Gözleyici.

raspa

* Demir, tahta yüzeylerdeki boya, pas gibi şeyleri çıkarmak, pürüzleri gidermek için kullanılan iri dişli bir törpü.

* Kunduracılıkta köselenin yüzünü sıyırmaya ve perdahlamaya yarayan alet.

raspa etmek

* raspalamak.

raspa taşı

* Gemi güvertelerini temizlemek için kullanılan sünger taşı.

raspacı

* Raspa yapan (kimse).

raspalama

* Raspalamak işi.

raspalamak

* Raspa kullanarak boyaları, pasları kazmak, pürüzleri gidermek veya iki yüzeyi birbirine yapıştırmak, oturtmak.

raspalanma

* Raspalanmak işi.

raspalanmak

* Raspalamak işine konu olmak.

rast

* Doğru.

* Tesadüf.

* (atılan şey) Hedefi vurma.

rast

* Klâsik Türk müziğinde bir makam.

rast gelmek

* düşünmediği, ummadığı hâlde karşılaşmak, rastlamak, tesadüf etmek.

* düşünmediği veya düşülmediği hâlde payına düşmek.

* (atılan şey) hedefi bulmak.

* tesadüf etmek, denk gelmek.

rast getirmek

- * rast gelmesini sağlamak.
- * kollamak, seçmek.
- * aranmakta olan bir şeyi veya kimseyi umulmadık bir yer veya zamanda bulmak.
- * (Tanrı) uygun getirmek, başanlı kılmak.

rast gitmek

- * uygun düşmek, istenilen biçimde gelişmek.

rastgele

- * Herhangi bir, gelişigüzel.
- * Seçmeden, iyisini kötüsünü ayırmadan, gelişi güzel, lâlettayın.
- * "İşiniz rast gitsin" anlamında kullanılan iyi dilek sözü.

rastgeliş

- * Rast gelmek işi veya biçimi.

rastık

- * Kadınların kaşlarını veya saçlarını boyamak için sürdükleri siyah boya.
- * Sürme mantargillerin yol açtığı ve tanelerin içini kurum karası bir tozla dolduran ekin hastalığı, sürme.

rastık çekmek

- * rastık sürmek.

rastıklı

- * Rastık sürülmüş olan (kaş veya saç).

rastlama

- * Rastlamak işi.

rastlamak

- * Bir kimse ile karşı karşıya gelmek, karşılaşmak, rast gelmek, tesadüf etmek.
- * (atılan şey) Hedefi bulmak, rast gelmek.

rastlanma

- * Rastlanmak işi veya durumu.

rastlanmak

- * Karşılaşmak, rast gelinmek, tesadüf edilmek.

rastlantı

- * Bilgiye, isteğe, kurala veya belli bir sebebe dayanmaksızın oluveren karşılaşma, tesadüf.

rastlaşma

- * Rastlaşmak işi.

rastlaşmak

- * Birbiriyle karşılaşmak, birbirine rastlamak, tesadüf etmek.
- * Aynı zamanda olmak, üst üste gelmek.

rastlayış

- * Rastlamak işi veya biçimi.

rasyon

- * Bir hayvanın 24 saatlik bir periyot için besin maddeleri ve enerji ihtiyacını sağlayan toplam yem miktarı.

rasyonalist

- * Akılcı, usçu.

rasyonalite

- * Ussallık.

rasyonalizasyon

* Ussallaştırma, akla dayattırma.

rasyonalizm

* Akılcılık, usçuluk.

rasyonel

* Usa dayanan, ölçülü, ussal, hesaplı.

rasyonel sayı

* Tam veya kesirli sayıların ortak adı.

rasyonelleşme

* Rasyonelleşmek durumu.

rasyonelleşmek

* Rasyonel duruma gelmek.

rasyonelleştirme

* Rasyonelleştirmek işi.

rasyonelleştirmek

* Rasyonel duruma getirmek.

raşe

* Titreyiş, ürkme.

raşelenme

* Raşelenmek durumu.

raşelenmek

* Titremek, ürpermek.

raşî

* Rüşvet veren kimse.

raşitik

* Raşitizm hastalığına yakalanmış (çocuk).

raşitizm

* Çocuklarda kalsiyum, fosfor eksikliğinden veya dengesizliğinden ileri gelen, biçim bozukluğuna sebep olan kemik hastalığı.

ratanya

* Kara buğdaygillerden, 20-40 cm yükseklikte, basit yapraklı, kökü sürgün kesici olarak kullanılan ağaççık (Krameria triandra).

rate

* Büyük fare.

* Yaşlı, verimsiz, geçimsiz (kimse).

ratıp

* Yaş, nemli.

rating

* Reyting.

raunt

* Bkz. dönem.

ravent

* Karabuğdaygillerden, 1-2 m yükseklikte, büyük yapraklı, beyaz çiçekli, çok yıllık ve otsu bir bitki (Rheum officinale).

ray

* Tren, tramvay gibi taşıtlarda tekerleklerin üzerinde hareket ettiği demir yol.

rayba

* Pürüzalır.

raydan (veya rayından çıkmak)

* düzeni bozulmak, alt üst olmak.

rayına girmek

* (bir iş, bir girişim) düzene sokulmak, iyi bir duruma getirilmek.

rayına oturtmak

* bir işi yoluna, yöntemine koymak, düzgün işler duruma getirmek.

rayıç

* Bir para veya biriminin malın satış ve sürüm değeri.

rayıç fiyat

* Bir para biriminin malın sürüm değeri, piyasa fiyatı.

rayiha

* Koku, güzel koku.

rayıhalı

* Güzel kokulu.

razakı

* Kalınca kabuklu, iri ve uzunca taneli, şekeri çok bir tür üzüm.

razı

* Uygun bulan, benimseyen, isteyen, kabul eden.

razı etmek

* kabul etmek.

razı gelmek

* uygun bulmak, kabul etmek.

razı olmak

* uygun bulmak, beğenmek, benimsemek, istemek, kabul etmek.

razmol

* İri, Kepekli un.

Rb

* Rubidyum'un kısaltması.

Re

* Renyum'un kısaltması.

re

* Re harfinin adı.

re

* Gam (II) dizisinde do ile mi arasındaki ses.

* Bu sesi gösteren nota kısaltması.

-re

* Bkz. -ra / -re.

reaksiyon

- * Tepki, aksülâmel.
- * Tepkime.

reaktör

- * Yakıt olarak çevre havayı kullanan ve pervanelerin yardımı olmaksızın doğrudan doğruya tepki ile çalışan, iki ucu açık boru biçiminde itici.
- * Bir katalizör yardımıyla kimyasal tepkime yaparak üretim elde edilen endüstri kuruluşu.

realist

- * Gerçekçi.

realist olmak

- * gerçekçi olmak.

realite

- * Gerçek, gerçeklik.

realizm

- * Gerçekçilik.

reasürans

- * Bir sigorta ortaklığının sigorta ettiği paranın bir bölümünü, olabilecek zarara karşı, başka bir ortaklığa yeniden sigorta ettirmesi işi.

reaya

- * Bir hükümdarın yönetimi altındaki halk.
- * Tanzimat'tan önce Osmanlı İmparatorluğunun Müslüman olmayan uyrukları.
- * Hristiyan.

rebabî

- * Rebap çalan kimse.
- * İnce, duygulu.

rebap

- * Gövdesi Hindistan cevizi kabuğundan yapılmış uzun saplı saz.

rebiyülâhır

- * Ay takviminin dördüncü ayı, küçük mevlit ayı.

rebiyülevvel

- * Ay takviminin üçüncü ayı, büyük mevlit ayı.

recep

- * Ay takviminin yedinci ayı, üç ayların birincisi.

recim

- * Taşa tutma, taşa tutarak öldürme.

recmetme

- * Recmetmek işi.

recmetmek

- * Taşa tutmak, taşa tutarak öldürmek.

reçel

- * Meyveleri şekerle kaynatarak hazırlanan tatlı.

reçelci

- * Reçel yapan veya satan kimse.

reçelcilik

- * Reçel yapma ve satma işi.

reçellik

- * Reçel yapmaya uygun veya reçel yapmak için ayrılmış olan (meyve).

reçete

- * Üzerinde doktorun hastası için gerekli gördüğü ilâçlarla, bunların kullanılış biçimleri yazılı olan kâğıt.
- * Yol, yöntem, çare.
- * Yemek veya halk tedavisinde kullanılan ilâç tarifesi.

reçete gibi

- * okunaksız (yazı).

reçeteli

- * Reçete karşılığında satılan (ilâç).

reçetesiz

- * Reçete aranmaksızın satılan (ilâç).

reçeteyi yaptırmak

- * reçetede yazılı olan ilâçları hazırlatmak veya satın almak.

reçine

- * Bazı bitkilerde, özellikle çamlarda oluşan, katı veya yarı akışkan organik salgı maddesi.
- * Sonsuz polimerleşme ile elde edilen, büyük moleküllü yapay madde.

reçine kanalı

- * Genellikle çam türü ağaçlarda bulunan, başkesitte (gözeneklere benzeyen) küçük noktalar hâlinde görülen, içi reçine dolu bölüm.

reçine kesesi

- * Ağacın yıl arasında görülen, içi reçine dolu kese biçimindeki bölümler.

reçine yağı

- * Reçineden çıkan yağ.

reçineli

- * Özünde reçine bulunduran.

redaksiyon

- * Yazılmış bir metin üzerinde gereken düzeltmeleri yaparak yazıyı yayıma hazır duruma getirme.
- * Yazı yazma, kaleme alma.

redaktör

- * Yazılmış bir metin üzerinde gereken düzeltmeleri yaparak yazıyı yayıma hazır duruma getiren kimse.
- * Yazı yazan, bir yazıyı kaleme alan kimse.

redaktörlük

- * Redaktörün görevi.

reddedilme

- * Reddedilmek durumu veya biçimi.

reddedilmek

- * Reddetmek işine konu olmak.

reddediş

- * Reddetmek işi veya biçimi.

reddetme

* Reddetmek işi.

reddetmek

- * Verilen veya yapılması istenen bir şeyi kabul etmemek, geri çevirmek.
- * (aileden olan birini) Aileden bir kişi olarak saymamak, tanımamak.
- * Yalanlamak, çürütmek.

reddeyleme

- * Reddeylemek işi veya durumu.

reddeylemek

- * Reddetmek.

reddiye

- * Bir düşünceyi, bir öğretiyi çürütmek için yazılan yazı.

reddolunma

- * Reddolunmak işi veya durumu.

reddolunmak

- * Verilen veya yapılması istenen bir şey kabul edilmemek, geri çevrilmek.

redevans

- * Bir berat, lisans hakkı veya ticarî marka sahibinin bunu devrettiği firmalardan aldığı maddî karşılık.

redif

- * Son dönem Osmanlı ordusunda, askerlik görevini bitirdikten sonra yedeğe ayrılan er.
- * Şiirde uyaktan sonra tekrarlanan aynı anlamdaki kelime veya ek, yedek.

redingot

- * Arkası yırtmaçlı, etekleri uzun, çift sıra düğmeli, resmî erkek ceketi.

redingotlu

- * Redingot giymiş olan.

redoks

- * Bir atom veya molekülden ötekine bir veya daha çok elektronun geçişi olayı.

redresör

- * Doğrultmaç.

redüksiyon

- * İndirgeme.

reel

- * Gerçek.

reenkarnasyon

- * Ruh göçü, tenasuh.

reeskont

- * Bir bankanın elinde bulundurduğu, vadesi gelmemiş senetlerin bir başka bankaya iskonto ettirmesi.

refah

- * Bolluk, varlık ve rahatlık içinde yaşama, gönence.

refahlı

- * Müreffeh, rahat, huzurlu.

refakat

- * Arkadaşlık etme, birlikte bulunma.
- * Eşlik etme.

refakat etmek

- * beraberinde gitmek, arkadaşlık etmek, eşlik etmek.
- * eşlik etmek.

refakatçi

- * Hastahanelerde hastanın yanında kalan, hastaya yardımcı olan kimse.

referandum

- * Halk oylaması.

referans

- * Bir kimsenin yararlılığını, yeteneğini gösteren belge.
- * Başvurulması gereken kaynak.

refetme

- * Refetmek işi.

refetmek

- * Yukarı kaldırmak.
- * Ortadan kaldırmak, gidermek.

refik

- * Arkadaş, dost.
- * Koca, eş, zevce.

refika

- * Eş, kan, zevce.

refleks

* Dıştan gelen bir uyarım sonucu doğan hareket, salgı gibi iç tepkilere yol açan irade dışı sinir etkinliği, tepke, yansı.

refleks yayı

* Uyarımın alınması, duyu siniri ile merkeze iletilmesi, merkezden verilen cevabın motor sinir ile kasa aktarılması sonucunda meydana gelen bir sinir sistemi mekanizması.

reflektör

- * Gelen ışıkları yansıtan araç, yansıtıcı.

reform

- * Daha iyi duruma getirmek için yapılan değişiklik, iyileştirme, düzeltme, ıslahat.

reformcu

- * Reform yanlısı, ıslahatçı.

reformculuk

* Eldeki imkânlarla, ihtilâle başvurmadan toplum düzeninin daha iyi duruma getirilebileceğini, sosyal adaletin sağlanabileceğini ileri süren siyasî sistem, ıslahatçılık.

reformist

- * Reform yanlısı olan.

reftiye

- * Osmanlı İmparatorluğunda Tanzimat'a kadar ihraç edilen maldan alınan vergi.

refüj

* Taşıt trafiğinin yoğun olduğu yollarda yayaların karşıdan karşıya geçmesi için yolun ortasında düzenlenmiş kaldırım, orta kaldırım.

regaip

- * Amine Hatunun Hz. Muhammed'e gebe kaldığı gece.

* Recep ayının kandil olarak kutlanan ilk cuma gecesi.

Regaip Gecesi

* Recep ayının ilk cuma gecesi.

Regaip Kandili

* Hz. Muhammed'in ana rahmine düştüğü kabul edilen gece.

reglân

* Pelerinli bir çeşit palto.

* Omuzlardan geçerek boyna kadar uzanan (kol).

regresyon

* Diğer bir olayın belirli bir büyüklüğüne karşılık bulan bir olayın yaklaşık büyüklüğünü bulma amacını güden işlem.

regülâtör

* Düzenleyici.

reha

* Kurtuluş, kurtulma.

rehabilitasyon

* Bir kimsenin iş yapmaya engel olan sakatlığını veya yetersizliğini gidermek amacıyla uygulanan tedavi, iyileştirme.

rehavet

* Vücutta görülen gevşeklik, ağırlık, tembellik.

rehavet çökmek (veya basmak)

* gevşeklik, ağırlık duymak ve uyumak istemek.

rehber

* Kılavuz.

* Birinin doğruyu bulmasına yardımcı olan, yol gösteren kimse veya şey, delil.

rehber öğretmen

* Öğrencilerin özel durumlarıyla yakından ilgilenen ve öğrenciye, zorluklar karşısında yardımcı olan öğretmen.

rehberli

* Rehberi olan.

rehberlik

* Kılavuzluk.

* Öğrencilerinin sorunlarını öğrenerek onlara yardımda bulunma.

rehberlik etmek

* yol göstermek, kılavuzluk etmek.

rehbersiz

* Rehberi olmayan.

rehin

* Bir borcun ödeneceğine teminat olarak, ödenince, geri alınmak şartıyla borçlunun alacaklıya verdiği değerli şey, tutu, ipotek.

rehin etmek

* rehin olarak vermek.

rehine

* Bir anlaşma, sözleşme veya isteğin yerine getirilmesini sağlamak için teminat olarak ele geçirilen kimse, tutak.

rehine koymak (veya vermek)

* Ödünç para almak için değerli bir şeyi rehin olarak vermek.

reis

* Başkan, ser.

* Küçük tekne kaptanı.

reis bey

* \343 başkan.

reis efendi

* \343 reisülküttap.

reisicumhur

* Cumhurbaşkanı.

reislik

* Başkanlık.

* Küçük tekne kaptanlığı.

reisülküttap

* XVII. yüzyıla kadar Osmanlılarda padişah divanı kâtiplerinin başı, reis efendi.

* Tanzimat'tan önce Osmanlı İmparatorluğunun Dışişleri bakanı.

reji

* Tekel idaresine verilen ad.

* Sinema, tiyatro, radyo ve televizyon oyunlarında oyunu yönetme.

reji masası

* Rejisörün oyunu yönlendirdiği yer.

reji odası

* Yönetmenin çalıştığı oda.

rejim

* Yönetme, düzenleme biçimi, düzen.

* Perhiz, diyet.

* Bir devletin yönetim biçimi.

* Akarsu debisinin yıl boyunca gösterdiği değişikliklerin tümü.

rejim yapmak

* Sağlığı korumak veya zayıflamak amacıyla belirli yiyecekleri yemek.

rejisör

* Tiyatro ve sinema oyunlarında oyuncuların rollerini dağıtıp oyunu düzenleyen, metin, yorum, dekor, müzik gibi öğeler arasında birlik sağlamaya çalışan sanatçı, yönetmen.

rejisörlük

* Rejisörün görevi, yönetmenlik.

rejisörlük etmek

* Tiyatro ve sinema sanatında yönetmenlik yapmak.

-rek

* Bkz. -rak / -rek.

rekabet

* Aynı amacı güden kimseler arasındaki çekişme, yarışma, yarış.

rekabet etmek

* yarışmak.

rekabetçi

* Rekabet yanlısı olan kimse, yarışçı.

rekâket

* Kekemelik, pepemelik.

rekât

* Namazda bir kıyam (ayakta durma), bir rükû (ayaktayken eğilme) ve iki secdeden (yere kapanma) oluşan bölüm.

reklâm

* Bir şeyi halka tanıtmak, beğendirmek ve böylelikle sürümünü sağlamak için denenen her türlü yol.

* Bu amaç için kullanılan yazı, resim, film vb.

reklâm etmek

* herhangi bir kimseyi veya olayı, durumu açığa vurmak, ilân etmek, afişe etmek, ifşa etmek.

reklâm filmi

* Herhangi bir ürünü tanıtmak amacıyla çevrilen kısa metrajlı film.

reklâm ışıntısı

* Bkz. spot.

reklâm kuşağı

* Reklâmların yayımlandığı belirli saat veya dakikalar.

reklâm levhası

* Herhangi bir ürünü tanıtan, duvara, özel hazırlanmış çerçevelere veya yerlere yapıştırılan, asılan veya tutturulan ilân.

reklâm yapmak

* her türlü aracı kullanarak bir şeyi halka tanıtmak, ünlenmesini sağlamak.

reklâmcı

* Reklâm işi ile uğraşan kimse.

reklâmcılık

* Reklâmcının işi.

rekolte

* Tanımda bir yılda derlenen ürünlerin bütünü.

rekonstrüksiyon

* Yeniden kurma.

rekor

* Bir sporda erişilmiş derecelerin en üstünü.

* Daha önce elde edilmemiş olan sonucu aşan yeni sonuç.

rekor kırmak

* daha iyi bir derece veya eski rekoru aşıp yeni, üstün bir sonuç elde etmek.

rekortmen

* Rekor kıran kimse.

rekortmenlik

* Rekor kırma işi.

rekreasyon

* İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları faaliyetler, yeniden yapma.

rekreasyon alanı

* Rekreasyon amacıyla özel olarak düzenlenmiş alan.

rektör

* Üniversitenin tüzel kişiliğini temsil eden, yönetimden, öğretimin düzenli yürütülmesinden sorumlu kimse.

rektörlük

* Rektörün görevi.

* Rektörün makamı.

rektum

* Göden, göden bağırsağı.

rekzetme

* Rekzetmek işi.

rekzetmek

* Dikmek, saplamak, kurmak.

remel

* Aruz ölçülerinden biri.

* Klâsik Türk müziğinde bir usul.

remi

* İskambillerle oynanan bir tür oyun.

remil

* Kumda birtakım çizgiler çizerek fala bakma.

* Bu biçimde bakılan fal.

remil atmak (veya dökmek)

* kumda bir takım çizgiler çizerek fala bakmak.

remilci

* Kumla fala bakan kimse.

remilcilik

* Remilcinin işi.

remiz

* Sembol, rumuz.

Ren geyiği

* Geyikgillerden Kuzey Kutbuna yakın soğuk bölgelerde koşum hayvanı olarak kullanılan ve etinden, sütünden, derisinden de yararlanan evcil bir memeli türü (Flangifer tarandus).

rencide

* İncinmiş, kalbi kırılmış.

rencide etmek

* incitmek, kalbini kırmak.

rencide olmak

* incinmek, kalbi kırılmak.

rencidelik

* Rencide olma durumu.

rençper

- * Tarla, bağ, bahçe, yapı ve toprak işlerinde ağır işleri gören gündelikçi, ırgat.
- * Çiftçi.

rençperlik

- * Rençper olma durumu, rençperin işi, ırgatlık.

rende

- * Tahta yüzeyleri pürüzsüz duruma getirmek, biçim vermek için marangozların kullandığı araç.
- * Üzerinde küçük delik ve kesici çıkıntıları bulunan, peynir, soğan, havuç vb. ufak parçalara ayırmak için kullanılan mutfak âleti.
- * Bu âletle ufak parçalara ayrılmış şey.

rendeleme

- * Rendelemek işi.

rendelemek

- * Rende ile pürüzlerini gidermek, istenilen biçimi vermek.
- * Rende ile ufak parçalara ayırmak.

rendelenme

- * Rendelenmek işi.

rendelenmek

- * Rendelemek işi yapılmak.

rendeli

- * Rendesiz olan, rendelenmiş.

rendesiz

- * Rendesiz olmayan, rendelenmemiş.

rengârenk

- * Çeşitli renkleri olan, renk renk.

rengi atmak (kaçmak veya uçmak)

- * solmak.
- * korku, heyecan gibi sebeplerle benzi sararmak.

renk

- * Cisimler tarafından yansılan ışığın gözde oluşturduğu duyum.
- * Nitelik.

renk almak

- * yeni bir renk kazanmak.

renk bilimi

- * Rengi ve renk olaylarını inceleyen bilim dalı.

renk cümbüşü

- * Türlü renklerin oluşturduğu karışım.

renk gelmek

- * renklenmek, canlanmak.

renk körlüğü

- * Bütün renkleri veya birkaç rengi, özellikle kırmızı ile yeşili birbirinden ayırt etmeye engel olan görme bozukluğu, daltonizm (Akromatopsi).

renk körü

- * Renk körlüğüne tutulmuş (kimse).

renk ölçme

* Sıvıların, dağıtıcı yüzeylerin, canlıların vb.nin renklilik derecesini ölçme, kolorimetri.

renk renk

* Rengârenk, her renkte olan, çok renkli, türlü renklerde görünen (şey).

renk vermek (veya katmak)

* neşe, canlılık veya değişiklik kazandırmak.

renk vermek (veya rengini belli etmek)

* duygularını, düşüncelerini veya başka bir durumunu belli etmemek, bir şeyi bildiği hâlde bilmez gibi görünmek.

renk yuvarı

* Güneşin yuvarını saran, yaklaşık olarak 10.000 km kalınlığındaki küre kabuğu, kromosfer.

renkçi

* Işığı, gölgeyi ve biçimleri renk yoluyla veren ressam.

* Renklendiren kimse.

renkgideren

* Bazı maddelerin rengini yok etmekte kullanılan kimyasal madde.

renkleme

* Renklemek işi.

renklemek

* Boyamak, renk vermek.

renklendirici

* Renk veren (madde).

renklendirme

* Renklendirmek işi.

* Kimyasal işlemlerle tek renkli pozitif görüntüde değişik renkli sonuçlar elde etme.

renklendirmek

* Bir şeyin renklenmesini sağlamak.

* Neşelendirmek, canlılık ve hareket kazandırmak.

renklenme

* Renklenmek işi.

renklenmek

* Renkli duruma gelmek.

* Canlılık, hareket kazanmak.

renkli

* Rengi olan.

* Beyaz dışında başka rengi veya renkleri olan.

* Neşeli, canlı, ilgi çekici.

* Kendine özgü, ilginç, çarpıcı nitelikleri olan (kimse).

* Doğadaki renkleri olduğu gibi görüntüye aktarmayı gözetten film.

renkli basın

* Bkz. boyalı basın.

renkli film

* Renkleri yansıtan film.

renkli işitme

* Ses duyumu sırasında göze birtakım renklerin görünmesi durumu.

renkli televizyon

- * Renkleri olduğu gibi ekrana yansıtan televizyon sistemi veya aleti.

renklilik

- * Renkli olma durumu.

renkölçer

- * Bir sıvının renk derecesini ölçmeye yarayan araç, kolorimetre.

renksemez

- * Beyaz ışığı çözümlmeden veren, akromatik.
- * Hücrede boyayı kabul etmeyen.

renkser

- * Renklerle ilgili olan, kromatik.

renksiz

- * Rengi olmayan.
- * Gereği gibi rengi olmayan, solgun görünen, soluk.
- * Davranış ve düşünce yönünden belli bir niteliği olmayan.

renksizlik

- * Renksiz olma durumu.
- * Kendini belirtecek, göze çarpıcı niteliği olmama durumu.

renktaş

- * Aynı renkte olanlar.

renktaşlık

- * Aynı renge bağlı olma veya aynı rengi taşıma, renktaş olma durumu.
- * Bir hayvanla yaşadığı ortamda renk benzerliği sağlayarak hayvanın görülmesini, hiç değilse insan gözüyle görülmesini zorlaştıran renk (ve daha geniş anlamda görünüş) özdeşliği.

renkten renge girmek

- * korkudan veya utançtan yüzünün rengi değişmek, sıklamak.

renyum

- * Atom numarası 75, atom ağırlığı 186,2, yoğunluğu 21 olan, parlak beyaz renkte ve 3150 C° de eriyen bir element. Kısaltması Re.

reomür

- * Suyun buz tutması 0° C, kaynaması 80° C esas alınıp ikisi arası seksen eşit parçaya bölünerek elde edilen sıcakölçer.

reorganizasyon

- * Yeniden düzenlenme, yeniden düzen verme.

reosta

- * Elektrik akımının şiddetini azaltıp çoğaltmaya yarayan araç, dimmer.

repertuar

- * Bir tiyatro kurulunun oynamak için seçip hazırlanmış olduğu oyunların listesi.
- * Bir oyuncunun ezberlediği ve oynadığı rollerin listesi.
- * Bir müzik topluluğunun veya sanatçının hazırlanmış olduğu parçalar.
- * Birikim.

replik

- * Oyuncunun sözü karşısındakine bırakırken söyleyeceği son söz.
- * Oyunda, karşısındakinin sözüne gerekli karşılığı verme.

replik almak

- * oyuncunun karşısındakinden kendi yapacağı espriye hazırlık mahiyetinde bir söz veya cümle almak.

repo

- * Bankalar arası işlemlerde bir gecelik faiz uygulaması.
- * Faiz.

repocu

- * Repo uygulayan veya repoya para yatıran (kimse).

repoculuk

- * Repocu olma durumu.

reprodüksiyon

- * Aynısını yapma, tıpkısını meydana getirme.

resen

- * Kendi başına, kendiliğinden.
- * Bağımsız olarak, kimseye bağlı olmaksızın.

resepsiyon

- * Kabul, kabul etme.
- * Resmî ziyafet, kabul töreni.
- * Bir kuruluştaki müşteri ile ilgili büro ve büroda çalışan kimselerin hepsi.

reseptör

- * Almaç.

resesif

- * Çekinik.

resesyon

- * Durgunluk.

resif

- * Su düzeyindeki sıra kayalar.

resim

- * Varlıkların, doğadaki görünüşlerinin kalem, fırça gibi araçlarla kâğıt, bez vb. üzerinde yapılan biçimleri.
- * Bunu yapmak için gerekli yöntemleri öğreten sanat.
- * Fotoğraf.
- * Bazı eşyadan ve işlerden alınan vergi veya harç.
- * Tören.

resim almak

- * bir şeyin resmini yapmak.
- * resim çekmek.
- * vergi ödetmek.

resim çekmek (veya çıkarmak)

- * fotoğraf makinesiyle bir şeyin biçimini kâğıda geçirmek.

resim gibi

- * çok güzel.

resim yazı

* Eski çağlarda, bazı uygar uluslarca kullanılan, nesnelerin yalınlaştırılmış resimlerine dayanan yazı, hiyeroglif.

resimci

- * Fotoğrafçı.
- * Resim öğretmeni.
- * Nakkaş.

resimleme

- * Resimlemek işi.

resimlemek

- * Bir yazının konusu ile ilgili resimleri o yazının uygun yerine koymak.
- * Herhangi bir konuyu resimlerle anlatmak.

resimlendirme

- * Resimlendirmek işi.

resimlendirmek

- * Resimlemek.

resimleşme

- * Resimleşmek işi.

resimleşmek

- * Resim durumuna gelmek.

resimli

- * İçinde resimler bulunan, musavver.

resimli roman

- * Konusu bir dizi resimle anlatılan roman veya hikâye.

resimlik

- * Resim takmaya yarayan çerçeve.
- * Albüm.

resimsi

- * Resme özgü olan, resme benzeyen.

resital

- * Tek bir sanatçının tek bir çalgı ile verdiği konser.

resmen

- * Devlet adına, devletçe, resmî olarak.
- * Kanuna, yönetime uygun olarak, yöntemince.
- * Kesinlikle, açıkça, kesin olarak.

resmetme

- * Resmetmek işi.

resmetmek

- * Bir şeyin resmini çizmek.
- * İz yapmak, işlemek, nakşetmek.

resmî

- * Devletin olan, devlete ait, devletle ilgili.
- * Devletin öngördüğü yöntemlere uygun olarak yapılan.
- * Samimî olmayan, teklifli, ciddî, içten olmayan.

resmî dil

- * Bir ülkede kanunla kabul edilen dil.

resmî elbise

- * Üniforma.
- * Bazı bayram, toplantı, yemek vb.de giyilmek zorunda olunan belli niteliklerdeki giysi, kıyafet, resmî giysi.

resmî giysi

- * Resmî elbise, üniforma.

resmî nikâh

* Kanunlara uygun olarak nikâh memurunun kıydığı, devlet kayıtlarına geçen nikâh.

resmigeçit

* Geçit töreni.

resmikabul

* Kabul töreni.

resmîleşme

* Resmîleşmek durumu veya biçimi.

resmîleşmek

* Resmî bir duruma girmek.

resmîleştirme

* Resmîleştirmek işi.

resmîleştirmek

* Resmî bir duruma getirmek.

resmîlik

* Resmî olma durumu, resmîyet.

resmîyet

* Resmîlik.

resmîyete dökmek

* (bir iş veya durum için) resmî bir yola sokmak, resmî bir nitelik vermek.

ressam

* Resim yapan sanatçı.

ressamlık

* Ressam olma durumu.

* Resim yapma sanatı.

rest

* Pokerde, bir oyuncunun önündeki paranın tümü.

rest çekmek

* (oyuncu için) önündeki paranın tümünü ortaya koymak.

* herhangi bir konuda sert ve kesin olarak son sözü söylemek.

resti görmek

* ileri sürülen paranın miktarını kabul edip aynı miktarda parayı ortaya koymak.

restitüsyon

* Yeniden tasanmlama.

restleşme

* Restleşmek işi veya durumu.

restleşmek

* Karşılıklı restini görmek.

restoran

* Lokanta.

restorasyon

* Eski bir yapıda yıkılmış, bozulmuş olan bölümleri aslına uygun bir biçimde onarma, yenileme.

restore

* Eski durumuna veya ilk biçimine getirilmiş.

restore etmek

* (eski ve değerli bir yapıyı) onarıp eski durumuna getirmek.

resul

* Haberci.

* Kendisine kitap indirilmiş olduğuna inanılan peygamber, yalvaç.

resûlmal

* Ana mal, ana para.

reşit

* Ergin.

reşit olmak

* erginleşmek.

reşme

* Hayvanın başlığı, yuları ve gemi.

ret

* Uygun bulmama, geri çevirme, kabul etmeme.

* (aile bireylerinden birinin) Sorumluluğunu üstünden atma, varlığını tanımama, aileden saymama.

retina

* Ağ tabaka.

retorik

* Güzel söz söyleme, hitabet sanatı.

* Söz sanatlarını inceleyen bilim dalı, belâgat.

reva

* Yakışır, yerinde, uygun.

reva görmek (veya görmemek)

* bir davranışı, bir olayı bir kimse için uygun görmek (veya görmemek).

revaç

* Geçerli ve değerli olma, sürüm.

revaç bulmak

* geçerli ve değerli sayılmak.

revaçta olmak

* değerli, üstün veya geçerli olmak.

revak

* Üstü örtülü, önü açık yer, sundurma.

revakiye

* Stoacılık.

revalüasyon

* Bir paranın değerini altına ve dövizlere göre yeniden ayarlama, değer katma.

revan

* Giden, yürüyen.

revan olmak

* gitmek.

revani

* Yumurta ve irmikle yapılan, fırında kabarıp piştikten sonra şerbet dökülen bir tür tatlı.

revanici

* Revani yapıp satan kimse.

revanicilik

* Revanicinin işi veya mesleği.

revanlaşma

* Revanlaşmak işi veya durumu.

revanlaşmak

* Yürüyüp gitmek, uyum sağlamak.

reverans

* Selâm veya teşekkür için eğilerek veya dizleri kırarak yapılan hareket.

revir

* Okul, kışla gibi yerlerde hastalar için ayrılmış bölüm.

reviş

* Gidiş, yürüyüş.

* Üslûp.

* Tutum, yol.

revize

* "Düzeltmek, yenilemek" anlamında revize etmek sözünde kullanılır.

revizyon

* Yeniden gözden geçirme, düzeltme, yenileme, yenilenme, inceleme, kontrol etme.

revizyoncu

* Revizyonist.

revizyonculuk

* Revizyonizm.

revizyonist

* Bir öğretinin, bir anayasanın, bir antlaşmanın yeniden gözden geçirilmesi için savaşı (kimse) veya yeniden gözden geçirmeyi gerektiren (görüş), revizyoncu.

revizyonizm

* Bir öğretinin, bir anayasanın, bir antlaşmanın ana temellerini tartışma konusu yapanların tutumu.

revnak

* Parlaklık, göz alıcılık.

revnak vermek

* hoşluk, güzellik, renklilik katmak.

revnaklı

* Revnaklı olan, renkli, popüler, göz alıcı olan.

revolver

* Fişek koymaya yarayan bölümü silindir biçiminde ve namlu gerisinde olan, tek parçadan oluşmuş tabanca, altıpatlar.

revü

* Çeşitli dans ve oyunlardan oluşmuş, zengin görünümlü sahne gösterisi.

rey

- * Oy.
- * Düşünce, görüş, fikir.

rey vermek

- * oy kullanmak.

reybî

- * Şüpheli.

reze

- * Çizgili çubuklu çizgileri olan (kumaş).

reze pantolon

- * Çizgili kumaştan yapılmış pantolon.

reyhan

- * Fesleğen.

reyhanî

- * İnce nakışlı.
- * Arap harfleriyle yazılan bir yazı türü.

reyon

- * Bir mağazanın yalnız bir tür eşya satılan bölümü.

reyting

- * Kitle iletişim araçlarında izlenme durumu, değerlendirme, takdir, rating.

rezalet

- * Toplumun duygularını inciten olay veya durum, kepazelik, maskaralık, rezillik.

rezalet çıkarmak

- * rezalet sayılacak bir durumun ortaya çıkmasına yol açmak.

reze

- * Menteşe.
- * Kapıyı içeriden ve dışarıdan açıp kapamaya yarayan ve baş parmakla basılarak işletilen düzen.

rezede

* Muhabbet çiçeğigillerden, 1,5 m yüksekliğinde, tohumlarından kandil yağı, çiçeklerinden sarı boya çıkarılan otsu bir bitki (Reseda luteola).

rezede çiçeği

- * Rezede.

rezeksiyon

* Sağlam kısımları korumak ve gerekiyorsa o kısımların bağlantısını yeniden kurmak suretiyle bir organın bir parçasını kesip çıkarmak için yapılan cerrahi müdahale.

rezeleme

- * Rezelemek işi.

rezelemek

- * Reze ile kapamak.

rezene

* Maydanozgillerden, 1-1,5 m yüksekliğinde, sarı çiçekli, yaprakları iplik biçiminde parçalı hoş kokulu, baharlı meyveleri anason gibi yemeklerde ve bazı içkilerde tat verici olarak kullanılan, hekimlikte gaz söktürücü olarak yararlanılan çok yıllık otsu bir bitki (Foeniculum vulgare).

rezerv

- * Saklanmış, biriktirilmiş şey.
- * Yedek, ihtiyat.
- * Yatağında veya havzasında bulunduğu hesaplanan, henüz işletilmemiş kömür, demir, petrol vb.

rezervasyon

- * Otel, gazino, lokanta, taşıt gibi yerlerde yer ayırtma işi.
- * Bu tür kuruluşlarda müşterilere yer ayırma işini üstlenen bölüm.

rezervuar

- * Tuvaletlerde kullanılmaya yarayan su deposu.

rezidans

- * Yüksek devlet görevlileri, elçiler vb.nin oturmalarına ayrılan konut.

rezil

- * Alçak, aşağılık.

rezil etmek

- * isteyerek veya istemeyerek birini çok utanacak güç bir duruma sokmak.

rezil olmak

- * çok utanacak bir duruma gelmek.

rezil rüsva olmak (veya rezil kepaze olmak)

- * toplum içinde ayıplanacak bir duruma düşmek.

rezilce

- * Aşağılık, alçak bir nitelikte olan.
- * Rezil bir biçimde.

rezili çıkmak

- * çok eskimek, bozulmak, parçalanmak.

rezilleşmek

- * Rezil duruma gelmek.

rezillik

- * Rezil olma durumu, rezalet.

rezistans

- * Bkz. direnç.

rezonans

- * Düzgün itmelerin etkisiyle bir salınım genliğinin artışı.

Rh

- * Rodyum'un kısaltması.

rıh

- * Yazıdaki mürekkebi kurutmak için dökülen çok ince ve renkli bir tür kum.

rıhdan

- * Yazı kurutmak için kullanılan, özel kumun bulunduğu üzeri delikli kap.

rıhtım

- * Bir akarsu veya deniz kıyısında doldurularak yapılmış, gemilerin indirme bindirme veya yükleme boşaltma yapabileceği yer.

rıza

- * Razi olma, isteme, istek.

rıza göstermek

* razı olmak, onamak, uygun bulmak.

rızası olmak

* izni olmak, müsaadesi olmak.

rızasını almak

* onayını almak, müsaadesini almak.

rızık

* Yiyecek, içecek şey, azık.

* Tanrı'nın herkese verdiği inanan nimet.

* Yaşamak için gerekli yiyecek, doygu.

rızkını çıkarmak

* günlük yiyecek parasını çıkarmak.

riayet

* Sayma, saygı, ağırlama, itibar etme.

* Uyma, boyun eğme.

riayet etmek

* uymak.

riayetskâr

* Uyan, saygı gösteren, riayet eden.

riayetsiz

* Saygısız, kaba.

riayetsizlik

* Saygısızlık.

* Uymazlık, dinlemezlik.

rica

* Dileyiş, dileme, dilek.

ricacı

* Birinin adına ricada bulunan, bir şey isteyen kimse.

ricada bulunmak (veya birinden rica etmek)

* dilemek.

rical

* Erkekler.

* Yüksek makamlardaki devlet adamları.

ric'at

* Vazgeçme.

* Gerileme, geri çekilme, geri kaçma.

ric'at etmek

* gerilemek, geri çekilmek.

rik'a

* Arap harflerinin en çok kullanılan el yazısı biçimi.

rikabdar

* Osmanlılarda hükümdarın ata binerken üzensini tutan kişi.

rikkat

* İncelik, naziklik.

* Sevecenlik, acıma.

- rikkat vermek
* duygulandırmak, etkilemek.
- rikkatli
* Duygulu, sevecen.
- rimel
* Kadınların kirpiklerini kıvrırmak ve daha uzun göstermek için fırça ile sürdükleri yağlı sürme, maskara.
- rimelleme
* Rimellemek işi.
- rimellemek
* Göze rimel sürmek.
- rimellenme
* Rimellenmek işi.
- rimellenmek
* Rimellemek işi yapılmak.
- rimelli
* Rimel sürülmüş.
- rına
* Tırpana.
- rindane
* Rind gibi, rinde yakışır biçimde.
- ring
* Üzerinde boks yapılan, çevresi kordonla çevrilmiş yer.
- ring seferi
* Genel taşıtların şehirde bir yerden kalkıp yaklaşık olarak bir daire çizdikten sonra aynı yere gelmesi.
- ringa
* Kemikli balıklardan, ılık denizlerde büyük sürüler hâlinde dolaşan ve tütsü ile kurutulmuşu sıkça tüketilen, uskumru iriliğinde bir balık (Clupea harengus).
- rint
* Hoşgörüsü geniş, açık yürekli, güvenilir kimse, gönül eri, kalender.
* Dünya işlerini hoş gören, aldırışsız, kalender kimse.
- rintlik
* Rint olma durumu.
- risale
* Küçük kitap, broşür.
- risk
* Riziko.
- riskli
* Riski olan.
- risling
* Bir çeşit üzüm veya bu üzümden yapılan beyaz, hafif buruk, hoş içimli şarap.
- ritm
* Olayların düzenli aralıklarla tekrarlanması niteliği, dizem, tartım.

ritmik

* Düzenli aralıklarla tekrarlanan, dizemli, tartımlı.

ritmik sayma

* Bir kural dahilinde sayı aralıklarını değiştirmeden ileri, geri sayma.

ritimli

* Düzenli aralıklarla tekrarlanan, dizemli, tartımlı, ritmik.

ritimsiz

* Ritmi olmayan, düzensiz aralıklarla tekrarlanan.

rituel

* Ayin.

rivayet

* Söylenti.

* Bir olay, bir haber veya sözü nakletme.

rivayet birleşik zamanı

* Yalnız zamanlı bir kiple ek fiilin belirsiz geçmiş zaman kavramı imiş(>-miş) ekinin birlikte kullanılmasından oluşan birleşik zaman: Gelmişmiş, gelecekmiş gibi.

rivayet olunmak (veya edilmek)

* (bir olay, bir haber vb. için) anlatılmak.

riya

* İnandığı, düşündüğü gibi davranmama, özü sözü bir olmama huyu, ikiyüzlülük.

riyakâr

* İkiyüzlü, yüze gülen, mürâî.

riyakârane

* İkiyüzlülükle.

riyakârlık

* İkiyüzlülük, mürâîlik.

riyal

* Peseta'nın dörtte biri değerinde İspanyol parası.

* İran, Suudî Arabistan ve Yemen'de kullanılan para birimi.

riyala

* Osmanlı donanmasında tümgenerale eş bir rütbe.

riyaset

* Başkanlık.

riyasız

* Olduğu gibi görünen, ikiyüzlü davranmayan.

riyazet

* Nefsin isteklerini kırma.

* Perhiz.

riyazî

* Matematik, geometri gibi bilimlerle ilgili olan.

riyaziyat

* Matematik bilgisi.

riyaziye

* Matematik.

riyaziyeci

* Matematikçi, matematik öğretmeni.

riyolit

* Granitle aynı kimyasal yapıda, içinde mikrolitler olan kayaç, liparit.

riziko

* Zarara uğrama tehlikesi.

Rn

* Radon'un kısaltması.

roba

* Giysi, giyecek.

* Bir giyeceğin göğüsle omuz arasında kalan bölümüne eklenen parça.

robalı

* Robası olan.

robdöşambr

* Bkz. ropdöşambr.

robot

* Belirli bir işi yerine getirmek için manyetizma ile kendisine çeşitli işler yaptırılabilen otomatik araç.

* Başkasının buyruğu ile iş yapan, kendi akıl ve iradesini kullanmayan kimse.

robotik

* Birtakım işlevlerde insanın yerini alabilecek düzeneklerin hazırlanmasıyla ilgili çalışma ve tekniklerin bütünü.

robotlaşma

* Robotlaşmak durumu.

robotlaşmak

* Robot durumuna gelmek.

robotlaştırma

* Robotlaştırmak işi veya durumu.

robotlaştırmak

* Robot durumuna getirmek.

robotluk

* Robot gibi mekanik hareket etme durumu.

roda

* Yöntemine uygun düzgün sanılmış halat yumağı.

rodaj

* Bir motorun yavaş yavaş çalıştırılarak alıştırılması.

rodeo

* Bir binicinin yabanî at veya öküz üzerinde durabilmesine dayanan Amerikan oyunu.

rodeocu

* Rodeo yapan kimse.

Rodezyalı

* Rodezya halkından olan kimse.

rodyum

* Atom numarası 45, atom ağırlığı 102, 91 olan, 1970° C de eriyen, 12,33 yoğunluğunda, gümüş renginde, sert, kırılgan bir element. Kısaltması Rh.

roka

* Turpgillerden, yaprakları salata gibi yenen, 20-40 cm yüksekliğinde, sebze olarak bahçelerde yetiştirilen kokulu, 1-2 yıllık bir bitki (Eruca sativa).

roket

* Atış sırasında mekanik olarak yön verilen, yörüngesinin başlangıcında öz itmeli olarak yol alan ve daha sonra yalnız balistik kanunlarına bağlı kalan mermi.

* Bir çeşit füze.

roketatar

* Öz itmeli mermi atan, zırhlı araçlara karşı yakın savaş sırasında kullanılan hafif silâh.

rokfor

* Koyun sütünden yapılan, mahzenlerde olgunlaştırılan, içi özel küflü peynir.

rokfor peyniri

* Bkz. rokfor.

rokoko

* XVIII. yüzyılın başında Fransa'da çok geçerli olan, kavisli çizgileri bol, gösterişli bir bezeme üslubu.

* Bu üslûpta olan.

rol

* Bir kişiliği canlandıran oyuncunun söylemesi ve yapması gereken hareketlerin genel adı.

* Bir işte bir kimse veya şeyin üstüne düşen görev.

* Gerçek olmayan davranış, gösteriş.

rol almak

* bir oyunda görev almak.

rol çatışması

* Toplumun statülere bağlı olarak beklediği veya buyurduğu iki veya daha fazla şey karşısında ferdin gösterdiği çelişik istekler, davranışlar.

rol iflâsı

* Buyrukların veya beklentilerin yönelttiği durumda ortaya çıkan davranışsızlık.

rol kesmek

* yalan, uydurma söz söylemek veya içten olmayan davranışlarda bulunmak.

rol oynamak

* oyunda rol almak.

* (birinin bir işte) önemli etkisi olmak.

rol yapmak

* davranışlarda içtenlik bulunmamak.

rolcü

* Rol yapan kimse.

rolcülük

* Rol yapma durumu.

rolü olmak

* etkisi bulunmak.

rolüne çıkmak

* oyunda belli bir kişiliği sahnede oynamak.

rom

* Şeker kamışından şeker yapılırken elde edilen öz suyun, melâs ve artıkların mayalandırılarak kurutulmasıyla elde edilen alkollü sert içki.

Romalı

* Roma halkından olan.

roman

* İnsanın veya çevrenin karakterlerini, göreneklerini inceleyen, serüvenlerini anlatan, duygu ve tutkularını çözümleyen, itibarî veya gerçek olaylara dayanan uzun edebiyat türü.

Roman

* Çingene.

Roman dilleri

* Lâtince'den türemiş yaşayan diller.

romancı

* Roman yazarı.

romancılık

* Roman yazma sanatı.

romanesk

* Roman özelliği olan.

* Romanla ilgili olan.

* Duygusal, düşücü.

romanist

* Roman dilleri uzmanı.

romanlaştırma

* Romanlaştırmak işi.

romanlaştırmak

* Bir konuyu roman biçiminde yazmak.

Romanoloji

* Roman dilleri bilimi.

romans

* Sekiz hecelik dizelerden oluşmuş bir İspanyol şiir türü.

* Şarkı türünde ve piyano için hazırlanmış, genellikle kıt'alar biçiminde beste.

romantik

* Davranışlarında duygu ve coşkunun aşırı ölçüde etkisi bulunan.

* Romantizm ile ilgili.

* Romantizm çağrından olan yazar.

romantiklik

* Romantik olma durumu.

romantizm

* XVIII. yüzyıl sonunda başlayan; duygu, coşku ve sembole aşırı yer veren sanat akımı.

* Duygusal eğilim.

* Romantik ortam veya durum.

Romanyalı

* Romanya halkından olan kimse.

romatizma

* Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı.

romatizması tutmak

* romatizma ağrılarını başlamak.

Romen

* Roma halkından olan kimse.

Romen rakamları

* Romalılardan kalma, sayıları göstermek için kullanılan I, V, X, L, C, D ve M işaretleri; sırasıyla 1, 5, 10, 50, 100, 500 ve 1000 rakamlarını göstermeye yarayan işaretler.

rondelâ

* Ortası delik yuvarlak parça.

rop

* Çoğu tek parça kadın giysisi.

ropdöşambr

* Ev içinde giyilen üstlük.

rosto

* Haşlandıktan sonra veya doğrudan doğruya kızartılarak pişirilen, dilim dilim kesilen et.

rostoluk

* Rosto yapmaya elverişli (et).

rot

* Motorlu taşıtlarda direksiyon ile tekerlek arasındaki bağlantıyı sağlayan demir çubuk.

rota

* Bir gemi veya uçağın gidiş yönü, izleyeceği yol.

* Görüş veya tutuma göre gidilen, izlenen yol.

rotasyon

* Bir birimde çalışan görevlilerin düzenli bir biçimde yer değiştirmeleri.

rotatif

* Büyük bir çabuklukla dönerek işleyen ve saatte binlerce adet basan bir tür basım makinesi.

rotatifçi

* Rotatifte çalışan kimse.

rotayı değiştirmek

* gidilen yolu değiştirmek.

* tutumunu değiştirmek, izlediği yoldan ayrılmak.

rotıl

* Otomobilin ön düzeninde yer alan parça.

rotor

* Bkz. döneç.

roza

* Bir tür pembe elmas.

* Bu elmasla yapılmış olan (takı).

rozbif

* Kızartılmak amacıyla hazırlanmış veya kızartılmış sığır eti parçası.

roze

* Bir tür pembe şarap, gül şarabı.

rozet

* Yakaya takılmak için çeşitli biçimlerde yapılan, bir kuruluşun sembolü sayılacak ufak kâğıt veya metal

nesne.

* Musluğun, gizli döşenmiş boruya vidalandığı yerin çirkin görünüşünü kapatmak amacıyla kullanılan nikel veya krom kaplanmış çember biçimli sac parça.

* Kapı kolunun altına monte edilen metal parça.

* Güney Anadolu sahillerinde yetişen pembe ve beyaz çiçekleri olan süs bitkisi.

röfle

* (saç için) Değişik tonlarda boyanma; yansıma.

rölâns

* Poker gibi oyunlarda konuşmadan önce zaman kazanmak veya sürülmüş olan parayı artırmak için söylenen söz.

rölânti

* Motorlu taşıtlarda motorun en az yakıtla çalışma ayarı.

rölântide durmak (veya çalışmak)

* moturlu taşıtlarda, motor boşta çalışmak.

rölântiye almak

* (motorlu taşıtta) motoru boşa almak, boşta çalıştırmak.

* herhangi bir işi yavaşlatmak.

rölâtif

* Bağlantılı, izafi, nispi.

rölâtivist

* Bağlantıcı.

rölâtivite

* Bağlantı, görelilik, izafet.

rölâtivizm

* Bağlantıcılık, görecelik, izafiye.

röle

* Değiştirgeç.

rölyef

* Kabartma.

römork

* Başka bir taşıt tarafından çekilen motorsuz taşıt.

römorkör

* Yedeğinde başka taşıtlar götüren taşıt ve özellikle deniz taşıtı.

Rönesans

* XV. yüzyıldan başlayarak İtalya'da ve daha sonra diğer Avrupa ülkelerinde hümanizmin etkisiyle ortaya çıkan, klâsik İlk Çağ kültür ve sanatına dayanarak gelişen bilim ve sanat akımı.

röntgen

* X veya gama ışınlarının miktar ölçümü birimi. Kısaltması R.

* Herhangi bir organın durumunu tespit etmek için çekilen film.

röntgen çekmek

* herhangi bir organın durumunu tespit etmek için film çekmek.

* bir olayın bütün geçmişini ve durumunu belirlemek.

röntgenci

- * Röntgen ışınları uzmanı.
- * Kadınları gizlice gözetleme alışkanlığı olan erkek, dikizci.

röntgencilik

- * Röntgen ışınları uzmanlığı.
- * Kadınları gizlice gözetleme alışkanlığı, dikizcilik.

röntgenleme

- * Röntgenlemek işi veya durumu.

röntgenlemek

- * Kadınları gizlice gözetlemek.

röportaj

- * Konusu bir soruşturma, araştırma olan gazete veya dergi yazısı.
- * Radyo ve televizyon habercisinin araştırma ve soruşturma sonucunda hazırlamış olduğu program, mülâkat.

röportajcı

- * Röportaj yazan ve yapan kimse.

röportajcılık

- * Röportajcının işi.

röportör

- * Röportaj yazan veya yapan kimse.

röproduksiyon

- * Çoğaltma.
- * Aslını bozmadan yapılan taklit.
- * Bir sanat eserinin kopyası veya taklidi.

rötar

- * Gecikme.

rötarlı

- * Gecikmeli, tehirli.

rötuş

- * Fotoğrafçılıkta resimleri basmadan önce cam üzerinde düzeltme işi.
- * Düzeltme amacıyla yapılan değiştirme.

rötuş etmek (veya yapmak)

- * kusurları giderme amacıyla düzeltmek, değiştirmek.

rötuşçu

- * Rötuş yapan kimse.

rötuşlama

- * Rötuşlamak işi.

rötuşlamak

- * Rötuş yapmak.

rötuşlu

- * Rötuş yapılmış, düzeltilmiş.

rövanş

- * Sporda veya oyunda yenilmiş olanın aynı rakiple oynadığı ikinci oyun.

rövanşı almak

* ikinci karşılaşmayı kazanmak.

Ru

* Rutenyum'un kısaltması.

ruam

* En çok atlarda görülen, insanlara da bulaşan ölümcül bir hayvan hastalığı, sakağı.

rubâ

* Giysi, giyecek.

rubâî

* Divan edebiyatında dört dizeden oluşan ve belirli aruz kalıpları ile yazılan şiir, dördül.

rubidyum

* Atom numarası 37, atom ağırlığı 85,48 olan, 1,53 yoğunluğunda, 39° C de eriyen, çabuk oksitlenen, tütün, pancar gibi bazı bitkilerde, maden suları bulunan, potasyuma benzer kimyasal element. Kısaltması Rb.

ruble

* Birleşik Devletler Topluluğu'nda geçerli olan para birimi.

rubu

* Dörtte bir.

ruf

* Çatı, dam.

Rufâî

* Rufâîlik tarikatından olan kimse.

Rufâîler karışır

* bu iş öyle karışık ki bunu kimse çözemez.

Rufâîlik

* Ahmed Rifâî'nin kurduğu Sünnî bir tarikat.

rugan

* Ayakkabı, çanta vb. yapımında kullanılan parlak deri.

* Bu deriden yapılmış.

rugby

* On beşer kişilik iki takım arasında oval bir topa oynanan oyun.

ruh

* Dinlerin ve dinci felsefelerin insanda vücuttan ayrı bir varlık olarak kabul ettiği öz, tin.

* Canlılık, duygu.

* En önemli nokta, öz.

* Esans.

* Bedeni etkin kılan canlılık ilkesi, beden hayata gücü.

* Hayalet, görünmeyecek kadar zayıf.

ruh bilgini

* Ruh bilimi uzmanı.

ruh bilimci

* Ruh bilimi ile uğraşan uzman, ruhiyatçı, psikolog.

ruh bilimcilik

* Özellikle din, sanat, ahlâk gibi olayları tek yanlı olarak yalnızca ruh bilimsel açıdan inceleme ve açıklama, psikolojizm.

* Ruh bilimini bütün bilimlerin ve felsefenin temeli yapma eğilimi.

* Mantıkla ruh biliminin birbirine karıştırılması.

ruh bilimi

* Duyum, heyecan, düşünme gibi olguları ve bunların yasalarını inceleyen bilim, ruhiyat, psikoloji.

ruh bilimsel

* Ruh bilimi ile ilgili olan, psikolojik.

ruh çöküntüsü

* Ruhsal sıkıntı ve bunalım.

ruh doktoru

* Ruh hekimi.

ruh göçü

* Ruhun bir bedenden başka bir bedene geçerek varlığını sürdürdüğü inancı, tenasüh, reenkarnasyon.

ruh hastası

* Ruh veya sinir hastalığına tutulmuş kişi, psikopat.

ruh hekimi

* Ruh hekimliği ile uğraşan uzman, sinir hastalıkları uzmanı.

ruh hekimliği

* Ruh ve sinir hastalıklarıyla kişide görülen önemli uyumsuzlukları önleme, teşhis ve tedavi ile uğraşan uzmanlık dalı.

ruh karmaşası

* Ruhsal sıkıntı.

ruh kazandırmak (veya vermek)

* herhangi bir yeri veya şeyi canlı, hareketli, neşeli bir duruma getirmek.

ruh ölçümü

* Ruhsal süreçlerin ölçülmesinde kullanılan, araçları ve yöntemleri gerektiren bir ruh bilimi dalı, psikometri.

ruh ötesi

* Ruhlarla ilişki kurma, gelecekte haber verme gibi ruh biliminin kapsamına girmeyen ve onun dışında incelenen olayları kapsayan (alan), metapsişik.

ruh sağlığı

* Ruhî bakımdan sağlıklı olma.

ruhanî

* Ruhla ilgili.

* Din ve mezhep işlerini ele alan, bunlarla ilgili bulunan.

* Manevî.

ruhaniyet

* Ruhtan ibaret olma durumu.

* Ölmüş kutsal bir kimsenin, bir inanışa göre sürüp gitmekte bulunan manevî gücü, manevîlik.

ruhban

* Rahipler.

ruhbanıyet

* Rahiplerin evlenmeyerek ve dünyadan el etek çekerek yaşamaları durumu.

* Ruhbanlık.

ruhbanlık

* Ruhban olma durumu.

* Ruhban sınıfı.

ruhen

* Ruh bakımından.

ruhî

* Ruhla ilgili, ruhsal.

ruhiyat

* Ruh bilimi, psikoloji.

ruhiyatçı

* Ruh bilimi uzmanı, psikolog.

ruhiyatçılık

* Ruh bilimi ile uğraşma.

ruhlu

* Görünüşü veya ruhî durumu herhangi bir nitelikte olan.

* Canlı, etkili.

ruhsal

* Ruhla ilgili olan, ruhî, psişik.

* Ruh bilimi ile ilgili, ruh bilimsel, psikolojik.

ruhsat

* İzin, müsaade.

* İzin belgesi, ruhsatname.

ruhsatiye

* Bir izin belgesi gerektiği durumlarda iznin verilmesi dolayısıyla alınan para.

ruhsatlı

* Yapılması ve kullanılması vb. için gerekli izni olan, ruhsatı olan.

ruhsatname

* Belli etkinliklerde bulunabilmek, kamu hizmet ve mallarından yararlanabilmek için kişilere, önceden belirlenmiş bazı şartlara uyma kaydıyla idarece verilen izin, ruhsat.

ruhsatsız

* Yapılması, kullanılması vb. için gerekli izni olmayan, ruhsatı olmayan.

ruhsuz

* Cansız, güçsüz, etkisiz, miskin.

ruhsuzlaşma

* Ruhsuzlaşmak işi veya durumu.

ruhsuzlaşmak

* Ruhsuz duruma girmek.

ruhsuzlaştırma

* Ruhsuzlaştırmak işi veya biçimi.

ruhsuzlaştırmak

* Ruhsuz duruma getirmek veya sokmak.

ruhsuzluk

* Ruhsuz olma durumu.

ruhu (bile) duymamak

* hiç haberi olmamak, anlamamak.

ruhu şad olsun!

* (ölüler için) sevinisin, mutlu olsun.

ruhum!

* sevgi anlatan bir söz.

ruhunda güneş açmak

* rahatlamak, huzura ermek.

* sevinmek, neşelenmek, coşmak.

ruhunu şad etmek

* ölmüş bir kimseyi anarak onun ruhunu memnun etmek.

ruhunu teslim etmek

* ölmek.

ruj

* Dudak boyası.

rujlama

* Rujlamak işi veya durumu.

rujlamak

* Ruj sürmek.

rujlanma

* Rujlanmak işi veya durumu.

rujlanmak

* Ruj sürmek.

rulet

* Bir bilyenin, dönmekte bulunan derin tepside yazılı numaralarından ve siyah ile kırmızı renklerden birinin üzerinde durmasıyla kazanını belirten kumar aracı ve bununla oynanan kumar.

* Pastacıların, terzilerin vb.nin kullandığı dişli, küçük demir çark.

rulman

* Mekanik ve elektrikli sistemlerde kayma sürtünmesi yerine bir yuvarlanma sürtünmesi sağlayarak enerji kayıplarını azaltmak için yataklar ile muylular arasına yerleştirilen parça.

rulo

* Dürülerek boru biçimi verilmiş deri veya kâğıt tomar.

* Boya işlerinde kullanılan emici özelliğe sahip sünger veya sentetik silindir.

* Silindir biçiminde, içine değişik malzeme konularak hazırlanmış köfte, pasta, dondurma.

Rum

* Müslüman ülkelerde oturan Yunan asıllı kimse.

* Rumlara ilişkin, Rumlarla ilgili.

* Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde yaşayan, Roma yurttaşı haklarına sahip olan halk.

* Anadolu.

Rum ateşi

* Denizde veya karadaki savaşlarda Bizanslılarca kullanılan ve sürekli yanan ateş, grejuva.

rumba

* Küba'dan Amerika ve Avrupa'ya yayılan bir dans.

* Bu dansın müziği.

Rumca

* Rumların kullandığı yeni Yunanca.

Rumelili

* Osmanlı İmparatorluğu zamanında Avrupa topraklarında yaşayan Türklerden olan kimse.

Rumen

- * Romanya halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.
- * Romanya ve Rumenlerle ilgili olan şey.

Rumence

- * Rumen dili.

Rumî

- * Miladî takvimden 13 gün geri bir güneş takvimi olan Rumî takvim adında kullanılır.
- * Anadolu ile ilgili, Anadolu'ya bağlı, Anadolu'da yaşayan.
- * Bizans İmparatorluğuna ve bu imparatorluğun egemenliği altındaki kimselere ilişkin.
- * Anadolu Selçuklularının üslûplaştırdıkları filiz, yaprak ve hayvan motiflerinden oluşmuş dolaşık süsleme.

Rumlaşma

- * Rumlaşmak işi veya durumu.

Rumlaşmak

- * Rum dilini benimsemek.

Rumlaştırma

- * Rumlaştırmak işi veya durumu.

Rumlaştırmak

- * Rum dilini ve kültürünü benimsetmek.

Rumluk

- * Rum olma durumu.

rumuz

- * Sembol, simge, remiz.
- * Gizli anlamları olan işaretler ve sözler.

rumuzlu

- * Rumuzu olan.

run

- * Bkz. rün.

runik

- * Bkz. rünik.

rupi

- * Hindistan'da ve Asya devletlerinde para birimi.

Rus

- * Rusya Federasyonu'nda yaşayan Doğu Slav halkı veya bu halkın soyundan olan kimse.
- * Rusya veya Ruslarla ilgili olan (şey).

Rus ruleti

- * Toplu tabancada bir tek mermi bırakılarak topun gelişigüzel döndürülmesi ve başa dayayıp tetiğin bir kez çekilmesiyle karşılıklı ve iki kişinin karşılıklı oynadığı ölüm oyunu.

Rus salatası

- * Patates, bezelye, pancar, havuç, hıyar turşusu, kapari, mayonez ile yapılan salata.

Rusça

- * Rus dili.

Ruslaşma

- * Ruslaşmak işi veya durumu.

Ruslaşmak

* Rus dilini benimsemek.

Ruslaştırma

* Ruslaştırmak işi veya durumu.

Ruslaştırmak

* Rus dilini ve kültürünü benimsetmek.

Rusluk

* Rus olma durumu.

rustâî

* Köyle ilgili, köylü.

rutenyum

* Atom numarası 44, atom ağırlığı 101,07, yoğunluğu 12,3 olan, 2400° C de eriyen, sert ve kırılğan, havada kolayca oksitlenen bir element. Kısaltması Ru.

rutherfordyum

* Kurçatovyum elementine Amerikalıların verdiği ad. Kısaltması Rf.

rutin

* Alışlagelen, sıradan, sıradanlık, çeşitlilik göstermeyen, alışlagelmiş düzen içinde yapılan.

* Alışkanlıkla elde edilmiş beceri.

rutubet

* Yaşlık, nem.

rutubetlendirme

* Rutubetlendirmek işi.

rutubetlendirmek

* Rutubetlenmesine yol açmak.

rutubetlenme

* Rutubetlenmek işi.

rutubetlenmek

* Nemlenmek, ıslanmak.

rutubetli

* Rutubeti olan, nemli.

rutubetsiz

* Rutubeti olmayan.

ruz

* Gün.

ruziklenmek

* Sefil bir biçimde gün geçirmek veya geçinip gitmek.

ruznamçe

* Osmanlı Devletinde defterdarlıkta günlük hâdiselerin yazıldığı küçük defter.

ruzname

* Günlük olayların yazıldığı defter.

* Gündem.

* Olayların zaman sırasına göre yazılmış bulunduğu defter.

ruzname tutmak